

ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂ မဟာဋီကာ

၃၃၃၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ
အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တဝရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ
ဗရမတ္ထမဇ္ဈိသာ နာမ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဠိကာ

(ပဌမော ဘာဂေါ)

မရဗ္ဗရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တိလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဝဂ္ဂိကာ

ပဌမဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
ဂန္ထာရမ္ပကထာ			၁
နိဒါနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ			၂

၁-သီလနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

သီလသရူပါဒိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၄
သီလနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ			၂၉
သီလပ္ပဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ			၃၁
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဝဏ္ဏနာ			၃၈
ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဝဏ္ဏနာ			၄၆
ပစ္စယသန္တိသိတသီလဝဏ္ဏနာ			၅၅
စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိဝဏ္ဏနာ			၆၄
ပဌမသီလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ			၇၅
ဒုတိယသီလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ			၇၇
သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါနဝဏ္ဏနာ			၈၃

၂-ရတနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

၁-ပံသုကူလိကကထာဝဏ္ဏနာ			၉၁
၂-တေစီဝရိကကထာဝဏ္ဏနာ			၉၃
၃-ပိဏ္ဍပါတိကကထာဝဏ္ဏနာ			၉၃
၄-သပဒါနစာရိကကထာဝဏ္ဏနာ			၉၅
၅-ဧကောသနိကကထာဝဏ္ဏနာ			၉၅
၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကကထာဝဏ္ဏနာ			၉၆
၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကကထာဝဏ္ဏနာ			၉၇

ဝိသုဒ္ဓိ-နိ ၁-က—၃-ပ-သ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၈-အာရညိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ			၉၇
၉-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ			၉၈
၁၀-အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ			၉၉
၁၁-သောသာနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ			၁၀၀
၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၁၃-နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၀၃

၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

သမာဓိဧကကဒုကဝဏ္ဏနာ			၁၁၀
သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ			၁၁၀
သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ			၁၁၁
ဒသပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ			၁၁၅
ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ			၁၁၉
စရိယာဝဏ္ဏနာ			၁၂၁
စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ			၁၃၀

၄-ပထဝီကသီဏနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

အနုနုပပိဟာရဝဏ္ဏနာ			၁၃၉
အနုပပိဟာရဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
ဘာဝနာဝိဓာနဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
သတ္တသပ္ပါယဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလဝဏ္ဏနာ			၁၄၉
နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒနဝဏ္ဏနာ			၁၆၀
ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
ပဇ္ဇင်္ဂပိပ္ပဟိနာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၇၀
တိဝိဓကလျာဏဝဏ္ဏနာ			၁၇၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ ပဌမဘာဂ

[၈]

မာတိကာ			ပိုဒ်
စိရဠိတိသမ္ဗာဒနဝဏ္ဏနာ			၁၇၅
နိမိတ္တဝစုနနယဝဏ္ဏနာ			၁၇၇
ပဉ္စဝသီကထာဝဏ္ဏနာ			၁၇၈
ဒုတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ			၁၈၀
တတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ			၁၈၉
ပဉ္စကဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၂

၅-သေသကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

အာပေါကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
တေဇောကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
ဝါယောကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
နီလကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
ဝီတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
လောဟိတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
ဩဒါတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
အာလောကကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ			၁၉၈

၆-အညုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဥဒ္ဓါမာတကာဒိပဒတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
ဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ			၂၀၇
ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ			၂၁၂
ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ			၂၁၅

[သ]

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ ပဌမဘာဂ

မာတိကာ

ပိုဒ်

၇-ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၁၀
၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၆၇
၃-သံဃာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၇၀
၄-သီလာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၈၁
၅-စာဂါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၈၂
၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၈၄
ပကိဏ္ဏကထာဝဏ္ဏနာ			၂၈၅

၈-အနုဿတိကပ္ပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

မရဏဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၈၇
ကာယဂတာသတိကထာဝဏ္ဏနာ			၂၉၇
ကောဋ္ဌာသဝဝတ္ထာပနကထာဝဏ္ဏနာ			၃၀၅
အာနာပါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
ဥပသမာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ			၃၄၆

၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

မေတ္တာဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ			၃၅၀
ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၃၇၀
မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၃၇၃
ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၃၇၄
ပကိဏ္ဏကထာဝဏ္ဏနာ			၃၇၇

၁၀-အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပဌမာရုပ္ပဝဏ္ဏနာ			၃၉၃
ဝိညာဏဉ္စာယတနကထာဝဏ္ဏနာ			၃၉၉
အာကိဉ္စညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ			၄၀၁
နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ			၄၀၃
ပကိဏ္ဏကထာဝဏ္ဏနာ			၄၁၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ ပဌမဘာဂ

[၁]

မာတိကာ

ပိဋက

၁၁-သမာဓိနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

အာဟာရေပဋိက္ခန္ဓာလဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၄၁၃
စတုမာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၄၂၄
သမာဓိအာနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ			၄၅၉

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာယ ပဌမဘာဂ

မာတိကာ နိဗ္ဗိတာ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဠိကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကဏ္ဍာ

သဒ္ဓမ္မရံသိမာလီ ယော၊ ဝိနေယျကမလာကရေ။
ဝိဗောဓေသိ မဟာမောဟ-တမံ ဟန္တာန သဗ္ဗသော။

ဉာဏာတိသယဗိဇ္ဇံ တံ၊ ဝိသုဒ္ဓိကရုဏာရုဏံ။
ဝဋ္ဋိတွာ နိရူပဏ္ဏေသံ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဇ္ဇံ မဟောဒယံ။

လောကာလောကကရံ ဓမ္မံ၊ ဂုဏရသ္မိသမုဇ္ဈလံ။
အရိယသံဃဉ္စ သမ္မုလ္လိ၊ ဝိသုဒ္ဓိကမလာကရံ။

ဝဋ္ဋနာဇနိတံ ပုညံ၊ ဣတိ ယံ ရတနတ္ထယေ။
ဟတန္တရာယော သဗ္ဗတ္ထ၊ ဟုတွာဟံ တဿ တေဇသာ။

သမ္ဗန္ဓသီလာစာရေန၊ ဓိမတာ သုစိရုတ္တိနာ။
အဇ္ဈေသိတော ဘိဒ္ဓာနာဂ-တ္ထေရေန ထိရစေတသာ။

ဝိသုဒ္ဓိစရိတော နာထော၊ ယံ ဝိသုဒ္ဓိမနုတ္တရံ။
ပတွာ ဒေသေသိ ကရုဏာ-သမုဿာဟိတမာနသော။

တဿာ အဓိဂမူပါယော၊ ဝိသုဒ္ဓိနယမဏ္ဍိတော။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ယော ဝုတ္တော၊ သုဝိသုဒ္ဓိပဒက္ကမော။

သုဝိသုဒ္ဓိ အသံကိဏ္ဍံ၊ နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ သမယံ အဝိလောမယံ။

ဝိသုဒ္ဓိ-၌ ၁-၁—န-ဗု-သ

တဿ နိဿာယ ပေါရာဏံ၊ ကထာမဂ္ဂံ အနာကုလံ။
 တန္တိနယာနုဂံ သုဒ္ဓိံ၊ ကရိဿာမတ္ထဝဏ္ဏနံ။
 ဣတိ အာကင်္ခမာနဿ၊ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိ။
 ဝိဘဇန္တဿ ဟဿတ္ထံ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါတိ။

နိဒါနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁။ သွာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ယံ သုတ္တပဒံ နိဿာယ ပဠာယတိ၊ တံ တာဝ
 နိက္ခိပိတွာ တဿ နိဒါနာဒိနိဒ္ဓါရဏမုခေန နာနပ္ပကာရတော အတ္ထံ
 သံဝဏ္ဏေတုံ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓိ။ ဓမ္မံ သံဝဏ္ဏေန္တေန ဟိ
 အာဒိတော တဿ နိဒါနံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တတော ပယောဇနံ ပိဏ္ဏတ္ထော ပဒတ္ထော
 သမ္ပန္နော အဓိပ္ပါယော စောဒနာ သောဓနံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တထာ စေဝ အာစရိယေန
 ပဋိပန္နံ။ ဧတ္ထ ဟိ ဘဂဝန္တံ ကိရုတိအာဒိ ဒေသနာယ နိဒါနပယောဇနနိဒ္ဓါ-
 ရဏံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿန္တိအာဒိ ပိဏ္ဏတ္ထနိဒ္ဓါရဏံ၊ သီလေ ဌာတုတိအာဒိ
 ပဒတ္ထသမ္ပန္နာဓိပ္ပါယဝိဘာဝနာ၊ ကိံ သီလန္တိအာဒိ စောဒနာ၊ တတော ပရံ
 သောဓနံ၊ သမာဓိပညာကထာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ
 ဝိဿန္တေနဂါထာ အာဒိမိ နိက္ခိတ္တာ၊ န ပုစ္ဆာဂါထာ။ ပုစ္ဆာပုဗ္ဗိကာ ဟိ ဝိဿန္တ-
 နာတိ? ဝုစ္စတေ—တဒတ္ထဿ မင်္ဂလဘာဝတော၊ သာသနဿ အာဒိကလျာ-
 ဏာဒိဘာဝဝိဘာဝနတော၊ ဘယာဒိဥပဒ္ဓဝနိဝါရဏေန အန္တရာယဝိဓေနေတော၊
 ဥပရိ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဓမ္မသင်္ဂဟတော စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တ္ထောဟ—ကသ္မာ ပနာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ ဝတ္ထုပုဗ္ဗိကာ အာရဒ္ဓါ၊ န
 သတ္ထုထောမနာပုဗ္ဗိကာတိ? ဝုစ္စတေ— ဝိသု အသံဝဏ္ဏနာဒိဘာဝတော။
 သုမင်္ဂလဝိလာသိနီအာဒိယော ဝိယ ဟိ ဒိဃနိကာယာဒိနံ နာယံ ဝိသု
 သံဝဏ္ဏနာ၊ န ပကရဏန္တရံ ဝါ အဘိဓမ္မာဝတာရသုမတောဝတာရာဒိ ဝိယ။
 တာသံယေဝ ပန သုမင်္ဂလဝိလာသိနီအာဒိနံ ဝိသေသဘူတာ။ တေနေဝါဟ
 “မဇ္ဈေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိအာဒိ။ အထ ဝါ ထောမနာပုဗ္ဗိကာပိ စာယံ
 ကထာ န ဝတ္ထုပုဗ္ဗိကာဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သာသနေ ဟိ ဝတ္ထုကြိတ္တနံ န
 လောကေ ဝိယ ကေဝလံ ဟောတိ၊ သာသနသမ္ပတ္တိကြိတ္တနတ္တာ ပန သတ္ထု
 အဝိပရိတဓမ္မဒေသနာဘာဝဝိဘာဝနေန သတ္ထုဂုဏသံကြိတ္တနံ ဥလ္လိင်္ဂန္တဓေဝ
 ပဝတ္တတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “တ္ထောဝတာ တိဿော သိက္ခာ”တိအာဒိ။
 သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ စ ကာရဏန္တိ ဧတ္ထ ဟိ အာဒိ-သဒ္ဓေန

သဗ္ဗသကဒါဂါမိအနာဂါမိနောဝိယ သဗ္ဗေပိ အရဟန္တော သင်္ဂယန္တိ ဝိဘာဂဿ အနုဒ္ဓတ္တော။ တေန တိဏ္ဍမ္ဘိ ဗောဓိသတ္တာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သီလာဒယော ဣဓ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယာ” တိ အာဒိဝစနေန သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တိဏ္ဍမ္ဘိ ဟိ နေသံ စရိမဘဝေ ဝိသေသတော သံသာရဘယိက္ခဏံ၊ ယထာသကံ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ သမထဝိပဿနံ^၁ ဥဿုက္ကာပေတွာ တဏှာဇဇ္ဇာဝိဇဇနပဋိပတ္တိ စ သမာနာတိ။ အထ ဝါ “သော ဣမံ ဝိဇဇယေ ဇဇ” န္တိ သာဓာရဏဝစနေန သာတိသယံ၊ နိရတိသယဉ္စ တဏှာဇဇ္ဇာဝိဇဇနံ ဂဟိတံ။ တတ္ထ ယံ နိရတိသယံ သဝါသနပ္ပဟာနတာယ။ တေန သတ္ထု ပဟာနသမ္ပဒါ ကိတ္တိတာ ဟောတိ၊ တန္တိမိတ္တာ ဉာဏသမ္ပဒါ စ။ တဒုဘယေန နာနန္တရိကတာယ^၂ အာနုဘာဝသမ္ပဒါဒယောဝိတိ။ ဧဝမ္ဘိ ထောမနာပုဗ္ဗိကာယံ ကထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ထောမနာပုဗ္ဗိကာ ဧဝါယံ ကထာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏစာရော” တိ အာဒိနာ သတ္ထု ထောမနံ ပုရက္ခတွာ သံဝဏ္ဏနာယ အာရဒ္ဓတ္တော။ သာ ပနာယံ ယသ္မာ ပုစ္ဆန္တဿ အဇ္ဈာသယာနရူပံ ဗျာကရဏသမတ္တတာယ ဝိဘာဝနဝသေန ပဝတ္တိတာ၊ အာစိဏ္ဏဉ္စေတံ အာစရိယဿ ယဒိဒံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဓမ္မာနုကူလံ သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ သတ္ထု အဘိတ္ထဝနံ။ တသ္မာ ဣမိနာ ကာရဏေန ဧဝမေတ္ထ ထောမနာ ပဝတ္တိတာတိ။ ထောမနာကာရဿ ဝုစ္စမာနဿ ကာရဏံ ဥဒ္ဓရန္တေန ပဌမံ ဝိဿဇ္ဇနဂါထံ နိက္ခိပိတွာ တဿာ နိဒါနစောဒနာမုခေန ပုစ္ဆာဂါထံ သရူပတော စ အတ္ထတော စ ဒဿေတွာ တဿာ ပုစ္ဆာယ အဝိပရိဘဗျာကရဏသမတ္တဘာဝါဝဇောတနံ ဘဂဝတော ထောမနံ ပုရက္ခတွာ ယထာမိပ္ပေတဓမ္မသံဝဏ္ဏနာ ကတာ။ တေနာဟ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယာ” တိ အာဒိ။ တတ္ထ ဂါထာယ အတ္ထော ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။

ဣတိတိအာဒိသု ဣတိတိ အယံ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုပရိသမာပနာဒိ-ပဒတ္တဝိပရိယာယ ပကာရာဝဓာရဏနိဒဿနာဒိအနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ တထာ ဟေသ “ရူပတိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တသ္မာ ‘ရူပ’ န္တိ ဝုစ္စတိ” တိ အာဒိသု၊ ဟေတုမိ အာဂတော။ “တသ္မာတိဟ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ။ အတ္ထိ မေ တုမှေသု အနုကမ္ပာ ‘ကိန္တိ မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ’ တိ” အာဒိသု၊ ပရိသမာပနေ။ “ဣတိ ဝါ ဣတိ ဧဝရူပါ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿနာ ပဋိဝိရတော” တိ အာဒိသု၊ အာဒိအတ္ထေ။ “မာဂဏ္ဍိယောတိ တဿ ပြာဟူဏဿ သင်္ခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော

၁-ဝိပဿနာဟိ (သုာ)	၂-နန္တရိယကတာယ (သိ)၊ နာနန္တရိယကတာယ (က)
၃-သံ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေ။	၄-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ၊ ၅-ဒီ ၁-၆-၆၁-ပိဋ္ဌေသု။

နာမံ နာမကမ္မံ နာမဓေယျံ နိရုတ္တိ ဗျဉ္ဇနံ အဘိလာပေါ”တိအာဒိသု^၁ ပဒတ္တဝိပရိ-
ယာယေ။ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပင်္ဂဘယော ဗာလော၊ အပ္ပင်္ဂဘယော
ပဏ္ဍိတော။ သဥပဒ္ဒဝေါ ဗာလော၊ အနုပဒ္ဒဝေါ ပဏ္ဍိတော။ သဥပသဂ္ဂေါ
ဗာလော၊ အနုပသဂ္ဂေါ ပဏ္ဍိတော”တိအာဒိသု^၂ ပကာရေ။ “အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ
ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္တ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ၊ ကိပ္ပစ္စယာ
ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဇာတိပ္ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣစ္စဿ ဝစနိ-
ယ”န္တိအာဒိသု^၃ အဝဓာရဏေ၊ သန္နိဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။ “အတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန
အယမေကော အန္တော၊ နတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန အယံ ဒုတိယော အန္တော”တိ-
အာဒိသု^၄ နိဒဿနေ။ ဣဓာပိ နိဒဿနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ပကာရေတိပိ ဝတ္တံ
ဝဋ္ဋတေဝ။ ပဌမော ပန ဣတိ-သဒ္ဓေါ ပရိသမာပနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဟိတိ
အဝဓာရဏေ။ ဣဒန္တိ အာသန္နပစ္စက္ခဝစနံ ယထာဓိဂတဿ သုတ္တပဒဿ
အဘိမုခိကရဏတော။

ဥတ္တန္တိ အယံ ဥတ္တ-သဒ္ဓေါ သဥပသဂ္ဂေါ၊ အနုပသဂ္ဂေါ စ ဝပ္ပနဝါပသမီ-
ကရဏကေသောဟာရဏ ဇီဝိတဝုတ္တိ ပမုတ္တဘာဝ ပါဝစနပဝတ္တိတ အဇ္ဈေသန-
ကထနာဒိသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟိ အယံ—

“ဂါဝေါ တဿံ ပဇာယန္တိ၊ ခေတ္တေ ဝုတ္တံ ဝိရူဟတိ။
ဝုတ္တာနံ ဖလမသ္မာတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ”တိ—

အာဒိသု^၅ ဝပ္ပနေ အာဂတော။ “နော စ ခေါ ပဋိဝုတ္တ”န္တိအာဒိသု^၆ အဋ္ဌဒန္တ-
ကာဒိဟိ ဝါပသမီကရဏေ။ “ကာပဋိကော မာဏဝေါ ဒဟရော ဝုတ္တသိရော”-
တိအာဒိသု^၇ ကေသောဟာရဏေ။ “ပန္နလောမော ပရဒတ္တဝုတ္တော မိဂဘူ-
တေန စေတသာ ဝိဟရတိ”တိအာဒိသု^၈ ဇီဝိတဝုတ္တိယံ။ “သေယျထာပိ
နာမ ပဏ္ဍုပလာသော ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တော အဘဗ္ဗော ဟရိတတ္ထာယာ”တိ-
အာဒိသု^၉ ဗန္ဓနတော ပမုတ္တဘာဝေ။ “ယေသမိဒံ တေရဟိ ပေါရာဏံ မန္တပဒံ
ဂီတံ ပဝုတ္တံ သမိဟိတ”န္တိအာဒိသု^{၁၀} ပါဝစနဘာဝေန ပဝတ္တိတေ။ လောကေ
ပန “ဝုတ္တော ဂုဏော ဝုတ္တော ပါရာယနော”တိအာဒိသု အဇ္ဈေသနေ။ “ဝုတ္တံ

၁-ခု ၇-၁၄၄-၁၄၈-ပိဋေသု။

၂-မ ၃-၁၀၇-ပိဋေ။

၃-ဒိ ၂-၄၇-ပိဋေ။

၄-သံ ၁-၂၅၈၊ သံ ၂-၁၁၀-ပိဋေသု။

၅-ခု ၆-၁၅၀-ပိဋေ။

၆-ဝိ ၁-၁၉၁-ပိဋေ။

၇-မ ၂-၃၈၀-ပိဋေ။

၈-ဝိ ၄-၃၄၀-ပိဋေ။

၉-မ ၃-၄၂၊ ဝိ ၁-၅၈၊ ဝိ ၂-၂၈၁၊ ဝိ ၃-၁၃၄-ပိဋေသု။

၁၀-ဒိ ၁-၉၇၊ မ ၂-၃၈၁၊ ဝိ ၃-၃၄၃-ပိဋေသု။

ခေါ် ပနေတံ ဘဂဝတာ ‘ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ၊ မာ အာမိသ-
ဒါယာဒါ’တိ”အာဒိသု^၁ ကထနေ။ ဣဓာပိ ကထနေ ဧဝံ ဒဠဗ္ဗော။ ဣသ္မာ
“ဣတိ ဟိ ဧဝမေဝ ဣဒံ သုတ္တံ ဒေသိတ”န္တိ ယထာနိက္ခိတ္တံ ဂါထံ ဒေသိတ-
ဘာဝေန နိဒဿေတိ။ တဿာ ဝါ ဒေသိတာကာရံ အဝဓာရေတိ။

ကမ္ဘာတိ ဟေတုမှိ နိဿက္ကံ။ ပနာတိ ဝစနာလင်္ကာရမတ္တံ။ ဥဘယေနာပိ
ကာရဏံ ပုစ္ဆတိ။ ဧတန္တိ ယထာပုတ္တံ သုတ္တပဒံ ပစ္စာမသတိ။ ပုတ္တန္တိ ပုစ္ဆာနိမိတ္တံ။
တဒတ္ထဿ အတ္တနော ဗုဒ္ဓိယံ ဝိပရိဝတ္တမာနတံ ဥပါဒါယ “ဣဒ”န္တိ ဝတ္တာ ပုန
ဘဂဝတာ ဘာသိတာကာရံ သန္ဓာယ “ဧတ”န္တိ ပုတ္တံ။ သကလေန ပနာနေန
ဝစနေန ဒေသနာယ နိဒါနံ ဇောတိတံ ဟောတိ။ ပရတော^၂ တဿာ
ဒေသကဒေသကာလပဋိဂ္ဂါဟကေ ဝိဘာဝေတုံ “ဘဂဝန္တံ ကိရု”တိအာဒိ
ပုတ္တံ။ တတ္ထ ကိရုတိ အနုဿဝနတ္ထေ နိပါတော။ တေန ပုစ္ဆမာနသတ္ထဿ အနု
အနု သုယျမာနတံ ဒီပေတိ။ ရတ္တိဘာဝေတိ ရတ္တိယာ ဧကသ္မိံ ကောဠာသေ၊
မဇ္ဈိမယာမေတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝေဿဝဏာဒယော ဝိယ အပါကဋ္ဌနာမ-
ဓေယျတ္တာ အညတရော။ ဒေဝေါ ဧဝံ ဒေဝပုတ္တော။ သံသယသမုပ္ပါဒုတ္တန္တိ
ဝိစိကိစ္ဆာသလ္လသမုဒ္ဒရဏတ္ထံ ပုစ္ဆိတိ ယောဇနာ။ “သံသယသမုပ္ပါဒုတ္တ”န္တိ
စ ဣမိနာ ပဉ္စသု ပုစ္ဆာသု အယံ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာတိ ဒဿေတိ။ ယေန
အတ္ထေန တဏှာ “ဇဠာ”တိ ပုတ္တာ၊ တမေဝ အတ္ထံ ဒဿေတုံ “ဇာလိနိယာ”တိ-
အာဒိ ပုတ္တံ။ သာ ဟိ အဠာသတတဏှာဝိစရိတပ္ပဘေဒေါ အတ္တနော အဝယဝ-
ဘူတော ဧဝံ ဇာလော ဇေတိဿာ အတ္တိတိ “ဇာလိနိ”တိ ပုစ္ဆတိ။

ဣဒါနိဿံ ဇဠာကာရေန ပဝတ္တိံ ဒဿေတုံ “သာ ဟိ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။
တတ္ထ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသုတိ တဿာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနမာဟ၊ ရူပါဒိဆဠာ-
ရမ္မဏဝိနိမုတ္တဿ တဏှာဝိသယဿ အဘာဝတော။ ဟေဠုပရိယဝသေနာတိ
ကဒါစိ ရူပါရမ္မဏေ ကဒါစိ ယာဝ ဓမ္မာရမ္မဏေ ကဒါစိ ဓမ္မာရမ္မဏေ ကဒါစိ
ယာဝ ရူပါရမ္မဏေတိ ဧဝံ ဟေဠာ၊ ဥပရိ စ ပဝတ္တိဝသေန။ ဒေသနာက္ကမေန
စေတ္ထ ဟေဠုပရိယတာ ဒဠဗ္ဗော။ ကဒါစိ ကာမဘဝေ ကဒါစိ ရူပဘဝေ ကဒါစိ
အရူပဘဝေ ကဒါစိ ဝါ အရူပဘဝေ။ ပ။ ကဒါစိ ကာမဘဝေတိ ဧဝမေတ္ထ
ဟေဠုပရိယဝသေန ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ခဏေ ခဏေ
ဘိဇ္ဇနသဘာဝတ္တာ အပရာပရုပ္ပတ္တိ ဧတ္ထ သံသိဗ္ဗနန္တိ အာဟ “ပုနပ္ပုနံ
ဥပ္ပဇ္ဇနတော”တိ။ “သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေနာ”တိ ဣဒံ ယေန သမ္ပန္နေန ဇဠာ ဝိယာတိ

ဇောတိ ဇောတဏှာနံ ဥပမူပမေယျတာ၊ တံဒဿနံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—
ယထာ ဇာလိနော ဝေဠုဂုဗ္ဗဿ သာခါ၊ ကောသသဉ္ဇယာဒယော စ အတ္တနာ
အတ္တနော အဝယဝေဟိ သံသိဗ္ဗိတာ ဝိနန္ဒါ “ဇော”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝံ တဏှာပိ
သံသိဗ္ဗနသဘာဝေနာတိ၊ “သံသိဗ္ဗိတဋ္ဌေနာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ အတ္တနာဝ
အတ္တနော သံသိဗ္ဗိတဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ အယံ ဟိ တဏှာ ကောသကာ-
ရက်မိ ဝိယ အတ္တနာဝ အတ္တာနဗ္ဗိ သံသိဗ္ဗန္တိ ပဝတ္တတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ရူပ-
တဏှာ လောကေ ဝိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသ ဟေတ္တ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ”တိ အာဒိ။ ဣမေ သတ္တာ “မမ ဣဒ”န္တိ ပရိဂ္ဂဟိတံ
ဝတ္ထု၊ အတ္တနိဗ္ဗိသေသံ မညမာနာ အပ္ပန္တရိမံ ကရေန္တိ။ အပ္ပန္တရတ္ထော စ
အန္တောသဒ္ဓေါတိ သကပရိက္ခာရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ တဏှာ “အန္တောဇော”တိ
ဝုတ္တာ။ ပဗ္ဗဇိတဿ ပတ္တာဒိ၊ ဂဟဋ္ဌဿ ဟတ္ထိအာဒိ သကပရိက္ခာရေ။

“အတ္တာ”တိ ဘဝတိ ဧတ္ထ အဘိဓာနောတိ၊ အတ္တဘာဝေါ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓ-
ပဉ္စကံ။ သရီရန္တိ ကေစိ။ မမ အတ္တဘာဝေါ သုန္တရော၊ အသုကဿ ဝိယ မမ
အတ္တဘာဝေါ ဘဝေယျာတိ ဝါ အာဒိနာ သကအတ္တဘာဝါဒီသု တဏှာယ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာကာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္တနော စက္ခာဒိနိ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ။
အတ္တနော၊ ပရေသဉ္ဇ ရူပါဒိနိ ဗာဟိရာယတနာနိ။ ပရေသံ သဗ္ဗာနိ ဝါ၊
သပရသန္တတိပရိယာပန္နာနိ ဝါ စက္ခာဒိနိ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ။ တထာ ရူပါဒိနိ
ဗာဟိရာယတနာနိ။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဘဝေသု ပဝတ္တိယာပိ တဏှာယ အန္တော-
ဇော ဗဟိဇောဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကာမဘဝေါ ဟိ ကဿစိပိ ကိလေသဿ
အဝိက္ခန္တိတတ္တာ ကထဉ္စိပိ အဝိမုတ္တော အဇ္ဈတ္တဂ္ဂဟဏဿ ဝိသေသပစ္စယောတိ
“အဇ္ဈတ္တိ၊ အန္တော”တိ စ ဝုစ္စတိ။ တဗ္ဗိပရိယာယတော ရူပါရူပဘဝေါ “ဗဟိဒ္ဓါ၊
ဗဟိ”တိ စ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော၊ ဗဟိဒ္ဓါ-
သံယောဇနော ပုဂ္ဂလော”တိ၊ ဝိသယဘေဒေန၊ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒေန စ
အနေကဘေဒဘိန္တုမ္ဘိ တဏှံ ဇောဘာဝသာမညေန ဧကန္တိ ဂဟေတွာ “တယ
ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ ဇောယာ”တိ ဝုတ္တံ။ သာ ပန “ပဇာ”တိ ဝုတ္တသတ္တ-
သန္တာနပရိယာပန္နာ ဧဝ ဟုတွာ ပနပျုနံ တံ ဇေဋ္ဌန္တိ ဝိနန္တန္တိ ပဝတ္တတိတိ အာဟ
“ဇောယ ဇေဋ္ဌိတာ ပဇာ”တိ။ ဘထာ ဟိ ပရမတ္ထတော ယဒိပိ အဝယဝဗျတိရေ-
ကေန သမုဒါယော နတ္ထိ၊ ဧကဒေသော ပန သမုဒါယော နာမ န ဟောတီတိ
အဝယဝတော သမုဒါယံ ဘိန္တု ကတွာ ဥပမူပမေယျ ဒဿေန္တော “ယထာ

နာမ ဝေဠုဇဇာဒီဟိ။ပ။ သံသိဗ္ဗိတာ”တိ အာဟ။ ဣမံ ဇဇန္တိ သမ္ဗန္ဓော။
တိသု ဓာတုသု ကေမိ အသေသေတွာ သံသိဗ္ဗနေန တေဓာတုကံ ဇဇေတွာ
ဗ္ဗိတံ။ တေနဿာ မဟာဝိသယတံ၊ ဝိဇဇနဿ စ သုဒုက္ကရဘာဝမာဟ။
“ဝိဇဇေတုံ ကော သမတ္ထော”တိ ဣမိနာ “ဝိဇဇယေ”တိ ပဒံ သတ္ထိအတ္ထံ၊ န
ဝိမိအာဒိအတ္ထန္တိ ဒသေတိ။

ဧဝံ “အန္တောဇဇာ”တိအာဒိနာ ပုဋ္ဌော ပန အဿ ဒေဝပုတ္တဿ ဣမံ
ဂါထမာဟာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဒေသောဝ ဣမံ ပဉ္စံ ဝိဿဇေယျာ”တိ သတ္ထာရံ
ဂုဏတော ဒသေန္တော “သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏစာရော”တိအာဒိမာ-
ဟ။ တတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မေသုတိ အတိဘာဒိဘေဒဘိန္ဓေသု သဗ္ဗေသု ဥေယျဓမ္မေသု။
အပ္ပဋိဟတဉာဏစာရောတိ အနဝသေသဥေယျာဝရဏပ္ပဟာနေန နိဿင်္ဂစာ-
ရတ္တာ နဝိဟတဉာဏပဝတ္တိကော။ ဧတေန တိသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏ-
တာဝိဘာဝနေန အာဒိတော တိဏ္ဍံ အာဝေဏိကဓမ္မာနံ ဂဟဏေနေဝ တဒေ-
ကလက္ခဏတာယ တဒဝိနာဘာဝတော စ ဘဂဝတော သေသာဝေဏိကဓမ္မာ-
နမ္ပိ ဂဟိတဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိဗ္ဗန္တိ ကာမဂုဏာဒီဟိ ကိဠန္တိ လဠန္တိ၊
တေသု ဝါ ဝိဟရန္တိ၊ ဝိဇယသမတ္တတာယောဂေန ပစ္စတ္ထိကေ ဝိဇေတုံ ဣန္ဒြိယန္တိ၊
ဣဿရိယဓနာဒိသက္ကာရဒါနဂ္ဂဟဏံ၊ တံတံအတ္ထာနသာသနဉ္စ ကရောန္တာ
ဝေါဟရန္တိ၊ ပုညာတိသသယောဂါနဘာဝပ္ပတ္တာယ ဇုတိယာ ဇောတန္တိ၊
ယထာဓိပ္ပေတဉ္စ ဝိသယံ အပ္ပဋိဃာတေန ဂစ္ဆန္တိ၊ ယထိစ္ဆိတနိပ္ပါဒနေ စ
သက္ကောန္တိတိ ဧဝေါ။ အထ ဝါ ဒေဝနိယာ တံတံဗျသနနိတ္ထရဏတ္ထိကေဟိ
သရဏံ ပရာယဏန္တိ ဂမနိယာ၊ အဘိတ္ထဝနိယာ ဝါ၊ သောဘာဝိသေသယော-
ဂေန ကမနိယာတိ ဝါ ဧဝေါ။ တေ တိဝိဓာ သမ္မုတိဒေဝါ ဥပပတ္တိဒေဝါ
ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါတိ။ ဘဂဝါ ပန နိရတိသယာယ အဘိညာကိဠာယ ဥတ္တမေဟိ
ဝိဗ္ဗုဗ္ဗိဒ္ဓိအရိယဝိဟာရေဟိ သပရသန္တာနဂတပဉ္စဝိမောရဝိဇယိန္ဒြိယနိပ္ပတ္တိယာ
စိတ္တိဿရိယသတ္တဓနာဒိသမ္မာပဋိပတ္တိ အဝေစ္စပသာဒသက္ကာရဒါနဂ္ဂဟဏ-
သင်္ခါတေန၊ ဓမ္မသဘာဝပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယာနုရူပါနသာသနီသင်္ခါတေန စ ဝေါဟာ-
ရာတိသယေန ပရမာယ ပညာသရိရပ္ပဘာသင်္ခါတာယ ဇုတိယာ၊ အနည-
သာဓာရဏာယ ဉာဏသရိရဂတိယာ၊ မာရဝိဇယသဗ္ဗသဗ္ဗညုဂုဏပရဟိတ-
နိပ္ပါဒနေသု အပ္ပဋိဟတာယ သတ္တိယာ စ သမန္တာဂတတ္တာ သဒေဝကေန
လောကေန “သရဏ”န္တိ ဂမနိယတော၊ အဘိတ္ထဝနိယတော၊ ဘတ္ထိဝသေန
ကမနိယတော စ သဗ္ဗေ တေ ဒေဝေ တေဟိ ဂုဏေဟိ အဘိဘုယျ
ဗ္ဗိတတ္တာ တေသံ ဒေဝါနံ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော ဒေဝေါတိ ဧဝဧဝေါ။

သဗ္ဗဒေဝေဟိ ပူဇနီယတရော ဒေဝေါတိ ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝဘာဝဿ ဝါ သဗ္ဗညုဂုဏာလင်္ကာရဿ ဝါ အဓိဂတတ္တာ အညေသံ ဒေဝါနံ အတိသယေန ဒေဝေါတိ **ဒေဝဒေဝေါ**။

အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု အပရိမာဏာနံ သက္ကာနံ၊ မဟာဗြဟ္မာနဉ္စ ဂုဏာဘိဘဝနတော အဓိကော အတိသယော အတိရေကတရော ဝါ သက္ကာ ဗြဟ္မာ စာတိ သက္ကာနံ အတိသက္ကာ ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ။ ဉာဏပ္ပဟာန- ဒေသနာဝိသေသေသု သဒေဝကေ လောကေ ကေနစိ အဝိက္ခမ္ဘနီယဋ္ဌာနတာယ ကုတောစိဝိ ဥဠာညာဘာဝတော စတူဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ ဝိသာရဒေါတိ **စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ**။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ တဠာ ဝတ မံ သမဏော ဝါ။ပ။ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော ဝိဟရာမိ”တိ။ ဌာနာဌာနဉာဏာဒီဟိ ဒသဟိ ဉာဏ- ဗလေဟိ သမန္ဓာဂတတ္တာ **ဒသဗလဓရော**။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဣတထာဂတော ဌာနဉ္စ ဌာနတော၊ အဌာနဉ္စ အဌာနတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိအာဒိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဥေယျံ နာမ၊ တတ္ထ သဗ္ဗတ္ထေဝ အနာဝဋ္ဌဉာဏတာယ **အနာဝရဏ- ဉာဏော**။ တဉ္စ သဗ္ဗံ သမန္တတော သဗ္ဗာကာရတော ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ ပစ္စက္ခတော ဒဿနသမတ္ထေန ဉာဏစက္ခုနာ သမန္ဓာဂတတ္တာ **သမန္တ- စက္ခု**။ သဗ္ဗညူတိ အတ္ထော။ ဣမေဟိ ပန ဒွီဟိ ပဒေဟိ ပစ္ဆိမာနိ ဒွေ အသာဓာရဏဉာဏာနိ ဂဟိတာနိ။ ဘာဂျဝန္တတဒီဟိ ကာရဏေဟိ **ဘဂဝါ**။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော **ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ**၊ ဝိတ္တာရတော အာဂမိဿတိ။

တ္ထေ စ “သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏစာရေ”တိ ဣမိနာ တိယဒ္ဓါရဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆာနံ ဘဂဝတော ဗျာကရဏသမတ္ထတာယ ဒဿိတာယ ကိံ ဒေဝတာနမ္ပိ ပုစ္ဆံ ဗျာကာတုံ သမတ္ထော ဘဂဝါတိ အာသင်္ကာယ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “ဒေဝ- ဒေဝေါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒေဝါနံ အတိဒေဝေါ သက္ကာ ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝတာနံ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ “တတော ဣမဿ ကော ဝိသေသော”တိ စိန္တေန္တာနံ တ- န္တိဝတ္တနတ္ထံ “သက္ကာနံ အတိသက္ကာ”တိ ဝုတ္တံ။ သက္ကေနပိ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ သနင်္ကမာ- ရာဒယော ဗြဟ္မာနော ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ “တတော ဣမဿ ကော အတိသယော”တိ စိန္တေန္တာနံ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ”တိ ဝုတ္တံ။ အယံ စဿ ဝိသေသော စတုဝေသာရဇ္ဇဒသဗလဉာဏေဟိ ပါကဋော ဇာတောတိ ဒဿနတ္ထံ

“စတု။ပ။ ခရော”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမာနိ စ ဉာဏာနိ ဣမဿ ဉာဏဒွယဿ အဓိဂမေန သဟေဝ သိဒ္ဓါနိတိ ဒဿနတ္ထံ “အနာဝရဏဉာဏော သမန္တ-
စက္ခု”တိ ဝုတ္တံ။ တယိဒံ ဉာဏဒွယံ ပုညဉာဏသမ္ဘုရူပစယသိဒ္ဓါယ ဘဂ္ဂဒေါသ-
တာယ သိဒ္ဓန္တိ ဒဿေန္တော “ဘဂဝါ”တိ အဝေါစာတိ။ ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ
ဂဟဏေ ပယောဇနံ၊ အနုပုဗ္ဗိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ ပနေတံ ပစ္စိမံ အနာဝရဏ-
ဉာဏံသဗ္ဗညုတညာဏန္တိ ဉာဏဒွယံ၊ တံ အတ္ထတော အဘိန္တံ။ ဧကမေဝ ဟိ တံ
ဉာဏံ ဝိသယပဝတ္တိမုခေန အညေဟိ အသာဓာရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဦစာ
ကတွာ ဝုတ္တံ။ အနဝသေသသင်္ခတသင်္ခတသမ္မုတိဓမ္မာရမ္မဏတာယ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏံ၊ တတ္ထာဝရဏာဘာဝတော နိဿင်္ဂစာရမုပါဒါယ “အနာဝရဏဉာ-
ဏ”န္တိပိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ^၁ ဝက္ခာမ။

၂။ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒိကေ ဒေသီ ဂဝေသီတိ မဟေသိ၊ ဘဂဝါ။ တေန
မဟေသိနာ။ ဝဏ္ဏယန္တောတိ ဝိဝရန္တော ဝိတ္ထာရေန္တော။ ယထာဘူတန္တိ
အဝိပရိတံ။ သီလာဒိဘေဒနန္တိ သီလသမာဓိပညာဒိဝိဘာဂံ။ သုဒုလ္လဘန္တိ
အဋ္ဌက္ခဏဝဇ္ဇိတေန နဝမေန ခဏေန လဒ္ဓဗ္ဗတ္တာ သုဋ္ဌ၊ ဒုလ္လဘံ။ သီလာဒိ-
သင်္ဂဟန္တိ သီလာဒိက္ခန္ဓတ္တယသင်္ဂဟံ။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ တိဟိ ခန္ဓေဟိ
သင်္ဂဟိတော သပ္ပဒေသတ္တာ နဂရံ ဝိယ ရဇ္ဇေန၊ န တယော ခန္ဓာ အရိယမဂ္ဂေန
နိပ္ပဒေသတ္တာ။ ဝုတ္တဉေတံ “န ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန
မဂ္ဂေန တယော ခန္ဓာ သင်္ဂဟိတာ၊ တိဟိ စ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ခန္ဓေဟိ
အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သင်္ဂဟိတော”တိ၂။ ကိလေသစောရေဟိ
အပရိပန္နနိယတာယ^၃ ခေမံ။ အန္တဒ္ဓယပရိဝဇ္ဇနတော၊ မာယာဒိကာယဝင်္ကာ-
ဒိပ္ပဟာနတော စ ဥဇုံ။ သဗ္ဗေသံ သံကိလေသဓမ္မာနံ မာရဏဝသေန
ဂမနတော ပဝတ္တနတော၊ နိဗ္ဗာနဿ မဂ္ဂနတော၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂိတဗ္ဗတော
စ မဂ္ဂံ။ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ နိဗ္ဗာနာယ၊ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝါယ ဝါ၊ အရဟတ္တဘာဝာတိ
အတ္ထော။

ယထာဘူတံ အဇာနန္တာတိ ဧဝံ သီလဝိသုဒ္ဓိအာဒိဝိသုဒ္ဓိပရမ္မရာယံ
အဓိဂန္တဗ္ဗော ဧဝရူပေါ ဧဝံကိစ္စကော ဧဝမတ္ထောတိ ယာထာဝတော အနဝ-
ဗုဇ္ဈန္တာ။ သကလသံကိလေသတော၊ သံသာရတော စ သုဒ္ဓိံ ဝိမုတ္တိံ ကာမေန္တိ
ပတ္ထေန္တိတိ သုဒ္ဓိကာမာ။ အဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ဘာဝနေ။ တေန န ကေဝလံ သီလ-
မတ္တေန ပရိတုဋ္ဌာ၊ အထ ခေါ ဝိသုဒ္ဓိကာမာပိ သမာနာတိ ဒဿေတိ။ ဣဇာတိ
ဣမသ္မိံ သာသနေ။ ဘာဝနာယ ယုတ္တပယုတ္တတာယ ယောဂိနော ဝါယမန္တာပိ

ဝိသုဒ္ဓိ ဥဒ္ဓိဿ ပယောဂံ ပရက္ခမံ ကရေန္တာပိ ဥပါယဿ အနဓိဂတတ္တာ
 ဝိသုဒ္ဓိ နာဓိဂစ္ဆန္တိတိ ယောဇနာ။ တေသန္တိ ယောဂီနံ။ ကာမဉ္ဇာယံ ဝိသုဒ္ဓိ-
 မဂ္ဂေါ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ သဝနဓာရဏပရိစယာဒိပသုတာနံ သဗ္ဗေသမ္ဗိ
 ပါမောဇ္ဇကရော၊ ယောဂီနံ ပန သာတိသယံ ပမောဒဟေတူတိ အာဟ “တေသံ
 ပါမောဇ္ဇကရဏ”န္တိ။ ဗာဟိရကံ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ အသမ္ဗိဿတာယ သုဠ၊
 ဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယတ္တာ သုဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယံ။ မဟာဝိဟာရဝါသီနန္တိ အတ္တနော
 အပဿယဘူတံ နိကာယံ ဒဿေတိ။ ဒေသနာနယနိဿိတန္တိ ဓမ္မသံဝဏ္ဏနာ-
 နယသန္ဓိဿိတံ။ ဧတ္ထ စ “တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏ”န္တိ အာဒိနာ သဗ္ဗသံကိလေသ-
 မလဝိသုဒ္ဓတာယ ဝိသုဒ္ဓိ နိဗ္ဗာနံ ပတ္ထေန္တာနံ ယောဂီနံ ဧကံသေန တဒါဝဟတ္တာ
 ပါမောဇ္ဇကရော ဉာဏတ္ထရေဟိ သမ္မာပဋိပန္နေဟိ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ ၂ သုဠ၊ သမ္မာ
 ဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယော မဟာဝိဟာရဝါသီနံ ကထာမဂ္ဂေါတိ ဒဿေတိ။ သက္ကစ္စံ ဗေ
 ဘာသတော သက္ကစ္စံ နိသာမယထာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧတ္ထ စ “ဣဓိဿာ ဒါနိ ဂါထာယာ”တိ ဣဓိနာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဘာသနဿ
 နိဿယံ၊ “ကထိတာယ မဟေသိနာ”တိ ဣဓိနာ တဿ ပမာဏဘာဝံ၊ “ယထာ-
 ဘူတံ အတ္ထံ သီလာဒိဘေဒန”န္တိ ဣဓိနာ အဝိပရိတပိဏ္ဍတ္တံ၊ “သုဒုလ္လဘံ။ ပ။
 ယောဂီနော”တိ ဣဓိနာ နိမိတ္တံ၊ “တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏ”န္တိ ဣဓိနာ
 ပယောဇနံ၊ “ဝဏ္ဏယန္တော အတ္ထံ၊ သုဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယံ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ
 ဒေသနာနယနိဿိတံ၊ သက္ကစ္စ”န္တိ စ ဣဓိနာ ကရဏပ္ပကာရံ ဒဿေတွာ
 “ဝိသုဒ္ဓိကာမာသဗ္ဗေပိ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါ”တိ ဣဓိနာ တတ္ထ သက္ကစ္စသဝနေ
 သာဓုဇနေ နိယောဇေတိ။ သာဓုကံ သဝနပဋိဗ္ဗာဟိ သာသနသမ္ပတ္တိ။

၃။ ဝစနတ္ထဝိဘာဝနေန ပဝေဒိတဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသာမညတ္ထဿ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-
 ကထာ ဝုစ္စမာနာ အဘိရုစိ ဥပ္ပါဒေတိတိ ပဒတ္တတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဝိဘာဝေတုံ
 “တတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိ”တိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ တတ္ထာတိ ယဒိဒံ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ
 ဘာသိဿ”န္တိ ဧတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂပဒံ ၃ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ။ သဗ္ဗမလဝိရဟိတန္တိ
 သဗ္ဗေဟိ ရာဂါဒိမလေဟိ၊ သဗ္ဗေဟိ သံကိလေသမလေဟိ စ ဝိရဟိတံ ဝိဝိတ္တံ။
 တတော ဧဝ အစ္စန္တပရိသုဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗဒါ၊ သဗ္ဗထာ စ ဝိသုဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။
 ယထာဝုတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂတိ ဂဝေသတိ အဓိဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။
 တေနာဟ “မဂ္ဂေါတိ အဓိဂမူပါယော ဝုစ္စတိ”တိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ စ
 နိပ္ပရိယာယေန လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တဒုပါယတ္တာ ပန ပုဗ္ဗဘာဝ-
 မဂ္ဂေါ၊ တန္တိဿယော ကထာပဗန္ဓော စ တထာ ဝုစ္စတိ။

သွာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ သတ္တာရာ ဒေသနာဝိလာသတော၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယ-
တော စ နာနာနယေဟိ ဒေသိတော၊ တေသု အယမေကော နယော
ဂဟိတောတိ ဒဿေတုံ “သော ပနာယ”န္တိအာဒိ အာရဋ္ဌံ။ တတ္ထ ကတ္ထစိတိ
ကိသ္ဗိန္ဒ သုတ္တေ။ ဝိပဿနာမတ္တဝသေနောတိ အဝဓာရဏေန သမထံ
နိဝတ္တေတိ။ သော ဟိ တဿာ ပဋိယောဂိ၊ န သီလာဒိ။ မတ္တ-သဒ္ဓေန စ
ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္တေန သဝိသေသံ သမာဓိံ နိဝတ္တေတိ။ သော ဥပစာရပ္ပနာ-
ဘေဒေါ ဝိပဿနာယာနိကဿ ဒေသနာတိ ကတွာ န သမာဓိမတ္တံ။ န ဟိ
ခဏိကသမာဓိံ ဝိနာ ဝိပဿနာ သမ္ဘဝတိ။ ဝိပဿနာတိ စ တိဝိဓာဝိ
အနုပဿနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န အနိစ္စာနုပဿနာဝ။ န ဟိ အနိစ္စဒဿနမတ္တေန
သစ္စာဘိသမယော သမ္ဘဝတိ။ ယံ ပန ဂါထာယံ အနိစ္စလက္ခဏဿေဝ ဂဟဏံ
ကတံ၊ တံ ယဿ တဒေဝ သုဠုတရံ ပါကုဋံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တာဒိသဿ
ဝသေန။ သောပိ ဟိ ဣတရံ လက္ခဏဒွယံ ဝိဘူတတရံ ကတွာ သမ္ပသိတွာ
ဝိသေသံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ န အနိစ္စလက္ခဏမေဝ။

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာတိ သဗ္ဗေ တေဘူမကသင်္ခါရာ၊ တေ ဟိ သမ္ပသနိယာ။
အနိစ္စာတိ န နိစ္စာ အဒ္ဓါဝါ ဣတ္တရာ ခဏဘင်္ဂရာတိ။ ပညာယာတိ ဝိပဿနာ-
ပညာယ။ ပဿတိ သမ္ပသတိ။ အထ ပစ္စာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိယာ
ဥတ္တရကာလံ။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေတိ တသ္မိယေဝ အနိစ္စာကာရတော ဝိဇ္ဇေ
“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ”တိ ဝုတ္တေ တေဘူမကေ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတေ ဒုက္ခေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ
နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ ပဋိလဘတိ။ သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ သေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ-
သင်္ခါတော ဝိရာဂါဒီနံ ကာရဏဘူတော နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂမူပါယော။

ဈာနပညာဝသေနာတိ သမထဝိပဿနာဝသေန။ ဈာနန္တိ စေတ္တ ဝိပဿ-
နာယ ပါဒကဘူတံ ဈာနံ အဓိပ္ပေတံ။ ယဒ္ဓိတိ ယသ္မိ ပုဂ္ဂလေ။ ဈာနဉ္စ ပညာ
ဓာတိ ဧတ္ထာယခတ္ထော—ယော ပုဂ္ဂလော ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ
ပဋ္ဌပေတွာ တံ ဥဿုကာပေတိ။ သ ဝေ နိဗ္ဗာနသန္တိကေတိ သော ဗျတ္တံ
နိဗ္ဗာနဿ သမိပေ ကေန္တတော နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆတိတိ။

ကမ္မန္တိ မဂ္ဂစေတနာ။ သာ ဟိ အပစယဂါမိတာယ သတ္တာနံ သုဒ္ဓိံ
အာဝဟတိ။ ဝိဇ္ဇာတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သီလန္တိ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာ။ ဇီဝိတပုတ္တမန္တိ
သမ္မာအာဇီဝေါ။ ဓမ္မောတိ အဝသေသာ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂဓမ္မာ။ အထ
ဝါ ကမ္မန္တိ သမ္မာကမ္မန္တဿ ဂဟဏံ။ “ယာ စာဝုသော ဝိသာခ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယော

စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပညာက္ခန္ဓေ သင်္ကဟိတာ”တိ^၁ ဝစနတော။
 ဝိဇ္ဇာတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပါနံ ဂဟဏံ။ ဓမ္မောတိ သမာဓိ “ဧဝံဓမ္မာ တေ
 ဘဂဝန္တော အဟေသု”န္တိအာဒိသု^၂ ဝိယ။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ “ယော စာဝုသော
 ဝိသာခ သမ္မာဝါယာမော၊ ယာ စ သမ္မာသတိ၊ ယော စ သမ္မာသမာဓိ၊ ဣမေ
 ဓမ္မာသမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ကဟိတာ”တိ^၁ ဝစနတော သမ္မာဝါယာမသတိနမ္ပိ ဂဟဏံ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သီလန္တိ သမ္မာဝါစာဇီဝါနံ။ ဇီဝိတပုတ္တမန္တိ ဧဝရူပဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ
 ဇီဝိတံ ဥတ္တမံ ဇီဝိတန္တိ ဧဝမေတ္တ အဋ္ဌင်္ဂိကော အရိယမဂ္ဂေါ ဝုတ္တောတိ
 ဝေဒိတဗျော။

သီလာဒိဝသေနာတိ သီလသမာဓိပညာဝိရိယဝသေန။ သဗ္ဗဒါတိ သမာ-
 ဒါနတော ပဘုတိ သဗ္ဗကာလံ။ သီလသမ္ပန္နောတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလသမ္ပဒါယ
 သမ္ပန္နော သမန္တာဂတော။ ပညဝါတိ လောကီယလောကုတ္တရာယ ပညာယ
 သမန္တာဂတော။ သုသမာဟိတောတိ တံသမ္ပယုတ္တေန သမာဓိနာ သုဠု
 သမာဟိတော။ အာရဒ္ဓဝိရိယောတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ၊
 ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ပဂ္ဂဟိတဝိရိယော။ ပဟိတက္ခောတိ နိဗ္ဗာနံ
 ပတိပေသိတက္ခတာယ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခမိက္ခော။ ဩစန္တိ
 ကာမောဃာဒိစတုဗ္ဗိဓမ္ပိ ဩဃံ၊ သံသာရမဟောဃမေဝ ဝါ။

ကောယနောတိ ကေမဂ္ဂေါ။ မဂ္ဂပရိယာယော ဟိ ဣဓ အယန-သဒ္ဓေါ၊
 တဿွာ ကေပထဘူတော^၃ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ၊ န ဒွေဓာပထဘူတောတိ
 အတ္ထော။ ကေ ဝါ နိဗ္ဗာနံ အယတိ ဂစ္ဆတိတိ ကောယနော၊ ကေန ဝါ
 ဂဏသင်္ကဏံ ပဟာယ ဝိဝေကဋ္ဌေန အယိတဗျော ပဋိပဇ္ဇိတဗျောတိ
 ကောယနော၊ အယန္တိ တေနာတိ ဝါ အယနော၊ ကေဿ သေဋ္ဌဿ ဘဂ-
 ဝတော အယနောတိ ကောယနော၊ တေန ဥပ္ပါဒိတက္ကာ၊ ကေသ္မိ^၄ ဝါ
 ဣမသ္မိ^၅ယေဝ ဓမ္မဝိနယေ အယနောတိ ကောယနော။ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ
 ရာဂါဒိမလေဟိ၊ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဒိဥပက္ကိလေသေဟိ စ သတ္တာနံ
 ဝိသုဒ္ဓတ္တာယ ဝိသုဇ္ဈနတ္တာယ။ ယဒိဒန္တိ နိပါတော၊ ယေ ဣမေတိ အတ္ထော။
 ပုဗ္ဗေ သရဏလက္ခဏေန^၆ မဂ္ဂဋ္ဌေန စ မဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တဿေဝ ကာယာဒိ-
 ဝိသယဘေဒေန စတုဗ္ဗိက္ခော “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ဝုတ္တံ။ သမ္ပပ္ပ-
 ဓာနာဒိသုတိ ဣတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန အပ္ပမာဒါဘိရတိအာဒိနံ သင်္ကဟော

ဝေဒိတဗ္ဗော။ အပ္ပမာဒါဘိရတိအာဒိဝသေနာပိ ဟိ ကတ္ထမိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ
ဒေသိတော။ ယထာဟ—

“အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု၊ ပမာဒေ ဘယဒဿိ ဝါ။
အဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ၊ နိဗ္ဗာနဿဝ သန္တိကေ”တိ။

၄။ တတြာတိ တဿံ ဂါထာယံ။ ဥပရိ ဝုစ္စမာနာ ဂါထာယ ဝိတ္ထာရ-
သံဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗေသပဋိနိဗ္ဗေသဋ္ဌာနိယာ၊ တတော သံခိတ္တတရာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ
ဥဗ္ဗေသဋ္ဌာနိယာတိ အာဟ “အယံ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ”တိ။ ယထာဥဋ္ဌိဋ္ဌဿ ဟိ
အတ္ထဿ နိဗ္ဗေသပဋိနိဗ္ဗေသ သုကရာ၊ သုဗောဓာ စ ဟောန္တိတိ။ သီလေ
ပတိဋ္ဌာယာတိ ဧတ္ထ သီလေတိ ကုသလသီလေ။ ယဒိပိ “ကတမေ စ ထပတိ၊
အကုသလာ သီလာ”တိအာဒိသု အကုသလာ မ္ဗောပိ သီလန္တိ အာဂတော။
ဝုစ္စမာနာယ ပန စိတ္တပညာဘာဝနာယ အဓိဋ္ဌာနာယောဂျတာယ ကိရိယ-
သီလာနဗ္ဗိ အသမ္ဘဝေါ၊ ကုတော ဣတရေသန္တိ ကုသလသီလမေဝေတ္ထ
အဓိပ္ပေတံ။ သီလံ ပရိပူရယမာနောတိအာဒိသု ပရိပူရယမာနောတိ ပရိ-
ပါလေန္တော၊ ပရိဝဓေန္တော ဝါ။ သဗ္ဗဘာဂေဟိ သံဝရန္တော၊ အဝိတိက္ကမန္တော
စာတိ အတ္ထော။ တထာဘူတော ဟိ တံ အဝိဇ္ဇဟန္တော တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတော
နာမ ဟောတိ။ “သီလေ”တိ ဟိ ဣဒံ အာဓာရေ ဘုဗ္ဗံ။ ပတိဋ္ဌာယာတိ ဒုဝိဓာ
ပတိဋ္ဌာ နိဿယူပနိဿယဘေဒတော။ တတ္ထ ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာ လောကိ-
ယာ၊ ဣတရာ လောကုတ္တရာ အဘိန္နိတွာ ဂဟဏေ။ ဘိန္နိတွာ ပန ဂဟဏေ
ယထာ လောကိယစိတ္တုပ္ပါဒေသု သဟဇာတာနံ၊ ပုရိမပစ္စိမာနဉ္စ ဝသေန
နိဿယူပနိဿယပတိဋ္ဌာ သမ္ဘဝတိ။ ဧဝံ လောကုတ္တရေသု ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလ-
သီလဝသေန ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာပိ သမ္ဘဝတိ။ “ပတိဋ္ဌာယာ”တိ စ ပဒဿ ယဒါ
ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာ အဓိပ္ပေတော၊ တဒါ “သဒ္ဓိ ဥပနိဿာယာ”တိအာဒိသု၊
ဝိယ ပုရိမကာလကိရိယာဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “ပုဗ္ဗေဝ
ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ”တိ။ ယဒါ
ပန နိဿယပတိဋ္ဌာ အဓိပ္ပေတော၊ တဒါ “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စာ”တိအာဒိသု၊
ဝိယ သမာနကာလကိရိယာဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္မာဝါစာဒယော
ဟိ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တာနံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ သဟဇာတဝသေန နိဿယ-
ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ။

၁-၃ ၁-၁၇-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

၂-ဂဟပတိ (က) မ ၂-၂၁၇-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-အဘိ ၈-၁၄၅-ပိဋေ ပဋ္ဌာနေ။

၄-မ ၃-၃၃၇-ပိဋေ။

၅-မ ၁-၁၅၈၊ မ ၃-၃၂၈၊ သံ ၂-၂၆၁-ပိဋေ ဒိသု။

နရတိ နေတိတိ နရော၊ ပုရိသော။ ယထာ ဟိ ပဌမပကတိဘူတော သတ္တော၊ ဣတရာယ ပကတိယာ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ပုရိ ဥစ္စေ ဌာနေ သေတိ ပဝတ္တတိတိ “ပုရိသော”တိ ဝုတ္တတိ။ ဧဝံ နယနဋ္ဌေန “နရော”တိ ဝုတ္တတိ။ ပုတ္တဘာတုဘူတောပိ ဟိ ပုဂ္ဂလော မာတုဇေဋ္ဌဘဂိနိနံ နေတုဋ္ဌာနေ^၁ တိဋ္ဌတိ။ ပဂေဝ ဣတရော ဣတရာသံ။ နရေန ယောဂတော၊ နရဿ အယန္တိ ဝါ နာရိ၊ ဣတ္ထိ။ သာပိ စေတ္ထ ကာမံ တဏှာဇဉာရိဇဉနသမတ္တတာ အတ္ထိ။ ပဓာနမေဝ ပန သတ္တံဒသေသန္တော “နရော”တိ အာဟ ယထာ “သတ္တာဒေဝမနုဿာန”န္တိ။^၂ အဋ္ဌကထာယံ ပန အဝိဘာဂေန ပုဂ္ဂလပရိယာယော အယန္တိ ဒသေတုံ “နရောတိ သတ္တော”တိ ဝုတ္တံ။ သပညောတိ ဝိပါကဘူတာယ သဟ ပညာယ ပဝတ္တတိတိ သပညော။ တာယ ဟိ အာဒိတော ပဌာယ သန္တာနဝသေန ဗဟုလံ ပဝတ္တမာနာယ အယံ သတ္တော သဝိသေသံ “သပညော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။ ဝိပါကပညာပိ ဟိ သန္တာနဝိသေသနေ ဘာဝနာပညပ္ပတ္တိယာ ဥပနိဿယော ဟောတိ အဟေတုကဒ္ဓိဟေတုကာနံ တဒဘာဝတော။ သမ္ပဇညသင်္ခါတာယ စ တံတံကိစ္စကာရိကာယပညာယ ဝသေန “သပညော”တိ ဝတ္တံ ဝုတ္တတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန နိပကသဒ္ဓေန ပါရိဟာရိကပညာ ဂယတိတိ ဝိပါကပညာဝသေနဝေတ္ထ အတ္တော ဝုတ္တော။ ကမ္မဇတိဟေတုကပဋိသန္ဓိ-ပညာယာတိ ကမ္မဇာယ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိယံ ပညာယာတိ ဧဝံ တိဟေတုက-သဒ္ဓေါပဋိသန္ဓိ-သဒ္ဓေန သမ္ပန္နိတဗ္ဗော၊ န ပညာ-သဒ္ဓေန။ န ဟိ ပညာတိဟေတုကာ အတ္ထိ။ ပဋိသန္ဓိတော ပဘုတိ ပဝတ္တမာနာ ပညာ “ပဋိသန္ဓိယံ ပညာ”တိ ဝုတ္တာ တံမူလကတ္တာ၊ န ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဝတ္တာ ဝေ။

စိန္တေတိ အာရမ္မဏံ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ စိတ္တံ၊ သမာဓိ။ သော ဟိ သာတိသယံ ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စော။ န ဟိ ဝိတက္ကာဒယော ဝိနာ သမာဓိနာ တမတ္ထံ သာဓေန္တိ၊ သမာဓိ ပန တေဟိ ဝိနာပိ သာဓေတိတိ။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါပါဒနေန ပစ္စယေဟိ စိတံ၊ တထာ သန္တာနံ စိနောတိတိပိ စိတ္တံ၊ သမာဓိ။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိ-ဝသေန စိတ္တဝိစိတ္တတာယ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိစိတ္တကရဏေန စ သမာဓိ စိတ္တန္တိ ဝိနာပိ ပရောပဒေသေနဿ^၃ စိတ္တပရိယာယော လဗ္ဘတေဝ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန စိတ္တ-သဒ္ဓေါ ဝိညာဏေ နိရုဋ္ဌောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “စိတ္တသီသေန ဟေတ္ထ သမာဓိ နိဒ္ဓိဋ္ဌော”တိ။ ယထာသဘာဝံ ပကာရေဟိ ဇာနာတိတိ ပညာ။ သာ ယဒိပိ ကုသလာဒိဘဒတော ဗဟုဝိဓာ။ “ဘာဝယ”န္တိ ပန ဝစနတော ဘာဝေတဗ္ဗာ ဣဓာမိပ္ပေတာတိ တံ ဒသေတုံ “ဝိပဿန”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဘာဝယ”န္တိ စ ဣဒံ

ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ “စိတ္တဉ္စ ဘာဝယံ၊ ပညဉ္စ ဘာဝယ”န္တိ။ တယိဒံ ဒွယံ ကိံ
လောကီယံ၊ ဥဒါဟု လောကုတ္တရန္တိ? လောကုတ္တရန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသတော။
တံ ဟိ ဘာဝယမာနော အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ တဏှာဇဉ် သမုစ္ဆေဒဝသေန ဝိဇ္ဇေ-
တီတိ ဝုစ္စတိ၊ နလောကီယံ။ နာနန္တရိယဘာဝေန ပနေတ္ထ လောကီယာပိ
ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ လောကီယသမထဝိပဿနာယ ဝိနာ တဒဘာဝတော။
သမထယာနိကဿ ဟိ ဥပစာရပ္ပနာပ္ပဘေဒံ သမာဓိံ၊ ဣတရဿ ခဏိကသမာဓိံ၊
ဥဘယေသမ္ဘိ ဝိမောက္ခမုခတ္တယံ ဝိနာ န ကဒါဗိပိ လောကုတ္တရာဓိဂမော
သမ္ဘဝတိ။ တေနာဟ “သမာဓိဉ္စေဝ ဝိပဿနဉ္စ ဘာဝယမာနော”တိ။ တတ္ထ
ယဒါ လောကီယာ သမထဝိပဿနာ အဓိပ္ပေတော၊ တဒါ “ဘာဝယ”န္တိ ဣဒံ
ဘာဝနာကိရိယာယ ဟေတုဘာဝကထနံ၊ ဘာဝနာဟေတူတိ အတ္ထော။ တံ-
ဘာဝနာဟေတုကာ ဟိ ဝိဇ္ဇေနကိရိယာတိ။ ယဒါ ပန လောကုတ္တရာ အဓိပ္ပေတော၊
တဒါ ကေဝလံ ဝတ္ထမာနဘာဝနိဒ္ဒေသော။ တဒုဘယ ဘာဝနာသမကာလမေဝ
ဟိ တဏှာဇဉ်ဝိဇ္ဇနံ။

“အာတာပီ နိပကော”တိ ဣဒံ ယထာဝုတ္တဘာဝနာယ ဥပကာရက-
ဓမ္မကိတ္တနံ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္စန္တဿ ဟိ ဝိရိယံ သတိ သမ္ပဇညန္တိ ဣမေ
တယော ဓမ္မာ ဗဟူပကာရာ။ ဝိရိယူပတ္တဒ္ဓိ ဣမ္မဋ္ဌာနံ သတိသမ္ပဇညာ-
နုပါလိတံ န ပရိပတတိ၊ ဥပရိ စ ဝိသေသံ အာဝဟတိ။ ပတိဋ္ဌာသိပ္ပိယာ စေတ္ထ
သဒ္ဓါသိပ္ပိ၊ သဒ္ဓူပနိဿယတ္တာ သီလဿ၊ ဝိရိယာဒိသိပ္ပိယာ စ။ န ဟိ သဒ္ဓေယျ-
ဝတ္ထု အသဒ္ဓဟန္တဿ ယထာဝုတ္တဝိရိယာဒယော သမ္ဘဝန္တိ၊ တထာ သမာဓိပိ။
ယထာ ဟိ ဟေတုဘာဝတော ဝိရိယာဒိဟိ သဒ္ဓါသိပ္ပိ၊ ဧဝံ ဖလဘာဝတော
တေဟိ သမာဓိသိပ္ပိ။ ဝိရိယာဒိသု ဟိ သမ္ပဇမာနေသု သမာဓိသမ္ပန္နောဝ
ဟောတိ အသမာဟိတဿ တဒဘာဝတော။ ကထံ ပနေတ္ထ သတိသိပ္ပိ?
နိပကဂ္ဂဟဏတော။ တိက္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တာ ဟိ သတိ “နေပက္က”န္တိ ဝုစ္စတိ။
ယထာဟ “ပရမေန သတိနေပက္ကေန သမန္တာဂဘော”တိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန
“နေပက္ကံ ပညာ”တိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။ တဂ္ဂဟဏေ နေဝ သတိပိ
ဂဟိတာဝ ဟောတိ။ န ဟိ သတိဝိရဟိတာ ပညာ အတ္ထိတိ။ အပရေ ပန
“သပညော”တိ ဣမိနာဝ ပါရိဟာရိကပညာပိ ဂယတိတံ “နိပကော”တိ ပဒဿ
“သတော”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ယဒိပိ ကိလေသာနံ ပဟာနံ အာတာပနံ၊ တံ
သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနမ္ဘိ အတ္ထေဝ။ အာတပ္ပသဒ္ဓေါ ဝိယ ပန အာတာပသဒ္ဓေါ

ဝိရိယေယေဝ နိရုဋ္ဌောတိ အာဟ “**အာတာပီတိ ဝိရိယဝါ**”တိ။ အထ ဝါ ပဋိပက္ခပ္ပဟာနေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အတ္တဿဟနဝသေန ပဝတ္တမာနဿ ဝိရိယဿ သာတိသယံ တဒါတာပနန္တိ ဝိရိယဓေဝ တထာ ဝုစ္စတိ၊ န အညေဓမ္မာ။ **အာတာပီတိ** စာယမီကာရော ပသံသာယ၊ အတိသယဿ ဝါ ဒီပကော။ **ဝိရိယဝါ**တိ ဝါ-သဒ္ဓေါပိ တဒတ္ထော ဝေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန သမ္ပပ္ပဓာနသမင်္ဂိတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ တေနာဟ “**ကိလေသာနံ အာတာပနပရိတာပနဋ္ဌေနာ**”တိ။ အာတာပနဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ အာရမ္မဓာတုမာဟ အာဒိတော ဝိရိယာရက္ခောတိ ကတွာ၊ ပရိတာပနဂ္ဂဟဏေန နိက္ခမပရက္ခမဓာတုယော သဗ္ဗသော ပဋိပက္ခတော နိက္ခန္တတံ၊ ဥပရူပရိ ဝိသေသပ္ပတ္တိဉ္စ ဥပါဒါယ။ နိပယတိ^၁ ဝိသေသေတိ ပဋိပက္ခံ၊ တတော ဝါ အတ္တာနံ နိပါတိ ရက္ခတိတိ **နိပကော**၊ သမ္ပဇာနော။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပရိဟရဏေ နိယုတ္တာတိ **ပါရိဟာရိကာ**။

အဘိက္ကမာဒိနိ သဗ္ဗကိစ္စာနိ သာတ္တကသမ္ပဇညာဒိဝသေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇ နေတိတိ **သဗ္ဗကိစ္စပရိဏာယိကာ**။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဝါ ဥဂ္ဂဟော ပရိပုစ္ဆာ ဘာဝနာရက္ခော မနသိကာရဝိမိ၊ တတ္ထ စ သက္ကစ္စကာရိတာ သာတစ္စကာရိတာ သပ္ပာယကာရိတာ နိမိတ္တကုသလတာ ပဟိတတ္တတာ အန္တရာအသင်္ကောစော ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ ဝိရိယသမတာပါဒနံ ဝိရိယသမတာယောဇနန္တိ ဝေမာဒိနံ သဗ္ဗေသံ ကိစ္စာနံ ပရိဏာယိကာ **သဗ္ဗကိစ္စပရိဏာယိကာ**။ **ဘယံ ဣက္ခတိတိ ဘိက္ခု**တိ သာဓာရဏတော ဘိက္ခုလက္ခဏကထနေန ပဋိပတ္တိယာဝ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊ န ဘိက္ခုကဘိန္နပဋ္ဌဓရာဒိဘာဝေနာတိ ဒသေတိ။ ဧဝံ ဟိ ကတကိစ္စာနံ သာမဏေရာဒိနံ၊ ပဋိပန္နာနဉ္စ အပဗ္ဗဇိတာနမ္ပိ သင်္ဂဟော ကတော ဟောတိ။ ဣဓ ပန ပဋိပဇ္ဇနကဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘိန္တတိ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေတိ ဝါ **ဘိက္ခု**။ **သော ဣမံ ဝိဇေယေတိ** ယောနရော သပ္ပညော သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အာတာပီ နိပကော စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ ဝုတ္တော၊ သော ဘိက္ခု ဣမံ တဏှာဇဉ် ဝိဇေယေတိ သမ္ပန္နော။ ဣဒါနိ တမ္ပိ ဝိဇေယံ ဝေဠုဂုဗ္ဗဝိဇေယေန ဥပမေတွာ ဒသေတုံ ဂါထာယ ယထာဝုတ္တေ သီလာဒိဓမ္မေ “**ဣမိနာ စ သီလေနာ**”တိအာဒိနာ ပစ္စာမသတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ယောဂါဝစရသန္တာနဂတာ နာနာက္ခဏိကာ မိဿကာ သီလာဒိဓမ္မာ ဂါထာယ ဂဟိတာ၊ တသ္မာ တေ ကေစ္စံ ဂဏှန္တော “**ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော**”တိ အာဟ။ န ဟိ တေ ဆ ဓမ္မာ ကေသ္မိံ သန္တာနေ ကေသ္မိံ

ခဏေ လတ္တန္တိ။ ယသ္မာ စ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနေန ဂါထာ ဘာသိတာ၊ တသ္မာ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနမေဝ ဥပမံ ဒဿေန္တော “သေယျထာပိ နာမ ပုရိသော”တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုနိသိတန္တိ သုဠ နိသိတံ၊ အတိဝိယ တိဒိဏန္တိ အတ္ထော။
 သတ္ထဿ နိသာနသိလာယံ နိသိတတရဘာဝကရဏံ၊ ဗာဟုဗလေန စဿ
 ဥက္ခိပနန္တိ ဥဘယဓမ္မေတံ အတ္ထာပန္နံ ကတွာ ဥပမာ ဝုတ္တာတိ တဒုဘယံ
 ဥပမေယျေ ဒဿေန္တော “သမာဓိသိလာယံ သုနိသိတံ။ ပ။ ပညာဟတ္ထေန
 ဥက္ခိပိတွာ”တိ အာဟ။ သမာဓိရဏေန ဟိ ပညာယ တိက္ခဘာဝေါ။
 တေနာဟ ဘဂဝါ “သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိ။ ဝိရိယဉ္စဿာ
 ဥပတ္တုပ္ပကံ ပဂ္ဂဏှနတော။ ဝိဇ္ဇေယျာတိ ဝိဇ္ဇေတုံ သက္ကုဏေယျ။ ဝုဋ္ဌာန-
 ဂါမိနိဝိပဿနာယ ဟိ ဝတ္ထမာနာယ ယောဂါဝစရော တဏှာဇဉ် ဝိဇ္ဇေတုံ
 သမတ္ထော နာမ။ ဝိဇ္ဇနံ စေတ္ထ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဟာနန္တိ အာဟ
 “သန္တိန္ဒေယျ သပ္ပဒါလေယျာ”တိ။ ဒက္ခိဏံ အရဟတိတိ ဒက္ခိဏေယျော၊
 အဂ္ဂေါ စ သော ဒက္ခိဏေယျော စာတိ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ အဂ္ဂါ ဝါ
 ဒက္ခိဏာ အဂ္ဂဒက္ခိဏာ၊ တံ အရဟတိတိ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော။

၅။ တတြာတိ တဿံ ဂါထာယံ။ အယန္တိ “နရော”တိ စ “ဘိက္ခု”တိ စ၊
 ဝုတ္ထော ယောဂါဝစရော။ ပုန တတြာတိ တဿံ ပညာယံ။ အဿာတိ
 ဘိက္ခုနော။ ကတ္တရိ စေတံ သာမိဝစနံ၊ အနေနာတိ အတ္ထော။ ကရဏီယံ နတ္ထိ
 ဝိသေသာမာနဿ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိပညာယ အဘာဝတော။ တေနာဟ
 “ပုရိမကမ္မာနုဘာဝေနော ဟိဿ သာ သိဒ္ဓါ”တိ။ တေနာတိ ယောဂိနာ။
 ဘာဝနာယံ သတတပဝတ္တိတဝိရိယတာယ သာတစ္ဆကာရိနာ။ ပညာဝသေနာတိ
 ယထာဝုတ္တနေပက္ကသဇ္ဇိတပညာဝသေန။ ယံ ကိဉ္စိ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တဿ သပ္ပဿ
 သမ္ပဇာနဝသေနော ကရဏသီလော၊ တတ္ထ ဝါ သမ္ပဇာနကာရော ဧတဿ
 အတ္ထိ၊ သမ္ပဇာနဿ ဝါ အသမ္ပောဟဿ ကာရကော ဥပ္ပါဒကောတိ သမ္ပဇာန-
 ကာရိ၊ တေန သမ္ပဇာနကာရိနာ။ အတြာတိ အဿံ ဂါထာယံ။ သီလာဒိ-
 သမ္ပာဒနေ ဝိရိယဿ တေသံ အင်္ဂဘာဝတော တံ ဝိသုံ အဂ္ဂရဟတွာ
 “သီလသမာဓိပညာမုခေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

“ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဒဿေတိ”တိ အဝိဘာဂတော ဒေသနာယ ပိဏ္ဏတ္တံ ဝတွာ ပုန
 တံ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ “တ္ထောဝတာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တ္ထောဝတာတိ
 တ္ထောကာယ ဒေသနာယ။ သိက္ခာတိ သိက္ခိတဗ္ဗဠေန သိက္ခာ။ သိက္ခနံ စေတ္ထ
 အာသေဝနံ ဒဠဗ္ဗံ။ သီလာဒိဓမ္မေဟိ သံဝရဏာဒိဝသေန အာသေဝန္တော တေ

၁-သံ ၂-၁၂၊ ၃၀၂၊ သံ ၃-၃၆၃၊ ၃ ၁၀-၅၀၊ ၃ ၁၁-၃၈-ပိဋေသု။ ၂-နရော ဘိက္ခုတိ စ (သျှာ)

ဝိသုဒ္ဓိ-နိ ၁-၂-န-ဗု-သ

သိက္ခာတိတိ ဝုစ္ဆတိ။ သာသနန္တိ ပဋိပတ္တိသာသနံ။ ဥပနိဿယော ဗလဝကာရဏံ။ ဝဇ္ဇနံ အနုပဂမနံ။ သေဝနာ ဘာဝနာ။ ပဋိပက္ခောတိ ပဟာယကပဋိပက္ခော။ ယဒိပိ ဂါထာယံ “သီလေ” တိ သာမညတော ဝုတ္တံ၊ န “အဓိသီလေ” တိ။ တံ ပန တဏှာဇဇ္ဇာဝိဇဇ္ဇနဿ ပတိဋ္ဌာဘူတံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “သီလေန အဓိသီလ-သိက္ခာ ပကာသိတာ” တိ။ ဘဝဂါမိ ဟိ သီလံ သီလမေဝ၊ ဝိဘဝဂါမိ သီလံ အဓိသီလသိက္ခာ။ သာမညဇောတနာ ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိတိ။ သေ-နယော သေသသိက္ခာသုပိ။

သီလေနာတိ အဓိသီလသိက္ခာဘူတေန သီလေန။ တံ ဟိ အနညသာဓာ-ရဏတာယ သာသနဿ အာဒိကလျာဏတံ ပကာသေတိ၊ န ယမနိယမာဒိ-မတ္တံ။ တေန ဝုတ္တံ “သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ” န္တိ စ။ ကုသလာနန္တိ မဂ္ဂကုသလာနံ။ ကုသလာနန္တိ ဝါ အနဝဇ္ဇာနံ။ တေန အရိယ-ဗလဓမ္မာနမ္ပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သဗ္ဗပါပဿ အကရဏန္တိ သဗ္ဗဿာပိ သာဝဇ္ဇဿ အကိရိယာ အနဇ္ဈာပဇ္ဇနံ။ ဧတေန စာရိတ္တဝါရိတ္တဘေဒဿ သဗ္ဗဿ သီလဿ ဂဟဏံ ကတံ ဟောတိ။ ကတ္တဗ္ဗာကရဏမ္ပိ ဟိ သာဝဇ္ဇ-မေဝတိ။ အာဒိဝစနတောတိ ဂါထာယံ ဝုတ္တသမာဓိပညာနံ အာဒိမ္ပိ ဝစနတော။ အာဒိဘာဝေါ စဿ တဗ္ဗုလကတ္တာ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မာနံ။ အာဒိနံ ဝါ ဝစနံ အာဒိဝစနံ။ အာဒိသဒ္ဓေန စေတ္ထ “သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဝိမုတ္တိ စ အနုတ္တရာ” တိ ဧဝမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သီလဿ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ ဝိပုဋ္ဌိသာ-ရာဒိဟေတုနံ နှုရိကရဏတော အဝိပုဋ္ဌိသာရာဒိဂုဏာဝဟံ။ “အဝိပုဋ္ဌိသာရာဒိ-ဂုဏာဝဟတ္တာ” တိ ဧတေန န ကေဝလံ သီလဿ ကလျာဏတာဝ ဝိဘာဝိတာ၊ အထ ခေါ အာဒိဘာဝေါပီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိဿ သုတ္တေ^၂ အဝိပုဋ္ဌိသာရာဒိနံ ဝိမုတ္တိဉာဏပရိယောသာနာနံ ပရမ္ပရပစ္စယတာ ဝုတ္တာ။ သမာဓိနာတိ အဓိစိတ္တ-သိက္ခာဘူတေန သမာဓိနာ။ သကလံ သာသနံ သင်္ဂဟေတွာ ပဝတ္တာယ ဂါထာယ အာဒိပဒေန အာဒိမ္ပိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဿ သီလဿ၊ တတိယပဒေန ပရိယောသာနေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာယ ပညာယ ဂဟိတတ္တာ မဇ္ဈေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော သမာဓိ ပါရိသေသတော ဒုတိယပဒေန ဂယတိတိ “ကုသလဿ ဥပသဗ္ဗဒါတိ-အာဒိဝစနတော ဟိ သမာဓိ သာသနဿ မဇ္ဈေ” တိ ဝုတ္တံ၊ န ကုသလသဒ္ဓဿ သမာဓိပရိယာယတ္တာ။ ပုဗ္ဗုပနိဿယဝတော ဟိ သမာဟိတတာဒိအဋ္ဌင်္ဂ-သမန္တာဂမေန အဘိနိဟာရက္ခမတာ သမာဓိဿ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဂုဏာဝဟတ္တံ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာယ အဓိဂတာယ ယဒတ္ထံ ပဗ္ဗဇတိ၊ တံ ပရိယောသိတန္တိ ပညာ

သာသနဿ ပရိယောသာနံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သိက္ခာနိသံသမိဒံ ဘိက္ခဝေ မြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ သဒ္ဓါမိပတေယျံ ပညတ္တရံ ဝိမုတ္တိသာရ”န္တိ။ သကံ စိတ္တံ သစိတ္တံ၊ သစိတ္တဿ သဗ္ဗသော ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္တနေန ဝိသောဓနံ သစိတ္တ-
ပရိယောဒါပနံ။ ဧဝံ ပန ပညာကိစ္စေ မတ္တကပ္ပတ္တေ ဥတ္တရိ ကရဏီယာ-
ဘာဝတော သာသနဿ ပညတ္တရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **တာဒိဘာဝေါဟန-**
တောတိ ယာဒိသော ဣဋ္ဌေသု၊ လာဘာဒိသု စ အနုနယာဘာဝတော၊
တာဒိသော အနိဋ္ဌေသု၊ အလာဘာဒိသု စ ပဋိသဘာဝတော။ တတော ဧဝ
ဝါ ယာဒိသော အနာပါထဂတေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ တာဒိသော အာပါထ-
ဂတေသုပီတိ **တာဒိ**။ တဿ ဘာဝေါ **တာဒိဘာဝေါ**၊ တဿ အာဝဟနတော။
ဝါတေနာတိ ဝါတဟေတု။ န သမိရတိတိ န စလတိ။ န သမိဉ္ဇန္တိတိ န
ဖန္တန္တိ၊ ကုတော စလနန္တိ အဓိပ္ပါယော။

တထာတိ ယထာ သီလာဒယော အဓိသီလသိက္ခာဒိနံ ပကာသကာ၊ တထာ
တေဝိဇ္ဇတာဒိနံ ဥပနိဿယဿာတိ တေသံ ပကာသနာကာရူပသံဟာရတ္ထော
တထာ-သဒ္ဓေါ။ ယသ္မာ သီလံ ဝိသုဇ္ဈမာနံ သတိသမ္ပဇညဗလေန၊ ကမ္မဿ-
ကတဉာဏဗလေန စ သံကိလေသမလတော ဝိသုဇ္ဈတိ ပါရိပူရိန္တ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ
သီလသမ္ပဒါ သိဇ္ဈမာနာ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိဘာဝေန သတိဗလံ၊ ဉာဏဗလန္တ
ပစ္စုပဋ္ဌပေတိတိ တဿာ ဝိဇ္ဇတ္တယူပနိဿယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ သဘာဂဟေတု-
သမ္မာဒနတော။ သတိနေပက္ကေန ဟိ ပုဗ္ဗေနိဝါသဝိဇ္ဇာသိဒ္ဓိ၊ သမ္ပဇညေန
သဗ္ဗကိစ္စေသု သုဒ္ဓိဋ္ဌကာရိတာပရိစယေန စုတူပပါတဉာဏာနုဗန္ဓာယ
ဒုတိယဝိဇ္ဇာသိဒ္ဓိ၊ ဝိတိက္ကမာဘာဝေန သံကိလေသပ္ပဟာနသမ္ဘာဝတော
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယဘာဝသေန အဇ္ဈာသယသုဒ္ဓိယာ တတိယဝိဇ္ဇာသိဒ္ဓိ။ ပုရေတရံ
သိဒ္ဓါနံ သမာဓိပညာနံ ပါရိပူရိန္တ ဝိနာ သီလဿ အာသဝက္ခယဉာဏူပနိဿ-
ယတာ သုက္ခဝိပဿကခိဏာသဝေဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။ သမာဓိပညာ ဝိယ အဘိ-
ညာပဋိသန္တိဒါနံ သီလံ န သဘာဂဟေတူတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “န တတော
ပရ”န္တိ။ “သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိ^၂ ဝစနတော သမာဓိ-
သမ္ပဒါ ဆဋ္ဌဘိညတာယ ဥပနိဿယော။ ပညာ ဝိယ ပဋိသန္တိဒါနံ သမာဓိ
န သဘာဂဟေတူတိ ဝုတ္တံ “န တတော ပရ”န္တိ။ “ယောဂါဝေ ဇာယတေ
ဘူရိ”တိ^၃ ဝစနတော ပုဗ္ဗယောဂေန၊ ဂရုဝါသဒေသဘာသာကောသလ္လ-
ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒီဟိ စ ပရိဘာဝိတာ ပညာသမ္ပတ္တိ ပဋိသန္တိဒါပဘေဒဿ

၁-အံ ၁-၅၆၅-ပိဋေ။

၂-သံ ၂-၁၂၊ ၃၀၂၊ သံ ၃-၃၆၃၊ ၃ ၁၀-၅၀၊ ၃၁၁-၃၈-ပိဋေသု။

၃-၃ ၁-၅၃-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

ဥပနိဿယော ပစ္စေကဗောဓိသမ္မာသမ္မောဓိယောပိ ပညာသမ္ပတ္တိသန္နိဿယာတိ ပညာယ အနဓိဂန္တဗ္ဗဿ ဝိသေသဿ အဘာဝတော၊ တဿာ စ ပဋိသန္တိဒါ-
ပဘောဒဿ ဧကန္တိကကာရဏတော ဟေဋ္ဌာ ဝိယ “န တတော ပရ”န္တိ
အဝတ္တာ “န အညေန ကာရဏေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထ စ “သီလသမ္ပတ္တိဉ္စ နိဿာယာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ယဿ သမာဓိဝိဇ္ဇန္တန-
ဘူတာ အနဝသေသာ ဆ အဘိညာ န ဣဇ္ဈန္တိ၊ တဿ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန န
သမာဓိသမ္ပဒါ အတ္တိတိ။ သတိပ ဝိဇ္ဇာနံ အဘိညေကဒေသဘာဝေ သီလသမ္ပတ္တိ-
သမုဒါဂတာ ဧဝံ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာ။ ယထာ ဟိ ပညာသမ္ပတ္တိသမုဒါ-
ဂတာ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ မဂ္ဂေန ဣဇ္ဈန္တိ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ
ဧဝံ တာသံ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော၊ ဧဝံ သီလသမ္ပတ္တိသမုဒါဂတာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ
သမာဓိသမ္ပတ္တိသမုဒါဂတာ စ ဆ အဘိညာ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ မဂ္ဂေန
ဣဇ္ဈန္တိတိ မဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ တာသံ အဓိဂမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနဉ္စ ပစ္စေကဗောဓိသမ္မာသမ္မောဓိသမာဓိဂမသဒိသာ ဟိ ဣမေသံ
အရိယာနံ ဣမေ ဝိသေသာဓိဂမာတိ။ ဝိနယသုတ္တာဘိဓမ္မေသု သမ္မာပဋိပတ္တိယာ
တေဝိဇ္ဇတာဒိနံ ဥပနိဿယတာပိ ယထာဝုတ္တဝိဓိနာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမ္ပန္နသီလဿ ကာမသေဝနာဘာဝတော သီလေန ပဌမန္တဝိဝဇ္ဇနံ ဝုတ္တံ။
ယေဘုယျေန ဟိ သတ္တာ ကာမဟေတု ပါဏာတိပါတာဒိဝသေနာပိ အသုဒ္ဓ-
ပယောဂါ ဟောန္တိ။ ဈာနသုခလာဘိနော ကာယကိလမထဿ သမ္ဘဝေါ ဧဝ
နတ္တိတိ သမာဓိနာ ဒုတိယန္တဝိဝဇ္ဇနံ ဝုတ္တံ ဈာနသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုရကာ-
ယက္ကာ။ ပညာယာတိ မဂ္ဂပညာယ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ဟိ ဧကံသတော
အရိယမဂ္ဂေါ မဇ္ဈိမာ ပဋိပတ္တိ နာမ။ ဧဝံ သန္တေပိ လောကီယပညာ-
ဝသေနပိ အန္တဒ္ဓယဝိဝဇ္ဇနံ ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ။

သီလံ တံသမဂ္ဂိနော ကာမသုဂတီသုယေဝံ နိဗ္ဗတ္တာပနတော စတူဟိ
အပါယေဟိ ဝိမုတ္တိယာ ကာရဏန္တိ အာဟ “သီလေန အပါယသမတိက္ကမနု-
ပါယော ပကာသိတော ဟောတိ”တိ။ န ဟိ ပါဏာတိပါတာဒိပဋိဝိရတိ
ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသံ အာဝဟတိ။ သမာဓိ တံသမဂ္ဂိနော မဟဂ္ဂတဘူမိယံယေဝ
နိဗ္ဗတ္တာပနေန သကလကာမဘဝတော ဝိမောစေတီတိ ဝုတ္တံ “သမာဓိနာ
ကာမဓာတုသမတိက္ကမနုပါယော ပကာသိတော ဟောတိ”တိ။ န ဟိ
ကာမာဝစရကမ္မဿ အနုဗလပ္ပဒါယီနံ ကာမစ္ဆန္တာဒိနံ ဝိက္ခမ္ဘကံ ဈာနံ
ကာမဓာတုပရိကိလေသာဝဟံ ဟောတိ။ န စေတ္ထ ဥပစာရဇ္ဈာနံ နိဒ္ဒေသေတဗ္ဗံ။

အပ္ပနာသမာဓိဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ နာပိ “သီလေနော အတိက္ကမိတဗ္ဗဿ အပါယဘဝဿ သမာဓိနာ အတိက္ကမိတဗ္ဗတာ”တိ ဝစနောကာသော။ သုဂတိ-
ဘဝဗ္ဗိ အတိက္ကမန္တဿ ဒုဂ္ဂတိသမတိက္ကမနေ ကာ ကထာတိ။ သဗ္ဗဘဝသမ-
တိက္ကမနုပါယောတိ ကာမဘဝါဒီနံ နဝန္တဗ္ဗိ ဘဝါနံ သမတိက္ကမနုပါယော
သီလသမာဓိဟိ အတိက္ကန္တာပိ ဘဝါ အနတိက္ကန္တာ ဧဝံ၊ ကာရဏဿ အပဟိ-
နတ္တာ။ ပညာယ ပနဿ သုပ္ပဟိနတ္တာ တေ သမတိက္ကန္တာ ဧဝံ။

တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေနာတိ ဒီပါလောကေနော တမဿ ပုညကိရိယဝတ္ထု-
ဂတေန တေန တေန ကုသလင်္ဂေန တဿ တဿ အကုသလင်္ဂဿ ပဟာန-
ဝသေန။ သမာဓိနာ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဝသေနာတိ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေန
သမာဓိနာ ပဝတ္တိနိဝါရဏေန သုပ္ပဟာရေနော ဇလတလေ သေဝါလဿ
တေသံ တေသံ နီဝရဏာဒိဓမ္မာနံ ပဟာနဝသေန။ ပညာယာတိ အရိယမဂ္ဂ-
ပညာယ။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေနာတိ စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဘာဝိတတ္တာ
တံတံမဂ္ဂဝတော အတ္တနော သန္တာနေ “ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယာ”တိအာဒိနာ^၁
ဝုတ္တဿ သမုဒယပက္ခိယဿ ကိလေသဂဏဿ အစွန္တံ အပ္ပဝတ္တိသင်္ခါတသမုစ္ဆန္တ-
နပ္ပဟာနဝသေန။

ကိလေသာနံ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခောတိ သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ ကမ္မကိလေသာနံ
ဝါ ယော ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု ဝိတိက္ကမော အဇ္ဈာစာရော၊ တဿ ပဋိပက္ခော
သီလေန ပကာသိတော ဟောတိ၊ အဝိတိက္ကမသဘာဝတ္တာ သီလဿ။
ဩကာသာဒါနဝသေန ကိလေသာနံ စိတ္တေ ကုသလပ္ပဝတ္တိ ပရိယာဒိယိတွာ
ဥဋ္ဌာနံ ပရိယုဋ္ဌာနံ။ တံ သမာဓိ ဝိက္ခမ္ဘေတိတိ အာဟ “သမာဓိနာ ပရိယုဋ္ဌာန-
ပဋိပက္ခော ပကာသိတော ဟောတိ”တိ၊ သမာဓိဿ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာယကတ္တာ။
အပ္ပဟိနဘာဝေန သန္တာနေ အနု အနု သယနတော^၂ ကာရဏလာဘေ
ဥပ္ပတ္တိရဟာ အနုသယာ၊ တေ ပန အနုရူပံ ကာရဏံ လဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ
ထာမဂတာ ကာမရာဂါဒယော သတ္တ ကိလေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ အရိယ-
မဂ္ဂပညာယ သဗ္ဗသော ပဟိယန္တိတိ အာဟ “ပညာယ အနုသယပဋိပက္ခော
ပကာသိတော ဟောတိ”တိ။

ကာယဒုစ္စရိတာဒိ ဒုဠ၊ စရိတံ၊ ကိလေသေဟိ ဝါ ဒူသိတံ စရိတန္တိ ဒုစ္စရိတံ၊
တမေဝ ယတ္ထ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ သန္တာနံ သံကိလေသေတိ ဝိဗာဓတိ၊ ဥပကာပေတိ
စာတိ သံကိလေသော၊ တဿ ဝိသောဓနံ သီလေန တဒင်္ဂဝသေန ပဟာနံ
ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ သီလဿ။ တဏှာသံကိလေသဿ ဝိသောဓနံ ဝိက္ခမ္ဘန-

၁-အဘိ ၁-၇၂-ပိဋေ။

၂-အနု အနု သယနကာ (သီ၊ သျာ)

ဝသေန ပဟာနံ ပရိယုဋ္ဌာနပဋိပက္ခတ္တာ သမာဓိဿ၊ တဏှာယ စဿ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝတော။ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဿ ဝိသောဓနံ သမုဇ္ဈေဒဝသေန ပဟာနံ အနုသယပဋိပက္ခတ္တာ ပညာယ၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနဉ္စ အယာထာဝဂါဟီနံ ယာထာဝဂါဟီနိယာ ပညာယ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝတော။

ကာရဏန္တိ ဥပနိဿယပစ္စယော။ သီလေသု ပရိပူရကာရီတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတတ္တာ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနံ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသသင်္ခါတာနံ မဟာသီလသိက္ခာပဒါနံ အဝိတိက္ကမနတော ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနံ အာပဇ္ဇနေ သဟသာဝ တေဟိ ဝုဋ္ဌာနေန သီလေသု ယံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရိပူရံ သမတ္တံ ကရေတိတိ သီလေသု ပရိပူရကာရီ။ တထာ သကဒါဂါမီတိ “သီလေသု ပရိပူရကာရီ”တိ ဧတံ ဥပသံဟရတိ တထာ-သဒ္ဓေန။ ဧတေ ဟိ ဒွေ အရိယာ သမာဓိပါရိပန္နိကာနံ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ ပညာပါရိပန္နိကဿ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကမောဟဿ သဗ္ဗသော အသမူဟတတ္တာ သမာဓိံ၊ ပညဉ္စ ဘာဝေန္တာပိ သမာဓိပညာသု ယံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တံ မတ္တသော ပမာဏေန ပဒေသမတ္တမေဝ ကရေန္တိတိ သမာဓိသ္မိံ၊ ပညာယ စ မတ္တသော ကာရိနော “သီလေသု ပရိပူရကာရိနော” ဣစ္စေဝ ဝုစ္စန္တိ။ အနာဂါမီ ပန ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ သမုတ္တိန္တတ္တာ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ။ အရဟာ သဗ္ဗသော သမ္မောဟဿ သုသမူဟတတ္တာ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရပုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ခုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေဘိက္ခု သီလေသု။ ပ။ သော တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ။ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဝုက္ခဿန္တိ ကရေတိ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု

ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော
ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ။ ပ။ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော
ပဉ္စန္ဒံ ဩရတ္ထဂိယာနံ။ ပ။ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ ဣဓ
ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ
ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါန-
ခုဒ္ဒကာနိ။ ပ။ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ။ ပ။
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ။

“ကသ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ သိက္ခာဒိကေ ဝိဘဇိတွာ ဂုတ္တမေဝတ္တံ နိဂမေတုံ “ဝေ”န္တိ-
အာဒိ ဂုတ္တံ။ တတ္ထ အညေ ဓာတိ တယော ဝိဝေကာ၊ တိဏိ ကုသလမူလာနိ၊
တိဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တိဏိ ဣန္ဒြိယာနိတိ ဝေမာဒယော၊ သိက္ခတ္တိကာဒိဟိ
အညေ စ ဂုဏတ္တိကာ။ ဧဝရူပါတိ ယာဒိသကာ သိက္ခတ္တိကာဒယော ဣဓ
သီလာဒိဟိ ပကာသိတာ ဟောန္တိ၊ ဧဒိသာ။

ဧတ္ထ ဟိ ဝိဝေသန္တိသိတဿ သီလဿ ဣဓာမိပ္ပေတတ္တာ သီလေန
ကာယဝိဝေကောပကာသိတော ဟောတိ၊ သမာဓိနာ စိတ္တဝိဝေကော၊ ပညာယ
ဥပမိဝိဝေကော။ တထာ သီလေန အဒေါသော ကုသလမူလံ ပကာသိတံ
ဟောတိ၊ တိတိက္ခပ္ပဓာနတာယ၊ အပရူပဃာတသဘာဝတာယ စ သီလဿ။
သမာဓိနာ အလောဘော ကုသလမူလံ၊ လောဘပဋိပက္ခတော၊ အလောဘ-
ပဓာနတာယ စ သမာဓိဿ။ ပညာယ ပန အမောဟောယေဝ။ သီလေန စ
အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခံ ပကာသိတံ ဟောတိ။ အဒေါသပ္ပဓာနံ ဟိ သီလသမ္ပဒံ
နိဿာယ ဒေါသေ အာဒိနဝဒဿိနော အနိစ္စာနုပဿနာ သုခေနော ဣဇ္ဈတိ၊
အနိစ္စာနုပဿနာ စ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခံ။ သမာဓိနာ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခံ။
ပညာယ သုညတဝိမောက္ခမုခံ။ အလောဘပ္ပဓာနံ ဟိ ကာမနိဿရဏံ သမာဓိ-
သမ္ပဒံ နိဿာယ ကာမေသု အာဒိနဝဒဿိနော ဒုက္ခာနုပဿနာ သုခေနော
ဣဇ္ဈတိ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ စ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခံ။ ပညာသမ္ပဒံ နိဿာယ
အနတ္တာနုပဿနာ သုခေနော ဣဇ္ဈတိ၊ အနတ္တာနုပဿနာ စ သုညတဝိမောက္ခ-
မုခံ။ တထာ သီလေန အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ ပကာသိတံ ဟောတိ။ တံ
ဟိ သီလေသု ပရိပူရကာရီနော အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယံ။ သမာဓိနာ အညိန္ဒြိယံ။ တံ
ဟိ ဥက္ကံသဂတံ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီနော အနာဂါမိနော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌဿ စ
ဣန္ဒြိယံ။ ပညာယ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ပကာသိတံ ဟောတိ။ တဒုပ္ပတ္တိယာ ဟိ
အရဟာ ပညာယ ပရိပူရကာရီတိ။ ဣမိနာ နယေန အညေ စ ဧဝရူပါ
ဂုဏတ္တိကာ သီလာဒိဟိ ပကာသေတဗ္ဗာ။

၁-သီလနိဇ္ဈေသဝဏ္ဏနာ

သီလသရူပါဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၆။ ဝေန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ အနေကဂုဏသင်္ဂါဟကေနာတိ အဓိသီလ-
သိက္ခာဒီနံ၊ အညေသဉ္စ အနေကေသံ ဂုဏာနံ သင်္ဂါဟကေန။ သီလသမာဓိ-
ပညာမုခေနာတိ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိအာဒိသု^၁ဝိယဝိပဿနာမတ္တာဒိ-
မုခေန သင်္ခေပတော အဒေသိတွာ သီလသမာဓိပညာမုခေန ဒေသိတောပိ၊
သတ္တတိံသာယပိ ဝါ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂန္တောဂဓတ္တာ တတ္ထ သီလ-
သမာဓိပညာ မုခံ ပမုခံ ကတွာ ဒေသိတောပိ။ ဧတေန သီလသမာဓိပညာသု
အဝဿေသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ သဘာဝတော၊ ဥပကာရတော စ အန္တောဂဓ-
ဘာဝေါ ဒီပိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတိသင်္ခေပဒေသိတောယေဝ ဟောတိ
သဘာဝဝိဘာဂါဒိတော အဝိဘာဝိတတ္တာ။ နာလန္တိ န ပရိယတ္တံ န သမတ္တံ။
သဗ္ဗေသန္တိ နာတိသင်္ခေပနာတိဝိတ္တာရရုစိနမ္ပိ၊ ဝိပဉ္စိတည^၂နေယျာနမ္ပိ ဝါ။
သင်္ခေပဒေသနာဟိ သံခိတ္တရုစိနံ၊ ဥပ္ပုဋိတည^၃နယေဝ စ ဥပကာရာယ ဟောတိ၊
န ပနိတရေသံ။ အဿ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ။ ပုစ္ဆနဋ္ဌေန ပဉ္စ၊ ကိရိယာ ကရဏံ ကမ္ပံ၊
ပဉ္စာဝ ကမ္ပံ ပဉ္စာကမ္ပံ၊ ပုစ္ဆနပယောဂေါ။

ကို သီလန္တိ သရူပပုစ္ဆာ။ ကေနဋ္ဌေန သီလန္တိ ကေန အတ္ထေန သီလန္တိ
ဝုစ္စတိ။ “သီလ”န္တိ ပဒံ ကံ အဘိဓေယျံ နိဿာယ ပဝတ္တန္တိ အတ္ထော။ တယံဒံ
သီလံသဘာဝတော၊ ကိစ္စတော၊ ဥပဋ္ဌာနာကာရတော၊ အာသန္ဓကာရဏတော
စ ကထံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်နပဒဋ္ဌာနာ-
နိ”တိ။ ပဋိပတ္တိ နာမ ဒိဋ္ဌာနိသံသေ ဧဝ ဟောတိတိ အာဟ “ကိမာနိသံသ”န္တိ။
ကတိဝိဇ္ဇန္တိ ပဘောဒပုစ္ဆာ။ ဝိဘာဂဝန္တာနံ ဟိ သဘာဝဝိဘာဝနံ ဝိဘာဂ-
ဒဿနမုခေနေဝ ဟောတိတိ။ ဝေါဒါနံ ဝိသုဒ္ဓိ။ သာ စ သံကိလေသမလ-
ဝိမုတ္တိ။ တံ ဣစ္ဆန္တေန ယသ္မာ ဥပါယကောသလ္လတ္တိနာ အနုပါယကောသလ္လံ
ဝိယ သံကိလေသော ဇာနိတဗ္ဗောတိ အာဟ “ကော ဓဿ သံကိလေ-
သော”တိ။

တတြာတိ တသ္မိံ၊ တဿ ဝါ ပဉ္စာကမ္ပဿ။ ဝိဿဇ္ဇနန္တိ ဝိဝရဏံ။ ပုစ္ဆိတော
ဟိ အတ္ထော အဝိဘာဝိတတ္တာ နိဂူဇော မုဋ္ဌိယံ ကတော ဝိယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ
ဝိဝရဏံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိဘူတဘာဝကာရဏတော။ ပါဏာတိပါတဒီဟိတိ

၁-ခု ၁-၅၃၊ ၃ ၂-၃၁၇။ ၃၁၀-၇၊ ၅၃-ပိဋေသု။ ၂-ဝိပဉ္စိတည(သီသျှာ)၊ ဝိတ္တာရရုစိနမ္ပိ ဝိပဉ္စိတည(က)

တ္ထေ ပါဏောတိ ဝေါဟာရတော သတ္တော၊ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိဋ္ဌိယံ။ တဿ သရသေနော ပတနသဘာဝဿ အန္တရေ ဧဝံ အတိဝံ ပါတနံ အတိပါတော၊ သဏိကံ ပတိတုံ အဒတွာ သီဃံ ပါတနန္တိ အတ္ထော၊ အတိက္ကမ္မ ဝါ သတ္တာဒီဟိ အဘိဘဝိတွာ ပါတနံ အတိပါတော၊ ပါဏဃာတော။ အာဒိ- သဗ္ဗေန အဒိန္နာဒါနာဒိ သင်္ဂဏှာတိ။ တေဟိ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဒုဿီလျ- ကမ္မေဟိ။ ဝိရမန္တဿာတိ သမာဒါနဝိရတိဝသေန၊ သမ္ပတ္တဝိရတိဝသေန စ ဩရမန္တဿ။ ဝတ္ထပဋိပတ္တိန္တိ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တာဒိဝတ္တကရဏံ။ စေတနာဒယော ဓမ္မာတိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ပါဠိဝသေန ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “ဝုတ္တ- ခြေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စေတယတိတိ စေတနာ၊ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တ- ဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ အာရမ္မဏေ အဘိသန္ဓဟတိတိ အတ္ထော။ စေတနာယ အနုက္ခ- လဝသေနော ဟိ တံသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တန္တိ။ စေတနာ ကာမံ ကုသလတ္ထိကသာဓာရဏာ၊ ဣမ ပန သီလစေတနာ အဓိပ္ပေတာတိ ဣတွာ “ကုသလာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စေတသိ နိယုတ္တံ စေတသိကံ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ စေတနာယ သတိပိ စေတသိကတ္ထေ “စေတနာ သီလ”န္တိ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ တဒညမေဝ ဝိရတိအနဘိဇ္ဈာဒိကံ စေတသိကံ ‘သီလံ’ ဒဠဗ္ဗ ဂေါဗလီဗဒ္ဓညယေန။ သံဝရဏံ သံဝရော။ ယထာ အကုသလာ ဓမ္မာ စိတ္တေ န ဩတရန္တိ၊ တထာ ပိဒဟနံ။ အဝီတိက္ကမော ဝိတိက္ကမဿ ပဋိပက္ခဘူတာ အဝီတိက္ကမဝသေန ပဝတ္တစိတ္တစေတသိကာ။ တတ္ထ စေတနာ သီလံ နာမာတိ- အာဒိ ယထာဝုတ္တဿ သုတ္တပဒဿ ဝိဝရဏံ။ ဝိရမန္တဿ စေတနာတိ ဝိရတိသမ္ပယုတ္တံ ပဓာနဘူတံ စေတနမာဟ။ ပူရေန္တဿ စေတနာတိ ဝတ္ထ- ပဋိပတ္တိအာယူဟိနိ။ ဝိရမန္တဿ ဝိရတိတိ ဝိရတိယာ ပဓာနဘာဝံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။

တ္ထေ ဟိ ယဒါ “တိဝိဓာ ဘိက္ခဝေ ကာယသဗ္ဗေတနာ ကုသလံ ကာယ- ကမ္မ”န္တိအာဒိ၂ဝစနတော ပါဏာတိပါတာဒိနံ ပဋိပက္ခဘူတာတမ္ဗိရတိဝိသိဋ္ဌာ စေတနာ တထာပဝတ္တာ ပဓာနဘာဝေန ပါဏာတိပါတာဒိပဋိဝိရတိသာမိကာ ဟောတိ၊ တဒါ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝိရတိအနဘိဇ္ဈာဒိယော စ စေတနာပက္ခိကာ ဝါ၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဝါတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ စေတနာသီလံ ဝုတ္တံ။ ယဒါ ပန ပါဏာတိပါတာဒီဟိ သင်္ဂောစံ အာပဇ္ဇန္တဿ တတော ဝိရမဏာကာ- ရေန ပဝတ္တမာနာ စေတနာဝိသိဋ္ဌာ ဝိရတိအနဘိဇ္ဈာဒိယော စ တတ္ထ တတ္ထ ပဓာနဘာဝေန ကိစ္စသာမိကာ ဟောန္တိ၊ တဒါ တံသမ္ပယုတ္တာ စေတနာ

ဝိရတိအာဒိပက္ခိကာ ဝါ ဟောတိ၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဝါတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ စေတသိကသီလံ ဝုတ္တံ။

ဣဒါနိ သုတ္တေ အာဂတနယေန ကုသလကမ္မပထဝသေန စေတနာ-
စေတသိကသီလနိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
ပဇဟန္တဿာတိ သမာဒါနဝသေန “ဣတော ပဠာယ န ကရိဿာမိ”တိ
သမ္ပတ္တဝတ္ထုကာနိပိ အနုဇ္ဈာစရဏေန ပဇဟန္တဿ။ သတ္တ ကမ္မပထစေတနာတိ
ပါဏာတိပါတာဒိပဟာနသာမိကာ ပဋိပါဠိယာ သတ္တ ကုသလကမ္မပထ-
စေတနာ။ အဘိဇ္ဈာဒိဝသေန ယံ ပရဒါရဂမနာဒိ ကရိယတိ၊ တဿ ပဟာယကာ
အနဘိဇ္ဈာဒယော သီလန္တိ အာဟ “စေတသိကံ သီလံ နာမ အနဘိဇ္ဈာ။ ပ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ”တိ။ ယထာ ဟိ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒဝသေန မိစ္ဆာစာရပါဏာတိ-
ပါတာဒယော ကရိယန္တိ၊ ဧဝံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေနာပိ တေ ပုတ္တမုဒေဿနာဒိအတ္ထံ
ကရိယန္တိ။ တေသဉ္စ ပဇဟနကာ အနဘိဇ္ဈာဒယောတိ။ ပါတိမောက္ခသံဝ-
ရော စာရိတ္တဝါရိတ္တဝိဘာဂံ ဝိနယပရိယာပန္တံ သိက္ခာပဒသီလံ။ သတိသံဝရော
မနုဿန္တာနံ ဣန္ဒြိယာနံ အာရက္ခာ၊ သာ စ တထာပဝတ္တာ သတိယေဝ။ ဉာဏ-
သံဝရော ပညာ။ ခန္တိသံဝရော အဓိဝါသနာ၊ သာ စ တထာပဝတ္တာ အဒေါသ-
ပမာနာ ခန္ဓာ၊ အဒေါသော ဧဝ ဝါ။ ဝီရိယသံဝရော ကာမဝိတက္ကာဒိနံ
ဝိနောဒနဝသေန ပဝတ္တံ ဝီရိယံ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသတိသံဝရာဒိသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊
တံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။

သောတာနီတိ တဏှာဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာဒုစ္စရိတအဝသိဋ္ဌကိလေသသောတာနိ။
“သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ”တိ ဝတွာ “ပညာယေတေ ပိမိယျရေ”တိ ဝစနေန
သောတာနံ သံဝရော ပိဒဟနံ သမုစ္ဆေဒနံ ဉာဏန္တိ ဝိညာယတိ။

ဣဒမတ္ထိကတံ မနသိ ကတွာ ယေန ဉာဏေန ယောနိသော ပစ္စဝေက္ခိတွာ
ပစ္စယာ ပဋိသေဝိယန္တိ။ တံ ပစ္စယပဋိသေဝနဗ္ဗိ ဉာဏသဘာဝတ္တာ ဧတ္ထေဝ
ဉာဏသံဝရေ ဧဝ သမောဓာနံ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ခမတိ အဓိဝါသေတိတိ
ခမော။ ဥပ္ပန္နန္တိ တသ္မိံ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ ဇာတံ နိဗ္ဗတ္တံ။ ကာမဝိတက္ကန္တိ
ကာမူပသံဟိတံ ဝိတက္ကံ။ နာဓိဝါသေတိတိ စိတ္တံ အာရောပေတွာ အပ္ပန္နရေ
န ဝါသေတိ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိဝိတိ မုဒ္ဒပဋိကုဋ္ဌံ မိစ္ဆာဇီဝံ ပဟာယ အနဝဇ္ဇေန
ပစ္စယပရိယေသနေန သိဇ္ဈနကံ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလဗ္ဗိ ဧတ္ထေဝ ဝီရိယသံဝရေ
ဧဝ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ ဝီရိယသာနေတ္တာ။ ဧတ္ထ စ ယထာ ဉာဏံ
တဏှာဒိသောတာနံ ပဝတ္တိနိဝါရဏတော ပိဒဟနဋ္ဌေန သံဝရဏတော
သံဝရော စ၊ ပရတော ပဝတ္တနကရဏာနံ အာဓာရာဒိဘာဝတော သီလနဋ္ဌေန

သီလံ၊ ဧဝံ ခန္တိ အနဓိဝါသနေန ဥပ္ပဇ္ဇနကကိလေသာနံ အဓိဝါသနေန သံဝရဏတော သံဝရော စ၊ ခမနဟေတုဥပ္ပဇ္ဇနကဂုဏာနံ အာဓာ-
ရာဒိဘာဝတော သီလနဋ္ဌေန သီလံ၊ ဝိရိယံ ဝိနောဒေတဗ္ဗာနံ ပါပဓမ္မာနံ
ဝိနောဒနေန သံဝရဏတော သံဝရော စ၊ ဝိနောဒနဟေတုဥပ္ပဇ္ဇနကဂုဏာ-
နံ အာဓာရာဒိဘာဝတော သီလနဋ္ဌေန သီလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန ပါတိ-
မောက္ခသီလာဒိ တဿ တဿ ပါပဓမ္မဿ ပဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန သံဝရဏံ
ပိဒဟနံ၊ တံ^၁ ဥပါဒါယ သံဝရော၊ ဧဝံ အသမာဒိန္နသီလဿ အာဂတ^၂ ဝတ္ထုတော
ဝိရမဏဗ္ဗိတိ အာဟ “ယာ စ ပါပဘိရုကာနံ။ ပ။ သံဝရသီလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ”န္တိ။
န ဝိတိက္ကမတိ ဧတေနာတိ အဝိတိက္ကမော။ တထာပဝတ္ထော ကုသလ-
စိတ္တုပ္ပါဒေါ။

၇။ အဝသေသေသု ပန ပဉ္စေသု။ သမာဓာနံ သဏ္ဌပနံ။ ဒုဿီလျဝသေန
ဟိ ပဝတ္တာ ကာယကမ္မာဒယော သမ္ပတိ၊ အာယတိဉ္စ အဟိတဒုက္ခာဝဟာ၊
န သမ္မာ ဌပိတာတိ အသဏ္ဌပိတာ ဝိပွကိဏ္ဏာ ဝိသဋ္ဌာ စ နာမ ဟောန္တိ၊
သုဿီလျဝသေန ပန ပဝတ္တာ တဗ္ဗိပရိယာယတော သဏ္ဌပိတာ အဝိပွကိဏ္ဏာ
အဝိသဋ္ဌာ စ နာမ ဟောန္တိ ယထာ တံ ဩက္ခိတ္တစက္ခတော အဗာဟုပ္ပစာလနာဒိ။
တေနာဟ “ကာယကမ္မာဒိနံ သုဿီလျဝသေန အဝိပွကိဏ္ဏတာတိ အတ္ထော”တိ။
ဧတေန သမာဓိကိစ္စတော^၃ သီလနံ ဝိသေသေတိ။ တဿ ဟိ သမာဓာနံ
သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အဝိက္ခေပဟေတုတာ။ ဣဒံ ကာယကမ္မာဒိနံ သဏ္ဌပနံ
သံယမနံ။ ဥပဓာရဏံ အဓိဋ္ဌာနံ မူလဘာဝေါ။ တထာ ဟိဿ အာဒိစရဏာဒိ-
ဘာဝေါ ဝုတ္တော။ တေန ပထဝီဓာတုကိစ္စတော သီလနံ ဝိသေသိတံ ဟောတိ။
သာ ဟိ သဟဇာတရူပဓမ္မာနံ သန္ဓာရဏဝသေန ပဝတ္တတိ။ ဣဒံ ပန အနဝဇ္ဇ-
ဓမ္မာနံ မူလာဓိဋ္ဌာနဘာဝေန။ တေနာဟ “ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ”န္တိအာဒိ။
တတ္ထ ကုသလဓမ္မာ နာမ သုဗ္ဗဘာဂါ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရာ ဓမ္မာ။ အညေ ပန
အာစရိယာ။ သီရဋ္ဌောတိ ယထာ သီရသိ သိန္ဓေ သဗ္ဗော အတ္တဘာဝေါ
ဝိနဿတိ၊ ဧဝံ သီလေ ဘိန္ဓေ သဗ္ဗံ ဂုဏသရီရံ ဝိနဿတိ။ တဿာ တဿ
ဥတ္တမဂ်ဋ္ဌော သီလဋ္ဌော။ “သိရော သီသ”န္တိ ဝါ ဝတ္ထဗ္ဗေ နိရုတ္တိနယေန
“သီလ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ သီတလဋ္ဌော ပရိဋ္ဌာဟဝူပသမနဋ္ဌော။ တေန
တ-ကာရဿ လောပံ ကတွာ နိရုတ္တိနယေနဝ “သီလ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒသေတိ။
တထာ ဟိဒံ ပယောဂသမ္ပာဒိတံ သဗ္ဗကိလေသပရိဋ္ဌာဟဝူပသမကရံ ဟောတိ။

၁-သံဝရဏပ္ပဓာနတံ (သီ)၊ ပဓာနတံ (သျှာ၊ က)

၂-အံကာဂတ (သီ)

၃-သမာဓိတော (က)

ဝေမာဒိနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သယန္တိ^၁ အကုသလာ တေသ္မိ^၂ သတိ အပရိဋ္ဌာ^၂ ဟောန္တိတိ သီလံ၊ သုပန္တိ ဝါ တေန ဝိဟတုဿာဟာနိ သဗ္ဗဒုစ္စရိတာနီတိ သီလံ၊ သဗ္ဗေသံ ဝါ ကုသလဓမ္မာနံ ပဝေသာရဟသာလာတိ သီလန္တိ ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၈။ “သီလနဋ္ဌေန သီလ”န္တိ ပုဗ္ဗေ သဒ္ဓတ္ထုဒ္ဓါရေန^၃ ပကာသိတောပိ ဘာဝတ္ထော ဧဝါတိ အာဟ “သီလနံ လက္ခဏံ တဿာ”တိ။ န ဟိ တဿ စေတနာဒိဘေဒဘိန္နဿ အနဝသေသတော သင်္ဂါဟကော တဟော အညော အတ္ထော အတ္ထိ၊ ယော လက္ခဏဘာဝေန ပုစ္ဆေယျ။ နန စ အနေကဘေဒ-သင်္ဂါဟကံ သာမညလက္ခဏံ နာမ သီယာ၊ န ဝိသေသလက္ခဏန္တိ အနုယောဂံ မနသိ ကတွာ အာဟ “သနိဒဿနတ္ထံ ဂူပဿ၊ ယထာ ဘိန္နဿနေကော”တိ။

ယထာ ဟိ နီလာဒိဝသေန အနေကဘေဒဘိန္နဿာပိ ဂူပါယတနဿ သနိဒဿနတ္ထံ ဝိသေသလက္ခဏံ တဒညဓမ္မာသာဓာရဏတော။ န အနိစ္စတာဒိ ဝိယ၊ ရူပနံ ဝိယ ဝါ သာမညလက္ခဏံ၊ ဧဝမိဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကိ^၄ ပနေတံ သနိ-ဒဿနတ္ထံ နာမ? ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ စက္ခုဝိညာဏဿ ဂေါစရဘာဝေါ။ တဿ ပန ဂူပါယတနတော အနညတ္ထေပိ အညေဟိ ဓမ္မေဟိ ဂူပါယတနံ ဝိသေသေတုံ အညံ ဝိယ ကတွာ သဟ နိဒဿနေန သနိဒဿနန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ဓမ္မသဘာဝ-သာမညေန ဟိ ဧကီဘူတေသု ဓမ္မေသု ယော နာနတ္ထကရော သဘာဝေါ၊ သော အညံ ဝိယ ကတွာ ဥပစရိတုံ ယုတ္တော။ ဧဝံ ဟိ အတ္ထဝိသေသာဝ-ဗောဓော ဟောတိတိ။ အထ ဝါ “သဟ နိဒဿနေနာ”တိ ဧတ္ထ တဗ္ဗာဝတ္ထော သဟ-သဒ္ဓေါ ယထာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာတိ^၅။

ဗုဿီလျာဝိဒ္ဓံသနရသန္တိ ကာယိကအသံဝရာဒိဘေဒဿ ဗုဿီလျဿ ဝိမေဓ-ကိစ္စံ။ အနဝဇ္ဇရသန္တိ အဂါရယုသမ္ပတ္တိကံ အဂရဟိတဗ္ဗဘာဝေန သမ္ပဇ္ဇနကံ၊ အဝဇ္ဇပဋိပက္ခဘာဝေန ဝါ သမ္ပဇ္ဇနကံ။ လက္ခဏာဒိဃူတိ လက္ခဏရသာဒိသု ပုစ္ဆမာနေသု ကိစ္စမေဝ၊ သမ္ပတ္တိ ဝါ ရသောတိ ပုစ္ဆတိ၊ န ရသာယတနရသာဒိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကေစိပန “ကိစ္စမေဝါ”တိ အဝဓာရဏံ တဿ ဣတရရသတော ဗလဝဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္ထံ၊ ကိစ္စမေဝ၊ သမ္ပတ္တိ ဧဝ ဝါ ရသောတိ ဣမဿ အတ္ထဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။

၁-သလန္တိ (သီ၊ က)

၃-သဒ္ဓတ္ထုဒ္ဓါရေန (သီ)

၂-အပရိဋ္ဌါ (သီ)

၄-သံ ၃-၃၆၉၊ ပိ ၃-၁၅၊ ၃၉-၃၃၀-ပိဋေသု။

သောဓေယျပစ္စုပ္ပန်နန္တိ ကာယာဒိတိ သုစိဘာဝေန ပစ္စုပ္ပန်တိ။
ဂဟဏဘာဝန္တိ ဂဟေတဗ္ဗဘာဝံ။ တေန ဥပဋ္ဌာနာကာရဋ္ဌေန ပစ္စုပ္ပန်
ဂုတ္တံ၊ ဖလဋ္ဌေန ပန အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရံ^၁ ပစ္စုပ္ပန်၊ သမာဓိပစ္စုပ္ပန် ဝါ။ သီလံ
ဟိ သမ္ပတိယေဝ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတိ၊ ပရမ္ပရာယ သမာဓိ။ ဣမဿ
ပန အာနိသံသဖလဿ အာနိသံသကထာယံ ဝက္ခမာနတ္တာ ဣဓ အဂ္ဂဟဏံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကေစိ ပန ဖလဿ အနိစ္ဆိတတ္တာ ဣဓ အဂ္ဂဟဏန္တိ ဝဒန္တိ၊ တဒယုတ္တံ
ဖလဿ အနေကဝိဓတ္တာ၊ လောကီယာဒိသီလဿာပိ ဝိဘဇိယမာနတ္တာ။
တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “နိဿိတာနိဿိတဝသေနာ”တိအာဒိ၊ ယထာ ပထဝီ-
ဓာတုယာ ကမ္မာဒိ ဒူရကာရဏံ၊ သေသဘူတတ္တယံ အာသန္ဓကာရဏံ၊ ယထာ
စ ဝတ္ထဿ တန္တဝါယတုရိဝေမသလင်္ကာဒိ ဒူရကာရဏံ၊ တန္တဝေါ
အာသန္ဓကာရဏံ၊ ဧဝံ သီလဿ သဒ္ဓမ္မဿဝနာဒိ ဒူရကာရဏံ၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပမဿ
အာသန္ဓကာရဏန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဟိရောတ္တပ္ပဉ္စ ပနာ”တိအာဒိ။
ဟိရောတ္တပ္ပေ ဟိတိအာဒိ တဿ အာသန္ဓကာရဏဘာဝသာနေ။ တတ္ထ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမာဒါနဝသေန၊ ဟိဋ္ဌတိ အဝိတိက္ကမဝသေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သီလနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ

၉။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာဒိတိ ဧတ္ထ ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရပဋိပက္ခော ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ
အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရော။ သော ပန ဝိသေသတော “လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓံ
ဝတ မေ၊ ယဿ မေ သုပရိသုဒ္ဓံ သီလ”န္တိ အတ္တနော သီလဿ ပစ္စု-
ဝေက္ခဏဝသေန ပဝတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပါမောဇ္ဇဘောဂ-
သမ္ပတ္တိကိတ္တိသဒ္ဓါဒိ^၂ သင်္ဂဏာတိ။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရတ္တာနိတိ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရပ-
ယောဇနာနိ။ ကုသလာနိတိ အနဝဇ္ဇာနိ။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရနိသံသာနိတိ အဝိပ္ပဋ္ဌိ-
သာရုဒ္ဓယာနိ။ ဧတေန အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရော နာမ သီလဿ ဥဒ္ဓယမတ္တံ၊ သံဝဇိ-
တဿ ရုက္ခဿ ဆာယာပုပ္ဖသဒိသံ။ အညော ဧဝ ပနာနေန နိပ္ပါဒေ-
တဗ္ဗော သမာဓိအာဒိဂုဏောတိ ဒဿေတိ။

သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယာတိ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ သီလဿ
သမ္ပာဒနေန သီလဝတော၊ တာယ ဧဝ သီလသမ္ပဒါယ။ အပ္ပမာဒါဒိကရဏန္တိ
အပ္ပမာဒကာရဏာ။ ဘောဂက္ခန္ဓန္တိ ဘောဂရာသိ။ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ
အဗ္ဘုဂ္ဂန္တိတိ “ဣတိပိ သီလဝါ၊ ဣတိပိ ကလျာဏဓမ္မော”တိ သုန္တရော
ထုတိဘောသော ဥဋ္ဌဟတိ၊ လောကံ ပတ္တရတိ။ ဝိသာရဇောတိ အတ္တနိ ကိဉ္စိ

ဂရဟိတဗ္ဗံ ဥပဝဒိတဗ္ဗံ အပဿန္တော ဝိဂတသာရဇ္ဇော နိဗ္ဗယော။ အမက္ခိ-
 ဘူတောတိ အဝိလက္ခော။ အသမ္ပုဇ္ဈောတိ “အကတံ ဝတ မေ ကလျာဏ”န္တိ-
 အာဒိနာ” ဝိပုဋ္ဌိသာရဘာဝတော၊ ကုသလကမ္မာဒိနိယေဝ စ တဒါ ဥပဋ္ဌာန-
 တော အမူဠော ပသန္တမာနသော ဧဝ ကာလံကရေတိ။ ကာယဿ ဘေဒါတိ
 ဥပါဒိန္တကုန္တပရိစ္စာဂါ၊ ဇီဝိတံ နြိယဿ ဥပစ္ဆေဒါ။ ပရံ မရဏာတိ စုတိတော
 ဥဗ္ဗံ။ သုဂတိန္တိ သုန္တရံ ဂတိံ။ တေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယတိ။ သဂ္ဂန္တိ ဒေဝဂတိံ။
 သာ ဟိ ရူပါဒိဟိ ဝိသယေဟိ သုဠု အဂ္ဂေါတိ သဂ္ဂေါ၊ လောကီယတိ ဧတ္ထ
 ဥဋ္ဌာရံ ပုညဖလန္တိ လောကောတိ စ ဝုစ္စတိ။

အာကဇံယျ စေတိ ယဒိ ဣစ္ဆေယျ။ ဝိယော စ အဿန္တိ ဝိယာယိတဗ္ဗော
 ဝိယစက္ခုဟိ ပဿိတဗ္ဗော ပေမနိယော ဘဝေယျန္တိ အတ္ထော။ မနာပေါတိ
 သဗြဟ္မစာရိနံ မနဝစုနကော၊ တေသံ ဝါ မနေန ပတ္တဗ္ဗော၊ မေတ္တစိတ္တေန
 ဖရိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဂစ္ဆတိ ဂရုဋ္ဌာနိယော ပါသာဏဆတ္တသဒိသော။
 ဘာဝနိယောတိ “အဒ္ဓါ အယမာယသ္မာ ဇာနံ ဇာနာတိ၊ ပဿံ ပဿတိ”တိ
 သမ္ဘာဝနိယော။ သီလေသ္မေဝဿ ပရိပူရကာရိတိ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေသု ဧဝ
 ပရိပူရကာရိ အဿ၊ အနုနကာရိပရိပူရဏာကာရေန သမန္တာဂတော ဘဝေယျ။
 “အာဒိနာ နယေနာ”တိ ဧတေန “အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထမနုယုတ္တော အနိရာ-
 ကတဇ္ဈာနော ဝိပဿနာယ သမန္တာဂတော၊ ဗြူဟေတာ သုညာဂါရာန”န္တိ၊
 ဧဝမာဒိကေသီလထောမနသုတ္တာဂတေ သတ္တရသသီလာနိသံသေ သင်္ဂဏှာတိ။

ဣဒါနိ န ကေဝလမိမေ ဧဝ အဝိပုဋ္ဌိသာရာဒယော၊ အထ ခေါ အညေဝိ
 ဗဟူ သီလာနိသံသာ ဝိဇ္ဇန္တိတိ တေ ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။
 တတ္ထ သာသနောဘိ ဣမသ္မိံ သကလလောကီယလောကုတ္တရဂုဏာဝဟေ
 သတ္တုသာသနော။ အာစာရကုလပုတ္တာနံ ယံ သီလံ ဝိနာ? ပတိဋ္ဌာ အဝဋ္ဌာနံ
 နတ္ထိ၊ တဿ ဧဝံ မဟာနုဘာဝဿ သီလဿ အာနိသံသာနံ ပရိစ္ဆေဒံ
 ပရိမာဏံ ကော ဝဒေ ကော ဝတ္တု သက္ကုဏေယျာတိ အတ္ထော။ ဧတေန
 သဗ္ဗေသံယေဝ လောကီယလောကုတ္တရာနံ ဂုဏာနံ သီလမေဝ မူလဘူတန္တိ
 ဒဿေတွာ ဘတော ပရမ္ပိ မလဝိသောဓနေန၊ ပရိဋ္ဌာဟဂူပသမနေန၊ သုစိဂန္ထ-
 ဝါသနေန၊ သဂ္ဂနိဗ္ဗာနာဓိဂမူပါယဘာဝေန၊ သောဘာလင်္ကာရသာဓနတာယ
 ဘယဝိဓမနေန၊ ကိတ္တိပါမောဇ္ဇဇနေန စ သီလသဒိသံ အညံ သတ္တာနံ ဟိတ-
 သုခါဝဟံ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော “န ဂင်္ဂါ”တိအာဒိကာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ သရဘူတိ ဧကော နဒိ၊ “ယံ လောကေ သရဘူ”တိ ဝဒန္တိ။ နိန္ဒဝါ ဝါ’ဗိရဝတိတိ “အဓိရဝတိ”တိ ဧဝံနာမိကာ နဒိ၊ ဝါတိ သဗ္ဗတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော။ တေန အဝုတ္တာ ဂေါဝာဝရိစန္ဒဘာဂါဒိကာ သင်္ဂဏှာတိ။ ပါဏနဋ္ဌေန ပါဏီနံ သတ္တာနံ ယံ မလံ သီလဇလံ ဝိသောဓေတိ၊ တံ မလံ ဝိသောဓေတုံ န သတ္တုဏန္တိ ဂင်္ဂါဒယော နဒိယောတိ ပဌမဂါထာယ န-ကာရံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဟာရာတိ မုတ္တာဟာရာ။ မဏယောတိ ဝေဠု-ရိယာဒိမဏယော။ အရိယန္တိ ဝိသုဒ္ဓိံ။ သီလသမုဋ္ဌာနော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ ဂန္ဓော မနောဟရဘာဝတော၊ ဒိသာသု အဘိဗျာပနတော စ “သီလဂန္ဓော”တိ ဝုတ္တော။ သော ဟိ ပဋိဝါတေပိ ပဝတ္တတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သတဉ္စ ဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ”တိ။ ဒေါသာနံ မလံ နာမ ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရော၊ တံ တေသံ ကာတုံ အဒေန္တံ သီလံ ဒေါသာနံ မလံ ဃာတေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သီလပ္ပဘေဒကထာဝတ္ထုနာ

၁၀။ “ကတိဝိဓ”န္တိ ဣတ္ထ ဝိဓ-သဒ္ဓေါ ကောဋ္ဌာသပရိယာယော “ဧက-ဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော”တိအာဒိသု? ဝိယ၊ ပကာရတ္ထော ဝါ၊ ကတိပ္ပကာရံ ကိတ္တကာ သီလဿ ပကာရဘေဒါတိ အတ္ထော။ သီလနုလက္ခဏေနာတိ သီလနုသင်္ခါတေန သဘာဝေန။

စရန္တိ တေန သီလေသု ပရိပူရကာရိတံ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ စရိတ္တံ၊ စရိတ္တမေဝ စာရိတ္တံ။ ဝါရိတတော တေန အတ္တာနံ တာယန္တိ ရက္ခန္တိတိ ဝါရိတ္တံ။ အဓိကော သမာစာရော အဘိသမာစာရော၊ တတ္ထ နိယုတ္တံ၊ သော ဝါ ပယောဇနံ ဧတဿာတိ အဘိသမာစာရိကံ။ အာဒိ ဗြဟ္မစရိယဿာတိ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ၊ တဒေဝ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ။ ဝိရမတိ ဧတာယ၊ သယံ ဝါ ဝိရမတိ၊ ဝိရမဏံ ဝါ ဝိရတိ၊ န ဝိရတိတိ အဝိရတိ။ နိဿိယတိတိ နိဿိတံ၊ န နိဿိတန္တိ အနိဿိတံ။ ပရိယန္တော ဧတဿ အတ္တိတိ ပရိယန္တံ၊ ကာလေန ပရိယန္တံ ကာလပရိယန္တံ၊ ယထာပရိစ္ဆိန္တော ဝါ ကာလော ပရိယန္တော ဧတဿာတိ ကာလပရိယန္တံ။ ယာဝ ပါဏနံ ဇီဝနံ ကောဋိ ဧတဿာတိ အာပါဏကောဋိကံ။ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ လောကေ နိယုတ္တံ၊ တတ္ထ ဝါ ဝိဒိတန္တိ လောကီယံ။ လောကံ ဥတ္တရတိတိ လောကုတ္တရံ။

ပစ္စယတော၊ ဖလတော စ မဇ္ဈိမပဏီတေဟိ နိဟိနံ၊ တေသံ ဝါ ဂုဏေဟိ ပရိဟိနန္တိ ဟိနံ။ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ပဝေနဘာဝံ နိတန္တိ ပဏီတံ။ ဥဘိန္ဒမေဝ

ဝေမဇ္ဈေ ဘဝံ မဇ္ဈိမံ။ အတ္တာဓိပတိတော အာဂတံ အတ္တာဓိပတေယျံ။
သေသပဒုဒ္ဓယေပိ ဒေသေ နယော။ တဏှာယ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ ပရာမဋ္ဌံ ပဓံသိတန္တိ
ပရာမဋ္ဌံ။ တပုဋိက္ခေပတော အပရာမဋ္ဌံ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ။
သိက္ခာသု ဇာတံ၊ သေက္ခဿ ဣဒန္တိ ဝါ သေက္ခံ။ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခာကိစ္စတာယ
အသေက္ခမဗ္ဗပရိယာပန္တံ အသေက္ခံ။ တဒုဘယပဋိက္ခေပေန နေဝသေက္ခနာ-
သေက္ခံ။ ဟာနံ ဘဇတိ၊ ဟာနဘာဂေါ ဝါ ဧတဿ အတ္ထိတိ ဟာနဘာဂိယံ။
သေသေသုပိ ဒေသေ နယော။ အပ္ပပရိမာဏတ္တာ^၁ ပရိယန္တဝန္တံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဝန္တဉ္စ
သီလံ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ အနပ္ပပရိမာဏတ္တာ^၂ အပရိယန္တံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဝန္တဉ္စ
သီလံ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ သဗ္ဗသော ပုဏ္ဏံ၊^၂ ပါရိသုဒ္ဓိဝန္တဉ္စ သီလံ
ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။

၁၁။ ဂုတ္တနယေနာတိ “သီလနဋ္ဌေန သီလ”န္တိအာဒိနာ^၃ ဟေဋ္ဌာ
ဂုတ္တေန နယေန။ ဣဒံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ ပညတ္တသိက္ခာပဒပူရဏန္တိ ဣဒံ အာဘိသ-
မာစာရိကံ ကတ္တဗ္ဗံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ ပညတ္တဿ သိက္ခာပဒသီလဿ ပူရဏံ။
သိက္ခာပဒသီလံ ဟိ ပူရေန္တော သိက္ခာပဒဗ္ဗိ ပူရေတိ ပါလေတိ နာမ။ သိက္ခာ
ဧဝ ဝါ သိက္ခိတဗ္ဗတော၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတော စ သိက္ခာပဒံ။ တဿ ပူရဏန္တိပိ
ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣဒံ န ကတ္တဗ္ဗန္တိ ပဋိက္ခိတ္တဿ အကရဏန္တိ ဣဒံ ဒုစ္စရိတံ န
ကတ္တဗ္ဗန္တိ ဘဂဝတာ ပဋိက္ခိတ္တဿ အကရဏံ ဝိရမဏံ။ စရန္တိ တသ္မိန္တိ တသ္မိ
သီလေ တံသမင်္ဂိနော စရန္တိတိ သီလဿ အဓိကရဏတံ ဝိဘာဝေန္တော တေသံ
ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝံ ဒေသေတိ။ တေနာဟ “သီလေသု. ပရိပူရကာရိတာယ
ပဝတ္တန္တိ”တိ။ ဝါရိတန္တိ ဣဒံ န ကတ္တဗ္ဗန္တိ ပဋိက္ခိတ္တံ အကပ္ပိယံ။ တာယန္တိတိ
အကရဏေနော တာယန္တိ။ တေနာတိ ဝါရိတ္တသီလမာဟ။ ဝါရေတိ ဝါ
သတ္တာ ဧတ္ထ၊ ဧတေန ဝါတိ ဝါရိတံ၊ သိက္ခာပဒံ။ တံ အဝိကောပေန္တော
တာယန္တိ တေနာတိ ဝါရိတ္တံ။ သဒ္ဓါဝိရိယသာဓနန္တိ သဒ္ဓါယ၊ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန
စ သာဓေတဗ္ဗံ။ န ဟိ အသဒ္ဓေါ၊ ကုသိတော စ ဝတ္တပဋိပတ္တိ^၄ ပရိပူရေတိ။
သဒ္ဓေါ ဧဝ သတ္တာရာ ပဋိက္ခိတ္တေ အဏုမတ္တေပိ ဝဇ္ဇေ ဘယဒဿာဝိ သမာ-
ဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသုတိ အာဟ “သဒ္ဓါသာဓနံ ဝါရိတ္တ”န္တိ။

အဓိသီလသိက္ခာပရိယာပန္တတ္တာ အဘိဝိသိဋ္ဌော သမာစာရေတိ အဘိ-
သမာစာရေတိ အာဟ “ဥတ္တမသမာစာရေ”တိ။ အဘိသမာစာရေဝ အဘိ-
သမာစာရိကံ၊ ယထာ ဝေနယိကောတိ^၅ အဓိပ္ပာယော။ အဘိသမာစာရေ

၁-အပရိမာဏတ္တာ (သျှာ၊ က)

၂-ပိသုဒ္ဓိ ၁-ဂ-ပိဋ္ဌေ။

၂-ပရိပုဏ္ဏံ (က)

၄-အံ ၃-၂၀၊ ၆၁-၃-ပိဋ္ဌေသု။

ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသတော မဂ္ဂသီလံ၊ ဖလသီလဉ္စ၊ တံ အာရဟန္တ ဥဒ္ဓိဿ တဒတ္ထံ တပ္ပယောဇနံ ပညတ္တံ အာဘိသမာစာရိကံ။ သုပရိသုဒ္ဓေါနိ တိဏိကာယကမ္မာနိ၊ စတ္တာရိ ဝစီကမ္မာနိ၊ သုပရိသုဒ္ဓေါ အာဇီဝေါတိ ဣဒံ အာဇီဝဋ္ဌမကံ။ တတ္ထ ကာမံ အာဇီဝဟေတုကတော သတ္တဝိဒေသုရိတတော ဝိရတိ သမ္မာ-အာဇီဝေါတိ သောပိ သတ္တဝိဓော ဟောတိ။ သမ္မာဇီဝတာသာမညေန ပန တံ ဧကံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အသ ဝါ တိဝိဓကုဟနဝတ္ထုသန္ဓိဿယတော မိစ္ဆာ-ဇီဝတော ဝိရတိ ဧကန္တိကတွာ ဝုတ္တော “အာဇီဝေါသုပရိသုဒ္ဓေါ”တိ။ သေဋ္ဌ-စရိယဘာဝတော မဂ္ဂေါ ဝေ ဗြဟ္မစရိယန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊ တဿ။ အာဒိဘာဝ-ဘူတန္တိ အာဒိမ္ပိ ဘာဝေတဗ္ဗတံ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗတံ ဘူတံ ပတ္တံ အာဒိဘာဝဘူတံ။ ကိဉ္ဇာပိ ဒေသနာနုက္ကမေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ အာဒိ၊ ပဋိပတ္တိက္ကမေန ပန အာဇီဝဋ္ဌ-မကသီလံ အာဒိတိ။ တဿ သမ္ပတ္တိယာတိ အာဘိသမာစာရိကဿ သမ္ပဇ္ဇနေန ပရိပူရဏေန အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ ယော ဟိ လဟုကာနိပိ အပ္ပသာ-ဝဇ္ဇာနိ ပရိဝဇ္ဇေတိ။ သော ဂရုကာနိ မဟာသာဝဇ္ဇာနိ ဗဟ္မာဒိနဝါနိ ပရိ-ဝဇ္ဇေဿတိတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္တိတိ။ သုတ္တံ ပန ဧတမတ္ထံ ဗျာဘိရေကဝသေန ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ ဓမ္မန္တိ သီလံ။ တံ ဟိ ဥပရိဂုဏဝိသေသာနံ ဓာရဏဋ္ဌေန ဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။

ဝိရတိသီလဿ ဣတရသီလေန သတိပိ သမ္ပယောဂါဒိကေ အသမ္ဘိဿ-ကတာဒဿနတ္ထံ “ဝေရမဏီမတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။

“နိဿိတာနိဿိတဝသေနာ”တိ ဧတ္ထ လမ္ဘမာနနိဿယံ တာဝ ဒသေတုံ “နိဿယော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တဏှာစရိတေန နိဿယိတဗ္ဗတော တဏှာဝ တဏှာနိဿယော။ တထာ ဒိဋ္ဌိနိဿယော။ ဒိဋ္ဌိစရိတော ဟိ အသတိပိ ဒိဋ္ဌိယာ တဏှာဝိရဟေ ဒိဋ္ဌိနိဿိတောဝ ပဝတ္တတိ။ ဒေဝေါတိ စတုမဟာရာဇသက္ကသုယာမာဒိပါကဋ္ဌဒေဝမာဟ။ ဒေဝညတရောတိ အပါကဋ္ဌံ။ တဏှံ ဧဝ နိဿိတန္တိ တဏှာနိဿိတံ။ တဏှာယ နိဿိတန္တိ စ ကေစိ ဝဒန္တိ။ တေသံ “ဒွေ နိဿယာ”တိအာဒိနာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိယာတိ “ဣတိ သံသာရ-သုဒ္ဓိ ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တဒိဋ္ဌိယာ၊ လောကုတ္တရံ သီလန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တသေဝါတိ လောကုတ္တရသေဝ သမ္ဘာရဘူတံ ကာရဏဘူတံ၊ ဝိဝဇ္ဇုပ-နိဿယန္တိ အတ္ထော။

ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာတိ “ဣမဉ္စ ရတ္ထိံ၊ ဣမဉ္စ ဒိဝံ”န္တိအာဒိနာ ဝိယ ကာလဝသေန ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ အကတွာ သမာဒိန္နမ္ပိ

၁-အံ ၃-၇၉-ပိဋက

ပိယုဒ္ဓိ-၇ ၁-၃-၄-၇-သ

အန္တရာရိစ္ဆိန္ဒ သမ္ပတ္တိရိတိဝသေန ယာဝဇီဝံ ပဝတ္တိတမ္ပိ အာပါဏကောဋိကံ
န ဟောတိတိ ဒဿေတုံ “ယာဝဇီဝံ သမာဒိယိတွာ တထေဝ ပဝတ္တိတ”န္တိ
ဝုတ္တံ။

လာဘယသညာတိ အင်္ဂဇီဝိတဝသေနာတိ လာဘယသာနံ အနုပုန္နာနံ ဥပ္ပါ-
ဒနဝသေန၊ ဥပ္ပန္နာနံ ရက္ခဏဝသေန စေဝ ဝဗုဒ္ဓဝသေန စ ဉာတိအင်္ဂဇီဝိတသာနံ
အဝိနာသနဝသေန။ ကိံ သော ဝိတိက္ကမိဿတိတိ ယော ဝိတိက္ကမာယ စိတ္တမ္ပိ
န ဥပ္ပါဒေတိ၊ သော ကာယဝါစာဟိ ဝိတိက္ကမိဿတိတိ ကိံ ဣဒံ၊ နတ္ထေတန္တိ
အတ္ထော။ ပဋိက္ခေပေ ဟိ အယံ ကိံ-သဒ္ဓေါ။

အာရမ္မဏဘာဝေန ဝဏော ဝိယ အာသဝေ ကာမာသဝါဒိကေ ပဋ္ဌရတိတိ
သမ္ပယောဂဘာဝါဘာဝေပိ သဟာသဝေဟိတိ သာသဝံ။ တေဘူမကမ္မေ-
ဇာတန္တိ သီလံ တပ္ပရိယာပန္နန္တိ အာဟ “သာသဝံ သီလံ လောကီယ”န္တိ။
ဘဝဝိသေသာ သမ္ပတ္တိဘဝါ။ ဝိနယောတိ ဝိနယပရိယတ္တိ၊ တတ္ထ ဝါ အာဂတ-
သိက္ခာပဒါနိ။ ပါမောဇ္ဇံ တရုဏပီတိ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ သပစ္စယ-
နာမရူပဒဿနံ၊ တဒဓိဋ္ဌာနာ ဝါ တရုဏဝိပဿနာ။ နိဗ္ဗိဒါတိ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ။
တေန ဗလဝရိပဿနမာဟ။ ဝိရာဂေါ မဂ္ဂေါ။ ဝိမုတ္တိ အရဟတ္တဖလံ။ ဝိမုတ္တိ-
ဉာဏဒဿနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ။ ကထာတိ ဝိနယကထာ။ မန္တနာတိ ဝိနယဝိစာ-
ရဏာ။ ဥပနိသာတိ ယထာဝုတ္တကာရဏပရမ္ပရာသင်္ခါတော ဥပနိဿယော။
လောကုတ္တရံ မဂ္ဂဖလစိတ္တသမ္ပယုတ္တံ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ။ တတ္ထ မဂ္ဂသီလံ
ဘဝနိဿရဏာဝဟံ ဟောတိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ စ ဘူမိ၊ ဖလသီလံ ပန
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏဿေဝ ဘူမိ။

၁၂။ ဟိနာဓိမုတ္တိဝသေန ဆန္ဒာဒိနမ္ပိ ဟိနတာ။ ပဏီတာဓိမုတ္တိဝသေန
ပဏီဘတာ။ တဒုဘယဝေမဇ္ဈတာဝသေန မဇ္ဈိမတာ။ ယထေဝ ဟိ ကမ္မံ
အာယူဟနဝသေန ဟိနာဒိဘေဒဘိန္ဒံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဆန္ဒာဒယောပိ ပဝတ္တိ-
အာကာရဝသေန။ သော စ နေသံ ပဝတ္တိအာကာရော အဓိမုတ္တိဘေဒေနာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယသကာမတာယာတိ ကိတ္တိသီလောကာဘိရတိယာ၊ ပရိဝါရိစ္ဆာယ
ဝါ။ “ကထံ နာမ မာဒိသော ဤဒိသံ ကရေယျာ”တိ ပါပဇိဂုစ္ဆာယ အရိယ-
ဘာဝံ နိဿာယ။ အနုပတ္တိလိဋ္ဌန္တိ အတ္တုတ္တံသနပရဝဗ္ဗနာဟိ၊ အညေဟိ စ
ဥပတ္တိလေသေဟိ အနုပတ္တိလိဋ္ဌံ။ ဘဝဘောဂတ္ထာယာတိ ဘဝသမ္ပတ္တိအတ္ထဉ္စေ
ဘောဂသမ္ပတ္တိအတ္ထဉ္စ။ အတ္တနော ဝိမောက္ခတ္ထာယ ပဝတ္တိတန္တိ သာဝက-
ပစ္စေကဗောဓိသတ္တသီလမာဟ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဝိမောက္ခတ္ထာယာတိ သဗ္ဗသတ္တာနံ

သံသာရဗန္ဓနတော ဝိမောစနတ္ထာယ။ ပါရမီတာသီလံ မဟာဗောဓိသတ္တ-
သီလံ။ ယာ ကရုဏူပါယကောသလ္လပရိဂ္ဂဟိတာ မဟာဗောဓိံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ
ပရမုက္ခိသဂတသောစေယျသလ္လေခါဒေသကာလသတ္တာဒိဝိကပ္ပရဟိတာ သီလ-
ပါရမီတာ။

အနနုပုဉ္ဇိ အသာရပုံ။ အတ္တာ ဧဝ ဂရု အဓိပတိ တေဿာတိ အတ္တဂရု၊
လဇ္ဇာဓိကော။ အတ္တာဓိပတိတော အာဂတံ အတ္တာဓိပတေယျံ။ လောကော
အဓိပတိ ဂရု တေဿာတိ လောကာဓိပတိ၊ ဩတ္တပ္ပါဓိကော။ ဓမ္မော
နာမာယံ မဟာနုဘာဝေါ ကေန္တနိယျာနိကော၊ သော စ ပဋိပတ္တိယာဝ
ပူဇေတဗ္ဗော။ တသ္မာ “နံ သီလသမ္ပဒါယ ပူဇေဿာဗီ”တိ ဧဝံ ဓမ္မမဟတ္တံ
ပူဇေတုကာမေန။

ပရာမဋ္ဌတ္တာဘိပရာဘဝဝသေန အာမဋ္ဌတ္တာ။ တဏှာဒိဋ္ဌိယော ဟိ “ဣမိနာဟံ
သီလေန ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရော ဝါ၊ ဣမိနာ မေ သီလေန
သံသာရသုဒ္ဓိ ဘဝိဿတိ”တိ ပဝတ္တဿ သီလံ ပရာမသန္တိယော တံ ပရာဘဝံ
ပါပေန္တိ မဂ္ဂဿ အနုပနိဿယဘာဝကရဏတော။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏ-
ကဿာတိ ပုထုဇ္ဇနေသု ကလျာဏကဿ။ သော ဟိ ပုထုဇ္ဇနေဝ ဟုတွာ
ကလျာဏေဟိ သီလဒိဟိ သမန္တာဂတော။ ပရာမသနကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘန-
တော၊ သမုတ္တိန္နနတော စ တေဟိ န ပရာမဋ္ဌန္တိ အပရာမဋ္ဌံ။ တဿ တဿ
ကိလေသဒရဏဿ ပဋိပ္ပဿန္တနတော ဝုပသမနတော ပဋိပ္ပဿန္တံ။

ကတပဋိကမ္မန္တိ ဝုဠာနဒေသနာဟိ ယထာဓမ္မံ ကတပဋိကာရံ။ ဧဝံ ဟိ
တံ သီလံ ပဋိပါကတိကမေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ “တံ ဝိသုဒ္ဓ”န္တိ။ “ကတပဋိ-
ကမ္မ”န္တိ ဣမိနာ စ “န ပုနေဝံ ကရိဿ”န္တိ အဓိဋ္ဌာနမ္ပိ သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
“အစ္စမံသံ န ခေါ၊ သုကရမံသံ န ခေါ”တိအာဒိနာ ဝတ္ထုဒ္ဓိ ဝါ၊ “ပါရိတ္တိယံ န
ခေါ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ န ခေါ”တိအာဒိနာ အာပတ္တိယာ ဝါ၊ “မယာ တံ ဝတ္ထု” ဝိတိက္ကန္တံ
န ခေါ၊ န န ခေါ ဝိတိက္ကန္တံ”န္တိအာဒိနာ အဇ္ဈာစာရေ ဝါ ဝေမတိကဿ
သံသယာပန္နဿ။ ဝိသောဓေတဗ္ဗံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကမ္မေန။ ဝိမတိ ဧဝ ဝေဝေတိကံ၊
တသ္မိံ ဝေမတိကေ သတိ၊ ဝိမတိယာ ဥပ္ပန္နာယာတိ အတ္ထော။ ဝိမတိ ပဋိဝိနေ-
တဗ္ဗာဘိ သယံ ဝါ တံ ဝတ္ထု ဝိစာရေတွာ၊ ဝိနယဓရေ ဝါ ပုစ္ဆိတွာ ကင်္ခါ
ဝိနောဒေတဗ္ဗာ။ နိက္ကဓေန ပန ကပ္ပိယံ စေ ကာတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ စေ ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ။
တေနာဟ “ဣစ္စဿ ဖာသု ဘဝိဿတိ”တိ။

“တူဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ”တိအာဒိနာ မဂ္ဂဖလပရိယာပန္တံ သီလံ မဂ္ဂဖလ-
သမ္ပယုတ္တံ ဝုတ္တံ။ သမုဒါယေသု ပဝတ္တဝေါဟာရာ အဝယဝေသုပိ ပဝတ္တန္တိတိ။
သေသန္တိ သဗ္ဗံ လောကီယသီလံ။

ပကတိပီတိ သဘာဝေါပိ။ သုခသီလော သမိလော သုခသံဝါသော။
တေန ပရိယာယေနာတိ ပကတိအတ္ထဝါစကတ္ထေန။ ဧကစုံ အဗျာကတံ သီလံ
ဣဓာဓိပ္ပေတသီလေန ဧကသင်္ဂဟန္တိ အကုသလသေဝါယုဇ္ဇမာနတံ ဒသေတုံ
“တတ္ထ အကုသလ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ သေက္ခတ္တိကံ ဣဓ ဂဟိတံ၊ ဣဓ
န ဥပနိတံ ကုသလတ္တိကန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဝုတ္တနယေနောတိ ဝုတ္တေနဝ
နယေန ကုသလတ္တိကံ အဂ္ဂဟေတုာ ဟိနတ္တိကာဒိနံ ပဉ္စန္တံ တိကာနံ ဝသေန
အဿ သီလဿ တိဝိတော ဝေဒိတဗျာ။

၁၃။ ယောဓာတိ ယော ဣဓ။ ဝတ္ထုဒိတိက္ကမေတိ အာပတ္တိယာ ဝတ္ထုနော
ဝိတိက္ကမနေ အဇ္ဈာစာရေ။ ကာမသင်္ဂပ္ပါဒယော နဝ မဟာဝိတက္ကာ မိစ္ဆာ-
သင်္ဂပ္ပါ။ ဝေဂ္ဂပဿာတိ ဒေသဿ။ တဿ ဟိ သီလဝန္တေ အနုပသင်္ဂမိတွာ
ဒုဿီလေ သေဝန္တဿ တတော ဝေ တေသံ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇနေန ပဏ္ဍတ္တိ-
ဝိတိက္ကမေ အဒေါသဒဿာဝိနော မိစ္ဆာသင်္ဂပ္ပဗဟုလတာယ မနစ္ဆဋ္ဌာနိ
ဣန္ဒြိယာနိ အရက္ခတော သီလံ ဧကံသေနဝ ဟာနဘာဂိယံ ဟောတိ၊ န
ဌိဘိဘာဂိယံ၊ ကုတော ဝိသေသာဒိဘာဂိယတာ။ သီလသမ္ပတ္တိယာတိ သီလ-
ပါရိပုရိယာ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန။ အယဋ္ဌဿ ဥတ္တရိတိ ဥတ္တရိ ဝိသေသာ-
မိဂမာယ အဝါယမန္တဿ။ ဌိတိဘာဂိယံ သီလံ ဘဝတိ အသမာဓိသံဝတ္တ-
နိယတ္တာ။ သမ္ပာဒိတေ ဟိ သမာဓိသ္မိံ သီလဿ သမာဓိသံဝတ္တနိယတာ
နိစ္စိယတိ။ သမာဓတ္တာယာတိ သမထဝသေန သမာဓာနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗိဒန္တိ
ဝိပဿနံ။ ဗလဝိပဿနာဒဿနတ္ထံ နိဗ္ဗိဒါဂဟဏံ တာဝတာပိ သီလဿ
နိဗ္ဗေတဘာဂိယဘာဝသိဒ္ဓိတော။

ယာနိ စ သိက္ခာပဒါနိ နေသံ ရက္ခိတဗျာနိတိ သမ္ပန္နော၊ တာနိ ပန အသာ-
ဓာရဏပညတ္တိတော အညာနိ။ နေသန္တိ “ရက္ခိတဗျာနိ”တိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ
ကတ္တရိ သာမိဝစနံ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိတိ အတ္ထော။ သတိ ဝါ ဥဿာဟေတိ
ဥဿတ္တိတွာ သီလာနိ ရက္ခိတုံ ဥဿာဟေ သတိ။ ဒဿာတိ သာမဏေရေဟိ
ရက္ခိတဗျာသီလမာဟ ဃဋ္ဌိကာရာဒိနံ ဝိယ။ အဋ္ဌာတိ နစ္စာဒိမာလာဒိဝေရမဏိံ
ဧကံ ကတွာ သဗ္ဗပစ္စိမဝဇ္ဇာနိ အဋ္ဌ။

အဝိတိက္ကမောတိ ပဉ္စန္ဒံ သီလာနံ အဝိတိက္ကမော။ ပကတိသီလန္တိ သဘာဝ-
သီလံ။ တဗြဟ္မပပတ္တိနယတံ ဟိ သီလံ ဥတ္တရကုရုကာနံ။ မရိယာဒါစာရိတ္တန္တိ
တဿ တဿ သာဝဇ္ဇဿ အကရဏေ မရိယာဒဘူတံ။ တတ္ထ တတ္ထ ကုလဒီသု
ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ ဌပိတံ စာရိတ္တံ။ ကုလဒေသပါသဏ္ဍုဓမ္မော ဟံ “အာစာရသီလ”န္တိ
အဓိပ္ပေတံ။ တတ္ထ ကုလဓမ္မော တာဝ မြာဟ္မဏာဒိနံ အမဇ္ဇပါနာဒိ၊ ဒေသဓမ္မော
ဧကစ္စဇနပဒဝါသိနံ အဟိံသနာဒိ၊ ပါသဏ္ဍုဓမ္မော တိတ္ထိယာနံ ယမနိယမာဒိ။
တိတ္ထိယမတံ ဟိ ဒိဋ္ဌိပါသေန၊ တဏှာပါသေန စ ဧတိ ပဝတ္တတိ၊ ပါသံ ဝါ
ဗာဓံ အရိယဝိနယဿ ဧတိတံ “ပါသဏ္ဍ”န္တိ ဝုဇ္ဇတိ။ “ပကတိယာ သီလဝတိ
ဟောတိ”တိ ၂ ဝစနတော ဗောဓိသတ္တမာတု ပဉ္စသိက္ခာပဒသီလံ ပရိပုဏ္ဏမေဝ။
ဣဒံ ပန ဥက္ကံသဂတံ ဗောဓိသတ္တပိတရိပိ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ အသင်္ကလိဋ္ဌံ
“ဓမ္မတာသီလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကာမဂုဏ္ဍပသံဟိတန္တိ ကာမကောဠာသေသု အဿာ-
ဥပသံဟိတံ ကာမဿာဒဂမိတံ။ ဓမ္မတာသီလန္တိ ဓမ္မတာယ ကာရဏနိယာမေန
အာဂတံ သီလံ။ သီလပါရမီ ဟိ ပရမုက္ကံသံ ပါပေတွာ ကုန္တိဂတဿ မဟာ-
ဗောဓိသတ္တဿ သီလတေဇေန ဂုဏာနုဘာဝေန ဗောဓိသတ္တမာတု သရသေ-
နေဝ ပရမသလ္လေခပုတ္တံ သီလံ ဟောတိ။ မဟာကဿပါဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
ဘဒ္ဒါဒိကေ သင်္ကဏာတိ။ တေ ကိရ သုစိရံ ကာလံ သုပရိသုဒ္ဓသီလာ ဧဝ ဟုတွာ
အာဂတာ။ တေနာဟ “သုဒ္ဓသတ္တာန”န္တိ။ တာသု တာသု ဇာတိသျှတိ
သီလဝရာဇမဟိံသရာဇာဒိဇာတိသု။ ပုဗ္ဗေ ပုရိမဇာတိယံ သိဋ္ဌေါ ဟေတု
ဧတဿာတိ ပုဗ္ဗဟေတုကသီလံ။ ဣဒံ ပန ပကတိသီလာဒိသမာဒါနေန
ဝိနာ အဝိတိက္ကမလက္ခဏံ သမ္ပတ္တိရိတိသင်္ဂဟံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယံ ဘဂဝတာ ဧဝံ ဝုတ္တံ သီလန္တိ သမ္ပန္နော။ ဣဓာတိ ဝက္ခမာနသီလပါရိ-
ပူရကဿ ပုဂ္ဂလဿ သန္တိဿယဘူတသာသနပါရိပီပနံ၊ အညဿာသနဿ စ
တထာဘာဝပဋိသေခနံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဣဓေဝ ဘိက္ခုဝေ သမဏော။ပ။ သုညာ
ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဘိ အညေဟိ”တိ ၃။ ဘိက္ခုတိ တဿ သီလဿ ပရိပူရက-
ပုဂ္ဂလပါရိပီပနံ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ ဣဒမဿ ပါတိမောက္ခသီလေ
ပတိဋ္ဌိဘာဝပါရိပီပနံ။ ဝိဟရတိတိ ဣဒမဿ တဒနုရူပဝိဟာရသမင်္ဂိဘာဝ-
ပါရိပီပနံ။ အာစာရဂေါဓရသပ္ပန္နောဘိ ဣဒံ ပါတိမောက္ခသံဝရဿ၊ ဥပရိ-
အဝိဂန္တဗျုဏာနဉ္စ ဥပကာရကဓမ္မပါရိပီပနံ။ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယ-
ဒဿာဒိဘိ ဣဒံ ပါတိမောက္ခတော အစဝနဘာဝပါရိပီပနံ။ သမာဒါယာတိ
သိက္ခာပဒါနံ အနဝသေသတော အာဒါနပါရိပီပနံ။ သိက္ခတိတိ သိက္ခာယ

သမင်္ဂိဘာဝပရိဒီပနံ။ သိက္ခာပဒေသျှတိ သိက္ခိတဗ္ဗဓမ္မပရိဒီပနံ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။

သောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေ ပတိဋ္ဌိဟတိက္ခု။ တေန ယာဒိသဿ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေတိ။ စက္ခုနာတ်ယတော သောသံဝရော၊ တံ ဒဿေတိ။ ဂ္ဂုပန္တိ ယတ္ထ သော သံဝရော၊ တံ ဒဿေတိ။ ဒိဿာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိတိ သံဝရဿ ဥပါယံ ဒဿေတိ။ ယတွာဓိကရဏ။ ပ။ အန္ဓာဿဝေယျုန္တိ သံဝရဿ ပဋိပက္ခံ ဝတ္ထ အာဒိနဝံ ဒဿေတိ။ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိတံ ပဂေဝ သတိယာ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗတံ ဒဿေတိ။ ရက္ခတိ စက္ခုန္တိယန္တိ သတိယာ ဥပဋ္ဌာပနမေဝ စက္ခုန္တိယဿ အာရက္ခာတိ ဒဿေတိ။ စက္ခုန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိ တထာဘူတာ သတိယေဝေတ္ထ သံဝရောတိ ဒဿေတိ။ ဝိတိက္ကမဿ ဝသေနာတိ သမ္ပန္နော။ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနန္တိ “အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ အသန္တံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဥလ္လပတိ”တိအာဒိနာ^၁ အာဂတာနံ ဆန္တံ ပါရုဇိကာဒိပဋိသံယုတ္တာနံ သိက္ခာပဒါနံ။ သာမန္တဇပုနာဒိနာ တိဝိဓေန ကုဟနဝတ္ထုနာ ဝိမှာပနံ ကုဟနာ။ အတ္တာနံ၊ ဒါယကံ ဝါ ဥက္ခိပိတ္တာ ယထာ သော ကိဉ္စိ ဒဒါတိ။ ဧဝံ ကထနံ လပနာ။ နိမိတ္တံ ဝုစ္စတိ ပစ္စယဒါနသညပ္ပါဒကံ ကာယဝစိကမ္ပံ၊ တေန နိမိတ္တေန စရတိ၊ နိမိတ္တံ ဝါ ကရောတိတိ နေမိတ္တိကော၊ တဿ ဘာဝေါ နေမိတ္တိကတာ။ ဂန္ဓာဒယော^၂ ဝိယ လာဘာယ ပရေသံ အက္ခောသနာဒိနာ နိပိသတိတိ နိပ္ပေသော၊ နိပ္ပေသောဝ နိပ္ပေသိကော၊ တဿ ဘာဝေါ နိပ္ပေသိကတာ။ မဟိစ္ဆတာယ အတ္တနာ လဒ္ဓလာဘေန ပရတော လာဘပရိယေသနာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာ^၃။ ဧဝေဒါနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အနုပ္ပိယဘာဏိတာစာဠုကမျတာဒိ^၄ သင်္ဂဏာတိ။ ပဋိသင်္ခါနေန ပစ္စဝေက္ခဏာယ ပရိသုဒ္ဓေါ အသံကိလိဋ္ဌော ပဋိသင်္ခါနပရိသုဒ္ဓေါ။ စတ္တာရော ပစ္စယာ ပရိဘုဉ္ဇိယန္တိ ဧတေနာတိ စတုပစ္စယပရိဘောဂေါ၊ တထာပဝတ္တာ အနဝဇ္ဇစေတနာ။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဝတ္ထုနာ

၁၄။ တတြာတိ တေသု ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိသု။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ “ဣဓ ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ^၁ အာဂတာဒေသနာယ အာဒိတော ပဘုတိ။ ဝိနိစ္ဆယကထာတိ တတ္ထ သံသယဝိဓမ္မနေန ဝိနိစ္ဆယာဝဟာ ကထာ။ ပဌမဿ

၁-ဝိ ၁-၁၇၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-နိဇိဂီသနတာ (သီ၊ သျှာ)

၂-အဋ္ဌာဒယော (သီ)၊ အဋ္ဌာဒယော (က-သီ)

၄-အဘိ ၂-၂၅၃၊ ဒီ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။

အတ္တဿ သဗ္ဗသာဓာရဏက္ခာ အသာဓာရဏံ ပဗ္ဗဇိတာဝေဏိကံ ပရိယာယံ ဒဿေန္တော “ဆိန္ဒုဘိန္ဒုပဋ္ဌဓရာဒိတာယ ဝါ”တိ အာဟ။ ဧဝံ ဟိဿ ပရိပုဏ္ဏ-ပါတိမောက္ခသံဝရယောဂျတာ ဒဿိတာ ဟောတိ။ ဘိန္ဒုပဋ္ဌဓရာဒိတာဝေါ စ နာမ ဒလိဒ္ဓဿာပိ နိဂ္ဂဟိတဿ^၁ ဟောတိတိ တတော ဝိသေသေတုံ “သဒ္ဓါ-ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဝတ္တာ ပဋိပတ္တိယာ ယောဂျဘာဝဒဿနတ္ထံ “ကုလပုတ္တော”တိ ဝုတ္တံ။ အာစာရကုလပုတ္တော ဝါ ဟိ ပဋိပဇ္ဇိတုံ သက္ကောတိ ဇာတ်ကုလပုတ္တော ဝါ။ သိက္ခာပဒသီလန္တိ စာရိတ္တဝါရိတ္တပ္ပဘေဒံ သိက္ခာပဒဝသေန ပညတ္တံ သီလံ။ ယောတိ အနိယမနိဒ္ဓေသော ယော ကောစိ ပုဂ္ဂလော။ နန္တိ ဝိနယပရိယာပန္တံ သီလံ။ တန္တိ ပုဂ္ဂလံ။ မောက္ခေတိ သဟကာရိကာရဏဘာဝတော။ အပါယေ ဘဝါနိ အာပါယိကာနိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန တဒညံ သဗ္ဗသံသာရဒုက္ခံ သင်္ဂဏာ-တိ။ သံဝရဏံ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ ဝိဒဟနံ။ ယေန တေ သံဝုတာ ဝိဟိတာ ဟောန္တိ၊ သော သံဝရေ။ ယသ္မာ ပန သော သတ္တန္တံ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အဝိ-တိက္ကမော ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခောတိ ဣတ္တာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကယိကဝါစသိ-ကဿ အဝိဘိက္ခမသေတံ နာမ”န္တိ။ ပါတိမောက္ခသံဝရေန သံဝုတောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဝိဟိတကာယဝစီဒ္ဓါရေ။ တထာဘူတော စ ယသ္မာ တံ ဥပေတော တေန စ သမင်္ဂီ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဥပဂတော သမန္နာဂတောတိ အတ္တော”တိ။

အပရော နယော—ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝတော၊ ပါပကိရိယာယ သုကရဘာဝတော၊ ပုညကိရိယာယ စ ဒုက္ကရဘာဝတော ဗဟုက္ခတ္တံ အပါယေသု ပတနသီလောတိ ပါတိ၊ ပုထုဇ္ဇေနော။ အနိစ္စတာယ ဝါ ဘဝါဒီလု ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တော သင်္ဂါယန္တိ ဝိယ အနဝဋ္ဌာနေန ပရိတ္တမနတော ဂမနသီလောတိ ပါတိ၊ မရဏဝသေန ဝါ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ အတ္တဘာဝဿ ပါတနသီလောတိ ပါတိ၊ သတ္တသန္တာနေ၊ စိတ္တဗေဝ ဝါ။ တံ ပါတိနံ သံသာရဒုက္ခတော မောက္ခေတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ စိတ္တဿ ဟိ ဝိမောက္ခေန သက္ကော “ဝိမုတ္တော”တိ ဝုတ္တိတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “စိတ္တဝေါဒါနာ ဝိသုဇ္ဇန္တိ”တိ၊ “အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ”န္တိ စ။ အထ ဝါ အဝိဇ္ဇာဒိနာ ဟေတုနာ သံသာရေ ပတတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ ပါတိ၊ “အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသိယောဇနာနံ သန္တာဝတံ သံသရတ”န္တိ၊ ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပါတိနော သတ္တဿ တဏှာဒိသံကိလေသတ္တယတော မောက္ခော ဇေတေနတိ

၁-နိဂ္ဂဟိတဿ (သိ)၊ နိဂတိကဿ (သျှာ)	၂-သံ ၁-၁၂၃-ပိဋေ။
၃- ^၁ ၃-၂၄-ဒိဒ္ဓံ။	၄-သံ ၁-၃၇-ပိဋေ။

ပါတိမောက္ခံ။ “ကဏ္ဍေကာဠော”တိအာဒိနံ ဝိယဿ သမာသသိဋ္ဌိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ပါတေတိ ဝိနိပါတေတိ ဒုက္ခေတိ ပါတိ။ စိတ္တံ။ ဝုတ္တံ ဟိ “စိတ္တေန နိယတိ လောကော၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ”တိ။ တဿ ပါတိနော မောက္ခော ဧတေနာတိ ပါတိမောက္ခံ၊ ပတတိ ဝါ ဧတေန အပါယဒုက္ခေ၊ သံသာရဒုက္ခေ စာတိ ပါတိ။ တဏှာဒိသံကိလေသော။ ဝုတ္တံ ဟိ “တဏှာ ဇနေတိ ပုရိသံ၊ တဏှာဒုတိယော ပုရိသော”တိ။ စ အာဒိ။ တတော ပါတိတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခံ။ အထ ဝါ ပတတိ ဧတ္တာတိ ပါတိနိ၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ အာယ-တနာနိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော၊ ဆသု ကုဗ္ဗတိ သန္တဝ”န္တိ။ တတော ဆအဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနသင်္ခါတတော ပါတိတော၊ မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခံ။ အထ ဝါ ပါတော ဝိနိပါတော အဿ အတ္ထိတိ ပါတိ။ သံသာရော။ တတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခံ။ အထ ဝါ သဗ္ဗလောကာမိပတိဘာဝတော ဓမ္မိယရော ဘဂဝါ “ပတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ မုစ္စတိ ဧတေနာတိ မောက္ခော၊ ပတိနော မောက္ခော တေန ပညတ္တတ္တာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိ-မောက္ခံ။ သဗ္ဗရဏာနံ ဝါ မူလဘာဝတော ဥတ္တမဋ္ဌေန ပတိ စ သော ယထာ-ဝုတ္တေနတ္ထေန မောက္ခော စာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိ-မောက္ခံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ပါတိမောက္ခန္တိ မုခမေတံ ပမုခမေတ”န္တိ ဝိတ္ထာရော။

အထ ဝါ ပ-ဇ္ဇတိ ပကာရေ၊ အတိ-တိ အစွန္တတ္ထေ နိပါတော၊ တဿာ ပကာရေဟိ အစွန္တံ မောက္ခောတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ ဣဒံ ဟိ သီလံ သယံ တဒ်ဝသေန၊ သမာဓိသဟိတံ ပညာသဟိတဉ္စ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ သမုစ္ဆေဒ-ဝသေန စ အစွန္တံ မောက္ခောတိ မောစေတိတိ ပါတိမောက္ခံ၊ ပတိ ပတိ မောက္ခောတိ ဝါ ပတိမောက္ခော၊ တမှာ တမှာ ဝိတိက္ကမဒေါသတော ပဇ္ဇေကံ မောက္ခောတိ အတ္ထော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခံ။ မောက္ခောတိ ဝါ နိဗ္ဗာနံ၊ တဿ မောက္ခဿ ပဋိဗ္ဗိမ္မဘူတောတိ ပတိမောက္ခော။ သီလသံဝရော ဟိ သူရိယဿ အရုဏဂ္ဂမနံ ဝိယ နိဗ္ဗာနဿ ဥဒယဘူတော တပုဋိဘာဂေါ ဝိယ ယထာရဟံ ကိလေသနိဗ္ဗာပနတော၊ ပတိမောက္ခောယေဝ ပါတိ-မောက္ခံ။ အထ ဝါ မောက္ခံ ပတိ ဝတ္တတိ၊ မောက္ခာဘိမုခန္တိ ဝါ ပတိမောက္ခံ၊ ပတိမောက္ခမေဝ ပါတိမောက္ခန္တိ ဧဝမေတ္ထ ပါတိမောက္ခသဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣရိယတိတိ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေတိ။ “ဝိဟရတိ”တိ ဣမိနာ

၁-သံ ၁-၃၆-ပိဋေ။

၂-သံ ၁-၃၅-ပိဋေ။

၃-ခု ၁-၂၀၁၊ ၂၆၈၊ အံ ၁-၃၁၆၊ ၃၇-၃၆၂၊ ၃၈-၂၁၁-ပိဋေသု။

၄-သံ ၁-၃၈၊ ၃၁-၃၀၄-ပိဋေသု။

၅-ပိ ၃-၁၄၁-ပိဋေ။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေ ဌိတဿ ဘိက္ခုနော ဣရိယာပထဝိဟာရော ဒဿိတော။ ပါဠိယန္တိ ဈာနဝိဘင်္ဂပါဠိယံ။

တတ္ထ ကာမံ သမဏစာရံ၊ သမဏဂေါစရဉ္စ ဒဿေတုံ “အာစာရဂေါ-
စရသဗ္ဗန္တော”တိ ဝုတ္တံ၊ ယထာ ပန မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တော “ဝါမံ မုဉ္စ၊ ဒက္ခိဏံ
ဂဏှာ”တိ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗပုဗ္ဗကံ ဂဟေတဗ္ဗံ ဝဒေယျ၊ ယထာ ဝါ သင်္ဃိသန္တာနေန
ပဟိနသေဒမလဇလ္လိကဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိဝိဘူသနသံဝိဓာနံ ယုတ္တရူပံ၊
ဧဝံ ပဟိနပါပဓမ္မဿ ကလျာဏဓမ္မသမာယောဂေါ ယုတ္တရူပေါတိ “အတ္ထိ
အာစာရော၊ အတ္ထိ အနာစာရော”တိ ဒွယံ ဥဒ္ဓိသိတွာ အနာစာရံ တာဝ
ဝိဘဇိတုံ “တတ္ထ ကတမော အနာစာရော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကာယိကော
ဝိတိက္ကမောတိ တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဝါစသိကော ဝိတိက္ကမောတိ စတုဗ္ဗိဓံ
ဝစိဒုစ္စရိတံ။ ကာယိကဝါစသိကောတိ တဒုဘယံ။

ဧဝံ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဿ ဝိတိက္ကမော ဒဿိတော။ ဣဒါနိ မာနသံ
အနာစာရံ ဒဿေတုံ “သဗ္ဗမ္ပိ ဒုဿိလျံ အနာစာရော”တိ ဝတွာ တတ္ထ
ဧကစွိယံ ဒဿေန္တော “ဣဇေကစ္စော ဝေဠုဒါနေန ဝါ”တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ဝေဠုဒါနေနာတိ ပစ္စယုပ္ပါဒနတ္ထေန ဝေဠုဒါနေန။ ပတ္တဝါနာဒိသုဝိ
ဧသေဝ နယော။ ဝေဠုတိ မနုဿာနံ ပယောဇနာဝဟော ယော ကောစိ
ဝေဠုဒဏှော။ ပတ္တံ ဂန္ဓိကာဒိနံ ဂန္ဓပလိဝေဠုနာဒိအတ္ထံ ဝါ၊ တာလနုဠိ-
ကေရာဒိပတ္တံ ဝါ။ ပုပ္ဖံ ယံ ကိဉ္စ မနုဿာနံ ပယောဇနာဝဟံ။ တထာ ဖလံ။
သိနာနံ သိရိသစုဏှာဒိနာနိယစုဏှံ။ မတ္တိကာဝိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။
ဒန္တကဋ္ဌံ ယံ ကိဉ္စ မုခသောနေတ္ထံ ဒန္တပေါနံ။ စာဠုကမျတာ အတ္တာနံ
ဒါသံ ဝိယ နိစဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပရဿ ခလိတဝစနံ သဏှပေတွာ ပိယ-
ကာမတာယ ပဂ္ဂယုဝစနံ။ မုဂ္ဂသူပျတာတိ မုဂ္ဂသူပသမတာ၊ သစ္စာလိကေန
ဇိဝိတကပ္ပနံ။ ယထာ ဟိ မုဂ္ဂသူပေ ပစ္စန္တေ ဗဟု မုဂ္ဂါ ပစ္စန္တိ၊ ကတိပယာ န
ပစ္စန္တိ၊ ဧဝံ သစ္စာလိကေန ဇိဝိတကပ္ပနေ ဗဟု အလိကံ ဟောတိ၊ အပ္ပကံ
သစ္စန္တိ။ ပရိဘဠတိတိ ပရိဘဠော၊ ပရေသံ ဒါရကေ ပရိဟရန္တော။ ပရိဘဠဿ
ကမ္ပံ ပါရိဘဠံ၊ သာ ဧဝ ပါရိဘဠတာ၊ အလင်္ကရဏာဒိနာ ကုလဒါရက-
ပရိဟရဏဿေတံ နာမံ။ တေသံ တေသံ ဝိဟိနံ ဂါမန္တရဒေသန္တရ-
ဒိသု သာသနပဋိသာသနဟရဏံ ဇဗ္ဗံပေသနိကံ။ အညတရညတရေနာတိ
ဧတေသံ ဝါ ဝေဠုဒါနာဒိနံ ဝေဠုကမ္ပ ဘဏှာဂါရိကကမ္ပ ပိဏှပဋိပိဏှကမ္ပ-
သံယုပ္ပါဒ စေတိယုပ္ပါဒပဋ္ဌပနာဒိနံ ဝါမိစ္ဆာဇီဝေန ဇိဝိတကပ္ပနကကမ္မာနံ ယေန

ကေနစ်။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေနာဘိ ဗုဒ္ဓေဟိ ဂရဟိတေန ပဋိသိဒ္ဓေန။ မိစ္ဆာဇီဝေနာဘိ န သမ္မာအာဇီဝေန။ အယံ ဝုစ္ဆတိ အနာစာရေတိ အယံ သဗ္ဗေပေ “အနာစာရေ”တိ ကထိယတိ။ အာစာရနိဒ္ဒေသော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဂေါစရနိဒ္ဒေသေပိ ပဌမံ အဂေါစရဿ ဝစနေ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဂေါစရေတိ ပိဏ္ဍုပါတာဒိနံ အတ္ထာယ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနံ။ အယုတ္တဋ္ဌာနံ အဂေါစရေ။ ဝေသိယာ ဂေါစရေ အသ္မာတံ ဝေသိယာဂေါစရေ။ မိတ္တသန္တဝဝသေန ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ ဝေသိယာ နာမ ရူပပဇိဝိနိယော၊ တာ မိတ္တသန္တဝဝသေန န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ၊ သမဏဘာဝဿ အန္တရာယကရတ္တာ၊ ပရိသုဒ္ဓါသယဿာပိ ဂရဟဟေတုတော၊ တသ္မာ ဒက္ခိဏာဒါနဝသေန သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာဝ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ။ ဝိဝေဝုစ္ဆန္တိ မတပတိကာ၊ ပဝုတ္တပတိကာ ဝါ။ ယုတ္တကုမာရိကာတိ မဟလ္လိကာ အနိဝိဋ္ဌကုမာရိယော၊ ပဏ္ဏကာတိ နပုံသကာ။ တေ ဟိ ဥဿန္တကိလေသာ အဝုပသန္တပရိဋ္ဌာဟာ လောကာမိသသန္တိသိတကဇာဗဟုလော၊ တသ္မာ န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ။ ဘိက္ခုနိယော နာမ ဥဿန္တဗြဟ္မစရိယာ။ တထာ ဘိက္ခုပိ။ တေသံ အညမညံ ဝိသဘာဂဝတ္ထုဘာဝတော သန္တဝဝသေန ဥပသင်္ကမနေ ကတိပါဟေနေဝ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော သိယာ၊ တသ္မာ န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ။ ဂိလာနပုစ္ဆနာဒိဝသေန ဥပသင်္ကမနေ သတောကာရိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ပါနာဂါရန္တိ သုရာပါနသရံ။ တံ သောဏ္ဏဇနေဟိ အဝိဝိတ္တံ ဟောတံ။ တတ္ထ တေဟိ သောဏ္ဏတာဒိဝသေန န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယကရတ္တာ။ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ရာဇူဟိတိအာဒိသု ရာဇာနော နာမ ယေ ရဇမနုဿာသန္တိ။ ရာဇမဟာမတ္တာ ရာဇိဿရိယသဒိသာယ ဣဿရိယမတ္တာယ သမန္တာဂတာ။ တိတ္ထိယာတိ ဝိပရိဘဒ္ဓဿနာ ဗာဟိရကပရိဗ္ဗုဇကော။ တိတ္ထိယသဝကောတိ တေသု ဒဋ္ဌဘတ္တာ ပစ္စယဒါယကာ။ အနနုလောမိကေန သံသဂ္ဂေနာဘိ တိဿန္တိ သိက္ခာနံ အနနုလောမိကေန ပစ္စနိကဘူတေန သံသဂ္ဂေန သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ၊ ယေန ဗြဟ္မစရိယန္တရာယံ ဝါ သလ္လေခပရိဟာနံ ဝါ ပါပုဏာတိ။

ဣဒါနိ အပရေနပိ ပရိယာယေန အဂေါစရံ ဒသေတုံ “ယာနိ ဝါ ပန တာနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဿဒ္ဓါနိတိ ဗုဒ္ဓါဒိသု သဒ္ဓါငါရဟံတဒိ။ တတော ဧဝ အပ္ပသန္တာနိ၊ ကမ္မကမ္မဗလသဒ္ဓါယ ဝါ အဘာဝေန အဿဒ္ဓါနိ။ ရတနတ္ထယပ္ပသာဒါဘာဝေန အပ္ပသန္တာနိ။ အက္ခောသကပရိဘာသကာနိတိ

အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသကာနိ စေဝ ဘယဒဿနေန သန္တဇ္ဇနကာနိ စ။
 အတ္ထိန ဣစ္ဆန္တိ အနတ္ထမေဝ ဣစ္ဆန္တိ အနတ္ထကာမာနိ။ ဟိတံ န ဣစ္ဆန္တိ အဟိတ-
 မေဝ ဣစ္ဆန္တိ အဟိတကာမာနိ။ ဖာသု န ဣစ္ဆန္တိ အဖာသုယေဝ ဣစ္ဆန္တိ
 အဖာသုကာမာနိ။ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗယံ န ဣစ္ဆန္တိ ၊ အယောဂက္ခေမမေဝ
 ဣစ္ဆန္တိ အယောဂက္ခေမကာမာနိ။ ဘိက္ခုနီနန္တိ ဧတ္ထ သာမဏေရာနဗ္ဗိ
 သင်္ဂဟော။ ဘိက္ခုနီနန္တိ ဧတ္ထ သိက္ခမာနသာမဏေ ရိနံ။ သဗ္ဗေသံ ဟံ သာသန-
 ကာနံ အနတ္ထကာမတာဒိပနပဒမိဒံ ဝစနံ။ တထာဂူပါနိ ကုလာနီတိ တာဒိသာနိ
 ခတ္တိယကုလာဒိနိ။ သေဝတီတိ နိဿာယ ဇီဝေ။ ဘဇတီတိ ဥပသင်္ကမတိ။
 ပယိရူပါသတီတိ ပုနပ္ပုနံ ဥပဂစ္ဆတိ။ အယံ ဝုစ္ဆတီတိ အယံ ဝေသိယာဒိကော၊
 ရာဇာဒိကော၊ ဒ၊ သဒ္ဓကုလာဒိကော စ တံ တံ သေဝန္တဿ တိပ္ပကာရေပိ
 အယုတ္တော ဂေါစရေတိ အဂေါစရော။ ဧတ္ထ ဟိ ဝေသိယာဒိကော
 ပဉ္စကာမဂုဏ်နိဿယတော အဂေါစရော။ ယထာဟ “ကော စ ဘိက္ခုဝေ
 ဘိက္ခုနော အဂေါစရော ၊ ပရိသယော? ယဒိဒံ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ” တိ?။ ရာဇာ-
 ဒိကော သမဏဓမ္မဿ အနုပနိဿယတော၊ လာဘသက္ကာရာသနိဝိစက္က-
 နိပ္ပေါထနဒိဋ္ဌိပတ္တိဟေတုတော စ။ အသဒ္ဓကုလာဒိကော သဒ္ဓါဟာနိဗ္ဗိတ္တ-
 သန္တာသဝဟတော အဂေါစရော။

ဂေါစရနိဒ္ဒေသေ “န ဝေသိယာဂေါစရော”တိအာဒိနိ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဩပါနဘူတာနီတိ ဥဒပါနဘူတာနိ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ဘိက္ခုနီ-
 သံဃဿ စ စတုမဟာပထေ ခတပေါက္ခရဏီ ဝိယ ယထာသုခံ ဩဂါဟနက္ခ-
 မာနိ။ ကာသာဝပဇ္ဇောတာနီတိ ဘိက္ခုနံ၊ ဘိက္ခုနီနန္တ နိဝတ္ထပါရတကာ-
 သာဝါနံယေဝ ပဘာဟိ ဧကောဘာသာနိ။ ဣသိဝါတပဋိဝါတာနီတိ ဂေဟံ
 ပဝိသန္တာနံ၊ နိက္ခမန္တာနန္တ ဘိက္ခုဘိက္ခုနီသင်္ခါတာနံ ဣသိနံ စိဝရဝါတေန စေဝ
 သမိဉ္စနပသာရဏာဒိဇနိတသရိရဝါတေန စ ပဋိဝါတာနိ ပဝါယိတာနိ
 ဝိနိဗ္ဗုတကိဗ္ဗိသာနိ ဝါ။

ဣဒါနိ နိဒ္ဒေသေ အာဂတနယေနာပိ အာစာရဂေါစရေ ဒဿေတုံ
 “အဝိစာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဧတ္တာတိ ဧတသ္မိံ ပါတိမောက္ခသီလနိဒ္ဒေသေ။
 ဣဒိနာပိ နယေနာဘိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနဝိမိနာပိ။ သံဃဂတောတိ သံဃသန္ဓိပါတံ
 ဂတော။ အစိတ္တိကာရကတောဘိ အကတစိတ္တိကာရော၊ အကတဂါရဝေါတိ
 အတ္တော။ ဃရူယန္တောဘိ သရိရေန၊ စိဝရေန ဝါ သံသန္တော။ ပုရတောပိ တိဋ္ဌတိ

၁-ယောဂက္ခေမန္တိ နိဗ္ဗယံ၊ တံ န ဣစ္ဆန္တိ၊ (က)

၂-အဝိသယော (က)

၃-သံ ၃-၁၂၇-ပိဋေ။

၄-လာဘသက္ကာရာပဏိမိက္ခေ (က)

အစိတ္တိကာရကတောတိ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဌိတကောပီတိ ဥပရိ တိဋ္ဌန္တော ဝိယ
အာသန္နတရဋ္ဌာနေ ဌိတကောပိ ဘဏတိ။ ဗာဟာဝိက္ခေပကောဘိ ဗာဟုံ
ဝိက္ခိပန္တော။ အနုပါဟနာနန္တိ အနာဒရေ သာမိဝစနံ။ သဥပါဟနောတိ
ဥပါဟနာရဋ္ဌော။ ထေရေ ဘိက္ခု။ အနုပဓဇ္ဇာတိ ထေရနံ ဘိက္ခုနံ ဌိတဋ္ဌာနံ
အနုပဝိသိတွာ တေသံ အာသန္နတရဋ္ဌာနံ ဥပဂန္တော။ ကဋ္ဌံပက္ခိပတိ အဂ္ဂကုဏ္ဍေ။
ဝေါက္ကဗ္ဗာဘိ ပဿတော အတိက္ကမိတွာ။ ဂူဋ္ဌာနိ သဘာဝတော ပဋိစ္ဆန္တာနိ
သာဏိပါကာရာဒိနာ ပဋိစ္ဆာဒိတာနံ။ အနာပုစ္ဆာတိ အနာပုစ္ဆိတွာ။
အဿာဘိ အနာစာရဿ။

အဝိစ ဘိက္ခုဘိအာဒိ သဗ္ဗဿေဝ ဘိက္ခုနော အာစာရဒဿနဝသေန ပဝတ္တံ
အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ န နိဋ္ဌေသပါဠိ။ သဒ္ဓါသီလသုတစာဂါဒိဂုဏဟေတုကော
ဂရုဘာဝေါ ဂရုကရဏံ ဝါဂါရဝေါ၊ သဟဂါရဝေနာတိ သဂါရဝေါ။ ဂရုဋ္ဌာ-
နိယေသု ဂါရဝသာရဇ္ဇာဒိဝသေန ပဋိဿာယနာ ပတိဿာ၊ သပ္ပတိဿဝ-
ပဋိပတ္တိ။ သဟ ပတိဿာယာတိ သပ္ပတိဿော။ သဝိသေသံ ဟိရိမနတာယ၊
ဩတ္တပ္ပိဘာဝေန စ ဟိရေတ္တပ္ပသမ္ပန္တော။ သေဝိယဓမ္မပါရိပုရိဝသေန သုနိ-
ဝတ္တော သုပါရုတော။ ပါသဒိကေနာဘိ ပသာဒါဝဟေန၊ ဣတ္ထမ္ပူတ-
လက္ခဏေ စေတံ ကရဏဝစနံ။ ဧသေဝ နယော ဣတော ပရေသုပိ ဆသု
ပဒေသု။ အဘိက္ကန္တေနာဘိ အဘိက္ကမေန။ ဣရိယာပထသမ္ပန္တောတိ သမ္ပန္န-
ဣရိယာပထော။ တေန သေသဣရိယာပထာနမ္ပိ ပါသဒိကတမာဟ။ ဣန္ဒြိ-
ယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရောဘိ စက္ခုန္ဒြိယာဒိသု ဆသု ဒွါရေသု သုသံဝိဟိတာရက္ခော။
ဘောဇနေန မတ္တညူဘိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော ဘောဇနသညိတေ စတုဗ္ဗိဓေဝိ ပစ္စယေ
ပရိယေသနပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂါဒိဝသေန သဗ္ဗသော ပမာဏညူ။ ဇာဂရိယ-
မနုယုတ္တောဘိ ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တံ ဘာဝနာမနသိကာရသင်္ခါတံ ဇာဂရိယံ
သာတစ္စကာရိတာဝသေန အနု အနု ယုတ္တော တတ္ထ ယုတ္တပယုတ္တော။
သတိသမ္ပဇညေန သမန္တာဂတောဘိအာဒိ ယထာဂုတ္တဿ အာစာရဿ
သမ္ဘာရဒဿနံ။ တတ္ထ အပ္ပိန္တောတိ နိဇ္ဈန္တော။ သန္တုဋ္ဌောတိ ယထာလာဘာဒိ-
ဝသေန သန္တောသေန တုဋ္ဌော။ သက္ကစ္စကာရိတိ အာဒရကာရိ။ ဂရုစိတ္တိကာရ-
မဟုလောဘိ ဂရုဋ္ဌာနိယေသု ဂရုကရဏဗဟုလော။ အယံ ဂုစ္စတိ အာစာ-
ရောဘိ အယံ သဂါရဝတာဒိအတ္ထကာမေဟိ အာစရိတဗ္ဗတော အာစာရေ။

သီလာဒိနံ ဂုဏာနံ ဥပနိဿယဘူတော ဥပနိဿယဂေါစရော။ သတိသင်္ခါ-
တော စိတ္တဿ အာရက္ခဘူတော ဧဝ ဂေါစရော အာရက္ခဂေါစရော။ ကမ္မဋ္ဌာန-
သင်္ခါတော စိတ္တဿ ဥပနိဗန္ဓနဋ္ဌာနဘူတော ဂေါစရော ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော။

အပ္ပိစ္ဆတဒီဟိ ဒသဟိ ဝိဝနုဓိဿိတာယ ကထာယ ဝတ္ထုဘူတေဟိ
 ဂုဏေဟိ သမန္တာဂတော ဒသကထာဝတ္ထုဂုဏသမန္တာဂတော။ တတော ဧဝ
 ကလျာဏော သုန္ဒရေမိတ္တောတိ ကလျာဏမိတ္တော။ တဿ လက္ခဏံ ပရတော
 အာဂမိဿတိ။ အဿုတံ သုတ္တဂေယျာဒိ။ သုဏာတီတိ သုတမယံ ဉာဏံ
 ဥပ္ပါဒေတိ။ သုတံ ပရိယောဒါပေတီတိ တမေဝ ယထာသုတံ အဝိသဒတာယ
 အပရိယောဒါတံ ပုနပ္ပုနံ ပရိပုစ္ဆနာဒိနာ ဝိသေသတေ နိဇ္ဇေသံ နိဂမ္မံ ကရေတိ။
 တတ္ထ စ ယေ ကင်္ခဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာ၊ တေသု သံသယံ ဆိန္ဒန္တော ကင်္ခံ ဝိတရတိ။
 ကမ္မကမ္မဗလေသု၊ ရတနတ္တယေ စ သမ္ပ ဝိဋ္ဌိယာ ဥဇကရဏေန ဒိဋ္ဌိံ ဥဇုံ
 ကရေတိ။ တတော ဧဝ စ ဒုဝိဇယပိ သဒ္ဓါသမ္ပဒါယ စိတ္တံ ပသာဒေတိ။ အထ
 ဝါ ယထာသုတံ ဓမ္မံ ပရိယောဒပေတွာ တတ္ထာဂတေ ရူပါရူပဓမ္မေ ပရိဂ္ဂ-
 ဟေတွာ သပစ္စယံ နာမရူပံ ပရိဂ္ဂဏန္တော သတ္တဝိဋ္ဌိဝင်္ကရိမေနေန ဒိဋ္ဌိံ ဥဇုံ
 ကရေတိ။ ဓမ္မာနံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာမတ္တဒဿနေန တိသုပိ အဒ္ဓါသု ကင်္ခံ
 ဝိတရတိ။ တတော ပရံ စ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ဝဍေတွာ
 အရိယဘူမိံ ဩက္ခမန္တော အဝေစ္စပသာဒေန ရတနတ္တယေ စိတ္တံ ပသာဒေတိ။
 တထာဘူတောဝ တဿ ကလျာဏမိတ္တဿ အနုဿိက္ခနေန သဒ္ဓါဒီဟိ ဂုဏေဟိ
 န ဟာယတိ၊ အညဒတ္ထု ဝဍေတွေ။ တေနာဟ “ယဿ ဝါ”တိအာဒိ။

အန္တရသရန္တိ အန္တရေ အန္တရေ သရာနိ ဧတ္ထ တံ တေဿာတိ ဝါ
 “အန္တရသရ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ ဂေါစရဂါမံ ပဝိဇ္ဇော။ တတ္ထ သရေ သရေ ဘိက္ခာ-
 ပရိယေသနာယ ဝီရိယံ ပဋိပန္နော။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု ဟေဋ္ဌာဒိတ္တစက္ခု။ ကိတ္တ-
 ကေန ပန ဩက္ခိတ္တစက္ခု ဟောတီတိ အာဟ “ယုဂမတ္တဒဿာဒိ”တိ။
 သုသံဝုတော ဘိ သံသကော။ ယထာ ပနေတ္ထ သုသံဝုတော နာမ ဟောတိ၊ တံ
 ဒဿေတုံ “န ဟတ္ထိံ ဩလောကေန္တော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ယတ္ထာတိ ယေသု သတိပဋ္ဌာနေသု။ စိတ္တံ ဘာဝနာစိတ္တံ။ ဥပနိဗန္ဓတီတိ
 ဥပနေတွာ နိဗန္ဓတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ယထာ ထမ္ဘေ နိဗန္ဓေယျ၊ ဝစ္ဆံ ဒမံ နရော ဣဓ။
 ဗန္ဓေယျေဝံ သကံ စိတ္တံ၊ သတိယာရမ္မဏေ ဒဠ”န္တိ ။

သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဝုတ္တဉ္ဇေတံ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 တတ္ထ သကော ပေတ္တိကော ဝိသယောဘိ အတ္တနော ပိတု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
 သန္တကော၊ တေန ဝိဇ္ဇော ဒဿိတော စ ဝိသယော။

အဏုပ္ပမာဏေသုတိ ပရမာဏုပ္ပမာဏေသု။ အသဉ္စိစ္စ အာပန္နသေခိယ-
 အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဘေဒေသုတိ အသဉ္စိစ္စ အာပန္နသေခိယေသု အကုသလ-
 စိတ္တုပ္ပါဒါဒိဘေဒေသုတိ ဧဝံ အသဉ္စိစ္စဂ္ဂဟဏံ သေခိယဝိသေသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 သေခိယဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ဝတ္တက္ခန္ဓကာဒိသု^၁ အာဂတဝတ္ထာဒိနမ္ပိ ဂဟဏံ။
 တေပိ ဟိ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန “သေခိယာ”တိ ဣစ္ဆိတော။ တထာ ဟိ မာတိကာယံ
 ပါရာဇိကာဒိနံ ဝိယ သေခိယာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ န ကတော။ ဧဝေ ကတွာ
 “အသဉ္စိစ္စ အာပန္နသေခိယာ”တိ အသဉ္စိစ္စဂ္ဂဟဏံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ န ဟိ
 မာတိကာယံ အာဂတေသု ပဉ္စသတ္တတိယာ သေခိယေသု နောသညာ-
 ဝိမောက္ခော နာမ အတ္ထိ။ အသဉ္စိစ္စဂ္ဂဟဏေနော စေတ္ထ အသတိအဇာနာနာနမ္ပိ
 သင်္ဂဟော ကတော။ ကေစိ ပနေတ္ထ အသဉ္စိစ္စ အာပန္နဂ္ဂဟဏေန အဇိတ္တကာ-
 ပတ္တိယော ဂဟိတာတိ ဝဒန္တိ။ တံ တေသံ မတိမတ္ထံ၊ ဂရုကာပတ္တိသုပိ ကာသဉ္စိ
 အဓိတ္တကဘာဝသဗ္ဗာဝတော၊ အဓိဋ္ဌာနာဝိကမ္ပဿ၊ ဒေသနာဝိကမ္ပဿေဝ ဝါ
 သဗ္ဗလဟုကဿ ဝဇ္ဇဿ ဣဓာမိပ္ပေတတ္ထာ။ တေနာဟ “ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇာနိ
 အပ္ပမတ္တကာနိ ဩရမတ္တကာနိ လဟုကာနိ လဟုသမ္ပတာနိ”တိအာဒိ။ အာဒိ-
 သဒ္ဓေန ပါတိမောက္ခသံဝရဝိသုဒ္ဓတ္ထံ အနတိက္ကမနိယာနံ အနာပတ္တိဂမနိယာနံ
 သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘယဒဿနသီလောတိ ပရမာဏုမတ္ထံ ဝဇ္ဇံ အဋ္ဌသဉ္စိ-
 ယောဇနသတသဟဿသုဗ္ဗေဓသိနေရူပဗ္ဗတသဒိသံ ကတွာ ဒဿနသဘာဝေါ၊
 သဗ္ဗလဟုကံ ဝါ ဒုဗ္ဘာသိတမတ္ထံ ပါရာဇိကသဒိသံ ကတွာ ဒဿနသဘာဝေါ။
 ယံ ကိဉ္စိတိ မူလပညတ္တိအနုပညတ္တိသဗ္ဗတ္ထပညတ္တိပဒေသပညတ္တိအာဒိဘေဒံ ယံ
 ကိဉ္စိ သိက္ခိတဗ္ဗံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ပူရေတဗ္ဗံ သီလံ။ သမ္မာ အာဒါယာတိ သမ္ပဒေဝ
 သက္ကစ္စံ၊ သဗ္ဗသော စ အာဒိယိတွာ။ အယံ ပန အာစာရဂေါစရသမ္ပဒါ ကိ^၂
 ပါတိမောက္ခသီလေ ပရိယာပန္နာ၊ ဥဒါဟု အပရိယာပန္နာတိ? ပရိယာပန္နာ။
 ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ပုန ဝုတ္တာဘိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “တ္ထေ စာ”တိအာဒိ။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဿ သမ္ဘာရဘူတံ၊ တသ္မိ^၃
 သတိယေဝ ဣစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ “သောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေ
 ဌိတော ဘိက္ခု”တိ။ သမ္မာဒိတေ ဟိ ဧတသ္မိ^၄ ပါတိမောက္ခသံဝရ-
 သီလံ သုဂုတ္တံ သုရက္ခိတမေဝ ဟောတိ၊ သုသံဝိဟိတကဏ္ဍကဝတိ ဝိယ
 သဿန္တိ။ ကာရဏဝသေနာတိ အသာဓာရဏကာရဏဿ ဝသေန။

အသာဓာရဏကာရဏဝသေန ဟိ ဖလံ အပဒိသီယတိ၊ ယထာ ယဝကံရော
ဘေရိသဒ္ဓေါတိ။ နိဿယဝေါဟာရေန ဝါ ဧတံ နိဿိတဝစနံ၊ ယထာ မဉ္ဇာ
ဥက္ကဋ္ဌိံ ကရောန္တိတိ။ ရူပန္တိ ရူပါယတနံ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ ဧတ္ထ
ယဒိ စက္ခု ရူပံ ပဿေယျ၊ အညဝိညာဏသမင်္ဂိနောပိ ပဿေယျ၊ န ဧတံ
အတ္ထိ၊ ကသ္မာ? အစေတနတ္တာ စက္ခုဿ။ တေနာဟ “စက္ခု ရူပံ န ပဿတိ
အဓိတ္တကတ္တာ”တိ။ အထ ဝိညာဏံ ရူပံ ပဿေယျ၊ တိရောကုဋ္ဌာဒိဂတဗ္ဗိ
နံ ပဿေယျ အပ္ပဋိသဘာဝတော၊ ဣဒဗ္ဗိ နတ္ထိ သဗ္ဗဿ ဝိညာဏဿ
ဒဿနာဘာဝတော။ တေနာဟ “စိတ္တံ န ပဿတိ အစက္ခုကတ္တာ”တိ။
တတ္ထ ယထာ စက္ခုသန္တိဿိတံ ဝိညာဏံ ပဿတိ၊ န ယံ ကံဉ္စိ။ တဉ္စ ကေနစိ
ကုဋ္ဌာဒိနာ အန္တရိတေန န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယတ္ထ အာလောကဿ ဝိဗန္ဓော။ ယတ္ထ ပန
န ဝိဗန္ဓော ဖလိကဂဗ္ဘပဋ္ဌလာဒိကေ၊ တတ္ထ အန္တရိတေပိ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ။
ဧဝံ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ စက္ခု ပဿတိ၊ န ယံ ကံဉ္စိတိ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ
စက္ခု သန္တာယေဘံ ဝုတ္တံ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ”တိ။

ဒွါရာရမ္ပဏသဃ်နေတိ ဒွါရဿ အာရမ္ပဏေန သံသနေ သတိ၊ စက္ခုဿ
ရူပါရမ္ပဏေ အာပါယဂတေတိ အဓိပ္ပါယော။ ပဿာဒဝတ္ထုကေန စိတ္တေနာတိ
စက္ခုပဿာဒဝတ္ထုကေန တန္တိဿာယ ပဝတ္တေန ဝိညာဏေန၊ ယံ “စက္ခုဝိညာ-
ဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ပဿတိတိ ဩလောကေတိ။ စက္ခုပဿာဒသန္တိဿယေ ဟိ
ဝိညာဏေ အာလောကနဂ္ဂဟိတံ ရူပါရမ္ပဏံ သန္တိဿယရဏေန ဩဘာ-
သေန္တေ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော “ရူပံ ပဿတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဩဘာသနဉ္စေတ္ထ
အာရမ္ပဏဿ ယထာသဘာဝတော ဝိဘာဝနံ၊ ယံ “ပစ္စက္ခတော ဂဟဏ”န္တိ
ဝုစ္စတိ။ ဥသုနာ လက္ခဿ ဝေဓေ သိဇ္ဈန္တေ တဿ သမ္ဘာရဘူတေန ဓနနာ
ဝိဇ္ဇာကိတိ ဝစနံ ဝိယ ဝိညာဏေန ရူပဒဿနေ သိဇ္ဈန္တေ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိတိ
ဤဒိသီ သသမ္ဘာရကထာ နာမေသာ ဟေတိ။ သသမ္ဘာရာ ကထာ
သသမ္ဘာရကထာ၊ ဒဿနဿ ကာရဏသဟိတာတိ အတ္ထော။ သသမ္ဘာရဿ
ဝါ ဒဿနဿ ကထာ သသမ္ဘာရကထာ။ တသ္မာဘိ ယသ္မာ ကေဝလေန
စက္ခုနာ၊ ကေဝလေန ဝါ ဝိညာဏေန ရူပဒဿနံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ။

ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ ဝါတိ ဧတ္ထ ဣတ္ထိသန္တာနနိဿိတရူပမုခေန ဂယမာနံ
သဏ္ဌာနံ ထနမံသာဝိသဒတာ နိမ္မဿုမုခတာ ကေသဗန္ဓနဝတ္ထုဂ္ဂဟဏံ အဝိသ-
ဒဋ္ဌာနဂမနာဒိ စ သဗ္ဗံ “ဣတ္ထိ”တိ သဉ္ဇာနနဿ ကာရဏဘာဝတော ဣတ္ထိ-
နိမိတ္တံ။ ဝုတ္တဝိပရိယာယတော ပုရိသနိမိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ
ဝါတိ ဧတ္ထ ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော ဣဋ္ဌာကာရော သုဘနိမိတ္တံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန

ပဋိသန္ဓိမိတ္တာဒိနံ သင်္ဂဟော။ သော ပန ဒေါသုပ္ပတ္တိအာဒိဟေတုဘူတော
 အနိဋ္ဌာဒိအာကာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကာမဇ္ဈေတ္တ ပါဠိယံ အဘိဇ္ဈာဒေါမ-
 နဿာဝ သရူပတော အာဂတာ၊ ဥပေက္ခာနိမိတ္တဿာပိ ပန သင်္ဂဟော
 ဣတ္ထိတဗ္ဗော၊ အသမပေက္ခနေန ဥပ္ပဇ္ဇနကမောဟဿာပိ အသံဝရဘာဝတော။
 တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “မုဋ္ဌသစ္စံ ဝါ အညာဏံ ဝါ”တိ။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တန္တိ
 စေတ္ထ အညာဏုပေက္ခာယ ဝတ္ထုဘူတံ အာရမ္မဏံ၊ တဉ္စဿ အသမပေက္ခန-
 ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သင်္ခေပတော ရာဂဒေါသမောဟာနံ ကာရဏံ
 “သုဘနိမိတ္တာဒိက”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ နိမိတ္တ”န္တိ။
 ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ သဏ္ဌာတိတိ “ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။ သုတ္တေ ဝုတ္တ-
 နသေန ဝဏ္ဏာယတနေ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဝီရိယိတ္တေဟိ စ ဂဟိတမတ္တေယေဝ
 တိဋ္ဌတိ၊ န တတော ပရံ ကိဉ္စိ သုဘာဒိအာကာရံ ပရိကပ္ပေတိ။ ပါကုဋ္ဌဘာဝ-
 ကရဏတောဘိ ပရိဗျတ္တဘာဝကရဏတော ဝိဘူဘာဝကရဏတော။ ဝိသ-
 ဘာဝဝတ္ထုနော ဟိ ဟတ္ထာဒိအဝယဝေသု သုဘာဒိတော ပရိကပ္ပေန္တဿ
 အပရာပရံ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ကိလေသာ ပရိဗျတ္တာ ဟောန္တိတိ တေ တေသံ
 အနုဗျူဋ္ဌနာ နာမ။ တေ ပန ယသ္မာ တထာ တထာ သန္တိဝိဋ္ဌာနံ ဘူတုပါဒါယ-
 ရူပါနံ သန္တိဝေသာကာရော။ န ဟိ တံ မဇ္ဈိတွာ ပရမတ္တတော ဟတ္ထာဒိ နာမ
 ကောစိ အတ္ထိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဟတ္ထပါဒ ပ။ အာကာရံ န ဂဏှာတိ”တိ။
 ကိံ ပန ဂဏှာတိတိ အာဟ “ယံ တတ္ထ ဘူတံ၊ တဒေဝ ဂဏှာတိ”တိ။ ယံ
 တသ္မိံ သရီရေ ဝိဇ္ဇမာနံ ဧကသလောမာဒိ ဘူတုပါဒါယမတ္တံ ဝါ၊ တဒေဝ
 ယာထာဝတော ဂဏှာတိ။ တတ္ထ အသုဘာကာရဂဟဏဿ နိဒဿနံ
 ဒဿေန္တော “စေတိယပဗ္ဗတဝါသီ”တိအာဒိနာ မဟာတိဿတ္ထေရဝတ္ထု
 အာဟရိ။

တတ္ထ သုမဏ္ဍိတပသာမိတာတိ သုဋ္ဌ၊ မဏ္ဍိတာ ပသာမိတာ စ။ အာဘ-
 ရဏာဒိဟိ အာဟာရိမေဟိ မဏ္ဍနံ။ သရီရဿ ဥစ္စာဒနံဒိဝသေန ပဋိသင်္ခရဏံ
 ပသာမေနန္တိ ဝဒန္တိ၊ အာဘရဏေဟိ၊ ပန ဝတ္ထာလင်္ကာရာဒိဟိ စ အလင်္ကာရဏံ
 ပသာမနံ။ ဦးဋ္ဌာနပူရဏံ မဏ္ဍနံ။ ဝိပလ္လတ္တိမိတ္တာတိ ရာဂဝသေန ဝိပရိတ-
 စိတ္တာ။ ဩလောကေန္တောတိ ယေရော ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေနော
 ဂစ္ဆန္တော သဒ္ဓကဏှကတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဝမနသိကာရဿ ဟသိတသဒ္ဓါနုသာ-
 ရေန “ကိမေတ”န္တိ ဩလောကေန္တော။ အသုဘသညန္တိ အဋ္ဌိကသညံ။
 အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာနံ ဟိ ယေရော တဒါ ပရိဟရတိ။ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ

ထေရော ကိရ တဿံ ဟသန္တိယာ ဒန္တဋ္ဌိဒဿနေနေဝ ပုဗ္ဗဘာဂ-
ဘာဝနာယ သုဘာဝိတတ္တာ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သာတိသယဉ္စ ဥပစာရဇ္ဈာနံ
လဘိတွာ ယထာဋ္ဌိတောဝ တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနံ အဓိဂန္တာ တံ ပါဒကံ ကတွာ
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ မဂ္ဂပရမ္ပရာယ အာသဝက္ခယံ ပါပုဏံ။ ပုဗ္ဗသညံ အနုဿရီတိ
ပုဗ္ဗကံ ယထာရဋ္ဌံ ကာလေန ကာလံ အနုယုဋ္ဌိယမာနံ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာနံ
အနုဿရိ သမန္တာဟရိ။ အနုမဂ္ဂန္တိ အနုပထံ တဿာ ပဒါနုပဒံ။ ထေရဿ
ကိရ ဘာဝနာယ ပဂုဏဘာဝတော ဒန္တဋ္ဌိဒဿနေနေဝ တဿာ သကလသရီရံ
အဋ္ဌိကသင်္ခာတဘာဝေန ဥပဋ္ဌာသိ။ န တံ “ဣတ္ထိ”တိ ဝါ “ပုရိသော”တိ ဝါ
သဉ္ဇာနိ။ တေနာဟ “နာဘိဇာနာမိ။ပ။မဟာပထေ”တိ။

“ယဿ စက္ခုန္ဒြိယသံဝရဿ ဟေတူ”တိ ဝတွာ ပုန “တဿ စက္ခုန္ဒြိယဿ
သတိကဝါဠေန ဝိဒဟနတ္ထာယာ”တိ ဝတ္ထံ၊ န အသံဝရဿာတိ။ ယဒိဒံ ယံ
စက္ခုန္ဒြိယသံဝရဿ ဟေတု အဘိဇ္ဈာဒိအန္တာဿဝနံ ဒဿိတံ၊ တံ အသံဝတ-
စက္ခုန္ဒြိယဿေဝ ဟေတု ပဝတ္ထံ ဒဿိတန္တိ ကတွာ ဝတ္ထံ။ စက္ခုဒွါရိကဿ ဟိ
အဘိဇ္ဈာဒိအန္တာဿဝနဿ တံဒွါရိကဝိညာဏဿ ဝိယ စက္ခုန္ဒြိယံ ပဘေန-
ကာရဏံ။ စက္ခုန္ဒြိယဿ အသံဝတတ္ထေ သတိ တေ အန္တာဿဝန္တိတိ
အသံဝရိယမာနစက္ခုန္ဒြိယဟေတုကော သော အသံဝရော တထာ ဝုတ္တောတိ။
ယတွာမိကရဏန္တိ ဟိ ယဿ စက္ခုန္ဒြိယဿ ကာရဏာတိ^၁ အတ္ထော။ ကိဒိသဿ
စ ကာရဏာတိ? အသံဝတဿ၊ ကိဉ္စ အသံဝတံ? ယဿ စက္ခုန္ဒြိယသံဝရဿ
ဟေတု အဘိဇ္ဈာဒယော အန္တာဿဝန္တိ၊ တဿ သံဝရာယာတိ အယမေတ္ထ
ယောဇနာ။

ဇဝနက္ခဏေ ပန သစေ ဒုဿီလျံ ဝါတိအာဒိ ပုန အဝစနတ္ထံ ဣဓေဝ သဗ္ဗံ
ဝုတ္တန္တိ ဆသု ဒွါရေသု ယထာသမ္ဘဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ဟိ ပဉ္စဒွါရေ ကာယ-
ဝစီဒုစ္စရိတသင်္ခါတံ ဒုဿီလျံ အတ္ထိ၊ တဿ ဒုဿီလျာသံဝရော မနောဒွါရ-
ဝသေန၊ သေသာသံဝရော ဆဒွါရဝသေန ယောဇေတဗ္ဗော။ မုဋ္ဌသစ္စာဒိနံ ဟိ
သတိပဋိပက္ခာကုသလဓမ္မာဒိဘာဝတော သိယာ ပဉ္စဒွါရေ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တွေဝ
ကာယိကဝါစသိကဝိတိက္ကမဘူတဿ ဒုဿီလျဿ တတ္ထ ဥပ္ပတ္တိ၊ ပဉ္စဒွါရိက-
ဇဝနာနံ အဝိညတ္တိဇနကတ္တာ။ ဒုဿီလျာဒယော စေတ္တ ပဉ္စ အသံဝရာ
သီလသံဝရာဒိနံ ပဉ္စန္ဒံ သံဝရာနံ ပဋိပက္ခဘာဝေန ဝုတ္တာ။ တသ္မိံ သတိတိ တသ္မိံ
အသံဝရေ သတိ။

၁-စက္ခုန္ဒြိယံ ကာရဏံ (သိ၊ သျာ)

၂-ယဿ ကာရဏာတိ (က)

ယထာ ကိန္တိ ယေန ပကာရေန ဇဝနေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အသံဝရော “စက္ခုန္ဓိယေ အသံဝရော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ နိဒဿနံ ကိန္တိ အတ္ထော။ ယထာတိ- အာဒိနာ နဂရဒွါရေ အသံဝရေ သတိ တံသမ္ပန္နာနံ ဃရာဒိနံ အသံဝုတတာ ဝိယ ဇဝနေ အသံဝရေ သတိ တံသမ္ပန္နာနံ ဒွါရာဒိနံ အသံဝုတတာတိ ဧဝံ အညာသံဝရေ အညာသံဝုတတာ သာမညမေဝ နိဒဿေတိ၊ န ပုဗ္ဗာပရသာမညံ၊ အန္တောဗဟိသာမညံ ဝါ။ သတိ ဝါ ဒွါရဘဝဂ်ါဒိကေ ပုန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဇဝနံ ဗာဟိရံ ဝိယ ကတွာ နဂရဒွါရသမာနံ ဝုတ္တံ၊ ဣတရဉ္စ အန္တောနဂရေ ဃရာဒိသမာနံ^၁။ ပစ္စယဘာဝေန ဟိ ပုရိမနိပ္ပန္တံ ဇဝနကာလေ အသန္တမ္ပိ ဘဝဂ်ါဒိ စက္ခာဒိ ဝိယ ဗလနိပ္ပတ္တိယာ သန္တယေဝ နာမ ဟောတိ။ န ဟိ ဓရမာနံယေဝ “သန္တ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ “ဗာဟိရံ ဝိယ ကတွာ”တိ စ ပရမတ္ထတော ဇဝနဿ ဗာဟိရဘာဝေ၊ ဣတရဿ စ အပ္ပန္နရဘာဝေ အသတိပိ “ပဘဿ- ရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌ”န္တိ အာဒိ^၂ဝစနတော အာဂန္တုကဘူတဿ ကဒါစိ ကဒါစိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ ဇဝနဿ ဗာဟိရဘာဝေါ၊ တဗ္ဗိရသဘာဝဿ ဣတရဿ အပ္ပန္နရဘာဝေါ ဧကေန^၃ ပရိယာယေန ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဇဝနေ ဝါ အသံဝရေ ဥပ္ပဇ္ဇေ တတော ပရိ ဒွါရဘဝဂ်ါဒိနံ အသံဝရဟေတုဘာဝါပတ္တိတော။ အသံဝရဿ ဟိ ဥပ္ပတ္တိယာ ဒွါရဘဝဂ်ါဒိနံ တဿ ဟေတုဘာဝေါ ပညာယတိတိ။ နဂရဒွါရသဒိသေန ဇဝနေန ပဝိသိတွာ ဒုဿီလျာဒိစောရာနံ ဒွါရဘဝဂ်ါဒိသု မုသနံ ကုသလ- ဘဏ္ဍဝိနာသနံ ကထိတံ။ ယသ္မိံ ဟိ ဒွါရေ အသံဝရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော တတ္ထ ဒွါရာဒိနံ သံဝရူပနိဿယဘာဝံ ဥပစ္စိန္နန္တောယေဝ ပဝတ္တတိတိ။ ဒွါရဘဝဂ်ါဒိနံ ဇဝနေန သဟ သမ္ပန္နော ဧကသန္တတိပရိယာပန္နတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ စက္ခုဒွါရေ ရူပါရမ္မဏေ အာပါထဂတေ နိယမိတာဒိဝသေန ကုသလာကုသလဇဝနေ သတ္တက္ခတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘဝဂ်ံ ဩတိဏ္ဏေ တဒနရူပမေဝ မနောဒွါရိကဇဝနေ တသ္မိံ ယေဝါရမ္မဏေ သတ္တက္ခတ္တံယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘဝဂ်ံ ဩတိဏ္ဏေ ပုန တသ္မိံယေဝ ဒွါရေ တဒေဝါရမ္မဏံ နိဿာယ “ဣတ္ထိ ပုရိ- သော”တိအာဒိနာ ဝဝတ္ထပေန္တံ ပသာဒရဇ္ဇနာဒိဝသေန သတ္တက္ခတ္တံ ဇဝနံ ဇဝတိ။ ဧဝံ ပဝတ္ထမာနံ ဇဝနံ သန္တာယ “ဇဝနေ ဒုဿီလျာဒိသု ဥပ္ပဇ္ဇေသု တသ္မိံ” အသံဝရေ သတိ ဒွါရနိ အုတ္တန္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

တသ္မိံ ပန ဇဝနေ။ သီလာဒိသုတိ သီလသံဝရသတိသံဝရဉ္စာသံဝရ- ခန္တိသံဝရဝီရိယသံဝရေသု ဥပ္ပဇ္ဇေသု။ ယထာ ဟိ ပဂေဝ သတိအာရက္ခံ

အနုပဋ္ဌပေန္တဿ ဒုဿီလျာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဧဝံ ပဂေဝ သတိအာရက္ခံ ဥပဋ္ဌပေန္တဿ သီလာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဒ္ဓါဒီသုပိ ယထာရဟံ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သောတဝိညာဏေန ဟိ သဒ္ဓိ သုတွာ “ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ”တိ ဝါ “ပုရိသသဒ္ဓေါ”တိ ဝါ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိကံ ဝါ ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ နိမိတ္တံ န ဂဏှာတိ၊ သုတမတ္တေ ဧဝ သဏှာတိ။ ယော စ ဂီတသဒ္ဓါဒိကဿ ကိလေသာနံ အနု အနု ဗျဉ္ဇနတော “အနုဗျဉ္ဇန”န္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရော မန္တတာရာဒိဝသေန ဝဝတ္ထိတော ဆဇ္ဇာဒိဘေဒဘိန္ဓော အာကာရော၊ တမ္ဗိ န ဂဏှာတိတိ။ ဧဝံ ဂန္ဓာဒီသုပိ ယထာရဟံ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ မနောဒ္ဓါရေ ပန သာဝဇ္ဇနဘဝဂ်^၁ မနောဒ္ဓါရံ တသ္မိံ^၂ ဒ္ဓါရေ ဓမ္မာရမ္မဏေ အာပါယဂတေ တံ ဇဝနမနသာဝ ဝိညာယ ဝိဇာနိတွာတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကိလေသော အနုဗန္ဓော ဧတဿာတိ ကိလေသာနုဗန္ဓော၊ သော ဧဝ နိမိတ္တာဒိဂါဟော၊ တတော ပရိဝဇ္ဇနလက္ခဏံ ကိလေသာနုဗန္ဓုနိမိတ္တာဒိဂါဟပရိဝဇ္ဇနလက္ခဏံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန အနုဗျဉ္ဇနံ သဂ်ဏှာတိ။

၁၆။ ဝုတ္တေတိ ဣဓေဝ ဥဒ္ဓေသဝသေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေ။ တထာ ဟိ “အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနံ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနံ”န္တိ ပဒုဒ္ဓါရံ ကတွာ တာနိ ပါဠိ-ဝသေနေဝ ဒဿေတုံ “ယာနိ တာနိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယာနိ တာနိ ဧဝံ ပညတ္တာနိ ဆ သိက္ခာပဒါနိတိ သမ္ပန္နော။ အာဇီဝဟေတုတိ ဇီဝိကနိမိတ္တံ၊ “ဧဝါဟံ ပစ္စယေဟိ အကိလမန္တော ဇီဝိဿာမီ”တိ အဓိပ္ပါယေန^၃။ အာဇီဝ-ကာရဏာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပါဝိန္တောတိ ပါဝိကာယ အသန္တရဏ-သမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ သမန္တာဂတော။ ဣန္ဒြာပကတောတိ ဣန္ဒြာယ အပကတော ဥပဒ္ဓုတော၊ အဘိဘူတော ဝါ။ အသန္တန္တိ အဝိဇ္ဇမာနံ။ အဘူတန္တိ အနုပုန္နံ။ အနုပုန္နတ္ထာ ဟိ တဿ တံ အသန္တန္တိ ပုရိမဿ ပစ္ဆိမံ ကာရဏဝစနံ။ ဥတ္တရိ-မနုဿဓမ္မန္တိ ဥတ္တရိမနုဿာနံ ဥက္ကဋ္ဌပုရိသာနံ ဓမ္မံ၊ မနုဿဓမ္မတော ဝါ ဥတ္တရိ^၂ ဥက္ကဋ္ဌံ။ ဥလ္လပတိတိ ဥဂ္ဂတာယုကော လပတိ။ သီလံ ဟိ ဘိက္ခုနော အာယု၊ တံ တဿ တထာလပနသမကာလမေဝ ဝိဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ “အာပတ္တိ ပါရာဇိ-ကဿာ”တိ ပါရာဇိကသင်္ခါတာ အာပတ္တိ အဿ၊ ပါရာဇိကသညိတဿ ဝါ ဝိတိက္ကမဿ အာပဇ္ဇနံ ဥလ္လပနန္တိ အတ္တော။ သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇတိတိ သဉ္စရဏ-ဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိ^၄၊ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိ^၅ အာရောစေတိတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဣမေသံ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနံ ဝိတိက္ကမဿ ဝသေနာ”တိ သမ္ပန္နော ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတော ဧဝ။

ကုဟနာတိအာဒိသူတိ ဟေဋ္ဌာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌပါဠိယာဝ ပဒုဒ္ဓါရေ။ အယံ ပါဠိတိ အယံ ဝိဘဏ်^၁ အာဂတာ နိဒ္ဒေသပါဠိ။

၁၇။ စိဝရာဒိပစ္စယာ လဗ္ဘန္တိတိ လာဘာ။ တေ ဧဝ သက္ကစ္စံ အာဒရ-
ဝသေန ဒိယျမာနာ သက္ကာရာ။ ပတ္တဋ္ဌယသတာ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ။ တံ လာဘဉ္စ
သက္ကာရဉ္စ ကိတ္တိသဒ္ဓဉ္စ။ သန္တိဿိတဿာတိ ဧတ္ထ တဏှာနိဿယော အဓိပ္ပေ-
တောတိ အာဟ “ပတ္တယန္တဿာ”တိ။ အသန္တရုဏဒီပနကမဿာတိ
အသန္တေ အတ္တနိ အဝိဇ္ဇမာနေ သဒ္ဓါဒိဂုဏေ သမ္ဘာဝေတုကာမဿ။ အသန္တ-
ရုဏသမ္ဘာဝနတာလက္ခဏာ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ အမတ္တညတလက္ခဏာ ဟိ
ပါဝိစ္ဆတာ။ ဣစ္ဆာယ အပကတဿာတိ ပါဝိကာယ ဣစ္ဆာယ သမ္မာအာဇီ-
ဝတော အပေတော ကတောတိ အပကတော။ တထာဘူတော စ အာဇီဝ-
ပဒ္ဒဝေန ဥပဒ္ဓုတောတိ ကတွာ အာဟ “ဥပဒ္ဓုတဿာတိ အတ္ထော”တိ။

ကုဟနမေဝ ပစ္စယုပ္ပါဒနဿ ဝတ္ထုတိ ကုဟနဝတ္ထု။ တိဝိဓေဓေတံ တတ္ထ
အာဂတံ တဿ နိဿယဘူတာယ ဣမာယ ပါဠိယာ ဒဿေတုန္တိ ဧဝမတ္ထော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဒတ္ထိကဿေဝါတိ တေဟိ စိဝရာဒိဟိ အတ္ထိကဿေဝ။ ပဋိက္ခိ-
ပနေနာတိ စိဝရာဒိနံ ပဋိက္ခိပနဟေတု။ အဿာတိ ဘဝေယျ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေန
စာတိ စ-သဒ္ဓေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ပဋိက္ခိပနံ သမုစိနောတိ။

ဘိယျောကမျတန္တိ ဗဟုကာမတံ။ ယန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ၊ တသ္မာ
“ဓာရေယျာ”တိ ဧတ္ထ ယဒေတံ သင်္ခါရံ ကတွာ ဓာရဏံ၊ ဧတံ သမဏဿ
သာရပုန္တိ ယောဇနာ။ ပါပဏိကာနိတိ အာပဏတော ဆဒ္ဓိတာနိ။ နန္တ-
ကာနိတိ အန္တရဟိတာနိ စောဠေဏာနိ။ ဥဗ္ဗိနိတွာတိ ဥဉ္စနေန စိနိတွာ
သင်္ဂဟေတွာ။ ဥဇ္ဇာစရိယာယာတိ ဥဇ္ဇာစရိယာယ လဒ္ဓေန။ ဂိလာနဿ
ပစ္စယဘူတာ ဘေသဇ္ဇသင်္ခါတာ ဇီဝိတပရိက္ခာရာ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ-
ပရိက္ခာရာ။ ပူတိမုတ္တန္တိ ပုရာဏဿ၊ အပုရာဏဿ စ သဗ္ဗဿ ဂေါမုတ္တဿေတံ
နာမံ။ ပူတိမုတ္တေနာတိ ပူတိဘာဝေန မုတ္တေန ပရေဟိ ဆဒ္ဓိတေန၊ ပူတိဘူတေန
ဝါ ဂေါမုတ္တေန။ ဓုတဝါဒေါတိ ပရေသမ္ပိ ဓုတဂုဏဝါဒီ။ သမ္ပုဒိဘာဝါတိ
သမ္ပုဒေတော ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ လဗ္ဘမာနတာယာတိ အတ္ထော။

အတ္တာနံ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မာဓိဂမဿ သာမန္တေ ကတွာ ဇပ္ပနံ သာမန္တဇပ္ပနံ။
မဟေသက္ခောတိ မဟာနဘာဝေါ၊ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မာဓိဂမေနာတိ အဓိပ္ပါယော။
“မိတ္တော”တိ သာမညတော ဝတွာ ပုန တံ ဝိသေသေတိ “သန္တိဋ္ဌော

သမ္ဘတ္တော”တိ။ ဒိဋ္ဌမတ္တော ဟိ မိတ္တော သန္တိဋ္ဌော။ ဒဠ္ဍဘတ္တိကော သမ္ဘတ္တော။ သဟာယောတိ သဟ အာယနကော၊ သခါတိ အတ္တော။ သတ္တပဒိနော ဟိ “သခါ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဝိဟာဓော ပါကာရပရိစ္ဆိန္နော သကလော အာဝါသော။ အစုယောဂေါ ဒိဃပါသာဒေါ၊ ဂရုဋ္ဌသဏ္ဌာနပါသာဒေါတိပိ ဝဒန္တိ။ ပါသာဒေါ စတုရဿပါသာဒေါ။ ဟမ္ဗိယံ မုဏ္ဍုဒနပါသာဒေါ။ ဣဋ္ဌာဂါရံ ဒွိဟိ ကဏ္ဍိကာဟိ ကတ္တဗ္ဗပါသာဒေါ။ အဇ္ဇော ပဋိရာဇူနမ္ပိ ပဋိဗာဟနယောဂျော စတုပဉ္စဘူမကော ပဋိဿယဝိသေသော။ မာဠော ကေကုဋ္ဌသင်္ဂဟိတော အနေကကောဏဝန္တောပဋိဿယဝိသေသော။ ဥဒ္ဓုဏ္ဏော^၁ အဂတ္တိကာ ကေ-
ဒ္ဓါရာ ဒိဃသာလာတိ ဝဒန္တိ။ အပရေ ပန ဘဏန္တ—ဝိဟာဓော နာမ ဒိဃမုခပါသာဒေါ။ အစုယောဂေါ ကေပဿေန ဆဒနကသေနာသနံ။ တဿ ကိရ ကေပဿေ ဘိတ္တိ ဥစ္စတရာ ဟောတိ၊ ဣတရပဿေ နိစာ၊ တေန တံ ကေပဿဆဒနကံ ဟောတိ။ ပါသာဒေါ အာယတစတုရဿပါသာဒေါ။ ဟမ္ဗိယံ မုဏ္ဍုဒနံ စန္ဒိကင်္ဂဏယုတ္တံ။ ဂဟာ ကေဝလာ ပဗ္ဗတဂဟာ။ လေဏံ ဒွါရဗဒ္ဓံ။ ဣဋ္ဌာဂါရံ ယော ကောစိ ကဏ္ဍိကာဗဒ္ဓပါသာဒေါ။ အဇ္ဇော ဗဟလ-
ဘိတ္တိဂေဟံ။ ယဿ ဂေါပါနသိယော အဂ္ဂဟေတွာ ဣဋ္ဌကာဟိ ဧဝ ဆဒနံ ဟောတိ။ အဇ္ဇာလကာကာရေန ကရိယတိတိပိ ဝဒန္တိ။ မာဠော ဝဇ္ဇာကာရေန ကတသေနာသနံ။ ဥဒ္ဓုဏ္ဏော ကော ပဋိဿယဝိသေသော။ ယော “ဘဏ္ဍ-
သာလာ၊ ဥဒေါသိတ”န္တိပိ ဝုစ္ဆတိ။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ သန္တိပတနဋ္ဌာနံ။

ကုမ္ဘိတရဇဘူတာယ ပါပိစ္ဆတာယ နိရတ္ထကံ ကာယဝင်္ဂိပုန္ဒနိဂ္ဂဏှနံ ကောရဇံ၊ တံဧတဿ အတ္တိတိ ကောရဇိကော၊ ကောဟညေန သံယတကာ-
ယော၊^၂ အတိဝိယ၊ အဘိဏှံ ဝါ ကောရဇိကော ကောရဇိကကောရဇိကော။ အတိပရိသင်္ဂဟိတောတိ ကေစိ။ အတိဝိယ ကုဟော ကုဟကကုဟကော၊ သာတိ-
သယဝိမှာပကောတိ အတ္တော။ အတိဝိယ လပေါ လပနကော လပကလပကော။ မုခသမ္ဘာဝိကောတိ ကောရဇိကကောရဇိကာဒိဘာဝေန ပဝတ္ထဝစနေဟိ အတ္တနော မုခမတ္တေန အညေဟိ သမ္ဘာဝိကော။ သော ဧဝရူပေါ ဧဝရူပတာယ ဧဝ အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ ကတွာ “အယံ သမဏော”တိအာဒိနိ ကထေတိ။ ဂန္တိရန္တိအာဒိ တဿာ ကထာယ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပဋိဗဒ္ဓတာယ ဝုတ္တံ။

သမ္ဘာဝနာဝိပ္ပာယကတေနာတိ “ကထံ န ခေါမံ ဇနော ‘အရိယော’တိ ဝါ ‘ဝိသေသလာဘိ’တိ ဝါ သမ္ဘာဝေယျာ”တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်န ကတေန။ ဂမနံ သဏ္ဌပေတိတိ ဝိသေသလာဘိနံ ဂမနံ ဝိယ အတ္တနော ဂမနံ သက္ကစ္စံ

ဌပေတိ၊ သတော သမ္ပဇာနောဝ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ဟောတိ။ ပဏိဓာယာတိ “အရဟတံ မံ ဇာနန္တံ” တိ စိတ္တံ သဏ္ဌပေတွာ၊ ပတ္ထေတွာ ဝါ။ သမာဟိတော ဝိယာတိ ဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတော ဝိယ။ အာပါထကဇ္ဈာယိတိ မနဿာနံ အာပါထဌာနေ သမာဓိသမာပန္နော ဝိယ နိသီဒန္တော အာပါထကေ ဇနဿ ပါကဋ္ဌဌာနေ ဈာယိ။ ဣရိယာပထသင်္ခါတန္တိ ဣရိယာပထသဏ္ဌပနသင်္ခါတံ။

ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေနာတိ အယောနိသော ဥပ္ပါဒိတာနံ ပစ္စယာနံ ပဋိသေဝနန္တိ ဧဝံ ကထိတေန၊ တေန ဝါ ပစ္စယပဋိသေဝနေန သင်္ခါတဗ္ဗေန ကထိတဗ္ဗေန။ အညံ ဝိယ ကတွာ အတ္တနော သမိပေ ဘဏာနံ သာမန္တဇပိတံ။ အာ-ကာရဿ ရဿတ္ထံ ကတွာ “အဋ္ဌပနာ” တိ ဝုတ္တံ။ ကုဟနံ ကုဟော၊ တဿ အယနာ ပဝတ္တိ ကုဟာယနာ၊ ကုဟဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ အယနာ ဂတိ ကိရိယာ ကုဟာယနာ။ ကုဟေတိ၊ ကုဟေန ဝါ ဣတောတိ ကုဟိတော၊ ကုဟကော။

ပုဋ္ဌဿာတိ “ကော တိဿော၊ ကော ရာဇပူဇိတော” တိ ပုဋ္ဌဿ။ ဥဒ္ဓံ ကတွာတိ ဥက္ခိပိတွာ ဝိဘဝသမ္ပတ္တိအာဒိနာ ပဂ္ဂဟေတွာ။

ဥန္တဟနာတိ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဗန္ဓနာ ပလိဝေဌနာ။ ဒွေ ကိရ ဘိက္ခု ဧကံ ဂါမံ ပဝိသိတွာ အာသနသာလာယ နိသီဒိတွာ ဧကံ ကုမာရိကံ ပက္ခောသိသု။ တာယ အာဂတာယ တဩကော ဧကံ ပုစ္ဆိ “အယံ ဘန္တေ ကဿ ကုမာရိကာ” တိ။ “အမှာကံ ဥပဌာယိကာယ တေလကန္တရိကာယ ဝိတာ၊ ဣမိဿာ မာတာ မယိ ဂေဟံ ဂတေ သပ္ပိ ဒေမာနာ ဃဋ္ဌေနေဝ ဒေတိ၊ အယမ္ပိ မာတာ ဝိယ ဃဋ္ဌေန ဒေတိ” တိ ဥက္ကာစေသိ။ ဣမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တေလကန္တရိကဝတ္ထု၊ ဝေတ္တ ဝတ္တဗ္ဗ” န္တိ။

ဓမ္မာနုပပါ ဝါတိ မတ္တာဝစနာနုပပါ ဝါ။ မတ္တာဝစနံ ဟိ “ဓမ္မော” တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “သုဘာသိတံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော၊ ဓမ္မံ ဘဏေ နာဓမ္မံ တံ ဒုတိယ” န္တိ။ တေန ဗဟံ ဝိပ္ပလပနမာဟ၊ သစ္စတော ဝါ အညာ သုဘာသိတာ ဝါစာ “ဓမ္မော” တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မုဂ္ဂသူပသဒိသကဓမ္မော ပုဂ္ဂလော မုဂ္ဂသူပျော။ တေနာဟ “အယံ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂသူပျောတိ ဝုစ္စတိ” တိ။ ပရိဘဋ္ဌဿ ကမ္မံ ပါရိဘဋ္ဌံ၊ တဒေဝ ပါရိဘဋ္ဌတာ။

နိမိတ္တေန စရန္တော၊ ဇီဝန္တော ဝါ နိမိတ္တကော၊ တဿ ဘာဝေါ နေမိတ္တိကတာ။ အတ္တနော ဣစ္ဆာယ ပကာသနံ ဩဘာသော။ ကော ပန

သောတိ? “အဇ္ဇ ဘိက္ခုနံ ပစ္စယာ ဒုလ္လဘာ ဇာတာ”တိအာဒိကာ ပစ္စယ-
ပဋိသံယုတ္တကထာ။ ဣစ္ဆိတဝတ္ထုဿ သမိပေ ကထနံ သာမန္တဇေယျ။

အက္ခောသနဘယေနာပိ ဒဒေယျာတိ ဒသဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ
အက္ခောသနံ။ တထာ ဝဗ္ဗနာဒယော။ ဥပေက္ခနာ ဥပါသကာနံ ဒါယကာဒိ-
ဘာဝတော ဗဟိ ဆဉ္စနာ။ နိပနာတိ ခေပဝစနံ။ တံ ပန အဝဟသ်တွာ
ဝစနံ ဟောတိတိ အာဟ “ဥပ္ပဏ္ဍနာ”တိ။ ပါပနာတိ အဒါယကက္ကဿ၊
အဝဏ္ဏဿ ဝါ ပတိဋ္ဌာပနံ။ ပရေသံ ပိဋ္ဌိမံသခါဒနသီလော ပရပိဋ္ဌိမံသိကော၊
တဿ ဘာဝေါ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာ။ အဗ္ဘင်္ဂန္တိ အဗ္ဘဉ္စနံ။ နိဝိသိတွာ ဂန္ဓ-
မဂ္ဂနာ ဝိယာတိ အနိပ္ပိသိတေ အလဗ္ဘမာနဿ ဂန္ဓဿ နိဝိသနေ လာဘော
ဝိယ ပရဂုဏေ အနိပ္ပိသိတေ အလဗ္ဘမာနာနံ ပစ္စယာနံ နိဝိသနေ လာဘော
ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

နိကတ္တံ အပ္ပေန လာဘေန ဗဟုကံ ဝဇ္ဇေတွာ ဂဟေတုံ ဣစ္ဆနံ နိဇိဂိသနံ၊
တဿ ဘာဝေါ နိဇိဂိသနတာ။ တဿေဝ ဣစ္ဆနဿ ပဝတ္တိအာကာရော၊
တံသဟဇာတံ ဝါ ဂဝေသနကမ္ပံ။

အင်္ဂန္တိ ဟတ္ထပါဒါဒိအင်္ဂါနိ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တံ ဝိဇ္ဇံ။ နိမိတ္တန္တိ နိမိတ္တသတ္တံ။
ဥပ္ပါတန္တိ ဥက္ကာပါတဒိသာဒုာဟ ဘူမိစာလာဒိဥပ္ပါတပဋိဗဒ္ဓဝိဇ္ဇံ။ သုဝိနန္တိ
သုဝိနသတ္တံ။ လက္ခဏန္တိ ဣတ္ထိပုရိသာနံ လက္ခဏဇာနနသတ္တံ။ မူသိကန္တိန္တိ
ဝတ္ထာဒိနံ အသုကဘာဂေ မူသိကစ္ဆေဒေ သတိ ဣဒံ နာမ ဖလံ ဟောတိတိ
ဇာနနကသတ္တံ။ ပလာသဂ္ဂိအာဒိသု ဣမိနာ နာမ အဂ္ဂိနာ ဟုတေ ဣဒံ နာမ
ဟောတိတိ အဂ္ဂိဝသေန ဟောမဝိဇာနံ အဂ္ဂိဟောမံ။ ဣမိနာ နယေန
ဒဗ္ဗိဟောမံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ထုသဟောမာဒိနံ၊ အညေသဉ္စ သုတ္တေ
အာဂတာနံ မိစ္ဆာဇီဝိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိရိယသာဓနတ္တာ အာဇီဝ-
ပါရိသုဒ္ဓိသီလဿ “ပစ္စယပရိယေသနဝါယာမော”တိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပါရိသုဒ္ဓိ
အနဝဇ္ဇဘာဝေါ၊ ယေန ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယလာဘော ဟောတိ။ န ဟိ
အလသော ဉာယေန ပစ္စယေ ပရိယေသိတုံ သက္ခောတိတိ။

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဝဏ္ဏနာ

၁၈။ ပဋိသင်္ခါတိ အယံ “သယံ အဘိညာ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ ယ-ကာရ-
လောပေန နိဒ္ဒေသော။ ယောနိသောတိ စေတ္တ ဥပါယတ္တော ယောနိသော-
သဒ္ဓေါတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဥပါယေန ပထေနာ”တိ။ “ပဋိသင်္ခါယ

ဥစ္စာ”တိဝတ္ထာ တယိဒံ ပဋိသင်္ခါနံ ပစ္စဝေက္ခဏန္တိ ဒဿေတုံ “ပစ္စဝေက္ခိတ္တာတိ အတ္ထော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာတိ သီတပဋိသဘာတာဒိကံ တံ တံ ပယောဇနံ ပတိ ပတိ အဝေက္ခိတ္တာ၊ ဉာဏေန ပဿိတ္တာတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ ပဋိသင်္ခါယာတိတဒေဝ ပယောဇနံ ပတိ ပတိ သင်္ခါယ၊ ဇာနိတ္တာတိ အတ္ထော။ ဉာဏပရိယာယော ဟိ ဣဒသင်္ခါ-သဒ္ဓေါတိ။ ဧတ္ထ စ “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော”တိ အာဒိ ကာမံ ပစ္စယပရိဘောဂကာလေန ဝုစ္စတိ၊ ဓာတုဝသေန၊ ပန ပဋိ-ကူလဝသေန ဝါ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ပစ္စယသန္တိသိတသီလံ သုဇ္ဈတိတိ အပရေ။ ဘိဇ္ဇတိတိ ကေစိ။ ဧကေပန ပဌမံဝေ ပရိယတ္တန္တိ ဝေန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ “စိဝရ”န္တိ ကေဝစနံ ကေတ္တမတ္ထံ ဝါစကန္တိ အဓိပ္ပါယေန “အန္တရဝါသကာဒိသု ယံ ကိဉ္စိ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိသဒ္ဓတာယ ပန တဿ ပါဠိယံ ကေဝစနန္တိ ယတ္တကာနိ စိဝရာနိ ယောဂိနာ ပရိဟရိတဗ္ဗာနိ၊ တေသံ သဗ္ဗေသံ ကေဇ္ဈံ ဂဟဏန္တိ သက္ကာ ဝိညာတုံ၊ ယံ ကိဉ္စိတိ ဝါ အနဝသေသပရိယာဒါနမေတံ၊ န အနိယမဝစနံ။ “နိဝါသေတိ ဝါ ပါရပတိ ဝါ”တိ ဝိကပ္ပနံ ပန ပဋိသေဝနပရိယာယဿ ပရိဘောဂဿ ဝိဘာဂဒဿနန္တိ တံ ပညပေတွာ သယနနိသီဒနစိဝရကုဋိ-ကရဏာဒိဝသေနာပိ ပရိဘောဂဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပယောဇနာနံ မရိယာဒါ ပယောဇနာဝမိ၊ တဿ ပရိစ္ဆိန္ဒနဝသေန ယော နိယမော၊ တဿ ဝစနံ ပယောဇနာ။ ပ။ ဝစနံ။ ဣဒါနိ တံ နိယမံ ဝိဝရိတွာ ဒဿေတုံ “တ္ထေကမေဝ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဝဓာရဏေန လိဋ္ဌာဝိ-ဘူသာဝိလမ္ပနာနုဋ္ဌမ္မရာဒိဝသေန ဝတ္ထပရိဘောဂံ နိသေခေတိ။ တေနာဟ “န ဣတော ဘိယျော”တိ။ လိဋ္ဌာဝသေန ဟိ ကေစ္စေ သတ္တာ ဝတ္တာနိ ပရိဒဟန္တိ စေဝ ဥပသံဝိယန္တိ စ။ ယထာ တံ ယောဗ္ဗနေ ဌိတာ နာဂရိကမနုဿာ။ ကေစ္စေ ဝိဘူသနဝသေန၊ ယထာ တံ ရူပူပဇီဝိနိအာဒယော။ ဝိလမ္ပနဝသေန ဝိလမ္ပကာ။ နုဋ္ဌမ္မရဝသေန ဘောဇာဒယော။ အဇ္ဈတ္တဓာတုက္ခောဘော သီတရောဂါဒိဥပ္ပါဒကော။ ဥတုပရိဏာမနံဝသေနာတိ ဥတုနော ပရိဝတ္တန-ဝသေန ဝိသဘာဂသီတဥတုသမုဋ္ဌာနေန။ ဝါ-သဒ္ဓေန ဟေမန္တာဒိသု ဟိမပါတာဒိဝသေန ပဝတ္တဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န ဥပ္ပါဒေတိ သီတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ယဒတ္ထံ ပန တံ ဝိနောဒနံ၊ တံ မတ္ထကပ္ပတ္တံ ဒဿေတုံ “သီတန္တံဟတေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗတ္တာတိ “ဥက္ကဿ ပဋိသဘာတာယာ”တိအာဒိသု သဗ္ဗေသု သေသပယောဇနေသု။ ယဒိဝိ သူရိယသန္တာပေါဝိ ဥက္ခောဝ၊ တဿ ပန အာတပဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ

“အဂ္ဂိသန္တာပဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧကစ္စော ဒါဝဂ္ဂိသန္တာပေါ ကာယံ စိဝရေန ပဋိစ္ဆာဒေတွာ သက္ကာဝိနောဒေတုန္တိ အာဟ “တဿ ဝနဒါဟာဒိသုသမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ခုံသတိ ပိဂ်လမက္ခိကာ။ တေ ပန ယသ္မာ ခုံသနသီလာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ခုံသနမက္ခိကာ”တိ။ သပ္ပါဒယောဘိ သပ္ပသတပဒိဥဏ္ဏနာဘိ- သရဗုရိစ္ဆိကာဒယော။ ဖုဋ္ဌသမ္ဘုဒ္ဓောတိ ဖုဋ္ဌဝိသမာဟ။ တိဝိဓာ ဟိ သပ္ပါ ဒဋ္ဌဝိသာ ဖုဋ္ဌဝိသာ ဒိဋ္ဌဝိသာ။ တေသု ပုရိမကာ ဒွေ ဧဝ ဂဟိတာ။ သတပဒိ- အာဒိနမ္ပိ တာဒိသာနံ သင်္ဂဏနတ္ထံ။ နိယတပယောဇနံ ဧကန္တိကံ၊ သဗ္ဗကာလိ- ကဉ္စပယောဇနံ။ ဟိရိ ကုပ္ပတိ နိလ္လဇ္ဇတာသဏ္ဌာတိ။ တေနာဟ “ဝိနဿတိ”တိ။ ကူပါဝတရဏံ ဝါပဋိစ္ဆာဒနံ အရဟတိတိ ကောပိနံ။ ဟိရိယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဟိရိ စ တံ ကောပိနဉ္စာတိ ဟိရိကောပိနန္တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဿ စာတိ စ-သဒ္ဓေါ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပယောဇနာနံ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။

ယံ ကိဉ္စိ အာဟာရန္တိ ခါဒနိယဘောဇနိယာဒိဘေဒံ ယံ ကိဉ္စိ အာဟရိတဗ္ဗ- ဝတ္ထု။ ပိဏ္ဏာယ ဘိက္ခာယ ဥလတိတိ ပိဏ္ဏောလော၊ တဿ ကမ္မံ ပိဏ္ဏောလံ။ တေန ပိဏ္ဏောလျေန ဘိက္ခာစရိယာယ။ ပတိတတ္တာတိ ပက္ခိပိတတ္တာ။ ပိဏ္ဏ- ပါတော ပတ္တေ ပက္ခိတ္တဘိက္ခာဟာရေ။ ပိဏ္ဏာနံ ဝါ ပါတောတိ သရေ သရေလဒ္ဓဘိက္ခာနံ သန္တိပါတော။ “နတ္ထိ ဒဝါ”တိအာဒိသုသဟသာ ကိရိယာပိ “ဒဝါ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တတောဝိသေသနတ္ထံ “ဒဝတ္ထံ၊ ကိဋ္ဌာနိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟော- တိ”တိ အာဟ။ ပုဋ္ဌိကမဇ္ဈာ မုဋ္ဌိယုဒ္ဓယုဇ္ဈနကာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန နိဗ္ဗုဒ္ဓယုဇ္ဈန- ကာဒိနံ ဂဟဏံ။ ဗလမဒနိမိတ္တန္တိ ဗလံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကမဒေါ ဗလမဒေါ။ တံ နိမိတ္တံ၊ ဗလဿ ဥပ္ပါဒနတ္တန္တိ အတ္ထော။ ပေါရိသမဒနိမိတ္တန္တိ ပေါရိသ- မဒေါ ဝုစ္စတိ ပုရိသမာနော “အဟံ ပုရိသော”တိ ဥပ္ပဇ္ဇနကမာနော။ အသဒ္ဓမ္မ- သေဝနာသမတ္တတံ နိဿာယ ပဝတ္ထော မာနော၊ ရာဂေါ ဧဝ ဝါ ပေါရိသ- မဒေါတိ ကေစိ။ တံ နိမိတ္တံ။ အန္တေပုရိကာ ရာဇောရောဓာ။ သဗ္ဗေသံ သန္တိ- ဝေသယောဂျတာယ ဝေသိယော ရူပပဇိဝိနိယော။ မဏ္ဍနံ နာမ ဣဓာဝယဝ- ပါရိပူရိတိ အာဟ “အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ဝိဏဘာဝနိမိတ္တ”န္တိ၊ ပရိဗြူဟနဟေတူတိ အတ္ထော။ နဋှာ နာမ ရင်္ဂနဋှာ။ နစ္စကာ လသ်ကာဒယော။ ဝိဘူသနံ သောဘာသမုပ္ပါဒနန္တိ အာဟ “ပသန္တန္တိဝိဝဏ္ဏတာနိမိတ္တ”န္တိ။

တေ ပဒံ။ မောဟူပနိဿယပ္ပဟာနတ္တန္တိ မောဟဿ ဥပနိဿယတာပဟာ- နာယ။ ဒဝါ ဟိ မောဟေန ဟောတိ၊ မောဟဉ္စ ဝဓေတိတိ တဿာ ဝဇ္ဇနေန မောဟဿ အနုပနိဿယတာ။ ဒေါသူပနိဿယပ္ပဟာနတ္တန္တိ ဣဒံ ဗလမဒဿ၊

ပုရိသမဒဿ စ ဒေါသဟေတုနော ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဣတရဿ ပန ဝသေန “ရာဂူပ-
နိဿယပ္ပဟာနတ္ထ” နှိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ မဏ္ဍနဝိဘူသနပဋိက္ခေပေါ သိယာ မောဟူပ-
နိဿယပ္ပဟာနာယဝိ၊ ရာဂူပနိဿယတာယ ပန ဥဇုပဋိပက္ခောတိ ဝုတ္တံ
“ရာဂူပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထ” နှိ၊ ယဒိပိ ကေစ္စဿ ဒဝမဒေ အာရဗ္ဗ ပရဿ
ပဋိသသံယောဇနာဒိနံ ဥပ္ပတ္တိံ ဟောတိယေဝ မနောပဒေါသိကဒေဝါဒိနံ
ဝိယ၊ အတ္တနော ပန ဒဝမဒေ အာရဗ္ဗ ယေသံ သဝိသေသံ ရာဂမောဟမာနာ-
ဒယော ပါပဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေ သန္ဓာယ “အတ္တနော သံယောဇနပ္ပတ္တိပဋိ-
သေနတ္ထ” နှိ ဝတ္တာ မဏ္ဍနဝိဘူသနာနိ ပဋိစ္စ သဝိသေသံ ပရဿပိ ရာဂမော-
ဟာဒယော ပဝတ္တန္တိတိ “ပရဿပိ သံယောဇနပ္ပတ္တိပဋိသေနတ္ထ” နှိ ဝုတ္တံ။
အယောနိသော ပဋိပတ္တိယာတိ ဧတ္ထ ကာမသုခလိကာနုယောဂံ မုဉ္ဇိတွာ
သဗ္ဗာပိ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ အယောနိသော ပဋိပတ္တိ။ ပုရိမေဟိ ခွိဟိ ပဒေဟိ
အယောနိသော ပဋိပတ္တိယာ၊ ပစ္ဆိမေဟိ ခွိဟိ ကာမသုခလိကာနုယောဂဿ
ပဟာနံ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ “စတူဟိပိ စေတေဟိ” တိ ပန ဝစနတော သဗ္ဗေဟိ ဥဘိန္နမ္ပိ
ပဟာနံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကာမကိဋ္ဌာပိ ဒဝန္တောဂဓာ^၁ ဟောတိယေဝ၊
ပုရိသမဒေါပိ ကာမသုခလိကာနုယောဂဿ ဟေတုယေဝါတိ။

စာတုမဟာဘူတိကဿာတိ စတုမဟာဘူတေ သန္တိသိတဿ။ ဂူပကာ-
ယဿာတိ စတုသန္တတိရူပသမူဟဿ။ ဌိတိယာတိ ဌိတတ္ထံ။ သာ ပနဿ
ဌိတိပဗန္ဓဝသေန ဣတ္ထိတာတိ အာဟ “ပဗန္ဓဌိတတ္ထ” နှိ။ ပဝတ္တိယာတိ ဇိဝိတိန္ဒြိ-
ယပ္ပဝတ္တိယာ။ တထာ ဟိ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ “ယာပနာ ဝတ္တနာ” တိ^၂ စ နိဒ္ဒိဌံ။ တဿာ
စ အဝိစ္ဆေဒေါ အာဟာရူပယောဂေန ဟောတိ။ ကာယဿ စိရတရံ ယာဝ
အာယုကပ္ပေါ၊ တာဝ အဝတ္ထာနံ ယာပနာတိ ဒသေန္တော “စိရကာလဌိတတ္ထံ
ဝါ” တိ အာဟ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ “သဂ္ဂပတ္တမ္ပိဝါ” တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာယံ ယောဇနာ—ယထာ ဇိဏ္ဏာသရသာမိကော သရဿ
ဥပတ္တမ္ပနံ ကရောတိ တဿ အပတနတ္ထံ၊ ယထာ စ သာကဋိကော အက္ခန္တဉ္စနံ
ကရောတိ တဿ သမ္ပဝတ္တနတ္ထံ၊ ဧဝမေသ ယောဂီ ကာယဿ ဌိတတ္ထံ၊
ယာပနတ္ထန္တ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိသေဝတိ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ။ ဧတေန ဌိတိ နာမ အပတနံ
ယာပနာ ပဝတ္တိတိ ဒသေတိ။ န ဒဝမဒေမဏ္ဍနဝိဘူသနတ္ထန္တ ဣဒံ “ယာဝ-
ဒေဝါ” တိ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတတ္ထဒဿနံ။ တိဋ္ဌန္တိ ဥပါဒိန္နဓမ္မာ တော-
ယာတိ ဌိတိ၊ အာယုတိ အာဟ “ဌိတိတိ ဇိဝိတိန္ဒြိယသေတံ အဝိဝစန” နှိ။
တထာ ဟိ တံ အာယု “ဌိတိ” တိ နိဒ္ဒိဌံ၊ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ

ကာယဿ ဌိတိဟေတုတာယ “ဌိတိ”တိ လဉ္ဇဝေါဟာရဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ပဝတ္တနတ္ထန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဇိဝိတိန္ဒြိယပဝတ္တနပနတ္ထ”န္တိ။ အာဗာဓဋ္ဌေနာတိ ဝိဗာဓနဋ္ဌေန၊ ရောဂဋ္ဌေန ဝါ။ ဇိဃန္တာပရမာ ဟံ ရောဂါ။ ဥပရမတ္ထန္တိ ဝူပသမတ္ထံ။ ဝဏာလေပနမိဝ ဝဏိကော။ ဥဏှသိတာဒီသု အဘိဘဝန္တေသု တပ္ပဋိကာရံ သိတုဏှံ ဝိယ ပဋိသေဝတိတိ သမ္ပန္နော။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ဌပေတွာ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟာ သာသနာဝစရိတဗ္ဗာ အနုသာသနီ သာသနဗြဟ္မစရိယန္တိ အာဟ “သကလသာသနဗြဟ္မစရိယဿ စ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ စာ”တိ။ အနုဂ္ဂဟဏတ္ထန္တိ အနု အနု ဂဏှနတ္ထံ သမ္ပာဒနတ္ထံ။ ကာယဗလံ နိဿာယာတိ ယထာသမာရဉ္စိ ဂုဏဝိသေသပါရိပူရိဟေတုဘူတံ ကာယဗလမတ္ထံ နိဿာယ။ တေနာဟ “သိက္ခတ္တယာနုယောဂဝသေနာ”တိအာဒိ။ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကာ ဇာယမ္ပတိကာ၊ နဒီသပုဒ္ဓနိတ္ထရဏတ္ထိကာ စ ပုတ္တမံသာဒီနိ ယထာ အဂိဋ္ဌါ အမုစ္ဆိတော ကေဝလံ တံ တံ အတ္ထသိပ္ပိမေဝ အဝေက္ခန္တာ ပဋိသေဝန္တိ တေဟိ ဝိနာ အသိဇ္ဈနတော၊ ဧဝမယမ္ပိ ကေဝလံ ဘဝကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကော အဂိဋ္ဌါ အမုစ္ဆိတော တေန ဝိနာ အသိဇ္ဈနတော ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိသေဝတိတိ ဥပမာသံသန္တနံ။

ဣတိတိ ပကာရတ္ထေ နိပါတပဒံ။ တေန ပဋိသေဝိယမာနဿ ပိဏ္ဍပါတဿ ပဋိသေဝနာကာရော ဂယုတိတိ အာဟ “ဧဝံ ဣမိနာ ပိဏ္ဍပါတပဋိသေဝနေနာ”တိ။ ပုရာဏန္တိ ဘောဇနတော ပုရိမကာလိကတ္တာ ပုရာတနံ။ ပဋိဟင်္ခါမိတိ ပဋိဟနိဿာမိ။ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ ပဋိသေဝတိတိ ယောဇနာ။ ကိဒိသံ၊ ကထဉ္စာတိ အာဟ “အပရိမိတ။ ပ။ အညတရော ဝိယာ”တိ။ အပရိမိတံ အပရိမာဏံ ဘောဇနံ ပစ္စယော ဧတိဿာတိ အပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ၊ တံ အပရိမိတဘောဇနပစ္စယံ အတ္တနော ဂဟဏီတေဗမာဏတော အတိက္ကန္တပမာဏဘောဇနဟေတုကန္တိ အတ္ထော။ ယော ဗဟုံ ဘုဉ္ဇိတွာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော “အာဟရ ဟတ္ထ”န္တိ ဝဒတိ၊ အယံ အာဟရဟတ္ထကော။ ယော ဘုဉ္ဇိတွာ အစ္စုဒ္ဓါမာတကုစ္ဆိတာယ ဥဋ္ဌိတောပိ သာဠကံ နိဝါသေတုံ န သက္ကောတိ၊ အယံ အလံသာဠကော။ ယော ဘုဉ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော တတ္ထေဝ ပရိဝတ္တတိ၊ အယံ တတြဝဋ္ဌကော။ ယော ယထာ ကာကေဟိ အာမသိတုံ သက္ကာ၊ ဧဝံ ယာဝ မုခဒ္ဓါရံ အာဟာရေတိ၊ အယံ ကာကမာသကော။ ယော ဘုဉ္ဇိတွာ မုခေ သန္တာရေတုံ အသက္ကောန္တော တတ္ထေဝ ဝမတိ၊ အယံ ဘုတ္တဝမိတကော။ ဧတေသံ အညတရော ဝိယ။ အထ ဝါ ပုရာဏဝေဒနာ နာမ အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇနကဝေဒနာ။ တံ

“ပဋိဟနိဿာမီ”တိ ပဋိသေဝတိ။ နဝဝေဒနာ နာမ အတိဘုတ္တပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ။ တံ “န ဥပ္ပါဒေဿာမီ”တိ ပဋိသေဝတိ။ အထ ဝါ နဝဝေဒနာ နာမ အဘုတ္တပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ၊ တဿာ အနုပ္ပန္နာယ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထမေဝ ပဋိသေဝတိ။ အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကာတိ စေတံ ခုဒ္ဒါယ ဝိသေသနံ။ ယဿာ အပ္ပဝတ္တိ ဘောဇနေန ကာတဗ္ဗာ၊ တဿာ ဒဿနတ္ထံ။ အဘုတ္တပစ္စယေန၊ ဘုတ္တပစ္စယေန စ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနုပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာသု ပုရိမာ ယထာပဝတ္တာ ဇိဃန္တာနိမိတ္တာ ဝေဒနာ။ သာ ဟိ အဘုဉ္ဇန္တဿ ဘိယျောပဝစုနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပစ္စိမာပိ ခုဒ္ဒါနိမိတ္တာဝ အင်္ဂဒါဟသူလာဒိဝေဒနာ ပဝတ္တာ။ သာ ဟိ ဘုတ္တပစ္စယာ ပုဗ္ဗေ အနုပ္ပန္နာဝ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ အယမေတာသံ ဝိသေသော။ ဝိဟိံသာနိမိတ္တာ စေတာသံ ဝိဟိံသာယ ဝိသေသော။

ယာ ဝေဒနာ။ အရုနာတိ တေရဟိ။ အသပ္ပါယာပရိမိတဘောဇနံ နိဿာ-
ယာတိ အသပ္ပါယာပရိမိတဿ အာဟာရဿ ဘုဉ္ဇနပယောဂံ အာဂမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ
အတ္ထော။ ပုရာဏကမ္မပစ္စယဝသေနာတိ ပုဗ္ဗေ ပုရိမဇာတိယံ ကတတ္တာ ပုရာ-
ဏဿ ကမ္မဿ ပစ္စယတာဝသေန ပယောဂဝိပတ္တိံ အာဂမ္မ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာယ
တံ ဝဇ္ဇေတွာ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ ဥပဋ္ဌာပနံ ဒုက္ခဝေဒနာပစ္စယဃာတော၊
ပဋိဟနနဉ္စ ဟောတိတိ အာဟ “တဿာ ပစ္စယံ ဝိနာသေန္တော တံ ပုရာဏဉ္စ
ဝေဒနံ ပဋိဟနံ”တိ။ အယုတ္တပရိဘောဂေါ ပစ္စယေ အပစ္စဝေက္ခိတွာ
ပရိဘောဂေါ။ သော ဧဝ ကတူပစိတကမ္မတာယ ကမ္မူပစယော။ တံ
နိဿာယ ပဋိစ္စ အာယတိံ အနာဂတေ ကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ယာ စာယံ “နဝ-
ဝေဒနာ”တိ ဝုစ္စတိတိ ယောဇနာ။ ယုတ္တပရိဘောဂဝသေနာတိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
ပစ္စယာနံ ပရိဘောဂဝသေန၊ တဿာ နဝဝေဒနာယ မူလံ အယုတ္တပရိဘောဂ-
ကမ္မံ အနိဗ္ဗတ္တေန္တော သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အနုပ္ပါဒေန္တော။ ဧတ္တာဝတာတိ “ဣတိ
ပုရာဏ”န္တိ အာဒိနာ ဝုတ္တေန ပဒုဒ္ဓယေန။ “ဝိဟိံသူပရတိယာ”တိ အာဒိနာ ဝါ
ပဒစတုက္ကေန ယုတ္တပရိဘောဂသင်္ဂဟော ပဗ္ဗဇိတာနုစ္ဆရိကဿ ပစ္စယပရိဘော-
ဂဿ ဝုတ္တတ္တာ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂပ္ပဟာနံ ဇိဃန္တာဒိဒုက္ခပဋိဃာ-
တဿ ဘာသိတတ္တာ။ ဈာနသုခါဒိနံ ပစ္စယဘူတဿ ကာယသုခဿ
အဝိဿန္တေနတော ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂေါ စ ဒိပိတော ဟောတိ။

အသပ္ပါယာပရိမိတူပယောဂေန^၂ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္စေဒကော၊ ဣရိယာပထ-
ဘုဉ္ဇနကော ဝါ သိယာ ပရိဿယော၊ သပ္ပါယပရိမိတူပယောဂေန ပန
သော န ဟောတိ။ တထာ သတိ စိရကာလပ္ပဝတ္တိသင်္ခါတာ သရိရဿ

၁-ဥပ္ပဇ္ဇနရဟာ ယာ၊ တံ (သျှာ၊ က)

၂-အသပ္ပါယာပရိမိတပရိဘောဂေန (က)

ယာတြာ ယာပနာ ဘဝိဿတီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “ပရိမိတပရိ-
ဘောဂေန။ပ။ ဘဝိဿတီ”တိ အာဟ။ ယော ရောဂေါ သာဒွေ၊
အသာဒွေ၊ စ^၁ န ဟောတိ၊ သော ယာပုရောဂေါ၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ
ယာပုရောဂီ။ သော ဟိ နိစ္စကာလံ ဘေသန္တံ ဥပသေဝတိ၊ တဏှာ အယဗ္ဗိတိ။
ယဒိ ယာတြာပိ ယာပနာ၊ ပုဗ္ဗေပိ “ယာပနာယာ”တိ ပုတ္တံ၊ ဧကော ဧတ္ထ
ဝိသေသောတိ? ပုဗ္ဗေ “ယာပနာယာ”တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယယာပနာ အဓိပ္ပေတာ၊
ဣမ ပန စတုန္တုဗ္ဗိ ဣရိယာပတာနံ အဝိစ္စေဒသင်္ခါတာ ယာပနာ ယာတြာတိ
အယမေတ္ထ ဝိသေသော။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန မိစ္ဆာဇီဝေန ပစ္စယပရိယေသနာ
အယုတ္တပရိယေသနာ။ ဒါယကဒေယုဓမ္မာနံ၊ အတ္တနော စ ပမာဏံ အဇာ-
နိတွာ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဓါဒေယုဝိနိပါတနတ္ထံ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟဏံ အယုတ္တပဋိဂ္ဂဟဏံ၊
ယေန ဝါ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘောဂေါ အယုတ္တ-
ပရိဘောဂေါ။ တေသံ ပရိဝဇ္ဇနံ ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယုပ္ပါဒနာဒိဝသေန
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မေန ဟိ ပစ္စယေ ပရိယေသိတွာ ဓမ္မေန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပစ္စ-
ဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနံ အနဝဇ္ဇတာ နာမ။

အရတီတိ ဥက္ကဏ္ဍာ။ ပန္နသေနာသနေသု၊ အဓိကုသလဓမ္မေသု စ အနဘိ-
ရတိ။ တန္တိတိ ပစလာယိကာ နိဒ္ဒါ။ ဝိဇ္ဇန္တိတာတိ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝေန ကာယဿ
ဝိဇ္ဇန္တနာ။ ဝိညူဟိ ဂရဟာ ဝိညူဂရဟာ။ ဧကစ္စော ဟိ အနဝဇ္ဇံယေ ဝ သာဝဇ္ဇံ
ကရေတိ၊ “လဒ္ဓိမေ”တိ ပမာဏာမိကံ ဘုဉ္ဇိတွာ တံဇီရာပေတုံ အသက္ကောန္တော
ဥဒ္ဓိဝိရေစနအဓောဝိရေစနာဒီဟိ ကိလမတိ၊ သကလဝိဟာရေ ဘိက္ခု တဿ
သရီရပဋိဇဂ္ဂနဘေသန္တပရိယေသနာပသုတာ ဟောန္တိ။ အညေ တေ “ကိ-
ဣဒ”န္တိ ပုတ္တိတွာ “အသုကဿ ဥဒရံ ဥဒ္ဓါမာတ”န္တိအာဒိနိ သုတွာ “နိစ္စ-
ကာလမေသ ဧဝံပကတိကော အတ္တနော ကုန္တိပမာဏံ နာမ န ဇာနာတီ”တိ
နိဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝံ အနဝဇ္ဇံယေဝ သာဝဇ္ဇံ ကရေတိ။ ဧဝံ အကတွာ “အနဝဇ္ဇတာ
စ ဘဝိဿတီ”တိ ပဋိသေဝတိ။ အတ္တနော ဟိ ပကတိအဂ္ဂိဗလာဒိံ ဇာနိတွာ
“ဧဝံ မေ အရတိအာဒိနံ အဘာဝေန ကာယသုခတာ၊ အဂရဟိတဗ္ဗတာ စ
ဘဝိဿတီ”တိ ပမာဏယုတ္တမေဝ ပဋိသေဝတိ။ ယာဝတကော ဘောဇနေန
အတ္ထော၊ တဿ သာဓနေန ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရဿ ပရိပူရဏေန ဥဒရ-
ဝဒေဟကံ ဘောဇနံ ယာဝဒတ္ထဥဒရဝဒေဟကဘောဇနံ၊ တဿ ပရိ-
ဝဇ္ဇနေန။ သေယျာယ သယနေန လဒ္ဓဗ္ဗသုခံ သေယျသုခံ၊ ဥဘောဟိ

၁-သာဓျော အသာဓေယျော စ (သျှာ)၊ ယာပျော အယာပျော စ (က)

ပဿေဟိ သမ္ပရိဝတ္တနကံ သယန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇနသုခံ ပဿသုခံ၊ မိဒ္ဓေန နိဒ္ဒါ-
ယနေန ဥပ္ပဇ္ဇနသုခံ မိဒ္ဓသုခံ၊ တေသံ သေယျ။ ပ။ သုခေါနံ ပဟာနတော
စတုန္တံ ဣရိယာပထာနံ ယောဂျဘာဝဿ ပဋိပါဒနံ ကာယဿ စတုဣရိယာ-
ပထယောဂျဘာဝပဋိပါဒနံ၊ တတော။ သုခေါ ဣရိယာပထဝိဟာရော ဖာသု-
ဝိဟာရော။ ပစ္စိမေ ဝိကပ္ပေ၊ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု ဝါ ဝုတ္တံ ဖာသုဝိဟာရလက္ခဏံ
အာဂမေန သမတ္ထေတုံ “ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တီသုပိ ဝိကပ္ပေသု
အာဟာရဿ ဦးပရိဘောဂဝသေနေဝ ဟိ ဖာသုဝိဟာရော ဝုတ္တောတိ။

တ္ထောဝတတိ “ယာတြာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန ပဒတ္တယေန။ “ယာတြာ စ
မေ ဘဝိဿတိ”တိ ပယောဇနပရိဂ္ဂဟဒီပနာ။ ယာတြာ ဟိ နံ အာဟာရ-
ပယောဂံ ပယောဇေတိတိ။ ဓမ္မိကသုခေါပရိစ္ဆာဂဟေတုကော ဖာသုဝိဟာရော
မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ အန္တဒ္ဓယပရိဝဇ္ဇနတော။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ
သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ—“နေဝ ဒဝါယာ”တိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ “န မဒါယာ”တိ ဧကံ၊
“န မဏ္ဍနာယာ”တိ ဧကံ၊ “န ဝိဘူသနာယာ”တိ ဧကံ၊ “ယာဝဒေဝ ဣမဿ
ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယာ”တိ ဧကံ၊ “ဝိဟိံ သူပရတိယာ မြဟ္မစရိယာ-
နုဂ္ဂဟာယာ”တိ ဧကံ၊ “ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမိ၊ နဝဉ္စ ဝေဒနံ
န ဥပ္ပါဒေဿာမိ”တိ ဧကံ၊ “ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ”တိ ဧကံ၊ “အနဝဇ္ဇတာ
စ ဖာသုဝိဟာရော စာ”တိ အယမေတ္ထ ဘောဇနာနိသံသော။ မဟာသိ-
ဝတ္ထေရော ပနာဟ “ဟေဋ္ဌာ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ ပဋိက္ခေပေါ နာမ၊ ဥပရိ
ပန အဋ္ဌင်္ဂါနိ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ”တိ။ တတ္ထ “ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ
ဌိတိယာ”တိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ “ယာပနာယာ”တိ ဧကံ၊ “ဝိဟိံ သူပရတိယာ”တိ ဧကံ၊
“မြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာ”တိ ဧကံ၊ “ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမိ”တိ
ဧကံ၊ “နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ”တိ ဧကံ၊ “ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿ-
တိ”တိ ဧကံ၊ “အနဝဇ္ဇတာ စာ”တိ ဧကံ။ ဖာသုဝိဟာရော ပန ဘောဇနာနိ-
သံသောတိ။ ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတံ အာဟာရံ အာဟာရေန္တော ပဋိသင်္ခါ
ယောနိသော ပိဏ္ဍပတံ ပဋိသေဝတိ နာမ။

ယတ္ထ ယတ္ထာတိ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသေန သေန-သဒ္ဓဿ အဓိကရဏတ္ထဝုတ္တိမာဟ။
တထာ အာသန-သဒ္ဓဿာတိ။ အနုယောဂါဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပါသာ-
ဒါဒိ၊ မဇ္ဇာဒိဉ္စ သင်္ဃာတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝိဟာရေ ဝါ အနုယောဂါဒိနိ ဝါ
အာသတိတိ ဝိဟာရအနုယောဂါဒိကေ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဣမ အာဒိ-
သဒ္ဓေန ဝိဌသန္တတာဒိနမ္ပိ သင်္ဃဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိသဟနဋ္ဌေနာတိ
အဘိဘဝနဋ္ဌေန၊ ဝိဗာနေနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ ဥတုယေဝ ဥတုပရိသယောတိ

သီတုဏှာဒိဥတုယေဝ အသပ္ပါယော ဝုတ္တနယေန ဥတုပရိဿယော။ တဿ ဥတုပရိဿယဿ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ အနုပ္ပန္နဿ အနုပ္ပါဒနတ္ထံ၊ ဥပ္ပန္နဿ ဝူပသမနတ္ထဉ္စာတိ အတ္ထော။ နာနာရမ္မဏတော ပဋိသံဟရိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတေ ဧကသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ သမ္ပဒေဝ လယနံ ပဋိသလ္လာနံ၊ တတ္ထ အာရာမော အဘိရတိ ပဋိသလ္လာနာရာမော၊ တဒတ္ထံ။ သေနာသနံ ဟိ ဝိဝိတ္တံ ယောဂိနော ဘာဝနာနုကူလံ သုညာဂါရဘာဝတော။ တံ ပနေတံ အတ္ထဒ္ဓယံ ဝိဘာဝေတုံ “ယော သရီရာဗာဓစိတ္တဝိက္ခေပကရော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဧကိ-
ဘာဝသုခတ္ထန္တိ ဧကိဘာဝဟေတုကံ သုခံ ဧကိဘာဝသုခံ၊ တဒတ္ထံ။ ဂဏသင်္ဂ-
ဏိကကိလေသသင်္ဂဏိကာဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ။

ယဒိ ဥတုယေဝ ဥတုပရိဿယော၊ “ဥတု စ သီတုဏှ”န္တိ သီတုဏှပဋိဃာတံ ဝတွာ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ကမဉ္စာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “နိယတံ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ”န္တိ ဧတေန “သီတဿ ပဋိဃာတာယ ဥဏှဿ ပဋိဃာတာယာ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ သီတုဏှံ အနိယတံ ကဒါစိ ကဒါစိ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ၊ ဥတုပရိဿယော ပန သပ္ပဒါဘာဝိ အဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေတိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရောတိ “သီတာဒိကော၊ အသပ္ပါယော”တိ စ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဝိဝဋ္ဋင်္ဂဏရုက္ခမူလာဒိသု နိသိန္နဿ အပရိ-
ဂုတ္တိယာ အသံဝုတဒ္ဓါရာဒိတာယ ပါကဋ္ဌပရိဿယာ၊ အသပ္ပါယရူပဒဿနာ-
ဒိနာ အပါကဋ္ဌပရိဿယံ စ ဘိက္ခုဿ ကာယစိတ္တာနံ အာဗာဓံ ကရေယျ။ ယတ္ထ ဝုတ္တေ သေနာသနေ အာဗာဓံ န ကရေန္တိ။ ဧဝံ ဇာနိတွာတိ ဥဘယ-
ပရိဿယရဟိတန္တိ ဧဝံ ဥတွာ ပဋိသေဝန္တော ဘိက္ခု ဝေဒိတဗ္ဗောတိ သမ္ပန္တော။

ဓာတုက္ခောဘလက္ခဏဿ၊ တံဟေတုကဒုက္ခဝေဒနာလက္ခဏဿ ဝါ ရောဂဿ ပဋိပက္ခဘာဝေါ ပဋိအယနဋ္ဌော။ တေနာဟ “ပစ္စနိကဂမနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော”တိ၊ ဝူပသမနဋ္ဌေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဿ ကဿစိတိ သပ္ပိ-
အာဒိသု ယဿ ကဿစိ။ သပ္ပါယဿာတိ ဟိ တဿ ဝိကာရဝူပသမေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဘိသက္ကဿ ကမ္မံ တေန ဝိဓာတဗ္ဗတော။ တေနာဟ “တေန အနုညာတတ္တာ”တိ။ နဂရပရိက္ခာရေဟိတိ နဂရံ ပရိဝါရေတွာ ရက္ခဏ-
ကေဟိ။ ဝိဝဋ္ဌပရိက္ခေပေါ^၁ ပရိက္ခာ ဥဒ္ဓာပေါ ပါကာရော ဧသိကာ ပလိသော ပါကာရပတ္တဏှိလန္တိ သတ္တ “နဂရပရိက္ခာရာ”တိ ဝဒန္တိ။ သီလပရိက္ခာရောတိ^၂

၁-ကဝါဠပရိက္ခေပေါ(သီ)၊ တဋ္ဌပရိက္ခေပေါ(သျှာ)

၂-သေတပရိက္ခာရော(သျှာ၊ က)

သုဝိသုဒ္ဓသီလာလင်္ကာရော။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ဣဓ “ရထော”တိ အဓိပ္ပေဒတော။ တဿ စ သမ္မာဝါစာဒယော အလင်္ကာရဋ္ဌေန “ပရိက္ခာရော”တိ ဝုတ္တာ။ ဇီဝိတ-
ပရိက္ခာရတိ ဇီဝိတဿ ပဝတ္တိကာရဏာနိ။ သမုဒါနေတဗ္ဗာတိ သမ္မာ ဥဗ္ဗိ
ဥဗ္ဗိ အာနေတဗ္ဗာ ပရိယေသိတဗ္ဗာ။ ပရိဝါရောပိ ဟောတိ အန္တရာယာနံ ပရိ-
တော ဝါရဏတော။ တေနာဟ “ဇီဝိတ။ ပ။ ရက္ခဏတော”တိ။

တတ္ထ အန္တရန္တိ ဝိဝရံ၊ ဩကာသောတိ အတ္ထော။ ဝေရိကာနံ အန္တရံ အဒေတွာ
အတ္တနော သာမိကာနံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတသေဝကာ ဝိယ ရက္ခဏတော။
အဿာတိ ဇီဝိတဿ။ ကာရဏဘာဝတောတိ စိရပ္ပဝတ္တိယာ ကာရဏဘာ-
ဝတော။ ရသာယနဘူတံ ဟိ ဘေသဇ္ဇံ သုစိရမ္ဘိ ကာလံ ဇီဝိတံ ပဝတ္ထေတိယေဝ။
ယဒိပိ အနုပ္ပန္နာ ဧဝ ဒုက္ခဝေဒနာ ဘေသဇ္ဇပရိဘောဂေန ပဋိဟညန္တိ၊
န ဥပ္ပန္နာ တာသံ သရသေနေဝ ဘိဇ္ဇနတော၊ ဥပ္ပန္နသဒိသာ ပန “ဥပ္ပန္နာ”တိ
ဝုစ္စန္တိ။ ဘဝတိ ဟိ တံသဒိသေသု တဗ္ဗောဟာရော၊ ယထာ သာ ဧဝ တိတ္ထိရိ၊
တာနိယေဝ ဩသဓာနိတိ။ တဿာ ဝုတ္တံ “ဥပ္ပန္နာနန္တိ ဇာတာနံ ဘူတာနံ
နိဗ္ဗတ္တာနံ”န္တိ။ သဗ္ဗယတော ပဋ္ဌာယ သော ဓာတုက္ခောဘော သမုဋ္ဌာနံ ဧတေ-
သန္တိ တံသမုဋ္ဌာနာ။ “ဒုက္ခဝေဒနာ”တိ ဝတ္တာ သာ အကုသလသဘာဝါပိ
အညှိတိ တတော ဝိသေသေတုံ “အကုသလဝိပါကဝေဒနာ”တိ ဝုတ္တံ။
ဗျာဗာဓနဋ္ဌေန ဗျာဗာဓော၊ ဗျာဗာဓောဝ ဗျာဗန္ဓိ၊ ဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။ နတ္ထိ ဧတ္ထ
ဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ၊ နိဒ္ဒါက္ခတော။ တေနာဟ “အဗျာဗန္ဓုပရမတာယာ”တိ
နိဒ္ဒါက္ခပရမတာယာတိ။ တံ ဒုက္ခန္တိ ရောဂနိမိတ္တကံ ဒုက္ခံ။

စိဝရာဒိနံ ပစ္စယာနံ နိဿယနံ ပရိဘောဂေါ ဧဝါတိ ဒဿေတုံ “တေ
ပဋိစ္စ နိဿာယာ”တိ ဝတ္တာ “ပရိဘုဉ္ဇမာနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပဝတ္ထန္တိတိ ဇီဝန္တိ။
ဇီဝနမ္ဘိ ဟိ ပဝတ္ထနံ ၊ ယတော ဇီဝိတံ ဣဒံ “ပဝတ္ထနရသ”န္တိ ဝုစ္စတိ။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိဝိဇ္ဇနာ

၁၉။ ၊ ဧဝံ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိဘေဒေန နိဒ္ဓိဋ္ဌံ သီလံ ပုန သာဓန-
ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “ဝေမေတသ္မိ”န္တိ အာဒိမာရဋ္ဌံ။ တတ္ထ သာမိယတိ သမ္မာ-
ဒိယတိ ဧတေနာတိ သာဓနံ၊ သဒ္ဓါ သာဓနံ ဧတဿာတိ သဒ္ဓါသာဓနော။ နန စ
ဝိရိယသတိပညာဟိပိ ဝိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရာ န သိဇ္ဈတိတိ? သစ္စံ န သိဇ္ဈတိ၊
သဒ္ဓါယ ပန ဝိသေသဟေတုဘာဝံ သန္ဓာယ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ

“သာဝကဝိသယာတိတတ္တာ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ”တိ။ ဂရုကလဟုကာဒိ-
ဘေဒေ ဩတိဏ္ဏေ ဝတ္ထုသ္မိံ တဿ တဿ အပရာဓဿ အနုရူပံ သိက္ခာပဒ-
ပညာပနံ နာမ သာဝကာနံ အဝိသယော၊ ဗုဒ္ဓါနံ ဧဝံ ဝိသယော။ သိက္ခာပဒ-
ပညာပနံ တာဝံ တိဋ္ဌတု၊ တဿ ကာလောပိ နာမ သာဝကာနံ အဝိသယော၊
ဗုဒ္ဓါနံ ဧဝံ ဝိသယောတိ ဒဿေန္တော “သိက္ခာပဒပညတ္တိယာစနပဋိက္ခေပေါ
စေတ္ထ နိဒဿန”န္တိ အာဟ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “အာဂမေဟိ တံ သာရိပုတ္တ၊
အာဂမေဟိ တံ သာရိပုတ္တ၊ တထာဂတောဝံ တတ္ထ ကာလံ ဇာနိဿတိ”တိ။
တတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော။ တေန “အပညတ္တံ န ပညပေမ၊ ပညတ္တံ န
သမုတ္တိန္ဒာမ၊ ယထာပညတ္ထေသု သိက္ခာပဒေသု သမာဒါယ ဝတ္တာမာ”တိ၊
ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သဒ္ဓါယာတိ သဒ္ဓဟနေန^၁ သတ္တရိ၊ ဓမ္မေ စ
သဒ္ဓါယ ပစ္စုပ္ပန္တာပနေန^၂။ ဇီဝိတေပိ ပဂေဝ ဇီဝိတပရိက္ခာရေတိ အဓိပ္ပါယော။

ကိကိံ အဏ္ဏန္တိ ကိကိသကုဏိကာ ဝိယ အတ္တနော အဏ္ဏံ။ သာ ကိရ ဇီဝိတမ္ပိ
ပရိစ္စဇိတွာ အဏ္ဏမေဝ ရက္ခတိ။ စမရိဝ ဝါလမိန္တိ စမရိမိဂေါ ဝိယ^၃ အတ္တနော
ဝါလမိ။ စမရိမိဂါ ကိရ ဗျာဓေန ပရိပါတိယမာနာ ဇီဝိတမ္ပိ ပရိစ္စဇိတွာ
ကဏ္ဍကရမ္မာဒိသု လင်္ဂံ အတ္တနော ဝါလမေဝ ရက္ခန္တိ။ ဝိယံ ပုတ္တံ ဧကေန္တိ
အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ယထာ ဟိ ဧကပုတ္တကော ကုဋုမ္ပိကော တံ ဧကပုတ္တံ၊
ဧကနယနော စင်္ဂံ တံ ဧကနယနံ သုဋ္ဌုတရံ ရက္ခတိ။ တထေဝ သီလံ အနုရက္ခ-
မာနကာတိ အနုကမ္ပနဝသေန ဝုတ္တံ။ သုပေသလာတိ သုဋ္ဌု ဝိယသီလာ။ သဒါ
သဗ္ဗကာလံ ဒဟရမဇ္ဈိမထေရကာလေသု။ ဆန္တမ္ပိ ဂါရဝါနံ ဝသေန သဂါရ-
ဝါ၊ ဂရုကာရဝန္တောတိ အတ္ထော။

ဝေမေဝ ခေါတိ ယထာ မဟာသမုဒ္ဓေါ ဌိတဓမ္မော ဝေလံ နာတိက္ကမတိ၊
ဝေမေဝ။ မမ သာဝကာတိ အရိယသာဝကေ သန္တာယာဟ။ တေ ဟိ ဓုဝသိ-
လာ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေတိ ဇီဝိတဟေတုပိ သီလဿ အဝီတိက္ကမနေ။

မဟာဝတ္တနိအဋ္ဌဝိ နာမ ဝိဇ္ဈာဋ္ဌဝိ။ ဟိမဝန္တပဿေ အဋ္ဌဝိတိ ကေမိ။ ထေရန္တိ
နာမဂေါတ္တဝသေန အပညာတံ ဧကံ ထေရံ။ နိပဇ္ဇာပေသံ ဂန္တာ ကဿမိ မာ
အာရောစေယျာတိ။

၁-ဝိ ၁-၁၀-ပိဋ္ဌေ။

၄-ပစ္စုပ္ပန္တာနေန (က)

ဝိသုဒ္ဓိ -၇ ၁-၅-န-၇-ဃ

၂-ဝိ ၁-၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။

၅-မိဂိ ဝိယ (သိ)

၃-သဒ္ဓါဂဟနေန (က)

၆-ဧကနယနေဝ (သျှာ)

ပူတိလတာယာတိ ဂဠောစိလတာယ။ သမသီသီတိ ဇိဝိတသမသီသီ။
ယဿ ဟိ ကိလေသသီသံ အဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပရိယာဒိ-
ယတိ၊ တတော ဧကေနဝိသတိမေ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေ ပတိဋ္ဌာယ ဘဝင်္ဂါတ္တ-
ရဏေ ဝဋ္ဋသီသံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ စုတိစိတ္တံ ပရိယာဒိယတိ၊ သော ဣမာယ ဝါရသမ-
တာယ “ဇိဝိတသမသီသီ”တိ ဝုစ္စတိ။ သော စ ထေရော တထာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။
တေန ဝုတ္တံ “သမသီသီ ဟုတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိ”တိ။ အဘယတ္ထေရော ကိရ
မဟာဘိညော။ တသ္မာ စေတိယံ ကာရာပေသီတိ ဝဒန္တိ။ အပ္ပေဝါတိ အပ္ပေဝ
နာမ အတ္တနော ဇိဝိတမ္ပိ ဇဟေယျ၊ န ဘိန္ဒေတိ န ဘိန္ဒေယျ၊ န ဝိတိက္ကမေယျ။

သတိယာ အဓိဋ္ဌိတာနန္တိ ပဂေဝ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ အာရက္ခဝသေန
အဓိဋ္ဌိတာနံ ဣန္ဒြိယာနံ။ အနန္တာသမဝနိယတောတိ ဒွါရဘာဝေန အဘိဇ္ဈာဒိဟိ
အနနုဗန္ဓိတဗ္ဗတော။ ဝရန္တိ သေဋ္ဌံ။ တတ္တာယာတိ ဥဏှာယ။ အာဒိတ္တာယာတိ
အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဒိတ္တာယ။ သမ္ပန္နလိတာယာတိ သမန္တတော ဇလန္တိယာ။
သဇောတိဘူတာယာတိ ဧကဇာလိဘူတာယ။ သမ္ပလိမဋ္ဌန္တိ သဗ္ဗသော အာမဋ္ဌံ၊
အဋ္ဌိတန္တိ အတ္ထော။ န တွေဝ ဝရန္တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဂူပေသုတိ
ဂူပါရမ္ပဏေသု။ အနုဗျဉ္ဇနသော နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ ကိလေသာနံ အနု အနု
ဗျဉ္ဇနဝသေန ဥပ္ပါဒနေန ပါကဋီကရဏဝသေန၊ သုဘာဒိနိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊
အထ ဝါ အနုဗျဉ္ဇနသောတိ ဟတ္ထပါဒါဒိအနုဗျဉ္ဇနတော၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ
ဣတ္ထိပရိသာဒိသုဘာဒိနိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ။ စက္ခုဒွါရာဒိပဝတ္တဿာတိ စက္ခုဒွါရာဒိဟိ
ပဝတ္တဿ။ ဝိညာဏဿာတိ ဇဝနဝိညာဏဿ။ နိမိတ္တာဒိဂ္ဂါဟံ နိသေဓေန္တေန
သမ္မာဒေတဗ္ဗောတိ သမ္ပန္နော။ အသံဝိဟိတသာခါပရိဝါရန္တိ သမ္မာ အဝိဟိတ-
ဝတိပရိက္ခေပံ။ ပရဿ ဟာရိဟိတိ ပရသန္တကာဝဟာရကေဟိ စောရေဟိ။
သမတိဝိဇ္ဈတိတိ သဗ္ဗသော အတိဝိဇ္ဈတိ အနုပဝိသတိ။

ဂူပေသုတိ ဂူပဟေတု ဂူပနိမိတ္တံ။ ဥပ္ပဇ္ဇနကအနတ္တတော ရက္ခ ဣန္ဒြိယန္တိ
သမ္ပန္နော။ ဧဝံ သေသေသု။ ဧတေ ဟိ ဒွါရာတိ ဧတေ စက္ခာဒိဒွါရာ။
သတိကဝါဠေန အသံဝုတတ္တာ ဝိဝဋ္ဌာ။ တတော ဧဝ အရက္ခိတာ။ ကိလေ-
သုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုဘာဝေန တံသမဂ္ဂိနံ ဟနန္တိတိ ကာရဏူပစာရေနေဝ
ဝုတ္တံ။ ဧတေ ဝါ ဂူပါဒယော။ ကိလေသာနံ အာရမ္မဏဘူတာ ဒွါရာ
စက္ခာဒိဒွါရာ။ တေ ကိဒိသာ ဝိဝဋ္ဌာ အရက္ခိတာ အသံဝုတစက္ခာဒိဟေတု
တံသမဂ္ဂိနံ ဟနန္တိတိ ကာရဏူပစာရေနေဝ ဝုတ္တံ။ အဝါရန္တိ ဂေဟံ။ ဒုန္တန္တိ
န သမ္မာ ဆာဒိတံ။ အဘာဝိတန္တိ လောကုတ္တရဘာဝနာရဟိတံ။

သမ္မာဒိတေတိအာဒိဿ ဝေါဒါနံ^၁ ပက္ခဿ အတ္ထော ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန သဗ္ဗသော ကိလေသာနံ အနုပ္ပါဒေါ အတိဥက္ကဋ္ဌ-
ဒေသနာ မဂ္ဂေနာဂတသဒိသတ္တာ။ သမ္မာဒေတဗ္ဗောတိ “န ပုနေဝံ ကရိဿ”န္တိ
အဓိဋ္ဌာနသုဒ္ဓိယာ သမ္မာဒေတဗ္ဗော။

အရနာပဗ္ဗဇိတေနာတိ န စိရပဗ္ဗဇိတေန၊ နဝပဗ္ဗဇိတေနာတိ အတ္ထော။
ကာမရာဂေန ဥယျာဒိတိ ကာမရာဂဂ္ဂိနာ ပရိဥယျာမိ။ သော စ ပန ဒါဟော
ဣဒါနိ စိတ္တဂတောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “စိတ္တံ မေ ပရိဥယျတိ”တိ။ သာရူတိ
အာယာစနာ။ နိဗ္ဗာပနန္တိ တဿ နိဗ္ဗာပနုပါယံ။ ဂေါတမာတိ ထေရံ
ဂေါတ္တေန အာလပတိ။

သညာယ ဝိပရိယေသာတိ “အသုဘေ သုဘ”န္တိ ပဝတ္တသညာဝိပရိယေ-
သဟေတု ဝိပရိတသညာနိမိတ္တံ။ နိမိတ္တံ ပရိဝဇ္ဇေဟိ ကိဒိသံ? ရာဂူပသဉ္စိတံ
ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ သုဘနိမိတ္တံ ပရိဝဇ္ဇေဟိ န မနသိ ကရေဟိ။ န ကေဝလံ
သုဘနိမိတ္တဿာမနသိကာရော ဧဝ၊ အထ ခေါ အသုဘဘာဝနာယ
အတ္တနော စိတ္တံ ဘာဝေဟိ။ ကထံ? ကေဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ ယထာ တံ အသုဘာ-
ရမ္မဏေ ဝိက္ခေပါဘာဝေန ကေဂ္ဂံ၊ သုဋ္ဌ၊ အပ္ပိတဘာဝေန သုသမာဟိတဉ္စ
ဟောတိ၊ ဧဝံ ဘာဝေဟိတိ။ ဧဝံ သမထဘာဝနာယ ကာမရာဂဿ ဝိက္ခမ္ဘနံ
ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သမုစ္ဆေဒနဝိမိံ ဒဿေတုံ “သင်္ခါရေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ သင်္ခါရေ ပရတော ပဿာတိ သဗ္ဗေပိ သင်္ခါရေ အဝိဓေယျကတာယ
“ပရေ”တိ ပဿ။ အနိစ္စတာယ ပန ဥဒယဗ္ဗယပဋိဝိဋ္ဌိတတ္တာ ဒုက္ခတော၊
အနတ္တသဘာဝတ္တာ၊ အတ္တဝိရဟတော စ နော အတ္တတော ပဿ။ ဧဝံ
လက္ခဏတ္ထယံ အာရောပေတွာ ဝိပဿနံ ဝဗ္ဗေန္တော မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ စတုတ္ထ-
မဂ္ဂေန သဗ္ဗသော နိဗ္ဗာပေဟိ မဟာရာဂံ တေဘူမကဿ အဘိဘဝနတော
မဟာဝိသယတာယ မဟာရာဂံ ဝူပသမေဟိ။ ယထာ ဧတရဟိ၊ ဧဝံ မာ
ဥယျိတ္ထော ပုနပ္ပါနန္တိ ဒဠတရံ ရာဂဝိနောဒနေ နိယောဇေသိ။

ဧဝံ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဿ သမ္မာဒနေ ဝိမိံ ဒဿေတွာ ဧဝံ တံ သုသမ္မာဒိတံ
ဟောတိတိ နယံ ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိနာ တတ္ထ ပရိပူရကာရိနော
ထေရေ နိဒဿေတိ။ တတ္ထ “လေဏံ န ဥလ္လောကိတပုဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ သဗ္ဗတ္ထေဝ
ထေရဿ ယုဂမတ္တဒဿိတာယ ဝုတ္တံ။ ကိံ ပန ထေရော သေနာသနံ န

သောဓေတိ? “ဥလ္လောကာ ပဌမံ ဩဟာရေတဗ္ဗ” နှိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ အန္တေဝါသိကာ-
ဒယော ဧဝံ ကိရဿ သေနာသနံ သောဓေန္တိ။ အဿ နာဂရက္ခဿ။

တသ္မိံ ဂါမေတိ မဟာဂါမေ။ တရုဏာ ထညဝိဝနကာ ပုတ္တမိတရော
ယာသံ တာ တရုဏပုတ္တာ၊ တာသံ။ လဉ္ဇာပေသီတိ ထနပဋိကာယ
ထနေ ဗန္ဓာပေတွာ ရာဇမုဒ္ဓိကာယ လဉ္ဇာပေသိ။ ရာဇာ ထေရံ စိရတရံ ဒဠု
ကာလဝိက္ခေပံ ကရောန္တော “သွေ သီလာနိ ဂဏှိဿာမီ” တိ အာဟ။
ထေရော ရညော ၁ ဒေဝိယာ ၈ ဝန္တနကာလေ သတ္တာကာရမတ္တံ ဂဏှာတိ။
ဣတ္ထိ ပုရိသောတိ ပန ဝိဝေကံ န ကရောတိ။ တေနာဟ “ဝဝတ္ထာနံ န
ကရောမီ” တိ။ “အဟော သုပရိသုဒ္ဓသီလော ဝတာယံ အယျော” တိ ဒဏှဒီပိကံ
ဂဟေတွာ အဋ္ဌာသိ။ အတိပရိသုဒ္ဓံ ပါကဋန္တိ သပ္ပါယလာဘေန ကမ္မဋ္ဌာနံ
အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓံ ဝိဘူတံ အဟောသိ။ သကလံ ပဗ္ဗတံ ဥန္နာဒယန္တောတိ
ပထဝိကမ္မနေန သကလံ ပဗ္ဗတံ ဧကံ နိန္နာဒံ ကရောန္တော။ တန္တိဝါသိဒေဝတာနံ
သာဓုကာရဒါနေနာတိ ကေစိ။ အန္တောတိ အနဝဋ္ဌိတော။ ဗာလောတိ
တရုဏဒါရကော။ ဥတြေတ္ထောတိ ဉှတကေဟိ ဝိနာဘာဝေန သန္တိန္တော။

ဝိသဂဏှကရောဂေါတိ ထနကန္တုရောဂမာဟ။ မာသရောဂါဒိကောပိ ၂
ဝိသဂဏှကရောဂေါတိ ဝဒန္တိ။ ယတော ပဗ္ဗဇိတော၊ တတော ပဋ္ဌာယ
ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဘုတိတိ အတ္ထော။ ဣန္ဒြိယာနီတိ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလာနိ။
တေသု ဟိ ဘိန္ဒေသု ဣန္ဒြိယာနိပိ ဘိန္နာနီတိ ဝုစ္စန္တိ အာရက္ခာဘာဝတော၊
ဣန္ဒြိယာနေဝ ဝါ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟဿ ခွါရဘူတာနိ ဘိန္နာနိ နာမ
တံသမဂီနေ အနတ္ထုပ္ပတ္တိတော၊ ဝိပရိယာယတော အဘိန္နာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
ဣန္ဒြိယာနံ ဝါ အယောနိသော ဥပသံဟာရော ဘေဒနံ၊ ယောနိသော
ဥပသံဟာရော အဘေဒနန္တိ အပရေ။ ဖိတ္တတ္ထေရောဝါတိ မဟာဖိတ္တတ္ထေရော
ဝိယ။ ဓရေတိ သေဋ္ဌေ။

တထာ ဝီရိယေနာတိ တထာ-သဒ္ဓေန ဝီရိယံ ဝိသေသေတိ။ ယထာ
သတိ အနဝဇ္ဇလက္ခဏာဝ ဣန္ဒြိယသံဝရသာဓနံ၊ တထာ ဝီရိယံ အနဝဇ္ဇ-
လက္ခဏံ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသာဓနန္တိ။ ဝီရိယာပေက္ခမေဝ ဝိသေသနံ ဒဠုဗ္ဗံ။
တေနေဝါဟ “သမ္မာအာရဒ္ဓဝီရိယဿာ” တိ။ အယုတ္တာ သေနာ အနေသနာ၊
ယထာဝုတ္တမိစ္ဆာဇီဝသင်္ဂဟာ ၇။ သာ ဧဝံ သတ္တုသာသနဿ န ပတိရူပါတိ
အပ္ပတိရူပံ၊ တံ အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ။ အထ ဝါ ပတိရူပဝိရောမိနိ အပ္ပတိရူပါ၊

ပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ ဓုတင်္ဂနိယမဝိရောမိနိ ယဿ ကဿစိ သလ္လေခဝိ-
ကောဝိနိ ပဋိပတ္တိ။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ စ-သဒ္ဓေါ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ အနေသနံ၊ အပ္ပတိ-
ရူပဉ္စ ပဟာယာတိ။ ပဋိသေဝမာနေန ပရိဝဇ္ဇယတာ သမ္မာဒေတဗ္ဗာတိ
သမ္ပန္နော။ “ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒေ”တိ ဣမိနာဝ ဓမ္မဒေသနာဒိနံ ပရိသုဒ္ဓါယ
သမုဋ္ဌာနတာ ဒီပိတာ ဟောတိတိ “ဓမ္မဒေသနာဒိဟိ စဿ ဂုဏေဟိ
ပသန္တာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဗာဟုသစ္စဝတ္တပရိပူရဏဇုရိယာပယသမ္ပတ္တိ-
အာဒိနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓုတဂုဏေ စဿ ပသန္တာနန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ
နယော။ ဝိဇ္ဇာပါတစရိယာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန မိတ္တသုဟဇ္ဇပံသုကူလ-
စရိယာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဓုတင်္ဂနိယမာနုလောမေနာတိ တံတံဓုတင်္ဂ-
နိယတာယံ ပဋိပတ္တိယာ အနုလောမဝသေန၊ အဝိကောပနဝသေနာတိ
အတ္ထော။ မဟိစ္ဆဿေဝ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇိဝိကာ၊ န အပ္ပိစ္ဆဿ။ အပ္ပိစ္ဆတာယ
ဥက္ကံသဂတာယ မိစ္ဆာဇီဝဿ အသမ္ဘဝေါ ဧဝါတိ ဒသေတုံ “ဧကဗျာဒိဂ္ဂပ-
သမတ္ထ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပူတိဟရိတကီတိ ပူတိမုတ္တပရိဘာဝိတံ၊
ပူတိဘာဝေန ဝါ ဆဒ္ဓိတံ ဟရိတကံ။ အရိယဝံသော ဧတဿ အတ္ထိတိ၊
အရိယဝံသေ ဝါ နိယုတ္ထောတိ အရိယဝံသိကော၊ ပစ္စယဂေဓဿ ဒူရသမုဿာ-
ရိတတ္တာ ဥတ္တမော စ သော အရိယဝံသိကော စာတိ ဥတ္တမအရိယဝံသိကော။
ယဿ ကဿစိတိ ပရိဂ္ဂဟိတာပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂေသု ယဿ ကဿစိ။

နိမိတ္တံ နာမ ပစ္စယေ ဥဒ္ဓိဿ ယထာ အဓိပ္ပါယော ဉာယတိ ဧဝံ
နိမိတ္တကဗ္ဗံ။ ဩဘာသော နာမ ဥဇုကမေဝ အကထေဘွာ ယထာ အဓိပ္ပါယော
ဝိဘူတော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဩဘာသနံ။ ပရိကထာ နာမ ပရိယာယေန ကထနံ။
တထာ ဥပ္ပန္နန္တိ နိမိတ္တာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နံ။

ဒွါရံ ဒိန္နန္တိ ရောဂသိသေန ပရိဘောဂဿ ဒွါရံ ဒိန္နံ။ တသ္မာ အရောဂ-
ကာလေပိ ပရိဘူဉ္စိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ န ဟောတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ
“ကိဉ္ဇာပိ အာပတ္တိ န ဟောတိ”တိအာဒိ။ န ဝဇ္ဇတိတိ သလ္လေခပဋိပတ္တိယံ
ဌိတဿ န ဝဇ္ဇတိ၊ သလ္လေခံ ကောပေတိတိ အဓိပ္ပါယော။ “အာဇီဝံ ပန
ကောပေတိ”တိ ဣမိနာဝ သေနာသနပဋိသံယုတ္တဓုတင်္ဂရေဿ နိမိတ္တာဒယော
န ဝဇ္ဇန္တိတိ ဝဒန္တိ။ တဒညဓုတင်္ဂရေဿာပိ န ဝဇ္ဇန္တိယေဝါတိ အပရေ။
အကရောန္တောတိ ယထာသကံ အနုညာတဝိသယေပိ အကရောန္တော။
အညတြေဝါတိ ဌပေတွာ ဧဝံ။

ဂဏဝါသံ ပဟာယ အရညာယတနေ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိဝေကဿ မုဒ္ဒဘူတာယ အဂ္ဂဗလသမာပတ္တိယာ ဝိဟရန္တော မဟာထေရော “ပဝိဝေကံ ဗြူဟယမာ-
 နော”တိ ဝုတ္တော။ ဥဒရသန္တိဿိတော ဝါတာဗာဓော ဥဒရဝါတာဗာဓော။
 အသမ္ဘိန္နံ ခီရံ တေဿာတိ အသမ္ဘိန္နခီရံ၊ တဒေဝ ပါယာသန္တိ အသမ္ဘိန္နခီရ-
 ပါယာသံ၊ ဥဒကေန အသမ္ဘိဿခီရေန ပက္ကပါယာသန္တိ အတ္တော။ တဿာတိ
 ပါယာသဿ။ ဥပ္ပတ္တိမူလန္တိ “ဝိဟိကာလေ မေ အာဝုသော မာတာ
 သပ္ပိမဓုသက္ကရာဒိဟိ ယောဇေတွာ အသမ္ဘိန္နခီရပါယာသံ အဒါသိ၊ တေန မေ
 ဖာသု အဟောသီ”တိ အတ္တနော ဝစိနိစ္ဆာရဏသင်္ခါတံ ဥပ္ပတ္တိဟေတု။ “အပရိ-
 ဘောဂါရဟော ဝိဇ္ဇာပါတော”တိ ကဿ ဝုတ္တံ၊ နန ထေရဿ ဩဘာ-
 သနာဒိစိတ္တုပ္ပတ္တိယေဝ နတ္တိတိ? သစ္စံ နတ္တိ၊ အဇ္ဈာသယံ ပန အဇာနန္တာ
 ဧကစ္စေ ပုထုဇနာ တထာ မညေယျ၊ အနာဂတေ စ သဗြဟ္မစာရိနော ဧဝံ မမ
 ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇေယျန္တိ ပဋိက္ခိပိ။ အပိစ မဟာထေရဿ ပရမုက္ခံသဂတာ
 သလ္လေခပဋိပတ္တိ။ တထာ ဟိ ဒဟရဘိက္ခုနော “ကဿ သမ္ဗန္ဓံ န မနာပ”န္တိ၊
 ဝစနံ နိဿာယ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ ပိဋ္ဌခါဒနိယံ န ခါဒတိ။

ဝစိဝိညတ္တိဝိပ္ပာရာတိ ဝစိနိစ္ဆာရဏဟေတု။ အတ္တဝိညာပနဝသေန ပဝတ္တ-
 မာနော ဟိ သဒ္ဓေါအသတိပိ ဝိညတ္တိယာ တဿ ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝေ
 ဝစိဝိညတ္တိဝသေနပဝတ္တတိတိ “ဝစိဝိညတ္တိဝိပ္ပာရော”တိ ဝုဇ္ဇတိ။ ဘုတ္တောတိ
 ဘုတ္တဝါ သစေ ဘဝေယျံ အဟံ။ သာတိ အဿ။ အကာရလောပေန ဟိ
 နိဋ္ဌေသော “ဧဝံသတေ”တိအာဒိသု? ဝိယ။ အန္တရုဏန္တိ အန္တဘောဂေါ။ ဗဟိ
 စရေတိ အာသယတော နိက္ခမိတွာ ဂေါစရဂ္ဂဟဏဝသေန ဗဟိ ယဒိ ဝိစရေယျ။
 ပရမပ္ပိစ္ဆံ ဒဿေတုံ လောကဝေါဟာရေနေဝမာဟ။ လောကေ ဟိ အယုတ္တ-
 ဘောဇနံ ဩဒရိယံ? ဂရဟန္တာ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ကိံသု နာမ တဿ အန္တာနိ ဗဟိ
 စရန္တိ”တိ။ အာရာဓေမိတိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ရာဓေမိ၊ ဝသေ ဝတ္တေမိတိ
 အတ္တော။

မဟာတိဿတ္တေရာ ကိရ ဒုတ္တိက္ခကာလေ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော ဘတ္တစ္ဆေဒေန၊
 မဂ္ဂကိလမထေန စ ကိလန္တကာယော ဒုဗ္ဗလော အညတရဿ ဖလိတဿ
 အဗ္ဗဿ မူလေ နိပဇ္ဇိ၊ ဗဟူနိ အဗ္ဗဗလာနိ တဟံ တဟံ ပတိတာနိ ဟောန္တိ။
 တတ္ထေကော ဝုဇ္ဇတရော ဥပါသကော ထေရဿ သန္တိကံ ဥပဂန္တာ ပရိဿမံ

၁-ရဿသမ္ဗန္ဓံ (က) ၂-ဝိ ၂-၉၇၊ ၁၁၈၊ ၂၅၃၊ ၄၆၃၊ ၄၆၅၊ ၆ ၄-၃၅၈-ပိဋ္ဌေသု။
 ၃-မ ၁-၁၃၊ အံ ၂-၃၄၁၊ အံ ၃-၁၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၄-ဥဒရိယံ (သု) ၅-သာဓေမိ (သီ၊က)

ဥတွာ အဗ္ဗပါနံ ပါယေတွာ အတ္တနော ဝိဋ္ဌိံ အာရောပေတွာ ဝသနဋ္ဌာနံ
နေတိ။ ယေရော—

“န ဝိတာ နပိ တေ မာတာ၊ န ဉှတိ နပိ ဗန္ဓဝေါ။

ကရောတေ'တာဒိသံ ကိစ္စံ၊ သီလဝန္တဿ ကာရဏာ”တိ—

အတ္တာနံ ဩဝဒိတွာ သမ္မသနံ အာရတိတွာ ဝိပဿနံ ဝဍေတွာ တဿ
ဝိဋ္ဌိဂတော ဧဝ မဂ္ဂပဋိပါဂ္ဂိယာ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ ဣမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“အဗ္ဗခါဒကမဟာတိဿတ္ထေရဝတ္ထုပိ စေတ္ထ ကထေတဗ္ဗ”န္တိ။ သဗ္ဗထာဝီတိ
သဗ္ဗပ္ပကာရေနပိ အနေသနဝသေန၊ စိတ္တုပ္ပတ္တိဝသေနပိ၊ ပဂေဝ ကာယဝစိဝိပ္ပန္နိ-
တဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “အနေသနာယာ”တိအာဒိ။

အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေ ဣဏပရိဘောဂအာပတ္တိအာဒိနဝဿ၊ တဗ္ဗိ-
ပရိယာယတော ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေ အာနိသံသဿ စ ဒဿနံ အာဒိ-
နဝါနိသံသဒဿနံ။ တဿ ပန ပစ္စယာဓိကာရတ္တာ ဝုတ္တံ “ပစ္စယေသု”တိ။
ကာရဏကာရဏမ္ပိ ဟိ ကာရဏဘာဝေန ဝုစ္စတိ ယထာ တိဏေဟိ
ဘတ္တံ သိဒ္ဓန္တိ။ ယေန ကာရဏေန ဘိက္ခုနော အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ
နာမ သိယာ၊ တသ္မိံ ဝဇ္ဇိတေ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ သိဇ္ဈတိ၊ ဝိသုဇ္ဈတိ
စာတိ ဒဿေတုံ “တသ္မာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပစ္စယဂေဓန္တိ ဂေဓဂ္ဂဟ-
ဏေနဝ သမ္မောဟောပိ ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော တေန သဟ ပဝတ္တ-
နတော၊ တဒုပနိဿယတော စ။ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နေတိ ဣဒံ ပစ္စယာနံ
အာဂမနသုဒ္ဓိဒဿနံ၊ န ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဝိသုဒ္ဓိဒဿနံ။ ပစ္စယာနံ ဟိ
ဣဒမတ္ထိတံ ဥပဓာရေတွာ ပရိဘုဉ္ဇနံ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ။ ယသ္မာ ပန
တေ ပစ္စယာ ဉာယာဓိဂတာ ဧဝ ဘိက္ခုနာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နေ ပစ္စယေ”တိ။ ယထာဝုတ္တေန ဝိမိနာတိ “သိတဿ
ပဋိသဘာယာ”တိအာဒိနာ၊ ဝုတ္တဝိမိနာ။

ဓာတုဝသေန ဝါတိ “ယထာပစ္စယံ ဝတ္တမာနံ ဓာတုမတ္တမေဝေတံ၊ ယဒိဒံ
စိဝရာဒိ၊ တဒုပဘုဉ္ဇကော စ ပုဂ္ဂလော”တိ ဧဝံ ဓာတုမနသိကာရဝသေန ဝါ။
ပဋိကူလဝသေန ဝါတိ ပိဏ္ဏပါတေ တာဝ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ-
ဝသေန၊ “သဗ္ဗာနိ ပန ဣမာနိ စိဝရာဒိနိ အဇိဂုစ္ဆနိယာနိ၊ ဣမံ ပူတိကာယံ
ပတွာ အတိဝိယ ဇိဂုစ္ဆနိယာနိ ဇာယန္တိ”တိ ဧဝံ ပဋိကူလမနသိကာရဝသေန
ဝါ။ တတော ဥတ္တရိတိ ပဋိလာဘကာလတော ဥပရိ။ အနဝဇ္ဇောဝ

ပရိဘောဂေါ အာဒိတောဝ ပညာယ ပရိသောမိတတ္တာ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဌပိတ-
ပတ္တစီဝရာနံ ဝိယာတိ။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ အာဒိသုဒ္ဓိဒဿနပရမေတံ၊ န ပရိ-
ဘောဂကာလေ ပစ္စဝေက္ခဏပဋိက္ခေပပရံ။ တေနာဟ “ပရိဘောဂကာလေ-
ဒိ”တိအာဒိ။ တတြာတိ တသ္မိံ ပရိဘောဂကာလေ ပစ္စဝေက္ခဏေ။ သန္တိ-
ဌာနကရောတိ အသန္တေဟကရော ဧကန္တိကော။

ထေယျပရိဘောဂေါ နာမ အနရဟဿ ပရိဘောဂေါ။ ဘဂဝတာပိ
အတ္တနော သာသနော သီလဝတော ပစ္စယာ အနညာတာ၊ န ဒုဿီလဿ။
ဒါယကာနဗ္ဗိ သီလဝတော ဧဝ ပရိစ္စာဂေါ၊ န ဒုဿီလဿ။ အတ္တနော ကာရာနံ
မဟပ္ပလဘာဝဿ ပစ္စာသီသနတော။ ဣတိ သတ္တာရာ အနနညာတတ္တာ၊ ဒါယ-
ကေဟိ စ အပရိစ္စတ္တတ္တာ ဒုဿီလဿ ပရိဘောဂေါ ထေယျာယ ပရိဘောဂေါ
ထေယျပရိဘောဂေါ။ ဣဏဝသေန ပရိဘောဂေါ ဣဏပရိဘောဂေါ၊ ပဋိဂ္ဂါ-
ဟကတော ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယာ အဘာဝတော ဣဏံ ဂဟေတွာ ပရိဘောဂေါ
ဝိယာတိ အတ္ထော။ တသ္မာတိ “သီလဝတော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တ မေဝတ္ထံ ကာရဏ-
ဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ စီဝရံ ကာယတော မောစေတွာ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ
ပုရောတ္တ။ ပ။ ပစ္စိမယာမေသု ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ တထာ အသက္ကောန္တေန
ယထာဝုတ္တကာလဝိသေသဝသေန ဧကဒိဝသေ စတုက္ခတ္တံ တိက္ခတ္တံ ဒွိက္ခတ္တံ
သင်္ကိယေဝ ဝါ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ အရဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ဣဏပရိဘောဂဌာနေ
တိဌတိ။ ဟိယျော ယံ မယာ စီဝရံ ပရိဘုတ္တံ၊ တံ ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိသု-
တာယ။ ပ။ ဟိရိကောဝိနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ ဟိယျော ယော မယာ ပိဏ္ဍပါတော
ပရိဘုတ္တော၊ သော “နေဝ ဒဝါယာ”တိအာဒိနာ သစေ အတိတပရိဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏံ န ကရေယျာတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ သေနာသနဗ္ဗိ ပရိဘောဂေ
ပရိဘောဂေတိ ပဝေသေ ပဝေသေ။ သတိပစ္စယတာတိ သတိယာ ပစ္စယ-
ဘာဝေါ ပဋိဂ္ဂဟဏဿ၊ ပရိဘောဂဿ စ ပစ္စဝေက္ခဏသတိယာ ပစ္စယဘာဝေါ
ယုဇ္ဇတိ၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာဝ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဉ္ဇာတိ အတ္ထော။ တေနော ဟ
“သတိံ ကတွာ”တိအာဒိ။ ဧဝံ သန္တေပိတိ ယဒိပိ ဒွိသုပိ ဌာနေသု ပစ္စဝေက္ခဏာ
ယုတ္တော၊ ဧဝံ သန္တေပိ။ အပရေ ပနာဟ—သတိ ပစ္စယတာတိ သတိ ဘေသဇ္ဇ-
ပရိဘောဂဿ ပစ္စယဘာဝေ၊ သတိ ပစ္စယေတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သန္တေပိတိ
ပစ္စယေ သတိပိတိ။ တံ တေသံ မတိမတ္တံ။ တထာ ဟိ ပစ္စယသန္တိသိတသီလံ
ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ န ပစ္စယဿ ဘာဝမတ္တေန။

ဧဝံ ပစ္စယသန္တိသိတသီလဿ ဝိသုဒ္ဓိံ ဒဿေတွာ တေနော ပသင်္ဂေန
သဗ္ဗာပိ ဝိသုဒ္ဓိယော ဒဿေတုံ “စတုဗ္ဗိဓာ ဟိ သုဒ္ဓိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ

သုဇ္ဈာတိ ဧတာယာတိ သုဒ္ဓိ၊ ယထာဓမ္မံ ဒေသနာဝံ သုဒ္ဓိ **ဒေသနာသုဒ္ဓိ။**
 ဝုဠာနဿာပိ စေတ္တ ဒေသနာယ ဧဝံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဆိန္ဒမူလာပတ္တိနံ^၁
 ပန အဘိက္ခုတာပဋိညာဝံ ဒေသနာ^၂။ အဓိဋ္ဌာနဝိသိဋ္ဌော သံဝရောဝံ သုဒ္ဓိ
သံဝရသုဒ္ဓိ။ ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယာနံ ပရိယေဋ္ဌိ ဧဝံ သုဒ္ဓိ **ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ။**
 စတုသုပိ ပစ္စယေသု ဝုတ္တဝိမိနာ ပစ္စဝေက္ခဏာဝံ သုဒ္ဓိ **ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ။** ယေ
 တာဝံ သုဒ္ဓိသု သမာသနယော။ သုဒ္ဓိမန္တေသု ပန ဒေသနာ သုဒ္ဓိ ဧတဿာတိ
ဒေသနာသုဒ္ဓိ။ ယေသေသုပိ ဧသေဝံ နယော။ **သုဒ္ဓိ-သဒ္ဓေါ** ပန ဝုတ္တ-
 နယောဝံ။ **ဧဝံ** သံဝရဘေဒံ သန္ဓာယာဟ။ **ပဟာယာတိ** ဝဇ္ဇေတွာ၊
 အကတွာတိ အတ္ထော။

ဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန ဒါယံ၊ တံ အာဒိယန္တိတိ **ဒါယာဒါ။** အနနညာတေသု သဗ္ဗေန
 သဗ္ဗံ ပရိဘောဂါဘာဝတော၊ အနညာတေသု ဧဝံ စ ပရိဘောဂသမ္ဘဝတော
 ဘိက္ခုဟိ ပရိဘုဋ္ဌိတဗ္ဗပစ္စယာ **ဘဂဝတော သန္တကာ။** “ဓမ္မဒါယာဒါ မေ
 ဘိက္ခဝေ ဘဝထ မာ အာမိသဒါယာဒါ။ အတ္ထိ မေ တုမှေသု အနုကမ္မာ ‘ကိန္တိ
 မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျံ နော အာမိသဒါယာဒါ’တံ”^၃ ဧဝံ
 ပဝတ္တံ **ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တန္တ** ဧတ္ထ တေသ္မိံ အတ္ထေ သာဓကံ။

အဝိတရာဂါနံ တဏှာပရဝသတာယ ပစ္စယပရိဘောဂေ သာမိဘာဝေါ
 နတ္ထိ၊ တဒဘာဝေန ဝိတရာဂါနံ တတ္ထ သာမိဘာဝေါ ယထာရူပိပရိဘောဂ-
 သမ္ဘဝတော။ တထာ ဟိ တေ ပဋိကူလမ္ပိ အပ္ပဋိကူလာကာရေန၊ အပ္ပဋိကူလမ္ပိ
 ပဋိကူလာကာရေန၊ တဒုဘယမ္ပိ ဝဇ္ဇေတွာ အဇ္ဈုပေက္ခနာကာရေန ပစ္စယေ
 ပရိဘုဋ္ဌန္တိ၊ ဒါယကာနဉ္စ မနောရထံ ပရိပူရေန္တိ။ တေနာဟ “**တေ ‘ဟိ တဏှာယ
 ဒါသဗျံ အတိတတ္တာ သာမိနော ဟုတွာ ပရိဘုဋ္ဌန္တိ**”တိ။

သဗ္ဗေသန္တိ အရိယာနံ၊ ပုထုဇ္ဇနာနဉ္စ။ ကထံ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဣမေ ပရိဘောဂါ
 သမ္ဘဝန္တိ? ဥပစာရဝသေန။ ယော ဟိ ပုထုဇ္ဇနဿာပိ သလ္လေခပဋိပတ္တိယံ
 ဌိတဿ ပစ္စယဂေဓံ ပဟာယ တတ္ထ တတ္ထ အနုပလိတ္တေန စိတ္တေန ပရိဘောဂေါ၊
 သော **သာမိပရိဘောဂေါ** ဝိယ ဟောတိ။ **သီလဝတော** ပန ပစ္စဝေက္ခိတ-
 ပရိဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ ဝိယ ဟောတိ၊ ဒါယကာနံ မနောရထဿ
 အဝိရာဓနတော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “**ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေယေဝ ဝါ သင်္ဂဟံ
 ဝစ္ဆတိ**”တိ။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဿ ပရိဘောဂေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ တဿ
 သေက္ခသင်္ဂဟတော။ **သေက္ခသုတ္တံ**^၄ ဟေတဿတ္တဿ သာဓကံ။ တေနာဟ

၁-ဂရုဏာပတ္တိနံ (က)

၃-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။

၂-ပဋိညာဝသေန (က)

၄-သံ ၃-၁၂-ပိဋ္ဌေ။

“သီလဝါဒီ ဟိ”တိအာဒိ။ ပစ္စနိကတ္တာတိ ယထာ ဣဏာယိကော အတ္တနော ရုစိယာ ဣစ္ဆိတဒေသံ ဂန္တံ န လဘတိ။ ဧဝံ ဣဏပရိဘောဂယုတ္တော လောကတော နိဿရိတုံ န လဘတိတိ တပ္ပဋိပက္ခတ္တာ သီလဝတော ပစ္စ-
 ဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ အာဏဏျပရိဘောဂေါတိ အာဟ “အာဏဏျပရိ-
 ဘောဂေါ ဝါ”တိ။ ဧတေန နိပ္ပရိယာယတော စတုပရိဘောဂဝိနိဗ္ဗတ္တော
 ဝိသုယေဝါယံ ပရိဘောဂေါတိ ဒေသေတိ။ ဣမာယ သိက္ခာယာတိ သီလသင်္ခါ-
 တာယ သိက္ခာယ။ ကိစ္စကာရိတိ ပဋိညာနရူပံ ပဋိပဇ္ဇနတော ယုတ္တပတ္တကာရီ။

ဣဒါနိ တမေဝ ကိစ္စကာရိတံ သုတ္တပဒေန ဝိဘာဝေတုံ “ပုတ္တဗ္ဗိ ဝေတ”န္တိ-
 အာဒိ ပုတ္တံ။ တတ္ထ ဝိဟာရန္တိ ပတိဿယံ။ သယနာသနန္တိ မဉ္ဇာဒိ။
 ဥဘယေနပိ သေနာသနမေဝ ပုတ္တံ။ အာပန္တိ ဥဒကံ။ သင်္ခာဒိရူပဝါဟနန္တိ
 ပံသုမလာဒိနော သင်္ခာဒိဂတရဇဿ ဓောဝနံ။ သုတွာန ဓမ္မံ သုဂတေန
 ဒေသိတန္တိ စိဝရာဒိသု “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတိ သီတဿ
 ပဋိဃာတာယာ”တိအာဒိနာ၊ နယေန ဘဂဝတာ ဒေသိတံ ဓမ္မံ သုတွာ။
 သင်္ခါယ သေဝေ ဝရပညသာဝကောတိ “ပိဏ္ဍ”န္တိ ပုတ္တံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဝိဟာရာဒိ-
 ပဒေဟိ ပုတ္တံ သေနာသနံ၊ “ဝိပါသာဂေလညဿ ဝူပသမနတော ပါနီယမ္ပိ
 ဂိလာနပစ္စယော”တိ အာပမုခေန ဒေသိတံ ဂိလာနပစ္စယံ၊ သင်္ခာဒိယာဒိ-
 စိဝရန္တိ ဣဒဗ္ဗိဓံ ပစ္စယံ သင်္ခါယ “ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ”တိ-
 အာဒိနာ နယေန ပစ္စဝေက္ခိတွာ။ သေဝေ သေဝိတုံ သက္ကုဏေယျ ဥတ္တမ-
 ပညဿ ဘဂဝတော သာဝကော သေခေါ ဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဝါ။

ယသ္မာ စ သင်္ခါယ သေဝိ ဝရပညသာဝကော၊ တသ္မာ ဟိ ပိဏ္ဍေ ။ ပ။
 ပေါက္ခရေ ဝါရိဗိန္ဒု၊ တထာ ဟောတိ။ ကာလေနာတိ အရိယာနံ ဘောဇန-
 ကာလေ။ လဒ္ဓါတိ လဘိတွာ။ ပရတောတိ အညတော ဒါယကတော။
 အနုဂ္ဂဟာတိ အနုကမ္မာယ ဗဟုမ္ပိ ဥပနိတေ မတ္တံ သော ဇညာ ဇာနေယျ
 သတတံ သဗ္ဗကာလံ ဥပဋ္ဌိတော ဥပဋ္ဌိတဿတိ။ အာလေပနဂ္ဂဟနေ ယထာတိ
 ဘေသဇ္ဇလေပနေန ဝဏဿ ရူဟနေ ဝိယ၊ မတ္တံ ဇာနေယျာတိ ယောဇနာ။
 အာဟရေတိ အာဟရေယျ။ “အာဟရေယျာဟာရ”န္တိ ဝါပါဌော။ ယာပနတ္ထန္တိ
 သရိရဿ ယာပနာယ။ အမုစ္ဆိတောတိ တဏှာမုစ္ဆာယ အမုစ္ဆိတော ဂေဓံ
 တဏှံ အနာပန္နော။

၁-သမ္မာသဝသံဝရာဒိသု (သီ)

၂-မ ၁-၁၂၊ အံ ၂-၃၄၁၊ ၃၇-၃၉၇-ပိဋေသု။

၃-မ ၁-၁၂၊ မ ၂-၁၈၊ မ ၃-၅၄၊ သံ ၂-၃၂၃၊ အံ ၂-၃၄၁၊ အံ ၃-၁၅၊ အဘိ ၁-၂၆၂၊ ၃၇-၃၉၇-ပိဋေသု။
 ၄-သစေပိ (သျှာ၊ က)

အတ္တနော မာတုလဿ သံသရက္ခိတတ္ထေရဿေဝ နာမဿ ဂဟိတတ္တာ
 အာဂိနေယျသံသရက္ခိတသာမဏေရော။ သာလိကူရန္တိ သာလိဘတ္တံ။ သုနိဗ္ဗာ-
 တန္တိ သုသိတလံ။ အသညတောတိ အပစ္စဝေက္ခဏံ သန္ဓာယာဟ။ သဗ္ဗာသဝ-
 ပရိက္ခိဏောတိ ပရိက္ခိဏသဗ္ဗာသဝေါ။

ပဌမသီလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ပရိယန္တော ဧတေသံ အတ္ထိတိ ပရိယန္တာနိ၊ ပရိယန္တာနိ သိက္ခာ-
 ပဒါနိ ယေသံ တေ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါ၊ တေသံ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ။
 ဥပသမ္ပန္နာနန္တိ ဌပေတွာ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနသေက္ခာသေက္ခေ တဒညေသံ
 ဥပသမ္ပန္နာနံ။ သာမညဇောတနာပိ ဟိ ဝိသေသေ တိဋ္ဌတိ။ ကုသလဓမ္မေ
 ယုတ္တာနန္တိ ဝိပဿနာစာရေ ယုတ္တပယုတ္တာနံ။ သေက္ခဓမ္မာ ပရိယန္တာ ပရမာ
 မရိယာဒါ ဧတဿာတိ သေက္ခပရိယန္တော။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒတော၊
 ကုသလဓမ္မသမာဒါနတော ဝါ ပန ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဂေါတြဘူ၊ တာဝ
 ပဝတ္တကုသလဓမ္မပ္ပဗန္ဓော သေက္ခဓမ္မေ အာဟစ္စ ဌိတော သေက္ခပရိယန္တော။
 သေက္ခဓမ္မာနံ ဝါ ဟေဋ္ဌိမန္တဘူတာ သိက္ခိတဗ္ဗာ လောကိယာ တိဿော
 သိက္ခာ သေက္ခပရိယန္တော၊ တသ္မိံ သေက္ခပရိယန္တေ။ ပရိပူရကာရိနန္တိ
 ကိဉ္စိပိ သိက္ခံ အဟာပေတွာ ပူရေန္တာနံ။ ဥပရိဝိသေသာဓိဂဏ္ဌေ ကာယေ စ
 ဇီဝိတေ စ အနုပေက္ခာနံ။ တတော ဧဝ သီလပါရိပူရိအတ္ထံ ပရိစ္ဆတ္တဇီဝိတာနံ။
 ဒိဋ္ဌိသံကိလေသေန အပရာမသနီယတော ပါရိသုဋ္ဌိဝန္တံ သီလံ အပရာမဋ္ဌပါရိ-
 သုဋ္ဌိသီလံ။ ကိလေသာနံ သဗ္ဗသော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ပါရိသုဋ္ဌိဝန္တံ သီလံ
 ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဋ္ဌိသီလံ။

အနုပသမ္ပန္နာနံ အသေက္ခာနံ၊ သေက္ခာနံ၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာနဉ္စ သီလံ
 မဟာနုဘာဝတာယ အာနုဘာဝတော အပရိယန္တမေဝါတိ အာဟ “ဂဏ-
 နဝသေန သပရိယန္တတ္တာ”တိ။ ကာယဝါစာနံ သံဝရဏတော၊ ဝိနယနတော စ
 သံဝရဝိနယာ။ ပေယျာလမုခေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ တတ္ထ တတ္ထ သတ္တာရာ ဒေသိတ-
 ဝိတ္တာရနယေန ယထာဝုတ္တဂဏနတော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ‘သိက္ခာတိ သီလသင်္ခါတာ
 သိက္ခာ။ ဝိနယသံဝရေတိ ဝိနယဝိဋ္ဌကေ။ ဂဏနဝသေန သပရိယန္တမ္ပိ
 ဥပသမ္ပန္နာနံ သီလန္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ယံ ကိဉ္စိ ဟိ
 ဥပသမ္ပန္နေန သိက္ခိတဗ္ဗံ သီလံ နာမ၊ တတ္ထ ကဿပိပိ အနဝသေသတော

အနဝသေသဝသေန။ သမာဒါနဘာဝန္တိ သမာဒါနသမ္ဘာဝံ။ လာဘ။ပ။
ဝသေန အဒိဋ္ဌပရိယန္တဘာဝေါ လာဘာဒိဟေတု သီလဿ အဝီတိက္ကမော။

ဓနံ စဇေ အင်္ဂဝရဿ ဟေတု ပါရိပန္နိကစောရာဒိဟိ ဥပဒ္ဓုတော။ အင်္ဂံ
စဇေ ဇိဝိတံ ရက္ခမာနော သပ္ပဒဋ္ဌာဒိကာလေ။ အင်္ဂံ ဓနံ ဇိဝိတဉ္စာပိ သဗ္ဗံ၊
စဇေ နရော ဓမ္မမနုဿရန္တော သုတသောမမဟာဗောဓိသတ္တာဒယော ဝိယ။
တေနာဟ “ဣမံ သပ္ပုရိသာနုဿတိံ အဝိဇဟန္တော”တိ။ ဇိဃန္တာပရိဿ-
မေန ဇိဝိတသံသယေ သတိဝိ။ သိက္ခာပဒံ အဝီတိက္ကမ္မာတိ အဿာမိကေသု
အဗ္ဗုဒ္ဓလေသု ဘူမိယံ ပတိတေသု သမိပေယေဝ သန္တေသုပိ ပဋိဂ္ဂါဟကာဘာဝေန
အပရိဘုဉ္ဇန္တော ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ^၁ အဝီတိက္ကမိတွာ။

သီလဝန္တဿာတိ သီလဝန္တဘာဝဿ ကာရဏာ၊ သီလဝန္တဿ ဝါ တုယံ
တောဒိသံ အသေန ဝါဟဏာဒိကံ ကိစ္စံ ကရေတိ၊ ကာရဏာ၊^၂ သီလဿာတိ
အဓိပ္ပါယော။ သုခောတဇာတိမဏိဝိယာတိစတုသု ပါသာဏေသု^၃ သမ္ပဒေဝ
ခောတဇာတိမဏိ ဝိယ။ မဟာသံဃရက္ခိတဘာဂိနေယျသံဃရက္ခိတတ္ထေရာနံ
ဝိယာတိ မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ တဿေဝ ဘာဂိနေယျသံဃရက္ခိတတ္ထေ-
ရဿ ဝိယ စ။ “ကိမတ္ထံ မယံ ဣဓာဂတာ”တိ မဟာဇနဿ ဝိပုဋ္ဌိသာရော
ဘဝိဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ အစ္ဆရိကာယာတိ အင်္ဂုလိဖောဋ္ဌနေန။ အသတိ-
ယာတိ သတိသမ္ပောသေန။ အညာဏပကတန္တိ အညာဏေန အပရိတ္တိတွာ
ကတံ၊ အဇာနိတွာ ကတန္တိ အတ္ထော။

အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိတိ သုတ္တဂေယျာဒိသုတရဟိတော ဟောတိ
စေ။ သီလေသု အသမာဟိတောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိသီလေသုပိ န
သမ္မာပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ စေ။ နာဿ သမ္ပန္နတေ သုတန္တိ အဿ သီလ-
ရဟိတဿ ပုဂ္ဂလဿ သုတံ အတ္တနော၊ ပရေသဉ္စ ကတ္တမိ ဘဝသမ္ပတ္တိ-
အာဝဟံ န ဟောတိ။ “ဒုဿီလောယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော”တိ ဟိ သိက္ခာကာမာ
န တဿ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမန္တိ။ မဟုဿုတောပိ စေတိ ဧတ္ထ စေ-တိ
နိပါတမတ္ထံ။ ပသံသီတောတိ ပသံသီတော ဧဝ နာမ။

ရာဂဝသေန^၄ အပရာမဋ္ဌဂဟဏေန တဏှာပရာမာသာဘာဝမာဟ။
တဏှာပန္နိ ရာဂဝသေန အပရာမဋ္ဌံ။ ဘိန္ဒိတွာတိ ဟနိတွာ။ သညပေဿာဒိတိ

၁-ဝိ ၂-၁၂-ပိဋ္ဌေ။

၃-စတုသုပိ သာဏေသု(က)

၂-ကိဿ ကာရဏာ(သျှာ၊က)

၄-ဘဝသေန (သီ၊က)

သညတ္တိံ ကရိဿာမိ၊ အပ္ပကံ ဝေလံ မံ ဝိဿေဇေတုန္တိ အဓိပ္ပါယော။
အဋ္ဌိယာမိတိ ဇိဂုစ္ဆာမိ။ ဟရာယာမိတိ လဇ္ဇာမိ။

ပလိပန္နောတိ သိဒ္ဓန္တော၊ သမ္ပက္ခိတော ဝါ။ သီလေနော သဒ္ဓိံ
မရိဿာမိတိ သီလံ အဝိနာသေန္တော တေန သဟေဝ မရိဿာမိ၊ န ဣဒါနိ
ကဒါစိပိ တံ ပရိစ္စဇိဿာမိ။ သတိ ဟိ ဘဝါဒါနေ သီလေန ဝိယောဂေါ
သိယာ၊ ဘဝမေဝ နာဒိယိဿာမိတိ အဓိပ္ပါယော။ ရောဂံ သမ္ပသန္တောတိ
ရောဂဘူတံ ဝေဒနံ ဝေဒနာမုခေန သေသာရူပဓမ္မေ၊ ရူပဓမ္မေ စ ပရိဂ္ဂဟေတွာ
ဝိပဿန္တော။

ရူပတောတိ ဝိကာရံ အာပါဒိယမာနသရိရဿ။ ပရိသုဿတိတိ သမန္တတော
သုဿတိ။ ယထာ ကိံ? ပုပ္ဖံ ယထာ ပံသုနိ အာတပေ ကတံ
သုရိယာတပသန္တတ္ထေ ပံသုနိ ဌပိတံ သိရိသာဒိပုပ္ဖံ ဝိယာတိ အတ္ထော။
အဇညန္တိ အမနုညံ ဇိဂုစ္ဆနီယံ။ ဇညသင်္ခါတန္တိ ဗာလေဟိ “ဇည”န္တိ ဧဝံ
ကိတ္တိတံ။ ဇညရူပံ အပဿတောတိ ယထာဘူတံ အပ္ပဿတော အဝိဒ္ဓသုနော
“ဇည”န္တိ ပသံသိတံ။ ဓိရတ္ထုမန္တိ ဓိ အတ္ထု ဣမံ၊ ဓိ-သဒ္ဓယောဂေန သဗ္ဗတ္ထ ဥပ-
ယောဂဝစနံ၊ ဣမဿ ပူတိကာယဿ ဓိကာရော ဟောတူတိ အတ္ထော။
ဒုဂ္ဂနိယန္တိ ဒုဂ္ဂနိကံ ဒုဂ္ဂန္တဝန္တိ။ ယတ္ထ ယထာဘူတေ ပူတိကာယေ ရာဂဟေတု
ပမတ္တာ ပမာဒံ အာပန္နာ။ ပဇာတိ သတ္တာ။ ဟာပေန္တိ မဂ္ဂံ သုဂတူပ-
ပတ္တိယာတိ သုဂတူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ၊ သီလမ္ပိ ဟာပေန္တိ၊ ပဂေဝ ဈာနာဒိန္တိ
အဓိပ္ပါယော။ ကေဝလံ “အရဟန္တာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗာ သာဝကဒီကာသဝါ၊
ဣတရေ ပန ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါတိ သဟ ဝိသေသနေနာတိ အာဟ
“အရဟန္တာဒိန”န္တိ။ သဗ္ဗဒရထပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာတိ သဗ္ဗကိလေသဒရထ-
ပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ။

ဒုတိယသီလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

ပါဏာတိပါတဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဒိန္နာဒါနာဒိနံ အဂ္ဂမဂ္ဂဝဇ္ဇ-
ကိလေသပရိယောသာနာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဟာနာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
ဝေရမဏိအာဒိနံ စတုန္တံ။ ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု “ပဟာနဝသေနာ”တိ
လိခန္တိ၊ သာ ပမာဒလေခါ။ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ သီလန္တိ ဟိရေတ္တပ္ပ-
ကရုဏာလောဘာဒိပမုခေန ယေန ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေန ပါဏာတိပါတော
ပဟိယတိ၊ တံ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ သီလနဋ္ဌေန သီလံ။ တထာ

ပါဏာတိပါတာ ဝိရတိ ဝေရမဏီ သီလံ။ ပါဏာတိပါတဿ ပဋိပက္ခစေတနာ စေတနာ သီလံ။ ပါဏာတိပါတဿ သံဝရဏံ ပဝေသန္တရိပိဓာနံ သံဝရော သီလံ။ ပါဏာတိပါတဿ အဝီတိက္ကမနံ အဝီတိက္ကမော သီလံ။ အဒိန္နာဒါန-
ဿာတိအာဒိသုပိဿေဝနယော။ အဘိဇ္ဈာဒိနံ ပန အနဘိဇ္ဈာဒိဝသေန ပဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝေရမဏီ စေတနာ တံသမ္ပယုတ္တာ သံဝရဝီတိက္ကမာ တပ္ပမုခါ ဓမ္မာ။

ဧဝံ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန ပဟာနသီလာဒိနိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သဥပါယာနံ အဋ္ဌန္တံ သမာပတ္တိနံ၊ အဋ္ဌာရသန္တံ မဟာဝိပဿနာနံ၊ အရိယမဂ္ဂါနဉ္စ ဝသေန တာနိ ဒဿေတုံ “နေက္ခမ္ပေနာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓိ။ တတ္ထ နေက္ခမ္ပ-
နာဘိ အလောဘပ္ပဓာနေန ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေန။ ကုသလာ ဟိ ဓမ္မာ ကာမ-
ပဋိပက္ခာ ဣဓ “နေက္ခမ္ပ”န္တိ အဓိပ္ပေတော။ တေနာဟ “ကာမစ္ဆန္တဿ ပဟာနံ သီလ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထ ပဟာနသီလာဒိနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာနိ။ ဝိသေသမေဝ ဝက္ခာမ။ အဗျာပါဒေနာတိ မေတ္တာယ။ အာလောက-
သညာယာတိ ဝိဘူတံ ကတွာ မနသိကရဏေန ဥပဋ္ဌိတအာလောကသဉ္ဇာန-
နေန။ အဝိက္ခေပေနာဘိ သမာဓိနာ။ ဓမ္မဝေတ္တာနေနာဘိ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ ယာထာဝရိစ္ဆယေန။ သပစ္စယနာမရူပဝေတ္တာနေနာဘိဝိ ဝဒန္တိ။

ဧဝံ ကာမစ္ဆန္တာဒိနိဝရဏပ္ပဟာနေန “အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယာ”တိ-
အာဒိနာ ဝုတ္တာယ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမဿ ဥပါယဘူတာယ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ဝသေန ပဟာနသီလာဒိနိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သဥပါယာနံ အဋ္ဌသမာပတ္တိ-
အာဒိနံ ဝသေန ဒဿေတုံ “ဉာဏေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟကင်္ခါ-
ဝိတရဏာနံ ဟိ ဝိဗန္ဓဘူတဿ မောဟဿ ဗုရိကရဏေန ဉ္ဇတပရိညာယ ဌိတဿ အနိစ္စသညာဒယော သိဇ္ဈန္တိ။ တထာ ဈာနသမာပတ္တိသု အဘိရတိ-
နိမိတ္တေန ပါမောဇ္ဇေန။ တတ္ထ အနဘိရတိယာ ဝိနောဒိတာယ ဈာနာဒိနံ သမဓိဂမောတိ သမာပတ္တိဝိပဿနာနံ အရတိဝိနောဒနအဝိဇ္ဇာပဒါလနာဒိနာ ဥပါယောတိ ဝုတ္တံ “ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာယ၊ ပါမောဇ္ဇေန အရတိယာ”တိ။ ဥပ္ပုဋ္ဌပါဋိနိဒ္ဒေသော ပန နိဝရဏသဘာဝါယ အဝိဇ္ဇာယ ဟေဋ္ဌာနိဝရဏေသုပိ သင်္ဂဟဒဿနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“ပဌမေန ဈာနေန နိဝရဏာန” နှိအာဒိသု ကထံ ဈာနာနံ သီလဘာဝေါ၊ ကထံ ဝါ တတ္ထ ဝိရတိယာ သမ္ဘဝေါ။ သုဝိသုဒ္ဓကာယ-ကမ္မာဒိကဿ ဟိ စိတ္တသမာဒါနဝသေန ဣမာနိ ဈာနာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ န ပရိတ္တ-ကုသလာနိ ဝိယ ကာယကမ္မာဒိဝိသောဓနဝသေန၊ နာပိ မဂ္ဂဇလဓမ္မာ ဝိယ ဒုစ္စရိတဒုရာဇိဝသမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿန္တနဝသေနာတ်? သဇ္ဇမေတံ။ မဟဂ္ဂတဓမ္မေသု နိပ္ပရိယာယေန နတ္ထိ သီလနဋ္ဌော၊ ကုတော ဝိရမဏဋ္ဌော။ ပရိယာယေန ပနေတံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကော ပန သော ပရိယာယော? ယဒဂ္ဂေန မဟဂ္ဂတာ ကုသလ-ဓမ္မာ ပဋိပက္ခေ ပဇဟန္တိ၊ တဒဂ္ဂေန တတော ဩရတော။ တေ စ ယထာ စိတ္တံ နာရောဟန္တိ၊ ဧဝံ သံဝုတာ^၁ နာမ ဟောန္တိ။ ပရိယုဋ္ဌာနသင်္ခါတော မနောဒွါရေ ဝိတိက္ကမော နတ္ထိ ဧတေသုတိ အဝိတိက္ကမာတိ စ ဝုစ္စန္တိ၊ စေတနာ ပန တံ-သမ္ပယုတ္တာတိ။ သောယမတ္ထော ပရတော အာဂမိဿတိ။ ဧဝံ ကတွာ ဝိတက္ကာဒိပဟာနဝစနမ္ပိ သမတ္တိတံ ဟောတိ။ န ဟိ နိပ္ပရိယာယတော သီလံ ကုသလဓမ္မာနံ ပဟာယကံ ယုဇ္ဇတိ၊ န စေတ္ထ အကုသလဝိတက္ကာဒယော အဓိပ္ပေတာ။ ကိဉ္ဇာပိ ပဌမဇ္ဈာနပစာရေယေဝ ဒုက္ခဿ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရေ စ သုခဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ အတိသယပဟာနံ ပန သန္တာယ ဝုတ္တံ “စတုတ္ထေန ဈာနေန သုခဒုက္ခာနံ ပဟာနံ” နှိ။ “အာကာသာနဉ္ဇာယတနသမာပတ္တိ-ယာ” တိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အာရူပ္ပကထာယံ^၂ အာဂမိဿတိ။

အနိစ္စဿ၊ အနိစ္စန္တိ ဝါ အနုပဿနာ အနိစ္စာနုပဿနာ။ တေဘူမိကဓမ္မာနံ အနိစ္စတံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာယ ဝိပဿနာယေတံ နာမံ။ နိစ္စသညာယာတိ “သင်္ခတဓမ္မာ? နိစ္စာ သဿတာ” တိ ဧဝံ ပဝတ္တာယ မိစ္ဆာသညာယ၊ သညာဂ္ဂဟဏေနေဝ ဒိဋ္ဌိစိတ္တာနမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧသ နယော ဣတော ပရာသုပိ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယာတိ သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ။ နန္ဒိယာတိ သပ္ပိတိကတဏှာယ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယာတိ ဝိရဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ။ ရာဂဿာတိ သင်္ခါရေသု ရာဂဿ။ နိရောဓာ-နုပဿနာယာတိ သင်္ခါရာနံ နိရောဓဿ အနုပဿနာယ။ ယထာ ဝါ သင်္ခါရာ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ အာယတိ^၃ ပုနဗ္ဗဝဝသေန န ဥပ္ပုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝံ အနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ။ တေနေဝါဟ “နိရောဓာနုပဿနာယ နိရောဓေတိ နော သမုဒေတိ” တိ^၄။ မုဋ္ဌိတုကာမတာယ ဟိ အယံ ဗလပ္ပတ္တာ။ သင်္ခါရာနံ ပဋိနိဿဇ္ဇ-နာကာရေန ပဝတ္တာ အနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ။ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာဟိ

၁-သံဝုတ္တာ (သျှာ၊ က)

၂-သင်္ခတဓမ္မေသု (က)

၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၂၀-ဝိဋ္ဌေ။

၄-၃၉-၉၅-ဝိဋ္ဌေ။

အယံ။ အာဒါနဿာတိ နိစ္စာဒိဝသေန ဂဟဏဿ။ သန္တတိသမူဟကိစ္စာရမ္ပဏ-
ဝသေန ဧကတ္တဂဟဏံ ဃနသညာ၊ တဿာ ဃနသညာယ။ အာယူဟနဿာတိ
အဘိသင်္ခရဏဿ။ သင်္ခါရာနံ အဝတ္ထာဒိဝသေသာပတ္တိံ ဝိပရိကာမော။ ဓုဝ-
သညာယာတိ ထိရဘာဝဂဟဏဿ။ နိမိတ္တဿာတိ သမူဟာဒိဃနဝသေန
သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ သင်္ခါရာနံ သဝိဂ္ဂဟတာယ။ ပဏိဓိယာတိ ရာဂါဒိပဏိ-
ဓိယာ၊ တဏှာဝသေန သင်္ခါရေသု နိန္ဒတာယာတိ အတ္ထော။ အဘိနိဝေသဿာတိ
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ။ အနိစ္စဒုက္ခာဒိဝသေန သဗ္ဗတေဘူမကမ္မေတိရဏာ အဝိပညာ-
ဓမ္မဝိပဿနာ။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿာတိ အသာရေသု သာရဂဟဏ-
ဝိပလ္လာသဿ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ ထိရဘာဝပတ္တာ အနိစ္စာဒိအနုပဿ-
နာဝ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏန္တိ ဧကမိ။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနန္တိ အပရေ။
“ဣဿရကုတ္တာဒိဝသေန လောကော သမုပ္ပန္နော”တိ အဘိနိဝေသော
သမ္မောဟာဘိနိဝေသော။ ဥစ္ဆေဒသဿတာဘိနိဝေသောတိ ဧကမိ။ “အ-
ဟောသိ” န ခေါ အဟမတိတမဗ္ဗါန”န္တိ^၂အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ သံသယာပတ္တိ
သမ္မောဟာဘိနိဝေသောတိ အပရေ။ သင်္ခါရေသု တာဏလေဏဘာဝဂဟဏံ
အာလယာဘိနိဝေသော။ “အာလယရတာ အာလယသမ္ပုဒိတာ”တိ^၃ ဝဇန-
တော အာလယော တဏှာ။ သာ ဧဝ စက္ခာဒိသု၊ ရူပါဒိသု စ အဘိနိဝိသန-
ဝသေန ပဝတ္တိသာ အာလယာဘိနိဝေသောတိ အပရေ။ “ဧဝံ ဌိတာ တေ^၄ သင်္ခါရာ
ပဋိနိဿဇ္ဈိယန္တိ”တိ ပဝတ္တိ ဉာဏံ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ။ အပ္ပဋိသင်္ခါ ပဋိသင်္ခါယ
ပဋိပက္ခဘူတာ မောဟပ္ပဓာနာ အကုသလဓမ္မာ။ ဝဋ္ဋတော ဝိဂတတ္တာ ဝိဝဋ္ဌံ
နိဗ္ဗာနံ၊ တတ္ထ နိန္ဒဘာဝသင်္ခါတေန အနုပဿနေန ပဝတ္တိ ဝိဝဋ္ဌာနုပဿနာ၊
သင်္ခါရပေက္ခာ စေဝ အနုလောမဉာဏဉ္စ။ သညောဂါဘိနိဝေသော သံယုဇ္ဇန-
ဝသေန သင်္ခါရေသု အဘိနိဝိသနံ။

ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနန္တိ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇေကဋ္ဌာနဉ္စ ပဟာနေကဋ္ဌာနဉ္စ။ ဩဋ္ဌာရိ-
ကာနန္တိ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဇေ ကိလေသေ ဥပါဒါယ ပုတ္တံ။ အညထာ ဒဿနေန
ပဟာတဗ္ဗာပိ ဒုတိယမဂ္ဂဝဇ္ဇေဟိ ဩဋ္ဌာရိကာ။ အဏုသဟဂတာနန္တိ အဏု-
ဘူတာနံ၊ ဣဒံ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဇေ ဥပါဒါယ ပုတ္တံ။ သဗ္ဗကိလေသာနန္တိ
အဝသိဋ္ဌသဗ္ဗကိလေသာနံ။ န ဟိ ပဌမမဂ္ဂါဒိဟိ ပဟိနာ ကိလေသာ ပုန
ပဟိယန္တိ။

၁-ဣဿရိယကတတ္တာဒိဝသေန (သျှာ)၊ ဣဿရိယကုတ္တာဒိဝသေန (က)

၂-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅၊ ၃၇-၃၂၉-ပိဋေသု။

၃-ဒိ ၂-၃၂၊ မ ၁-၂၂၄၊ ၂-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၃၀၊ ဝိ ၃-၅၊ ၇၊ ၈-ပိဋေသု။ ၄-ဋီတေ (သိ)

“စိတ္တဿ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာယ သံဝတ္တန္တိ”တိအာဒိသု သံဝရော အဝိပ္ပဋ္ဌိ-
သာရတ္ထာယ။ “အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရတ္တာနိ ခေါ အာနန္တ ကုသလာနိ သီလာနိ”တိ^၁
ဝစနတော စေတသော အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရတ္ထာယ ဘဝန္တိ။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရော
ပါမောဇ္ဇတ္ထာယ။ “ယောနိသော မနသိ ကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ”တိ^၂
ဝစနတော ပါမောဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ။ ပါမောဇ္ဇံ ဝီတိယာ။ “ပမုဒိတဿ
ဝီတိဇာယတိ”တိ^၃ ဝစနတော ဝီတိယာ သံဝတ္တန္တိ။ ဝီတိ ပဿဒ္ဓတ္ထာယ။ “ဝီတိ-
မနဿ ကာယော ပဿန္တတိ”တိ^၄ ဝစနတော ပဿဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ။ ပဿဒ္ဓိ
သုခတ္ထာယ။ “ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ”တိ^၅ ဝစနတော သောမနဿာယ
သံဝတ္တန္တိတိ။ “သုခတ္ထာယ သုခံ ဝေဒေတိ”တိ စေတ္ထ သောမနဿံ “သုခ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ အာသေဝနာယာတိ သမာဓိဿ အာသေဝနာယ။ နိရာမိသေ ဟိ သုခေ
သိဇ္ဈေ “သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ”တိ^၆ ဝစနတော သမာဓိ သိဇ္ဈေါယေဝ
ဟောတိ။ တသ္မာ သမာဓိဿ အာသေဝနာယ ပဂုဏဗလဝဘာဝါယ
သံဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ ဘာဝနာယာတိ တဿေဝ သမာဓိဿ ဝနိယာ။
ဗဟုလိကဗ္ဗာယာတိ ပုနပျုနံ ကိရိယာယ။ အလင်္ကာရာယာတိ တဿေဝ
သမာဓိဿ ပသာဓနဘူတသဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနိပ္ပတ္တိယာ အလင်္ကာရာယ သံဝတ္တန္တိ။
ပရိက္ခာရာယာတိ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာဒိကဿ သမာဓိသမ္ဘာရဿ သိဒ္ဓိယာ တဿေဝ
သမာဓိဿ ပရိက္ခာရာယ သံဝတ္တန္တိ။ သမ္ဘာရတ္ထော ဟိ ဣဓ ပရိက္ခာရ-သဒ္ဓေါ။
“ယေ စ ခေါ ဣမေပဗ္ဗဇိတေန ဇီဝိတပရိက္ခာရာ သမုဒါနေတဗ္ဗာ”တိအာဒိသု^၇
ဝိယ သမ္ဘာရေတိ စ ပစ္စယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကာမဉ္ဇာယံ ပရိက္ခာရ-သဒ္ဓေါ
“ရထော သီလပရိက္ခာရော”တိအာဒိသု^၈ အလင်္ကာရတ္ထော။ “သတ္တဟိ နဂရ-
ပရိက္ခာရေဟိ သုပရိက္ခတ္တံ ဟောတိ”တိအာဒိသု^၉ ပရိဝါရတ္ထော ဝုတ္တော။ ဣဓ
ပန အလင်္ကာရပရိဝါရာနံ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ “သမ္ဘာရတ္ထော”တိ ဝုတ္တံ။ ပရိဝါ-
ရာယာတိ မူလကာရဏဘာဝေနေဝ သမာဓိဿ ပရိဝါရဘူတသတိဝိရိယာဒိ-
ဓမ္မဝိသေသသာဓနေန ပရိဝါရသမ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ ပါရိပူရိယာတိ ဝသိ-
ဘာဝသမ္ဘာပနေန၊ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနဘာဝါပါဒနေန စ ပရိပုဏ္ဏဘာဝ-
သာဓနတော သမာဓိဿ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တန္တိ။

ဧဝံ သုပရိသုဒ္ဓသီလမူလကံ သမ္ဘာကာရပရိပူရံ သမာဓိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
‘သမာဟိတော ပဇာနာတိ ပဿတိ၊ ယထာဘူတံ ဇာနံ ပဿံ နိဗ္ဗန္တတိ၊ နိဗ္ဗန္တံ

၁-အံ ၃-၂၅၇၊ ၅၁၇-ပိဋေသု။

၃-ဒီ ၁-၁၉၅၊ ဒီ ၃-၂၅၂၊ အံ ၁-၂၄၅၊ အံ ၂-၂၅၃၊ အံ ၃-၅၃၅-ပိဋေသု။

၅-သံ ၃-၅-ပိဋေ။

ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁-၆—န-ဗု-သ

၂-ဒီ ၃-၂၅၂-ပိဋေ။

၄-မ ၁-၁၅၀-ပိဋေ။

၆-အံ ၂-၄၇၉-ပိဋေ။

ဝိရုဇ်တိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ”တိ” ဝစနတော သီလမူလကာနိ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာနိ ပယောဇနာနိ ဒဿေတုံ “**ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗိဒါယ ဟိ ဒဿိတာယ တဿာ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ ဒဿိတမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မိံ အသတိ နိဗ္ဗိဒါယ အသိဉ္ဇနတော။ နိဗ္ဗိဒါဒယော အတ္ထတော ဝိဘတ္တာ ဧဝံ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ ပနေတ္ထ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနံ အဓိပ္ပေတံ။ ဧဝမေတ္ထ အမတမဟာနိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ သီလဿ ပယောဇနံ ဒဿိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ ပဟာနာဒိသု သီလတ္ထံ ဒဿေတုံ “**ဧတ္ထ စာ**”တိအာဒိ အာရဇ္ဈံ။ ဣ ပဇဟနံ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ပဟာနန္တိ တဿ ဘာဝသာနေတံ သန္ဓာယ “**ပဟာနန္တိ ကောဓိ ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ**”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ပနဿ ဓမ္မဘာဝေါ သမ္ဘဝတိ၊ တထာ ဟေဋ္ဌာ သံဝဏ္ဏိတမေဝ။ ဧဝံ ဟိဿ သီလဘာဝေါ သုဠု ယုဇ်တိ။ တံ တံ ပဟာနန္တိ “**ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ၊ အဒိန္နာဒါနဿ ပဟာနံ**”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ တံ တံ ပဟာနံ။ တဿ တဿ ကုသလဓမ္မဿာတိ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ မေတ္တာဒိကုသလဓမ္မဿ၊ အဒိန္နာဒါနဿ ပဟာနံ စာဂါဒိကုသလဓမ္မဿာတိ ဧဝံ တဿ တဿ ကုသလဓမ္မဿ။ **ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေ- နာတိ ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန။** ပဟာနံ ဟိ ၂ တသ္မိံ သတိ ဟောတိ၊ အသတိ န ဟောတိ၊ တဿ “**ပတိဋ္ဌာန**”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ ကတွာ ယသ္မိံ သန္တာနေ ပါဏာတိပါတာဒယော တဿ ပကမ္မဟေတဝေါတိ တပ္ပဟာနံ **ဝိကမ္မာဘာဝကရဏေန စ သမာဓာနံ** ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သေသပဟာနေသုပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ **သမာဓာနံ သဏ္ဌပနံ၊ သံယမနံ ဝါ။** ဣတရေ **စတ္တာရော**တိ ဝေရမဏိအာဒယော စတ္တာရော ဓမ္မာ န ပဟာနံ ဝိယ ဝေါဟာရမတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယ်ယော။ **တတော တတောတိ တမှာ တမှာ** ပါဏာတိပါတာဒိတော။ **တဿ တဿာတိ** ပါဏာတိပါတာဒိကဿ သံဝရဏဝသေန၊ တဿ တဿ ဝါ သံဝရဿ ဝသေန။ **တဒုဘယသမ္ပယုတ္တစေတနာဝသေနာတိ** ဝေရမဏိဟိ၊ သံဝရဓမ္မေဟိ စ သမ္ပယုတ္တာယ စေတနာယ ဝသေန။ **တံ တံ အဝီတိက္ကမန္တဿာတိ** တံ တံ ပါဏာတိပါတာဒိ အဝီတိက္ကမန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဓမ္မသမူဟဿ ဝါ ဝသေန **စေတသော ပဝတ္တိသမ္ဘာဝံ သန္ဓာယ** ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဧကက္ခဏေပိ လဗ္ဘန္တိတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါနဝတ္ထနာ

၂၁။ သံကိလိဿတိ တေနာတိ သံကိလေသော။ ကော ပန သောတိ အာဟ “ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ သီလဿ သံကိလေသော”တိ။ ဝေါဒါယတိ ဝိသုဇ္ဈတိ တေနာတိ ဝေါဒါနံ၊ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ။ လာဘယသာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဉှတိအင်္ဂဇီဝိတာဒိနံ သင်္ဂဟော။ သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု အာဒိမှ ဝါ အန္တေ ဝါ ဝေမဇ္ဈေတိ စ ဣဒံ တေသံ ဥဒ္ဓေသာဒိပါဠိဝသေန ဝုတ္တံ။ န ဟိ အညော ကောစိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အနုက္ကမော အတ္ထိ။ ခဏ္ဍန္တိ ခဏ္ဍဝန္တံ၊ ခဏ္ဍိတံ ဝါ။ ဆိဒ္ဓန္တိ ဣတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ ပရိယန္တေ ဆိန္ဒသာဋကော ဝိယာတိ ဝတ္ထန္တေ၊ ဒသန္တေ ဝါ ဆိန္ဒဝတ္ထံ ဝိယ။

ဝေန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန။ မေထုနသံယောဂဝသေနာတိ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနေန သဒိသဘာဝါပတ္တိယာ မိထုနာနံ ဣဒန္တိ မေထုနံ၊ နိဗန္ဓနံ ၂။ မေထုနဝသေန သမာယောဂေါ မေထုနသံယောဂေါ။ ဣဓ ပန မေထုနသံယောဂေါ ဝိယာတိ မေထုနသံယောဂေါ၊ တဿ ဝသေန။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိ လောကေ။ ဧကောတိ ဧကော။ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တေန သမဏော ဝါ ဇာတိမတ္တေန မြာဟ္မဏော ဝါ။ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိန္တိ ဒွိဟိ ဒွိဟိ သမာပဋိတဗ္ဗံ၊ မေထုနန္တိ အတ္ထော။ န ဟေဝ ခေါ သမာပဇ္ဇတိတိ သဗ္ဗန္တော။ ဥစ္ဆာဒနံ ဥဗ္ဗတ္တနံ။ သမ္မာဟနံ ပရိမဒ္ဓနံ။ သာဒိယတိတိ အဓိဝါသေတိ။ တဒဿာဒေတိတိ တံ ဥစ္ဆာဒနာဒိ အဘိရမတိ။ နိကာမေတိတိ ဣစ္ဆတိ။ ဝိတ္တိန္တိ တုဋ္ဌိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါတိ ဣတ္ထ ဣဒန္တိ ယထာဝုတ္တံ သာဒိယနာဒိ ခဏ္ဍဘာဝါဒိဝသေန ဧကံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဝိ-သဒ္ဓေါ ဝက္ခမာနံ ဥပါဒါယ သမုစ္စယတ္ထော။ ခေါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒေတံ မြဟ္မစာရိပဋိညဿ အသတိပိ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိယံ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနာပနသမ္မာဟနသာဒိယနာဒိ၊ ဣဒမ္ပိ ဧကံသေန တဿ မြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍာဒိဘာဝါပါဒနတော ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိတိ။ ဧဝံ ပန ခဏ္ဍာဒိဘာဝါပတ္တိယာ သော အပရိသုဒ္ဓံ မြဟ္မစရိယံ စရတိ၊ န ပရိသုဒ္ဓံ၊ သံယုတ္တော မေထုနသံယောဂေန၊ န ဝိသံယုတ္တော။ တတော စဿ န ဇာတိအာဒိဟိ ပရိမုတ္တိတိ ဒသေန္တော “အယံ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိမာဟ။

သဉ္စန္ဒတိတိ ကိလေသဝသေန မဟာဟသိတံ ဟသတိ။ သံကိဋ္ဌတိတိ ကာယသံသဂ္ဂဝသေန ကိဋ္ဌတိ။ သံကေလာယတိတိ သဗ္ဗသော မာတုဂါမံ

ကေလာယန္တော ဝိဟရတိ။ စက္ခုနာတိ အတ္တနော စက္ခုနာ။ စက္ခုန္တိ မာတုဂါ-
မဿ စက္ခု။ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ ဥပေစ္စ နိဇ္ဈာယတိ ဩလောကေတိ။ တိရော-
ကုနာတိ ကုဋဿ ပရတော။ တထာ တိရောပါကာရာ။ မတ္တိကာမယာ ဘိတ္တိ
ကုဋံ၊ ဣဋ္ဌကာမယာ ပါကာရေတိ ဝဒန္တိ။ ယာ ကာစိ ဝါ ဘိတ္တိ ပေါရိသတော
ဒိယစုရတနစူပ္ပမာဏာ ကုဋံ၊ ကုဋတော အဓိကော ပါကာရော။

အဿာတိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ။ ပုဗ္ဗေတိ ဝတသမာဒါနတော ပုဗ္ဗေ။
ကာမဂုဏေတိတိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ။ သမပ္ပိတန္တိ သုဠ အပ္ပိတံ သဟိတံ။
သမဇီဘူတန္တိ သမန္တာဂတံ။ ပရိစာရယမာနန္တိ ကီဠန္တိ၊ ဥပဋ္ဌဟိယမာနံ ဝါ။
ပဏိဓာယာတိ ပတ္တေတွာ။ 'သီလေနာတိအာဒိသု ယမနိယမာဒိသမာဒါန-
ဝသေန 'သီလံ။ အဝိတိက္ကမဝသေန ဝတံ။ ဥဘယဗ္ဗိ 'သီလံ။ ဒုက္ကရစရိယဝသေန
ပဝတ္တိတံ ဝတံ။ တံတံအကိစ္စသမ္ပတတော ဝါ နိဝတ္တိလက္ခဏံ သီလံ။
တံတံသမာဒါနဝတော ဝေသဘောဇနကိစ္စကရဏာဒိဝိသေသပဋိပတ္တိ ဝတံ။
သဗ္ဗထာပိ ဒုက္ကရစရိယာ တပေါ။ မေထုနဝိရတိ ဗြဟ္မစရိယံ။

သဗ္ဗသောတိ အနဝသေသတော၊ သဗ္ဗေသံ ဝါ။ အဘေဒနာတိ အဝိတိက္က-
မေန။ အပရာယ စ ပါပဓမ္မာနံ အနုပ္ပတ္တိယာ၊ ဂုဏာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတောတိ
ယောဇနာ။ တတ္ထ ကုဇ္ဈနလက္ခဏော ကောဓော။ ဥပနန္ဓနလက္ခဏော
ဥပနာဟော။ ပရေသံ ဂုဏမက္ခနလက္ခဏော မက္ခော။ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော
ပဋ္ဌာသော။ ပရသမ္ပတ္တိဥသုယနလက္ခဏာ ဣဿာ။ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂ္ဂဟနလက္ခဏံ
မစ္ဆရိယံ။ သန္တဒေါသပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ မာယာ။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာ-
လက္ခဏံ သာဠေယျံ။ စိတ္တဿ ထဒ္ဒဘာဝလက္ခဏော ထန္တော။ ကရဏုတ္တရိယ-
လက္ခဏော သာရန္တော။ ဥန္တတိလက္ခဏော မာနော။ အတ္တုန္တတိလက္ခဏော
အတိမာနော။ မဇ္ဇနလက္ခဏော မဒေါ။ စိတ္တဝေါသဂ္ဂလက္ခဏော ပမာဒေါ။
အာဒိ-သဗ္ဗေန လောဘမောဟဝိပရိတမနသိကာရာဒိနံ သင်္ဂဟော။

ဣဒါနိ “အခဏာဒိဘာဝေါ ပနာ”တိအာဒိနာ ဂုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ
ကာတုံ “ယာနိ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနုပဟတာနီတိ အနုပဗ္ဗတနိ။
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယတာယ တဏှာဒါသဗျတော မောစနေန ဘူဇိဿဘာဝကရဏံ။
အဝိညူနံ အပ္ပမာဏတ္တာ ဂုတ္တံ “ဝိညူဟိ ပသတ္တတ္တာ”တိ။ သမာဓိသံဝတ္တနံ ဝါ
ဧကေသံ ပယောဇနံ၊ သမာဓိသံဝတ္တနေ ဝါ နိယုတ္တာနီတိ သမာဓိသံဝတ္တနိ-
ကာနိ။ နိဒ္ဒါနေန ၂ သဿသမ္ပတ္တိ ဝိယ ပဋိပက္ခဝိဂမေန သီလသမ္ပဒါ၊ သာ စ

တတ္ထ သတိ ဒေါသဒဿနေတိ အာဟ “သီလဝိပတ္တိယာ စ အာဒိနဝဒဿနေနာ”တိ။ နိသမ္မကာရိနံ ပယောဇနဂရုကတာယ ဒိဋ္ဌဂုဏေယေဝ သမ္မာပဋိပတ္တိတိ ဝုတ္တံ “သီလသမ္ပတ္တိယာ စ အာနိသံသဒဿနေနာ”တိ။

တတ္ထ သီလဝိပတ္တိယာ အာဒိနဝေါ သီလသမ္ပဒါယ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတ-
အာနိသံသပဋိပက္ခတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တံ သုဝိညေယျန္တိ အဝိတ္တာရေတွာ
ပကာရန္တရေဟိ ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယထာ သီလ-
သမ္ပဒါ သတ္တာနံ မနုညဘာဝကာရဏံ၊ ဧဝံ သီလဝိပတ္တိ အမနုညဘာဝ-
ကာရဏန္တိ အာဟ “ဒုဿီလော။ပ။ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ အနနုသာသနီယော
ဇိဂုတ္တိတဗ္ဗတော။ ဒုက္ခိတောတိ သဉ္ဇာတဒုက္ခော။ ဝိပ္ပဋိသာရီတိ “အကတံ
ဝတ မေ ကလျာဏ”န္တိအာဒိနာ ပစ္စာနုတာပိ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောတိ ဂုဏဝဏ္ဏေန၊
ကာယဝဏ္ဏေန စ ဝိရဟိတော။ အဿာတိ ဒုဿီလဿ။ သမ္မုဿိတာနံ
ဒုက္ခော ဒုက္ခဘဝဟော သမ္မုဿော ဧတဿာတိ ဒုက္ခသမ္ပုဿော။ ဂုဏာနု-
ဘာဝါဘာဝတော အပ္ပံ အဂ္ဂတိတိ အပ္ပဋ္ဌေဝိ။ အနေကဝဿဂဏိကဂူထ-
ကူပေါ ဝိယာတိ အနေကဝဿသမူဟေ သဉ္ဇိတုက္ကာရာဝါဠော ဝိယ။ ဒုဗ္ဗိ-
သောဓနော သောဓေတုံ အသတ္တုဏေယျော။ ဆဝါလာတံ ဆဝဉ္စာဟေ
သန္တဇ္ဇနုမ္မုက္ကံ။ ဥဘတော ပရိမာဟိရောတိ သာမညတော၊ ဂိဟိဘောဂတော
စ ပရိဟိနော။ သဗ္ဗေသံ ဝေရီ၊ သဗ္ဗေ ဝါ ဝေရီ ဧတဿာတိ သဗ္ဗဝေရီ၊
သော ဧဝ သဗ္ဗဝေရီကော၊ ပုရိသော။ သံဝါသံ နာရဟတိတိ အသံဝါ-
သာရဟော။ သဒ္ဓမ္မေတိ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မေ၊ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မေ စ။

“အဂ္ဂိက္ခန္ဓပရိယာယေ ဝုတ္တဒုက္ခဘာဂိတာယာ”တိ သင်္ခေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ
ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ဒုဿီလာနဉ္စိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ပဉ္စကာမဂုဏ-
ပရိဘောဂသုခေ၊ ပရေဟိ ကယိရမာနဝန္တနမာနနာဒိသုခေ စ အဿာဒေန
ဂမိတမိတ္တာ ပဉ္စကာမ။ပ။ဂမိတမိတ္တာ၊ တေသံ။ တေ ယထာဝုတ္တသုခဿာဒါ
ပစ္စယာ ဧတဿာတိ တပ္ပစ္စယံ။ ဒုက္ခန္တိ သမ္ပန္နော။

ပဿထ နောတိ ပဿထ န၊ အပိ ပဿထ။ မဟန္တန္တိ ဝိပုလံ။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓန္တိ
အဂ္ဂိသမူဟံ။ အာဒိတ္တန္တိ ပဒိတ္တံ။ သမ္ပုဇ္ဈလိတန္တိ သမန္တတော ပဇ္ဇလိတံ အတ္ထိ-
ဝိပ္ပုလိင်္ဂါနိ မုစ္ဆန္တိ။ သဇောတိဘူတန္တိ သပဘံ သမန္တတော ဥဋ္ဌိတာဟိ ဇာလာဟိ
ဧကပ္ပဘာသမုဒယဘူတံ။ တံ ကိံ မညထာတိ တံ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနမတ္ထံ
ကိံ မညထာတိ အနုမတိဂဟဏတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ အာလိင်္ဂေတွာတိ ဥပဂူဟိတွာ။
ဥပနိသိဒေယျာတိ တေနော အာလိင်္ဂနေန ဥပေစ္စ နိသိဒေယျ။ ယဒတ္ထမေတ္ထ
သတ္တာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂနံ၊ ကညာလိင်္ဂနဉ္စ အာနေသိ၊ တမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ

“အာရောဓယာမီ”တိအာဒိမာဟ။တတ္ထ အာရောဓယာမီတိ အာမန္တေမိ။ဝေါတိ တုမှ။ ပဋိဝေဒယာမီတိ ပဗောဓေမိ။ ဒုဿီလဿာတိ နိဿီလဿ သီလဝိရဟိတဿ။ ပါပဓမ္မဿာတိ ဒုဿီလတ္တာ ဝေ ဟိနဇ္ဈာသယတာယ လာကေသဘာဝဿ။အသုစိသင်္ကဿရသမာစာရဿာတိ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာဒိတာယ အသုစိဿ ဟုတွာ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗသမာစာရဿ။ဒုဿီလောဟိ ကိဉ္စိဒေဝ အသာရပုံ ဒိသွာ “ဣဒံ အသုကေန ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ ပရေသံ အာသင်္ကနိယောဝ ဟောတိ၊ ကေနစိဒေဝ ဝါ ကရဏီယေန မန္တယန္တေ ဘိက္ခုဒိသွာ “ကစ္စိ န ခေါ ဣမေ မယာ ကတံ ကမ္မံ ဇာနိတွာ မန္တေန္တိ”တိ အတ္တနောယေဝ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗသမာစာရေတိ။ ပဋိစ္ဆန္တကမ္မန္တဿာတိ လဇ္ဇိတဗ္ဗတာယပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗကမ္မန္တဿ။ အဿမဏဿာတိ န သမဏဿ။သလာကဂ္ဂဟဏာဒိသု “အဟမ္မိ သမဏော”တိ မိစ္ဆာပဋိညာယ သမဏပဋိညဿ။ အသေဋ္ဌစာရိတာယ အဗြဟ္မစာရိဿ။ ဥပေါသထာဒိသု “အဟမ္မိ ဗြဟ္မစာရိ”တိ မိစ္ဆာပဋိညာယ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ။ ပူတိနာ ကမ္မေန သီလဝိပတ္တိယာ အန္တော အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ အန္တောပူတိကဿ။ ဆဟိ ဒွါရေဟိ ရာဂါဒိကိလေသာနဝဿနေန တိန္တတ္တာ အဝဿုတဿ။ သဉ္ဇာတရာဂါဒိကစဝရတ္တာ၊ သီလဝန္တေဟိ ဆန္တေတဗ္ဗတ္တာ စ ကသမ္ပုဇာတဿ။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓုပမာယ ဟိနုပမဘူတာယာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “တေဒေဝ တဿ ဝရ”န္တိ။ ဘဂဝါ ဒုက္ခံ ဒဿေတွာ ဒုက္ခံ ဒဿေတိတိ သမ္ပန္နော။

ဝါဠုရဇ္ဈုယာတိ ဝါဠုဟိ ကတရဇ္ဈုယာ။ သာ ဟိ ခရတရာ ဟောတိ။ ဃံသေယျာတိ ပဓိသနဝသေန ဃံသေယျ။ တေလဓောတာယာတိ တေလေန နိသိတာယ။ ပစ္စောရသ္မိန္တိ ပတိဥရသ္မိံ ဥရာဘိမုခံ၊ ဥရမဇ္ဈေတိ အဓိပ္ပါယော။ အယောသင်္ကနာတိ သဏ္ဌာသေန။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကန္တိ ဖေဏံ ဥဒ္ဓေဟေတွာ၊ အနေကဝါရံ ဖေဏံ ဥဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။

အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂဒုက္ခတောပိ အဓိမတ္တဒုက္ခတာယ ကဋကဘူတံ ဒုက္ခံ ဖလံ ဧတဿာတိ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂဒုက္ခာမိကဒုက္ခကဋကဖလံ။ ကာမသုခံ အဝိဇ္ဇာတော ဘိန္တသီလဿ ဒုဿီလဿ ကုတော တဿ သုခံ နတ္ထေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ သာဒေနတိ သာဒိယနေ။ ယန္တိ အဉ္ဇလိကမ္မသာဒနံ။ အသီလိနောတိ ဒုဿီလဿ။ ဥပဟတန္တိ သီလဗျသနေန ဥပဒ္ဓုတံ။ ခတန္တိ ကုသလမူလာနံ ခဏနေန ခတံ၊ ခဏိတံ ဝါ ဂုဏံ သရိရေတိ အဓိပ္ပါယော။ သဗ္ဗဘယေဟိတိ အတ္တာနုဝါဒါဒိသဗ္ဗဘယေဟိ။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေဟိ အဓိဂမသုခေဟိ။

ပုတ္တပ္ပကာရပရိပရိတတောတိ သီလဝိပတ္တိယံ ပုတ္တကာရပရိပက္ခတော
 “မနာပေါဟောတိ ဒေဝမနုဿာန”န္တိအာဒိနာ။ ကာယဂန္ဓောပိ ပါမောဇ္ဇံ၊
 သီလဝန္တဿ ဘိက္ခုနော။ ကရောတိ အပိ ဒေဝါနန္တိ ဣတ္ထ “ဂန္ဓော ဣသိန်
 စိရဒိက္ခိတာန”န္တိအာဒိကာဂါယာ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ။ အဝိဃာတိတိ အပ္ပဋ္ဌိ-
 သာတိ။ ဝဗေန္ဓာဒိပရိကိလေသာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ အာသဝါ ဥပဒ္ဓဝါ။ သဗ္ဗရာယိ-
 ကဒုက္ခာနံ မူလံ နာမ ဒုဿီလုံ။ အန္တမတိက္ကန္တံ အစွန္တံ၊ အစွန္တံ သန္တာ
 အစွန္တသန္တာ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟသင်္ခါတဒရထာနံ အဘာဝေန သဗ္ဗဒါ သန္တာ။
 ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတွာတိ ဣဏုကြာသေန ဥတ္တသိတွာ။ ဝေါဒါပေတဗ္ဗန္တိ ဝိသောဓေတဗ္ဗံ။

ပရမတ္ထမဇ္ဈိမာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယံ
 သီလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရတနိနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

၂၂။ အပ္ပါ ဣစ္ဆာ တေဿာတိ အပ္ပိစ္ဆော၊ ပစ္စယဂေရေဟိတော။ တဿ ဘာဝေါ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ အလောဘဇ္ဈာသယတာတိ အတ္ထော။ သမံ တုဋ္ဌိ၊ သန္တေန၊ သကေန ဝါ တုဋ္ဌိ သန္တုဋ္ဌိ၊ သန္တုဋ္ဌိ ဝေ သန္တုဋ္ဌိတာ။ အညံ အပတ္တေတွာ ယထာလဒ္ဓေဟိ ဣတရိတရေဟိ ပစ္စယေဟိ ပရိတုဿနာ။ သန္တုဋ္ဌိတာဒီဟိတိ တ-ကာရော ဝါ ပဒသန္တိကရော။ “သန္တုဋ္ဌိအာဒီဟိ”တိ ဝါ ပါဌော။ တေ ဂုဏေတိ တေ သီလဝေါဒါနဿ ဟေတုဘူတေ အပ္ပိစ္ဆတာဒီဂုဏေ။ သမ္မာဒေတုန္တိ သမ္ပန္နော ကာတုံ။ တေ ဟိ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ ပဋိလဒ္ဓမတ္တာ ဟုတွာ ဓုတဓမ္မေဟိ သမ္ပန္နတရာ ဟောန္တိ။ ရတနံသမာဒါနန္တိ ကိလေသာနံ ဓုနနက-အင်္ဂါနံ ဝိဒ္ဓိသနကာရဏာနံ သမ္ပဒေဝ အာဒါနံ။ ဧဝံ သန္တေ၊ ရတနံ-သမာဒါနေ ကတေတိ အတ္ထော။ အဿ ယောဂိနော။ သလ္လေခေါ ကိလေ-သာနံ သမ္ပဒေဝ လိခနာ ဆေဒနာ တနုကရဏံ။ ပဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကဿ ဥပါယဘူတာ ဝိဝေကဋ္ဌကာယတာ။ အပဝယော ယထာ ပဋိပဇ္ဇနတော ကိလေသာ နံ အပစိနန္တိ န အာစိနန္တိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇနာ။ ဝီရိယာရဗ္ဘော အနုပ္ပန္နာနံ ပါပဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒနာဒိဝသေန အာရဒ္ဓဝီရိယတာ။ သုဘရတာ ယထာဂုတ္တအပ္ပိစ္ဆဘာဝါဒိသိဒ္ဓါ ဥပဋ္ဌကာနံ သုခဘရဏီယတာ သုပေါသတာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန အပ္ပကိစ္စတာသလ္လဟုကဂုတ္တိအာဒိကေ သင်္ဂဏာတိ။ သီလဉ္စေဝ ယထာသမာဒိန္တံ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ခုရိဘာဝေန သုပရိသုဒ္ဓံ ဘဝိဿတိ။ ဝတာနိ စ ဓုတဓမ္မာ စ သမ္ပန္နိဿန္တိ သမ္ပန္နာ ဘဝိဿန္တိ၊ နိပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ ဝါ။ ယာ ထိရ-ဘူတာ ဣတရိတရစိဝရိပိဏ္ဍပါတသေနာသနသန္တုဋ္ဌိ ပေါရာဏာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အရိယာနံ ပဝေဏိဘာဝေန ဌိတာ၊ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ သန္တာယာဟ “ပေါရာဏေ အရိယဝံသတ္တယေ ပတိဋ္ဌာယာ”တိ။ ဘာဝနာ အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန အာရာမော တေဿာတိ ဘာဝနာရာမော၊ တဗ္ဘာဝေါ ဘာဝနာရာမတာ၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာသု ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ။ ယသ္မာ အဓိဂမာရဟော ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာတိ သမ္ပန္နော။

လာဘသက္ကာရာဒိ တဏှာယ အာမသိတဗ္ဗတော၊ လောကပရိယာပန္န-တာယ စ လောကာမိသံ။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ အနုလောမတော အနုလောမ-ပဋိပဒါ ဝိပဿနာဘာဝနာ။ အတ္တတောတိ ဝစနတ္တတော။ ပဘေဒတောတိ ဝိဘာဂတော။ ဘေဒတောတိ ဝိနာသတော။ ရတနိနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ ဓုတဓုတဝါဒဓုတ-ဓမ္မရတင်္ဂါနံ။ သမာသဗျာသတောတိ သင်္ခေပဝိတ္ထာရတော။

၂၃။ ရထိကာတိ ရစ္ဆာ။ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိနန္တိ နိဗ္ဗါရဏေ သာမိဝစနံ။
 အန္တဂ္ဂတဋ္ဌေနာတိ ဥဿိတဋ္ဌေန။ “နဒိယာ ကူလ”န္တိ အာဒိသု ဝိယ သမုဿ-
 ယတ္ထော ကူလ-သဒ္ဓေါတိ အာဟ “ပံသုကူလမိဝ ပံသုကူလ”န္တိ။ ကု-သဒ္ဓေါ
 ကုစ္ဆာယံ ဥလ-သဒ္ဓေါ ဂတိအတ္ထောတိ အာဟ “ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ ပံသု ဝိယ ကုစ္ဆိတံ ဥလတိ ပဝတ္တတိတိ ဝါ ပံသုကူလံ။
 ပံသုကူလဿ ဓာရဏံ ပံသုကူလံ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ တံ သီလမဿာတိ
 ပံသုကူလိကော၊ ယထာ “အာပူပိကော”တိ။ အင်္ဂတိ အတ္တနော ဖလံ ပဋိစ္စ
 ဟေတုဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ အင်္ဂံ၊ ကာရဏံ။ ယေန ပုဂ္ဂလော “ပံသုကူလိကော”တိ
 ဝုတ္တတိ၊ သော သမာဒါနစေတနာသင်္ခါတော ဓမ္မော ပံသုကူလိကဿ အင်္ဂန္တိ
 ပံသုကူလိကင်္ဂံ။ တေနာဟ “ပံသုကူလိကဿာ”တိအာဒိ။ တဿာတိ သမာ-
 ဒါနဿ။ သမာဒိယတိ ဧတေနာတိ သမာဒါနံ၊ စေတနာ။

ဧတေနော နယေနာတိ ယထာ ပံသုကူလဓာရဏံ ပံသုကူလံ၊ တံသီလော
 ပံသုကူလိကော၊ တဿ အင်္ဂံ သမာဒါနစေတနာ “ပံသုကူလိကင်္ဂံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ
 ဧတေနောဝစနတ္ထနယေန တိစိဝရဓာရဏံ တိစိဝရံ၊ တံသီလော တေစိဝရိကော၊
 တဿ အင်္ဂံ သမာဒါနစေတနာ “တေစိဝရိကင်္ဂံ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သံဃာဋီအာဒိသု
 ဧဝတိသု စိဝရေသု တိစိဝရသမညာ၊ န ကဏ္ဍပဋိစ္စာဒိဝဿိကသာဋီကာဒိသုတိ
 တာနိ သရူပတော ဒဿေန္တော “သံဃာဋီဥတ္တရာသင်္ဂအန္တရဝါသကသင်္ခါတ”န္တိ
 အာဟ။

တံ ဝိဇ္ဇာပါတန္တိ ပရေဟိ ဒိယုမာနာနံ ဝိဇ္ဇာနံ ပတ္တေ ပတနသင်္ခါတံ ဝိဇ္ဇာ-
 ပါတံ၊ တံ ဥဉ္စတိတိ ဝိဇ္ဇာပါတိကော၊ ယထာ ဗာဒရိကော သာမာ-
 ကိကော။ ဝိဇ္ဇာပါတိ ဧဝ ဝိဇ္ဇာပါတိကော၊ ယထာ ဘဒ္ဒေါ ဧဝ ဘဒ္ဒ-
 ကော။ အဝေဇ္ဇာနံ ဝိစ္ဆိန္ဒနံ နိရန္တရမပ္ပဝတ္တိ။ တပ္ပဋိက္ခေပတော အနဝေဇ္ဇာနံ
 အဝိစ္ဆိန္ဒနံ နိရန္တရမပ္ပဝတ္တိ။ သဟ အပဒါနေနာတိ သဟ အနဝေဇ္ဇာနေန။ သပဒါ-
 နန္တိ ပဒဿ ကိရိယာပိသေသနဘာဝံ၊ ယတ္ထ စ တံ အနဝေဇ္ဇာနံ၊ တဉ္စ ဒဿေတုံ
 “အဝေဇ္ဇာနရဟိတံ အနုဃရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကောသနေတိ
 ဣရိယာပထန္တရေန အနန္တရိတာယ ကောယယေဝ နိသဇ္ဇာယ။ ပတ္တေ ဝိဇ္ဇောတိ
 ဧတ္ထ ဝတ္ထုဘေဒေါ ဣဓာမိပ္ပေတော၊ န သာမညံ။ ဧဝ-ကာရော စ လုတ္တနိဗ္ဗိ-
 ဌောတိ ဒဿေန္တော “ကေဝလံ ကေသျှိယေဝ ပတ္တေ”တိ အာဟ။ ဥတ္တရပဒ-
 လောပံ ကတွာ အယံ နိဒ္ဒေသောတိ ဒဿေန္တော “ပတ္တဝိဇ္ဇာဂဟဏေ ပတ္တ-
 ဝိဇ္ဇာသညံ ကတွာ”တိ အာဟ။ သေ နယော ဣတော ပရေသုပိ။

ပစ္ဆိမတ္တိ နာမ ပဝါရဏတော ပစ္ဆိမ လဒ္ဓဘတ္တံ ဧဝံ။ ခလု-သဒ္ဓဿ ပဋိသေဓတ္ထဝါစကတ္တာ တေန သမာနတ္ထံ န-ကာရံ ဂဟေတွာ အာဟ “န ပစ္ဆိမတ္တိကော”တိ။ သိက္ခာပဒဿ ဝိသယော သိက္ခာပဒေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တော။ ယော တဿ အဝိသယော၊ သော ဧဝ သမာဒါနဿ ဝိသယောတိ အာဟ “သမာဒါနဝသေန ပဋိက္ခိတ္တဘိရိတ္တဘောဇနဿာ”တိ။ အဗ္ဘောကာသေ နိဝါသော အဗ္ဘောကာသော။ သုသာနေ နိဝါသော သုသာနံ၊ တံ သီလံ အဿာတိအာဒိနာ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အာဟ “သေဝနယော”တိ။ ယထာသန္တတံ ဝိယ ယထာသန္တတံ၊ အာဒိတော ယထာဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ တံ ဟေသ “ဣဒံ ဗဟုမကုဏံ” ဒုဂ္ဂန္ဓပဝါတ”န္တိအာဒိဝသေန အပုဋိက္ခိပိတွာဝ သမ္ပုဋိစ္စတိ။ တေနောဂါဟ “ဣဒံ ဟုယ”န္တိအာဒိ။ သယနန္တိ နိပဇ္ဇနမာဟ။ တေန တေန သမာဒါနေနာတိ တေန တေန ပံသုကူလိကင်္ဂါဒိကဿ သမာဒါနေန ဓုတကိလေသတ္တာတိ ဝိဒ္ဓိသိတကိလေသတ္တာ၊ တဒဂ်ဝသေန ပဟိနတဏှုပါဒါနာဒိပါပဓမ္မတ္တာတိ အတ္တော။ ယေဟိ တံ ကိလေသဓုနနံ၊ တာနိယေဝ ဣဓ ဓုတဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါနီတိ အဓိပ္ပေတာနိ၊ န အညာနိ ယာနိ ကာနိစိ၊ အညေန ဝါ ဓုတဿာတိ အယမတ္တော အတ္ထတော အာပန္နော။ “ဉာဏံ အင်္ဂံ ဧတေသ”န္တိ ဣမိနာ ဉာဏပုဗ္ဗကတံတေသံ သမာဒါနဿ ဝိဘာဝေတိ။ ပဋိပတ္တိယာတိ သီလာဒိသမ္မာပဋိပတ္တိယာ။ သမာဒိယတိ ဧတေနာတိ သမာဒါနံ၊ သမာဒါနဝသေန ပဝတ္တာ စေတနာ၊ တံ လက္ခဏံ ဧတေသန္တိ သမာဒါနစေတနာလက္ခဏာနိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အဋ္ဌကထာယံ—

“သမာဒါနကိရိယာယ၊ သာဓကတမဘာဝတော။

သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ယေနာတိ၊ ကရဏဘာဝေန ဒဿိတာ”တိ။

သမာဒါနစေတနာယ ဂဟဏံ တံမူလကတ္တာ ပရိဟရဏစေတနာပိ ဓုတင်္ဂမေဝ။ အတ္တနာ၊ ပရမ္ပုဇေန စ ကုသလဘဏ္ဍဿ ဘုသံ ဝိလုပ္ပနဋ္ဌေန လောလုပ္ပံ တဏှာစာရေ၊ တဿ ဝိဒ္ဓိသနကိစ္စတ္တာ လောလုပ္ပဝိဒ္ဓိသနရသာနိ။ တတော ဧဝ နိလ္လောလုပ္ပဘာဝေန ပစ္စုပတိဋ္ဌန္တိ၊ တံ ဝါ ပစ္စုပဋ္ဌာပေန္တိတိ နိလ္လောလုပ္ပဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ။ အရိယဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိတိ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိသဒ္ဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိ။

ဘဂဝတောဝ သန္တိကေ သမာဒါတဗ္ဗာနီတိ ဣဒံ အန္တရာ အဝိစ္ဆေဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ ရညော သန္တိကေ ပဋိညာတာရဟဿ အတ္တဿ တဒုပဇိဝိနော ဧကံသတော အဝိသံဝါဒနံ ဝိယ။ သေသာနံ သန္တိကေ သမာဒါနေပိ သေဝနယော။ ကေသင်္ဂိ-

တိကဿာတိ ပဉ္စသု ဒိသနိကာယာဒိသု နိကာယေသု ဧကနိကာယိကဿ။ အဋ္ဌ-
ကထာစရိယဿာတိ ယဿ အဋ္ဌကထာတန္တိယေဝ ဝိသေသတော ပရဏာ၊
တဿ။ ဧတ္ထာတိ အတ္တနာပိ သမာဒါနဿ ရဟနေ။ ဇေဋ္ဌကဘာတု ဓုတင်္ဂပိန္န-
တာယ ဝတ္ထုတိ သော ကိရ ထေရော နေသဇ္ဇိကော၊ တဿ တံ န ကောစိ
ဇာနာတိ။ အထေကဒိဝသံ ရတ္တိယာ သယနပိဋ္ဌေ နိသိန္တံ ဝိဇ္ဇုလတောဘာသေန
ဒိသ္ဗာ ဣတရော ပုစ္ဆိ “ကိ” ဘန္တေ တုမှေ နေသဇ္ဇိကော”တိ။ ထေရော ဓုတင်္ဂပိန္န-
တာယ တာဝဒေဝ နိပဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ သမာဒိယိတိ ဧဝမာဂတံ ဝတ္ထု။

၁-ပံသုကူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄။ ဂဟပတိဒါနစီဝရန္တိ ဧတ္ထ ဒါယကဘာဝေန သမဏာပိ ဥက္ကဋ္ဌဿ
ဂဟပတိပက္ခံယေဝ ပဝိဋ္ဌာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ပဗ္ဗဇိတော ဂဏိဿတိ”တိ ဌပိတကံ
သိယာ ဂဟပတိစီဝရံ၊ န ပန ဂဟပတိဒါနစီဝရန္တိ တာဒိသံ နိဝတ္တေတုံ
ဒါနဂ္ဂဟဏံ။ အညတရေနာတိ ဧတ္ထ သမာဒါနဝစနေန တာဝ သမာဒိန္တံ
ဟောတု၊ ပဋိက္ခေပဝစနေန ပန ကထန္တိ? အတ္ထတော အာပန္နတ္တာ။ ယထာ
“ဒေဝဒတ္ထော ဒိဝါ န ဘုဉ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တေ “ရတ္တိယံ ဘုဉ္ဇတိ”တိ အတ္ထတော
အာပန္နမေဝ ဟောတိ၊ တဿ အာဟာရေန ဝိနာ သရီရဋ္ဌိတိ နတ္ထိတိ၊ ဧဝမိဓာပိ
ဘိက္ခုနော ဂဟပတိဒါနစီဝရေ ပဋိက္ခိတ္တေ တဒညစီဝရပုဋိဂ္ဂဟော အတ္ထတော
အာပန္နော ဧဝ ဟောတိ၊ စီဝရေန ဝိနာ သာသနေ ဌိတိ နတ္ထိတိ။

ဧဝံ သမာဒိန္တံဓုတင်္ဂနာတိအာဒိဝိဓာနံ ပံသုကူလိကင်္ဂ ပဋိပဇ္ဇနဝိမိ။
သုသာနေ လဒ္ဓိံ သောသာနိကံ။ တံ ပန ယသ္မာ တတ္ထ ကေနစိ ဆဒ္ဓိတတ္တာ
ပတိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သုသာနေ ပတိတက”န္တိ။ ဧဝံ ပါပဏိကမ္ပိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တာလဝေဠိမဂ္ဂေါ နာမ မဟာဂါမေ ကော ဝိထိ။ အနုရာဓပုရေတိ စ
ဝဒန္တိ။ ခုချော ပဒေသော ဧတဿာတိ ခုနုပ္ပဒေသံ၊ ဝတ္ထံ။ မဂ္ဂေ ပတိတကံ
ဗဟုဒိဝသာတိက္ကန္တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ။ “ဒုတ္တိဒိဝသာတိက္ကန္တံ”န္တိ အပရေ။
ထောကံ ရက္ခိတွာတိ ကတိပယံ ကာလံ အာဂမေတွာ။ ဝါတာဟတမ္ပိ သာမိ-
ကာနံ သတိသမ္ပောသေန ပတိတသဒိသန္တိ။ “သာမိကေ အပဿန္တေန
ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ထောကံ အာဂမေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

“သံဃဿ ဒေမာ”တိ ဒိန္တံ၊ စောဠကဘိက္ခာဝသေန လဒ္ဓုလဒ္ဓု-
ကာလတော ပဋ္ဌာယ “သမဏစီဝရံ သိယာ န ခေါ၊ နော”တိ အာသင်္ဂံ
နိဝတ္တေတုံ “န တံ ပံသုကူလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ န ဟိ တံ တေဝိသတိယာ ဥပ္ပတ္တိ-
ဋ္ဌာနေသု ကတ္ထစိ ပရိယာပန္နံ။ ဣဒါနိ ဣမိနာဝ ပသင်္ဂေန ယံ ဘိက္ခုဒုတ္တိယေ

လက္ခဏပတ္တိ ပံသုကူလံ၊ တဿ စ ဥက္ကဋ္ဌာနုက္ကဋ္ဌဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ “ဘိက္ခု-
ဒတ္တိယေဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဂါဟေတွာ ဝါ ဒီယတိတိ သံဃဿ ဝါ
ဂဏဿ ဝါ ဒေန္တေဟိ ယံ စိဝရံ ဝဿဂ္ဂေန ပါပေတွာ ဘိက္ခုနံ ဒီယတိ။
သေနာသနစိဝရန္တိ သေနာသနံ ကာရေတွာ “ဧတသ္မိံ သေနာသနေ ဝသန္တာ
ပရိဘုဉ္ဇန္တိ”တိ ဒိန္နစိဝရံ။ န တံ ပံသုကူလန္တိ အပံသုကူလဘာဝေါ ပုဗ္ဗေ
ဝုတ္တကာရဏတော၊ ဂါဟေတွာ ဒိန္နတ္တာ စ။ တေနာဟ “နော ဂါဟာပေတွာ
ဒိန္နမေဝ ပံသုကူလ”န္တိ။ တတြပီတိ ယံ ဂါဟေတွာ န ဒိန္နံ ဘိက္ခုဒတ္တိယံ၊
တတြပိ ယေန ဘိက္ခုနာ စိဝရံ ဒီယတိ၊ တဿ လာဘေ၊ ဒါနေ စ ဝိသုံ ဝိသုံ
ဥဘယတ္ထ အာဒရဂါရဝါနံ သဗ္ဗာဝတော၊ တဒဘာဝတော စ ဘိက္ခုဒတ္တိယဿ
ဧကတောသုဒ္ဓိ ဥဘတောသုဒ္ဓိ အနုက္ကဋ္ဌတာ ဟောန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “ယံ
ဒါယကေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ ဒိန္နကံ သမဏေနာတိ အဓိပ္ပါ-
ယော။ ယဿ ကဿစိတိ ဥက္ကဋ္ဌာဒီသု ယဿ ကဿစိ။ ရူပိယာတိ ဆန္ဒေန။
ခန္တိယာတိ နိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ။

နိဿယာနုရူပပဋိပတ္တိသမ္ဘာဝေါတိ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရံ အာစရိယေန
ဝုတ္တေသု စတုသု နိဿယေသု အတ္တနာ ယထာပဋိညာတဒုတိယနိဿ-
ယာနုရူပါယ ပဋိပတ္တိယာ ဝိဇ္ဇမာနတာ။ အာရက္ခဒုက္ခဘာဝေါတိ စိဝရာ-
ရက္ခဒုက္ခဿ အဘာဝေါ ပံသုကူလစိဝရဿ အလောဘနီယတ္တာ။
ပရိဘောဂတဏှာယ အဘာဝေါ သဝိသေသလူခသဘာဝတ္တာ။ ပါသာဒိ-
ကတာတိ ပရေသံ ပသာဒါဝဟတာ။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ ဗလနိပ္ပတ္တိ ခုတင်ပရိဟာရ-
ဏဿ အပ္ပိစ္ဆတာဒီဟိယေဝ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗတော။ ခုတဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တနံ
ယာဝဒေဝ ဥပရိ သမ္မာပဋိပတ္တိသမ္ဘာဒနာယာတိ ဝုတ္တံ “သမ္မာပဋိပတ္တိယာ
အနုဗြူဟန”န္တိ။ မာရသေနဝိဃာတာယာတိ မာရဿ၊ မာရသေနာယ စ
ဝိဟနနာယ ဝိဒ္ဓိသနာယ။ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ ယတော သံယတောတိ ယတိ၊
ဘိက္ခု။ ဓာရိတံ ယံ လောကဂရုနာ ပံသုကူလံ၊ တံ ကော န ဓာရယေ၊ ယသ္မာဝါ
လောကဂရုနာ ပံသုကူလံ ဓာရိတံ၊ တသ္မာ ကော တံ န ဓာရယေတိ
ယောဇနာ ယံတံသဒ္ဓါနံ ဧကန္တသမ္ပန္နိဘာဝတော။ ပဋိညံ သမနုဿရန္တိ
ဥပသမ္ပဒမာဠေ “အာမ ဘန္တေ”တိ အာစရိယပမုခဿ သံဃဿ သမ္မုခါ ဒိန္နံ
ပဋိညံ သမနုဿရန္တော။

ဣတိ ပံသုကူလိကင်္ဂကယာဝဏ္ဏနာ။

၂-တေစိဝရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၅။ စတုတ္ထကစိဝရန္တိ နိဝါသနပါရူပနယောဂုံ စတုတ္ထကစိဝရန္တိ အဓိပ္ပါ-
ယော၊ အံသကာသာဝဿ အပ္ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗတော။ အညတရဝစနေနာတိ ဧတ္ထ
ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ယာဝ န သက္ကာတိ၊ ယာဝ န လဘတိ၊
ယာဝ န သမ္ပဇ္ဇတိတိ ပစ္စေကံ ယာဝ-သဒ္ဓေါ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။ န သမ္ပဇ္ဇတိတိ
န သိဇ္ဈတိ။ နိက္ခိတ္တပစ္စယာ ဒေါသော နတ္ထိတိ နိဗ္ဗယသန္တိမိရတင်္ဂသင်္ကလေသ-
ဒေါသော နတ္ထိ။ အာသန္ဓေတိ စိဝရဿ အာသန္ဓေ ဌာနေ။ ရဇနက္ခဏေ
ပရိဘုဉ္ဇနကာသာဝံ ရဇနကာသာဝံ။ တတြဋ္ဌကပစ္စတ္တရဏံ နာမ အတ္တနော၊
ပရဿ ဝါ သန္တကံ သေနာသနေ ပစ္စတ္တရဏဝသေန အဓိဋ္ဌိတံ။ “အံသကာ-
သာဝံ ပရိက္ခာရစောဠံ ဟောတိ၊ ဣတိ ပစ္စတ္တရဏံ၊ အံသကာသာဝန္တိ ဣမာနိ
ဒွေပိ အတိရေကစိဝရဋ္ဌာနေ ဌိတာနိပိ ရတင်္ဂဘေဒံ န ကရောန္တိ”တိ
အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ ပရိဟရိတုံ ပန န ဝဋ္ဋတိတိ ရဇနကာလေ ဧဝ
အနုညာတတ္တာ နိစ္စပရိဘောဂဝသေန န ဝဋ္ဋတိ တေစိဝရိကဿ။ အံသ-
ကာသာဝန္တိ ခန္ဓေ ဌပေတဗ္ဗကာသာဝံ။ ကာယပရိဟာရိကေနာတိ ဝါတာ-
တပါဒိပရိဿယတော ကာယဿ ပရိဟရဏမတ္တေန။ သမာဒါယေဝါတိ
ဂဟေတွာ ဧဝ။ အပ္ပသမာရမ္ဘတာတိ အပ္ပကိစ္စတာ။ ကပ္ပိယေ မတ္တကာရိတာ-
ယာတိ နိဿိဒနာဒိဝသေန၊ ပရိက္ခာရစောဠဝသေန စ ဗဟူသု စိဝရေသု
အနုညာတေသုပိ တိစိဝရမတ္တေ ဌိတတ္တာ။ သဟ ပတ္တစရဏာယာတိ
သပတ္တစရဏော။ ပက္ခိ သပက္ခကော။

ဣတိ တေစိဝရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၃-ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆။ အတိရေကလာဘန္တိ “ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယာ”တိ^၁
ဧဝံ ဝုတ္တဘိက္ခာဟာရလာဘတော အတိရေကလာဘံ၊ သံဃာတတ္တာဒိန္တိ အတ္ထော။
သကလဿ သံဃဿ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ သံဃဘတ္တံ။ ဣတိပယေ ဘိက္ခု။ ဥဒ္ဓိသိတွာ
ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ။ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကဒိဝသံ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ ပက္ခိကံ။
ဥပေါသထေ ဥပေါသထေ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ ဥပေါသထိကံ။ ပဋိပဒဒိဝသေ
ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ ပါဒိပဒိကံ။ ဝိဟာရံ ဥဒ္ဓိဿ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ ဝိဟာရဘတ္တံ။
ဓုရဂေဟေ ဧဝ ဌပေတွာ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ ဓုရဘတ္တံ။ ဂါမဝါသီအာဒိဟိ ဝါရေန

ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ ဝါရကဘတ္တံ။ “သံဃဘတ္တံ ဂဏှထာတိအာဒိနာ”တိ အာဒိ-
သဒ္ဓေန ဥဒ္ဓေသဘတ္တာဒိ သင်္ဂဏှာတိ။ သာဒိတုံ ဝနန္တိတိ ဘိက္ခာပရိယာယေန
ဝုတ္တတ္တာ။ ဘေသဇ္ဇာဒိပဋိသံယုတ္တာ နိရာမိသသလာကာ။ ယာဝကာလိက-
ဝဇ္ဇာတိ စ ဝဒန္တိ။ ဝိဟာရေ ပတ္တဘတ္တံတိ ဥပါသကာ ဣဓေဝ ဘတ္တံ ပစိတွာ
“သဗ္ဗေသံ အယျာနံ ဒဿာမာ”တိ ဝိဟာရေယေဝ ဘတ္တံ သမ္မာဒေန္တိ၊ တံ
ပိဏှပါတိကာနမ္ပိ ဝနုတိ။ အာဟရိတွာတိ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဂေဟတော
အာနေတွာ။ တံ ဒိဝသံ နိသီဒိတွာတိ “မာ ဘန္တေ ပိဏှာယ စရိတ္ထ၊
ဝိဟာရေယေဝ ဘိက္ခာ အာနိယတိ”တိ ဝဒန္တာနံ သမ္ပုဋိစ္ဆနေန တံ ဒိဝသံ
နိသီဒိတွာ။ သေရိဝိဟာရသုခန္တိ အပရာယတ္တဝိဟာရိတာသုခံ။ အရိယဝံသောတိ
အရိယဝံသသုတ္တံ ပဋိသံယုတ္တာ ဓမ္မကထာ။ ဓမ္မရသန္တိ ဓမ္မပသဗ္ဗိတံ ပါမော-
ဇ္ဇာဒိရသံ။

ဇဗ်ဗလံ နိဿာယ ပိဏှပရိယေသနတော ကောသဇ္ဇနိဗ္ဗဒ္ဓနတာ။
“ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ဖ”န္တိအာဒိနာ၊ ဝုတ္တဝိဓိနာ အာဟာရပရိယေသနတော
ပရိသုဒ္ဓါဇိဝတာ။ နိစ္စံ အန္တရသရံ ပဝိသန္တဿေဝ သုပ္ပုဋိစ္ဆန္တဂမနာဒယော
သေဝိယဓမ္မာ သမ္ပုဇ္ဇန္တိတိ သေဝိယပဋိပတ္တိပူရဏံ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ မတ္တညတာယ၊
သံသဠဝိဟာရာဘာဝတော စ အပရပေါသိတာ။ ကုလေ ကုလေ အပ္ပက-
အပ္ပကပိဏှဂဟဏေန ပရာနုဂ္ဂဟကိရိယာ။ အန္တိမာယ ဇီဝိကာယ အဝဋ္ဌာနေန
မာနပ္ပဟာနံ။ ဝုတ္တဥေတံ “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာနံ၊ ယဒိဒံ ပိဏှောလျ”န္တိ-
အာဒိ၊ မိဿကဘတ္တေန ယာပနတော ရသတဏှာနိဝါရဏံ။ နိမန္တနာ-
သမ္ပုဋိစ္ဆန္တတော ဂဏဘောဇနာဒိသိက္ခာပဒေဟိ အနာပတ္တိတာ။

အပ္ပုဋိဟတဝုတ္တိတာယ စတုသုပိ ဒိသာသု ဝတ္တနဋ္ဌေန စာတုဒ္ဓိသော။ အာဇိ-
ဝံသ ဝိသုဇ္ဈတိတိ အာဇိဝေါအဿ ဝိသုဇ္ဈတိ။ အတ္တဘရဿာတိ အပ္ပါနဝဇ္ဇ-
သုလဘရူပေဟိ ပစ္စယေဟိ အတ္တနော ဘရဏတော အတ္တဘရဿ။ တတော
ဝေကေဝိဟာရိတာယ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနမ္ပိ အညေသံ အပေါသနတော အနုည-
ပေါသိနော။ ပဒုဒ္ဓယေနာပိ ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေန ကုမ္ဘိပရိဟာရိ-
ကေန ပိဏှပါတေန ဝိစရဏတော သလ္လဟုကဝုတ္တိတံ၊ သုဘရတံ၊ ပရမအပ္ပိစ္ဆတံ၊
သန္တုပ္ပိဋ္ဌ ဒဿေတိ။ ဒေဝါပိ ဝိဟယန္တိ တာဒိနောတိ တာဒိသဿ ဘုသံ
အဘိဝိယ သန္တကာယဝစီမနောကမ္မတာယ ဥပသန္တဿ ပရမေန သတိနေ-
ပက္ကေန သမန္တာဂမတော သဗ္ဗကာလံ သတိမတော ပိဏှပါတိကဿ ဘိက္ခုဿ

သက္ကာဒယော ဒေဝါပိ ပိဟယန္တိ ပတ္တေန္တိ။ တဿ သီလာဒိဂုဏေသု ဗဟုမာနံ ဥပ္ပါဒေန္တာ အာဒရံ ဇနေန္တိ၊ ပဂေဝ မနဿာ။ သစေ သော လာဘသက္ကာရ-
သီလောကသန္တိသီတော န ဟောတိ၊ တဒဘိကမ္ဘီ န ဟောတိတိ အတ္ထော။

ဣတိ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂကထာ ဝဏ္ဏနာ။

၄-သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇။ ဣမိနာတိ သပဒါနစာရိကေန။ ကာလတရန္တိ ကာလဿေဝ။
အဗာသုကဋ္ဌာနန္တိ သပရိဿယာဒိဝသေန ဒုပ္ပဝေသနဋ္ဌာနံ။ ပုရတောတိ
ဝိထိယံ ဂစ္ဆန္တဿ ပုရတော သရံ အပရိဋ္ဌဿေဝ။ ပတ္တဝိဿဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ
ပေသကာရဝိထိယံ ပေသကာရဘာဝံ နိဗ္ဗိနိတွာ ဌိတဿ သက္ကဿ သရဒ္ဓါရေ
ပတ္တဝိဿဋ္ဌဋ္ဌာနံ။ ဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကော တံ ဒိဝသံ န ဘိက္ခံ အာဂမယမာနော
နိဿိဒတိ၊ တဿူ တံ အနုလောမေတိ။ ကတ္ထစိပိ ကုလေ နိဗ္ဗဒ္ဓိ ဥပသင်္ကမနာ-
ဘာဝတော ပရိစယာဘာဝေန ကုလေသု နိစ္စနဝကတာ။ သဗ္ဗတ္ထ အလဂ္ဂမာန-
သတာယ စ သောမ္မဘာဝေန စ စန္ဒူပမတာ။ ကုလေသု ပရိဂ္ဂဟစိတ္တာ-
ဘာဝေန တတ္ထ မစ္ဆေရပ္ပဟာနံ။ ဟိတေသိတာယ ဝိဘာဂါဘာဝတော
သမာနုကမ္ပိတာ။ ကုလာနံ သင်္ကဏနသံသဋ္ဌတာဒယော ကုလူပကာဒိနဝါ။
အဂ္ဂါနာနဘိနန္ဒနာတိ နိမန္တနဝသေန အဂ္ဂါနဿ အသမ္ပုဋိစ္ဆနာ။ အဘိ-
ဟာရေနာတိ ဘိက္ခာဘိဟာရေန။ သေရိစာရန္တိ ယထာရူပိ ဝိစရဏံ။

ဣတိ သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၅-ကောသနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈။ နာနာသနဘောဇနန္တိ အနေကသ္မိ အာသနေ ဘောဇနံ၊
ဧကနိသဇ္ဇာယ ဧဝ အဘုဉ္ဇိတွာ ဝိသုံ ဝိသုံ နိသဇ္ဇာသု အာဟာရပရိဘောဂန္တိ
အတ္ထော။ ပတိဂ္ဂပန္တိ ယုတ္တရူပံ အနုဋ္ဌာပနီယံ။ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝတ္တံ
ကာတုံ ယုဇ္ဇတိ။ ဝတ္တံ နာမ ဂရုဋ္ဌာနိယေ ကတ္တဗ္ဗမေဝ။ တတ္ထ ပန ပဋိပဇ္ဇနဝိမိ-
ဒဿေတုံ ယံ ထေရဝါဒံ အာဟ “အာသနံ ဝါ ရက္ခေယျ ဘောဇနံ ဝါ”တိ-
အာဒိ။ တဿတ္ထော—ကောသနိကံ ဘိက္ခု ဘုဉ္ဇန္တိ အာသနံ ဝါ ရက္ခေယျ၊
ဓုတင်္ဂဘေဒတော ယာဝ ဘောဇနပရိယောသာနာ န ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ

ဟောတိ။ ဘောဇနံ ဝါ ရက္ခေယျ ရတင်ဘေဒတော၊ အဘူညီယမာနံ^၁ ယာဝ
ဘူညီတုံ နာရတတိ၊ တာဝ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ယသ္မာ တယိဒံ ဒွယံ ဣဓ
နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝတ္ထကရဏံ ရတင်^၂ န ရက္ခတီတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ
“အယဉ္ဇာ”တိအာဒိ။ “ဘေသဇ္ဇတ္ထမေဝါ”တိ ဣမိနာ ဘေသဇ္ဇပရိဘောဂဝသေ-
နေဝ သပ္ပိအာဒိနိပိ ဝုဋ္ဌန္တိတိ ဒဿေတိ။ အပ္ပါမာဓေတတိ အရောဂတော။ အပ္ပါ-
တင်္ဂတတိ အင်္ဂိစ္ဆဇိဝိတာ သရီရဒုက္ခဘာဝေါ။ လဟုဋ္ဌာနန္တိ ကာယဿ
လဟုပရိဝတ္တိတာ။ ဗလန္တိ သရီရဗလံ။ ဖာသုဝိဟာရေတိ သုခဝိဟာရေ။
သဗ္ဗမေတံ ဗဟုက္ခတ္တံ၊ ဘုဉ္ဇနပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနဝိကာရပဋိက္ခေပပဒံ^၃။ ရူဇာတိ
ရောဂါ။ န ကမ္မမတ္တနောတိ အတ္တနော ယောဂကမ္မံ ပုရေဘတ္တံ၊ ပစ္ဆိမဘတ္တဉ္စ
န ပရိဟာပေတိ၊ ဗဟုသော ဘောဇနေ အဗျာဝဋ္ဌဘာဝတော၊ အရောဂ-
ဘာဝတော စာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣတိ ကောသနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၆-ပတ္တပဏ္ဍိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉။ အပ္ပဒိက္ခလံ ကတွာ ဘူညီတုံ ဝဇ္ဇတိ ပဋိက္ခလဿဘုတ္တဿ အဂဏှနမ္ပိ^၄
သိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပမာဏယုတ္တမေဝ ဂဏှိတဗ္ဗန္တိ “ဧကဘာဇနမေဝ
ဂဏှာမိ”တိ ဗဟံ ဂဟေတွာ န ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ။ နာနာရသတဏှာဝိနောဒနန္တိ
နာနာရသဘောဇနေ တဏှာယ ဝိနောဒနံ။ အတြ အတြ နာနာဘာဇနေ
ဌိတေ နာနာရသေ ဣစ္ဆာ တေဿာတိ အတြိစ္ဆော၊ တဿ ဘာဝေါ
အတြိစ္ဆတော၊ တဿာ အတြိစ္ဆတယ ပဟာနံ။ အာဟာရေ ပယောဇန-
မတ္တဒဿိတတိ အသမ္ဘိန္နနာနာရသေ ဂေမံ အကတွာ အာဟာရေ သတ္တာရာ
အနုညာတပယောဇနမတ္တဒဿိတော။ ဝိသုံ ဝိသုံ ဘာဇနေသု ဌိတာနိ ဗျဉ္ဇနာနိ
ဂဏှတော တတ္ထ တတ္ထ သာဘောဂတာယ သိယာ ဝိက္ခိတ္တဘောဇိတော၊ န
တထာ ဣမဿ ဧကပတ္တဂတသညိနောတိ ဝုတ္တံ “အဝိက္ခိတ္တဘောဇိတော”တိ။
ဩက္ခိတ္တလောစနောတိ ပတ္တသညိတယ ဟေဋ္ဌာဒိတ္တစက္ခ။ ပရိဘုဉ္ဇေယျာတိ
ပရိဘူညီတုံ သက္ကုဏေယျ။

ဣတိ ပတ္တပဏ္ဍိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဘုဉ်နွယ် ယံ ဥပနိတံ၊ တဿ ပဋိက္ခေပေန တံ အတိရိတ္တံ ဘောဇနန္တိ အတိရိတ္တဘောဇနံ။ ပုန ဘောဇနံ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ န ဘုဉ်တဗ္ဗံ၊ တဗ္ဗိယယတ္တာ ဣမဿ ဓုတင်္ဂဿ။ တေနာဟ “ဣဒမဿ ဝိဇာန”န္တိ။ ယသ္မိံ ဘောဇနေတိ ယသ္မိံ ဘုဉ်ယမာနေ ဘောဇနေ။ တဒေဝ ဘုဉ်တိ၊ န အညံ။ အနတိရိတ္တဘောဇနပစ္စယာ အာပတ္တိ အနတိရိတ္တဘောဇနာပတ္တိ၊ တတော ဒူရိဘာဝေါ အနာပဇ္ဇနံ။ ဩဒရိကတ္တံ ဃသ္မရဘာဝေါ၊ ကုမ္ဘိပူရကတာ၊ တဿ အဘာဝေါ ဧကပိဏ္ဏေနာပိ ယာပနတော။ နိရာမိသသန္တိမိတာ နိဟိတဿ အဘုဉ်နတော။ ပုန ပရိယေသနဝသေန ပရိယေသနာယ ခေဒံ န ယာတိ။ အဘိသလ္လေခကာနံ သန္တောသဂုဏာဒိနံ ဝုပ္ပိယာ သဉ္ဇနနံ သန္တောသ-
ဂုဏာဒိဝုဗ္ဗိသဉ္ဇနနံ။ ဣဒန္တိ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ။

ဣတိ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ။

ဂ-အာရည်ကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ဂါမန္တသေနာသနံ ပဟာယ အရညေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ဂါမန္တံ၊ အရညေ သရူပတော ဒဿေတုံ “တတ္ထ သန္တိံ ဥပစာရေနာ”တိအာဒိ အာရဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဂါမပရိယာပန္နတ္တာ ဂါမန္တသေနာသနဿ “ဂါမောယေဝ ဂါမန္တသေနာသန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယော ကောစိ သတ္ထောပိ ဂါမော နာမာတိ သမ္ပန္နော။ ဣန္ဒဒီလာတိ ဥမ္မာရာ။ တဿာတိ လေဇူပါတဿ။ ဝိနယပရိယာ-
ယေန အရညလက္ခဏံ အဒိန္နာဒါနပါရာဇိကေ၊ အာဂတံ။ တတ္ထ ဟိ “ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ”တိ အနဝသေသတော အဝဟာရဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟေ တဒုဘယံ အသက်ရတော ဒဿေတုံ “ဌပေတွာ ဂါမဉ္ဇာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂါမူပစာရေ ဟိ လောကေ ဂါမသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆတိတိ။ နိပ္ပရိယာယတော ပန ဂါမဝိနိမုတ္တံ ဌာနံ အရညမေဝ ဟောတိတိ အဘိဓမ္မေ၊ ဂါမာ “နိက္ခမိတွာ မဟိ ဣန္ဒဒီလာ၊ သဗ္ဗမေတံ အရည”န္တိ ဝုတ္တံ။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန အာရညကသိက္ခာပဒေ၊ “ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္စိမ”န္တိ အာဂတံ အာရည်ကံ ဘိက္ခု သန္ဓာယ။ န ဟိ သော ဝိနယပရိယာယိကေ “အရညေ ဝသနတော အာရည်ကော ပန္တသေနာ-
သနော”တိ သုတ္တေ ဝုတ္တော။ အယဉ္ဇ သုတ္တသံဝဏ္ဏနာတိ ဣမ သဗ္ဗတ္ထ

၁-ဩဒရိကတ္တသမ္ပတ္တဘာဝေါ(သု)၊ ဩဒရိကတ္တသမ္ပတ္တဘာဝေါ(က)

၂-ဝိ ၁-၅၇-ပိဋေ။

၃-အဘိ ၂-၂၆၀-ပိဋေ။

၄-ဝိ ၁-၃၇၇-ပိဋေ။

ဝိသုဒ္ဓိ-၉ ၁-၇-န-ဗု-သ

သုတ္တန္တကထာဝ ပမာဏံ။ တသ္မာ တတ္ထ အာဂတမေဝ လက္ခဏံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော “တံ အာရောပိတေန အာစရိယဓနုနာ”တိအာဒိနာ မိနနုပိမိ အာဟ။ တေနေဝ ဟိ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာနယောဝံ ဣဒမေတ္ထ ပမာဏန္တိ စ ဝုတ္တော။

တတော တတော မဂ္ဂန္တိ တတ္ထ တတ္ထ ဒုဒ္ဒကမဂ္ဂံ ပိဒဟတိ။ ခုတန်းသုဒ္ဓိကေန ခုတန်းသောဓနပသုတေန။ ယထာ ပရိစ္ဆိန္တေ ကာလေတိ ဥက္ကဋ္ဌဿ တယောပိ ဥတု၊ မဇ္ဈိမဿ ခေ၊ မုဒုကဿ ဧကော ဥတု။ တတ္ထပိ ခုတန်း န ဘိဇ္ဇတိ သဥဿာဟတ္တာ။ နိပဇ္ဇိတွာ ဂမိဿာမာတိ စိတ္တဿ သိထိလဘာဝေန ခုတန်း ဘိဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ။ အရညသညံ မနသိ ကရောန္တောတိ “အဟံ ဝိဝေကဝါသံ ဝသိဿာမိ၊ ယထာလဒ္ဓေါဝ ကာယဝိဝေကော သာတ္ထကော ကာတဗ္ဗော”တိ မနသိကာရသဟ္တာဝတော “ဘဗ္ဗော။ပ။ ရက္ခိတု”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဿ အာရညိကဿ ဝိတ္တံ န ဝိက္ခိပန္တိ အာပါယမနပဂမနတော။ ဝိဂတသန္တာသော ဟောတိ ဝိဝေကပရိစယတော။ ဇိဝိတနိကန္တိ ဇဟတိ ဗဟုပရိဿယေ အရညေ နိဝါသေနေဝ မရဏဘယဿ ဒူရိကရဏတော။ ပဝိဝေကသုခရသံ အဿာဒေတိ အနုဘဝတိ ဇနသံသဂ္ဂါဘာဝတော။ အာရာဓယန္တောတိ အနုနယန္တော။ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပတ္တိယာ ဝိဝေကဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော အာရညိကင်္ဂယောဂိနော ဝါဟနသဒိသန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ “အဝသေသဓုတာယုဓော”တိ၊ အဝသိဋ္ဌဓုတဓမ္မာယုဓောတိ အတ္တော။

ဣတိ အာရညိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၉-ရက္ခမူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဆန္တန္တိ ဣဋ္ဌကာဆဒနာဒိဟိ ဆာဒိတံ၊ အာဝသထန္တိ အတ္တော။ သီမန္တရိကရက္ခောတိ ဦးစွံ ရာဇုနံ ရဇသီမာယ ဌိတရက္ခော။ တတ္ထ ဟိ တေသံ ရာဇုနံ ဗလကာယော ဥပဂန္တာ အန္တရန္တရာ ယုဒ္ဓိံ ကရေယျ၊ စောရာပိ ပါရိပန္နိကာ သမောသရန္တာ ဘိက္ခုဿ သုခေန နိသီဒိတုံ န ဒေန္တိ။ စေတိယရက္ခော “ဒေဝတာမိဋ္ဌိတော”တိ မနုဿေဟိ သမ္ပတရက္ခော ပူဇေတုံ ဥပဂတေဟိ မနုဿေဟိ အဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ နိယျာသရက္ခော သဇ္ဇရက္ခာဒိ၊ ဝဂ္ဂုလိရက္ခော ဝဂ္ဂုလိနိသေဝိတော။ သီမန္တရိကရက္ခောဒယော သပရိဿယာ၊ ဒုလ္လဘဝိဝေကာ စာတိ အာဟ “ဣမေ ရက္ခေ ဝိဝေဇ္ဇေတွာ”တိ။

ပဏ္ဏသဒ္ဓန္တိ ရုက္ခတော ပတိတပဏ္ဏံ။ ပဋိစ္ဆန္တေ ဌာနေ နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ ရုက္ခမူလိက-
ဘာဝဿ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ ဆန္တေ ဝါသကပ္ပနာ ဓမ္မဿဝနာဒိနမတ္တာယပိ
ဟောတိ။ တဿ “ဇာနိတွာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပိတမတ္ထေ”တိ ဝုတ္တံ။

အဘိဏ္ဍိတံ တရူပဏ္ဏဝိကာရဒဿနေနာတိ အဘိက္ခဝံ တရူသု၊ တရူနံ ဝါ
ပဏ္ဏေသု ဝိကာရဿ ခဏဘင်္ဂဿ ဒဿနေန။ သေနာသနမန္တေရကမ္မာ-
ရာမတာနန္တိ အာဝါသမစ္ဆရိယနဝကမ္မရတဘာဝါနံ။ ဒေဝတာဟိတိ ရုက္ခဒေဝ-
တာဟိ။ တာပိ ဟိ ရုက္ခဌဝိမာနေသု ဝသန္တိယော ရုက္ခေသု ဝသန္တိ။ အယဗ္ဗိ
ရုက္ခေတိ သဟဝါသိတာ။ ဝဏ္ဏိတောတိ “အပ္ပါနိ စေဝါ”တိအာဒိနာ ပသံသိ-
တော။ “ရုက္ခမူလသေနာသနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ ဧဝံ နိဿယောတိ စ
ဘာသိတော။ အဘိရတ္တာနိ တရုဏကာလေ၊ နီလာနိ မဇ္ဈိမကာလေ၊ ပဏ္ဍုနိ
ဇိဏ္ဏကာလေ။ ပတိတာနိ မိလ္လာယနဝသေန။ ဧဝံ ပဿန္တော တရူပဏ္ဏာနိ
ပစ္စက္ခတော ဧဝံ နိစ္စသညံ ပနုဒတိ ပဇာတိ။ အနိစ္စသညာ ဧဝဿ သဏ္ဌာတိ။
ယဿ ဘဂဝတော ဇာတိဗောဓိဓမ္မစက္ကပဝတ္တနပရိနိဗ္ဗာနာနိ ရုက္ခမူလေယေဝ
ဇာတာနိ၊ တဿ ဝုတ္တံ “ဗုဒ္ဓဒါယန္တံ ရုက္ခမူလ”န္တိ။

ဣတိ ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀-အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃။ “ရုက္ခမူလံ ပဋိက္ခိပါမိ”တိ ဧတ္ထကေ ဝုတ္တေ ဆန္တံ အပ္ပဋိက္ခိတ္တမေဝ
ဟောတိတိ “ဆန္တဉ္စ ရုက္ခမူလဉ္စ ပဋိက္ခိပါမိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဓုတင်္ဂဿ သဗ္ဗသော
ပဋိယောဂိပဋိက္ခေပေန ဟိ သမာဒါနံ ဣဇ္ဈတိ၊ နော အညထာတိ။ “ဓမ္မဿ-
ဝနာယာ”တိ ဣမိနာဝ ဓမ္မံ ကထေန္တေနာပိ ဥပေါသထဒိဝသာဒိသု သုဏန္တာနံ
စိတ္တာနုရုက္ခဏတ္ထံ တေဟိ ယာစိတေန ဆန္တံ ပရိသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဓမ္မံ ပန
ကထေတွာ အဗ္ဘောကာသောဝ ဂန္တဗ္ဗော။ ရုက္ခမူလိကဿာပိ ဧသေဝ နယော။
ဥပေါသထတ္တာယာတိ ဥပေါသထကမ္မာယ။ ဥဒ္ဓိသန္တေနာတိ ပရေသံ ဥဗ္ဗေသံ
ဒေန္တေန။ ဥဒ္ဓိသာပေန္တေနာတိ သယံ ဥဗ္ဗေသံ ဂဏှန္တေန။ မဂ္ဂမဇ္ဈေ ဌိတံ
သာလန္တိ သီဟဋ္ဌဒီပေ ဝိယ မဂ္ဂါ အနောက္ကမ္မ ဥဇုကမေဝ ပရိသိတဗ္ဗဿာလံ။
ဝေဂေန ဂန္တု န ဝဋ္ဋတိ အသာရပ္ပတ္တာ။ ယာဝ ဝဿူပရမာ ဌတွာ ဂန္တဗ္ဗံ၊
န တာဝ ဓုတင်္ဂဘေဒေါ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ရုက္ခဿ အန္တော နာမ ရုက္ခမူလံ။ ပဗ္ဗတဿ ပန ပဗ္ဗာရသဒိသော ပဗ္ဗတပဒေ-
သော။ အန္တန္တမရိယာဒန္တိ ယထာ ဝသေသဒကံ အန္တော န ပဝိသတိ။ ဧဝံ ဆဒန-
သင်္ခေပေန ဥပရိ အကတမရိယာဒံ။ အန္တော ပန ပဗ္ဗာရဿ ဝသေသဒကံ ပဝိ-
သတိ စေ။ အဗ္ဗောကာသသင်္ခေပမေဝါတိ တတ္ထ ပဝိသိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သာခါ-
မဏ္ဍပေါတိ ရုက္ခသာခါတိ ဝိရဋ္ဌန္တန္တမဏ္ဍပေါ။ ဝိဌပဋ္ဌော ခလိတ္တဒ္ဓသာဋကော။

ပဝိဌက္ခဏေ ခုတန်း ဘိဇ္ဇတိ ယထာဝုတ္တပဗ္ဗာရံဒိကေ ဌပေတွာတိ
အဓိပ္ပါယော။ ဇာနိတွာတိ ဓမ္မဿဝနာဒိအတ္ထံ ဆန္တံ ရုက္ခမူလံ ပဝိသိတွာ
နိသိန္ဓော “ဣဒါနိ အရုဏော ဥဋ္ဌဟတိ”တိ ဇာနိတွာ။ ရုက္ခမူလေဝိ ကတ္တမိ
အတ္ထေဝ နိဝါသဗာသုကတာတိ သိယာ တတ္ထ အာသင်္ဂပုဗ္ဗကော အာဝါသ-
ပလိဗောဓော၊ န ပန အဗ္ဗောကာသေတိ ဣဓေဝ အာဝါသပလိဗောဓုပန္နော-
ဒေါ အာနိသံသော ဝုတ္တော။ ပသံသာယာနုရူပတာတိ အနိကေတာတိ ဝုတ္တ-
ပသံသာယ အနာလယဘာဝေန အနုစ္စဝိကတာ။ နိဿင်္ဂတာတိ အာဝါသ-
ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေနေဝ တတ္ထ နိဿင်္ဂတာ။ အသုကဒိသာယ ဝသနဋ္ဌာနံ နတ္ထိ၊
တဿာ တတ္ထ ဂန္တု နေဝ သက္ကာတိ ဒေသဿ ပရိဝိတက္ကဿ အဘာဝတော
စာတုဒ္ဓိသော။ မိဂဘူတေနာတိ ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန မိဂဿ ဝိယ ဘူတေန။
သိတောတိ နိဿိတော။ ဝိန္တတိတိ လဘတိ။

ဣတိ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁-သောသာနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄။ န သုသာနန္တိ အသုသာနံ။ အညတ္ထော န-ကာရော၊ သုသာန-
လက္ခဏရဟိတံ ဝသနဋ္ဌာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ န တတ္ထာတိ “သုသာန”န္တိ
ဝဝတ္ထပိတမတ္ထေ ဌာနေ န ဝသိတဗ္ဗံ။ န ဟိ နာမမတ္ထေန သုသာနလက္ခဏံ
သိဉ္စတိ။ တေနာဟ “န ဟိ”တိအာဒိ။ ဈာပိတကာလတော ပန ပဋ္ဌာယ ။ ပ။
သုသာနမေဝ ဆဝေန သယိတမတ္တာယ သုသာနလက္ခဏပုတ္တိတော။ ဆဝ-
သယနံ ဟိ “သုသာန”န္တိ ဝုစ္စတိ။

သောသာနိကေန နာမ အပ္ပကိစ္စေန သလ္လဟုကဝုတ္တိနာ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ
ဒသေတုံ “တသ္မိံ ပန ဝသန္တေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂရုက္ခန္တိ ဒုပ္ပရိဟာရံ။
တမေဝ ဟိ ဒုပ္ပရိဟာရဘာဝံ ဒသေတုံ “တဗ္ဗာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ

ဥပ္ပန္နပရိဿယဝိဃာတက္ခာယာတိ “သုသာနံ နာမ မနုဿရာဟဿေယျက”န္တိ စောရာ ကတကမ္မာပိ အကတကမ္မာပိ ဩသရန္တိ၊ တတ္ထ စောရေသု ဘဏ္ဍာ-
သာမိကေ ဒိဿာ ဘိက္ခုသမိပေ ဘဏ္ဍံ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာတေသု မနုဿာ
ဘိက္ခု “စောရေ”တိ ဂဟေတွာ ပေါထေယျ၊ တဿာ ဝိဟာရေ သံသတ္ထေရံ
ဝါ ဂေါစရဂါမေ ရညာ နိယုတ္တံ ရာဇယုတ္တကံ ဝါ အတ္တနော သောသာနိက-
ဘာဝံ ဇာနာပေတွာ ယထာ တာဒိဿော၊ အညော ဝါ ပရိဿယော န
ဟောတိ၊ တထာ အပ္ပမတ္တေန ဝသိတဗ္ဗံ။ စက်မန္တဿ ယဒါ အာဠဟနံ
အဘိဓုနံ န ဟောတိ၊ တဒါပိ သံဝေဂဇနနတ္ထံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိံ^၁ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာတိ
ဒဿေတုံ “အဗ္ဘက္ခိကေန အာဠဟနံ ဩလောကေန္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဥပ္ပထမဂ္ဂေန ဂန္တဗ္ဗံ အတ္တနော သောသာနိကဘာဝဿ အပါကဋဘာဝတ္ထံ။
အာရမ္မဏန္တိ တသ္မိံ သုသာနေ “အယံ ဝမ္မိကော၊ အယံ ရုက္ခော၊ အယံ ခါဏု-
ကော”တိအာဒိနာ ဒိဝါယေဝ အာရမ္မဏံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ဘယာနကန္တိ ဘယ-
ဇနကံ ဝမ္မိကာဒိ။ ကေနစိ လေဉ္စုပါသာဏာဒိနာ အာသန္ဓေ ဝိစရန္တိတိ န
ပဟရိတဗ္ဗာ။ တိလဝိဋ္ဌံ ဝုတ္တတိ ပလလံ။ မာသမိဿံ ဘတ္တံ မာသဘတ္တံ။ ဂုဠာဒိတိ
အာဒိ-သဗ္ဗေန တိလသံဂုဠိကာဒိသနပူဝဉ္စ^၂ သင်္ဂဏှာတိ။ ကုလဂေဟံ န ပဝိသိ-
တဗ္ဗန္တိ ပေတရူမေန ဝါသိတက္ကာ၊ ပိသာစာနုဗန္ဓတ္တာ စ ကုလဂေဟဿ အပ္ပန္တရံ
န ပဝိသိတဗ္ဗံ။ ဒေဝသိကံ ဆဝဉ္စာဟော ဓုဝဉ္စာဟော။ မတဉ္စာတကာနံ တတ္ထ
ဂန္တော ဒေဝသိကံ ရောဒနံ ဓုဝရောဒနံ။ ဝုတ္တနယေနာတိ “ဈာပိတကာလတော
ပန ပဋ္ဌာယာ”တိ ဝုတ္တနယေန။ “ပစ္စိမယာမေ ပဋိက္ခမိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဣတ္ထိတက္ကာ
“သုသာနံ အဂတဒိဝဿေ”တိ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာ။

သုသာနေ နိစ္စကာလံ သိဝထိကဒဿနေန မရဏဿတိပဋိလာဘော။
တတော ဧဝ အပ္ပမာဒဝိဟာရိတာ။ တတ္ထ ဆဋ္ဌိတဿ မတကဠေဝရဿ ဒဿနေန
အသုဘနိမိတ္တာမိဂမော။ တတော ဧဝ ကာမရာဂဝိနောဒနံ။ ဗဟုလံ သရီရဿ
အသုစိဒ္ဓဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝသလ္လက္ခဏတော အဘိဏ္ဍိ ကာယသဘာဝဒဿနံ။
တတော မရဏဿတိပဋိလာဘတော စ သံဝေဂဗဟုလတာ။ ဗျာဓိကာနံ၊
ဇရာဇိဏ္ဍာနဉ္စ မတာနံ တတ္ထ ဒဿနေန အာရောဂျယောဗ္ဗနဇီဝိတမဒပ္ပဟာနံ။
ခုဒ္ဒကဿ၊ မဟတော စ ဘယဿ အဘိဘဝနတော ဘယဘေရဝသဟနတာ။
သံဝိဂ္ဂဿ ယောနိဿော ပဒဟနံ သမ္ဘဝတိတိ အမနုဿာနံ ဂရုဘာဝနိယတာ။
နိဒ္ဒါဂတမ္ဘိတိ သုတ္တမ္ဘိ၊ သုပိနန္တေဝိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣတိ သောသာနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၁-အတ္တဒိဋ္ဌိ (သျှာ၊က) ၂-တိလသံဂုဠိကာဒိသနပူဝဉ္စ (သျှာ၊က)၊ တိလသံဂုဠိကာဒိဂတပူဝဉ္စ (က-သိ)

၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅။ သေနာသနဂါဟဏေ ပရေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ဂဟဏံ၊ “ဣဒံ သုန္တရံ၊ ဣဒံ န သုန္တရံ” နှိ ပရိတုလယိတွာ ပုစ္ဆနာ၊ ဩလောကနာ စ သေနာသနလောလုပ္ပံ။ တုဋ္ဌဗ္ဗန္တိ တုဿိတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရဿ ပရိယန္တဘာဝေန ဥရေတိ ဝါ ဗဟူနံ သန္တိပါတဋ္ဌာနာဒိနံ အစွာသန္တေတိ ဝါ ပုစ္ဆိတုံ န လဘတိ၊ ပုစ္ဆနေနဝိဿ ဓုတင်္ကဿ သံကိလိဿနတော။ ဩလောကေတုန္တိ လောလုပ္ပဝသေန ပဿိတုံ။ သဓဿ တံ န ရုစ္စတိတိ အဿ ယထာသန္တတိကဿ တံ ယထာဂါဟိတံ သေနာသနံ အဗာသုကဘာဝေန သစေ န ရုစ္စတိ၊ မုဒုကဿ အသတိ ရောဂေ ယထာဂါဟိတံ ပဟာယ အညဿ သေနာသနဿ ဂဟဏံ လောလုပ္ပံ၊ မဇ္ဈိမဿ ဂန္တော ဩလောကနာ၊ ဥက္ကဋ္ဌဿ ပုစ္ဆနာ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဥဋ္ဌာပေတွာ ဂဟဏေ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

ဥပဋ္ဌာပနိယာနမ္ပိ အနုဋ္ဌာပနေန သဗြဟ္မစာရိနံ ဟိတေသိတာ။ တာယ ကရုဏာဝိဟာရာနုဂုဏတာ။ သုန္တရာသုန္တရဝိဘာဂါကရုဏတော ဟိနပဏိတ-
ဝိကပ္ပပရိစ္စာဂေါ။ တေန တာဒိလက္ခဏာနုဂုဏတာ။ တတော ဧဝ အနု-
ရောဓဝိရောဓပ္ပဟာနံ။ ဒွါရဝိဒဟနံ ဩကာသာဒါနတော။ ယထာသန္တတ-
ရာမတန္တိ ယထာဂါဟိတေ ယထာနိဋ္ဌိဋ္ဌေ သေနာသနေ အဘိရတဘာဝံ။

ဣတိ ယထာသန္တတိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၃-နေသဇ္ဇိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆။ သေယျန္တိ ဣရိယာပထလက္ခဏံ သေယျံ။ တပ္ပဋိက္ခေပနေဝ ဟိ တဒတ္တာ “မဇ္ဈော ဘိသိ”တိ ဧဝမာဒိကာ သေယျာ ပဋိက္ခိတ္တာ ဧဝ ဟောန္တိ။ “နေသဇ္ဇိကော”တိ စ သယနံ ပဋိက္ခိပိတွာ နိသဇ္ဇာယ ဧဝ ဝိဟရိတုံ သီလ-
မဿာတိ ဣမဿ အတ္ထဿ ဣဓ အဓိပ္ပေတတ္တာ သေယျာ ဧဝေတ္ထ ပဋိယောဂိနိ၊
န ဣတရေ တထာ အနိဋ္ဌတ္တာ၊ အသမ္ဘဝတော စ။ ကောသဇ္ဇပက္ခိယော ဟိ
ဣရိယာပထော ဣဓ ပဋိယောဂိဘာဝေန ဣစ္ဆိတော၊ န ဣတရေ။ န စ သက္ကာ
ဌာနဂမနေဟိ ဝိနာ နိသဇ္ဇာယ ဧဝ ယာပေတုံ တထာ ပဝတ္ထေတုန္တိ သေယျာ-
ဝေတ္ထ ပဋိယောဂိနိ။ တေနာဟ “တေန ပနာ”တိအာဒိ။ စင်္ကမိတဗ္ဗံ န
“နေသဇ္ဇိကော အဟ” နှိ သဗ္ဗရတ္တိ နိသိဒိတဗ္ဗံ။ ဣရိယာပထန္တရာနုဂုဟိတော
ဟိ ကာယော မနသိကာရက္ခမော ဟောတိ။

စက္ကာရော ပါဒါ၊ ပိဋ္ဌိအပဿယော စာတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ ပဉ္စင်္ဂေ။ စတုဟိ အင်္ဂုနိဟိ၊ ပိဋ္ဌိအပဿယေန စ ပဉ္စင်္ဂေဟိ အပရေ။ ဥဘောသု ပဿေသု ပိဋ္ဌိပဿေ စ ယထာသုခံ အပဿာယ ဝိဟရတော နေသဇ္ဇိကဿ “အနေသဇ္ဇိကတော ကော ဝိသေသော”တိ ဂါဟံ နိဝါရေတုံ အဘယတ္ထေရော နိဒဿိတော “ထေရော အနာဂါမိ ဟုတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိ”တိ။

ဥပစ္ဆေဒိယတိ ဧတေနာတိ ဥပစ္ဆေဒနန္တိ ဝိနိဗန္ဓုပစ္ဆေဒဿ သာကေတမဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂသပ္ပါယတာ အလိနာနုဗ္ဗစ္စမက္ခိကတ္တာ နိသဇ္ဇာယ။ တတော ဧဝ ပါသဒိကဣရိယာပထတာ။ ဝိရိယာရန္တာနုကူလတာ ဝိရိယသမတာယောဇနဿ အနုစ္ဆရိကတာ။ တတော ဧဝ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အနုဗြူဟနတာ။ ပဏိဓာယာတိ ဌပေတွာ။ တနန္တိ ဥပရိမကာယံ။ ဝိကမ္ပေတိတိ စာလေတိ၊ ဣစ္ဆာဝိဿာတံ ကရေတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝတန္တိ ဓုတင်္ဂ။

ဣတိ နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ ဝသေန သိယာ ကုသလာနိ၊ ဒီဏာသဝါနံ ဝသေန သိယာ အဗျာကတာနိ။ တတ္ထ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာ ပဋိပတ္တိပူရဏတ္ထံ၊ ဒီဏာသဝါ ဖာသုဝိဟာရတ္ထံ ဓုတင်္ဂါနိ ပရိဟရန္တိ။ အကုသလမ္ပိ ဓုတင်္ဂန္တိ အကုသလစိတ္တေနာပိ ဓုတင်္ဂသေဝနာ အတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ တံ န ယုတ္တံ၊ ယေန အကုသလစိတ္တေန ပဗ္ဗဇိတဿ အာရညိကတ္ထံ၊ တံ ဓုတင်္ဂံ နာမ န ဟောတိ။ ကဿော? လက္ခဏာဘာဝတော။ ယံ ဟိဒံ ကိလေသာနံ ဓုနနတော ဓုတဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဉာဏဿ၊ စေတနာယ ဝါ အင်္ဂတ္ထံ၊ န တံ အကုသလဓမ္မေသု သမ္ဘဝတိ။ တဿ အရညဝါသာဒိမတ္တေန အာရညိကာဒယော တာဝ ဟောန္တု၊ အာရညိကင်္ဂါဒိနိ ပန န ဟောန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “န မယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣမာနိတိ ဓုတင်္ဂါနိ။ ဝုတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ဝစနတ္ထနိဒ္ဒေသေ။ န စ အကုသလေန ကောမိ ဓုတော နာမ ဟောတိ၊ ကိလေသာနံ ဓုနနဋ္ဌေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယဿ ဘိက္ခုနော တောနိ သမာဒါနာနိ အင်္ဂါနိ။ ဧတေန ပဌမေနာပိ အတ္ထဝိကပ္ပေန “နတ္ထိ အကုသလံ ဓုတင်္ဂ”န္တိ ဒဿေတိ။ န စ အကုသလံ ကိဉ္စိ ဓုနာတိတိ အကုသလံ ကိဉ္စိ ပါပံ န စ ဓုနာတိ ဧဝ အပ္ပဋိပက္ခတော။ ယေသံ သမာဒါနာနံ တံ အကုသလံ ဉာဏံ

ဝိယ အင်္ဂန္တိ ကတွာ တာနိ ဓုတင်္ဂါနိတိ ဝုစ္ဆေယျ။ ဣမိနာ ဒုတိယေနာပိ အတ္ထဝိကပ္ပေန “နတ္ထိ အကုသလံ ဓုတင်္ဂ”န္တိ ဒဿေတိ။ နာပိ အကုသလန္တိအာဒိ တဘိယအတ္ထဝိကပ္ပဝသေန ယောဇနာ။ တဿွာတိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝတ္တဿ နိဂမနံ။

ယေသန္တိ အဘယဂိရိဝါသိကေ သန္ဓာယာဟ။ တေ ဟိ ဓုတင်္ဂ° နာမ ပညတ္တိတိ ဝဒန္တိ။ တထာ သတိ တဿ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ကိလေသာနံ ဓုနနဋ္ဌောပိ န သိယာ၊ သမာဒါတဗ္ဗတာ စာတိ တေသံ ဝစနံ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိတိ ဒဿေတုံ “ကုသလတ္တိကမိနိဗုတ္တ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿွာတိ ယသ္မာ ပညတ္တိပက္ခေ ဧတေ ဒေါသာ ဒုန္တိဝါရာ၊ တသ္မာ တံ တေသံ ဝစနံ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဝုတ္တနယော စေတနာပက္ခောယေဝ ဂဟေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ဧတေ ဓုတဂုဏာ ကုသလတ္တိကေ ပဌမတတိယပဒသင်္ဂဟိတာ၊ တသ္မာ သိယာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ၊ သိယာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ၊ သိယာ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ သိယာ နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ သိယာ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ၊ သိယာ အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာတိ ဧဝံ သေသတိကဒုကပဒေဟိပိ နေသံ ယထာရဟံ သင်္ဂဟော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။

ကာမံ သဗ္ဗောပိ အရဟာ ဓုတကိလေသော၊ ဣဓ ပန ဓုတင်္ဂသေဝနာမုခေန ကိလေသေ ဝိဓုနိတွာ ဌိတော ဒိဏာသဝေါ “ဓုတကိလေသော ပုဂ္ဂလော”တိ အဓိပ္ပေတော။ တထာ သဗ္ဗောပိ အရိယမဂ္ဂေါနိပ္ပရိယာယေန ကိလေသဓုနနော ဓမ္မော၊ ဝိသေသတော အဂ္ဂမဂ္ဂေါ။ ပရိယာယေန ပန ဝိပဿနာဉာဏာဒိ။ ဟေဌိမပရိစ္ဆေဒေန ဓုတင်္ဂစေတနာသမ္ပယုတ္တဉာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဓုတံ ဒဿေတွာ ဓုတဝါဒေ ဒဿေတဗ္ဗေ ယသ္မာ ဓုတဝါဒဘေဒေန ဓုတော ဝိယ ဓုတဘေဒေန ဓုတဝါဒေါပိ ဒုဝိဓော၊ တသ္မာ တေသံ၊ တဒုဘယပဋိက္ခေပဿ စ ဝသေန စတုက္ကမေတ္ထ သမ္ဘဝတိတိ တံ ဒဿေတုံ “အတ္ထိ ဓုတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တယိဒန္တိ နိပါတော၊ တဿ “သော အယ”န္တိ အတ္ထော။ ဓုတဓမ္မာ နာမာတိ ဓုတင်္ဂသေဝနာယ ပဋိပက္ခဘူတာနံ ပါပဓမ္မာနံ ဓုနနဝသေန ပဝတ္တိယာ “ဓုတော”တိ လဒ္ဓနာမာယ ဓုတင်္ဂစေတနာယ ဥပကာရကာ ဓမ္မာတိ ဂ.တွာ ဓုတဓမ္မာ နာမ။ အသမ္ပတ္တသမ္ပတ္တေသု ပစ္စယေသု အလုပ္ပနာကာရေန ပဝတ္တနတော အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ စ အတ္ထတော အလောဘော°။ ပစ္စယဂေဓာဒိဟေတုကာနံ လောလတာဒိနံ သံကိလေသာနံ သမ္ပဒေဝ

လိခနတော သေဒနတော ဂဏသင်္ဂဏိကာဒိဘေဒတော သံသဂ္ဂတော စိတ္တဿ
 ဝိဝေစနတော သလ္လေခတာ ပဝိဝေကတာ စ အလောဘော အမောဟောတိ^၁
 ဣမေသု ဦးသု ဓမ္မေသု အနုပတန္တိ တဒန္တောဂဓာ တပ္ပရိယာပန္နာ ဟောန္တိ၊
 တဒုဘယဿေဝ ပဝတ္တိဝိသေသဘာဝတော။ ဣမေဟိ ကုသလဓမ္မေဟိ အတ္ထိ
 ဣဒမတ္ထိ၊ ယေန ဉာဏေန ပဗ္ဗဇိတေန နာမ ပံသုကူလိကင်္ဂါဒိသု ပတိဋ္ဌိတေန
 ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ဓုဘဂုဏေ သမာဒိယတိ စေဝ ပရိဟရတိ စ၊ တံ
 ဉာဏံ ဣဒမတ္ထိတာ။ တေနာဟ “ဣဒမတ္ထိတာ ဉာဏမေဝါ”တိ။ ပဋိက္ခေပ-
 ဝတ္ထုသုတိ ဂဟပတိစိဝရာဒိသု တေဟိ တေဟိ ဓုတင်္ဂေဟိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဝတ္ထုသု။
 လောဘန္တိ တဏှံ။ စေသေဝ ဝါတိ ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသု ဧဝ။ အာဒိနဝပဋိစ္ဆာ-
 ဒကန္တိ အာရက္ခဒုက္ခပရာဓိနဝုတ္တိ စောရဘယာဒိအာဒိနဝပဋိစ္ဆာဒကံ။ အနုညာ-
 တာနန္တိ သတ္တာရာ နိစ္ဆန္ဒရာဂပရိဘောဂဝသေန အနုညာတာနံ သုခသမ္ပဿ-
 အတ္ထရဏပါဝုရဏာဒိနံ။ ပဋိသေဝနမုခေနာတိ ပဋိသေဝနဒွါရေန၊ တေန
 လေသေနာတိ အတ္ထော။ အတိသလ္လေခမုခေနာတိ အတိဝိယ သလ္လေခပဋိပတ္တိ-
 မုခေန၊ ဥက္ကဋ္ဌဿ ဝတ္တနကာနမ္ပိ ပဋိက္ခိပနဝသေနာတိ အတ္ထော။

သုခမကရဏ^၂သန္တိဿယော ရာဂေါ ဒုက္ခာယ ပဋိပတ္တိယာ ပတိဋ္ဌံ န
 လဘတိတိ အာဟ “ဒုက္ခာပဋိပဒဉ္စ နိဿာယ ရာဂေါ ဂူပသမ္ပတိ”တိ။
 သလ္လေခေါ နာမ သမ္ပဇာနဿ ဟောတိ၊ သတိသမ္ပဇညေ မောဟော
 အပတိဋ္ဌောဝ အပ္ပမာဒသမ္ပဝတောတိ ဝုတ္တံ “သလ္လေခံ နိဿာယ အပ္ပမက္ခဿ
 မောဟော ပဟိယတိ”တိ။ ဣတ္ထာတိ ဧတေသု ဓုတင်္ဂေသု။ တတ္ထာတိ
 အရညရုက္ခမူလေသု။

သီသင်္ဂါနီတိ သီသဘူတာနိ အင်္ဂါနိ၊ ပရေသမ္ပိ ကေသဉ္စိ နာနန္တရိကတာယ၊
 သုကရတာယ စ သင်္ဂဏနတော ဥတ္တမင်္ဂါနီတိ အတ္ထော။ အသန္တိန္ဒင်္ဂါနီတိ
 ကေဟိစိ သမ္ဘေဒရဟိတာနိ၊ ဝိသုယေဝ အင်္ဂါနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဝဇ္ဇတိ ရာဂစရိတဿ၊ မောဟစရိတဿ၊ ဒေါသစရိတဿာပိ၊ တံ ကေစုံ
 ဓုတင်္ဂံ သေဝန္တဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဟာယတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ သုကုမာရဘာဝေန
 လူခပဋိပတ္တိံ အသဟန္တဿ။ ဝဇ္ဇတေဝ မဟာပုရိသဇာတိကဿာတိ အဓိပ္ပါ-
 ယော။ န ဝဇ္ဇတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥပနိဿယရဟိတဿ။ ကေမေဝ ဟိ ဓုတင်္ဂံ
 ယထာ ကိလေသဓုနနဋ္ဌေန၊ ဧဝံ စေတနာသဘာဝတ္ထာ။ တေနာဟ “သမာ-
 ဒါနစေတနာ”တိ။

တေရသာပိ ဓုတင်္ဂါနိ သမာဒါယ ပရိဟရန္တာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန “ဒွါ-
စတ္တာလီသ ဟောန္တိ”တိ ဝတွာ ဘိက္ခုနံ တေရသန္ဓေပိ ပရိဟရဏဿ ကေဠိ-
ယေဝ သမ္ဘဝံ ဒသေတုံ “သစေ ဟိ”တိ အာဒိ ဝတ္တံ။ တတ္ထ “ကေပ္ပဟာရေန
သဗ္ဗဓုတင်္ဂါနိ ပရိဘုဉ္ဇေတုံ သက္ကောတိ”တိ ဝတ္တံ။ ကထံ အဗ္ဘောကာသေ
ဝိဟရန္တဿ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ? “ဆန္တံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ”တိ^၁
ဝစနတော ဆန္တေ အရုဏ် ဥဋ္ဌာပိတမတ္တေ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ၊ န အဗ္ဘောကာသေ၊
တသ္မာ ဘေဒဟေတုနော အဘာဝေန တမ္ပိ အရောဂမေဝ။ တထာ သေနာ-
သနလောလုပ္ပဿ အဘာဝေန ယထာသန္တတိကင်္ဂန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အာရညိကင်္ဂံ
ဂဏမှာ ဩဟိယနသိက္ခာပဒေန^၂ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ အနတိရိတ္တ-
ဘောဇနသိက္ခာပဒေန^၃။ ပဝါရိတာယ ဟိ^၄ ဘိက္ခုနိယာ အတိရိတ္တံ ကတွာ
ဘုဉ္ဇေတုံ န လဗ္ဘတိ။ ကပ္ပိယေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ လောလတာပဟာနာယ ဓုတင်္ဂသမာဒါနံ၊
န အကပ္ပိယေ၊ သိက္ခာပဒေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ။ အဋ္ဌေဝ ဟောန္တိ ဘိက္ခုနိယာ
သံကစ္စိကစိဝရာဒိဟိ သဒ္ဓိံ ပဉ္စပိ တိစိဝရသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆန္တိတိ ကတွာ။ ယထာ-
ဝုတ္တေသုတိ ဘိက္ခုနံ ဝုတ္တေသု တေရသသု တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနဝိနယကမ္မာဘာဝ-
တော ဌပေတွာ တေစိဝရိကင်္ဂံ ဒွါဒသ သာမဏေရာနံ။ သတ္တာတိ ဘိက္ခုနိနံ
ဝုတ္တေသု အဋ္ဌသု ဧကံ ပဟာယ သတ္တ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနဝိနယကမ္မာဘာဝတော။
“ဌပေတွာ တေစိဝရိကင်္ဂံ”န္တိ ဟိ ဣမံ အနုဝတ္တမာနမေဝ ကတွာ “သတ္တ သိက္ခ-
မာနသာမဏေရိန”န္တိ ဝတ္တံ။ ပတိစ္ဆပါနိတိ ဥပါသကဘာဝဿ အနုစ္ဆဝိကာနိ။

ဓုတင်္ဂါနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ဒုတိယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၇၁-ပိဋကေ။ ၂-ဝိ ၂-၂၉၆-ပိဋကေ။ ၃-ဝိ ၂-၁၁၁-ပိဋကေ။ ၄-ပရိဟာယတိ (သျှာ၊ က)

၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဓ္ဓေသဝတ္ထနာ

၃၀။ အပ္ပိစ္ဆတဒီဟိတိ အပ္ပိစ္ဆတသန္တုဋ္ဌိသလ္လေခပဝိဝေကာပစယဝိရိယာရက္ခာဒီဟိ။ ပရိယောဒါတေတိ သုဝိသုဒ္ဓေ နိရူပတ္တိလေသေ။ ဣမသ္မိံ သီလေတိ ယထာဝုတ္တေ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ။ “စိတ္တံ ဘာဝယ”န္တိ ဣမမေဝ ဒေသနံ သန္တာယာဟ “အတိသင်္ခေပဒေသိတက္ကာ”တိ။ ကော သမာဓိတိ သရူပပုစ္ဆာ။ ကေနဌေန သမာဓိတိ ကေန အတ္တေန သမာဓိတိ ဝုစ္စတိ။ “သမာဓိ”တိ ပဒံ ကံ အဘိဓေယျတ္ထံ နိဿာယ ပဝတ္တန္တိ အတ္တော။ ကတိဝိဓောတိ ပဘောဒပုစ္ဆာ။

“ကော သမာဓိ”တိ ကာမဇ္ဈာယံ သရူပပုစ္ဆာ၊ ဝိဘာဂဝန္တာနံ ပန သရူပဝိဘာဝနံ ဝိဘာဂဒဿနမုခေနေဝ ဟောတီတိ ဝိဘာဂေါ တာဝ အနဝသေသတော ဒဿေတဗ္ဗော။ တံဒဿနေ စ အယမာဒိနဝေါတိ ဒဿေတုံ “သမာဓိ ဗဟုဝိဓော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဗဟုဝိဓောတိ ကုသလာဒိဝသေန အနေကဝိဓော။ နာနပ္ပကာရကောတိ အာလမ္ဗန မနသိကာရ ဆန္တပဏိမိအဓိမောက္ခံ အဘိနိဟာရသညာနာနတ္တာဒိနာနပ္ပကာရော။ န သာဓေယျာတိ လောကီယသမာဓိဿ ဘာဝနာ ဣမ အဓိပ္ပေတတ္တော၊ တဉ္စ န သာဓေယျ။ ဈာနဝိမောက္ခာဒီသု ဟိ သမာဓိံ ဥဒ္ဓရိတွာ တဿ လမ္ဘမာနေဟိ ဝိဘာဂေဟိ ဝိဿဇ္ဇေန ကရိယမာနေ ဈာနဝိဘင်္ဂါဒီသု၊ အာဂတော သဗ္ဗော သမာဓိပဘောဒေါ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော သိယာ။ တထာ စ သတိ ယွာယံ လောကီယသမာဓိဿ ဘာဝနာဝိမိ အဓိပ္ပေတော၊ တဿ ဝိဿဇ္ဇနာယ ဩကာသောဝ န ဘဝေယျ။ ကိဉ္စ ယေနဿ တိကစတုက္ကဈာနိကေန ဟိနာဒိဘေဒဘိန္ဓေန ပဝတ္တိဝိဘာဂေန မြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိဝသေန နဝိဓော၊ ပဉ္စမဈာနိကေန ဝေဟပ္ပလာဒိဝသေန ဒသဝိဓော ဝါ ကောဒသဝိဓော ဝါ ဘဝပ္ပဘေဒေါ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ သွာဿ၊ ပဝတ္တိဝိဘာဂေါ အယံ သောတိ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝုစ္စမာနော ဝိက္ခေပါယ သိယာ၊ ယထာ တံ အဝိသယေ။ တေနာဟ “ဥတ္တရိ စ ဝိက္ခေပါယ သံဝတ္ထေယျာ”တိ။ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ကုသလာ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။

စိတ္တစေတသိကာနံ သမံ အဝိသာရပါဝသေန သမ္ပိဏ္ဏေန္တဿ ဝိယ အာဓာနံ သမာဓာနံ။ အဝိသာရပါလက္ခဏော ဟိ သမာဓိ၊ သမ္ပိဏ္ဏနရသော စ။ သမ္မာ အဝိက္ခိပနဝသေန အာဓာနံ သမာဓာနံ။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော ဝါ

၁-ဝိမောက္ခ (က)
၄-သွာယံ (က)

၂-အဘိ ၂-၂၅၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃-နိပ္ပဇ္ဇတိ (က-သီ)
၅-အဝိသရဏ (သီ)

ဟိ သမာဓိ၊ ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓိသနရသော စာတိ။ သွာယံ ယသ္မာ ကောရမ္မဏေ စိတ္တဿ ဌိတိဟေတု၊ တသ္မာ “ဌပနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ အာဟ။ တထာ ဟေသ “စိတ္တဿ ဌိတိ သဏ္ဌိတံ အဝဋ္ဌိတံ”တိ နိဋ္ဌိဋ္ဌော။ ကောရမ္မဏဂ္ဂဟ-
ဏဉ္စေတ္ထ သမာဓိဿ သန္တာနဌိတိဘာဝဒဿနတ္ထံ။ တထာ ဟိဿ အဋ္ဌကထာယံ၊^၁ ဒိပစိဌိတိ၊^၂ နိဒဿိတာ။ အာနုဘာဝေနာတိ ဗလေန၊
ပစ္စယဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ အဝိက္ခိပမာနာတိ န ဝိက္ခိပမာနာ ဝူပသမမာနာ။
ဥပသမပစ္စုပဋ္ဌာနော ဟိ သမာဓိ။ ဧတေနဿ ဝိက္ခေပပဋိပက္ခတံ ဒသေတိ။
အဝိပ္ပကိဏ္ဍာတိ အဝိသဋ္ဌာ။ ဧတေန အဝိသာရလက္ခဏတံ။

သယံ န ဝိက္ခိပတိ၊^၃ သမ္ပယုတ္တာ ဝါ န ဝိက္ခိပန္တိ ဧတေနာတိ အဝိက္ခေပေါ။
သော လက္ခဏံ တေဿာတိ အဝိက္ခေပလက္ခဏော။ ဝိက္ခေပံ ဝိဒ္ဓိသေတိ၊
တထာ ဝါ သမ္ပဇ္ဇတိတိ ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓိသနရသော။ ဥဒ္ဓစ္စေ အဝိကမ္ပနဝသေန
ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ ဝါ တံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိတိ အဝိကမ္ပနပစ္စုပဋ္ဌာနော။
သုခန္တိ နိရာမိသံ သုခံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၉။ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ နာမ သမာဓိဿ အာဝေဏိကော သဘာဝေါ၊ န
တေနဿ ကောစိ ဝိဘာဂေါ လဗ္ဘတိတိ အာဟ “အဝိက္ခေပလက္ခဏေန
တာဝ ကေဝိဓော”တိ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ အာရမ္မဏေ အပ္ပေန္တော ဝိယ ပဝတ္တ-
တိတိ ဝိတက္ကော အပ္ပနာ။ တထာ ဟိ သော “အပ္ပနာ ဗျပ္ပနာ”တိ^၁ နိဋ္ဌိဋ္ဌော။
တပ္ပမုခတာဝသေန ပန သဗ္ဗသ္မိံ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရေ ဈာနဓမ္မေ “အပ္ပနာ”တိ
အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော။ တထာ တဿ အနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတေ ပရိတ္တဈာနေ
ဥပစာရဝေါဟာရော။ ဂါမာဒိနံ သမိပဋ္ဌာနေ ဂါမူပစာရာဒိသမညာ ဝိယာတိ
အာဟ “ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ခုဝိဓော”တိ။ ဣဓ ပန သမာဓိဝသေန ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ။ လုဇ္ဈနပလုဇ္ဈနဋ္ဌေန လောကောတိ ဝုစ္စတိ ဝဋ္ဋံ၊ တပ္ပရိယာပန္နတာယ
လောကေ နိယုတ္တော၊ တတ္ထ ဝါ ဝိဒိတောတိ လောကီယော။ တတ္ထ အပ-
ရိယာပန္နတာယ လောကတော ဥတ္တရော ဥတ္တိဏ္ဍောတိ လောကုတ္တရော။
ကာမဉ္စေတ္ထ လောကီယသမာဓိ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝေန ဂယတိ၊ ဥဘယံ ပန
ကေဇ္ဈံ ဂဟေတွာ တတော ဣတရံ နိဋ္ဌါရေတုံ “လောကီယလောကုတ္တရ-
ဝသေန ခုဝိဓော”တိ ဝုတ္တံ။ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေနာတိ သဟ ပီတိယာ
ဝတ္တတိတိ သပ္ပိတိကော၊ ပီတိသမ္ပယုတ္တော။ နတ္ထိ တေဿ ပီတိတိ နိပ္ပိတိကော၊
ပီတိဝိပ္ပယုတ္တော။ တေသံ ဝသေန။ သုခေနသဟ ကေုပ္ပါဒါဒိဘာဝံ ဂတောတိ

၁-အဘိ ၁-၁၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ-၌ ၁-၁၆ ၂-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒိပစိဌိတိ(သိ)စိရဋ္ဌိတိ(က-သိ)
၄-န ဝိက္ခိပတိ(က) ၅-အဘိ ၁-၁၈-ပိဋ္ဌေ။

သုခသဟဂတော၊ သုခသမ္ပယုတ္တောတိ အတ္ထော။ ဥပေက္ခာသဟဂတေပိ
ဧသေဝ နယော။ ဥပေက္ခာတိ စေတ္တ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ အဓိပ္ပေတ။ သာ
ဟိ သုခဒုက္ခကာကာရပဝတ္တိံ ဥပေက္ခတိ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဌိတတ္တာ။ သုခသဟ-
ဂတ-ပဒေန စေတ္တ သပ္ပိတိကော၊ နိပ္ပိတိကေနာသော စ သင်္ဂဟိတော၊
ဥပေက္ခာသဟဂတ-ပဒေန ပန နိပ္ပိတိကေနာသောဝါတိ အယမေတေသံ
ပဒါနံ ဝိသေသော။

သဘာဝတော၊ ပစ္စယတော၊ ဖလတော စ မဇ္ဈိမပဏီတေဟိ နိဟီနော၊
တေသံ ဝါ ဂုဏေဟိ ပရိဟီနောတိ ဟီနော၊ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ပဓာန-
ဘာဝံ နိတော ပဏီတော၊ ဥဘိန္တံ မဇ္ဈေ ဘဝေါ မဇ္ဈိမော။ သမ္ပယောဂ-
ဝသေန ပဝတ္တမာနေန သဟ ဝိဘက္ကေန သဝိတက္ကော၊ သဟ ဝိစာရေန
သဝိစာရော၊ သဝိတက္ကော စ သော သဝိစာရော စာတိ သဝိတက္ကသဝိစာရော။
အာဒိ-သဒ္ဓေန အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ အဝိတက္ကဝိစာရော စ ဂဟိတော။
တတ္ထ ဝိစာရတော ဥတ္တရိ ဝိတက္ကေန သမ္ပယောဂါဘာဝတော အဝိတက္ကော
စ သော ဝိစာရမတ္တော စာတိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော။ ဝိသေသနိဝတ္တိ-
အတ္ထော ဝါ မတ္တ-သဒ္ဓေါ။ သဝိတက္ကသဝိစာရော ဟိ သမာဓိ ဝိတက္ကဝိသိဋ္ဌေန
ဝိစာရေန သဝိစာရော၊ အယံ ပန ဝိစာရမတ္တေန ဝိတက္ကသင်္ခါတဝိသေသ-
ရဟိတေန၊ တသ္မာ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော။ အထ ဝါ ဘာဝနာယ ပဟိနတ္တာ
ဝိတက္ကာဘာဝေနာယံ ဝိစာရမတ္တော၊ န ဝိစာရတော အညဿ အတ္တနော
သမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ကဿစိ အဘာဝါတိ ဒဿေတုံ အဝိတက္က-ဝစနေန ဝိစာရ-
မတ္တ-ပဒံ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တံ။ ဥဘယရဟိတော အဝိတက္ကဝိစာရော။
ဝီတိသဟဂတဒိဝသေနာတိ ဝီတိသဟဂတသုခသဟဂတဥပေက္ခာသဟဂတ-
ဝသေန။ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သုခသဟဂတဒုကေ ဝုတ္တနယမေဝ။ ပဋိပက္ခေဟိ
သမန္တတော ခဏ္ဍိတတ္တာ ပရိတ္တော။ ပရိတ္တန္တိ ဝါ အပ္ပမတ္တကံ ဝုစ္စတိ၊ အယမ္ပိ
အပ္ပါနဘာဝတာယ ပရိတ္တော ဝိယာတိ ပရိတ္တော။ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနတော၊
ဝိပုလဖလတော၊ ဒီဃသန္တာနတော စ မဟန္တဘာဝံ ဂတော၊ မဟန္တေဟိ ဝါ
ဥဋ္ဌာရစ္ဆန္တာဒီဟိ ဂတော ပဋိပဇ္ဇောတိ မဟဂ္ဂတော။ အာရမ္မဏကရဏဝသေ-
နာပိ နတ္ထိ ဧတဿ ပမာဏကရဓမ္မာ၊ တေသံ ဝါ ပဋိပက္ခောတိ အပ္ပမာဏော။

ပဋိပဇ္ဇတိ ဈာနံ ဧတေယာတိ ပဋိပဒါ၊ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာ။ ဒုက္ခာ ကိစ္ဆာ
ပဋိပဒါ ဧတေယာတိ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ။ ပကတိပညာယ အဘိဝိသိဋ္ဌတ္တာ
အဘိညာ နာမ အပ္ပနာဝဟာ ဘာဝနာပညာ၊ ဒန္တာ မန္တာ အဘိညာ
ဧတေယာတိ ဒန္တာဘိညော။ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ စ သော ဒန္တာဘိညော စာတိ

ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္တာဘိညော၊ သမာဓိ။ တဒါဒိဝသေန။ စတုဈာနင်္ဂဝေဒနာတိ စတုန္တံ ဈာနာနံ အင်္ဂဘာဝဝသေန၊ စတုက္ကနယဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ ဟာန-
ဘာဂိယာဒိဝေဒနာတိ ဟာနကောဋ္ဌာသိကာဒိဝသေန။

သမာဓိကေကဒုကဝဏ္ဏနာ

ဆန္တံ အနုဿတိဋ္ဌာနာနန္တိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနံ ဆန္တံ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာ-
နာနံ။ ဣမေသံ ဝေဒနာတိ ဣမေသံ ဒသန္တံ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ ဝသေန။ “ပုဗ္ဗဘာဂေ
ဧကဂ္ဂတာ”တိ ဣမိနာ အပ္ပနာယ ဥပကာရကနာနာဝဇ္ဇနုပစာရဿပိ သင်္ဂဟော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န ကောဝဇ္ဇနဿေဝ။ အပ္ပနာသမာဓိနန္တိ ဥပကတ္တဗ္ဗဥပကာ-
ရကသမ္ပန္နော သာမိဝစနံ “ပုရိသဿ အတ္ထော”တိအာဒိသု ဝိယ။ ပရိကမ္ပန္တိ
ဂေါတြဘု။ အပရိတ္တော သမာဓိတိ ဒဿေတုံ “ပဌမဿ ဈာနဿာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။

တိသု ဘူမိသုတိ ကာမရူပါရူပဘူမိသု။ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာယ အဓိပ္ပေ-
တတ္တာ “အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ သိယာ သပ္ပိတိကော၊ သိယာ နိပ္ပိတိ-
ကောတိ အနိယမဝစနံ ဥပစာရသမာဓိသာမညေန သဗ္ဗေသမ္ဗိ ဝါ ဈာနာနံ
နာနာဝဇ္ဇနဝိထိယံ ဥပစာရသမာဓိ သိယာ သပ္ပိတိကော၊ သိယာ နိပ္ပိတိကော။
ကောဝဇ္ဇနဝိထိယံ ပန အာဒိတော ဒုကတိကဇ္ဈာနာနံ ဥပစာရသမာဓိ သပ္ပိတိ-
ကောဝ၊ ဣတရေသံ နိပ္ပိတိကောဝ၊ ဝိသဘာဂဝေဒနဿ စိတ္တဿ အာသေ-
ဝနပစ္စယတာဘာဝတော၊ ဧကဝိထိယံ ဝေဒနာပရိဝတ္တနာဘာဝတော စ။
သိယာ သုခသဟဂတော၊ သိယာ ဥပေက္ခာသဟဂတောတိ ဧတ္ထာပိ ဝုတ္တ-
နယေနော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပန “ဒုကတိကဇ္ဈာနာန”န္တိ ဝုတ္တံ၊
ဣမ “တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာန”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ

ပဋိလဒ္ဓမတ္တောတိ အဓိဂတမတ္တော အနာသေဝိတော အဗဟုလိကတော။
သော ဟိ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝေန ဟိနော ဟောတိ။ နာတိသုဘာဝိတောတိ အတိ-
ဝိယ ပဂုဏဘာဝံ အပါပိတော။ သုဘာဝိတောတိ သုဋ္ဌ၊ ဘာဝိတော သမ္ပ-
ဒေဝ ပဂုဏတံ ဥပနိတော။ တေနာဟ “ဝသိပ္ပတ္တော”တိ။ ဆန္ဒာဒိနံ ဟိနတာ-
ဒိဝသေနာပိ ဣမေသံ ဟိနာဒိတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ဥဋ္ဌာရပုညဖလ-
ကာမတာဝသေန ပဝတ္တိတော ဟိနော၊ လောကိယာဘိညာသမ္ပာဒနာယ
ပဝတ္တိတော မဇ္ဈိမော၊ ဝိဝေကကာမတာယ အရိယဘာဝေ ပြိတေန ပဝတ္တိတော

ပဏီတော။ အတ္တဟိတာယ ဘဝသမ္ပတ္တိအတ္ထံ ပဝတ္တိတော ဝါ ဟိနော၊ ကေဝလံ အလောဘဇ္ဈာသယေန ပဝတ္တိတော မဇ္ဈိမော၊ ပရဟိတာယ ပဝတ္တိတော ပဏီတော။ ဝဋ္ဋဇ္ဈာသယေန ဝါ ပဝတ္တိတော ဟိနော၊ ဝိဝေကဇ္ဈာသယေန ပဝတ္တိတော မဇ္ဈိမော၊ ဝိဝဋ္ဋဇ္ဈာသယေန လောကုတ္တရပါဒကတ္ထံ ပဝတ္တိတော ပဏီတော။

သဒ္ဓိံ ဥပစာရသမာဓိနာတိ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ဈာနာနံ ဥပစာရသမာဓိနာ သဟ။ ဝိတက္ကမက္ခေယေဝ အာဒိနဝံ ဒိသွာတိ ဝိတက္ကေယေဝ ဩဠာရိက- တော ဥပဋ္ဌဟန္တေ “စိတ္တဿ ခေါဘကရဓမ္မော အယ”န္တိ အာဒိနဝံ ဒိသွာ ဝိစာရဉ္စ သန္တတော မနသိ ကရိတွာ။ တေနာဟ “ဝိစာရေ အဒိသွာ”တိ။ တံ သန္တာယာတိ တံ ဧဝံ ပဋိလဒ္ဓိံ သမာဓိံ သန္တာယ။ ဧတံ “အဝိတက္ကဝိစာရမက္ခော သမာဓိ”တိ ဒုတိယပဒံ ဖုတ္တံ။ တိသျှတိ အာဒိတော တိသျှ။

တေသ္မေဝါတိ တေသျှ ဧဝ စတုက္ကပဉ္စကနယေသျှ။ တတိယေ စတုက္ကေတိ စတုက္ကနယေ တတိယေ၊ ပဉ္စကနယေ စတုက္ကေတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဝသာ- နေတိ ဒွိသုပိနယေသျှ ပရိယောသာနဇ္ဈာနေ။ ယထာက္ကမံ စတုက္ကေ၊ ပဉ္စမေ ဝါ။ ဝီတိသုသဟဂတော ဝါတိ ဧတ္ထာပိ ဟေဋ္ဌာ ဖုတ္တနယေနဝ အတ္ထော ဝေဒိ- တဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ သတိပိ ဝီတိသဟဂတဿာပိ သမာဓိဿ သုသဟဂတတ္ထေ တိဏိပိ ပဒါနိ အသင်္ကရတော ဒဿေတုံ နိဗ္ဗိတိကသုခတော သပ္ပိတိကသုခဿ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ သတ္ထု ဝီတိတိကဒေသနာတိ နိဗ္ဗိတိကဿေဝ သုခဿ ဝသေန သုသဟဂတော သမာဓိ ဂဟိတောတိ^၁ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဥပစာရဘူမိယန္တိ ဥပစာရဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေ။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဟိ သဟဇာတဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ “ဘူမိ”တိ ဖုစ္စတိ “သုခဘူမိယံ ကာမာ- ဝစရေ”တိအာဒိသျှ^၂ ဝိယ။ ပရိတ္တော သမာဓိ ကာမာဝစရဘာဝတော။

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

ပဌမသမန္တာဟာရော ဘာဝနံ အာရဘန္တဿ “ပထဝီ၊ ပထဝီ”တိအာဒိနာ ကမ္မဋ္ဌာနေ ပဌမာဘိနိဝေသော။ တဿ တဿ ဈာနဿ ဥပစာရန္တိ နိဝရဏ- ဝိတက္ကဝိစာရနိကန္တိအာဒိနံ ဝုပသမေ ထိရဘူတံ ကာမာဝစရဇ္ဈာနံ။ “ယာဝ အပ္ပ- နာ”တိ ဣမိနာပုဗ္ဗဘာဂပညာယ ဧဝ အဘိညာဘာဝေါ ဖုတ္တော ဝိယ ဒိဿတိတိ

ဝဒန္တိ။ အပ္ပနာပညာ ပန အဘိညာဝ။ ယဒဂ္ဂေန ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ ဒန္တသီသ-
တာ၊ တဒဂ္ဂေန အပ္ပနာပညာယပီတိ။ သမုဒါစာရဂဟဏဏာယာတိ သမုဒါ-
စာရဿ ဂဟဏဘာဝေန၊ ပဝတ္တိဗာဟုလ္လတောတိ အတ္ထော။ အသုခါသေဝ-
နာတိ ကသိရဘာဝနာ။

ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒီနီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဘာဝနာဝိဓာနာပရိဟာပနာဒိ°
သင်္ဂဏှာတိ။ အသပ္ပိယသေဝီတိ ဥပစာရာဇိဂမတော ပုဗ္ဗေ အသပ္ပိယ-
သေဝိတာယ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ။ ပစ္စာ အသပ္ပိယသေဝိတာယ ဒန္တာ အဘိညာ
ဟောတိ။ သပ္ပိယသေဝိနောတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ
ဥပစာရဇ္ဈာနာဓိဂမတော ဩရဘာဂေ။ အပရဘာဂေတိ တတော ဥဒ္ဓိ။
တဿ ဝေါမိဿကတာဘိ ယော ပုဗ္ဗဘာဂေ အသပ္ပိယံ သေဝိတွာ အပရ-
ဘာဂေ သပ္ပိယသေဝီ၊ တဿ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣတရဿ သုခါ
ပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပဌမစတုတ္ထာနံ ဝေါမိဿကတာယ
ဒုတိယတတိယာတိ အတ္ထော။ အကတပလိဗောဓုပစ္ဆေဒဿ သပရိပန္နတာယ
ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ဟောတိ၊ ဣတရဿ သုခါ။ အသမ္မာဒိတအပ္ပနာကောသလ္လဿ
ဉာဏဿ အဝိသဒတာယ ဒန္တာ အဘိညာ ဟောတိ၊ ဝိသဒတာယ ခိပ္ပါ
အဘိညာ။

တဏှာအဝိဇ္ဇာဝသေနာတိ တဏှာအဝိဇ္ဇာနံ အဘိဘဝါနဘိဘဝဝသေန။
သမထဝိပဿနာဓိကာရဝသေနာတိ သမထဝိပဿနာသု အသတော၊ သတော
စ အဓိကာရဿ ဝသေန။ တဏှာယ သမာဓိဿ ဥဇုပဋိပက္ခတ္တာ သာ
သမထပဋိပဒါယ ပရိပန္နိနီ°တိ အာဟ “တဏှာဘိဘူတဿ ဟိ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ
ဟောတိ”တိ။ အဘိဘဝေါ စဿာ ဣတရကိလေသေဟိ အဓိကတာယ
အနဘိဘူတဿ တဏှာယာတိ အဓိကာရတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ အဝိဇ္ဇာ
ပညာယ ဥဇုပဋိပက္ခာတိ တဒဘိဘူတဿ ဒန္တာဘိညတာ ဝုတ္တာ။ အကတ-
ဓိကာရေတိ ဘဝန္တရေ အကတပရိစယော ယထာ ပဂုဏံ ကတွာ ဝိဿဋ္ဌ-
ဂန္တော အပ္ပမတ္တကေန ပယောဂေန သုပ္ပဝတ္တိ ဝါစုဂ္ဂတောဝ ဟောတိ၊ ဧဝံ
ပုဗ္ဗေ ကတပရိစယဿ ဘာဝနာ အပ္ပကသိရေနေဝ ဣဇ္ဈတိတိ အာဟ “ကတ-
ဓိကာရဿ သုခါ”တိ။ သွာယံ အကတော၊ ကတော စ အဓိကာရေ
သမထနိဿိတော ပဋိပဒါယံ ဝုတ္တော သမာဓိပ္ပဓာနတ္တာ ပဋိပဒါယ။
ဝိပဿနာနိဿိတော အဘိညာယံ ဉာဏပ္ပဓာနတ္တာ အပ္ပနာယ။ ကိလေသိန္ဒြိယ-
ဝသေနာတိ တိက္ခာတိက္ခာနံ ကိလေသိန္ဒြိယာနံ ဝသေန။ တေနာဟ

“တိဗ္ဗကိလေသဿာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ကိလေသာ ကာမစ္ဆန္တာဒယော၊ ဣန္ဒြိယာနိ သဒ္ဓါဒိနိ။

ယထာဝုတ္တာ ပဋိပဒါဘိညာ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာတိ ဓမ္မနိဒ္ဒေသမ္ပိ ပုဂ္ဂလာ-
မိဋ္ဌာနမုခေန ဒဿေတုံ “ယော ပုဂ္ဂလော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပဂုဏောတိ န
သုဘာဝိတော ဝသီဘာဝံ အပါပိတော။ တေနာဟ “ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော
ဘဝိတုံ န သက္ကောတိ”တိ။ အယံ ပရိတ္တောတိ အယံ သမာဓိအပ္ပါနဘာဝတာယ
ပရိတ္တော။ အဝနိတေတိ ကေဂ်လဒ္ဓဂ်လမတ္တမ္ပိ န ဝနိတေ ယထာဥပဋ္ဌိတေ
အာရမ္မဏေ။ ကေဂ်လမတ္တမ္ပိ ဟိ ဝနိတံ အပ္ပမာဏမေဝါတိ ဝဒန္တိ။ “ပဂုဏော
သုဘာဝိတော”တိ ဝတ္တာ “ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကောတိ”တိ
ဣမိနာ ယထာ ပဂုဏောပိ ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ အသက္ကောန္တော
သမာဓိ ပရိတ္တောယေဝ ဟောတိ၊ န အပ္ပမာဏော၊ ဧဝံ ဉာဏုတ္တရဿ ကော-
သနေနေဝဥပရိဈာနနိဗ္ဗတ္တနေနာတိ သုဘာဝိတောပိ ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယဘာဝ-
သင်္ခါတာယ သုဘာဝိတကိစ္စသိဒ္ဓိယာ “အပ္ပမာဏော”တွေဝ ဝုစ္စတိ။ အပရေ
ပန သစေ သုဘာဝိတော ပဂုဏော ဝသီဘာဝံ ပတ္တော ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော
အဟောန္တောပိ အပ္ပမာဏော ဧဝ၊ ပမာဏကရာနံ ရာဂါဒိပဋိပက္ခာနံ
သုဝိဒူရဘာဝတောတိ ဝဒန္တိ။ ဝုတ္တလက္ခဏဝေါမိဿကဘာယာတိ ယော
အပ္ပဂုဏော ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝနိတေ
အာရမ္မဏေ ပဝတ္တော၊ အယံ ပရိတ္တော အပ္ပမာဏာရမ္မဏော။ ယော ပန
ပဂုဏော ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကောတိ၊ အဝနိတေ အာရမ္မဏေ
ပဝတ္တော၊ အယံ အပ္ပမာဏော ပရိတ္တာရမ္မဏောတိ ဧဝံ ပဌမစတုတ္ထသမာဓိနံ
ဝုတ္တလက္ခဏဿ ဝေါမိဿကဘာဝေန ဒုတိယတတိယသမာဓိသင်္ခါဟကော
ဝေါမိဿကနယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတောတိ တတော ပဌမဇ္ဈာနတော ဥဒ္ဓံ။ ဝိရတ္တဝီတိကန္တိ အတိက္ကန္တ-
ဝီတိကံ ဝါ ဇိဂုတ္တိတဝီတိကံ ဝါ။ အဝယဝေါ သမုဒါယဿ အင်္ဂန္တိ ဝုစ္စတိ၊
“သေနင်္ဂ” ရထင်္ဂ”န္တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ “စတုန္တံ ဈာနာနံ အင်္ဂဘူတာ
စတ္တာရော သမာဓိ”တိ။

ဟာနံ ဘဇတိတိ ဟာနဘာဂိယော၊ ဟာနဘာဂေါ ဝါ ဧတဿ အတ္ထိတိ
ဟာနဘာဂိယော၊ ပရိဟာနကောဋ္ဌာသိကောတိ အတ္တော။ အာလယဿ
အပေက္ခာယ အပရိစ္စဇနတော ဌိတိ ဘဇတိတိ ဌိတိဘာဂိယော။ ဝိသေသံ
ဘဇတိတိ ဝိသေသဘာဂိယော။ ပစ္စနိကသမုဒါစာရဝသေနာတိ တဿ

တဿ ဈာနဿ ပစ္စနိကာနံ နိဝရဏဝိတက္ကဝိစာရာဒီနံ ပဝတ္တိဝသေန။ **တဒနု-
ဓမ္မတာယာ**တိ တဒနုရူပဘူတာယ သတိယာ။ **သဏ္ဌာနဝသေနာ**တိ သဏ္ဌဟန-
ဝသေန ပတိဋ္ဌာနဝသေန။ “သာ ပန တဒဿာဒသင်္ခါတာ၊ တဒဿာဒသဗ္ဗယုတ္တ-
က္ခန္ဓသင်္ခါတာ ဝါ မိစ္ဆာသတိ”တိ **သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ** ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
သာပေက္ခဿ ဥပရိ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကဏေယျတ္တာ အဝိဂတ-
နိကန္တိကာ တံတံပရိဟရဏသတိတိပိ ဝတ္တံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ကတွာ “သတိယာ
ဝါ နိကန္တိယာ ဝါ”တိ ဝိကပ္ပဝစနန္တ ယုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝိသေသာဓိဂမဝသေ-
နာ**တိ ဝိသေသာဓိဂမဿ ပစ္စယဘာဝဝသေန၊ ဝိသေသံ ဝါ အဓိဂစ္ဆတိ
ဧတေနာတိ ဝိသေသာဓိဂမော၊ တဿ ဝသေန။ **နိဗ္ဗိဒါသဟဂတသညာမနသိ-
ကာရသမုဒါစာရဝသေနာ**တိ အာဒိနဝဒဿနပုဗ္ဗင်္ဂမနိဗ္ဗိန္ဒနဉာဏသဗ္ဗယုတ္တ-
သညာယ စ အဘောဂဿ စ ပဝတ္တိဝသေန။ **နိဗ္ဗေဘာဂိယတာ**တိ သစ္စာနံ
နိဗ္ဗိဇ္ဈနပက္ခိကတာ ဝိပဿနာယ သံဝတ္တတိတိ အတ္ထော။

ကာမသဟဂတာတိ ကာမာရမ္မဏာ၊ ကာမသညာဟိ ဝါ ဝေါကိဏ္ဍာ။
အဝိတက္ကသဟဂတာတိ “ကထံ န ခေါမေ အဝိတက္ကံ ဈာနံ ဘဝေယျာ”တိ ဧဝံ
အဝိတက္ကာရမ္မဏာ အဝိတက္ကဝိသယာ။ ကာမဇ္ဇာယံ “ပဌမဿ ဈာနဿာ”တိ-
အာဒိကော ပါဌော ပညာဝသေန အာဂတော၊ သမာဓိဿာပိ ပနေတ္ထ
သင်္ဂဟော အတ္ထေဝါတိ ဥဒါဟရဏဿ သာတ္ထကတံ ဒဿေတုံ “**တယ ပန
ပညာယ သဗ္ဗယုတ္တာ သမာဓိပိ စတ္တာရော ဟောန္တိ**”တိ တေသံ ဝသေန ဧဝံ
ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

ဘာဝနာမယဿ သမာဓိဿ ဣဓာမိပ္ပေတတ္တာ ဥပစာရေကဂ္ဂတာ “**ကာမာ-
ဝစရော သမာဓိ**”တိ ဝုတ္တံ။ **အဓိပတိ** ကရိတွာတိ “ဆန္ဒဝတော စေ သမာဓိ
ဟောတိ၊ မယျံဗ္ဗိ ဧဝံ ဟောတိ”တိ ဆန္ဒံ အဓိပတိံ၊ ဆန္ဒံ ဓုရံ ဇေဋ္ဌကံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ
ကတွာ။ **လဘတိ သမာဓိန္တိ** ဧဝံ ယံ သမာဓိံ လဘတိ၊ **အယံ ဝုစ္ဆတိ
ဆန္ဒသမာဓိ**၊ ဆန္ဒာဓိပတိသမာဓိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဝိရိယသမာဓိအာဒယောပိ
မဝဒိတဗ္ဗာ။

စတုက္ကဘေဒေတိ စတုက္ကဝသေန သမာဓိပုဘေဒနိဒ္ဒေသေ။ အညတ္ထ
သဗ္ဗယောဂဝသေန ဝိစာရေန သဟ ဝတ္တမာနော ဝိတက္ကော ပဉ္စကနယေ
ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိယောဇိတောပိ န သုဠှ ဝိယောဇိတောတိ၊ တေန သဒ္ဓိယေဝ
ဝိစာရသမတိက္ကမံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ “**ဝိတက္ကဝိစာရတိက္ကမေန တတိယ**”န္တိ။

ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ စတုက္ကဘေဒေ ဝုတ္တံ ဒုတိယံ ဈာနန္တိ ယောဇနာ။ ပဉ္စဈာနင်္ဂ-
ဝသေနာတိ ပဉ္စန္တိ ဈာနာနံ အင်္ဂဘာဝဝသေန သမာဓိဿ ပဉ္စဝိတဗျာ။

၄၀။ ဝိဘဏ်တိ ဉာဏဝိဘဏ်။ တတ္ထ ဟိ “ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိ”-
သမာပတ္တိနံ သံကိလေသဝေါဒါန”န္တိ၊ ဧတ္ထ “သံကိလေသ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မောတိ အပဂုဏေဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဠိတဿ
သညာမနသိကာရာနံ ကာမာဒိအနုပက္ခန္ဓနံ^၂။ ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မောတိ
ပဂုဏေဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဠိတဿ သညာမနသိကာရာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိ-
အနုပက္ခန္ဓနံ။ တေနာဟ “ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီ”န္တိအာဒိ။ တဿတ္ထော^၃—
အပဂုဏဿ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီနံ^၄ တတော ဝုဠိတံ အာရမ္မဏ-
ဝသေန ကာမသဟဂတာ ဟုတွာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ စောဒေန္တိ
တုဒန္တိ။ တဿ ကာမာနုပက္ခန္ဓာနံ သညာမနသိကာရာနံ ဝသေန သာ ပဌမဇ္ဈာ-
နပညာ ဟာယတိ။ တသ္မာ ဟာနဘာဂိနိ ပညာ။ အဝိတက္ကသဟဂတာတိ
အဝိတက္ကံ ဒုတိယံ ဈာနံ သန္တတော ပဏီတတော မနသိ ကရောတော
အာရမ္မဏဝသေန အဝိတက္ကသဟဂတာ သမုဒါစရန္တိ ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော
ဝုဠိတံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဓိဂမတ္တာယ စောဒေန္တိ တုဒန္တိ။ တဿ ဒုတိယဇ္ဈာနာနု-
ပက္ခန္ဓာနံ သညာမနသိကာရာနံ ဝသေန ပဌမဇ္ဈာနပညာ ဝိသေသဘူတဿ
ဒုတိယဇ္ဈာနဿ ဥပ္ပတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနတာယ ဝိသေသဘာဂိနိ ပညာ။ တံ-
သမ္ပယုတ္တော သမာဓိ ဣဓာမိပ္ပေတော။ ဣမိနာ နယေနာတိ ဣမိနာ ပဌမဇ္ဈာနေ
ဝုတ္တေန ဝိမိနာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိသုဝိ ဟာနဘာဂိယဓမ္မော၊ ဝိသေသဘာဂိယ-
ဓမ္မော စ ဝေဒိတဗျာ။

ဒသပလိမောဓဝဏ္ဏနာ

၄၁။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တောတိ လောကုတ္တရအပ္ပမာဏအပရိယာပန္နဂဟ-
ဏေန လောကိယေဟိ အသာဓာရဏတော၊ သပ္ပိတိကာဒိဂ္ဂဟဏေန သာဓာ-
ရဏတော စ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော သမာဓိ ဝုတ္တော။ ဘာဝိတော ဟောတိ
သညာယ သမ္ပယုတ္တတ္တာ။ တန္တိ အရိယမဂ္ဂသမာဓိ။ ဝိသုန္တိ ပညာဘာဝနာယ
ဝိသု ကတွာ န ဝဒါမ။

၁-ဈာနသမာဓိ (သီ)
၃-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၄၄-ပိဋ္ဌေ။

၂-ပက္ခန္ဓာနံ (သီ)၊ ပက္ခန္ဓာနံ (က-သီ)
၄-လာဘီ၊ တံ (က)

ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ ပရိဗုန္ဓေတိ ဥပရောဓေတိ ပဝတ္တိတုံ န ဒေတီတိ ပလိ-
ဗောဓော ရ-ကာရဿ လ-ကာရံ ကတွာ၊ ပရိပန္နောတိ^၁ အတ္ထော။
ဥပန္နိန္ဒြိယာတိ သမာပနေန၊ သင်္ဂဟဏေန ဝါ ဥပရုန္တိတွာ၊ အပလိဗောဓံ
ကတွာတိ အတ္ထော။

အာဝသန္တိ ဧတ္တာတိ အာဝါသော။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝေဏီယတိ၊
ဒိဿတီတိ ပရိဝေဏံ။ ဝိဟာရေ ဘိက္ခုနံ တံ တံ ဝသနဋ္ဌာနံ။ သွာယံ
အာဝါသော။ နဝကမ္မာဒိယူတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အာဝါသဿ တဒညံ အဘိပုဗ္ဗိ-
ကာရဏံ^၂ သင်္ဂဏှာတိ။ ကာရဏေနာတိ “ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ သုလဘဘိက္ခ”န္တိ-
အာဒိနာ ကာရဏေန။ အပေက္ခဝါတိ သာလယော။

တတြာတိ တသ္မိံ ပလိဗောဓာဘာဝေ။ ပါနိနခဏှရာဇိန္တိ ပုရတ္ထိမဒိသာယံ
ပဗ္ဗတခဏှာနံ အန္တရေ ဝနရာဇိဋ္ဌာနံ။ “နာမာ”တိ ဣမိနာ တဿ ပဒေသဿ
အယံ သမညာတိ ဒဿေတိ။ ပဋိသာမိတမေဝါတိ နိစ္စကာလံ ပဋိသာမေတွာဝ
ဝိဟာရတော နိက္ခမာမီတိ ဒဿေတိ။ ဓာတုနိဓာနဋ္ဌာနန္တိ ကာယဗန္ဓန-
ဓမ္မကရဏ နှာနသာဋိက အက္ခကဓာတုသင်္ခါတာနံ ပရိဘောဂသရီရဓာတုနံ
နိဒဟိတဋ္ဌာနံ။ ဤဒိသဿ အယံ ထေရော ဝိယ အလဂ္ဂစိတ္တဿ။ ဧတေန
“ဘိက္ခုနာ နာမ အာဝါသေ ဧဝရူပေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဩဝါဒေါ ဒိန္နော
ဟောတိ။ ဣတော ပရေသုပိ ဝတ္ထုသု ဧသေဝ နယော။

ကုလန္တိ ကုလဂ္ဂဟဏေန ကုလမနုဿာနံ ဂဟဏံ ဂါမဂ္ဂဟဏေန ဂါမ-
ဝါသိနံ ဝိယ။ ဥပဋ္ဌာကကုလန္တိတိ ဖိ-သဒ္ဓေန ပဂေဝ ဉှတိကုလန္တိ ဒဿေတိ။
ဥဒ္ဓေသတ္တန္တိ ဥဒ္ဓိသာပနတ္ထံ၊ ပါဌံ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ သဇ္ဈာယိတုန္တိ အတ္ထော။
ဣဓေဝါတိ ဣမသ္မိံယေဝ ပဒေသေ၊ ယတ္ထ ကတ္တမိ ဝိဟာရေတိ အတ္ထော။ တံ
ဝိဟာရန္တိ တံ ကောရဏှကဝိဟာရံ။

ဥပဂတောတိ ဝဿံ ဥပဂတော။ သဒါတိ ဂတကာလတော၊ ပဘုတိ
ဝိသေသတော ပဝါရိတဒိဝသံတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗဒါ ဒိဝသေ ဒိဝသေ။
ပရိဒေဝမာနာတိ တံတံဝိလပနဝသေန ဝိဝိဓံ ပရိဒေဝန္တိ။ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိန္တိ
အတ္တနာ တတ္ထ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ ပစ္စာ သမာဂမပရိယောသာနံ
ဒဟရဿ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိံ။

ကမ္မာသက္ခိန္တိ “ပဿ ဣမ”န္တိ မုခပဋိဂ္ဂါဟကံ ကတွာ။ ရထဝိနိတပဋိပဒန္တိ ဒသကထာဝတ္ထုကိတ္တနပုဗ္ဗိကံ ရထဝိနိတပမာဟိ ဝိဘာဝိတံ ရထဝိနိတသုတ္တေ အာဂတံ သတ္တဝိသုပ္ပိပဋိပဒံ။ နာလကပဋိပဒန္တိ “မောနေယျံ တေ ဥပညိဿ”န္တိအာဒိနာ၂ သတ္တာရာ နာလကတ္ထေရဿ ဒေသိတပဋိပဒံ။ တုဝဋ္ဌကပဋိပဒန္တိ “မူလံ ပပဉ္စသင်္ခါယာ”တိအာဒိနာ၃ ဘဂဝတာ ဒေသိတပဋိပဒံ။ တတ္ထ ဟိ ယထာက္ကမံ—

“န မုနိ ဂါမမာဂမ္မ၊ ကုလေသု သဟဿာ စရေ။
ဃာသေသနံ ဆိန္နကထော၊ န ဝါစံ ပယုတံ ဘဏေ”^၄။

“ဂါမေ စ နာဘိသဇ္ဇေယျ၊ လာဘကမျာ ဇနံ န လပယေယျာ”တိ^၅—

ဝေမာဒိကာ ပရမပ္ပိစ္ဆကထာ အာဂတာ။ စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမတာဒိပကန္တိ စိဝရာဒိသု စတုသု ပစ္စယေသု သန္တောသဿ၊ ဘာဝနာရာမတာယ စ ပကာသကံ။

လဗ္ဘတိတိ လာဘော။ တေနာဟ “စတ္တာရော ပစ္စယာ”တိ။ မဟာပရိဝါရေတိ ပိပုလပရိဝါရေ။ ပိဏ္ဍပါတံ တာဝ ဒေန္တာ ဗုဒ္ဓပူဇာပတ္တစိဝရာဒိနိတဿ ပရိဝါရာနိ ကတွာ ဒေန္တိ၊ တထာ စိဝရာဒိဒါနေပိ။ ဗာဟုလိကပိဏ္ဍပါတိကာတိ ပိဏ္ဍပါတိကာ ဟုတွာ ပစ္စယဗာဟုလိကာ။ ဝဒန္တိတိ ပုရိမဒိဝသေဘိက္ခာယ အာဟိဏ္ဍနကာလေ ယထာသုတံ ဝဒန္တိ။ နိစ္စဗျာဝဇော ဥပါသကာဒိနံ သင်္ဂဏှနေ။

တဿာတိ ဂဏဿ။ သောတိ ဂဏပလိဗောဓော။ ဝေန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန ဂဏဝါစကဿ ပရိယေသနမ္ပိ လဟုကမေဝ ဣစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ယောဇနတော ပရံ အဂန္တာ”တိ။ အတ္တနော ကမ္မန္တိ သမဏဓမ္မမာဟ။

ကတာကဓေတိ ကတေ စ အကတေ စ ကမ္မေ ဇာနနဝသေန ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကတာကဓေတိ ဝါ အပ္ပကေ စ မဟန္တေ စ ကတေ၊ ယထာ “ဖလာဖလေ”တိ။ သစေ ဗဟုံ အဝသိဋ္ဌန္တိ သမ္ပန္နော။ ဘာရဟာရာ သံသကိစ္စပရိဏာယကာ။

၁-မ ၁-၁၉၉-ပိဋေ။

၂-ဒ ၁-၃၀၀-ပိဋေ။

၃-ဒ ၁-၄၂၁-ပိဋေ။

၄-ဒ ၁-၃၀၉-ပိဋေ။

၅-ဒ ၁-၄၂၃-ပိဋေ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခာတိ သီဟဋ္ဌဒီပေ ကိရ ကုလဒါရကာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အာဝါဟ-
ဝိဝါဟသဒိသာ၊ တသ္မာ တံ ပရိစ္ဆိန္နဒိဝသံ အတိက္ကမေတုံ န သက္ကာ။ “သစေ
တံ အလဘန္တော န သက္ကာတိ အဓိဝါသေတု” နှိအာဒိနာ သမာပနေန
ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေါဝုတ္တော၊ ဗျတိရေကတော ပန “သစေ တံ အလဘန္တော
သက္ကာတိ အဓိဝါသေတုံ၊ အရညံ ပဝိသိတွာ သမဏဓမ္မောဝ ကာတဗ္ဗော” တိ
အယမတ္ထော ဒဿိတောတိ သင်္ဂဟဏေန ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။
သေ နသော သေသေသုပိ။

တထာတိ ယထာ ဥပဇ္ဈာယော ဂိလာနော ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ တထာ
ဥပသမ္ပာဒိတအန္တေဝါသိကော အတ္တနော ကမ္မဝါစံ ဝတွာ ဥပသမ္ပာဒိတော။

ယော ကောစိ ရောဂေါတိ မူလဘူတော၊ အနုဗန္တော ဝါ အတ္တနော
ဥပ္ပန္တော။ အနုမတဂ္ဂေတိ အနု အနု အမတဂ္ဂေ အနာဒိမတိ။

“ဂန္တော” တိ ဣမိနာ ဂန္တပလိဗောဓော ဣဓ ဝုတ္တောတိ အာဟ “ပရိယတ္တိ-
ဟရဏ” နှိ။ သဇ္ဈာယာဒိဟိတိ သဇ္ဈာယ ဓာရဏပရိစယပုစ္ဆာဒိဟိ။ ဣတ-
ရဿာတိ အဗျာဝဋ္ဌဿ။ ယဿ ဂန္တရရံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဌိတဿာပိ ဂန္တော
ဝတ္ထတေဝ၊ န တဿ ဂန္တော ပလိဗောဓော။ ယထာ တမှိ တမှိ ဝတ္ထမှိ
အာဂတတ္ထေရာနံ၊ နာပိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဂန္တပသုတဿ။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော
အာဂစ္ဆတိ၊ သုတ္တပဒေသာနံ၊ ဝါရာနဉ္စ သဒိသတာယ ဗျာမုယုနတော။ ပုန န
ဩလောကေဿာမိတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဂန္တရရံ ဝိဿဇ္ဇေမိတိ အတ္ထော။

ဂါမဝါသိကတ္ထေရေဟိတိ အနုရာဓပုရဝါသိဟိ။ အနုဂ္ဂဟေတွာတိ အဂ္ဂ-
ဟေတွာ တတ္ထ ပရိစယံ အကတွာ။ ပဉ္စနိကာယမဏ္ဍလေတိ ဒီဃာ-
ဂမာဒိကေ ပဉ္စပိ နိကာယေ သိက္ခိတပရိသာယ။ ပရိဝတ္ထေဿာမိတိ ဝဏ္ဏ-
ယိဿာမိ။ သုဝဏ္ဏဘေရိန္တိ သေဋ္ဌဘေရိ။ ကတမာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟောတိ
ကတမေသံ အာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟော၊ ကေန ပရိဝတ္တိယတိတိ အဓိပ္ပါယော။
အာစရိယမဂ္ဂေါတိ အာစရိယာနံ ကထာမဂ္ဂေါ။ အတ္တနော အာစရိယာနန္တိ
အတ္တနော ကထေတုံ ယုတ္တာနံ ‘အာစရိယာနံ’။ သုဝိနိစ္ဆိတာ သဗ္ဗာ တိပိဋကပရိ-
ယတ္တိ ဧတသ္မိ အတ္တိတိ သဗ္ဗပရိယတ္တိကော၊ တေပိဋကောတိ အတ္ထော။ ပိဋေ
နိသိန္တော တဘော ဩတရိတွာ ဘူမိယံ တနိကာယ နိသိဒိတွာ။ ဂတကဿာတိ
ပဋိပတ္တိဂမနေန ဂတဿ ဒိဋ္ဌသစ္စဿ။ စိဝရံ ပါရုပိတွာတိ အာစရိယဿ

အပစိတိဒဿနတ္ထံ ပရိမဏ္ဍလံ စိဝရံ ပါရပိတွာ။ သာဠေယျာဘာဝတော ဥဇ္ဇ။
ကာရဏာကာရဏဿ အာဇာနနတော အာဇာနိယော။

ပေါထုဇ္ဇနိကံတိ ပုထုဇ္ဇနေ ဘဝါ။ ဒုပ္ပရိဟာရာ ဗဟုပရိသံယတာယ။
တထာ ဟိဿာ ဥတ္တာနသေယျကဒါရကော၊ တရုဏသဿန္တ နိဒဿိတံ။
ဝိပဿနာယ ပလိဗောဓော သမထယာနိကဿ၊ န ဝိပဿနာယာနိကဿ။
ယေဘုယျေန ဟိ ဈာနလာဘိ သမထယာနိကောဝ ဟောတိ ဝိပဿနာ-
သုခတော။ ဣတရေနာတိ သမထတ္ထိကေန။ အဝသေသာ နဝ ပလိဗောဓာ။

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယုတ္တော ကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တော။ တေန
ကမ္မဋ္ဌာနိကေန။ ပရိစ္ဆိန္နိတွာတိ “ဣမသ္မိ” ဝိဟာရေ သဗ္ဗေ ဘိက္ခု”တိ ဧဝံ
ပရိစ္ဆိန္နိတွာ။ သဟဝါသိနံ ဘိက္ခုနံ။ မုဒုစိတ္တတန္တိ အတ္တနိ မုဒုစိတ္တတံ ဇနေတိ၊
အယဉ္ဇ သဟဝါသိနံ စိတ္တမဒ္ဒဝဇနနာဒိအတ္တော “မနုဿာနံ ပိယော
ဟောတိ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန မေတ္တာနိသံသသုတ္တေန ၂ ဒီပေတဗ္ဗော။
အနောလိနဂုတ္တိကော ဟောတိ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ။ ဒိဗ္ဗာနိဝိ အာရမ္မဏာနိ
ပဂေဝ ဣတရာနိ။ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗသ္မိ သမဏကရဏီယေ၊ သဗ္ဗသ္မိ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနာ-
နုယောဂေ။ ပုဗ္ဗာသေဝနဝသေန အတ္တယိတဗ္ဗံ။ ယောဂဿ ဘာဝနာယ အနု-
ယုဉ္ဇနံ ယောဂါနုယောဂေါ၊ တဒေဝ ကရဏီယဋ္ဌေန ကမ္မံ၊ တဿ ယောဂါနု-
ယောဂကမ္မဿ ဌာနံ နိပ္ပတ္တိဟေတု။

နိစ္စံ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ ကေဒါဝ အနနုယုဉ္ဇိတွာ
သဗ္ဗကာလံ ပရိဟရဏီယတ္တာ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ။ ဧဝမာဒိဂုဏသမန္တာဂတန္တိ
ဝိယဘာဝါဒီဟိ ဂုဏေဟိ သမ္ပန္နံ။ ကလျာဏမိတ္တော ဟိ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော ဟောတိ
သီလသမ္ပန္နော သုတသမ္ပန္နော စာဂသမ္ပန္နော ဝီရိယသမ္ပန္နော သတိသမ္ပန္နော
သမာဓိသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နော။ တတ္ထ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိယာ သဒ္ဓဟတိ တထာ-
ဂတဿ ဗောဓိံ၊ ကမ္မဗလဉ္ဇ၊ တေန သမ္မာသမ္မောဓိယာ ဟေတုဘူတံ သတ္တေသု
ဟိတေသိတံ န ပရိစ္စဇေတိ။ သီလသမ္ပတ္တိယာ သုတ္တာနံ ပိယော ဟောတိ ဂရု
ဘာဝနိယော စောဒကော ပါပဂရဟိ ဝတ္တာ ဝစနက္ခမော၊ သုတသမ္ပတ္တိယာ
သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တာနံ ဂမ္ဘီရာနံ ကထာနံ ကတ္တာ ဟောတိ၊
စာဂသမ္ပတ္တိယာ အပ္ပိစ္ဆော ဟောတိ သန္တုဋ္ဌော ပဝိဝိတ္တော အသံသဋ္ဌော၊
ဝီရိယသမ္ပတ္တိယာ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိယံ။

သတိသမ္ပတ္တိယာ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဟောတိ၊ သမာဓိသမ္ပတ္တိယာ အဝိက္ခိတ္တော သမာဟိတစိတ္တော၊ ပညာသမ္ပတ္တိယာ အဝိပရိတံ ပဇာနာတိ။ သော သတိယာ ကုသလာကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသမာနော ပညာယ သတ္တာနံ ဟိတာဟိတံ ယထာဘူတံ ဇာနိတွာ သမာဓိနာ တတ္ထ ဧကဂ္ဂစိတ္တော ဟုတွာ ဝီရိယေန သတ္တေ အဟိတံ နိသေခေတွာ ဟိတေ နိယောဇေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိယော။ပ။ နိယောဇကောတိ ဝေမာဒိဂုဏသမန္နာဂတ”န္တိ။

တံ ပန ကလျာဏမိတ္တံ ပရမုက္ကံသဂတံ ဒဿေတုံ “မမံ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာရကဘာဝံ ယောဂကမ္မဿ။ ပကာသေတိ အတ္တာနံ ပဋိပတ္တိယာ အမော-
သဘာဝဒဿနေန သမုတ္တေဇနာယ၊ သမ္ပဟံသနာယ စ၊ နန ကထေသိ ပဝေဏိ-
ပါလနတ္ထန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဝေဠုပေါတိ ပေသလော ဟုတွာ ဗဟုဿုတော။
တန္တိဓရောတိ သုတ္တဓရော တတ္ထ ဧကဟိစိပိ အသံဟိရော။ ဝံသာနုရက္ခကောတိ
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓဝံသဿ အနုရက္ခကော။ ပဝေဏိပါလကောတိ ပဝေဏိယာ အာစရိ-
ယဂ္ဂဟဏဿ အနုပါလကော။ အာစရိယမတိကောတိ အာစရိယမတိယံ
နိယုတ္တော တဿာ အနတိဝတ္တနတော။ န အတ္တနောမတိ° ပကာသေတိ
ကထေတိတိ နအတ္တနောမတိကော၊ အတ္တနော မတိ° ပဂ္ဂယ ဝတ္တာ န
ဟောတိတိ အတ္တော။

“ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဒိဏာသဝါဒယော”တိအာဒိ ဧကစ္စဒိဏာသဝတော ဗဟု-
ဿုတောဝ ကမ္မဋ္ဌာနဒါနေ သေယျောတိ ဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗ
ဝုတ္တဒိဏာသဝါဒယောတိ “ယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတုကာမော”တိအာဒိနာ
ဝုတ္တဒိဏာသဝါဒိကာ။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာနံ ဝိသောမိတတ္တာတိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော
“ဥဂ္ဂဟော”တိ လဒ္ဓနာမာယ ကမ္မဋ္ဌာနပကာရာယ ပါဠိယာ၊ တဒတ္ထံ ပရိပုစ္ဆ-
နတော “ပရိပုစ္ဆာ”တိ လဒ္ဓသမညာယ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ စ ဝိသေသတော
သောမိတတ္တာ နိဂ္ဂမ္ဘိ နိဇ္ဇဉံ ကတွာ ဂဟိတတ္တာ။ ဣတော ဝိတော စ သုတ္တဉ္စ
ကာရဏဉ္စ သန္တက္ခေတွာတိ ပဉ္စသုပိ နိကာယေသု ဣတော ဝိတော စ တဿ
တဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ အနုရူပံ သုတ္တပဒဉ္စေ သုတ္တာနုဂတံ ယုတ္တိဉ္စ သုဋ္ဌံ ဥပ-
လက္ခေတွာ။ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ ယောဇေတွာတိ ယဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခတိ၊
တဿ ဥပကာရာနုပကာရံ ယုတ္တိ° မဂ္ဂနေန ယောဇေတွာ၊ သမာဒါယ ဝါ
သမ္ပဒေဝ ဟဒယေ ဌပေတွာတိ အတ္တော။ မဟာမဂ္ဂံ ဒဿေန္တောတိ ကမ္မဋ္ဌာန-
ဝိဓိ° မဟာမဂ္ဂံ ကတွာ ဒဿေန္တော။

သဒ္ဓတ္တဘိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာရေ။ ဝတ္ထပဋိပတ္တိံ ကုရမာနေနာတိ ပဝိဋ္ဌ-
ကာလေ အာဂန္တုကဝတ္ထံ၊ နိက္ခမနကာလေ ဂမိကဝတ္ထန္တိ ယထာရဟံ တံ တံ ဝတ္ထံ
ပူရေန္တေန။ သဗ္ဗပါရိဟာရိယတေလန္တိ သဗ္ဗေသံ အင်္ဂါနံ၊ သဗ္ဗေသံ ဝါ ဘိက္ခုနံ
အတ္ထာယ ပရိဟရိတဗ္ဗတေလံ။ ဌပေမိတိ အနုဇာနာပနံ။ ယံ တံ သမ္မာဝတ္ထံ
ပညတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဧကဒိဝသံ သာယံ ဝိဿန္တိတေနာပိတိ ယောဇနာ။ အာရော-
စေတဗ္ဗ အာဂမနကာရဏံ။ သပ္ပာယဝေလော သရီရစိတ္တာနံ ကလ္လသမယော။

စရိယာဝဏ္ဏနာ

၄၃။ သန္တာနေ ရာဂဿ ဥဿန္ဓဘာဝေန စရဏံပဝတ္တိ ရာဂစရိယာ၊ သာ
သဿတာသယာဒယော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တထာ ဒေါသစရိယာဒယော။
သံသဂ္ဂေါ သမ္ဗယောဂါရဟဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ယထာ “ရာဂမောဟစရိယာ
ဒေါသမောဟစရိယာ”တိအာဒိ။ သန္တိပါတော ဧကသန္တတိပရိယာပန္နတာ-
ဝသေန၊ ယထာ “ရာဂဒေါသစရိယာ ရာဂဒေါသမောဟစရိယာ”တိအာဒိ။
ဣမာ ဧဝ ဟိ သန္ဓာယ “အပရာပိ စတဿော”တိ ဝုတ္တံ။ တထာတိ ယထာ
ရာဂါဒိနံ၊ တထာ သဒ္ဓါဒိနံ သံသဂ္ဂသန္တိပါတဝသေန သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိစရိယာ သဒ္ဓါ-
ဝိတက္ကစရိယာ ဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိယာ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိယာတိ။ ဣမာ အပရာပိ
စတဿော။ ဧဝန္တိ သံသဂ္ဂသန္တိပါတဝသေန။ သံသဂ္ဂန္တိ သံသဇ္ဇေန မိသီကရဏံ
“ရာဂသဒ္ဓါစရိယာ ဒေါသသဒ္ဓါစရိယာ”တိအာဒိနာ။ အနေကာတိ တေသဋ္ဌိ၊
တတော အတိရေကာပိ ဝါ၊ တာ ပန အသမ္မောဟန္တေန သံယုတ္တသုတ္တဒီကာ-
ယံ ဝိတ္တာရတော ဒဿိတာတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ပကတိ”တိ ဣမိနာ
အသတိ ပဋိပက္ခဘာဝနာယံ တတ္ထ တတ္ထ သန္တာနေ စရိယာယ သဘာဝဘူတတံ
ဒဿေတိ။ ဥဿန္ဓတာ အညဓမ္မေဟိ ရာဂါဒိနံ အဓိကတာ၊ ယတော ရာဂ-
စရိယာဒိနံ ပစ္စယသမဝါယေ ရာဂါဒယော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ အဘိဏ္ဍ
ပဝတ္တန္တိ။ တာသံ ဝသေနာတိ ဆန္တံ မူလစရိယာနံ ဝသေန ဆဋ္ဌေဝ ပုဂ္ဂလာ
ဟောန္တိ။ အညထာ အနေကပုဂ္ဂလာ သိယံ၊ တထာ စ သတိ အဓိပ္ပေတတ္ထ-
သိပ္ပိ စ န သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။

သဒ္ဓါ ဗလဝတိ ဟောတိ ရာဂဿန္တေ သန္တာနေ တဒနုဂုဏဿ မ္ဗေဿ
နိယောဂတော အဓိကဘာဝသမ္ဘဝတော။ တေနာဟ “ရာဂဿ အာသန္ဓ-
ဂုဏတ္တာ”တိ၊ သိနေဟပရိယေသနာပရိစ္စဇနေဟိ သဘာဂမ္ဗေတ္တာတိ
အတ္ထော။ သဘာဂေါ ဟိ ဒူရေပိ အာသန္တေယေဝါတိ သဘာဂတာလက္ခဏ-
မိမ အာသန္တဂုဏံ။ တတ္ထ သဒ္ဓါယ သိနိယုနံ ပသာဒဝသေန အကာလုသိယံ

အလှူခံတာ၊ ရာဂဿ ပန ရဉ္စနဝသေန။ သဒ္ဓါယ ပရိယေသနံ အဓိမုစ္စနဝသေန တန္တိန္ဒတာ၊ ရာဂဿ တဏှာယနဝသေန။ သဒ္ဓါယ အပရိစ္စဇနံ ဩကပ္ပနဝသေန အနုပက္ခန္တနံ၊ ရာဂဿ အဘိသင်္ဂဝသေနာတိ ဧဝံ ဘိန္ဒသဘာဝါနမ္ပိ တေသံ ယထာ အလှူခံတာဒိသာမညေန သဘာဂတာ၊ ဧဝံ တံသမင်္ဂီနမ္ပိ ပုဂ္ဂလာနန္တိ အာဟ “ရာဂစရိတဿ သဒ္ဓါစရိတော သဘာဂေါ”တိ။

ပညာ ဗလဝတိ ဟောတိ ဒေါသဿန္တေ သန္တာနေ တဒနုဂ္ဂဟဿ ဓမ္မဿ နိယောဂတော အဓိကဘာဝသမ္ဘဝတော။ တေနာဟ “ဒေါသဿ အာသန္တရုဏက္ခာ”တိ၊ အနုလိယနပရိယေသနပရိဝဇ္ဇနေဟိ သဘာဂဓမ္မတ္တာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ပညာယ အာရမ္မဏဿ အနုလိယနံ တဿ ယထာသဘာဝါဝဗောဓဝသေန ဝိသံသဋ္ဌတာ၊ ဒေါသဿ ပန ဗျာပဇ္ဇနဝသေန။ ပညာယ ပရိယေသနံ ယထာဘူတဒေါသပဝိစယော၊ ဒေါသဿ အဘူတဒေါသနိဇိဂိသာ။ ပညာယ ပရိဝဇ္ဇနံ နိဗ္ဗိန္ဒနာဒိဝသေန ဉာဏုကြာသော၊ ဒေါသဿ အဟိတာဓာနဝသေန^၁ ဆဉ္စနန္တိ ဧဝံ ဘိန္ဒသဘာဝါနမ္ပိ တေသံ ယထာ အနုလိယနာဒိသာမညေန သဘာဂတာ၊ ဧဝံ တံသမင်္ဂီနမ္ပိ ပုဂ္ဂလာနန္တိ အာဟ “ဒေါသစရိတဿ ဗုဒ္ဓိစရိတော သဘာဂေါ”တိ။

အန္တရာယကရာ ဝိတက္ကာတိ မိစ္ဆာဝိတက္ကာ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ မောဟုဿန္တေ သန္တာနေ တဒနုဂ္ဂဟဿ ဓမ္မဿ ယေဘုယျေန ပဝတ္တိသမ္ဘာဝတော။ တေနာဟ “မောဟဿ အာသန္တလက္ခဏက္ခာ”တိ၊ အနဝဋ္ဌာနစဉ္စလဘာဝေဟိ သဘာဂဓမ္မတ္တာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဝိတက္ကဿ အနဝဋ္ဌာနံ^၂ ပရိကပ္ပဝသေန သဝိပ္ပာရတာယ၊ မောဟဿ သမ္ပုဋ္ဌတာဝသေန ဗျာကုလတာယ။ တထာ ဝိတက္ကဿ လဟုပရိဝိတက္ကနေန တဒင်္ဂစလတာယ စဉ္စလတာ၊ မောဟဿ အနောဂါဋ္ဌတာယာတိ ဧဝံ ဘိန္ဒသဘာဝါနမ္ပိ တေသံ ယထာ အနဝဋ္ဌာနာဒိသာမညေန သဘာဂတာ၊ ဧဝံ တံသမင်္ဂီနမ္ပိ ပုဂ္ဂလာနန္တိ အာဟ “မောဟစရိတဿ ဝိတက္ကစရိတော သဘာဂေါ”တိ။

တဏှာ ရာဂေါယေဝ သဘာဝတော၊ တဿ ရာဂစရိယာဝိနိမုတ္တာ တဏှာစရိယာ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ တံသမ္ပယုတ္တောတိ တေန ရာဂေန သမ္ပယုတ္တော၊ ဒေါသာဒယော ဝိယ တေန ဝိပ္ပယုတ္တော နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ တဗုဘယန္တိ တဏှာမာနဒ္ဓယံ။ နာတိဝတ္တတိတိ သဘာဝတော၊ သမ္ပယောဂဝသေန စ န အတိက္ကမိတွာ ဝဇ္ဇတိ။ ကာမဇ္ဈေတ္တ ယထာ ရာဂဒေါသေဟိ သမ္ပယောဂဝသေန

၁-အဟိတာဝဟနဝသေန (သိ)

၂-တထာ ဝိတက္ကဿ လဟုပရိဝိတက္ကနံ (သျှ၊က)

သဟ ဝတ္တမာနဿပိ မောဟဿ ဥဿန္တတာဝသေန ဝိသုံ စရိယာဘာဝေါ၊ န
ကေဝလံ မောဟဿေဝ၊ တထာ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကာနံ။ ဧဝံ ရာဂေန သတိပိ
သမ္ပယောဂေ မာနဿာပိ ဝိသုံ စရိယာဘာဝေါ ယုတ္တောသိယာ၊ ဧဝံ သန္တေပိ
ရာဂပဋိသမာနဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဝိဇ္ဇာနံဝိယ အနုသယဋ္ဌောဇ္ဈမေသံ ရာဂါဒိနိယေဝ
အာဝေဏိကော စရိယဋ္ဌောတိ၊ နတ္ထေဝ မာနစရိယာ။ ယတော စရိယာ
“ပကတိ”တိ ဝုတ္တာ။ ပကတိ စ သဘာဝေါတိ။ ဧတေနေဝ ဒိဋ္ဌိယာပိ ဝိသုံ
စရိယာဘာဝါဘာဝေါ သံဝဏ္ဏိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန မောဟ-
စရိယန္တောဂဓာဝ ဒိဋ္ဌိစရိယာတိ ဒဿေတုံ “**မောဟနိဒါနက္ခာ စာ**”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စ-သဒ္ဓေန သမ္ပယောဂံ သမုစ္ဓိနောတိ မောဟနိဒါနက္ခာ၊ မောဟ-
သမ္ပယုတ္တက္ခာ စာတိ။

၄၄။ **ကိံ သပ္ပါယန္တိ** ကိဒိသံ သေနာသနာဒိသပ္ပါယံ။ **ပုဗ္ဗာစိန္တံ** ပုရိမ-
ဇာတိသု အာစရိတံ။ **ကေစ္စေတိ** ဥပတိသတ္တေရံ သန္တာယာဟ။ တေန ဟိ
ဝိပုတ္တိမဂ္ဂေ တထာ ဝုတ္တံ။ **ပုဗ္ဗေ** ကိရာတိ ကိရ-သဒ္ဓေါ အရုစိသုစနတ္ထော။
ဇုဋ္ဌပ္ပယောဂေါ မနာပကိရိယာ။ **သုဘကမ္မဗဟုလော** ယေဘုယျေန သော-
ဘနကမ္မကာရီ။ န သဗ္ဗေ ရာဂစရိတာ ဧဝံ ဟောန္တိ၊ အလုဒ္ဓါနဗ္ဓိ ပုဗ္ဗေ
ဇုဋ္ဌပ္ပယောဂသုဘကမ္မဗဟုလတာသမ္ဘဝတော၊ သဂ္ဂါ စဝိတွာ ဣရူပပတ္တိသမ္ဘဝ-
တော စ။ ဧတေန အသတိ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေ ယထာဝုတ္တကာရဏမတ္တေန
န တေသံ လုဒ္ဓတာ၊ လုဒ္ဓဘာဝဟေတုကာ စ ရာဂစရိယာတိ ဣမမတ္တံ
ဒဿေတိ။

ဣတရေတိ ဆေဒနာဒိကမ္မဗဟုလာ နိရယာဒိတော ဣရူပပန္နာ စ န သဗ္ဗေ
ဒေါသမောဟစရိတာ ဧဝံ ဟောန္တိတိ ယောဇနာ။ ဣဓာပိ ယထာဝုတ္တ-
ကာရဏဿ ကောဓနဘာဝေ၊ မူဠဘာဝေ စ အနေကန္တိကတ္တာ ဒေါသမောဟ-
စရိတတာယပိ အနေကံသိကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဓာတူနံ ဥဿဒနိယမော ယဒိ
ပမာဏတော၊ သော နတ္ထိ၊ အထ သာမတ္တိယတော၊ သောပိ ဧကံသိကော န
ဥပလဗ္ဗတိတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**ယထာဝုတ္တေနေဝ နယေန ဥဿဒ-
နိယမော နာမ နတ္ထိ**”တိ။ တတ္ထ **ယထာဝုတ္တနေဝါတိ** “ဒိန္နံ ပန ဓာတူ-
န”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ။ **ဒေါသနိယမေတိ** သေမ္ဘာဒိဒေါသာမိ-
ကတာယ ရာဂါဒိစရိတော ဟောတိတိ ဒေါသဝသေန စရိယာနိယမေ “သေမ္ဘာ-
မိကော ရာဂစရိတော”တိ ဝတွာ ပုန “သေမ္ဘာမိကော မောဟစရိတော”တိ၊
“ဝါတာမိကော မောဟစရိတော”တိ ဝတွာ ပုန “ဝါတာမိကော ရာဂစရိ-
တော”တိ စ ဝုတ္တက္ခာ တဒ္ဓိ ဒေါသဝသေန နိယမဝစနံ **ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓမေဝ**။

အပရိစ္ဆိန္ဒဝစနန္တိ ပရိစ္ဆေဒကာရိကာယ ပညာယ န ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝုတ္တဝစနံ၊
အနုပပရိက္ခိတဝစနန္တိ အတ္ထော။

ဥဿဒကိတ္တနေတိ ဝိပါကကထာယံ ဂဟိတဥဿဒကိတ္တနေ။ ပုဗ္ဗဟေတု-
နိယာမေနာဘိပုရိမဘဝပဝတ္တလောဘာဒိဟေတုနိယာမေန။ နိယာမောတိ
စ တေသံယေဝ လောဘာဒိနံ ပဋိနိယတော လုပ္ပနာဒိသဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
လောဘော ဥဿဒေါ ဧတေသန္တိ လောဘုဿဒါ၊ ဥဿန္တလောဘာ၊ လော-
ဘာမိကာတိ အတ္ထော။ အမောဟုဿဒါ စာတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။
တေန ယေ ဣမေ လောဘုဿဒတာဒိနံ ပစ္စေကံ ဝေါမိဿတော စ စုဒ္ဓသ
ပဘောဒါ ဣန္ဒြိတာ၊ တေ အနဝသေသတော သမ္ပိဏ္ဏေတိ ယထာဝုတ္တေသု
ဆသ္မေဝ တေသံ အန္တောဂတ္ထော။ ဖလဘူတာ စေတ္ထ လောဘုဿဒတာဒယော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဣဒါနိ တံ နေသံ လောဘုဿဒတာဒိနံ ပစ္စေကံ ဝေါမိဿကတာဒိ-
ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “ယဿ ဟိ”တိအာဒိ အာရဉ္ဇံ။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေတိ
ကမ္မကရဏဝေလာယံ။ လောဘော ဗလဝါတိ လောဘော တဇ္ဇာယ
ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ သာမတ္ထိယတော အဓိကော ဟောတိ။ အလောဘော
မန္တောတိ တပုဂ္ဂိုလက္ခော အလောဘော ဒုဗ္ဗလော။ ကထံ ပနေတေ လောဘာ-
လောဘာ အညမညံ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဘူတာ ဧကက္ခဏေ ပဝတ္တန္တိတိ? န ခေါ
ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “ဧကက္ခဏေ ပဝတ္တန္တိ”တိ။ နိကန္တိက္ခဏံ ပန အာယူဟန-
ပက္ခိယမေဝ ကတွာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဧသေဝ နယော သေသေသုပိ။ ပရိယာဒါတုန္တိ
အဘိဘဝိတုံ န သက္ကောတိ။ ယော ဟိ “ဧဝံသုန္တရံ ဧဝံဝိပုလံ ဧဝံမဟဋ္ဌဉ္စ န
သက္ကာ ဒါတု”န္တိအာဒိနာ အမုတ္တစာဂတာဒိဝသေန ပဝတ္တာယ စေတနာယ
သမ္ပယုတ္တော အလောဘော၊ သော သမ္ပဒေဝ လောဘံ ပရိယာဒါတုံ န
သက္ကောတိ။ ဒေါသမောဟာနံ အနုပ္ပတ္တိယာ၊ တာဒိသပစ္စယလာဘေန စ
အဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တော။ တသ္မာဘိ လောဘာဒေါသမောဟာနံ
ဗလဝဘာဝတော၊ အလောဘဒေါသမောဟာနဉ္စ ဒုဗ္ဗလဘာဝတောတိ ဝုတ္တ-
မေဝ ကာရဏံ ပစ္စာမသတိ။ သောတိ တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော။ တေန ကမ္မေနာတိ
တေန လောဘာဒိဥပနိဿယဝတာ ကုသလကမ္မနာ။ သုခသီလောတိ သဒ္ဓိ-
လော။ တမေဝတ္ထံ “အက္ကောဓနော”တိ ပရိယာယေန ဝဒတိ။

ပုရိမနယေနောဝါတိပုဗ္ဗေဝုတ္တနယာနုသာရေန မန္တာ အလောဘာဒေါသာ
လောဘဒေါသေ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အမောဟော ပန ဗလဝါ
မောဟံ ပရိယာဒါတုံ သက္ကောတိတိ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ဝါရေ ယထာရဟံ

အတိဒေသတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ခုဋ္ဌောတိ ကောဓနော။ ဒန္တောတိ မန္တပညော။
သီလကောတိ သုခသီလော။

တ္ထေ စ လောဘဝသေန၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ လောဘဒေါသ၊ လောဘမောဟ၊
ဒေါသမောဟ၊ လောဘဒေါသမောဟဝသေနာတိ တယော ကေကာ၊ တယော
ဒုကာ၊ ကော တိကောတိ လောဘာဒိဥဿဒဝသေန အကုသလပက္ခယေဝ
သတ္တဝါရာ၊ တထာကုသလပက္ခ အလောဘာဒိဥဿဒဝသေနာတိ စုဒ္ဓသဝါရာ
လဗ္ဘန္တိ။ တတ္ထ အလောဘဒေါသာမောဟာ၊ အလောဘာဒေါသမောဟာ၊
အလောဘဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တောတိ အာဂတေဟိ ကုသလပက္ခေ တတိယ-
ဒုတိယပဌမဝါရေဟိ ဒေါသုဿဒမောဟုဿဒဒေါသမောဟုဿဒဝါရာ ဂဟိ-
တာ ဧဝ ဟောန္တိ။ တထာ အကုသလပက္ခေ လောဘာဒေါသမောဟာ၊ လောဘ-
ဒေါသာမောဟာ၊ လောဘာဒေါသာမောဟာ ဗလဝန္တောတိ အာဂတေဟိ
တတိယဒုတိယပဌမဝါရေဟိ အဒေါသုဿဒအမောဟုဿဒအဒေါသာမော-
ဟုဿဒဝါရာ ဂဟိတာ ဧဝါတိ အကုသလကုသလပက္ခေသု တယော တယော
ဝါရေ အန္တောဂဓေ ကတွာ အဋ္ဌေဝ ဝါရာ ဒဿိတာ။ ယေ ပန ဥဘယေသံ
မိဿတာဝသေန လောဘာလောဘုဿဒဝါရာဒယော အပရေ ဧကုန-
ပညာသ ဝါရာ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ တေ အလဗ္ဘနတော ဧဝ န ဒဿိတာ။ န ဟိ
ကေသ္မိံ သန္တာနေ အန္တရေန အဝတ္ထန္တရံ “လောဘော စ ဗလဝါ၊ အလောဘော
စာ”တိအာဒိ ယုဇ္ဇတိတိ၊ ပဋိပက္ခဝသေန ဝါဟိ ဧတေသံ ဗလဝဗုဗ္ဗလဘာဝေါ၊
သဟဇာတဓမ္မဝသေန ဝါ။ တတ္ထ လောဘဿ တာဝ ပဋိပက္ခဝသေန အလော-
ဘေန အနဓိဘူတတာယ ဗလဝဘာဝေါ၊ တထာ ဒေါသမောဟာနံ အဒေါ-
သာမောဟေဟိ။ အလောဘာဒိနံ ပန လောဘာဒိအဘိဘဝနတော၊ သဗ္ဗေသန္တ
သမာနဇာတိယမဘိဘုယျ ပဝတ္တိဝသေန သဟဇာတဓမ္မတော ဗလဝဘာဝေါ။
တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “လောဘော ဗလဝါ အလောဘော မန္တော၊
အဒေါသာမောဟာ ဗလဝန္တော ဒေါသမောဟာ မန္တာ”တိ။ သော စ နေသံ
မန္တဗလဝဘာဝေါ ပုရိမူပနိဿယတော တထာ အာသယဿ ပရိဘာဝိတတာယ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယော လုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တောတိ ယော ဥဿဒကိတ္တနေ “လုဒ္ဓေါ”တိ ဝုတ္တော၊
အယံ ဣဓ စရိယာဝိစာရေ “ရာဂစရိတော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ခုဋ္ဌဒန္တာတိ “ခုဋ္ဌော၊
ဒန္တာ”တိ စ ဝုတ္တာ ယထာက္ကမံ ဒေါသမောဟစရိတာ။ ပညဝါတိ သာတိသယံ
သပ္ပညော။ ယတော သဒ္ဓါဝိတက္ကေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ဗုဒ္ဓိစရိတောတိ ဝုစ္စတိ။

အလောဘာဒေါသာနံ ဗလဝဘာဝေါ သဒ္ဓုပနိဿယတာယ ဝိနာ န
ဟောတိတိ အာဟ “အလုဒ္ဓအဒုဋ္ဌာ ပသန္တပကတိတာယ သဒ္ဓါစရိတာ”တိ။

အယဉ္ဇ နယော သာဓာရဏတော ဝုတ္တောတိ နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗဟေတုနိယာမ-
ဝသေနေဝ ဗုဒ္ဓိစရိတာဒိကေပိ ဒဿေတုံ “ယထာ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
အမောဟပရိဝါရေနာတိ အမောဟပရိက္ခိတ္တေန၊ ဥပနိဿယတော၊ သမ္ပ-
ယောဂတော စ ပညာယ အဘိသင်္ခတေနာတိ အတ္တော။ သေသပဒတ္တယေပိ
ဧသေဝ နယော။ လောဘာဒိနာ ဝေါမိဿပရိဝါရေနာတိ ဧတ္ထ လောဘ-
မောဟာဒိနာ အညမညအဝိရုဒ္ဓဝေါမိဿပရိဝါရေနာတိ အတ္တော။ အဝိ-
ရောဓော စ ယုဂဂ္ဂါဟဝသေန အပ္ပဝတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ
သဒ္ဓါနုသာရိဓမ္မာနုသာရိဂေါတ္တာနိ အညမညမ္ပိ ဘိန္နသဘာဝါနေဝ။ ဧကံသေန
စ မိဿကစရိယာပိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတဗ္ဗာ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန စရိယာသိဒ္ဓိတော။
တထာ စေဝ ဥဿဒကိတ္တနံ ပဝတ္တံ ယထာရဟံ လောဘာလောဘာဒိနံ
ဝိပါကဿ ပစ္စယဘာဝတော။ တေနာဟ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ—

“ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ ကတမေသံ အဋ္ဌန္တံ ဟေတုနံ
ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ကုသလကမ္မဿ ဇဝနက္ခဏေ တယော
ဟေတု ကုသလာ တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတ-
ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တေန ဝုစ္စတိ ကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ။
နိကန္တိက္ခဏေ ဒွေ ဟေတု အကုသလာ တသ္မိံ ခဏေ ဇာတ-
စေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တေန ဝုစ္စတိ အကုသလ-
မူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ။ ပဋိသန္တိက္ခဏေ တယော ဟေတု
အဗျာကတာ တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ
ဟောန္တိ၊ တေန ဝုစ္စတိ နာမရူပပစ္စယာပိ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာပိ
နာမရူပ”န္တိ—

အာဒိ။ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန စ ယထာ တိဟေတုကဿ ပညာဝေယျတ္တိယံ၊
န တထာ ဒုဟေတုကဿ။ ယထာ စ ဒုဟေတုကဿ ဣတိကတ္တဗ္ဗတာ နေပက္ကံ၊
န တထာ အဟေတုကဿ။ ဧဝံ လောဘုဿဒါဒယော ပုဂ္ဂလာ ရာဂစရိတာ-
ဒယော ဟောန္တိတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗန္တိ။ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ နိဂမဝသေန ဒဿေတုံ
“ဧဝံ လောဘာဒိဿ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၄၅။ တကြာတိ တသ္မိံ ပုစ္ဆာဝစနေ။ နယောတိ ဇာနနနယော။ ပုဂ္ဂလာ-
မိဋ္ဌာနေန ပုတ္တောပိ အတ္ထော ဓမ္မမုခေနဝ ပညာယတိတိ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနေနာဟ
“စရိယာယော ဝိဘာဝယေ”တိ။ ပကတိဂမနေနာတိ အကိတ္တိမေန
သဘာဝဂမနေန။ စာတုရိယေနာတိ စာတုရသာဝေန သိင်္ဂါရေန။ ဥက္ကဋ္ဌိကန္တိ
အသမ္ပုဋ္ဌမဇ္ဈိ။ ခဏန္တော ဝိယာတိ ဘူမိံ ခဏန္တော ဝိယ။ အနုကမ္ပိတန္တိ
ပါဒနိက္ခေပသမယေ ကမ္ပန္တော ဝိယ ပါဒံ နိက္ခိပတိ။ တေနဿ ပဒံ အနု-
ကမ္ပိတံ ပစ္စတော အဋ္ဌိတံ ဟောတိ။ ပရိဗျာကုလာယာတိ ပရိတော အာလုဋ္ဌိ-
တာယ။ ဆန္တိတော ဝိယာတိ ဝိတ္ထာယန္တော ဝိယ။ ဘိတော ဝိယာတိ ကေစိ။
သဟသာနုပိဋ္ဌိတန္တိ အဂ္ဂပါဒေန၊ ပဏိယာ စ သဟသာဝ သန္တိရုဋ္ဌိတံ။
ဝိဝဇ္ဇန္တိဒဿာတိ ဝိဝိဝဇ္ဇန္တိဒနဿ ပဟိနကိလေသဿ။ ဣဒမိဒိသံ ပဒန္တိ
ဘဂဝတော ပဒံ ဒိသွာ ဝဒတိ။

ပါသာဒိကန္တိ ပသာဒါဝဟံ။ မဇ္ဈကောရန္တိ ဣဋ္ဌာကာရံ။ ထဒ္ဒါကာရန္တိ
ထဒ္ဓိတာကာရံ။ အတရမာနောတိ နတရမာနော၊ သဏိကန္တိ အတ္ထော။
သမောဓာယာတိ သမ္ပဒေဝ ဩဓာယ အဝိက္ခိပိတွာ။ နိပဇ္ဇိတွာတိ ကာယ-
ပသာရဏလက္ခဏာယ နိပဇ္ဇာယ သေယျာယ နိပဇ္ဇိတွာ သယတိ နိဒ္ဒါယတိ။
ပက္ခိတ္တကာယောတိ အဝိက္ခိတ္တကာယော အဝသော ဝိယ သဟသာ ပတိတ-
ကာယော။ ဒုဿဏ္ဏာနန္တိ ဝိရူပသန္တိဝေသံ။ ဝိက္ခိတ္တကာယောတိ ဣတော
စိတော စ ခိတ္တအင်္ဂပစ္စင်္ဂေါ။

သမ္ပရိဝတ္တကန္တိ သမ္ပရိဝတ္တိတွာ။ အာလောဠယမာနော ဝါလိကာ-
ကစဝရာနိ အာကုလယန္တော။

နိပုဏမဇ္ဈသမသက္ကစ္စကာရီတိ သုကောသလ္လိံ^၁ သုန္တရံ အဝိသမံ သာဘိ-
သင်္ခါရဉ္စ ကရဏသီလော။ ဂါဠထဒ္ဓဝိသမကာရီတိ ထိရံ အသိထိလံ ဝိသမဉ္စ
ကရဏသီလော။ အပရိစ္ဆိန္တံ အပရိနိဋ္ဌိတံ။

မုခပူရကန္တိ မုခဿ ပူရဏံ မဟန္တံ။ အရသပဋိသံဝေဒီတိ နရသပဋိ-
သံဝေဒီ။ ဘာဇနေ ဆဇ္ဇေန္တောတိ ဘောဇနဘာဇနေ သိတ္တာနိ ဆဇ္ဇေန္တော။
မုခံ မက္ခေန္တောတိ ဗဟိမုခံ မက္ခေန္တော။

ကိလန္တရူပေါ ဝိယာတိ တဿ အသဟနေန ခေဒပုတ္တော ဝိယ။ အညာဏု-
ပေက္ခာယာတိ အညာဏဘူတာယ ဥပေက္ခာယ။ အညာဏသင်္ခါတာယ
ဥပေက္ခာယာတိ ကေစိ။

မာယာဒီသု သန္တဒေါသပဋိစ္ဆဒနလက္ခဏာ မာယာ။ အသန္တဂုဏပကာ-
သနလက္ခဏံ သာဌေယျံ။ ဥန္တတိလက္ခဏော မာနော။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာ-
ဝနာမုခေန ပဋိဂ္ဂဟဏေ အမတ္တညုတာလက္ခဏာ ပါပိစ္ဆတော။ သန္တဂုဏ-
သမ္ဘာဝနာမုခေန ပဋိဂ္ဂဟဏေ အမတ္တညုတာလက္ခဏာ မဟိစ္ဆတော။ သက-
လာဘေန အသန္တဿနလက္ခဏာ အသန္တုဋ္ဌိတော။ ဝိဇ္ဈနဌေန သိင်္ဂ၊ သိင်္ဂါ-
ရတာနာဂရိကဘာဝသင်္ခါတံ ကိလေသသိင်္ဂ။ အတ္တနော သရိရဿ၊ စိဝရာဒိ-
ပရိက္ခာရဿ စ မဏ္ဍနဝသေန ပဝတ္တံ လောလုပ္ပံ စာပလျံ။ ဝေမာဒယောတိ
ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဟိရိကာနောတ္တပ္ပမဒပ္ပမာဒါဒယော သင်္ဂယုန္တိ။

ပရာပရာဓဿ ဥပနယနလက္ခဏော ဥပနာဟော။ ပရေသံ ဂုဏမက္ခဏ-
လက္ခဏော မက္ခော။ ပရဿ ဂုဏေ ခုံသိတွာ အပနေန္တော ဝိယ ယုဂဂါဟ-
လက္ခဏော ပဋ္ဌာသော။ ပရသမ္ပတ္တိဥသုယနလက္ခဏာ ဣဿ။ အတ္တသမ္ပတ္တိ-
နိဂ္ဂဟနလက္ခဏံ မစ္ဆရိယံ။ ဣမ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဒေါဝစဿတာပါပမိတ္တတာဒိနံ
သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အနုဿာဟနံ^၁ ထိနံ။ အသတ္တိဝိဿာတော^၂ မိန္ဒံ။ စေတသော အရူပသမော
ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော ကုတ္တုန္တံ။ သံသယော ဝိစိကိစ္ဆာ။ အယောနိသော
ဒဠ္ဋဂ္ဂါဟော အာဓာနဂ္ဂါဟိတော။ ယထာဂဟိတဿ မိစ္ဆာဂါဟဿ
ဒုဗ္ဗိဝေဋ္ဌိယတာ ဒုပ္ပဒ္ဓိနိဿဂ္ဂိတော။ ဣမ အာဒိ-သဒ္ဓေန မုဋ္ဌသစ္စအသမ္ပဇညာဒိနံ
သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

မုတ္တစာဂတာတိ ဝိဿဋ္ဌစာဂတာ နိဿင်္ဂပရိစ္စာဂေါ။ ယထာ မာယာ-
ဒယော၊ တထာ ပဝတ္တာ အကုသလက္ခန္ဓာ၊ ယထာ အရိယာနံ ဒဿနကာမ-
တာဒယော၊ တထာ ပဝတ္တာ ကုသလက္ခန္ဓာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဿဒနိယဋ္ဌာနံ နာမ ဝတ္ထုတ္တယံ။ သံဝေဇနိယဋ္ဌာနာနိ ဇာတိ-
အာဒိနိ။ ကုသလာနုယောဂေတိ ကုသလဓမ္မဘာဝနာယံ။ “ဝေဇ ဝေဇ
ကရိဿာမိ”တိ ကိစ္စာနံ ရတ္တိဘာဂေ ပရိဝိတက္ကနံ ရတ္တိ^၃ ဂူမာယနာ။ တထာ-
ဝိတက္ကိဘာနံ တေသံ ဒိဝသဘာဂေ အနုဋ္ဌာနံ ဒိဝါ ပဇ္ဇလနာ။ ဟုရာဟုရံ
ဓာဝနာတိ ဣတော စိတော စ တတ္ထ တတ္ထ အာရမ္မဏေ စိတ္တဝေါသဂ္ဂေါ။
တေနောဂါဟ “ဣဒံ ပုရေ စိတ္တမစာရိစာရိကံ၊ ယေနိစ္ဆကံ ယတ္ထကာမံ ယထာ-
သုခ”န္တိ၊^၄ “စိတ္တမဿ ဝိဓာဝတိ”တိ^၅ စ။

၁-အနုဿာဟသံဟနနံ (သီ၊ သျှ၊ က)

၃-ဒု ၁-၆၀-ပိဋေ။

၂-အရတိဝိဿာတော (သျှ၊)

၄-သံ ၁-၃၄-ပိဋေ။

ဓမ္မပ္ပဝတ္တိဒဿနာဒိ စ ပါဠိယံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ အနာဂတမေဝါတိ န သက္ကာဝတ္ထုန္တိ “သဗ္ဗာကာရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ အာဂတဗ္ဗိ အတ္ထေဝါတိ ဟိ အဓိပ္ပါယော။ “န သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တာ တတ္ထ ကာရဏံ ဒဿေန္တော “ရာဂစရိတဿ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနောတိ တတ္ထ ဝိနိဓာယဘာဝံ ပဋိပဇ္ဇနေန အပ္ပမာဒကာရိနော။ ဘိန္ဒလက္ခဏာ ဣရိယာပထာဒယောတိ စာတုရိယေန အစာတုရိယေန သဏီကံ၊ သဟသာ စ ဂမနာဒယော။ န ဥပပဇ္ဇန္တိတိ န ယုဇ္ဇန္တိ။ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိအာဒိ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိတဗ္ဗံ။

၄၆။ သပ္ပါယံ ဟိဘံ၊ ကိလေသဝိဇာတိတိ အတ္ထော။ အဘေတဝေဒိကန္တိ အပရိသုဒ္ဓပရိက္ခေပဝေဒိကံ။ ဘူမဋ္ဌကန္တိ ဘူမိတလေယေဝ ဥဋ္ဌာပိတံ ဥပရိမတလရဟိဘံ။ ဧကတော ဩနတဿ ပဗ္ဗတပါဒဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂေါ အကတဘိတ္တိဘူမိပရိကမ္ဘော အကတပဗ္ဗာရော။ ဇေတုကာဘရိတန္တိ အဘေမုခါဟိ ဩလမ္မမာနမုခါဟိ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလီဟိ ပရိပုဏ္ဏံ။ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂန္တိ ဆိန္နဘိန္နံ။ ဥဇ္ဇင်္ဂလံ လူခမူသရံ ဆာယုဒကရဟိတံ။ သိဟဗျုပ္ပါဒိဘယေန သာသကံ။ ဗုရူပန္တိ ဝိရူပံ။ ဗုဒ္ဓဏ္ဏန္တိ အသုန္ဒရဝဏ္ဏံ၊ ဒုဿဏ္ဏာနံ ဝါ။ ဇာလာကာရေန ကတပူဝံ ဇာလပူဝံ။ သာဏီ ဝိယ ခရသမ္ပဿန္တိ သာဏီဖလကော ဝိယ ဒုက္ခသမ္ပဿံ။ ဘာရိကဘာဝေန၊ အန္တရန္တရာ တုန္တကရဏေန စ ကိစ္ဆပရိဟရဏံ။ အာဏီဂဏ္ဌိကာဟတောတိ အာဏီနာ၊ ဂဏ္ဌိယာ စ ဟတသောဘော။ ဣဒံ ရာဂစရိတဿ သပ္ပါယံ၊ ဧဝမဿ ကိလေသသမုဒါစာရော န ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧသေဝ နယော သေသေသုပိ။

ဒိသာမုခန္တိ ဒိသာဘိမုခံ၊ အဗ္ဘောကာသာဘိမုခန္တိ အဓိပ္ပါယော။ မဟာကသိဏန္တိ မဟန္တံ ကသိဏမဏ္ဍလံ။ သေသံ သေနာသနာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ မောဟစရိတဿ၊ တံ ဒေါသစရိတဿ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။

ဝိတက္ကဝိဓာဝနဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ ယထာ တံ အာယသ္မတော မေယိယတ္ထေရဿ။ ဒရိမုခေတိ ပဗ္ဗတဝိဝရေ။ ပရိတ္တန္တိ သုပ္ပသရာဝမတ္တံ။

ပဘေဒပရိစ္ဆေဒတော နိဒါနပရိစ္ဆေဒတော ဝိဘာဝနပရိစ္ဆေဒတော သပ္ပါယပရိစ္ဆေဒတောတိ ပစ္စေကံ ပရိစ္ဆေဒ-သဒ္ဓေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဝိဘာဝနာတိ “အယံ ရာဂစရိတော”တိအာဒိနာ ဇာနနဝိဘာဝနာ။ ဧကန္တကသိဏာနုဿတိဋ္ဌာနမတ္တဿ ပသင်္ဂေန ကထိတတ္တာ ဝုတ္တံ “န စ တာဝစရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ သဗ္ဗာကာရေန အာဝိကတ”န္တိ။

၁-မူသရံ (သျှာ)၊ ဝုသရံ (က)

ဝိသုဒ္ဓိ-ဦး ၁-၉-န-၇-သ

စက္ကာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၄၇။ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတောတိ သင်္ခါတာနံ “စက္ကာလိသာယာ”တိ သင်္ချာဝသေန ဂဟိတာနံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒေသတော။ “ဧတ္ထ ဧတ္တကာနိ ဥပစာရဇ္ဈာနာဝဟာနိ၊ ဧတ္တကာနိ အပ္ပနာဇ္ဈာနာဝဟာနိ”တိ ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော။ “ဧတ္တကာနိ ကေဇ္ဈာနိကာနိ၊ ဧတ္တကာနိ ဒုကတိကဇ္ဈာနိကာနိ၊ ဧတ္တကာနိ သကလဇ္ဈာနိကာနိ”တိ ဈာနပ္ပဘေဒတော။ “ဧတေသု အင်္ဂသမတိက္ကမော၊ ဧတေသု အာရမ္မဏသမတိက္ကမော”တိ ဧဝံ သမတိက္ကမတော။ “ဧတ္တကာနေတ္ထ ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ ဧတ္တကာနိ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ”တိ ဝဇေနာဝဇေနတော။ အာရမ္မဏတောတိ သဘာဝဓမ္မနိမိတ္တ နဝတ္ထဗ္ဗဝသေန၊ စလိတာစလိတဝသေန စ အာရမ္မဏဝိဘာဂတော။ ဘူမိတောဘိ ကာမာဝစရာဒိဘူမိဝိဘာဂတော။ ဂဟဏတောတိ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန ဂဟဏဝိဘာဂတော။ ပစ္စယတောတိ အာရုပ္ပါဒိနံ ယထာရဟံ ပစ္စယဘာဝတော။ စရိယာနုကူလတောတိ ရာဂစရိယာဒိနံ အနုကူလဘာဝတော။

ကမ္မဋ္ဌာနာနီတိ အာရမ္မဏဘာဝေန ယောဂကမ္မဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ။ စတုက္ကဇ္ဈာနိကာတိ စတုဗ္ဗိဓရူပါဝစရဇ္ဈာနဝန္တော၊ တေသံ အာရမ္မဏဘူတာတိ အတ္ထော။ စတုက္ကနယဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကေသုတိ တိကဇ္ဈာနိကေသု ပုရိမေသု မြဟ္မဝိဟာရေသု၊ စတုက္ကဇ္ဈာနိကေသု အာနာပါနကသိဏေသု။ သေသေသုတိ ဝုတ္တာဝသေသေသု ကေဝိသတိယာ ကမ္မဋ္ဌာနေသု။

ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌဟဒယရူပဿ သတ္တဿ စိတ္တံ အာဒိကမ္ပိကော စေတောပရိယဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္နိတုံ သက္ကောတိ၊ န ဣတရဿာတိ ကသိဏဖရဏံ စေတောပရိယဉာဏဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပရသတ္တာနဉ္စ စေတသာ ဝိတ္တမညာတုံ သမတ္ထော ဟောတိ”တိ။ ဩကာသေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာတိ အတ္တနော ဌိတောကာသေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ။ တထာ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဿ သမ္မာဒိတတ္တာ ပရိစ္ဆိန္နာကာရေနေဝ တာနိ ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ တသ္မာ န တတ္ထ ဝဇေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ သစေ ပန ကောစိ ဝဇေယျ၊ န တေန ကောစိ ဂုဏောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “အာနိသံသာဘာဝါ စာ”တိ။ “တေသု ပနာ”တိအာဒိနာ တမေဝ အာနိသံသာဘာဝံ ဝိဝရတိ။ ယသ္မာ ဝမ္ပိတေသု ကုဏပရာသိယေဝ ဝမ္ပတိ၊ အဝမ္ပိတေပိ ကာမရာဂဝိက္ခမ္ဘနာ ဟောတိယေဝ၊ တသ္မာ အာနိသံသာဘာဝေါ။ ဝိဘူတာတိ ဝိပုလာရမ္မဏတာယ သုပါကဋ္ဌာ၊ ဝမ္ပိတနိမိတ္တတာယ အပ္ပမာဏာရမ္မဏဘာဝေန ပရိဗျတ္တာတိ အတ္ထော။

ကေဝလန္တိ သကလံ အနဝသေသံ။ “ပထဝီ” ဣမံ” နိဝဇ္ဇာနာ-
ကာရေန ဝုတ္တံ၊ န နိမိတ္တဿ ဝစုနေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ လာဘိတ္တာတိ
သတိသယံ လာဘိတာယ၊ ဥက္ကံသဂတဝသိဘာဝတောတိ အတ္ထော။
ထေရော ဟိ ပရမာယ ဝသိပတ္တိယာ အဿမဏ္ဍလေ အဿံ သာရေန္တော
ဝိယ ယတ္ထ တတ္ထ နိသိန္ဓောပိ ဌိတောပိ တံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇတေဝ။ တေနဿ
သမန္တတော နိမိတ္တံ ဝစိတံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗဒိသာယျ” တိအာဒိ။

ဝုတ္တာတိ ဓမ္မသင်္ဂဟေ^၁ ဝုတ္တာ။ မဟန္တေတိ ဝိပုလေ။ နိန္ဒထလာဒိဝသေန
ဟိ ဧကဒေသေ အဋ္ဌတွာ သမန္တတော ဂဟဏဝသေန သကလသရီရေ နိမိတ္တံ
ဂဏန္တဿ တံ မဟန္တံ ဟောတိ။ မဟန္တေ ဝါ သရီရေ။ အပ္ပကေတိ သရီရဿ
ဧကဒေသေ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိတိ ယောဇနာ။ အပ္ပကေ ဝါ ခုဒ္ဒကေ ဒါရက-
သရီရေ။ ဧတန္တိ အသုဘနိမိတ္တံ။ အာဒိနဝန္တိ “အသုဘရာသိ ဧဝ ဝစုတိ၊ န စ
ကောစိ အာနိသံသော” တိ ဝုတ္တံ အာဒိနဝံ။

သေသာနိပိ န ဝစေတဗ္ဗာနိတိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္တံ ဥပပတ္တိတော
ဝိဝရိတုံ “ကဿာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိစုပိဏှာဒိဝသေန ဥပဋ္ဌဟန္တမ္ပိ နိမိတ္တံ
ဝါတသင်္ဘာတသန္တိဿယန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဝါတရာသိယေဝ ဝစုတိ” တိ။
ဩကာသေန ပရိန္တိန္တန္တိ နာသိကဂ္ဂမုခနိမိတ္တာဒိဩကာသေန သပရိစ္ဆေဒံ။
ဝါယောကသိဏဝစုနေ ဝိယ န ဧတ္ထ ကောစိ ဂုဏော၊ ကေဝလံ ဝါတဝစုန-
မေဝါတိ အာဟ “သာဒိနဝတ္တာ” တိ။ တေသန္တိ ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ။ နိမိတ္တန္တိ
အာရမ္မဏံ။ န စ တေန အတ္ထော အတ္ထိတိ တေန သတ္တရာသိဝစုနေန ပထဝီ-
ကသိဏာဒိဝစုနေ ဝိယ ကံဉ္စ ပယောဇနံနတ္ထိ။ ပရိဂ္ဂဟဝသေနာတိ အပရိဂ္ဂဟိ-
တဿ ဘာဝနာဝိသယဿ ပရိဂ္ဂဟဝသေန၊ န နိမိတ္တဝစုနဝသေန။ တေနာဟ
“ကောဝါသဒ္ဓိအာဝါသာဒိနာ” တိအာဒိ။ ဧတ္တာတိ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာယံ။
ယ’ဒယန္တိ ယံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ အယံ ယောဂီ။ သီမာသမ္ဘေဒေနေဝ ဟေတ္ထ
ဥပစာရဇ္ဈာနပ္ပတ္တိ၊ န နိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏတာ
ဈာနဿာတိ အာဟ “ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏတာပေတ္တ ပရိဂ္ဂဟဝသေနာ” တိ။
ကတိပယေ သတ္တေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပဝတ္တာ မေတ္တာဒယော ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊
ဗဟုကေ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတိ အတ္ထော။ အာကာသံ ကသိဏုဒ္ဓါဒိမတ္တာ
န ဝစေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ဝက္ခတိ ဝါ ယံ တေန သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ပရိကပ္ပဇမေဝ
အာရမ္မဏံ ဝစေတုံ သက္ကာ၊ န ဣတရန္တိ အာဟ “န ဟိ သက္ကာ သဘာဝဓမ္မံ

ဝေဇေတု”န္တိ။ အာရုပ္ပါနံ ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္ပဏတာ ပရိတ္တကသိဏုဋ္ဌါဋီ-
မာကာသေ၊ ဝိပုလကသိဏုဋ္ဌါဋီမာကာသေ စ ပဝတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသာနိ
ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနိ ဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ။ အနိမိတ္တတ္တာတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာဘာဝါ။

ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္ပဏာနီတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဘူဟာနိ အာရမ္ပဏာနိ။
သေသာနိ အဋ္ဌာရသ။ သေသာနိ ဆာတိ စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ အာကာ-
သာနဉ္စာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနန္တိ ဣမာနိ သေသာနိ ဆ။ ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗ-
တာယ ဝိပုဗ္ဗကံ။ ပဋ္ဌရမာနလောဟိတတာယ လောဟိတကံ။ ကိမိနံ ပစလနေန
ပုဋ္ဌ၂၀ကံ၊ စလိတာရမ္ပဏံ ဝုတ္တံ။ ဝါတပါနဝိဝရာဒိဟိ အန္တောပဝိဋ္ဌဿ သူရိယာ-
လောကာဒိကဿ စလနာကာရော ပညာယတိတိ ဩဘာသမဏ္ဍလာရမ္ပဏမ္ပိ
စလိတာရမ္ပဏံ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တပုဝတ္တိယာ ပုဗ္ဗဘာဂေ။
သန္တိသိန္တမေဝါတိ သန္တိ နိစ္စလမေဝ။

ဒေဝေသျှတိ ကာမာဝစရဒေဝေသျှ၊ တတ္ထ အသုဘာနံ၊ ပဋိကူလဿ စ
အာဟာရဿ အဘာဝတော။ အဿာသပဿာသာနံ ဗြဟ္မလောကေ အဘာ-
ဝတော “အာနာပါနဿတိ စာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဒိဋ္ဌေနာတိ ဒိဋ္ဌေန ဝတ္ထုနာ ကာရဏဘူတေန။ ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ ဥဂ္ဂဟေ-
တဗ္ဗာနိ၊ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗဥဂ္ဂဟနိမိတ္တာနီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပုဗ္ဗဘာဂေ”တိ-
အာဒိ။ တဿာတိ ကာယဂတာသတိယာ။ ဥစ္ဆုဿဿာဒိနံ ပတ္တေသု ပလ-
မာနဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏမုခေန ဝါ တဿ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ “ဝါယောကသိဏံ
ဒိဋ္ဌပုဋ္ဌေနာ”တိ။ န အာဒိကမ္ပိကေန ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ အာဒိကမ္ပိကေန န
ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ဘာဝနာရမ္ဘဝသေန န ပဋ္ဌပေတဗ္ဗာနိ၊ ဟေဋ္ဌိမေ တယော
ဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ကသိဏေသု ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဉ္စ အနဓိဂန္တော သမ္မာဒေတုံ
အသက္ကုဏေယျတ္တာ။

ဣမေသု ပန ကမ္မဋ္ဌာနေသျှတိ ဧတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေန ယထာရဟံ
အာရမ္ပဏာနံ၊ ဈာနာနဉ္စ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သုခဝိဟာရဿာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ-
ဝိဟာရဿ။

“ကောဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ အနုကူလာနိ”တိ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဝသေန စေတံ
ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ ဝက္ခတိ ဟိ “သဗ္ဗဉ္စေတ”န္တိအာဒိ။ အနုကူလာနိ
ရာဂဝိက္ခမ္ဘနဿ ဥပါယဘာဝတော။ အဋ္ဌ အနုကူလာနီတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ
သေသေသု။ ဧကန္တိ ဣဒံ အနုဿတိအပေက္ခံ အနုဿတိသု ဧကန္တိ၊ န မောဟ-
စရိတဝိတက္ကစရိတာပေက္ခံ တေသံ အညဿာပိ အနုကူလဿ အလဗ္ဘနတော။

“သဒ္ဓါစရိတဿ ပုရိမာ ဆ အနုဿတိယော”တိ ဣဒံ အတိသပ္ပါယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣမဿေဝ ဥဇုဝိပစ္စနိကံ ဣမဿ အတိသပ္ပါယန္တိ ဂဟေတဗ္ဗဿ ဝိသေသဿ အဘာဝတော သဗ္ဗစရိတာနံ အနုကူလာနိ။ ပရိတ္တန္တိ သရာဝမတ္တံ၊ အပ္ပမာဏန္တိ တတော အဓိကပမာဏံ။ ပရိတ္တံ ဝါသုပ္ပသရာဝမတ္တံ၊ အပ္ပမာဏံ အဓိကပမာဏံ ခလမဏ္ဍလာဒိကသိဏဘာဝေန ပရိဂ္ဂဟိတံ။

စက္ကာရော ဓမ္မာတိ စက္ကာရော မနသိကရဏီယာ ဓမ္မာ။ ဥတ္တရီတိ သီလသမ္ပဒါ၊ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ သပ္ပါယဓမ္မဿဝနံ၊ ဝိရိယံ၊ ပညာတိ ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာနတော ဥပရိ။ အသုဘာတိ အသုဘဘာဝနာ ကောဒသသု အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု ဘာဝနာနုယောဂါ။ မေတ္တာတိ အနောမိသော၊ ဩမိသော ဝါ ပဝတ္တာ မေတ္တာဘာဝနာ။ အာနာပါနဿတိတိ သောဠသဝတ္ထုကာ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ။ ဝိတက္ကပစ္ဆေဒါယာတိ မိစ္ဆာဝိတက္ကာနံ ဥပတ္တိန္နနတ္ထာယ။ အနိစ္စသညာတိ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ အနိစ္စာနုပဿနာ။ အသ္မိမာနသမုပ္ပါတာယာတိ “အသ္မိ”တိ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ နဝရိဿာပိ မာနဿ သမုတ္တိန္နနာယ။ ဧတ္ထ ဟိ ဧကဿေဝ စက္ကာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဝုတ္တာ၊ န ဧကဿ စတုစရိယတာယ။ တေန ဝိညာယတိ “သဗ္ဗာနိပိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ သဗ္ဗာကုသလဝိက္ခမ္ဘနာနိ သဗ္ဗကုသလပရိမြူဟနာနိ”တိ။

ဧကဿေဝ သတ္တ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဝုတ္တာနိ၊ န စာယသ္မာ ရာဟုလော သဗ္ဗစရိတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝစနမတ္တေတိ “အသုကကမ္မဋ္ဌာနံ အသုကစရိတဿ အနုကူလ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တဝစနမတ္တေ။ အဓိပ္ပါယောတိ တထာဝစနဿ အဓိပ္ပါယော။ သော ပန “သဗ္ဗဇ္ဇေတ”န္တိ အာဒိနာ ဝိဘာဝိတော ဧဝံ။

၄၈။ “ဝိယော ဂရူ”တိ အာဒိနာ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ကလျာဏမိတ္တံ။ “အတ္တနော ပတ္တစိဝရံ သယမေဝ ဂဟေတွာ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တနယေန ဥပသင်္ကမိတွာ။ သောမနဿမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “ဧဝံ ဗဟုပရိဿယောယံ အတ္တဘာဝေါ ဌာနေယေဝ မယာ နိယျာတိတော”တိ။ တေနာဟ “ယထာ ဟိ”တိ အာဒိ။

အတဇ္ဇနီယောတိ န တဇ္ဇေတဗ္ဗော န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ သွာယံ အတဇ္ဇနီယဘာဝေါ ဒေါဝစဿတာယ ဝါ သိယာ၊ အာစရိယေ အနိဝိဋ္ဌပေမတာယ ဝါတိ တဒုဘယံ ဒသေတုံ “ဒုဗ္ဗစော ဝါ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယော ဟိ အာစရိယေန တဇ္ဇိယမာနော ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပစ္စယဉ္စ ပါတုကရေတိ၊ ယော ဝါ

“ကိမဿ သန္တိကေ ဝါသေနာ”တိ ပက္ခမတိ၊ အယံ ဒုဝိဇောပိ အတဇ္ဇနိယော။ ဓမ္မေနာတိ ဩဝါဒါနုသာသနိဓမ္မေန။ ဂူဠံ ဂန္ထိန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနဂန္ထိ၊ သစ္စပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒါဒိသဟိတံ ဂန္ထိရံ သုညတာပဋိသံယုတ္တဉ္စ။

‘တုမှာကမတ္တာယာတိ’ ဝုတ္တေတိ “သတပေါရိသေ ပပါတေ ပတနေန တုမှာ-ကံ ကောစိ အတ္ထော ဟောတိ”တိ ကေနစိ ဝုတ္တေ။ ဃံသေန္တောတိ “မနဿ-ကတ္တေန တုမှာကံ ကောစိ အတ္ထော”တိ ဝုတ္တေ ဃံသေန္တော နိရဝသေသံ အတ္တ-ဘာဝံ ခေပေတုံ ဥဿဟေယျံ။ “မမ အဿာသပဿာသသိရုန္တနေန” တုမှာကံ ကောစိ ရောဂဝူပသမာဒိကော အတ္ထော အတ္ထိ”တိ ကေနစိ ဝုတ္တေ။ တိဟိပိ ဘိက္ခုဟိ အာစရိယေ ဘတ္ထိပဝေဒနမုခေန ဝီရိယာရမ္ဘော ဧဝ ပဝေဒိတော။

၄၉။ အညတ္တ ပဝတ္တိတွာပိ စိတ္တံ အာဂမ္မ ယတ္ထ သေတိ၊ သော တဿ အာသယော “မိဂါသယော” ဝိယ၊ အာသယော ဧဝ အဇ္ဈာသယော။ သော ဒုဝိဇော ဝိပန္နော၊ သမ္ပန္နောတိ။ တတ္ထ ဝိပန္နော သဿတာဒိမိစ္ဆာဘိနိဝေသ-နိဿိတော။ သမ္ပန္နော ဒုဝိဇော ဝဋ္ဋနိဿိတော၊ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတောတိ။ တေသု ဝိဝဋ္ဋနိဿိတော အဇ္ဈာသယော “သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေနာ”တိ ဣဓာမိပ္ပေတော။ ဣဒါနိ နံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “အလောဘာဒိနံ ဝသေနာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဆဟာကာရေဟိတိ အလုပ္ပနာဒိဟိ ဆဟိ အာကာရေဟိ။ သမ္ပန္နဇ္ဈာ-သယေနာတိ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ သီလသမ္ပဒါဒိနံ သာဓနဝသေန၊ လောကုတ္တရာနံ ဥပနိဿယဘာဝေန စ သမ္ပန္နော အဇ္ဈာသယော တေဿာတိ သမ္ပန္နဇ္ဈာ-သယော၊ တေန။ အလောဘာဒယော ဟိ အနေကဒေါသဝိမေနတော၊ အနေကဂုဏာဝဟတော စ သတ္တာနံ ဗဟုကာရာ ဝိသေသတော ယောဂိနော။ တထာ ဟိ အလောဘာဒယော မစ္ဆေရမလာဒိနံ ပဋိပက္ခဘာဝေန ပဝတ္တန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အလောဘော မစ္ဆေရမလဿ ပဋိပက္ခော၊ အဒေါသော ဒုဿီလျမလဿ၊ အမောဟော ကုသလေသု ဓမ္မေသု အဘာဝ-နာယ။ အလောဘော စေတ္ထ ဒါနဟေတု၊ အဒေါသော သီလ-ဟေတု၊ အမောဟော ဘာဝနာဟေတု။ တေသု စ အလောဘေန အနဓိကံ ဂဏှာတိ လုဒ္ဓဿ အဓိကဂ္ဂဟဏတော၊ အဒေါသေန အနုနံ ဒုဋ္ဌဿ ဦနဂ္ဂဟဏတော၊ အမောဟေန အဝိပရိတံ မူဠဿ ဝိပရိတဂ္ဂဟဏတော။

အလောဘေန စေတ္တ ဝိဇ္ဇမာနံ ဒေါသံ ဒေါသတော ဓာရေန္တော ဒေါသေ ပဝတ္တတိ၊ လုဒ္ဓေါ ဟိ ဒေါသံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ။ အဒေါသေန ဝိဇ္ဇမာနံ ဂုဏံ ဂုဏတော ဓာရေန္တော ဂုဏေ ပဝတ္တတိ၊ ဒုဋ္ဌော ဟိ ဂုဏံ မက္ခေတိ။ အမောဟေန ယာထာဝသဘာဝံ ယာထာဝသဘာဝတော ဓာရေန္တော ယာထာဝသဘာဝေ ပဝတ္တတိ၊ မူဠော ဟိ တစ္ဆံ “အတစ္ဆ”န္တိ၊ အတစ္ဆေ “တစ္ဆ”န္တိ ဂဏှာတိ။ အလောဘေန စ ပိယဝိပုယောဂဒုက္ခံ န ဟောတိ လုဒ္ဓဿ ပိယသမ္ဘာဝတော၊ ပိယဝိပုယောဂါသဟနတော စ၊ အဒေါသေန အပ္ပိယသမ္ပယောဂဒုက္ခံ န ဟောတိ ဒုဋ္ဌဿ အပ္ပိယသမ္ဘာဝတော၊ အပ္ပိယသမ္ပယောဂါသဟနတော စ၊ အမောဟေန ဣစ္ဆိတာလာဘဒုက္ခံ န ဟောတိ၊ အမူဠဿ ဟိ “တံ ကုတေတ္ထ လမ္ဘာ”တိ ဝေမာဒိပစ္စဝေက္ခဏသမ္ဘာဝတော။

အလောဘေန စေတ္တ ဇာတိဒုက္ခံ န ဟောတိ အလောဘဿ တဏှာပဋိပက္ခတော၊ တဏှာမူလကတ္တာ စ ဇာတိဒုက္ခဿ၊ အဒေါသေန ဇရာဒုက္ခံ န ဟောတိ တိက္ခဒေါသဿ ခိပ္ပံ ဇရာသမ္ဘဝတော၊ အမောဟေန မရဏဒုက္ခံ န ဟောတိ၊ သမ္မောဟမရဏဉ္စိ ဒုက္ခံ၊ န စ တံ အမူဠဿ ဟောတိ။ အလောဘေန စ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ အမောဟေန ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ အဒေါသေန ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ သုခသံဝါသတာ ဟောတိ။

ဝိသေသတော စေတ္တ အလောဘေန ပေတ္တိဝိသယေ ဥပပတ္တိံ န ဟောတိ၊ ယေဘုယျေန ဟိ သတ္တာ တဏှာယ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ တဏှာယ စ ပဋိပက္ခော အလောဘော။ အဒေါသေန နိရယေ ဥပပတ္တိံ န ဟောတိ၊ ဒေါသေန ဟိ စဏှဇာတိတာယ^၂ ဒေါသသဒိသံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဒေါသဿ စ ပဋိပက္ခော အဒေါသော။ အမောဟေန တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိံ န ဟောတိ၊ မောဟေန ဟိ နိစ္စသမ္ပုဋ္ဌံ တိရစ္ဆာနယောနိ^၃ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ မောဟပဋိပက္ခော စ အမောဟော။ ဧတေသု စ အလောဘော ရာဂဝသေန ဥပဂမနဿ အဘာဝကရော၊ အဒေါသော ဒေါသဝသေန အပဂမနဿ၊ အမောဟော မောဟဝသေန အမဇ္ဈတ္တဘာဝဿ။

တိဟိဝိ စေတေဟိ ယထာပဋိပါဋိယာ နေက္ခမ္မသညာ အဗျာပါဒ-
သညာ အဝိဟိံသာသညာတိ ဣမာ တိဿော၊ အသုဘသညာ
အပ္ပမာဏသညာ ဓာတုသညာတိ ဣမာ စ တိဿော သညာယော
ဟောန္တိ။ အလောဘေန ပန ကာမသုခလိင်္ဂကာနုယောဂအန္တဿ၊
အဒေါသေန အတ္တကိလမထာနုယောဂအန္တဿ ပရိဝဇ္ဇနံ ဟောတိ။
အမောဟေန မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပဇ္ဇနံ။ တထာ အလော-
ဘေန အဘိဇ္ဈာကာယဂန္တဿ ပဘောဒနံ ဟောတိ။ အဒေါသေန
ဗျာပါဒကာယဂန္တဿ၊ အမောဟေန သေသဂန္တဒ္ဓယဿ။ ပုရိမာနိ
စ ဒွေ သတိပဋ္ဌာနာနိ ပုရိမာနံ ဌိန္တံ အာနုဘာဝေန၊ ပစ္ဆိမာနိ
ပစ္ဆိမဿေဝ အာနုဘာဝေန ဣဇ္ဈန္တိ။

အလောဘော စေတ္ထ အာရောဂဿ ပစ္စယော ဟောတိ။
အလုဒ္ဓေါ ဟိ လောဘနီယမ္ပိ အသပ္ပါယံ န သေဝတိ။ တေန
အရောဂေါ ဟောတိ။ အဒေါသော ယောဗ္ဗနဿ၊ အဒုဋ္ဌော ဟိ
ဝလိတပလိတာဝဟေန ဒေါသဂ္ဂိနာ အဗုဒ္ဓယမာနော ဒီဃရတ္တံ ယုဝါ
ဟောတိ။ အမောဟော ဒီဃာယုကတာယ၊ အမူဋ္ဌော ဟိ
ဟိတာဟိတံ ဥတွာ အဟိတံ ပရိဝဇ္ဇေန္တော၊ ဟိတဉ္စ ပဋိသေဝ-
မာနော ဒီဃာယုကော ဟောတိ။

အလောဘော စေတ္ထ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော စာဂေန
ဘောဂပဋိလာဘတော၊ အဒေါသော မိတ္တသမ္ပတ္တိယာ မေတ္တာယ
မိတ္တာနံ ပဋိလာဘတော၊ အပရိဟာနတော စ၊ အမောဟော
အတ္တသမ္ပတ္တိယာ၊ အမူဋ္ဌော ဟိ အတ္တနော ဟိတမေဝ ကရောန္တော
အတ္တာနံ သမ္မာဒေတိ။ အလောဘော စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဿ ပစ္စယော
ဟောတိ။ အဒေါသော မြဟ္မဝိဟာရဿ၊ အမောဟော အရိယ-
ဝိဟာရဿ။

အလောဘေန စေတ္ထ သကပက္ခေသု သတ္တသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗုတော
ဟောတိ တေသံ ဝိနာသေန အဘိသင်္ဂဟေတုကဿ ဒုက္ခဿ
အဘာဝါ၊ အဒေါသေန ပရပက္ခေသု၊ အဒုဋ္ဌဿ ဟိ ဝေရီသုပိ
ဝေရီသညာယ အဘာဝတော၊ အမောဟေန ဥဒါသိနပက္ခေသု
အမူဋ္ဌဿ သမ္မာဘိသင်္ဂတာယ အဘာဝတော။

အလောဘေန စ အနိစ္စဒဿနံ ဟောတိ၊ လုဒ္ဓေါ ဟိ ဥပ-
ဘောဂါသာယ အနိစ္စေပိ သင်္ခါရေ အနိစ္စတော န ပဿတိ။
အဒေါသေန ဒုက္ခဒဿနံ၊ အဒေါသဇ္ဈာသယော ဟိ ပရိစ္ဆတ္တ-
အာသာတဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟော သင်္ခါရေယေဝ ဒုက္ခတော ပဿတိ။
အမောဟေန အနတ္တဒဿနံ၊ အမူဠော ဟိ ယာထာဝဂဟဏ-
ကုသလော အပရိဏာယကံ ခန္ဓပဉ္စကံ အပရိဏာယကတော ဗုဇ္ဈတိ။
ယထာ စ ဧတေဟိ အနိစ္စဒဿနာဒိနိ၊ ဧဝံ ဧတေပိ အနိစ္စဒဿနာ-
ဒိဟိ ဟောန္တိ။ အနိစ္စဒဿနေန ဟိ အလောဘော ဟောတိ၊
ဒုက္ခဒဿနေန အဒေါသော၊ အနတ္တဒဿနေန အမောဟော။
ကော ဟိ နာမ “အနိစ္စမိဒ”န္တိ သမ္မာ ဥတွာ တဿတ္ထာယ ပိဟံ
ဥပ္ပါဒေယျ၊ သင်္ခါရေ ဝါ “ဒုက္ခ”န္တိ ဇာနန္တော အပရမ္ပိ အစူန္တတိဒိဏံ
ကောဓဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ အတ္တသုညတဉ္စ ဗုဇ္ဈိတွာ ပုန သမ္မောဟံ
အာပဇ္ဇေယျာတိ။

တေန ဝုတ္တံ “ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ သီလသမ္ပဒါဒိနံ သာဓနဝသေန လောကုတ္တ-
ရာနံ၊ ဥပနိဿယဘာဝေန စ သမ္ပန္နော အဇ္ဈာသယော ဧတဿာတိ သမ္ပန္နဇ္ဈာ-
သယော”တိ။ တေနာဟ “ဧဝံ တိဿန္တံ ဗောဓိနံ အညတရံ ပါပုဏာတိ”တိ။

ဣဒါနိ တေ အဇ္ဈာသယေ ပါဠိယာဝ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာဟာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဆာတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ အဇ္ဈာသယာတိ ပရိစ္ဆိန္တဓမ္မနိဒဿနံ။
ဥဘယံ ပန ဧကန္တိ ကတွာ ဆဗ္ဗိဓာ အဇ္ဈာသယာတိ အတ္ထော။ ဗောဓိသတ္တာတိ
ဗုဇ္ဈနကသတ္တာ၊ ဗောဓိယာ ဝါ နိယတဘာဝေန သတ္တာ လဂ္ဂါ၊ အဓိမုတ္တာ
တန္တိန္ဒာ တပေါဏာတိ အတ္ထော။ ဗောဓိပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိတိ ယထာဘိ-
နိဟာရံ အတ္တနာ ပတ္တဗ္ဗဗောဓိယာ ပရိပါစနာယ ဘဝန္တိ။ အလောဘဇ္ဈာ-
သယာတိ အလုပ္ပနာကာရေန ပဝတ္တအဇ္ဈာသယာ၊ အာဒိတော “ကထံ န ခေါ
မယံ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါ စ အလုပ္ပါ ဧဝံ ဟေဿာမာ”တိ၊ မဇ္ဈေ စ အလုပ္ပန-
ဝသေနဝ၊ ပစ္ဆာ စ တဿေဝ ရောစနဝသေန ပဝတ္တအဇ္ဈာသယာ။ လော-
ဘေ ဒေါသဒဿာဝိနောတိ လုပ္ပနလက္ခဏေ၊ လောဘေ သဗ္ဗပ္ပကာရေန
အာဒိနဝဒဿာဝိနော။ ဣဒံ တဿ အဇ္ဈာသယဿ ဧကဒေသတော မြူဟနာ-
ကာရဒဿနံ။ လောဘေ ဟိ အာဒိနဝံ၊ အလောဘေ စ အာနိသံသံ ပဿန္တဿ
အလောဘဇ္ဈာသယော ပရိဝေတိ၊ သွာယံ တတ္ထ အာဒိနဝါနိသံသဒဿနဝိမိ
ဝိဘာဝိတောယေဝ။ သေသပဒေသုပိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပန ဝိသေသော— နေက္ခမ္ပန္တိ ဣဓ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ ပဝိဝေကော တဒဂ်ဝိဝေ-
ကော၊ ဝိက္ခမ္ပနဝိဝေကော၊ ကာယဝိဝေကော၊ စိတ္တဝိဝေကော စ။ နိဿရဏံ
နိဗ္ဗာနံ။ သဗ္ဗဘဝဂတိသုတိ သဗ္ဗေသု ဘဝေသု၊ သဗ္ဗာသု စ ဂတိသု။ တဒဓိ-
မုတ္တတာယာတိ ယဒတ္ထံ ဘာဝနာနုယောဂေါ၊ ယဒတ္တာ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ တဒဓိ-
မုတ္တေန။ တေနောဟ “သမာဓိမုတ္တေနာ”တိအာဒိ။

၅၀။ “ကိံစရိတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတော သစေ “န ဇာနာမိ”တိ ဝဒေယျ။ “ကေ
ဝါတေဓမ္မာ ဗဟုလံ သမုဒါစရန္တိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ ကိံ ဝါတိ ကိံအသုဘံ
ဝါ အနုဿတိဋ္ဌာနံ ဝါ အညံ ဝါ။ ကိံ တေ မနသိကရောတော ဖာသု
ဟောတိတိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂဘာဝေန သုခံ ဟောတိ။ စိတ္တံ နမတိတိ ပကတိ-
ယာဝ အဘိရတိဝသေန နမတိ။ ဝေမာဒီဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဣရိယာပထာဒိနံ
သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေပိ ဟိ န သဗ္ဗဿ ဧကံသတော ဗျာဘိစာရိနော ဧဝ။
တထာ ဟိ သမုဒါစာရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော ဝုတ္တော။ “အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ မနသိ-
ကာရဝိမိံ ကတိပယဒိဝသံ အနုယုဉ္ဇာဟိ”တိ စ ဝတ္တဗ္ဗော။

“ပကတိယာ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿာ”တိ ဣဒံယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတုကာမော၊
တတ္ထ သဇ္ဈာယဝသေန ဝါ မနသိကာရဝသေန ဝါ ကတပရိစယံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ။ ဧကံ ဒွေ နိသဇ္ဇာနီတိ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဥဏှာသနာနိ။ သဇ္ဈာယံ
ကာရေတွာ အတ္တနော သမ္မုခါဝ အဓိယာပေတွာ ဒါတဗ္ဗံ၊ သော စေ အညတ္ထ
ဂန္တုကာမောတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “သန္တိကေ ဝသန္တဿာ”တိ။
အာဂတာဂတက္ခဏေ ကထေတဗ္ဗံ၊ ပဝတ္တိံ သုတွာတိ အဓိပ္ပါယော။

ပထဝိကသိဏန္တိ ပထဝိကသိဏကမ္မဋ္ဌာနံ။ ကတဿာတိ ကတဿ ကသိ-
ဏဿ။ တံ တံ အာကာရန္တိ အာစရိယေန ကမ္မဋ္ဌာနေ ဝုစ္စမာနေ ပဒပဒတ္တာဓိပ္ပါ-
ယဩပမ္မာဒိကံ အတ္တနော ဉာဏဿ ပစ္စုပ္ပိတံ တံ တံ အာကာရံ၊ ယံ ယံ
နိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ ဥပနိဗ္ဗိတုာတိ ဥပနေတွာ နိဗ္ဗိတိယကတွာ၊ ဟဒယေဌပေတွာ
အပမုဿန္တိ ကတွာတိ အတ္တော။ ဧဝံ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိတာယ နိမိတ္တံ
ဂဟေတွာ တတ္ထ သမ္မဇာနကာရိတာယ သက္ကစ္စံ သုဏန္တေန။ တန္တိ တံ ယထာ-
ဝုတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ နိဿာယ။ ဣတရဿာတိ တထာ အဂဏန္တဿ။ သဗ္ဗာကာရေ-
နာတိ ကဿစိပိ ပကာရဿ တတ္ထ အသေသိတတ္တာ ဝုတ္တံ။

ကမ္မဋ္ဌာနဂဟဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ တတိယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၄-ပထဝီကသိဏနိဇ္ဈေသဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဖာသု ဟောတိတိ အာဝါသသပ္ပါယာဒိလာဘေန မနသိကာရ-
 ဖာသုတာ ဘာဝနာနုကူလတာ ဟောတိ။ ပရိသောဓေန္တေနာတိ တေသံ
 တေသံ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနာနံ ဆိန္ဒနဝသေန ဝိသောဓေန္တေန။ အင်္ဂလမန္တောယေ-
 ဝါတိ အင်္ဂလန္တကာယော ဧဝ။ သတိဟိ ကာယင်္ဂလမထေ သိယာ ဂမ္မဋ္ဌာန-
 မနသိကာရဿ အန္တရာယောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထတော၊
 အဓိပ္ပါယတော စ ဒုဗ္ဗိနိဝေဓတာယ ဂဏ္ဍိဘူတံ ဌာနံ။ ဆိန္ဒိတွာတိ ယာထာဝ-
 တော အတ္ထဿ၊ အဓိပ္ပါယဿ စ ဝိဘာဝနေန ဆိန္ဒိတွာ၊ ဝိဘူတံ သုပါကဋ်
 ကတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ သုဝိသုဒ္ဓန္တိ သုဋ္ဌ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ နိဂုဓ္မံ နိဇ္ဈေန္တိ အတ္ထော။

အနနုပဝိဟာရဝဏ္ဏနာ

၅၂။ အညတရေနာတိ အညတရေနာဝိ၊ ပဂေဝ အနေကေဟိတိ အဓိပ္ပါ-
 ယော။ မဟန္တဘာဝေါ မဟတ္တံ။ တထာ သေသေသု။ သောဏ္ဏဝါ သောဏ္ဏိ။
 တထာ ပဏ္ဏန္တိအာဒိသု။ ဗောဓိအင်္ဂဏာဒိသု ကာတဗ္ဗိဇ္ဈေ “ဝတ္ထ”န္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ
 အာဟ “ပါနိယသဋ် ဝါ ရိတ္တ”န္တိ။ နိဋ္ဌိတယာတိ ပဝိဋ္ဌပဝိဋ္ဌာနံ ဒါနေန ပရိက္ခိ-
 ကာယ။ ဇိဏ္ဏဝိဟာရေဝိ ယတြ ဘိက္ခု။ ဧဝံ ဝဒန္တိ “အာယသ္မာ ယထာသုခံ
 သမဏဓမ္မံ ကရောတု၊ မယံ ပဋိဇဉ်ဿာမာ”တိ။ ဧဝေပေ ဝိဟာတဗ္ဗန္တိ အယဗ္ဗိ
 နယော လဗ္ဘတိ၊ ဝုတ္တနယတ္တာ ပန န ဝုတ္တော။

မဟာပထဝိဟာရေတိ မဟာပထသမိပေ ဝိဟာရေ။ ဘာဇနဒါရုဒေါ-
 ကိကာဒိနိတိ ရဇနဘာဇနာနိ၊ ရဇနတ္ထာယ ဒါရု၊ ဒါရုမယဒေါဏိကာ၊
 ရဇနပစနဋ္ဌာနံ၊ ဓောဝနဖလကန္တိ ဧဝမာဒိနိ။ သာကဟာရိကာတိ သာကဟာ-
 ရိနိယော ဣတ္ထိယော။ ဝိသဘာဝသဒ္ဓေါ ကာမဂုဏ္ဏပသံဟိတော ဂီတသဒ္ဓေါတိ
 ဝဒန္တိ၊ ကေဝလောပိ ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ ဝိသဘာဝသဒ္ဓေါ ဧဝ။ တတြာတိ ပုပ္ဖဝန္တေ
 ဝိဟာရေ။ တာဒိသောယေဝါတိ “တတ္ထဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ”တိအာဒိနာ
 ယာဒိသော ပဏ္ဏဝန္တေ ဝိဟာရေ ဥပဒ္ဓဝေါ ဝုတ္တော၊ တာဒိသောယေဝ။
 “ပုပ္ဖဟာရိကာယော ပုပ္ဖံ ဩစိနန္တိယော”တိ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ။ အယမိဓ ဝိသေသော။

ပတ္တနိယေတိ တတ္ထ ဝသန္တေသု သမ္ဘာဝနာဝသေန ဥပသင်္ကမနာဒိနာ
 ပတ္တေတဗ္ဗေ။ တေနာဟ “လေဏသမ္ပတေ”တိ။ ဒက္ခိဏာဂိရိတိ မဂဓဝိသယေ
 ဒက္ခိဏာဂိရိတိ ဝဒန္တိ။

ဝိသဘာဝါရမ္မဏာနိ ဣဋ္ဌာနိ၊ အနိဋ္ဌာနိ စ။ အနိဋ္ဌာနံ ဟိ ဒဿနတ္ထံ “ဃဇ္ဇေဟိ နိဃံသန္တိယော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒဗ္ဗုပကရဏယောဂါ ရုက္ခာ ဒဗ္ဗုပကရဏရုက္ခာ။

ယော ပန ဝိဟာရော။ ခလန္တိ ခညကရဏဋ္ဌာနံ။ ဂါဝေါ ရုန္တိ “သဿံ ခါဒိ”သု”တိ။ ဥဒကဝါရန္တိ ကေဒါရေသု သဿာနံ ဒါတဗ္ဗဥဒကဝါရံ။ အယဇ္ဇိတိ မဟာသံဃဘောဂေါပိ ဝိဟာရော။ ဝါရိယမာနာ ကမ္မဋ္ဌာနိကေန တိက္ခနာ။

သမုဒ္ဓသာမုဒ္ဓိကနဒီနိဿိတံ ဥဒကပဋ္ဌနံ။ မဟာနဂရာနံ အာယဒ္ဓါရဘူတံ အဋ္ဌဝိမုခါဒိနိဿိတံ ထလပဋ္ဌနံ။ အပ္ပသန္တာ ဟောန္တိ။ တေနဿ တတ္ထ ဖာသုဝိဟာရော န ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ မညမာနာ ရာဇမနုဿာ။

သမောသရဏေနာတိ ဣတော စိတော သဗ္ဗရဏေန။ ပပါတေတိ ပပါတ-
သီသေ ဌတွာ ဂါယိ “ဂိတသဒ္ဓေန ဣဓာဂတံ ပပါတေ ပါတေတွာ ခါဒိဿာ-
မိ”တိ။ ဝေဂေန ဂဟေတွာတိ ဝေဂေနာဂန္တာ “ကုဟိံ ယာသိ”တိ ခန္ဓေ
ဂဟေတွာ။

ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဝိဟာရသာမန္တာ ဝါ န သက္ကာ ဟောတိ
ကလျာဏမိတ္တံ လဒ္ဓု၊ တတ္ထ ဝိဟာရေ သော အလာဘော မဟာဒေါ-
သောတိ ယောဇနာ။

ပန္တနိန္တိ ပန္နေ နိတော ပဝတ္တိတောတိ ပန္တနိ၊ မဂ္ဂနိဿိတော ဝိဟာရော။
တံ ပန္တနိ။ သောဏ္ဍိန္တိ သောဏ္ဍိသဟိတော ဝိဟာရောသောဏ္ဍိ၊ တံ သောဏ္ဍိ။
တထာ ပဏ္ဍိန္တိအာဒိသု။ နဂရနိဿိတံ နဂရန္တိ ဝုတ္တံ ဥတ္တရပဒလောပေန
ယထာ “ဘိမသေနော ဘိမော”တိ။ ခါရုနာတိ ဒါရုနိဿိတေန သဟ။
ဝိသဘာဝေနာတိ ယော ဝိသဘာဝေဟိ ဝုသီယတိ၊ ဝိသဘာဝါနံ ဝါနိဝါသော၊
သော ဝိဟာရော ဝိသဘာဝေါ။ တေန ဝိသဘာဝေန သဒ္ဓိ။ ပစ္စန္နနိဿိတဉ္စ
သီမာနိဿိတဉ္စ အသပ္ပါယဉ္စ ပစ္စန္နသီမာသပ္ပါယံ။ ယတ္ထ မိတ္တော န လန္တတိ၊
တမ္ဘိတိ သဗ္ဗတ္ထ ဌာန-သဒ္ဓါပေက္ခာယ နပုံသကနိဒ္ဓေသော။ ဣတိ ဝိညာယာတိ
“ဘာဝနာယ အနုရူပါနိ”တိ ဧဝံ ဝိဇာနိတွာ။

အနုရူပဝိဟာရဝဏ္ဏနာ

၅၃။ အယံ အနုရူပေါ နာမာတိ အယံ ဝိဟာရော ဘာဝနာယ အနုရူပေါ
နာမ။ နာတိဉ္စရန္တိ ဂေါစရဋ္ဌာနတော အဗုဂါဝုတတော ဩရဘာဂတာယ

န အတိဉ္ဇရံ။ နာစွာသန္တန္တိ ပစ္ဆိမေန ပမာဏေန ဂေါစရဋ္ဌာနတော ပဉ္စဓန-
သတိကတာယ န အတိအာသန္တံ။ တာယ စ ပန နာတိဉ္ဇရနာစွာသန္တတာယ၊
ဂေါစရဋ္ဌာနံ ပရိဿယာဒိရဟိတမဂ္ဂတာယ စ ဂမနဿ စ အာဂ-
မနဿ စ ယုတ္တရူပတ္တာ ဂမနာဂမနသမ္ပန္တံ။ ဒိဝသဘာဂေ မဟာဇနသံကိဏ္ဍ-
တာဘာဝေန ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဍံ။ အဘာဝတ္ထော ဟိ အယံ အပ္ပ-သဒ္ဓေါ
“အပ္ပိစ္ဆော”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။ ရတ္တိယံ ဇနာလာပသဒ္ဓါဘာဝေန ရတ္တိံ အပ္ပ-
သဒ္ဓံ။ သဗ္ဗဒါဝိ ဇနသန္တိပါတနိဋ္ဌေါသာဘာဝေန အပ္ပနိဋ္ဌေါသံ။ အပ္ပကသိ-
ရေနာတိ အကသိရေန သုခေနော။ သီလာဒိဂုဏာနံ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ
ထေရာ။ သုတ္တဂေယျာဒိဗဟု သုတံ ဧတေသန္တိ ဗဟုသုတာ။ ဝါစုဂ္ဂတကရဏေန၊
သမ္ပဒေဝ ဂရူနံ သန္တိကေ အာဂမိတဘာဝေန စ အာဂတော ပရိယတ္တိဓမ္မ-
သင်္ခါတော အာဂမော ဧတေသန္တိ အာဂတာဂမာ။ သုတ္တာဘိဓမ္မသင်္ခါတဿ
ဓမ္မဿ ဓာရဏေန ဓမ္မဓရာ။ ဝိနယဿ ဓာရဏေန ဝိနယဓရာ။ တေသံယေဝ
ဓမ္မဝိနယာနံ မာတိကာယ ဓာရဏေန မာတိကာဓရာ။ တတ္ထ တတ္ထ ဓမ္မပရိ-
ပုစ္ဆာယ ပရိပုစ္ဆတိ။ အတ္ထပရိပုစ္ဆာယ ပရိပုဉ္ဇတိ ဝိမံသတိ ဝိစာရေတိ။
ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ ဣမဿ ကော အတ္ထောတိ ပရိပုစ္ဆနပရိပုဉ္ဇာကာရဒဿနံ။
အဝိဝေဋ္ဌေဝ ပါဠိယာ အတ္ထံ ပဒေသန္တရပါဠိဒဿနေန အာဂတော ဝိဝေဋ္ဌိ။
အနုတ္တာနိကတဉ္စ ယုတ္တိဝိဘာဝနေန ဥတ္တာနိကရောန္တိ။ ကင်္ခဋ္ဌာနိယေသု
ဓမ္မေသု သံသယပ္ပတ္တိယာ ဟေတုတာယ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနဘူတေသု ပါဠိပဒေသေသု
ယာသာဝတော ဝိနိစ္ဆယဒါနေန ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ ဧတ္ထ စ “နာတိဉ္ဇရံ၊
နာစွာသန္တံ၊ ဂမနာဂမနသမ္ပန္တံ”န္တိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ “ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဍံ၊ ရတ္တိံ အပ္ပသဒ္ဓံ
အပ္ပနိဋ္ဌေါသံ”န္တိ ဧကံ၊ “အပ္ပဒံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ပဿ”န္တိ ဧကံ၊
“တသ္မိံ” ခေါ ပန သေနာသနေ ဝိဟရန္တဿ။ ပ။ ပရိက္ခာရာ”တိ ဧကံ၊ “တသ္မိံ”
ခေါ ပန သေနာသနေ ထေရာ။ ပ။ ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ”တိ ဧကံ။ ဧဝံ ပဉ္စ
အင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ခုဒ္ဒကပလိမောဝေဏ္ဏနာ

၅၄။ ခုဒ္ဒကပလိမောဝေဏ္ဏေဒေ ပယောဇနံ ပရတော အာဂမိဿတိ။
အဂ္ဂဋ္ဌအနုဝါတပရိဘဏ္ဍဒါနာဒိနာ ဘဒ္ဒိကမ္ပံ ဝါ။ တန္တစ္ဆေဒါဒိသု ဘုန္တကမ္ပံ ဝါ
ကာတမ္ပံ။

ဘာဝနာဝိဇာနဝဏ္ဏနာ

၅၅။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာဘိ အနက္ကမေန နိဒ္ဒိသိယမာနဿ စတ္တာလိသ-
ဝိဿေ သဗ္ဗဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဝသေန။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ခန္ဓေနာဘိ ပိဏ္ဍပါတ-
ပရိဘောဂတော ပဋိနိဝတ္တေန၊ ပိဏ္ဍပါတဘုတ္တာဝိနာ ဩနိတပတ္တပါဏိနာဘိ
အတ္ထော။ ဘတ္တသမ္ပဒံ ပဋိဝိနောဒေတွာဘိ ဘောဇနနိမိတ္တံ ပရိဿမံ ဝိနော-
ဒေတွာ။ အာဟာရေ ဟိ အာသယံ ပဝိဋ္ဌမတ္တေ တဿ အာဂန္တုကတာယ
ယေဘုယျေန သိယာ သရီရဿ ကောစိ ပရိဿမော၊ တံ ဝူပသမေတွာ။
တသ္မိံ ဟိ အဝူပသန္ဓေ သရီရဓေဒေန စိတ္တံ ဧကဂ္ဂတံ န လဘောယျာတိ။
ပဝိဝိတ္တေတိ ဇနဝိဝိတ္တေ။ သုခနိသိန္ဓေနာဘိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ
ကာယံ ပဏိဓာယ နိသဇ္ဇာယ သုခနိသိန္ဓေန။ ဝုတ္တဗျေတန္တိ ယံ “ကတာယ
ဝါ”တိအာဒိနာ ပထဝိယာ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ ဣဓ ဝုစ္စတိ၊ ဝုတ္တံ ဟေတံ ပေါရာ-
ဏဋ္ဌကထာယံ။

ဣဒါနိ တံ အဋ္ဌကထာပါဠိ ဒဿေန္တော “ပထဝီကသိဏံ ဥဂ္ဂဏှန္တော”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထာယံ သင်္ခေပတ္တော— ပထဝီကသိဏံ ဥဂ္ဂဏှန္တောဘိ
ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဘာဝေန ပထဝီကသိဏံ ဂဏှန္တော အာဒိယန္တော၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဘူတံ
ပထဝီကသိဏံ ဥပ္ပါဒေန္တောဘိ အတ္ထော။ ဥပ္ပါဒနဉ္စေတ္ထ တထာနိမိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာ-
ပနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပထဝီယန္တိ ဝက္ခမာနဝိသေသေ ပထဝီမဏ္ဍလေ။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိတိ
တတ္ထ စက္ခုနာ အာဒါသတလေ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ ဘာဝနာဉ္စာရေန ဝက္ခမာနဝိ-
သေသံ ပထဝီနိမိတ္တံ ဂဏှာတိ။ “ပထဝီယ”န္တိ ဝတွာပိ မဏ္ဍလာပေက္ခာယ နပုံ-
သကနိဒ္ဒေသော။ ကတေတိ ဝက္ခမာနဝိဓိနာ အဘိသင်္ခတေတိ အတ္ထော။
ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမတ္တော။ အကတေတိ ပါကတိကေ ခလမဏ္ဍလာဒိကေ
ပထဝီမဏ္ဍလေ။ သန္တကေတိ သန္တကေ ဧဝ၊ သပရိစ္ဆေဒေ ဧဝါတိ အတ္ထော။
သာဝဓာရဏဉ္စေတံ ဝစနံ။ တထာ ဟိ တေန နိဝတ္တိတံ ဒဿေတုံ “နော
အနန္တကေ”တိ ဝုတ္တံ။ သကောဋိယေတိအာဒိနိပိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ သုပ္ပ-
မတ္တေ ဝါတိအာဒိသု သုပ္ပသရာဝါနိ သမပ္ပမာဏာနိ ဣစ္ဆိတာနိ။ ကေစိပန ဝဒန္တိ
“သရာဝမတ္တံ ဝိဒဏ္ဍိစတုရင်္ဂလံ ဟောတိ၊ သုပ္ပမတ္တံ တတော အဓိကပ္ပမာဏန္တိ။
ကိတ္တိံ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန သရာဝမတ္တံ၊ ဥပရိမပရိစ္ဆေဒေန
သုပ္ပမတ္တံ၊ န တဘော အဓော၊ ဥဒ္ဓံ ဝါတိ ပရိတ္တပ္ပမာဏဘေဒသင်္ဂဏှနတ္ထံ ‘သုပ္ပ-
မတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေ ဝါ’တိ ဝုတ္တံ”န္တိ။ ယဘာဥပဋ္ဌိတေ အာရမ္မဏေ ကေင်္ဂလ-
မတ္တဗ္ဗိ ဝစိဘံ အပ္ပမာဏမေဝါတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္တော။ ကေစိ ပန “ဆတ္တမတ္တဗ္ဗိ
ကသိဏမဏ္ဍလံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။

သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရေတိတိ သော ယောဂါဝစရေ တံ ပထဝီမဏ္ဍလံ သုဂ္ဂဟိတံ နိမိတ္တံ ကရေတိ။ ယဒါ စက္ခု ဥမ္ဗိလေတွာ ဩလော-
ကေတွာ တတ္ထ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ နိမ္ဗိလေတွာ အာဝဇ္ဇေန္တဿ ဥမ္ဗိလေတွာ
ဩလောကိတက္ခဏေ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တဒါ သုဂ္ဂဟိတံ ကရေတိ နာမ။
အထေတ္ထ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ အဗဟိဂတေန မာနသေန ပုနပျုနံ
သလ္လက္ခေန္တော သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ နာမ။ ဧဝံ ဥပဓာရိတံ ပန နံ
ပုနပျုနံ အာဝဇ္ဇေန္တော မနသိ ကရေန္တော တမေဝါရုပ္ပ အာသေဝနံ ဘာဝနံ
ဗဟုလံ ပဝတ္တေန္တော သုဝေတ္ထိတံ ဝေတ္ထပေတိ နာမ။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေတိ
ဧဝံ သုဂ္ဂဟိတကရဏာဒိနာ သမ္ပဒေဝ ဥပဋ္ဌိတေ တသ္မိံ ပထဝီကသိဏသညိတေ
အာရမ္မဏေ။ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိတိ အတ္တနော စိတ္တံ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဥပနေတွာ
နိဗန္ဓတိ အညာရမ္မဏတော ဝိနိဝတ္တံ ကရေတိ။ အဒ္ဓါ ဣမာယာတိအာဒိ
အာနိသံသဒဿာဝိတာဒဿနံ။

ဣဒါနိ ယထာဒဿိတဿ အဋ္ဌကထာပါဌဿ အတ္ထပ္ပကာသနေန သဒ္ဓိံ
ဘာပနာဝိမိံ ဝိဘာဝေတုကာမော အကတေ တာဝ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ ဒဿေန္တော
“တတ္ထ ယေန အတိတဘဝေဝိ”တိအာဒိမာဟ။ ဣ တတ္ထာတိ တသ္မိံ
အဋ္ဌကထာပါဌေ။ စတုတ္ထပဉ္စကဇ္ဈာနာနိတိ စတုတ္ထပဉ္စကနယဝသေန ဝဒတိ။
ပုညဝတောတိ ဘာဝနာမယပုညဝတော။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿာတိ တာဒိ-
သေနေဝ ဥပနိဿယေန သမန္တာဂတဿ။ ခလမဏ္ဍလေတိ မဏ္ဍလာကာရေ
ဓညကရဏဋ္ဌာနေ။ တံဌာနပ္ပမာဏဗေဝါတိ ဩလောကိတဋ္ဌာနပ္ပမာဏ-
မေဝ။

အဝိရာဇေတွာတိ အဝိရဋ္ဌိတွာ ဝုတ္တဝိမိနာ ဧဝ။ နိလဝိတလောဟိတ-
ဩဒါတသန္တေဒေသေနာတိ နိလာဒိဝဏ္ဏာဟိ မတ္တိကာဟိ ပစ္စေကံ၊ ဧကဇ္ဈန္တ
သံသဂ္ဂဝသေန။ ဂင်္ဂါဝဟေတိ ဂင်္ဂါသောတေ။ သီဟဋ္ဌဒီပေ ကိရ ရာဝဏဂင်္ဂါ
နာမ နဒီ၊ တဿာ သောတေန ဆိန္နတဋ္ဌဋ္ဌာနေ မတ္တိကာ အရဏဝဏ္ဏာ။ တံ
သန္တာယ ဝုတ္တံ “ဂင်္ဂါဝဟေ မတ္တိကာသဒိသာယ အရဏဝဏ္ဏာယ”တိ။ အရဏ-
ဝဏ္ဏာယ အရဏနိဘာယ၊ အရဏပ္ပဘာဝဏ္ဏာယာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ကသိဏဒေါသေ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကသိဏကရဏာဒိကေ သေသာ-
ကာရေ ဒဿေတုံ “တဉ္စ ခေါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သံဟာရိမန္တိ သံဟရိတဗ္ဗံ
ဂဟေတွာ စရဏယောဂံ။ တတြိန္ဒကန္တိ ယတြ ကတံ၊ တတ္ထေဝ တိဋ္ဌနကံ။

ရုတ္တပ္ပမာဏန္တိ “သုပ္ပမတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေ ဝါ”တိ ရုတ္တပ္ပမာဏံ။ ဝနန္တိ မဏ္ဍလသဏ္ဌာနံ။ ပရိကမ္မကာလေတိ နိမိတ္တုဂ္ဂဟဏာယ ဘာဝနာကာလေ။ တေဒေဝါတိ ယံ ဝိဒတ္ထိစတုရင်္ဂလဝိတ္တာရံ၊ တေဒေဝ ပမာဏံ သန္ဓာယ “သုပ္ပမတ္တံ ဝါ သရာဝမတ္တံ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ သုပ္ပံ ဟိ နာတိမဟန္တိ၊ သရာဝဉ္စ မဟန္တိ^၁ စာဠိပိဓာနပ္ပဟောနကန္တိ သမပ္ပမာဏံ ဟောတိ။

၅၆။ တသ္မာတိ ပရိစ္ဆေဒတ္ထာယ ဝုတ္တတ္တာ။ ဧဝံ ရုတ္တပ္ပမာဏံ ပရိစ္ဆေဒန္တိ ယထာရုတ္တပ္ပမာဏံ ဝိဒတ္ထိစတုရင်္ဂလဝိတ္တာရံ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ၊ ဧဝံ ရုတ္တပ္ပမာဏံ ဝါ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏေန ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ။ ရုက္ခပါဏိကာတိ ကုစန္ဒနာဒိရုက္ခပါဏိကာ အရဏဝဏ္ဏဿ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏံ သမုဋ္ဌပေတိ။ တသ္မာ တံ အဂ္ဂဟေတွာတိ ဝုတ္တံ။ ပကတိရုက္ခပါဏိကာ ပန ပါသာဏ-ပါဏိကာဂတိကာဝ။ နိန္ဒန္တတဋ္ဌာနဘာဝေန ဘေရိတလသဒိသံ ကတွာ။ တတော ခူရတရေတိအာဒိ ယထာရုတ္တတော ပဒေသတော၊ ဝိဋ္ဌတော စ အညသ္မိ^၂ အာဒိနဝဒဿနံ။ ကသိဏဒေါသတိ ဟတ္ထပါဏိပဒါဒယော ဣဓ ကသိဏဒေါသ။

ရုတ္တနယေနေဝါတိ “အနုတေယျဟတ္ထန္တရေ ပဒေသေ၊ ဝိဒတ္ထိစတုရင်္ဂလ-ပါဒကေ ဝိဋ္ဌေ”တိ စ ဝုတ္တဝိဓိနာဝ။ ကာမေသု အာဒိနဝန္တိ “ကာမာ နာမေတေ အဋ္ဌိကင်္ဂလူပမာ နိရဿာဒဋ္ဌေန၊ တိဏုက္ကူပမာ အနုဒဟနဋ္ဌေန၊ အင်္ဂါရကာသုပမာ မဟာဘိတာပဋ္ဌေန၊ သုပိနကူပမာ ဣတ္တရပစ္စုပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ယာစိတကူပမာ တာဝကာလိကဋ္ဌေန၊ ရုက္ခဖလူပမာ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂပလိဘဉ္စနဋ္ဌေန၊ အသိသုနူပမာ အဓိကုဋ္ဌနဋ္ဌေန၊ သတ္တိသုလူပမာ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ သပ္ပသိရူပမာ သပဋိဘယဋ္ဌေန”တိအာဒိနာ^၁။ “အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟု-ပါယာသာ”တိအာဒိနာ^၂။ “ကာမသုခဉ္စ နာမေတံ ဗဟုပရိဿယံ၊ သာသင်္ဂံ၊ သဘယံ၊ သင်္ကလိဋ္ဌံ၊ မိဋ္ဌာပရိဘောဂသဒိသံ၊ ဟိနံ၊ ဂမ္မံ၊ ပေါထုဇ္ဇနိကံ၊ အနရိယံ၊ အနတ္ထသံဟိတ”န္တိအာဒိနာ စ အနေကာကာရဝေါကာရံ ဝတ္ထုကာမကိလေသ-ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒေါသံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ။ ကာမနိဿရဏေတိ ကာမာနံ နိဿရဏဘူတေ၊ တေဟိ ဝါ နိဿရေ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ပါဒကဘာဝေန သဗ္ဗဒုက္ခ-သမတိက္ကမဿ ဥပါယဘူတေ။ နေက္ခမ္ပေတိ ဈာနေ။ ဇာတာဘိလာသေန သဉ္ဇာတစ္ဆန္ဓေန။ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ ဘဂဝါ အဝိပရိတဓမ္မဒေသနတ္တာ၊

၁-အတိမဟန္တိ (သျှာ၊က)

၃-ဝိ ၂-၁၇၅၊မ ၁-၁၀၂၊မ ၂-၂၇-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

၂-ဝိ-၄၃-၁၃၉၊မ-၄၂-၁၀-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

၄-ဝိဋ္ဌ (သျှာ၊က)

သွာက္ခာတော ဓမ္မော ဧကန္တနိယျာနိကတ္တာ၊ သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နော သံဘော ယထာ-
နုသိဋ္ဌိပုဋ္ဌိပန္နတော”တိဝေ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာနုဿရဏေန ရတနတ္ထယဝိသယံ
ဝီတိပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတွာ။ နေက္ခမ္ပံ ပုဋ္ဌိပန္နတိ တောယာတိ နေက္ခမ္ပပုဋ္ဌိပဒါ၊
သဥပစာရဿ ဈာနဿ၊ ဝိပဿနာယ၊ မဂ္ဂဿ၊ နိဗ္ဗာနဿ စ အဓိဂမကာရဏန္တိ
အတ္ထော။ ပုဗ္ဗေ ပန ပဌမဇ္ဈာနမေဝ နေက္ခမ္ပန္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တာဝသေသာ
သဗ္ဗေဝိ နေက္ခမ္ပဓမ္မာ။ ယထာဟ—

“ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဌမံ ဈာနံ၊ နိဗ္ဗာနံ စ ဝိပဿနာ။

သဗ္ဗေဝိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ‘နေက္ခမ္ပ’န္တိ ပဝုစ္စရေ”တိ။

ပဝိဝေကသုခရသဿာတိ စိတ္တဝိဝေကာဒိဝိဝေကဇဿ သုခရသဿ။ ဧဝမေ-
တေဟိ ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ “အာနိသံသဒဿာဝီ”တိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော
ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမေန အာကာရေနာတိ အတိဥဗ္ဗိလနအတိမန္တာလော-
စနာနိ ဝဇ္ဇေတွာ နာတိဥဗ္ဗိလနနာတိမန္တာလောစနသင်္ခါတေန သမေန အာ-
လောစနာကာရေန။ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တေနာတိ ပထဝီကသိဏေ စက္ခုနာ
ဂဟိတနိမိတ္တံ မနဿ ဂဏှန္တေန။ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ တထာပဝတ္တံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ
ဝဓေတဗ္ဗံ အာသေဝိတဗ္ဗံ ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ။

စက္ခု ကိလမေတိ အတိသုခမံ၊ အတိဘာသုရဉ္စ ရူပဂတံ ဥပနိဇ္ဈာယတော
ဝိယ။ အတိဝိဘူတံ ဟောတိ အတ္တနော သဘာဝါဝိဘာဝတော။ တထာ စ
ဝဏှတော ဝါ လက္ခဏတော ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ။ တေန ဝုတ္တံ “တေနဿ နိမိတ္တံ
နုပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ အဝိဘူတံ ဟောတိ ဂဇနိဗ္ဗိလနေန ပေက္ခန္တဿ ရူပဂတံ ဝိယ။
စိတ္တဉ္စ လိနံ ဟောတိ ဒဿနေ မန္တဗျာပါရတာယ ကောသဇ္ဇပါတတော။
တေနာဟ “ဝေဗ္ဗိ နိမိတ္တံ နုပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ အာဒါသတလေ မုခနိမိတ္တဒဿိနာ
ဝိယာတိ ယထာ အာဒါသတလေ မုခနိမိတ္တဒဿိ ပုရိသော န တတ္ထ အတိဂါဠု
ဥဗ္ဗိလတိ၊ နာပိ အတိမန္တံ၊ န အာဒါသတလဿ ဝဏှံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နာပိ
လက္ခဏံ မနသိ ကရောတိ၊ အထ ခေါ သမေန အာကာရေန ဩလောကေန္တော
အတ္တနော မုခနိမိတ္တမေဝ ပဿတိ၊ ဧဝမေဝ အယဗ္ဗိ ပထဝီကသိဏံ သမေန
အာကာရေန ဩလောကေန္တော နိမိတ္တဂ္ဂဟဏပုသုတောယေဝ ဟောတိ၊
တေန ဝုတ္တံ “သမေန အာကာရေနာ”တိအာဒိ။ န ဝဏှော ပစ္စဝေက္ခိ-
တဗ္ဗောတိ ယော တတ္ထ ပထဝီကသိဏေ အရဏဝဏှော၊ သော န စိန္တေတဗ္ဗော။
စက္ခုဝိညာဏေန ပန ဂဟဏံ န သက္ကာ နိဝါရေတုံ။ တေနေဝေတ္ထ “န

ဣတိဝုတ္တ-၌-၃၃၁-ဝိဇ္ဇာ။

ဝိသုဒ္ဓိ-၌ ၁-၁၀-န-ဗု-သ

ဩလောကေတဗ္ဗော”တိ အဝတွာ ပစ္စဝေက္ခဏဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ န လက္ခဏံ မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ ယံ တတ္ထ ပထဝီဓာတုယာ ထဒ္ဓလက္ခဏံ။ တံ န မနသိ ကာတဗ္ဗံ။

ဒိသွာ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ “ဝဏ္ဏံ အမုဋိတွာ”တိ ဝတွာပိ ဝဏ္ဏဝသေနေတ္ထ အာ-
ဘောဂေါ န ကာတဗ္ဗော၊ သော ပန ဝဏ္ဏော နိဿယဂတိကော ကာတဗ္ဗောတိ
ဒသေန္တော အာဟ “နိဿယသဝဏ္ဏံ ကတွာ”တိ။ နိဿယေန သမာနာကာရ-
သန္တိဿိတော သော ဝဏ္ဏော တာယ ပထဝီယာ သမာနဂတိကံ ကတွာ၊ ဝဏ္ဏေန
သဟေဝ “ပထဝီ”တိ မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဥဿဒဝသေန ပဏ္ဏတ္တိ-
ဓမ္မေတိ ပထဝီဓာတုယာ ဥဿန္တဘာဝေန သတ္တိတော အဓိကဘာဝေန
သသမ္ဘာရပထဝီယံ “ပထဝီ”တိ ယော လောကဝေါဟာရော၊ တသ္မိံ ပဏ္ဏတ္တိ-
ဓမ္မေ စိတ္တံ ပဋ္ဌပေတွာ “ပထဝီ၊ ပထဝီ”တိ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ ယဒိ လောကဝေါဟာ-
ရေန ပဏ္ဏတ္တိမတ္ထေ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ၊ နာမန္တရဝသေနပိ ပထဝီ မနသိ ကာတဗ္ဗာ
ဘဝေယျာတိ၊ ဟောတု၊ ကော ဒေါသောတိ ဒသေန္တော “မဟိ မေဒိနိ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယမိစ္ဆတိတိ ယံ နာမံ ဝတ္တု၊ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေါ
ယဒဿ သညာနုကူလံ ဟောတိ ယံ နာမံ အဿ ယောဂိနော ပုဗ္ဗေ တတ္ထ
ဂဟိတသညာဝသေန အနုကူလံ ပစုရတာယ၊ ပဂုဏတာယ ဝါ အာဂစ္ဆတိ၊
တံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စ ပဌမသမန္တာဟာရေ ကဿစိ ဝစီဘေဒေါပိ ဟောတိတိ
ကတွာ ဝုတ္တံ၊ အာစရိယေန ဝါ ဝတ္တဗ္ဗတံ သန္တာယ။ ကိံ ဝါ ဗဟုနာ၊ ပါကဋ-
ဘာဝေါယေဝေတ္ထ ပမာဏန္တိ ဒသေတုံ “အပိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာလေန
ဥမ္ဗိလေတွာ ကာလေန နိမ္ဗိလေတွာတိ ကိဉ္စိ ကာလံ စက္ခု ဥမ္ဗိလေတွာ နိမ္ဗိတ္တ-
ဂ္ဂဟဏဝသေန ပထဝီမဏ္ဍလံ ဩလောကေတွာ ပုန ကိဉ္စိ ကာလံ စက္ခု နိမ္ဗိ-
လေတွာ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယေနာကာရေန ဩလောကေတွာ ဂဟိတံ၊ တေနာ-
ကာရေန ပုန တံ သမန္တာဟရိတဗ္ဗံ။

၅၇။ အာပါထမာဂစ္ဆတိတိ မနောဒွါရိကဇဝနာနံ ဂေါစရဘာဝံ ဥပ-
ဂစ္ဆတိ။ တဿ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ။ န တသ္မိံ ဌာနေ နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ယဒိ ဥဂ္ဂဟ-
နိမိတ္တေ ဇာတေပိ ပထဝီမဏ္ဍလံ ဩလောကေတွာ ဘာဝေတိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ္တု-
ပ္ပတ္တိ န သိယာ။ သမိပဋ္ဌေန စ န ဩလောကေတုံ န သက္ကာ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တ-
နော ဝသနဌာနံ ပဝိသိတွာ”တိ အာဒိ။ နိဿဒ္ဓဘာဝါယ ကေပဋ္ဌလိကူပါဟနာ-
ဂဟဏံ၊ ပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ ကတ္တရဒဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ။ သစေ နဿတိ၊ အထာနေန
ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ ဝက္ခမာနေသု အသပ္ပါယေသု ကေနစိဒေဝ အသပ္ပါ-
ယေန ကာရဏဘူတေန။ နိမိတ္တံ အာဒါယာတိ ယထာဇာတံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ
ဂဟေတွာ။ သမန္တာဟရိတဗ္ဗန္တိ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ နိမိတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော၊ သမ္မာ ဝါ

အနု အနု အာဟရိတဗ္ဗံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတန္တိ တက္ကနတော၊ သဝိသေသံ တက္ကနတော စ “တက္ကော၊ ဝိတက္ကော”တိ စ ဧဝံ လဒ္ဓနာမေန ဘာဝနာစိတ္တသမ္ပယုတ္တေန သမ္မာသင်္ကပ္ပေန အာဟနနပရိယာ-ဟနနကိစ္စေန အပရာပရံ ဝတ္တမာနေန ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဟတံ၊ ပရိယာဟတဉ္စ ကာတဗ္ဗံ။ ဗလပ္ပတ္တဝိတက္ကော မနသိကာရော ဗဟုလံ ပဝတ္တေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ကရောန္တဿာတိ ဧဝံ ကမ္မဋ္ဌာနံ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကရောန္တဿ။ ယထာ ဘာဝနာ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသံ အာဝဟတိ။ ဧဝံ အနု-ယုဉ္စန္တဿ။ အနုတ္တမေနာတိ ဘာဝနာနက္ကမေန။ ယဒါ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိ-ယာနိ သုဝိသဒါနိ တိက္ခာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ တဒါ အဿဒ္ဓိယာဒိနံ ဒုရိဘာဝေန သာတိသယထာမပ္ပတ္တေဟိ သတ္တဟိ ဗလေဟိ လဒ္ဓပုတ္တဗ္ဗာနိ ဝိတက္ကာဒိနိ ကာမာဝစရာနေဝ ဈာနင်္ဂါနိ ဗဟူနိ ဟုတွာ ပါတုဘဝန္တိ။ တတော ဧဝံ တေသံ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဘူတာ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော သဒ္ဓိံ တဒေကဋ္ဌေဟိ ပါပဓမ္မေဟိ ဝိဒူရိ ဘဝန္တိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ သဒ္ဓိံ တံ အာရမ္ဘ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “နိဝရဏာနိ ဝိက္ခန္တန္တိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သန္တိသီဒန္တိတိ သမ္ပဒေဝ သီဒန္တိ၊ ဥပသမန္တိတိ အတ္ထော။

ဣမဿာတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ။ အင်္ဂုလိပဒပါဏိပဒါဒိကော ကံသိဏ-ဒေါသော။ အာဒါသမဏ္ဍလူပမာဒီဟိ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တတော ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ သုပရိသုဒ္ဓတံ၊ သဏ္ဍသုဒ္ဓမတဉ္စ ဒဿေတိ။ တဉ္စ ခေါ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ နေဝ ဝဏ္ဏဝန္တံ န သဏ္ဌာနဝန္တံ အပရမတ္တသဘာဝတ္တာ။ ဤဒိသန္တိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝန္တံ။ တိလက္ခဏန္တာဟတန္တိ ဥပ္ပါဒါဒိလက္ခဏတ္တယာနုပဝိဋ္ဌံ၊ အနိစ္စတာဒိလက္ခ-ဏတ္တယင်္ဂိတံ ဝါ။ ယဒိ န ပနေတံ တာဒိသံ ဝဏ္ဏာဒိဝန္တံ၊ ကထံ ဈာနဿ အာရမ္ဗဏဘာဝေါတိ အာဟ “ကေဝလဉ္စိ”တိအာဒိ။ သညဇန္တိ ဘာဝနာ-သညာဇနိတံ၊ ဘာဝနာသညာယ သညာတမတ္တံ။ န ဟိ အသဘာဝဿ ကုတောစိ သမုဋ္ဌာနံ အတ္တိ။ တေနာဟ “ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္တ”န္တိ။

၅၈။ ဝိက္ခန္တိတာနေဝ သန္တိသိန္နာဝ၊ န ပန တဒတ္တံ ဥဿာဟော ကာ-တဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဥပစာရသမာဓိနာ”တိ ဝုတ္တေ ဣတရောပိ သမာဓိ အတ္တိတိ အတ္တတော အာပန္နန္တိ တမ္ပိ ဒဿေတုံ “ဒုဝိဇော ဟိ သမာဓိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဒွိဟာကာရေဟိတိ ဈာနဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခဒုရိဘာဝေါ၊ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိ စာတိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ။ ဣဒါနိ တာနိ ကာရဏာနိ အဝတ္ထာမုခေန ဒဿေတုံ “ဥပစာရဘူမိယံ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥပစာရဘူမိယန္တိ ဥပစာရာ-ဝတ္ထာယံ။ ယဒိပိ တဒါ ဈာနင်္ဂါနိ ပဋုတရာနိ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တာနိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

တသံ ပန ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘနေန စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ တေနာဟ “နိဝရဏပ္ပဟာနေန စိတ္တံ သမာဟိတံ ဟောတိ”တိ။ ပဋိလာဘဘူမိယန္တိ ဈာနဿ အဓိဂမာဝတ္ထာယံ။ တဒါ ဟိ အပ္ပနာပတ္တာနံ ဈာနဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ တေနာဟ “အင်္ဂပါတုဘာဝေနာ”တိ။ စိတ္တံ သမာဟိတံ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။

န ထာမဇာတနီတိ န ဇာတထာမာနိ၊ န ဘာဝနာဗလံ ပတ္တာနီတိ အတ္ထော။ စိတ္တန္တိ ဈာနစိတ္တံ။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံသံ တိဋ္ဌတိတိ သမာပတ္တိဝေလံ သန္ဓာယာဟ။ ဥပစာရဘူမိယံ နိမိတ္တဝစုနံ ယုတ္တန္တိ ကတွာ ဝတ္တံ “နိမိတ္တံ ဝစေတွာ”တိ။ လဒ္ဓပရိဟာနီတိ လဒ္ဓဥပစာရဇ္ဈာနပရိဟာနိ။ နိမိတ္တေ အဝိနဿန္တေ တဒါရမ္မဏဈာနမ္ပိ အပရိဟိနမေဝ ဟောတိ၊ နိမိတ္တေ ပန အာရက္ခဘာဝေန ဝိနဋ္ဌေ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဈာနမ္ပိ ဝိနဿတိ တဒါယတ္တဝုတ္တိတော။ တေနာဟ “အာရက္ခမ္ပိ”တိအာဒိ။

သတ္တသပ္ပာယ်ဝတ္ထနာ

၅၉။ “ထာဝရဉ္စ ဟောတိ”တိ ဝတ္တာ ယထာ ထာဝရံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သတိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ စိတ္တံ သမာဓိယတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာလဒ္ဓဉ္စ နိမိတ္တံ တတ္ထ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ ကေဂ္ဂတံ ဝိနန္တဿ ထိရံ နာမ ဟောတိ၊ သုရက္ခိတဉ္စ။ သတိ-ဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ သမ္ပဇညံ၊ သမာဓိဂ္ဂဟဏေန ဝီရိယဉ္စ သင်္ဂဟိတံ ဟောတိ နာနန္တရိယဘာဝတော။ တတ္ထာတိ တေသု အာဝါသေသု။ တိဏိ တိဏိတိ ဇကေကသ္မိံ အာဝါသေ အဝုတ္တအဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝသနနိယာမေန တယော တယော ဒိဝသေ ဝသိတွာ။

ဥတ္တရေန ဝါ ဒက္ခိဏေန ဝါတိ ဝုတ္တံ ဂမနာဂမနေ သူရိယာဘိမုခဘာဝ-
နိဝါရဏတ္ထန္တိ။ သဟဿနေပ္ပမာဏံ ဒိယဇုကောသံ။

ဒုတ္တိံသ တိရစ္ဆာနကထာတိ ရာဇကထာဒိကေ^၁ သန္ဓာယာဟ။ တာ ဟိ ပါဠိယံသရူပတော အနာဂတာပိ အရညပဗ္ဗတနဒီဒီပကထာဇုတိ-သဒ္ဓေန သင်္ဂ-
ဟေတွာ သဂ္ဂမောက္ခာနံ တိရစ္ဆာနဘာဝတော “ဒုတ္တိံသ တိရစ္ဆာနကထာ”တိ
ဝုတ္တာ။ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတန္တိ “အပ္ပိစ္ဆတ၊ သန္တုဋ္ဌိ၊ ပဝိဝေကော၊ အသံ-
သဂ္ဂေါ၊ ဝီရိယာရဇ္ဈော၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန”န္တိ
ဇုမာနိ အပ္ပိစ္ဆကထာဒိနံ ဝတ္ထုနိ၊ တန္တိဿိတံ ဘဿံ သပ္ပာယ်။

အတိရစ္ဆာနကထိကောတိ နတိရစ္ဆာနကထိကော၊ တိရစ္ဆာနကထာ
ဝိရုရံ ဓမ္မိကံ ကမ္မဋ္ဌာနပဋိသံယုတ္တမေဝ ကထံ ကထေတိတိ အဓိပ္ပါယော။
သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နောတိ သီလသမာဓိအာဒိဂုဏသမ္ပန္နော။ ယော ဟိ သမာဓိ-
ကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ သမာဓိကမ္မဋ္ဌာနဿ ဝါ ပါရံ ပတ္တော၊ သော ဣမဿ
ယောဂိနော သပ္ပါယော။ တေနာဟ “ယံ နိဿာယာ”တိအာဒိ။ ကာယဒဋ္ဌိ-
ဗဟုလောတိ ကာယဿ သန္တပ္ပနပေါသနပ္ပသုတော။ ယံ သန္တာယ ဝုတ္တံ
“ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုဉ္ဇိတွာ သေယျသုခံ ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနု-
ယုတ္တော ဝိဟရတိ”တိ။

ဘောဇနံ ယေဘုယျေန မဓုရဗြိလရသဝသေန သတ္တာနံ ဥပယောဂံ ဂစ္ဆတိ
ဒမိအာဒိသု တထာ ဒဿနတော။ ကဋ္ဌ၊ ကာဒိရသာ ပန ကေဝလံ အဘိသင်္ခါ-
ရကာ ဧဝါတိ အာဟ “ကဿမိ မဓုရံ၊ ကဿမိ အဗြိလံ သပ္ပါယံ ဟောတိ”တိ။

ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ အာဓာရဘူတေ၊ ဝတ္တမာနေ၊ ဝါ၊ ယသ္မိံ ဝါ
ဣရိယာပထေ ပဝတ္တမာနဿ။ ။ နိမိတ္တာသေဝနဗဟုလဿာတိ နိမိတ္တေ
အာသေဝနာဗဟုလဿ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ ဝိသယဘူတေ ဘာဝနာမနသိကာရံ
ဗဟုလံ အာသေဝန္တဿ၊ နိမိတ္တဿ ဝါ ဂေါစရာသေဝနဝသေန အာသေဝနာ-
ဗဟုလဿ။ ယေန ဟိ ဘာဝေန္တဿ ဘာဝနာသေဝနာ၊ တေန ဂေါစရာ-
သေဝနာပိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာတိ။

ဒသဝိမ္ပေသနာကောသလဝဏ္ဏနာ

၆၀။ န ဟောတိ အပ္ပနာ။ ယေန ဝိမိနာ အပ္ပနာယံ ကုသလော ဟောတိ၊
သော ဒသဝိမ္ပေသ ဝိမိ အပ္ပနာကောသလံ၊ တန္တိဗ္ဗတ္ထံ ဝါ ဉာဏံ။ ဝတ္ထုဝိသဒ-
ကိရိယတောတိ ဝတ္ထုနံ ဝိသဒဘာဝကရဏတော အပ္ပနာကောသလံ ဣတ္ထိ-
တဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

၆၁။ စိတ္တစေတသိကာနံ ဟိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော သရီရံ၊ တပုဂ္ဂိဗ္ဗဒ္ဓါနိ
စိဝရာဒိနိ စဇ္ဇမ “ဝတ္ထုနိ”တိ အဓိပ္ပေတာနိ။ တာနိ ယထာ စိတ္တဿ သုခါဝဟာနိ
ဟောန္တိ၊ တထာ ကရဏံ တေသံ ဝိသဒဘာဝကရဏံ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တတ္ထိက-
ဗာဟိရာန”န္တိအာဒိ။ သရီရံ ဝါတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ သရီရံ
သေဒမလဂ္ဂဟိတံ ဝါ အညေန ဝါ အဝဿုတကိစ္စေန ဝိဗာဓိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။
သေနာသနံ ဝါတိ ဝါ-သဒ္ဓေန ပတ္တာဒိနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နန စာယံ

နယော ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေန သင်္ဂဟိတော၊ ပုန ကသ္မာ ဝုတ္တောတိ? သစ္စံ သင်္ဂဟိတော၊ သော စ ခေါ ဘာဝနာယ အာရမ္ဘကာလေ။ ဣဓ ပန အာရမ္ဘကမ္ပဋ္ဌာနဿ ဥပစာရဇ္ဈာနေ ဌတွာ အပ္ပနာပရိဝါသံ ဝသန္တဿ ကာလန္တရေ ဇာတေ တထာပဋိပတ္တိ အပ္ပနာကောသလ္လာယ ဝုတ္တာ။ အဝိသဒေ သတိ၊ ဝိသယဘူတေ ဝါ။ ကထံ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ တာနိ ဝိသယော? အန္တရန္တရာ ပဝတ္တနကစိတ္တုပ္ပါဒဝသေနောံ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒါ စိတ္တေ-ကဂ္ဂတာယ အပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိ။ စိတ္တစေတသိကေသု နိဿယာဒိ-ပစ္စယဘူတေသု။ ဉာဏဒ္ဓိတိ ဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနေ။ တေန “န ကေဝလံ တံ ပတ္ထုယေဝ၊ အထ ခေါ တသ္မိံ အပရိသုဒ္ဓေ ဉာဏမ္ပိ အပရိသုဒ္ဓိံ ဟောတိ”တိ ဒဿိတံ။ တံသမ္ပယုတ္တာနံ ပန အပရိသုဒ္ဓတာ အဝုတ္တသိဒ္ဓါ၊ ဉာဏဿ စ ဝိသုဂ္ဂဟဏံ အပ္ပနာယ ဗဟုကာရတ္တာ။ တထာ ဟိ ဈာနံ “ဒန္တာဘိညံ၊ ခိပ္ပါဘိည”န္တိ ဉာဏမုခေန နိဋ္ဌိဋ္ဌံ။ နိဿယနိဿယောပိ နိဿယောတွေဝ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ဒီပကပလ္လိကဝဋ္ဋိတေလနိ နိဿယာ”တိ။ ဉာဏေ အဝိသဒေ ဝိပဿနာ-ဘာဝနာ ဝိယ သမာဓိဘာဝနာပိ ပရိဒုဗ္ဗလာ ဟောတိတိ ဒဿေတုံ “အပရိ-သုဒ္ဓေန ဉာဏေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကမ္ပဋ္ဌာနန္တိ သမထကမ္ပဋ္ဌာနံ အာဟ။ ဝုဓိံ အင်္ဂပါတုဘာဝေန၊ ဝိဇ္ဇန္တိံ ဂုဏဘာဝေန၊ ဝေပုလ္လံ သဗ္ဗသောဝသိဘာဝပ္ပတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိသဒေ ပနာတိ သုက္ကပက္ခော၊ တဿ ဝုတ္တ-ဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆၂။ သမဘာဝကရုဏန္တိ ကိစ္စတော အနုနာဓိကဘာဝကရဏံ။ ယထာ-ပစ္စယံ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုသ္မိံ အဓိမောက္ခကိစ္စဿ ပဋုတရဘာဝေန၊ ပညာယ အဝိသဒတာယ၊ ဝိရိယာဒိနံ စ သိထိလတာဒိနာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဣတရာနိ မန္တာနိ”တိ။ တတောတိ တသ္မာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝဘာဝတော၊ ဣတရေသဉ္စ မန္တတ္တာ။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ ပတိတုံ အဒတွာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပဂ္ဂဏှနံ အနုဗလပ္ပဒါနံ ပဂ္ဂဟော၊ ပဂ္ဂဟောဝ ကိစ္စံ၊ ပဂ္ဂ-ဟကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိတိ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ အာရမ္မဏံ ဥပဂန္တာ ဌာနံ၊ အနိဿဇ္ဇနံ ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဝိက္ခေပပဋိပက္ခော။ ယေန ဝါ သမ္ပယုတ္တာ အဝိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ၊ သော အဝိက္ခေပေါ။ ရူပဂတံ ဝိယ စက္ခုနာ ယေန ယာထာဝတော ဝိသယသဘာဝံ ပဿတိ၊ တံ ဒဿနကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိ ဗလဝဘာ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန အဘိဘူတတ္တာ။ သဟဇာတဓမ္မေသု ဟိ ဣန္ဒြိယံ ကာရေန္တာနံ သဟပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ ဧကရသတာဝသေနောံ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ န အညထာ။ တဿာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ကာရဏဘာဝေန

ပစ္စာမသတိ။ တန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေနာတိ ယဿ သဒ္ဓေယျ-
ဝတ္ထုနော ဥဋ္ဌာရတာဒိဂုဏေ အဓိမုစ္စနဿ သာတိသယပ္ပဝတ္တိယာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ
ဗလဝံ ဇာတံ၊ တဿ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာဒိဝိဘာဂတော ယာထာဝတော
ဝိမံသနေန။ ဧဝံ ဧဝံဓမ္မတာနယေန သဘာဝရသတော ပရိဂ္ဂယမာနေ
သဝိပ္ပါရော အဓိမောက္ခော န ဟောတိ။ “အယံ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ သဘာ-
ဝေါ”တိ ပရိဇာနနဝသေန ပညာဗျာပါရဿ သာတိသယတ္တာ။ ဓုရိယ-
ဓမ္မေသု ဟိ ယထာ သဒ္ဓါယ ဗလဝဘာဝေ ပညာယ မန္တဘာဝေါ ဟောတိ။
ဧဝံ ပညာယ ဗလဝဘာဝေ သဒ္ဓါယ မန္တဘာဝေါ ဟောတိတိ။ တေန ဝုတ္တံ
“တံ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဟာပေတဗ္ဗ”န္တိ။

တထာ အမနသိကာရေနာတိ ယေနာကာရေန ဘာဝနမနယုဉ္ဇန္တဿ
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဟောတိ။ တေနာကာရေန ဘာဝနာယ အနနယုဉ္ဇနတောတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဓ ဒုဝိဓေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝဘာဝေါ၊ အတ္တနော ဝါ ပစ္စယ-
ဝိသေသတော ကိစ္စုတ္တရိယေန^၁၊ ဝိရိယာဒိနံ ဝါ မန္တကိစ္စတာယ။ တတ္ထ ပဌမ-
ဝိကပ္ပေ ဟာပနဝိမိ ဒဿိတော၊ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ယထာ မနသိကရောတော
ဝိရိယာဒိနံ မန္တကိစ္စတာယ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တထာ အမနသိကာရေန
ဝိရိယာဒိနံ ပဋ္ဌကိစ္စဘာဝါဝဟေန မနသိကာရေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ တေဟိ သမရသံ
ကရောန္တေန ဟာပေတဗ္ဗ။ ဣမိနာ နယေန သေသိန္ဒြိယေသုဝိ ဟာပနဝိမိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝက္ကလိတ္တေရဝတ္ထုတိ သော ဟိ အာယသ္မာ သဒ္ဓါမိမုတ္တတာယ ကတာဓိ-
ကာရော သတ္ထု ရူပကာယဒဿနပ္ပသုတော ဧဝ ဟုတွာ ဝိဟရန္တော သတ္ထာရာ
“ကိ” တေ ဝက္ကလိ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန။ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ
ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတိ”တိ အာဒိနာ၊^၂ ဩဝေဒိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇိ-
တောဝိ တံ အနနယုဉ္ဇန္တော ပဏာမိတော အတ္တာနံ ဝိနိပါတေတုံ ပပါတုဋ္ဌာနံ
အဘိရုဟိ။ အထ နံ သတ္ထာ ယထာနိသိန္ဓောဝ ဩဘာသံ ဝိသဇ္ဇေန္တော အတ္တာနံ
ဒဿေတွာ—

“ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဘိက္ခု၊ ပသန္တော ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သင်္ခါရူပသမံ သုခ”န္တိ^၃—

ဂါထံ ဝတွာ “ဧဟိ ဝက္ကလိ”တိ အာဟ။ သော တေန အမတေနော
အဘိသိတ္တော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ။ သဒ္ဓါယ ပန

၁-ကိစ္စုတ္တရိယေန ဝိရိယေန (သမ္ပတ္တ)

၂-သံ ၂-၉၈-ဝိဋ္ဌေ။

၃-၃ ၁-၆၈-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ဗလဝဘာဝတော ဝိပဿနာဝိသိယံ န ဩတရိ။ တံ ဥတွာ ဘဂဝါ ဣန္ဒြိယသမတံ ပဋိပါဒေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ သောစေတွာ အဒါသိ။ သော သတ္တာရာ ဒိန္နနယေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝတ္ထလိတ္ထေရဝတ္ထ၊ ဝေတ္ထ နိဿန”န္တိ။

ဣတရုက္ခဘေဒန္တိ ဥပဋ္ဌာနာဒိကိစ္စဝိသေသံ။ ပဿဒ္ဓါဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သမာဓိဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ ယထာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝဘာဝေါဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဟာယတိ။ ဧဝံ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတာ ပဿဒ္ဓိအာဒိဘာဝနာယ ဟာယတိ။ သမာဓိပက္ခိယတ္တာ တဿာ။ တထာ ဟိ သာ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတံ ကောသဇ္ဇ-ပါတတော ရက္ခန္တိ ဝိရိယာဒိဘာဝနာ ဝိယ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတံ ဥဒ္ဓစ္စ-ပါတတော ရက္ခန္တိ ဧကံသတော ဟာပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗ”န္တိ။

သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထုတိ သုကုမာရဿ သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု။ သော ဟိ အာယသ္မာ သတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သီတဝနေ ဝိဟရန္တော “မမ သရီရံ သုခုမာလံ၊ န စ သတ္တာ သုခေနော သုခံ အဓိဂန္တု၊ ကာယံ ကိလမေတွာပိ သမဏဓမ္မော ကာတဗ္ဗော”တိ ဌာနစက်မမေဝ အဓိဋ္ဌာယ ပဓာနမနုယုန္တော ပါဒတလေသု ဖောဇ္ဇေသု ဥဋ္ဌိတေသုပိ ဝေဒနံ အဇ္ဈု-ပေက္ခိတွာ ဒဋ္ဌံ ဝိရိယံ ကရေန္တော အစွာရဒ္ဓိဝိရိယတာယ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ သတ္တာ တတ္ထ ဂန္တော ဝိဇ္ဇောဝါဒေန ဩဝေဒိတွာ ဝိရိယသမတာယော-ဇေနဝိမိ ဒဿေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ သောစေတွာ ဂိဇ္ဈကူဠံ ဂတော။ ထေရောပိ သတ္တာရာ ဒိန္နနယေန ဝိရိယသမတံ ယောဇေန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ဒဿေတဗ္ဗ”န္တိ။

သေသေသုပိတိ သတိသမာဓိပညိန္ဒြိယေသုပိ။ ကေသာတိ ဧကေကဿ။ သာမညနိဒ္ဒေသောဝါယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ ပစ္စေကံ အဓိမတ္တ-တာယ ပန ဟာပနဝသေန သမတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တတ္ထ ယေသံ ဝိသေသတော အသာဓာရဏတော၊ သာဓာရဏတော စ သမတာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ တံ ဒဿေတုံ “ဝိသေသတော ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထာတိ ဧတေသု ပဉ္စသု ဣန္ဒြိယေသု။ သမတန္တိ သဒ္ဓါပညာနံ အညမညံ အနုနာနမိကဘာဝံ။ တထာ

သမာဓိဝိရိယာနံ။ ယထာ ဟိ သဒ္ဓါပညာနံ ဝိသု ဝိသု ဓုရိယဓမ္မဘူတာနံ ကိစ္စ-
တော အညမညာနတိဝတ္တနံ ဝိသေသတော ဣန္ဒြိယဗ္ဗေဒ၊ ယတော နေသံ
သမဓုရတာယ အပ္ပနာ သမ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဧဝံ သမာဓိဝိရိယာနံ ကောသဇ္ဇဥဒ္ဓစ္စပက္ခိ-
ကာနံ သမရသတာယ သတိ အညမညပတ္တမ္ဘနတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အန္တဒ္ဓယ-
ပါတာဘာဝေန သမ္ပဒေဝ အပ္ပနာ ဣဇ္ဈတိ။

“ဗလဝသဒ္ဓေါ ဟိ”တိအာဒိ နိဒဿနဝသေန ဂုတ္တံ။ တဿတ္ထော— ယော
ဗလဝတိယာ သဒ္ဓါယ သမန္တာဂတော အဝိသဒဉာဏော၊ သော မုဒ္ဒပ္ပသန္တော
ဟောတိ၊ န အဝေစ္စပ္ပသန္တော။ တထာ ဟိ သော အဝတ္ထုသ္မိံ ပသီဒတိ
သေယျထာပိ တိတ္ထိယသာဝကာ။ ကေရာဋိကပက္ခန္တိ သာဌေယျပက္ခံ ဘဇတိ။
သဒ္ဓါဟိနာယ ပညာယ အတိဓာဝန္တော “ဒေယျဝတ္ထုပရိစ္စာဂေန ဝိနာ
စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ ဒါနမယံ ပုညံ ဟောတိ”တိအာဒိနိ ပရိကပ္ပေတိ ဟေတုပဋိ-
ရူပကေဟိ ဝဉ္စိတော။ ဧဝံဘူတော ပန သုက္ခတက္ကဝိလတ္တစိတ္တော ပဏှိတာနံ
ဝစနံ နာဒိယတိ၊ သညတ္တိံ န ဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ “ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော ဝိယ
ရောဂေါ အတေကိန္တော ဟောတိ”တိ။ ယထာ စေတ္ထ သဒ္ဓါပညာနံ
အညမညဝိရဟော န အတ္တာဝဟော အနတ္တာဝဟော စ၊ ဧဝမိဓာပိ သမာဓိ-
ဝိရိယာနံ အညမညဝိရဟော န အဝိက္ခေပါဝဟော ဝိက္ခေပါဝဟော စာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကောသန္တံ အဘိဘဝတိ၊ တေန အပ္ပနံ န ပါပုဏာတိတိ အဓိပ္ပါယော။
ဥဒ္ဓစ္စံ အဘိဘဝတိတိတ္ထောပိ ဒေသေဝ နယော။ တဒုဘယန္တိ တံ သဒ္ဓါပညာဒ္ဓယံ၊
သမာဓိဝိရိယဒ္ဓယဉ္စ။ သမံ ကာတဗ္ဗန္တိ သမရသံ ကာတဗ္ဗံ။

သမာဓိကမ္ပိကဿာတိ သမထကမ္မဋ္ဌာနိကဿ။ ဧဝန္တိ ဧဝံ သန္တေ၊ သဒ္ဓါယ
တေသံ ဗလဝဘာဝေ သတိတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓဟန္တောတိ “ပထဝီပထဝီ”တိ
မနသိကရဏမတ္တေန ကထံ ဈာနပ္ပတ္တိတိ အစိန္တေတွာ “အဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
ဂုတ္တဝိမိ ဣဇ္ဈိယတိ”တိ သဒ္ဓဟန္တော သဒ္ဓိ ဇနေန္တော။ ဩကပ္ပေန္တောတိ
အာရမ္မဏံ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ အဓိမုစ္စနဝသေန ဩကပ္ပေန္တော ပက္ခန္တေန္တော။
ကေဂ္ဂတာ ဗလဝတိ ဝန္တေ သမာဓိပဓာနတ္တာ ဈာနဿ။ ဥဘိန္တန္တိ သမာဓိ-
ပညာနံ၊ သမာဓိကမ္ပိကဿ သမာဓိနော အဓိမတ္တတာပိ ဣန္ဒြိယဗ္ဗေဒတိ အာဟ
“သမတာယဝီ”တိ၊ သမဘာဝေနာပိတိ အတ္ထော။ အပ္ပနာတိ ဣဓာမိပ္ပေတ-
အပ္ပနာ။ တထာ ဟိ “ဟောတိယေဝါ”တိ သာသင်္ဂံ ဝဒတိ၊ လောကုတ္တရပ္ပနာ
ပန တေသံ သမဘာဝေနေဝ ဣန္ဒြိယာ။ ယထာဟ “သမထဝိပဿနံ
ယုဂနန္တံ ဘာဝေတိ”တိ။

ယဒိ ဝိသေသတော သဒ္ဓါပညာနံ၊ သမာဓိဝီရိယာနဉ္စ သမတာ ဣစ္ဆိတာ၊
ကထံ သတိတိ အာဟ “သတိ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဗလဝတိ ဝန္တတိ”တိ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ
လိနဒ္ဓစ္စပက္ခေသု ပဉ္စသု ဣန္ဒြိယေသု။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယေ^၁ ဂဏှန္တော “သဒ္ဓါဝီရိယ-
ပညာနံ”န္တိ အာဟ။ အညထာပီတိ စ ဂဟေတဗ္ဗာ သိယာ။ တထာ ဟိ
“ကောသဇ္ဇပက္ခေန သမာဓိနာ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ၊ န “ပဿဒ္ဓိသမာဓိ-
ဥပေက္ခာဟိ”တိ။ သာ သတိ။ သဗ္ဗေသု ရာဇကမ္ပေသု နိယုတ္တော သဗ္ဗကမ္ပိကော။
တေန ကာရဏေန သဗ္ဗတ္ထ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တေန။ အာဟ အဋ္ဌကထာယံ။ သဗ္ဗတ္ထ
နိယုတ္တာ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ သဗ္ဗေန ဝါ လိနဒ္ဓစ္စပက္ခိယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂဂဟဏေန
အတ္ထေတဗ္ဗာ သဗ္ဗတ္ထိယာ၊ သဗ္ဗတ္ထိယာဝ သဗ္ဗတ္ထိကာ။ စိတ္တန္တိ ကုသလစိတ္တံ။
တဿ ဟိ သတိ ပဋိသရဏံ ပရာယဏံ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ
အဓိဂမာယ။ တေနာဟ “အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ”တိအာဒိ။

၆၃။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿာတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ နိမိတ္တဿ၊ စိတ္တေ-
ကဂ္ဂတာသင်္ခါတဿ စ နိမိတ္တဿ။ စိတ္တဿ ဟိ သမာဟိတာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ
သမထနိမိတ္တံ ရက္ခန္တောယေဝ ကသိဏနိမိတ္တံ ရက္ခတိ။ တဿာ ပထဝီက-
သိဏာဒိကဿာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန န ကေဝလံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿေဝ။ အထ
ခေါသမထနိမိတ္တဿာပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တန္တိ ရက္ခဏကောသလံ။ ဣဝ အပ္ပနာ-
ကောသလကထာယံ “နိမိတ္တကောသလ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ ကရဏဘာဝနာ-
ကောသလ္လာနံ ပဂေဝ သိဒ္ဓတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

၆၄။ အတိသိထိလဝီရိယတာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပမောဒနသံဝေဇန-
ဝိပရိယာယေ သင်္ဂဏှာတိ။ လီနန္တိ သင်္ကံစိတံ ကောသဇ္ဇပက္ခပတိတံ။ စိတ္တန္တိ
ဘာဝနာစိတ္တံ။ ဓမ္မဝိစယသဗ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒယော ဘာဝေတိတိတ္ထေ “တယော”တိ
ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန တေ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ တံ သယမေဝ
ဝက္ခတိ။

ပရိတ္တန္တိ အပ္ပကံ။ ဥဇ္ဇာလေတုကာမောတိ ပဒီပေတုကာမော။ ဥဒက-
ဝါတံ ဒဒေယျာတိ ဥဒကမိဿံ ဝါတံ ဥပနေယျ။ အကာလောတိ န-
ကာလော၊ အယုတ္တကာလော ဝါ။ သတိအာဒိဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတဿ ဗောဓိ-
ယာ ဗုဇ္ဈတိ တောယာတိ ကတွာ၊ တံသမင်္ဂိနော ဝါ ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓိနော
ယောဂိနော အင်္ဂန္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပသတ္တော၊ သုန္တရော ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ

သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ ကာယစိတ္တဒရထဂူပသမလက္ခဏာ ပဿဒ္ဓိယေဝ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ တဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိသုဝိဇ္ဇေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—သမာဓိဿ တာဝ ပဒတ္တလက္ခဏာနိ ဟေဋ္ဌာ အာဂတာနေဝ။ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတိတိ ဥပေက္ခာ။ သာ ပနာယံ အတ္တတော တကြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဝ ဣဓ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုသမုဋ္ဌာပယန္တိ သမုဋ္ဌာပေတုံ ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ကဏေယျံ။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မေသု ဝါ ဝိစယော ဓမ္မဝိစယော၊ ပညာတိ အတ္တော။ ဝီရဿ ဘာဝေါ၊ ကမ္မံ ဝါ၊ ဝိမိနာ ဝါ ဤရေတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ ဝီရိယံ၊ ဥဿာဟော။ ဝိဏေတိ ကာယံ၊ စိတ္တံ စ သန္တပေတိတိ ဝီတိ။

ယံ ယံ သကံ ယထာသကံ၊ အတ္တနော အတ္တနောတိ အတ္တော။ အာဟာရဝသေနာတိ ပစ္စယဝသေန။ ဘာဝနာတိ ဥပ္ပါဒနာ၊ ဝဇ္ဇနာ စ။ ကုသလာကုသလာတိ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန ကုသလာ၊ တပ္ပဋ္ဌိပက္ခတော အကုသလာ။ ယေ အကုသလာ၊ တေ သာဝဇ္ဇာ။ ယေ ကုသလာ၊ တေ အနဝဇ္ဇာ။ အကုသလာ ဟိနာ၊ ဣတရေ ပဏီတာ။ ကုသလာပိ ဝါ ဟိနေဟိ ဆန္ဒာဒိဟိ အာရဒ္ဓါ ဟိနာ၊ ဣတရေ ပဏီတာ။ ကဏှာတိ ကာဠုကာ စိတ္တဿ အပဘဿရဘာဝကရဏာ၊ သုက္ကာတိ ဩဒါတာစိတ္တဿ ပဘဿရဘာဝကရဏာ။ ကဏှာဘိဇာတိဟေတုတော ဝါ ကဏှာ၊ သုက္ကာဘိဇာတိဟေတုတော သုက္ကာ။ တေ ဧဝ သပ္ပဋိဘာဂါ။ ကဏှာ ဟိ ဥဇုဝိပစ္စနိကတာယ သုက္ကေဟိ သပ္ပဋိဘာဂါ။ တထာ သုက္ကာပိ ဣတရေဟိ။ အထ ဝါ ကဏှာ စ သုက္ကာ စ သပ္ပဋိဘာဂါ စ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ။ သုခါ ဟိ ဝေဒနာ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သပ္ပဋိဘာဂါ၊ ဒုက္ခာ စ ဝေဒနာ သုခါယ သပ္ပဋိဘာဂါတိ။ အနုပ္ပန္နဿာတိ အနိဗ္ဗတ္တဿ။ ဥပ္ပါဒါယာတိ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ။ ဥပ္ပန္နဿာတိ နိဗ္ဗတ္တဿ။ ဘိယျောဘာဝါယာတိ ပုနပျုနဘာဝါယ။ ဝေပုလ္လာယာတိ ဝိပုလဘာဝါယ။ ဘာဝနာယာတိ ဝနိယာ။ ပါရိပူရိယာတိ ပရိပူရဏတ္ထာယ။

တတ္ထာတိ “အတ္တိ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိနာ ဒဿိတပါဌေ။ သဘာဝသာမညလက္ခဏပဋိဝေဓဝသေနာတိ ဧကန္တိ ကတွာ ဂဟဏေ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာဒိကဿ ဝိသုံ ဝိသုံ ပန ဖုသနာဒိကဿ သဘာဝလက္ခဏဿ၊ အနိစ္စာဒိကဿ သာမညလက္ခဏဿ စ ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန။ ပဝတ္တမနသိကာရောတိ ကုသလာဒိနံ တံတံသဘာဝလက္ခဏာဒိကဿ ယာထာဝတော အဝဗ္ဗဇ္ဈနဝသေန ဥပ္ပန္နဇဝနစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ သော ဟိ အဝိပရိတမနသိကာရတာယ “ယောနိသောမနသိကာရော”တိ ဝုတ္တော။ တဒါဘောဂတာယ အာဝဇ္ဇနာပိ တဂ္ဂတိကာဝ။

ရူပနလက္ခဏာဒိကမ္ပိ ဣဓ သာမညလက္ခဏေနဝ သင်္ဂဟိတန္တိ ခံဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကုသလ-
 ကိရိယာယ အာဒိအာရမ္ဘဝသေန ပဝတ္တဝီရိယံ ခိတိသဘာဝတာယ “ဓာတူ”တိ
 ဝုတ္တန္တိ အာဟ “အာရမ္ဘဓာတူတိ ပဌမဝီရိယံ ဝုစ္ဆတိ”တိ။ လဒ္ဓါသေဝနံ
 ဝီရိယံ ဗလပ္ပတ္တံ ဟုတွာ ပဋိပက္ခံ ဝိမေတိတံ အာဟ “ကောသဇ္ဇတော
 နိက္ခန္တိတ္တာ တတော ဗလဝတရ”န္တိ။ အဓိမတ္တာဓိမတ္တတရနံ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ
 ဝိမေနသမတ္ထံ ပဋုပဋုတရဒိဘာဝပ္ပတ္တံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ပရံ ပရံ ဌာနံ
 အတ္တမနတော တတောပိ ဗလဝတရ”န္တိ။ တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိ ဧတ္ထာတိ ဌာနိယာ၊
 ဝီတိသဓ္မောဇ္ဈင်္ဂိယာ ဌာနိယာ ဝီတိသဓ္မောဇ္ဈင်္ဂိယာ။ ဌာတဓ္မော ဝါဌာနိ-
 ယော၊ ဝီတိသဓ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ဌာနိယော ဧတေသုတိ ဝီတိသဓ္မောဇ္ဈင်္ဂိယာ။
 အပရာပရံ ဝတ္တမာနာ ဝီတိသဓ္မောဇ္ဈင်္ဂိယမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ယသ္မာ ပန တေသု
 ဝီတိယေဝ ဝီတိသဓ္မောဇ္ဈင်္ဂိယာ ဝိသေသကာရဏံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဝီတိယာ ဧဝ
 ဧတံ နာမ”န္တိ။ ဥပ္ပါဒကမနသိကာရောတိ ယထာ မနသိ ကရောတော
 အနုပ္ပန္နော ဝီတိသဓ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဝဗုတိ၊ တထာ ပဝတ္တ-
 မနသိကာရော။

ပရိပုစ္ဆကတာတိ ပရိယောဂါဟေတွာ ပုစ္ဆကဘာဝေါ။ ပဉ္စပိ ဟိ နိကာယေ
 ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစရိယေ ပရိယုပါသိတွာ တဿ တဿ အတ္ထံ ပရိပုစ္ဆန္တဿ၊
 တေ ဝါ သဟ အဋ္ဌကထာယ ပရိယောဂါဟေတွာ ယံ ယံ တတ္ထ ဂဏှိဋ္ဌာနံ၊
 တံ တံ “ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော”တိ ပုစ္ဆန္တဿ ဓမ္မဝိစယ-
 သဓ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ
 သင်္ခေပတော၊ ဝိတ္ထာရတော စ ပကာသိတာ ဧဝ။ တတ္ထ ပန သမာဓိသံဝတ္တ-
 နိယဘာဝေန အာဂတာ၊ ဣဓ ပညာသံဝတ္တနိယဘာဝေန။ ယဒဂ္ဂေန ဟိ
 သမာဓိသံဝတ္တနိကာ၊ တဒဂ္ဂေန ပညာသံဝတ္တနိကာ သမာဓိဿ ဉာဏပစ္စုပ္ပန်-
 နတော။ “သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိ-
 ဝဇ္ဇနာ နာမ ဒုပ္ပညာနံ မန္တုဗ္ဗိနံ ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကမံသနိက္ခိတ္တသုနခသဒိသာနံ
 မောမူဟပုဂ္ဂလာနံ ဒူရတော ပရိစ္စဇနာ။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ နာမ ပညာယ
 ကတာဓိကာရနံ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိသုကုသလာနံ အရိယာနံ၊ ဝိပဿနာကမ္ပိ-
 ကာနံ ဝါ မဟာပညာနံ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ဂမနံ။ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယ-
 ပစ္စဝေက္ခဏာတိ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ စရိတဗ္ဗာနံ ခန္ဓာယတနဓာတာဒိနံ၊ သစ္စပဋိ-
 ယာကာရာဒိပိနာနံ ဝါ သုညတာပဋိသံယုတ္တာနံ သုတ္တန္တာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ။
 တဒဓိမုတ္တတာတိ ပညာဓိမုတ္တတာ၊ ပညာယ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရတာတိ အတ္ထော။

အပါယာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဇာတိအာဒိ° အတိတေ ဝဋ်မူလကံ ဒုက္ခံ၊ အနာဂတေ ဝဋ်မူလကံ ဒုက္ခံ၊ ပစ္စုပ္ပန္န အာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလကဉ္စ ဒုက္ခံ သင်္ကဏာတိ။ ဝိရိယာယတ္တဿ လောကီယလောကုတ္တရဝိသေသဿ အဓိဂမော ဧဝံ အာနိသံသော၊ တဿ ဒဿနသီလတာ ဝိရိယာယတ္တံ။ ပ။ ဒဿိတာ။ သပုဗ္ဗဘာဂေါ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂေါ ဂမနဝိထိ ဂန္တဗ္ဗာ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗာ ပဋိပဒါတိ ကတွာ။ ဒါယကာနံ မဟပ္ပလဘာဝကရဏေန ဝိဇ္ဇာပစာယနတာတိ ပစ္စယ-ဒါယကာနံ အတ္တနိ ကာရဿ အတ္တနော သမ္မာပဋိပတ္တိယာ မဟပ္ပလကာရ-ဘာဝဿ ကရဏေန ဝိဇ္ဇာဿ ဘိက္ခာယ ပဋိပူဇနာ။ ဣတရဏာတိ အာမိသ-ပူဇာယ။ ကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာတိ အလသာနံ ဘာဝနာယ နာမမတ္တမ္ပိ အဇာနန္တာနံ ကာယဒဠိမဟုလာနံ ယာဝဒတ္ထံ ဘုဉ္ဇိတွာ သေယျသုခါဒိအနု-ယုဉ္ဇနကာနံ တိရစ္ဆာနကထိကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ခူရတော ပရိစ္စဇနာ။ အာရဒ္ဓ-ဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာတိ“ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယာ”တိအာဒိနာ° ဘာဝ-နာရမ္ဘဝသေန အာရဒ္ဓဝိရိယာနံ ဒဠပရက္ကမာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမနာ။ သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏတာတိ စတုဗ္ဗိသေမ္ပပ္ပဓာနာနဘာဝဿ ပစ္စဝေက္ခဏတာ။ တဒဓိမုတ္တတာတိ တသ္မိ° ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ အဓိမုတ္တိသဗ္ဗိရိ-ယာပထေသု နိန္နပေါဏပဗ္ဗာရတာ။ ဧတ္ထ စ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနကုသိတပုဂ္ဂလ-ပရိဝဇ္ဇနအာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနတဒဓိမုတ္တတာ ပဋိပက္ခဝိမေနပစ္စယူပသံ-ဟာရဝသေန၊ အပါယာဒိဘယပစ္စဝေက္ခဏာဒယော သမုတ္တေဇနဝသေန ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒကာ ဒဠဗ္ဗာ။

ဗုဒ္ဓါဒိသု ပသာဒသိနေဟာဘာဝေန ထုသခရဟဒယာ၂ လူခပုဂ္ဂလာ၊ တဗ္ဗိ-ပရိယာယေန 'သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဂုဏပရိဒိပနာ သမ္ပသာဒနိယ-သုတ္တာဒယော° ပသာဒနိယသုတ္တန္တာ။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိတိ ယထာ-ဂုတ္တေဟိ ကုသလာဒိနံ သဘာဝသာမညလက္ခဏပဋိဝိဇ္ဇနာဒိအာကာရေဟိ စေဝ ပရိပုစ္ဆကတာဒိအာကာရေဟိ စ။ ဧတေ ဓမ္မေဟိ ဧတေ ကုသလာဒိသု ယောနိသောမနသိကာရာဒိကေ စေဝ ဓမ္မတ္ထညတဒိကေ စ။

၆၅။ အစ္စာရဒ္ဓဝိရိယတာဒီဟိတိ အတိဝိယ ပဂ္ဂဟိတဝိရိယတာဒီဟိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန သံဝေဇနပမောဒနာဒိ° သင်္ကဏာတိ။ ဥဒ္ဓတန္တိ သမာဓိအာဒိနံ မန္တတာယ အဝုပသန္တိ။ ဒုဂ္ဂပသမေယန္တိ ဂူပသမေတုံ သမာဓာတုံ အသက္ကု-ဏေယျံ။

တံ အာကာရံ သဏ္ဌက္ခေတွာတိ ယေနာကာရေန အဿ ယောဂိနော ပဿန္တိ သမာဓိ ဥပေက္ခာတိ ဣမေ ပဿန္တိအာဒယော ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ ယထာရဟံ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ တံ စိတ္တတံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပဿန္တိကာရံ၊ သမာဟိတာကာရံ၊ အဇ္ဈုပေက္ခိတာကာရဉ္စ ဥပလက္ခေတွာ ဥပစာရေတွာ။ တီသုပိ ပဒေသုတိ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကာယပ္ပဿန္တိ”တိအာဒိနာ အာဂတေသု တီသုပိ ဝါကျေသု၊ တေဟိ ဝါ ပကာသိတေသု တီသု ဓမ္မကောဋ္ဌာသေသု။ ယထာသမာဟိတာကာရံ သဏ္ဌက္ခေတွာ ဂယုမာနော သမထော ဧဝ သမထ- နိမိတ္တန္တိ အာဟ “သမထနိမိတ္တန္တိ စ သမထသေဝေတမဓိဝစန”န္တိ။ နာနာ- ရမ္မဏေ ပရိတ္တမနေန ဝိဝိဓံ အဂ္ဂံ ဧတဿာတိ ဗျဂ္ဂေါ၊ ဝိက္ခေပေါ။ တထာ ဟိ သော အနဝဋ္ဌာနရသော၊ ဘန္တတာပစ္စုပဋ္ဌာနော စ ဝုတ္တော။ ကေဂ္ဂတာ- ဘာဝတော ဗျဂ္ဂပဋိပက္ခောတိ အဗျဂ္ဂေါ၊ သမာဓိ။ သော ဧဝ နိမိတ္တန္တိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေနာဟ “အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စ တသေဝ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တန္တိ အဓိဝစန”န္တိ။

သရိရာဝတ္ထံ ဥတွာ မတ္တသော ပရိဘုတ္တော ပဏီတာဟာရော ကာယ- လဟုတာဒိနံ သမုဋ္ဌာပနေန ပဿန္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာဥတုသပ္ပါယံ၊ ဣရိယာပထသပ္ပါယဉ္စ သေဝိတံ၊ ပယောဂေါ စ ကာယိကော ပဝတ္တိတောတိ အာဟ “ပဏီတဘောဇနသေဝနတာ”တိအာဒိ။ ပယောဂသမတာဒိနံ အဘာ- ဝေန သဒရထကာယစိတ္တာ ပုဂ္ဂလာ သာရဒ္ဓပုဂ္ဂလာ။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ပဿန္တကာယာ ပုဂ္ဂလာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နိရဿာဒဿာတိ ဘာဝနဿာဒရဟိတဿ။ ဘာဝနာ ဟိ ဝိထိပဋိပန္နာ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသဝတိ ပဝတ္တမာနာ စိတ္တဿ အဿာဒံ ဥပသမသုခံ အာဝ- ဟတိ၊ တဒဘာဝတော နိရဿာဒံ စိတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓါသံဝေဂဝသေနာတိ သဒ္ဓါဝသေန၊ သံဝေဂဝသေန စ။ သမ္ပဟံသနတာတိ သမ္ပဒေဝ ပဟံသနတာ သံဝေဇနပုဗ္ဗကပသာဒုပ္ပါဒနေန ဘာဝနာစိတ္တဿ တောသနာ။ သမ္မာပဝတ္တ- ဿာတိ လီနဒ္ဓစ္စဝိရဟေန၊ သမထဝိထိပဋိပတ္တိယာ စ သမံ၊ သဝိသေသဉ္စ ပဝတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ ပဝတ္တဿ ဘာဝနာစိတ္တဿ။ အဇ္ဈုပေက္ခနတာတိ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု အဗျာဝဋ္ဌတာ။ ဗျာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခဏတာတိ ပဌမာဒိနိ ဗျာနာနိ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ သုဠု ဝိမုတ္တတာဒိနာ တေယေဝ ဝိမောက္ခာ တေသံ “ဧဝံ ဘာဝနာ ဧဝံ သမာပဇ္ဇနာ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာနံ ဧဝံ ဝုဋ္ဌာနံ ဧဝံ သံကိလေသော ဧဝံ ဝေါဒါန”န္တိ ပတိပတိ အဝေက္ခဏာ။

သတ္တမဇ္ဈတ္တတတိ သတ္တေသု ဝိယဋ္ဌာနိယေသုပိ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု မဇ္ဈတ္တာ-
ကာရော အဇ္ဈုပေက္ခနာ။ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတတိ အဇ္ဈတ္တိကေသု စက္ခာဒိသု၊ ဗာဟိ-
ရေသု ပတ္တစိဝရာဒိသု မဇ္ဈတ္တာကာရော အဇ္ဈုပေက္ခနာ။ သတ္တသင်္ခါရနံ မမာယနံ
သတ္တသင်္ခါရကေလာယနံ။ ဣမေဟာကာရေဟိတိ ဣမေဟိ ယထာဝုတ္တေဟိ
ကာယစိတ္တာနံ ပဿဒ္ဓါကာရသလ္လက္ခဏာဒိအာကာရေဟိ စေဝ သပ္ပါယာ-
ဟာရသေဝနာဒိအာကာရေဟိ စ။ ဧတေ ဓမ္မေတိ ဧတေ ပဿဒ္ဓိအာဒိဓမ္မေ။

၆၆။ ပညာပယောဂမန္တတယာတိ ပညာဗျာပါရဿ အပ္ပဘာဝေန။
ယထာ ဟိ ဒါနသီလာနိ အလောဘာဒေါသပ္ပဓာနာနိ၊ ဧဝံ ဘာဝနာ
အမောဟပ္ပဓာနာ ဝိသေသတော အပ္ပနာဝဟာ။ တတ္ထ ယဒါ ပညာ န
ဗလဝတိ ဟောတိ၊ တဒါ ဘာဝနာစိတ္တဿ အနဘိသင်္ခတော ဝိယ အဟာရော
ပုရိသဿ အဘိရုစိ န ဇနေတိ၊ တေန တံ နိရဿာဒံ ဟောတိ။ ယဒါ စ
ဘာဝနာ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသာဝဟာ န ဟောတိ သမ္ပဒေဝ အဝီထိပဋိပတ္တိယာ၊
တဒါ ဥပသမသုခဿ အလာဘေန စိတ္တံ နိရဿာဒံ ဟောတိ။ တဒုဘယံ
သန္တာယာဟ “ပညာပယောဂမန္တတယာ”တိအာဒိ။ နန္တိ စိတ္တံ။ ဇာတိ-
ဇရာဗျာဓိမရဏာနိ ယထာရဟံ သုဂတိယံ၊ ဒုဂ္ဂတိယဉ္စ ဟောန္တိတိ တဒညဇေဝ
ပဉ္စဝိမေန္တနာဒိသုပ္ပါယာဒိအညမညဝိဗာဓနာဒိဟေတုကံ အပါယဒုက္ခံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
တယိဒံ သဗ္ဗံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝနိဿိတံ ဂဟိတန္တိ အတိတေ၊
အနာဂတေ စ ကာလေ ဝဋ်မူလကဒုက္ခာနိ ဝိသု ဂဟိတာနိ။ ယေ ပန သတ္တာ
အာဟာရူပဇိဝိနော၊ တတ္ထ စ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိနော၊ တေသံ အညေဟိ
အသာဓာရဏံ ဇိဝိတဒုက္ခံ အဗ္ဗမံ သံဝေဂဝတ္ထု ပုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အဿာတိ စိတ္တဿ။ အလိနန္တိအာဒိသု ကောသဇ္ဇပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ အနဓိ-
မတ္တတာယ အလိနံ။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ ဓမ္မာနံ အနဓိမတ္တတာယ အနုဒ္ဓတံ။
ပညာပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဥပသမသုခါဓိဂမေန စ အနိရဿာဒံ။ ပုဗ္ဗေနာပရံ
သဝိသေသံ တတော ဧဝ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ၊ သမထဝီထိပဋိပန္နဉ္စ။ တတ္ထ
အလိနတာယ ပဂ္ဂဟေ၊ အနုဒ္ဓတတာယ နိဂ္ဂဟေ၊ အနိရဿာဒတာယ
သမ္ပဟံသနေ န ဗျာပါရံ အာပဇ္ဇတိ။ အလိနာနုဒ္ဓတတာယ ဟိ အာရမ္မဏေ
သမပ္ပဝတ္တံ အနိရဿာဒတာယ သမထဝီထိပဋိပန္နံ။ သမပ္ပဝတ္တိယာ ဝါ အလိနံ
အနုဒ္ဓတံ၊ သမထဝီထိပဋိပတ္တိယာ အနိရဿာဒန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နေက္ခမ္ပပဋိပဒန္တိ ဗျာနပဋိပတ္တိ။ သမာဓိအဓိပ္ပတ္တတတိ သမာဓိနိဗ္ဗတ္တနေ
ဗျာနာဓိဂမေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ။ သာ ပန ယသ္မာ သမာဓိံ ဂရံ ကတွာ တတ္ထ

နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရဘာဝေန ပဝတ္တိယာ ဟောတိ၊ တသ္မာ “သမာဓိဂဉ္စ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၆၇။ ပဋိလဒ္ဓေ နိမိတ္တသ္မိံ ဧဝံ ဟိ သမ္ပါဒယတော အပ္ပနာကောသလံ ဣမံ အပ္ပနာ သမ္ပဝတ္တတိတိ သမ္ပန္နော။ သာတိ အပ္ပနာ။ ဟိတွာ ဟိတိ ဟိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထော။ ယသ္မာ ဌာနမေတံ န ဝိဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဝိတ္တပ္ပဝတ္တိအာကာရံ ဘာဝနာစိတ္တဿ လီနဒ္ဓတာဒိဝသေန ပဝတ္တိအာကာရံ သလ္လက္ခယံ ဥပ-ဓာရေန္တော။ သမေတံ ဝိရိယဿေဝ ဝိရိယဿ သမာဓိနာ သမရသတံ ယေဝ ယောဇယေထ။ ကထံ ပန ယောဇယေထာတိ အာဟ “ဤသကမ္ပိ”တိ-အာဒိ။ တတ္ထ လယန္တိ လိနဘာဝံ၊ သင်္ကောစန္တိ အတ္ထော။ ယန္တန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဂ္ဂဏေထေဝ သမဘာဝါယာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “အစ္စာရဒ္ဓံ နိသေတော သမမေဝ ပဝတ္တယေ”တိ။ ကထံ ပန သမမေဝ ပဝတ္တယေတိ အာဟ “ရေဏုမ္ပိ”တိအာဒိ။ ယထာတိ ရေဏုအာဒိသု ယထာ မရကရာဒိနံ ပဝတ္တိ ဥပမာဘာဝေန အဋ္ဌကထာယံ သမ္ပဝတ္တိတာ၊ ဧဝံ လီနဒ္ဓ-တဘာဝေဟိ မောဓယိတွာ ဝိရိယသမတာယောဇနေန နိမိတ္တာဘိမုခံ မာနသံ ပဋိပါဒယေ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာဘိမုခံ ဘာဝနာစိတ္တံ သမ္ပာဒေယျာတိ အတ္ထော။

နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒနဝဏ္ဏနာ

၆၈။ တတြာတိ တသ္မိံ “ရေဏုမ္ပိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဂါထာဒ္ဒယေ။ အတ္တ-ဒီပနာ ဥပမူပမေယျတ္ထဝိဘာဝနာ။ အဆေကောတိ အကုသလော။ ပက္ခန္ဓောတိ ဓာဝိတုံ အာရဒ္ဓေါ။ ဝိကသနက္ခဏေယေဝ သရသံ ကုသုမပရဂံ^၁ ဟောတိ၊ ပစ္စာ ဝါတာဒိဟိ ပရိပတတိ၊ ဝိရသံ ဝါ ဟောတိ။ တသ္မာ နိဝတ္တနေ ရေဏု ဒီယတိတိ အာဟ “ဒီဏေ ရေဏုမ္ပိ သမ္ပာပုဏာတိ”တိ။ ပုပ္ဖရာသိန္တိ ရုက္ခသာခါသု နိဿိတံ ပုပ္ဖသဉ္ဇယံ။

သလ္လကတ္တအန္တေဝါသိကေသုတိ သလ္လကတ္တအာစရိယဿ အန္တေဝါသိ-ကေသု။ ဥဒကထာလဂတေတိ ဥဒကထာလိယံ ဌာပိတေ။ သတ္တကမ္ပန္တိ သိရာဝေဓနာဒိသတ္တကမ္ပံ။ ဖုသိတုမ္ပိ ဥပ္ပလပတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ သမေနာတိ ပုရိမကာ ဝိယ ဂရံ၊ မန္တဉ္စ ပယောဂံ အကတွာ သမပ္ပမာဏေန ပယောဂေန။ တတ္ထာတိ ဥပ္ပလပတ္တေ။ ပရိယောဒါတသိပ္ပေါတိ သုဝိသုဒ္ဓသိပ္ပေါ နိပ္ပန္နသိပ္ပေါ။

မက္ကဋကသုတ္တန္တိ လူတသုတ္တံ။ နိယာမကော နာဝါသာရထိ။ လင်္ကာရန္တိ ကိလဉ္ဇာဒိမယံ နာဝါကဋသရကံ။ တေလေန အဆဇ္ဇေန္တော နာဠိ ပူရေ-
တိတိ သရာဝါဒိဂတေန တေလေန အဆဇ္ဇေန္တော သုခုမတ္ထိဒ္ဓကံ တေလနာဠိ
ပူရေတိ။ ဝေမေဝါတိ ယထာ တေ အာဒိတော ဝုတ္တမရကရသလ္လကတ္တ-
အန္တေဝါသိသုတ္တာကမုကနိယာမကတေလပူရကာ ဝေဂေန ပယောဂံ ကရေန္တိ၊
ဝေမေဝ ယော ဘိက္ခု “သီသံ အပ္ပနံ ပါပုဏိဿာမီ”တိ ဂါဠိ ဝီရိယံ ကရေတိ၊
ယော မဇ္ဈေ ဝုတ္တမရကရာဒယော ဝိယ ဝီရိယံ န ကရေတိ၊ ဣမေ ဒွေပိ
ဝီရိယသမတာဘာဝေန အပ္ပနံ ပါပုဏိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ယော ပန အဝသာနေ
ဝုတ္တမရကရာဒယော ဝိယ သမပ္ပယောဂေါ၊ အယံ အပ္ပနံ ပါပုဏိတုံ သက္ကောတိ
ဝီရိယသမတာယောဂတောတိ ဥပမာသံသန္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “ကော
ဘိက္ခု”တိအာဒိ။ လိနံ ဘာဝနာစိတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉။ ဝေန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ ဝီရိယသမတာယောဇနဝသေန ဝိထိပဋိပန္နံ
ဘာဝနာမာနသံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေယေဝ ဌပနဝသေန နိမိတ္တာဘိဗုဒ္ဓံ ပဋိပါ-
ဒယတော အဿ ယောဂိနော။ ဣဇ္ဈိဿတိတိ သမိဇ္ဈိဿတိ၊ ဥပ္ပဇ္ဈိဿတိတိ
အတ္ထော။ အနုယောဂဝသေနာတိ ဘာဝနာဝသေန။ သေသာနီတိ သေသာနိ
တိဏိ၊ စတ္တာရိ ဝါ။ ပကတိစိတ္တေဟိတိ ပါကတိကေဟိ ကာမာဝစရစိတ္တေဟိ။
မလဝ။ ပ။ စိတ္တကဂ္ဂတာနိ ဘာဝနာဗလေန ပဋုတရသဘာဝပ္ပတ္တိယာ။ ပရိ-
ကမ္မတ္တာတိ ပဋိသင်္ခါရကတ္တာ။ ယဒိ အာသန္တတ္တာ ဥပစာရတာ၊ ဂေါတြဘုနော
ဝေဥပစာရသမညာ သိယာတိ အာဟ “သမိပစာရိတ္တာ ဝါ”တိ။ အနစ္စာသန္ဓောပိ
ဟိ နာတိဒူရပဝတ္တိ သမိပစာရိ နာမ ဟောတိ။ အပ္ပနံ ဥပေစ္စ စရန္တိတိ ဥပစာ-
ရာနိ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ ပရိကမ္မာနန္တိ နာနာဝဇ္ဇနဝိထိယံ ပရိကမ္မာနံ။ ဧတ္တာတိ
ဧတေသု ပရိကမ္မုပစာရာနုလောမသညိတေသု။ သဗ္ဗန္တိမန္တိ တတိယံ၊ စတုတ္ထံ ဝါ။
ပရိတ္တဂေါတ္တာဘိဘဝနတောတိ ပရိတ္တဿ ဂေါတ္တဿ အဘိဘဝနတော။ ဂံ
တာယတိတိ ဟိ ဂေါတ္တံ၊ “ပရိတ္တ”န္တိ ပဝတ္တမာနံ၊ အဘိဓာနံ၊ ဗုဒ္ဓိဉ္စ ဧကံသိက-
ဝိသယတာယ ရက္ခတိတိ ပရိတ္တဂေါတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဗုဒ္ဓိ အာရမ္မဏဘူတေန
အတ္ထေန ဝိနာ န ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ အဘိဓာနံ အဘိဓေယျဘူတေန။ တသ္မာ သော
တာနိ တာယတိ ရက္ခတိတိ ဝုစ္စတိ။ တံ ပန မဟဂ္ဂတာနုတ္တရဝိရုရံ ကာမတဏှာယ
ဂေါစရဘူတံ ကာမာဝစရဓမ္မာနံ အာဝေဏိကရူပံ ဒဠဗ္ဗံ။ မဟဂ္ဂတဂေါတ္တေပိ
ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘာဝနတောတိ ဥပ္ပါဒနတော။

အဝိသေသေန သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗာ သမညာတိ ပဌမနယော ဂဟိတဂ္ဂဟဏံ
 ဟောတိတိ အာဟ “အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေနာ”တိအာဒိ။ နာနာဝဇ္ဇနပရိကမ္မမေဝ
 ပရိကမ္မန္တိ အဓိပ္ပါယေန “ပဌမံ ဝါ ဥပစာရ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထံ အပ္ပနာ-
 ခိတ္တံ၊ ပဉ္စမံ ဝါ အပ္ပနာခိတ္တံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန သစေ စတုတ္ထံ ဂေါတြဘု
 ဟောတိတိ အတ္ထော။ ပဉ္စမံ ဝါတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမေ။ သွာယံ အနိယမော
 ဣမိနာ ကာရဏေနာတိ ဒဿေတုံ “တဉ္စ ခေါ ခိပ္ပါဘိညဒန္တာဘိညဝသေ-
 နာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ခိပ္ပါဘိညဿ စတုတ္ထံ အပ္ပေတိ၊ ဒန္တာဘိညဿ ပဉ္စမံ။
 ကသ္မာ ပန စတုတ္ထံ၊ ပဉ္စမံ ဝါ အပ္ပေတိ၊ န တတော ပရန္တိ အာဟ “တတော
 ပရံ ဇဝနံ ပတတိ”တိ။ တတော ပဉ္စမတော ပရံ ဆဋ္ဌံ၊ သတ္တမဉ္စ ဇဝနံ ပတန္တိ
 ဝိယ ဟောတိ ပရိက္ခိဏဇဝတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

ယထာ အလဒ္ဓါသေဝနံ ပဌမဇဝနံ ဒုဗ္ဗလတ္တာ ဂေါတြဘုံ န ဥပ္ပါဒေတိ၊
 လဒ္ဓါသေဝနံ ပန ဗလဝဘာဝတော ဒုတိယံ၊ တတိယံ ဝါ ဂေါတြဘုံ ဥပ္ပါ-
 ဒေတိ၊ ဧဝံ လဒ္ဓါသေဝနတာယ ဗလဝဘာဝတော ဆဋ္ဌံ၊ သတ္တမဗ္ဗိ အပ္ပေတိတိ
 ယေရဿ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “တဿာ ဆဋ္ဌေဝိ သတ္တမေဝိ အပ္ပနာ
 ဟောတိ”တိ။ တန္တိ ယေရဿ ဝစနံ။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒေဟိ
 အနုပတ္တန္တိတတ္တာ ဝုတ္တံ “အတ္တနောမတိမတ္တ”န္တိ။ “ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ
 ဓမ္မာ”တိ ပန သုတ္တပဒမကာရဏံ အာသေဝနပစ္စယလာဘဿ ဗလဝဘာဝေ
 အနေကန္တိကတ္တာ။ တထာ ဟိ အလဒ္ဓါသေဝနာပိ ပဌမစေတနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-
 ဝေဒနိယာ ဟောတိ၊ လဒ္ဓါသေဝနာ ဒုတိယစေတနာ ယာဝ ဆဋ္ဌစေတနာ
 အပရာပရိယဝေဒနိယာ။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုယေဝါတိအာဒိ ဝုတ္တသေဝတ္ထဿ
 ယုတ္တိဒဿနမုခေန နိဂမနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဒိ ဆဋ္ဌသတ္တမံ ဇဝနံ ပတိတံ နာမ
 ဟောတိ ပရိက္ခိဏဇဝတ္တာ၊ ကထံ သတ္တမဇဝနစေတနာ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာ၊
 အာနန္တရိယာ စ ဟောတိတိ? နာယံ ဝိသေသော အာသေဝနပစ္စယလာဘေန
 ဗလပ္ပတ္တိယာ။ ကိဉ္စရဟိ ကိရိယာဝတ္တာဝိသေသတော။ ကိရိယာဝတ္တာ ဟိ
 အာရမ္ဘမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန တိဝိဓော။ တတ္ထ စ ပရိယောသာနာဝတ္တာယ
 သန္တိဋ္ဌာပကစေတနာဘာဝေန ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာဒိတာ ဟောတိ၊ န ဗလဝ-
 ဘာဝေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဋိသန္တိယာ အနန္တရပစ္စယဘာဝိနော ဝိပါကသန္တာနဿ
 အနန္တရပစ္စယဘာဝေန တထာ အဘိသင်္ခတတ္တာတိ စ ဝေန္တိ။ တဿာ ဆဋ္ဌ-
 သတ္တမာနံ ပပါတာဘိမုခတာယ ပရိက္ခိဏဇဝတာ န သက္ကာ နိဝါရေတုံ။
 တထာ ဟိ “ယထာ ဟိ ပုရိသော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သာ စ ပန အပ္ပနာ။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါတိ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ။ သော ပနေတ္ထ သတ္တသု ဌာနေသု ကတ္တမိ အပရိမာဏစိတ္တက္ခဏတာယ၊ ကတ္တမိ အတိဇ္ဈတ္တရခဏတာယ နတ္ထိတိ ဝုတ္တော။ န ဟေတ္ထ သမ္ပုဏ္ဏဇဝနဝီရိယံ အဒ္ဓါ လန္တတိ။ တေနောဂါဟ “ဧတ္ထ မဂ္ဂါနန္တရဖလ” နှိအာဒိ။ သေသဌာနေသုတိ ပဌမပ္ပနာ၊ လောကီယာဘိညာ၊ မဂ္ဂက္ခဏော၊ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ ဖလက္ခဏောတိ ဧတေသု စတုသု ဌာနေသု။

‘‘ကြောဇကတိ ဧတ္တကေန ဘာဝနာက္ခမေန သံ ယောဂါဝစရော ပဌမံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ဝိဟရတာ စ အနေန တဒေဝ ပဌမံ ဖျာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသီဏန္တိ သမ္ပန္နော။

၇၀။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဖျာနပါဌေ။ ဝိဝိဇ္ဇိတွာတိ ဝိသုံ ဟုတွာ။ တေနာဟ “ဝိနာ ဟုတွာ အပတ္တမိတွာ”တိ၊ ပဇဟနဝသေန အပသက္ကိတွာတိ အတ္ထော။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ ဧတ္ထ “ဝိဝိဇ္ဇာ”တိ ဣမိနာ ဝိဝေစနံ ဖျာနက္ခဏေ ကာမာနံ အဘာဝမတ္တံ ဝုတ္တံ။ “ဝိဝိဇ္ဇေဝါ”တိ ပန ဣမိနာ ဧကံသတော ကာမာနံ ဝိဝေစေတဗ္ဗတာဒိပနေန တပ္ပဋိပက္ခတာ ဖျာနဿ၊ ကာမဝိဝေကဿ စ ဖျာနာဓိဂမူပါယတာ ဒဿိတာ ဟောတိတိ ဣမမတ္တံ ဒဿေတုံ “ပဌမံ ဖျာနံ” နှိအာဒိ ဝတွာ တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ “ကထ” နှိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အန္ဓကာရေ သတိ ပဒီပေါဘာသော ဝိယာ”တိ ဧတေန ယထာ ပဒီပေါဘာသာဘာဝေန ရတ္တိယံ အန္ဓကာရာဘိဘဝေါ၊ ဧဝံ ဖျာနာဘာဝေန သတ္တသန္တတိယံ ကာမာဘိဘဝေါတိ ဒဿေတိ။

တေန္တိ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ အဝဓာရဏဝစနံ။ န ခေါ ပန ဧဝံ ဒဋ္ဌဉ္စ “ကာမေဟိ ဝေါ”တိ အဝဓာရဏဿ အကတတ္တာ။ နိဿရန္တိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ ဧတေန၊ ဧတ္ထ ဝါတိ နိဿရဏံ။ ကေ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ? ကာမာ၊ တေသံ ကာမာနံ နိဿရဏံ ပဟာနံ တန္တိဿရဏံ၊ တတော။ ကထံ ပန သမာနေ ဝိက္ခမ္ဘနေ ကာမာနမေဝေတံ နိဿရဏံ၊ န ဗျာပါဒါဒိနန္တိ စောဒနံ ယုတ္တိတော၊ အာဂမတော စ သောဝေတုံ “ကာမဓာတူ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကာမဓာတုသမတိက္ခမနတောတိ သကလဿဝိ ကာမဘဝဿ သမတိက္ခမပဋိပဒါဘာဝတော။ တေန ဣမဿ ဖျာနဿ ကာမပရိညာဘာဝမာဟ။ ကာမရာဂပဋိပက္ခတောတိ ဝက္ခမာနဝိဘာဝဿ ကိလေသကာမဿ ပစ္စတ္တိကဘာဝတော။ တေန ယထာ မေတ္တာ ဗျာပါဒဿ၊ ကရုဏာ ဝိဟိံသာယ၊ ဧဝမိဒံ ဖျာနံ ကာမရာဂဿ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘူတန္တိ ဒဿေတိ။ ဧဝမတ္တနော ပဝတ္တိယာ၊ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိယာ စ ကာမရာဂတော;

ကာမဓာတုတော စ ဝိနိဝတ္တသဘာဝတ္တာ ဣဒံ ဈာနံ ဝိသေသတော ကာမာန-
မေဝ နိဿရဏံ။ သွာယမတ္ထော ပါဠဂတော ဇေတိ အာဟ “ယထာဟာ”တိ-
အာဒိ။ ကာမဉ္စေတမတ္ထံ ဒီပေတုံ ပုရိမပဒေယေဝ အဝဓာရဏံ ဂဟိတံ၊
ဥတ္တရပဒေဝိ ပန တံ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ တထာ အတ္ထသမ္ဘဝတောတိ ဒဿေတုံ
“ဥတ္တရပဒေဝိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣတောတိ ကာမစ္ဆန္ဒတော။ သေ နိယမော။
သဓာရဏဝစနေနာတိ အဝိသေသဝစနေန။ တဒင်္ဂိက္ခန္ဓနသမုစ္ဆေဒပ္ပဋိ-
ပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိဝေကာ တဒင်္ဂိဝေကာဒယော။ စိတ္တကာယဥပဓိဝိဝေကာ
စိတ္တဝိဝေကာဒယော။ တယော ဝေ ဣဓ ဈာနကထာယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ သမုစ္ဆေဒ-
ဝိဝေကာဒိနံ အသမ္ဘဝတော။

နိဗ္ဗေသေတိ မဟာနိဗ္ဗေသေ။ တတ္ထ ဟိ “ဥဒ္ဓါနတော ခွေ ကာမာ
ဝတ္ထုကာမာ ကိလေသကာမာ စာ”တိ ဥဒ္ဓါသိတွာ “တတ္ထ ကတမေ
ဝတ္ထုကာမာ? မနာဝိယာ ရူပါ။ ပ။ မနာဝိယာ ဖောဠဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ
ဝတ္ထုကာမာ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ။ တေ ပန ကာမီယန္တိတိ ကာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
တတ္ထေဝါတိ နိဗ္ဗေသေ ဝေ။ ဝိဘဏေတိ ဈာနဝိဘဏေ။ ပတ္တနာကာရေန
ပဝတ္ထော ဒုဗ္ဗလော လောဘော ဆန္ဒနဋ္ဌေန ဆန္ဒော၊ တတော ဗလဝါ ရဉ္ဇန-
ဋ္ဌေန ဣဂေါ၊ တတောပိ ဗလဝတရော ဗဟလရာဂေါ ဆန္ဒဣဂေါ။ နိမိတ္တာ-
နုဗျဉ္ဇနာနိ သင်္ကပ္ပေတိ ဧတေနာတိ သင်္ကပ္ပေါ၊ တထာပဝတ္ထော လောဘော၊
တတော ဗလဝါ ရဉ္ဇနဋ္ဌေန ဣဂေါ၊ သင်္ကပ္ပနဝသေနော ပဝတ္ထော တတောပိ
ဗလဝတရော သင်္ကပ္ပဣဂေါတိ။ သွာယံ ပဘေဒေါ ဧကဿေဝ လောဘဿ
ပဝတ္ထိအာကာရဝသေန၊ အဝတ္ထာဘေဒဝသေန စ ဝေဒိတဗ္ဗော ယထာ
“ဝစ္ဆော ဒဗ္ဗော ဗလိဗဒ္ဓေါ”တိ။ ဣမေ ကိလေသကာမာ။ ကာမေန္တိတိ ကာမာ၊
ကာမေန္တိ ဧတေဟိတိ ဝါ။

ဝေဋ္ဌိသတိတိ ဧဝံ ဥဘယေသမ္ပိ ကာမာနံ သင်္ဂဟေ သတိ။ ဝတ္ထုကာမေဟိ-
တိတိ “ဝတ္ထုကာမေဟိ ဝိဝိစ္ဆေဝါ”တိဝိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိတိ ဧဝံ ယုဇ္ဇ-
မာနတ္ထန္တရသမုစ္စယတ္ထော ဝိ-သဒ္ဓေါ၊ န ကိလေသကာမသမုစ္စယတ္ထော။ ကသ္မာ?
ဣမသ္မိ အတ္ထေ ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကာဿ ဒုတိယပဒေန ဝုတ္တတ္တာ။
တေနာတိ ဝတ္ထုကာမဝိဝေကေန။ ကာယဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိ
ပုတ္တဒါရာဒိပရိဂ္ဂဟဝိဝေကဒီပနတော။ ပုရိမေနာတိ ကာယဝိဝေကေန။
တ္ထောတိ “ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ၊ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”တိ ဧတသ္မိ
ပဒဒ္ဓယေ၊ ဣတော ဝါ နိဒ္ဓါရိတေ ဝိဝေကဒ္ဓယေ။ အကုသလ-သဒ္ဓေန

ယဒိပိ ကိလေသကာမာ၊ သဗ္ဗာကုသလာပိ ဝါ ဂဟိတာ၊ သဗ္ဗထာ ပန ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကော ဝုတ္တောတိ အာဟ “**ဗုတိယေန ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော**”တိ။ **ဗုတိယေန**တိ စ စိတ္တဝိဝေကေနာတိ အတ္ထော။ **တေသန္တိ** ယထာဝုတ္တာနံ ဦးစွံ ပဒါနံ၊ နိဒ္ဒါရဏေ စေတံ သာမိဝစနံ။ တဏှာဒိသံကိလေသာနံ ဝတ္ထုနော ပဟာနံ **သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ။ လောလဘာဝေါ** နာမ တတ္ထ တတ္ထ ရူပါဒိသု တဏှုပ္ပါဒေါ၊ တဿ ဟေတု ဝတ္ထုကာမာ ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဗာလဘာဝေါ** အဝိဇ္ဇာ၊ ဒုစ္စိန္တိတစိန္တိတာဒိ ဝါ၊ တဿ အယောနိသောမနသိကာရော၊ သဗ္ဗေပိ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ **ဟေတု။** ကာမဂုဏာဓိဂမဟေတုပိ ပါဏာတိပါတာဒိအသုဒ္ဓပယောဂေါ ဟောတီတိ တဗ္ဗိဝေကေန **ပယောဂသုဒ္ဓိ** ဝိဘာဝိတာ။ တဏှာသံကိလေသသောဓနေန၊ ဝိဝေကပနိဿယသံဝဓုနေန စ အဇ္ဈာသယဝိသောဓနံ **အာသယပေါသနံ။ ကာမေသုတိ** နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ။

အနေကဘေဒေါတိ ကာမာသဝကာမရာဂသံယောဇနာဒိဝသေန၊ ရူပတဏှာဒိဝသေန စ အနေကပ္ပဘေဒေါ။ **ကာမမစ္ဆန္တောယေဝါ**တိ ကာမသဘာဝေါယေဝ ဆန္တော၊ န ကတ္ထုကဗျတာဆန္တော၊ နာပိ ကုသလမ္ဘန္တောတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဈာနပဋိပက္ခတော**တိ ဈာနဿ ပဋိပက္ခဘာဝတော တံဟေတု တန္တိမိတ္တံ **ဝိသု ဝုတ္တော။** အကုသလဘာဝသာမညေန အဂ္ဂဟေတွာ ဝိသု သရူပေန ဂဟိတော။ ယဒိ ကိလေသကာမောဝ ပုရိမပဒေ ဝုတ္တော၊ ကထံ ဗဟုဝစနန္တိ အာဟ “**အနေကဘေဒတော**”တိအာဒိ။

အညေသမ္ပိ ဒိဋ္ဌိမာနအဟိရိကာနောတ္တပ္ပါဒိနံ၊ တံသဟိတဗ္ဗသံသဒိနဉ္စ။ ဥပရိ ဝုစ္စမာနာနိ ဈာနင်္ဂါနိ **ဥပရိဈာနင်္ဂါနိ၊** တေသံ အတ္တနော ပစ္စနိကာနံ ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော တပ္ပစ္စနိကနိဝရဏဝစနံ။ **နိဝရဏာနိ** ဟိ **ဈာနင်္ဂပစ္စနိကာနိ** တေသံ ပဝတ္တိနိဝါရဏတော။ **သမာဓိ ကာမမစ္ဆန္တဿ** ပဋိပက္ခော ရာဂပ္ပဏိမိယာ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝတော၊ နာနာရမ္မဏေဟိ ပလောဘိတဿ ပရိတ္တမန္တဿ စိတ္တဿ သမာဓာနတော စ။ **ဝီတိ ဈာပါဒဿ** ပဋိပက္ခာ ပါမောဇ္ဇေန သမာနယောဂက္ခေမတ္တာ။ **ဝိတက္ခော ထိနမိဒ္ဓဿ** ပဋိပက္ခော ယောနိသောသင်္ကပ္ပနဝသေန သဝိပ္ပာရပဝတ္တိတော။ **သုခံ** အရူပသမာနတာပသဘာဝဿ **ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုဿ** ပဋိပက္ခံ ဝူပသန္တသိတလသဘာဝတ္တာ။ **ဝိစာရော ဝိစိကိစ္ဆာယ** ပဋိပက္ခော အာရမ္မဏေ အနုမဇ္ဇနဝသေန ပညာပဋိရူပသဘာဝတ္တာ။ **မဟာကစ္စာနက္ခေရေန** ဒေသိတံ ပိဋကနံ သံဝဏ္ဏနာ ပေဋကံ၊ တသ္မိံ **ပေဋကေ။**

ပဉ္စကမရဏဘေဒဝိသယသ္မာတိ ရူပါဒိပဉ္စကမရဏဝိသေသဝိသယသ္မာ။ အာသာတဝတ္ထုဘေဒါဒိဝိသယာနန္တိ ဗျာပါဒဝိဝေကဝစနေန “အနတ္တံ မေ အစရိ”တိ အာဒိအာသာတဝတ္ထုဘေဒဝိသယသ္မာ ဒေါသသ္မာ၊ မောဟာမိကေဟိ ထိနမိဒ္ဓါဒိဟိ ဝိဝေကဝစနေန ပဋိစ္စာဒနဝသေန ငှက်ဘဒိ-ပုဗ္ဗန္တာဒိဘေဒဝိသယသ္မာ မောဟသ္မာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော ဝုတ္တော။ ကာမရာဂ-ဗျာပါဒတဒေကဋ္ဌထိနမိဒ္ဓါဒိဝိက္ခမ္ဘကဉ္စေတံ သဗ္ဗာကုသလပဋိပက္ခသဘာဝတ္တာ။ သဗ္ဗကုသလာနံ တေန သဘာဝေန သဗ္ဗာကုသလပ္ပဟာယကံ ဟောတိ၊ ဟောန္တမ္ပိ ကာမရာဂါဒိဝိက္ခမ္ဘနသဘာဝမေဝ ဟောတိ တံသဘာဝတ္တာတိ အဝိသေသေတွာ နိဝရဏာကုသလမူလာဒိနံ “ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိ”တိ အာဟ။

၇၁။ ယထာပစ္စယံ ပဝတ္တမာနာနံ သဘာဝဓမ္မာနံ နတ္ထိ ကာစိ ဝသဝတ္တိ-တာတိ ဝသဝတ္တိဘဝနိဝါရဏတ္ထံ “ဝိတက္ကနံ ဝိတက္ကော”တိ ဝုတ္တံ။ တယံဒံ “ဝိတက္ကနံ ဤဒိသမိဒ”န္တိ အာရမ္မဏသ္မာ ပရိကပ္ပနန္တိ အာဟ “ဦးဟနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ ယသ္မာစိတ္တံ ဝိတက္ကဗလေန အာရမ္မဏံ အဘိနိရုဋ္ဌံ ဝိယ ဟောတိ၊ တသ္မာ သော အာရမ္မဏာဘိနိရောပနလက္ခဏော ဝုတ္တော။ ယထာ ဟိ ကောစိ ရာဇဝလ္လာဘံ၊ တံသမ္ပန္နိနံ မိတ္တံ ဝါ နိဿာယ ရာဇဂေဟံ အာရောဟတိ အနုပဝိသတိ၊ ဧဝံ ဝိတက္ကံ နိဿာယ စိတ္တံ အာရမ္မဏံ အာရောဟတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ အဝိတက္ကံ စိတ္တံ အာရမ္မဏံ အာရောဟတိတိ? ဝိတက္ကဗလေနော။ ယထာ ဟိ သော ပုရိသော ပရိစယေန တေန ဝိနာပိ နိရာသင်္ကော ရာဇဂေဟံ ပဝိသတိ၊ ဧဝံ ပရိစယေန ဝိတက္ကေန ဝိနာပိ အဝိတက္ကံ စိတ္တံ အာရမ္မဏံ အာရောဟတိ။ ပရိစယေနာတိ စ သန္တာနေ ပဝတ္တဝိတက္ကဘာဝနာသင်္ခါတေန ပရိစယေန။ ဝိတက္ကသ္မာ ဟိ သန္တာနေ အဘိက္ခံ ပဝတ္တသ္မာ ဝသေန စိတ္တသ္မာ အာရမ္မဏာဘိရူဟဏံ စိရပရိစိတံ။ တေန တံ ကဒါစိ ဝိတက္ကေန ဝိနာပိ တတ္ထ ပဝတ္တတေဝ။ ယထာ တံ ဉာဏသဟိတံ ဟုတွာ သမ္ပသနဝသေန စိရပရိစိတံ ကဒါစိ ဉာဏဝိရဟိတမ္ပိ သမ္ပသနဝသေန ပဝတ္တတိ၊ ယထာ ဝါ ကိလေသ-သဟိတံ ဟုတွာ ပဝတ္တံ သဗ္ဗသော ကိလေသရဟိတမ္ပိ ပရိစယေန ကိလေသ-ဝါသနာဝသေန ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဠဗ္ဗံ။ အာဒိတော၊ အဘိဓုခံ ဝါ ဟနနံ အာဟနနံ။ ပရိတော၊ ပရိဝတ္တေတွာ ဝါ အာဟနနံ ပရိယာဟနနံ။ “ရူပံ ရူပံ၊ ပထဝီ ပထဝီ”တိ အာကောဋေန္တသ္မာ ဝိယ ပဝတ္တိ “အာဟနနံ၊ ပရိယာဟနနံ”န္တိ စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာနယနံ စိတ္တသ္မာ အာရမ္မဏေ ဥပနယနံ၊ အာကမ္ပနံ ဝါ။

အနုသဉ္ဇရဏံ အနုပရိတ္တမနံ။ သွာယံ ဝိသေသော သန္တာနမှိ လတ္တမာနော
 ဧဝံ သန္တာနေ ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။
 အနုမဇ္ဇနံ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အနုမသနံ၊ ပရိမဇ္ဇေနန္တိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ
 ဝိစာရော “ပရိမဇ္ဇေနဟတ္ထော ဝိယ၊ သဉ္ဇရဏံ ဟတ္ထော ဝိယာ”တိ စ ဝုတ္တော။
 တတ္ထာတိ အာရမ္မဏေ။ သဟဇာတာနံ အနုယောဇနံ အာရမ္မဏေ အနု-
 ဝိစာရဏသင်္ခါကအနုမဇ္ဇနဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနုပ္ပမန္တနံ အာရမ္မဏေ
 စိတ္တဿ အဝိစ္စန္ဓဿ ဝိယ ပဝတ္တိ။ တထာ ဟိ သော “အနုသန္တာနတာ”တိ၊
 နိဋ္ဌိဋ္ဌော။ တေနေဝ စ “သဏ္ဌာနရဝေါ ဝိယ၊ ပရိတ္တမနံ ဝိယာ”တိ စ ဝုတ္တော။

ကတ္တစိတိ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပရိတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေသု စ။ ဝိစာရတော ဩဋ္ဌာရိ-
 ကဋ္ဌေန၊ ဝိစာရဿေဝ စ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန အနုရဝတော ဩဋ္ဌာရိကော၊ တဿ စ
 ပုဗ္ဗင်္ဂမော သဏ္ဌာဘိဃာတော ဝိယ ဝိတက္ကော။ ယထာ ဟိ သဏ္ဌာဘိဃာတော
 ပဌမာဘိနိပါတော ဟောတိ၊ ဧဝံ အာရမ္မဏဘိမုခနိရောပနဋ္ဌေန ဝိတက္ကော
 စေတသော ပဌမာဘိနိပါတော ဟောတိ။ အဘိဃာတ-ဂ္ဂဟဏေန စေတ္တ
 အဘိဃာတဇော သဋ္ဌေါ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိပ္ပါရဝေါတိ ဝိစလန-
 ယုတ္တော သပရိပ္ပန္နော။ ပရိတ္တမနံ ဝိယ ပရိဿယာဘာဝဝိမံသနတ္ထံ။ အနုပ္ပ-
 မဋ္ဌေန ပဝတ္တိယန္တိ ဥပစာရေ ဝါ အပ္ပနာယံ ဝါ သန္တာနေန ပဝတ္တိယံ။ တတ္ထ
 ဟိ ဝိတက္ကော နိစ္စလော ဟုတွာ အာရမ္မဏံ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ ပဝတ္တိတိ၊
 န ပဌမာဘိနိပါတေ။ ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ ဝိတက္ကဿ ဝိသေသော အဘိ-
 နိရောပနာကာရော ဩဋ္ဌာရိကတ္ထာ ပဌမဇ္ဈာနေ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ တဒ-
 ဘာဝတော ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိစာရဿ ဝိသေသော အနုမဇ္ဇနာ-
 ကာရော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။

ဝါလဏ္ဍုပကံ ဧဋ္ဌကလောမာဒိဟိ ကတစုမ္ပဋကံ။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထောတိ ပိဏ္ဏဿ
 ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော။ တဿေဝ ဣတော စိတော စ သဉ္ဇရဏဟတ္ထော။ မဏ္ဍလန္တိ
 ကံသဘာဇနာဒိသု ကိဉ္စိ မဏ္ဍလံ ဝဋ္ဋလေခံ ကရောန္တဿ။ ယထာ ပုပ္ဖဇလ-
 သာခါဒိအဝယဝဝိနိမုတ္တော အဝိဇ္ဇမာနောပိ ရက္ခော “သပုပ္ဖေါ၊ သဇလော”တိ
 ဝေါဟရိယတိ၊ ဧဝံ ဝိတက္ကာဒိအင်္ဂဝိနိမုတ္တံ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဈာနံ “သဝိတက္ကံ၊
 သဝိစာရ”န္တိ ဝေါဟရိယတိတိ ဒဿေတုံ “ရက္ခော ဝိယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 ဈာနဘာဝနာယ ပုဂ္ဂလဝသေန ဒေသေတဗ္ဗတ္ထာ “ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေ-
 ဟိ”တိအာဒိနာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဈာနာနိ ဥပ္ပိဋ္ဌာနိတိ။ ယဒိပိ ဝိဘဏံ၊ ပုဂ္ဂလာ-
 ဓိဋ္ဌာနာ ဒေသနာ ကတာ၊ အတ္ထော ပန တတြာပိ ဝိဘဏံပိ ယထာ ဣ

“ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေနာ”တိအာဒိနာ ဓမ္မဝသေန ဝုတ္တော၊ ဝေမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလဿေဝ အဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ အတ္ထော။ပ။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဈာနသမင်္ဂိနော ဝိတက္ကဝိစာရသမင်္ဂိတာဒဿနေန၊ ဈာနဿေဝ စ သဝိတက္ကသဝိစာရတာယ ဝုတ္တတ္တာတိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝိဝေကာတိ ဝိဝေကာ ဟေတုဘူတာတိ ဝိဝေက-သဒ္ဓဿ ဘာဝသာနေတံ သန္ဓာယာဟ။ ဝိဝေကေတိ ကတ္ထုသာနေတံ၊ ကမ္မသာနေတံ ဝါ။ “ဝိဝိတ္ထော”တိ ဟိ ဣမိနာ နိဝရဏေဟိ ဝိနာဘူတော တေဟိ ဝိဝေစိတောတိ စ သာနေဒ္ဓယမ္ပိ သင်္ဂဟိတမေဝါတိ။

၇၂။ ဝိဏယတိတိ တပေတိ၊ ဝဇေတိ ဝါ။ သမ္ပိယာယနလက္ခဏာတိ ပရိ-
တုဿနလက္ခဏာ။ ဝိဏနရသာတိ ပရိဗြူဟနရသာ။ ဖရဏရသာတိ ပဏီတ-
ရူပေဟိ ကာယဿ ဗျာပနရသာ။ ဥဒဂဘာဝေါ ဩဒရုံ။ ခုဒ္ဓိကာ လဟုံ
လောမဟံသနမတ္တံ ကတွာ ဘိန္ဒာ န ပုန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ခဏိကာ ဗဟုလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
ဥဗ္ဗေဂတော ဖရဏာ နိစ္စလတ္တာ၊ စိရဋ္ဌိတိကတ္တာ စ ပဏီတတရာ။ စေတိ-
ယင်္ဂဏံ ဂန္ဓာတိ ပုဏ္ဏဝလိကဝိဟာရေ စေတိယင်္ဂဏံ ဂန္ဓာ။ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာ-
ရမ္မဏဝသေနာတိ ပုဗ္ဗေ မဟာစေတိယံ ဂဟိတာရမ္မဏဝသေန။ ဝိတြ-
ဂေဏ္ဍုကော ဝိစိတြာကာရေန ကတဂေဏ္ဍုကော။ ဥပနိဿယေတိ သမိပေ၊
တဿ ဝါ ဝိဟာရဿ နိဿယဘူတေ၊ ဂေါစရဋ္ဌာနဘူတေတိ အတ္ထော။

သရာဇိရေတိ ဂေဟင်္ဂဏေ။ ပဗ္ဗတသိခရေ ကတစေတိယံ “အာကာသစေတိ-
ယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဂဟိတနိမိတ္တေနောတိ စေတိယဝန္တနံ၊ ဓမ္မဿဝနဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ
“ဓညာ ဝတိမေ”တိအာဒိနာ ဂဟိတကုသလနိမိတ္တေနော ကာရဏဘူတေန။
ဂဟိတံ ဝါ နိမိတ္တံ ဧတေနာတိ ဂဟိတနိမိတ္တံ၊ ဝုတ္တာကာရေန ပဝတ္တစိတ္တံ၊ တေန
ဂဟိတနိမိတ္တေနော စိတ္တေန သဟ။ ပက္ခန္တန္တိ အနုပဝိဋ္ဌံ။ အနုပရိပ္ပုဋ္ဌန္တိ အနု
အနု သမန္တတော ဖုဋ္ဌံ၊ သဗ္ဗသော အနုဝိသုဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။

ပဿဒ္ဓိယာ နိမိတ္တဘာဝေန ဂန္တံ ဂဏ္ဍန္တိ။ ပရိပါစနဝသေန ပရိပါကံ
ဂန္တန္တိ။ အပ္ပနာသမ္ပယုတ္တာဝ ဝီတိ အပ္ပနာသမာဓိပူရိကာ။ ခဏိကသမာဓိ-
ပူရိကာ စ ဥပစာရသမာဓိပူရိကာ စ အပ္ပနာသမာဓိဿ ဝိဇ္ဇရတရာတိ
တဒုဘယံ အနာမသန္တော “တာသု ယာ အပ္ပနာသမာဓိဿာ”တိအာဒိမာဟ။
သမာဓိသမ္ပယောဂံ ဂတာတိ ပုဗ္ဗေ ဥပစာရသမာဓိနာ သမ္ပယုတ္တာ ဟုတွာ
အနုက္ကမေန ဝမ္ဘိတွာ အပ္ပနာသမာဓိနာ သမ္ပယောဂံ ဂတာ။

၇၃။ သုခယတိတိ သုခံ၊ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ လဒ္ဓဿာဒေ ကရေ-
တိတိ အတ္ထော။ သွာယံ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော ပရိယာယလဒ္ဓေါ ဓမ္မတော အညဿ
ကတ္တု နိဝတ္တနတ္ထော၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန ဘာဝသာနေမေဝ လဗ္ဘတိတိ
“သုခနံ သုခ” နှိ ဝုတ္တံ။ ဣဋ္ဌသဘာဝတ္တာ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဝါ
အတ္တနိ သာဒယတိတိ သာတံ ဒ-ကာရဿ တ-ကာရံ ကတွာ။ သာတံ
“မရရ” နှိ ဝဒန္တိ။ သာတံ လက္ခဏံ ဧတဿာတိ သာတလက္ခဏံ။ ဥပဗြူဟနံ
သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ သံဝဇနံ။ ဒုက္ခံ ဝိယ အဝိဿဇ္ဇေတွာ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဝိယ
အနတ္တုပေက္ခိတွာ အနု အနု ဂဏှနံ၊ ဥပကာရိတာ ဝါ အနုဂ္ဂဟော။
ကတ္တုပိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိကေ။ ပဋိလဘတုဋ္ဌိတိ ပဋိလဘာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကတုဋ္ဌိ။
ပဋိလဒ္ဓရသနဘဝနန္တိ ပဋိလဒ္ဓဿ အာရမ္မဏရသဿ အနဘဝနန္တိ
သဘာဝတော ပီတိသုခါနိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတိ။ ယတ္ထ ဝီတိ၊ တတ္ထ သုခန္တိ
ဝိတက္ကဿ ဝိယ ဣတရေန ဝီတိယာ သုခေန အစွန္တသံယောဂမာဟ။ “ယတ္ထ
သုခံ၊ တတ္ထ န နိယမတော ဝီတိ” တိ ဝိစာရဿ ဝိယ ဝိတက္ကေန သုခဿ
ဝီတိယာ အနစွန္တသံယောဂံ။ တေန အစွန္တာနစွန္တသံယောဂိတာယ ဝီတိသုခါနံ
ဝိသေသံ ဒဿေတိ။ ကံ တာရေန္တိ ဧတ္ထာတိ ကန္တာရံ၊ နိရုဒ္ဓကမရုဋ္ဌာနံ။
ဝနမေဝ ဝနန္တိ။ တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေတိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဿ ပဋိလဘာ-
သမယေ၊ ပဋိလဒ္ဓဿ ရသာနဘဝနသမယေ၊ ဝနစ္ဆာယာဒီနံ သဝနဇဿန-
သမယေ၊ ပဝေသပရိဘောဂသမယေ စ။ ပါကဋဘာဝတောတိ ယထာက္ကမံ
ဝီတိသုခါနံ ဝိဘူတဘာဝတော။

ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခန္တိ ဧတ္ထ ပုရိမသ္မိံ အတ္ထေ ဝိဝေကဇန္တိ ဈာနံ ဝုတ္တံ။
ဝီတိသုခသဒ္ဓတော စ အတ္ထိအတ္ထဝိသေသတော “အဿ ဈာနဿ၊ အသ္မိံ ဝါ
ဈာနေ” တိ ဧတ္ထ အ-ကာရေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒုတိယေ ဝီတိသုခမေဝ ဝိဝေကဇံ။
“ဝိဝေကဇံဝီတိသုခ” နှိ စ အညပဒတ္တသမာသော၊ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသဿ စ
အလောပေါ ကတော။ လောပေ ဝါ သတိ “ဝိဝေကဇဝီတိသုခ” နှိ ပါဌောတိ
အယံ ဝိသေသော။

ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ ဧတ္ထ ဥပ-သံ-သဒ္ဓါ “ဥပလဗ္ဘတိ၊ သံဘုဉ္ဇတိ” တိအာဒိသု
ဝိယ နိရုတ္တကာတိ ဒဿေတုံ “ဥပဂန္တာ” တိအာဒိ ဝတွာ ပုန တေသံ
သာတ္တကဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဥပသမ္ပာဒယိတွာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ
ပတွာ၊ သာဓေတွာတိ ဝါ အတ္ထော။ ဣရိယန္တိ ကိရိယံ။ ဝုတ္တိအာဒိနိ တဿေဝ
ဝေဝစနာနိ။ ပါလနာတိ ဟိ ဧကံ ဣရိယာပထဗာဓနံ ဣရိယာပထန္တရေဟိ
ရက္ခဏာ။

ပဉ္စင်္ဂပုဟိနာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၄။ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟိနာနိ ဧတဿာတိ ပဉ္စင်္ဂပုဟိနံ။ “အဂ္ဂဟိတော”တိ ဧတ္ထ အာဟိတ-သဒ္ဓဿ ဝိယ ဝိပုဟိန-သဒ္ဓဿေတ္ထ ပရဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ ဝိပုဟိနန္တိ ဝါ ပဉ္စင်္ဂပုဟိနံ။ နန အညေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ဣမိနာ ဈာနေန ပဟိယန္တိ။ အထ ကဿှ ပဉ္စင်္ဂပုဟိနတာဝ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “**ကိဉ္ဇာဒိ**”တိအာဒိ။ ဈာနလာဘိနောပိ အဈာနသမင်္ဂိကာလေ ဈာန-ပဋိပက္ခလောဘစိတ္တာဒိနံ ပဝတ္တိသမ္ဘာဝတော “**ဈာနက္ခဏေ**”တိ ဝုတ္တံ။ ပဟိ-ယန္တိတိ ဝိဂစ္ဆန္တိ။ နပုဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ **ကေတ္တာရမ္မဏေ**တိ ပထဝီကသိဏာ-ဒိဝသေန ကေသဘာဝေ၊ ကေဂ္ဂတာသင်္ခါတေ ကေတ္တာဝဟေ ဝါ အာရမ္မဏေ။ တန္တိ တံ နာနာဝိသယပလောဘိတံ စိတ္တံ။ **ကာမဓာတုပ္ပဟာနာယာ**တိ နာနာ-ဝိသယသမူပဗျူဠာယ ကာမဓာတုယာ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ ပဋိပဒံ ဈာနံ နပုဋိပဇ္ဇတိ။ နိရုန္တရန္တိ ဝိက္ခေပေန အနန္တရိတံ။ သဟိတန္တိ^၁ အတ္ထော။ **အကမ္မညန္တိ** အကမ္မနိယံ။ ဘာဝနာကမ္မဿ အယောဂုန္တိ အတ္ထော။ **ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စပရေတန္တိ** ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စေန အဘိဘူတံ။ ပရိန္တမတိ အနဝဋ္ဌာနတော၊ အဝဋ္ဌာနဿ သမာဓာနဿ အဘာဝတောတိ အတ္ထော။ **ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပဟတန္တိ** သာတိသယဿ ဝိစာရဿ အဘာဝတော “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ ဘဂဝါ၊ န န ခေါ”တိ၊ “ပထဝီ ပထဝီ”တိအာဒိနာ မနသိကာရေန၊ “ဈာနံ သိယာ န ခေါ၊ န န ခေါ”တိအာဒိနာ စ ပဝတ္တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပ-ဟတံ။ **နာရောဟတိ** အပုဋိပတ္တိနိမိတ္တတ္တာ။ **ဝိသေသေန ဈာနန္တရယကရတ္တာ**တိ သမာဓိအာဒိနံ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝေန ဈာနာဓိဂမဿ အန္တရယကရဏတော။

တေဟိတိ ဈာနာဓိဂမဿ ပစ္စယဘူတေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ။ **အဝိက္ခေ-ပါယ သမ္မာဒိတပ္ပယောဂဿာ**တိ တတော ဧဝံ သမာဓာနာယ နိပ္ပါဒိတ-ဘာဝနာပယောဂဿ။ **စေတသော ပယောဂသမ္ပတ္တိသမ္ဘဝါ**တိ ယထာဝုတ္တ-ဘာဝနာပယောဂသမ္ပတ္တိသမုဋ္ဌာနာ။ **ဝီတိ ဝီဏနံ** ဘာဝနာဝသေန တပုနံ။ **ဥပဗြူဟနံ** ဘာဝနာဝသေန ပရိဝုဋ္ဌိ^၂ စေတသော **ကရောတိ**တိ သမ္ပန္နော။ နန္တိ စိတ္တံ။ **သသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မန္တိ** အဝသိဋ္ဌဇဿာဒိဓမ္မသဟိတံ။ သမံ၊ သမ္မာ စ အာဓိယတိတိ သမ္ပန္နော။ ဣန္ဒြိယသမတာဝသေန သမံ၊ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ။ ဝုရိဘာဝေ လိနုဒ္ဓစ္စာဘာဝေန သမ္မာ စ ဌပေတိတိ အတ္ထော။ ကေဂ္ဂတာ ဟိ သမာဓာနကိစ္စေန စိတ္တံ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ အတ္တာနံ အနဝတ္တာပေန္တိ ဈာနက္ခဏေ သာတိသယံ သမာဟိတေ ကရောတိတိ။ **ဥပ္ပတ္တိဝသေနာ**တိ ယထာပစ္စယံ

ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန။ ဧတေသု ဝိတက္ကာဒိသု ဈာနံ ဥပ္ပန္နံ နာမ ဟောတိ တတ္ထေဝ
ဈာနဝေါဟာရတော။ တေနာဟ “တသ္မာ”တိအာဒိ။ “ယထာ ပနာ”တိ-
အာဒိနာပိ ဥပမာဝသေန တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကရေတိ။

ပကတိစိတ္တတောတိ ပါကတိကကာမာဝစရစိတ္တတော။ သုဝိသဒေနာတိ
သုဠ၊ ဝိသဒေန၊ ပဋ္ဌတရေနာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗာဝယဝဝန္တိ၊
အနဝသေသန္တိ အတ္ထော။ အပ္ပုဋ္ဌန္တိ အသမ္ပုဋ္ဌံ။ အာရမ္မဏေသု ဖုဿိတာတိ
အပ္ပနာဝသေန ပဝတ္တမာနာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ သမန္တတော အာရမ္မဏံ ဖရန္တိ
ဝိယ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဈာနပါဠေ အဂ္ဂဟိတာ
စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဂဟိတာတိ အနုယောဂံ သန္ဓာယ “တတ္ထ စိတ္တေကဂ္ဂတာ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထာတိ တေသု ဈာနဂေသု။ န နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ သရူပတော န နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊
သာမညတော ပန ဈာနဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ။ ဧဝံ ဝုတ္တတ္ထာတိ သရူပပနေဝ
ဝုတ္တတ္ထာ၊ အင်္ဂမေဝ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ သမ္ပန္နော။ ယေန အဓိပ္ပါယေနာတိ
ယေန ဝိတက္ကာဒိဟိ သဟ ဝတ္တန္တံ ဓမ္မံ ဒီပေတုံ တဿ ပကာသနာဓိပ္ပါယေန
“သဝိတက္ကံ သဝိစာရ”န္တိအာဒိနာ ဥဒ္ဓေသော ကတော။ သော ဧဝံ အဓိပ္ပါယော
တေန ဘဂဝတာ ဝိအင်္ဂေ “စိတ္တေကဂ္ဂတာ”တိ နိဒ္ဒိသန္တေန ပကာသိတော။
တသ္မာ သာ ဈာနပါဠေ အဂ္ဂဟိတာတိ န စိန္တေတဗ္ဗံ။

တိရိစ္ဆာန်လောကဝဏ္ဏနာ

၇၅။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေနာတိ ဈာနဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယော-
သာနဝသေန။ လက္ခဏဝသေနာတိ တေသံယေဝ အပ္ပနာယံ လက္ခိတဗ္ဗဘာဝ-
ဝသေန။

တတြာတိ တသ္မိံ ကလျာဏတာလက္ခဏာနံ ဝိဘာဝနေ။ ပဋိပဒါ-
ဝိသုဒ္ဓိတိ ပဋိပဇ္ဇတိ ဈာနံ ဧတေယာတိ ပဋိပဒါ၊ ဂေါတြဘုပရိယောသာနော
ပုဗ္ဗဘာဂိယော ဘာဝနာနယော။ ပရိပန္နတော ဝိသုဇ္ဈနံ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါယ
ဝိသုဒ္ဓိ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ။ သာ ပနာယံ ယသ္မာ ဈာနဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ လဗ္ဘတိ၊
တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ”တိ။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာတိ ဝိသောဓေ-
တဗ္ဗတာဒိနံ အဘာဝတော ဈာနပရိယာပန္နာယ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ
ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ အနုဗြူဟနာ။ သာ ပနာယံ ဝိသေသတော ဈာနဿ ဌိတိက္ခဏေ
လဗ္ဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ”တိ။ သမ္ပဟံသနာတိ
တတ္ထ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနာဒိသာကေဿ ဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန
ပရိယောဒပနာ။ သာ ပန ယသ္မာ ဈာနဿ ဩသာနက္ခဏေ ပါကဋာ

ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာန”န္တိ။ ဣမာနိ တိဏိ လက္ခဏာနီတိ ပရိပန္နတော စိတ္တဿ ဝိသုဇ္ဈနာကာရော၊ မဇ္ဈိမဿ သမထ-
နိမိတ္တဿ ပဋိပဇ္ဇနာကာရော၊ တတ္ထ ပက္ခန္ဓနာကာရောတိ ဣမာနိ တိဏိ
ဈာနဿ အာဒိတော ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အပ္ပနာပတ္တိလက္ခဏာနိ တေဟိ
အာကာရေဟိ ဝိနာ အပ္ပနာပတ္တိယာ အဘာဝတော၊ အသတိ စ အပ္ပနာယ
တဒဘာဝတော။ အာဒိကလျာဏဉ္စေဝ ဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒတ္တာ။ ယထာဝုတ္တေဟိ
လက္ခဏေဟိ သမန္တာဂတတ္တာ၊ သမ္ပန္နလက္ခဏတ္တာ စ တိလက္ခဏသမ္ပန္နန္တိ။
ဣမိနာ နယေန မဇ္ဈပရိယောသာနလက္ခဏာနဉ္စ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမ္ဘရိယတိ ဈာနံ ဧတေနာတိ သမ္ဘာရော၊ နာနာဝဇ္ဇနပရိကမ္ပံ။ သဟ သမ္ဘာ-
ရေနာတိ သသမ္ဘာရော၊ သော ဧဝ သသမ္ဘာရိကော။ ဥပစာရောတိ ကော-
ဝဇ္ဇနပစာရမာဟ။ ပဂ္ဂဟာဒိကိစ္စဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဘာဝနာယ ဧဝ သာမိတတ္တာ
ယာ တတ္ထ ကောဝဇ္ဇနပစာရေ သိဒ္ဓါ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ သာ ဈာနက္ခဏေ ပရိ-
ဗြူဟိတာ နာမ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ နာမ အပ္ပနာ”တိ။
ယထာမိဂတံ ဈာနံ နိဿာယ ယော ပဟဋ္ဌာကာရော စိတ္တဿ ပရိတောသော၊
တံ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန ပဝတ္တံ သန္တာယာဟ “သမ္ပဟံသနာ နာမ ပစ္စဝေက္ခ-
ဏာ”တိ။ ဧကေတိ အဘယဂိရိဝါသိနော။ တေ ဟိ ဧဝံ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိ-
ကေ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ တဒယုတ္တံ။ တထာ ဟိ သတိ အဇ္ဈာနဓမ္မေဟိ ဈာနဿ ဂုဏ-
သံကိတ္တနံ နာမ ကတံ ဟောတိ။ န ဟိ ဘူမန္တရံ ဘူမန္တရပရိယာပန္တံ ဟောတိ။
ပါဠိယာ စေတံ ဝိရုဒ္ဓန္တိ ဒဿေတုံ “ယသ္မာ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ဧကတ္တဂတံ ဝိတ္တန္တိ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဘာဝေန၊ ဧကဂ္ဂတာယ စ သီခါပုတ္တိယာ
တဒနုဂုဏံဧကတ္တံ ဂတန္တိ ဧကတ္တဂတံ၊ သသမ္ပယုတ္တံ အပ္ပနာပတ္တိစိတ္တံ။ တဿေဝ
ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဓတာဒိ အနန္တရမေဝ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဧကသ္မိ-
ယေဝ အပ္ပနာစိတ္တက္ခဏေ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အာဂမန-
ဝသေနာတိ ပရိကမ္ပာဂမနဝသေန။ အနတိဝတ္တနာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဣန္ဒြိ-
ယေကရသတာတဒပဂ္ဂိရိယဝါဟနာသေဝနာနိ သင်္ဂဏာတိ။ ပရိယောဒါ-
ပကဿာတိ ပရိသောကဿ ပဘဿရဘာဝကရဿ။ အနတိဝတ္တနာဒိဘာ-
ဝသေနမေဝ စေတ္ထ ဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တသ္မိန္တိ တသ္မိ ဝါရေ၊ စတုပဉ္စစိတ္တပရိမာဏာယ အပ္ပနာရိတိယန္တိ အတ္ထော။
တတော ပရိပန္နတော။ ဝိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိတိ ယဒိပိ အာဂမနံ ဂဟေတုံ
အဝိသေသေန ဝိယ ဝုတ္တံ၊ ပရိကမ္ပဝိသုဒ္ဓိတော ပန အပ္ပနာရိသုဒ္ဓိ သာတိ-
သယာဝ။ တေနာဟ “ဝိသုဒ္ဓတ္တာ”တိအာဒိ။ အာဝရဏဝိရဟိတံ ဟုတ္တာတိ

ယေနာဝရဏေန အာဝဠတ္တာစိတ္တံ တတော ပုဗ္ဗေ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇိတံ န သက္ကောတိ။ တေန ဝိဝိတ္တံ ဟုတွာ၊ တံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာတိ အတ္ထော။ လိနုဒ္ဓစ္စ- သင်္ခါတာနံ ဥဘိန္တံ အန္တာနံ အနုပဂမနေန မဇ္ဈိမော၊ သဝိသေသံ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဝုပသမနတော သမထော၊ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော နိမိတ္တဉာတိ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ။ တေနာဟ “သမပ္ပဝတ္ထော အပ္ပနာသမာဓိ- ယေဝါ”တိ။ တဒနန္တရံ ပန ပုရိမစိတ္တန္တိ တဿ အပ္ပနာစိတ္တဿ အနန္တရပစ္စယ- ဘူတံ ပုရိမံ စိတ္တံ၊ ဂေါတြဘူစိတ္တန္တိ အတ္ထော။ ကေသန္တတိ ပရိဏာမနယေနာတိ ယထာ “တဒေဝ ဒီရံ ဒဓိသမ္ပန္နံ”န္တိ။ ဧဝံ သတိပ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဘာဝဘေဒေ၊ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝဘေဒေ စ ကေဝိယံ ဧဝံ သန္တတိယာ ပရိဏာမူပဂမန- နယေန ကေတ္တနယဝသေန။ တထတ္တန္တိ တထဘာဝံ အပ္ပနာသမာဓိဝသေန သမာဟိတဘာဝံ။ ဧဝံ ပဋိပန္နတ္တာတိ ဝုတ္တာကာရေန ပဋိပဇ္ဇမာနတ္တာ။ ယသ္မိဉ္စ ခဏေ တထတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံယေဝ ခဏေ တထတ္တ- ပဂမနေန အပ္ပနာသမာဓိနာ သမာဟိတဘာဝူပဂမနေန တတ္ထ ပက္ခန္တတိ နာမ။ ပုရိမစိတ္တေတိ အပ္ပနာစိတ္တဿ ပုရိမသ္မိံ စိတ္တေ ဂေါတြဘူစိတ္တေ။ ဝိဇ္ဇမာနာ- ကာရနိပ္ပေါဒိကာတိ တသ္မိံ စိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနာနံ ပရိပန္နုရိသုဒ္ဓိမဇ္ဈိမသမထပဋိ- ပတ္တိပက္ခန္တနာကာရာနံ နိပ္ပေါဒိကာ၊ တေနာကာရေန နိပ္ပဇ္ဇမာနာတိ အတ္ထော။ တေယေဝ ဟိ အာကာရာ ပစ္စယဝိသေသတော ဈာနက္ခဏေ နိပ္ပဇ္ဇမာနာ “ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ”တိ လဒ္ဓသမညာ ဈာနဿ တံ ဝိသေသံ နိပ္ပေါဒေန္တာ ဝိယ ဝုတ္တာ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝါတိ အတ္တလာဘဝေလာယမေဝ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ တေ အာကာရာ နိပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အာဟ “အာဂမနဝသေနာ”တိ။

တဿာတိ စိတ္တဿ။ “ဝိသုဒ္ဓိံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ”တိ ပါဠိယံ^၁ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာ- နေန အာဂတာတိ “ဈာပေါရံ အကရောန္တော”တိ အာဟ။ သမထပဋိပတ္တိ- တထတ္တပဂမနဉ္စ ဣမ သမထဘာဝါပတ္တိယေဝါတိ အာဟ “သမထဘာဝ- ဝမနေနာ”တိ။ ကိလေသသံသဂ္ဂံ ပဟာယ ကေတ္တေန ဥပဋ္ဌိတဿာတိ ပုဗ္ဗေ “ကထံ န ခေါ ကိလေသသံသဂ္ဂံ ပဇဟေယျ”န္တိ ပဋိပန္နဿ ဣဒါနိ သမထပဋိ- ပတ္တိယာ တဿ ပဟိနတ္တာ ကိလေသသင်္ဂဏိကာဘာဝေန ကေတ္တေန ဥပဋ္ဌိတဿ ဈာနစိတ္တဿ။ ပရိပန္နုရိသုဒ္ဓိမဇ္ဈိမသမထပဋိပတ္တိပက္ခန္တနေဟိ ဝုဒ္ဓိပတ္တိယာ အနု- မြူဟိတေ ဈာနစိတ္တေ လဒ္ဓေါကာသာ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ သမ္ပယုတ္တေသု သမဝါဟိတဘာဝေန ပဝတ္တမာနာ တေ အနုမြူဟေန္တိ ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ “တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာယ ကိစ္စဝသေန ဥပေက္ခာနုမြူဟနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

၁-၃၉-၁၆၇-ပိဋကေ၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ၊

ယေ ပနေတေ ယုဂနဒ္ဓမ္မောတိ သမ္ပန္နော။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဈာနစိတ္တေ။ အညမညာနတိဝတ္တနဝသေန ကိစ္စကရဏတော ယုဂေ နဒ္ဓါ ဗဒ္ဓါ ဝိယ ယုဂ-
နဒ္ဓါ။ ဝိမုတ္တိရသေနာဘိ ဝိမုစ္စနကိစ္စေန၊ ဝိမုစ္စနသမ္ပတ္တိယာ ဝါ။ သေ ယောဂီ။
ဝါဟယတိတိ ပဝတ္တေတိ။ အဿာတိ ဈာနစိတ္တဿ။ တသ္မိံ ခဏေတိ ဘင်္ဂကွ-
ဏေ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အတိတေ ဟိ ဌိတိက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ အာသေဝနာ
ပဝတ္တတိ နာမ။ တေ အာကာရာတိ အညမညာနတိဝတ္တနာဒယော တတ္ထ ဓမ္မာနံ
ပဝတ္တိအာကာရ။ အာသေဝနာပိ ဟိ အာသေဝနပစ္စယဘာဝိနံ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိ-
အာကာရေယေဝ။ သံကိလေသဝေါဒါနေသုတိ သမာဓိပညာနံ သမရသ-
တာယ အကရဏံ ဘာဝနာယ သံကိလေသော၊ ကရဏံ ဝေါဒါနံ။ တထာ
သေသေသုပိ။ ဧဝမေတေသု သံကိလေသဝေါဒါနေသု တံ တံ အာဒိနဝံ
ဒေါသံ အာနိသံသံ ဂုဏံ ပုရေတရံ ပါဠိဟာရိယဉာဏေန ဒိသ္မာ ယထာ
အညမညာနတိဝတ္တနာဒယော ဟောန္တိ၊ တထာ ဘာဝနာယ သမ္ပဟံသိ-
တတ္ထာ တေနော ဉာဏေန ဝိသောမိတတ္ထာ။ ဝိသောဓနံ ဟေတ္ထ သမ္ပဟံသနံ။
တေ အာကာရာ ယသ္မာ နိပ္ပန္နာ၊ တသ္မာ “ဓမ္မာနံ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဂုတ္တ”န္တိ
လက္ခဏသံဝဏ္ဏနာယ အာဒိမ္မိ ဂုတ္တံ နိဂမနဝသေန ဒဿေတိ။

“ယသ္မာ ဥပေက္ခာဝသေန ဉာဏံ ပါကင်္ခံ ဟောတိ”တိ ကော သမ္ပန္နော။ ကသ္မာ
သမ္ပဟံသနာဝ ပရိယောသာနန္တိ ဂုတ္တာ၊ န ဥပေက္ခာနဗြူဟနာတိ စောဒနံ
သန္ဓာယ “တတ္ထ ယသ္မာ ဥပေက္ခာဝသေန ဉာဏံ ပါကင်္ခံ ဟောတိ”တိ ဂုတ္တံ။
တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဘာဝနာစိတ္တေ။ ဥပေက္ခာဝသေန ဉာဏံ ပါကင်္ခံ ဟောတိတိ
အပ္ပနာကာလေ ဘာဝနာယ သမပ္ပဝတ္တိယာ၊ ပဋိပက္ခဿ စ ပဟာနတော
ပဂ္ဂဟာဒိသု ဗျာပါရဿ အကာတဗ္ဗတော အဇ္ဈုပေက္ခနာဝ ဟောတိ။ ယံ
သန္ဓာယ ဂုတ္တံ “သမယေ စိတ္တဿ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ ဝိသုဒ္ဓိံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခ-
တိ”တိ စ အာဒိ။ သာ ပနာယံ အဇ္ဈုပေက္ခနာ ဉာဏဿ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ
ဟောတိ၊ ဝိသေသတော ဉာဏသာနေတ္တာ အပ္ပနာဗျာပါရဿာတိ ဖလေန
ကာရဏာနုမာနဉာယေန။ ယသ္မာ ဥပေက္ခာဝသေန ဉာဏံ ပါကင်္ခံ ဟောတိ၊
တသ္မာ ဉာဏကိစ္စဘူတာ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနန္တိ ဂုတ္တာတိ သမ္ပန္နော။

ဣဒါနိ ယထာဂုတ္တမတ္တံ ပါဠိယာ သမတ္ထေတုံ “ယထာဟာ”တိ အာဒိ ဂုတ္တံ။
တထာပဂ္ဂဟိတံ စိတ္တန္တိ ယထာ ဘာဝနာစိတ္တံ ကောသဇ္ဇပက္ခေ န ပတတိ၊
တထာ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ ဗဟုလီကာရဝသေန ပဂ္ဂဟိတံ။
သာရဏံ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ ပဂ္ဂဏန္တေနာပိ သမာဓိဿ ဝိရိယသမတောယော-
ဇနဝသေန ပဂ္ဂဟိတတ္တာ သက္ကစ္စံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပက္ခော

ဩကာသံ လဘတိ။ တံ ပန အဇ္ဈပေက္ခနံ ဥပေက္ခာဝသေန ပုဗ္ဗေ ပဝတ္ထပါရိ-
ဟာရိယပညာဝသေန အပ္ပနာပညာယ ကိစ္စာဓိကတာတိ အာဟ “ပညာ-
ဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ”တိ။ တဿ အဓိမတ္တတ္တာ ဧဝံ အဇ္ဈ-
ပေက္ခန္တဿေဝ နာနာသဘာဝေဟိ နိဝရဏပမုခေဟိ ကိလေသေဟိ အပ္ပနာ-
စိတ္တံ ဝိမုတ္တတိ။ ဝိမောက္ခဝသေန ဝိမုတ္တနဝသေန။ ပညာဝသေနာတိ ပုဗ္ဗေ
ပဝတ္ထပါရိဟာရိယပညာဝသေန။ ဝိမုတ္တတ္တာတိ နာနာကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ
ဧဝံ။ တေ ဓမ္မာ သဒ္ဓါဒယော၊ ဝိသေသတော သဒ္ဓါပညာဝိရိယသမာဓ-
ယော စ ဧကေသာ သမာနကိစ္စာ ဟောန္တိ။ ဧဝမယံ ဣန္ဒြိယာနံ ဧက-
ရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ နိပ္ပဇ္ဇမာနာ ဉာဏဗျာပါရေတိ အာဟ “ဉာဏကိစ္စာတု
သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာန”န္တိ။ ဧဝံ တိဝိဓာယ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိယာ လဒ္ဓ-
ဝိသေသာယ တိဝိဓာယ ဥပေက္ခာနုဗ္ဗဟနာယ သာတိသယံ ပညိန္ဒြိယဿ
အဓိမုတ္တဘာဝေန စတုဗ္ဗိဓာပိ သမ္ပဟံသနာ သိဇ္ဈတိတိ အာဂမနုပေက္ခာ ဉာဏ-
ကိစ္စဝသေန ဒသပိ အာကာရာ ဈာနေ ဧဝံ ဝေဒိတဗျာ။

ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာတိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ၊ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာမတ္တံ ဝါ ပဌမန္တိ
ဣဒန္တိ အတ္ထော။ တေန ဒေသနာက္ကမံ ဥလ္လိင်္ဂေတိ။ “ပဌမံ ဥပုန္နန္တိ ပဌမ”န္တိ ဣဒိနာ
ပဋိပတ္တိက္ကမံ၊ ဥပုန္နန္တိ ဟိ အဓိဂတန္တိ အတ္ထော။ “ပဌမံ သမာပဋိတဗ္ဗန္တိ ပဌမ”န္တိ
ဣဒံ ပန န ဧကန္တလက္ခဏန္တိ အဋ္ဌကထာယံ၊ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ ဣဓ န ဂဟိတံ။
အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနန္တိ ဒုဝိဓေ ဈာနေ ဣဓာဓိပ္ပေတဇ္ဈာနမေဝ
ဒဿေတုံ “အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနတော”တိ ဝုတ္တံ။ ပထဝိကသိဏသင်္ခါတဿ
အတ္တနော အတ္တနော အာရမ္မဏဿ ရူပံ ဝိယ စက္ခုနာ ဥပနိဇ္ဈာယနတော။ ပစ္စ-
နိကဗျာပနတောတိ နိဝရဏာဒိနံ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဒဟနတော ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန
ပဇာဟနတော။ သကလဋ္ဌေနာတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ကတေ ဝါ အကတေ ဝါ
ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဂဟိတေ ပထဝိဘာဂေ ပထဝိမဏ္ဍလေ သကလာရမ္မဏကရဏဋ္ဌေန။
န ဟိ တဿ ဧကဒေသမာရမ္မဏံ ကရိယတိ။ ပထဝိကသိဏသန္နိဿယတာယ
နိမိတ္တံ ပထဝိကသိဏံ ယထာ “မဇ္ဇာ ဥက္ကုဋ္ဌိ ကရေန္တိ”တိ။ တံသဟစရဏတော
ဈာနံ ပထဝိကသိဏံ ယထာ “ကုန္တာ ပစရန္တိ”တိ။

စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒနဝဏ္ဏနာ

၇၆။ လက္ခဏာနေ ဌိတံ သရေန ဝါလံ ဝိဇ္ဈတိတိ ဝါလဝေဓိ။ ဣဓ ပန
အနေကဓာဘိန္တဿ ဝါလဿ အံသုံ ဝိဇ္ဈန္တော “ဝါလဝေဓိ”တိ အဓိပ္ပေတော။

တေန ဝါလဝေဓိနာ။ သူဒေနာတိ ဘတ္တကာရေန။ “အာကာရာ ပရိဂ္ဂဟေ-
တဗ္ဗာ”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္တံ ဝိဝေသိတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ သုကုသလောတိ သုဠု ဆေကော။ ဓနုဂ္ဂဟောတိ ဣဿာသော။
ကမ္မန္တိ ယောဂျုံ။ အတ္တန္တပဒါနန္တိ ဝိဇ္ဈနကာလေ အတ္တမနဝသေန ပဝတ္တ-
ပဒါနံ။ အာကာရန္တိ ဓနုဇိယာသရာနံ ဂဟိတာကာရံ။ ပရိဂ္ဂဟေယျာတိ
ဥပဓာရေယျ။ ဘောဇနသပ္ပာယာဒယောတိ အာဒိ-သဒ္ဓေါ အဝုတ္တာကာရာနမ္ပိ
သင်္ဂါဟကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန ဥတုဘာဝနာနိမိတ္တာဒိနမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟေယျံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ တသ္မိန္တိ တသ္မိံ တရုဏသမာဓိမ္ပိ။

ဘတ္တာရန္တိ သာမိနံ၊ ဘတ္တဝေတ္တနာဒိဟိ ပေါသကန္တိ အတ္ထော။ ပရိဝိ-
သန္တောတိ ဘောဇနော။ တဿ ရုစိတွာ ဘုဉ္ဇနာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ
တဿ ဥပနာမေန္တောတိ ယောဇနာ။ အယမ္ပိ ယောဂီ။ အဓိဂတက္ခဏေ
ဘောဇနာဒယော အာကာရေတိ ပုဗ္ဗေ ဈာနဿ အဓိဂတက္ခဏေ ကိစ္စ-
သာဓကေ ဘောဇနာဒိဂတေ အာကာရေ။ ဂဟေတွာတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ
သလ္လက္ခေတွာ။ နဋ္ဌေ နဋ္ဌေ သမာဓိမ္ပိ ပုနပ္ပုနံ အပ္ပနာယ။

မဟာနသဝိဇ္ဇာပရိစယေန ပဏ္ဍိတော။ တတ္ထ ဝိသဒဉ္ဇာဏတာယ
ဗျတ္တော။ ဌာနပ္ပတ္တိကကောသလ္လယောဂေန ကုသလော။ နာနစ္စယေဟိတိ
နာနစ္စယေဟိ နာနာသဘာဝေဟိ၊ နာနာရသေဟိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ
“အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိ”တိအာဒိ။ သူပေဟိတိ ဗျဉ္ဇနေဟိ။ အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိတိ အဗ္ဗိလ-
ကောဌာသေဟိ၊ ယေ ဝါ အဗ္ဗိလရသာ ဟုတွာ အဂ္ဂဘူတာ၊ တေဟိ စတုရမ္ပိ-
လာဒိမိဿေဟိ။ ဧသ နယော တိတ္ထကဂ္ဂါဒိသုပိ။ ခါရိကေဟိတိ ဝါတိဂ်ဏ-
ကဠိရာဒိမိဿေဟိ။ နိမိတ္တန္တိ အာကာရံ ရုစ္စနဝသေန ဘုဉ္ဇနာကာရံ။ ဥဂ္ဂဏှာ-
တိတိ ဥပရူပရိ ဂဏှာတိ ဥပဓာရေတိ။ ဣမဿ ဝါ သူပေယျဿ အတ္ထာယ
ဟတ္ထံ အဘိဟရတိ။ အဘိဟာရာနန္တိ အဘိဓုခေန ဟရိတဗ္ဗာနံ ပဏှာကာရာနံ၊
ပူဇာဘိဟာရာနံ ဝါ။ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ “ဧဝံ မေ စိတ္တံ သမာဟိတံ
အဟောသိ”တိ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ သလ္လက္ခေတိ။

သမာဓိပရိပန္နာနန္တိ သမာဓိဿ ပရိပန္နဘူတာနံ။ ဓမ္မာနန္တိ ကာမစ္ဆန္တာဒိ-
နိဝရဏဓမ္မာနံ။ သုဝိသောဓိတတ္တာတိ သုဠု ဝိသောဓိတတ္တာ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနဝ
သမ္ပဒေဝ ပဟိနတ္တာတိ အတ္ထော။ ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒိဟိတိ အာဒိ-
သဒ္ဓေန အသုဘမနသိကာရနေက္ခမ္မာနိသံသပစ္စဝေက္ခဏာဒိနိ သင်္ဂဏှာတိ။

နေက္ခမ္ပဂုဏဒဿနေနာပိ ဟိ တဿ ဝိဗန္ဓဘူတေ ကာမန္တန္တေ အာဒိနဝေါ
ဝိသေသတော ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ။ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လန္တိ ကာယဒရထံ
သာရဒ္ဓကာယတံ။ တေန ကာယစိတ္တာနံ သာရမ္ပနိမိတ္တဿ ဗျာပါဒနိဝရဏဿ
န ဝိသောဓေနမာဟ။ အာရမ္ပဓာတုမနသိကာရာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝိရိယ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂနိမိတ္တာနံ၊ အာလောကသညာဒိနဉ္စ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သမထ-
နိမိတ္တမနသိကာရာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာနံ မ္မောနံ
သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အညေပိ သမာဓိပရိပန္နောတိဝိစိကိစ္ဆာဋ္ဌာနိယေ၊ မဒမာနာ-
ဒိကေ စ သန္ဓာယာဟ။ အာသယန္တိ ဝသနကသုသိရံ။ သုပရိသုဒ္ဓန္တိ အာသင်္ဂ-
နိယတ္တာဘာဝေန သုဋ္ဌု ပရိသုဒ္ဓိ။ ဧတ္တာဟ— နန စာယံ ပဂေဝ ကာမာ-
ဒိနဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သမထပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဥပစာရက္ခဏေယေဝ ဈာနေန
နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ၊ အထ ကသ္မာ ပုန ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒိ
ဂဟိတန္တိ? သစ္စမေတံ။ တံ ပန ပဟာနမတ္တန္တိ ဈာနဿ စိရဋ္ဌိတိယာ အတိ-
သယပဟာနတ္ထံ ပုန ဂဟိတံ။

ဥဒ္ဓစ္စ ဖိဒ္ဓန္တိ ကုက္ကုစ္စံ၊ ထိနဉ္စ တဒေကဋ္ဌတာယ ဂဟိတမေဝါတိ ကတွာ
ဝုတ္တံ။ သုဒ္ဓန္တဂတောတိ သုပရိသုဒ္ဓပရိယန္တိ သဗ္ဗသော ဝိသောဓိတကောဏ-
ပရိယန္တိ ဥယျာနံ ဂတော။ တဟိံ ရမေတိ တသ္မိံ ဈာနေ ရမေယျ ဒိဝသဘာ-
ဂမ္ဘိ ဈာနသမဂ္ဂိ ဧဝ ဘဝေယျ။

နိတ္တဘာဝနာဝေပုလ္လတ္တန္တိ သမာဓိဘာဝနာယ ဝိပုလဘာဝါယ။ ယထာ ဟိ
ဘာဝနာဝသေန နိမိတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဧဝမဿ ဘာဝနာဝသေနောဝ ဝနနမ္ဘိ။
တသ္မာ ကေင်္ဂလာဒိဝသေန နိမိတ္တံ ဝဇေန္တဿ ပုနပျုနံ ဗဟုလိကာရေန ဈာနံ
ဘာဝနာပိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “နိတ္တဘာဝနာ-
ဝေပုလ္လတ္တန္တိ ယထာလန္တံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝဇေတဗ္ဗ”န္တိ။ တဿာတိ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တဿ။

နိမိတ္တဝရနနယဝဏ္ဏနာ

၇၇။ တတြာတိ သာမိအတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ၊ တဿာတိ အတ္ထော။ အဝဇေတွာ-
တိ ယထာ ကုမ္ဘကာရော မတ္တိကာယ ပတ္တံ ကရောန္တော ပဌမံ အပရိစ္ဆိန္နိတွာဝ
ပတ္တံ ဝဇေတိ။ ဧဝံ ပတ္တဝရနယောဂေန ပတ္တဝရနယုတ္တိယာ အဝဇေတွာ
ပူဝိကဿ ပူဝဝဇနံ။ ဘတ္တဿ ဥပရိ ဘတ္တပက္ခိပနံ ဘတ္တဝဇနံ။ ဝတ္တဿ
တိန္တဿ အဉ္ဇနာဒိ ဒုဿဝဇနံ။ ပစ္စေကံ ယောဂ-သဒ္ဓေါ ယောဇေတဗ္ဗော။

ဝိသုဒ္ဓိ-၃၊ ၁-၁၂—န-ဗု-သ

အပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ န ဝဇေတဗ္ဗံ သပရိစ္ဆေဒေ ဧဝံ ဘာဝနာပဝတ္တိတော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သန္တကေ နော အနန္တကေ”တိ။

ဟံသပေါတကာတိ ဇဝနဟံသပေါတကာ။ ဥက္ကလံ ဥန္တတဋ္ဌာနံ။ ဝိကူလံ နိန္ဒဋ္ဌာနံ။ နဒိသောတေန ကတံ ဝိဒုဂ္ဂံ နဒိဝိဒုဂ္ဂံ။ ဝိသမာကာရေန ဌိတော ပဗ္ဗတပဒေသော ပဗ္ဗတဝိသမော။

ဣလနိ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏာဗာဟုလ္လေန ဝိဘူတဘာဝတော။ ဒုဗ္ဗလနိ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ပဂုဏဗလဝဘာဝဿ အနာပါဒိကတ္တာ။ ဥပရိ ဥဿုက္ကနာယာတိ ဘာဝနာယ ဥပရိ အာရောဟနာယ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဓိဂမာယာတိ အတ္ထော။

ပဗ္ဗတေယျာတိ ပဗ္ဗတေ ဗဟုလစာရိနိ။ အခေတ္တညူတိ အဂေါစရညူ။ သမာဓိပရိပန္နာနံ ဝိသောဓနာနဘိညာတာယ ဗာလော။ ဈာနဿ ပဂုဏဘာဝါပါဒနဝေယျတ္တိယဿ အဘာဝေန အဗျတ္တော။ ဥပရိဈာနဿ ပဒဋ္ဌာနဘာဝါနဝဗောဓေန အခေတ္တညူ။ သဗ္ဗထာပိ သမာပတ္တိကောသလ္လာဘာဝေန အကုသလော။ သမာဓိနိမိတ္တဿ ဝါ အနာသေဝနာယ ဗာလော။ အဘာဝနာယ အဗျတ္တော။ အဗဟုလိကာရေန အခေတ္တညူ။ သမ္ပဒေဝ အနဓိဋ္ဌာနတော အကုသလောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဥဘတော ဘဋ္ဌောတိ ဥဘယတော ဈာနတော ဘဋ္ဌော။ သော ဟိ အပ္ပဂုဏတာယ န သုပ္ပတိဋ္ဌိတတာယ သဉ္ဇဿာဟောပိ ဝိနာသတော၊ အသာမတ္တိယတော စ ဈာနဗ္ဗယတော ပရိဟိနော။ ဝိက္ခဝသိနာတိ အာသေဝိတဝသိနာ။

ပဉ္စဝသီကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈။ ဝသနံ ဝသီတိ ဓာတုနိဒ္ဒေသတာယ ကိရိယာနိဒ္ဒေသောတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ဝသီယော”တိ၊ ယထာရူပိ ပဝတ္တိယောတိ အတ္ထော။ အာဝဇ္ဇနာယ ဝသီ၊ အာဝဇ္ဇနာဝသေန ဝါ ဝသီ အာဝဇ္ဇနဝသီ။ ဈာနံ အာဝဇ္ဇိတုံ ယတ္ထ ယတ္ထ ပဒေသေ ဣစ္ဆာ ယတ္ထိစ္ဆကံ။ ယဒါ ယဒါ၊ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဝါ ဈာနဂေါ ဣစ္ဆာ ယဒိစ္ဆကံ။ သာဝ ယာဝ ဣစ္ဆာ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ ဒ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ “ယာဝါ”တိ စ ဣဒံ ဗဟူနံ ဇဝနဝါရာနံ နိရန္တရံ ဝိယ တထာပဝတ္တနံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ န ဧကမေဝ။ သော ဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒမိတ္တက္ခဏောတိ။ အာဝဇ္ဇနာယ ဒန္တာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ ဝုတ္တနယေန ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဌာနေ ယဒါ

ယဒါ ယံ ကိဉ္စိ ဈာနင်္ဂံ အာဝဇ္ဇေနဿ ယထိစ္ဆိတံ ကာလံ အာဝဇ္ဇနာယ အာဝဇ္ဇနပ္ပဝတ္တိယာ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ ဝိတ္တာယိတတ္ထံ၊ စိရယိတတ္ထံ ဝါ နတ္ထိ။ ဧဝံ အာဝဇ္ဇနဝသီ သိဒ္ဓါ နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သေသာတိ ဝုဠာနအဓိဋ္ဌာန-
ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီယော။

အင်္ဂသမုဒါယဘာဝတော ဈာနဿ ဈာနေ အာဝဇ္ဇနဝသီ နိပ္ပါဒေတု-
ကာမေန ပဋိပါဋိယာ ဈာနင်္ဂါနိ အာဝဇ္ဇေတဗ္ဗာနီတိ အာဟ “ပဌမံ ဝိတက္ကံ
အာဝဇ္ဇယတော”တိ။ ယဒိပိ အာဝဇ္ဇနမေဝေတ္ထ ဣစ္ဆိတံ အာဝဇ္ဇနဝသီယာ
အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အာဝဇ္ဇနာယ ပန ဥပ္ပန္နာယ ဇဝနေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ တာနိ စ ခေါ
အာဝဇ္ဇနတပ္ပရတာယ စိတ္တာဘိနိဟာရဿ ယထာဝဇ္ဇိတဈာနင်္ဂါရမ္မဏာနိ
ကတိပယာနေဝ ဟောန္တိ၊ န ပရိပုဏ္ဏာနီတိ ဝုတ္တံ “ဝိတက္ကာရမ္မဏာနေဝ
စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ”တိ။ စတ္တာရိ တိက္ခိန္ဓိယဿ။ ပဉ္စ နာတိ-
တိက္ခိန္ဓိယဿာတိ ဒဠဗ္ဗံ။ နိရုန္တရန္တိ ဝိသဘာဂေဟိ နိရုန္တရံ။ အယံ ပနာတိ
ဘဝင်္ဂဒယန္တရိတာ စတုဇဝနစိတ္တာ ယထာဝုတ္တာ အာဝဇ္ဇနဝသီ။ အညေသံ
ဝါ ဓမ္မသေနာပတိအာဒိနံ။ ဧဝူပေ ကာလေတိ ဥဠာယ သမုဠာယ လဟုတရံ
အာဝဇ္ဇနဝသီနိဗ္ဗတ္တနကာလေ။ သာ စ ခေါ ဣတ္ထရာ ပရိတ္တကာလာ၊ န သတ္ထု
ယမကမဟာပါဋိဟာရိယေ ဝိယ စိရတရပ္ပဗန္ဓဝတိ။ တထာ ဟိ တံ သာဝကေဟိ
အသာဓာရဏံ ဝုတ္တံ။ အဓိဂမေန သမံ သသမ္ပယုတ္တဿ ဈာနဿ သမ္မာ
အာပဇ္ဇနံ ပဋိပဇ္ဇနံ သမာပဇ္ဇနံ၊ ဈာနသမင်္ဂိတာ။

သီဃန္တိ ဧတ္ထ သမာပဇ္ဇိတုကာမတာနန္တရံ ဒွိသု ဘဝင်္ဂေသု ဥပ္ပန္နေသု
ဘဝင်္ဂံ ဥပစ္ဆိန္နိတွာ ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ သမာပဇ္ဇနံ သီဃံ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ။
အယဉ္စ မတ္ထကပ္ပတ္တာ သမာပဇ္ဇနဝသီ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနာယံ လဟ္လတိ။ ယံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သော ခေါ အဟံ အဂ္ဂိဝေဿန တဿာ ဧဝ ကထာယ
ပရိယောသာနေ တသ္မိယေဝ ပုရိမသ္မိ သမာဓိနိမိတ္တေ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ
သဏ္ဌပေမိ သန္တိသာဒေမိ ဧကောဒိ ကရောမိ သမာဒဟာမိ ယေနဿုဒံ နိစ္စကပ္ပံ
ဝိဟရာမိ”တိ။ ဣတော သီဃတရာ ဟိ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ နတ္ထိ။ ဇုဏှာယ
ရတ္တိယာ နဝေါရောပိတေဟိ ကေသေဟိ ကပေါတကန္တရာယံ ဝိဟရန္တဿ
အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ယက္ခေန မဟန္တဗ္ဗိ ပဗ္ဗတကူဋံ ပဒါလေတုံ
သမတ္ထေ ပဟာရေ သီသေ ဒိန္နေ သမာပဇ္ဇနမ္ပေတ္ထ နိဒ္ဒေသေတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ
ဝက္ခတိ “တဒါ ထေရော တဿ ပဟရဏသမယေ သမာပတ္တိံ အပ္ပေသီ”တိ။
ပါဠိယံ ပန “အညတရံ သမာဓိံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသိန္နော”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမေ ပန

ထေရာ “သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနသမကာလံ တေန ပဟာရော ဒိန္နော”တိ ဝဒန္တိ။

အတ္တရာမတ္တန္တိ အင်္ဂုလိဖောဋ္ဌမတ္တံ ခဏံ။ ဌပေတုန္တိ သေတု ဝိယ သိသ-
သောတာယ နဒိယာ ဩဃံ ဝေဂေန ပဝတ္တိတုံ အဒတွာ ယထာဝုတ္တက္ခဏံ ဈာနံ
ဌပေတုံ သမတ္တတာ။ အဘိဘုယျ ဌပနံ၊ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိယာတိ ဝါ အဓိဋ္ဌာနံ။ တတ္ထ
ဝသီ အဓိဋ္ဌာနဝသီ။ တထေဝ လဟုံ ဝုဋ္ဌာတုန္တိ အတ္တရာမတ္တံ ဝါ ဒသတ္တရာမတ္တံ
ဝါ လဟုံ ခဏံ ဈာနသမင်္ဂီ ဟုတွာ ဈာနတော ဝုဋ္ဌာတုံ သမတ္တတာ။ ဘဝင်္ဂ-
စိတ္တုပ္ပတ္တိယေဝ ဟေတ္တ ဈာနတော ဝုဋ္ဌာနံ နာမ။ ဧတ္ထ စ ယထာ “တ္ထေကမေဝ
ခဏံ ဈာနံ ဌပေဿာမိ”တိ ပုဗ္ဗပရိကမ္မဝသေန အဓိဋ္ဌာနသမတ္တတာ အဓိဋ္ဌာန-
ဝသီ၊ ဧဝံ “တ္ထေကမေဝ ခဏံ ဈာနသမင်္ဂီ ဟုတွာ ဈာနတော ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ”တိ
ပုဗ္ဗပရိကမ္မဝသေန ဝုဋ္ဌာနသမတ္တတာ ဝုဋ္ဌာနဝသီ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ယာ သမာပတ္တိ
“ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ”တိ ဝုစ္စတိ။ တဒုဘယဒဿနတ္တန္တိ အဓိဋ္ဌာနဝုဋ္ဌာနဝသီ-
ဒဿနတ္တံ။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ နိဗ္ဗိတပဗ္ဗတေ တဿ ဝိဝရေ။ ကိဉ္ဇာပိ ဧကံယေဝ တံ
အဘိညာစိတ္တံ ယေန ပဗ္ဗတံ နိဗ္ဗိနေယျ၊ အဘိညာပါဒကဿ ပန ဈာနဿ
လဟုတရံ ဌပနံ၊ ဝုဋ္ဌာနဉ္စ ဣဓ နိဒဿိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “တ္ထေကာ ဣဒ္ဓိမန္တာ ဧကံ
ဥပဋ္ဌာကံ ဂရုဋ္ဌတော ရက္ခိတုံ န သက္ခိယံ”တိ ဂါရယှာ အဿာမ။

အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနီတိ အာဝဇ္ဇနဝသီဘာဝါယ ယထာက္ကမံ ဝိတက္ကာဒိနံ
ဈာနင်္ဂါနံ အာဝဇ္ဇနာယ ပရတော ယာနိ ဇဝနာနိ ပဝတ္တာနိ၊ တာနိ ဧတသံ
ပစ္စဝေက္ခဏာနိ။ ယဒဂ္ဂေန အာဝဇ္ဇနဝသီသိပ္ပိ၊ တဒဂ္ဂေန ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ-
သိပ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒုတိယဈာနကထာဝတ္ထနာ

၇၉။ နိဝရဏပ္ပဟာနဿ တပ္ပဌမတာယ အာသန္တနိဝရဏပစ္စတ္တိကာ။ ထူလံ
နာမ ဝိပုလဗ္ဗိ ဖေဂ္ဂ၊ ဝိယ သုခဘူနိယန္တိ အာဟ “ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ အင်္ဂုဗ္ဗ-
လာ”တိ။ သန္တတော မနသိ ကရိတွာတိ ပဌမဈာနံ ဝိယ အနောဋ္ဌာရိကင်္ဂတ္တာ၊
သန္တဓမ္မသမင်္ဂိတာယ စ “သန္တ”န္တိ မနသိ ကတွာ။ ယေ ဟိ ဓမ္မာ
ဒုတိယဈာနေ ဝီတိသုခါဒယော၊ ကာမံ တေ ပဌမဈာနေပိ သန္တိ၊ တေဟိ ပန
တေ သန္တတရာ စေဝ ပဏီတတရာ စ ဘဝန္တိတိ။ နိကန္တိန္တိ နိကာမနံ၊

အပေက္ခန္တိ အတ္ထော။ ပရိယာဒါယာတိ ခေပေတွာ။ စက္ကာရိ ပဉ္စာတိ ဝါ-
သဒ္ဓေါ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တေဿ အတ္ထိတိ ဒုတိယဇ္ဈာနိကံ။
ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝါတိ ပဌမဇ္ဈာနေ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိယေဝ၊ ပရိကမ္ဘာဒိနာမကာ-
နိတိ အတ္ထော။

၈၀။ ဂူပသမာတိ ဂူပသမဟေတု၊ ဂူပသမောတိ စေတ္တ ပဟာနံ
အဓိပ္ပေတံ၊ တဉ္စ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ။ အတိက္ကမော အတ္တတော ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ
အနုပ္ပါဒေါတိ အာဟ “သမတိက္ကမာ”တိအာဒိ။ ကတမေသံ ပနေတ္ထ ဝိတက္က-
ဝိစာရာနံ ဂူပသမော အဓိပ္ပေတော၊ ကိံ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ၊ ဥဒါဟု ဒုတိယ-
ဇ္ဈာနိကာနန္တိ။ ကိဉ္စေတ္ထ ယဒိ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ၊ နတ္ထိ တေသံ ဂူပသမော။ န
ဟိ ကဒါဗိ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိတက္ကဝိစာရာရဟိတံ အတ္ထိ။ အထ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနံ၊
ဧဝမ္ပိ နတ္ထေဝ ဂူပသမော၊ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ တေသံ တတ္ထ အဘာဝတောတိ?
ဝုစ္စတေ—ယေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ ပဌမဇ္ဈာနဿ ဩဋ္ဌာရိကတာ၊ တေသံ
သမတိက္ကမာ ဒုတိယဿ ဈာနဿ သမဓိဂမော၊ န သဘာဝတော အနော-
ဋ္ဌာရိကာနံ ဖဿာဒိနံ သမတိက္ကမာတိ အယမတ္ထော “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ
ဂူပသမာ”တိ ဧတေန ခိပိတော။ တသ္မာ “ကိံ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ ဝိတက္က-
ဝိစာရာနံ ဂူပသမော ဣဓာဓိပ္ပေတော၊ ဥဒါဟု ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနံ”န္တိ ဒေသိ
စောဒနာ အနောကာသာဝ။ ယသ္မာ ဒိဋ္ဌာဒိနဝဿ တံတံဈာနက္ခဏေ
အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနံ ဂူပသမနံ အဓိပ္ပေတံ။ ဝိတက္ကာဒယော ဧဝ ဈာနင်္ဂဘူတာ
တထာ ကရိယန္တိ၊ န တံသမ္ပယုတ္တာ ဖဿာဒယော၊ တသ္မာ ဝိတက္ကာဒိနံယေဝ
ဂူပသမာဒိဝစနံ ဉာယာဂတံ။ ယသ္မာ ပန ဝိတက္ကာဒိနံ ဝိယ တံသမ္ပယုတ္တ-
ဓမ္မာနမ္ပိ ဧတေန “ဧတံ ဩဋ္ဌာရိက”န္တိ အာဒိနဝဒဿနံ သုတ္တေ အာဂတံ၊
တသ္မာ အဝိသေသေန ဝိတက္ကာဒိနံ၊ တံသဟဂတာနဉ္စ ဂူပသမာဒိကေ
ဝတ္တဗ္ဗေ ဝိတက္ကာဒိနံယေဝ ဂူပသမော ဝုစ္စမာနော အဓိကဝစနံ အညံ အတ္ထံ
ဗောဓေတိတိ ကတွာ ကိဉ္စ ဝိသေသံ ဒိပေတိတိ ဒသေတုံ အဋ္ဌကထာယံ
“ဩဋ္ဌာရိကဿ ပနာ”တိအာဒိ ဂဟိတန္တိ ဣဓ “ယေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ဝိတိယာ စ ဝိရာဂါ”တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။
တသ္မာ ဝိတက္ကဝိစာရပိတိသုခသမတိက္ကမဝစနာနိ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကင်္ဂ-
သမတိက္ကမာ ဒုတိယာဒိအဓိဂမဒိပကာနိတိ တေသံ ဧကဒေသဘူတံ ဝိတက္က-
ဝိစာရသမတိက္ကမဝစနံ တံဒိပကံ ဝုတ္တံ။ ဝိသုံ ဝိသုံ ဌိတေပိ ဟိ ဝိတက္ကဝိစာရ-
သမတိက္ကမဝစနာဒိကေပဟေယျင်္ဂနိဒ္ဒေသတာသာမညေန စိတ္တေန သမူဟတော
ဂဟိတေ ဝိတက္ကဝိစာရဂူပသမဝစနဿ တဒေကဒေသတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အယဉ္စ

အတ္ထော အဝယဝေန သမုဒါယောပလက္ခဏနယေန ဝုတ္တော။ အထ ဝါ
ဝိတက္ကဝိစာရပုပသမဝစနေနေဝ တံသမတိက္ကမာ ဒုတိယာဓိဂမဒိပကေန ပီတိ-
ဝိရာဂါဒိဝစနာနံ ပီတိအာဒိသမတိက္ကမာ တတိယာဒိအဓိဂမဒိပကတာ ဒိပိတာ
ဟောတိတိ တဿ တံဒိပကတာ ဝုတ္တော။

နိယကဇ္ဈတ္တမဓိပ္ပေတံ န အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တာဒိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ဝိဘဏ်
ပနာ”တိအာဒိ။ နိလဝဏ္ဏယောဂတော နိလဝတ္ထံ ဝိယာတိ နိလယောဂတော
ဝတ္ထံ နိလံ ဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယေန သမ္ပသာဒနေန ယောဂါ ဈာနံ
သမ္ပသာဒနံ။ တသ္မိံ ဒဿိတေ “သမ္ပသာဒနံ ဈာနံ”န္တိ သမာနာဓိကရဏ-
နိဒ္ဒေသေနော တံယောဂါ ဈာနေ တံသဒ္ဓပ္ပဝတ္ထိ ဒဿိတာတိ အဝိရောဓော
ယုတ္တော။ ဧကောဒိဘာဝေ ကထန္တိ ဧကောဒိမ္ပိ ဒဿိတေ ဧကောဒိဘာဝံ
ဈာနန္တိ သမာနာဓိကရဏနိဒ္ဒေသေနော ဈာနဿ ဧကောဒိဝနုနတာ ဝုတ္တော
ဟောတိတိ စေ? “ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဧကောဒိဿ နိဒ္ဒေသော
န ကာတဗ္ဗော သိယာတိ ဧကောဒိဘာဝသဒ္ဓေါ ဧဝ သမာဓိမ္ပိ ပဝတ္တော
သမ္ပသာဒနသဒ္ဓေါ ဝိယ ဈာနေ ပဝတ္တတိတိ ယုတ္တံ။ ဣမသ္မိန္ဒ အတ္ထဝိကဗ္ဗေတိ
“စေတသော သမ္ပသာဒယတိ”တိ ဧတသ္မိံ ပက္ခေ “စေတသော”တိ စ
ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ပုရိမသ္မိန္တိ “သမ္ပသာဒနယောဂတော ဈာနံ
သမ္ပသာဒနံ”န္တိ ဝုတ္တပက္ခေ။ စေတသောတိ သမ္ပန္နော သာမိဝစနံ။

သေဋ္ဌောပိ လောကေ “ဧကော”တိ ဝုစ္ဆတိ “ယာဝ ပရေ ဧကောဟံ တေ”
ကရောမိ”တိအာဒိသု။ ဧကော အဒုတိယော “ဧကောကီတိ ခုဒ္ဒကေဟိ
ဇိတ”န္တိအာဒိသု အသဟာယတ္ထောပိ ဧက-သဒ္ဓေါ ဒိဋ္ဌောတိ အာဟ “ဧကော
အသဟာယော ဟုတွာ”တိ။ သဒ္ဓါဒယောပိ ကာမံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ သာဓာ-
ရဏတော, အသာဓာရဏတော စ ပစ္စယာ ဟောန္တိယေဝ။ သမာဓိ ပန
ဈာနက္ခဏေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ ဣန္ဒြကရဏေန သာတိဿယံ
ပစ္စယော ဟောတိတိ ဒဿေန္တော “သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ။ပ။အဓိဝစနံ”န္တိ အာဟ။

“သမ္ပသာဒနံ, စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ ဝိသေသနဒ္ဓယံ ဈာနဿ
အတိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန ဂဟိတံ။ သွာယမတိသယော ယထာ ဣမသ္မိံ
ဈာနေ လဗ္ဘတိ၊ န တထာ ပဌမဇ္ဈာနေတိ ဣမံ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ “နနု
စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာရမ္မဏေ အာဟနနပရိယာဟနနဝသေန, အနုမဇ္ဇန-
အနုယောဇနဝသေန စ ပဝတ္တမာနာ ဓမ္မာ သတိပ နိဝရဏပ္ပဟာနေန

ကိလေသကာလုသိယာပဂမေ သမ္ပယုတ္တာနံ ကဉ္စိ ခေါဘံ ကရောန္တာ ဝိယ
တေဟိ စ တေ န သန္တိသိန္နာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ “ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန န
သုပ္ပသန္တ”န္တိ။ ခုဒ္ဒိကာ ဦးမိယော ဝိစိယော။ မဟတိယော တရုဂ်။ သတိဝိ
ဇ္ဈန္တိယသမတ္တေ၊ ဝိရိယသမတာယ စ တေနော ခေါဘေန၊ သမ္ပသာဒါဘာဝေန
စ သမာဓိဝိ န သုဋ္ဌ၊ ပါကဋော ဗဟလေ ဝိယ ဇလေ မစ္ဆော။ ယထာ-
ဝုတ္တက္ခောဘော ဧဝ ပလိဗောဓော။ ဧဝံ ဝုတ္တေနာတိ ယဿာ သဒ္ဓါယ
ဝသေန သမ္ပသာဒနံ၊ ယဿာ စ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ဝသေန ဧကောဒိဘာဝန္တိ
စ ဈာနံ ဝုတ္တံ။ တာသံ ဧဝ “သဒ္ဓဟနာ”တိအာဒိနာ ပဝတ္တိအာကာရဿ
ဝိသေသဝိဘာဝနာဝသေန ဝုတ္တေန။ တေန ဝိဘင်္ဂပါဌေန။ “သမ္ပသာဒန-
ယောဂတော၊ သမ္ပသာဒနတော ဝါ သမ္ပသာဒနံ၊ ဧကောဒိ ဘာဝေတိတိ
ဧကောဒိဘာဝန္တိ ဈာနံ ဝုတ္တံ”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ န ဝိရုဇ္ဈတိ။
ယထာ ပန အဝိရောဓော၊ သော ဝုတ္တော ဧဝ။

၈၁။ သန္တာတိ သမံ နိရောဓံ ဂတာ။ သမိတာတိ ဘာဝနာယ သမံ
ဂမိတာနိရောဓိတာ။ ဝုပသန္တာတိ တတော ဧဝ သုဋ္ဌ၊ ဥပသန္တာ။ အတ္တင်္ဂတာတိ
အတ္တံ ဝိနာသံ ဂတာ။ အပ္ပတ္တင်္ဂတာတိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဍေတွာ ဝုတ္တံ။
အပ္ပိတာတိ ဝိနာသံ ဂမိတာ။ သောသိတာတိ ပဝတ္တိသင်္ခါတဿ သန္တာနဿ
အဘာဝေန သောသံ သုက္ခဘာဝံ ဣတာ။ ဗျန္တိကတာတိ ဝိဂတန္တကတာ။

အယမတ္ထောတိ ဘာဝနာယ ပဟိနတ္တာ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ အဘာဝေါ။
စောဒကေန ဝုတ္တမတ္တံ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ ပရိဟရိတုံ “ဧဝမေတံ သိဒ္ဓေါဝါယ-
မတ္ထော”တိ ဝတွာ “န ပနေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တေန္တိ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ
ဝုပသမာ”တိ ဧတံ ဝစနံ။ တဒတ္ထဒီပကန္တိ တဿ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္တသင်္ခါ-
တဿ အတ္ထဿ ဒီပကံ။ အယဉေတ္ထ အတ္ထော—ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိအဓိဂမူပါယ-
ဒီပကေန အဇ္ဈတ္တသမ္ပသာဒနတာယ၊ စေတသော ဧကောဒိဘာဝတာယ စ
ဟေတုဒီပကေန၊ အဝိတက္ကအဝိစာရဘာဝဟေတုဒီပကေန စ ဝိတက္ကဝိစာရ-
ဝုပသမဝစနေနေဝ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝေါ ဒီပိတောတိ ကိံ ပုန အဝိတက္က-
အဝိစာရဝစနေန ကတေနာတိ? န၊ အဒီပိတတ္တာ။ န ဟိ ဝိတက္ကဝိစာရဝုပ-
သမဝစနေန ဝိတက္ကဝိစာရာနံ အပ္ပဝတ္တိ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရေသု ဟိ
တဏှာပ္ပဟာနံ ဧတေသံ ဝုပသမနံ၊ ယေ စ သင်္ခါရေသု တဏှာပ္ပဟာနံ
ကရောန္တိ၊ တေသု မဂ္ဂေသု၊ ပဟိနတဏှေသု စ ဇလေသု သင်္ခါရပဝတ္တိ ဟောတိ

ဝေ၊ ဧဝမေဝိဓာပိ ဝိက္ခန္တိတဝိတက္ကဝိစာရတဏှဿ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ ဝိတက္က-
ဝိစာရသမ္ပယောဂေါ ပုရိမေန န နိဝါရိတော သိယာတိ တံ နိဝါရဏတ္ထံ၊
အာဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိအတိက္ကမောဝ တေသံ ဝူပသမောတိ ဒဿနတ္ထဉ္စ
“အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဌမဗ္ဗိတိ ပဌမံ ဈာနဗ္ဗိ။

“ဒုတိယံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ ဒုတိယ”န္တိ ဝတ္တံ၊ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ န တထာ ဣမဿ
ဝိတက္ကဝိစာရတိ ယထာ ပဌမဇ္ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေ နိဝရဏာနိ ပဟိယန္တိ၊
တထာ ဣမဿ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေ ဝိတက္ကဝိစာရ န ပဟိယန္တိ
အသံကိလိဋ္ဌသဘာဝတ္တာ၊ ဥပစာရဘာဝနာယ စ တေ ပဟာတုံ အသမတ္ထ-
ဘာဝတော။ ယဒိပိ တာယ တေသု တဏှာ ပဟိယတိ၊ န ပန သဝိသေသံ။
သဝိသေသဉ္စိ တတ္ထ တဏှာပ္ပဟာနံ အပ္ပနာယ ဧဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ
“အပ္ပနာက္ခဏေယေဝါ”တိအာဒိ။ ပဟာနင်္ဂတာပိ အတိသယပ္ပဟာနဝသေ-
နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာ နိဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနဿ။ တဿှာတိ ယဿှာ
တိဝင်္ဂမေဝေတံ ဈာနံ၊ တဿှာ။ တန္တိ ဝိဘင်္ဂေ ဝစနံ။ ရထဿ ပဏ္ဍုကမ္မလံ
ဝိယ သမ္ပသာဒေါ ဈာနဿ ပရိက္ခာရော၊ န ဈာနင်္ဂန္တိ အာဟ “သပရိက္ခာရံ
ဈာနံ ဒဿေတု”န္တိ။

တတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂။ ဥပ္ပိလာဝိတန္တိ ကာမဉ္ဇာယံ ပရိဂ္ဂဟေသု အပရိစ္စတ္တပေမဿ အနာ-
ဒိနဝဒဿိနော တဏှာသဟဂတာယ ဝီတိယာ ပဝတ္တိအာဂ္ဂာရော၊ ဣမ ပန
ဒုတိယဇ္ဈာနဝီတိ အဓိပ္ပေတာ။ တထာပိ သဗ္ဗသော ဝီတိယံ အဝိရတ္တံ၊ သာပိ
အနုဗန္ဓေယျာတိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပိလာဝိတံ ဝိယာတိ ဝါ ဥပ္ပိလာဝိတံ။ အာဒိနဝံ ဟိ
တတ္ထ ပါကုဋတရံ ကတွာ ဒဿေတုံ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၈၃။ ဝိရဇ္ဇနံ ဝိရာဂေါ။ တံ ပန ဝိရဇ္ဇနံ နိဗ္ဗိန္နနမုခေန ဟိဋ္ဌနံ ဝါ တပ္ပဋိဗဒ္ဓ-
ရာဂပ္ပဟာနံ ဝါတိ တဒုဘယံ ဒဿေတုံ “ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဝီတိယာ ဝိရဇ္ဇနံ
ဝါ သမတိက္ကမော ဝါ”တိ အာဟ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယာတိ “ယဒေဝ တတ္ထ
ဝီတိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ။ သမ္ဘိဏ္ဍနံ သမုစ္စယော။

မဂ္ဂေါတိ ဥပါယော။ တဒဓိဂမောယာတိ တတိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ။

၈၄။ ဥပပတ္တိတောတိ သမဝါဟိတဘာဝေန ပတိရူပတော။ ဈာနပေက္ခာပိ
သမဝါဟိတမေဝ အန္တောနိတံ ကတွာ ပဝတ္တတိတိ အာဟ “သမံ ပဿတိ”တိ။

ဝိသင်္ခါယာတိ ပရိဗျတ္တာယ သံကိလေသဝိဂမေန။ ဝိပုလာယာတိ မဟတိယာ သာတိသယံ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တိယာ။ ထာမဂတာယာတိ ဝိတိဝိဂမေန ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ။

ပရိသုဒ္ဓပကတိ ခိဏာသဝပကတိ နိက္ခိလေသတာ။ သတ္တေသု ကမ္မဿ-
ကတာဒဿနဟေတုကော သမဘာဝဒဿနာကာရော မဇ္ဈတ္တာကာရော
ဗြဟ္မဝိဟာရူပေက္ခာ။

သဟဇာတဓမ္မာနန္တိ နိဗ္ဗါရဏေ သာမိဝစနံ။ သမပ္ပဝတ္တိယာ ဘာဝနာယ
ဝိတိပဋိပန္နာယ အလိနာနုဒ္ဓတာ နိရဿာဒတာယ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု
ဗျာပါရာဘာဝတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ။

ဥပေက္ခာနိမိတ္တန္တိ ဣ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခပါတရဟိတံ မဇ္ဈတ္တံ ဝိရိယံ ဥပေက္ခာ။
တဒေဝ တံ အာကာရံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တေတဗ္ဗဿ တာဒိသဿ ဝိရိယဿ
နိမိတ္တဘာဝတော ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ ဘာဝနာယ သမပ္ပဝတ္တိကာလေ ဥပေက္ခိယ-
တိတိ ဥပေက္ခာ၊ ဝိရိယမေဝ ဥပေက္ခာ ဝိရိယူပေက္ခာ။

“ပဌမံ ဗျာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ နိဝရဏေ ။ပ။ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ အာကိဉ္ဇညာယတနသညံ ပဋိသင်္ခါ သန္တိ-
ဌနာ ပညာ သင်္ခါရပေက္ခာသု ဉာဏ”န္တိ၊ ဝေမာဂတာ ဣမာ အဋ္ဌ သမာဓိ-
ဝသေန ဥပ္ပဇန္တိ။ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဥပ္ပါဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ
အာယူဟနံ ပဋိသန္တိံ ဂတိံ နိဗ္ဗတ္တိံ ဥပပတ္တိံ ဇာတိံ ဇရံ ဗျာဓိံ မရဏံ
သောကံ ပရိဒေဝံ ဥပါယာသံ။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ ဥပ္ပါဒံ
ပဝတ္တံ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဥပ္ပါဒံ။ပ။ ဥပါယာသံ။ပ။ အရဟတ္တ-
ဖလသမာပတ္တတ္ထာယ သုညတာဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ အနိမိတ္တဝိဟာရ-
သမာပတ္တတ္ထာယ ဥပ္ပါဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္တိံ ဂတိံ နိဗ္ဗတ္တိံ
ဥပပတ္တိံ ဇာတိံ ဇရံ ဗျာဓိံ မရဏံ သောကံ ပရိဒေဝံ ဥပါယာသံ ပဋိသင်္ခါ
သန္တိဌနာ ပညာ သင်္ခါရပေက္ခာသု ဉာဏ”န္တိ၊ ဝေမာဂတာ ဣမာ ဒသ
ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇန္တိ။ ဣ ၈ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ နိဝရဏ-
ဝိတုက္ကဝိစာရာဒိနိ ပဋိသင်္ခါယ သဘာဝတော ဥပပရိက္ခိတွာ သန္တိဌာနဝသေန
တိဌမာနာ နိဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါသန္တိဌနာ ဒိဌာဒိနဝတ္တာ တေသံ ဂဟဏေ
ဥပ္ပါဒနေ အဇ္ဈုပေက္ခန္တိ ဝိပဿနာပညာ ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥပေက္ခာ။

တတ္ထ ဥပ္ပါဒန္တိ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ ခန္ဓာနံ ဣမ ဥပ္ပတ္တိမာဟ။ ပစ္စိတ္တန္တိ တထာဥပ္ပန္နဿ ပဝတ္တိ။ နိမိတ္တန္တိ သဗ္ဗမ္ဘိ တေဘူမကသင်္ခါရဂတံ နိမိတ္တဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနတော။ အာယူဟနန္တိ အာယတံ ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ။ ပဋိသန္ဓိန္တိ အာယတံ ဥပ္ပတ္တိ။ ဂတိန္တိ ယာယ ဂတိယာ သာ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။ နိဗ္ဗတ္တိန္တိ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တနံ။ ဥပပတ္တိန္တိ “သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ”တိ ဧတ္ထ “ဥပပန္နဿာ”တိ ဝုတ္တရိပါကပ္ပဝတ္တိ။ ဇာတိန္တိ ဇရာဒိနံ ပစ္စယဘူတံ ဘဝ-ပစ္စယာ ဇာတိ။ ဇရာဗျာဓိမရဏာဒယော ပါကဋ္ဌာ ဝေ။ ဧတ္ထ စ ဥပ္ပါဒါ-ဒယော ပဉ္စေဝ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏဿ ဝိသယဝသေန ဝုတ္တာ၊ သေသာ တေသံ ဝေဝစနဝသေန။ “နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဇာတိ”တိ ဣဒဉ် ဒွယံ ဥပ္ပါဒဿ စေဝ ပဋိသန္ဓိယာ စ ဝေဝစနံ၊ “ဂတိ၊ ဥပပတ္တိ စာ”တိ ဣဒံ ဒွယံ ပဝတ္တဿ၊ ဇရာဒယော နိမိတ္တဿာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန မဂ္ဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတာ စတဿော၊ တထာ ဖလသမာပတ္တိယာ စတဿော၊ သုညတဝိဟာရအနိမိတ္တ-ဝိဟာရဝသေန ဒွေတိ ဒသ သင်္ခါရပေက္ခာ။

ယာတိ ဝိပဿနာပညာ။ ယဒတ္တိတိ ယံ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယံ ဥပလက္ခတိ။ ယံ ဘူတန္တိ ယံ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဘူတံ ခန္ဓပဉ္စကံ။ တံ ပဇာဟတိတိ အနိစ္စာ-နုပဿနာဒိဟိ နိစ္စသညာဒယော ပဇာဟန္တော သမ္ပဒေဝ ဝိဋ္ဌာဒိနဝတ္တာ တပုဋ္ဌိ-ဗဒ္ဓန္တိရဂပ္ပဟာနေန ပဇာဟတိ၊ ယထာ အာယတံ အာဒါနံ န ဟောတိ၊ တထာ ပဋိပတ္တိယာ ပဇာဟတိ။ တထာဘူတော စ တတ္ထ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ။ ဝိစိနနေတိ အနိစ္စာဒိဝသေန သမ္ပသနေပိ။

သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ သမပ္ပဝတ္တိဟေတုတာယ သမဝါဟိတဘူတာ။ နိဝရဏ-ဝိတက္ကဝိစာရာဒိသဗ္ဗပစ္စနိကေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ သဗ္ဗပစ္စနိကပရိသုဒ္ဓါ။ တေသံ ဝုပသန္တတ္တာ ပစ္စနိကဝုပသမနေပိ အဗျာပါရဘူတာ အဗျာပါရဘာဝေန ပဝတ္တာ၊ အဗျာပါရတံ ဝါ ပတ္တာ။

ယဒိ အတ္တတော ဧကော၊ ကထမယံ ဘေဒေါတိ အာဟ “တေန တေနာ”တိအာဒိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ သတိပိ သဘာဝတော အဘေဒေ ယေဟိ ပန ပစ္စယဝိသေသေဟိ သွာယမိမာသံ အဝတ္တာဘေဒေါ၊ တေသံ ဧကန္တိ အပ္ပဝတ္တိတော န တာသံ အဘေဒေါ၊ ဧကန္တိ ဝါ ပဝတ္တိ၊ တသ္မာ။ တေနာဟ “ယတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ”တိအာဒိ။

ဧကိဘာဝေါတိ ဧကေတော။ သတိပဋိ မဇ္ဈတ္တဘာဝသမညေ ဝိသယ-
ဘေဒေန ပနဿာ ဘေဒေါ။ ယမတ္ထံ သန္ဓာယ “**ကိစ္စဝသေန ဝိဝေသိန္နာ**”တိ
ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေန္တော “**ယထာ ဟိ**”တိအာဒိမာဟ။ **အယံ**
ဝိပဿနပေက္ခာ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ပါဠိယံ “**ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ၊ တံ ပဇဟတိ၊**
ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ”တိ။ တတ္ထ ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတန္တိ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ တံ မုဉ္ဇိတုကမျ-
တာဉ္ဇဏေန ပဇဟတိ။ ဒိဋ္ဌသောဝတ္ထိကတ္တယဿ သဗ္ဗလက္ခဏာဝိစိနနေ ဝိယ
ဒိဋ္ဌလက္ခဏတ္တယဿ ဘူတဿ သင်္ခါရလက္ခဏာဝိစိနနေ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ။
သင်္ခါရနံ အနိစ္စာဒိလက္ခဏဿ သုဒိဋ္ဌတ္တာ တေသံ ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တဘူတယ
ဝိပဿနပေက္ခာယ သိဒ္ဓါယ တထာ ဒိဋ္ဌာဒီနဝါနံ တေသံ ဂဟဏေပိ အဇ္ဈု-
ပေက္ခနာ သိဒ္ဓါဝ ဟောတိ၊ သဗ္ဗသော ဝိသင်္ခါရနိန္ဒတ္တာ အဇ္ဈာသယဿ။

အနာဘောဂရသတိ ပဏိတသုခေပိ တသ္မိံ အဝနတိပဋိပက္ခကိစ္စာတိ
အတ္ထော။ အဗျာပါရပစ္စုပ္ပန်နာတိ သတိပဋိ သုခပါရမိပုတ္တိယံ တသ္မိံ သုခေ
အဗျာဝဋ္ဋာ ဟုတ္တာ ပစ္စုပ္ပတိဋ္ဌတိ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ ဝါ တတ္ထ အဗျာပါရံ ပစ္စုပ္ပ-
ပေတိတိ အတ္ထော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ခေါဘံ၊ ဥပ္ပိလဝဉ္စ အာဝဟန္တေဟိ
ဝိတက္ကာဒိဟိ အဘိဘူတတ္တာ **အပရိဗျတ္တံ**။ တတ္ထ တတြမဇ္ဈတ္တဘူတယ **ကိစ္စံ**။ တဒ-
ဘာဝတော **ဣဒံ ပရိဗျတ္တံ**။

နိဋ္ဌိတာ “ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ”တိ ဧတဿ

သဗ္ဗသော အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

၈၅။ “**သရတိတိ သတော**”တိ ပဒဿ ကတ္ထုသာဓနတမာဟ။ သမ္ပဇာနာ-
တိတိ သမ္ပဒေဝ ပဇာနာတိ။ သရဏံ စိန္တနံ ဥပဋ္ဌာနံ လက္ခဏမေတိဿာတိ
သရဏလက္ခဏာ။ သမ္ပဿနပဋိပက္ခော အသမ္ပဿနံ၊ တံ ကိစ္စံ ဧတိဿာတိ
အသမ္ပဿနရသ။ ကိလေသေဟိ အာရက္ခာ ဟုတ္တာ ပစ္စုပ္ပတိဋ္ဌတိ၊ တတော
ဝါ အာရက္ခံ ပစ္စုပ္ပပေတိတိ အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ။ အသမ္ပယုနံ သမ္ပဒေဝ
ပဇာနနံ၊ သမ္မောဟပဋိပက္ခော ဝါ အသမ္မောဟော။ တိရဏံ ကိစ္စဿ
ပါရဂမနံ။ **ပဝိစယော** ဝိမံသာ။

ကာမံ ဥပစာရဇ္ဈာနာဒိနိ ဥပါဒါယ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနာနိပိ သုခုမာနေဝ၊
ဣဒံ ပနဥပရိဇ္ဈာနံ ဥပါဒါယ “**ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ**”တိ ဝုတ္တံ။ သာ စ ဩဋ္ဌာရိကတာ
ဝိတက္ကာဒိထူလင်္ဂတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေစိ “ဗဟုစေတသိကတာယာ”တိ စ

ဝဒန္တိ။ ဂတိ သုခါ ဟောတိ တတ္ထ ဈာနေသုတိ အဓိပ္ပါယော။ အဗျတ္တံ တတ္ထ သတိသမ္ပဇဉ်ကိစ္စံ “ဣဒံ နာမ ဒုက္ကရံ ကရိယတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဿ အဘာဝတော။ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပ္ပဟာနေန သုခုမတ္တာတိ အယမတ္ထော ကာမံ ဒုတိယဇ္ဈာနေပိ သမ္ဘဝတိ၊ တထာပိ ယေဘုယျေန အဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန ဝတ္တမာနေသု ဝီတိသုခေသု ဝီတိသင်္ခါတဿ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂဿ ပဟာနေန သုခုမတာယ ဣမ သာတိသယော သတိသမ္ပဇဉ်ဗျာပါရေတိ ဝုတ္တံ “ပုရိသဿာ”တိအာဒိ။ ပုနဒေဝ ဝီတိံ ဥပဂစ္ဆေယျာတိ ဟာနဘာဂိယံ ဈာနံ သိယာ ဒုတိယဇ္ဈာနမေဝသမ္ပဇေယျာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဝီတိသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာ”တိ။ “ဣဒဉ္စ အတိမရရံ သုခ”န္တိ တတိယဇ္ဈာနသုခံ သန္ဓာယာဟ။ အတိမရရတာ စဿ ပဟာသောဒဂျသဘာဝါယ ဝီတိယာ အဘာဝေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဒန္တိ “သတော, သမ္ပဇာနော”တိ ပဒဒ္ဓယံ။

တသ္မာ တေမတ္တံ ဒဿေန္တောတိ ယသ္မာ တဿ ဈာနသမင်္ဂါနော ယံ နာမကာယေန သမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ တံ သော ပဋိသံဝေဒေယျ။ ယံ ဝါ တန္တိ အထ ဝါ ယံ တံ ယထာဝုတ္တံ နာမကာယသမ္ပယုတ္တံ သုခံ။ တံသမုဋ္ဌာနေန တတော သမုဋ္ဌိတေန အတိပဏီတေန ဂူပေန အဿ ဈာနသမင်္ဂါနော ဂူပကာယော ယသ္မာ ဖုဋ္ဌော။ ယဿ ဂူပကာယဿ ဖုဋ္ဌတ္တာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတောပိ ဈာနသမင်္ဂါ ကာယိကံ သုခံ ပဋိသံဝေဒေယျ။ တသ္မာ ဧတံ စေတသိကကာယိကသုခပဋိသံဝေဒနသင်္ခါတံ အတ္တံ ဒဿေန္တော “သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ အာဟာ”တိ ယောဇနာ။ အယဉ္ဇေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော— နာမကာယေန စေတသိကသုခံ, ကာယိကသုခဟေတုဂူပသမုဋ္ဌာပနေန ကာယိကသုခဉ္စ ဈာနသမင်္ဂါ ပဋိသံဝေဒေတိတိ ဝုစ္စတိ။ ဖုဋ္ဌတ္တာတိ ဗျာပိတတ္တာတိ အတ္ထော။ ယထာ ဟိ ဥဒကေန ဖုဋ္ဌသရိရဿ တာဒိသေနာတိပစ္စနိကေ ဝါတာဒိဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဖုဋ္ဌေ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေမေတေဟိ ဖုဋ္ဌသရိရဿာတိ။ အပရော နယော— သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ ဧတ္ထ ကထမာဘောဂေန ဝိနာ သုခပဋိသံဝေဒနာတိ စောဒနာယံ “ကိဉ္စာပိ။ပ။ ဧဝံ သန္တေပိ”တိ။ ယသ္မာ တဿ နာမကာယေန သမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ တသ္မာ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ ယောဇနာ။ ဣဒါနိ သဘာပိ အာဘောဂေန သုခပဋိသံဝေဒနံ ဒဿေတုံ “ယံ ဝါ တ”န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဂဇိ။ ယန္တိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော၊ ယသ္မာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ယံဈာနဟေတု”တိ။ “အာစိက္ခန္တိ”တိအာဒိနိ ပဒါနိ ကိတ္တနတ္တာနိတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ပသံသန္တိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ။ ကိန္တိတိ ပသံသနာကာရပုစ္ဆာ။

ဒေါသေသု ဌာနေသု သတိဂူဟဏေနေဝ သမ္ပဇေညမ္ပိ ဂဟိတံ ဟောတီတိ ဣမ ပါဠိယံ သတိယာ ဝေ ဂဟိတတ္တာ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ “သတိမာ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ၊ “သမ္ပဇာနော”တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္တာ ဝါ။

ဈာနက္ခန္ဓာ စေတသိကသုခမေဝ လဗ္ဘတီတိ “သုခံ နာမကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ”တိ စ ဝုတ္တံ။ ဓတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာတိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနကထာဟိ အဝိသေသော၊ ဝိသေသော စ ဝုတ္တောတိ။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာဝတ္ထုနာ

၈၇။ ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိတဝိသေသံ ဒဿေန္တော “အယံ ပန ဝိသေသော”တိ ဝတ္တာ “ယဿာ”တိအာဒိမာဟ။ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော န ဟောတိ၊ အနိဋ္ဌေ ဌာနေ ပဒန္တရသင်္ဂဟိတဿ အာသေဝနပစ္စယတ္တာဘာဝတော။ အဒုက္ခမသုခေါယ ဝေဒနာယ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ သာတိသယံ သုခဝိရာဂဘာဝနာ-ဘာဝတော။ တာနီတိ အပ္ပနာဝိထိယံ ဇဝနာနိ သန္ဓာယာဟ။

၈၈။ “ပုဗ္ဗေဝါ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ကဒါ ပန တေသံ ပဟာနံ ဟောတီတိ စောဒနာယံ အာဟ “စတုန္တံ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခန္ဓာ”တိ။ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ ပဟာနက္ခန္ဓမော နာမ ပဟာယကဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိပဋိပါဋိ။ တေန ပန ဝုစ္စမာနေ “ဒုက္ခံ ဒေါမနဿ သုခံ သောမနဿ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ ကသ္မာ ဣတော အညထာ ဝစနန္တိ အာဟ “ဣန္ဒြိယဝိဘဏ်”တိအာဒိ။ အထ ကသ္မာ ဈာနေသွေဝ နိရောဓော ဝုတ္တောတိ သမ္ပန္နော။

ကတ္ထ ဝုပ္ပန္တံ ဒုက္ခိန္ဒြိယန္တိ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပန္တံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ။ ကတ္ထ စ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတီတိ နိရောဓဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆတိ။ တေန “ကတ္ထာ”တိ ပုစ္ဆာယံ၊ “တ္ထော”တိ ဝိသုဇ္ဇနေပိ ဟေတုမိ ဘုဗ္ဗဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဈာနာနုဘာဝနိမိတ္တံ ဟိ အနုပ္ပဇ္ဇန္တံ “ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတီ”တိ ဝုတ္တံ။ အတိသယနိရောဓော သုဠု ပဟာနံ ဥဇုပဋိပက္ခေန ဝူပသမော။

နာနာဝဇ္ဇနေတိ ယေန အာဝဇ္ဇနေန အပ္ပနာဝိထိ၊ တတော ဘိန္ဓာဝဇ္ဇနေ၊ အနေကာဝဇ္ဇနေ ဝါ။ အပ္ပနာဝိထိယဉ္စိ ဥပစာရော ကောဝဇ္ဇနေ၊ ဣတရော အနေကာဝဇ္ဇနေ အနေကက္ခတ္တံ ပဝတ္တနတော။ ဝိသမနိသဇ္ဇာယ ဥပ္ပန္တကိလ-မထော ဝိသမာသနုပတာပေါ။ ဝီတိဖရဏေနာတိ ဝီတိယာ ဖရဏရသတ္တာ၊ ဝီတိသမုဋ္ဌာနာနံ ဝါ ပဏီတရူပါနံ ကာယဿ ဈာပနတော ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “သဗ္ဗော ကာယော သုခေါက္ခန္ဓော ဟောတိ”တိ။ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေဝီတိ

ဝိ-သဒ္ဓေါ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ သော “ပဟိနဿာ”တိ ဧတ္ထ အာနေတွာ သမ္ပန္နိ-
တဗ္ဗော “ပဟိနဿာပိ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿာ”တိ။ တေ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သမ္ပန္နော။ “တဿ မယံ အတိစိရံ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော
ကာယောပိ ကိလမိ စိတ္တဗ္ဗိ ဥဟဉ်”တိ^၁ ဝစနတော ကာယစိတ္တဒေါနံ
ဝိတက္ကဝိစာရပ္ပစ္စယတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမန-
ဿိန္ဒြိယ”န္တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ တတ္ထ
ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေ အဿ ဒေါမနဿဿ ဥပ္ပတ္တိ ဘဝေယျ။

ဧတ္ထ စ ယဒေကေ^၂ “တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”တိ ဝဒန္တေန ဈာနလာဘီ-
နဗ္ဗိ ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိ အတ္တိတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တေန စ အနိဝရဏသဘာဝေါ
လောဘော ဝိယ ဒေါသောပိ အတ္တိတိ ဒီပေတိ။ န ဟိ ဒေါသေန ဝိနာ
ဒေါမနဿံ ပဝတ္တတိ။ န စေတ္ထ ပဋ္ဌာနပါဠိယာ^၃ ဝိရောဓော စိန္တေတဗ္ဗော။
ယသ္မာ တတ္ထ ပရိဟိနံ ဈာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တမာနံ ဒေါမနဿံ
ဒဿိတံ၊ အပရိဟိနဇ္ဈာနမာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ ဒေါမနဿဿ
အသမ္ဘဝတော။ ဈာနလာဘိနံ သဗ္ဗသော ဒေါမနဿံ နပ္ပဇ္ဇတိတိ စ န သက္ကာ
ဝတ္ထု အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော အပိ တဿ^၄ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ န ဟေဝ ခေါ
သော ပဟိနဇ္ဈာနော အဟောသိတိ ဝဒန္တိ၊ တံ အယုတ္တံ အနိဝရဏသဘာဝဿ
ဒေါသဿ^၅ အဘာဝတော။ ယဒိ သိယာ၊ ရူပါရူပါဝစရသတ္တာနဗ္ဗိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊
န စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တထာ ဟိ “အရူပေ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ ပဋိစ္စ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ
ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏံ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ”န္တိ အာဒိသု^၆ ဗျာပါဒကုက္ကုစ္စနိဝရဏာနိ အနုဒ္ဓ-
ဋ္ဌာနိ။ န စေတ္ထ နိဝရဏတ္တာ ပရိဟာရော၊ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနဗ္ဗိ အနိဝရဏာနံယေဝ
နိဝရဏသဒိသတာယ နိဝရဏပရိယာယဿ ဝုတ္တတ္တာ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ
“အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော အပိ တဿ^၇ ဥပ္ပန္နတ္တာ”တိ၊ တမ္ဘိ အကာရဏံ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန စ ဒေါမနဿေန ဈာနတော ပရိဟာယနတော။ လဟုကေန
ပန ပစ္စယေန ပရိဟိနံ တာဒိသာ^၈ အပ္ပကသိရေနေဝ ပဋိပါကတိကံ ကရေန္တိတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”တိ ဣဒံ ပန ပရိကပ္ပဝစနံ ဥပစာရက္ခဏေ
ဒေါမနဿဿ အပ္ပဟိနံ ဘာဝဒဿနတ္ထံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “န တွေဝ
အန္တောအပ္ပနာယ”န္တိ။ ယဒိ ပန တဒါ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ပဌမဇ္ဈာနဗ္ဗိဿ
ပရိဟိနမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဟိနဗ္ဗိ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဝီတိ ဝိယ န ခူရေတိ

၁-မ ၁-၁၆၃-ပိဋေ။

၄-အသိတဿ (သိ)

၇-တာဒိသာနံ (သျှာ)၊ တာဒိသံ (က)

၂-ဧတ္ထ စ (သိ)

၅-ဒေါမနဿဿ (သိ၊က)

၃-ပဋ္ဌာန ၁-၁၃၃-ပိဋေ။

၆-ပဋ္ဌာန ၃-၃၀၀-ပိဋေ။

၈-အသုပ္ပဟိနံ (သိ)

ကတွာ “အာသန္တတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ နာနာဝဇ္ဇနပစာရေ ပဟိနမ္ပိ ပဟာနင်္ဂံ ပဋိပက္ခေန အဝိဟတတ္တာ အန္တရန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဝါတိ ဣမမတ္ထံ ဒသေန္တော “အပ္ပနာပ္ပတ္တာယာ”တိ အာဒိမာဟ။ တာဒိသာယ အာသေဝနာယ ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ ယထာ မဂ္ဂဝိထိတော ပုဗ္ဗေ ခွေ တယော ဇဝနဝါရာ သဒိသာနုပဿနာဝ ပဝတ္တန္တိ၊ ဝေမိဓာပိ အပ္ပနာဝါရတော ပုဗ္ဗေ ခွေ တယော ဇဝနဝါရာ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ ပဝတ္တန္တိတိ ဝေန္တိ။

သမာဟဋ္ဌာတိ သမာနီတာ၊ သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တာတိ အတ္ထော။ သုခဒုက္ခာနိ ဝိယ အနောဋ္ဌာရိကတ္တာ အဝိဘူတတာယ သုခုမာ။ တတော ဧဝ အနုမိနိ-တဗ္ဗသဘာဝတ္တာ ဒုဝိညေယျာ။ ဒုဋ္ဌဿာတိ ဒုဋ္ဌပယောဂဿ၊ ဒုဋ္ဌဗ္ဗဿာတိ အတ္ထော။ သက္ကာ ဟောတိ သော ဂါဟယိတုံ အညာပေါဟနနယေနာတိ အဓိပ္ပာယော။

အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ ဣဒမေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပစ္စယဒဿနတ္တန္တိ အဓိဂမဿ ဥပါယဘူတပစ္စယဒဿနတ္ထံ။ တေနာဟ “ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော ဟိ တဿာ ပစ္စယာ”တိ။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယောတိ စ သောပစာရာ ပဌမဇ္ဈာနာဒယောဝေတ္ထ အဓိပ္ပေတာ။

ပဟိနာတိ ဝုတ္တာ “ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သညောဇနာနံ ပရိက္ခယာ”တိ။ တောတိ သုခါဒယော ဝေဒနာ။

သောမနဿံ ရာဂဿ ပစ္စယော။ ဝုတ္တုဋ္ဌိ “သုခါယ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ”တိ။ ခေါမနဿံ ခေါသဿ ပစ္စယော။ ဝုတ္တုဋ္ဌိ စေတံ “ဒုက္ခာယ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဝေဒနာယ ပဋိသာနုသယော အနုသေတိ”တိ။ သုခါဒိယာတေနာတိ သုခါဒိနံ ပဟာနေန။ အဿ ဈာနဿ။

န ဒုက္ခန္တိ အဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဝိဓရံ။ ယသ္မာ တတ္ထ ဒုက္ခံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဒုက္ခာဘာဝေနာ”တိ။ အသုခန္တိ ဧတ္ထပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧတေနာတိ ဒုက္ခ-သုခပဋိက္ခေပဝစနေန။ “ပဋိပက္ခဘူတ”န္တိ ဣဒံ ဣဓ တတိယဝေဒနာယ ဒုက္ခာဒိနံ သမတိက္ကမဝသေန ပတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န ကုသလာကုသလာနံ ဝိယ ဥဇုဝိပစ္စနိ-ကတာယ။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတဿ မဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏဿ၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတံ ဝါ မဇ္ဈတ္တာကာရေန အနုဘဝနလက္ခဏာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတနုဘဝနလက္ခဏာ။ တတော ဧဝ မဇ္ဈတ္တရဿ။ အဝိဘူတပစ္စုပ္ပန်နာတိ သုခဒုက္ခာနိ ဝိယ န

ဝိဘူတာကာရာ၊ ဝိဠိပါသာဏေ ဖိဂဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ တေဟိ အနုမာတဗ္ဗာ အဝိဘူတာကာရောပဋ္ဌာနာ။ သုခနိရောဓော နာမ ဣဓ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရော၊ သော ပဒဋ္ဌာနံ ဧတိဿာတိ သုခနိရောဓပဒဋ္ဌာနာ။

၈၉။ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ” နှိ ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေနေတံ သမာသပဒေ နှိ အာဟ “ဥပေက္ခာယ ဇနိတသတိပါရိသုဒ္ဓိ” နှိ။ သဗ္ဗပစ္စနိကဓမ္မပရိသုဒ္ဓါယ ပစ္စနိကသမနေပိ အဗျာဝဋ္ဌာယ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာယ ဝတ္တမာနာယ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ သတိ သမ္ပဟံသနပညာ ဝိယ သုပရိသုဒ္ဓါ၊ သုဝိသဒါ စ ဟောတိတိ အာဟ “ယာ စ တဿာ သတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သာ ဥပေက္ခာယ ကတာ၊ န အညေနာ” တိ။ ယဒိ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ဣဓ “ဥပေက္ခာ” တိ အဓိပ္ပေတာ၊ ကထံ သတိယေဝ “ပရိသုဒ္ဓါ” တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ “န ကေဝလ” နှိ အာဒိ။

ဧဝမိ ကဿာ အယမေဝ သတိ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ” တိ ဝုတ္တာတိ အနုယောဂံ သန္တာယ “တတ္ထ ကိဉ္ဇာဒိ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟေဋ္ဌာ တိသုဗျာနေသု ဝိဇ္ဇမာနာယပိ တတြမဇ္ဈတ္တတာယ ပစ္စနိကာဘိဘဝတော၊ သဟာယပစ္စယဝေကလ္လတော စ အပါရိသုဒ္ဓိ၊ တထာ တံသမ္ပယုတ္တာနံ။ တဒဘာဝတော ဣဓ ပါရိသုဒ္ဓိတိ ဣမမတ္ထံ ရူပကဝသေန ဒဿေတုံ “ယထာ ပနာ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ သူရိယပ္ပဘာဘိဘဝါဘိ သူရိယပ္ပဘာယ အဘိဘုယျမာနတ္တာ။ အတိက္ခတာယ စန္ဒလေခါ ဝိယ ရတ္တိပိ သောမ္မသဘာဝါ သဘာဝါယ ရတ္တိယမေဝ စ စန္ဒလေခါ သမုဇ္ဇလတိတိ သာ တဿာ သဘာဝါတိ ဒဿေန္တော “သောမ္မဘာဝေန စ အတ္တနော ဥပကာရကတ္တေန ဝါ သဘာဝါယ ရတ္တိယာ” တိ အာဟ။

“ကေဝီထိယ” နှိ ဣဒံ တတ္ထ သောမနဿဿ ဧကံသေန အဘာဝတော ဝုတ္တံ၊ န တတော ပုရိမတရေသု ဧကံသေန ဘာဝတော။ ယထာ ပန ဝိတက္ကာဒယော ဒုတိယာဒိဇ္ဈာနက္ခဏေယေဝ ပဟိယန္တိ၊ န တေသံ ကေဝီထိယံ ပုရိမဇေဝနေသု၊ န ဧဝမေတန္တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေတိ စတုတ္ထနယဝသေန နိဗ္ဗတ္တိတဇ္ဈာနစတုက္ကေ။

ပဉ္စကဇ္ဈာနကထာဝတ္ထနာ

၉၀။ တတ္ထာတိ ပဌမဇ္ဈာနေ။ စတုတ္ထနယဿ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိယာတိ စတုတ္ထနယသမ္ပန္နိနိ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိယ။ တံ ဦးစ ဘိန္ဒိတ္တာတိ စတုတ္ထနယေ

ဒုတိယံ “အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တံ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ စ ဧဝံ ခြိဓာ ဘိန္ဒိတော ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဉ္စေဝ တတိယဉ္စ ဟောတိ အဘိဓမ္မေတိ” အဓိပ္ပာယ်ယော။ သုတ္တန္တေသု ပန သရူပတော ပဉ္စကနယော န ဂဟိတော။

ကသ္မာပနေတ္ထ နယဒွယဝိဘာဂေါဂဟိတောတိ? အဘိဓမ္မ နယဒွယဝသေန ဈာနာနံ ဒေသိတတ္တာ။ ကသ္မာ စ တတ္ထ တထာ တာနိ ဒေသိတာနိ? ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော၊ ဒေသနာဝိလာသတော စ။ သန္တိပတိတ-ဒေဝပရိသာယ ကိရယေသံ ယထာဒေသိတေ ပဌမဇ္ဈာနေ ဝိတက္ကော ဧဝံ ဩဋ္ဌာရိကတော ဥပဋ္ဌာသိ။ ဣတရေ သန္တတော။ တေသံ အဇ္ဈာသယဝသေန စ စတုရင်္ဂိကံ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တံ ဈာနံ ဒေသိတံ။ ယေသံ ဝိစာရော၊ ယေသံ ဝီတိ၊ ယေသံ သုခံ ဩဋ္ဌာရိကတော ဥပဋ္ဌာသိ။ ဣတရေ သန္တတော။ တေသံ တေသံ အဇ္ဈာသယဝသေန တတိယာဒိနိ ဈာနာနိ ဒေသိတာနိ။ အယံ တာဝ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော။

ယဿာ ပန ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပင်္ဂဝိဒ္ဓတ္တာ ဘဂဝါ ယသ္မာ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော၊ တသ္မာ ဉာဏမဟန္တတာယ ဒေသနာယ သုကုသလော ယံ ယံ အင်္ဂံ လဗ္ဘတိ။ တဿ တဿ ဝသေန ယထာရူပိံ ဒေသနံ နိယာမေန္တော စတုက္ကနယဝသေန၊ ပဉ္စကနယဝသေန စ။ တတ္ထ စ ပဉ္စဂိုကံ ပဌမံ၊ စတုရင်္ဂိကံ ဒုတိယံ၊ တိဝဂိုကံ တတိယံ၊ ဒုဝဂိုကံ စတုတ္ထံ၊ ဒုဝဂိုကမေဝ ပဉ္စမံ ဈာနံ ဒေသေသိတိ အယံ ဒေသနာဝိလာသော။ ဧတ္ထ စ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနံ စတုက္ကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနပက္ခိကံ ကတွာ ဝိဘတ္တံ “ယသ္မိ” သမယေ ရူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တံ သမာဓိဇီ ဝီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ “ဝိဟရတိ”တိ။ ကသ္မာ? ဧကတ္တကာယနာနတ္ထသညိသတ္တာဝါသဖလတာယ ဒုတိယဇ္ဈာနေန သမာနဖလတ္တာ၊ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော ဇာတတ္တာ စ။ ပဌမဇ္ဈာနမေဝ ဟိ “ကာမေဟိ အကုသလေဟိ စ ဝိဝိတ္တ”န္တိ တဒဘာဝါ န ဣဓ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ”တိ သက္ကာ ဝတ္ထု၊ နာပိ “ဝိဝေကဇ”န္တိ။ သုတ္တန္တဒေသနာသု စ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနာနိ ဒုတိယဇ္ဈာနမေဝ ဘဇန္တိ ဝိတက္ကဝုပသမာ ဝိစာရဝုပသမာ အဝိတက္ကတ္တာ၊ အဝိစာရတ္တာ စ။ ဧဝေ ကတွာ သုတ္တန္တဒေသနာယပိ ပဉ္စကနယော လဗ္ဘတေဝါတိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။ နန သုတ္တန္တေ စတ္တာရိယေဝ ဈာနာနိ ဝိဘတ္တာနိတိ ပဉ္စကနယော န လဗ္ဘတိတိ? န၊ “သဝိတက္ကသဝိစာရော သမာဓိ”တိအာဒိနာ၊ သမာဓိတ္တယာပဒေသေန

၁-အဘိ ၁-၄၆-၇-ပိဋေသု။

၃-အဘိ ၁-၄၇-ပိဋေ။

ဝိသုဒ္ဓိ-၃ ၁-၁၃-န-ဗု-သ

၂-သန္တိသိန္န (သိ)

၄-ဒိ ၃-၁၈၄-ပိဋေ။

ပဉ္စကနယဿ လဗ္ဘမာနတ္တာ။ စတုက္ကနယနိဿိတော ပန ကတွာ ပဉ္စကနယော
ဝိဘက္ခောတိ သုတ္တန္တဒေသနာယပိ ပဉ္စကနယော နိဋ္ဌါရေတဗ္ဗော။ “ဝိတက္က-
ဝိစာရာနံ ဝုပသမာ”တိ ဟိဝိတက္ကဿ၊ ဝိစာရဿ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနန္တ “ဝိတက္က-
ဝိစာရာန”န္တိ သက္ကာ ဝတ္ထု။ တဿ “အဝိတက္ကံ၊ အဝိစာရ”န္တိ စ ဝိနာ၊ သဟ
စ ဝိစာရေန ဝိတက္ကပ္ပဟာနေန အဝိတက္ကံ၊ သဟ၊ ဝိနာ စ ဝိတက္ကေန ဝိစာရပ္ပ-
ဟာနေန အဝိစာရန္တိ အဝိတက္ကံ၊ အဝိစာရံ၊ အဝိတက္ကန္တ အဝိစာရဉ္စာတိ ဝါ
တိဝိဓမ္မိ သက္ကာ သင်္ဂဟေတုံ။

ဒုတိယန္တိ စ ဝိတက္ကရဟိတေ၊ ဝိတက္ကဝိစာရဒွယရဟိတေ စ ဉာယာဂတာ
ဒေသနာ ဒုတိယံ အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ ဝိစာရမတ္တရဟိတေပိ ဒွယပ္ပဟာနာဓိဂတ-
သမာနဓမ္မတ္တာ။ ဧဝံ ကတွာ ပဉ္စကနယနိဋ္ဌေသေ ဒုတိယေ ဝုပသန္တောပိ
ဝိတက္ကော သဟာယဘူတဝိစာရာဝုပသမေန န သမ္မာ ဝုပသန္တောတိ ဝိတက္ကဝိ-
စာရဒွယရဟိတေ ဝိယ ဝိစာရဝုပသမေန ဝေတဒုပသမံ၊ သေသဓမ္မာနံ သမာန-
တန္တ ဒေသေန္တေန “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော
ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ဝီတိသုခံ တတိယံ ဈာနံ ဥပ-
သမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ တတိယံ စတုက္ကနယေ ဒုတိယေန နိဋ္ဌိသေသံ ဝိဘတ္တံ။
ဒုဝိဓဿာပိ သဟာယဝိရဟေန၊ အညယာ စ ဝိတက္ကပ္ပဟာနေန အဝိတက္ကတ္တံ၊
သမာဓိဇံ ဝီတိသုခတ္တန္တ သမာနန္တိ သမာနဓမ္မတ္တာပိ ဒုတိယန္တိ နိဋ္ဌေသော။
ဝိစာရမတ္တမ္ပိ ဟိ ဝိတက္ကဝိစာရဒွယရဟိတံ ဝိယ “ယသ္မိံ သမယေ ရူပပဗ္ဗတ္တိယာ
မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တံ သမာဓိဇံ ဝီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ အဝိတက္ကံ သမာဓိဇံ ဝီတိသုခန္တိ ဝိဘတ္တံ။ ပဌမဇ္ဈာနေ
ဝါ သဟစာရီသု ဝိတက္ကဝိစာရေသု ဧကံ အတိက္ကမိတွာ ဒုတိယမ္ပိ တတြဋ္ဌမေဝ
ဒေါသတော ဒိသ္မာ ဥဘယမ္ပိ သဟာတိက္ကမန္တဿ ပဉ္စကနယေ တတိယံ
ဝုတ္တံ၊ တတိယံ အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ။ ပဌမတော အနန္တရဘာဝေန ပနဿ ဒုတိယ-
ဘာဝေါ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ကသ္မာ ပနေဝံ သရူပတော ပဉ္စကနယော န
ဝိဘက္ခောတိ? ဝိနေယျဇ္ဈာသယတော။ ယထာနုလောမဒေသနာ ဟိ သုတ္တန္တ-
ဒေသနာတိ။

ပထဝိကသိဏနိဋ္ဌေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇုတိ စတုတ္ထပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၅-သေသကသိကနိဇ္ဇေသဝဏ္ဏနာ

အာပေါကသိကကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁။ ယထာဝိတ္ထာရိတဿ အတ္ထဿ အတိဒေသောဝိ ဝိတ္ထာရဋ္ဌာနေ-
ယေဝ တိဋ္ဌတိတိ အာဟ “ဝိတ္ထာရကထာ ဟောတိ”တိ။ အာပေါကသိ-
ကန္တိ အာပေါကသိကဏ္ဍာနံ၊ အာပေါကသိကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ။ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာ-
ရေတဗ္ဗန္တိ ပထဝိကသိကမ္မဋ္ဌာနေ ဝုတ္တနယေန ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ ဧတ္တ-
ကမ္ပိတိ “ကတေ ဝါ အကတေ ဝါတိ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ”န္တိ ဧတ္တကမ္ပိ
အဝတွာ။ သာမုဒ္ဓိကေန လောကုဒကေန ဘရိတော ဇလာသယော လောကီ။
နီလာဒိဝဏ္ဏသင်္ကရပရိဟရဏတ္ထံ “သုဒ္ဓဝဇ္ဇေန ဂဟိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အညန္တိ
ဘူမိံ သမ္ပတ္တံ။ တထာဂ္ဂပန္တိ ယာဒိသံ အာကာသဇံ ဥဒကံ၊ တာဒိသံ။
တေနာဟ “ဝိပ္ပသန္တံ အနာဝိလ”န္တိ၊ ယံ ပန ဥဒကန္တိ သမ္ပန္နော။ “န ဝဇ္ဇော
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော”တိအာဒိသု ယံ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပထဝိကသိကကထာယံ ဝုတ္တမေဝ။
လက္ခဏံ ပန ဣမ ပဋ္ဌရဏလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝုတ္တနယေနောဝါတိ ပထဝိကသိကဘာဝနာယံ ဝုတ္တနယေနော။ တရဂ်ဋ္ဌာ-
နာဒိ၊ ဖေဏမိဿတာဒိ စ ဣမ ကသိကဒေါသော။ သောတိ ယောဂါဝဇ္ဇရော။
တဿာတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ။

တေဇောကသိကကထာဝဏ္ဏနာ

၉၂။ သိနိဒ္ဓါနိ သိနေဟဝန္တာနိ။ သာရဒါရူနိ န ဖေဂ္ဂဒြါရူနိ။ ဇာလာယ
စိရဋ္ဌိတတ္ထံ သိနိဒ္ဓသာရဒါရူဂဟဏံ။ ဃဋိကံ ဃဋိကံ ကတွာတိ ခန္ဓသော
ကရိတွာ။ အာလိဗ္ဗေတွာတိ ဇာလေတွာ။ ဃနဇာလာယာတိ အဝိရဋ္ဌ-
ဝသေန ပဝတ္တအဂ္ဂိဇာလာယံ။

ပတနသဒိသန္တိ ပတမာနသဒိသံ။ အကတေ ဂဏှန္တဿာတိ ဝုတ္တနယေန
ယထာ ကသိကမဏ္ဍလံ ပညာယတိ၊ ဧဝံ အနဘိသုခံတေ ကေဝလေ တေဇသ္မိ
နိမိတ္တံ ဂဏှန္တဿ။

ဝါယောကသိကကထာဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ဝုတ္တဗ္ဗေတန္တိ ဧတ္တ ဟိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထော၊ ယသ္မာတိ အတ္ထော။
တဿ “တသ္မာ”တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော။ ဥန္နိဂန္တိ ဥန္နုဇ္ဈေယထာဋ္ဌိတာနံ အဂ္ဂံ။

ဧရိတန္တိ ဝါတေန စလိတံ။ သမေရိတန္တိ သဗ္ဗသော စလိတံ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ
 “ဝါယောကသိဏံ။ပ။ ဥပလက္ခေတိ”တိ ဧဝံ ပုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ၊ တသ္မာ။
 သမသီသန္တိတန္တိ ဥပရိ ပတ္တာနံ ဝသေန သမသီသံ ဟုတွာ ဌိတံ။ ဝေဠု ဝါ
 ရုက္ခံ ဝါတိ ဧတ္ထာပိ “သမသီသံ ဌိတံ ဃနပတ္တဝေဠု ဝါ ဃနပတ္တရုက္ခံ ဝါ”တိ
 အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧကင်္ဂလာဒိပ္ပမာဏေသု ကေသေသု ရဿဘာဝ-
 တော၊ ဒီဃတရေသု ဩလမ္ပနတော၊ ဝိရဋ္ဌေသု အနုပ္ပဝေသတော ဝါတပ္ပဟာရော
 န ပညာယတိတိ စတုရင်္ဂလပ္ပမာဏဂ္ဂဟဏံ၊ ဃနဂ္ဂဟဏန္တ ကတံ။ တေသ္မိံ
 ဌာနေ ပဟရတိတိ သတိံ ဌပေတွာတိ ဥစ္ဆုဂ္ဂါဒိနံ ပစလနာကာရဂ္ဂဟဏ-
 မုခေန တေသံ ပဟာရကေ ဝါတသဃာတေ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ တတ္ထ သတိံ
 ဌပေတွာတိ တသ္မိံ ကာယပဒေသဿ သဃ်နုနဝသေန ပဝတ္ထေ ဝါယုပိဏ္ဍေ
 သဃ်နုနာကာရဂ္ဂဟဏမုခေန သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ “ဥသုမဝဋီသဒိသ”န္တိ ဧတေန
 ပုရိမကသိဏဿ ဝိယ ဣမဿာပိ နိမိတ္တဿ သံဝိဂ္ဂဟတံ ဒဿေတိ။ “နိစ္စလ”န္တိ
 ဣမိနာ နိစ္စလဘာဝေါယေဝ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တတော ဣမဿ ဝိသေသောတိ
 ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿာပိ ဥသုမဝဋီသဒိသတာဝ ဝိဘာဝိတာ ဟေတိ။

နိလကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၄။ အဉ္စနရာဇိဝဋ္ဋာဒိ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ။ တထာဂ္ဂပံ မာလာဂစ္ဆန္တိ
 အဝိရဋ္ဌဝိကသိတနိလဝဏ္ဏပုပ္ဖသဉ္စန္ဒံ ပုပ္ဖဂစ္ဆံ။ ဣတရေနာတိ အကတာမိ-
 ကာရေန။ ဝိရိကဏ္ဏိကဂ္ဂဟနေန နိလံ ဝိရိကဏ္ဏိကမာဟ။ ကရဏ္ဏပဋ္ဌလံ
 သမုဂ္ဂပိဓာနံ။ ပတ္တေဟိယေဝါတိ နိလပ္ပလာဒိနံ ကေသရဝဏ္ဏာနိ အပနေတွာ
 ကေဝလေဟိ ပတ္တေဟိယေဝ။ ပူရေတဗ္ဗန္တိ နိလဝဏ္ဏံ ဝတ္ထံ ဂဟေတွာ
 ဘဏ္ဏိကံ ဝိယ ဗန္တိတွာ ယထာ နိလမဏ္ဍလံ ဟုတွာ ပညာယတိ၊ တထာ
 စင်္ဂေါဋ္ဌကံ ဝါ ကရဏ္ဏပဋ္ဌလံ ဝါ ပူရေတဗ္ဗံ။ မုခဝဋီယံ ဝါ အဿာတိ အဿ
 စင်္ဂေါဋ္ဌကဿ၊ ကရဏ္ဏပဋ္ဌလဿ ဝါ မုခဝဋီယံ ဗန္တိတဗ္ဗံ။ မဏိတာလဝဏ္ဏံ
 ဣန္ဒနိလမဏိမယံ တာလဝဏ္ဏံ။

ဝိတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ဝိတကသိဏေ မာလာဂစ္ဆန္တိ ဣက္ကဋ္ဌာဒိမာလာဂစ္ဆံ။ ဟရိတာလံ၊
 မနောသိလာ ဝါ ဓာတု။ ပတ္တင်္ဂပုပ္ဖေဟိတိ ပတ္တင်္ဂနာမိကာ ဝိတဝဏ္ဏပုပ္ဖါ
 ကော ဂစ္ဆေတိ၊ တဿ ပုပ္ဖေဟိ။ အာသနပူဇန္တိ စေတိယင်္ဂဏေ ကတံ

အာသနပူဇ်။ ကဏိကာရပုပ္ဖါဒိနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အာကုလိကိကိရာတ-
ပုပ္ဖါဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

လောဟိတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၆။ လောဟိတမဏိ လောဟိတင်္ဂမဏိအာဒိ။ လောဟိတဓာတု ဂေရုက-
ဇာတိဟိဂုံလိကာဒိ။

ဩဒါတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၇။ ဩဒါတကသိဏေ မာလာဂစ္ဆန္တိ နန္ဒိယာဝတ္ထာဒိမာလာဂစ္ဆိ။ ဓာတု
ကက္ကဋ်မုတ္တသေတိကာဒိ။

အာလောကကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၈။ တထာ အသက္ကောန္တေနာဘိ ယသာ သုရိယာလောကာဒိဝသေန
ဩဘာသနိမိတ္တုပ္ပါဒနံ ဝုတ္တံ၊ တဿ ဩဘာသမဏ္ဍလဿ န စိရဋ္ဌိတိတာယ^၂
တထာ နိမိတ္တုပ္ပါဒနံ ကာတုံ အသက္ကောန္တေန။ ဃဋ္ဌမုခေန နိဂစ္ဆနကဩဘာ-
သဿ မဟန္တဘာဝတော “ဃဋ္ဌမုခံ ဝိဒဟိတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဘိတ္တိမုခန္တိ
ဘိတ္တိအဘိမုခံ။ ဥဋ္ဌိတမဏ္ဍလသဒိသန္တိ ဘိတ္တိအာဒိသု ဥဋ္ဌိတပါကတိက-
အာလောကမဏ္ဍလသဒိသံ။ ဃနဝိပ္ပသန္တံ အာလောကပုဉ္ဇသဒိသန္တိ ဘာဝတော
ဗျာမပ္ပဘာ ဝိယ ဗဟလော၊ ဝိပ္ပသန္တော စ ဟုတွာ ပုဉ္ဇဘူတော အာလောကော
အတ္ထိ စေ၊ တံသဒိသောတိ အတ္ထော။

ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၉။ ဆိဒ္ဓ္ဌသဒိသမေဝ ဟောတိတိ ယေဟိ ဘိတ္တိပရိယန္တာဒိဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒံ၊ တံ
သိဒ္ဓ္ဌံ၊ တံသဒိသံ၊ တေနဝါကာရေန ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိတိ အတ္ထော။ “ဝဇိယ-
မာနမ္ပိ န ဝဇတိ”တိ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ အဝဇနိယတံ ဒသေတုံ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဟိ
ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဝဇိယမာနံ န ဝဇတိယေဝ။ သတိဝိ စ ဝဇေတုကာမတာယံ
ဝဇနာ န သမ္ဘဝတိ ဘာဝနာယ ပရိဒုဗ္ဗလတ္တာ။ ဘာဝနာဝသေန ဟိ နိမိတ္တ-
ဝဇနာ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန တသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ ဘာဝနာ ထိရာတိ ကတွာ
“ဝဇိယမာနံ ဝဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။

ကိဗ္ဗာပိ ပါဠိယံ^၁ “ပထဝီကသိဏာဒိနိ ရူပဈာနာရမ္မဏာနိ အဋ္ဌေဝ
ကသိဏာနိ သရူပတော အာဂတနိ၊ ဩဒါတကသိဏေ ပန အာလောက-
ကသိဏံ၊ အာကာသကသိဏေ စ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ အန္တောဂဓံ ကတွာ
ဒေသနာ ကတာ”တိ အဓိပ္ပါယ်နာဟ “ဣတိ ကသိဏာနိ ဒသမလော၊ ဒသ
ယာနိ အဝေါစာ”တိ။ ပကိဏ္ဍကကထာပိ ဝိညေယျာတိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ အသာ-
ဓာရဏံ တသ္မိံ တသ္မိံ ကသိဏေ ပဋိနိယတမေဝ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ အသာ-
ဓာရဏတော၊ သာဓာရဏတော စ တတ္ထ တတ္ထ ပကိဏ္ဍကံ ဝိသဋ္ဌံ အတ္ထံ
ဂဟေတွာ ပဝတ္ထာ ပကိဏ္ဍကကထာပိ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ။

ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ အာဒိဘာဝေါတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန ယဿ ကဿစိ ပထဝီပက္ခိ-
ယဿ ဝတ္ထုနော နိမ္မာနာဒိံ သင်္ကဏာတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိကပ္ပနံ ဝါတိ
ဧတ္ထာပိ “အာကာသေ ဝါ ဥဒကေ ဝါ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ပရိတ္တ-
အပ္ပမာဏနယေနာတိ နီလာဒိဝဏ္ဏံ အနာမသိတွာ ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေ-
နေဝ။ ဝေမာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သရီရတော ဥဒကဓာရနိမ္မာနာဒိံ
သင်္ကဏာတိ။

ယဒေဝ သော ဣစ္ဆတိ တဿ ဥဟနသမတ္တတာတိ ဗဟူသု ကပ္ပါသဝိစု-
သာရဒါရုအာဒိသု ကေဇ္ဈံ ရာသိဘူတေသု ဌိတေသု ယံ ယဒေဝ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ
တဿေဝ ဥဟနသမတ္တတာ။ ဣဓ အာဒိ-သဒ္ဓေန အန္တကာရဝိမေနာဒိံ
သင်္ကဏာတိ။

ဝါယုဂတိယာ ဂမနံ ဝါယုဂတိဂမနံ၊ အတိသိသဂမနံ။ ဣဓ အာဒိ-သဒ္ဓေန
ယဒိစ္ဆိတဒေသန္တရံ ပါပုဏနာဒိံ သင်္ကဏာတိ။

သုဝဏ္ဏန္တိ အဓိမုစ္စနာ သုဝဏ္ဏဘာဝါဓိဋ္ဌာနံ သေယျထာပိ အာယသ္မာ
ဝိလိန္တဝဇ္ဇော^၂ တိဏဏုပဂပါသာဒါဒိနိ။ ဖုတ္တနယေနာတိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏ-
နယေန။

ဝဏ္ဏကသိဏေသု တတ္ထ တတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန နီလောဘာသနိမ္မာနာဒိနိ
သင်္ကဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပထဝီပဗ္ဗတာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သမုဒ္ဒါဒိနိ သင်္ကဟော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သဗ္ဗာနေဝ ဒသဝိ ကသိဏာနိ။ ဣမံ ပဘေဒံ လဘန္တိတိ ဣမံ ဝဗုဒ္ဓာဒိ-
ဝိသေသံ ပါပုဏန္တိ။ ဧကောဟိ ဧကစ္စော။ သဗ္ဗာနာတိတိ ဘာဝနာပညာယ
သဗ္ဗာနာတိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန “အာပေါကသိဏ”န္တိအာဒိပါဠိ သင်္ဂဏှာတိ။

ဥပရိဂဂနတလာဘိမုခံ “ပထဝီကသိဏမေကော သဗ္ဗာနာတိ”တိ ပါဠိ-
ပဒါနိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေါ ဝဗုဒ္ဓဝသေန။ တေနာဟ “ဧကစ္စော
ဟိ ဥဒ္ဓမေဝ ကသိဏံ ဝဗေတိ”တိ။ ဟေဋ္ဌာဘူမိတလာဘိမုခန္တိအာဒိသုဝိ
ဧသေဝ နယော။ ပုဗ္ဗေ ဝဗုဒ္ဓကာလေ ပယောဇနံ အနပေက္ခိတွာ ဝဗေန္တာနံ
ဝသေန ဝုတ္တတ္တာ ဣဒါနိ “တေန တေန ဝါ ကာရဏေန ဧဝံ ပသာရေတိ”တိ
အာဟ၊ ကသိဏံ ဝဗေတိတိ အတ္ထော။ ယထာ ကိန္တိ အာဟ “အာလောကမိဝ
ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ရူပဒဿနကာမော”တိ။ ဥဒ္ဓဇ္ဇေ ရူပံ ဒဠုကာမော ဥဒ္ဓိ အာလောကံ
ပသာရေတိ၊ အဓော စေ ရူပံ ဒဠုကာမော အဓော အာလောကံ ပသာရေတိ၊
သမန္တတော စေ ရူပံ ဒဠုကာမော သမန္တတော အာလောကံ ပသာရေတိ၊
ဧဝမယံ ကသိဏန္တိ အတ္ထော။

ဧကဿာတိ ပထဝီကသိဏာဒိသု ဧကေကဿ။ အညဘာဝါနုပဂမနတ္ထန္တိ
အညကသိဏဘာဝါနုပဂမနဒိပနတ္ထံ၊ န အညံ ပထဝီအာဒိ။ န ဟိ ဥဒကေန
ဌိတဋ္ဌာနေ သသမ္ဘာရပထဝီ အတ္ထိ။ အညော ကသိဏသဗ္ဗေဒေါတိ အာပေါ-
ကသိဏာဒိနာ သင်္ဂရော။ သဒ္ဓတ္တာတိ သဗ္ဗေသု အာပေါကသိဏာဒိသု
သေသကသိဏေသု။ ဧကဒေသေ အဋ္ဌတွာ အနဝသေသေန ဖရဏပ္ပမာဏဿ
အဂ္ဂဟဏတော ဖရဏံ အပ္ပမာဏံ။ တေနေဝ ဟိ နေသံ ကသိဏသမညာ။
တထာ စာဟ “တဉ္စီ”တိအာဒိ။ တတ္ထ စေတသ ဖရန္တောတိ ဘာဝနာစိတ္တေန
အာလမ္ပနံ ကရောန္တော။ ဘာဝနာစိတ္တဌိ ကသိဏံ ပရိတ္တံ ဝါ ဝိပုလံ ဝါ
ဧကက္ခဏေ သကလမေဝ မနသိ ကရေတိ၊ န ဧကဒေသန္တိ။

၁၀၁။ အာနန္တရိယကမ္မသမင်္ဂီနောတိ ပဉ္စသု အာနန္တရိယကမ္မေသု ယေန
ကေနစိ သမန္နာဂတာ။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ အကိရိယဒိဋ္ဌိ
နတ္ထိကဒိဋ္ဌိတိ တီသု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသု ယာယ ကာယစိ နိယတာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ
သမန္နာဂတာ။ ဥဘတောဗျူဉနကပဏ္ဏကာတိ ဥဘတောဗျူဉနကာ၊ ပဏ္ဏကာ စ။
ကာမဉ္စေတေ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကတ္တာ ဝိပါကာဝရဏေန သမန္နာဂတာ
ဟောန္တိ၊ တထာပိ တိဗ္ဗကိလေသတ္တာ ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာ
ဝုတ္တာ။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိဟေတုကပဋိသန္ဓိကာတိ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ၊ ဒွိဟေ-
တုကပဋိသန္ဓိကာ စ။ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနမ္ပိ ဟိ အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓော၊

ဈာနပဋိလာဘော စ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တေဝိ ဝိပါကာဝရဏေန သမန္တာဂတာ ဧဝံ။

အပစ္စနိကပဋိပဒါယန္တိ မဂ္ဂဿ အနုလောမပဋိပဒါယံ သစ္စာနုလောမိ-
ကာယံ ဝိပဿနာယံ။ အစ္ဆန္တိကာတိ “ကတ္တုကမ္ပတာဆန္တရဟိတာ”တိ
သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ နိဗ္ဗာနာဓိဂမတ္ထမေဝ ကတ္တုကမ္ပတာဆန္တ
သန္တာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥတ္တရကုရုကာပိ မနုဿာ မာရာဒယော ဝိယ
အစ္ဆန္တိကဋ္ဌာနံ ပဝိဋ္ဌာ နိဗ္ဗုတိဆန္တရဟိတတ္တာ။ ဒုပ္ပညာတိ ဘဝဂ်ပညာယ
ပရိဟိနာ။ “ဘဝဂ်ပညာယ ပရိပုဏ္ဏာယပိ ယဿ ဘဝဂ်” လောကုတ္တရဿ
ပါဒကံ န ဟောတိ၊ သောပိ ဒုပ္ပညောယေဝါ”တိ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ
ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ဟိ ဘဝဂေ ဝတ္တမာနေ တံသန္တတိယံ လောကုတ္တရံ နိဗ္ဗုတ္တိ၊ တံ
တဿ ပါဒကံ နာမ ဟောတိ။

ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု၊ သုခဝိပါကဓမ္မေသု ဝါ။ ဩက္ခမိ-
တုန္တိ အဓိဂန္တု။ ကသိဏေယေဝါတိ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ။ ဧတေသန္တိ
ကမ္မာဝရဏသမန္တာဂတာဒိနံ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဧတေ ဝိပါကန္တရာယာဒယော
ဧဝံ အတ္ထဇာနိကရာ၊ အနတ္ထဟေတုဘူတာ စ၊ တသ္မာ။ တိဏ္ဏမေဝ စေတ္တ
အန္တရာယာနံ ဂဟဏံ ဣတရဿ သပ္ပဋိကာရတ္တာ၊ ကမ္မန္တရာယပက္ခိကတ္တာ
ဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သပ္ပုရိသုပနိဿယာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန တဇ္ဇံ ယောနိသော-
မနသိကာရာဒိ သင်္ဂဏာတိ။ သဒ္ဓန္တိ ကမ္မဗလသဒ္ဓိ၊ ရတနတ္တယသဒ္ဓဉ္စ။ ဆန္တန္တိ
ဘာဝနာနုယောဂေ တိဗ္ဗကတ္တုကမ္ပတာသင်္ခါတံ ကုသလစ္ဆန္တံ။ ပညန္တိ ပါရိ-
ဟာရိယပညံ။ ဝဇေတွာတိ ယထာ ဘာဝနာ ဣဇ္ဈတိ၊ တထာ ပရိမြူဟေတွာ။
ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော န ဝိဘတ္တိ၊ တံ သုဝိညေယျတ္တာ၊ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ
စ န ဝိဘတ္တိ။

သေသကသိဏနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဋ္ဌေသဝဏ္ဏနာ

ဥဒ္ဓါမာတကာဒိပဒတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ “အဝိညာဏကသုဘေသု”တိ ဣဒံ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိနံ သဘာဝ-
ဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဘူတကထနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န သဝိညာဏကအသု-
ဘဿ အကမ္မဋ္ဌာနဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “န ကေဝလံ မတသရီ-
ရ”န္တိအာဒိ။ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာတိ ဇီဝိတက္ခယတော ဥပရိ မရဏ-
တော ပရံ။ သဗုဒ္ဓတေနာတိ ဥဋ္ဌိတေန။ ဥဒ္ဓါမာတက္ကာတိ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဓမ္မာတက္ကာ
သုနက္ကာ။ ဥဒ္ဓါမာတမေဝ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ က-ကာရေန ပဒဝဓုနမာဟ
အနတ္တန္တရတော ယထာ “ပီတကံ လောဟိတက”န္တိ။ ပဋိတ္တုလက္ခာတိ
ဇီဝုတ္တနိယက္ကာ။ ကုန္တိတံ ဥဒ္ဓါမာတံ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ ကုန္တနတ္ထေ ဝါ အယံ
က-ကာရေတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ ယထာ “ပါပကော ကိတ္တိသံဗ္ဗေါ အဗ္ဗုဒ္ဓိ-
တိ”တိ။ တထာရူပဿာတိ “ဘညာဉ် ဝိယ ဝါယုနာ”တိအာဒိနာ ယထာရူပံ
ဝုတ္တံ၊ တထာရူပဿ။

သေတရတ္ထေဟိ ပရိဘိန္တံ ဝိမိဿိတံ နိလံ ဝိနိလံ၊ ပုရိမဝဏ္ဏဝိပရိဏာမ-
ဘူတံ ဝါ နိလံ ဝိနိလံ။

ပရိဘိန္တုဋ္ဌာနေသု ကာကကင်္ကာဒိဟိ။ ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗန္တိ ဝိဿဝန္တပုဗ္ဗံ၊ တဟံ
တဟံ ပဋ္ဌရန္တပုဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

အပဓာရိတန္တိ ဝိဝဋ် ဥဿိဋ္ဌိတံ။ ခိတ္တန္တိ ဆဒ္ဓိတံ၊ သောဏသိင်္ဂါလာဒိဟိ
ဝိသုံ ကတွာ ခါဒနေန သရိရသင်္ဘာတတော လုဋ္ဌိတွာ တဟံ တဟံ ဆဒ္ဓိတံ။
ဝိဝိဓံ ခိတ္တန္တိ ဝိက္ခိတ္တံ။

ပုရိမနယေနာတိ “ဝိဝိဓံ ခိတ္တ”န္တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန။ သတ္ထေန
ဟနိတွာတိ ဝေရိဟိ ခဂ္ဂကရဝါလာဒိနာ သတ္ထေန ပဟရိတွာ။ ဝုတ္တနယေနာတိ
“အညေန ဟတ္တ”န္တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန။

အဗ္ဗုဒ္ဓိရတော နိက္ခမန္တေဟိ ကိမိဟိ ပဋ္ဌရန္တကိမိကုလံ ပုဋ္ဌဝကန္တိ အာဟ
“ကိမိပရိပုဏ္ဏဿာ”တိ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၈၈-ပိဋကေ။ ၂-ဝိ ၃-၃၂၂၊ ဝိ ၅-၂၃၅၊ ဝိ ၂-၇၃၊ အံ ၂-၂၂၁-ပိဋကေ။ ၃-ဘဒ္ဒါ(သိ)

ဥဒ္ဓါမာတကာဒိနိ အာမကသုသာနာဒိသု ဆဒ္ဓိတာသုဘာနိ။ နိဿာ-
ယာတိ ပဋိစ္စ တာနိပိ အာရဗ္ဗ။ နိမိတ္တာနန္တိ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တာနံ။ တော-
နေဝ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိနေဝ နာမာနိ။

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ ဘာဝေတုကာမေနာတိ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန။ တေနာတိ အာစရိ-
ယေန။ အဿာတိ ယောဂိနော။ အသုဘနိမိတ္တတ္ထာယာတိ အသုဘနိမိတ္တဿ
ဥဂ္ဂဏှနတ္ထာယ။ အသုဘေ ဝါ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ အတ္ထာယ။ ဂမနဝိဇာနန္တိ
ဂမနဝိမိ။ ယေန ဝိမိနာ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သော ဝိမိ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ ဥပ္ပန္နကာလတော
ပဋ္ဌာယ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တံ ပဋိပဇ္ဇနဝိမိ သန္ဓာယာဟ “အပ္ပနာဝိဇာန-
ပရိယောသာန”န္တိ။

၁၀၄။ တာဝဒေဝါတိ သုတက္ခဏေယေဝ။ အတိတ္ထေန ပုဏ္ဏနဒိအာဒိ
ပက္ခန္တန္တေန ဝိယ အနုပဝိသန္တေန ဝိယ။ ကေဒါရကောဋိယာတိ ကေဒါရ-
မရိယာဒါယ။ ဝိသဘာဂဗ္ဗပန္တိ ခေတ္တရက္ခိကာဒိဝိသဘာဂဝတ္ထုရူပံ။ သရီရန္တိ
ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာနံ။ အရနာမတန္တိ အစိရမတံ ဥဒ္ဓါမာတကဘာဝံ အပ္ပတ္တံ။
တက္ကယတိတိ သမ္ဘာဝေတိ ဘာရိယံ ကတွာ န မညတိ။

၁၀၅။ ဂူပသဒ္ဓါဒိတိတ္ထေ အမနုဿာနံ ရူပေဟိ၊ သီဟဗျုပ္ပါဒိနံ သဒ္ဓါဒိဟိ၊
အမနုဿာနမ္ပိ ဝါ ရူပသဒ္ဓါဒိဟိ။ တထာ သီဟဗျုပ္ပါဒိနန္တိ ယထာရဟံ
ယောဇေတဗ္ဗံ။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာဘိဘူတဿာတိ ဘေရဝါဒိဘာဝေန အနိဋ္ဌေဟိ
အာရမ္မဏေဟိ အဘိဘူတဿ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌဿ။ န ပဋိသန္ဓာတိတိ ဝိဒါဟ-
ဝသေန အာသယေန န တိဋ္ဌတိ၊ ဥစ္ဆေဒေတဗ္ဗံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ အညောတိ
အမနုဿာဒိနံ ဝသေန ဝါ အညထာ ဝါ ဝုတ္တပ္ပကာရတော အညော အာ-
ဗာဓော ဟောတိ။ သောတိ သံသတ္ထေရော၊ အဘိညာတဘိက္ခုဝါ။ ယဿာနေန
အာရောစိတံ၊ သော။ ကတကမ္မာတိ ကတထေယျကမ္မာ။ အကတကမ္မာတိ
ထေယျကမ္မံ ကာတုကာမာ။ ကတကမ္မာ ပန ဣဓာမိပ္ပေတာ။ တသ္မာ တေတိ
ကတကမ္မာ စောရာ။ သဟ ဩဓေနာတိ သဟောနံ၊ ထေနေတွာ ဂဟိယမာန-
ဘဏ္ဍေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ ယဇမာနောတိ ယညံ ယဇန္တော ယညသမိကော။
“အဒ္ဓါဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာမရဏတော မုစ္ဆိဿာမိ”တိ ဝိတိသောမနဿံ၊
ဥပ္ပါဒေတွာ။

ဧဝံ ဂမနဝိဓာနံ ဧကဒေသေန ဝတ္တာ ဣဒါနိ အဋ္ဌကထာသု အာဂတနယေန တံ ဒဿေတုံ “အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တေန ဝိဓိနာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥဂ္ဂဏ္ဍန္တောတိ ဥဂ္ဂဏ္ဍနဟေတု။ ဧကောတိ အယံ ဧက-သဒ္ဓေါ အသဟာ-ယတ္ထော၊ န အညာဒိအတ္ထောတိ “အဒုတိယော”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဝဏ္ဏာဒိတော ဝဝတ္တာနံ ဧကံသတော သမုဒိတမေဝ ဣန္ဒြိယဗ္ဗိသဗ္ဗတ္ထကဘာဝတော၊ န တထာ သန္တိအာဒိတောတိ ဒဿနတ္ထံ “ဝဏ္ဏတောဝိ”တိ အာဒိနာ ဆသု ဌာနေသု သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော ဝိ-သဒ္ဓေါ ဂဟိတော။ ပုန ဧကော အဒုတိယောတိ အာဒိ ဂဟိတနိမိတ္တဿ ယောဂိနော နိဝတ္တိတွာ ဝသနဋ္ဌာနဂမနံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ တဗ္ဘာဂိယဉ္ဇေဝါတိ တပုဂ္ဂိုလ်ယံ ယေဝ အသုဘနိမိတ္တမနသိကာရသဟိတမေဝ။ အာသနံ ပညပေတိတိ နသန္တိ ကပ္ပေတိ။ ယံ ပန “အသုဘနိမိတ္တဒိသာ-ဘိမုခေ ဘူမိပ္ပဒေသေ”တိ ဝက္ခေတိ၊ တမ္ပိ ဣမမေဝတ္ထံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ဧကဝလေန ဒိသာဘိမုခဘာဝေန ကိန္တိ ဣတ္ထေတိ။

သမန္တာ နိမိတ္တပလက္ခဏာတိ ဥဒ္ဓါမာတကဿ သမန္တာ ပါသာဏာဒိ-နိမိတ္တသလ္လက္ခဏာ။ အသမ္မောဟတ္တာတိ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ ဥပဋ္ဌိတေ ဥပ္ပဇ္ဇနက-သမ္မောဟဝိဂမတ္တာ။ ဧကောဒသဝိဓေနောတိ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ဧကောဒသဝိဓေန။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထောတိ အသုဘာရမ္ပဏေ စိတ္တံ ဥပနေတွာ နိဗန္ဓနတ္ထော။ ဝိထိ-သမ္ပုဋ္ဌိပါဒနတ္ထောတိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိယာ သမ္ပဒေဝ ပဋိပါဒနတ္ထော။ ပုညကိရိယ-ဝတ္ထု အဓိဂတံ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။

၁၀၆။ တဗ္ဘာတိ ယသ္မာ အသုဘနိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဏ္ဍနံ အရိယမဂ္ဂပဒဋ္ဌာနဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ အဓိဂမုပါယော၊ ယသ္မာ ဝါ “အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏ္ဍန္တော ဧကော အဒုတိယော ဂစ္ဆေတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ။ စိတ္တသညတ္တတ္ထာယာတိ သရီရသဘာဝ-သလ္လက္ခဏေန၊ သံဝေဂဇနနေန စ အတ္တနော စိတ္တဿ သညတ္တိအတ္ထံ သညာ-ပနတ္ထံ။ “စိတ္တသညတတ္ထာယာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ ကိလေသဝသေန အသံ-ယတဿ စိတ္တဿ သံယမနတ္ထံ ဒမနတ္ထံ၊ န ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထန္တိ အတ္ထော။ ကမ္မဋ္ဌာန-သီသေနာတိ ကမ္မဋ္ဌာနေန သီသဘူတေန၊ တံ ဥတ္တမင်္ဂံ ပဓာနံ ကာရဏံ ကတွာ။ မူလကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ပကတိယာ အတ္တနာ ကာလေန ကာလံ ပရိဟရိယ-မာနံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ။ “ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန ဂစ္ဆေတိ”တိ တံ အဝိဿဇ္ဇေတွာ။ တေနာဟ “တံ မနသိကဇျေန္တေနော”တိ။ သူပဋိတ-ဘာဝသမ္ပာဒနေနာတိ မူလကမ္မဋ္ဌာနေ သုဠု ဥပဋိတဘာဝဿ သမ္ပာဒနေန။

ဧဝံ ဟိ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ နာမ ဟောတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ အပ္ပဝတ္တိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ ပဝတ္တမာနံ မာနသံ အဗဟိဂတံ နာမ။ တထာဘူတေန စာနေန ရူပိန္ဒြိယာနိ အပ္ပဝတ္တကိစ္စာနိ ကတာနိ ဟောန္တိတိ အာဟ “မနုဿိန္ဒြာနံ။ပ။ ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ။

ဒွါရံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗန္တိ ဝိဟာရေ ပုရတ္တိမာဒိသု ဒိသာသု အသုကဒိသာယ ဣဒံ ဒွါရံ၊ တတော ဧဝ တာယ ဒိသာယ သလ္လက္ခိတေန အသုကဒွါရေန နိက္ခန္တောမှိတိ ဒွါရံ ဥပဓာရေတဗ္ဗံ။ တတောတိ ဒွါရသလ္လက္ခဏတော ပစ္စာ။ ယေန မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတိ သယံ။ နိမိတ္တဋ္ဌာနန္တိ အသုဘနိမိတ္တဿ ဂဏှနဋ္ဌာနံ။ အာဟာရံ ဆဒ္ဓာပေယျာတိ ဝမနံ ကာရာပေယျ။ ကဏှကဋ္ဌာနန္တိ ကဏှကဝန္တိ ဌာနံ။

၁၀၇။ ဒိသာ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာတိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “ကေသ္မိတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ခါယတိတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ ကမ္မနိယန္တိ ဘာဝနာယ ကမ္မကွမ်။ ဥဗ္ဗာဋ္ဌဿာတိ ဗာမိတဿ။ ဝိဘေဝတိတိ နာနာရမ္ပဏေ ဝိသရတိ။ ဥက္ကမ္ဘာတိ ဥဇုကံ အနုဝါတတော အပက္ကမ္ပ။ မတကဋ္ဌေဝရံ ပုထုဇ္ဇနဿ ယေဘုယျေန ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိတိ အာဟ “အစ္စာသန္ဓေ ဘယမုပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ အနုပါဒန္တိ ပါဒသမိပံ။ ယတ္ထ ဌိတဿ သုခေန ဩလောကေတုံ သက္ကာ၊ တံ ဩလောကေန္တဿ ဖာသုကဋ္ဌာနံ။

၁၀၈။ သမန္တာတိ သမန္တတော။ ပုန သမန္တာတိ သာမန္တာ သမိပေ။ ကစ္ဆကောတိ ကာဠကစ္ဆကော၊ “ဝိလက္ခော”တံပိ ပဒန္တိ။ ကဝိတနောတိ ဝိပုလိရက္ခော။ သိန္နိတိ ခုဒ္ဒကခဇ္ဇရိ။ ကရမန္တာဒယော ပါကဋ္ဌာ ဧဝ။ သာမာတိ သာမလတာ။ ကာဠဝလ္လိတိ ကာဠဝဏှာ အပတ္တိကာ ကော လတာဇာတိ။ ပူတိလတာတိ ဇီဝနဝလ္လိ၊ ယာ “ဂလောစိ”တိ ဝုစ္ဆတိ။

၁၀၉။ တံ နိမိတ္တကရဏာဒိ ဣဓေဝ ယထာဝုတ္တေ ပါသာဏာဒိနိမိတ္တကရဏေ ဧဝ အန္တောဂဓံ ပရိယာပန္တံ။ သနိမိတ္တံ ကရေတိတိ သဟ နိမိတ္တံ ကရေတိ၊ အသုဘံ ပါသာဏာဒိနိမိတ္တေန သဟ ကရေတိ ဝဝတ္ထပေတိ။ အထ ဝါ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ပါသာဏာဒိနိမိတ္တဉ္စ သဟ ကေဠိကရေန္တော ဝဝတ္ထပေန္တော “သနိမိတ္တံ ကရေတိ”တိ ဝုတ္တော။ သမာနကာလတာဒိပကေန ဟိ သဟ-သဒ္ဓေန အယံ သမာသော ယထာ “သစက္ကံ ဒေဟိ”တိ။ တယိဒံ နိမိတ္တကရဏံ အပရာပရံ

သလ္လက္ခဏေန ဟောတိ၊ န ကေဝါရမေဝါတိ အာဟ “ပုနပ္ပုနံ ဝဝတ္ထ-
ပေန္တော ဟိ သနိမိတ္တံ ကရေတိ”တိ။ ဒွေတိ ပါသာဏာသုဘနိမိတ္တာနိ။
သမာသေတွာ သင်္ဂဟေတွာ ကေန္တိ ကတွာ။ သာရမ္ပဏန္တိ အသုဘာရမ္ပဏေန
သဒ္ဓိံ ပါသာဏာဒိံ သမာနာရမ္ပဏံ ကရေတိ၊ သဟ ဝါ အာရမ္ပဏံ
ကရေတိ၊ ကောရမ္ပဏံ ဝိယ ဥဘယံ အာရမ္ပဏံ ကရေတိ၊ ကေန္တိ ဝိယ စ
အပရာပရံ သလ္လက္ခဏေန္တော ပါသာဏာဒိံ၊ အသုဘနိမိတ္တဉ္စာတိ ဒွယံ အာရမ္ပဏံ
ကရေတိတိ အတ္ထော။

အတ္တနိယောတိ သကော။ ဝဏိတန္တိ သူနံ။ သဘာဝေန သရသေနာတိ
ဥဒ္ဓါမာတကဘာဝသင်္ခါတေန အတ္တနော လက္ခဏေန၊ ပရေသံ ဇိဂုစ္ဆုပ္ပါဒန-
သင်္ခါတေန အတ္တနော ကိစ္စေန စ၊ သဘာဝေါ ဧဝ ဝါ တထာ နိပ္ပဇ္ဇနတော
“ရသော”တိ ဝုတ္တော။

၁၁၀။ ဆဒ္ဓိဓေန နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဝတ္ထာဒိနာ ဆပ္ပကာရေန တာဝ
ဥဒ္ဓါမာတကအသုဘနိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကေဝိ “ကဠေဝရဿ ဒိဃရဿာ-
ဒိပ္ပမာဏေန သဒ္ဓိံ သတ္တဝိဓေနာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ။
‘လိင်္ဂတောတိ ဧတ္ထ လိင်္ဂ’ နာမ ဝယော လိင်္ဂံ၊ န ထနမဿုအာဒိ ဣတ္ထိပရိသ-
လိင်္ဂန္တိ ဒဿေန္တေန “ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဌိတဿ သတ္တဿ ဣဒံ
သရီရန္တိ သမ္ပန္နော။ ဥဒ္ဓါမာတကသဏ္ဌာနဝသေနော၊ န ပါကတိကသဏ္ဌာန-
ဝသေန။ ဧတေန ယဒိ တတ္ထ ကောဝိ အနုဒ္ဓါမာတကဘာဝပ္ပတ္တော ပဒေသော
သိယာ၊ သော န ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ။ ဩဠာရိကာဝယဝဝသေန ဣဒံ
သဏ္ဌာနဝဝတ္ထာနံ၊ န သုခုမာဝယဝဝသေနာတိ သိသသဏ္ဌာနာဒိကံ နဝဝိ-
မေဝ သဏ္ဌာနံ ဂဟိတံ။

ဣမိဿာ ဒိသာယာတိ ဣမိဿာ ပုရတ္ထိမာယ၊ ဒက္ခိဏပစ္ဆိမဥတ္တရယ
ဒိသာယ၊ အနုဒိသာယ ဝါ ဌိတောတိ ယောဇနာ။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ
ဟတ္တာတိ ဣမသ္မိံ နာမ ဘူမိပ္ပဒေသေ ဣမဿ ကဠေဝရဿ ဟတ္တာ ဌိတာတိ
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။

အဓော ပါဒတလေနာတိအာဒိ နာဘိယာ ဟေဋ္ဌာ အဓော၊ တတော ဥဒ္ဓံ
ဥပရိတိ ဣမဿ ဝဝတ္ထာနဿ ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဟတ္ထပရိစ္ဆေဒေါ ဟေဋ္ဌာ
အင်္ဂုလိအဂ္ဂေန ဥပရိ အံသကူဠသန္တိနာ တိရိယံ တစပရိယန္တေန ဂဟေတဗ္ဗော။
သေ နယော ပါဒပရိစ္ဆေဒါဒိသုပိ။ ယတ္ထကံ ဝါ ပန ဌာနံ ဂဏှတိတိ သစေ
သဗ္ဗံ သရီရံ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ပဒေသော တဿ ဥဒ္ဓါမာတော၊

သော ယတ္ထကံ သရိရပ္ပဒေသံ ဥဒ္ဓါမာတကဝသေန ဉာဏေန ပရိဂ္ဂဟာတိ၊
 တတ္ထကမေဝ ယထာပရိဂ္ဂဟိတမေဝ။ ဣဒံ ဤဒိသန္တိ ဣဒံ ဟတ္တာဒိကံ ဤဒိသံ
 ဝေမာကာရံ။ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ ယထာသဘာဝတော ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ။ ဝိသဘာဝေ
 သရိရေ အာရမ္မဏန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဋိက္ခုလ္လာကာရော န ဥပဋ္ဌာတိ န ခါယတိ၊
 သုဘတော ဥပဋ္ဌဟေယျ။ တေနာဟ “ဝိပ္ပန္နနဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ”တိ၊
 ကိလေသပရိပ္ပန္နနဿေဝ နိမိတ္တံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌိတာပီတိ
 ဥဒ္ဓါမာတဘာဝပ္ပတ္တာပိ၊ သဗ္ဗသော ကုထိတသရိရပီတိ ဝါ အတ္ထော။ သွာယ-
 မတ္ထော ပဌမပါရာဇိကေ^၁ ဝိနိတဝတ္ထုဟိ ဒီပေတဗ္ဗော။

၁၁၁။ အာသေဝိတကမ္မဋ္ဌာနောဘိ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေ ကတပရိစယော။
 သောသာနိကင်္ဂါဒိနံ ဝသေန ပရိဟတရုတင်္ဂါ။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန
 ပရိမဋ္ဌိတမဟာဘူတော။ သလက္ခဏတော ဉာဏေန ပရိဂ္ဂဟိတသင်္ခါရော။
 ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝသေန ဝဝတ္ထာပိတနာမဂ္ဂပေါ။ သလက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿ-
 နာယ ဥက္ကံသနေန သုညတာနုပဿနာဗလေန ဥဒ္ဓါဋ္ဌိတသတ္တသညော။
 ဝိပဿနာယ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသမ္မာပနေန ကတသမဏဓမ္မော။
 တတော ဧဝ သဗ္ဗသော ကုသလဝါသနာယ၊ ကုသလဘာဝနာယ စ ပူရဏေန
 ဝါသိတဝါသနော ဘာဝိတဘာဝနော။ ဝိဝေဒ္ဓုပနိဿယကုသလဗီဇေန သမိ-
 ဇော။ ဉာဏဿ ပရိပက္ခဘာဝေန ဉာဏုတ္တရော။ ယထာဝုတ္တာယ ပဋိပတ္တိယာ
 ကိလေသာနံ တနကရဏေန အပ္ပကိလေသော။ ဩလောကိတောလောကိ-
 တဋ္ဌာနေယေဝါဘိ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိအသုဘဿ ယတ္ထ ယတ္ထ ဩလောကိတော-
 လောကိတဋ္ဌာနေ ဧဝ၊ တာဒိသဿ ကာလဝိသေသော၊ အသုဘဿ ပဒေသ-
 ဝိသေသော ဝါ အပေက္ခိတဗ္ဗော နတ္ထိတိ အတ္ထော။ နော စေ ဧဝံ ဥပဋ္ဌာတိတိ
 ဧဝံ ယထာဝုတ္တပုရိသဝိသေသဿ ဝိယ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ နော စေ ဥပဋ္ဌာတိ။
 ဧဝံ ဆဗ္ဗိဓေနာတိ ဧဝံ ဝုတ္တာကာရေန ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ဆဗ္ဗိဓေန။ ပုနပီတိ
 ဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ တေန နိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝိမိ^၂ သမ္ပိဏ္ဏေတိ၊ န ပဉ္စဝိတံ။
 ဆဗ္ဗိဓေန ဟိ ပုဗ္ဗေ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ ဝိဟိတံ။

၁၁၂။ အသီတိသတသန္တိတောတိ သဗ္ဗေပိ သန္တယော တဒါပိ အတ္ထေဝါတိ
 ဒဿနတ္ထံ ဝတ္တာ ဥဒ္ဓါမာတဘာဝေန ယေဘုယျေန န ပညာယန္တိ။ ယေ ပန
 ပညာယန္တိ၊ တေ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ “ဥဒ္ဓါမာတကေ ပနာ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တယော ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္တိတိ အံသကပ္ပရမဏိဗန္ဓာနံ

ဝသေန တယော ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္ဓယော။ တထာ ဝါမဟတ္ထသန္ဓယော။ ကဋီဇဏ္ဍုဂေါပကနံ ဝသေန တယော ဒက္ခိဏပါဒသန္ဓယော။ တထာ ဝါမပါဒသန္ဓယော။ ဧကော ကဋီသန္တိတိ ကဋီယာ သဒ္ဓိံ ပိဋိကဏ္ဍကသန္တိံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဟတ္ထန္တရန္တိ ဒက္ခိဏဟတ္ထဒက္ခိဏပဿာနံ၊ ဝါမဟတ္ထဝါမ- ပဿာနဉ္စ အန္တရံ ဝိဝရံ။ ပါဒန္တရန္တိ ဥဘိန္ဒံ ပါဒါနံ ဝေမဇ္ဈံ။ ဥဒရန္တရန္တိ နာဘိဋ္ဌာနသညိတံ ကုမ္ဘိဝေမဇ္ဈံ၊ ဥဒရဿ ဝါ အပ္ပန္တရံ။ ကဏ္ဍန္တရန္တိ ကဏ္ဍ- ဆိဒ္ဓိံ။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊ တေန နာသန္တိဒ္ဓါဒိနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အက္ခိနံ၊ မုခဿ စ ဝသေနာပိ ဝိဝရံ လပ္ပတေဝါတိ ဒဿေတုံ “အက္ခိနမ္ပိ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ သမန္တတောတိ ဧဝံ သန္တိအာဒိတော ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝဝတ္ထပေန္တဿ စေ နိမိတ္တံ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ၊ သမန္တတော ဝဝတ္ထ- ပေတဗ္ဗန္တိ ဝဝတ္ထာပနဝိမိံ ဒဿေတုံ “သကလသရီရေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဉာဏံ စာရေတွာတိ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ သရီရံ အာဝဇ္ဇေတွာ တတ္ထ ပဋိက္ကလ္လာ- ကာရသဟိတံ ဥဒ္ဓါမာတကဘာဝံ အာရပ္ပ နိရန္တရံ ဘာဝနာဉာဏံ ပဝတ္ထေတွာ။ ယံ ဌာနန္တိ ဧဝံ ပန ဉာဏံ စာရေန္တဿ တသ္မိံ သရီရေ ယော ပဒေသော ဝိဘူတော ဟုတွာ ဥဒ္ဓါမာတကာကာရေန ဝိဘူတဘာဝေန ဥပဋ္ဌာတိ။ ဥဒရ- ပရိယောသာနံ ဥပရိမသရီရံ။

ဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ ဝိနိစ္ဆယကထာတိ ဝိနိစ္ဆယသဟိတာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ^၁။ ယထာ- ဝုတ္တနိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေနာတိ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ သန္တိအာဒိတော စ ဝုတ္တပ္ပကာရ- ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန။ သုဋ္ဌ၊ နိမိတ္တံ ဂဏိတဗ္ဗန္တိ ယထာ ဥဂ္ဂဟ- နိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ဧဝံ သမ္ပဒေဝ အသုဘနိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣဒါနိ တမေဝ နိမိတ္တဿ သုဋ္ဌ၊ ဂဟဏာကာရံ ဥပဒိသန္တော “သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ”တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဧဝံ ပုနပျုနံ ကရောဇ္ဇေနာတိ ယထာ “ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏတော မုစ္ဆိဿာမိ”တိ သဉ္ဇာတာဒရေန သတိသမ္ပဇညေ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋ္ဌ- ပေတွာ ဥဒ္ဓါမာတကအသုဘံ ပဌမံ အာဝဇ္ဇိတံ၊ ဧဝံ ပုနပျုနံ တတ္ထ အာဝဇ္ဇနံ ကရောဇ္ဇေန။ သာရကံ ဥပဓာရေတဗ္ဗန္တေဝ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗန္တောတိ သက္ကစ္စံ သတိယာ သလ္လက္ခေတဗ္ဗန္တေဝ ပညာယ နိစ္ဆေတဗ္ဗန္တေ။ သတိ ဟိ “ဓာရဏာ”တိ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ဓာရဏဉ္စေတ္ထ သလ္လက္ခဏံ။ ပညာ “ပဝိစယော”တိ^၂ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ပဝိစယော စေတ္ထ နိစ္ဆယောတိ။ အထ ဝါ ဥပဓာရေတဗ္ဗန္တိ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ပညာယ

ဥပလက္ခေတဗ္ဗံ။ န ဟိ ကဒါဏိ သတိရဟိတာ ပညာ အတ္ထိ။ ဝိပဿနာပေတဗ္ဗန္တိ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ သတိယာ နိစ္စိနိတဗ္ဗံ။ ပညာသဟိတာ ဧဝံ ဟိ သတိ ဣဓာ-
မိပေတော၊ န တဗ္ဗိရဟိတာ။ အဗ္ဗုဒ္ဓိအပင်္ဂါဒိဝသေနာပိ ဩလောကနံ အတ္ထိတိ
“ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေန ပရိဗုဒ္ဓမေဝ ဩလောကနံ
ဒဿေတိ။ ဧဝံ ပုနပွန် ကရေန္တဿာတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန စက္ခု ဥဗ္ဗိလေတွာ
ဩလောကနံ၊ နိဗ္ဗိလေတွာ အာဝဇ္ဇနဉ္စ အပရာပရံ အနေကဝါရံ ကရေန္တဿ။
ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တန္တိ ဥဒ္ဓါမာတကေ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ။ သုဂ္ဂဟိတန္တိ သုဒ္ဓါ ဂဟိတံ။
ယထာ န ဝိနဿတိ န ပမုဋ္ဌံ ဟေတိ။ ဧဝံ ဂဟိတံ။ ကေသဒိသန္တိ သမာနသဒိသံ။
သမာနတ္ထော ဟိ အယံ ကေ-သဒ္ဓေါ၊ ယထာ “အရိယဝိနယေတိ ဝါ၊ သပ္ပရိသ-
ဝိနယေတိ ဝါ၊ ဒေသေသေ ဧကေ ကေဌေ သမေ သမဘာဂေ တဇ္ဇာတေ တညေ
ဝါ”တိ။

အာဂမနကာလေတိ ဝိဟာရတော သုသာနံ ဥဒ္ဓိဿ အာဂမနကာလေ။
ဝုတ္တနယေနောတိ အတိဒေသဝသေန ဒီပိတဗ္ဗိ အတ္ထိ “ကေကေနာ”တိ အာဒိနာ
သရူပတော ဒဿေတိ။ တတ္ထ တဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဥဒ္ဓါမာတကမ္မဋ္ဌာနံ။
မူလကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဧကေ၊ တဒယုတ္တံ။ ဥပဋ္ဌိတနိမိတ္တံ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ
ကမ္မဋ္ဌာနန္တရမနသိကာရော ရညော ရဇ္ဇံ ဆဇ္ဇေတွာ ဝိဒေသဂမနံ ဝိယာတိ။
အာဂတေနာတိ အတ္တေနော ဝသနဋ္ဌာနံ အာဂတေန။

၁၁၄။ အဝေလာယန္တိ သဗ္ဗျာဝေလာဒိအယုတ္တဝေလာယံ။ ဧတန္တန္တိ ဝိရူပံ။
ဘေရဝါရဗ္ဗဏန္တိ ဝေတာဋ္ဌသဒိသံ ဘယာနကံ ဝိသယံ။ ဝိက္ခိတ္တမိတ္တောတိ
ဘိရုကပုရိသော ဝိယ ဝိသာစာဒိံ ဒိသွာ စိတ္တဝိက္ခေပံ ပတ္တော။ ဥဗ္ဗတ္တကော
ဝိယာတိ ယက္ခမ္ပတ္တကော ဝိယ ကေစ္စော ဟေတိ။ ဖျာနဝိဗ္ဗန္တကောတိ
ဖျာနတော ဝိစုတကော သီလဝိဗ္ဗန္တကမန္တဝိဗ္ဗန္တကာ ဝိယ။ သန္တမ္ပေတွာတိ
ဥပ္ပန္နပရိတ္တာသဝုပသမနေန ဝိဂတကမ္ပတာယ နိစ္စလော ဟုတွာ။ သတိံ
သုပဋ္ဌိတန္တိ အာဒိ သန္တမ္ပနဿ ဥပါယဒဿနံ။ မတသရီရံ ဥဋ္ဌဟိတွာ အနုဗန္ဓ-
နကံ နာမ နတ္ထိ အသတိ တာဒိသေ မန္တပ္ပယောဂေ။ သောပိ ဥဒ္ဓါမာတကာ-
ဒိဘာဝမပ္ပတ္တေ အဝိနဋ္ဌရူပေ ဧဝံ ဣဇ္ဈတိ၊ တထာ ဒေဝတာမိဂ္ဂဟော၊ န ဧဝ-
ရူပေတိ အဓိပ္ပါယော။ သညဇောတိ ဘာဝနာပရိကပ္ပသညာယ ဇာတော။
တတော ဧဝံ သညာသမ္ဘဝေါ သညာမတ္တသမုဋ္ဌာနော။ တာသံ ဝိနောဒေ-
တွာတိ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနနိမိတ္တံ ဥပ္ပန္နစိတ္တသန္တာသံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဝိနောဒေတွာ

ဝူပသမေတွာ။ “ဣဒါနိ တဝ ပရိဿမော သပ္ပလော ဇာတော”တိ ဟာသံ ပိတိံ ပမောဒနံ ဥပ္ပါဒေတွာ။ ဖိတ္တံ သဉ္ဇရာပေတဗ္ဗန္တိ ဘာဝနာစိတ္တံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ မနသိကာတဗ္ဗံ။

နိမိတ္တဂါဟန္တိ နိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ။ သမ္မာဒေန္တောတိ သာ-
ဓေန္တော နိပ္ပါဒေန္တော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥပနိဗန္ဓတိတိ ဘာဝနံ ယထာဝုတ္တေ နိမိတ္တေ
ဥပနေန္တော နိဗန္ဓတိ။ ယောဂကမ္ပံ ဟိ ယောဂိနော သုခင်္ဂိသေသာနံ ကာရဏ-
ဘာဝတော “ကမ္မဋ္ဌာန”န္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ ယောဂကမ္မဿ ဝါ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတယ
ယထာ ဥပဋ္ဌိတနိမိတ္တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တံ ဘာဝနာစိတ္တေ ဥပနိဗန္ဓတိ။ တံ ပနဿ
ဥပနိဗန္ဓနံ သန္ဓာယ စိတ္တံ သဉ္ဇရာပေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ “ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ
ဒဿေန္တော “တဿ ဟိ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ တဿာတိ ယောဂိနော၊
တဿ ဝါ ဥဒ္ဓါမာတကာသုဘဿ။ မာနသံ စာရေန္တဿာတိ ဘာဝနာစိတ္တံ
အပရာပရံ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပုနပ္ပုနံ မနသိ ကရေန္တဿာတိ
အတ္တော။

၁၁၅။ “ဝိထိသမ္ပုဋ္ဌိပါဒနက္ခာ”တိ ပဒဿ “ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိယာ သမ္ပုဋ္ဌိပါဒ-
နက္ခာ”တိ အတ္ထံ ဝတွာ တံ ပန ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ၊ တဿာ စ သမ္ပုဋ္ဌိပါဒနဝိမိ-
ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “သစေ ဟိ”တိ အာဒိ ဝတ္တံ။ တတ္ထ ကတိမိတိ ပက္ခဿ
ကတမိ၊ ကိံ ဒုတိယာ၊ တတိယာဒိသု ဝါ အညတရာတိ အတ္တော။ ဣတ္ထိဘူ-
တေန ဂန္တု န ဝနုတိ ပုစ္ဆန္တာနံ စိတ္တဿ အညတတ္ထပရိဟရဏတ္ထံ။
အပ္ပသန္ဓာနဋ္ဌိ ပသာဒါယ၊ ပသန္ဓာနဉ္စ ဘိယျောဘာဝါယ သာသနသမ္ပုဋ္ဌိပတ္တိ။
နဿတိတိ န ဒိဿတိ၊ န ဥပဋ္ဌာတိတိ အတ္တော။ “အာဂန္တုကပဋိသန္တာရော
ကာတဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ အာဂန္တုကဝတ္တံ ဧကဒေသေန ဒဿိတန္တိ “အဝသေ-
သာနိဝိ”တိ ဝတွာ အာဂန္တုကဝတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ ဂဟေတုံ ပုန အာဂန္တုက-
ဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ ဂမိကဝတ္တာဒိနိတိ အာဒိ-သဗ္ဗေန အာဝါသိကအနုမောဒန-
ပိဏ္ဏစာရိကအနုမောဒန ပိဏ္ဏစာရိကအာရညိက သေနာသန ဝစ္စကုဋ်ဝတ္တာဒိနံ
သင်္ဂဟောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝတ္တက္ခန္ဓကေ ဟိ အာဂတာနိ မဟာဝတ္တာနိ ဣဓ “ခန္ဓက-
ဝတ္တာနိ”တိ ဝုတ္တာနိ။ တဇ္ဇနိယကမ္မကတာဒိကာလေ၊ ပန ပါရိဝါသိကာဒိ-
ကာလေ စ စရိတဗ္ဗာနိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော အသမ္ဘဝတော ဣဓ နာဓိပ္ပေတာနိ။
နိမိတ္တံ ဝါ အန္တရဓာယတိတိ သုသာနေ ဌိတံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဒ္ဓါမာတက-
ဘာဝါပဂမေန အန္တရဓာယတိ။ တေနာဟ “ဥဒ္ဓါမာတက”န္တိ အာဒိ။ တဿာတိ

တေန ကာရဏေန၊ ဣမဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဒုလ္လဘတ္တာတိ အတ္ထော။ နိသီဒိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗောတိ သမ္ပန္နော။

နိမိတ္တံ ဂဟေတုံ ဂမနေ ဝိယ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ နိဝတ္တနေပိ ယထာသလ္လက္ခိ-
တဒိသာဒိပစ္စဝေက္ခဏံ ယာဝ နိမိတ္တဝိနာသာ ပဝတ္တိတကိရိယာယ အဝိစ္ဆေဒေန
ဥပဓာရဏတ္ထံ။ သတိ ဟိ တဿ နိရန္တရူပဓာရဏေ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ
နိသိန္နကာလေ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌိတာကာရော သမထနိမိတ္တဿ ဂဟဏေ
စိတ္တဿ သမာဟိတာကာရော ဝိယ ပါကဋ္ဌော ဟုတွာ ဥပတိဋ္ဌေယျာတိ။
တေနာဟ “တဿေဝံ။ ပ။ ဝီထိ” ပဋိပဇ္ဇတိ”တိ။ ပုရိမာကာရေန နိမိတ္တဿ
ပါကဋ္ဌဘာဝေန ဥပဋ္ဌိတတ္တာ ပုရိမာကာရေနေဝ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော ဘာဝ-
နာဝီထိ” ပဋိပဇ္ဇတိ။

၁၁၆။ ဥဠုမာတကံ နာမ အတိဝိယ အသုစိဒ္ဓန္တဇေယျပဋိက္ကုလံ ဗိဘန္တံ၊
ဘယာနကဉ္စ၊ ဧဝရူပေ အာရမ္မဏေ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ ဧဝံ အာဗဗ္ဗပရိ-
ကမ္မဿ ထိရိဘူတဿေဝ ယောဂိနော အဓိပ္ပါယော သမိဇ္ဈတိတိ ဒဿေတုံ
“အာနိသံသဒဿာဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝန္တိ ဧဝမေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ
အာနိသံသဒဿာဝိနာ။ တံ ရက္ခေယျာတိ “အဗ္ဗါ ဣမိနာ သုခံ ဇီဝိဿာမိ”တိ
အတ္တနော ဇီဝိတံ ဝိယ တံ မဏိရတနံ ရက္ခေယျ။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကောတိ-
အာဒိ နေသံ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ သုလဘတာဒဿနံ။ တတ္ထ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိ-
ကောတိ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ တတ္ထ ဝါနိယုတ္တော၊ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ
ပရိဟရန္တော။ ဣတရာနီတိ ဝုတ္တာဝသိဋ္ဌာနိ အနုဿတိဗြဟ္မဝိဟာရာဒိနိ။ တံ
နိမိတ္တန္တိ တံ ယထာလဉ္စ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ။ “ရက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ရက္ခဏဝိမိ” ပုန
ဒဿေတုံ “ရက္ခိန္ဒာနေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၁၇။ နာနာ ကရိယတိ ဧတေနာတိ နာနာကရဏံ၊ ဘေဒေါ။ ဗိဘန္တံ
ဘေရဝဒဿနံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ မနသိကာရဿ အနုဋ္ဌာရတာယ၊ အနုပသန္တ-
တာယ စ အာရမ္မဏဿ။ တဗ္ဗိပရိယာယတော “ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ထူလင်္ဂပစ္စင်္ဂ-
ပုရိသော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဂေါစရဇ္ဈတ္တ-
တော ဗဟိဒ္ဓါ။ ကာမာနံ အမနသိကာရာတိ အသုဘဘာဝနာနုဘာဝေန
ကာမသညာယ ဒူရသမုဿာရိတတ္တာ ကာမဂုဏေ အာရမ္မ မနသိကာရဿေဝ
အဘာဝါ။ အမနသိကာရာတိ ဝါ မနသိကာရပဋိပက္ခဟေတု။ ယာယ ဟိ
ကာမသညာယ ဝသေန သတ္တာ ကာမေ မနသိ ကရေန္တိ၊ တဿံ ပဋိပက္ခ-
ဘူတာ အသုဘသညာ ကာမာနံ အမနသိကာရော၊ တန္တိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။

တေနာဟ “ဝိက္ခန္ဓနဝသေန ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိ”တိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာ-
ရမ္မဏာယ ဟိ အသုဘသညာယ သဗ္ဗိ ဗလပ္ပတ္တော သမာဓိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ
ကာမစ္ဆန္တံ ဝိက္ခမ္ဘေတိ။ အနုရောဓမ္မလကော အာသာတော မူလကာရဏေ
ဝိက္ခန္တိတေ ဝိက္ခန္တိတောယေဝ ဟောတိတိ အာဟ “အနုနယ။ပ။ ပဟိယတိ”တိ။
န ဟိ ကဒါစိ ပဟိနာနနယဿ ဗျာပါဒေါ သမ္ဘဝတိ။ ယထာဝုတ္တအသုဘ-
သညာသဟဂတာ ဟိ ဝီတိ သာတိသယာ ပဝတ္တမာနာဝ ဗျာပါဒံ ဝိက္ခမ္ဘေန္တိ
ပဝတ္တတိ။ တထာ အာရဒ္ဓဝိရိယတာယာတိ ယထာ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
တထာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဝသေန ပဂ္ဂဟိတဝိရိယတာယ။ ဝိရိယဉ္စိ ပဂ္ဂ-
ဏန္တဿ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ ဝိယ သဝိပ္ပါရတာယ ထိနမိဒ္ဓံ
ဝိက္ခမ္ဘေန္တမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ဝိပုဋ္ဌိသာရော ပစ္ဆာနတာပေါ၊ တပုဋ္ဌိပက္ခတော အဝိပုဋ္ဌိသာရော ဒရထ-
ပရိဋ္ဌာဟာဘာဝေန စိတ္တဿ နိဗ္ဗုတတာ။ တဿ အဝိပုဋ္ဌိသာရဿ ပစ္စယဘူတံ
သီလံ၊ တံသဟဂတာ တဒုပနိဿယာ စ ဝီတိပဿဒ္ဓိသုခါဒယော သဘာဝ-
တော၊ ဟေတုတော စ^၁ သန္တသဘာဝါ၊ တေသံ အနုယုဉ္ဇနေန အဝူပ-
သန္တသဘာဝံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိတိ အာဟ “အဝိပုဋ္ဌိသာရကရသန္တ-
ဓမ္မာနုယောဂဝသေန ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ”တိ။ ဘာဝနာယ ဟိ ပုဗ္ဗေ-
နာပရံ ဝိသေသံ အာဝဟန္တိယာ ယံ သာတိသယံ သုခံ လဗ္ဘတိ။ တံ အနုပ-
သန္တသဘာဝံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိက္ခမ္ဘေန္တမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အဓိဂတဝိသေသသာတိ
ယထာဓိဂတဿ ဘာဝနာဝိသေသဿ။ ပစ္စက္ခတာယာတိ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ
ယောဂိနော ပစ္စက္ခဘာဝတော “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ ယော
ဝေရူပိံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဒေသေတိ”တိ ပဋိပတ္တိဒေသကေ သတ္တရိ။ ပဋိပတ္တိယန္တိ
ပဋိပဇ္ဇမာနဇ္ဈာနပဋိပတ္တိယံ။ ပဋိပတ္တိဖလေတိ တာယ သာဓေတဗ္ဗေ
လောကိယလောကုတ္တရဖလေ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ ဓမ္မန္တယဝိစာရာဟိတ-
ဗလေန ဝိစာရဗလေန။ ဣတိ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ ပဟိယန္တိတိ ဧဝံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တ-
ပဋိလာဘသမကာလမေဝ ဟေဋ္ဌာ ပဝတ္တဘာဝနာနဘာဝနိပ္ပန္ဓေဟိ သမာဓိ-
အာဒိဟိ ကာမစ္ဆန္တာဒိနိ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခန္ဓနဝသေန ပဟိယန္တိ။ န ဟိ
ပဋိပက္ခေန ဝိနာ ပဟာတဗ္ဗဿ ပဟာနံ သမ္ဘဝတိ။ ပဋိပက္ခာ စ သမာဓိ-
အာဒယော ကာမစ္ဆန္တာဒိနိ။ ယထာဟ ပေဋကေ “သမာဓိ ကာမစ္ဆန္တဿ
ပဋိပက္ခော”တိအာဒိ။

တေနေဝ စ “ဣမေဟိ တေသံ နိဝရဏာနံ ပဟာန”န္တိ ပဟာနပရိဒီပန-
မုခေန ဈာနင်္ဂါနိ သရူပတော ဒဿေတုံ “တသ္မိညေဝ စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ တသ္မိညေဝ စာတိ ယံ တံ ယထာဥပဋ္ဌိတံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဘိဒ္ဓိတွာ ဝိယ
ဥပဋ္ဌိတံ၊ တဿ ပဋိစ္ဆန္တဘူတံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ တသ္မိညေဝ နိမိတ္တေ။ စေတ-
သောတိ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ။ အဘိနိရောပနလက္ခဏောတိ အာရော-
ပနလက္ခဏော၊ အပ္ပနာသဘာဝေါတိ အတ္တော။ နိမိတ္တာနုမဇ္ဇနံ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တေ အနုဝိစရဏံ။ အာရမ္မဏေ ဟိ ဘမရဿ ပဒုမဿူပရိ အနုပရိတ္တမနံ
ဝိယ ဝိစာရဿ အနုဝိစာရဏာကာရေန ပဝတ္တိ အနုမဇ္ဇနကိစ္စံ။ ဝိသေသော
ဝေ အဓိဂန္တဗ္ဗတော ဝိသေသာဓိဂမော၊ ပဋိလဒ္ဓေါ စ သော ဝိသေသာ-
ဓိဂမော စာတိ ပဋိ။ပ။ ဂမော၊ တပ္ပစ္စယာ တံဟေတုကာ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာ-
ဓိဂမပစ္စယာ ဝီတိ။ ဝီတိမနဿ ဝီတိသဟိတစိတ္တဿ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝ-
တောတိ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိနံ သံသိဇ္ဈနတော။ “ဝီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္မ-
တိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ပဿဒ္ဓိနိမိတ္တံ ပဿဒ္ဓိဟေတုကံ သုခံ “ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ
ဝေဒိယတိ”တိ ဝစနတော။ သုခနိမိတ္တာ သုခပစ္စယာ ကေဂ္ဂတာ။ “သုခိနော
စိတ္တံ သမာဓိယတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဈာနင်္ဂါနိ ပါတုဘဝန္တိတိ ဝေ တောနိ
ဝိတက္ကာဒိနိ ဈာနင်္ဂါနိ တသ္မိယေဝ နိမိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိမိဗ္ဗဘူတန္တိ
ပဌမဇ္ဈာနဿပဋိစ္ဆန္တဘူတံ။ တံဇာတညေဝ ပဋိဘာဂနိမိတ္တပဋိလဘာသမကောလ-
မေဝ ဥပစာရဇ္ဈာနဗ္ဗိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ န နိဝရဏပ္ပဟာနမေဝါတိ အပ္ပေါယော။

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁၁၈။ ဝိနိလကာဒိသုဝိ ကမ္မဋ္ဌာနေသု။ လက္ခဏံ ဝုတ္တန္တိ ယံ တံ နိမိတ္တဂ္ဂ-
ဟဏလက္ခဏံ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တနယေနောတိ ဥဒ္ဓါမာတကေ ဝုတ္တနယေနော။ သဟ
ဝိနိစ္ဆယေန၊ အဓိပ္ပါယေန စာတိ သဝိနိစ္ဆယာဓိပ္ပါယံ။ တံ သဗ္ဗံ လက္ခဏံ
ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။

ကဗရင်္ဂဗရဝဏ္ဏန္တိ ယေဘုယျေန သဗလဝဏ္ဏံ။ ဥဿဒဝသေနာတိ ရတ္တ-
သေတနီလဝဏ္ဏေသု ဥဿဒဿ ဝဏ္ဏဿ ဝသေန။

သန္တိသန္တိန္တိ နိစ္စလဘာဝေနော သဗ္ဗသော ထိရတံ။

စောရာဋ္ဌဝိယန္တိ စောရေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတအရညေ။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိ
အာသာတနေ။ ဆိန္တုပရိသံဋ္ဌာနေတိ ဆိန္တုပရိသဝန္တေ ဌာနေ။ နာနာဒိသာယံ

ပတိတမ္ပိတိ ဆိန္တံ ဟုတွာ သရီရဿ ခဏ္ဍဒွယံ ဝိသုံ ဒိသာသု ပတိတမ္ပိ။ ကော-
ဝဇ္ဇနေနာတိ ကေသမန္တာဟာရေန။ အာပါထမာဂစ္ဆတိတိ ကေဇ္ဈိ အာပါထံ
အာဂစ္ဆတိ။ ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇတိတိ အဇေရုစ္ဆိတံ ဥပဂစ္ဆေယျ သေယျသာပိ
ဆဝဉာဟကော။ သဟတ္တာ အပရာမသနေ ဇီရန္တာ သဏ္ဍာတိယေဝါတိ
အာဟ “ကတ္တရယဋ္ဌိယာ ဝါ ဒဏ္ဍကေန ဝါ။ ပ။ ဥပနာမေတဗ္ဗ”န္တိ။ ဝိစ္စိဒ္ဓက-
ဘာဝပညာယနတ္ထံ ကေင်္ဂလန္တရကရဏံ။ ဥပနာမေတဗ္ဗန္တိ ဥပနေတဗ္ဗံ။

ခါယိတသဒိသမေဝါတိ ခါယိတာသုဘသဒိသမေဝ။ အင်္ဂလင်္ဂလန္တရန္တိ
ဝိဝိဓံ ခိတ္တံ သရီရာဝယံ အင်္ဂလန္တရံ အင်္ဂလန္တရံ။ ကတွာ ဝါတိ ကတ္တရယဋ္ဌိယာ
ဝါ ဒဏ္ဍကေန ဝါ သယံ ကတွာ ဝါ။

လဒ္ဓပ္ပဟာရာနန္တိ လဒ္ဓါဝုဓပ္ပဟာရာနံ မုခတောတိ သမ္ပန္နော။ မုခတောတိ
ပဟာရာဒိမုခတော။ ပဋ္ဌရမာနကာလေတိ လောဟိတံ ပဋ္ဌရမာနကာလေ။
လောဟိတကံ လဗ္ဘတိတိ ယောဇနာ။

တန္တိ ပုဋ္ဌဝကံ။ တေသုတိ သောဏာဒိသရီရေသု။ အဋ္ဌိကန္တိ အဋ္ဌိကအသုဘံ
နာနပ္ပကာရတော ဝုတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ ပုရိမနယေနေဝါတိ ပုဗ္ဗေ ဥဒ္ဓါမာတကေ
ဝုတ္တနယေနေဝ။

၁၁၉။ တန္တိ အဋ္ဌိကံ။ န ဥပဋ္ဌာတိတိ သဘာဝတော န ဥပဋ္ဌာတိ။
ပဋိက္ကုလဝသေန န ဥပဋ္ဌာတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဩဒါတကသိဏ-
သန္တေဒေါ ဟောတိ”တိ။ အဋ္ဌိကေ ပဌမဝယာဒိသံလက္ခဏံ န သက္ကာတိ
“လိင်္ဂန္တိ ဣမ ဟတ္ထာဒိနံ နာမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ ပန “အယံ
ဒဟရဿ၊ အယံ ယောဗ္ဗနေ ဌိတဿ၊ အယံ အဝယဝေဟိ ဝုပ္ပိပုတ္တိဿာ”တိ ဧဝံ
ဝယဝသေန ဝဝတ္ထပေတုံ သက္ကုဏေယျာဝ။ အဗျာပိတာယ ပန န ဂဟိတန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဒိပိ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာယံ သန္တိတော ဝဝတ္ထာပနံ လဗ္ဘတိ။
အဋ္ဌိကေ ပန န လဗ္ဘတိတိ တဿ အနိယတဘာဝဒီပနတ္ထံ ကမဝိလသံနံ
ကတွာ “တဿ တဿ အဋ္ဌိနော နိန္ဒဋ္ဌာနံ ထလဋ္ဌာနဝသေနာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နိန္ဒဋ္ဌာနံ နာမ အဋ္ဌိနော ဝိနတပ္ပဒေသော။ ထလဋ္ဌာနံ ဥဋ္ဌတပ္ပ-
ဒေသော။ ဃဋ္ဌိတဃဋ္ဌိတဋ္ဌာနဝသေနာတိ အနုပဂတနာရုဗန္ဓာနံ၊ ဣတရေသဉ္စ
အညမညံ သံကိလိဋ္ဌသံကိလိဋ္ဌဋ္ဌာနဝသေန။ အန္တရဝသေနာတိ အညမညဿ
အန္တရဝသေန၊ သုသိရဝသေန စ။ သဗ္ဗတ္ထေဝါတိ သကလာယ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာယ၊
သဗ္ဗသ္မိံ ဝါ အဋ္ဌိကေ။

၁၂၀။ ဧတ္ထာတိ တေသ္မိံ အဋ္ဌိကာသုဘေ။ ယုဇ္ဇမာနဝသေန သဗ္ဗက္ခေ-
တဗ္ဗန္တိ ယံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ ယတ္ထ ယုဇ္ဇတိ၊ တံ တတ္ထ ဥဂ္ဂဏှနတ္ထံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန
ဥပလက္ခေတဗ္ဗံ။ သကလာယာတိ အနဝသေသဘာဂါယ ပရိပုဏ္ဏာဝယဝါယ။
သပ္ပန္နတိ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန။ တေသ္မတိ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကဋ္ဌိကေသု။ ဂုတ္တံ
အဋ္ဌကထာယံ။ တန္တိ “ဧကသဒိသမေဝါ”တိ ဝစနံ။ ဧကသ္မိံ အဋ္ဌိကေ ယုတ္တန္တိ
ဣဒံ ယထာ ဝိနီလကာဒိသု ဥဘိန္တံ နိမိတ္တာနံ ယထာရဟံ ဝဏ္ဏဝိသေသတော၊
ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏတော၊ သဝိဝရာဝိဝရတော၊ စလာစလတော စ ဝိသေသော
လတ္တတိ၊ န ဝေမေတဿာတိ ကတွာ ဂုတ္တံ၊ န ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဝိသေသာ-
ဘာဝတော။ တေနေဝါဟ “ဧကဋ္ဌိကေဝိ စာ”တိ အာဒိ။ တတ္ထ ဧတန္တေနာတိ
သုဝိဘူတအဋ္ဌိရူပတ္တာ အဋ္ဌိဘာဝေနော ဝိရူပေန။ ဘယာနကေနာတိ တေနော
ပါကတိကသတ္တာနံ ဘယာဝဟေန။ ဝီတိသောမနဿစနကေနာတိ သဏ္ဌမဋ္ဌ-
ဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနတော၊ ဘာဝနာယ စ သဝိသေသတ္တာ ဝီတိယာ၊ သောမ-
နဿဿ စ ဥပ္ပါဒကေန။ တေနေဝါဟ “ဥပစာရာဝဟတ္တာ”တိ။

ဣမသ္မိံ ဩက္ခာသေတိ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တာနံ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ။ ဒွါရံ ဒတွာ
ဝါတိ “ပဋိက္ခလဘာဝေယေဝ ဒိဋ္ဌေ နိမိတ္တံ နာမ ဟောတိ”တိ ဧတ္ထကေ ဝေ
အဋ္ဌတွာ အနန္တရမေဝ “ဒုဝိဓံ ဣမ နိမိတ္တံ”န္တိ အာဒိနာ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တာနိ ဝိဘဇိတွာ ဝစနေန ယထာဂုတ္တဿ နိမိတ္တဝိဘာဂဿ ဒွါရံ ဒတွာဝ
ဂုတ္တံ။ နိဗ္ဗိကပ္ပန္တိ “သုဘ”န္တိ ဝိကပ္ပေန နိဗ္ဗိကပ္ပံ၊ အသုဘန္တေဝါတိ အတ္ထော။
ဝိစာရေတွာတိ “ဧကသ္မိံ အဋ္ဌိကေ ယုတ္တ”န္တိ အာဒိနာ ဝိစာရေတွာ။

မဟာတိဿတ္ထေရဿာတိ စေတိယပဗ္ဗတဝါသီမဟာတိဿတ္ထေရဿ။ နိဒ-
ဿနာနီတိ ဒန္တဋ္ဌိကမတ္တဒဿနေန သကလဿာပိ တဿာ ဣတ္ထိယာ သရီရဿ
အဋ္ဌိသင်္ခာတဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနာဒိနိ ဧတ္ထ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာနေ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တာနံ ဝိသေသဝိဘာဝနာနိ ဥဒါဟရဏာနိ။

သုဘဂုဏောတိ သဝါသနာနံ ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ သုပရိသုဒ္ဓ-
ဂုဏော။ ဒသသတလောစနေနာတိ သဟဿက္ခေန ဒေဝါနိမိန္နေန။ သော ဟိ
ဧကာသနေနေဝ သဟဿအတ္တာနံ ဝိစာရဏသမတ္တေန ပညာစက္ခုနာ
သမန္နာဂတတ္တာ “သဟဿက္ခော”တိ ဂုစ္စတိ။ ဣတကိတ္တိတိ “ယော ဝိရော
သဗ္ဗမိ ဒန္တော”တိ အာဒိနာ အဘိတ္ထုတကိတ္တိသဒ္ဓေါ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ ဥဇုပဋိပက္ခေန ပဟိနဘာဝံ သန္ဓာယာဟ “သုဝိက္ခန္တိတ-
ရာဂတ္တာ”တိ။ အသုဘပ္ပဘေဒေါတိ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိအသုဘဝိဘာဂေါ။ သရီ-
ရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေနာတိ သရီရဿ အတ္တနော သဘာဝပဂမနဝသေန။
သရီရဋ္ဌိ ဝိနဿမာနံ အညရူပေန ဌိတဿ ရက္ခသဿ ဝိယ သဘာဝပ္ပတ္တိဝသေ-
နေဝ ဝိနဿတိ။ ရာဂစရိတဘေဒဝသေနာတိ ရာဂစရိတဝိဘာဂဝသေန။ ယဒိ
သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန အယမသုဘပ္ပဘေဒေါ ဝုတ္တော၊ မဟာသတိ-
ပဋ္ဌာနာဒိသု^၁ ကထံ နဝပ္ပဘေဒေါတိ? သော သရသတော ဧဝ သဘာဝပ္ပတ္တိ-
ဝသေန ဝုတ္တော၊ အယံ ပန ပရူပက္ခမေနာပိ။ တတ္ထ စ ဣဓာဂတေသု
ဒသသု အသုဘေသု ဧကစ္စာနေဝ ဂဟိတာနိ၊ အဋ္ဌိကဉ္စ ပဉ္စဝိဓော ဝိဘတ္တိ။
တာနိ စ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဣမာနိ သမထဝသေနာတိ ပါကဋ္ဌောယံ
ဘေဒေါတိ။

ဣမေသံ ပန ဒဿနဋ္ဌိ အသုဘဘာဝသာမညေန သတိဝိ အဝိသေသတော
ရာဂစရိတာနံ သပ္ပာယဘာဝေ ယံ ဝုတ္တံ “ရာဂစရိတဘေဒဝသေန စာ”တိ၊
တံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “ဝိသေသတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သုနဘာဝေန
သုသဏ္ဌိတမ္ပိ သရီရံ ဒုဿဏ္ဌိတမေဝ ဟောတိတိ ဥဒ္ဓါမာတကသရီရေ သဏ္ဌာန-
ဝိပတ္တိံ ဒိပေတိတိ အာဟ “သရီရသဏ္ဌာနဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော”တိ။ သဏ္ဌာ-
နသမ္ပတ္တိယံ ရတ္တော သဏ္ဌာနရာဂိ၊ တဿ သပ္ပာယံ သဏ္ဌာနရာဂဿ
ဝိက္ခမ္ဘနုပါယဘာဝတော။ ကာယော ဧဝ ကာယဝဏ္ဏော၊ တတ္ထ ပဋိမဒ္ဓဿ
နိဿိတဿ။ သုသီရဘာဝပ္ပကာသနတောတိ သုသီရဿ ဝိဝရဿ အတ္တိ-
ဘာဝပ္ပကာသနတော။ သရီရေ ယနဘာဝရာဂိနောတိ သရီရေ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ
ထိရဘာဝံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂဝတော။ ဝိက္ခေပပ္ပကာသနတောတိ သောဏ-
သိင်္ဂါလာဒိဟိ ဣတော စိတော စ ဝိက္ခေပဿ ပကာသနတော အင်္ဂပစ္စင်္ဂ-
လီလာရာဂိနော သပ္ပာယံ။ ဤဒိသာနံ ကိရ အနဝဋ္ဌိတရူပါနံ အဝယဝါနံ
ကော? လိဋ္ဌာဝိလာသောတိ ဝိရာဂသမ္ဘဝတော။ သင်္ခာတဘေဒဝိကာရပ္ပ-
ကာသနတောတိ သင်္ခာတဿ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ သံဟတဘာဝဿ သုသမ္ပန္နတာယ
ဘေဒေါ ဧဝ ဝိကာရော သင်္ခာတဘေဒဝိကာရော၊ တဿ ပကာသနတော။
လောဟိတံ မက္ခိတံ ဟုတွာ ပဋိက္ကုလဘာဝေါ လောဟိတမက္ခိတပဋိက္ကုလ-
ဘာဝေါ၊ တဿ ပကာသနတော။ မမတ္တရာဂိနောတိ “မမ အယ”န္တိ
ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂဝတော။ ဒန္တသမ္ပတ္တိရာဂိနောတိ ဒန္တသမ္ပတ္တိယံ ရဇ္ဇနသီလဿ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိကေ ပဌမဇ္ဈာနမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န ဒုတိယာ-
ဒိနီတိ အနုယောဂံ မနသိ ကတွာ အာဟ “ယသ္မာ ပနာ”တိအာဒိ။ အပရိ-
သတ္တိတဇလာယာတိ သောတဝသေန ပဝတ္တိယာ သမန္တတော အဋ္ဌိတဇလာယ
အသန္နိသိန္နသလိလာယ။ အရိတ္တဗလေနာတိ ပါဇနဒဏ္ဍဗလေန။ ဒုဗ္ဗလက္ခာ
အာရမ္မဏဿာတိ ပဋိက္ခလဘာဝေန အတ္တနိ စိတ္တံ ဌပေတုံ အသမတ္တဘာဝေါ
အာရမ္မဏဿ ဒုဗ္ဗလတာ။ ပဋိက္ခလေ ဟိ အာရမ္မဏေ သရသတော စိတ္တံ
ပဝတ္တိတုံ န သက္ကောတိ၊ အဘိနိရောပနလက္ခဏေန ပန ဝိတက္ကေန အဘိနိရော-
ပိယမာနမေဝ စိတ္တံ ကေဂ္ဂတံ လဘတိ။ န ဝိနာ ဝိတက္ကေနာတိ ဝိတက္ကရဟိတာနိ
ဒုတိယာဒိဇ္ဈာနာနိ တတ္ထ ပတိဋ္ဌံ န လဘန္တိ။ တေနာဟ “ဝိတက္ကဗလေန-
ဝါ”တိအာဒိ။

ယဒိ ပဋိက္ခလဘာဝတော ဥဒ္ဓါမာတဒိအာရမ္မဏေ ဒုတိယာဒိဇ္ဈာနာနိ
န ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ သန္တေ ပဌမဇ္ဈာနေနာပိ တတ္ထ န ဥပ္ပဇ္ဇတဗ္ဗံ။ န ဟိ တတ္ထ
ဝိတိသောမနဿာနံ သန္တဝေါ ယုတ္တောတိ စောဒနံ သန္တာယာဟ “ပဋိက္ခ-
လေဝိ စ တေသ္မိ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထ အာနိသံသဒဿာဝိတာ၊ နိဝရဏသန္တာပ-
ရောဂပူပသမာနံ ယထာက္ကမံ ပုပ္ဖစ္ဆန္တက၊ ဝမနဝိရေစနဥပမာ ယောဇေ-
တဗ္ဗာ။

၁၂၂။ ယထာဝုတ္တကာရဏေန ဒသံဓာ ဝဝတ္တိတမ္ပိ သဘာဝတော ကေ-
ဝိမမေဝါတိ ဒဿေတုံ “ဒသဝိဓမ္ပိ စေတ”န္တိအာဒိ၊ ဝတွာ သွာယံ သဘာဝေါ
ယထာ အဝိညာဏကေသု၊ ဧဝံ သဝိညာဏကေသုပိ လဗ္ဘတေဝ။ တသ္မာ
တတ္ထာပိ ယောနိသောမနသိကာရဝတော ဘာဝနာ ဣတ္ထတေဝါတိ ဒဿေန္တော
“တဒေတံ ဣမိနာ လက္ခဏေနာ”တိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထောတိ တေသ္မိ ဇီဝ-
မာနကသရီရေ။ အလင်္ကာရေနာတိ ပဋိဇဉ်နပုဗ္ဗကေန အလင်္ကာရဏေန။ န
ပညာယတိ ပရုရဇနဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ အတိရေကတိသတအဋ္ဌိကသမုဿယံ
ဒန္တဋ္ဌိကေဟိ သဒ္ဓိ၊ တေဟိ ပန ဝိနာ “တိမတ္တာနိ အဋ္ဌိသတာနိ”တိ
ကာယဂတာသတိယံ ဝက္ခတိ။ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓန္တိ ဒုဒ္ဓါနုဒုဒ္ဓဆိဒ္ဓဝန္တိ။ မေဒကထာ-
လိကာ မေဒဘရိတဘာဇနံ။ နိစ္စ၊ ဣရိတပဋိရိတန္တိ နိစ္စကာလံ ဥပရိ၊ ဟေဋ္ဌာ
စ ဝိဿဝန္တိ။ ဝေမတ္တန္တိ နာနတ္ထံ။ နာနာဝတ္ထေဟိတိ နာနာဝတ္ထေဟိ
ဝတ္ထေဟိ။ ဟိရိယာ လဇ္ဇာယ ကောပနတော ဝိနာသနတော ဟိရိကောပိနံ၊
ဥစ္စာရပဿာဝမဂ္ဂံ။ ယာထာဝသရသန္တိ ယထာဘူတံ သဘာဝံ။ ယာထာဝတော
ရသီယတိ ဉာယတိတိ ဟိ ရသော၊ သဘာဝေါ။ ရတိန္တိ အဘိရတိ အဘိရုစိ။

အတ္တသိနေဟသင်္ခါတေန ရာဂေန ရတ္တာ အတ္တသိနေဟရာဂရတ္တာ။ ဝိဟည-
မာနေနာတိ ဣန္ဒြိတာလာဘေန ဝိသုတံ အာပဇ္ဇန္တေန။

ကိံသုကန္တိ ပါလိဘဒ္ဒကံ၊ ပလာသောတိ ကေစိ၊ သိဗ္ဗလီတိ အပရေ။
အတိလောလုပေါတိ အတိဝိယ လောလသဘာဝေါ။ အဒုန္တိ တေ။ နန္တိ
ကေသာဒိသရိရကောဋ္ဌာသံ။ မုန္တိတာတိ မောဟိတာ၊ မုစ္ဆာပါပိကာယ
ဝါ တဏှာယ ဝသေန မုန္တိ ပတ္တာ။ သဘာဝန္တိ ပဋိက္ကလဘာဝံ။

ဥက္ကဋ္ဌပမောတိ ဥစ္စာရပဿာဝဋ္ဌာနသမော၊ ဝစ္စကူပသမော ဝါ။ စက္ခု-
ဘူတေဟိတိ စက္ခု ပတ္တေဟိ ပဋိလဒ္ဓပညာစက္ခုကေဟိ၊ လောကဿ ဝါ စက္ခု-
ဘူတေဟိ။ အလ္လစမ္ပပဋိစ္ဆန္နောတိ အလ္လစမ္ပပရိယောနဒ္ဓေါ။

ဒဗ္ဗဇာတိကေနာတိ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ ပဋိလဒ္ဓံ ဘဗ္ဗရူပေန။ ယတ္ထ ယတ္ထ
သရိရေ၊ သရိရဿ ဝါ ယတ္ထ ယတ္ထ ကောဋ္ဌာသေ။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာတိ
အသုဘာကာရဿ သုဋ္ဌ၊ သလ္လက္ခဏဝသေန ယထာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဧဝံ ဥဂ္ဂဏှနဝသေန နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာတိ အတ္ထော။
ကမ္မဋ္ဌာနံ အပ္ပနံ ပါပေတဗ္ဗန္တိ ယထာလဒ္ဓေ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ ကမ္မံ ကရောန္တေန
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဥပစာရဇ္ဈာနေ ဌိတေန တမေဝ ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာ-
ပေန္တေန အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ အပ္ပနံ ပါပေတဗ္ဗံ။ အဓိဂတပ္ပနော ဟိ ပဌမဇ္ဈာနေ
ဌိတော တမေဝ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ သင်္ခါရေ
သမ္ပသန္တော နစိရဿေဝ သဗ္ဗာသဝေ ခေပေတိတိ။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ဆဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၇-ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ အသုဘာနန္တရန္တိ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာနန္တရံ။ အနုဿတိသုတိ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနေသု။ “အနု အနု သတိ အနုဿတိ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “ပုနပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော”တိ ဝတ္တာ န ဧတ္ထ အနု-သဒ္ဓယောဂေန သတိ-သဒ္ဓေါ အတ္ထန္တရဝါစကောတိ ဒဿေတုံ “သတိယေဝ အနုဿတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တေန နာယမနု-သဒ္ဓေါ “ဥပလဟ္တတိ”တိအာဒိသု ဥပ-သဒ္ဓေါ ဝိယ အနတ္ထကော၊ နာပိ “သဉ္ဇာနနံ ပဇာနန”န္တိအာဒိသု သံ-သဒ္ဓါဒယော ဝိယ အတ္ထန္တရ-ဒိပကောတိ ဒဿေတိ။ “ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမ္ပိယေဝ ဝါ ပဝတ္တက္ကာ”တိ ဣမိနာ စ အနုဿတိယာ အနုဿရိတဗ္ဗာနုရူပတာ ဝုတ္တာ ဟောတိတိ ပဝတ္တကဿေဝ အနုရူပတံ ဒဿေတုံ “ကုလပုတ္တဿ အနုရူပါ”တိ ဝုတ္တံ၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ ကုလပုတ္တဿ။ အနုရူပတာ နာမ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနဿ အနုရူပတာယ ဧဝ ဟောတိတိ ပဝတ္တကဿေဝ အနုရူပတာ ဝုတ္တာ၊ န ဥဘယဿ။ အနုရူပါတိ စ ယုတ္တာတိ အတ္ထော။ ဗုဒ္ဓန္တိ ယေ ဂုဏေ ဥပါဒါယ ဘဂဝတိ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ပညတ္တိ၊ တေ ဂုဏေ ဧကန္တံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဗုဒ္ဓဂုဏာ-ရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစန”န္တိ။ အာရဗ္ဘာတိ အာလမ္ဘိတွာ။ ဓမ္မန္တိ ပရိယတ္တိဓမ္မေန သဒ္ဓိံ နဝရိဓမ္မိ လောကုတ္တရဓမ္မံ။ နန စ နိဗ္ဗာနံ ဝိသုံ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန ဝက္ခတိ? ကိဉ္စာပိ ဝက္ခတိ၊ ဓမ္မဘာဝသာမညေန ပန မဂ္ဂုလေဟိ သဒ္ဓိံ ဣဓပါဠိယာ သင်္ဂဟိတက္ကာတဿာပိ ဓမ္မာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနေ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အသင်္ခတာမတာဒိဘာဝေန ပန မဂ္ဂုလေဟိ ဝိသိဋ္ဌတာယ တဿ ဝိသုံ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန ဂဟဏံ ကတံ။ သီလာနုဿတိအာဒိနံ ပန တိဿန္တံ အနုဿတိနံ ဝိသုံ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန ဂဟဏံ ယောဂါဝစရဿ အတ္တနော ဧဝ သီလဿ၊ စာဂဿ၊ သဒ္ဓါဒိနဉ္စ အနုဿတိဋ္ဌာနဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ။ ရူပကာယံ ဂတတိ အတ္တနော ကရဇကာယံ အာရဗ္ဘ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပူဂတ္တာ။ ကာယေတိ ကာယေ ဝိသယဘူတေ။ ကောဋ္ဌာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယာတိ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသေသု ပဋိက္ကုလ-နိမိတ္တာရမ္မဏာယ။ ဣတော ပုရိမာသု သတ္တသု အနုဿတိသု နတ္ထိ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ ဣဓ အတ္တိတိ ဒဿနတ္ထံ နိမိတ္တ-ဂဟဏံ။ တထာ အဿာသ-ပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယာတိ ဧတ္ထာပိ။ ဥပသမန္တိ သဗ္ဗသင်္ခါရုပသမံ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ အတ္ထော။

၁၂၄။ အဝေစ္စ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ယာထာဝတော ဥတွာ ဥပ္ပန္နော ပဿာဒေါ
အဝေစ္စပ္ပဿာဒေါ၊ အရိယမဂ္ဂေန အာဂတပ္ပဿာဒေါ၊ တံသဒိသောပိ ဝါ
 ယော ဒိဋ္ဌိဂတဝါတေဟိ အစလော အသမ္ပကမ္ပိယော၊ တေန သမန္တာဂတေန။
 တာဒိသဿ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ဣဇ္ဈတိ၊ န ဣတရဿ။ **ပတိဂ္ဂပသေနာ-**
သနေတိ ယထာဝုတ္တအဋ္ဌာရသဒေါသဝဇ္ဇိတေ ပဉ္စဂံသမန္တာဂတေ သေနာ-
 သနေ။ **ရဟောဂတေနာတိ** ရဟသိ ဂတေန။ တေန ကာယဝိဝေကံ
 ဒဿေတိ။ **ပဋိသလ္လိနေနာတိ** နာနာရမ္ပဏတော ပဋိသလ္လိနေန၊ ဗဟိဒ္ဓါ
 ပုထုတ္တာရမ္ပဏတော ပဋိက္ခမာပေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ သလ္လိနေန၊ သုသိလိဋ္ဌ-
 စိတ္တေနာတိ အတ္ထော။ ဧဝန္တိ ဣမာယ ပါဠိယာ အာဂတနယေန။

သော ဘဂဝါတိ ဧတ္ထ သောတိ ယော သော သမတိံသ ပါရမိယော
 ပူရေတွာ သဗ္ဗကိလေသေ ဘဉ္စိတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ဒေဝါနံ အတိဒေဝေါ မြဟ္ဓာနံ အတိမြဟ္ဓာ လောကနာထော ဘာဂဝန္တတာဒိဟိ
 ကာရဏေဟိ သဒေဝကေ လောကေ “ဘဂဝါ”တိ ပတ္တဋ္ဌကိတ္တိသဒ္ဓေါ။ သော။
ဘဂဝါတိ ဣဒံ သတ္ထု နာမကိတ္တနံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ဘဂဝါတိ နေတံ နာမံ
 မာတရာ ကံတ”န္တိအာဒိ။ ပရတော ပန **ဘဂဝါတိ** ဂုဏကိတ္တနံ။ **အရဟန္တိ-**
 အာဒိသု နဝသု ဌာနေသု ပစ္စေကံ ဣတိဝိ-သဒ္ဓံ ယောဇေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ
 အနုဿရိတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော “**ဣတိဝိ အရဟံ။ပ။** **ဣတိဝိ ဘဂဝါတိ**
အနုဿရတိ”တိ အာဟ။ “ဣတိပေတံ ဘူတံ ဣတိပေတံ တစ္ဆ”န္တိအာဒိသု၊ ဝိယ
 ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာသန္နပစ္စက္ခကရဏတ္ထော၊ ဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ တေန
 နေသံ ဗဟုဘာဝေါ ဒိဝိတော၊ တာနိ စ ဂုဏသလ္လက္ခဏကာရဏာနိ
 ဘာဝေန္တေန စိတ္တဿ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတာနိ ကာတဗ္ဗာနိတိ ဒဿေန္တော “**ဣမိနာ**
စ ဣမိနာ စ ကာရဏေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ အာဟ။

၁၂၅။ ခူရတာ နာမ အာသန္နတာ ဝိယ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဝုစ္စတိတိ
 ပရမုက္ခိသဂတံ ခူရဘာဝံ ဒဿေန္တော “**သုဝိဇ္ဇရုဝိဇ္ဇရေ**”တိ အာဟ၊ သုဠု
 ဝိဇ္ဇရဘာဝေနေဝ ဝိဇ္ဇရေတိ အတ္ထော။ သာ ပနဿ ကိလေသတော ခူရတာ
 တေသံ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**မဂ္ဂေန ကိလေသာနံ**
ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာ”တိ။ နန အညေသမ္ပိ ဒိဏာသဝါနံ တေ ပဟိနာ ဧဝါတိ
 အနုယောဂံ မနသိ ကတွာ ဝုတ္တံ “**သဝါသနာန**”န္တိ။ န ဟိ ဘဂဝန္တံ ဌပေတွာ
 အညေ သဟ ဝါသနာယ ကိလေသေ ပဟာတုံ သက္ကောန္တိ၊ ဧတေန အညေဟိ

အသာဓာရဏံ ဘဂဝတော အရဟတ္တန္တိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ကာ ပနာယံ ဝါသနာ နာမ? ပဟိနကိလေသဿာပိ အပ္ပဟိနကိလေသဿ ပယောဂသဒိသ- ပယောဂဟေတုဘူတော ကိလေသနိဟိတော သာမတ္ထိယဝိသေသော အာ- ယသ္မတော ဝိလိန္တံ ဝိန္တဿ^၁ ဝသလသမုဒါစာရနိမိတ္တံ ဝိယ။ ကထံ ပန “အာရကာ”တိ ဝုတ္တေ “ကိလေသေဟိ”တိ အယမတ္ထော လဗ္ဘတိတိ? သာမညဇောတနာယ ဝိသေသေ အဝဋ္ဌာနတော, ဝိသေသတ္ထိနာ စ ဝိသေသဿ အနုပယောဇောတဗ္ဗတော၊ “အာရကာဿ ဟောန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ”တိအာဒိနိ၊ သုတ္တပဒါနေတ္ထ ဥဒါဟရိတဗ္ဗာနိ။ အာရကာတိ စေတ္ထ အာ-ကာရဿ ရဿတ္တံ, က-ကာရဿ စ ဟ-ကာရံ, သာနုသာရံ ကတွာ နိရုတ္တိနယေန “အရဟ”န္တိ ပဒသိပ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ “သောတတော အာရကာ နာမာ”တိ ဂါထာဗန္ဓမာဟ။ တတ္ထ သမဉ္ဇနသီလော သမဂီ၊ န သမဂီတာ အသမဂီတာ? အသမန္တာဂမော အသဟဝုတ္တိတာ။

၁၂၆။ အနတ္တစရဏေန^၂ ကိလေသာ ဧဝ အရယောတိ ကိလေသာရ- ယော။ “အရိနံ ဟတတ္တာ အရိဟာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ နိရုတ္တိနယေန “အရဟ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁၂၇။ ယဉ္ဇေတံ သံသာရစက္ကန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ရထစက္ကဿ နာဘိ ဝိယ မူလာဝယဝဘူတံ အန္တော, ဗဟိ စ သမဝဋ္ဌိတံ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယံ ဒွယန္တိ ဝုတ္တံ “အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ”တိ။ နာဘိယာ, နေမိယာ စ သမ္ဗန္ဓာ အရသဒိသာ ပစ္စယဖလဘူတေဟိ အဝိဇ္ဇာတဏှာဇရာမရဏေဟိ သမ္ဗန္ဓာ ပုညာဒိသင်္ခါရာတိ ဝုတ္တံ “ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာရ”န္တိ။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပရိယန္တဘာဝေန ပါကဋံ ဇရာမရဏန္တိ တံ နေမိဋ္ဌာနိယံ ကတွာ အာဟ “ဇရာမရဏနေမီ”တိ။ ယထာ စ ရထစက္ကပဝတ္တိယာ ပဓာနကာရဏံ အက္ခော၊ ဧဝံ သံသာရစက္ကပဝတ္တိယာ အာသဝသမုဒယောတိ အာဟ “အာသဝသမုဒယ- မယေန အက္ခေန ဝိဇ္ဈိတွာ”တိ။ အာသဝါ ဧဝ အဝိဇ္ဇာဒီနံ ကာရဏတ္တာ အာသဝသမုဒယော။ ယထာဟ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”တိ။^၃ ဝိပါကကဋတ္တာရူပပုဗ္ဗေဒေါ ကာမဘဝါဒိကော တိဘဝေါ ဧဝ ရထော၊ တသ္မိံ တိဘဝရထေ။ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ သမံ, သဗ္ဗသော ဝါ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယောဇိတန္တိ သမာယောဇိတံ။ အာဒိရဟိတံ ကာလံ ပဝတ္တတိတိ ကတွာ အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ။

၁-ဝိ ၁-၃၆ ၂-ပိဋေ။

၂-မ ၁-၃၄၈-ပိဋေ။

၃-သမဂီတိ အသမဂီတာ (သီ၊ သျှာ)၊ သမဂီတိ န သမဂီတာ အသမဂီတာ (က)

၄-.....ဟရဏေန (သျှာ)

၅-မ ၁-၆၇-ပိဋေ။

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာနံ စ။

အဗ္ဗောဓိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊ ‘သံသာရော’တိ ပဝုဇ္ဈတိ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တသံသာရောဝ သံသာရစက္ကံ။ အနေနာတိ ဘဂဝတာ။ ဗောဓိမဏ္ဍေတိ ဗောဓိသင်္ခါတဿ ဉာဏဿ မဏ္ဍဘာဝပ္ပတ္တေ ဌာနေ၊ ကာလေ ဝါ။ **ဝိရိယ-ပါဒေတိ** သံကိလေသဝေါဒါနပက္ခိယေသု သန္တိရုက္ခနသန္တိက္ခိပနကိစ္စတာယ ဒွိဓာ ပဝတ္တေဟိ အတ္တနော ဝိရိယသင်္ခါတေဟိ ပါဒေဟိ။ **သီလပထဝိယန္တိ** ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန သီလမေဝ ပထဝီ၊ တဿံ။ **ပတိဋ္ဌာယာတိ** သမ္မာဒနဝသေန ပတိဋ္ဌဟိတွာ။ **သဒ္ဓါဟတ္ထေနာတိ** အနဝဇ္ဇဓမ္မာဒါနသာနေတော သဒ္ဓါဝဟတ္ထော၊ တေန။ **ကမ္မက္ခယကရန္တိ** ကာယကမ္မာဒိဘေဒဿ သဗ္ဗဿပိ ကမ္မဿ ခယကရဏတော ကမ္မက္ခယကရံ။ **ဉာဏဖရသုန္တိ** သမာဓိသိလာယံ သုနိသိတ-မဂ္ဂဉာဏဖရသုံ ဂဟေတွာ။

၁၂၀။ ဧဝံ “အရာနံ ဟတတ္တာ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တအရသာတေ၊ သံသာရံ စက္ကံ ဝိယ စက္ကန္တိ ဂဟေတွာ အတ္တယောဇနံ ကတွာ ဣဒါနိ ပဋိဇ္ဇသမုပ္ပါဒဒေသနာက္ခ-မေနပိ တံ ဒဿေတုံ “**အထ ဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အနမတဂ္ဂံ သံသာရ-စန္ဒန္တိ** အနု အနု အမတဂ္ဂံ အဝိညာတကောဋိကံ သံသာရမဏ္ဍလံ။ **သေသာဒဿ ဓမ္မာ** သင်္ခါရာဒယော ဇာတိပရိယောသာနာ အရာ။ ကထံ? နာဘိယာ အဝိဇ္ဇာယ မူလတော၊ နေမိယာ ဇရာမရဏေန အန္တတော သမ္ပန္နတ္တာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**အဝိဇ္ဇာမူလကတ္တာ ဇရာမရဏပရိယန္တတ္တာ စာ**”တိ။ **ဒုက္ခာဒိသုတိ** ဒုက္ခသမုဒယနိရောဓမဂ္ဂေသု။ တတ္ထ ဒုက္ခေ အညာဏံ တဒန္တော-ဂဓတ္တာ၊ တပ္ပဋိစ္ဆာဒနတော စ၊ သေသေသု ပဋိစ္ဆာဒနတောဝ။ **ဒုက္ခန္တိ** စေတ္ထ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ အဓိပ္ပေတန္တိ တံ ကာမဘဝါဒိဝသေန တိဓာ ဘိန္တိတွာ တထာ တပ္ပဋိစ္ဆာဒိကံ အဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယေ တိသု ဘဝေသု သင်္ခါရာဒိကေ စ ပဋိပါဋိယာ ဒဿေန္တော “**ကာမဘဝေ စ အဝိဇ္ဇာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကာမဘဝေ အဝိဇ္ဇာတိ** ကာမဘဝေ အာဒိနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ အဝိဇ္ဇာ။ **ဂူပဘဝေ အဂူပဘဝေ အဝိဇ္ဇာတိ** ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ **ကာမဘဝေ သင်္ခါရာနန္တိ** ကာမဘူဒိပရိယာပန္နာနံ သင်္ခါရာနံ၊ ကာမဘဝေ ဝါ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗာ ယေ သင်္ခါရာ၊ တေသံ ကာမဘဝပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တကသင်္ခါရာနန္တိ အတ္ထော။ **ပစ္စယော ဟောတိတိ** ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ တာဝ အာရမ္မဏပစ္စယေန စေဝ ဥပနိဿယပစ္စယေန စာတိ ဒွိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အပုညာဘိသင်္ခါရေသု သဟဇာတဿ

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၂-ဂဇ၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-ဂဇ၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-ဂဇ-မိဋ္ဌာဒိသု။
၂-ဝုတ္တံ အရသင်္ခါတံ (သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၂၀၈-မိဋ္ဌေ။)

သဟဇာတာဒိဝသေန၊ အသဟဇာတဿ အနန္တရသမနန္တရာဒိဝသေန၊ နာ-
နန္တရဿ ပန အာရမ္မဏဝသေန စေဝ ဥပနိဿယဝသေန စ ပစ္စယော-
ဟေတိ။ အရူပဘဝေ သင်္ခါရာနန္တိ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ။ ပစ္စယော-
ဟေတိ ဥပနိဿယဝသေနဝ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ ဧတ္ထ ဝိတ္ထာရိယမာနေ
အတိပ္ပပဉ္စော ဟေတိ၊ သယမေဝ စ ပရတော အာဂမိဿတိတိ န နံ
ဝိတ္ထာရယာမ။

တိတ္ထံ အာယတနာနန္တိ စက္ခုသောတမနာယတနာနံ။ ဧကဿာယတန-
ဿာဘိ မနာယတနဿ။ ဣမိနာ နယေန ဖဿာဒိနမ္ဘိ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။
တတ္ထ တတ္ထ သာ သာ တဏှာတိ ရူပတဏှာဒိဘေဒါတတ္ထ တတ္ထ ကာမဘဝါဒီသု
ဥပ္ပဇ္ဇနကာ တဏှာ။

တဏှာဒိမူလိကာ ကထာ အတိသံဝိတ္ထာတိ တံ၊ ဥပါဒါနဘဝေ စ
ဝိဘဇိတွာ ဝိတ္ထာရေတွာ ဒဿေတုံ “ကထ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ကာမေ
ပရိဘုဉ္ဇိဿာဒိ”တိ ဣမိနာ ကာမတဏှာပဝတ္တိမာဟ။ ဧထာ “သဂ္ဂသမ္ပတ္တိ”
အနုဘဝိဿာဒိ”တိအာဒိဟိ။ သာ ပန တဏှာ ယသ္မာ ဘုသမာဒါနဝသေန
ပဝတ္တမာနာ ကာမုပါဒါနံ နာမ ဟေတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကာမုပါဒါန-
ပစ္စယာ”တိ။ တထေဝါတိ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဝေ။

ဗြဟ္မလောကသမ္ပတ္တိန္တိ ရူပိဗြဟ္မလောကေ သမ္ပတ္တိံ။ “သဗ္ဗေပိ တေဘူမကာ
ဓမ္မာ ကာမနီယဋ္ဌေန ကာမာ”တိ ဝစနတော ဘဝရာဂေါပိ ကာမုပါဒါန-
မေဝါတိကတွာ “ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဝေ မေတ္တံ ဘာဝေတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
သေသုပါဒါနမူလိကာသုပိတိ ဧတ္ထာယံ ယောဇနာ—ဣကေကေစ္စော “နတ္ထိ
ပရော လောကော”တိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ၊ သော ဒိဋ္ဌုပါဒါနပစ္စယာ
ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိတိအာဒိ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ အပရော
“အသုကသ္မိံ သမ္ပတ္တိဘဝေ အတ္တာ ဥဉ္စိဇ္ဇတိ”တိ ဥဉ္စေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ၊ သော
တတြူပပတ္တိယာ ကာယေန သုစရိတံ စရတိတိအာဒိ ဝုတ္တနယေနဝ ယောဇေ-
တဗ္ဗံ။ အပရော “ရူပိ မနောမယော ဟုတွာ အတ္တာ ဥဉ္စိဇ္ဇတိ”တိ ရူပူပပတ္တိယာ
မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာတိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
အပရော “အရူပဘဝေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အတ္တာ ဥဉ္စိဇ္ဇတိ”တိ အရူပူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ
ဘာဝေတိ။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာတိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတာဟိ-
ယေဝ အတ္တဝါဒုပါဒါနမူလိကာပိ ယောဇနာ သံဝဏ္ဏိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝသေနာပိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပရော “သီလေန သုဒ္ဓိ”တိ “အသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ ပရာမသန္တော သီလဗ္ဗတုပါဒါနပစ္စယာ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိတိအာဒိနာ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ ယွာယံ သံသာရစက္ကံ ဒဿေန္တေန “ကာမဘဝေ အဝိဇ္ဇာ ကာမ-
ဘဝေ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဟောတိ”တိအာဒိနာ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ပစ္စယဘာဝေါ၊
သင်္ခါရာဒိနံ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေါ စ ဒဿိတော၊ တမေဝ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂပါဠိ^၁
အာနေတွာ နိဂမနဝသေန ဒဿေန္တော “ဧဝံ အယ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ယတာ သင်္ခါရာ ဟေတုနိဗ္ဗတ္တာ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာပိ ကာမာသဝါဒိနာ သဟေတုကာ
ဝေါတိ အာဟ “ဥဘောပေတေ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ”တိ။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေတိ
နာမရူပဿ ပစ္စယာနံ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဂဟဏေ၊ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ ဘုဗ္ဗံ။
ပညာတိ ကင်္ခါရိတရဏာပိသုဒ္ဓိသင်္ခါတာ ပကာရတော ဇာနနာ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဝဓောဓော။ ဣဒဉ္စ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ ယသ္မာ အဒ္ဓါတ္တယေ ကင်္ခါ-
မလဝိတရဏဝသေန ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ “အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါန”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
ဧတေနော နယေနာတိ ဧတေန “အဝိဇ္ဇာ ဟေတု”တိအာဒိနာ အဝိဇ္ဇာယံ
ဝုတ္တေန နယေန။ “သင်္ခါရာ ဟေတု၊ ဝိညာဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္န”န္တိအာဒိနာ^၂
သဗ္ဗပဒါနိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။

သံခိပ္ပန္တိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ ဝိညာဏာဒယော စာတိ သင်္ခေပေါ၊
ဟေတု၊ ဝိပါကော စ။ ဟေတု ဝိပါကောတိ ဝါ သံခိပ္ပတိတိ သင်္ခေပေါ၊
အဝိဇ္ဇာဒယော၊ ဝိညာဏာဒယော စ။ သင်္ခေပဘာဝသာမညေန ပန ဧကဝစနံ
ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေ ပန သင်္ခေပါ အဘီတေ ဟေတု၊ ဧတရဟိ ဝိပါကော၊
ဧတရဟိ ဟေတု၊ အာယတိ^၃ ဝိပါကောတိ ဧဝံ ကာလဝိဘာဂေန စတ္တာရေ
ဇာတာ။ တေနာဟ “ပုရိမသင်္ခေပေါ စေတ္ထ အတိတော အဒ္ဓါ”တိအာဒိ။
သင်္ခေပ-သဒ္ဓေါဝါဘာဂါဝိဝစနန္တိ အတိတော ဟေတုဘာဝေါပဌမော သင်္ခေ-
ပေါ။ ဒေသ နယော သေသေသုပိ။ တဏှုပါဒါနဘဝါ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ
ကိလေသကမ္မဘာဝသာမညတော၊ တေဟိ ဝိနာ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ သကိစ္စာ-
ကရဏတော စ။ ကမ္မံ၊ တဏှာ စ တဿ သဟကာရိကာရဏံ ဟုတွာ
ဝန္နနတ္ထေန ကမ္မဝဋ်။

ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတနဇဿဝေဒနာနံ ဇာတိဇရာဘင်္ဂါဝတ္ထာ
“ဇာတိဇရာမရဏ”န္တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ “ဇာတိဇရာမရဏာပဒေသေန

ဝိညာဏာဒိန္နံ နိဗ္ဗိဋ္ဌတ္တာ”တိ။ ဣမေတိ ဝိညာဏာဒယော။ အာယတိံ ဝိပါကဝနံ ပစ္စုပ္ပန္တဟေတုတော ဘာဝိနံ အနာဂတာနံ ဂဟိတတ္တာ။ တေတိ အဝိဇ္ဇာဒယော။ အာကာရတောတိ သရူပတော အဝုတ္တာပိ တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ အာကိရိယန္တိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ ပကာသီယန္တိတိ အာကာရာ၊ အတိတဟေတုအာဒိနံ ဝါ ပကာရာ အာကာရာ၊ တတော အာကာရတော။ ဝိသတိဝိဓော ဟောန္တိ အတိတဟေတုပဉ္စကာဒိဘေဒတော။

သင်္ခါရဝိညာဏာနံ အန္တရာ ဧကော သန္တိတိ ဟေတုတော ဖလဿ အဝိဇ္ဇေဒပ္ပဝတ္တိဘာဝတော ဟေတုဖလသမ္ပန္နဘူတော ဧကော သန္တိ။ တထာ ဘဝဇာတိနမန္တရာ။ ဝေဒနာတဏှာနမန္တရာ ပန ဖလတော ဟေတုနော အဝိဇ္ဇေဒပ္ပဝတ္တိဘာဝတော ဖလဟေတုသမ္ပန္နဘူတော ဧကော သန္တိ။ ဖလဘူတောပိ ဟိ ဓမ္မော အညဿ ဟေတုသဘာဝဿ ဓမ္မဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ။

ဣတိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ။ တေနာဟ “စတုသင်္ခေပ”န္တိအာဒိ။ သဗ္ဗာကာရတောတိ ဣဓေဝုတ္တေဟိ၊ အဝုတ္တေဟိ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ၊ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနာဒိသု စ အာဂတေဟိ သဗ္ဗေဟိ အာကာရေဟိ။ ဇာနာတိတိ အဝဗုဇ္ဈတိ။ ပဿတိတိ ဒဿနဘူတေန ဉာဏစက္ခုနာ ပစ္စက္ခတော ပဿတိ။ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ တေသံယေဝ ဝေဝစနံ။ တန္တိ တံ ဇာနနံ။ ဉာတဋ္ဌေနာတိ ယထာသဘာဝတော ဇာနနဋ္ဌေန။ ပဇာနနဋ္ဌေနာတိ အနိစ္စာဒိဟိ ပကာရေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန။

ဣဒါနိ ယဒတ္ထမိဒံ ဘဝစက္ကံ ဣဓာနိတံ၊ တံ ဒဿေတုံ “ဣမိနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တေ ဓမ္မေတိ တေ အဝိဇ္ဇာဒိကေ ဓမ္မေ။ ယထာဘူတံ ဥက္ခာတိ မဟာဝဇီရဉာဏေန ယာထာဝတော ဇာနိတွာ။ နိဗ္ဗိဋ္ဌန္တော ဗလဝရိပဿနာယ ဝိရဇ္ဇန္တော ဝိမုစ္ဆန္တော အရိယမဂ္ဂေဟိ အရေ ဟနိတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ ယဒါ ဘဂဝါ ဝိရဇ္ဇတိ ဝိမုစ္ဆတိ၊ တဒါ အရေ ဟနတိ နာမ။ တတော ပရံ ပန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓက္ခဏံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ “ဟနိ ဝိဟနိ ဝိဒ္ဓံသေသိ”တိ။

၁၂၉။ စက္ကဝတ္တိနော အစေတနေ စက္ကရတနေ ဥပ္ပန္နေ တတ္ထေဝ လောကော ပူဇံ ကရေတိ၊ အညတ္ထ ပူဇာဝိသေသာ ပစ္စိဇ္ဇန္တိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဥပ္ပန္နေတိ ဒဿေန္တော “ဥပ္ပန္နေ တထာဂတေ”တိအာဒိမာဟ။ ကော ပန ဝါဒေါ အညေသံ ပူဇာဝိသေသာနန္တိ ယထာဝုတ္တတော အညေသံ အမဟေသက္ခေဟိ ဒေဝမနုဿေဟိ ကရိယမာနာနံ နာတိဥဋ္ဌာရာနံ ပူဇာဝိသေသာနံ

အရဟတာဝေ ကာ နာမ ကထာ။ အတ္ထာနုပုန္နိ အရဟတ္တတ္ထဿ အနုရူပံ အန္တတ္ထံ။

၁၃၀။ အသိလောကဘယေနာတိ အကိတ္တိဘယေန။ ရံဟော ပါပံ ကရေန္တိ “မာ နံ” ကောစိ ဇညာ”တိ သေ ဘဂဝါ န ကဒါစိ ကရေတိ ပါပဟေတုနံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝေ သုပ္ပဟိနတ္တာ။ အပရော နယော— အာရကောတိ အရဟံ၊ သုဝိဇ္ဇရဘာဝတော ဣစ္စေဝ အတ္ထော။ ကုတော ပန သုဝိဇ္ဇရဘာဝ-
တောတိ? ယေ အဘာဝိတကာယာ အဘာဝိတသီလာ အဘာဝိတစိတ္တာ အဘာဝိတပညာ၊ တတော ဝေ အပ္ပဟိနရာဂဒေါသမောဟာ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒါ အရိယဓမ္မေ အဝိနိတာ အရိယဓမ္မဿ အဒဿာဝိနော အပ္ပဋိပန္နာ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ စ၊ တတော သုဝိဇ္ဇရဘာဝတော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—

“သင်္ခါရိကဏ္ဍေစေပိ မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂဟေတွာ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓော အဿ ပါဒေ ပါဒံ နိက္ခိပန္နော၊ သော စ ဟောတိ အဘိဇ္ဈာလု ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂေါ ဗျာပန္နစိတ္တော ပဒုဋ္ဌမနသင်္ဂပ္ပေါ မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော အသမာဟိတော ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တော ပါကတိန္ဒြိယော။ အထ ခေါ သော အာရကာဝ မယံ၊ အဟန္တ တဿ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဓမ္မံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ပဿတိ၊ ဓမ္မံ အပဿန္တော မံ န ပဿတိ”တိ။

ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလာ ဟိ သစေပိ သာယံ ပါတံ သတ္ထု သန္တိကာဝစရာဝ သိယံ၊ န တေ တာဝတာ “သတ္ထု သန္တိကာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ တထာ သတ္တာပိ နေသံ။ ဣတိ အသပ္ပုရိသာနံ အာရကာ ဝုရေတိ အရဟံ။

“သမ္မာ န ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ယေ နိဟိနာသယာ နရာ။
အာရကာ တေဟိ ဘဂဝါ၊ ဝုရေ တေနာရဟံ မတော”တိ။

တထာ အာရကာတိ အရဟံ၊ အာသန္နဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ကုတော ပန အာသန္နဘာဝတောတိ? ယေ ဘာဝိတကာယာ ဘာဝိတသီလာ ဘာဝိတစိတ္တာ ဘာဝိတပညာ၊ တတော ဝေ ပဟိနရာဂဒေါသမောဟာ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒါ အရိယဓမ္မေ သုဝိနိတာ အရိယဓမ္မဿ ဒဿာဝိနော သမ္မာပဋိပန္နာ၊ တတော အာသန္နဘာဝတော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဘဂဝတာ—

“ယောဇနသတေ စေပိ မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ။ သော စ ဟောတိ အနဘိဇ္ဈာလု ကာမေသု န တိဗ္ဗသာရာဂေါ အဗျာပန္န-
စိတ္တော အပ္ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ ဥပဋ္ဌိတဿတိ သမ္ပဇာနောသမာဟိ-
တော ဧကဂ္ဂစိတ္တော သံဝုတိန္ဒြိယော။ အထ ခေါ သော သန္တိကေဝ
မယံ၊ အဟန္တ တဿ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဓမ္မံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ပဿတိ၊ ဓမ္မံ ပဿန္တော မံ ပဿတိ”တိ။

တထာရူပီ ဟိ ပုဂ္ဂလာ သတ္တု ယောဇနသဟဿန္တရိကာပိ ဟောန္တိ၊ န
တာဝတာ တေ “သတ္တု ဒူရစာရိနော”တိ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ တထာ သတ္တာပိ နေသံ။ ဣတိ
သပ္ပုရိသာနံ အာရကာ အာသန္တေတိ **အရဟံ**။

ယေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ သုပ္ပဏိတာမိမုတ္တိကာ။

အာရကာ၂တေဟိ အာသန္တေ၊ တေနာပိ **အရဟံ** ဖိနော။

ယေ ဣမေ ရာဂါဒယော ပါပဓမ္မာ ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌ-
ဓမ္မိကမ္ပိ သမ္ပရာယိကမ္ပိ အနတ္တံ အာဝဟန္တိ။ နိဗ္ဗာနဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ
ဧကံသေနဝ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဘူတာ စ၊ တေ အတ္တဟိတံ၊ ပရဟိတဉ္စ ပရိပူရေတုံ
သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန္တေဟိ သာရူဟိ ဒူရတော ရဟိတဗ္ဗာ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ ပဟာတဗ္ဗာတိ
ရဟာ နာမ၊ တေ စ ယသ္မာ ဘဂဝတော ဗောဓိမူလေယေဝ အရိယမဂ္ဂေန
သဗ္ဗသော ပဟိနာ သမုတ္တိန္တာ။ ယထာဟ—

“တထာဂတဿ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ရာဂေါ ပဟိနော ဒေါသော
မောဟော၊ သဗ္ဗေပိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟိနာ ဥတ္တိန္နမ္ပ-
လာ တာလာဝတ္ထုကာတာ အနဘာဝံကာတာ အာယတိံ အနပ္ပါဒ-
ဓမ္မာ”တိ။

တသ္မာ သဗ္ဗသော န သန္တိ တေသံ ရဟာတိ အရဟောတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဩ-
ကာရဿ သာနုသာရံ အ-ကာရာဒေသံ ကတွာ “**အရဟံ**”န္တိ ဝုတ္တံ။

ပါပဓမ္မာ ရဟာ နာမ၊ သာရူဟိ ရဟိတဗ္ဗတော။

တေသံ သုဋ္ဌု ပဟိနတ္တာ၊ ဘဂဝါ **အရဟံ** မတော။

ယေ တေ သဗ္ဗသော ပရိညာတက္ခန္ဓာ ပဟိနကိလေသာ ဘာဝိတမဂ္ဂါ
သန္တိကတနိရောဓာ အရဟန္တော ခီဏာသဝါ၊ ယေ စ သေက္ခာ အပ္ပတ္တမာနသာ

အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္တယမာနာ ဝိဟရန္တိ၊ ယေ စ ပရိသုဒ္ဓပယောဂါ
ကလျာဏဇ္ဈာသယာ သဒ္ဓါသီလသုတာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ ပုဂ္ဂလာ၊ တေဟိ န ရဟိ-
တဗ္ဗော န ပရိစ္စဇိတဗ္ဗော၊ တေ စ ဘဂဝတာတိ အရဟံ။ တထာ ဟိ အရိယ-
ပုဂ္ဂလာ သတ္တာရာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဿ ပစ္စက္ခကရဏတော သတ္တု ဓမ္မသရီရေန အဝိရ-
ဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိ။ ယထာဟ အာယသ္မာ ဝိနိယော—

“ပဿာမိ နံ မနသာ စက္ခုနာဝ၊
ရတ္တိန္ဒြိယံ ဗြာဟ္မဏ အပ္ပမတ္တော။
နမဿမာနော ဝိဝဿေမိ ရတ္တိ၊
တေနော မညာမိ အဝိပ္ပဝါသံ။
သဒ္ဓါ စ ဝီတိ စ မနော သတိ စ၊
နာပေန္တိမေ ဂေါတမသာသနမှာ။
ယံ ယံ ဒိသံ ဝဇတိ ဘူရိပညော၊
သ တေန တေနော နတောဟမသ္မိ”တိ ၁။

တေနော စ တေ အညံ သတ္တာရံ န ဥဒ္ဓိသန္တိ။ ယထာဟ—

“အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော
ပုဂ္ဂလော အညံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိသေယျာတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ ၂။

ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာပိ ယေဘုယျေန သတ္တရိ နိစ္စလသဒ္ဓါ ဧဝ ဟောန္တိ။
ဣတိ သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နေဟိ ပရိသဝိသေသေဟိ အဝိရဟိတဗ္ဗတော၊ တေသဉ္စ အဝိ-
ရဟနတော န သန္တိ ဧတဿ ရဟာ ပရိစ္စဇနကာ၊ နတ္ထိ ဝါ ဧတဿ ရဟော
သာမူဟိ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗတာတိ အရဟံ။

“ယေ သစ္စိကတသဒ္ဓမ္မာ၊ အရိယာ သုဒ္ဓဂေါစရာ။
န တေဟိ ရဟိတော ဟောတိ၊ နာထော တေနာရဟံ မတော”တိ။

ရဟောတိ စ ဂမနံ ဝုစ္စတိ၊ ဘဂဝတော စ နာနာဂတီသု ပရိတ္တမနသင်္ခါ-
တံသံသာရေ ဂမနံ နတ္ထိ ကမ္မက္ခယကရေန အရိယမဂ္ဂေန ဗောဓိမူလေယေဝ
သဗ္ဗသော သသမ္ဘာရဿ ကမ္မဝဋ္ဋဿ ဝိဒ္ဓိသိတတ္တာ။ ယထာဟ—

“ယေန ဒေဝုပပတျဿ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
ယက္ခတ္တံ ယေန ဂစ္ဆေယျံ၊ မနုဿတ္တဉ္စ အဗ္ဗဇေ။
တေ မယံ အာသဝါ ခိဏာ၊ ဝိဒ္ဓိဿာ ဝိနဠိကတာ”တိ ၃။

ဧဝံ နတ္ထိ ဧတဿ ရဟောဂမနံ ဂတိသု ပစ္စာဇာတိတိပိ အရဟံ။

ရဟော ဝါ ဂမနံ ယဿ၊ သံသာရေ နတ္ထိ သဗ္ဗသော။
ပဟိနဇာတိမရဏော၊ အရဟံ သုဂတော မတော။

ပါသံသတ္တာ ဝါဘဂဝါ အရဟံ။ အက္ခရစိန္တကာ ဟိ ပသံသာယံ အရဟ-သဒ္ဓိ
ဝဏ္ဏေန္တိ။ ပါသံသဘာဝေါ စ ဘဂဝတော အနညဿာဓာရဏော ယထာဘူစ-
ရဏာဓိဂတော သဒေဝကေ လောကေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။ တထာ ဟေသ
အနတ္တရေန သီလေန အနတ္တရေန သမာဓိနာ အနတ္တရာယ ပညာယ အနတ္တ-
ရာယ ဝိမုတ္တိယာ အသမော အသမသမော အပ္ပဋ္ဌိမော အပ္ပဋ္ဌိဘာဂေါ
အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလောတိ ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဂုဏေ ဝိဘဇိတွာ ဂုစ္စမာနေ ပဏ္ဍိတ-
ပရိသေဟိ ဒေဝေဟိ ဗြဟ္မေဟိ ဘဂဝတာ ဝါ ပန ပရိယောသာပေတုံ
အသက္ကုဏေယျရူပေါ။ ဣတိ ပါသံသတ္တာပိ ဘဂဝါ အရဟံ။

ဂုဏေဟိ သဒိသော နတ္ထိ၊ ယသ္မာ လောကေ သဒေဝကေ။
တသ္မာ ပါသံသိယတ္တာပိ၊ အရဟံ ဒွိပဒုတ္တမော။

ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ—

“အာရကာ မန္တဗုဒ္ဓိနံ၊ အာရကာ^၁ စ ဝိဇာနတံ။
ရဟာနံ သုပ္ပဟိနတ္တာ၊ ဝိဒူနမရဟေယုတော။
ဘဝေသု စ ရဟာဘာဝါ၊ ပါသံသာ အရဟံ ဇိနော”တိ။

၁၃၁။ သမ္မာတိ အဝိပရိတံ။ သာမန္တိ သယမေဝ။ သမ္မုဒ္ဓေါတိ ဟိ ဧတ္ထ
‘သံ-သဒ္ဓေါ’သယ”န္တိ ဧတဿ အတ္တဿ ဗောဓကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ
အနဝသေသာနံ ဥေယျဓမ္မာနံ။ ကထံ ပနေတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓော လဗ္ဘတိတိ?
ဧကဒေသဿ အဂ္ဂဟဏတော။ ပဒေသဂ္ဂဟဏေ ဟိ အသတိ ဂဟေတဗ္ဗဿ
နိပ္ပဒေသတာဝဝိညာယတိ ယထာ “ဒိက္ခိတော^၂ န ဒဒါတိ”တိ။ ဝေဇ္ဇ ကတွာ
အတ္ထဝိသေသာနပေက္ခာ ကတ္တရိ ဝေ ဗုဒ္ဓသဒ္ဓသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ
အဘာဝတော။ “သမ္မာ သာမံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဟိ
ဣဓ သဒ္ဓတော လဗ္ဘတိ။ “သဗ္ဗဓမ္မာနံ”န္တိ ပန အတ္ထတော လဗ္ဘမာနံ ဂဟေတွာ
ဂုတ္တံ။ န ဟိ ဗုဇ္ဈနကိရိယာ အဝိသယာ ယုဇ္ဇတိ။

၁-အာသန္တာ (မူလဏ္ဍာသကေ သာလေယုကသုတ္တဋီကာယံ။)

၂-ဒိက္ခိတော (သျှာ)၊ သဒ္ဓနီတိဓာတုမာလာ ပဿိတဗ္ဗာ။

ဣဒါနိ တဿာ ဝိသယံ “သဗ္ဗဓမ္မေ”တိ သာမညတော ဝုတ္တံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “အဘိညေဃေ ဓမ္မေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဘိညေဃေတိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန ဇာနိတဗ္ဗေ။ ကေ ပန တေတိ? စတုသစ္စဓမ္မေ။ အဘိညေဃေတော ဗုဒ္ဓေါတိ အဘိညေဃျဘာဝတော ဗုဒ္ဓိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိပဿနာပညာယ၊ အဓိဂမက္ခဏေ မဂ္ဂပညာယ၊ အပရဘာဂေ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏာဒိဟိ အညာသီတိ အတ္ထော။ ဣတော ပရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ပရိညေဃေ ဓမ္မေတိ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စမာဟ။ ပဟာတဗ္ဗေတိ သမုဒယပက္ခိယေ။ သန္တိကာတဗ္ဗေတိ နိဗ္ဗာနံ သန္တာယာဟ။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ပန သောပါ-
ဒိသေသာဒိကံ ပရိယာယသိဒ္ဓံ ဘေဒံ ဂဟေတွာ ကတော၊ ဥဒ္ဓေသော ဝါအယံ စတုသစ္စဓမ္မာနန္တိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “စက္ခုဒုက္ခသစ္စ”န္တိအာဒိ။ ဥဒ္ဓေသော စ အဝိနိစ္ဆိတတ္ထပရိစ္ဆေဒဿ ဓမ္မဿ ဝသေန ကရိယတိ။ ဥဒ္ဓေသေန ဟိ ဥဒ္ဓိသိယမာနာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထိတာမတ္ထံ ဝုစ္စတိ၊ န ပရိစ္ဆေဒေါတိ အပရိစ္ဆေဒေန ဗဟုဝစနေန ဝုတ္တံ ယထာ “အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊ အသင်္ခတာ ဓမ္မာ”တိ။ သန္တိကာတဗ္ဗေတိ ဝါ ဖလဝိမုတ္တိနဗ္ဗိ ဂဟဏံ၊ န နိဗ္ဗာနသေ-
ဝါတိ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။ ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗေတိ ဧတ္ထ ဈာနာနဗ္ဗိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဂါထာယံ ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စာတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ အဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထော၊ တေန သန္တိကာတဗ္ဗဿ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိတိ ယသ္မာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ မယာ ဗုဒ္ဓါနိ၊ သစ္စဝိနိမုတ္တု ကိဉ္စိ ဥေယျံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗဗ္ဗိ ဥေယျံ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ၊ အပ္ပညာသိန္တိ အတ္ထော။

၁၃၂။ ဧဝံ သစ္စဝသေန သာမညတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဒွါရာရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွါရပ္ပဝတ္တဓမ္မေဟိ၊ ခန္ဓာဒိဟိ စ သစ္စဝသေနေဝ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “အဝိ စာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ မူလကာရဏဘာဝေနာတိ သန္တေသုပိ အဝိဇ္ဇာဒိသု အညေသု ကာရဏေသု တေသမ္ဘိ မူလဘူတကာရဏဘာဝေန။ တဏှာ ဟိ ကမ္မဿ ဝိစိတ္တဘာဝဟေတုတော၊ သဟာယဘာဝပဂမနတော စ ဒုက္ခဝိစိတ္တတာယ ပဓာနကာရဏံ။ သမုဋ္ဌာပိကာတိ ဥပ္ပါဒိကာ။ ပုရိမတဏှာတိ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါ တဏှာ။ ဥဘိန္တန္တိ စက္ခုဿ၊ တံသမုဒယဿ စ။ အပ္ပဝတ္တိတိ အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တံ။ နိရောဓပဇာနနာတိ သန္တိကိရိယာဘိသမယဝသေန နိရောဓဿ ပဋိဝိဇ္ဈနာ။ ကေကပဗုဒ္ဓါရေနာတိ “စက္ခု စက္ခုသမုဒယော”တိအာဒိနာ

ဧကေကကောဠာသနိဒ္ဓါရဏေန။ တဏှာယပိ ပရိညေယျဘာဝသမ္ဘာဝတော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓန္တောဂတ္တော စ ဒုက္ခသစ္စသင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ “ရူပတဏှာဒယော ဆ တဏှာကာယာ”တိ ဝုတ္တံ။

ကသိဏာနီတိ ကသိဏဇ္ဈာနာနိ။ ဒုတ္တိံသာကာရာတိ ဒုတ္တိံသ ကောဠာသာ၊ တဒါရမ္ပဏဇ္ဈာနာနိ စ။ နဝ ဘဝါတိ ကာမဘဝါဒယော တယော၊ သညီဘဝါဒယော တယော၊ ဧကဝေါကာရဘဝါဒယော တယောတိ နဝ ဘဝါ။ စတ္တာရိ ဈာနာနီတိ အဂ္ဂဟိတာရမ္ပဏဝိသေသာနိ စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ ဝိပါကဇ္ဈာနာနံ ဝါ ဧတံ ဂဟဏံ။ ဧတ္ထ စ ကုသလဓမ္မာနံ ဥပနိဿယဘူတာ တဏှာ သမုဠာပိကာ ပုရိမတဏှာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကိရိယဓမ္မာနံ ပန ယတ္ထ တေ တဿ အတ္တဘာဝဿ ကာရဏဘူတာ။

အနုဗုဒ္ဓေါတိ ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗဓမ္မဿ အနုရူပတော ဗုဒ္ဓေါ။ တေနာတိ တသ္မာ။ ယသ္မာ သာမညတော၊ ဝိသေသတော စ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေန သဗ္ဗဓမ္မေ ဗုဒ္ဓေါ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ။ ကိန္တိ အာဟ “သဗ္ဗာ သာမည သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ”တိ၊ သဗ္ဗဿပိ ဥေယျဿ သဗ္ဗာကာရတော အဝိပရိတံ သယမေဝ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာတိ အတ္တော။ ဣဒိနာဿ ပရောပဒေသရဟိတဿ သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗဓမ္မာ-ဝဗောနေသမတ္တဿ အာကင်္ခပုဂ္ဂိဗဒ္ဓဝုတ္တိနော အနာဝရဏဉာဏသင်္ခါတဿ သဗ္ဗညုတညာဏဿ အဓိဂမော ဒဿိတော။

နန စ သဗ္ဗညုတညာဏတော အညံ အနာဝရဏဉာဏံ၊ အညဏာ “ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ”တိ^၁ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျာတိ? န ဝိရုဇ္ဈတိ ဝိသယပဝတ္တိဘေဒဝသေန အညေဟိ အသာဓာရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဧကဿေဝ ဉာဏဿ ခွိဓာ ဝုတ္တတ္တာ။ ဧကမေဝ ဟိ တံ ဉာဏံ အနဝသေသသင်္ခတာသင်္ခတ-သမ္ပုတိဓမ္မဝိသယတယ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ စ အာဝရဏာဘာဝတော နိဿင်္ဂစာရမုပါဒါယ “အနာဝရဏဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ ပဂ္ဂိသမ္ဘိဒါယံ “သဗ္ဗ သင်္ခတမသင်္ခတံ အနဝသေသံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရဏဉာဏ”န္တိအာဒိ၂။ တသ္မာ နတ္ထိ နေသံ အတ္တတော ဘေဒေါ၊ ဧကန္တေန စေတံ ဝေမိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ အညဏာ သဗ္ဗညုတ-နာဝရဏဉာဏာနံ သာဓာရဏတာ၊ အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္ပဏတာ စ အာပဇ္ဇေယျ။ န ဟိ ဘဂဝတော ဉာဏဿ အဏုမတ္တမ္ပိ အာဝရဏံ အတ္ထိ၊ အနာဝရဏ-ဉာဏဿ စ အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္ပဏဘာဝေ ယတ္ထ တံ န ပဝတ္တတိ၊ တတ္ထာ-ဝရဏသမ္ဘာဝတော အနာဝရဏဘာဝေါယေဝ န သိယာ။ အထ ဝါ ပန

ဟောတု အညမေဝ အနာဝရဏဉာဏံ သဗ္ဗညုတညာဏတော၊ ဣမ ပန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပင်္ဂဟတဝုတ္တိတာယ အနာဝရဏဉာဏန္တိ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တဿ စာမိဂမေန ဘဂဝါ “သဗ္ဗညု၊ သဗ္ဗဝိဒ္ဓု၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ စ ဝုစ္စတိ န သင်္ကိယေဝ သဗ္ဗဓမ္မာဝဓောဓတော။ တထာ စ ဝုတ္တံ ပဋိသန္တိဒါယံ^၁ “ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဗောဓိယာ မူလေ သဟ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပဋိလာဘာ သစ္စိကာ ပညတ္တိ ယဒိဒံ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဓောဓနသမတ္တဉာဏသမဓိဂမေန ဟိ ဘဂဝတော သန္တာနေ အနဝသေသဓမ္မေ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္တတာ အဟောသီတိ။

တ္ထောဟ—ကို ပနိဒံ ဉာဏံ ပဝတ္တမာနံ သင်္ကိယေဝ သဗ္ဗသ္မိံ ဝိသယေ ပဝတ္တတိ၊ ဥဒါဟု ကမေနာတိ? ကိဇ္ဈေတ္ထ—ယဒိ တာဝ သင်္ကိယေဝ သဗ္ဗသ္မိံ ဝိသယေ ပဝတ္တတိ၊ အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဒိဘေဒဘိန္နာနံ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ အသင်္ခတသမ္မုတိဓမ္မာနဉ္စ ဧကန္တံ ဥပဋ္ဌာနေ ဒူရတော စိတ္တပဋိပေက္ခန္တဿ ဝိယ ပဋိဝိဘာဂေနာဝဓောဓော^၂ န သိယာ၊ တထာ စ သတိ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ ဝိပဿန္တာနံ အနတ္တာကာရေန ဝိယ သဗ္ဗဓမ္မာ အနိရူပိတရူပေန ဘဂဝတော ဉာဏဿ ဝိသယာ ဟောန္တိတိ အာပဇ္ဇတိ။ ယေဝိ “သဗ္ဗဥေယျဓမ္မာနံ ဌိတလက္ခဏာဝိသယံ ဝိကပ္ပရဟိတံ သဗ္ဗကာလံ ဗုဒ္ဓါနံ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ တေန တေ ‘သဗ္ဗဝိဒ္ဓု’တိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝံ ကတွာ ‘စရံ သမာဟိတော နာဂေါ၊ တိဋ္ဌန္တောပိ သမာဟိတော’တိ ဣဒမ္ပိ ဝစနံ သုဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တေသမ္ပိ ဝုတ္တဒေါသာ နာတိဝတ္တိ၊ ဌိတလက္ခဏာရမ္မဏတာယ စ အဘိတာနာဂတသမ္မုတိဓမ္မာနံ တဒဘာဝတော ဧကဒေသဝိသယမေဝ ဘဂဝတော ဉာဏံ သိယာ။ တသ္မာ သင်္ကိယေဝ ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ န ယုဇ္ဇတိ။

အထ ကမေန သဗ္ဗသ္မိံ ဝိသယေ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ? ဧဝမ္ပိ န ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ ဇာတိဘူမိသဘာဝါဒိဝသေန၊ ဒိသာဒေသကာလာဒိဝသေန စ အနေကဘေဒဘိန္နေ ဥေယျေ ကမေန ဂယုမာနေ တဿ အနဝသေသပဋိဝေဓော သမ္ဘဝတိ၊ အပရိယန္တဘာဝတော ဥေယျဿ။ ယေ ပန “အတ္ထဿ အဝိသံဝါဒနတော ဥေယျဿ ဧကဒေသံ ပစ္စက္ခံ ကတွာ ‘သေသေပိ ဧဝ’န္တိ အဓိမုစ္စိတွာ ဝဝတ္ထာပနေန သဗ္ဗညု ဘဂဝါ၊ တဉ္စ ဉာဏံ န အနုမာနိကံ သံသယာဘာဝတော။ သံသယာနုဗဒ္ဓိံ ဟိ လောကေ အနုမာနဉာဏ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တေသမ္ပိ တံ န ယုတ္တံ။ သဗ္ဗဿ ဟိ အပ္ပစ္စက္ခဘာဝေ အတ္ထာဝိသံဝါဒနေန ဥေယျဿ ဧကဒေသံ

ပစ္စက္ခံ ကတွာ “သေသေပိ ဧဝံ” နှိ အဓိမုတ္တိတွာ ဝဝတ္ထာပနဿ အသမ္ဘဝတော။
ယဉ္ဇိ တံ သေသံ၊ တံ အပ္ပစ္စက္ခန္တိ။

အထ တမ္ပိ ပစ္စက္ခံ၊ တဿ သေသဘာဝေါ ဧဝ န သိယာတိ? သဗ္ဗမေတံ
အကာရဏံ။ ကသ္မာ? အဝိသယဝိစာရဏဘာဝတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ
“ဗုဒ္ဓဝိသယော ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျော န စိန္တေတဗ္ဗော။ ယော စိန္တေယျ၊
ဥမ္မာဒဿ ဝိသာတဿ ဘာဂီ အဿာ” တိ^၁။ ဣဒံ ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနံ—
ယံကိန္တိ ဘဂဝတာ ဉှတုံ ဣန္ဒြိယံ သကလံ၊ ဧကဒေသော ဝါ၊ တတ္ထ အပ္ပုပ္ပါတ-
ဝုတ္တိဘာယ ပစ္စက္ခတော ဉှဏံ ပဝတ္တတိ၊ နိစ္စသမာဓာနဉ္စ ဝိက္ခေပါဘာဝတော။
ဉှတုံ ဣန္ဒြိယဿ စ သကလဿ အဝိသယဘာဝေ တဿ အာကန်ဗုပ္ပဋ္ဌ-
ဝုတ္တိတာ န သိယာ၊ ဧကန္တေနော သာ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော အာဝဇ္ဇနပ္ပုပ္ပဋ္ဌါ အာကန်ဗုပ္ပဋ္ဌါ မနသိကာရပ္ပုပ္ပဋ္ဌါ စိတ္တုပ္ပါ-
ဒပ္ပုပ္ပဋ္ဌါ” တိ^၂ ဝစနတော။ အတိတာနာဂတဝိသယမ္ပိ ဘဂဝတော ဉှဏံ
အနုမာနာဂမတက္ကဂ္ဂဟဏဝိရဟိတတ္တာ ပစ္စက္ခမေဝ။

နန စ ဧတသ္မိံ ပက္ခေ ယဒါ သကလံ ဉှတုံ ဣန္ဒြိယံ၊ တဒါ သကိ-
ယေဝ သကလဝိသယဘာယ အနိရူပိတရူပေန ဘဂဝတော ဉှဏံ ပဝတ္ထေ-
ယျာတိ ဝုတ္တဒေါသာ နာတိဝတ္တိယေဝါတိ? န၊ တဿ ဝိသောမိတတ္တာ။
ဝိသောမိတော ဟိ သော ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယျာတိ။ အညထာ ပရုရဇန-
ဉှဏသမာနဝုတ္တိဘာယ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဉှဏဿ အစိန္တေယျတာ န
သိယာ။ တသ္မာ သကလဓမ္မာရမ္မဏမ္ပိ တံ ဧကဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိယ သုဝဝတ္ထာဝိ-
တေယေဝ တေ ဓမ္မေ ကတွာ ပဝတ္တတိတိ ဣဒမေတ္ထ အစိန္တေယျံ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ
“ယာဝတကံ ဧပေယျံ၊ တာဝတကံ ဉှဏံ။ ယာဝတကံ ဉှဏံ၊ တာဝတကံ ဧပေယျံ။
ဧပေယျပရိယန္တိကံ ဉှဏံ၊ ဉှဏပရိယန္တိကံ ဧပေယျ” နှိ^၂။ ဧဝမေကဇ္ဈံ၊ ဝိသု၊
သကိ၊ ကမေန ဝါ ဣန္ဒြာနရူပံ သမ္မာ သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာ-
သမ္ပုဋ္ဌေါ။

၁၃၃။ ဝိဇ္ဇာဟိတိ ဧတ္ထ ဝိနိယံ ဝိဒ္ဓတိတိ ဝိဇ္ဇာ၊ ယာထာဝတော ဥပလက္ခတိတိ
အတ္ထော။ အတ္တနော ဝါ ပဋိပက္ခဿ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ၊ တမောက္ခန္ဓာဒိက္ခဿ
ပဒါလနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ တတော ဧဝ အတ္တနော ဝိသယဿ ဝိဒိတ-
ကရဏဋ္ဌေနပိ ဝိဇ္ဇာ။ သမ္ပန္နတ္တာတိ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ ဝါ၊ အဝိက-
လတ္တာတိ အတ္ထော။ တိဿန္တံ၊ အဋ္ဌန္တံ စ ဝိဇ္ဇာနံ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တေ ဂဟဏံ

ဝိနေယျဉ္စာသယဝသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ နာမ သဒ္ဓါ ဟိရိ ဩတ္တပုံ
ဗာဟုသစ္စံ ဝီရိယံ သတိ ပညာ စ။ ယေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဣဓ ဘိက္ခု သဒ္ဓေါ
ဟောတိ”တိအာဒိ။ စတ္တာရိ ဈာနာနီတိ ယာနိ ကာနိမိ စတ္တာရိ ရူပါ-
ဝစရဉ္စာနာနိ။

ကသွာ ပနေတ္ထ သီလာဒယော ပန္နရသေဝ “စရဏ”န္တိ ဝုတ္တာတိ စောဒနံ
သန္ဓာယာဟ “ဣမေယေဝ ဟိ”တိအာဒိ။ တေန တေသံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟ-
တော နိဗ္ဗာနပဂမနေ ဧကံသတော သာဓနဘာဝမာဟ။ ဣဒါနိ တဒတ္ထ-
သာဓနာယ အာဂမံ ဒဿေန္တော “ယထာဟာ”တိအာဒိမာဟ။ ဘဂဝါတိ-
အာဒိ ဝုတ္တဿေဝတ္ထဿ နိဂမနဝသေန ဝုတ္တံ။

နန စာယံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ သာဝကေသုပိ လဗ္ဘတီတိ? ကိဉ္စာပိ လဗ္ဘတိ၊
န ပန တထာ၊ ယထာ ဘဂဝတောတိ ဒဿေတုံ “တတ္ထ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ စရဏဓမ္မပရိယာပန္နတ္တာ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ သော စေတ္ထ
မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တာ သာဓာရဏဘာဝေါတိ အာဟ “စရဏသမ္ပဒါ မဟာ-
ကာရုဏီကတံ ပူရေတွာ ဌိတာ”တိ။ ယထာ သတ္တာနံ အနတ္တံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ
အတ္ထေ နိယောဇနံ ပညာယ ဝိနာ န ဟောတိ၊ ဧဝံ နေသံ အတ္တာနတ္ထဇာနနံ
သတ္ထု ကရုဏာယ ဝိနာ န ဟောတီတိ ဥဘယမ္ပိ ဥဘယတ္ထ သင်္ကစ္ဆကမေဝ
သိယာ။ ယတ္ထ ပန ယဿာ ပဓာနဘာဝေါ၊ တံ ဒဿေတုံ “သော သဗ္ဗညုတာ-
ယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ တံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ ယထာ
အညောပိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ တေန ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဿေဝါယံ အာဝေ-
ဏိကာပဋိပတ္တိတိ ဒဿေတိ။ သာပနာယံသတ္ထု ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါသာသနဿ
နိယျာနိကတာယ သာဝကဉာနံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဧကန္တကာရဏန္တိ ဒဿေတုံ
“တေနဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဧတ္ထ စ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ သတ္ထု ပညာမဟတ္တံ ပကာသိတံ ဟောတိ၊ စရဏ-
သမ္ပဒါယ ကရုဏာမဟတ္တံ။ တေသု ပညာယ ဘဂဝတော ဓမ္မရဇ္ဇပုတ္တိ၊
ကရုဏာယ ဓမ္မသံဝိဘာဝေါ။ ပညာယ သံသာရဒုက္ခနိဗ္ဗိဒါ၊ ကရုဏာယ
သံသာရဒုက္ခသဟနံ။ ပညာယ ပရဒုက္ခပရိဇာနနံ၊ ကရုဏာယ ပရဒုက္ခပတိကာ-
ရာရက္ခော။ ပညာယ ပရိနိဗ္ဗာနဘိမုခဘာဝေါ၊ ကရုဏာယ တဒဓိဂမော။
ပညာယ သယံ တရဏံ၊ ကရုဏာယ ပရေသံ တာရဏံ။ ပညာယ ဗုဒ္ဓဘာဝသိဗ္ဗိ၊
ကရုဏာယ ဗုဒ္ဓကိစ္စသိဗ္ဗိ။ ကရုဏာယ ဝါ ဗောဓိသတ္တဘူမိယံ သံသာရာဘိမုခ-
ဘာဝေါ၊ ပညာယ တတ္ထ အနဘိရတိ။ တထာ ကရုဏာယ ပရေသံ

အဘိသုပနံ၊ ပညာယ သယံ ပရေဟိ အဘာယနံ။ ကရုဏာယ ပရံ ရက္ခန္တော
 အတ္တာနံ ရက္ခတိ၊ ပညာယ အတ္တာနံ ရက္ခန္တော ပရံ ရက္ခတိ။ တထာ ကရုဏာယ
 အပရန္တပေါ၊ ပညာယ အနတ္တန္တပေါ။ တေန အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒိသု
 စတုသု ပုဂ္ဂလေသု စတုတ္ထပုဂ္ဂလဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တထာ ကရုဏာယ
 လောကနာထဘာ၊ ပညာယ အတ္တနာထဘာ။ ကရုဏာယ စဿ နိန္ဒတာ-
 ဘာဝေါ၊ ပညာယ ဥန္ဒမာဘာဝေါ။ တထာ ကရုဏာယ သဗ္ဗသတ္တေသု
 ဇနိတာနုဂ္ဂဟော ပညာနုဂတတ္တာ န စ န သဗ္ဗတ္ထ ဝိရတ္တစိတ္တော၊ ပညာယ
 သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝိရတ္တစိတ္တော ကရုဏာနုဂတတ္တာ န စ န သဗ္ဗသတ္တာနုဂ္ဂဟာယ
 ပဝတ္တော။ ယထာ ဟိ ကရုဏာ ဘဂဝတော သိနေဟသောကဝိရဟိတာ၊ ဧဝံ
 ပညာ အဟံကာရမမံကာရဝိနိမုတ္တာတိ အညမညဝိသောမိတာ ပရမဝိသုဒ္ဓါ
 ဂုဏဝိသေသာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါဟိ ပကာသိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၃၄။ ဂမနဗ္ဗိ ဟိ ဂတန္တိ ဝုစ္စတိ “ဂတေ ဌိတေ”တိအာဒိသု။ သောဘနန္တိ
 သုဘံ။ သုဘဘာဝေါ ဝိသုဒ္ဓတာယ၊ ဝိသုဒ္ဓတာ ဒေါသဝိဂမေနာတိ အာဟ
 “ပရိသုဒ္ဓမနဝဇ္ဇ”န္တိ။ ဂမနဉ္စ နာမ ဗဟုဝိဇ္ဇန္တိ ဣဓာမိပ္ပေတံ ဂမနံ ဒဿေန္တော
 “အရိယမဂ္ဂေါ”တိ အာဟ။ သော ဟိ နိဗ္ဗာနဿ ဂတိ အဓိဂမောတိ ကတွာ
 “ဂတံ၊ ဂမနံ”န္တိ စ ဝုစ္စတိ။ ဣဒါနိ တဿေဝ ဂဟဏေ ကာရဏံ ဒဿေတုံ
 “တေန ဟေသာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ခေမံ ဒိသန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ အသဇ္ဇမာနောတိ
 ပရိပန္နာဘာဝေန သုဂတိဂမနေပိ အသဇ္ဇန္တော သင်္ဂံ အကရေန္တော၊ ပဂေဝ
 ဣတရတ္ထ။ အထ ဝါ ကောသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ ခိပ္ပတိညာဝသေနေဝ စတုန္တမ္ပိ
 မဂ္ဂါနံ ပဋိလဒ္ဓဘာဝတော အသဇ္ဇမာနော အသဇ္ဇန္တော ဂတော။ ယံ ဂမနံ
 ဂစ္ဆန္တော သဗ္ဗမနတ္ထံ အပဟရတိ^၂၊ သဗ္ဗန္တ အနတ္တရံ သမ္ပတ္တိံ အာဝဟတိ၊
 တဒေဝ သောဘနံ နာမ။ တေန စ ဘဂဝါ ဂတောတိ အာဟ “ဣတိ
 သောဘနဂမနတ္တာ သုဂတော”တိ သောဘနတ္ထော သု-သဒ္ဓေါတိ ကတွာ။

အသုန္တရာနံ ဒုက္ခာနံ သင်္ခါရပ္ပဝတ္တိနံ အဘာဝတော အစူန္တသုခတ္တာ ဧကန္တ-
 တော သုန္တရံ နာမ အသင်္ခတာ ဓာတုတိ အာဟ “သုန္တရဉ္စေသ ဌာနံ
 ဂတော အမတံ နိဗ္ဗာန”န္တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ”န္တိ။
 သမ္မာတိ သုဠ။ သုဠ ဂမနဉ္စ နာမ ပဋိပက္ခေန အနဘိဘူတဿ ဂမနန္တိ အာဟ
 “ပဟိနေ ကိလေသေ ပုန အပစ္စာဂစ္ဆန္တော”တိ။ ဣဒဉ္စ သိခါပ္ပတ္တံ
 သမ္မာဂမနံ၊ ယာယ အာဂမနိယပဋိပဒါယ သိဉ္စ၊ သာပိ သမ္မာဂမနမေဝါတိ

၁-ဒီ ၁-၆၇၊ ဒီ ၂-၂၃၃-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-အာပေါဟတိ(သျှ၊က) ၃-မ ၂-၁၇၆၊ ၃၁-၄၃-ပိဋ္ဌေသု။

ဝေဗ္ဗိ ဘဂဝါ သုဂတောတိ ဒဿေတုံ “သမ္မာ ဝါ ဂတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာတိ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ သမ္မာပနေ အဝိပရိတပဋိပတ္တိယာ။ “သဗ္ဗလောကဿ ဟိတသုခမေဝ ကရောန္တော”တိ ဧတေန မဟာဗောဓိယာ^၁ ပဋိပဒါ အဝိဘာဂေန သဗ္ဗသတ္တာနံ သဗ္ဗဒါ ဟိတသုခါဝဟဘာဝေနဝ ပဝတ္တတိတိ ဒဿေတိ။ “သဿတံ ဥစ္ဆေဒန္တိ ဣမေ အန္တေ အနုပဂစ္ဆန္တော ဂတော”တိ ဧတေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂတိ^၂ ဒဿေတိ။ “ကာမသုခံ အတ္တကိလမထန္တိ ဣမေ အနုပဂစ္ဆန္တော ဂတော”တိ ဧတေန အရိယမဂ္ဂဂတိ^၃ ဒဿေတိ။

တကြာတိ ယုတ္တဋ္ဌာနေ ယုတ္တဿေဝ ဘာသနေ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ သာဓေတဗ္ဗေ စေတံ ဘုဗ္ဗံ။ အဘူတန္တိ အဘူတတ္ထံ။ အတ္ထမုခေန ဟိ ဝါစာယ အဘူတတာ၊ ဘူတတာ ဝါ။ အတစ္ဆန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အဘူတန္တိ ဝါ အသန္တိ အဝိဇ္ဇမာနံ။ အတစ္ဆန္တိ အတဏှာကာရံ အညဏာသန္တိ။ အနတ္တသဋ္ဌိတန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေန၊ သမ္မရာယိကေန ဝါ အနတ္တေန သဋ္ဌိတံ၊ အနတ္တာဝဟံ။ န အတ္ထောတိ အနတ္ထော၊ အတ္တဿ ပဋိပက္ခော၊ အဘာဝေါ စ၊ တေန သဋ္ဌိတံ၊ ပိသုဏဝါစံ၊ သမ္မပ္ပလာပဉ္စာတိ အတ္ထော။ ဧဝမေတ္ထ စတုဗ္ဗိဿာပိ ဝစီဒုစ္စရိတဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ပဌမာ ဝါစာ သီလဝန္တိ “ဒုဿီလော”တိ၊ အစဏ္ဍာလာဒိမေဝ “စဏ္ဍာလော”တိအာဒိနာ ဘာသမာနဿ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒုတိယာ ဒုဿီလံ “ဒုဿီလော”တိ၊ စဏ္ဍာလာဒိမေဝ “စဏ္ဍာလော”တိအာဒိနာ အဝိနယေန ဘာသမာနဿ။ တတိယာ နေရယိကာဒိကဿ နေရယိကာဒိဘာဝဝိဘာဝနိကထာ ယထာ “အာပါယိကော ဒေဝဒတ္တော နေရယိကော”တိအာဒိကာ၊ စတုတ္ထိ “ဝေဒဝိဟိတေန ယညဝိဓိနာ ပါဏာတိပါတာဒိကတံ သုဂတိ” အာဝဟတိ”တိ လောကဿ ဗျာမောဟနကထာ။ ပဉ္စမိ ဘူတေန ပေသုညပသံဟာရာဒိကထာ။ ဆဋ္ဌာ ယုတ္တပုတ္တဋ္ဌာနေ ပဝတ္တိတာ ဒါနသီလာဒိကထာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ သမ္မာ ဂဒတ္တာတိ ယထာဝုတ္တံ အဘူတာဒိ^၄ ဝဇ္ဇေတွာ ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္တသဋ္ဌိတံ ပိယံ မနာပံ တတော ဧဝံ သမ္မာ သုဋ္ဌ၊ ဂဒနတော သုဂတော ဒ-ကာရဿ တ-ကာရံ ကတွာ။ အာပါယဂမနမတ္တေန ကဿစိ အပ္ပိယမ္ပိ ဟိ ဘဂဝတော ဝစနံ ပိယံ မနာပမေဝ အတ္တသိဒ္ဓိယာ လောကဿ ဟိတသုခါဝဟတ္တာ။

အပိစ သောဘနံ ဂတံ ဂမနံ ဧတဿာတိ သုဂတော။ ဘဂဝတော ဟိ ဝေနေယျဇနုပသင်္ဂမနံ ဧကန္တေန တေသံ ဟိတသုခနိပ္ပါဒနတော သောဘနံ

ဘဒ္ဒကံ။ တထာ လက္ခဏာနုဗ္ဗန္တပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတာယ ဒုတဝိလမ္ဗိတ-
ခလိတာနုကမုန နိဗ္ဗိဇ္ဇနက္ခန္ဓိက ကုဋ်လကုလတာဒိဒေါသရဟိတ ဝိလာသိတ-
ရာဇဟံသဝသဘဝါရဏမိဂရာဇဂမနံ ကာယဂမနံ၊ ဉာဏဂမနန္တ ဝိပုလနိဗ္ဗလ-
ကရုဏာသတိဝိရိယာဒိဂုဏဝိသေသသဟိတံ အဘိနိဟာရတော ယာဝ မဟာ-
ဗောဓိ အနဝဇ္ဇတာယ၊ သတ္တာနံ ဟိတသုခါဝဟတာယ စ သောဘနမေဝ။
အထ ဝါ သယန္တုဉာဏေန သကလမ္ဗိ လောကံ ပရိညာဘိသမယဝသေန
ပရိဇာနန္တော သမ္မာ ဂတော အဝဂတောတိ **သုဂတော။** တထာ လောက-
သမုဒယံ ပဟာနာဘိသမယဝသေန ပဇဟန္တော အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပါဒေန္တော
သမ္မာ ဂတော အတိတောတိ **သုဂတော။** လောကနိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သမ္ဘိကိရိ-
ယာဘိသမယဝသေန သမ္မာ ဂတော အဓိဂတောတိ **သုဂတော။** လောက-
နိရောဓဂါမိနိ° ပဋိပဒံ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန သမ္မာ ဂတော ပဋိပန္နောတိ
သုဂတော။ တထာ ယံ ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ
ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနဿ၊ သဗ္ဗံ တံ ဟတ္ထတလေ
အာမလကံ ဝိယ သမ္မာ ပစ္စက္ခတော ဂတော အပ္ပညာသိတိ **သုဂတော။**

၁၃၅။ သဗ္ဗထာတိ သဗ္ဗပ္ပကာရေန။ ယော ယော လောကော ယထာ
ယထာ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တထာ တထာ။ တေ ပန ပကာရေ ဒဿေတုံ
“သဘာဝတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဘာဝတောတိ ဒုက္ခသဘာဝတော။
သဗ္ဗော ဟိ လောကော ဒုက္ခသဘာဝေါ။ ယထာဟ “သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါ-
နက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ°။ သမုဒယတောတိ ယတော သော သမုဒေတိ၊ တတော
တဏှာဒိတော။ နိရောဓတောတိ ယတ္ထ သော နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော ဝိသင်္ခါရ-
တော။ နိရောဓူပါယတောတိ ယေန ဝိစိနာ သော နိရောဓော ပတ္တဗ္ဗော၊
တတော အရိယမဂ္ဂတော၊ ဣတော အညဿ ပကာရဿ အဘာဝိ။

ဣတိ “သဗ္ဗထာ လောကံ အဝေဒိ”တိ ဝတွာ တဒတ္ထသာဓကံ သုတ္တံ
ဒဿေန္တော “ယတ္ထ ခေါ အာရုသော”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “န ဇာယတိ”တိ-
အာဒိနာ ဥဇုကံ ဇာတိအာဒိနိ ပဋိက္ခိပိတွာ “န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ”တိ
ပဒဒ္ဒယေန အပရာပရံ စဝနပပဇ္ဇနာနိ ပဋိက္ခိပတိ။ ကေစိ ပန “န ဇာယတိတိ-
အာဒိ ဂမ္ဘသေယျကဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဣတရံ ဩပပါတိကဝသေနာ”တိ ဝဒန္တိ။ တန္တိ
ဇာတိအာဒိရဟိတံ။ ဂမနေနာတိ ပဒသာ ဂမနေန။ ဉာတေယျန္တိ ဇာနိတဗ္ဗံ။
“ဉာတာယ”န္တိ ဝါ ပါဌော၊ ဉာတာ အယံ နိဗ္ဗာနတ္ထိကောတိ အဓိပ္ပါယော။

ကာမံ ပါဒဂမနေန ဂန္ဓာ လောကဿန္တံ ဉာတုံ၊ ဒဠုံ၊ ပတ္တုံ ဝါ န သက္ကာ၊ အဝိစ ပရိမိတပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌာနေ တံ ပညာပေတွာ ဒဿေမိတိ ဒဿေန္တော “အဝိစာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သသညိရှိတိ သညာသဟိတေ။ တတော ဧဝ သမနကေ သဝိညာဏကေ။ အဝိညာဏကေ ပန ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပသမုဒါယ-မတ္ထေ ပညာပေတုံ န သက္ကာတိ အဓိပ္ပါယော။ လောကန္တိ ခန္ဓာဒိလောကံ။ လောကနိရောဓန္တိ တဿ လောကဿ နိရုဇ္ဈနံ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ။ အဒေသမ္ပိ ဟိ တံ ယေသံ နိရောဓော၊ တေသံ ဝသေန ဥပစာရတော၊ ဒေသတောပိ နိဗ္ဗိ-သီယတိ ယထာ “စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ”တိ။

ဂမနေနာတိ ပါကတိကဂမနေန။ လောကဿန္တောတိ သင်္ခါရလောကဿ အန္တော အန္တကိရိယာဟေတုဘူတံ နိဗ္ဗာနံ။ ကုဒါစနန္တိ ကဒါစိပိ။ အပတွာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန အနဓိဂန္ဓာ။ ပမောစနန္တိ ပမုတ္တိ နိဿရဏံ။ တဿာတိ ယသ္မာ လောကဿန္တံ အပတွာ ဝဋ်ဒုက္ခတော မုတ္တိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ။ ဟဓေတိ နိပါတ-မတ္တံ။ လောကဝိဂ္ဂတိ သဘာဝါဒိတော သဗ္ဗံ လောကံ ဇာနန္တော။ သုဗေ-ဓောတိ သုန္ဒရပညော။ လောကန္တဂ္ဂတိ ပရိညာဘိသမယေန လောကံ ဝိဒိတွာ ပဟာနာဘိသမယေန လောကန္တဂ္ဂ။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသဿ ပရိ-နိဋ္ဌိတတ္ထာ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။ သဗ္ဗေသံ ကိလေသာနံ သမိတတ္ထာ၊ စတု-သစ္စဓမ္မာနံ ဝါ အဘိသမိတတ္ထာ သမိတာဝိ။ နာသီသတိ န ပတ္တေတိ။ ယထာ ဣမံ လောကံ၊ ဧဝံ ပရည လောကံ အပ္ပုဋ်သန္တိကတ္ထာ။

၁၃၆။ ဧဝံ ယဒိပိ လောကဝိဒုတာ အနဝသေသတော ဒဿိတာ သဘာဝတော ဒဿိတတ္ထာ၊ လောကော ပန ဧကဒေသေနေဝ ဝုတ္တောတိ တံ အနဝသေသတော ဒဿေတုံ “အဝိစ တယော လောကော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ ခန္ဓာနံ သမူဟော၊ သန္တာနော စ သတ္တလော-ကော။ ရူပါဒိသု သတ္တဝိသတ္တတာယ သတ္တော၊ လောကီယန္တိ ဧတ္ထ ကုသလာ-ကုသလံ၊ တဗ္ဗိပါကော စာတိ လောကောတိ။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ ရူပါဒိနံ သမူဟော၊ သန္တာနော စ ဩကာသလောကော လောကီယန္တိ ဧတ္ထ တဿ၊ ထာဝရာ စ၊ တေသဉ္စ ဩကာသဘူတောတိ။ တဒါဓာရတာယ ဟေသ “ဘာဇန-လောကော”တိပိ ဝုစ္စတိ။ ဥဘယေပိ ခန္ဓာ သင်္ခါရလောကော ပစ္စယေဟိ သင်္ခရိယန္တိ၊ လုဇ္ဇန္တိ ပလုဇ္ဇန္တိ စာတိ။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ၊

ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကာတိ အတ္ထော။ ပစ္စယတ္ထော ဟေတ္ထ အာဟာရ-သဒ္ဓေါ
 “အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ကာမစ္ဆန္တဿ ဥပ္ပါဒါယာ”တိ အာဒိသု ဝိယ။
 ဧဝံ ဟိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိ ဣမိနာ အသညသတ္တာပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ သာ
 ပနာယံ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာ နိပ္ပရိယာယတော သင်္ခါရဓမ္မော၊ န သတ္တ-
 ဓမ္မောတိ အာဟာရ “အာဟာရဋ္ဌိတိကတိ အာဂတဋ္ဌာနေ သင်္ခါရလော-
 ကော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။

ယဒိ ဧဝံ “သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိ ဣဒံ ကထန္တိ? ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ ဒေသနာတိ
 နာယံ ဒေါသော။ ယထာ အညတ္တာပိ “ဧကဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာ
 နိဗ္ဗိန္ဒမာနော သမ္မာ ဝိရဇ္ဇမာနော သမ္မာ ဝိမုစ္ဆမာနော သမ္မာ ပရိယန္တ-
 ဒဿာပိ သမ္မဒတ္တံ အဘိသမေစ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ။
 ကတမသ္မိံ ဧကဓမ္မေ? သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ
 သဿတာဒိဝသေန “အတ္တာ၊ လောကော”တိ စ ပရိကပ္ပနာ ယေဘုယျေန
 သတ္တဝိသယာ၊ န သင်္ခါရဝိသယာတိ အာဟာရ “သဿတော လောကောတိ
 ဝါ အသဿတော လောကောတိ ဝါ အာဂတဋ္ဌာနေ သတ္တလောကော
 ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။

ယာဝတာ စန္ဒိမသုရိယာ ပရိဟရန္တိတိ ယတ္ထကေ ဌာနေ စန္ဒိမသုရိယာ
 ပရိဝတ္တန္တိ ပရိပ္ပမန္တိ။ ဒိဿာ ဘန္တိ ဝိရောဓမာနာတိ တေသံ ပရိပ္ပမနေနေဝ
 တာ ဒိဿာ ပဘဿရာ ဟုတွာ ဝိရောစန္တိ။ တာဝ သဟဿဓာ လောကောတိ
 တတ္ထကံ သဟဿပ္ပကာရော ဩကာသလောကော၊ သဟဿလောကဓာတု-
 ယောတိ အတ္ထော။ “တာဝသဟဿဝါ”တိ ဝါ ပါဌော။

တဗ္ဗိတိ တံ တိဝိဓမ္မိ လောကံ။ တထာ ဟိဿ သဗ္ဗထာပိ ဝိဒိတောတိ
 သမ္ပန္နော။ ဧကော လောကောတိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ
 ယာယ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ကထာယ သဗ္ဗေသံ သင်္ခါရနံ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ
 ဝုတ္တာ၊ တာယ သဗ္ဗော သင်္ခါရလောကော ဧကော ဧကဝိဓော ပကာရန္တရဿ
 အဘာဝတော။ ဧေ လောကောတိ အာဒိသုပိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ နာမ-ဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ နိဗ္ဗာနဿ အဂ္ဂဟဏံ၊ တဿ အလောက-
 သဘာဝတ္တာ။ နန စ “အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ ဧတ္ထ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ
 မဂ္ဂဗလဓမ္မာနမ္ပိ လောကတာ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ၊ ပရိညေယျာနံ ဒုက္ခ-
 သစ္စဓမ္မာနံ ဣဓ “လောကော”တိ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ အထ ဝါ “န လုဇ္ဇတိ န

ပလုဇ္ဇတိ”တိ ယော ဂဟိတော တထာ န ဟောတိ၊ သော လောကောတိ တံဂဟဏရဟိတာနံ လောကုတ္တရာနံ နတ္ထိ လောကတာ။ ဥပါဒါနာနံ အာရမ္မဏဘူတာ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဒဿယတနာနိတိ ဒသ ရူပါယတနာနိ။

ဧတ္ထ စ “အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ ပစ္စယာယတ္တပုတ္တိတာဝစနေန သင်္ခါရာနံ အနိစ္စတာ။ တာယ စ “ယဒနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ၊ တဒနတ္ထာ”တိ ဝစနတော ဒုက္ခာနတ္တတာ စ ပကာသိတာ ဟောန္တိတိ တိဏိပိ သာမညလက္ခဏာနိ ဂဟိတာနိ။ နာမန္တိ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ၊ တေ စ အတ္တတော ဖဿာဒယော။ ရူပန္တိ ဘူတုပါဒါယရူပါနိ၊ တာနိ စ အတ္တတော ပထဝီအာဒယောတိ အဝိသေသေနော သလက္ခဏတော သင်္ခါရာ ဂဟိတာ။ တဂ္ဂဟဏေနော ယေ တေသံ ဝိသေသာ ကုသလာဒယော၊ ဟေတုအာဒယော စ၊ တေပိ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိတိ အာဟ “ဣတိ အယံ သင်္ခါရလောကောပိ သဗ္ဗဏာ ဝိဒိတော”တိ။

အာဂမ္မ စိတ္တံ သေတိ ဧတ္ထာတိ အာသယော မိဂါသယော ဝိယ။ ယထာ မိဂေါဂေါစရာယ ဂန္ဓာ ပစ္စာဂန္ဓာ တတ္ထေဝ ဝနဂဟနေ သယတိတိ သော တဿ အာသယော၊ ဧဝံ အညဏာ ပဝတ္တိတွာပိ စိတ္တံ အာဂမ္မ ယတ္ထ သေတိ၊ သော တဿ အာသယောတိ ဝုစ္စတိ။ သော ပန သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိဝသေန စဘုမ္ဗိဓော။ ဝုတ္တဉ္စ—

“သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စ၊ ခန္တိ စေဝါနုလောမိကာ။

ယထာဘူတဉ္စ ယံ ဉာဏံ၊ ဧတံ အာသယသဒ္ဓိတ”န္တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိနံ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟိ သင်္ဂဟိတတ္တာ သဗ္ဗေပိ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ သတ္တာ ဣမာ ဧဝ ဒွေ ဒိဋ္ဌိယော သန္တိဿိတာ။ ယထာဟ “ဒွယနိဿိတော ခွါယံ ကစ္စာန လောကော ယေဘုယျေန အတ္တိတဉ္စ နတ္ထိတဉ္စာ”တိ။ အတ္တိတာတိ ဟိ သဿတဂ္ဂါဟော အဓိပ္ပေတော၊ နတ္ထိတာတိ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂါဟော။ အယံ တာဝ ဝဋ္ဋနိဿိတာနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ အာသယော။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတာနံ ပန သုဒ္ဓသတ္တာနံ အနုလောမိကာ ခန္တိ၊ ယထာဘူတဉ္စဏန္တိ ဒုဝိဓော အာသယော။

အာသယံ ဇာနာတိတိ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ သတ္တာနံ အာသယံ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တော စ တေသံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ တေသဉ္စ ဉာဏာနံ အပ္ပဝတ္တိက္ခဏေပိ ဇာနာတိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

“ကာမံသေဝန္တညေဝဇာနာတိ ‘အယံပုဂ္ဂလော ကာမဂရုကော ကာမာသယော ကာမာမိမုတ္တော’တိ၊ ကာမံသေဝန္တညေဝဇာနာတိ ‘အယံပုဂ္ဂလော နေက္ခမ္မဂရုကော နေက္ခမ္မာသယော နေက္ခမ္မာမိမုတ္တော’တိ”အာဒိ။

အပ္ပဟိနဘာဝေန သန္တာနေ အနု အနု သယန္တိတိ အနုသယာ၊ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ ဧတေန နေသံ ကာရဏလာဘော ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတံ ဒဿေတိ။ အပ္ပဟိနာ ဟိ ကိလေသာ ကာရဏလာဘော သတိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကေ ပန တေ? ရာဂါဒယော သတ္တ အနာဂတာ ကိလေသာ၊ အတိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ စ တံသဘာဝတ္တာ တထာ ဝုစ္စန္တိ။ န ဟိ ဓမ္မာနံ ကာလဘေဒန သဘာဝဘေဒေါ အတ္ထိ။ တံ သတ္တဝိဓံ အနုသယံ တဿ တဿ သတ္တဿ သန္တာနေ ပရောပရဘာဝေန ပဝတ္တမာနံ ဇာနာတိ။

စရိတန္တိ သုစရိတဒုစ္စရိတံ။ တံ ဟိ ဝိဘင်္ဂေ၊ စရိတနိဗ္ဗေသေ နိဗ္ဗိဋ္ဌံ။ အထ ဝါစရိတန္တိ စရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တာ ပန ရာဂဒေါသမောဟသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကဝသေန ဆ မူလစရိယာ၊ တာသံ အပရိယန္တော အန္တရဘေဒေါ၊ သံသဂ္ဂဘေဒေါ ပန တေသဋ္ဌိဝိဓော။ တံ စရိတံ သဘာဝတော သံကိလေသဝေါဒါနတော သမုဋ္ဌာနတော ဖလတော နိဿန္တတောတိ ဝေမာဒိနာ ပကာရေန ဇာနာတိ။

အဓိမုတ္တိ အဇ္ဈာသယဓာတု။ သာ ဒုဝိဓာ ဟိနာမိမုတ္တိ ပဏီတာမိမုတ္တိတိ။ ယာယ ဟိနာမိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟိနာမိမုတ္တိကေယေဝ သေဝန္တိ၊ ပဏီတာမိမုတ္တိကာ စ ပဏီတာမိမုတ္တိကေယေဝ။ သာ အဇ္ဈာသယဓာတု အဇ္ဈာသယသဘာဝေါ အဓိမုတ္တိ။ တံ အဓိမုတ္တိံ ဇာနာတိ “ဣမဿ အဓိမုတ္တိ ဟိနာ၊ ဣမဿ ပဏီတာ”တိ၊ တတ္ထာပိ “ဣမဿ မုဒု၊ ဣမဿ မုဒုတရာ၊ ဣမဿ မုဒုတမာ”တိ-အာဒိနာ။ ဣန္ဒြိယာနံ ဟိ တိက္ခမုဒုဘာဝါဒိနာ ယထာရဟံ အဓိမုတ္တိယာ တိက္ခမုဒုဘာဝါဒိကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ သမ္မောဟဝိနောဒနီယံ? “ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတာပိ အဓိမုတ္တိ ဣဓ သတ္တာနံ တိက္ခိန္ဒြိယမုဒိန္ဒြိယဘာဝဒဿနတ္ထံ ပုန ဂဟိတာ”တိ။

အပ္ပရဇံ အက္ခံ ဧတေသန္တိ အပ္ပရဇက္ခာ၊ အပ္ပံ ဝါ ရဇံ ပညာမယေ အက္ခိမိ ဧတေသန္တိ အပ္ပရဇက္ခာ၊ အနုဿဒရာဂါဒိရဇော သတ္တာ၊ တေ အပ္ပရဇက္ခေ။ မဟာရဇက္ခေတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ဥဿဒရာဂါဒိရဇော မဟာရဇက္ခာ။

တိက္ခိန္ဒြိယေတိ တိဓိဏေဟိ သဒ္ဓါဒိဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သမန္နာဂတေ။ မုဒိန္ဒြိယေတိ မုဒုကေဟိ သဒ္ဓါဒိဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သမန္နာဂတေ။ ဥပနိဿယဣန္ဒြိယာနံ နာမ ဣဓာမိပ္ပေတာနံ။ သွာကာရေတိ သုန္ဒရာကာရေ ကလျာဏပကတိကေ၊ ဝိဝေဇ္ဈာသယေတိ အတ္ထော။ သုဝိညာပယေတိ သမ္ပတ္တနိယာမံ ဝိညာပေတုံ သုကရေသဋ္ဌေ၊ ပညဝန္တေ စ။ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေတိ ဧတ္ထ ဘဗ္ဗေတိ ကမ္မာဝရဏ- ကိလေသာဝရဏဝိပါကာဝရဏရဟိတေ။ ဝုတ္တဝိပနိယာယေန ခွါကာရဗု- ဝိညာပယာဘဗ္ဗာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ စ “ဣမဿ ရာဂရဇော အပ္ပေါ၊ ဣမဿ ဒေါသရဇော အပ္ပေါ”တိအာဒိနာ အပ္ပရဇကေသု ဇာနနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တဿာတိ ယသ္မာ ဘဂဝါ အပရိမာဏေ သတ္တေ အာသယာဒိ- တော အနဝသေသေတွာ ဇာနာတိ၊ တသ္မာ အဿ ဘဂဝတော သတ္တလော- ကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတော။

နန စ သတ္တေသု ပမာဏာဒိပိ ဇာနိတဗ္ဗော အတ္ထိတိ? အတ္ထိ။ တဿ ပန ဇာနနံ န နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယာတိ ဣဓ န ဂဟိတံ၊ ဘဂဝတော ပန တမ္ဘိ သုဝိဒိတံ သုဝေတ္ထာပိတမေဝ၊ ပယောဇနာဘာဝါ ဒေသနံ နာရဋ္ဌံ။ တေန ဝုတ္တံ—

“အထ ခေါ ဘဂဝါ ပရိတ္တံ နခသိခါယံ ပံသုံ အာရောပေတွာ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ ‘တံ ကိ’ မညထ ဘိက္ခုဝေ၊ ကတမံ န ခေါ မဟုတရံ၊ ယောဝါယံ မယာ ပရိတ္တော နခသိခါယံ ပံသု အာရောပိ- တော၊ အယံ ဝါ မဟာပထဝီ’တိ”အာဒိ။

၁၃၇။ ဩကာသလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတောတိ သမ္ပန္နော။ စက္က- ဝါဠန္တိ လောကဓာတု။ သာ ဟိ နေမိမဏ္ဍလသဒိသေန စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေန သမန္တတော ပရိက္ခိတ္တတ္တာ “စက္ကဝါဠ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ စတုတိသသတနိ ဓာတိ စတုအဓိကနိ တိသသတနိ၊ တိဏိသဟဿာနိ၊ စတ္တာရိသတနိ ဓာတိ အတ္ထော။ အနု၊ နာနိတိ ဥပနုစတုတ္တာနိ၊ တိဏိသတနိ၊ ပညာသဉ္ဇာတိ အတ္ထော။ နဟုတနိတိ ဒသသဟဿာနိ။ သင်္ခါတတိ ကထိတော။ သဏ္ဌိတိတိ ဟေဋ္ဌာ၊ ဥပရိတော ဓာတိ သဗ္ဗသော ဌိတိ။

ဧဝံ သဏ္ဌိတေတိ ဝေမဝဋ္ဌိတေ။ ဧတ္တာတိ စက္ကဝါဠေ။ အစ္စ၊ ဂ္ဂတော တာဝဒေဝါဟိ တတ္ထကမေဝ စတုရာသီတိ ယောဇနသဟဿာနိယေဝ

ဥဗ္ဗေဓော။ န ကေဝလံ စေတ္တ ဥဗ္ဗေဓော။ အထ ခေါ အာယာမဝိတ္တာရာပိဿ တတ္တကာယေဝ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“သိနေရ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗတရာဇာ စတုရာသီတိ ယောဇနသ-
ဟဿာနိ အာယာမေန၊ စတုရာသီတိ ယောဇနသဟဿာနိ ဝိတ္တာ-
ရေနာ”တိ။

တတောဘိ သိနေရဿ ဟေဋ္ဌာ၊ ဥပရိ စ ဝုတ္တပ္ပမာဏတော။ ဥပဇ္ဈ-
ပဇ္ဇေနာဘိ ဥပဇ္ဈေန ဥပဇ္ဈေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟေတိ—ဒွါစတ္တာလီသ
ယောဇနသဟဿာနိ သမုဒ္ဓေ အဇ္ဈောဂါဋ္ဌော တတ္တကမေဝ စ ဥပရိ ဥဂ္ဂတော
ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတော၊ ကေဝိသ ယောဇနသဟဿာနိ သမုဒ္ဓေ အဇ္ဈောဂါဋ္ဌော
တတ္တကမေဝ စ ဥပရိ ဥဂ္ဂတော ဤသဓရော ပဗ္ဗတောဘိ ဣမိနာ နယေန
သေသေသုပိ ဥပဗျုပ္ပပါမာဏတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ မဟာသမုဒ္ဓေါ ယာဝ
စက္ကဝါဠပါဒမူလာ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော၊ ဧဝံ ယာဝ သိနေရပါဒမူလာဘိ ဟေဋ္ဌာ
သိနေရပါမာဏတာ ဥပဗျုပ္ပပါမာဏောပိ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတော ပထဝိယံ သုပ္ပတိ-
ဋ္ဌိတော၊ ဧဝံ ဤသဓရာဒယောပီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “မဟာသမုဒ္ဓေါ
ဘိက္ခဝေ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော အနုပုဗ္ဗပေါဏော အနုပုဗ္ဗပဗ္ဗာရော”တိ။ သိနေရ-
ယုဂန္ဓရာဒီနံ အန္တရေ သီဒန္တရသမုဒ္ဓါ? နာမ။ တေ ဝိတ္တာရတော ယထာက္ကမံ
သိနေရအာဒီနံ အဇ္ဈဂ္ဂတသမာနပရိမာဏာဘိ ဝဒန္တိ။ ဗြဟ္မာဘိ မဟန္တော။

သိနေရဿ သမန္တတောဘိ ပရိက္ခိပနဝသေန သိနေရဿ သမန္တတောဋ္ဌိတာ။
သိနေရံ တာဝ ပရိက္ခိပိတွာ ဋ္ဌိတော ယုဂန္ဓရော၊ တံ ပရိက္ခိပိတွာ ဤသဓရော။
ဧဝံ တံ တံ ပရိက္ခိပိတွာ ဋ္ဌိတာ “သိနေရဿ သမန္တတော”တိ ဝုတ္တာ။

ယောဇနာနံ သတာနုစ္စော၊ ဟိမဝါ ပဉ္စ ပဗ္ဗတောဘိ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတော
ပဉ္စ ယောဇနာနံ သတာနိ ဥစ္စော ဥဗ္ဗေဓော။ နဂဌယာဘိ နဂ-သဒ္ဓေန အဂ္ဂါ-
တဗ္ဗာ ရုက္ခာဘိဓာနာ။ ပညာသယောဇနက္ခန္ဓသခါယာမာဘိ ဥဗ္ဗေဓတော
ပညာသယောဇနက္ခန္ဓာယာမာ၊ ဥဗ္ဗေဓတော၊ သမန္တတော စ ပညာသ-
ယောဇနသခါယာမာ စ။ တတော ဧဝ သတယောဇနဝိတ္တိဏ္ဏာ၊ တာဝ-
ဒေဝ စ ဥဂ္ဂတာ။ ယဿာနုဘာဝေနာဘိ ယဿာ မဟန္တတာ ကပ္ပဋ္ဌာယိတာ-
ဒိပ္ပကာရေန ပဘာဝေန။

ဂရုဋ္ဌာနံ သိဗ္ဗလိရက္ခော သိနေရဿ ဒုတိယပရိဘဏ္ဍေ ပတိဋ္ဌိတော။

သိရိသေနာတိ ပစ္စက္ခေ ကရဏဝစနံ။ သတ္တမန္တိ လိင်္ဂပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊
သိရိသော ဘဝတိ သတ္တမောတိ အတ္ထော။

တတ္ထ စက္ခုမဏ္ဍလံ ဟေဋ္ဌာ၊ သူရိယမဏ္ဍလံ ဥပရိ။ တဿ အာသန္နဘာဝေန
စန္ဒမဏ္ဍလံ အတ္တနော ဆာယာယ ဝိကလဘာဝေန ဥပဋ္ဌာတိ။ တာနိ
ယောဇနန္တရိကာနိ ယုဂန္ဓရဂ္ဂပမာဏေ အာကာသေ ဝိစရန္တိ။ အသုရဘဝနံ
သိနေရဿ ဟေဋ္ဌာ။ အဝိစိ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပဿ။ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပေါ သကဋသဏ္ဌာနော။
အပရဂေါယာနံ အာဒါသသဏ္ဌာနော။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟော အဒ္ဓစန္ဒသဏ္ဌာနော။
ဥတ္တရဗျူ ပိဋ္ဌသဏ္ဌာနော။ တံတံနိဝါသိနံ၊ တံတံပရိဝါရဒိပဝါသိနဉ္စ မနုဿာနံ
မုခမ္ပိ တံတံသဏ္ဌာနန္တိ ဝဒန္တိ။ တဒန္တရေယူတိ တေသံ စက္ကဝါဋ္ဌာနံ အန္တရေသု။
တိဏ္ဍံ ဟိ ပတ္တာနံ အညမညအာသန္နဘာဝေန ဌပိတာနံ အန္တရသဒိသေ တိဏ္ဍံ
တိဏ္ဍံ စက္ကဝါဋ္ဌာနံ အန္တရေ ဧကေကော လောကန္တရနိရယော။

အနန္တာနိဘိ အပရိမာဏာနိ၊ “တ္ထေကာနိ”တိ အညေဟိ မိနိတုံ အသက္ကု-
ဏေယျာနိ။ ဘဂဝါ အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေန အဝေဒိ “အနန္တော အာကာ-
သော၊ အနန္တော သတ္တနိကာယော၊ အနန္တာနိ စက္ကဝါဋ္ဌာနိ”တိ တိဝိဓမ္ပိ
အနန္တံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ပရိစ္ဆိန္နတိ သယမ္ပိ အနန္တတ္တာ။ ယာဝတကံ ဟိ ဧေယျံ၊
တာဝတကံ ဉာဏံ။ ယာဝတကံ ဉာဏံ၊ တာဝတကံ ဧေယျံ။ ဧေယျပရိယန္တိကံ
ဉာဏံ၊ ဉာဏပရိယန္တိကံ ဧေယျန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေန
အဝေဒိ”တိ။ အနန္တတာ စဿ အနန္တဧေယျပဋိဝိဇ္ဈနေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ တတ္ထ
အပ္ပုဋ္ဌိဟတစာရတ္တာ။ နန စေတ္ထ ဝိဝဇ္ဇာဒိနမ္ပိ ဝိဒိတတာ ဝဋ္ဋဗ္ဗာတ်? သစ္စံ
ဝဋ္ဋဗ္ဗံ၊ သာ ပန ပရတော အဘိညာကထာယံ အာဂမိဿတိတိ ဣဓ န
ဂဟိတာ။

၁၃၈။ အတ္တနာတိ နိဿက္ကဝစနမေတံ။ ဂုဏေဟိ အတ္တနာ ဝိသိဋ္ဌ-
တရဿာတိ သမ္ပန္နော။ တရ-ဂ္ဂဟဏံ စေတ္ထ “အနတ္တရော”တိ ပဒဿ အတ္တ-
နိဒ္ဒေသတာယ ကတံ၊ န ဝိသိဋ္ဌဿ ကဿစိ အတ္တိတာယ။ သဒေဝကေ ဟိ
လောကေ သဒိသကပ္ပေါပိ နာမ ကောစိ တထာဂတဿ နတ္ထိ၊ ကုတော
သဒိသော။ ဝိသိဋ္ဌေ ပန ကာ ကထာ။ ကဿစိတိ ကဿစိပိ။ အဘိဘဝတိတိ
သီလသမ္ပဒါယ ဥပနိဿယဘူတာနံ ဟိရေတ္တပ္ပမေတ္တာကရဏာနံ၊ ဝိသေသ-
ပစ္စယာနံ သဒ္ဓါသတိဝိရိယပညာနဉ္စ ဥက္ကံသပ္ပတ္တိယာ သမုဒါဂမတော ပဋ္ဌာယ
အနညသာဓာရဏော သဝါသနပဋိပက္ခဿ ပဟိနတ္တာ ဥက္ကံသပါရဗိပ္ပတ္တော
သတ္ထု သီလဂုဏော။ တေန ဘဂဝါ သဒေဝကံ လောကံ အညဒတ္ထု၊

အဘိဘုယျ ပဝတ္တတိ၊ န သယံ ကေနစိ အဘိဘုယျတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ သမာဓိဂုဏာဒိသုပိ ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သီလာဒယော စေတေ လောကီယ-
လောကုတ္တရဓိဿကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ပန လောကီယံ
ကာမာဝစရမေဝ။

ယဒိ ဧဝံ ကထံ တေန သဒေဝကံ လောကံ အဘိဘဝတိတ်? တဿာပိ
အာနဘာဝတော အသဒိသတ္တာ။ တမ္ပိ ဟိ ဝိသယတော၊ ပဝတ္တိတော၊
ပဝတ္တိ ဇာကာရတော စ ဥတ္တရိတရမေဝ။ တံ ဟိ အနညသာဓာရဏံ သတ္တု
ဝိမုတ္တိဂုဏံ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တတိ၊ ပဝတ္တမာနဉ္စ အတက္ကာဝစရံ ပရမဂန္ထိရံ
သဏ္ဌသုခမံ သဝိသယံ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ သုပ္ပဟိနတ္တာ သုဠု ပါကဋံ ဝိဘူတတရံ
ကတ္တာ ပဝတ္တတိ၊ သမ္ပဒေဝ စ ဝသီဘာဝဿ ပါပိတတ္တာ၊ ဣဝံပရိဝါသဿ စ
အတိပရိတ္တကတ္တာ လဟုံ လဟုံ ပဝတ္တတိတိ။

ဧဝံ သီလာဒိဂုဏေဟိ ဘဂဝတော ဥတ္တရိတရဿ အဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
သဒိသဿာပိ အဘာဝံ ဒဿေတုံ “အသမော” တိအာဒိ ဂုတ္တံ။ တတ္ထ အသမောတိ
ဧကသ္မိံ ကာလေ နတ္ထိ ဧတဿ သီလာဒိဂုဏေန သမာ သဒိသာတိ အသမော။
တထာ အသမေဟိ အဘိတာနာဂတဗုဒ္ဓေဟိ သမော၊ အသမာ ဝါ သမာ
ဧတဿာတိ အသမသမော။ သီလာဒိဂုဏေန နတ္ထိ ဧတဿ ပဋိမာတိ အပ္ပဋိ-
မော။ သေသပဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ဥပမာမတ္တံ ပဋိမာ၊ သဒိသု-
ပမာ ပဋိဘာဂေါ၊ ယုဂဂ္ဂါဟဝသေန ဌိတော ပဋိပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

န ခေါ ပနာဟံ သမနုပဿာမီတိ မမ သမန္တစက္ခုနာ ဟတ္ထတလေ
အာမလကံ ဝိယ သဗ္ဗလောကံ ပဿန္တောပိ တတ္ထ သဒေဝကေ။ ပ။ ပဇာယ
အတ္တနာ အတ္တတော သီလသမ္ပန္နတရံ သမ္ပန္နတရသီလံ ကဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ န ခေါ ပန
ပဿာမိ၊ တာဒိသဿ အဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တာ-
ဒိနိတိ ဧတ္ထ—

“ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အပဒါ ဝါ ဒွိပဒါ ဝါ စတုပ္ပဒါ ဝါ
ဗဟုပ္ပဒါ ဝါ ရူပိနော ဝါ အရူပိနော ဝါ သညိနော ဝါ အသညိနော
ဝါ နေဂသညိနာသညိနော ဝါ၊ တထာဂတော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာ-
ယတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ
တေ ပသန္နာ။ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော
ဟောတိ”တိ—

ဣဒံ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန—

“သဒေဝကေ။ပ။သဒေဝမနုဿာယ တထာဂတော အဘိဘူ
အနဘိဘူတော အညဒတ္ထုဒသော ဝသဝတ္တိ၊ တသ္မာ ‘တထာ-
ဂတော’တိ ဝုစ္ဆတိ”တိ—

ဝေမာဒိနိ သုတ္တပဒါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အာဒိကာ ဂါထာယောတိ ဧတ္ထ—

“အဟံ ဟိ အရဟာ လောကေ၊ အဟံ သတ္တာ အနုတ္တရေ။
ဧကောမှိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော”။
ဒန္တော ဒမယတံ သေဋ္ဌော၊ သန္တော သမယတံ ဣသိ။
မုတ္တော မောစယတံ အဂ္ဂေါ၊ တိဏ္ဍော တာရယတံ ဝရော^၃။
နယိမသ္မိ^၁ လောကေ ပရသ္မိ^၂ ဝါ ပန၊
ဗုဒ္ဓေန သေဋ္ဌော သဒိသော စ ဝိဇ္ဇတိ။
ယမာဟု ဒက္ခိဏေယျာနံ အဂ္ဂတံ ဂတော၊
ပုညတ္ထိကာနံ ဝိပုလဗလေသိန”န္တိ^၄—

ဝေမာဒိကာ ဂါထာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ။

၁၃၉။ ဒမေတိတိ သမေတိ၊ ကာယသမာဒိဟိ ယောဇေတိတိ အတ္ထော။
တံ ပန ကာယသမာဒိဟိ ယောဇနံ ယထာရဟံ တဒဂ်ဝိနယာဒိသု ငတိဋ္ဌာငနံ
ဟောတိတိ အာဟ “ဝိနေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ ဒမေတုံ ယုတ္တာတိ
ဒမနာရဟာ။ အမနုဿပုရိသာတိ ဧတ္ထ န မနုဿာတိ အမနုဿာ။ တံသဒိ-
သာာ ဧတ္ထ^၅ ဇောဘိယတိ၊ တေန မနုဿတ္တမတ္တံ နတ္ထိ၊ အညံ သမာနန္တိ
ယက္ခာဒယော “အမနုဿာ”တိ အဓိပ္ပေတာ၊ န ယေ ကေစိ မနုဿေဟိ
အညေ။ တထာ ဟိ တိရစ္ဆာနပုရိသာနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ ကတံ၊ ယက္ခာဒယော
ဧဝ စ နိဋ္ဌိဋ္ဌာ။ အပလာလော ဟိမဝန္တဝါသိ။ ဣဋ္ဌောဒရမဟောဒရာ
နာဂဒိပဝါသိနော။ အဂ္ဂိသိခရူမသိခါ သီဟဋ္ဌဒိပဝါသိနော။ နိဗ္ဗိသာ ကတာ
ဒေါသဝိသဿ ဝိနောဒနေန။ တေနာဟ “သရဏေသု စ သီလေသု စ
ပတိဋ္ဌာပိတာ”တိ။ ဣဋ္ဌဒန္တာဒယောဘိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဃောဇမုခဉ္စပါလိ-
ဂဟပတိ အာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သက္ကဒေဝရာဇာဒယောတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန

၁-အံ ၁-၃၃၂၊ ဒိ ၃-၁၁၁-ပိဋေသု။ ၂-ပိ ၃-၁၂၊ မ ၁-၂၂၇၊ မ ၂- ၉၅-ပိဋေသု။

၃-ဒု ၁- ၂၇၇-ပိဋေ။ ၄-ဒု ၂-၉၅၊ အင်္ဂ ၄-၄၄၃-ပိဋေသု။

၅-ဧတ္ထ န-ကာရေန (က) ၆-ဃောဒုမုခရ(သျှာ)၊ ဃေ ရမုခ(က) မ ၂-၃၆၄-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

အဇကလာပယက္ခမကမ္ဘာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝေတ္တ သုတ္တန္တိ ဣဒံ
ကေသိသုတ္တံ။ ဝိနိတာ ဝိစိတြေဟိ ဝိနယနူပါယေဟိတိ တေသ္မိံ အတ္ထေ
ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ ယထာရဟံ သဏ္ဌာဒိဟိ ဥပါယေဟိ ဝိနယဿ ဒီပနတော။

ဝိသုဒ္ဓိသီလဒိနံ ပဌမဇ္ဈာနဒိနိတိ“ဝိသုဒ္ဓိသီလဿ ပဌမဇ္ဈာနံ, ပဌမဇ္ဈာန-
လာဘ်နော ဒုတိယဇ္ဈာန”န္တိ အာဒိနာ တဿ တဿ ဥပရူပရိ ဝိသေသံ
အာစိက္ခန္တောတိ သမ္ပန္နော။ သောတာပန္နဒိနန္တိ ဣတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။
“ဒန္တေပိ ဒမေတိယေဝါ”တိ ဣဒံ ပုဗ္ဗေ “သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဒမထံ အနုပဂတာ
ပုရိသဒမ္မာ”တိ ဝုတ္တာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ယေ ပန ဝိပုကတဒမ္မဘာဝါ သဗ္ဗထာ
ဒမေတဗ္ဗတံ နာတိဝုတ္တာ၊ တေသတ္ထေ သန္ဓာယ “ဒန္တေပိ ဒမေတိယေဝါ”တိ
ဝုတ္တံ။ တေပိ ဟိ ပုရိသဒမ္မာ ဧဝါတိ၊ ယတော နေ သတ္တာ ဒမေတိ။

အတ္ထပဒန္တိ အတ္တာဘိဗျူကပဒံ၊ ဝါကျန္တိ အတ္ထော။ ဝါကျေန ဟိ အတ္တာ-
ဘိဗျူတိ၊ န နာမာဒိပဒမတ္တေန။ ကေပဒဘာဝေန စ အနညသာဓာရဏော
သတ္တု ပုရိသဒမ္မသာရထိဘာဝေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ တေနာဟ “ဘဂဝါ
ဟိ”တိအာဒိ။ အဋ္ဌ ဒိသာတိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော။ တာ ဟိ အညမညသမ္ပန္နာပိ
အသံကိဏ္ဍဘာဝေန ဒိဿန္တိ အပဒိဿန္တိတိ ဒိသာ၊ ဒိသာ ဝိယာတိ ဝါ
ဒိသာ။ အသဇ္ဇမာနာတိ န သဇ္ဇမာနာ ဝသီဘာဝပုတ္တိယာ နိဿင်္ဂစာရာ။
ဓာဝန္တိ ဇဝနဝုတ္တိယောဂတော။ ဧကံယေဝ ဒိသံ ဓာဝတိ၊ အတ္တနော ကာယံ
အပရိဝေတ္တန္တောတိ အဓိပ္ပါယော။ သတ္တာရာ ပန ဒမိတာ ပုရိသဒမ္မာ
ဧကိရိယာပထေနေဝ အဋ္ဌ ဒိသာ ဓာဝန္တိ။ တေနာဟ “ဧကပလ္လင်္ဂေန
နိသိန္တာ”တိ။ အဋ္ဌ ဒိသာတိ စ နိဒဿနမတ္တမေတံ၊ လောကီယေဟိ အဂတပုဗ္ဗံ
နိရောဓသမာပတ္တိဒိသံ၊ အမတဒိသဉ္စ ပက္ခန္ဓနတော။

၁၄၀။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခော အတ္တဘာဝေါ၊ တတ္ထ နိယုတ္တောတိ
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော၊ ဣဓ လောကတ္ထော။ ကမ္မကိလေသဝသေန သမ္ပရေတဗ္ဗတော
သမ္မာ ဂန္တဗ္ဗတော သမ္ပရာယော၊ ပရလောကော၊ တတ္ထ နိယုတ္တောတိ
သမ္ပရာယိကော၊ ပရလောကတ္ထော။ ပရမော ဥက္ကမော အတ္ထော ပရမတ္ထော၊
နိဗ္ဗာနံ။ တေဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ။ ယထာရဟန္တိ ယထာနရူပံ။
တေသု အတ္ထေသု ယော ယော ပုဂ္ဂလော ယံ ယံ အရဟတိ၊ တဒနရူပံ။
အနုသာသတိတိ ဝိနေတိ တသ္မိံ အတ္ထေ ပတိဋ္ဌပေတိ၊ သဟ အတ္ထေန
ဝုတ္တတိတိ သတ္ထော၊ ဘဏ္ဍုလေန ဝါဏိဇ္ဇာယ ဒေသန္တရံ - ဂစ္ဆန္တော
ဇနသမူဟော။ ဟိတုပဒေသာဒိဝသေန ပရိပါလေတဗ္ဗော သာသိတဗ္ဗော သော

တေဿ အတ္တိတိ သတ္တာ၊ သတ္တဝါဟော။ သော ဝိယ ဘဂဝံတိ အာဟ
“သတ္တာ ဝိယာတိ သတ္တာ၊ ဘဂဝါ သတ္တဝါဟော”တိ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ နိဒ္ဒေသပါဠိနယေန ဒဿေတုံ “ယထာ သတ္တဝါဟော”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သတ္တေတိ သတ္တိကေ ဇနေ။ ကံ တာရေန္တိ ဧတ္တာတိ
ကန္တာရော၊ နိရုဒ္ဓကော အရညပ္ပဒေသော။ ရူဇီဝသေန ပန ဣတရေပိ အရညပ္ပ-
ဒေသော တထာ ဝုစ္စတိ။ စောရကန္တာရန္တံ စောရေဟိ အဓိဋ္ဌိတကန္တာရံ။
တထာ ဝါဠကန္တာရံ။ ဒုန္တိက္ခကန္တာရန္တံ ဒုလ္လဘဘိက္ခံ ကန္တာရံ။ တာရေတိတိ
အခေမန္တဌာနံ အတိကာမေတံ။ ဥတ္တာရေတိတိအာဒိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ
ဝဓေတွာ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဥတ္တာရေတိတိ ခေမန္တဘူမိံ ဥပနေန္တော တာရေတိ။
နိတ္တာရေတိတိ အခေမန္တဌာနတော နိက္ခာမေန္တော တာရေတိ။ ပတာရေတိတိ
ပရိဂ္ဂဟေတွာ တာရေတိ။ ဟတ္ထေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိယ တာရေတိတိ အတ္ထော။
သဗ္ဗမ္ပေတံ တာရဏတ္တာရဏာဒိ ခေမဌာနေ ဌပနမေဝံတိ အာဟ “ခေမန္တ-
ဘူမိံ သဗ္ဗာပေတိ”တိ။ သတ္တေတိ ဝေနေယျသတ္တေ။ မဟာဂဟနတယ၊
မဟာနတ္တတယ၊ ဒုန္တိတ္ထရဏတယ စ ဇာတိယေဝ ကန္တာရော ဇာတိ-
ကန္တာရော၊ တံ ဇာတိကန္တာရံ။

ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ ဥက္ကဋ္ဌသတ္တပရိစ္ဆေဒဝသေန။ ဒေဝမနုဿာ ဝေ
ဟိဥက္ကဋ္ဌသတ္တာ၊ န တိရုစ္ဆာနာဒယော။ အဗ္ဗပုဂ္ဂလပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ သဗ္ဗတ္ထ-
နိဿာမောက္ခမနဿ ယောဂျပုဂ္ဂလဿ ပရိစ္ဆိန္တနဝသေန။ တေန္တိ “ဒေဝ-
မနုဿာန”န္တိ ဧတံ ဝစနံ။ ဘဂဝတောတိ နိဿက္ကဝစနံ ယထာ “ဥပဇ္ဈာ-
ယတော အဇ္ဈေတိ”တိ။ ဘဂဝတော သန္တိကေတိ ဝါ အတ္ထော။ ဥပနိဿယ-
သဗ္ဗတ္တိန္တိ တိဟေဘုကပဋိသန္တိအာဒိကံ မဂ္ဂဖလာမိဂမဿ ဗလဝကာရဏံ။

ဂဂ္ဂရာယာဘိ ဂဂ္ဂရာယ နာမ ရညော ဒေဝိယာ၊ တာယ ဝါ ကာရိတတ္တာ
“ဂဂ္ဂရာ”တိ လဒ္ဓနာမာယ။ သရေ နိမိတ္တံ အဂ္ဂဟေသီတိ “ဓမ္မော ဧသော
ဝုစ္စတိ”တိ ဓမ္မသညာယ သရေ နိမိတ္တံ ဂဏှိ၊ ဂဏှန္တော စ ပသန္တိတ္ထော
ပရိသပရိယန္တေ နိပဇ္ဇိ။ သန္တိရုန္တိတွာ အဋ္ဌာသီတိ တဿ သီသေ ဒဏှဿ
ဌပိဘဘာဝံ အပဿန္တော တတ္ထ ဒဏှံ ဥပိဋ္ဌေတွာ အဋ္ဌာသိ။ မဏှုကောပိ
ဒဏှော ဌပိတေပိ ဥပိဋ္ဌိတေပိ ဓမ္မဂတေန ပသာဒေန ဝိသရမကရေန္တောဝ
ကာလမကာသိ။ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ အယံ ဓမ္မတာ၊ ယာ
“ကုတောဟံ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တော၊ တတ္ထ ကိံ န ခေါ ကမ္မမကာသံ”န္တိ အာဝဇ္ဇနာ။
တသ္မာ အတ္တနော ပုရိမဘဝဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ အာဟ “အရေ အဟမ္မိ နာမ ဣဓ

နိဗ္ဗတ္တော”တိ။ အဂ္ဂတော ပါဒေ ဝန္တိ ကတညတသံဝဓိတေန^၁ ပေမဂါရဝ-
ဗဟုမာနေန။

အဂ္ဂါ ဇာနန္တော မဟာဇနဿ ကမ္မဇလံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဉ္စ ပစ္စက္ခံ
ကာတုကာမော “ကော မေ ဝန္တတိ”တိ ဂါထာယ ပုန္တိ။ တတ္ထ ကောတိ
ဒေဝနာဂယက္ခဝန္တဗ္ဗာဒိသု ကော၊ ကတမောတိ အတ္ထော။ မေတိ မမ။
ပါဒါနိက္ခိ ပါဒေ။ ဣဒ္ဓိယာတိ ဣမာယ ဝေရူပါယ ဒေဝိဒ္ဓိယာ။ “ယသသာ”တိ
ဣမိနာ ဒေဝိသေန ပရိဝါရေန၊ ပရိစ္ဆေဒေန စ။ ဇလန္တိ ဝိဇ္ဇောတမာနော။
အဘိက္ခန္တေနာတိ အတိဝိယ ကန္တေန ကမနိယေန သုန္တရေန။ ဝန္တေနာတိ
ဆဝိဝန္တေန သရိရဝဏ္ဏနိဘာယ။ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာတိ သဗ္ဗာဒသဝိ
ဒိသာ ပဘာသေန္တော၊ စန္တော ဝိယ၊ သူရိယော ဝိယ စ ဧကောဘာသံ
ကောလောကံ ကရောန္တောတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ပန ဘဂဝတာ ပုစ္ဆိတော ဒေဝပုတ္တော အတ္တာနံ ပဝေဒေန္တော
“မဏ္ဍုကောဟံ ပုရေ အာသိ”န္တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ပုရေတိ ပုရိမဇာတိယံ။
“ဥဒကေ”တိ ဣဒံ တဒါအတ္တနော ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဒဿနံ။ “ဥဒကေ မဏ္ဍုကော”တိ
ဧတေန ဥဒ္ဓမာယိကာဒိကဿ ထလေ မဏ္ဍုကဿ နိဝတ္တနံ ကတံ ဟောတိ။
ဂါဝေါ စရန္တိ ဧတ္ထာတိ ဂေါစရော၊ ဂုန္တံ ဃာသေသနဋ္ဌာနံ။ ဣဓ ပန ဂေါစရော
ဝိယာတိ ဂေါစရော၊ ဝါရိ ဥဒကံ ဂေါစရော ဧတဿာတိ ဝါရိဂေါစရော။
ဥဒကစာရိပိ ဟိ ကောစိ ကစ္ဆပါဒိ အဝါရိဂေါစရေပိ ဟောတိ “ဝါရိ-
ဂေါစရော”တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တံ။ တဝ ဓမ္မံ သုဏန္တဿာတိ မြဟ္မဿရေန
ကရိကရုတမဉ္ဇုနာ ဒေသေန္တဿ တဝ ဓမ္မံ “ဓမ္မော ဒေသော ဝုစ္စတိ”တိ သရေ
နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန သုဏန္တဿ။ အနာဒရေ စေတံ သာဝေစနံ။ အဝဓိ
ဝစ္ဆပါလကောတိ ဝစ္ဆေ ရက္ခန္တော ဂေါပါလဒါရကော မမ သမိပံ အာဂန္တော
ဒဏ္ဍမောလုတ္တ တိဋ္ဌန္တော မမ သိသေ ဒဏ္ဍံ သန္တိရုတ္တိတွာ မံ မာရေသိတိ
အတ္ထော။

သီတံ ကတွာတိ “တထာ ပရိတ္တတရေနာပိ ပုညာနုဘာဝေန ဧဝံ
အဘိဝိယ ဥဋ္ဌာရာ လောကီယံလောကုတ္တရာ သမ္ပတ္တိယော လုပ္ပန္တိ”တိ ဝီတိ-
သောမနဿဇာတော ဘာသုရတရဝေလ^၂ ဝိပ္ပုရန္တဒဿနကိရဏာဝလီဟိ
ဘိယျောသော မတ္တာယ တံ ပဒေသံ ဩဘာသေန္တော သီတံ ကတွာ။
ဝီတိသောမနဿဝသေန ဟိ သော—

“မဟုတ္တံ စိတ္တပသာဒဿ၊ ဣဒ္ဓိ* ပဿ ယသဉ္စ မေ။
အာနုဘာဝဉ္စ မေ ပဿ၊ ဝဏ္ဏံ ပဿ ဇုတိဉ္စ မေ။

ယေ စ တေ ဘိဃမဒ္ဓါနံ၊ ဓမ္မံ အဿောသုံ ဂေါတမ။
ပတ္တာ တေ အစလဌာနံ၊ ယတ္ထ ဂန္ဓာ န သောစရေ”တိ။

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ ဝတ္တာ ပတ္တာမိ။

၁၄၁။ ယံ ပန ကိဉ္စိတိ ဧတ္ထ ယန္တိ အနိယမိတဝစနံ။ တထာ ကိဉ္စိတိ။
ပနာတိ ဝစနာလင်္ကာရမတ္ထံ။ တသ္မာ ယံ ကိဉ္စိတိ ဥေယျဿ အနဝသေသ-
ပရိယာဒါနံ ကတံ ဟောတိ။ ပနာတိ ဝါ ဝိသေသတ္ထဒီပကော နိပါတော။
တေန “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဣမိနာ သင်္ခေပတော၊ ဝိတ္တာရတော စ သတ္ထု
စတုသစ္စာဘိသမ္ဗောဓော ပုတ္တော။ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ပန ဣမိနာ တဒညဿပိ ဥေယျ-
ဿာဝဗောဓော။ ပုရိမေန ဝါ သတ္ထု ပဋိဝေဠေဏာနုဘာဝေါ၊ ပစ္စိမေန
ဒေသနာဉ္စာနုဘာဝေါ။ ဒီတိ ဥပရိ ပုစ္ဆမာနော ဝိသေသော ဇောတိယတိ။
သဗ္ဗသော ပဋိပက္ခေဟိ ဝိမုစ္ဆတိတိ ဝိမောက္ခော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ။ တဿ အန္တော
အဂ္ဂဗလံ၊ တတ္ထဘဝံ တသ္မိံ လဒ္ဓေ လဒ္ဓဗ္ဗတော ဝိမောက္ခန္တိကဉ္စာ၊ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏေန သဒ္ဓိံ သဗ္ဗမ္ဘိ ဗုဒ္ဓဉ္စာ။ ဧဝံ ပဝတ္တောတိ ဧတ္ထ—

“သဗ္ဗညုတာယ ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါ၊ အနုညနေယျ-
တာယ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိသဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒီဏာသဝသင်္ခါတေန ဗုဒ္ဓေါ၊
နိရူပလေပသင်္ခါတေန ဗုဒ္ဓေါ၊ ကေန္တဝိတရာဂေါတိ ဗုဒ္ဓေါ၊
ကေန္တဝိဘဒေါသောတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကေန္တဝိတမောဟောတိ ဗုဒ္ဓေါ၊
ကေန္တနိက္ကိလေသောတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကောယနမဂ္ဂံ ဂတောတိ ဗုဒ္ဓေါ၊
ဧကော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ အဗုဒ္ဓိ-
ဝိဟတတ္တာ ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘာ ဗုဒ္ဓေါ။ ဗုဒ္ဓေါတိ နေတံ နာမံ မာတရာ
ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊
န မိတ္တာမစ္ဆေဟိကတံ၊ န ဉ္စတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န သမဏ-
ဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ
ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဗောဓိယာ မူလေ သဟ သဗ္ဗညုတညဉ္စာဿ
ပဋိလံဘာ သန္တိကာ ပညတ္တိ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ။—

အယံ နိဗ္ဗေသပါဠိနယော။ ယသ္မာ စေတ္တ တဿာ ပဋိသန္တိဒါပါငြိယာ
ဘေဒေါနတ္ထံ၊ တသ္မာ ဣသု ဧကေနာပံ အတ္တသိဒ္ဓိတိ ဒဿနတ္ထံ “ပဋိသန္တိဒါန-
ယော ဝါ”တိ အနိယမတ္ထော ငါ-သဒ္ဓေါ ဝုတ္တော။

တတ္ထ ယထာ လောကေ အဝဂန္တာ “အဝဂတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓိတာ
သစ္စာနီတိ ဗုဒ္ဓေါ သုဒ္ဓကတ္ထုဝသေန။ ယထာ ပဏ္ဏသောသာ ဝါတာ “ပဏ္ဏ-
သုသာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝံ ဗောဓေတော ပဇာယာတိ ဗုဒ္ဓေါ ဟေတုကတ္ထုဝသေန၊
ဟေတုအတ္ထော စေတ္တ အန္တောနီတော။

သဒ္ဓညုတယ ဗုဒ္ဓေါဘိ သဗ္ဗဓမ္မဗုဒ္ဓနသမတ္တယ ဗုဒ္ဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ
အတ္ထော။ သဒ္ဓဒဿာဇိတယ ဗုဒ္ဓေါဘိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဉာဏစက္ခုနာ ဝိဇ္ဇတ္တာ^၁
ဗုဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ အနုညနေယျတယ ဗုဒ္ဓေါဘိ အညေန အဗောဓနီတော
သယမေဝ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ ဝိသဝိတယ ဗုဒ္ဓေါဘိ နာနာဂုဏ်၊ ဝိသ-
ဝနတော ပဒုမမိဝ ဝိကသနဋ္ဌေန^၂ ဗုဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ နိကာသဝသင်္ခါတေန
ဗုဒ္ဓေါဘိ ဧဝမာဒိဘိ ဆဟိ ပရိယာယေဟိ နိဒ္ဒက္ခယဝိဗုဒ္ဓေါ ပရိသော ဝိယသဗ္ဗ-
ကိလေသနိဒ္ဒက္ခယဝိဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကောယနမဂ္ဂံ ဂတောတိ
ဗုဒ္ဓေါဘိ ဂမနတ္တာနံ ဗုဒ္ဓိအတ္တတယ ဗုဒ္ဓိအတ္တာနမ္ပိ ဂမနတ္တော လဗ္ဘတိတိ
ကောယနမဂ္ဂံ ဂတတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။ ကော အနုတ္တရံ
သမ္မာသမ္ဗောဓိ^၃ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါဘိ ဗုဒ္ဓေါဘိ န ပရေဟိ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါ၊
အထ ခေါ သယမေဝ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ^၄ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ
အတ္ထော။ အဗုဒ္ဓိဝိဟတတ္တာ ဗုဒ္ဓိပဋိလံဘာ ဗုဒ္ဓေါဘိ ဗုဒ္ဓိဗုဒ္ဓံ ဗောဓေတိ
အနတ္တန္တရံ။ တတ္ထ ယထာ ရတ္တဂုဏယောဂတော ရတ္တော ပဇော၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓ-
ဂုဏယောဂတော ဗုဒ္ဓေါတိ ဉာပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတော ပရံ ဗုဒ္ဓေါဘိ နေတံ
နာမန္တိအာဒိ အတ္တာနုဂတာယံ ပညတ္တိတိ ဗောဓနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဧဝမေတ္ထ
ဇုမိနာပိ ကာရဏေန ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄၂။ အဿာဘိ ဘဂဝတော။ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသဒ္ဓသတ္တုတ္တမဂ္ဂဂါရဝါ-
မိဝေဓန္တိ သဗ္ဗေဘိ သီလာဒိဂုဏေဟိ ဝိသိဋ္ဌဿ တတော ဧဝ သဗ္ဗသတ္တေဟိ
ဥတ္တမဿ ဂရုနော ဂါရဝဝသေန ဝုတ္တဝေဓမ္ပိဒံ^၅ ဘဂဝါတိ။ တထာ ဟိ
လောကနာထော အာရိမိဘနိရူပမပ္ပဘာဝသီလာဒိဂုဏဝိသေသသမ္ပိတယ

၁-သဗ္ဗဓမ္မာဗောဓသမတ္တယ ဗုဒ္ဓိယာ (သျှာ၊ က)၊ သာဓုဇ္ဇ-ဦး - ၂၉၆-ပိဋေ။

၂-ဝိသဝနဋ္ဌေန (သီ)

၃-ဒုစ္စမ နဝေဓမ္ပိဒံ (သီ)

သဗ္ဗာနတ္ထပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပရာယ နိရတိ-
သယာယ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ, အဇ္ဈန္တပကာရိ-
တာယ စ အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ
ဥတ္တမဂါရဝဋ္ဌာနန္တိ။

ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌန္တိ သေဋ္ဌဝါစကံ ဝစနံ သေဋ္ဌဂုဏသဟစရဏတော
“သေဋ္ဌ”န္တိ ဂုတ္တံ။ အထ ဝါဂုစ္ဆတီတိ ဝစနံ၊ အတ္ထော။ တသ္မာ ယော “ဘဂဝါ”တိ
ဝစနေန ဝစနိယော အတ္ထော၊ သော သေဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ ဘဂဝါတိ ဝစန-
ဗုတ္တမန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ ဂါရဝယုတ္တောတိ ဂရုဘာဝယုတ္တော ဂရု-
ဂုဏယောဂတော၊ ဂရုကရဏံ ဝါ သာတိသယံ အရဟတီတိ ဂါရဝယုတ္တော၊
ဂါရဝါရဟောတိ အတ္ထော။

ဂုဏဝိသေသဟေတုကံ “ဘဂဝါ”တိ ဣဒံ ဘဂဝတော နာမန္တိ သင်္ခေပတော
ဂုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတုကာမော နာမံယေဝ တာဝ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန
ဒသေန္တော “စတုဗ္ဗိဒံ ဝါ နာမ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အာဝတ္ထိကန္တိ
အဝတ္ထာယ ဝိဒိတံ တံ တံ အဝတ္ထံ ဥပါဒါယ ပညတ္တံ ဝေါဟရိတံ။ တထာ
လိင်္ဂိကံ တေန တေန လိင်္ဂေန ဝေါဟရိတံ။ နေမိတ္ထိကန္တိ နိမိတ္တတော အာဂတံ။
အဓိစ္စသဗုဒ္ဓန္တိ ယဒိစ္ဆာယ ပဝတ္တံ၊ ယဒိစ္ဆာယ အာဂတံ ယဒိစ္ဆကံ။ ပဌမေန
အာဒိ-သဒ္ဓေန ဗာလော၊ ယုဝါ၊ ဂုဗျောတိ ဝေမာဒိံ သင်္ကတံ၊ ဒုတိယေန
မုဏ္ဍိ၊ ဇဋ္ဌိတိ ဝေမာဒိံ၊ တတိယေန ဗဟုဿုတော၊ ဓမ္မကထိကော၊ ဈာယိတိ
ဝေမာဒိံ၊ စတုတ္ထေန အသမရိသနံ ပါဝစနန္တိ ဝေမာဒိံ သင်္ကတံ။ “နေမိတ္ထိ-
က”န္တိ ဂုတ္တမတ္ထံ ဗျုတိရေကဝသေန ပတိဋ္ဌာပေတုံ “န မဟာမာယာယာ”တိ-
အာဒိ ဂုတ္တံ။ “ဝိမောက္ခန္တိက”န္တိ ဣဒိနာ ဣဒံ နာမံ အရိယာယ ဇာတိယာ
ဇာတက္ခဏေယေဝ ဇာတန္တိ ဒသေတိ။ ယဒိ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ အထ ကသ္မာ
အညေဟိ ဝိဇ္ဇာသဝေဟိ အသာဓာရဏန္တိ အာဟ “သဟ သဗ္ဗညုတညာဏဿ
ပဋိလာဘာ”တိ။ ဗုဒ္ဓါနုဿိ အရဟတ္တဖလံ နိပ္ပဇ္ဇမာနံ သဗ္ဗညုတညာဏာဒိဟိ
သဗ္ဗေဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏေဟိ သဒ္ဓိယေဝ နိပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဂုတ္တံ “ဝိမောက္ခန္တိက”န္တိ။
သန္တိကာ ပညတ္တိကံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ သန္တိကိရိယာနိမိတ္တာ ပညတ္တိ။ အထ ဝါ
သန္တိကာ ပညတ္တိကံ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ ပညတ္တိ။ ယံဂုဏနိမိတ္တာ ဟိ သာ၊ တေ
သတ္တု ပစ္စက္ခဘူတာတိ ဂုဏာ ဝိယ သာပိ သန္တိကတာ ဧဝ နာမ ဟောတိ၊ န
ပရေသံ ဝေါဟာရမတ္တေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၄၃။ ဝဒန္တီတိ မဟာထေရဿ ဂရုဘာဝတော ဗဟုဝစနေနာဟ၊ သင်္ဂီတိ-
ကာရေဟိ ဝါ ကတမနုဝါဒံ သန္ဓာယ။ ဣဿရိယာဒိဘေဒေါ ဘဂေါ အဿ
အတ္ထိတိ ဘဂီ။ အကာသိ ဘဂ္ဂန္တိ ရာဂါဒိပါပဓမ္မံ ဘဂ္ဂံ အကာသိ၊ ဘဂ္ဂဝါတိ
အတ္ထော။ ဗဟူဟိ ဉာယေဟိဘ် ကာယဘာဝနာဒိကေဟိ အနေကေဟိ ဘာဝ-
နာက္ကမေဟိ။ သုဘာဝိတတ္ထနောတိ သမ္ပဒေဝ ဘာဝိတသဘာဝဿ။ ပဗ္ဗတ္ထေ
စေဘံ သာမိဝစနံ။

နိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနာတိ ဣောယံ နိဒ္ဒေသနယော—

ဘဂဝါတိ ဂါရဝါမိဝစနမေတံ။ အပိစ ဘဂ္ဂရဂေါတိ ဘဂဝါ၊
ဘဂ္ဂဒေါသောတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂ္ဂမောဟောတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂ္ဂမာနောတိ
ဘဂဝါ၊ ဘဂ္ဂဒိဋ္ဌိတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂ္ဂတဏှောတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂ္ဂကိလေ-
သောတိ ဘဂဝါ၊ ဘဇိ ဝိဘဇိ ပဝိဘဇိ ဓမ္မရတနန္တိ ဘဂဝါ၊ ဘဝါနံ
အန္တကရောတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဝိတကာယော ဘာဝိတသီလော
ဘာဝိတစိတ္တော ဘာဝိတပညောတိ ဘဂဝါ၊ ဘဇိ ဝါ ဘဂဝါ
အရညဝနပတ္တာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ အပ္ပသဒ္ဓါနိ အပ္ပနိဗ္ဗေ-
သာနိ ဝိဇနဝါတာနိ မနုဿရာဟဿေယျကာနိ ပဋိသလ္လာနသ-
ရုပ္ပါနိတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ စိဝရိပ္ပိတသေနာသန-
ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနန္တိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ
အတ္ထရဿဿ ဓမ္မရဿဿ ဝိမုတ္တိရဿဿ အဓိသီလဿ အဓိစိတ္တဿ
အဓိပညာယာတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ စတုန္တံ ဈာနာနံ စတုန္တံ
အပ္ပမညာနံ စတုန္တံ အရူပသမာပတ္တိနန္တိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ
အဋ္ဌန္တံ ဝိမောက္ခာနံ အဋ္ဌန္တံ အဘိဘာယတနာနံ နဝန္တံ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ-
သမာပတ္တိနန္တိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ ဒသန္တံ သညာဘာဝနာနံ
ဒသန္တံ ကသိဏသမာပတ္တိနံ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ အသုဘ-
သမာပတ္တိယာတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ စတုန္တံ သတိပဋ္ဌာနာနံ
စတုန္တံ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ စတုန္တံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ပဉ္စန္တံ ဣန္ဒြိယာနံ ပဉ္စန္တံ ဗလာနံ
သတ္တန္တံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿာတိ ဘဂဝါ၊
ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ ဒသန္တံ တထာဂတဗလာနံ စတုန္တံ ဝေသာရဇ္ဇာနံ
စတုန္တံ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ ဆန္တံ အဘိညာနံ ဆန္တံ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနန္တိ ဘဂဝါ၊
ဘဂဝါတိ နေတံ နာမံ။ ပ။ သမ္ဘိကာ ပညတ္တိ ယဒိဒံ ဘဂဝါ”တိ။

တ္ထေ စ “ဂါရဝါမိဝေန” နှိ အာဒိနိ ယဒိပိ ဂါထာယံ အာဂတပဒါနုက္ကမေန န နိဗ္ဗိဋ္ဌာနိ၊ ယထာရဟံ ပန တေသံ သဗ္ဗေသမ္ဘိ နိဒ္ဒေသဘာဝေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ဂါရဝါမိဝေန နှိ ဂရုနံ ဂရုဘာဝဝါစကံ ဝစနံ။ ဘဇိတိ ဘာဂသော ကထေသိ။ တေနာဟ “ဝိဘဇိ” တိ။ ဓမ္မရတန နှိ မဂ္ဂဗလာဒိအရိယဓမ္မရတနံ။ ပုန ဘဇိဘိ သေဝိ။ ဘာဂိတိ ဘာဂဓေယျဝါ။ ပုန ဘာဂိတိ ဘဇနသီလော။ အတ္ထရသဿာတိ အတ္ထသန္တိဿယဿ ရသဿ။ ဝိမုတ္တာယ တနသီသေ ဟိ ဌတော ဓမ္မံ ကထေန္တဿ၊ သုဏန္တဿ စ တဒတ္ထံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇနကပိတိသောမနဿံ အတ္ထရသော။ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ဓမ္မရသော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “လဘတိ အတ္ထဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒ” နှိ။ ဝိမုတ္တိရသဿာတိ ဝိမုတ္တိဘူတဿ၊ ဝိမုတ္တိသန္တိဿယဿ ဝါ ရသဿ။ သညာဘာဝနာန နှိ အနိစ္စသညာဒိနံ ဒသန္တံ သညာဘာဝနာနံ။ ဆန္တံ ဗုဒ္ဓဓမ္မာန နှိ ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တတ္ထ “ဘဂဝါ” တိ သဒ္ဓသိဗ္ဗိ နိရုတ္တိနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၄၄။ ယဒိပိ “ဘာဂျဝါ” တိ အာဒိဟိ ပဒေဟိ ဝုစ္စမာနော အတ္ထော “ဘဂိ ဘဇိ” တိ နိဒ္ဒေသဂါထာယ သင်္ဂဟိတော ဇေ၊ တထာပိ ပဒသိဗ္ဗိ အတ္ထဝိဘာဂအတ္ထယောဇနာဒိသဟိတော သံဝဏ္ဏနာနယော တတော အညာကာရောတိ ဝုတ္တံ “အယံ ပန အပရော နယော” တိ။ အာဒိက နှိ အာဒိသဒ္ဓေန ဝဏ္ဏိကာရော၊ ဝဏ္ဏလောပေါ၊ ဓာတုအတ္ထေန နိယောဇနဉာတိ ဣမံ တိဝိမံ လက္ခဏံ သင်္ဂဟာတိ။ သဒ္ဓနယေနာတိ ဗျာကရဏနယေန။ ပိသောဒရာဒိနံ သဒ္ဓါနံ အာကတိဂဏဘာဝတော ဝုတ္တံ “ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံ ဂဟေတွာ” တိ။ ပက္ခိပနမေဝ လက္ခဏံ။ တပ္ပရိယာပန္နတာကရဏံ ဟိ ပက္ခိပနံ။ ပါရုပ္ပတ္တိ ပရမုတ္တံသဂတံ ပါရမိဘာဝပ္ပတ္တံ။ ဘာဂျ နှိ ကုသလံ။ တတ္ထ မဂ္ဂကုသလံ လောကုတ္တရသုခနိဗ္ဗတ္တကံ၊ ဣတရံ လောကီယသုခနိဗ္ဗတ္တကံ၊ ဣတရမ္ဘိ ဝါ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပရိယာယတော လောကုတ္တရသုခနိဗ္ဗတ္တကံ သိယာ။

လောဘာဒယော ဧကကဝသေန ဂဟိတာ။ တထာပိပရိတမနသိကာရော ပိပလ္လာသဘာဝသာမညေန၊ အဟိရိကာဒယော ဒုကဝသေန။ လောဘာဒယော စ ပုန “တိဝိဓာကုသလမူလ” နှိ တိကဝသေန ဂဟိတာ။ ကာယဒုန္နရိတာဒိတဏှာသင်္ကလေသာဒိရာဂမလာဒိရာဂဝိသမာဒိကာမသညာဒိကာမဝိတဏှာဒိတဏှာပပဉ္စာဒယော တိဝိဓုဒုန္နရိတာဒယော။ သုဘသညာဒိကာ စတုဗ္ဗိဝေဝိပရိယေသာ။ “စိဝရဟေတု ဝါ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊

ဝိဇ္ဇာပါတ၊ သေနာသန၊ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ”တိ^၁ ဝေမာဂတာ စတ္တာရော
 တဏှုပ္ပါဒါ။ “ဗုဒ္ဓေ ကံတိ၊ ဓမ္မေ၊ သံဃေ၊ သိက္ခာယ၊ သမ္ပိဟ္မစာရိသု
 ကုပတော ဟောတိ အနတ္တမနော အာဟတစိတ္တော ခီလဇာတော”တိ^၂
 ဝေမာဂတာနံ ပဉ္စစေတောခီလနိ။ “ကာမေအဝီတရာဂေါ ဟောတိ၊ ကာယေ
 အဝီတရာဂေါ၊ ရူပေ အဝီတရာဂေါ၊ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရဝဒေဟကံ ဘုဒ္ဓိတွာ
 သေယျသုခံ ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ၊ အညတရံ ဒေဝနိကဿံ
 ပဏိဓာယ မြဟ္မစရိယံ စရတိ”တိ^၃ အာဂတာ ပဉ္စဝိနိဗ္ဗာနံ။ ရူပါဘိနန္ဒနာဒယော
 ပဉ္စာဘိနန္ဒနာ။ ကောဓော၊ မက္ခော၊ ဣဿာ၊ သာဌေယျံ၊ ပါပိစ္ဆတာ၊
 သန္တိဋ္ဌိပရာမာသောတိ ဣမာနိ ဆ ဝိဝါဒမူလနိ။ ရူပတဏှာဒယော ဆ
 တဏှာကာယာ။

ကာမရာဂပဋိသန္ဓိဝိစိကိစ္ဆာဘဝရာဂမာနာဝိဇ္ဇာ သတ္တာနုသယာ။ မိစ္ဆာ-
 ဝိဋ္ဌိအာဒယော အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာ။ “တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ
 ပဋိစ္စ လာဘော၊ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိဗ္ဗယော၊ ဝိနိဗ္ဗယံ ပဋိစ္စ ဆန္ဒရာဂေါ၊
 ဆန္ဒရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ၊ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ
 မစ္ဆရိယံ၊ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခာ၊ အာရက္ခာမိကရဏံ ဒဏှာဒါနာဒယော”တိ^၄
 ဧတေ နဝ တဏှာမူလကာ။ စတ္တာရော သဿတဝါဒါ၊ စတ္တာရော ဧကစ္စ-
 သဿတဝါဒါ၊ စတ္တာရော အန္တာနန္တိကာ၊ စတ္တာရော အမရာဝိက္ခေပိကာ၊
 ဧ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ သောဠသ သညီဝါဒါ၊ အဠ အသညီဝါဒါ၊ အဠ
 နေဝသညီနာသညီဝါဒါ၊ သတ္တ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ ပဉ္စ ပရမဒိဋ္ဌမ္မေဒိဗ္ဗာနဝါဒါတိ
 တောနိ ခွါသန္တိ ဝိဋ္ဌိဂတာနိ။ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ “အသ္မိ”တိ ဟောတိ^၅၊
 “ဣတ္ထသ္မိ”တိ၊ “ဝေသ္မိ”တိ၊ “အညထာသ္မိ”တိ၊ “ဘဝိဿ”နိ၊ “ဣတ္ထံ ဘဝိဿ”နိ၊
 “ဧဝံ ဘဝိဿ”နိ၊ “အညထာ ဘဝိဿ”နိ၊ “အသသ္မိ”တိ၊ “သာတသ္မိ”တိ၊
 “သိယ”နိ၊ “ဣတ္ထံ သိယ”နိ၊ “ဧဝံ သိယ”နိ၊ “အညထာ သိယ”နိ၊ “အပါဟံ
 သိယ”နိ၊ “အပါဟံ ဣတ္ထံ သိယ”နိ၊ “အပါဟံ ဧဝံ သိယ”နိ၊ “အပါဟံ အညထာ
 သိယ”နိ ဟောတိတိ အဋ္ဌာရဿ၊ ဗာဟိရဿုပါဒါယ “ဣမိနာ အသ္မိ”တိ
 ဟောတိ၊ “ဣမိနာ ဣတ္ထသ္မိ”တိ၊ “ဣမိနာ ဝေသ္မိ”တိ၊ “ဣမိနာ အညထာ-
 သ္မိ”တိအာဒိကာံ ပုတ္တနယာ အဋ္ဌာရဿာတိ ဆတ္ထိံသ၊ အတိတာ ဆတ္ထိံသ၊
 အနာဂတာ ဆတ္ထိံသ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဆတ္ထိံသတိ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာနိ။

၁-အံ ၁-၃၁၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၃-၁၉၈၊ မ ၁-၁၄၅၊ အံ ၂-၂၁၇၊ အဘိ ၂-၃၉၁-ဗုဒ္ဓေသု။

၃-ဒီ ၃-၁၉၉၊ မ ၁-၁၄၆-ပိဋ္ဌေသု။

၄-ဒီ ၂-၅၀၊ ဒီ ၃-၂၅၃-ပိဋ္ဌေသု။

၅-သတိ(သျှာက)

၆-အဘိ ၂-၄၁၀-ပိဋ္ဌေ။

ပဘေဒ-သဒ္ဓေါပဇ္ဇေကံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။ တတ္ထာယံ ယောဇနာ— လောဘ-
 ပွဘေဒါ ဒေါသပွဘေဒါ ယာဝ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတပွဘေဒါတိ။ သဗ္ဗာနိ
 သတ္တာနံ ဒရထပရိဋ္ဌာဟကရာနိ ကိလေသာနံ အနေကာနိ သတသဟဿာနိ
 အဘဉ္စိဘိ ယောဇနာ။ အာရမ္မဏာဒိဝိဘာဂတော, ဟိ ပဝတ္တိအာကရ-
 ဝိဘာဂတော စ အနန္တပွဘေဒါ ကိလေသာတိ။ သင်္ခေပတောတိ ဧတ္ထ
 သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန သဗ္ဗသော အပ္ပဝတ္တိကရဏေန ကိလေသမာရုံ, သမုဒ-
 ယပ္ပဟာနပရိညာဝသေန ခန္တမာရုံ, သဟာယဝေကလ္လကရဏဝသေန သဗ္ဗဇာ
 အပ္ပဝတ္တိကရဏေန အဘိသင်္ခါရမာရုံ, ဗလဝိဓမ္မနိသယာတိက္ကမနဝသေန
 ဒေဝပုတ္တမစ္စမာရဉ္စ အဘဉ္စိ ဘဂ္ဂေ အကာယံ။ ပရိဿယာနန္တိ ဥပဒ္ဒဝါနံ။
 သမ္ပတိ, အာယတိဉ္စ သတ္တာနံ အနတ္တာဝဟတ္တာ မာရဏဋ္ဌေန ဝိဗာဓနဋ္ဌေန
 ကိလေသာဝ မာရေတိ ကိလေသမာရော။ ဝေကဋ္ဌေန ခန္ဓာဝ မာရေတိ
 ခန္တမာရော။ တထာ ဟိ ပုတ္တံ “ဝေကံ ရူပံ ‘ဝေကံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပ-
 ဇာနာတိ”တိအာဒိ။ ဇာတိဇရာဒိမဟာဗျသနနိဗ္ဗတ္တနေ အဘိသင်္ခါရေ ဝ
 မာရေတိ အဘိသင်္ခါရမာရော။ သံကိလေသနိမိတ္တံ ဟုတွာ ဂုဏမာရဏဋ္ဌေန
 ဒေဝပုတ္တောဝ မာရေတိ ဒေဝပုတ္တမာရော။ သတ္တာနံ ဇီဝိတဿ, ဇီဝိတ-
 ပရိက္ခာရာနဉ္စ ဇာနိကရဏေန မဟာဗာရေပတ္တာ မစ္စ ဝေ မာရေတိ
 မစ္စမာရော။

သတပုညလက္ခဏဓရဿာဘိ အနေကသတပုညနိဗ္ဗတ္တမဟာပုရိသလက္ခဏ-
 ဝဟတော ရူပကာယသမ္ပတ္တိ ဒီပိတာ ဟောတိ။ ဣတရာသံ ဖလသမ္ပဒါနံ
 မူလဘာဝတော, အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော စ။ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ ဒီပိတာ ဟောတိ။
 ပဟာနသမ္ပဒါပုဗ္ဗကတ္တာ ဉာဏသမ္ပဒါဒိနံ။ ဘာဂျဝတာယ လောကီယာနံ
 ဗဟုမတဘာဝေါ။ ဘဂ္ဂဒေါသတာယ ပရိက္ခကာနံ ဗဟုမတဘာဝေါတိ
 ယောဇနာ။ ဧဝံ ဣတော ပရေသုပိ ယထာသင်္ချိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပုညဝန္တံ ဟိ
 ဂဟဋ္ဌာ ခတ္တိယာဒယော အဘိဂစ္ဆန္တိ။ ပဟိနဒေါသံ ပဗ္ဗဇိတဘာပသပရိဗ္ဗာ-
 ဇကာဒယော “ဒေါသဝိနယာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ။ အဘိဂတာနဉ္စ နေသံ
 ကာယစိတ္တဒုက္ခာပနယနေ ပဋိဗလဘာဝေါ။ အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ
 ဥပကာရသဗ္ဘာဝတော။ ရူပကာယံ တဿ ပဿာဒစက္ခုနာ, ဓမ္မကာယံ
 ပညာစက္ခုနာ ဒိသ္မာ ဒုက္ခဒွယဿ ပဋိပ္ပဿန္တနတော ဥပဂတာနဉ္စ တေသံ
 အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ ဥပကာရိတာ, “ပုဗ္ဗေ အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ မယာ

အယံ လောကဂ္ဂဘာဝေါ အဓိဂတော၊ တဿာ တုမှေဟိပိ ဧဝမေဝ ပဋိပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ နိယောဇနေန အဘိဂဏာနံ လောကီယ-
လောကုတ္တရသုခေဟိ သဗ္ဗောဇနသမတ္တတာ ဝ ဒီပိတာ ဟောတိ။

သကစိတ္တေ ဣဿရိယံ အတ္တနော စိတ္တဿ ဝသီဘာဝါပါဒနံ၊ ယေန
ပဋိက္ခုလ္လာဒသု အပ္ပဋိက္ခုလသညိတာဒိဝိဟာရသိဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိအာဒိကော
ဣဒ္ဓိဝိဓောပိ စိတ္တိဿရိယမေဝ စိတ္တဘာဝနာယ ဝသီဘာဝပုတ္တိယာ ဣဇ္ဈနတော။
အဏိမာလဃိမာဒိကန္တိ အာဒိ-သဌေန မဟိမာ ပတ္တိ ပါကမ္မံ ဤသိတာ
ဝသိတာ ယတ္ထကာမာဝသာယိတာတိ ဣမေ ဆပိ သင်္ဂဟိတာ။ တတ္ထ ကာယဿ
အဏုဘာဝကရဏံ အဏိမာ။ လဟုဘာဝေါ လဃိမာ^၁ အာကာသေ ပဒသာ
ဂမနာဒိနာ။ မဟတ္တံ မဟိမာ ကာယဿ မဟန္တတာပါဒနံ။ ဣဋ္ဌဒေသပုတ္တိ ပတ္တိ။
အဓိဋ္ဌာနာဒိဝသေန ဣန္ဒြိတနိပ္ပါဒနံ ပါကမ္မံ။ သယံဝသိတာ ဣဿရဘာဝေါ
ဤသိတာ။ ဣဒ္ဓိဝိဓေ ဝသီဘာဝေါ ဝသိတာ။ အာကာသေန ဝါ ဂစ္ဆတော၊
အညံ ဝါ ကိဉ္စိ ကရေတော ယတ္ထ ကတ္တမိ ဝေါသာနပုတ္တိ ယတ္ထ ကာမာဝသာ-
ယိတာ။ “ကုမာရကရူပါဒိဒဿန”န္တိပိ ဝဒန္တိ။ ဧဝမိဒံ အဋ္ဌဝိဓံ လောကီယသမ္ပတံ
ဣဿရိယံ။ တံ ပန ဘဂဝတော ဣဒ္ဓိဝိဓန္တောဂဓံ၊ အနညသာဓာရဏဉ္စာတိ
အာဟ “သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ အတ္ထိ”တိ။

ကေသဉ္စိ ပဒေသဝုတ္တိ၊ အယထာဘူတဂုဏသန္တိဿယတ္တာ အပရိသုဒ္ဓေါ ဝ
ယသော ဟောတိ၊ န ဧဝံ တထာဂတဿာတိ ဒဿေတုံ “လောကတ္တယဗျာ-
ပကော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣဓ အဓိဂတသတ္တုဂုဏာနံ အာရုပ္ပေ ဥပ္ပန္နာနံ
“ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ ဘဂဝတော ဂုဏေ အနုဿရန္တာနံ
ယသော ပါကဠော ဟောတိတိ အာဟ “လောကတ္တယဗျာပကော”တိ။
ယထာဘူတဂုဏာဓိဂတတ္တာ ဧဝ အဘိဝိယ ပရိသုဒ္ဓေါ။ အနဝသေသလက္ခ-
ဏာနုဗျဉ္ဇနာဒိသမ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာ။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသိရိ သဗ္ဗေသံ
အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ သောဘာ။ “တိဇ္ဈော တာရေယျ”န္တိအာဒိနာ ယံ ယံ ဧတေန
လောကနာထေန ဣန္ဒြိတံ မနောဝစိပဏိဓာနဝသေန၊ ပတ္တိတံ ကာယဇဏိ-
ဓာနဝသေန။ တထေဝါတိ ပဏိဓာနာနရူပမေဝ။ ဝိရိယပါရမိဘဝပ္ပဇ္ဇော၊
အရိယမဂ္ဂပရိယာပန္နော ဝ သမ္မာဝါယာမသင်္ခါတော ပယတ္တော။

ဘေဒေဟိတိ သဗ္ဗတ္တိကဒုကပဒသံဟိတေဟိ ပဘေဒေဟိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-
ဒါဒီဟိတိ အာဒိ-သဌေန န ကေဝလံ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ အာဂတာ သတိပဋ္ဌာနာ-
ဒယောဝ သင်္ဂဟိတာ၊ အထ ခေါ သင်္ဂဟာဒယော၊ သမယဝိမုတ္တာဒယော၊

ဌာနာဒယော၊ တိ ဘဒ္ဒနာဒယော စ သင်္ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဗုဒ္ဓသစ္စဿ ဝိဇ္ဇနဌော တံသမင်္ဂိနော သတ္တဿ ဟိံသနံ အဝိပ္ပုရိကတာကရဏံ။ သင်္ခတဌော သမေစ္စ သမ္ဘုယ ပစ္စယေဟိ ကတဘာဝေါ။ သန္တာပဌော ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓတာဇ်ဟိ သန္တပ္ပနံ ပရိဒဟနံ။ ဝိပရိဏာမဌော ဇရာယ၊ မရဏေန စာတိ ပြိဓာ ဝိပရိဏာမေတဗ္ဗတာ။ သမုဒယဿ အာယူဟနဌော ဗုဒ္ဓဿ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန သဠိဏ္ဏနံ။ နိဒါနဌော “ဣဒံ တံ ဗုဒ္ဓ” နှိ နိဒဒန္တဿ ဝိယ သမုဠာပနံ။ သံယောဂဌော သံသာရဗုက္ခေန သံယောဇနံ။ ပလိမောဓဌော မဂ္ဂါဋီဂဿေ နိဝါရဏံ။ နိရောဓဿ နိဿရဏဌော သဗ္ဗပမိနံ ပဋိနဿဂ္ဂသဘာဝတ္တာ တတော ဝိနိဿဋတာ၊ တန္တိဿရဏနိမိတ္တတာ ဝါ။ ဝိဝေကဌော သဗ္ဗသင်္ခါရဝိသယုတ္တတာ။ အသင်္ခတဌော ကေနစိပိ ပစ္စယေန အနဘိသင်္ခတတာ။ အမတဌော နိစ္စသဘာဝတ္တာ မရဏာဘာဝေါ၊ သတ္တာနံ မရဏာဘာဝဟေတုတော ဝါ။ မဂ္ဂဿ နိယျာနဌော ဝဋ်ဗုဒ္ဓတော နိဂ္ဂမနဌော။ ဟေတုအတ္ထော နိဗ္ဗာနဿ သမ္မာပကဘာဝေါ။ ဒဿနဌော အစူန္တသုခုမဿ နိဗ္ဗာနဿ သမ္ဘိကရဏံ။ အာဓိပတေယျဌော စတုသစ္စဒဿနေ သမ္ပယုတ္တာနံ အာဓိပစ္စကရဏံ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေါ ဝါ ဝိသေသတော မဂ္ဂါဋီပတိဝစနတော။ သတိပ ဟိ ဈာနာဒိနံ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေ “ဈာနာဓိပတိနော ဓမ္မာ” တိ ဝေမာဒိံ အေတွာ “မဂ္ဂါဋီပတိနော ဓမ္မာ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဝိညာယတိ “အတ္ထိ မဂ္ဂဿ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေ ဝိသေသော” တိ။ ဧတေ စ ဝိဇ္ဇနာဒယော သောဠသကာရာနာမ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အညေသု ရောဂဂဏှာဒိအာကာရေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဧတေဝ ပရိဂ္ဂယန္တိတိ? သလက္ခဏတော စ သစ္စန္တရဒဿနတော စ အာဝိဘာဝတော။ သွာယမတ္ထော ပရတော သစ္စကထာယမေဝ အာဝိ ဘဝိဿ တိ။

ဝိဗ္ဗုဒ္ဓိဟာရော ကသိဏာဒိအာရမ္မဏာနိ ရူပါဝစရဏ္ဍာနာနိ။ မေတ္တာဒိဇ္ဈာနာနိ ဗြဟ္မဒိဟာရော။ ဖလသမာပတ္တိ အရိယဒိဟာရော။ ကာမေဟိ ဝိဝေကဋ္ဌကာယတာဝသေန ဧကိဘာဝေါ ကာယဝိဝေကော။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနာ နိဝရဏာဒိဟိ ဝိဝိတ္တစိတ္တတာ စိတ္တဝိဝေကော။ ဥပမိဝိဝေကော နိဗ္ဗာနံ။ အညေဘိ လောကိယဘိညာဒိကေ။

ကိလေသာဘိသင်္ခါရဝသေန ဘဝေသု ပရိတ္တမနံ၊ သော စ တဏှာပ္ပဓာနောတိ ဝုတ္တံ “တဏှာသင်္ခါတံ ဂမန” နှိ။ ဝန္တန္တိ အရိယမဂ္ဂမုခေန ဥဂ္ဂိရိတံ ပုန အပစ္စာဝမနဝသေန ခုတ္တိတံ။ အဂ္ဂါတိ ဝုစ္ဆတိ နိရုတ္တိနယေနာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ယထာ။ ပ။ မေခလော” တိ။

အပရော နယော—ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘတဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂေ
ဝနီတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ၊ ဘတ္တဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂေ ဝမီတိ ဘဂဝါ။
ဘာဂေ ဝမီတိ ဘဂဝါ။

ဘာဂဝါ ဘတဝါ ဘာဂေ၊ ဘဂေ စ ဝနီ ဘတ္တဝါ။
ဘဂေ ဝမီ တထာ ဘာဂေ၊ ဝမီတိ ဘဂဝါ ဇိနော။

တတ္ထ ကထံ ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ? ယေ တေ သီလာဒယော ဓမ္မက္ခန္ဓာ
ဂုဏကောဋ္ဌာသ၊ တေ အနညသမာဓာရဏာ နိရတိသယာ တထာဂတဿ
အတ္ထိ ဥပလက္ခန္တိ။ တထာ ဟိဿ သီလံ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏ-
ဒဿနံ၊ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပံ၊ သဒ္ဓါဝီရိယံ၊ သတိ သမ္ပဇဉ်၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာသုဒ္ဓိ၊
သမထော ဝိပဿနာ၊ တိဏိ ကုသလမူလာနိ၊ တိဏိ သုစရိတာနိ၊ တယော
သမ္မာဝိတက္ကာ၊ တိဿော အနဝဇ္ဇသညာ၊ တိဿော ဓာတုယော၊ စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနာ၊ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ စတ္တာရော
အရိယမဂ္ဂါ၊ စတ္တာရိ အရိယဖလာနိ၊ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ၊ စတုယောနိ-
ပရိစ္ဆေဒကဉာဏာနိ၊ စတ္တာရော အရိယဝံသာ၊ စတ္တာရိ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏာနိ၊ ပဉ္စ
ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ ပဉ္စဂိုကော သမ္မာသမာဓိ၊ ပဉ္စဉာဏိကော သမ္မာသမာဓိ၊
ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ ပဉ္စ နိဿာရဏီယာ ဓာတုယော၊ ပဉ္စ ဝိမုတ္တာ-
ယတနဉာဏာနိ၊ ပဉ္စ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ သညာ၊ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ၊ ဆ
ဂါရဝါ၊ ဆ နိဿာရဏီယာ ဓာတုယော၊ ဆ သတတဝိဟာရာ၊ ဆ အနုတ္တရိ-
ယာနိ၊ ဆ နိဗ္ဗေဒဘာဂိယာ သညာ၊ ဆ အဘိညာ၊ ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ၊
သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ၊ သတ္တ အရိယဓမ္မာ၊ သတ္တ အရိယဓနာနိ၊ သတ္တ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တ သပ္ပုရိသဓမ္မာ၊ သတ္တ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ၊ သတ္တ သညာ၊ သတ္တ-
ဒက္ခိဏေသျှပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ သတ္တဝိညာဏဋီတိဒေသနာ၊ သတ္တဒီကာသဝ-
ဗလဒေသနာ၊ အဋ္ဌပညာပဋိလာဘဟေတုဒေသနာ၊ အဋ္ဌ သမ္ပတ္တာနိ၊ အဋ္ဌ-
လောကဓမ္မာတိက္ကမာ၊ အဋ္ဌ အာရမ္မဝတ္ထုနိ၊ အဋ္ဌအက္ခဏဒေသနာ၊ အဋ္ဌ
မဟာပုရိသဝိတက္ကာ၊ အဋ္ဌအဘိဘာယတနဒေသနာ၊ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ၊ နဝ
ယောနိသောမနသိကာရမူလကာ ဓမ္မာ၊ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ နဝ-
သတ္တာဝါသဒေသနာ၊ နဝ အာဃာတပဋိဝိနယာ၊ နဝ သညာ၊ နဝ နာနတ္တာ၊
နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ၊ ဒသ နာထကာရဏာ ဓမ္မာ၊ ဒသ ကသိဏာယတနာနိ၊
ဒသ ကုသလကမ္မပထာ၊ ဒသ သမ္ပတ္တာနိ၊ ဒသ အရိယဝါသာ၊ ဒသ
အသေက္ခဓမ္မာ၊ ဒသ တထာဂတဗလာနိ၊ ဧကောဒေသ မေတ္တာနိသံသာ()^၁။

ဒွါဒသ ဓမ္မစက္ကာကာရာ၊ တေရသ ဓုတဂုဏာ၊ စုဒ္ဓသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ပဉ္စဒသ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ၊ သောဠသဝိဓာ အာနာပါနဿတိ၊ သောဠသ အပရန္တပနိယာ ဓမ္မာ၊ ()^၁ အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ကျေနဝိသတိ ပစ္စဝေက္ခဏ-ဉာဏာနိ၊ စတုစက္ကာလီသ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ ပညာသ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာနိ၊ ပရောပညာသ ကုသလဓမ္မာ၊ သတ္တသတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ စတုဝိသတိကောဋိသ-တသဟဿသမာပတ္တိသဇ္ဇာရိမဟာဝဇီရဉာဏံ၊ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနပဝိစယ-ပစ္စဝေက္ခဏဒေသနာဉာဏာနိ၊ တထာ အနန္တာသု လောကဓာတုသု အနန္တာနံ သတ္တာနံ အာသယာဒိဝိဘာဝနဉာဏာနိ စာတိ ဝေမာဒယော အနန္တာပရိ-မာဏဘေဒါ အနညသာဓာရဏာ နိရတိသယာ ဂုဏဘာဂါ ဂုဏကောဠာသာ သံဝိဇ္ဇန္တိ ဥပလက္ခန္တိ။ တသ္မာ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂါ ဂုဏဘာဂါ အဿ အတ္ထိတိ ဘာဂဝါတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ အာ-ကာရဿ ရဿတ္ထံ ကတွာ “ဘဂဝါ”တိ ဝုတ္တော။ ဧဝံ တာဝ ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ။

ယသ္မာ သီလာဒယော သဗ္ဗေ၊ ဂုဏဘာဂါ အသေသတော။
ဝိဇ္ဇန္တိ သုဂတေ တသ္မာ၊ “ဘဂဝါ”တိ ပဝုစ္စတိ။

ကထံ ဘတဝါတိ ဘဂဝါ? ယေ တေ သဗ္ဗလောကဟိတာယ ဥဿုက္က-မာပန္နေဟိ မနုဿတ္တာဒိကေ အဋ္ဌ ဓမ္မေ သမောဓာနေတွာ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ကတမဟာဘိနိဟာရေဟိ မဟာဗောဓိသတ္တေဟိ ပရိပူရေတဗ္ဗာ ဒါနပါရမီ၊ သီလ၊နေက္ခမ္ပ၊ပညာ၊ဝီရိယ၊ခန္တိ၊သစ္စ၊အဓိဋ္ဌာန၊မေတ္တာ၊ဥပေက္ခာပါရမီတိ ဒသ ပါရမိယော၊ ဒသ ဥပပါရမိယော၊ ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမတိံသ ပါရမိယော၊ ဒါနာဒိနိ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ၊ သစ္စာဒိနိ ၂ စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနာနိ၊ အတ္တပရိစ္စာဂေါ၊နယန၊ဓန၊ရဇ္ဇ၊ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂေါတိ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂါ၊ ပုဗ္ဗ-ယောဂေါ၊ပုဗ္ဗစရိယာ၊ဓမ္မက္ခာနံ၊ဉာတတ္ထစရိယာ၊လောကတ္ထစရိယာ၊ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိ-ယာတိ? ဝေမာဒယော၊ သင်္ခေပတော ဝါ သဗ္ဗေ ပုညသမ္ဘာရဉာဏသမ္ဘာရ-ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ၊ တေ မဟာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ကပ္ပါနံ သတသဟဿ ဘိ-ကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေသာနိ ယထာ ဟာနဘာဂိယာ၊ သံင်္ဂိလေသဘာဂိယာ၊ ဌိတိဘာဂိယာ ဝါ န ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ ဥတ္တရတ္တရိ ဝိသေသဘာဂိယာဝ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သက္ကစ္စံနိရန္တရံ အနဝသေသတော ဘတာသမ္ဘတာ အဿ အတ္ထိတိ ဘတဝါတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “ဘဂဝါ”တိ ဝုတ္တော နိရတ္ထိနယေန တ-ကာရဿ ဂ-ကာရံ ကတွာ။ အထ ဝါဘတဝါတိ တေယေဝ ယထာဝုတ္တေ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ ဝုတ္တနယေန ဘရိ သမ္ဘရိ၊ ပရိပူရေသီတိ အတ္တော။ ဧဝံ ဘတဝါတိ ဘဂဝါ။

၁-သောဠသ သစ္စာကာရာ(သီ) ၂-နတ္ထိ(သီ)ပညာဒိနိ(နိ ၃-၁၉၁-ဝိဇ္ဇေ) ၃-ဗုဒ္ဓိစရိယာ(သီ၊က)

သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ သဗ္ဗေ၊ ဒါနပါရမိအာဒိကေ။
သမ္ဘာရေ ဘတဝါ နာထော၊ တသ္မာပိ ဘဂဝါ မတော။

ကထံ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ? ယေ တေ စတုရိသတိကောဋိသတသဟဿ-
သင်္ခါ ဒေဝသိကံ ဝဋ္ဋနကသမာပတ္တိဘာဂါ၊ တေ အနဝသေသတော
လောကဟိတတ္ထံ၊ အတ္တနော စ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ နိစ္စကပ္ပံ နိစ္စကပ္ပံ ဝနိ ဘဇိ
သေဝိ ဗဟုလမကာသီတိ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ။ အထ ဝါ အဘိညေယျဓမ္မေသု၊
ကုသလာဒီသု၊ ခန္ဓာဒီသု စ ယေ တေ ပရိညေယျာဒိဝသေန သင်္ခေပတော ဝါ
စတုဗ္ဗိဓာ အဘိသမယဘာဂါ၊ ဝိတ္တာရတော ပန “စက္ခု ပရိညေယျံ။ ပ။
ဇရာမရဏံ ပရိညေယျ”န္တိအာဒိနာ^၁ အနေကပရိညေယျဘာဂါ၊ “စက္ခုဿ
သမုဒယော ပဟာတဗ္ဗော။ ပ။ ဇရာမရဏဿ သမုဒယော ပဟာတဗ္ဗော”တိ-
အာဒိနာ ပဟာတဗ္ဗဘာဂါ၊ “စက္ခုဿ နိရောဓော။ ပ။ ဇရာမရဏဿ
နိရောဓော သတ္တိကာတဗ္ဗော”တိအာဒိနာ သတ္တိကာတဗ္ဗဘာဂါ၊ “စက္ခုဿ
နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ”တိအာဒိနာ၊ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”ဝ်အာဒိနာ စ
အနေကဘေဒါ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဂါ စ ဓမ္မာ၊ တေ သဗ္ဗေ ဝနိ ဘဇိ ယထာရဟံ
ဂေါစရဘာဝနာသေဝနာနံ ဝသေန သေဝိ။ ဧဝမ္ပိ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ။
အထ ဝါ ယေ ဣမေ သီလာဒယော ဓမ္မက္ခန္ဓာ သာဝကေဟိ သာဓာရဏာ
ဂုဏကောဋ္ဌာသာ ဂုဏဘာဂါ၊ “ကိန္တိ န ခေါ တေ ဝေနေယျသန္တာနေသု
ပတိဋ္ဌပေယျ”န္တိ^၂ မဟာကရုဏာယ ဝနိ အဘိပတ္တယိ၊ သာ စဿ အဘိ-
ပတ္တနာ ယထာဓိပ္ပေတဖလာဝဟာ အဟောသိ။ ဧဝမ္ပိ ဘာဂေ ဝနီတိ
ဘဂဝါ။

ယသ္မာ ဥေယျသမာပတ္တိ-ဂုဏဘာဂေ တထာဂတော။
ဘဇိ ပတ္တယိ သတ္တာနံ၊ ဟိတာယ ဘဂဝါ တတော။

ကထံ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ? သမာသတော တာဝ ကတပုညေဟိ
ပယောဂသမ္ပန္နေဟိ ယထာဝိဘဝံ ဘဇိယန္တိတိ ဘဂါ၊ လောကီယလောကုတ္တရ-
သမ္ပတ္တိယော။ တတ္ထ လောကီယေ တာဝ တထာဂတော သမ္ဗောဓိတော ပုဗ္ဗေ
ဗောဓိသတ္တဘူတော ပရမုက္ခံသဂတေ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ၊ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌာယ
နိရဝသေသတော ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ သမန္တာနေန္တော ဗုဒ္ဓဓမ္မေ ပရိပါစေသိ။

ဗုဒ္ဓဘူတော ပန တေ နိရဝဇ္ဇသုခုပသံဟိတေ အနညသာဓာရဏေ လောကုတ္တ-
ရေပိ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ။ ဝိတ္တာရတော ပန ပဒေသရဇ္ဇဇုဿရိယစက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိ-
ဒေဝရဇ္ဇသမ္ပတ္တိအာဒိဝသေန၊ ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာဇတ္တိဉာဏဒဿနမဂ္ဂ-
ဘာဝနာဖလသတ္တိ ဂီရိယာဒိဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဝသေန စ အနေကဝိဟိတေ
အနညသာဓာရဏေ ဘဂေ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ။ ဧဝံဗြ ဘဂေ ဝနိတိ ဘဂဝါ။

ယာ တာ သမ္ပတ္တိယော လောကေ၊ ယာ စ လောကုတ္တရ၊ ပုထု။
သဗ္ဗာ တာ ဘဇိ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ တဿာပိ ဘဂဝါ မတော။

ကထံ ဘတ္တဝါဓိ ဘဂဝါ? ဘတ္တာ ဒဠဘတ္တိကာ အဿ ဗဟူ
အတ္တိတိ ဘတ္တဝါ။ တထာဂတော ဟိ မဟာကရုဏာသဗ္ဗညုတညာဏာဒိ-
အပရိမိဘနိရူပမပ္ပဘာဝဂုဏဝိသေသသမ္ပိဘာဝတော^၁ သဗ္ဗသတ္တု၊ ဇ္ဇမော
သဗ္ဗာနတ္ထပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပရ၊ ယ နိရုတ်-
သယာယ ပသောဂသမ္ပတ္တိယာ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ အစူန္တုပကာရိ-
တာယ ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏအသီတိအနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာဒိအနည-
သာဓာရဏဂုဏဝိသေသပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတဿ ယထာဘူစွဂုဏာဂိ-
တေန “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိအာဇိနယပ္ပဝတ္တေန လောကုတ္တယဗျာပိနာသုဝိ-
ပုလေန၊ သုဝိသုဋ္ဌေန စ ထုတိဃောသေန သမန္တာဂဓတ္တာ၊ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာသု
အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိအာဒိသု သုပတိဋ္ဌိတဘာဝတော၊ ဒသဗလစတုဝေသဇ္ဇောဒိ-
နိရုတိသယဂုဏဝိသေသသမ္ပိဘာဝတော စ “ရူပပ္ပမာဏော ရူပပ္ပသန္ဓော၊
ဃောသပ္ပမာဏော ဃောသပ္ပသန္ဓော၊ လူခပ္ပမာဏော လူခပ္ပသန္ဓော၊ ဓမ္မပ္ပ-
မာဏော ဓမ္မပ္ပသန္ဓော”တိ ဧဝံ စတုပ္ပမာဏိကေ လောကသန္တိဝါသေ သဗ္ဗထာပိ
ပသာဒါဝဟဘာဝေန သမန္တပါသာဒိကတ္တာ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ သဒေဝ-
မနုဿာနံ အာဒရဗဟုမာနဂါရဝါယတနတာယ ပရမပေမသမ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ ယေ
တဿ ဩဝါဒေ ပတိဋ္ဌိတာ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္တာဂတာ ဟောန္တိ၊ ဧကေနိ
အသံဟာရိယာ တေသံ သမ္ပတ္တိ သမဏေန ဝါ ပြာဟူဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ
မာရေန ဝါ မြဟ္မာနာ ဝါတိ။ တထာ ဟိ တေ အတ္တနော ဇီဝိတပရိစ္ဆာဂေပိ တတ္ထ
ပသာဒံ န ပရိစ္စဇန္တိ၊ တဿ ဝါ အာဏံ ဒဠဘတ္တိဘာဝတော။ တေနောဟ—

“ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ မိရော၊
ကလျာဏမိတ္တော ဒဠဘတ္တိ စ ဟောတိ”တိ။^၂

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဋ္ဌေါ ဌိတဓမ္မော ဝေလံ
နာတိဝတ္တတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါဘိက္ခဝေ ယံ မယာ သာဝကာနံ သိက္ခာ-
ပဒံ ပညတ္တံ၊ တံ မမ သာဝကာ ဇီဝိတဟေတုပိ နာတိက္ကမန္တိ”တိ ၈။

ဧဝံ ဘက္ကဝါတိ ဘဂဝါ နိရုတ္တိနယေန ဧကဿ တ-ကာရဿ လောပံ ကတွာ
ဣတရဿ ဂ-ကာရံ ကတွာ။

ဂုဏာတိသယယုတ္တဿ၊ ယသ္မာ လောကဟိတေသိနော။
သန္တတ္တာ ဗဟဝေါ သတ္တု၊ ဘဂဝါ တေန ဝုဇ္ဇတိ။

ကထံ ဘဂေ ဝဇီတိ ဘဂဝါ? ယသ္မာ တထာဂတော ဗောဓိသတ္တဘူ-
တောပိ ပုရိမာသု ဇာတိသု ပါရမိယော ပူရေန္တော ဘဂသင်္ခါတံ သိရိံ၊
ဣဿရိယံ၊ ယသ္မာ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဝိယ အနပေက္ခော ခန္ဓယိ။ တထာ
ဟိဿ သောမနဿကုမာရကာလေ၊ ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ၊ အယော-
ဃရပဏ္ဍိတကာလေ၊ မူဂပက္ခပဏ္ဍိတကာလေ၊ ဣဋ္ဌသုတသောမကာလေတိ၊
ဧဝမာဒိသု နေက္ခမ္ပပါရမိပူရဏဝသေန ဒေဝရဇဿင်သာယ ရဇဿရိယာ
ပရိစ္စတ္တအတ္တဘာဝါနံ ပရိမာဏံ နတ္ထိ။ စရိမတ္တဘာဝေပိ ဟတ္ထဂတံ စက္ခုဇာတိ-
သိရိံ ဒေဝလောကာဓိပစ္စသဒိသံ စတုဒီပိဿရိယံ၊ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိသန္ဓိဿယံ
သတ္တရတနသမုဇ္ဈလံ ယသ္မာ တိဏာယပိ အမညမာနော နိရပေက္ခော ပဟာယ
အဘိနိက္ခမိတွာ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ပုဋ္ဌေါ၊ တသ္မာ ဣမေ သိရိအာဒိကေ
ဘဂေ ဝဇီတိ ဘဂဝါ။ အထ ဝါ ဘာနိ နာမ နက္ခတ္တာနိ၊ တေဟိ သမံ
ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဘဂါ။ သိနေရုယုဂန္ဓရဥတ္တရကုရုဟိမဝန္တာဒိဘာဇန-
လောကဝိသေသသန္ဓိဿယာ သောဘာ ကပ္ပဋ္ဌိယဘာဝတော။ တေပိ ဘဂဝါ
ဝမိ တဒ္ဓိဝါသသတ္တာဝါသသမတိက္ကမနတော တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန
ပဇဟိတိ။ ဧဝမိ ဘဂေ ဝဇီတိ ဘဂဝါ။

စက္ကဝတ္တိသိရိံ ယသ္မာ၊ ယသံ ဣဿရိယံ သုခံ။
ပဟာသိ လောကစိတ္တဉ္စ၊ သုဂတော ဘဂဝါ တတော။

ကထံ ဘဂေ ဝဇီတိ ဘဂဝါ? ဘဂဝါ နာမ သဘာဝဓမ္မကောဋ္ဌာသာ၊
တေ ခန္ဓာယတနဓာတာဒိဝသေန၊ တတ္ထာပိ ရူပဝေဒနာဒိဝသေန၊ အတိ-
တာဒိဝသေန စ အနေကဝိဓာ၊ တေ စ ဘဂဝါ “သဗ္ဗံ ပပဉ္စံ၊ သဗ္ဗံ ယောဂံ၊

၁-အံ ၃-၄၅၊ ၃ ၁-၁၄၂၊ ဝိ ၄-၄၂၁-ပိဋေသု။

၃-၃၅-၃၅၀-ပိဋေ ဇာတကေ။

၅-၃၆-၁၄၉-ပိဋေ ဇာတကေ။

၂-၃၅-၁၃၄-ပိဋေ ဇာတကေ။

၄-၃၅-၃၅၃-ပိဋေ ဇာတကေ။

၆-၃၆-၂၅-ပိဋေ ဇာတကေ။

သဗ္ဗံ ဂန္တိ၊ သဗ္ဗံ သံယောဇနံ သမုတ္တိန္တိတွာ အမတံ ဓာတုံ သမဓိဂစ္ဆန္တော
 ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ အနပေက္ခော ဆဋ္ဌယိ န ပစ္စာဝမိ။ တထာ ခံဟသ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ
 ပထဝီ အာပံ တေဇံ ဝါယံ၊ စက္ခု သောတံ ဃာနံ ဇိဝံ ကာယံ မနံ၊ ရူပေ
 သဗ္ဗေ ဂန္ဓေ ရသေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ စက္ခုရိညာဏံ။ပ။ မနောရိညာဏံ၊
 စက္ခုသမ္ပဿံ။ပ။ မနောသမ္ပဿံ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ။ပ။ မနော-
 သမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇံ သညံ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇံ သညံ၊
 စက္ခုသမ္ပဿဇံ စေတနံ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇံ စေတနံ၊ ရူပတဏှံ။ပ။
 ဓမ္မတဏှံ၊ ရူပဝိတဏှံ။ပ။ ဓမ္မဝိတဏှံ၊ ရူပဝိစာရံ။ပ။ ဓမ္မဝိစာရံ”န္တိအာဒိနာ
 အနုပဒဓမ္မဝိဘာဂဝသေနပိ သဗ္ဗေဝ ဓမ္မကောဋ္ဌာသေ အနဝသေသတော
 ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ အနပေက္ခပရိစ္စာဂေန ဆဋ္ဌယိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယံ တံ အာနန္တံ စတ္ထံ ဝန္တံ မုတ္တံ ပဟိနံ ပဋိနိဿဋ္ဌံ၊ တံ
 တထာဂတော ပုန ပစ္စာဝမိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ။၂

ဧဝမ္ပိ ဘာဂေ ဝမီတိ ဘဂဝါ။ အထ ဝါ ဘာဂေ ဝမီတိ သဗ္ဗေပိ ကုသလာ-
 ကုသလေ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဟိနပဏီတေ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ
 အရိယမဂ္ဂဉာဏမုခေန ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ အနပေက္ခော ပရိစ္စဇိ ပဇဟိ၊ ပရေသဉ္စ
 တထတ္တာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ဓမ္မာပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပဂေဝ အဓမ္မာ၊ ကုလ္လုပမံ
 ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေသျာမိ နိတ္တရဏတ္တာယ၊ နော ဂဟဏတ္တာ-
 ယာ”တိအာဒိ ၇။

ဧဝမ္ပိ ဘာဂေ ဝမီတိ ဘဂဝါ။

ခန္ဓာယတနဓာတာဒိ-ဓမ္မဘေဒါ မဟေသိနာ။
 ကဏ္ဍာ သုက္ကာ ယတော ဝန္တာ၊ တတောပိ ဘဂဝါ မတော။

တေန ဝုတ္တံ—

“ဘာဂဝါ ဘတဝါ ဘာဂေ၊ ဘဂေ စ ဝနိ ဘတ္တဝါ။
 ဘဂေ ဝမိ တထာ ဘာဂေ၊ ဝမီတိ ဘဂဝါ ဇိနော”တိ။

ဧတ္ထ စ ယသ္မာ သင်္ခေပတော အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိပရဟိတပဋိပတ္တိဝသေန
 ဒုဝိဓာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တာသု အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ ပဟာနသမ္ပဒါဉာဏသမ္ပဒါဘေ-
 ဒတော ဒုဝိဓာ၊ အာနုဘာဝသမ္ပဒါဒိနံ တဒဝိနာဘာဝေန တဒန္တောဂက္ခော။

၁-န ပစ္စာဝမိ (သျှာ)ဇုတိဝုတ္တ-၄၁၀၊ သာရတ္ထ-၇၁-၃၁၉-ပိဋေသု ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-ဒီ ၂-၂၉-ပိ၊ ၄။
 ၃-မ ၁-၁၀၀-ပိဋေ၊ ၄-မ ၁-၁၀၇-ပိဋေ။

ပရဟိတပဋိပတ္တိ ပယောဂါသယဘေဒတော ဒုဝိဓာ။ တတ္ထ ပယောဂတော လာဘသက္ကာရာဒိနိရပေက္ခမိတ္တဿ သဗ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဓမ္မပဒေသော၊ အာသယတော ပဋိဝိရုဇ္ဈေသုပိ နိစ္စံ ဟိတေသိတာ၊ ဉာဏပရိပါကကာလာဂမနာဒိ-
ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ၊ အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနာပိ အတ္တစရိယာ ပရဟိတပဋိပတ္တိ ဟောတိယေဝ။ တဿှာ တေသံ ဝိဘာဝနဝသေန ပါဠိယံ “အရဟ”န္တိအာဒိနံ ပဒါနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ “အရဟ”န္တိ ဣမိနာ ပဒေန ပဟာနသမ္ပဒါဝသေန ဘဂဝတော အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ ဝိဘာဝိတာ။ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကဝိဇ္ဇာ”တိ စ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ဉာဏသမ္ပဒါဝသေန။ နန စ “လောကဝိဇ္ဇာ”တိ ဣမိနာပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတာ ဝိဘာဝိယတိတိ? သစ္စံ ဝိဘာဝိယတိ၊ အတ္ထိ ပန ဝိသေသော၊ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဣမိနာ သဗ္ဗညုတညာဏာနုဘာဝေါ ဝိဘာဝိတော၊ “လောကဝိဇ္ဇာ”တိ ပန ဣမိနာ အာသယာနုသယဉာဏာဒိနမ္ပိ အာနုဘာဝေါ ဝိဘာဝိတောတိ။ “ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော”တိ ဣမိနာ သမ္မာပိ ဘဂဝတော အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ ဝိဘာဝိတာ။ “သုဂတော”တိ ပန ဣမိနာ သမုဒါဂမတော ပဋ္ဌာယ ဘဂဝတော အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ ဝိဘာဝိတာ။ “အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ဘဂဝတော ပရဟိတပဋိပတ္တိ ဝိဘာဝိတာ။ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဣမိနာ ဘဂဝတော အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ ဝိဘာဝိတာ။ ဧဝေ ကတွာ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝက္ခာ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ တေနောပါဟ “အတ္တနာပိ ဗုဒ္ဓိ အညေပိ သတ္တေ ဗောဓေသိ”တိအာဒိ။ “ဘဂဝါ”တိ စ ဣမိနာပိ သမုဒါဂမတော ပဋ္ဌာယ ဘဂဝတော သမ္မာ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ ဝိဘာဝိတာ။

အပရော နယော— ဟေတုဖလသတ္တုပကာရဝသေန သင်္ခေပတော တိဝိဓာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ။ တတ္ထ “အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော လောကဝိဇ္ဇာ”တိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ဖလသမ္ပတ္တိဝသေန ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဝိဘာဝိတာ။ “အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ ဣမေဟိ သတ္တုပကာရဝသေန ဗုဒ္ဓဂုဏာ ပကာသိတာ။ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဣမိနာ ဖလဝသေန၊ သတ္တုပကာရဝသေန စ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဝိဘာဝိတာ။ “သုဂတော ဘဂဝါ”တိ ပန ဣမေဟိ ပဒေဟိ ဟေတုဖလသတ္တုပကာရဝသေန ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဝိဘာဝိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄၅။ တဿာတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကဿ ယောဂိနော။ ဧဝံန္တိ “တကြာယံ နယော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ တသ္မိံ သမယေတိ ဗုဒ္ဓ-
ဂုဏာနုဿရဏသမယေ။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတန္တိ ရာဂေန ပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ပရိယုဋ္ဌာန-
ပ္ပတ္တေဟိ ရာဂေဟိ သဟိတံ စိတ္တံ အရညမိဝ စောရေဟိ တေန ပရိယုဋ္ဌိတန္တိ ပုတ္တံ၊
တဿ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ပရိယုဋ္ဌိတရာဂန္တိ အတ္ထော။ ယံ ဝါ ရာဂဿ
ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ တံ တံသဟိတေ စိတ္တေ ဥပစရိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေသ္မိံ ပက္ခေ
ရာဂေနာတိ ရာဂေန ဟေတုနာတိ အတ္ထော။ ဥဇ္ဇဂတမေဝါတိ ပဂေဝ
ကာယဝင်္ကာဒိနံ အပနိတတ္တာ၊ စိတ္တဿ စ အနုဇာဘာဝကရာနံ မာယာဒိနံ
အဘာဝတော၊ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန ဝါ ဩနတိဥန္နုတ်ဝိရဟတော
ဥဇ္ဇဘာဝမေဝ ကတံ။ အထ ဝါ ဥဇ္ဇဂတမေဝါတိ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဝီထိံ ဩတိဏ္ဏ-
တာယ လိနုဋ္ဌစ္စဝိဂမနတော မဇ္ဈိမသမထနိမိတ္တပဋိပတ္တိယာ ဥဇ္ဇဘာဝမေဝ
ဂတံ။ တထာဂတံ အာရဗ္ဘာတိ တထာဂတဂုဏေ အာရမ္မဏံ ကတွာ။

ဣစ္ဆဿာတိ ဣတိ အဿ။ “သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟ”န္တိအာဒိနာ
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဝိတက္ကယတောတိ သမ္ပန္နော။ ဧဝံန္တိ
“နေဝ တသ္မိံ သမယေ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။ ဗုဒ္ဓဂုဏပေါဏာတိ ဗုဒ္ဓ-
ဂုဏနိန္ဒာ။ “ဝိတက္ကဝိစာရာ ပဝတ္တန္တိ”တိ ဧတေန ဗုဒ္ဓဂုဏသင်္ခါတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ၊ ပုနပ္ပုနံ အနုမဇ္ဇေန န ကရေတီတိ
ဒဿေတိ။ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဘာဝနာဝသေန ဥပစာရဇ္ဈာနနိပ္ပေါဒိကာ ဗလဝတီ
ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝီတိမနဿ ဝုတ္တပ္ပကာရဝီတိသဟိတစိတ္တဿ။ ကာယစိတ္တ-
ဒရဏာတိ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိနံ ပဋိပက္ခဘူတာ သုခုမာဝတ္တာ ဥဋ္ဌစ္စသဟဂတာ
ကိလေသာ။ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိတိ သန္နိသိဒ္ဓန္တိ။ အနုက္ကမေန ဧကက္ခဏေတိ ယဒါ
ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာ ဘာဝနာ ဥပရူပရိ ဝိသေသံ အာဝဟန္တိ ပဝတ္တတိ၊ တဒါ
နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ ဟောန္တိ၊ ကိလေသာ သန္နိသိန္ဒာဝ ဟောန္တိ၊
သုဝိသဒါနိ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဟောန္တိ၊ ဘာဝနာယ ပဂုဏတာယ ဝိတက္က-
ဝိစာရာ သာတိသယံ ပဋုကိစ္စာဝ ဟောန္တိ၊ ဗလဝတီ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝီတိ-
ပဒဋ္ဌာနာ ပဿဒ္ဓိ သဝိသေသာ ဇာယတိ၊ ပဿဒ္ဓကဿဿ သမာဓိပဒဋ္ဌာနံ
သုခံ ထိရတရံ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ၊ သုခေန အနုဗြူဟိတံ စိတ္တံ ကမ္မဋ္ဌာနေ
သမ္ပဒေဝ သမာဓိယတိ၊ ဧဝံ အနုက္ကမေန ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိတက္ကာဒယော ဥပရူပရိ
ပဋုပဋုတရဘာဝေန ပဝတ္တိတွာ ဘာဝနာယ မဇ္ဈိမသမထပဋိပတ္တိယာ ဣန္ဒြိယာ-
နန္တ ဧကရသဘာဝေန ပဋုတမာနိ ဟုတွာ ဧကက္ခဏေ ဈာနင်္ဂါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
ယံ သန္ဓာယ ပုတ္တံ ဘဂဝတာ—

“ယသ္မိံ မဟာနာမ သမယေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ၊ နေဝဿ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ပ။ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ”တံ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဈာနံ အပ္ပနာပတ္တံ န ဟောတိတိ အာဟ “ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပန ဂန္တိရတယာ”တိအာဟ။ ဂန္တိရေ ဟိ အာရမ္မဏေ ဂန္တိရေ ဥဒကေ ပတိတနာဝ၊ ဝိယ သမထဘာဝနာ ပတိဋ္ဌိ န လဘတိ၊ “ဂန္တိရတယာ”တိ စ ဣဓိနာ သဘာဝဓမ္မတာပိ သင်္ဂဟိတာ။ သဘာဝဓမ္မော ဟိ ဂန္တိရော န ပဉတ္တိ။ နန စ တဇ္ဇာပညတ္တိဝသေန သဘာဝဓမ္မော ဂယုတိတ်? သစ္စံ ဂယုတိ ပုဗ္ဗဘာဝေ၊ ဘာဝနာယ ပန ဝဗ္ဗမာနာယ ပညတ္တိံ သမတိက္ကမိတွာ သဘာဝေ-ယေဝ စိတ္တံ တိဋ္ဌတိ။ နန စ သဘာဝဓမ္မေပ ကဇ္ဇမိ အပ္ပနာ သင်္ခိဇ္ဈတိ ဒုတိယာရူပဉ္စာနာဒိတိ? သစ္စံ သမိဇ္ဈတိ၊ တဉ္စ ခေါ ဧကပ္ပကာရေ အာမေဏေ၊ ဣဒံ ပန နာနပ္ပကာရန္တိ ဒသေန္တော “နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တ-တယာ”တိ အာဟ။ ဧဝမိ ယထာ နာနပ္ပကာရေသု ကေသာင်္ဂကောဋ္ဌသေသု မနသိကာရံ ပဝတ္တေန္တဿ ဧကသ္မိံယေဝ ကောဋ္ဌသေ အပ္ပနာဝသေန ဘာဝနာ အဝတိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမိ ကသ္မာ န ဟောတိတ်? ဝိသမောယံ ဥပညာသော။ တတ္ထ ဟိ သတိပိ ကောဋ္ဌာသဗဟုဘာဝေ ဧကပ္ပကာရေနော ဘာဝနာ ဝတ္တတိ ပဋိက္ကုလ္လာကာရသေဝ ဂဟဏတော၊ ဣဓ ပန နာနပ္ပကာရေန ဂုဏာနံ နာနပ္ပကာရတ္တာ၊ န အယမေကသ္မိံယေဝ ဂုဏေ ဌာတုံ သက္ကောတိ ဘာဝနာ-ဗလေန ပစ္စက္ခတော ဗုဒ္ဓဂုဏေသု ဥပဋ္ဌဟန္တေသု သဒ္ဓါယ ဗလဝဘာဝတော။ တေနော ဟိ “အဓိမုတ္တတယာ”တိ ဂုတ္တံ။ ယဒိ ဥပစာရပ္ပတ္တိံ ဈာနံ ဟောတိ၊ ကထံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိတ် ဂုတ္တန္တိ အာဟ “တဒေတ”န္တိအာဟ။

သဂါရဝေါ ဟောတိ သပ္ပတိဿော၊ သတ္ထုဂုဏသရီရဿ ပစ္စက္ခတော ဥပဋ္ဌဟနတော။ တဘောယေဝ သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ အဝေစ္စပ္ပသာဒသဒိသံ သဒ္ဓါ-မဟတ္တံ။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ အနုဿရဏဝသေန ဘာဝနာယ ပဝတ္တတ္တာ သတိဝေပုလ္လံ။ တေသံ ပရမဂန္တိရဘာယ၊ နာနပ္ပကာရဘာယ စ ပညာဝေပုလ္လံ။ တေသံ ဥဋ္ဌာရ-ပုညက္ခေတ္တဘာယ ပုညဝေပုလ္လန္န အဓိဂစ္ဆတိ။ ဝီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနီယတ္တာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ။ ဘယဘေရဝသဟော ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဘယဘေရဝါဘိဘဝနတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အနုဿရေထ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဘယံ တုမှာက နော သိယာ”တိ ၂။ ဒုက္ခာဓိဝါသန-သမတ္တော ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ သရီရဒုက္ခဿ ပဒုမပလာသေ ဥဒကဿ ဝိယ

ဝိနိဝဋ္ဋနတော။ သံဝါသသညန္တိ သဟဝါသသညံ။ ဗုဒ္ဓဘူမိယံ ဝိတ္တံ နမတိ
ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ မဟန္တဘာဝဿ ပစ္စက္ခတော ဥပဋ္ဌာနတော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝ-
နာယ သဗ္ဗဒါ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ စိတ္တေ ဝိပရိဝတ္တနတော ဝုတ္တံ “သမ္မုခါ သတ္တာရံ
ဗဿတော ဝိယာ”တိ။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တောတိ ဣမာယ ဘာဝနာယ
ဥပရိ တံ အဓိဋ္ဌာနံ ကတွာ သစ္စာနိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော။ သုဂတိပရယဏောတိ
သုဂတိသမ္ပရာယော။

အပ္ပမာဒန္တိ အပ္ပမဇ္ဇနံ သက္ကစ္စံ အနုယောဂံ။ ကယိရာဏတိ ကရေယျ။
သုမေဓသောတိ သုန္ဒရပညော။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယာတိ ပုတ္တပ္ပကာရေန
နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနာဒိသမထွေနေ သတ္တရိ သဂါရဝဘာဝါဒိဟေတုဘူတေန မဟတာ
သာမတ္တိယေန သမန္တာဂတာယ။

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ ဓမ္မာနုဿတိန္တိ ဧတ္ထ ပဒတ္ထော၊ သဘာဝတ္ထော စ အာဒိတော
ဝုတ္တောယေဝါတိ တံ အနာမသိတွာ ဘာဝနာဝိဇာနမေဝ ဒဿေတုံ “ဓမ္မာ-
နုဿတိ” ဘာဝေတုကာမေနာဒိ”တိအာဒိ အာဒိန္ဒြိယံ။ ကဿာ ပနေတ္ထ ဗုဒ္ဓါ-
နုဿတိယံ ဝိယ “အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္တာဂတေနာ”တိ န ဝုတ္တံ။ နန တော
ပဋိပါဠိယာ ဆ အနုဿတိယော အရိယသာဝကာနံ ဝသေန ဒေသနံ
အာရဋ္ဌာတိ? သစ္စမေတံ၊ ဧဝံ သန္တေပိ “ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိဂုဏာနံ ပုဗ္ဗဇ္ဇနာနမ္ပိ
ဣဇ္ဈန္တိ”တိ ဒဿနတ္ထံ “အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္တာဂတေနာ”တိ ဣမ န ဝုတ္တံ၊
အရိယသာဝကာနံ ပန သုခေန ဣဇ္ဈန္တိတိ။ တထာပိ ပါဠိယံ အာဂတတ္တာ စ
ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အယဉ္ဇ ဝိစာရော ပရတော အာဂမိဿ-
တေဝ။

၁၄၇။ ပရိယတ္တိဓမ္မောဒိတိ ဝိ-သဒ္ဓေန လောကုတ္တရဓမ္မံ သမ္ဗုဏ္ဏေတိ။
ဣတရေယူတိ သန္တိဋ္ဌိကာဒိပဒေသု။ လောကုတ္တရဓမ္မောဝါတိ အဝဓာရဏံ
နိပ္ပရိယာယေန သန္တိဋ္ဌိကာဒိအတ္ထံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ ပရိယာယတော ပနေတေ
ပရိယတ္တိဓမ္မေပိ သမ္ဘဝန္တေဝ။ တထာ ဟိ ပရိယတ္တိဓမ္မော ဗဟုသုတေန
အာဂတာဂမေန ပရမေန သတိနေပက္ကေန သမန္တာဂတေန ပညဝတာ အာဒိ-
ကလျာဏတာဒိဝိသေသတော သယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သန္တိဋ္ဌိကော။ အာစရိယ-
ပယိရူပါသနာယ . ဝိနာ န လဗ္ဘာတိ စေ? လောကုတ္တရဓမ္မေပိ သမာနေ
ကလျာဏမိတ္တသန္တိဿယေနေဝ သိဇ္ဈနတော၊ တထာ သတ္တုသန္တဿနေပိ။
“သန္တိဋ္ဌိယာ ဇယတိ”တိ အယံ ပနတ္ထော တိတ္ထိယနိဗ္ဗဒ္ဓနေ နိပ္ပရိယာယတောဝ

လဗ္ဘတိ၊ ကိလေသဇယေ ပရိယာယတော ပရမ္ပရာဟေတုဘာဝတော။ “သန္တိဋ္ဌိ အရဟတီ”တိ အယဗ္ဗိ အတ္ထော လဗ္ဘတေဝ၊ သဗ္ဗသော သံကိလေသဓမ္မာနံ ပဟာနံ၊ ဝေါဒါနဓမ္မာနံ ပရိဗြူဟနဉ္စ ဥဋ္ဌိဿ ပဝတ္တတ္တာ။ အယဉ္စ အတ္ထော “ယေ ခေါ တုံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာယံ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သရာဂါယ သံဝတ္တန္တိ နောဝိရာဂါယ၊ သညောဂါယ သံဝတ္တန္တိ နောဝိသညောဂါယ၊ သဥပါဒါနာယ သံဝတ္တန္တိ နော အနုပါဒါနာယ၊ ဧကံသေန ဂေါတမိ ဓာရေယျာယံ ‘နေသော ဓမ္မော၊ နေသော ဝိနယော၊ နေတံ သတ္တုသာသန’န္တိ”၊ “ဓမ္မာပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပဂေဝ အဓမ္မာ”တိ^၂ စ ဧဝမာဒိဟိ သုတ္တပဒေဟိ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ အကာလိကာဓိဂမုပါယတာယ အကာလိကော။ ဝိဇ္ဇမာနတာပရိသုဋ္ဌတာဟိ ဧဟိပဿဝိမိ^၃ အရဟတီတိ ဧဟိပဿိကော။ တတော ဧဝ ဝနုဒုက္ခနိဋ္ဌ ရဏတ္ထိ-ကေဟိ အတ္တနော စိတ္တေ ဥပနယနံ၊ စိတ္တဿ ဝါ တတ္ထ ဥပနယနံ အရဟတီတိ ဩပနေယျိကော။ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ ဌတော ပရိစယေန သမ္ပဒေဝ အတ္ထေဝံ၊ ဓမ္မဝေဒဉ္စ လဘန္တေဟိ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ^၄။ ဧဝံ သန္တိဋ္ဌိကာဒိပဒေသု ပရိယတ္တိဓမ္မမ္ပိ ပက္ခိပိတွာ မနသကာရော ယုဇ္ဇေတေဝ။

သာဘိ ဂါထာ။ သမန္တဘဂြိကတ္တာဘိ သဗ္ဗဘာဂေဟိ သုန္တရတ္တာ။ ဓမ္မဿာတိ သာသနဓမ္မဿ။ ကိဉ္ဇာပိ အဝယဝရိနိမုတ္တော သမုဒါယော နာမ ပရေဇ္ဇေတော ကောစိ နတ္ထိ၊ ယေသု ပန အဝယဝေသု သမုဒါယရူပေန အဝေက္ခိတေသု “ဂါထာ”တိ သမညာ၊ တံ တတော ဘိန္တံ ဝိယ ကတ္တာ သံသာမိဝေါဟာရံ^၅ အာရောပေတွာ ဒဿေန္တော “ပဌမေန ပါဒေန အာဒိကလျာဏာ”တိအာဒိ-မာဟ။ “ကောနုသန္တိက”န္တိ ဣဒံ နာတိဗဟုဝိဘာဂံ ယထာနုသန္တိနာ ကောနု-သန္တိကံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ ဣဘရဿ ပန ဧတေနေဝ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မဝိဘာဂေန အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဘာဂါ လဗ္ဘန္တိတိ။ နိဒါနေနာတိ ကာလဒေသ-ဒေသကပရိသာဒိအပဒိသနလက္ခဏေန နိဒါနဂန္တေန။ နိဂမနေနာတိ “ဣဒမဝေါစာ”တိအာဒိကေန^၆၊ “ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တ”န္တိ^၇ ဝါ ယထာဝုတ္တတ္တနိဂမနေန။

အယံ ကထာ ဝိသေသတော သုတ္တပိဋကသံဝဏ္ဏနာတိ ကတ္တာ သုတ္တပိဋက-ဝသေန ဓမ္မဿ အာဒိကလျာဏာဒိကံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သုတ္တပိဋကဝိနယ-ပိဋကနံ ဝသေန တံ ဒဿေတုံ “သနိဒါနသဥပ္ပတ္တိကတ္တာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သနိဒါနသဥပ္ပတ္တိကတ္တာဘိ ယထာဝုတ္တနိဒါနေန သနိဒါနတာယ၊

၁-ဝိ ၄-၄၄၃၊ အံ ၃-၁၀၇-ပိဋေသု။ ၂-မ ၁-၁၈၈-ပိဋေ။ ၃-သဿာမိဝေါဟာရံ(သံ)

၄-သံ ၁-၂၂၂-ပိဋေ။

၅-အံ ၃-၂၉၇-ပိဋေ။

သုအဋ္ဌပ္ပတ္တိကတယ ၈။ ဝေနေယျာနံ အနုရူပတောတိ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ၊
ဓမ္မဒေသနာယ ၈ တံတံသိက္ခာပဒဘာဝေန ပညာပိယမာနဿ ဝေနေယျဇ္ဈာ-
သယာနုရူပံ ပဝတ္တိယမာနဿ အနုရူပတော။ အတ္တဿာတိ ဒေသိယမာနဿ
၈ သီလာဒိအတ္တဿ။ “တံ ကိဿ ဟေတု?”၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ”တိ-
အာဒိနာ^၂ တတ္ထ တတ္ထ ဟေတုပမာဂဟဏေန ဟေတုဒါဟရဏယုတ္တတော။

ဧဝံ သုတ္တဝိနယဝသေန ပရိယတ္တိဓမ္မဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာ-
ဏတံ ဒသေ တွာ ဣဒါနိ တီဏိ ပိဋကာနိ ဧကန္တံ ဂဟေတွာ တံ ဒသေတုံ
“သကလောဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သာသနဓမ္မောတိ—

“သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။

သစ်တ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသန”န္တိ^၃—

ဧဝံ ဝုက္ကဿ သတ္တုသာသနဿ ပကာသကော ပရိယတ္တိဓမ္မော။ သီလေန
အာဒိကလျာဏော သီလမူလကတ္တာ သာသနဿ။ သမထာဒိဟိ မဇ္ဈေ-
ကလျာဏော တေသံ သာသနသမ္ပတ္တိယာ ဝေမဇ္ဈဘာဝတော။ နိဗ္ဗာနေန
ပရိယောသာနကလျာဏော တဒဓိဂမတော ဥတ္တရိကရဏီယာဘာဝတော။
သာသနေ သမ္မာပဋိပတ္တိ နာမ ပညာယ ဟောတိ။ တဿာ ၈ သီလံ၊ သမာဓိ
၈ မူလန္တိ အာဟ “သီလသမာဓိဟိ အာဒိကလျာဏော”တိ။ ပညာ ပန
အနုဗောဓပဋိဝေဝဝသေန ဒုဝိဇာတိ တဒုဘယဗ္ဗိ ဂဏှန္တော “ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ
မဇ္ဈေကလျာဏော”တိ အာဟ။ တဿ နိပ္ပတ္တိ ဖလံ၊ ကိစ္စံ နိဗ္ဗာနသန္တိကိရိယာ၊
တတော ပရံ ကတ္တဗ္ဗံ နတ္တိတိ ဒသေန္တော အာဟ “ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိ-
ယောသာနကလျာဏော”တိ။ ဖလဂ္ဂဟဏေန ဝါ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနမာဟ၊
ဣတရေန ဣတရံ၊ တဒုဘယဉ္စ သာသနသမ္ပတ္တိယာ ဩသာနန္တိ အာဟ “ဖလ-
နိဗ္ဗာနေဟိ ပရိယောသာနကလျာဏော”တိ။

ဗုဒ္ဓဿ သုဗောဓိတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတာ၊ တာယ အာဒိကလျာဏော
တပွဘဝတ္တာ။ သဗ္ဗသော သံကိလေသပ္ပဟာနံ ဝေါဒါနံ၊ ပါရိပူရိ ၈ ဓမ္မသုဓမ္မ-
တာ၊ တာယ မဇ္ဈေကလျာဏော တံသရိရတ္တာ။ သတ္တာရာ ယထာနသိဋ္ဌိ
တထာပဋိပတ္တိ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိ၊ တာယ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ တာယ
သာသနဿ လောကေ သုပ္ပတိဋ္ဌိဘဘာဝတော။ တန္တိ သာသနဓမ္မံ။ တထတ္တာ-
ယာတိ ယထတ္တာယ ဘဂဝတာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ တထတ္တာယ တထ-
ဘာဝါယ။ နေသာ ပန အဘိသမ္မောမိ ပစ္စေကဗောဓိ သာဝကဗောဓိတိ

တိဝိဓော၊ ဣတော အညထာ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ အဘာဝတော။ ဇုတ္ထ သဗ္ဗရုဏေဟိ အဂ္ဂဘာဝတော၊ ဣတရဗောဓိဒ္ဓယမူလတာယ စ ပဌမာယ ဗောဓိယာ အာဒိကလျာဏတာ၊ ရုဏေဟိ ဝေမဇ္ဈဘာဝတော ဒုတိယာယ မဇ္ဈေကလျာဏတာ၊ တဒုဘယာဝရတာယ၊ တဒေါသာနတာယ စ သာသန-
ဓမ္မဿ တတိယာယ ပရိယောသာနကလျာဏတာ ဝုတ္တာ။

သောတိ သာသနဓမ္မော။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတောတိ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ
ဌတ္တာ သဒ္ဓမ္မံ သုဏန္တဿ နိဝရဏာနံ ဝိက္ခမ္ဘနသမ္ဘဝတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယထာ ယထာဝုသော ဘိက္ခုနော သတ္တာ ဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊
အညတရော ဝါ ဂရုဠာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ တထာ တထာ သော
တတ္ထ လဘတိ အတ္ထဝေဒံ လဘတိ ဓမ္မဝေဒ”န္တိ။

“ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ အရိယသာဝကော ဩဟိတ-
သောတော ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ ပဉ္စဿ နိဝရဏာနိ တသ္မိံ သမယေ
ပဟိနာနိ ဟောန္တိ”တိ ၂—

စ အာဒိ။ သမထဝိပဿနာသုခါဝဟနတောတိ သမထသုခဿ စ ဝိပဿ-
နာသုခဿ စ သမ္မာဒနတော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ
သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခ”န္တိအာဒိ ၃။

တထာ—

“ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတိ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတံ။
အမာနုသိ ရတီ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော”တိ ၄ စ။

တထာပဋိပန္နောတိ ယထာ သမထဝိပဿနာသုခံ အာဝဟတိ၊ ယထာ ဝါ
သတ္တာရာ အနုသိဋ္ဌံ၊ တထာ ပဋိပန္နော သာသနဓမ္မော။ တာဒိဘာဝါဝဟန-
တောတိ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာဝသေန ဣဋ္ဌာဒိသု တာဒိဘာဝဿ လောကဓမ္မေဟိ
အနုပလေပဿ အာဝဟနတော။ သေ ဘဂဝါ ဝုတ္တနယေန တိဝိဓကလျာဏံ
ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ယံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ ပကာသေတိ၊ တံ
ယထာနုရူပံ အတ္တသမ္ပတ္တိယာ သာတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ သဗျဉ္ဇနန္တိ ယောဇနာ။

တတ္ထ အဝိသေသေန တိဿော သိက္ခာ၊ သကလော စ တန္တိဓမ္မော သာသနဗြဟ္မစရိယံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကတမေသာနံ ခေါ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဗြဟ္မစရိယံ နစ်ရဋ္ဌိတိကံ အဟောသီ”တိအာဒိ^၁။ သဗ္ဗသိက္ခာနံ မဏ္ဍဘူတသိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတော အရိယမဂ္ဂေါ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏံ”န္တိ^၂။ ယထာနုရူပန္တိ ယထာရဟံ။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ ဟိ သာသနဗြဟ္မစရိယံ အတ္ထသဗ္ဗတ္တိယာ သာတ္ထံ။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ အတ္ထသဗ္ဗတ္တိယာတိ သဗ္ဗန္တတ္တတာယ။ သဗ္ဗတ္တိ- အတ္ထော ဟိ ဣဓ သဟ-သဒ္ဓေါ။ ဣတရ ပန ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန သာတ္ထံ၊ သဗျူဇနန္တံ။ ယေ ပနေတ္ထ “ဝစနသဘာဝံ သာတ္ထံ၊ အတ္ထသဘာဝံ သဗျူဇနံ”န္တံ ဝိဘဇေတွာ ဝဒန္တိ၊ တံ န သုန္ဓရံ၊ တထာ ဝိဘတ္တဿ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ အဘာဝတော။ သဒ္ဓတ္ထာ ဟိ အဘိန္ဓရူပါ ဝိယ ဟုတွာ ဝိနိယောဂံ ဂစ္ဆန္တိ။ တထာ ဟိ နေသံ လောကီယာမိဿိဘာဝံ ပဋိဇာနန္တိ။ သတ်ဝိ ဝါ ဘေဒေ “သဗျူဇနံ”န္တိ ဧတ္ထ ယဒိ တုလျယောဂေါ အဓိပ္ပေတော “သပုတ္တော အာဂတော”တိအာဒိသု ဝိယ၊ ဧဝံ သတိ “အတ္ထပဋိသရဏာ ဘိက္ခဝေ ဟောထ၊ မာ ဗျူဇနပဋိသရဏာ”တိ အတ္ထပ္ပဓာနဝါဒေါ ဗာဓိတော^၃၊ သိယာ၊ အထ ဝိဇ္ဇမာနတာမတ္ထံ “သလောမကော သပက္ခကော”တိအာဒိသု ဝိယ ဗျူဇနသဗ္ဗတ္တိ အဂ္ဂဟိတာ သိယာ။ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

သာတ္ထံ သဗျူဇနန္တိ ဧတ္ထ နေတ္ထိနယေနာပိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ “သင်္ကာသန။ပ။ သဗျူဇနံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဒိပိ နေတ္ထိယံ ဗျူဇနမှခေန ဗျူဇနတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ- တိ “အက္ခရံ ပဒ”န္တိအာဒိနာ၊ ဗျူဇနပဒါနိ ပဌမံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ၊ ဣဓ ပန ပါဠိယံ “သာတ္ထံ သဗျူဇနံ”န္တိ အာဂတတ္တာ အတ္ထပဒါနိယေဝ ပဌမံ ဒဿေတုံ “သင်္ကာ- သနပကာသနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သင်္ခေပတော ကာသနံ ဒီပနံ သင်္ကာသနံ “မညမာနော ဘိက္ခု ဗဒ္ဓေါ မာရဿ၊ အမညမာနော မုတ္တော”တိ- အာဒိသု^၁ ဝိယ။ တတ္ထကေန ဟိ တေန ဘိက္ခုနာပဋိဝိဒ္ဓံ။ တေနာဟ “အညာတံ ဘဂဝါ”တိအာဒိ။ ပဌမံ ကာသနံ ပကာသနံ။ အာဒိကမုသိ^၂ ဟိ အယံ ပ- သဒ္ဓေါ “ပညပေတိ ပဌပေတိ”တိအာဒိသု^၃ ဝိယ။ တိက္ခိန္ဒြိယာပေက္ခံ စေတံ ပဒဒ္ဓယံ ဥဒ္ဓေသဘာဝတော။ တိက္ခိန္ဒြိယော ဟိ သင်္ခေပတော ပဌမဉ္စ ဝုတ္တမတ္ထံ

၁-ဝိ ၁-ဂ-ပိဋေ။

၃-အတ္ထပ္ပဓာနဘာဝေါ ဒီပိတော (သျှာ၊က)

၅-သံ ၂-၆၂-ပိဋေ။

၂-ဝိ ၃-၂၀၊ သံ ၃-၆၅-ပိဋာဒိသု။

၄-၃ ၁၀-၅-ပိဋေ။

၆-သံ ၁-၂၆၄-ပိဋေ။

ပဋိပဇ္ဇတိ။ သံခိတ္တဿ ဝိတ္တာရဝစနံ၊ သင်္ကံ ဝုတ္တဿ ပုန ဝစနန္တ ဝိဝရဏဝိဘ-
ဇနာနိ။ ယထာ “ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ သင်္ခေပတော သင်္ကယေဝ စ ဝုတ္တဿ
အတ္တဿ “ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ? ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ
စိတ္တ”န္တိ အာဒိနာ ဝိတ္တာရတော ဝိဝရဏဝသေန၊ ဝိဘဇနဝသေန စ ပုန ဝစနံ။
မုဒ္ဓိမိန္ဒြိယာပေက္ခမေတံ ပဒုဒ္ဓယံ နိဗ္ဗေသဘာဝတော။ ဝိဝဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရတရ-
ဘိဓာနံ၊ ဝိဘတ္တဿ စ ပကာရေဟိ ဣပနံ ဝေနေယျာနံ စိတ္တပရိတောသနံ
ဥတ္တာနိကရဏပညာပနာနိ။ ယထာ “ဖဿော ဟောတိ”တိ အာဒိနာ ဝိဝဋ္ဌ-
ဝိဘတ္တဿ အတ္တဿ “ကတမော တသ္မိံ သမယေ ဖဿော? ယော တသ္မိံ
သမယေ ဖဿော ဖုသနာ သမ္ပုသနာ”တိ အာဒိနာ ဥတ္တာနိကရိယာ၊ ပညာ-
ပနာ စ။ မုဒ္ဓိမိန္ဒြိယာပေက္ခမေတံ ပဒုဒ္ဓယံ ပဋိနိဗ္ဗေသဘာဝတော။ “ပညာပန-
ပဋ္ဌပနာဝိဝရဏဝိဘဇနဥတ္တာနိကရဏပကာသနအတ္ထပဒသမာယောဂတော”-
တိဝိ ပါဌော။

ကထံ ပနာယံ ပါဌဝိကပ္ပေါ ဇာတောတိ? ဝုဇ္ဇတေ— နေတ္ထိပါဠိယံ အာဂ-
တနယေန ပုရိမပါဌော။ တတ္ထ ဟိ—

“သင်္ကာသနာ ပကာသနာ၊
ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနတ္တာနိကမ္မပညတ္တိ။
ဧတေဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ၊
အတ္ထော ကမ္မဉ္စ နိဗ္ဗိဋ္ဌ”န္တိ၊—

ဒေသနာဟာရယောဇနာယ စ ဧတဿေဝတ္ထဿ “သင်္ကာသနာ ပကာ-
သနာ”တိ အာဒိနာ အာဂတံ။ ပဏ္ဍိမော ပန “ပညပေတိ ပဋ္ဌပေတိ
ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနိကရေတိ ‘ပဿထာ’တိ စာဟာ”တိ? သုတ္တေ
အာဂတနယေန ဗျဉ္ဇနမတ္တကတော။ ဧဝံ နေသံ ဦး၌ ပါဌာနံ ဝိသေသော၊ န
အတ္ထတော။ တထာ ဟိ သင်္ခေပတော “ပဌမံ ဣပနံ ပညာပနံ၊ ပဌမမေဝ
ဌပနံ ပဋ္ဌပန”န္တိ ဣမာနိ ပဒါနိ သင်္ကာသနပကာသနပဒေဟိ အတ္ထတော
အဝိသိဋ္ဌာနိ။ ယဉ္စ ပုရိမပါဌေ ဆဋ္ဌံ ပဒံ “ပကာရတော ဣပန”န္တိ ပညာပနံ
ဝုတ္တံ၊ တံ ဒုတိယပါဌေ ပကာသနပဒေန “နိဗ္ဗိဋ္ဌသေသံ ပကာရတော ကာသန”န္တိ
ကတော။ ယဿ ဣပနကာသနာနိ အတ္တာဝဘာသနသဘာဝတာယ အဘိန္နာနိ၊
သဗ္ဗေသန္တ ဝေနေယျာနံ စိတ္တဿ တောသနံ၊ ဗုဒ္ဓိယာ စ နိသာနံ ယာထာ-
ဝတော ဝတ္ထုသဘာဝါဝဘာသနေ ဇာယတိတိ။ ဧဝံ အတ္ထပဒရူပတ္တာ ပရိယတ္တိ-
အတ္တဿ ယထာဝုတ္တဆအတ္ထပဒသမာယောဂတော သာတ္ထိံ သာသနံ။

အက္ခရပဒ်ဗျူဟာကာရနိရုတ္တိနိဒ္ဒေသသမ္ပတ္တိယာတိ ဧတ္ထ ဥစ္စာရဏဝေလ္လာ-
ယံ အပရိယောသံတေ ပဒေ ဝဏ္ဏော အက္ခရံ။ “ဧကက္ခရံ ပဒံ အက္ခရ”န္တိ ဧကေ
“အာ ဧဝံ ကိရ တ”န္တိ အာဒိသု အာ-ကာရာဒယော ဝိယ။ “ဝိသုဒ္ဓကရဏာနံ
မနဿ ဒေသနာဝါစာယ အက္ခရဏတော အက္ခရ”န္တိ အညေ။ ဝိဘတ္တိယန္တိ
အတ္ထဉာပနတော ပဒံ။ သင်္ခေပတော ဝုတ္တံ ပဒါဘိဟိတံ အတ္ထံ ဗျုပ္ပတ္တိတိ
ဗျူဟံ၊ ဝါကျံ။ “ကိရိယာပဒံ အဗျယကာရကဝိသေသနယုတ္တံ ဝါကျ”န္တိ ဟိ ဝဒန္တိ။
ပကာရတော ဝါကျဝိဘာဂေါ အာကာရော။ အာကာရာဘိဟိတံ နိဗ္ဗစနံ
နိရုတ္တိ။ နိဗ္ဗစနဝိတ္တာရော နိဿေသုပဒေသတော နိဒ္ဒေသော။ ဧတေသံ အက္ခရာ-
ဒီနံ ဗျူဟပဒါနံ သမ္ပတ္တိယာ သမ္ပန္နတာယ သဗျူဟံ။

တတြာယမဿ အတ္ထပဒသမာယောဂေါ၊ ဗျူဟသမ္ပတ္တိ စ— အက္ခရေဟိ
သင်္ကာသေတိ၊ ပဒေဟိ ပကာသေတိ၊ ဗျူနေဟိ ဝိဝရတိ၊ အာကာရေဟိ
ဝိဘဇတိ၊ နိရုတ္တိဟိ ဥတ္တာနိကရေတိ၊ နိဒ္ဒေသေဟိ ပညပေတိ၊ တထာ
အက္ခရေဟိ ဥဋ္ဌါဇေတွာ ပဒေဟိ ဝိနေတိ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညံ၊ ဗျူနေဟိ ဝိပဉ္စေတွာ
အာကာရေဟိ ဝိနေတိ ဝိပဋ္ဌိတညံ၊ နိရုတ္တိဟိ နေတွာ နိဒ္ဒေသေဟိ ဝိနေတိ
နေယျံ။ ဧဝဇ္ဇာယံ ဓမ္မော ဥဋ္ဌဋ္ဌိယမာနော ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညံ ဝိနေတိ၊ ဝိပဋ္ဌိယမာနော
ဝိပဋ္ဌိတညံ၊ နိယုမာနော နေယျံ။ တတ္ထ ဥဋ္ဌဋ္ဌနာ အာဒိ၊ ဝိပဉ္စနာ မဇ္ဈေ၊
နယနမန္တေ။ ဧဝံ တီသု ကာလေသု တိဓာ ဒေသိတော ဒေါသတ္တယဝိမေနော
ဂုဏတ္တယာဝဟော တိဝိဓဝေနေယျဝိနယနောတိ။ ဧဝမ္ပိ တိဝိဓကလျာ-
ဏောယံ ဓမ္မော အတ္ထဗျူဟပဒါရိပူရိယာ “သာတ္ထော သဗျူဟော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော
“ပရိပုဏ္ဏော၊ ပရိသုဒ္ဓေါ”တိ စ။

အတ္ထဂန္တိရတာတိအာဒိသု အတ္ထော နာမ တန္တိအတ္ထော။ ဓမ္မော တန္တိ။
ပဋိဝေဓော တန္တိယာ၊ တန္တိအတ္ထဿ စ ယထာဘူတာဝဗောဓော။ ဒေသနာ
မနဿ ဝဝတ္ထာဝိတာယ တန္တိယာ ဒေသနာ။ တေ ပနေတေ အတ္ထာဒယော
ယသ္မာ သသာဒိဟိ ဝိယမဟာသမုဒ္ဓေါ မန္တဗုဒ္ဓိဟိ ဒုက္ခောဂါဟာ၊ အလဗ္ဘနေယျ-
ပတိဋ္ဌာ စ၊ တသ္မာ ဂန္တိရာ။ အထ ဝါ အတ္ထော နာမ ဟေတုဖလံ။ ဓမ္မော
ဟေတု။ ဒေသနာ ပညတ္တိ၊ ယထာဓမ္မံ ဓမ္မာဘိလာပေါ၊ အနုလောမပဋိလောမ-
သင်္ခေပဝိတ္တာရာဒိဝသေန ဝါ ကထနံ။ ပဋိဝေဓော အဘိသမယော၊ အတ္ထာန-
ရူပံ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မာနုရူပံ အတ္ထေသု၊ ပညတ္တိပထာနုရူပံ ပညတ္တိသု အဝဗောဓော၊
တေသံ တေသံ ဝါ ဓမ္မာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သလက္ခဏသင်္ခါတော အဝိပရိတ-
သဘာဝေါ။ တေပိစေတေ အတ္ထာဒယော ယသ္မာ အနုပစိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ

ဒုပ္ပညေဟိ သံသာဒီဟိ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဓေါ ဒုက္ခောဂါဟာ၊ အလဗ္ဗနေယျ-
ပတိဋ္ဌာ စ၊ တသ္မာ ဂန္တိရာ။ တေသု ပဋိဝေဓဿာပိ အတ္တသန္တိဿိတတ္တာ ဝုတ္တံ
“အတ္တဂန္တိရတာပဋိဝေဓဂန္တိရတာဟိ သာတ္ထ”န္တိ အတ္တဂုဏဒီပနတော။
တာသံ ဓမ္မဒေသနာနံ ဗျဉ္ဇနသန္တိဿိတတ္တာ ဝုတ္တံ “ဓမ္မဂန္တိရတာဒေသနာဂန္တိရ-
တာဟိ သဗျဉ္ဇန”န္တိ တာသံ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိဒီပနတော။

အတ္ထေသု ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ အတ္တပဋိသန္တိဒါ။ အတ္တဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါသု
ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါတိဇ္ဈမိဿာပိ ပဋိသန္တိဒါယ အတ္တဝိသ-
ယတ္တာ အာဟ “အတ္တပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဝိသယတော သာတ္ထ”န္တိ၊ အတ္တ-
သမ္ပတ္တိယာ အသတိ တဒဘာဝတော။ ဓမ္မောတိ တန္တိ။ နိရုတ္တိတိ တန္တိပဒါနံ
နိဗ္ဗါရေတွာ ဝစနံ။ တတ္ထ ပဘောဒဂတာနိ ဉာဏာနိ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါတိ
အာဟ “ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဝိသယတော သဗျဉ္ဇန”န္တိ၊ အသတိ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ
တဒဘာဝတော။ ပရိက္ခကဇနပ္ပသာဒကန္တိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထော။
ယသ္မာ ပရိက္ခကဇနာနံ ကိံကုသလဂဝေသိနံ ပသာဒါဝဟံ၊ တသ္မာ သာတ္ထံ။
အတ္တသမ္ပန္တန္တိ ဖလေန ဟေတုနော အနုမာနံ နဒီပူရေန ဝိယ ဥပရိ ဝုဋ်ပွဝတ္တိယာ။
သာတ္ထကတာ ပနဿ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယတာယ၊ သာ ပရမဂန္တိရသဏှသုဓမ္မ-
ဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဂန္တိရော ဒုဒ္ဓဿော”တိအာဒိ။
လောကီယဇနပ္ပသာဒကန္တိ သဗျဉ္ဇနန္တိ ယသ္မာ လောကီယဇနဿ
ပသာဒါဝဟံ၊ တသ္မာ သဗျဉ္ဇနံ။ လောကီယဇနော ဟိ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ
တုဿတိ၊ ဣဓာပိ ဖလေန ဟေတုနော အနုမာနံ။ သဗျဉ္ဇနတာ ပနဿ
သဒ္ဓေယျတာယ၊ သာ အာဒိကလျာဏာဒိဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အထ ဝါပဏ္ဍိတဝေဒနိယတော သာတ္ထ”န္တိ ပညာပဒဋ္ဌာနတာယ အတ္တ-
သမ္ပန္တံ အာဟ၊ တတော ပရိက္ခကဇနပ္ပသာဒကံ။ သဒ္ဓေယျတော သဗျဉ္ဇနန္တိ
သဒ္ဓါပဒဋ္ဌာနတာယ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္တံ၊ တတော လောကီယဇနပ္ပသာဒကန္တိ
ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဂန္တိရာဓိပ္ပာယတော သာတ္ထန္တိ အဓိပ္ပာယတော
အဂါဓာပါရတာယ အတ္တသမ္ပန္တံ၊ အညထာ တဒဘာဝတော။ ဥတ္တာနပဒတော
သဗျဉ္ဇနန္တိ သုဓောဓသဒ္ဓတာယ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္တံ၊ ပရမဂန္တိရဿပိ အတ္တဿ
ဝေနေယျာနံ သုဝိညေယျဘာဝါပါဒနတော။ သဗ္ဗောပေသ ပဌမဿ အတ္တ-
ဒ္ဓယဿ ပဘောဒေါ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တထာ စေဝ တတ္ထ တတ္ထ သံဝဏ္ဏိတံ။ တထာ

၁-ဝိ ၃-၇-ပိဋ္ဌေ၊

၂-ပသာဒါဝဟတိ (သျှာ၊က)

၃-အတ္တသမ္ပန္တံ ဥတ္တာနာဓိပ္ပာယေ သတိ (သျှာ)၊ အတ္တသမ္ပန္တံ၊ ဥတ္တာနာဓိပ္ပာယေ သတိ (ကံ)

၄-ပပဉ္ဇော (သိ)

ဟေတ္တ ဝိကပ္ပဿ၊ သမုစ္စယဿ ဝါ အဂ္ဂဟဏံ။ ဥပနေတဗ္ဗဿာတိ ပင်္ကိပိတဗ္ဗဿ ဝေါဒါနက္ခဿ အဝုတ္တဿ အဘာဝတော။ သကလပရိပုဏ္ဏဘာဝေနာတိ သဗ္ဗဘာဂေဟိ ပရိပုဏ္ဏတာယ။ အပနေတဗ္ဗဿာတိ သံကိလေသဓမ္မဿ။

ပဋိပတ္တိယာတိ သီလဝိသုဒ္ဓိယာဒိသမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ တန္တိမိတ္တံ။ အဓိဂမဗျတ္တိ-
တောတိ သစ္စပဋိဝေဓေန အဓိဂမဝေယျတ္တိယသမ္ဘာဝတော သာတ္ထံ ကပိလဝ-
တာဒိ^၁ဝိယ တုန္တံ နိရုတ္တကံ အဟုတွာ အတ္တသမ္ပန္နန္တိ ကတွာ။ ပရိယတ္တိယာတိ
ပရိယတ္တိဓမ္မပရိစယေန။ အာဂမဗျတ္တိတောတိ ဒုရက္ခာတဓမ္မေသု ပရိစယံ
ကရေန္တဿ ဝိယ သမ္မောဟံ အဇနေတွာ ဗာဟုသစ္စဝေယျတ္တိယသမ္ဘာဝတော
သဗျဉ္ဇနံ။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ ဟိ သတိ အာဂမဗျတ္တိတိ။ သီလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓ-
ယုတ္တတောတိ သီလာဒိဟိ ပဉ္စဟိ ဓမ္မကောဠာသေဟိ အဝိရဟိတက္ခာ။
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ အနဝသေသေန သမန္တတော ပုဏ္ဏံ ပူရိတံ။ နိရူပတ္တိလေသ-
တောတိ ဒိဋ္ဌိမာနာဒိဥပတ္တိလေသာဘာဝတော။ နိတ္တရဏတ္တာယာတိ ဝဋ္ဋ-
ဒုက္ခတော နိဿရဏာယ။ လောကာဓိသနိရပေက္ခတောတိ ကထဉ္စိပိ တဏှာ-
သန္တိဿယဿ အနိဿယနတော။

ဧဝံ အာဒိကလျာဏတာဒိအပဒေသေန သတ္ထု ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒွယဝသေန
ဓမ္မဿ သွာက္ခာတတံ ဝိဘာဝေတွာ ဣဒါနိ ပစ္ဆိမဝေသာရဇ္ဇဒွယဝသေနာပိ
တံဒေသေတုံ“အတ္တဝိပလ္လာသဘာဝတော ဝါ သုဠု အက္ခာတောတိ သွာက္ခာ-
တော”တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဗျုတ်ရေကမုခေန ဝိဘာဝေန္တော “ယထာ ဟိ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိပလ္လာသမာပဇ္ဇတိတိ တေသံ ဓမ္မေ “အန္တရာယိကာ”တိ
ဝုတ္တဓမ္မာနံ ဝိပါကာဒိနံ အန္တရာယိကတ္တာဘာဝတော ဧကံသေန အပါယူပ-
ပတ္တိဟေတုတာယ အဘာဝတော။ နိယျာနိကတ္တာဘာဝတောတိ အတ-
မ္မယတာဘာဝတော၊ သံသာရတော စ နိယျာနိကာတိ ဝုတ္တဓမ္မာနံ ဧကန္တ-
ယညကိရိယာပကတိပုရိသန္တရညာဏာဒိနံ^၂ တတော နိယျာနိကတ္တာဘာဝ-
တော ဝိပရိတော ဧဝ ဟောတိ။ တေနာတိ အတ္တဿ ဝိပလ္လာသပဇ္ဇနေန။
တေ အညတိတ္တိယာ။ တထာဘာဝါနတိက္ကမနတောတိ ကမ္မန္တရာယာဒိနံ
ပဉ္စန္ဒံ အန္တရာယိကဘာဝဿ အရိယမဂ္ဂဓမ္မာနံ နိယျာနိကဘာဝဿ ကဒါစိပိ
အနတိဝတ္တနတော။

နိဗ္ဗာနာနုရူပါယ ပဋိပတ္တိယာတိ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ သဗ္ဗသင်္ခတဝိနိဿဋ္ဌဿ
နိဗ္ဗာနဿ အနုရူပါယ သဗ္ဗသင်္ခါရနိဿရဏူပါယဘူတာယ သပုဗ္ဗဘာဂါယ

သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အက္ခာတတ္ထာတိ ယောဇနာ။ ပဋိပဒါနုပဿာတိ သဗ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဘူတာ အာရမ္မဏကရဏမတ္တေနာပိ ကိလေသေဟိ အနာမသနိယာ^၁ ယာဒိသိ ပဋိပဒါ၊ တဒနုပဿ။ သုပညတ္တာတိ သီလာဒိက္ခန္တတ္ထယသင်္ဂဟိတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိပ္ပဘေဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ ပဟာယိကဘာဝေန သုဋ္ဌ၊ သမ္ပဒေဝ ဝိဟိတာ။ သံသန္တတိ ကိလေသမလဝိသုဒ္ဓိတာယ သမေတိ။ ဧဝံ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာနံ ပဋိပဒါပဋိပဇ္ဇနိယဘာဝေဟိ အညမညာနုပတာယ သွာက္ခာတတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တိရိစ္ဆေသာပိ လောကုတ္တရဓမ္မဿ ပစ္စေကံ သွာက္ခာတတံ ဒဿေတုံ “အရိယမဂ္ဂေါစေတ္တာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အန္တဒ္ဓယန္တိ သဿတုစ္ဆေဒံ၊ ကာမသုခအတ္တကိလမထာနုယောဂံ၊ လိနုဒ္ဓစ္စံ၊ ပတိဋ္ဌာနာယူဟနန္တိ ဧဝံ ပဘေဒံ အန္တဒ္ဓယံ။ အနုပဂဗ္ဗာတိ အနုပဂန္တော၊ အနုပဂမနဟေတု ဝါ။ ပဋိပဿဒ္ဓကိလေသာနီတိ သုဋ္ဌ၊ ဝူပသန္တကိလေသာနိ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဝသေန သမ္ပဒေဝ ပဟိနဒေါသာနိ။ သဿတာဒိသဘာဝဝသေနာတိ “သဿတဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒေသေသာမိ အမတဉ္စ တာဏဉ္စ လေဏဉ္စာ”တိအာဒိနာ တေသု တေသု သုတ္တေသု သဿတာဒိဘာဝကိတ္တနဝသေန။

၁၄၈။ “ရာဂါဒိနံ အဘာဝံ ကရောန္တေန အရိယပုဂ္ဂလေန သာဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ “အရိယမဂ္ဂေန မမ ရာဂါဒယော ပဟိနာ”တိ သယံ အတ္တနာ အနညနေယျေန ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သန္တိဋ္ဌိ၊ သန္တိဋ္ဌိ ဧဝံ သန္တိဋ္ဌိကော။

တေန တေန အရိယသာဝကေန ပရသဒ္ဓါယ ပရဿ သဒ္ဓဟနေန ပရနေယျေန ဂန္တဗ္ဗတံ ဟိတွာ ဉ္စပေတဗ္ဗတံ ပဟာယ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန ကရဏဘူတေန။ ပသတ္တာ ဒိဋ္ဌိ သန္တိဋ္ဌိ ယထာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ။ အရိယမဂ္ဂေါ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တာယ သန္တိဋ္ဌိယာ ကိလေသေ ဇယတိ၊ အရိယဖလံ တာယ ဧဝံ အတ္တနော ကာရဏဘူတာယ၊ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏကရဏေန အတ္တနော ဝိသယီဘူတာယ သန္တိဋ္ဌိယာ ကိလေသေ ဇယတိတိ ယောဇနာ။

ဘာဝနာဘိသမယဝသေန မဂ္ဂဓမ္မော။ သန္တိကိရိယာဘိသမယဝသေန နိဗ္ဗာနဓမ္မော။ ဖလမ္ပိ ဟေဋ္ဌိမံ သကဒါဂါမိဝိပဿနာဒိနံ ပစ္စယဘာဝေန ဥပရိမဂ္ဂါမိဂမဿ ဥပနိဿယဘာဝတော ပရိယာယတော “ဒိဿမာနော ဝဋ္ဋဘယံ နိဝေတ္တတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ။

၁၄၉။ နာဿ ကာလောတိ နာဿ အာဂမေတဗ္ဗော ကာလော အတ္ထိ။ ယထာဟိ လောကီယကုသလဿ “ဥပပဇ္ဇေ၊ အပရပရိယာယေ”တိ အာဒိနာ ဖလဒါနံ ပတိ အာဂမေတဗ္ဗော ကာလော အတ္ထိ။ န ဝေမေတဿာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “န ပဉ္စာဟာ”တိ အာဒိ။ ပကဋ္ဌောတိ ဒူရော။ ဖလဒါနံ ပတိ ကာလော ပကဋ္ဌော အဿာတိ ကာလိကော၊ ကာလန္တရဖလဒါယိ။ တေနာဟ “အတ္တနော ဖလဒါနော”တိ။ ပတ္တောတိ ဥပနိတော။ ဣဒန္တိ “အကာလိကော”တိ ပဒံ။

၁၅၀။ ဝိမိန္တိ ဝိဓာနံ၊ “ဟေ ပဿာ”တိ ဧဝံပဝတ္တဝိမိဝစနံ။ ဝိဇ္ဇမာနက္ခာတိ ပရမတ္ထတော ဥပလတ္တမာနက္ခာ။ ပရိသုဒ္ဓက္ခာတိ ကိလေသမလဝိရဟေန သဗ္ဗထာ ဝိသုဒ္ဓက္ခာ။ အမနုညဗ္ဗိ ကဒါစ ပယောဇနဝသေန ယထာသဘာဝပ္ပကာသနေန ဒဿေတဗ္ဗိ ဘဝေယျာတိ တဒဘာဝံ ဒဿေန္တော အာဟ “မနုညဘာဝပ္ပကာသနေနာ”တိ။

၁၅၁။ ဥပနေတဗ္ဗောတိ ဥပနေယျော၊ ဥပနေယျောဝ ဩပနေယျိကောတိ ဣမဿ အတ္ထဿ အဓိပ္ပေတက္ခာ အာဟ “ဥပနေတဗ္ဗောတိ ဩပနေယျိကော”တိ။ စိတ္တေ ဥပနယနံ ဥပ္ပါဒနန္တိ အာဟ “ဣဒံ သင်္ခတေ လောကုတ္တရဓမ္မေ ယုဇ္ဇတိ”တိ။ စိတ္တေ ဥပနယနန္တိ ပန အာရမ္မဏဘူတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏဘာဝုပနယနေ အဓိပ္ပေတေ အသင်္ခတေပိ ယုဇ္ဇေယျ “အာရမ္မဏကရဏသင်္ခါတံ ဥပနယနံ အရဟတိတိ ဩပနေယျိကော”တိ။ အလ္လိယနန္တိ ဖုသနံ၊ နိဗ္ဗာနံ ဥပနေတိ အရိယပုဂ္ဂလန္တိ အဓိပ္ပါယော။

၁၅၂။ ဝိညူဟိတိ ဝိဒူဟိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စေဟိတိ အတ္ထော။ တေ ပန ကေသတော ဥဋ္ဌင်္ဂိတညူအာဒယော ဟောန္တိတိ အာဟ “ဥဋ္ဌင်္ဂိတညူအာဒိဟိ”တိ။ “ပစ္စတ္တ”န္တိ ဧတဿ “ပတိ အတ္တနိ”တိ ဘုမ္မဝသေန အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ အာဟ “အတ္တနိ အတ္တနိ”တိ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ၊ ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ “ဘာဝိတော မေ”တိ အာဒိ။ တတ္ထ “မေ”တိ ဣမိနာ “ပစ္စတ္တ”န္တိ ပဒေန ဝုတ္တမတ္ထံ အန္တယတော ဒဿေတွာ ပုန ဗျတိရေကေန ဒဿေတုံ “န ဟိ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝ။ “ဝိညူဟိ”တိ ဣဒံ အန္တောဂဓာဝဓာရဏန္တိ ဒဿေန္တော “ဗာလာနံ ပန အဝိသယော စေသာ”တိ အာဟ။

ဧဝံ အာဒိကဗျာဏတာဒိနာ အညမညဿ အနုရူပဒေသနာယ ဓမ္မဿ သွာက္ခာတတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပုရိမဿ ပုရိမဿ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ ပဒံ ကာရဏဝစနန္တိ ဒဿေန္တော “အဝိစာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဒ္ဓိဋ္ဌိက္ခက္ခာတိ

ယသ္မာ အယံ ဓမ္မော ဝုတ္တနယေန သာမံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သန္တိဋ္ဌိယာ ကိလေသေ ဝိဒ္ဓိ-
သေတိ၊ သန္တဿနဉ္စ အရဟတိ၊ တသ္မာ သွာက္ခာတော ဒုရက္ခာတေ
တိတ္ထိယဓမ္မေ တဒဘာဝတော။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ ယထာရဟံ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၅၃။ တဿေဝန္တိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဝုတ္တနယေန
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-သံဃာနုဿတိကထာဝတ္ထနာ

၁၅၄။ အရိယသံဃဂုဏာတိ အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ၊ အနယေ န-
ဣရိယနတော၊ အယေ စ ဣရိယနတော၊ သဒ္ဓေဝကေန စ လောကေန “သရ-
ဏ”န္တိ အရဏီယတော အရိယော စ သော သံဃော စ၊ အရိယာနံ ဝါ
သံဃော အရိယသံဃော၊ တဿ ဂုဏာ။

၁၅၅။ ယံ သမ္မာပဋိပဒံ ပဋိပန္နော “သုဋ္ဌ၊ ပဋိပန္နော”တိ ဝုစ္စတိ။ သာ
အရိယမဂ္ဂပဋိပဒါ ပဋိပက္ခဓမ္မေ အနိဝတ္တိဓမ္မေ ကတွာ ပဇဟနတော ပယော-
ဇနာဘာဝါ သယမ္ပိ အနိဝတ္တိဓမ္မာ၊ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ စ နိဗ္ဗာနဿ ဧကံသတော
အနုလောမိတိ။ တတော ဧဝ အပစ္စနိကာ၊ အနုဓမ္မဘူတာ စ၊ တဿာ စ
ပဋိပန္နတ္တာ အရိယသံဃော “သုပုဋိပန္နော”တိ ဝုတ္တောတိ ဒဿေတုံ “သုဋ္ဌ၊ ပဋိ-
ပန္နော”တိအာဒိဝုတ္တံ။ တတ္ထ “အနိဝတ္တိပဋိပဒ”န္တိ ဣမိနာ ဥဇုပ္ပုဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ။
ပုနပျာနံ နိဝတ္တနေ ဟိ သတိ ဥဇုပ္ပုဋိပတ္တိံ န ဟောတိ။ “အနုလောမပဋိပဒံ
အပစ္စနိကပဋိပဒ”န္တိ ဣမိနာ ဉာယပ္ပုဋိပတ္တိံ။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဿ ဟိ နိဗ္ဗာနဿ
အနုလောမနေန၊ အပစ္စနိကတာယ စဿာ ဉာယတော။ “ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒ”န္တိ
ဣမိနာ သာမိစိပ္ပုဋိပတ္တိံ အနုစ္ဆရိကဘာဝဒိပနတော။ ဧတေန ပဌမပဒဿ
ပပဉ္စနိဒ္ဒေသော၊ ဣတရာနိ တိဏိ ပဒါနိတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “ယသ္မာ
ပနာ”တိအာဒိ။

ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇနေန ကိစ္စသိဒ္ဓိတော အရိယဘာဝါဝဟံ သဝနံ သက္ကစ္စ-
သဝနံ နာမာတိ ဝုတ္တံ “သက္ကစ္စံ သုဏန္တိတိ သာဝကာ”တိ၊ တေန အရိယာ ဧဝ
နိပ္ပရိယာယတော သတ္ထု သာဝကာ နာမာတိ ဒဿေတိ။ သီလဒိဋ္ဌိသာမညတာ-
ယာတိ အရိယေန သီလေန၊ အရိယာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ သမာနဘာဝေန။ အရိယာ-
နဉ္စ သီလဒိဋ္ဌိယော မဇ္ဈေ ကိန္နာဂုဏံ ဂိယ နိန္နာနာကရဏံ မဂ္ဂေနာဂဘတ္တာ။

ဟေန တေ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဌိတာပိ သံဟတာဝ။ တေနာဟ “သံဃာတဘာဝ-
မာပန္နော”တိ။ မာယာသာဓွေယျာဒိပါပဓမ္မသမုစ္ဆေဒေန ဥဇ္ဇ။ တတော ဧဝ
ဂေါမုတ္တဝင်္ကာဘာဝေန အဝင်္ကာ။ စန္ဒလေခါဝင်္ကာဘာဝေန အဗ္ဗုဒ္ဓိလာ။
နင်္ဂလကောဋ္ဌိဝင်္ကာဘာဝေန အဇိဗ္ဗာ။ အဝင်္ကာဒိဘာဝေန ဝါ ဥဇ္ဇ။ ပရိ-
သုဒ္ဓဋ္ဌေန အရိယာ။ အပဏ္ဏကဘာဝေန ဉာယတိ ကမတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံဝါ ဉာယတိ
ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ ဧတေနာတိ ဉာယော။ ဝဋ္ဋဒုက္ခနိယျာနာယ အနုန္တဝိကတ္တာ။
အနုရူပတ္တာ သာမိဝိ ဩပါယိကာတိပိ သင်္ခံ သမညံ ဂတာ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊
တာယ သမင်္ဂိတာယ သုပ္ပဋိပန္နာ “သမ္မာပဋိပဇ္ဇန္တိ”တိ ကတ္တာ။ ဝတ္တမာနတ္ထောဟိ
အယံပဋိပန္န-သဒ္ဓေါယထာ “သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော”တိ။
အတိတံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ယထာဝုတ္တမဂ္ဂသမ္မာပဋိပတ္တိ ဝဒတိ။ ဥဘယေန စ သာမည-
နိဒ္ဒေသေန “သုပ္ပဋိပန္နာ စ သုပ္ပဋိပန္နာ စ သုပ္ပဋိပန္နာ”တိ ဧကသေသနယေန
ဝါ ဂဟိတာနံ သမူဟော “သုပ္ပဋိပန္နော”တိ ဝုတ္တောတိ ဒေသေတိ။

ဧဝံ အာဒိပဒတ္တနိဒ္ဒေသဘာဝေန ဣတရပဒါနံ အတ္ထံ ဝတွာ ဣဒါနိ စတုန္တမ္ပိ
ပဒါနံ အဝေါမိဿကံ အတ္ထံ ဒေသေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ-
နုသိဋ္ဌန္တိ သတ္တာရာ ယထာ အနုသိဋ္ဌံ၊ တထာ အနုသာသနီအနုရူပန္တိ အတ္ထော။
အပဏ္ဏကပဋိပဇ္ဇန္တိ အဝိရဇ္ဈနကပဋိပဒံ၊ အနဝဇ္ဇပဋိပတ္တိန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ
သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နတ္တာတိ ဧဝံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။
ပရိမပဒေန သမ္ပန္နေ ဒုတိယပဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ နန စ ဒုတိယပဒေန သမ္ပန္နေပိ
ပဌမံ ပဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ? န တဿ ပဌမံ အပေက္ခိတတ္တာ။ သာ ပန
သာဝကာနံ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဒါတိ ဒဿနတ္ထံ “ယထာနု-
သိဋ္ဌံ ပဋိပန္နတ္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဥဘယဿာပိ ဝါ သုပ္ပဋိပန္နဘာဝသာနေတ္တာ
ဥဘယံ ဝတ္တံ။ တထာ ဟိ ပိ-သဒ္ဓေန ဥဘယံ သမုစ္စိနောတိ။

ကိလေသဇိမှဝသေန အန္တဒ္ဓယဂါဟောတိ၊ သဗ္ဗသော တံ ပဟာယ သမ္မာ-
ပဋိပဒါ ကာယာဒိဝင်္ကပ္ပဟာယိနိ ဥဇ္ဇပ္ပဋိပတ္တိ ဟောတိတိ အာဟ “မဇ္ဈိမာယ
ပဋိပဒါယ။ ပ။ ဥဇ္ဇပ္ပဋိပန္နော”တိ။

ဉာယော နာမ ယုတ္တပ္ပတ္တပဋိပတ္တိ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထံတာယ
အာဒိတ္ထံ စေလံ သီသံ ဝါ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာပိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝါတိ အာဟ
“ဉာယော ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာန”န္တိ။ နိဗ္ဗာယနကိရိယာမုခေန စေတ္ထ နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တန္တိ

ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မဂ္ဂဉာဏာဒီဟိ ဝါ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ သန္တိကရိယတိ စာတိ ဉာယော
နိဗ္ဗာနန္တိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဂုဏသန္တာဝနာယ ပရေဟိ ကယိရမာနံ ပစ္စုပဋ္ဌာနာဒိသာမိစိကမ္ပံ အရ-
ဟန္တိတိ သာမိစိကမ္ပာရဟာ။

၁၅၆။ ယဒိဒန္တိ အန္တောဂဓလိင်္ဂဝစနဘေဒေါ နိပါတောတိ တဿ
ဝစနဘေဒေန အတ္ထမာဟ “ယာ ဣမာနီ”တိ။ ဧဝန္တိ ပကာရတ္ထေ နိပါတော၊
ဣမိနာ ပကာရေနာတိ အတ္ထော။ တေန ဣတရာနိ တိဏိ ယုဂဋ္ဌာနိ
ဒဿိတာနိ ဟောန္တိတိ အာဟ “ဧဝံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ”တိ။
ဧတန္တိ ဧတံ “ပုရိသပုဂ္ဂလာ”တိ ဗဟုဝစနဝသေန ဝတ္ထံ ပဒံ။ ပုရိသာ စ တေ
ပုဂ္ဂလာ စ ပုရိသပုဂ္ဂလာ။ တတ္ထ “ပုရိသာ”တိ ဣမိနာ ပဌမာယ ပကတိယာ
ဂဟဏံ၊ “ပုဂ္ဂလာ”တိ ပန ဒုတိယာယပိ သတ္တသာမညေနာတိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ ကိဒိသာနံ? အာနေတွာ ဟုနိတဗ္ဗာနန္တိ
အဓိကာရတော ပါကဋ္ဌောယမတ္ထော။ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဝါ ပစ္စတ္တဝစနံ “စတုန္တံ
ပစ္စယာနံ”န္တိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ သာမိဝသေန ပရိဏာမေတဗ္ဗံ၊ အညထာ
ယေသံ ကေသဉ္စိ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ “အာဟုန”န္တိ သမညာ သိယာ။ အာဟုနံ
အရဟတိတိ ဝါ အာဟုနေယျော။ သက္ကာဒိနမ္ပိ ဝါ အာဟဝနန္တိ သက္ကာဒိဟိပိ
ဒိယျမာနံ ဒါနံ။ ယတ္ထ ဟုတံ မဟပူလန္တိ ယသ္မိ အာဝဟနီယဂ္ဂိမ္ပိ ဟုတံ
ဒမိအာဒိ အာဟုနေယျဂ္ဂိဂဟပတဂ္ဂိဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိသု ဟုတတော ဥဋ္ဌာရဇလန္တိ
တေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ လမ္ပိ။ ဟုတန္တိ ဒိန္တံ။ နိကာယန္တရေတိ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒိနိ-
ကာယေ။

ဌပေတွာ တေတိ တေ ပိယမနာပေ ဉာတိမိတ္ထေ အပနေတွာ၊ တေသံ
အဒတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧသ ဧသော။ ကေဗုဒ္ဓန္တရေ စ ဒိဿတိတိ ကေသ္မိ
ဗုဒ္ဓန္တရေ ဝိတိဝတ္ထေ ဒိဿတိ။ စ-သဒ္ဓေန ကဒါစိ အသင်္ချေယျပိ ကပ္ပေ
ဝိတိဝတ္ထေတိ ဒဿတိ။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏန္တိ ပဋိပက္ခေဟိ အဝေါမိဿံ၊ ကိရိယာ-
ဝိသေသကဉ္စေတံ။ ပိယမနာပတ္တကရဓမ္မာ နာမ သီလာဒယော၊ တေ
အရိယသံဃေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။ အံယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ဉာတိမိတ္တာ ဝိပ္ပ-
ယုတ္တာ န စိရဿေဝ သမာဂစ္ဆန္တိ၊ အနဝဋ္ဌိတာ စ တေသု ပိယမနာပတာ၊ န
ဝေမရိယသံဃော။ တသ္မာ သံဃောဝ ပါဟုနေယျောတိ။ ပုဗ္ဗကာရန္တိ
အဂ္ဂကိရိယံ။ သဗ္ဗပ္ပကာရေနာတိ အာဒရဂါရဝဗဟုမာနာဒိနာ၊ ‘ဒေယျဓမ္မဿ

သက္ကစ္စကရဏာဒိနာ စ သဗ္ဗေန ပကာရေန။ သွာယံ ပါဟဝနိယ-သဒ္ဓေါ
“ပါဟုနေယျော”တိ ဂုစ္စတိ ပရိယာယဘာဝေန။

ဒက္ခန္တိ တောယ သတ္တာ ယထာဓိပ္ပေတာဟိ သမ္ပတ္တိဟိ ဝေဒန္တိတိ ဒက္ခိဏာ။
တထာဘာဝကရဏေန ဒက္ခိဏံ အရဟတိ။ ယထာ ဥဠာရာတိဝိပုလုဒြိယ-
လာဘေန ဝိသောဓိတံ နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ ဒက္ခိဏာ ဝိပုလဗလတာယာတိ
ဂုတ္တံ “မဟပ္ပလကရဏတာယ ဝိသောဓေတိ”တိ။

ပုညတ္ထိကေဟိ အဗ္ဘလိ ကရဏိယာ ဧတ္ထာတိ အဗ္ဘလိကရဏိယော။

ယဒိပိ ပါဠိယံ “အနုတ္တရ”န္တိ ဂုတ္တံ။ နတ္ထိ ဣတော ဥတ္တရံ ဝိသိဋ္ဌန္တိ ဟိ
အနုတ္တရံ။ သမဗ္ဗိဿ ပန နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော “အသဒိသ”န္တိ အာဟ။ ဒိတ္တံ
ဂုတ္တံ ဗီဇံ မဟပ္ပလဘာဝကရဏေန တာယတိ ရက္ခတိ၊ ခိပန္တိ ဝပန္တိ ဧတ္ထ
ဗီဇာနိတိ ဝါ ခေတ္တံ၊ ကေဒါရာဒိ၊ ခေတ္တံ ဝိယ ခေတ္တံ၊ ပုညာနံ ခေတ္တံ
ပုညဗ္ဗေတ္တံ။ သေသံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဂုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄-သီလာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ အဟော ဝတ သီလာနိ^၁ အဇ္ဈာနိ၊ အဟော ဝတ အန္တိဒ္ဓါနိတိ
ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဟော ဝတာတိ စ သမ္ဘာဝနေ နိပါတော။
တေနာဟ “အဇ္ဈာတာဒိဂုဏဝသေနာ”တိ။ အဇ္ဈာဘာဝါဒိသမ္ပတ္တိဝသေ-
နာတိ အတ္ထော။ ပရဿ သီလာနိ အနုဿရိယမာနာနိ ဝိယမနာပဘာဝါဝ-
ဟနေန ကေဝလံ မေတ္တာယ ပဒဠာနံ ဟောန္တိ။ န ဝိသုံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ အာဟ
“အတ္တနော သီလာနိ အနုဿရိတဗ္ဗာနိ”တိ။ ဧဝါဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ယေသန္တိ သီလာဒိနံ။ ပဋိပါဠိယာ သမာဒါနေ သမာဒါနက္ကမေန၊ ကေဇ္ဈံ
သမာဒါနေ ဥဒ္ဓေသက္ကမေန သီလာနံ အာဒိအန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိယန္တေ
ဆိန္နသာဠကော ဝိယာတိ ဝတ္ထန္တေ၊ ဒသန္တေ ဝါ ဆိန္နဝတ္ထံ ဝိယ။ ဝိသဒိသုဒါ-
ဟရဏံ စေတံ။ ဧဝံ သေသာနိပိ ဥဒါဟရဏာနိ။ ဝိနိဝေဝေသေန ဆိန္နသာဠ-
ကော ဝိနိဝိဇ္ဇသာဠကော။ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏေန ဂါဝိ ဝိယာတိ သမ္ပန္နော။
သဗလရဟိတာနိ ဝါ အသဗလာနိ။ တထာ အကမ္မာသာနိ။ သတ္တဝိဓမ္မေထုန-
သံယောဂေါ ဟေဠာ သီလကထာယံ ဂုတ္တော ဧဝ။ ကောရူပနာဟာဒိဟိတိ
အာဒိ-သဒ္ဓေန မက္ခပဠာသဇ္ဇဿာမတ္ထရိယမာယာသာဠေယျမာနာတိမာနာ-
ဒယော ဂဟိတံ။ တာနိယေဝ အဇ္ဈာဒိဂုဏာနိ သီလာနိ။ သီလဿံ

တဏှာဒါသဗျတော မောစနံ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယဘာဝါပါဒနံ။ တတော ဧဝံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော သေရိ သယံဝသီ ဘုဇိဿော နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဘုဇိဿဘာဝကရဏေန ဘုဇိဿာနီ”တိ။ “ဣမိနာဟံ သီလေန ဒေဝေါ ဝါဘဝေယျံ ဒေဝညတရော ဝါ၊ တတ္ထ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော”တိ၊ “သီလေန သုဒ္ဓိ”တိ စ ဧဝမာဒိနာ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အပရာမဋ္ဌတ္တာ အယံ တေ သီလေသုဒေါသောတိ စတုသု ဝိပတ္တိသု ယာယ ကာယစိ ဝိပတ္တိယာ ဒဿနေန ပရာမဋ္ဌံ အနုဒ္ဓိသေတုံ။ သမာဓိသံဝတ္တနပ္ပယောဇနာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။

၁၅၉။ သိက္ခာယ သင်္ဂါရဝေါတိ သီလဓနံ နိဿာယ ပဋိလဒ္ဓသမာဒါနတ္တာ သာတိသယံ သိက္ခာယ သင်္ဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော ဟောတိ။ သဘာဂရတ္တိတိ သမ္ပန္နသီလေဟိ သဘာဂရတ္တိကော၊ တာယ ဧဝံ ဝါ သိက္ခာယ သဘာဂရတ္တိ။ ယော ဟိ သိက္ခာဂါရဝရဟိတော၊ သော တာယ ဝိသဘာဂရတ္တိ နာမ ဟောတိ ဝိလောမနတော။ ယထာ ပရေဟိ သဒ္ဓိ အတ္တနော ဆိဒ္ဓံ န ဟောတိ။ ဧဝံ ဓမ္မာဓိသေဟိ ပဋိသန္တရဏံ ပဋိသန္တာရော။ သိက္ခာယ သင်္ဂါရဝတ္တာ ဧဝံ တတ္ထ အပ္ပမတ္တော ဟောတိ။ အတ္တာနုဝါဒဘယံ ပရာနုဝါဒဘယံ ဒဏှာဘယံ ဒုဂ္ဂတိဘယန္တိ ဧဝမာဒိနိ ဘယာနိ ဣမဿ ဒူရသမုဿာရိတာနီတိ အာဟ “အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယစရဟိတော”တိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

၅-စာဂါနုဿတိကထာဝတ္ထနာ

၁၆၀။ ပကတိယာတိ သဘာဝေန။ စာဂါနိမုတ္တေနာတိ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေယုတ္တပ္ပယုတ္တေန တန္တိန္တေန တပ္ပေါဏေန။ နိစ္စံ သဒါပဝတ္တာ ဒါနသံဝိဘာဂါယဿ သော နိစ္စပဝတ္တဒါနသံဝိဘာဂေါ၊ တေန။ ဣဓာပိ “ပကတိယာ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ယံ ပရဿ ပဋိယတ္တံ ဒိယုတိ၊ တံ ဒါနံ။ ယံ အတ္တနာပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော သံဝိဘဇတိ၊ သော သံဝိဘာဂေါ။ ဣတော ဒါနိ ပဘုတိတိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဒါနိ အဇ္ဇတဂ္ဂေ အဇ္ဇဒိဝသံ အာဒိ ကတွာ။ အဒတွာ န ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ ဒါနသမာဒါနံ ကတွာ။ တံဒိဝသန္တိ တသ္မိ ဘာဝနာရမ္ဘဒိဝသေ။ တတ္ထ နိမိတ္တံ ဂဏှိတွာတိ တသ္မိ ဒါနေ ပရိစ္စာဂစေတနာယ ပဝတ္တိအာကာရဿ သလ္လက္ခဏဝသေန နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေနာတိ ဝိဂတာနိ မလမစ္ဆေရာနိ ဧတသ္မာတိ ဝိဂတမလမစ္ဆေရော၊ စာဂေါ၊ တဿ ဘာဝေါ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဂုဏာနံ၊ သမ္ပတ္တိနံ၊ အာနိသံသာနံ ဝါ ဝသေန။

သတံ ဓမ္မံ အနုက္ကမန္တိ သာဇူနံ ဗောဓိသတ္တာနံ ဓမ္မံ ပဝေဏိံ အနု အနု ကမန္တော ဩက္ကမန္တော၊ အဝေါက္ကမန္တောဝါ။ ယေ ဣမေ ခါယကဿ လာဘာ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလပဋိဘာနာဒယော၊ ပိယဘာဝါဒယော စ ဘဂဝတာ သံဝဏ္ဏိတာ ပကိတ္တိတာ။ မနုဿတ္တံ ဝါတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဝုတ္တရိကပ္ပတ္တော၊ တေန ဣန္ဒြိယပါဠဝဘာဝကမ္မဿကတာဉာဏာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

မစ္ဆေရမလေနာတိ မစ္ဆေရသင်္ခါတေန မလေန။ အထ ဝါ မစ္ဆေရဉ္စ မလဉ္စ မစ္ဆေရမလံ၊ တေန မစ္ဆေရေန စေဝ လောဘာဒိမလေန စာတံ အတ္တော။ ပဇာယနဝသေနာတိ ယထာသကံ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တနဝသေန။ ကဏ္ဍဓမ္မာနန္တိ လောဘာဒိကေန္တကာဠကာနံပါပဓမ္မာနံ။ ဝိဂတတ္တာတိ ပဟိနတ္တာ။ ဝိဂတမလ-မစ္ဆေရေန စေတသာတိ ဣတ္ထန္တုတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ သောတာပန္နဿ သတောတိ ဂေဟံ အာဝသန္တဿ သောတာပန္နဿ သမာနဿ။ နိဿယ-ဝိဟာရန္တိ နိဿယ ဝိဟရိတဗ္ဗဝိဟာရံ၊ ဒေဝသိကံ ဝဋ္ဋနကကမ္မဋ္ဌာနန္တိ အတ္တော။ အဘိဘဝိတ္တာတိ အဂါရံ အာဝသန္တာနံ အညေသံ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂါဒိ-ဥပတ္တိလေသေ အဘိဘုယျ။

ယော ကိဉ္စိ ဒေန္တောပိ သာပေက္ခောဝ ဒေတိ၊ သော မုတ္တစာဂေါ န ဟောတိ၊ အယံ ပန န ဝေန္တိ “မုတ္တစာဂေါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါတိ နိရပေက္ခပရိစ္စာဂေါတိ အတ္တော။ ယထာ ပါဏာတိပါတဗဟုလော ပုဂ္ဂလော “လောဟိတပါဏိ”တိ ဝုတ္တိ၊ ဧဝံ ဒါနဗဟုလော ပုဂ္ဂလော “ပယတပါဏိ”တိ ဝုတ္တောတိ ဒဿေန္တော “ဒါတုံ သဒါ ဓောတဟတ္ထောယေဝါ”တိ အာဟ။ တတ္ထသဒါတိ နိစ္စံ၊ အဘိဏ္ဍန္တိ အတ္တော။ ပရိစ္စာဂေါတိ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေါတိ အဓိကာရတော ဝိညာယတိ။ ယံ ယံ ဒေယျဓမ္မံ ပရေ ယာစနကာ။ ယာစနေ ယောဂေါ ယာစနယောဂေါ၊ ပရေဟိ ယာစိတုံ ယုတ္တောတိ အတ္တော။ ယာစေန ယုတ္တောတိ ဒါနေန ယုတ္တော သဒါ ပရိစ္စဇနတော။ ဥဘယေတိ ယထာဝုတ္တေ ဒါနေ၊ သံဝိဘာဂေ စ ရတော အဘိရတော။

၁၆၁။ ယထာ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ ပုဂ္ဂလဿ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏဝသေန အတ္တနော သီလဿ အနုဿရန္တဿ သီလာနုဿတိဘာဝနာ ဣဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓဥဋ္ဌာရပရိစ္စာဂဿ ပုဂ္ဂလဿ အနုပတ္တိလိဋ္ဌမေဝ အတ္တနော ပရိစ္စာဂံ အနုဿရန္တဿ ဘာဝနာ ဣဇ္ဈတိတိ ဒဿေတုံ “ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိ-ဂုဏဝသေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝုတ္တုတ္ထမေဝ။

ဘိယျောသောတိ ဥပရိပိ။ မတ္တာယ ပမာဏဿ မဟတိယာ မတ္တာယ၊
ဝိပုလေန ပမာဏေနာတိ အတ္ထော။ စာဂါဓိမုတ္တောတိ ပရိစ္စာဂေ အဓိမုတ္တော
နိန္ဒပေါဏပတ္တာရော။ တတော ဧဝံ အလောဘဇ္ဈာသယော ကတ္တမိပိ အနဘိ-
သင်္ဂိတ္တော။ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု မေတ္တာယနဝသေန ပရိစ္စာဂေါ ဟောတိတိ
မေတ္တာယ မေတ္တာဘာဝနာယ အနုလောမကာရိ အနုရူပပဋိပတ္တိ။ ဝိသ-
ရဒေါတိ ဝိသဒေါ အတ္တနောဝ ဂုဏေန ကတ္တမိပိ အမင်္ဂုဘူတော အဘိဘုယျ
ဝိဟာရိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ အရိယမဂ္ဂဝသေနာတိ အရိယမဂ္ဂဿ အဓိဂမဝသေန။ သမုဒါ-
ဂတေဟိတိ သမ္ပဒေဝ တဒုပ္ပတ္တိတော ဥဒ္ဓိ အာဂတေဟိ။ ယာဒိသာ
ဟိ အရိယာနံ သန္တာနေ လောကီယာပိ သဒ္ဓါဒယော၊ န တာဒိသာ ကဒါ-
မိပိ ပေါထုဇ္ဇနိကာ သဒ္ဓါဒယော။ ဒိဗ္ဗန္တိတိ ဒေဝါ။ စတ္တာရော မဟာရာဇာ-
နော ဧတေသန္တိ စတုမဟာရာဇာ၊ တေ ဧဝံ စာတုမဟာရာဇိကာ။
တေတ္ထိံသ သဟပုညကရိနော တတ္ထူပပန္နာတိ တံသဟစရိတံ ဌာနံ
တာဝတိံသံ၊ တန္တိဝါသိနောပိ ဒေဝါ တံသဟစရဏတော ဧဝံ တာဝတိံသ။
ဒုက္ခတော ယာတာ အပယာတာတိ ယာမာ။ တုဿာယ ဝီတိယာ ဣတာ
ဥပဂတာတိ တုသိတာ။ ဘောဂါနံ နိဗ္ဗာနေ ရတိ ဧတေသန္တိ နိဗ္ဗာနရတိနော။
ပရနိဗ္ဗိတေသု ဘောဂေသု ဝသံ ဝတ္ထေန္တိတိ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္ထိနော။
ဗြဟ္မာနံ ကာယော သမူဟော ဗြဟ္မကာယော၊ တပ္ပရိယာပန္နတာယ
တတ္ထ ဘဝါတိ ဗြဟ္မကာယိကာ။ တတုတ္တရိတိ တတော ဗြဟ္မကာယိကေဟိ
ဥတ္တရိ၊ ဥပရိ ပရိတ္တာဘာဒိကေ သန္တာယ ဝဒတိ။ ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ
ဌပေတွာဘိ “ယထာရူပါယ မဂ္ဂေနာဂတာယ သဒ္ဓါယ သမန္တာဂတာ၊
သီလေန သုတေန စာဂေန ပညာယ သမန္တာဂတာ ဣတော စုတာ တတ္ထ
ဥပပန္နာ တာ ဒေဝတာ၊ မယုဗ္ဗိ တထာရူပါ သဒ္ဓါ သီလံ သုတံ စာဂေါ ပညာ
စ သံဝိဇ္ဇတိ”တိ ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ သက္ခိံ ဩတာရေန္နေန
ဝိယ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ။

ယဒိ ဧဝံ သုတ္တေ ဥဘယဂုဏာနုဿရဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ကထန္တိ အနုယောဂံ
မနသိ ကတွာ အာဟ “သုတ္တေ ပနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တန္တိ “အတ္တ-
နော စ၊ တာသဉ္စ ဒေဝတာန”န္တိ ဥဘယံ သမရုရံ ဝိယ သုတ္တေ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ။

အထ ခေါ် တံ “ဒေဝတာနံ သဗ္ဗန္ဓ သီလဉ္စာ”တိအာဒိဝစနံ။ သက္ကိဋ္ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗန္တိ “ဂုတ္တ”န္တိ ပရတော ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ကိမတ္ထံ ပန သက္ကိဋ္ဌာနေ ဌပနန္တိ အာဟ “ဒေဝတာနံ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဟိ သမာန-
ဂုဏဒိပနတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ။ ကသ္မာ ပန သုတ္တေ ယယာရုတဝသေန အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ ဧဝံ အတ္ထော ဂယုတိတိ အာဟ “အဋ္ဌကထာယဉ္စိ”တိအာဒိ။

၁၆၃။ တံသ္မာတိ ယသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ ဒေဝတာ သက္ကိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော ဂုဏာနုဿရဏံ ဒဠိ ကတွာ ဂုတ္တံ၊ သီလစာဂါနုဿတိသု ဝိယ ဣဓာပိ အတ္တနော ဂုဏာနုဿရဏံ ဈာနပုတ္တိနိမိတ္တံ ယုတ္တံ၊ တသ္မာ။ ပုဗ္ဗ-
ဘာဂေ ဘာဝနာရမ္ဘေ။ အပရဘာဂေတိ ယထာ ဘာဝေန္တဿ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဣဇ္ဈတိ၊ တထာ ဘာဝနာကာလေ။ ယဒိ အတ္တနော ဧဝ ဣဓ ဂုဏာ အနုဿရိ-
တဗ္ဗာ၊ ကထမယံ ဒေဝတာနုဿတိတိ အာဟ “ဒေဝတာနံ ဂုဏသဒိသသဒ္ဓါ-
ဒိဂုဏာနုဿရဏဝသေနာ”တိ။ တေန သဒိသကပ္ပနာယ အယံ ဘာဝနာ
“ဒေဝတာနုဿတိ”တိ ဂုတ္တာ၊ န ဒေဝတာနံ၊ တာသံ ဂုဏာနံ ဝါ အနုဿရ-
ဏေနာတိ ဒေသေတိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ ပဝတ္တံ ဒေဝဘာဂုဏာနုဿရဏံ
ဥပါဒါယ “ဒေဝတာနုဿတိ”တိ ဣမိဿာ သမညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ဟိ
ဝက္ခတိ “ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒေဝတာ အာရမ္ဘ ပဝတ္တမိတ္တဝသေနာ”တိ။ သေသံ
သုဝိညေယျမေဝ။

ပင်္ကဏ္ဍကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ တောသန္တိ တောသံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနံ ဆန္တံ အနုဿတိနံ။
ဝိတ္တာရဒေသနာယန္တိ ဝိတ္တာရဝသေန ပဝတ္တဒေသနာယံ၊ မဟာနာမသုတ္တံ
သန္တာယ ဝဒတိ။ ဘဂဝါတိအာဒိနံ အတ္တန္တိ ဘဂဝါတိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္တံ။
အတ္တဝေဒန္တိ ဝါ ဟေတုဖလံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နံ တုဋ္ဌိမာဟ။ ဓမ္မဝေဒန္တိ ဟေတု
ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နံ တုဋ္ဌိ။ “အာရကတ္တာ အရဟ”န္တိ အနုဿရန္တဿ ဟိ ယံ တံ
ဘဂဝတော ကိလေသေဟိ အာရကတ္တံ၊ သော ဟေတု။ ဤပကော စေတ္တ
ဟေတု အဓိပ္ပေတော၊ န ကာရကော၊ သမ္မာပကော ဝါ။ ယော’နေန ဤယ-
မာနေ အရဟတ္တတ္ထော၊ တံ ဖလံ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ ဟေတု-
ဖလဝိဘာဂေါဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓမ္မာနုဿတိအာဒိသုပိ “အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာန-
ကလျာဏတ္တာ”တိအာဒိနာ၊ “ယသ္မာ ပန သာ သမ္မာပဋိပဒါ”တိအာဒိနာ စ
တတ္ထ တတ္ထ ဟေတုအပဒေသော ကတောယေဝါတိ။ ဓမ္မပသံဟိတန္တိ ယထာ-
ဂုတ္တဟေတုဟေတုဖလသင်္ခါတဂုဏပသံဟိတံ။ ဂုဏေတိ အတ္တနော ဂုဏေ။

၁၆၅။ အရိယသဘာဝကန့်ညောဝုဇ္ဈန္တိတိ အရိယသဘာဝကန့် ဣဇ္ဈန္တိယေ-
ဝါတိ ဥတ္တရပဒါဝဓာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အဝဓာရဏဉ္စ တေသံ သုခသိပ္ပိဒဿနတ္ထံ။
တေနာဟ “တေသံ ဟိ”တိအာဒိ။ န ပုထုဇ္ဇနာနံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဣဇ္ဈန္တိတိ။
တဏှာ ဟိ ဝက္ခတိ “ဧဝံ သန္တေပီ”တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ ကဿာ မဟာနာမ-
သုတ္တာဒီသု^၁ ဗဟူသု သုတ္တေသု အရိယသဘာဝကဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ? တေသံ
ဗဟုလဝိဟာရတာယာတိ အာစရိယာ။

နိက္ခန္တန္တိ နိဂ္ဂတံ နိဿဉ္စ။ ဗုတ္တန္တိ ဝိဿဉ္စ။ ဝုဒ္ဓိတန္တိ အပေတံ။ သဗ္ဗမေတံ
ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဂေဓမ္မာတိ ပလိဗောဓေတော^၂။ ဣဒဗ္ဗိတိ
ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန လဉ္စံ ဥပစာရဇ္ဈာနမာဟ။ အာရမ္မဏံ ကရိတွာတိ
ပစ္စယံ ကတွာ၊ ပါဒကံ ကတွာတိ အတ္တော။ ဝိသုဇ္ဈန္တိတိ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ^၃
ပါပုဏန္တိ။

သဗ္ဗာဓေတိ တဏှာသံကိလေသာဒိနာ သမ္ပိဋ္ဌေ သံကဋေ ဃရာဝါသေ။
ဩကာသာဓိဂမော လောကုတ္တရဓမ္မဿ အဓိဂမာယ အဓိဂန္တဗ္ဗဩကာသော။
အနုဿတိယော ဧဝံ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ။ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာတိ ဝိသုဇ္ဈနသဘာဝါ၊
ဝိသုဇ္ဈိတုံ ဝါ ဘဗ္ဗာ။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိဓမ္မတာယာတိ ပရမတ္ထဝိသုပ္ပယာ နိဗ္ဗာ-
နဿ ဘဗ္ဗဘာဝေန။ ဥပက္ကမေနာတိ ပယောဂေန။ ပရိယောဒပနာဘိ
ဝိသောဓနာ။

၁၆၆။ ဧဝံ သန္တေပီတိ ဧဝံ မဟာနာမသုတ္တာဒီသု^၁ အနေကေသု
သုတ္တေသု အရိယသဘာဝကဿေဝ ဝသေန ဆသု အနုဿတိသု ဒေသိတာသုပိ။
ယဿာနုဘာဝေနာတိ ယဿ စိတ္တပ္ပသာဒဿ ဗလေန။ ဝီတိ^၂ ပဋိ-
လဘိတွာတိ အနုဿဝဝသေန^၃ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝီတိ^၂ ဥပ္ပါဒေတွာ။

ဆအနုဿတိနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သတ္တမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

မရဏဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၇။ ဣတောတိ ဒေဝတာနုဿတိယာ။ သာ ဟိ ဆသု အနုဿတိသု သဗ္ဗပစ္စာ နိဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ အာသန္တာ၊ ပဇ္ဇကွာ ဖ။ အနန္တရာယာတိ တဒနန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ။ မရဏဿ သတိ မရဏဿတိတိ မရဏံ တာဝ ဒဿေတုံ “တတ္ထ မရဏ” နှိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာမဉ္ဇေတ္ထ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ “ဧရာမရဏံ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတ” နှိ ဝစနတော စုတိ ခန္ဓာနံ ဝိနာသော မရဏန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဝိသေသတော ပန တံ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ဝိနာသဘာဝေန ကမ္မဋ္ဌာနိကာနံ ပစ္စုပ္ပတိဋ္ဌတိတိ “ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒေါ” တိ ဝုတ္တံ။ တေနောဂါဟ နိဒ္ဒေသေ “ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿပစ္ဆေဒေါ” တိ ၂။ တတ္ထ ဧကဘဝ- ပရိယာပန္နဿာတိ ဧကေန ဘဝေန ပရိစ္ဆိန္နဿ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒေါတိ ဇိဝိတိန္ဒြိယပ္ပဗန္ဓဿ ဝိစ္ဆေဒေါ အာယုက္ခယာဒိဝသေန အန္တရဓာနံ။ သမုစ္ဆေ- ဒမရဏန္တိ အရဟတော သန္တာနဿ သဗ္ဗသော ဥစ္ဆေဒဘူတံ မရဏံ။ သင်္ခါရာနံ ခဏဘင်္ဂသင်္ခါတန္တိ သင်္ခတဓမ္မာနံ ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္နဿ ပဝတ္တိ- ခဏဿ ဘင်္ဂေါ နိရောဓောတိ သင်္ခံ ဂတံ။ ခဏိကမရဏန္တိ ယထာဝုတ္တခဏ- ဝန္တံ တသ္မိယေဝ ခဏေ လဗ္ဗမာနံ မရဏံ။ ယံ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓံ ဥပါဒါယ ရုက္ခာဒိ- သမညာ၊ တသ္မိ အနုပစ္စိန္နေပိ အလ္လတာဒိဝိဂမနံ နိဿာယ မတဝေါဟာရော သမ္မုတိမရဏံ။ န တံ ဣဝ အဓိပ္ပေတန္တိ တံ သမုစ္ဆေဒခဏိကသမ္မုတိမရဏံ ဣဝ မရဏာနုဿတိယံ နာမိပ္ပေတံ အဗာဟုလ္လတော၊ အနုပဋ္ဌဟနတော၊ အသံဝေဂဝတ္ထုတော စာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဓိပ္ပေတံ သတိယာ အာရမ္မဏဘာဝေန။ အာယုအာဒိနံ ခယကာလေ မရဏံ ကာလမရဏံ။ တေသံ အပရိက္ခိဏကာလေ မရဏံ အကာလမရဏံ။ “ကာလမရဏံ ပုညက္ခယေနာ” တိ ဣဒံ ယထာဓိကာရံ သမ္မုတ္တိဘဝဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဝိပတ္တိဘဝဝသေန ပန “ပါပက္ခယေနာ” တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

အာယုသန္တာနဇနကပစ္စယသမ္မုတ္တိယာတိ အာယုပ္ပဗန္ဓဿ ပဝတ္တာပန- ကာနံ အာဟာရာဒိပဇ္ဇယာနံ သမ္မုတ္တိယံ။ ဝိပတ္တိဝိပါကတ္တာတိ အတ္တနော ဖလာနရူပံ ဒါတဗ္ဗဝိပါကဿ ဒိန္နတ္တာ။ ဂတိကာလာဟာရာဒိသမ္မုတ္တိယာ

၁-အဘိ ၃-၁၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၂-၁၄၄၊ ဒိ ၂-၂၄၄၊ မ ၁-၆၁၊ ဂ ၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

အဘာဝေနာတိ ဒေဝါနံ ဝိယ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ၊ ပဌမကပ္ပိယာနံ ဝိယ ကာလ-
သမ္ပတ္တိယာ၊ ဥတ္တရကုရုကာဒိနံ ဝိယ အာဟာရသမ္ပတ္တိယာ စ အဘာဝေန။
အာဒိ-သဒ္ဓေန ဥတုသုက္ကသောဏိတာဒိ° ပရိဂ္ဂယုတိ။ အဇ္ဇတနကာလပုရိသာနံ
ဝိယာတိ ဝိယ-သဒ္ဓေါ အဋ္ဌာနေ ပဋ္ဌပိတော°၊ အဇ္ဇတနကာလပုရိသာနံ
ဝဿသတမတ္တပရိမာဏဿ ဝိယ အာယုနော ခယဝသေနာတိ ယောဇနာ။
ဧဝံ ဟိ အနာဂတေပိ ပရမာယုနော သင်္ဂဟော ကတော ဟောတိ၊ အတိတေ
ပန ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဝိယ ကာလာဟာရာဒိသမ္ပတ္တိယာ ဘာဝေန အနေက-
ဝဿသဟဿ၊ ပရိမာဏောပိ အာယု အဟောသိ။ အယဉ္စ ဝိဘာဂေါ
ဝတ္တမာနဿ အန္တရကပ္ပဿ ဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကလာပုရုဇာဒိနန္တိ
အာဒိ-သဒ္ဓေန နန္ဒယက္ခနန္ဒမာဏဝကာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တံ သဗ္ဗမ္ပိတိ
ယံ “ကာလမရဏံ အကာလမရဏံ၊ တတ္ထာပိ ပုညက္ခယမရဏံ အာယုက္ခယ-
မရဏံ ဥဘယက္ခယမရဏံ ဥပက္ခမမရဏ”န္တိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒံ မရဏံ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ။

၁၆၈။ ယောနိသောတိ ဥပါယေန။ မနသိကာရောတိ မရဏာရမ္မဏော
မနသိကာရော။ ယေန ပန ဥပါယေန မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ တံ
ဗျတိရေကမုခေန ဒဿေတုံ “အယောနိသော ပဝတ္တယတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ အယောနိသော ပဝတ္တယတောတိ အနုပါယေန သတိ°၊ သံဝေဂံ၊ ဉာဏဉ္စ
အနုပဋ္ဌပေတွာ မရဏံ အနုဿရတော။ တဒေတံ သဗ္ဗမ္ပိတိ သောကပါမောဇ္ဇာနံ
ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ သံဝေဂဿ အနုပ္ပဇ္ဇနံ၊ သန္တာသဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဉ္စ ယထာက္ကမံ သတိ-
သံဝေဂဉာဏဝိဟရတော ဟောတိ။ ယော ဟိ “မရဏံ နာမေတံ ဇာတဿ
ဧကန္တိက”န္တိ ပဏှိတာနံ ဝစနံ သရတိ၊ တတ္ထ သံဝေဂဇာတော ဟောတိ
သမ္ပဇာနော စ၊ တဿ ဗုဒ္ဓဇနမရဏာဒိနိမိတ္တံ သောကာဒယော အနောကာ-
သာဝ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ အယောနိသော မနသိကာရံ ပဝတ္တယတော ဧတေ
ဒေါသာ၊ တသ္မာ။ တတ္ထ တတ္ထာတိ အရညသုသာနာဒိသု။ ဟတမတသတ္တေတိ
စောရာဒိဟိ ဟတေ၊ သရသေန မတေ စ သတ္တေ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ သမ္ပတ္တိ ယေသံ
တေ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိ၊ တေသံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ။ ယောဇေတွာတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ။
ဧကမ္မဿာတိ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ဉာဏုတ္တရဿ။

၁၆၉။ ဝကေပစ္စုပ္ပန်တောတိ ဃာတကဿ ဝိယ ပတိ ပတိ ဥပဋ္ဌာန-
တော အာသန္နဘာဝတော။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတောတိ အာရောဂျာဒိသမ္ပတ္တိနံ ဝိယ
ဇီဝိတသမ္ပတ္တိယာ ဝိပဇ္ဇနတော။ ဥပသံဟရဏတောတိ ပရေသံ မရဏံ ဒဿေတွာ

အတ္တနော မရဏဿ ဥပနယနတော။ ကာယဗဟုသာဓာရဏတောတိ သရီရဿ ဗဟုနံ သာဓာရဏဘာဝတော။ အာယုဒုဗ္ဗလတောတိ ဇီဝိတဿ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော။ အနိမိတ္တတောတိ မရဏဿ ဝဝတ္ထိတနိမိတ္တာဘာဝတော။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတိ ကာလဿ ပရိစ္ဆန္တဘာဝတော။ ခဏပရိတ္တတောတိ ဇီဝိတက္ခဏဿ ဣတ္တရဘာဝတော။

ဝကေပဒုပဋ္ဌာနတောတိ ဣတ္ထ ဝိယ-သဒ္ဓေါ လုတ္တနိဋ္ဌိဋ္ဌောတိ ဒဿေန္တော “ဝကေဿ ဝိယ ပစ္စုပဋ္ဌာနတော”တိ ဝတ္တာ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရန္တော “ယထာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တဣ စာရယမာနောတိ အာဂုရေန္တော ပဟရဏာကာရံ ကရေန္တော။ ပစ္စုပဋ္ဌိတောဝ ဥပဂန္တာ ဌိတော သမီပေ ဧဝ။ ဇရာမရဏံ ဂဟေတွာဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ “ယထာ ဟိ အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ် ဥဂစ္ဆန္တံ ပံသုဝိရဟိတံ န ဟောတိ၊ ဧဝံ သတ္တာ နိဗ္ဗတ္တန္တာ ဇရာမရဏဝိရဟိတာ န ဟောန္တိ”တိ ဣတ္ထကေန ဥပမာ။ အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ် ကဒါစိ ကတ္တစိပံသုဝိရဟိတမ္ဘိဘဝေယျ၊ သတ္တာ ပန ကထဋ္ဌိပိ ဇရာမရဏဝိရဟိတာ န ဟောန္တိတိ ခဏိကမရဏံ တာဝ ဥပမာဘာဝေန ဒဿေတွာ ဣဓာမိပ္ပေတံ မရဏံ ဒဿေတုံ “တထာ ဟိ”တိအာဒိ ဂုတ္တံ။ အထ ဝါ ယဒိမေ သတ္တာ ဇရာမရဏံ ဂဟေတွာဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ နိဗ္ဗတ္တိ-သမနန္တရမေဝ မရိတဗ္ဗန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “တထာ ဟိ”တိအာဒိ။ အဝဿံ မရဏတောတိ အဝဿံ မရိတဗ္ဗတော၊ ဧကန္တေန မရဏသဟ္တာဝတော ဝါ။ ပဗ္ဗတေယျာဘိပဗ္ဗဘတော အာဂတာ။ ဟာရဟာရိနိတိ ပဝါဟေ ပတိတဿ တိဏပဏ္ဍာဒိကဿ အတိဝိယ ဟရဏသီလာ။ သန္တတေဝါတိ သဝတိ ဧဝ။ ဝတ္တတေဝါတိ ပဝါဟဝသေန ဝတ္တတိ ဧဝ န တိဋ္ဌတိ။

ယမေကရတ္တိန္တိ ယဿံ ကေရတ္တိယံ၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အစူန္တ-သံယောဂေ ဝါ။ ပဌမန္တိ သဗ္ဗပဌမံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ ဂဗ္ဘေတိ မာတုကုစ္စိယံ။ မာဏဝေါဘိ သတ္တော။ ယေဘုယျေန သတ္တာ ရတ္တိယံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တိတိ ရတ္တိ-ဂ္ဂဟဏံ။ အဗ္ဘုဋ္ဌိတောဝါဘိ ဥဋ္ဌိတအဗ္ဘော ဝိယ၊ အဘိမုခဘာဝေန ဝါ ဥဋ္ဌိတောဝ မရဏဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ သော ယာတိတိ သော မာဏဝေါ ယာတိ၊ ပဌမက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ဂစ္ဆတေဝ။ သ ဂစ္ဆံ န နိဝတ္တတိတိ သော ဧဝံ ဂစ္ဆန္တော ခဏမတ္တမ္ဘိ န နိဝတ္တတိ၊ အညဒတ္တု မရဏံယေဝ ဥပဂစ္ဆတိ။

ကုန္တဒိနန္တိ ပဗ္ဗဘတော ပတိတာနံ ခုဒ္ဒကနဒိနံ။ ပါတော အာပေါရ-သာနုဂတဗန္ဓနာနန္တိ ပုရိမဒိဝသေ ဒိဝါ သူရိယသန္တာပေန အန္တော အနုပ-ဝိသိတွာ ပုန ရတ္တိယံ ဗန္ဓနမူလံ ဥပဂတေန အာပေါရသေန တိန္တသိထိလ-ဗန္ဓနတာယ ပါတော အာပေါရသာနုဂတဗန္ဓနာနံ။

အစွယ်န္တိတိ အတိက္ကမန္တိ။ ဥပရုဇ္ဈတိတိ နိရုဇ္ဈတိ။ ဥဒကမေဝ ဩဒကံ၊ ဥဒကောသံ ဝါ။ ယသ္မာ အစွယ်န္တိ အဟောရတ္တာ၊ တသ္မာ ဇီဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။ ယသ္မာ ဇီဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ အာယု နိယတိ မစ္စာနံ။ ပပတတောတိ ပပတနတော အယံ သာမိကာနံ ရုက္ခေ ဌတော ကမ္မေ ဝိနယုဉ္စိတုကာမာနံ၊ ဟေဋ္ဌာ ပဝိဋ္ဌာနံ ဝါ။ ဥဂ္ဂမနံ ပတိ ဥဂ္ဂမနနိမိတ္တံ။ မာ မံ အဗ္ဗ နိဝါရယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာတိ အဓိပ္ပါယော။

ကောစိ မိတ္တမုခသတ္တု ရန္တဂဝေသီ သဟ ဝတ္တမာနောပိ န ဟနေယျ၊ အယံ ပန ဧကံသေန ဟနတိယေဝါတိ ဒသေတုံ “သဟ ဇာတိယာ အာဂတတော”တိ ဝတ္တာ “ဇီဝိတဟရဏတော စာ”တိ ဝုတ္တံ။

၁၇၀။ န နိ သမ္ပတ္တိံ။ သုခိ ဘိဒိဗ္ဗသဒိသေဟိ ဘောဂေဟိ၊ အာဓိပတေယျေန စ သုခသမင်္ဂီ။ ဒေဟဗန္ဓေနာတိ သရီရေန။ အသောကောတိ အသောကမဟာရာဇာ။ သောကမာဂတောတိ သောစိတဗ္ဗတံ ဂတော။

အာရောဂျံ ယောဗ္ဗနာနံ။ ဗျာဓိဇရာပရိယောသာနတာ ဇီဝိတဿ မရဏပရိယောသာနတာယ ဥဒါဟရဏဝသေန အာနိတာ၊ ပစ္စယဘာဂဝသေန ဝါ။ လောကောယေဝ လောကသန္တိဝါသော ယထာ သတ္တာဝါသာတိ၊ သန္တိဝသိတဗ္ဗတာယ ဝါ သတ္တနိကာယော လောကသန္တိဝါသော။ အနုဂတောတိ အနုဗန္ဓော ပစ္စတ္တိကေန ဝိယ။ အနုသဋ္ဌောတိ အနုပဝိဋ္ဌော ဥပဝိသေန ဝိယ။ အဘိဘူတောတိ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌော မဒ္ဒဟတ္တိဟိ ဝိယ။ အဟ္တာဟတောတိ ပဟဋ္ဌော ဘူတေဟိ ဝိယ။

သေလတိ သိလာမယာ၊ န ပံသုအာဒိမယာ။ ဝိပုလတိ မဟန္တာ အနေကယောဇနာယာမဝိတ္တာရာ။ နဘံ အာဟစ္စာတိ ဝိပုလတ္တာ ဧဝ အာကာသံ အဘိဝိဟစ္စသဗ္ဗဒိသာသု ဖရိတွာ။ အနုပရိယေယျန္တိ အနုဝိစရေယျံ။ နိဗ္ဗေဒိယေန္တောတိ အတ္တနာ အာသာတိတံ ဝုဏ္ဏဝိဇ္ဇန္တံ ကရောန္တာ။ အဓိဝတ္တန္တိတိ အဓိဘဝန္တိ။ ကုလေန ဝါ ရူပေန ဝါ သီလေန ဝါ သုတေန ဝါ သဒ္ဓါဒိဟိ ဝါ သေဋ္ဌောတိ သမ္ဘာဝနာယ ခတ္တိယာဒိသု န ကန္တိ ပရိဝဇ္ဇေတိ။ တေဟိ ဧဝ နိဟိနောတိ အဝမညမာနာယ သုဒ္ဓါဒိသု န ကန္တိ ပရိဝဇ္ဇေတိ။ အညဒတ္တု သဗ္ဗမေဝ အဘိမဒ္ဒတိ နိဗ္ဗုထတိ။ ဒဏ္ဍာဒိဥပါယာ စ တတ္ထ အဝိသယာ ဧဝါတိ ဒသေတုံ “န တတ္ထ ဟတ္ထိနံ ဘူမိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ

မန္တယုဒ္ဓေနာတိ အာထဗ္ဗဏဝေဒဝိဟိတေန မန္တသင်္ဂါမပ္ပယောဂေန။ ဓနေနာတိ ဓနဒါနေန။ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဝုတ္တဝိကပ္ပနတ္ထော။ တေန သာမံ၊ ဘေဒဇ္ဇသင်္ဂဏာတိ။

၁၇၁။ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တနော ဥပသံဟရဏတောတိ ပရေဟိ မတေဟိ သဒ္ဓိံ “တေဝိ နာမ မတာ၊ ကိမင်္ဂံ ပန မာဒိသာ”တိ အတ္တနော မရဏဿ ဥပနယနတော။ ယသမဟတ္တတောတိ ပရိဝါရမဟတ္တတော၊ ဝိဘဝမဟတ္တတော စ။ ပုညမဟတ္တတောတိ မဟာပုညဘာဝတော။ ထာမမဟတ္တတောတိ ဝိရိယ-ဗလမဟတ္တတော။ ယုဒ္ဓိဋ္ဌိလော ဓမ္မပုတ္တော။ ဓာနုရော ယော ဗလဒေဝေန နိဗ္ဗုဒ္ဓံ ကတွာ မာရိတော။

သဟ ဣဒ္ဓိဟိတိ ဝေဒယန္တကမ္ပနနန္ဒောပနန္ဒဒမနာဒိသု ဒိဋ္ဌာနဘာဝါဟိ အတ္တနော ဣဒ္ဓိဟိ သဒ္ဓိံ မစ္စုမုခံ ပဝိဋ္ဌော။

ကလံ နန္ဒန္တိ သောဠသိန္တိ သောဠသန္တံ ပူရဏဘာဂံ န အဠန္တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အာယသ္မတော ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ ပညံ သောဠသဘာဂေ ကတွာ တတော ဧကံ ဘာဂံ သောဠသဓာ ဂဟေတွာ လဒ္ဓိံ ဧကဘာဂသင်္ခါတံ ကလံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဌပေတွာ အညေသံ သတ္တာနံ ပညာ န အဠန္တိတိ။

သဗ္ဗဿာပိ သံကိလေသပက္ခဿ သမုပ္ပါတော ဉာယေန အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ဟောတိတိ အာဟ “ဉာဏဝိရိယမလေနာ”တိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာဝါယာမေသု ဟိ သိဒ္ဓေသု အဋ္ဌင်္ဂိကော အရိယမဂ္ဂေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိတိ။ ဧကကိဘာဝေန ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပါ။ ပရတောသောသေန ဝိနာ သယမေဝ ဘူတာ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပါတိ သယန္တုနော။

ဟတ္ထဂတသုဝဏ္ဏဝလယာနံ အညမညံ သံဃဇ္ဇနံ ဝံသကဠိရဿ ကတ္ထဝိ အသတ္တတာတိ ဝေမာဒိကံ တံ တံ နိမိတ္တံ ကာရဏံ အာဂဗ္ဗ။ ဝိမံသန္တာတိ ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော ဥပပရိက္ခန္တာ။ မဟန္တာနံ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ သေနဋ္ဌေန မဟေသယော။ ဧကစရိယနိဝါသေနာတိ ဧကစရိယနိဝါသမတ္တေန၊ န သီလာဒိနာ။ ခဂ္ဂမိဂသိင်္ဂသမာ ဥပမာ ယေသံ၊ ခဂ္ဂမိဂသိင်္ဂံ ဝါ သမူပမာ ယေသံ တေ ခဂ္ဂသိင်္ဂသမူပမာ။

တမ္ပနခတုဂ်နခတာဒိအသိတိအနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတေဟိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာဒိဟိ ဒုတ္တိံသာယံ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ ဝိစိတြော အတ္တရိယဗျူတော ရူပကာယော ဧတဿာတိ အသိတိ။ ပ။ ရူပကာယော။ သဟ ဝါသနာယ သဗ္ဗေသံ

ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ သဗ္ဗာကာရပရိသုဒ္ဓသီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏရတနေဟိ သမိဒ္ဓေါ ဓမ္မကာယော ဧတဿာတိ သဗ္ဗာကာရ။ပ။ ဓမ္မကာယော။ ဌာန-
သောတိ တံခဏေယေဝ။

ဧဝံ မဟာနုဘာဝဿာတိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ၊ ဓမ္မကာ-
ယသမ္ပတ္တိယာ စ ဝိညာယမာနဝိပုလာပရိယေယုဗုဒ္ဓါနဘာဝဿ။ ဝသံ နာဂတံ
အနုပဂမနဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

မရဏံ သာမညံ ဧတဿာတိ မရဏသာမညော၊ တဿ ဘာဝေါ မရဏ-
သာမညတာ၊ တာယ။

၁၇၂။ ကိမိကုလနန္တိ ကိမိသမူဟာနံ၊ ကိမိဇောတိနံ ဝါ။ ဇီယန္တိဘိ ဇရံ
ပါပုဏန္တိ။

နိက္ခန္တေတိ ဝိတိဝတ္တေ။ ပဋိဟိတာယာတိ ပစ္စာနဂတာယ။ သော
မဿ အန္တရာယောတိ သာ ယထာဝုတ္တာ န ဧကဝလံ ကာလကိရိယာဝ၊
အထ ခေါ မမ အတိဒုလ္လဘံ ခဏံ လဘိတွာ ဌိတဿ^၁ သတ္တုသာသနမနသိ-
ကာရဿ အန္တရာယော အဿ ဘဝေယ။ ဗျာပဇ္ဇေယျာတိ ဝိပတ္တိံ ဂစ္ဆေယျ။
သတ္တကေန ဝိယ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ကန္တနကာ မရဏကာလေ သန္တိဗန္ဓနန္တေဒနက-
ဝါတာ သတ္တကဝါတာ။

၁၇၃။ အဗလန္တိ ဗလဟိနံ။ ဒုဗ္ဗလန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အဘာဝတ္ထော
ဟိ အယံ ဒု-သဒ္ဓေါ “ဒုဿိလော၂ ဒုပ္ပညော”တိအာဒိသု^၃ ဝိယ။ တဒေတံ
အာယု။ အဿာသပဿာသာနံ သမဝုတ္တိတာ အပရာပရံ ပဝေသနိက္ခမောဝ။
ဗဟိ နိက္ခန္တနာသိကဝါတေ အန္တော အပဝိသန္တေ၊ ပဝိဋ္ဌေ ဝါ အနိက္ခ-
မန္တေတိ ဧကဿေဝ ပဝေသနိက္ခမောဝိယ ဝုတ္တံ၊ တံ နာသိကဝါတဘာဝသာ-
မညေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဓိမတ္တတာယ အစ္စာသန္တအဓိဋ္ဌာနာဒိနာ။ တဒဘာဝေါ
ဟိ ဣရိယာပထာနံ သမဝုတ္တိတာ။ အတိသီတေန အဘိဘူတဿ ကာယဿ
ဝိပဇ္ဇနံ မဟိံသရဋ္ဌာဒိသု^၄ ဟိမပါတကာလေန ဒီပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဟိ သတ္တာ
သီတေန ဘိန္နသရိရာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏန္တိ။ အတိဥဏှေန အဘိဘူတဿ
ဝိပဇ္ဇနံ မရုကန္တာရေ ဥဏှာဘိဘူတာယ ပစ္ဆိံ၊ တတ္ထ ဌဝိတံ ဥပရိ သာဠကံ၊
ပုတ္တဉ္စ အက္ကမိတွာ မတာယ ဣတ္ထိယာ ဒီပေတဗ္ဗံ။ မဟာဘူတာနံ သမဝုတ္တိတာ

၁-ဇီဝိတဿ (သျှာ၊ က)

၃-မ ၁-၃၆၆-ပိဋ္ဌေ

၂-အံ ၂-၂၂၁၊ အံ ၃-၃၆၇-ပိဋ္ဌေသု။

၄-မဟိသရဋ္ဌ... (သီ၊ သျှာ)

ပကောပါဘာဝေါ။ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ ပကောပေန သရီရဿ ဝိကာရာပတ္တိ
ပရတော ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနကထာယံ^၁ အာဂမိဿတိ။ ယုတ္တကာလေတိ ဘုဒ္ဓိတုံ
ယုတ္တကာလေ ခုဒ္ဒုဘိဘူတကာလေ။

၁၇၄။ အဝတ္ထာနတောတိ ကာလာဒိဝသေန ဝတ္ထာနာဘာဝတော။
ဝတ္ထာနန္တိ စေတ္တ ပရိစ္ဆေဒေါ အဓိပ္ပေတော၊ န အသက်ရတော ဝတ္ထာနံ၊
နိစ္ဆယော စာတိ အာဟ “ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော”တိ။ န နာယရေတိ န
ဤသန္တိ။

ဣတော ပရန္တိ ဧတ္ထ ပရန္တိ ပရံ အညံ ကာလန္တိ အတ္ထော။ တေန
ဩရကာလဿာပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ပရမာယုတော ဩရကာလံ
ဝေစေတ္ထ “ပရ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တတော ပရံသတ္တာနံ ဇီဝနဿ အဘာဝတော
“ဝတ္ထာနာဘာဝတော”တိ ဝတ္ထု န သက္ကာတိ။ အဗ္ဗုဒ္ဓပေသီတိအာဒိသု
“အဗ္ဗုဒ္ဓကာလေ ပေသိကာလေ”တိအာဒိနာ ကာလ-သဒ္ဓေါ ပစ္စေကံ ယောဇေ-
တဗ္ဗော။ ကာလောဘိ ဣဓ ပုဗ္ဗဏှာဒိဝေလာ အဓိပ္ပေတော။ တေနာဟ
“ပုဗ္ဗဏှေပိ ဟိ”တိအာဒိ။ ဣဓေဝ ဒေဟေန ပတိတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ အနေကပ္ပ-
ကာရတောဘိ နဂရေ ဇာတာနံ ဂါမေ၊ ဂါမေ ဇာတာနံ နဂရေ၊ ဝနေ
ဇာတာနံ ဇနပဒေ၊ ဇနပဒေ ဇာတာနံ ဝနေတိအာဒိနာ အနေကပ္ပကာ-
ရတော။ ဣတော စုတေနာဘိ ဣတော ဂတိတော စုတေန။ ဣဓ ဣဓိဿံ
ဂတိယံ။ ယန္တယုတ္တဂေါဏော ဝိယာဘိ ယထာ ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော
ယန္တံ နာတိဝတ္ထတိ။ ဧဝံ လောကော ဂတိပဉ္စကန္တိ ဧတ္တကေန ဥပမာ။

၁၇၅။ အပ္ပံဝါဘိဗျောတိဝဿသတတော ဥပရိ “ဒသဝါဝဿာနိ၊ ဝိသတိ
ဝါ”တိအာဒိနာ ဒုတိယံဝဿသတံ အပါပုဏန္တော အပ္ပကံဝါဇီဝတိတိ အတ္ထော။
ဂမနိယောဘိ ဂန္ဓဗ္ဗော ဥပပဇ္ဇနဝသေန။ သမ္ပရာယောတိ ပရလောကော။

ဟိဋ္ဌေယျာဘိ ပရိဘဝေယျ န သမ္ဘာဝေယျ။ နန္တိ အာယံ။ သုပေါရိ-
သောဘိ သာဓုပုရိသော ပညဝါ။ စရေယျာဘိ သုစရိတံ စရေယျ။ တေနာဟ
“အာဒိတ္တသိသောဝါ”တိ။

သတ္တဟိ ဥပမာဟိတိ—

သေယျထာပိ မြာဟူဏတိဏဂ္ဂေ ဥဿာဝဓိန္ဒု၊ သူရိယေ ဥဂစ္ဆန္တေ
ဒိပ္ပံယေဝံ ပဋိဝိဂစ္ဆတိ၊ န စိရဋ္ဌိတိကံ ဟောတိ။ ဥဒကေ ဥဒက ပုဗ္ဗုဠိ။

ဥဒကေ ဒဏ္ဍရာဇိ။ နဒီ ပဗ္ဗတေယျာ ဒူရင်္ဂမာ သီဃသောတာ
 ဟာရဟာရိနီ။ ဗလဝါ ပုရိသော ဇိဝ္ဋဂေ ခေလပိဏ္ဍံ သံယုဟိတွာ
 အကသိရေနော ဝမေယျ။ ဒိဝသံ သန္တက္ကေ အယောကဋ္ဌာဟေ
 မံသပေသံ ပက္ခိတ္တာ ဒိပ္ပံယေဝ ပဋိဝိဂစ္ဆတိ၊ န စိရိဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ။
 ဂါဝိ ဝဇ္ဈာ အာဃာတနံ နိယမာနာ ယံ ယဒေဝ ပါဒံ ဥဒ္ဓရတိ၊
 သန္တိကေဝ ဟောတိ ဝဿ၊ သန္တိကေဝ မရဏဿ၊ ဧဝမေဝ ခေါ
 မြာဟူဏ ဂေါဝဇ္ဈ၊ ပမံ ဇိဝိတံ မနုဿာနံ ပဋိတ္တံ လဟုကံ ဗဟုဒုက္ခံ
 ဗဟုပါယာသံ မန္တာယံ ဗောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတုဗ္ဗံ ဗြဟ္မ-
 စရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏ”န္တိ—

ဝေမာဂတာဟိ ဣမာဟိ သတ္တဟိ ဥပမာဟိ အလင်္ကတံ။

ရတ္တိန္ဒြိယန္တိ ကေ ရတ္တိန္ဒြိယံ။ ဘဂဝတော သာသနန္တိ အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓာဝဟံ
 သတ္ထု ဩဝါဒံ။ ဗဟုံ ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ ဗဟုံ ဝတ မယာ အတ္တဟိတံ
 ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ ကတံ ဘဝေယျ။ တဒန္တရန္တိ တံ ခဏံ တတ္တကံ ဝေလံ။ ဧကံ ပိဏ္ဍ-
 ပါတန္တိ ကေ ဒိဝသံ ယာပနပ္ပဟောနကံ ပိဏ္ဍပါတံ။ ဒန္တန္တိ မန္တံ စိရိယ။
 အဝိဿာသိယော အဝိဿာသနိယော။

၁၇၆။ စိတ္တေ ဓရန္တေယေဝ သတ္တာနံ ဇိဝိတဝေါဟာရော၊ စိတ္တဿ စ
 အတိဇ္ဈတ္တရော ခဏော လဟုပရိဝတ္တိဘာဝတော။ ယထာဟ ဘဂဝါ “နာဟံ
 ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ၊ ယထာယိဒံ
 စိတ္တ”န္တိ ၂။ တသ္မာ သတ္တာနံ ဇိဝိတံ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ လဟုသံ ဣတ္ထရန္တိ
 ဒဿေန္တော “ပရမတ္ထတော”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ “ပရမတ္ထတော”တိ ဣမိနာ
 ယာယံ “ယော စိရိ ဇိဝိတံ၊ သော ဝဿသတ”န္တိ အာဒိနာ၊ သတ္တာနံ ဇိဝိတပုဂ္ဂတ္တိ
 ဝုတ္တာ၊ သာ ပဗန္ဓဝိသယတ္တာ ဝေါဟာရဝသေနာတိ တံ ပဋိက္ခိပတိ။ “အတိ-
 ပရိတ္တော”တိ ဣမိနာ—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဒဋ္ဌဓမ္မာ ဓနုဂ္ဂဟာ သုသိက္ခိတာ
 ကတဟတ္တာ ကတူပါသနာ စတုဒ္ဓိသာ ဋ္ဌိတာ အဿု၊ အထ ပုရိသော
 အာဂစ္ဆေယျ ‘အဟံ ဣမေသံ’ပ။ ကတူပါသနာနံ စတုဒ္ဓိသာ ကဏ္ဍေ
 ခိတ္တေ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ ပထဝီယံ ဂဟေတွာ အာဟရိဿာမိ”တိ။

ယထာ စ ဘိက္ခဝေ တဿ ပုရိသဿ ဇဝေါ၊ ယထာ စ စန္ဒိမသုရိ-
ယာနံ ဇဝေါ၊ တတော သီဃတရော။ ယထာ စ ဘိက္ခဝေ တဿ
ပုရိသဿ ဇဝေါ၊ ယထာ စ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဇဝေါ၊ ယထာ စ ယာ
ဒေဝတာ စန္ဒိမသုရိယာနံ ပုရတော ဓာဝန္တိ၊ တာသံ ဒေဝဇာနံ
ဇဝေါ၊ တတော သီဃတရံ အာယုသန္တိရေဒိယန္တိ”တံ—

ဧဝံ ပုတ္တံ ပရိတ္တဗ္ဗိ ပဋိက္ခိတံ။ တတြ ဟိ ဂမနဿာဒါနံ ဒေဝပုတ္တာနံ
ဟေဠုပရိယေန ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ သိရသိ၊ ပါဒေ စ ဗဒ္ဒဒုရဓာရာသန္တိ-
ပါတတောပိ ပရိတ္တကော ရှာဇိဝိတိန္ဒြိယဿ သော ခဏော ပုတ္တော၊
စိတ္တဿ ပန အတိဝံယ ပရိတ္တကရော၊ ယဿ ဥပမာပိ နတ္ထိ။ တေန-
ဝါဟ “ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပမာပိ န သုကရာ၊ ယာဝ လဟုပရိဝတ္တံ
စိတ္တ”န္တိ၂။ ဇိဝိတက္ခဏောဘိ ဇိဝနက္ခဏော။ ဧကစိတ္တပ္ပဝတ္တိမက္ခောယေဝ
ဧကဿ စိတ္တဿ ပဝတ္တိမက္ခေနော သတ္တာနံ ပရမတ္ထတော ဇိဝနက္ခဏဿ
ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ ပကာသေန္တော “ယထာ နာမာ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဝတ္တမာနန္တိ ပဝတ္တန္တံ။ ဧကစိတ္တက္ခဏီကန္တိ ဧကစိတ္တက္ခဏ-
မတ္တဝန္တံ။ တသ္မိ စိတ္တေ နိရုဒ္ဓမက္ခောဘိ ယေန ဝတ္တမာနစိတ္တက္ခဏေန “ဇိဝိတံ”တိ
ပုစ္ဆတိ၊ တသ္မိ စိတ္တေ နိရုဇ္ဈေ ဘဂံ ပတ္တမက္ခော တံသမဂီ သက္ခော နိရုဒ္ဓေါ
မတောတိ ပုစ္ဆတိ။ ပုတ္တမေဝတ္ထံ ပါဠိယာ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာဟာ”တံအာဒိ
ပုတ္တံ။ တေန တီသုပိ ကာလေသု သတ္တာနံ ပရမတ္ထတော ဇိဝနံ နာမ ဇိတ္တက္ခဏ-
ဝသေနေဝါတိ ဒသေတိ။

ဇိဝိတန္တိ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ သုခဒုက္ခဘိ သုခဒုက္ခဝေဒနာ။ ဥပေက္ခာပိ ဟိ သုခ-
ဒုက္ခာသု ဧဝ အန္တောဂဓာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဘာဝတော။ အတ္တဘာဝေါတိ ဇိဝိတ-
ဝေဒနာဝိညာဏာနံ ဌပေတွာ အဝသိဋ္ဌဓမ္မာ ပုတ္တာ။ ဧကဝလာတိ အတ္တနာ၊
နိစ္စဘာဝေန ဝါ အဝေါမိဿာ။ ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာတိ ဧကေကေန စိတ္တေန
သဘိတာ။ လဟုသော ဝတ္တတိ ခဏောဘိ ပုတ္တနယေန ဧကစိတ္တက္ခဏီကတာယ
လဟုကော အတိဇုတ္တရော ဇိဝိတာဒိနံ ခဏော ဝတ္တတိ။

ယေ နိရုဒ္ဓေါ မရန္တဿာဘိ စဝန္တဿ သတ္တဿ စုတိတော ဥဒ္ဓံ “နိရုဒ္ဓေါ”တိ
ဝတ္တဗ္ဗာယေ ခန္ဓာ။ တိဋ္ဌမာနဿ ဝါ ဣဓာတိယေဝါ ဣဓ ပဝတ္တိယံ တိဋ္ဌန္တဿ
ဓရန္တဿ ဘဂံပုဏ္ဏိယာ နိရုဒ္ဓါခန္ဓာ။ သဗ္ဗေပိ သဒိသာ တေ သဗ္ဗေပိ ဧကသဒိသာ။
ကထံ? ဂတာ အပ္ပဋိသန္တိကာ ပုန အာဂန္တော ပဋိသန္ဓာနာဘာဝေန ဝိဂတော။

ယထာ ဟိ စုတိခန္ဓာ န နိဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ တတော ပုဗ္ဗေပိ ခန္ဓာ၊ တသ္မာ
 ကေစိတ္တက္ခဏိကံ သတ္တာနံ ဇီဝိတန္တံ အဓိပ္ပာယ်ော။

အနိဗ္ဗတ္တေန န ဇာတောတိ အနုပ္ပန္နေန စိတ္တေန ဇာတော န ဟောတိ
 အဇာတော နာမ ဟောတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဝိတ္တမာနေန စိတ္တေန ဇီဝတိ ဇီဝမာနော
 နာမ ဟောတိ။ စိတ္တဘင်္ဂါ မတော လောကောတိ စုတိစိတ္တဿ ဝိယ
 သဗ္ဗဿပိ တဿ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂပ္ပတ္တိယာ အယံ လောကော
 ပရမတ္တတော မတော နာမ ဟောတိ နိရုဒ္ဓဿ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ။ ဧဝံ
 သန္တေပိ ပညတ္တိ ပရမတ္တိယာ ယာ တံ တံ ဓရန္တံ စိတ္တံ ဥပါဒါယ “တိဿော
 ဇီဝတိ၊ ဖုဿော ဇီဝတိ”တိ ဝစနပ္ပဝတ္တိယာ ဝိသယဘူတာ သန္တာနပညတ္တိ၊
 သာ ဧတ္ထ ပရမတ္တိယာ ပရမတ္တဘူတာ။ တထာ ဟိ ဝဒန္တိ “နာမဂေါတ္တံ န
 ဇီရတိ”တိ။

၁၇၇။ အညတရညတရေန အာကာရေန။ စိတ္တန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏံ စိတ္တံ။
 အာသေဝနံ လဘတိတံ ဘာဝနာသေဝနံ လဘတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပံ ပဟာယ
 ကေတ္တဝသေန မရဏာရမ္မဏမေဝ ဟောတိတိ။ တေနာဟ “မရဏာရမ္မဏာ
 သတိ သန္တိဋ္ဌတိ”တိ။ သဘာဝဓမ္မာနံ ဘေဒေါ(၂) သဘာဝဓမ္မဂုဏ်ကော ဝေါတိ
 အာဟ “သဘာဝဓမ္မတ္တာ ပန အာရမ္မဏဿာ”တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဇရာမရဏံ
 ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္တံ”န္တံ အာဒိဒိ။ သံဝေဇနီယတ္တာတိ သံဝေဂ-
 ဇနနတော မဟာဘူတေသု မဟာဝိကာရတာ ဝိယ ဂယမာနာ မရဏံ အနုဿ-
 ရိယမာနံ ဥပရူပရိ ဥဗ္ဗေဂမေဝ အာဝဟတိတိ တတ္ထ န ဘာဝနာစိတ္တံ အပ္ပေတုံ
 သက္ကောတိ။ ယဒိ သဘာဝဓမ္မတ္တာ အပ္ပနံ န ပါပုဏာတိ၊ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ၊
 ကေစ္စာနိ အရူပဇ္ဈာနာနိ စ ကထန္တိ အာဟ “လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ ပနာ”တိ-
 အာဒိ။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုတ္တမဝသေနာဘိ ဟေဋ္ဌိမဝိသုဒ္ဓိယာ အာနုဘာဝေန
 အဓိဂတာတိသယာယ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာယ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ
 နိဗ္ဗိန္နနိရုဇ္ဈာနာဒိဝိသယောဂါဓိမုတ္တိအပ္ပနာယ စ ပဋိပက္ခဘူတာနံ ပါပဓမ္မာနံ
 ဝိဂမေတိ ဧဝံဘူတဿ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုတ္တမဿ ဝသေန လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ
 အပ္ပနာပုတ္တမေဝ ဟောတိ။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမနမတ္တံ တတ္ထ ဟောတိဘိ
 အညေသံ သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏကမ္မဋ္ဌာနာနံ ဝိယ စိတ္တဿ သမာဓာနေ ဗျာပါ-
 ရော နတ္ထိ။ ယထာသမာဟိတေန ပန စိတ္တေန အာရမ္မဏသမတိက္ကမနမတ္တမေဝ
 ဘာဝနာယ ကာတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ သဘာဝဓမ္မေပိ အာရုပ္ပဇ္ဈာနံ အပ္ပေတိတိ။

သတိ အပ္ပမတ္တော ဟောတိ သံဝေဂဗဟုလက္ခာ၊ တတော ဝေဿ သဗ္ဗ-
ဘဝေသု အနတ္တိရတိသညာပဋိလာဘော။ ဇိဝိတနိကန္တိံ ဟောတိ မရဏဿ
အဝဿံဘာဝိတာဒဿနတော။ ပါပဂရဟိ ဟောတိ အနိစ္စသညာပဋိလာဘ-
တော၊ တတော ဝေ အသန္တိမိဗဟုလတာ၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ စ။ တဒနု-
သာရေနာတိ အနိစ္စသညာပရိစယာနုသာရေန။ အဘာဝိတမရဏာတိ အဘာ-
ဝိတမရဏာနုဿရဏာ။ အဘယော အသမ္ပုဋ္ဌော ကာလံ ကရောတိ ပဂေဝ
မရဏသညာယ သူပဋိတတ္တာ။

ကာယဂတာသတိကထာဝတ္ထုနာ

၁၇၈။ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဧတ္ထောတိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပဇ္ဇနကာလော၊
တသ္မာ။ အညတြိ တံ ဌပေတွာ၊ အညသ္မိံ ကာလေတိ အတ္ထော။ န ပဝတ္တ-
ပုဗ္ဗန္တိ အပဝတ္တပုဗ္ဗံ။ တတော ဝေ သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံ အဝိသယဘူတံ။
နန စ သုနေတ္တသတ္တာရာဒယော၊ အညေ စ တာပသပရိဗ္ဗာဇော သရီရံ
“အသုဘ”န္တိ ဇာနိသု။ တထာ ဟိ သုမေတောပသေန သရီရံ ဇီရုစ္ဆန္တေန
ဝုတ္တံ—

“ယန္တုနိမံ ပူတိကာယံ၊ နာနာကုဏပပူရိတံ။

ဆဒ္ဓယိတွာန ဂစ္ဆေယျံ၊ အနပေက္ခော အနတ္တိကော”တိ—

အာဒိ။ ကာမံ ဗောဓိသတ္တာ၊ အညေ စ တာပသာဒယော သရီရံ “အသုဘ”န္တိ
ဇာနိန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန ပန န ဇာနိန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အညတြိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါ-
ဒေါ”တိအာဒိ။ သံဝေဂါယ သံဝတ္တတိ ယာထာဝတော ကာယသဘာဝပ္ပဝေ-
ဒနတော။ အတ္ထာယာတိ ဝိဇ္ဇမေဓိကာဒိအတ္ထာယ။ ယောဂက္ခေမာယာတိ
စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမဘာဝါယ။ သတိသမ္ပဇာနာယာတိ သဗ္ဗတ္ထ သတိ-
အဝိပ္ပဝါသာယ စ သတ္တဋ္ဌာနိယသမ္ပဇာနာယ စ။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာ-
ယာတိ ဝိပဿနာဉာဏာဓိဂမာယ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသန္တိကိရိယာယာတိ
တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ စိတ္တဿ အဓိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ စတ္တာရိ သာမညဖလာနီတိ ဧတေသံ
ပစ္စက္ခကရဏာယ။ အမတဿ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂမဟေတုတာယ၊ အမတသဒိသာ-
တပ္ပကသုခသဟိတတာယ စ ကာယဂတာသတိ “အမတ”န္တိဝုတ္တာ။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ
ဈာနသမာပဇ္ဇနေန ဝဋ္ဋေန္တိ။ ပရိဟိနန္တိ ဇိနံ။ ဝိရဒ္ဓန္တိ အနဓိဂမေန ဝိရဋ္ဌိတံ။
အာရဒ္ဓန္တိ သာမိတံ နိပ္ပုဒိတံ။ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ တေသု တေသု
သုတ္တန္တေသု ပသံသိတွာ ယံ တံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ

သမ္ပန္နော။ ကတ္ထ ပန နိဋ္ဌိဋ္ဌန္တိ? ကာယဂတာသတိသုတ္တေ။ တတ္ထ ဟိ “ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိနာ အယံ ဒေသနာ အာဂတာ။ ဝ-တြဿံ သင်္ခေပတ္ထော—ဘိက္ခဝေ ကေန ပကာရေန ကာယဂတာသတိဘာဝနာ ဘာဝိတာ, ကေန စ ပကာရေန ပုနပ္ပုနံ ကတာ အာနာပါနဇ္ဈာနာဒိနံ နိပ္ပတ္တိယာ မဟပ္ပလာ, တေသံ တေသံ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာနံ, အဘိညာသတ္ထိက-ရ-ဏိယာနဉ္စ ဓမ္မာနံ, အရတိရတိသဟနတာဒိနဉ္စ သံသိပ္ပိယာ မဟာနိသံသာ စ ဟောတီတံ? အာနာပါနပဒ္ဒန္တိ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနာဝမိ။ ဒေ နယော သေသေသုပိ။

ဓာတုမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေန ယဒိပိ ဥပစာရသမာဓိ ဣတ္ထတိ၊ သမ္ပသန-ဝါရော ပန တတ္ထ သာတိသယောတိ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗမ္ပိ “ဝိပဿနာ-ဝသေန ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “အယမ္ပိ ခေါကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝိ ဧဝံအန-တိတော”တိ? တတ္ထ တတ္ထ အသုဘာနိစ္စတာဒိဟိ သဒ္ဓိံ ကာယေ အာဒိနဝဿ ဝိဘာဝနဝသေန ဒေသနာယ အာဂတဏှာ “နဝသိဝထိက။ ပ။ ဝုတ္တာနီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိသုတိ ဧတေသု သိဝထိကပဗ္ဗေသု အာဂတဥဒ္ဓါ-မာတကာဒိသု။ အာနာပါနဿတိဝသေနာဘိ အာနာပါနဿတိဘာဝနာ-ဝသေန။ ယော ဥပရိ “ကရိသံ မတ္ထလုဂ်”န္တိ မတ္ထလုဂ်ကောဋ္ဌာသော ဂယတိ၊ တံ ဣဓ ပါဠိယံ? အဋ္ဌိမိဉ္ဇေနော သင်္ဂဏ်ဏှော ဒေသနာ အာဂတာတိ ဒသေသန္တော “မတ္ထလုဂ်” အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန သင်္ဂဟေတွာ”တိ အာဟ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ အနုဿတိနဒ္ဓေသေ။ ကာယံ ဂတာ, ကာယေ ဝါ ဂတာ သတိ ကာယဂတာသတိဘိ သတိသိသေန ဣဒံ ဒုတ္တိံသာကာရကမ္မဋ္ဌာနံ အဓိပ္ပေတန္တိ သောဇနာ။

၁၇၉။ စတုမဟာဘူတိကန္တိ စတုမဟာဘူတသန္တိဿယံ။ ပူတိကာယန္တိ ပူတိဘူတံ ပရမဒုဂန္ဓကာယံ။ ဌာနဂမနာဝတ္ထံ သရိရံ သန္ဓာယ, တဿ ဝါ အဝယဝေသု သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမံ ပါဒတလန္တိ ဝုတ္တံ “ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ”တိ။ တိရိယံ တစပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဧတ္ထ နန ကေသလောမနခါနံ, ဝ-စဿ စ အတစပရိစ္ဆိန္နတာ အတ္ထိတံ? ကိဉ္စာပိ အတ္ထိ၊ တစပရိစ္ဆိန္နဗဟုလတာယ ပန ကာယဿ တစ-ပရိစ္ဆိန္နတာ ဟောတီတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တစော ပရိယန္တော အဿာတိ တစပရိ-ယန္တောတိ ဧတေန ပန ဝစနေန ကာယေကဒေသဘူတော တစော ဂဟိတော ဝေ၊ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ စ ကေသာဒယော တဒနပဝိဋ္ဌမူလာ, တစပရိယန္တာဝ

ဟောန္တိတိ ဒုတ္တိံသာကာရသမူဟော သဗ္ဗောပိ ကာယော တစပရိယန္တော
 ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အတ္တိတိ ဝစနဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ နိပါတပဒံ ဝါ ဧတံ။ တသ္မာ တီသုပိ
 သင်္ခါယု တဒေဝဿ ရူပံ။ တေနာဟ “သံဝိဇ္ဇန္တိ”တိ။ အက္ခရစိန္တကေဟိ သရီရေ
 ကာယ-သဒ္ဓိ ဝဏ္ဏန္တေဟိပိ အသုစိသမုဒါယဘာဝေနော ဣန္ဒြိယဗ္ဗောတိ
 ဒဿေန္တော “အသုစိသဉ္ဇယတော”တိ ဝတွာ ပုန နံ နိရုတ္တိနယေန ဒဿေ တုံ
 “ကုန္တိတန”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာယဘူတတောတိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတတ္ထာ။
 “ပူရံ နာနပ္ပကာရဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ “ကေ ပန တေ ပကာရာ? ယေဟိ
 နာနပ္ပကာရံ အသုစိ ဝုတ္တ”န္တိ တေ ကေသာဒိကေ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ “ကေသာ
 လောမာ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တော အာဟ “ဧတေ ကေသာဒယော
 ဒုတ္တိံသာကာရာ”တိ။ အာကာရာ ပကာရာတိ ဟိ ဧကော အတ္ထောတိ။ ဧဝံ
 သမ္ပန္နောတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ နခါ”တိအာဒိနာ သမ္ပကောဋ္ဌာသေသု
 “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ”တိ ပဒတ္တယေန သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပရိတောဘိ တိရိယံ၊ သမန္တတော ဝါ ပါဒတလကေသမူလေသု စ တဿေ
 လတ္တနတော။ သုစိဘာဝန္တိ သုစိနော သတ္တာဝံ၊ သုစိမေဝ ဝါ။

၁၀၀။ ယေန ဝိမိနာ ဥဂ္ဂဟေ ကုသလော ဟောတိ၊ သော သတ္တဝါဓော
 ဝိမိ “ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တန္တိဗ္ဗတ္တံ ဝါ ဉာဏံ။ မနသိကာရကောသ-
 လ္လေပိ ဒေသေဝ နယော။

သဇ္ဈာယန္တာဝါတိ သဇ္ဈာယံ ကရေန္တော ဝေ။ တေသံ ကိရ စတ္တာရော
 မာသေ သဇ္ဈာယန္တာနံ သဇ္ဈာယမဂ္ဂေနော ကောဋ္ဌာသေ ဥပဓေရေန္တာနံ
 ပဋိပါဠိယာ ဒုတ္တိံသာကာရာ ဝိဘူတတရာ ဟုတွာ ခါယံသု၊ ပဋိက္ကုလသညာ
 သဏ္ဌာသိ၊ တေ တသ္မိ” နိမိတ္တေ ဈာနံ အပ္ပေတွာ ဈာနပါဒကံ ဝိပဿနံ
 ဝဓေတွာ ဒဿနမဂ္ဂံ ပဋိဝိဇ္ဈိသု။ တေန ဝုတ္တံ “သဇ္ဈာယန္တာဝံ သောတာပန္တာ
 အဟေသု”န္တိ။

ပရိန္တိန္ဒိတွာတိ တစပဉ္စကာဒိဝသေနော ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ။ ပထဝီဓာတု-
 ဗဟုလဘာဝတော မတ္တလုဂ်ဿ ကရိသာဝသာနေ တန္တိအာရေပနမာဟ။
 ဧတ္ထ စ မံသံ၊ နှာရု၊ အဒ္ဓိ၊ အဒ္ဓိမိဉ္ဇံ၊ ဝတ္တံ၊ ဝတ္တံ၊ အဒ္ဓိမိဉ္ဇံ၊ အဒ္ဓိ၊ နှာရု၊ မံသံ၊
 တစော၊ ဂန္တော၊ နန္ဒာ၊ နခါ၊ လောမာ၊ ကေသာတိ ဧဝံ ဝက္ကပဉ္စကာဒိသု အနုလောမ-
 သဇ္ဈာယံ ဝတွာ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော ပရိမေဟိ သမ္ပန္နော ဝုတ္တော။ သွာယံ

သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ^၁ ဝိသု တိပဉ္စာဟံ၊ ပုရိမေဟိ ဧကေတော တိပဉ္စာဟန္တိ
ဆပဉ္စာဟံ သဇ္ဈာယော ဝုတ္တော၊ တတ္ထ အာဒိအန္တဒဿနဝသေန ဝုတ္တောတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနုလောမပဋိလောမသဇ္ဈာယေဝိ ဟိ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော
အန္တိမော ဟောတိ၊ သဇ္ဈာယပ္ပကာရန္တရံ ဝါ ဧတဗ္ဗိတိ ဝေဒိတ ဗွံ။

ဟတ္ထသင်္ခလိကာတိ အင်္ဂုလိပန္နိမာဟ။

မနုဿ သဇ္ဈာယောတိ စိတ္တေန စိန္တနမာဟ၊ ယံ မာနသံ “ဇေယျန္တိ
ဝုစ္စတိ၊ သမ္ပဒေဝ အဇ္ဈာယောတိ ဝါ သဇ္ဈာယော၊ စိန္တနန္တိ အတ္တော။ စိရတရံ
သုဠု ပဝတ္တနေန^၂ ပဂုဏဘူတာ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ သမာဝဇ္ဇိတွာ မနသိကဇေယျန္တဿ
အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ ကဠုစိ အသဇ္ဇမာနာ နိရန္တရမေဝ
ဥပဋ္ဌာတိ၊ တဒနုသာရေန တဒတ္တောပိ ဝိဘူတတရော ဟုတွာ ခါယတိတိ
အာဟ “ဝေဿ သဇ္ဈာယော ဟိ။ ပ။ ပဋိဝေဿ ပစ္စယော ဟောတိ” တိ။
လက္ခဏပဋိဝေဿောတိ အသုဘလက္ခဏပဋိဝေဿေ။

ပဋိက္ခုလသဘာဝသလ္လက္ခဏဿ ကဿစိ ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏမုခေန ကောဋ္ဌာ-
သာ ဝဝတ္ထာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကဿစိ သဏ္ဌာနဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ကဿစိ ဒိသာဝိဘာ-
ဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ကဿစိ ပတိဋ္ဌိဝေကာသဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ကဿစိ သဗ္ဗသော
ပရိစ္ဆိန္တဂ္ဂဟဏမုခေနောတိ ဝဏ္ဏာဒိတော သလ္လက္ခဏံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လာဝဟံ
ဝုတ္တန္တိ တံ ဒဿေန္တော “ကေသာဒိနံ ဝဏ္ဏော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော” တိအာဒိ-
မာဟ။

အတ္တနော ဘာဂေါ သဘာဂေါ၊ သဘာဂေန ပရိစ္ဆေဒေါ သဘာဂ-
ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဟေဠုပရိဘိရိယပရိယန္တေဟိ၊ သကောဋ္ဌာသိကကေသန္တရာဒိဟိ
စ ပရိစ္ဆေဒေါတိ အတ္တော။ အဓိဿကတာဝသေနာဘိ ကောဋ္ဌာသန္တရေဟိ
အဝေါဓိဿကတာဝသေန။ အသဘာဂေါ ဟိ ဣဓ “ဝိသဘာဂေါ” တိ
အဓိပ္ပေတော၊ န ဝိရုဋ္ဌသဘာဂေါ။ သွာယမတ္တော ကေသာဒိသဒ္ဓတော ဧဝ
လဗ္ဘတိ။ သဒ္ဓန္တရတ္တာပေါဟဝသေန သဒ္ဓေါ အတ္ထံ ဝဒတိတိ “ကေသာ” တိ
ဝုတ္တေ “အကေသာ န ဟောန္တိ” တိ အယမတ္တော ဝိညာယတိ။ ကေ ပန တေ
အကေသာ? လောမာဒယော၊ န စ ဃဋ္ဌာဒိသု ပသင်္ဂေါပကရဏေနေဝ တေသံ
နိဝတ္တိတတ္တာ။

ပဋိက္ခုလဝသေနော ကထိတံ ဓာတုဝိဘာဂဿ သာမညတောပိ အဂဟိ-
တတ္တာ။ တတ္ထေဝ ဝိသု ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဿ ကထိတတ္တာ စ ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ

ပတ္တသုတ္တံ^၁ ဝိဘင်္ဂပုဂ္ဂလရဏေ ဓာတုဝိဘင်္ဂပါဠိ^၂ စ။ ယဿ ဝဏ္ဏတော ဥပဋ္ဌာတိ ကေသာဒိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ သန္တာယ ဈာနာနိ ကေသာဒိသု ဝဏ္ဏကသိ-
ဏာရမ္မဏာနိ ဝိဘတ္တာနိ။ ဥတွာ အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ယဒတ္ထံ ပုတ္တံ၊ တံ ဒဿေတုံ
“တတ္ထ ဓာတုဝသေနာ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ^၃ ပဋိက္ခုလမနသိ-
ကာရပဗ္ဗေ။ ကာယဂတာသတိသုတ္တေ^၄ ဟိ ပဋိက္ခုလမနသိကာရပဗ္ဗံ ဂဟေတွာ
ဣဓ ကာယဂတာသတိဘာဝနာ နိဗ္ဗုဒ္ဓိယတိ။

၁၀၁။ န ကေန္တရိကာယာ ဟိ ကေန္တရိကာယဝိန မနသိ ကာဝ ဗ္ဗံ၊ ပဂေဝ
ဒန္တရိကာဒိနာတိ အဓိပ္ပါယော။ န ဘာဝနံ သမ္မာဒေတိ၊ လက္ခဏပဋိရေ ဓံ န
ပါပုဏာတိ ကေန္တရိကာယ မနသိ ကရောန္တောတိ သမ္ပန္နော။

ဩက္ခမနဝိဿဇ္ဇနန္တိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗေ မဂ္ဂေ။ ပုစ္ဆိတွာဝ ဂန္တဗ္ဗံ
ဟောတိ ဂဟေတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗဌာနဿ အသလ္လက္ခဏတော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ပရိယောသာနံ ပါပုဏာတိ ဟိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ
မနသိကာရမတ္ထံ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ အဝိဘူတံ ပန ဟောတိ
ပဋိက္ခုလကာရဿ သုဋ္ဌ၊ အသလ္လက္ခဏတော။ တတော ဧဝ န ဝိသေသံ
အာဝဟတိ။

ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ န ဂန္တတိတိ ပဋိပါဠိယာ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေ
မနသိ ကရောတောယေဝ ဝိဘူတာ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေ သာတိသယံ
ပါဠိက္ခုလတော မနသိ ကရောန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ ဂစ္ဆေယျ၊
ဣမဿ ပန အတိဝိယ ဒန္တံ မနသိ ကရောတော ဝိဘူတတော ဥပဋ္ဌာနမေဝ
နတ္ထိ၊ ကုတော ပဋိက္ခုလတာယ သဏ္ဌာနံ။ တေနာဟ “ဝိသေသာဝိဂမဿ
ပစ္စယော န ဟောတိ”တိ။

ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္မဏေတိ “အသုစိ ပဋိက္ခုလ”န္တိ ကေသာဒိသု ပဝတ္ထေ-
တဗ္ဗံ အသုဘာနုပဿနံ ဟိတွာ သုဘာဒိဝသေန ဂယုမာနာ ကေသာဒယောဝိ
ဣဓ “ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္မဏမေဝါ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ရူပါဒယော ဟိ နိလာဒိ-
ဝသေန ပုထုသဘာဝတာယ ပုထုတ္တာရမ္မဏံ နာမ၊ နာနာရမ္မဏန္တိ အတ္ထော။
အသမာဓာနံ စေတသော ဝိရူပေါ ခေပေါတိ ဝိက္ခေပေါ။ သော သတိံ^၅
သုပဋိတံ ကတွာ သက္ကစ္စံ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တေန ပဋိဗောဟိတဗ္ဗော။
ပရိဟာယတိတိ ဟာယတိ။ ပရိဝေသတိတိ ဝိနဿတိ။

ယာ အယံ ကေသာ လောမာတိအာဒိကာ လောကသင်္ကေတာနဂတာ။
 ပဏ္ဏတ္တိံ ဘိ အဋ္ဌ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ပဏ္ဏတ္တိံ။ တံ ကေသာဒိပဏ္ဏတ္တိံ။ အတိက္ကမိတွာတိ
 ပဋိက္ကလဘာဝနာယ အတိက္ကမိတွာ ဥပ္ပါဒေတွာ။ တဿာ ဥပ္ပါဒိတဏှာ တသ္မိံ
 တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ ပဋိက္ကလဘော ဥပဋ္ဌဟန္တေ “ပဋိက္ကလ”န္တိ စိတ္တံ
 ဌပေတဗ္ဗံ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေန္တော “ယထာ ဟိ” တံ အာဒိမာဟ။
 တတြိဒံ ဥပမာသံသန္တနံ— မနုဿာ ဝိယ ယောဂါဝစရော။ ဥဒပါနံ ဝိယ
 ကောဋ္ဌာသာ။ တာလပဏ္ဏာဒိသညာဏံ ဝိယ ကေသာဒိပဏ္ဏတ္တိံ။ တေန
 မနုဿာနံ ဥဒပါနေ နှာနပိဝနာဒိ ဝိယ ယောဂါဝစရဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကေသာ
 လောမာတိ ပဏ္ဏတ္တိဝသေန မနသိကာရော။ အဘိဏ္ဍသဇ္ဇာရေန မနုဿာနံ
 သညာဏေန ဝိနာ ဥဒပါနေ ကိစ္စကရဏံ ဝိယ ယောဂါဝစရဿ မနသိကာရ-
 ဗလေန ပဏ္ဏတ္တိံ အတိက္ကမိတွာ ပဋိက္ကလဘာဝေယေဝ စိတ္တံ ဌပေတွာ
 ဘာဝနာနုယောဂေါ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ။ ပ။ ပါကဋော ဟောတိတိ “ကေသာ
 လောမာ”တိအာဒိနာ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ ကေသာဒိပဏ္ဏတ္တိယာ သဒ္ဓိယေဝ
 ကောဋ္ဌာသာနံ ပဋိက္ကလဘာဝေါ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပါကဋော ဟောတိ။ အထာတိ
 ပစ္စာ ဘာဝနာယ ဝီထိပဋိပန္နကာလေ။ ပဋိက္ကလဘာဝေယေဝ စိတ္တံ ဌပေ-
 တဗ္ဗန္တိ ကောဋ္ဌာသာနံ ပဋိက္ကလဘာဝေယေဝ ဘာဝနာစိတ္တံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ။

အနုပုဗ္ဗေန မုဇ္ဈနံ အနုပုဗ္ဗပုဇ္ဈနံ၊ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ မုဇ္ဈနန္တိ
 အတ္ထော။ ကထံ ပန အနုပဋ္ဌာနံ ဟောတိတိ အာဟ “အာဒိကမ္မိကဿာ”တိ-
 အာဒိ။ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသမေဝ အာဟန္တ တိဋ္ဌတိတိ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 တန္တိအနုသာရေန အာဒိတော ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော ပဝတ္တတိတိ ဂတော
 ပုတ္တံ။ တထာ ဟိဿ မနုဿာ သဇ္ဈာယော ဝိယ မနသိကာရော တေ တေ
 ကောဋ္ဌာသေ အာမဋ္ဌမတ္တေ ကတော ဂစ္ဆတိ၊ န လက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန။
 ယဒါ ပန နေ လက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန သုဋ္ဌ၊ ဥပဓာရေန္တော မနသိ
 ကရောတိ၊ တဒါ ကေစိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကေစိ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တတ္ထ ပဋိပဇ္ဇနဝိမံ
 ဒသေေန္တော “အထဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကမ္မန္တိ မနသိကာရကမ္မံ
 တာဝ ကာတဗ္ဗံ။ ကိဝ စိရန္တိ? ယာဝ ဝိသု ဥပဋိတေသု၊ တေသမ္ပိ ဦန္တံ ကော
 သုဋ္ဌ၊ တရံ ဥပဋ္ဌဟတိ တာဝ။

ဥက္ခါဒါက္ခါဒိဋ္ဌာနေယေဝ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ကေတ္တကတာယ
 ဥက္ခါဒိယာ ကမေန သဗ္ဗတာလေသု ပတိတွာ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဥဋ္ဌဟိတွာ

ပရိယန္တတာလံ၊ အာဒိတာလဉ္စ အာဂန္တာ^၁ တတော တတော တတ္ထ တတ္ထေဝ ကတာယ ဥက္ကဋ္ဌိယာ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ အတ္ထော။

ဒွေ ဘိက္ခာတိ ဒွိသု ဂေဟေသု လဒ္ဓဘိက္ခာ ၂။

အပ္ပနာတောတိ အပ္ပနာကာရတော ဒွတ္တိံသာကာရေ အပ္ပနာ ဟောန္တိ။ ကိံ ပစ္စေကံ ကောဋ္ဌာသေသု ဟောတိ ဥဒါဟု အညထာတိ ဝိစာရဏာယံ အာဟ “အပ္ပနာကောဋ္ဌာသတော”တိ၊ ကောဋ္ဌာသတော ကောဋ္ဌာသတောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ကေသာဒီယူ”တိအာဒိ။

အဓိဓိတ္တန္တိ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ။

အနုယုတ္တေနာဘိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တေန၊ ဘာဝေန္တေနာဘိ အတ္ထော။ ကာလေန- ကာလန္တိ ကာလေ ကာလေ။ သမာဓိနိမိတ္တံ ဥပလက္ခိတသမာဓာနာကာရော သမာဓိ ဝေ။ မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ စိတ္တေ ကာတဗ္ဗံ၊ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ သမာဓိကာရဏံ ဝါ အာရမ္မဏံ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ တံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တဥပေက္ခာနိမိတ္တေသုဝိ ဧသေဝ နယော။ ဌာနံ အတ္ထိတိ ဝစန- သေသော။ တံ ဘာဝနာစိတ္တံ ကောသုဇ္ဇာယ သံဝတ္ထေယျ၊ ဧတဿ သံဝတ္ထ- နဿ ဌာနံ ကာရဏံ အတ္ထိတိ အတ္ထော။ တံ ဝါ မနသိကာရဏစိတ္တံ ကော- သုဇ္ဇာယ သံဝတ္ထေယျ၊ ဧတဿ ဌာနံ ကာရဏံ အတ္ထိတိ အတ္ထော။ မုဒုန္တိ သုဘာဝိတဘာဝေန မုဒုဘူတံ၊ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တန္တိ အတ္ထော။ မုဒုတ္တာ ဝေ ကမ္မဉ္စံ ကမ္မကမ္မံ ကမ္မယောဂံ။ ပဘဿရန္တိ ဥပက္ခိလေသဝိဂမေန ပရိသုဒ္ဓိံ၊ ပရိယောဒါ- တန္တိ အတ္ထော။ န စ ပဘင်္ဂံတိ ကမ္မနိယဘာဝုပဂမနေန န စ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ သုဒ္ဓန္တိ ဝိယ သုဝဏ္ဏံ ဝိနိယောဂကမ္မံ။ တေနာဟ “သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသ- ဝါနံ ခယာယာ”တိ။

ဥက္ကံ ဗန္ဓတိဘိ မူသံ သမ္မာဒေတိ။ အာလိဗ္ဗေတိတိ အာဒိပေတိ ဇာလေတိ။ တဉ္ဇာတိ တံ ပိဋန္တနဝိကတိသင်္ခါတံ အတ္ထံ ပယောဇနံ အဿ သုဝဏ္ဏကာရဿ အနုဘောတိ ပဟောတိ သာဓေတိ။ အဿ ဝါ သုဝဏ္ဏဿ အတ္ထံ သုဝဏ္ဏ- ကာရော အနုဘောတိ ပါပုဏာတိ။

အဘိညာယ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဉာဏေန သန္တိကရဏီယဿ ဣဒ္ဓိဝိပေစ္စနဘဝနာ- ဒိကဿ အဘိညာ သန္တိကရဏီယဿ။ ယဿ ပစ္စက္ခံ အတ္ထိ၊ သော သက္ခိ။ သက္ခိနော ဘဗ္ဗတာ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ သက္ခိဘဝနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သက္ခိ စ

သော ဘဗ္ဗော စာတိ ဝါ သက္ခိဘဗ္ဗော။ အယဉ္ဇိ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိနံ ဘဗ္ဗော၊ တတ္ထ စ သက္ခိဘိ သက္ခိဘဗ္ဗော၊ တဿ ဘာဝေါ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ တံ ပါပုဏာတိ။ သတိ သတိ အာယတနေတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပုဗ္ဗဟေတုအာဒိကေ ကာရဏေ သတိ။

သီတိဘာဝန္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိလေသဒရဏဝူပသမံ ဝါ။ နိဂ္ဂဟာတိတိ ဥဒ္ဓင်္ဂ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စပါတတော ရက္ခဏဝသေန နိဂ္ဂဟာတိ။ ပဂ္ဂဟာတိတံ လိနံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇပါတတော ရက္ခဏဝသေန ပဂ္ဂဟာတိ။ သမ္ပဟံသေတိတိ သမပ္ပဝတ္တံ စိတ္တံ တထာပဝတ္တိယံ ပညာယ တောသေတိ၊ ဥက္ခေဇေတိ ဝါ။ ယဒါ ဝါ နိရဿာဒံ စိတ္တံ ဘာဝနာယ န ပက္ခန္တတိ၊ တဒါ ဇာတိအာဒိနိ သံဝေဂဝတ္ထုနိ^၁ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သမ္ပဟံသေတိ သမုက္ခေဇေတိ။ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ ယဒါ ပန စိတ္တံ အလိနံ အနုဒ္ဓာနံ သမ္ပဒေဝ ဘာဝနာငါထိံ^၂ ဩဝဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တဒါ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု ကမ္ဘိ ဗျာပါရံ အကတွာ သမပ္ပဝတ္ထေသု ယဂေသု၊ သာရထိ ဝိယ အဇ္ဈုပေက္ခတိ ဥပေက္ခကောဝံ ဟောတိ။ ပဏီတာဓိပုတ္တိကောတိ ပဏီတေ ဥတ္တမေ မဂ္ဂဖလေ အဓိမုတ္တော နိန္ဒပေါဏပဟ္တာရော။

သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာတိ ယဘာဝုတ္တံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လသင်္ခါတံ ဝိဓိံ သုဇ္ဈ၊ ဥဂ္ဂဟိတံ ပရိယာပုဏနာဒိနာ သုပရိဂ္ဂဟိတံ ကတွာ။ သုဇ္ဈ၊ ဝဝတ္ထပေတွာတိ မနသိကာရကောသလ္လသင်္ခါတံ ဝိဓိံ သမ္ပဒေဝ သလ္လက္ခဏဝသေန ဥပ-
ဓာရေတွာ။ ဝိသေသန္တိ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဘာဝနာယ ဝိသေသံ။ ပုနဗ္ဗုနံ ပရိဝတ္ထေတွာဘိ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ^၃ ပဂုဏဘာဝံ ပါပေန္တော ဘိယျော ဘိယျော ဝါစာသ၊ မနသာ စ ပရိဝတ္ထေတွာ။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနန္တိ ယထာ ရုက္ခဿ ဒုဗ္ဗိနိဘေဒေါ အရညဿ ဝါ ဂဟနဘူတော ပဒေသော “ဂဏ္ဍိဋ္ဌာန”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိယာ အတ္ထတော ဒုဗ္ဗိနိဘေဒေါ ဂဟနဘူတော စ ပဒေသော “ဂဏ္ဍိဋ္ဌာန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ပရိပုစ္ဆနာဒိလဒ္ဓေန ဉာဏဖရသုနာ ဆိန္တိတွာ။

နိမိတ္တန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနနိမိတ္တံ၊ အသဘာကာရော။ ဒေဝိသေန ပယောဇနေန လုဉ္ဇနဗ္ဗိ အနဝဇ္ဇန္တိ ဒသေတုံ “လုဉ္ဇိတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဆိန္ဒုဋ္ဌာနေတိ မုဏ္ဍိတ-
ဋ္ဌာနေ^၄။ ဝဋ်တိယေဝ နိဿရဏဇ္ဈာသယေန ဩလောကနတော။ ဥဿဒ-
ဝသေနာဘိ အဖလိတာနံ၊ ဖလိတာနံ ဝါ ဗဟုလတာဝသေန။ ဒိသွာဝ နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ ဒဿနယောဂျဘာယ တစပဉ္စကဿ၊ ဣတရေသု သုတွာ စ ဥတွာ စ နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁-အံ-ဋ္ဌ ၁-၄၀၁၊ ဣတိဝုတ္တက-ဋ္ဌ-၁၀၉ ဝိဒေသု။

၂-ယောဂေသု (သီ)၊ ယုတ္တေသု (သု)

၃-ဆိန္ဒုဋ္ဌာနေတိ လုဉ္ဇိတဋ္ဌာနေ (သီ)

ကောဠာသဝေတ္တာပနကထာဝတ္ထုနာ

၁၀၂။ အဒ္ဓါရိဋ္ဌကဝတ္ထာတိ အဘိနဝါရိဋ္ဌဗလဝတ္ထာ။ ကဏ္ဍရုဋ္ဌိကာတိ ဥပရိကဏ္ဍသက္ခလကယ ပရဘာဂံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္ဓာ၊ ကထံ? ခွေ ကေသာ ကေတော နတ္ထိဘိ။

အာသယောဘိ နိဿယော၊ ပစ္စယောတိ အတ္ထော။

၁၀၄။ အသမ္ဘိန္ဒကာဠကာ အညေန ဝဏ္ဏေန အသမ္ဘိဿကာဠကာ။

၁၀၅။ ပတ္တသဒိသတ္တာ နခါ ဧဝ နခပတ္တာနိ။ နခါ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္ဓာဘိ ဝိသု ဝဝတ္ထိဘာတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ “ခွေ နခါ ကေတော နတ္ထိ”တိ အာဟ။

၁၀၆။ ဒန္တပါဠိယာဘိ ဒန္တာဝလိယာ။ ယာနကဥပတ္တမ္ဘိနီတိ သကဠဿ ဓရဠာနေ ဥပတ္တမ္ဘကဒဏ္ဍော။ ဒန္တာနံ အာဓာရဘူတာ အဋ္ဌိ ဟနုကဋ္ဌိ။

၁၀၇။ သင်္ကမိယမာနာတိ သမ္ပိဏ္ဍိယမာနာ။ ကောသကာရကကောသော ဥပလိဏ္ဍုပေါဠလကံ၊ ယံ “ကောသေယုဗလ”န္တိပိ ဝုဇ္ဇတိ။ ပုဋ္ဌဗန္ဓဥပါဟနော သကလပိဋ္ဌပါဒန္တာဒနဥပါဟနော။ အာနိသဒံ အာသနပဒေသော။ ဣဏ်ရော သရာဝါသော၊ ဂလကဉ္ဍကံ ကဏ္ဍတ္တာဏံ။ ကိဋကုလာဝကံ ခရမုခကုဋ်။

အနုလောမေန ပဋိလောမေန စာတိ ဧတ္ထ အံသပဒေသတော ပဋ္ဌာယ ဗာဟုနော ပိဋ္ဌပဒေသေန ဩတရဏံ အနုလောမော၊ မဏိဗန္ဓတော ပဋ္ဌာယ ဗာဟုနော ပုရိမဘာဂေန အာရောဟနံ ပဋိလောမော။ တေနော နယေနာတိ ဒက္ခိဏဟတ္ထေ ဝုတ္တေန နယေန အနုလောမေန ပဋိလောမေန စာတိ အတ္ထော။ သုခုမဗ္ဗိဘိ ယထာဝုတ္တဩဠာရိကစမ္ပတော သုခုမံ။ အန္တောမုခ- စမ္ပာဒိကောဠာသေသု ဝါ တစေန ပရိစ္ဆိန္ဓတ္တာ ယံ ဒုရူပလက္ခဏီယံ၊ တံ “သုခုမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တဗ္ဗိ ဝုတ္တနယေန ဉာဏေန တစံ ဝိဝေရိတွာ ပဿန္နဿ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဣမ ဆဝိပိ တစဂတိကာ ဧဝါတိ “တစော ဥပရိ အာကာသေန ပရိစ္ဆိန္ဓော”တိ ဝုတ္တော။

၁-ဥပသက္ခာပေါဠလကံ (သိ)၊ ဥပလက္ခပေါတလိကံ (က) ၂-သရစာပေါ (၇)၊ သရစာပေါ (သု)
၃-ခရမုခကုဋ် (သိ၊ သု) ၄-ဒုရူပလက္ခဏံ (သိ)
မိသုမ္ဘိ-၉ ၁-၂၀-၇-၇-၁

၁၈၈။ နိသံဒပေါတော သိလာပုတ္တကော။ ဥဒ္ဓနကောဋီတိ မတ္တိကာ-
ပိဏ္ဏေန ကတဥဒ္ဓနဿ ကောဋီ။ တာလဂုဋ္ဌပဋ္ဌလံ နာမ ပက္ကတာလဖလ-
လသိကံ တာလပဋိကာဒိသု လိဋ္ဌိတွာ သုက္ခာပေတွာ ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟိတပဋ္ဌလံ။
သုခုမန္တိ ယထာပုတ္တမံသတော သုခုမံ။ ပဏိကမံသာဒိထူလာနံ သကလ-
သရိရဿ ကိသာနံ ယေဘုယျေန မံသေန ပဋိစ္ဆာဒိတတ္တာ ဝုတ္တံ “တိရိယံ
အညမညေန ပရိစ္ဆိန္ဒ”န္တိ။

၁၈၉။ ဇာလာကာရော ကဉ္စကော ဇာလကဉ္စကော။ ဝိသုံ ဝဝတ္တိတ-
ဘာဝေနော နှာရူ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္ဒာ။

၁၉၀။ ဒန္တာနံ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ “ဌပေတွာ ဒုတ္တိံသ ဒန္တဋ္ဌိနိ”တိ ဝုတ္တံ။
ဧကံ ဇက္ကုကဋ္ဌိ၊ ဧကံ ဦရုဋ္ဌိဟိ ဧက-ဂ္ဂဟဏံ “ဧကေကသ္မိံ ပါဒေ”တိ
အဓိကတတ္တာ။ ဧဝံ တိမတ္တာနိတိ ဧဝံ မတ္တသဒ္ဓေဟိ အာနိသဒဋ္ဌိအာဒိနိ ဣဓ
အဝုတ္တာနိပိ ဒဿေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝေ ကတွာ “အတိရေကတိသတအဋ္ဌိက-
သမုဿယ”န္တိ ဣဒဉ္စ ဝစနံ သမတ္တိတံ ဟေတိ။

ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကာနိ သုတ္တေန ဗဒ္ဓိတွာ အညမညံ သန္ဓေတွာ ကိဋ္ဌနဂေါဋ္ဌ-
ကာနိ။ နေကဒဏ္ဍော ဒါရကာနံ ကိဋ္ဌနကဒုဒ္ဓကနေကံ။ တတ္ထ ဇာလဋ္ဌိကဿ
ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနန္တိ ဇက္ကုကဋ္ဌိမှ ပဝိသိတွာ ဌိတဋ္ဌာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တေန
ဦရုဋ္ဌိနာ ပတိဋ္ဌိတံ ဌာနံ ယံ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ တံ အဂ္ဂစ္ဆိန္ဒမဟာပုန္နာဂဖလသဒိသံ။

ကုမ္ဘကာရေန နိပ္ပာဒိတံ ဥဒ္ဓနံ ကုမ္ဘကာရိကဥဒ္ဓနံ။ သီသကပဋ္ဌဝေဌကံ
ဝေဌေတွာ ဌပိတံ သီသမယံ ပဋ္ဌကံ။ ယေန သုတ္တံ ကန္တန္တိ၊ တသ္မိံ တက္ကမိ
ဝိဇ္ဈိတွာ ဌပိတဂေါဋ္ဌကာ ဝဋ္ဌနာ နာမ၊ ဝဋ္ဌနာနံ အာဝဋ္ဌိ ဝဋ္ဌနာဝဋ္ဌိ။

မဏ္ဍလာကာရေန ဆိန္ဒဝံသကဋ္ဌိရခဏ္ဍာနိ ဝံသကဋ္ဌိရစက္ကလကာနိ။ အဝ-
လေခနသတ္တကံ ဥစ္ဆုတစာဝလေခနသတ္တကံ။

၁၉၂။ ဝက္ကဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ ဝက္ကပရိယန္တေန ဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္ဒံ။
ဣတော ပရေသုပိ ဧဝရူပေသု ဧသေဝ နယော။

၁၉၃။ ယံ နိဿာယာတိ ယံ လောဟိတံ နိဿာယ၊ နိဿယနိဿယောပိ
“နိဿယော”တွေဝ ဝုစ္စတိ။ ဘဝတိ ဟိ ကာရဏကာရဏေပိ ကာရဏဂေါဟာ-
ရော ယထာ “စောရေဟိ ဂါမော ဒဗျော”တိ။ အထ ဝါ ယသ္မိံ ရူပကလာပေ

ဟဒယဝတ္ထု၊ တမ္ပိလောဟိဘဂတိကမေဝ ဟုတွာတိဋ္ဌတိတိ “ယံ နိဿံယာ” တိ ဝုတ္တံ။

၁၉၄။ ပဏ္ဍုကောတုကန္တိ ပဏ္ဍုသဘာဝံ။

၁၉၅။ ပရိယောနဟနမံသန္တိ ပဋိစ္စာဒကမံသံ။

၁၉၆။ ဥဒရဇ်ဝါမံသန္တိ ဇိဝါသဏ္ဌာနံ ဥဒရဿ မတ္တကပဿေ တိဋ္ဌန-
ကမံသံ။ “နိလ”န္တိ ဝတ္ထာ နိလံ နာမ ဗဟုဓာတုကန္တိ အာဟ “နိဂုဏ္ဍိယ-
ဝတ္ထ”န္တိ။

၁၉၇။ ဗဒ္ဓါသမံသန္တိ ယထာဋ္ဌာနေ ဝေ လမ္ဗိတွာ ထောကံ ပရိဝတ္တကမံသံ။
နိရသန္တိ နိဟိနရသံ။ နိရောဇန္တိ နိပ္ပာံ၊ ဩဇာရဟိတံ ဝါ။

၁၉၈။ **ဩဘဂ္ဂါတိ** အဝဘုဇိတွာ ဌိတာ။ သက္ခရာသုခဝဏ္ဏံ မရဗ္ဗေဟိ
ကတသုခဝဏ္ဏံ။ “သေတသက္ခရာသုခဝဏ္ဏံ” နိမိ ပါဌော၊ သေတသက္ခရာဝဏ္ဏံ၊
သုခဝဏ္ဏဉ္စာတိ အတ္ထော။

၁၉၉။ အန္တသု အာဘုဇိတွာ အာဘုဇိတွာ ဌိတပ္ပဒေသာ အန္တ-
ဘောဂဋ္ဌာနာနိ။ တေသံ ဗန္ဓနဘူတံ အန္တဂုဏံ နာမာတိ ဒေယေန္တော
အာဟ “အန္တဂုဏန္တိ အန္တဘောဂဋ္ဌာနေသု ဗန္ဓန”န္တိ။ ဣဒ္ဓါလဖရသုကမ္မာဒိနိ
ကရောဇ္ဇာနံ အန္တဘောဂေ အဂဋ္ဌန္တေ ဧကေတော အာဗန္ဓိတွာ၊ ကိံ ဝိယ?
ယန္တသုတ္တကမိဝ ယန္တဖလကာနိတိ။ ကံမိဝ တတ္ထဌိတန္တိ အာဟ “ပါဒပုဉ္ဇန။ ပ။
ဌိတ”န္တိ။ ပုရိမဉ္ဇေတ္ထ အာဗန္ဓနဿ၊ ဒုတိယံ ဌာနာကာရဿ နိဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၀၀။ အသိတံ နာမ ဘုတ္တံ ဩဒနာဒိ။ ဝီတံ နာမ ပိနဝသေန အဇ္ဈော-
ဟဋ္ဌပါနကာဒိ။ ခါယိတံ နာမ သံခါဒိတံ ပိဋ္ဌမူလဖလခဇ္ဇာဒိ။ သာယိတံ နာမ
အဿာဒိတံ အဗ္ဗပက္ကမဓုဖာဏိတာဒိ။

ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဥဒရေ။ ယန္တိ စ ဥဒရမေဝ ပစ္စာမသတိ။ ယတ္ထ ပါန-
ဘောဇနာဒိနိ ပတိတွာ တိဋ္ဌတိတိ သမ္ပန္နော။ သုဝါနဝမေယ သာရမေယျဝန္တံ။
ဝိဝေကန္တိ ဝိဘာဂံ။

၂၀၁။ ဟေဋ္ဌာနာဘိဝိဋ္ဌိကဏ္ဍကမူလာနံ အန္တရေတိ ပုရိမဘာဂဝသေန နာဘိယာ ဟေဋ္ဌာပဒေသဿ ပစ္ဆိမဘာဂဝသေန ဟေဋ္ဌမပိဋ္ဌိကဏ္ဍကာနံ ဝေမဇ္ဈေ။ ဝေဠုနာဋီကသဒိသော ပဒေသောတိ အဓိပ္ပာယ်။

၂၀၂။ သမောဟိတန္တိ နိစိတံ။

၂၀၄။ ပူတိဘာဝံ အာပန္နံ ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍံ ပူတိကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍံ။ ဥဒ္ဓေကော ပိတ္တာဒိဟိ ဝိနာ ကေဝလော ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါတော။

၂၀၅။ အာစာမော အဝဿာဝနကဋ္ဌိကံ။

၂၀၆။ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ပါသေ တေမယမာနန္တိ ဣယကနံ ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေနော တေမေတိ၊ ဣတရာနိ တေသံ ဥပရိ ထောက် ထောက် ပဋ္ဌရဏေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၀၇။ ဥတုဝိကာရော ဥဏှဝလာဟကာဒိဟေတုကော။ ဝိသမစ္ဆိန္နော ဘိသာဒိကလာပေါ ဝိသမံ ဥဒကံ ပဋ္ဌရတိ၊ ဝေမေဝံ သရိရံ ကေသကူပါဒိ-ဝိဝရေဟိ ဥပရိ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ တိရိယဉ္ဇ သေဒံ ဝိသမံ ပဋ္ဌရတိတိ ဒသေတုံ ဝိသမစ္ဆိန္န-ဂူဟဏံ ကတံ။

၂၀၈။ ဝိသမာဟာရန္တိ တဒါပဝတ္တမာနသရိရာဝတ္ထာယ အသပ္ပိယာဟာရံ၊ အတိကဋ္ဌကအစုဏ္ဍာဒိဝိသဘာဂါဟာရံ ဝါ။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ပန “ဝိသဘာဂါဟာရ”န္တေဝ ဝုတ္တံ တဒါပဝတ္တမာနာနံ ဓာတုနံ ဝိသဘာဂတ္ထာ။

၂၀၉။ “နာနကာလေ”တိ ဣဒံ ဥဒကဿ ဥပရိ သိနေဟဿ သမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ပရိစ္ဆမန္တသိနေဟမိန္ဒ၊ ဝိသဋ္ဌသဏ္ဌာနာတိ ဝိသဋ္ဌံ ဟုတွာ ပရိစ္ဆမန္တသိနေဟမိန္ဒ၊ သဏ္ဌာနာ။ ဥတုဝိသဘာဂေါ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနော။ ဓာတုဝိသဘာဂေါ အန္တောသမုဋ္ဌာနော။ တေ ပဒေသောတိ တေ ဟတ္ထတလာဒိပဒေသော။

၂၁၀။ ကိဉ္စိတိ ဥဏှာဒိရသာနံ အညတရံ အာဟာရဝတ္ထု။ နေသန္တိ သတ္တာနံ။ ဟဒယံ အာဂိလာယတိတိ ဝိသဘာဂါဟာရာဒိ ပဋိစ္စ ဟဒယ-ပွဒေသော ဝိဝတ္တတိ။

၂၁၁။ ဒမိနော ဝိဿန္တနအတ္ထရသော ခမိပုတ္တံ။ ဂဠိတွာတိ သဠိတွာ။
တာလုမတ္ထကဝိဝရေန ဩတရိတွာဘိ မတ္ထကဝိဝရတော အာဂန္တော တလု-
မတ္ထကေန ဩတရိတွာ။

၂၁၂။ တေလံ ဝိယ သကဋဿ နာဘိအက္ခသီသနံ အဠိသန္ဓိနံ အဗ္ဗဇ္ဇန-
ကိစ္ဆံ သာယေမာနာ။ ကဋကဋာယန္တိတိ “ကဋကဋာ”တံ သဒ္ဓံ ကရေန္တိ။
အနုရဝဒဿနံ ဟေတံ။ ဗုဒ္ဓန္တိတိ ဗုဒ္ဓိတာနိ သဗ္ဗာတဗုဒ္ဓာနိ ဟေတန္တိ။

၂၁၃။ သမူလကူလမာသံ ဈာပေတွာ ဆာရိကံ အဝဿာဝေတွာ ဂဟိ-
တယူသော မာသခါရော။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂပ္ပမလာဒီနံ ဆဉ္စနဋ္ဌာနံ ဓန္ဒနိကာ။
ရဝဏယဉ္စ နာမ ပကတိယာ သမ္ပုဓမေဝ ဟေတိ။ ယဿ ပန အာရဂ္ဂ-
မတ္တမ္ပိ ဥဒကဿ ပဝိသနမုခံ နတ္ထိ၊ တံ ဒဿေတုံ “အပုဓေ ရဝဏယဉ္စ”တိ
ဝုတ္တံ။ အာယူဟနန္တိ သမီဟနံ။

၂၁၄။ ဧဝံဦဘိအာဒိ ယထာဝုတ္တယ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လပဋိပတ္တိယာ နိဂ-
မနံ။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တံ မနသိကာရကောသလ္လပဋိပတ္တိမ္ပိ နိဂမနဝသေန
ဂဟေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ဒဿေတုံ “အနုပုဗ္ဗတော”တိအာဒိ
အာဒေန္တိ။ တတ္ထ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမာဝဿာနေဘိ ကေသာဒ်ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမ-
ဝသေန ပဝတ္တယ ဘာဝနာယ အဝဿာနေ။ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝါတိ ကေဠု-
မိဝ။ ကေသာတိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊ ပကာရတ္ထော ဝါ၊ ဧဝမာဒိနာ
ဣမိနာ ပကာရေန ဝါတိ အတ္ထော။ တေ ဓမ္မာတိ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ဝေတ္တာပိ-
တာ ပဋိက္ကုလ္လာကာရတော ဥပဋ္ဌိတာ ကောဠာသဓမ္မာ။

မဟိဒ္ဓါဒီတိ သသန္တာနတော ဗဟိပိ၊ ပရသန္တာနကာယေပီတိ အတ္ထော။
မနသိကာရံ ဥပသံဟရတိတိ၊ ယထာဝုတ္တံ ပဋိက္ကုလမနသိကာရံ ဥပနေတိ။
ယထာ ဣဒံ၊ တထာ တေန္တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗကောဠာသေသု ပါကဋီဘူတေသုတိ
ယထာ အတ္တနော ကာယေ၊ ဧဝံ ပရေသမ္ပိ ကာယေ သဗ္ဗေသု ကေသာဒိ-
ကောဠာသေသု ပဋိက္ကုလဝသေန ဝိဘူတဘာဝေန ဥပဋ္ဌိတေသုတိ အတ္ထော။
အယမေတ္ထ ကသိဏေသု ဝမုနသဒိသော ယောဂိနော ဘာဝနာဝိသေသော
ဒဿိတော။

အနုပုဗ္ဗပုဋ္ဌနာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သုတ္တန္တနယေန ဝိဘာဝိတံ ဝိရိယ-
သမတာယောဇနံ သင်္ဂဏှာတိ။ ပုနပ္ပုနံ မနသိ ကရေတောတိ ဝုတ္တနယေန

အတ္တနော ကာယေ ကေသာဒိကေ “ပဋိက္ခုလ္လာပဋိက္ခုလ္လာ”တိ အဘိဏ္ဍသော မနသိကာရံ ပဝတ္တေန္တဿ ယဒါ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနံ လဒ္ဓသမထာနိ ဝိသဒါနိ ပဝတ္တန္တိ၊ တဒါ အဿဒ္ဓိယာဒိနံ ဒူရိဘာဝေန သာတိသယံ ဗလပ္ပတ္တေဟိ သတ္တဟိ သဒ္ဓမ္မေဟိ လဒ္ဓပတ္တမ္ဘာနိ ဝိတက္ကာဒိနိ ဈာနဂါနိ ပဋုတရာနိ ဟုတွာ ပါတုဘဝန္တိ။ တေသံ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနီကတာယ နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ ဟောန္တိ သဒ္ဓိံ တဒေကဋ္ဌေဟိ ပါပဓမ္မေဟိ။ ဥပစာရသမာဓိနာ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ သော တံယေဝ နိမိတ္တံ အာသေဝန္တော ဘာဝေန္တော ဗဟုလိကရောန္တော အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနုတ္တမေန အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ သဒ္ဓာ-ကာရတောတိ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ပဉ္စဓာဝိ။ သာတိ အပ္ပနာ။

ယဒိ ပနေတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိညာဏကာသုဘကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဝိယ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန သိဇ္ဈတိ၊ အယ ကဿ “ကာယဂတာသတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဧဝံ ပဌမဇ္ဈာနဝသေနာ”တိအာဒိ။ နာနာဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိသု ဒုတ္တိံသာယ ကောဋ္ဌာသေသု ပဝတ္တမာနာယ သတိယာ ကိစ္စမေတ္ထ သာတိသယန္တိ အာဟ “သတိဗလေန ဣဇ္ဈနတော”တိ။

ပန္နသေနာသနေသု၊ အဓိကုသလေသု စ အရတိံ၊ ကာမဂုဏေသု စ ရတိံ သဟတိ အဘိဘဝတိတိ အရတိရတိသဟော သရီရသဘာဝစိန္တနေန အနဘိ-ရတိယာ ပဟိနတ္တာ။ တထာ ကောဋ္ဌာသဘာဝနာယ အတ္တသိနေဟဿ ပရိက္ခိ-ဏတ္တာ ဘယဘေရဝံ သဟတိ၊ သိတာဒိနဉ္စ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ အတ္တသိနေဟဝသေန ဟိ ပုရိသဿ ဘယဘေရဝံ ဟောတိ၊ ဒုက္ခဿ စ အနဓိဝါသနံ။ ဣမံ ပန ကောဋ္ဌာသဘာဝနမနုယုတ္တဿ န ကေဝလံ ပဌမဇ္ဈာန-မတ္တမေဝ၊ ဥတ္တရိပိ ပဋိဝေဓော အတ္တိတိ ဒဿေတုံ “ကေသာဒိနိ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အာနာပါနဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ ယံ တံ ဧဝံ ပသံသိတွာ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ နိဗ္ဗိဋ္ဌန္တိ သမ္မန္တော။ တတ္ထ ယသ္မာ “ကထံ ဘာဝိတော”တိအာဒိကာယ ပုစ္ဆာပါဠိယာ အတ္ထေ ဝိဘာဝိတေ ထောမနာပါဠိယာပိ အတ္ထော ဝိဘာဝိတောယေဝ ဟောတိ ဘေဒါဘာဝတော၊ တသ္မာ တံ လင်္ခိတွာ “ကထံ ဘာဝိတော စာ”တိအာဒိနာ အာရဘတိ။ တတ္ထ ဟိ ဣတော ပသံသာဘာဝေါ “အယဗ္ဗိဓေါ”တိ ဝစနဉ္စ ဝိသေသော။ တေသု ပသံသာဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဧဝံ ပသံသိတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပသံသာ စ တတ္ထ အဘိရုစိဇေနနေန ဥဿာဟနတ္တာ။ တဗ္ဗိ သုတွာ ဘိက္ခု “ဘဂဝါ ဣမံ သမာဓိံ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ပသံသတိ၊

သန္တော ကိရာယံ သမာဓိ ပဏီတော စ အသေစနကော စ သုခေါ စ
ဝိဟာရော ပါပဓမ္မေ စ ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ”တိ သဉ္ဇာတာဘိရုဇ-
ယော ဥဿာဟဇာတာ သက္ကစ္စံ အနုယုဋ္ဌိတဗ္ဗံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ “အယမ္ပိ
ခေါ”တိ ပဒဿယေဇုမေ မယာ နိဗ္ဗာနမဟာသရဿ ဩတရဏတိတ္ထဘူတာ
ကသိဏဉ္စာနအသုဘဉ္စာနာဒယော ဒေသိတာ၊ န ကေဝလံ တေ ဧဝ၊ အယမ္ပိ
ခေါတိ ဘဂဝါ အတ္တနော ပစ္စက္ခဘူတံ သမာဓိံ ဒေသနာနဘာဝေန တေသမ္ပိ
ဘိက္ခုနံ အာသန္တံ၊ ပစ္စက္ခန္တု ကရောန္တော သမ္ပိဏ္ဏနဝသေန ဧဝမာဟာတိ
သမ္ပန္နမုခေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

သောဠသဝတ္ထု၊ ကန္တိ စတုသု အနုပဿနာသု စတုန္တံ စတုက္ကာနံ ဝသေန
သောဠသဌာနံ။ သဗ္ဗာကာရပရိပူဇေတိ ကမ္မဋ္ဌာနပါဠိယာ ပဒတ္ထော ငိဏ္ဏတ္ထော
ဥပမာ စောဒနာ ပရိဟာရော ပယောဇနန္တိ ဧဝမာဒိဟံ သဗ္ဗေဟံ အာကာရေဟိ
ပရိပူဇေတိ။ နိဒ္ဒေသောတိ ကမ္မဋ္ဌာနဿ နိဿေသတော ငိတ္တာရော။

၂၁၆။ ကထန္တိ ဣဒံ ပုစ္ဆနာကာရဝိဘာဝနပဒံ။ ပုစ္ဆာ စေတ္ထ ကထေတု-
ကမျှဘာဝသေန အဉ္ဇာသံ အသမ္ဘဝတော။ သာ စ ဥပရိ ဒေသနံ အာရဠာနံ
သဗ္ဗေသံ ပကာရဝိသေသာနံ အာမသနဝသေနာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော
“ကထန္တိ။ပ။ကမျှတာပုစ္ဆာ”တိ အာဟ။ ကထံ ဗဟုလီကတောတိ ဧတ္ထာပိ
“အာနာပါနဿတိသမာဓိ”တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဣတ္ထ ကထန္တိ
အာနာပါနဿတိသမာဓိဗဟုလီကာရံ နာနပ္ပကာရတော ဝိတ္တာရေတုကမျှ-
တာပုစ္ဆာ။ ဗဟုလီကတော အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ တထာပုဋ္ဌဓမ္မနိဒဿ-
နန္တိ ဣမမတ္ထံ “သေဝ နယော”တိ ဣမိနာ အတိဒိသတိ။ တထာ သန္တဘာဝါ-
ဒယောပိ တဿ ယေဟိ ဘာဝနာဗဟုလီကာရေဟိ သိဒ္ဓါ၊ တဂ္ဂဟဏေနေဝ
ဂဟိဘာ ဟောန္တိတိ ဒဿေတုံ “ကထံ ဗဟုလီကတော။ပ။ ဂူပသမေတိတိ
ဧတ္ထာပိ သေဝ နယော”တိ ဝုတ္တံ။

“ပုန စပရံ ဥဒါယိ အက္ခာတာ မယာ သာဝကာနံ ပဋိပဒါ၊ ယထာပဋိပန္နာ
မေ သာဝကာ စတ္တာရော သဘိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေန္တိ”တိအာဒိသု ဥပ္ပါဒနဇန-
နဇေန ဘာဝနာ ဝုစ္စတိတိ တဒုဘယဝသေန အတ္ထံ ဒဿေန္တော “ဘာဝိတောတိ
ဥပ္ပါဒိတော ဝရိတော ဝါ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဘာဝံ ဝိဇ္ဇမာနတံ ဣတော
ဂတောတိ ဘာဝိတော၊ ဥပ္ပါဒိတော ပဋိလဒ္ဓမတ္ထောတိ အတ္ထော။ ဥပ္ပန္နော
ပန လဒ္ဓါသေဝံနော၊ ဘာဝိတော ပဂုဏဘာဝံ အာပါဒိတော၊ ဝရိတောတိ

အတ္ထော။ အာနာပါနပရိဂ္ဂဟိကာယာတိ ဒီဃရဿာဒိဝိသေသေဟိ သဗ္ဗိံ
 အဿာသပဿာသေ ပရိစ္ဆုဇ္ဇဂါဟိကာယ၊ တေ အာရဟ္တ ပဝတ္တာယ၊ သတိယံ
 ပစ္စယဘူတာယန္တိ အတ္ထော။ ပုရိမသ္မိပ္ပိ အတ္ထေ သမာဓိဿ သတိယာ
 သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေါ ဝုတ္တော သမ္ပယုတ္တဝစနတော၊ ဒုတိယသ္မိံ ပန
 ဥပနိဿယဘာဝေါပိ။ ဥပစာရဇ္ဈာနသဟဂတာ ဟိ သတိ အပ္ပနာသမာဓိဿ
 ဥပနိဿယော ဟောတိတိ။ ဗဟုလိကတောတိ ဗဟုလံ ပဝတ္တိတော၊ တေန
 အာဝဇ္ဇနာဒိဝသီဘာဝပုတ္တိမာဟ။ ယော ဟိ ဝသီဘာဝံ အာပါဒိတော၊ သော
 ဣစ္ဆိဘိစ္ဆိတက္ခဏေ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “ပုနပ္ပုနံ ကတော”တိ။ ယထာ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော”တိ၊ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ
 ကာမေဟိ”တိ၊ စ ဧဝမာဒိသု ပဌမပဒေ ဝုတ္တော ဧဝ-သဒ္ဓေါ ဒုတိယာဒိသုပိ
 ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ၊ ဧဝိဓာပီတိ အာဟ “ဥဘယတ္ထ ဧဝသဒ္ဓေန နိယမော
 ဧဝဒိတဗ္ဗော”တိ။ ဥဘယပဒနိယမေန လဒ္ဓဂုဏံ ဒဿေတုံ “အယဉ္ဇီ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ အသုဘာရမ္မဏဈာနမာဟ။ တံ ဟိ အသုဘေသု
 သောဂကမ္မဘာဝတော၊ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော စ
 “အသုဘကမ္မဋ္ဌာန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ “ကေဝလ”န္တိ ဣမိနာ အာရမ္မဏံ နိဝတ္တေတိ။
 ပဋိဝေဓဝသေနာတိ ဈာနပဋိဝေဓဝသေန။ ဈာနဉ္စိ ဘာဝနာဝိသေသေန
 ဣစ္ဆန္တိ အတ္တနော ဝိသယံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ ပဝတ္တတိ၊ ယထာသဘာဝတော
 ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ စာတိ “ပဋိဝေဓော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဩဠာရိကာရမ္မဏတ္တာတိ
 မိဘန္တာရမ္မဏတ္တာ။ ပဋိက္ကလ္လာရမ္မဏတ္တာတိဇီရုစ္ဆိတဗ္ဗာရမ္မဏတ္တာ။ ပရိယာ-
 ယေနာတိ ကာရဏေန၊ လေသန္တရေန ဝါ။ အာရမ္မဏသန္တတယာတိ
 အနုက္ကမေန ဝိစေတဗ္ဗတံ ပတ္တံ အာရမ္မဏဿ ပရမသုခမတံ သန္တာယာဟ။
 သန္တေ ဟိ သန္တိသိန္တေ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တမာနော ဓမ္မော သယဗ္ဗိ သန္တိသိန္တောဝ
 ဟောတိ။ တေနာဟ “သန္တော ဂူပသန္တော နိဗ္ဗုတော”တိ၊ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗ-
 ပရိဋ္ဌာဟောတိ အတ္ထော။ အာရမ္မဏသန္တတယ တဒါရမ္မဏဓမ္မာနံ သန္တတာ
 လောကုတ္တရဓမ္မာရမ္မဏာဟိ ပစ္စဝေက္ခဏာဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။

နာဿ သန္တပဏီတဘာဝါဝဟံ ကိဉ္စိ သေစနန္တိ အသေစနကော။ အသေ-
 စနကတ္တာ အနာသိတ္တကော။ အနာသိတ္တကတ္တာ ဧဝ အဗ္ဗောဏိဏ္ဏော
 အသမ္ဘိဿော ပရိကမ္မာဒိနာ။ တတော ဧဝ ပါဠိယေဏ္ဏော ဝိသုယေဝေကော။
 အာဝေဏိကော အသာဓာရဏော။ သဗ္ဗမေတံ သရသတောံ ဧဝ သန္တဘာဝံ

ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ပရိကမ္ဘံ ဝါ သန္တဘာဝနိမိတ္တံ၊ ပရိကမ္ဘန္တိ စ ကသိဏ-
ကရဏာဒိနိ နိဒ္ဒတ္တုပ္ပုဒ္ဓါပရိယောသာနံ၊ တာဒိသံ ဣမ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။
တဒါ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ နိရဿာဒတ္တာ အသန္တမပ္ပဏီတံ သိယာ။ ဥပစာရေန ဝါ
နတ္ထိ ဧတ္ထ သန္တတာတိ ယောဇနာ။ ယထာ ဥပစာရက္ခဏေ နိဝရဏဝိဂမေန၊
အင်္ဂပါတုဘာဝေန စ ပရေသံ သန္တတာ ဟောတိ၊ န ဝေဓိမဿ။ အယံ ပန
အာဒိသမန္တာ။ ပ။ ပဏီတော စာတိ ယောဇနာ။ ကေဝိတံ ဥတ္တရဝိဟာရ-
ဝါသိကေ သန္တာယာဟ။ အနာသိတ္တကောတိ ဥပသေစနေန န အာသိတ္တကော။
တေနာဟ “ဩဇေန္တော” တိ၊ ဩဇေန္တသဒိသောတိ အတ္ထော။ မဇ္ဈေတု ဣတ္ထော၊
စေတသိကသုခပဋိလာဘသံဝတ္တနံ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊ ဥပေက္ခာယ
ဝါ သန္တဘာဝေန သုခဂတိကတ္တာ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ဝသေန ဝေဒိတမ္ဘိ။ ဈာန-
သမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဗုဒ္ဓသရီရတာဝသေန ပန ကာယကသုခပဋိလာဘသံဝတ္တနံ
ဒဋ္ဌမ္ဘိ၊ တဉ္စ ခေါ ဈာနတော ဝုဋ္ဌိတကာလေ။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ “အပ္ပိတပ္ပိ-
တက္ခဏေ” တိ ဣဒံ ဟေတုမ္ဘိ ဘုဗ္ဗဝစနံ ဒဋ္ဌမ္ဘိ။ အဝိက္ခန္တိတေတိ ဈာနေန
သကသန္တာနတော အနိဟဇ္ဇေ အပ္ပဟိနေ။ အကောသလ္လသမ္ဘူတေတိ အကော-
သလ္လံ ဝုစ္ဆတိ အဝိဇ္ဇာ၊ တတော သမ္ဘူတေ။ အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟိ သဗ္ဗေ
ပါပဓမ္မာ။ ခဏေနောဝါတိ အတ္တနော ပဝတ္တိက္ခဏေနော။ အန္တရဓာပေတိတိ
ဧတ္ထ အန္တရဓာပနံ ဝိနာသနံ၊ တံ ပန ဈာနကတ္တုကာယ ဣဓာမိပ္ပေတတ္တာ
ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ ဟောတိတိ အာဟ “ဝိက္ခမ္ဘေတိ” တိ။ ဝုပသမေတိတိ
ဝိသေသေန ဥပသမေတိ။ ဝိသေသေန ဥပသမနံ ပန သမ္မဒေဝ ဥပသမနံ
ဟောတိတိ အာဟ “သုန္တု ဥပသမေတိ” တိ။

နန စ အညောပိ သမာဓိ အတ္တနော ပဝတ္တိက္ခဏေနော ပဋိပက္ခမ္ဘေ
အန္တရဓာပေတိ ဝုပသမေတိ၊ အထ ကသ္မာ အယမေဝ သမာဓိ ဧဝံ ဝိသေ-
သေတွာ ဝုတ္တောတိ? ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဋ္ဌာယ နာနာဝိတက္ကဝုပသမသမ္ဘာ-
ဝတော၊ ဝုတ္တဉ္စေတံ “အာနာပါနဿတိဘာဝေတဗ္ဗာ ဝိတက္ကုပ္ပစ္ဆေဒါယာ” တိ။
အဝိစ တိက္ခပညဿ ဉာဏုတ္တရဿေတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဉာဏုတ္တရဿ စ ကိလေ-
သပ္ပဟာနံ ဣတရေဟိ သာတိသယံ၊ ယထာသဒ္ဓါမိမုတ္တေဟိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ။ တသ္မာ
ဣမံ ဝိသေသံ သန္တာယ “ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝုပသမေတိ” တိ ဝုတ္တံ။
အထ ဝါ နိမိတ္တပါတုဘာဝေ သတိ ခဏေနော အင်္ဂပါတုဘာဝသမ္ဘာဝတော
အယမေဝ သမာဓိ “ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝုပသမေတိ” တိ ဝုတ္တော။
ယထာ တံ မဟံတော အကာလမေသဿ ဥဋ္ဌိတဿ ဓာရာနိပါတေ ခဏေနော

ပထဝီယံ ရဇောဇလ္လဿ ဝူပသမော။ တေနာဟ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဟာအ ကာလမေသော ဥဋ္ဌိတော”တိအာဒိ။ သာသနိကဿ ဈာနဘာဝနာ ယေဘုယျေန နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာဝ ဟောတိတိ အာဟ “နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတ္တာ”တိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန ဧကံသေန နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာဝ ဟောတိ။ ဣမမေဝ ဟံ ဂမ္မဋ္ဌာန ဘာဝေတွာ သဗ္ဗေပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဓိဂစ္ဆန္တိ။ အရိယမဂ္ဂဿ ပါဒကဘူတော အယံ သမာဓိ အနတ္တမေန ဝစိတွာ အရိယမဂ္ဂဘာဝံ ဥပဂတော ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ “အနုပုဗ္ဗေန အရိယမဂ္ဂုဒ္ဓိပ္ပတ္တော”တိ။

အယံ ပနတ္ထော ဝိရာဂနိရောဓပဋိနိဿဂ္ဂါနုဿနာနံ ဝသေန သမ္မဒေဝ ယုဇ္ဇတိ။ ဟေဋ္ဌာ ပပဉ္စဝသေန ဝုတ္တမတ္ထံ သုဂ္ဂဟဏတ္ထံ သင်္ဂဟေတွာ ဒဿေန္တော “အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော”တိ အာဟ။ ပိဏှတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၂၁၇။ တမတ္ထန္တိ တံ “ကထံ ဘာဝိတော”တိအာဒိနာ ပုစ္ဆာဝသေန သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ။ “ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တံ အာဒိသု၊ ဣဓ-သဒ္ဓေါ လောကံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တော၊ “ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿ”တံ အာဒိသု၊ ဩကာသံ၊ “ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘုတ္တာပိ အဿံ ပဝါရိတော”တိအာဒိသု၊ ပဒပူရဏမတ္ထံ၊ “ဣဓ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ”တိအာဒိသု၊ ပန သာသနံ၊ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု”တိ ဣဓာပိ သာသနမေဝါတိ ဒဿေန္တော “ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခု”တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ပါကင်္ဂံ ဂတွာ ဒဿေတုံ “အယဉ္စိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနဿ တိသမာဓိ- နိဗ္ဗတ္တကဿာတိ သဗ္ဗပ္ပကာရ-ဂ္ဂဟဏံ သောဠသ ပကာရေ သန္ဓာယ။ တေ ဟိ ဣမသ္မိံသေဝ သာသနေ။ ဗာဟိရကာ ဟိ ဇာနန္တော အာဒိတော ဧတုပ္ပ- ကာရမေဝ ဇာနန္တိ။ တေနာဟ “အညသာသနဿ တထာဘာဝပဋိသေ- ဓနော”တိ။ ယထာဝုတ္တဿ ပုဂ္ဂလဿ နိဿယဘာဝပဋိသေနေတိ အတ္ထော။ ဧတေန “ဣဓ ဘိက္ခဝေ”တိ ဣဒံ အန္တောဂဂေဝသဒ္ဓန္တိ ဒဿေတိ။ သန္တိ ဟိ ဧကပဒါနိပိ သာဝဓာရဏာနိ ယထာ “ဝါယုဘက္ခော”တိ။ တေနောပါဟ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော”တိအာဒိ။ ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဏ- ဓမ္မော ဟိ သော၊ ယော သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနဿတိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကော။ ပရပ္ပဝါဒါတိ ပရေသံ အညတိတ္ထိယာနံ နာနပ္ပကာရာ ဝါဒါ တိတ္ထာ- ယတနာနိ။

၁-သံ ၁-၂၀၀၊ ဝိ ၁-၈၈-ပိဋသု။

၃-ဒိ ၂-၂၂၇-ပိဋေ။

၂-ဒိ ၁-၈၈၊ မ ၁-၂၃၆၊ အံ ၁-၁၆၈-ပိဋသု။

၄-မ ၁-၁၆-ပိဋေ။

၅-အံ ၂-၇၆-ပိဋေ။

အရညာဒိကဿေဝ ဘာဝနာနုရူပသေနာသနတံ ဒဿေတုံ “ဣမဿ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒုဗ္ဗမော ဒမထံ အနုပဂတော ဂေါဏော ကုဋ္ဌဂေါဏော။ ယထာ ထနေဟိ သဗ္ဗသော ခီရံ န ပဋ္ဌရတိ၊ ဧဝံ ဒေါဟပဋိဗန္ဓိနံ ကုဋ္ဌဓေန။ ရူပသဒ္ဓါဒိကေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကော အဿာဒေါ ရူပါရမ္မဏာဒိရသော။ ပုဗ္ဗေ အာဝိဏ္ဏာရမ္မဏန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇတော ပုဗ္ဗေ၊ အနာဒိမတံ ဝါ သံသာရေ ပရိဝိတာရမ္မဏံ။

နိဗန္ဓေယျာတိ ဗန္ဓေယျ။ သတိယာတိ သမ္ပဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနသလ္လက္ခဏသမ္ပဝတ္တာယ သတိယာ။ အာရမ္မဏေတိ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေ။ ခန္ဓန္တိ ထိရံ၊ ယထာ သတောကာရိဿ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေါ သမာဓိ ဣဇ္ဈတိ၊ တထာ ထာမဂတံ ကတွာတိ အတ္ထော။

ဝိသေသာဓိဂမဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနန္တိ သဗ္ဗေသံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ကေစ္စာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကာနဉ္စ ဝိသေသာဓိဂမဿ စေဝ အညကမ္မဋ္ဌာနေန အဓိဂတဝိသေသာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဿ စ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။

ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော ဝိယ ဘဂဝါ ယောဂီနံ အနုရူပနိဝါသဋ္ဌာနုပဒိသနတော။

ဘိက္ခု ဒီပိသဒိသော အရညေ ဧကိကော ဝိဟရိတွာ ပဋိပက္ခနိမ္မထနေန ဣန္ဒြိတတ္ထသာနေတော။ ဖလပုတ္တမန္တိ သာမညဖလမာဟ။ ပရက္ကမဇာဝယောဂ္ဂဘူမိန္တိ ဘာဝနဿာဟဇဝဿ ယောဂ္ဂကရဏဘူမိဘူတံ။

၂၁၀။ ဧဝံ ဝုတ္တလက္ခဏေသျှတိ အဘိဓမ္မပရိယာယေန^၁၊ သုတ္တန္တပရိယာယေန^၂ စ ဝုတ္တလက္ခဏေသျှ။ ရုက္ခသမီပန္တိ “ယာဝတာ မဇ္ဈိမိကေ ကာလေ သမန္တာ ဆာယာ ဖရတိ၊ နိဝါတေ ပဏ္ဏာနိ ပတန္တိ၊ ဧတ္တာဝတာ ရုက္ခမူလန္တိ ဝုစ္စတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ ရုက္ခဿ သမီပဋ္ဌာနံ။ အဝသေသသတ္တဝိသေေနာသနန္တိ ပဗ္ဗတံ ကန္ဓရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

ဥတုတ္တယာနုကူလံ ဓာတုစရိယာနုကူလန္တိ ဂိမ္မာဒိဥတုတ္တယဿ၊ သေမ္မာဒိဓာတုတ္တယဿ၊ မောဟာဒိစရိယတ္တယဿ စ အနုကူလံ။ တထာ ဟိ ဂိမ္မကာလေ စ အရညံ အနုကူလံ၊ ဟေမန္တေ ရုက္ခမူလံ၊ ဝဿကာလေ သုညာဂါရံ၊ သေမ္မဓာတုကဿ သေမ္မပကတိကဿ အရညံ၊ ပိတ္တဓာတုကဿ

ရုက္ခမူလံ၊ ဝါတဓာတုကဿ သုညာဂါရံ အနုကူလံ၊ မောဟစရိတဿ အရညံ၊
ဒေါသစရိတဿ ရုက္ခမူလံ၊ ရာဂစရိတဿ သုညာဂါရံ အနုကူလံ။ အလီနာ-
နုဒ္ဒစ္စပက္ခိကန္တိ အသင်္ကေတစာရိက္ခေပပက္ခိကံ။ သယနဉ္စိ ကောသဇ္ဇပက္ခိကံ၊
ဌာနစက်မနာနိ ဥဒ္ဒစ္စပက္ခိကာနိ၊ န ဧဝံ နိသဇ္ဇာ။ တတော ဧဝဿ သန္တတ။
နိသဇ္ဇာယ ဒဋ္ဌဘာဝံ ပလ္လင်္ကာဘုဇနေန၊ အဿာသပဿာသာနံ ပဝတ္တနသုခတံ
ဥပရိမကာယဿ ဥဇုကဋ္ဌပနေန၊ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟူပါယံ ပရိမုခံ သတ်ယာ
ဌပနေန ဒဿေန္တော။ ဦးစဉ်သနန္တိ ဦးရနမဓောဗန္ဓနံ ဝသေန နိသဇ္ဇာ။
ဟေဋ္ဌိမကာယဿ အနုဇုကံ ဌပနံ နိသဇ္ဇာ-ဝစနေနေဝ ဗောဓိတန္တိ “ဥဇု-
ကာယ”န္တိ ဧတ္ထ ကာယ-သဒ္ဓေါ ဥပရိမကာယဝိသယောတိ အာဟ “ဥပရိမ-
သရီရံ ဥဇုကံ ဌပေတွာ”တိ။ တံ ပန ဥဇုကဋ္ဌပနံ သရူပတော၊ ပယောဇနတော
စ ဒဿေတုံ “အဋ္ဌာရသာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ န ပဏမန္တိတံ န ဩနမန္တိ။ န
ပရိပတတိတံ န ဝဂစ္ဆတိ ဝိတိံ န ဝိလဉ်တိ တတော ဧဝ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေ-
သုပ္ပတ္တိယာ ဝုတ္တိံ ဖာတိံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ဣဓ ပရိ-သဒ္ဓေါ အဘိ-သဒ္ဓေန သမာ-
နတ္ထောတိ အာဟ “ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခ”န္တိ၊ ဗဟိဒ္ဓေါ ပုထုတ္တာရမ္မဏတော
နိဝါရေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံယေဝ ပုရက္ခိတာတိ အတ္ထော။ ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော
“ပရိကာယိကာ”တိအာဒိသုပ္ပာယ်။ နိယျာနဋ္ဌော ပဋိပက္ခတော နိဂ္ဂမနဋ္ဌော။
တသ္မာ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနန္တိ သဗ္ဗထာ ဂဟိတာသမ္မောသံ ပရိစ္စက္ခသမ္မောသံ
သတိံ ကဟ္တာ၊ ပရမံ သတ်နေပက္ခံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။

၂၁၉။ သတောဝါတိ သတိယာ သမန္တာဂတော ဧဝ သရန္တော ဧဝ
အဿသတိ နာဿ ကာမိ သတိဝိရဟိတာ အဿာသပ္ပဝတ္တိ ဟောတိတိ
အတ္ထော။ သတော ပဿသတိဘိ ဧတ္တာပိ နှုတောဝ ပဿသတိတိ ဧဝ-သဒ္ဓေါ
အာနေတွာ ဝတ္တဗ္ဗော။ သတောကာရီဘိ သတော ဧဝ ဟုတွာ၊ သတိယာ
ဧဝ ဝါ ကာတဗ္ဗဿ ကတ္တာ၊ ကရဏသီလော ဝါ။ ယဒိ “သတောဝ အဿ-
သတိ သတော ပဿသတိ”တိ ဧတဿ ဝိဘဓေ? ဝုတ္တံ၊ အထ ကသ္မာ “အဿ-
သတိ ပဿသတိ”ဧဝ အဝတွာ “သတောကာရီ”တိ ဝုတ္တံ? ဧကရသံ
ဒေသနံ ကာဘုကာမတာယ။ ပဋ္ဌမစတုက္ကေ ပဒဒ္ဓယမေဝ ဟိ ဝတ္တမာနကာလ-
ဝသေန အာဂတံ၊ ဣတရာနိ အနာဂတကာလဝသေန။ တသ္မာ ဧကရသံ
ဒေသနံ ကာဘုကာမတာယ သဗ္ဗတ္ထံ “သတောကာရီ”ဧဝ ဝုတ္တံ။

ဒီဃံ အဿာသဝသေနာဘိ ဒီဃအဿာသဝသေန ဝိဘတ္တိအလောပံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော။ ဒီဃန္တိ ဝါ ဘဂဝတာ ဝုတ္တအဿာသဝသေန။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပန္တိ ဝိက္ခေပဿ ပဋိပက္ခဘာဝတော “အဝိက္ခေပေါ”တိ လဒ္ဓနာမစိတ္တဿ ဧကဂ္ဂဘာဝံ ပဇာနတော။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိတိ အာရမ္မဏံ ဥပဂန္တာ ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေနာတိ ယထာဝုတ္တာယ သတိယာ၊ ယထာဝုတ္တေန စ ဉာဏေန။ ဣဒံ ဝုတ္တ ဟောတိ— ဒီဃံ အဿာသံ အာရမ္မဏဘူတံ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ^၁၊ အသမ္မောဟတော ဝါ ပဇာနန္တဿ တတ္ထ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဧဝ ဟောတိ။ တံ သမ္ပဇာနန္တဿ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အသမ္မောဟဝသေန ဝါ သမ္ပဇညံ၊ တဒဓိနသတိ- သမ္ပဇညေန^၂ တံသမဂ္ဂိ ယောဂါဝစရော သတောကဿရိ နာမ ဟောတိတိ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေနာဘိ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ဟုတွာ အဿသနဿ ဝသေန။ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအဿာသဝသေနာ”တိ ဝါ ပါဌော။ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီနော အဿာသာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ- အဿာသာ၊ တေသံ ဝသေနာဘိ အတ္ထော။ ဝိနယနယေန အန္တော ဥဋ္ဌိတသသနံ အဿာသော၊ ဗဟိ ဥဋ္ဌိတသသနံ ပဿာသော။ သုတ္တန္တနယေန ပန ဗဟိ ဥဋ္ဌဟိတွာပိ အန္တော သသနတော အဿာသော၊ အန္တော ဥဋ္ဌဟိတွာပိ ဗဟိ သသနတော ပဿာသော။ အယမေဝ စ နယော—

“အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဗ္ဗါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စာ”တိ၊ “ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနဂစ္ဆတော ဗဟိဗ္ဗါ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဗ္ဗါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စာ”တိ^၃—

ဣမာယ ပါဠိယာ သမေတိ။

ပဌမံ အန္တန္တရဝါတော ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ တဿာ ပဝတ္တိက္ကမေန အဿာသော ပဌမံ ဝုတ္တောတံ ဝဒန္တိ။ တာလုံ အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယတိတိ တာလုံ အာဟစ္စ နိရုဇ္ဈတိ။ တေန ကိရ သမ္ပတိဇာတော ဗာလဒ္ဓါရကော ဒိပိတံ ကရောတိ။ ဧဝံ တာဝါတိအာဒိ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ နိဂမနံ။ ကေစိ “ဧဝံ တာဝါတိ အနေန ပဝတ္တိက္ကမေန အဿာသော ဗဟိနိက္ခမနဝါတောတိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော”တိ ဝဒန္တိ။

၁-အဝိက္ခိတ္တစိတ္တန္တိ စ(က) သာရတ္ထ-ဦး ၂-ဘဂဝ-ဝိဇ္ဇေ ပဿိတန္တံ။

၂-တဒဓိနံ သတိသမ္ပဇညေန (သိ)

၃-၃၉-၁၆၅-ဝိဇ္ဇေ ပဋိသန္တိဒါမေဓ။

အဗ္ဗါနဝသေနာဘိ ကာလဒ္ဓါနဝသေန။ အယံ ဟိ အဗ္ဗါန-သဒ္ဓေါ ကာလဿ၊ ဒေသဿ စ ဝါစကော။ တတ္ထ ဒေသဒ္ဓါနံ ဥဒါဟရဏဘာဝေန ဒေသေတွာ ကာလဒ္ဓါနဝသေန အဿာသပဿာသာနံ ဒီဃရဿတံ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ ဟိ”ဟိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဩကာသဒ္ဓါနန္တိ ဩကာသဘူတံ အဗ္ဗါနံ။ ဖရိတွာဘိ ဗျာပေတွာ။ စုဏ္ဏိစိစုဏ္ဏာပိ အနေကကလာပဘာဝေန။ ဒီဃံ အဗ္ဗါနန္တိ ဒီဃံ ပဒေသံ။ တဿာတိ သဏိကံ ပဝတ္တိယာ ဒီဃသန္တာနတယ “ဒီဃာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧတ္ထ စ ဟတ္ထိအာဒိသရီရေ၊ သုနခါဒိသရီရေ စ အဿာသ-ပဿာသာနံ ဒေသဒ္ဓါနဝိသိဋ္ဌေန ကာလဒ္ဓါနဝသေနော ဒီဃရဿတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗျာ။ “သဏိကံ ပူရေတွာ သဏိကမေဝ နိက္ခမန္တိ”， “သီဃံ ပူရေတွာ သီဃမေဝ နိက္ခမန္တိ”တိ စ ဝစနတော။ မနုဿေသ္မာတိ သမာနပ္ပမာဏေသုပိ မနုဿသရီရေသု။ ဒီဃံ အဿသန္တိတိ ဒီဃံ အဿာသပ္ပဗန္ဓံ ပဝတ္တေန္တိတိ အတ္ထော။ ပဿသန္တိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ သုနခသသာဒယော ဝိယ ရဿံ အဿသန္တိ စ ပဿသန္တိ စာတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ ပန ဒီဃံ၊ ရဿဉ္စ အဿသနံ၊ ပဿသနဉ္စ တေသံ သတ္တာနံ သရီရသဘာဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေသန္တိ သတ္တာနံ။ တေတိ အဿာသပဿာသာ။ ဣတ္ထရမဒ္ဓါနန္တိ အပ္ပကံ ကာလံ။

နဝဟာကာရေဟိဘိ ဘာဝနမနုယုန္တဿ ပုဗ္ဗေနာပရံ အလဒ္ဓဝိသေ-သဿ ကေဝလံ အဗ္ဗါနဝသေန အာဒိတော ဝုတ္တာ တယော အာကာရာ၊ တေ စ ခေါ ကေစ္စော အဿာသံ သုဠု သလ္လက္ခေတိ၊ ကေစ္စော ပဿာသံ၊ ကေစ္စော တဒုဘယန္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန။ ကေစိ ပန “အဿသတိပိ ပဿသတိပိတိ ကေဉ္စံ ဝစနံ ဘာဝနာယ နိရန္တရံ ပဝတ္တိ-ဒဿနတ္ထ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဆန္ဒဝသေန ပုဗ္ဗေ ဝိယ တယော၊ တထာ ပါမောဇ္ဇ-ဝသေနာတိ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ။

ကာမံ စေတ္ထ ကေဿ ပုဂ္ဂလဿ တယော ဧဝ အာကာရာ လဗ္ဘန္တိ၊ တန္တိဝသေန ပန သဗ္ဗေသံ ပါဠိအာရုဠတ္တာ၊ တေသံ ဝသေန ပရိကမ္ပဿ ကာတဗ္ဗတ္တာ စ “တတြာယံ ဘိက္ခု၊ နဝဟာကာရေဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ပဇာနတောဘိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တေဟိ အာကာရေဟိ အဿာသပဿာသေ ပဇာနတော၊ တတ္ထ မနသိကာရံ ပဝတ္တေန္တဿ။ ဧကေနာကာရေနာတိ ဒီဃံ အဿာသာဒိသု စတူသု အာကာရေသု ဧကေန အာကာရေန၊ နဝသု၊ တိသု ဝါ ဧကေန။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ—

“ဒီဃော ရဿော စ အဿာသော၊ ပဿာသောပိ စ တာဒိသော။
စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဝတ္တန္တိ၊ နာသိကဂ္ဂေ ဝ ဘိက္ခုနော”တိ။

အယံ ဘာဝနာ အဿာသပဿာသကာယာနပဿနာတိ ကတွာ ဝုတ္တိ
“ကာယာနပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ သပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။

ဣဒါနိ ပါဠိဝသေနေဝ တေ နဝ အာကာရေ၊ ဘာဝနာဝိမိဉ္စ ဒသေတုံ
“ယထာဟာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ကထံ ပဇာနာတိတိ ပဇာနနဝိမိ
ကထေတုကမျတာယ ပုစ္ဆတိ။ ဒီဃံ အဿာသန္တိ ဝုတ္တလက္ခဏံ ဒီဃံ အဿာသံ။
အပ္ပါနသင်္ခါတေတိ “အပ္ပါန”န္တိ သင်္ခံ ဂတေ ဒီဃေ ကာလေ၊ ဒီဃံ ခဏန္တိ
အတ္ထော။ ကောဠာသပရိယာယော ဝါ သင်္ခါတ-သဒ္ဓေါ “ထေယျသင်္ခါတ”န္တိ-
အာဒိသု^၁ ဝိယ၊ တသ္မာ အပ္ပါနသင်္ခါတေတိ အပ္ပါနကောဠာသေ၊ ဒေသ-
ဘာဂေတိ အတ္ထော။ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသံ
အာဝဟန္တိယာ လဒ္ဓဿာဒက္ကာ တတ္ထ သာတိသယော ‘ကတ္ထုကာမတာလက္ခ-
ဏော ကုသလစ္ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဆန္ဒဝသေနာတိ တထာပဝတ္ထဆန္ဒဿ ဝသေန
သဝိသေသံ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုဋ္ဌိံ ဖာတိံ ဂမေန္တဿ။ တတော
သုခုမတရန္တိ ယထာဝုတ္တဆန္ဒပ္ပဝတ္တိယာ ပုရိမတော သုခုမတရံ။ ဘာဝနာဗလေန
ဟိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထပရိဋ္ဌာဟတာယ ကာယဿ အဿာသပဿာသာ သုခုမ-
တရာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အဿာသပဿာသာနံ
သုခုမတရဘာဝေန အာရမ္မဏဿ သန္တတရတာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ စ ဝိတိပဋိ-
ပန္နတာယ ဘာဝနာစိတ္တသဟဂတော ပမောဒေါ ခုဒ္ဓိကာဒိဘေဒေါ တရုဏပီတိ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တံ ဝိဝတ္တတိတိ အနုက္ကမေန အဿာသပဿာသာနံ အတိဝိယ
သုခုမတရဘာဝပ္ပတ္တိယာ အနုပဋ္ဌဟနေ ဝိစေတဗျာကာရပ္ပတ္တေဟိ စိတ္တံ
ဝိနိဝတ္တတိတိ ကေစိ။ ဘာဝနာဗလေန ပန သုခုမတရဘာဝပ္ပတ္တေသု အဿာ-
သပဿာသေသု တတ္ထ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ပကတိအဿာသပဿာ-
သတော စိတ္တံ နိဝတ္တတိ။ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိတိ တသ္မိံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ
ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေ သမာဓိမိ ဥပ္ပန္နေ ပန ဈာနနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ ဈာပါရာဘာဝတော
အဇ္ဈုပေက္ခနံ ဟောတိတိ။ သာ ပနာယံ ဥပေက္ခာ တတြမဇ္ဈတ္ထုပေက္ခာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိတိ ဣမေဟိ ယထာဝုတ္တေဟိ နဝဟိ
ပကာရေဟိ ပဝတ္တာ။ ဒီဃံ အဿာသပဿာသာ ကာယောတိ ဒီဃာကာရာ
အဿာသပဿာသာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ သမူဟဋ္ဌေန ကာယော။ အဿာသ-
ပဿာသေ နိဿာယ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တဗ္ဗေတ္ထ အဿာသပဿာသသမညမေဝ^၂
ဝုတ္တိ။ ဥပဋ္ဌာနံ သတိတိ အာရမ္မဏံ ဥပဂန္တော တိဋ္ဌတိတိ သတိ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ။

အနုပဿနာ ဉာဏ် နှိ သမထဝသေန နိမိတ္တဿ အနုပဿနာ၊ ဝိပဿနာဝသေန အဿာသပဿာသေ၊ တန္တိဿယဉ္ဇ ကာယံ “ရူပ” နှိ၊ စိတ္တံ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ “အရူပ” နှိ ဝဝတ္ထပေတွာ နာမရူပဿ အနုပဿနာ စ ဉာဏံ၊ တတ္ထ ယထာ-
ဘူတာဝဗောဓော။ ကာယော ဥပဋ္ဌာန နှိ သော ကာယော အာရမ္မဏ-
ကရဏဝသေန ဥပဂန္တာ သတိ ဣ တိဋ္ဌတိတိ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ။ ဣတ္ထ စ
“ကာယော ဥပဋ္ဌာန” နှိ ဣမိနာ ဣတရကာယဿာပိ သင်္ဂဟော ဟောတိ
ယထာဝုတ္တသမ္ပသနစာရဿာပိ ဣဓ ဣတ္ထိတတ္တာ။ နော သတိတိ သော
ကာယော သတိ နာမ န ဟောတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေ သတိ စ သရဏဋ္ဌေန၊
ဥပတိဋ္ဌနဋ္ဌေန စ။ တာယ သတိယာတိ ယထာဝုတ္တာယ သတိယာ။ တေန
ဉာဏေနာဘိ ယထာဝုတ္တေနေ ဉာဏေန။ တံ ကာယ နှိ တံ အဿာသ-
ပဿာသကာယဉ္စေ တန္တိဿယရူပကာယဉ္ဇ။ အနုပဿတိတိ ဈာနသမ္ပယုတ္တ-
ဉာဏေန စေဝ ဝိပဿနာဉာဏေန စ အနု အနု ပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ
ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ တေန အနုပဿနေန
ယထာဝုတ္တေ ကာယေ အယံ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ ဝုစ္စတိ။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယာ အယံ ယထာဝုတ္တေ အဿာသပဿာသကာယေ၊
တဿ နိဿယဘူတေ ကရဇကာယေ စ ကာယဿေဝ အနုပဿနာ အနုဒက-
ဘူတာယ မရိစိယာ ဥဒကာနုပဿနာ ဝိယ န အနိစ္စာဒိသဘာဝေ ကာယေ
နိစ္စာဒိဘာဝါနုပဿနာ၊ အထ ခေါ ယထာရဟံ အနိစ္စဒုက္ခာနုတ္တာသုဘ-
ဘာဝဿေဝါနုပဿနာ။ အထ ဝါ ကာယေ “အဟ” နှိ ဝါ “မမ” နှိ ဝါ
“ဣတ္ထိ” တိ ဝါ “ပုရိသော” တိ ဝါ ဂဟေတဗ္ဗဿ ကဿစိ အဘာဝတော
တာဒိသံ အနုပဿိဘွာ ကာယမတ္တဿေဝ အနုပဿနာ ကာယာနုပဿနာ၊
တာယ ကာယာနုပဿနာယ သမ္ပယုတ္တာ သတိယေဝ ဥပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ၊
တဿ ဘာဝနာ ဝဇနာ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ။

သေ နယောဘိ “နဝဟိ အာကာရေဟိ” တိအာဒိနာ ဝုတ္တဝိဝိ ရဿ-ပဒေ
အတိဒိသတိ။ ဣတ္ထာတိ ဧတသ္မိံ ယထာဒဿိတေ “ကထံ ဒိဃံ အဿ-
သန္တော” တိအာဒိနာ အာဂတေ ပါဠိနယေ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ ရဿပဒဝသေန
အာဂတေ ပါဠိနယေ။

အယ နှိ ယောဂါဝစရော။ အဗ္ဗါနဝသေနာတိ ဒိဃကာလဝသေန။ ဣတ္ထရ-
ဝသေနာတိ ပရိတ္တကာလဝသေန။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိတိ ဣမေဟိ နဝဟိ
အာကာရေဟိ။

တာဒိသောတိ ဒိသော၊ ရသော စ။ စက္ကာရော ဝဏ္ဏာတိ စက္ကာရော အာကာရာ၊ တေ စ ဒိသာဒယော ဧဝ။ နာသိကဋ္ဌေ ဝ ဘိက္ခုနောတိ ဂါထာ-ဗန္ဓသုခတ္ထံ ရဿံ ကတွာပုတ္တံ “နာသိကဋ္ဌေ ဝါ”တိ၊ ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော၊ တေန ဥတ္တရောဋ္ဌံ သင်္ဂဏှာတိ။

၂၂၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီတိ သဗ္ဗဿ ကာယဿ ပဋိ ပဋိ ပဇ္ဇေကံ သမ္ပဒေဝ ဝေဒနသီလော ဇာနနသီလော၊ တဿ ဝါ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒေါ ဧတဿ အတ္ထိ၊ တံ ဝါ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒမာနောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ တတ္ထ သဗ္ဗ-ဂ္ဂဟဏေန အဿာသာဒိကာယဿ အနဝသေသပရိယာဒါ-နေ သိဒ္ဓေဝိ အနေကကလာပသမုဒါယဘာဝတော တဿ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ဘာဂါနံ သံဝေဒနဒဿနတ္ထံ ပဋိ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ။ တတ္ထ သက္ကစ္စကာရိဘာဝဒဿနတ္ထံ သံ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “သကလဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယထာ သမာနေဝိ အဿာသပဿာသေသု ယောဂိနော ပဋိပတ္တိဝိဇာနေ ပဇ္ဇေကံ သက္ကစ္စယေဝ ပဋိပဋိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ ဝိသုံ ဒေသနာ ကတာ၊ ဧဝံ တမေဝတ္ထံ ဒီပေတုံ သတိဝိ အတ္တဿ သမာနတာယ “သကလဿာ”တိ-အာဒိနာ ပဒေယဿ ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါကဋိကဇ္ဇောတိ ဝိဘူတံ ကရောန္တော၊ သဗ္ဗသော ဝိဘာဝေန္တောတိ အတ္ထော။ ပါကဋိကရဏံ ဝိဘာဝနံ တတ္ထ အသမ္ပယုနံ ဉာဏေနေဝ နေသံ ပဝတ္တနေန ဟောတိတိ ဒဿေန္တော “ဝေ ဝိဒိတံ ကရောန္တော”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တဿာတိ ယသ္မာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေနေဝ အဿာသပဿာသေ ပဝတ္တေတိ၊ န ဝိပယုတ္တစိတ္တေန၊ တသ္မာ ဧဝံဘူတော သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿ-သိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိတိ ပုစ္ဆတိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိတိ ယောဇနာ။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဝိသဇ္ဇေတိ အနေကကလာပတာယ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘာဝေန ဝိသဇ္ဇေ။ အာဒိ ပါကဇ္ဇော ဟောတိ သတိယာ၊ ဉာဏဿ စ ဝသေန တထာ ပုဗ္ဗာဘိ-သင်္ခါရဿ^၁ ပဝတ္တတ္တာ။ တာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စတုတ္ထပုဂ္ဂလသဒိသေန ဘဝိ-တဗ္ဗံ၊ ပဂေဝ သတိ^၂၊ ဉာဏဉ္စ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ တိသုဝိ ဌာနေသု ဉာဏသမ္ပ-ယုတ္တမေဝ စိတ္တံ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ဝေန္တိ ပုတ္တပ္ပကာရေန သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒနဝသေနေဝ။ ဃဋ္ဌတိတိ ဥဿဟတိ။ ဝါယမတိတိ ဝါယာမံ ကရေတိ၊ မနသိကာရံ ပဝတ္တေတိတိ အတ္ထော။ တထာဘူတဿာတိ အာနာပါနဿတိ^၃ ဘာဝေန္တဿ။ သံဝရေတိ

၁-ကတပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿ(သုရတ္ထ-ဋီ ၂-၁၉၃-ပိဋေ)

သတိ၊ ဝီရိယမ္ပိ ဝါ။ တာယ သတိယာတိ ယာ အာနာပါနေ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တာ သတိ၊ တာယ။ တေန မနသိကာရေနာတိ ယော သော တတ္ထ သတိပဋ္ဌာန်မော ဘာဝနာမနသိကာရော၊ တေန သဒ္ဓိန္နိ အဓိပ္ပါယော။ အာသေဝတိတိ “တိဿော သိက္ခာယော”တိ ဝုတ္တေ အဓိကုသလဓမ္မေ အာသေဝတိ။ တဒါ- သေဝနဉ္စေတ္ထ သိက္ခန္တိ အဓိပ္ပေတံ။

ပုရိမနယေတိ ပုရိမသ္မိံ ဘာဝနာနယော၊ ပဌမဝတ္ထုဒ္ဓယေတိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထာပိ ကာမိဉ္ဇာဏုပ္ပါဒနံ လက္ခဏေဝ အဿာသပဿာသာနံ ယာထာဝတော ဒီဃရဿဘာဝါဝဗောဓသမ္ဘာဝတော၊ တထာပိ တံ န ဒုက္ကရံ ယထာပဝတ္တာနံ တေသံ ဂဟဏမတ္တဘာဝတောတိ တတ္ထ ဝတ္တမာနကာလပ္ပယောဂေါကတော။ ဣဒံ ပန ဒုက္ကရံ ပုရိသဿ ခုရဓာရာယံ ဂမနသဒိသံ၊ တသ္မာ သာတိသယေနေတ္ထ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒီပေတုံ အနာဂတကာလပ္ပယောဂေါကတောတိ ဣမမတ္တံ ဒဿေတုံ “တတ္ထ ယသ္မာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိသုတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကာယသင်္ခါရပဿန္တနပိတိပဋိသံဝေဒနာဒိံ သင်္ဂဟာတိ။ ကေစိ ပနေတ္ထ “သံဝရသမာဒါနာနံ” သင်္ဂဟော”တိ ဝဒန္တိ။

ကာယသင်္ခါရန္တိ အဿာသပဿာသံ။ သော ဟိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနောပိ သမာ- နော ကရဇကောယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ တေန သင်္ခါယတိတိ ကာယသင်္ခါရေတိ ဝုစ္စတိ။ ယော ပန “ကာယသင်္ခါရေ ဝစီသင်္ခါရေ”တိ၊ ဝေမာဂတော ကာယ- သင်္ခါရေ စေတနာလက္ခဏော သတိပိ ဒွါရန္တရုပ္ပတ္တိယံ ယေဘုယျဝုတ္တိယာ၊ တဗ္ဗဟုလဝုတ္တိယာ စ ကာယဒွါရေန လက္ခိတော၊ သော ဣဓ နာမိပ္ပေတော။ ပဿန္တေန္တောတိအာဒိသုပစ္စိမံ ပစ္စိမံ ပဒံ ပုရိမဿ ပုရိမဿ အတ္ထဝစနံ၊ တသ္မာ ပဿန္တနံ နာမ ဝူပသမနံ၊ တဉ္စ တထာပယောဂေ အသတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ ဩဋ္ဌာရိကဿ ကာယသင်္ခါရဿ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ အနုပ္ပါဒနန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ တတြာတိ “ဩဋ္ဌာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿန္တေန္တော”တိ ဧတ္ထ။ အပရိဂ္ဂဟိ- တကာလေတိ ကမ္မဋ္ဌာနဿ အနာရဒ္ဓကာလေ၊ တတော ဧဝ ကာယစိတ္တာနမ္ပိ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ။ “နိသီဒတိ ပလ္လင်္ဂံ” အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိ- ဓာယာ”တိ ဟိ ဣမိနာ ကာယပရိဂ္ဂဟော၊ “ပရိမုခံ သတိ” ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ ဣမိနာ စိတ္တပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။ တေနောဂါဟ “ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟိတ- ဟောန္တိ”တိ။ ကာယောတိ ကရဇကောယော။ သဒရထာတိ သပရိဋ္ဌာဟာ၊

သာ စ နေသံ သဒရထတာ ဂရုဘာဝေန ဝိယ ဩဋ္ဌာရိကတာယ အဝိနာဘာဝိ-
နိတိ အာဟ “ဩဋ္ဌာရိကာ”တိ။ ဗလဝတရာတိ သဗလာ^၁ ထူလာ။ သန္တာ
ဟောန္တိတိ စိတ္တ တာဝ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပါဘာဝေန ဧကဂ္ဂံ ဟုတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပဝတ္တမာနံ သန္တံ ဟောတိ ဝုပသန္တံ၊ တတော ဧဝ တံသမုဋ္ဌာနာ
ရူပဓမ္မာ လဟုမုဒုကမ္မညဘာဝပ္ပတ္တာ၊ တဒနုဂုဏတာယ သေသံ တိသန္တတိရူပန္တိ
ဧဝံ စိတ္တေ၊ ကာယေ စ ဝုပသန္တေ ပဝတ္တမာနေ တဦးသိတာ အဿာသပဿာ-
သာ သန္တသဘာဝါ အနုက္ကမေန သုခုမတရသုခုမတမာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။
တေန ဝုတ္တံ “ယဒါ ပနဿ ကာယောဒီ”တိအာဒိ။

အာဘုဇနံ အဘောဝေါ၊ “ပဿမ္မေမီ”တိ ပဌမာဝဇ္ဇနာ။ သမ္မာ အနု
အနု အာဟရဏံ သမန္တာဟာရော၊ တသ္မိယေဝ အတ္တေ အပရာပရံ ပဝတ္တ-
အာဝဇ္ဇနာ။ တဿေဝ အတ္တဿ မနသိ ကရဏံ စိတ္တေ ဌပနံ မနသိကာရော။
ဝိမံသာ ပစ္စဝေက္ခကာ။

သာရဗ္ဗေတိ သဒရထေ သပရိဋ္ဌာဟေ။ အဓိမတ္တန္တိ ဗလဝံ ဩဋ္ဌာရိကံ။
လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ။ ကာယသင်္ခါရေတိ ဟိ အဓိပ္ပေတော။ “အဓိမတ္တံ ဟုတွာ
ပဝတ္တတိ”တိ ကိရိယာဝိသေသနံ ဝါ ဧတံ။ သုခုမန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။
ကာယမှီတိ ဧတ္ထ “စိတ္တေ စာ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။

၂၂၁။ ပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ကရိယမာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ နာနာ-
ဝဇ္ဇနံ ပရိကမ္ပံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိယ ဒူရသမုဿာရိတပဋိပက္ခန္တိ ကတွာ တံသမု-
ဋ္ဌာနော ကာယသင်္ခါရော ပဌမဇ္ဈာနေ စ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေ စ ဩဋ္ဌာရိ-
ကောတိ သဒိသော ဝုတ္တော။ ဧသ နယော သေသုပစာရဒ္ဓယေဝိ။ အထ
ဝါ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ အဓိဂမာယ ပဋိပဇ္ဇေတော ဒုက္ခာပဋိပဒါဒိဝသေန
ကိလမတော ယောဂိနော ကာယကိလမထစိတ္တူပဃာတာဒိဝသေန၊ ငိတက္ကာ-
ဒိသင်္ခါဘေန စ သပရိဇန္တတာယ စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဥပစာရေသု
ကာယသင်္ခါရဿ ဩဋ္ဌာရိကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အတိသုခုမောတိ အညတ္တ
လဗ္ဘမာနော ကာယသင်္ခါရော စတုတ္ထဇ္ဈာနေ အတိက္ကန္တသုခုမော။ သုခုမ-
ဘာဝေါပိဿ တတ္ထ နတ္ထိ၊ ကုတော ဩဋ္ဌာရိကတာ အပ္ပဝတ္တနတော။ တေနာဟ
“အပ္ပဝတ္တိမေဝ ပါပုဏာတိ”တိ။

လာဘိဿ သတော အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနဝေလံ၊ ကောသနေနေဝ ဝါ သဗ္ဗေသံ ဈာနာနံ ပဋိလာဘံ သန္ဓာယ မဇ္ဈိမဘာဏကာ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိ-
မဇ္ဈာနတော ဥပရူပရိဈာနပစာရေပိ သုခုမတရံ ဣစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ဟိ သော-
ပစာရာနံ ဈာနာနံ ဥပရူပရိ ဝိသေသဝန္တတာ၊ သန္တတာ စ သမ္ဘဝေယျ။ ကော-
ဝဇ္ဇနပစာရံ ဝါ သန္ဓာယ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝါဒေန ဣမဿ ဝါဒဿ
အဝိရောဓောသိဒ္ဓေါ ဘိဇ္ဇဝိဿယတ္တာ။ သဗ္ဗေသညေဝါတိ ဥဘယေသမ္ဘိ။ ယသ္မာ
တေ သဗ္ဗေပိ ဝုစ္စမာနေန ဝိဓိနာ ပဿသိမိစ္ဆန္တိယေဝ။ “အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ
ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဋိပ္ပဿန္တတိ”တိ ဣဒံ သဒိသ-
သန္တာနတာယ ဝုတ္တံ။ န ဟိ တေ ဧဝံ ဩဋ္ဌာရိကာ အဿာသာဒယော သုခုမာ
ဟောန္တိ။ ပဿန္တနာကာရော ပန နေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ သုခုမောတိ စတုဓာတုမုခေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သကလရူပပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော ဘာဝနာယ ဥပရူပရိ ပဏီတ-
ဘာဝတော။ တေနောဟ “ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော”တိ။ လက္ခဏာရမ္ပဏိ-
ကဝိပဿနာတိ ကလာပသမ္ဘသနမာဟ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနတော ပဋ္ဌာယ မလဝ-
ဝိပဿနာ။ တတော ဩရံ ဗုဒ္ဓလဝိပဿနာ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ “အပရိဂ္ဂဟိ-
တကာလေ”တိ အာဒိနာ သမထနယေ ဝုတ္တေန နယေန “အပရိဂ္ဂဟေ ပဝတ္တော
ကာယသင်္ခါရော မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ ပဋိပ္ပဿန္တတိ”တိ အာဒိနာ ဝိပဿနာန-
ယေပိ ပဋိပ္ပဿသိ ယောဇေတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အဿာတိ ဣမဿ “ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရ”န္တိ ပဒဿ။ ဧဝံ နာ-
သောဓနာဟိတိ အနုယောဂပရိဟာရေဟိ။ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန။

ကထန္တိ ယံ ဣဒံ “ပဿန္တယံ။ ပ။ သိက္ခတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တံ ကထံ ကေန ပကာရေန
ကာယသင်္ခါရဿ ပဿန္တနံ၊ ယောဂိနော စ သိက္ခနံ ဟောတိတိ ကထေတု-
ကမျတာယ ပုစ္ဆိတွာ ကာယသင်္ခါရေ သရူပတော၊ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမတော၊
ဝူပသမတော၊ အနုယောဂပရိဟာရတော စ ဒဿေတုံ “ကတမေ ကာယ-
သင်္ခါရ”တိ အာဒိ အာရဉ္စံ။ တတ္ထ ကာယိကာတိ ရူပကာယေ ဘဝါ။ ကာယ-
ပဋိဗ္ဗေဂါတိ ကာယသန္တိဿိတာ။ ကာယေ သတိ ဟောန္တိ။ အသတိ န ဟောန္တိ။
တတော ဧဝံ တေ အကာယသမုဋ္ဌာနာပိ ကာယေန သင်္ခရိယန္တိတိ ကာယ-
သင်္ခါရ။ ပဿန္တေန္တောတိ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ ပဿန္တေန္တော။ သေသ-
ပဒွယံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဩဋ္ဌာရိကဗျ ကာယသင်္ခါရံ အဝူပသန္တသဘာဝံ

သန္တိသီဒါပေန္တော “ပဿမ္ဘေန္တော”တိ ဂုစ္စတိ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓံ ပါပေန္တော “နိရောဓေန္တော”တိ၊ သုဠု သန္တသဘာဝံ နယန္တော “ဝူပသမေန္တော”တိ။

ယထာရူပေဟိတိ ယာဒိသေဟိ။ ကာယသင်္ခါရေဟိတိ ဩဠာရိကေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ။ အာနမနာဘိ အဘိမုခဘာဝေန ကာယဿ နမနာ။ ဝိနမနာတိ ဝိသုံ ဝိသုံ ပဿတော နမနာ။ သန္တမနာဘိ သဗ္ဗတော၊ သုဠု ဝါ နမနာ။ ပဏမနာဘိ ပစ္ဆတော နမနာ။ ဣဉ္ဇနာဒိနိ အာနမနာဒိနံ ဝေဝစနာနိ၊ အဓိမတ္တာနိ ဝါ အဘိမုခံ စလနာဒိနံ အာနမနာဒယော၊ မန္တာနိ ဣဉ္ဇနာဒယော။ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ တဿာရူပံ အာနမနာဒိနံ ကာရဏဘူတံ ဩဠာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္ဘေန္တော။ တသ္မိံ ဟိ ပဿမ္ဘိတေ အာနမနာဒယောပိ ပဿမ္ဘိတာ ဝေ ဟောန္တိ။

သန္တိ သုခုမန္တိ ယထာရူပေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ ကာယဿ အပရိပ္ပန္နန-ဟေတူဟိ အာနမနာဒယော န ဟောန္တိ၊ တထာရူပံ ဒရထာဘာဝတော သန္တိ၊ အနောဠာရိကတာယသုခုမံ။ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ သာမညတော ဧကံ ကဘွာ ဝဒတိ။ အထ ဝါ ပုဗ္ဗေ ဩဠာရိကောဠာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေန္တော အနုက္ကမေန ကာယဿ အပရိပ္ပန္နနဟေတုဘူတေ သုခုမသုခုမတရေ ဥပ္ပါဒေတွာတေပိ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ ပရမသုခုမတာယ ကောဋိပ္ပတ္တိယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ တံ သန္တာယ ဂုတ္တံ “သန္တိ သုခုမံ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရ”န္တိ။

ဣတိဘိအာဒိ စောဒကဝစနံ။ တတ္ထ ဣတိဘိ ပကာရတ္ထေ နိပါတော။ ကိရာတိ အရုစိသုစနေ၊ ဧဝံ စေတိ အတ္ထော။ အယဉ္ဇေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ဂုတ္တပ္ပကာရေန ယဒိ အတိသုခုမမ္ဘိ ကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္ဘေတိတိ။ ဧဝံ သန္တေဟိ ဧဝံ သတိ တယာ ဂုတ္တာကာရေ လဗ္ဘမာနေ။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာတိ ဝါတဿ ဥပလဒ္ဓိယာ။ စ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ အဿာသာဒိဝါတာရဗ္ဗဏဿ စိတ္တဿ ပဘာဝနာ ဥပ္ပါဒနာ ပဝတ္တနာ န ဟောတိ၊ တေ စ တေန ပဿမ္ဘေတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။ အဿာသပဿာသာနဉ္စ ဘာဝနာဘိ ဩဠာရိကေ အဿာသပဿာသေ ဘာဝနာယ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ သုခုမာနံ တေသံ ပဘာဝနာ စ န ဟောတိ၊ ဥဘယေသံ တေသံ တေန ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗတော။ အာနာပါနဿတိယာဘိ အာနာပါနာရမ္မဏာယ သတိယာ စ ပဝတ္တနံ န ဟောတိ၊ အာနာပါနာနံ အဘာဝတော။ တတော ဧဝံ တံသမ္ပယုတ္တဿ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ ပဘာဝနာ ဥပ္ပါဒနာပိ န ဟောတိ။ န ဟိ ကဒါစိ အာရမ္မဏေန ဝိနာ သာရမ္မဏဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ န စ နံ တန္တိ ဧတ္ထ နန္တိ

နိပါတမတ္တံ။ တံ ဝုတ္တဝိဓာနံ သမာပတ္တိံ ပဏှိတာ ပညဝန္တော န စေဝ
သမာပဇ္ဇန္တိပိ တတော န ဝုဠဟန္တိပိတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ စောဒကော သဗ္ဗေန
သဗ္ဗံ အဘာဝုပနယနံ ပဿန္တနန္တိ အဓိပ္ပါယေန စောဒေတိ။

ပုန ဣတိ ကိရာတိအာဒိ ယထာဝုတ္တာယ စောဒနာယ ဝိသုဇ္ဇနာ။
တတ္ထ ကိရာတိ “ယဒိ”တိ ဧတဿ အတ္ထေ နိပါတော။ ဣတိ ကိရ
သိက္ခတိ၊ မယာ ဝုတ္တာကာရေန ယဒိ သိက္ခတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သန္တေတိ ဧဝံ
ပဿန္တနေ သတိ။ ပဘာဝနာ ဟောတိတိ ယဒိပိ ဩဋ္ဌာရိကာ ကာယသင်္ခါရာ
ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ သုခုမာ ပန အတ္ထေဝါတိ အနုက္ကမေန ပရမသုခုမဘာဝပ္ပတ္တဿ
ဝသေန နိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ အာနာပါနဿတိယာ၊ အာနာပါနဿတိသမာဋဿ စ
ပဘာဝနာ ဣဇ္ဈတေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

ယထာ ကထံ ဝိယာတိ ယထာဝုတ္တဝိဓာနံ တံ ကထံ ဝိယ ဒဠဗ္ဗံ၊ အတ္ထိ
ကိဉ္စိ တဒတ္ထသမ္ပုဋ္ဌါဒနေ ဩပမ္ပန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒါနိ ဩပမ္ပံ ဒဿေတုံ
“သေယျထာဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သေယျထာဝီတိ ဩပမ္ပတ္ထေ နိပါတော။
ကံသေတိ ကံသဘာဇနေ။ နိမိတ္တန္တိ နိမိတ္တဿ၊ တေသံ သဒ္ဓါနံ ပဝတ္တာကာ-
ရဿာတိ အတ္ထော။ သာမိအတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံ။ သုဂ္ဂဟိတက္ကာတိ သုဠ၊
ဂဟိတက္ကာ။ သုမနသိကတက္ကာတိ သုဠ၊ စိတ္တေ ဌပိတက္ကာ။ သူပဓာရိတက္ကာတိ
သမ္ပဒေဝ ဥပဓာရိတက္ကာ သလ္လက္ခိတက္ကာ။ သုခုမကာ သဒ္ဓါတိ အနုရဝေ အာဟ၊
ယေ အပ္ပကာ။ အပ္ပတ္ထော ဟိ အယံ က-သဒ္ဓေါ။ သုခုမသဒ္ဓါနိမိတ္တာရမ္မဏတာဝီတိ
သုခုမော သဒ္ဓေါဝ နိမိတ္တံ သုခုမသဒ္ဓါနိမိတ္တံ၊ တဒါရမ္မဏတာယပိ။ ကိံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ? ကာမံ တဒါသုခုမာပိ သဒ္ဓါနိရုဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါနိမိတ္တဿ ပန သုဂ္ဂဟိတက္ကာ
သုခုမတရသဒ္ဓါနိမိတ္တာရမ္မဏဘာဝေနာပိစိတ္တံ ပဝတ္တတိ။ အာဒိတောပဋ္ဌာယ ဟိ
တဿ တဿ နိရုဒ္ဓဿ သဒ္ဓဿ နိမိတ္တံ အဝိက္ခိတ္တေန စိတ္တေန ဥပဓာရေနဿ
အနုက္ကမေန ပရိယောသာနေ အတိသုခုမသဒ္ဓါနိမိတ္တမ္ပိ အာရမ္မဏံ ကတော စိတ္တံ
ပဝတ္တတေဝ။ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ တသ္မိံ ယထာဥပဋ္ဌိတေ နိမိတ္တေ
သမာဓာနသမ္ဘာဝတော။

ဧဝံ သန္တေတိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝတ္တဿ နိဂမနဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဿ
သုတ္တပဒဿ သဒ္ဓိံ စောဒနာသောဓနာဟိ အတ္ထော ဝုတ္တော၊ တံ ဥဒ္ဓါတော
ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနာနိ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ “ပဿန္တယ”န္တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

၂၂၂။ အာဒိကမ္ပိကဿ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာတိ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပန ဣတရစတုက္ကေသုပိ လဗ္ဘတေဝ။ ဧတ္တာဘိ ပဌမစတုက္ကေ။ ပဉ္စသန္တိကန္တိ ပဉ္စပဗ္ဗံ၊ ပဉ္စဘာဂန္တိ အတ္ထော။

ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏှနန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနဂန္ထဿ ဥဂ္ဂဏှနံ။ တဒတ္ထပရိပုစ္ဆာ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပရိပုစ္ဆနာ။ အထ ဝါဂန္ထတော၊ အတ္ထတော စ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏှနံ ဥဂ္ဂဟော။ တတ္ထ သံသယပရိပုစ္ဆနာ ပရိပုစ္ဆာ။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌာနန္တိ နမိတ္တုပဋ္ဌာနံ၊ ဧဝံ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ “ဧဝမိဓနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိ”တိ ဥပဓာရဏံ၊ တထာ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ “ဧဝံ ဈာနမပေတိ”တိ။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ လက္ခဏန္တိ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဖုသနာနံ ဝသေန ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ ဌပနာယ သမ္ပတ္တိ၊ တတော ပရမ္ပိ ဝါ သလ္လက္ခဏာဒိဝသေန မတ္တကပ္ပတ္တိတိ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝဿ သလ္လက္ခဏံ။ တေနာဟ “ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝုပဓာရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။

အတ္တနာဝိ န ကိလမတိ ဩဓိသော ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏှနတော။ တတော ဧဝ အာစရိယမ္ပိ န ဝိဟေသေတိ ဓမ္မာဓိကရဏမ္ပိ ဘာဝနာယ မတ္တကံ ပါပနတော။ တဿာဘိ တံ နိမိတ္တံ အတ္တနော အကိလမနအာစရိယာဝိဟေသနဟေဘု။ ထောကန္တိ ထောက် ထောက်။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော ဥဂ္ဂဟော၊ သဗ္ဗောပိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိမိ၊ န ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဉ္ဇဟမတ္တံ။ အာစရိယတော ဥဂ္ဂဟော အာစရိယုဂ္ဂဟော၊ တတော။ ဧကပဒမ္ပိဘိ ဧကကောဋ္ဌာသမ္ပိ။

၂၂၃။ အနုဝဟနာတိ ၂ အဿာသပဿာသာနံ အနုဂမနဝသေန သတိယာ နိရန္တရံ အနုပဝတ္တနာ။ ဖုသနာတိ အဿာသပဿာသေ ဂဏေန္တဿ ဂဏနံ ပဋိသံဟရိတွာ တေ သတိယာ အနုဗန္ဓန္တဿ ယထာ အပ္ပနာ ဟောတိ၊ တထာ စိတ္တံ ဌပေန္တဿ စ နာသိကဂ္ဂါဒိဋ္ဌာနဿ နေသံ ဖုသနာ။ ယသ္မာ ပန ဂဏနာဒိဝသေန ဝိယ ဖုသနာဝသေန ဝိသုံ မနသိကာရော နတ္ထိ၊ ဖဋ္ဌဗုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ဂဏနာဒိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ ဣဓ ဖုသနာဂဟဏန္တိ ဒီပေန္တော “ဖုသနာတိ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာန”န္တိ အာဟ။ ဌပနာတိ သမာဓာနံ။ တံ ဟိ သမ္ပဒေဝ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အာဓာနံ ဌပနံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ သမာဓိ “စိတ္တဿ ဌ္ဍိတိသဏ္ဌိဘိ”တိ နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ သမာဓိပ္ပဓာနာ ပန အပ္ပနာတိ အာဟ “ဌပနာတိ အပ္ပနာ”တိ။ အနိစ္စတာဒိနံ သလ္လက္ခဏတော သလ္လက္ခဏာ ဝိပဿနာ။ ပဝတ္တတော၊ နိမိတ္တတော စ ဝိနိဝဇ္ဇနတော ဝိဝဇ္ဇနာ နာမ မဂ္ဂေါ။

၁-ဓမ္မာဓိကရဏမ္ပိ ဝါ(သီ၊သျှာ)၊ သာရဏ-ဋီ ၂-၂၀၆-ဝိဇ္ဇေ ပဿိတဗ္ဗံ၊

၂-အနုဝဟနာတိ(က)

၃-အဘိ ၁-၁၉-ဝိဇ္ဇေ။

သကလသံကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘာဝတော သဗ္ဗသော သုဒ္ဓိတိ ပါရိသုဒ္ဓိ ဖလံ။
 တေသန္တိ ဝိဝဇ္ဇနာပါရိသုဒ္ဓိနံ။ ပဋိပဿနာတိ ပဋိ ပဋိ ဒဿနံ ပေက္ခနံ။
 တေနာဟ “ပစ္စဝေက္ခဏာ”တိ။

ခဏ္ဍန္တိ ဧကံ တိဏိ ပဉ္စာတိ ဧဝံ ဂဏနာယ ခဏ္ဍနံ။ ဩကာသေတိ
 ဂဏနာရိသိ သန္ဓာယာဟ။ ဂဏနနိဿိတောဝ န ကမ္မဋ္ဌာနနိဿိတော။
 “သီခါပုတ္တံ န ခေါ”တိ ဣဒံ စိရဘရံ ဂဏနာယ မနသိ ကရေန္တဿ ဝသေန
 ဝုတ္တံ။ သောဟိတဏာ လဒ္ဓိ အဝိက္ခေပမတ္တိနိဿာယ ဧဝံ မညေယျ။ “အဿာသ-
 ပဿာသေသု ယောဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ ဂဟေတွာ”တိ ဣဒံ အဿာသပဿာသေသု
 ယဿ ဧကောဝ ပဌမံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ယဿ ပန ဥဘောပိ
 ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေန ဥဘယမ္ပိ ဂဟေတွာ ဂဏေတဗ္ဗံ။ “ယောဥပဋ္ဌာတိ”တိ ဣမိနာ
 စ ဦးသု နာသာပုဋ္ဌဝါတေသု ယော ပါကဋတရော ဥပဋ္ဌာတိ၊ သော ဂဟေ-
 တဗ္ဗောတိ အယမ္ပိ အတ္ထော ဒီပိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနန္တိ
 အာမေဋိဘဝစနေန နိရန္တရံ အဿာသပဿာသာနံ ဥပလက္ခဏံ ဒေသေတိ။
 ဧန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဥပလက္ခေတွာဝါတိ အတ္ထော။ ပါကဋာ ဟောန္တိ
 ဂဏနာဝသေန ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပါဘာဝတော။

ပလိသဿ ပရိဝတ္တနံ၊ တံ ယတ္ထ နိက္ခိပန္တိ၊ သော ပလိသတ္တန္တော။
 တိယာမရတ္တိန္တိ အစ္စန္တသံယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ။ ပုရိမနယေနာတိ သံဃ-
 ဂဏနာယ၊ ဂေါပါလကဂဏနာယာတိ အတ္ထော။ ဧကော ခွေ တိဏိ စတ္တာရိ
 ပဉ္စာတိ ဂဏနာရိသိဒဿနံ။ တဿ အဋ္ဌာဘိအာဒိသုပိ ဧကတော ပဋ္ဌာ-
 ယေဝ ပစ္စေကံ အဋ္ဌာဒီနိ ပါပေတဗ္ဗာနိ။ သီဃံ သီဃံ ဂဏေတဗ္ဗမေဝ။
 ကဿာတိ တတ္ထ ကာရဏံ၊ နိဒဿနဉ္စ ဒေသေတိ “ဂဏနပဋိပဋ္ဌေ ဟိ”တိ-
 အာဒိနာ။ တတ္ထ အရိယတိ တေန နာဝါတိ အရိတ္တံ၊ ပါဇနဒဏ္ဍော။ အရိတ္တေန
 ဥပတ္တန္တနံ အရိတ္တပတ္တန္တနံ၊ တဿ ဝသေန။

နိပ္ပရိယာယတော နိရန္တရပ္ပဝတ္တိ နာမ ဌပနာယမေဝါတိ အာဟ “နိရန္တရံ
 ပဝတ္တံ ဝိယာ”တိ။ အန္တော ဗရိသန္တံ ဝါတံ မနသိကရေန္တော အန္တော စိတ္တံ
 ပဝေသေတိ နာမ။ ဗဟိ စိတ္တနိဟရဏေပိ ဒေသေဝ နယော။ ဝါတဗ္ဗာဟတန္တိ
 အတ္တန္တရဂတံ ဝါတံ ဗဟုလံ မနသိ ကရေန္တဿ ဝါတေန တံ ဌာနံ အတ္တာ-
 ဟတံ ဝိယ၊ မေဒေန ပူရိတံ ဝိယ စ ဟောတိ၊ တဏှာ ဥပဋ္ဌာတိ။ နိဟရတော

ဖုဋ္ဌောကာသံ မုဋ္ဌိတွာ၊ တထာ ပန နိဟရတော ဝါတဿ ဂတိသမန္ဓေသန-
မုခေန နာနာရမ္ပဏေသု စိတ္တံ ဝိဘဝတိတိ အာဟ “ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ စိတ္တံ
ဝိက္ခိပတိ”တိ။

တေန္တိ ဧတံ အဿာသပဿာသဇာတံ။

၂၂၄။ အနုဂမနန္တိ ပဝတ္တပဝတ္တာနံ အဿာသပဿာသနံ အာရမ္ပဏ-
ကရဏဝသေန သတိယာ အနု အနု ပဝတ္တနံ အနုဂစ္ဆနံ။ တေနောဟ “တဉ္စ ခေါ
န အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမနဝသေနာ”တိ။ နာဘိ အာဒိ တတ္ထ ပဌမံ
ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ ပဌမုပ္ပတ္တိဝသေန ဟိ ဣမ အာဒိစိန္တာ၊ န ဥပ္ပတ္တိမတ္တဝသေန။
တထာ ဟိ တေ နာဘိတော ပဌာယ ယာဝ နာသိကဂ္ဂါ သဗ္ဗတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေဝ။
ယတ္ထ ယတ္ထ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ ဓမ္မာနံ ဂမနာဘာဝတော။
ယထာပစ္စယံ ပန ဒေသန္တရူပတ္တိယံ ဂတိသမညာ။ ဟဒယံ မဇ္ဈန္တိ ဟဒယသမိပံ
တဿ ဥပရိဘာဂေါ မဇ္ဈိ။ နာသိကဂ္ဂံ^၁ ပရိယောသာနန္တိ နာသိကဌာနံ
တဿ ပရိယောသာနံ အဿာသပဿာသမညာယ တဒဝဓိဘာဝတော။
တထာ ဟေတေ “စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ”တိ ဝုတ္တာ၊ န စ ဗဟိဒ္ဓါ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ
သမ္ဘဝေါ အတ္ထိ။ တေနာဟ “အဗ္ဘန္တရံ ပဝိသနဝါတဿ နာသိကဂ္ဂံ အာဒိ”တိ။
ပဝိသနနိက္ခမနပရိယာယော ပန တံသဒိသဝသေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဝိက္ခေပဂတန္တိ ဝိက္ခေပံ ဥပဂတံ၊ ဝိက္ခိတ္တံ အသမာဟိတန္တိ အတ္ထော။
သာရဒ္ဓါယာတိ သဒရထဘာဝါယ။ ဣဉ္ဇနာယာတိ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ
စလနာယ။

ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေနာတိ ဘေဘုမိ ကရဏဝစနံ၊ ဣတ္ထမ္မ။ တလကုဏေ
ဝါ။ သာရဒ္ဓါတိ သဒရထာ။ ဣဉ္ဇိတာတိ ဣဉ္ဇနကာ စလနကာ။ တထာ ဖန္တိတာ။

အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေနာတိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမန-
ဝသေန န မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ “အနုဗန္ဓနာယ မနသိ ကရောန္တေန
ဖုသနာဝသေန စ ဌပနာဝသေန စ မနသိ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ယေနာဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ၊
တံ ဝိဝရိတုံ “ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန ဝိယာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိသုံ
မနသိကာရော နတ္ထိတိ ဂဏနာယ၊ အနုဗန္ဓနာယ စ ဝိနာ ယထာဏ္ဏမံ ကေဝလံ
ဖုသနာဝသေန၊ ဌပနာဝသေန စ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော နတ္ထိ။ နန ဖုသနာယ
ဝိနာ ဌပနာယ ဝိယ၊ ဖုသနာယ ဝိနာ ဂဏနာယပိ မနသိကာရော နတ္ထိယေဝ?
ယဒိပိ နတ္ထိ၊ ဂဏနာ ပန ယထာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ မူလဘာဝတော

ပဓာနဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ အနုဗန္ဓနာ ဌပနာယ၊ တာယ ဝိနာ ဌပနာယ အသမ္ဘဝတော။ တသ္မာ သတိပိ ဖုသနာယ နာနန္တရိကဘာဝေ ဂဏနာနုဗန္ဓနာ ဧဝ မူလဘာဝတော ပဓာနဘာဝေန ဂဟေတွာ ဣတရာသံ တဒဘာဝံ ဒဿေန္တော အာဟ “ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန ဝိယ ဟိ ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ မနသိကရော နတ္ထိ”တိ။ ယဒိ ဧဝံ တာ ကသ္မာ ဥဋ္ဌေသေ ဝိသုံ ဂဟိတာတိ အာဟ “ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝါ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ဂဏေန္တော”တိ ဣမိနာ ဂဏနာယ ဖုသနာ အင်္ဂန္တိ ဒဿေတိ။ ဝေ.နာဟ “ဂဏနာယ စ ဖုသနာယ စ မနသိ ကရောတိ”တိ။ တတ္ထေဝါတိ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ။ တေဟိ အဿာသပဿာသေ။ သတိယာ အနုဗန္ဓန္တောတိ ဂဏနာဝိတိ အနုဂန္တာ သတိယာ နိဗန္ဓန္တော၊ ဖုဋ္ဌောကာသေယေဝ တေ နိရန္တရံ ဥပဓာရေန္တောတိ အတ္ထော။ အပ္ပနာဝသေန စိတ္တံ ဌပေန္တောတိ ယသာ အပ္ပနာ ဟောတိ။ ဧဝံ ယထာဥပဋ္ဌိတေ နိမိတ္တေ စိတ္တံ ဌပေန္တော သမာဒဟန္တော။ အနုဗန္ဓနာယ စာတိအာဒိသု အနုဗန္ဓနာယ စ ဖုသနာယ စ ဌပနာယ စ မနသိ ကရောတိတိ ဝုစ္စတိတိ ယောဇနာ။ သွာယမတ္ထောတိ ယှာယံ “ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ဂဏေန္တော၊ တတ္ထေဝဂဏနံ ပဋိသံဟရိတွာ တေ သတိယာ အနုဗန္ဓန္တော”တိ စ ဝုတ္တော၊ သော အယမတ္ထော။ ယာ အနုန္တာယ န မိနောတိ န ဝိနိစ္ဆိနာတိ၊ သာ မာနဿ သမိပေတိ ဥပမာ ယထာ “ဂေါဏော ဝိယ ဂဝယော”တိ။

၂၂၅။ ပရိဋ္ဌောတိ ဝိဋ္ဌသပ္ပိ။ ဒေါလာ ပေခေါလော?။ ကိဋ္ဌတန္တိ ကိဋ္ဌနာနံ။ မာတာပုတ္တာနန္တိ အတ္တနော ဘရိယာယ၊ ပုတ္တဿ စ။ ဥဘော ကောဋိယောတိ အာဂစ္ဆန္တဿ ပုရိမကောဋိ၊ ဂစ္ဆန္တဿ ပစ္ဆိမကောဋိန္တိ ဒွေပိ ကောဋိယော။ မဇ္ဈန္တိ ဒေါလာဖလကသေဝ မဇ္ဈံ။ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘော ဝိယာတိ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘော၊ နာသိကဂ္ဂံ၊ မုခနိမိတ္တံ ဝါ။ တဿ မူလေ သမိပေ ဌာတွာ။ ကသံဌတွာ? သတိယာ ဝသေန။ သတိပ္ပိ တတ္ထ သူပဋ္ဌိတံ ကရေန္တော သောဂါဝစရော တဏှ ဌိတော နာမ ဟောတိ။ အဝယဝဓမ္မေန သမုဒါယဿ အပဒိသိတဗ္ဗတော။ နိမိတ္တောတိ နာသိကဂ္ဂါဒိနိမိတ္တေ။ သတိယာ နိသီဒန္တောတိ သတိဝသေန နိသီဒန္တော။ “သတိပ္ပိ တတ္ထာ”တိအာဒိနာ ဌာနေ ဝိယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတ္ထာတိ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ။

၁-နာန္တရိယကဘာဝေ(သီ)၊ နာနန္တရိယကဘာဝေ(သု)

၂-အနုဗန္ဓန္တော(သီ၊ သု)

၃-ပေခေါလော(သီ၊ သု)၊ ပြေခေါလော(သက္ကတ)၊ ပေါခေါပေါ (က)

၂၂၆။ တေတိ နဂရဿ အန္တောဗဟိဂတာ မနုဿာ၊ တေသံ သင်္ဂဟာ စ ဟတ္ထဂတာ။

၂၂၇။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ ဥပမေယျတ္ထဒဿနတော ပဋ္ဌာယ။ ဂါထာယံ နိမိတ္တန္တိ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ။ အနာရမ္မဏမေကစိတ္တဿာတိ ကေဿ စိတ္တဿ န အာရမ္မဏံ၊ အာရမ္မဏံ န ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ အဇာနတော စ တယော ဓမ္မောတိ နိမိတ္တံ အဿာသော ပဿာသောတိ ဣမေ ဣယော ဓမ္မေ အာရမ္မဏကရဏဝသေန အဝိန္ဒန္တဿ။ စ-သဒ္ဓေါ ဗျတိရေကေ။ အာဝနာတိ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ။ နုပလဗ္ဘတိတိ န ဥပလဗ္ဘတိ န သိဇ္ဈတိတိ အယံ စောဒနာဂါထာယ အတ္ထော၊ ဒုတိယာ ပန ပရိဟာရဂါထာ သုင်္ဂဉ္ဇေယျာဝ။

ကထန္တိ တာသံ အတ္ထံ ဝိဝရိတုံ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ဣမေ တယော ဓမ္မောတိအာဒိသု ပဒယောဇနာယ သဒ္ဓိံ အယမတ္ထနိဒ္ဒေသော—ဣမေ နိမိတ္တာဒယော တယော ဓမ္မာ ကေစိတ္တဿ ကထံ အာရမ္မဏံ န ဟောန္တိ၊ တထာပိ န စိမေ န စ ဣမေ တယော ဓမ္မာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ ကထံ န စ ဟောန္တိ အဝိဒိတာ? တေသဉ္စိ အဝိဒိတတ္ထေ စိတ္တဉ္စ ကထံ ဝိက္ခေပံ န ဂစ္ဆတိ၊ ပဓာနဉ္စ ဘာဝနာယ နိပ္ပိဒကံ ဝိရိယဉ္စ ကထံ ပညာယတိ၊ နိဝရဏာနံ ဝိက္ခမ္ဘကံ သမ္ပဒေဝ သမာဓာနာဝဟံ ဘာဝနာနုယောဂသင်္ခါတံ ပယောဂဉ္စ ယောဂီ ကထံ သာဓေတိ၊ ဥပရူပရိ လောကီယလောကုတ္တရဉ္စ ဝိသေသံ ကထမဓိဂစ္ဆတိတိ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ကကစူပမာယ သာဓေတုံ “သေယျထာဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘူမိဘာဂဿ ဝိသမတာယ စဉ္စလေ ရက္ခေ ဆေဒနကိရိယာ န သုကရာ သိယာ၊ တထာ စ သတိ ကကစဒန္တဂတိ ဒုဗ္ဗိဉ္ဇေယျာတိ အာဟ “သမေ ဘူမိ-ဘာဝေ”တိ။ ကကစေနာဘိ ဒုဒ္ဓကေန ခရပတ္တေန။ တေနာဟ “ပုရိသော”တိ။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနန္တိ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ ဝသေန။ တေန ကကစဒန္တေဟိ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ပုရိသဿ သတိယာ ဥပဋ္ဌာနံ ဒသေတိ။ တေနာဟ “န အာဂတေ ဝါ ဂတေ ဝါ ကကစဒန္တေ မနသိ ကရောတိ”တိ။ ကကစဿ အာကုနကာလေ ပုရိသာဘိမုခံ ပဝတ္တာ အာဂတာ။ ပေလ္လနကာလေ တတော ဝိဂတာ “ဂတာ”တိ ဝုတ္တာ။ န စ အာဂတာ ဝါ ဂတာ ဝါ ကကစဒန္တာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ သဗ္ဗတ္ထ သတိယာ ဥပဋိတတ္တာ ဆိန္ဒိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ အဖုဿိတွာ ဂစ္ဆန္တာနံ၊ အာဂစ္ဆန္တာနဉ္စ ကကစဒန္တာနံ အဘာဝတော။ ပဓာနန္တိ ရုက္ခဿ

ဆေဒနဝိရိယံ။ ပယောဂန္တိ တဿေဝ ဆေဒနကိရိယံ။ ဝိသေသန္တိ အနေက-
ဘာဝါပါဒနံ၊ တေန စ သာဓေတဗ္ဗံ ပယောဇနဝိသေသံ။

ယထာ ရူက္ခောတိအာဒိ ဥပမာသံသန္တနံ။ ဥပနိဗန္ဓတိ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ
တောယာတိ သတိ ဥပနိဗန္ဓနာ နာမ၊ တဿာ အဿာသပဿာသာနံ
သလ္လက္ခဏဿ နိမိတ္တန္တိ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ နာသိကဂ္ဂံ၊ မုခနိမိတ္တံ ဝါ။ ဝေမေ-
ဝါတိ ယထာပိ သော ပုရသော ကကစေန ရုက္ခံ ဆိန္ဒန္တော အာဂတဂတေ
ကကစဒန္တေ အမနသိကရောန္တောပိ ဗုဋ္ဌဗုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ သတိယာ ဥပဋ္ဌပနေန
အာဂတဂတေ ကကစဒန္တေ ဇာနာတိ၊ သုတ္တပဒဉ္စ အဝိရဇ္ဈန္တော အတ္တကိစ္စံ
သာဓေတိ၊ ဝေမေဝ။ နာသိကဂ္ဂေ မုခနိမိတ္တေတိ ဒီသနာသ်ကော နာသိကဂ္ဂေ
ဣတရော မုခံ ဒသနံ^၁ နိမိယတိ ဆာဒိယတိ ဧတေနာတိ မုခနိမိတ္တန္တိ
လဒ္ဓနာမေ ဥတ္တရောဋ္ဌေ။

ဣဒံ ပဓာနန္တိ ယေန ဝိရိယာရမ္ဘေန အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ယောဂိနော
ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ ကမ္မနိယံ ဘာဝနာကမ္မက္ခမံ ဘာဝနာကမ္မယောဂံ ဟောတိ၊
ဣဒံ ဝိရိယံ ပဓာနန္တိ ဖလေန ဟေတု ဒဿေတိ။ ဥပတ္တိလေသာ ပဟိယန္တိတိ
စိတ္တဿ ဥပတ္တိလေသဘူတာနိ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟိယန္တိ။ ဝိတက္ကာ
ဝူပသမန္တိ^၂ တတော ဝေ ကာမဝိတက္ကာဒယော မိစ္ဆာဝိတက္ကာ ဥပသမံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ နိဝရဏပ္ပဟာနေန ဝါ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမံ ဒဿေတွာ ဝိတက္က ဝူပသမာ-
ပဒေသေန ဒုတိယဇ္ဈာဒိနမဓိဂမမာဟ။ အယံ ပယောဂေါတိ အယံ ဈာနာဓိ-
ဂမဿ ဟေတုဘူတော ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ ပယောဂေါ။ သံယောဇနာ
ပဟိယန္တိ^၃ ဒသပိ သံယောဇနာနိ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဟိယန္တိ။
အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ^၄ တထာ သတ္တပိ အနုသယာ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာ-
ပါဒနေန ဘဂ်မတ္တဿပိ အနဝသေသတော ဝိဂတန္တာ ဟောန္တိ။ ဧတ္ထ စ
သံယောဇနပ္ပဟာနံ နာမ အနုသယနိရောဓေနေဝ ဟောတိ၊ ပဟိနေသု စ
သံယောဇနေသု အနုသယာနံ လေသောပိ န ဘဝိဿတိတိ စ ဒဿနတ္ထံ
“သံယောဇနာ ပဟိယန္တိ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ အယံ
ဝိသေသောဘိ ဣမံ သမာဓိ^၅ နိဿာယ အနုက္ကမေန လဗ္ဘမာနော အယံ
သံယောဇနပ္ပဟာနာဒိကော ဣမဿ သမာဓိဿ ဝိသေသောတိ အတ္ထော။

ယဿာဘိ ယေန။ အနုပုဗ္ဗန္တိ အနုက္ကမေန။ ပရိစိတာတိ ပရိစိတ္တာ။
အယံ ဟေတ္တ သင်္ခေပတ္ထော— အာနာပါနဿတိ ယကော ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ

ဒေသိတာ၊ တထေဝ ယေန ဒိဿရဿပဇာနနာဒိဝိမိနာ အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ သုဋ္ဌ၊ ဘာဝိတာ၊ တတော ဧဝ ပရိပုဏ္ဏာ သောဠသန္တံ ဝတ္ထုနံ ပါရိပူရိယာ သဗ္ဗသေဝ ပုဏ္ဏာ။ သော ဘိက္ခု ဣမံ အတ္တနော ခန္ဓာဒိလောကံ ပညော-
ဘာသေန ပဘာသေတိ။ ယထာ ကံ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ အဗ္ဘုဏ္ဍိ-
လေသဝိမုတ္တော စန္ဒိမာ တာရကရာဇာ ဝိယာတိ။

ဣဇာတိ ကကစူပမာယံ။ အဿာတိ ယောဂိနော။ ဣဇာတိ ဝါ ဣမသ္မိံ^၁
ဌာနေ။ အဿာတိ ဥပမာဘူတဿ ကကစဿ။ အာဂတဂတဝသေန ယထာ
တဿ ပုရိသဿ အမနသိကာရော၊ ဧဝံ အဿာသပဿာသာနံ အာဂတဂတ-
ဝသေန အမနသိကာရမတ္တမေဝ ပယောဇနံ။

၂၂၀။ နိမိတ္တန္တိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ။ အဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိတာတိ အပ္ပနာ-
ဝိတက္ကာဒိအဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိတာတိ ဝဒန္တံ၊ ဝိစာရာဒိတိ^၂ ပန ဝတ္ထုဗ္ဗံ
နိပ္ပရိယာယေန ဝိတက္ကဿ အပ္ပနာဘာဝတော။ သော ဟိ ပါဠိယံ “အပ္ပနာ
ဈာနာ”တိ^၃ နိဋ္ဌိဋ္ဌော၊ တံသမ္ပယောဂတော ဝါ ယသ္မာ ဈာနံ “အပ္ပနာ”တိ အဋ္ဌ-
ကထာဝေါဟာရော၊ ဈာနင်္ဂေသု စ သမာဓိ ပဓာနံ၊ ဟသ္မာ တံ “အပ္ပနာ”တိ
ဒဿေန္တော “အဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိတာ အပ္ပနာသင်္ခါတာ ဌာပနာ စ
သမ္ပန္နတိ”တိ အာဟ။ ကဿမိ ပန ဂဏနာဝသေနေဝ မနသိကာရကာလတော
ပဘူတိတိ ဧတ္ထ “အနုတ္တမတော။ ပ။ လဗ်နာကာရပ္ပတ္တိံ ဝိယ ဟောတိ”တိ
ဧတ္ထေကော ဂန္တော ပရိဟိနော။

သာရဒ္ဓကာယဿ ကဿမိ ပုဂ္ဂလဿ။ ဩနမတိ ပဋိကာဒိနံ^၄ ပလမ္မနေန။
ဝိက္ခုဇတိတိ သဒ္ဓိကရေတိ။ ဂတ္တာနိသဒကပ္ပရာဒိနံ^၅ သန္တိဋ္ဌာနေသု ဝလိ^၆ ဂဏှာတိ
တတ္ထ တတ္ထ ဝလိတံ ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ သာရဒ္ဓကာယော ဂရုကော
ဟောတိတိ ကာယဒရထဝူပသမေန သဒ္ဓိံ သိဇ္ဈမာနော ဩဋ္ဌာရိကအဿာသ-
ပဿာသနိရောဓော ဗျတိရေကမုခေန တဿ သာဓနံ ဝိယ ဝုတ္တော။ ဩဋ္ဌာရိက-
အဿာသပဿာသနိရောဓဝသေနာတိ အန္တယဝသေန တဒတ္ထသာဓနံ။ တတ္ထ
ကာယဒရထေ ဝူပသန္တေတိ စိတ္တဇရူပါနံ လဟုမုဒုကမ္မညဘာဝေန ယော
သေသတိသန္တတိရူပါနမ္ပိ လဟုအာဒိဘာဝေါ၊ သော ဣဓ ကာယဿ လဟု-
ဘာဝေါတိ အဓိပ္ပေတော။ သွာယံ ယသ္မာ စိတ္တဿ လဟုအာဒိဘာဝေန ဝိနာ
နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကာယောဝိ စိတ္တမ္ပိ လဟုကံ ဟောတိ”တိ။

၁-ဝိစာရာဒိတိ(သိ)

၂-အဘိ ၁-၁၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-ပဋိကာဒိနံ (သျှာ၊က)

၄-ဂတ္တနေတ္တကပ္ပရာဒိနံ (သိ)၊ ဝတ္တနေတ္တ ကပ္ပလာဒိနံ (သျှာ)

ဩဇာရိကေ အဿာသပဿာသေ နိရုဗ္ဗေတိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမ္ပိ
ဝိစေတဗ္ဗာကာရပုတ္တဿ ကာယသင်္ခါရဿ ဝိစယနဝိမ္မံ ဒဿေတုံ အာနိတံ။

၂၂၉။ ဥပရူပရိ ဝိဘူတာနီတိ ဘာဝနာဗလေန ဥဒ္ဓိံ ဥဒ္ဓိံ ပါကဋ္ဌာနိ
ဟောန္တိ။ ဒေသတောတိ ပကတိယာ ဖုသနဒေသတော၊ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ
ဖုသနဝသေန ဥပဓာရိတဋ္ဌာနတော။

“ကတ္ထ နတ္ထိ”တိ ဌာနဝသေန၊ “ကဿ နတ္ထိ”တိ ပုဂ္ဂလဝသေန ဝိမံသိယမာန-
မတ္ထံ ကေဇ္ဈိကတွာ ဝိဘာဝေတုံ “အန္တောမာတုကုန္တိယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ယထာ ဥဒကေ နမုဂ္ဂဿ ပုဂ္ဂလဿ နိရုဗ္ဗေ၊ ကာသတာယ အဿာသပဿာသာ
န ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ အန္တောမာတုကုန္တိယံ။ ယထာ မတာနံ သမုဋ္ဌာပကစိတ္တာ-
ဘာဝတော၊ ဧဝံ အသညီဘူတာနံ မုစ္ဆာပရေတာနံ၊ အသညီသု ဝါဇာတာနံ၊
တဿ နိရောဓသမာပန္နာနံ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ ပန ဓမ္မတာဝသေ-
နေဝ နေသံ အနုပုဇ္ဇနံ၊ တထာ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီနံ။ ကေစိ ပန “အနုပုဗ္ဗတော
သုဒ္ဓမဘာဝပ္ပတ္တိယာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နဿ၊ ရူပဘဝေ ရူပါနံ ဘဝင်္ဂဿ
စ သုဒ္ဓမဘာဝတော ရူပဘဝသမင်္ဂီနံ နတ္ထိ”တိ ကာရဏံ ဝေန္တိ။ အတ္ထိယေဝ
တေ အဿာသပဿာသာ ပရိယေသတောတိ၊ အဓိပ္ပါယော၊ ယထာဝုတ္တသတ္တ-
ဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တဿ အဿာသပဿာသာနံ အနုပုဇ္ဇနဋ္ဌာနဿ အဘာဝတော။
ပကတိပုဋ္ဌဝသေနာတိ ပကတိယာ ဖုသနဋ္ဌာနဝသေန။ နိမိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ
သတိယာ တတ္ထ တတ္ထ သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ ထိရတရသဉ္စာနနံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ။
ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ ဟိ သတိ။ ဣမမေဝါတိ ဣမံ ဧဝံ အနုပုဋ္ဌဟန္တဿ
ကာယသင်္ခါရဿ ကဏ္ဍကုဋ္ဌာပနနယေန၊ ဥပဋ္ဌာပနဝိမိမေဝ။ အတ္ထဝသန္တိ
ဟေတုံ။ အတ္ထောတိ ဟိ ဖလံ၊ သော ယဿ ဝသေန ပဝတ္တတိ၊ သော အတ္ထ-
ဝသောတိ။ မုဋ္ဌဿတိဿာတိ ဝိနဋ္ဌဿတိဿ။ အသမ္ပဇာနဿာတိ သမ္ပဇည-
ရဟိတဿ၊ ဘာဝေန္တဿ အနုက္ကမေန အနုပုဋ္ဌဟန္တေ အဿာသပဿာသေ
ဝိမံသိဘွာ “ဣမေ တေ”တိ ဥပဓာရေတုံ၊ သမ္ပဒေဝ ပဇာနိတုဉ္စ သမတ္တာဟိ
သတိပညာဟိ ဝိရဟိတဿာတိ အဓိပ္ပါယော။

၂၃၀။ ဣတော အညံ ကမ္မဋ္ဌာနံ။ ဂရုကန္တိ ဘာရိယံ။ သာ စဿ
ဂရုကတာ ဘာဝနာယ သုဒ္ဓက္ကရဘာဝေနာတိ အာဟ “ဂရုကဘာဝန”န္တိ။

၁-သုဒ္ဓမဘာဝပ္ပတ္တိယာတိ ကာရဏံ ဝေန္တိ (သိ)

၂-ပရိသေသတောတိ (သျှာ)၊ ပရိသေသတောတိ (သာရဋ္ဌ-။ ၂-၂၁၇-ပိဋ္ဌေ)

၃-ကန္တကုဋ္ဌာပနနယေန (သိ)၊ ကန္တကုဋ္ဌာပနနယေန (သျှာ)

ဥပရူပရိ သန္တသုခုမဘာဝပုတ္တိတော “ဗလဝတိ သုဝိသဒါ သူရာ ဝ သတိ-
ပညာ ဝ ဣတ္ထိတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တာ သုခုမဿ နာမ အတ္ထဿ သာဓနေနာပိ
သုခုမေနော ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝတ္တံ။ ဣဒါနိ အန-
ပဋ္ဌဟန္တာနံ အဿာသပဿာသာနံ ပရိယေသနုပါယံ ဒဿေန္တော “တာဟိ
ဝ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဂေါစရဗုခေဘိ ဂေါစရာဘိမုခေ။ အနုပဒန္တိ
ပဒါနုပဒံ။ စရိတွာတိ ဂေါစရံ ဂဟေတွာ။ တသ္မိယေဝ ဌာနေတိ ဥပနိ-
ဗန္ဓနာနိမိတ္တသညိတဋ္ဌာနေ။ ယောဇေတွာတိ မနသိကာရေန ယောဇေတွာ။
သတိရသ္မိယာ ဗန္တိတွာတိ ဝါ ဝတ္ထမေဝတ္ထမာဟ “တသ္မိယေဝ ဌာနေ
ယောဇေတွာ”တိ။ န ဟိ ဥပမေယျ ဗန္ဓနယောဇနဋ္ဌာနာနံ ဝိသုံ လဗ္ဗန္တိ။

၂၃၁။ နိမိတ္တန္တိ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝါ။ ဥဘယမ္ပိ ဟိ ဣဓ
ဧကေဉ္စ ဝတ္တံ။ တထာ ဟိ တူလဝိစုအာဒိဥပမတ္တယံ ဥဂ္ဂဟေ ယုဇ္ဇတိ၊ သေသံ
ဥဘယတ္ထ။ ဧကေစ္စတိ ဧကေ အာစရိယာ။

တာရကရူပံ ဝိယာတိ တာရကာယ ပဘာရူပံ ဝိယ။ မဏိဂုဋ္ဌိကာဒိ-
ဥပမာ ပဋိဘာဂေ ဝဋ္ဋန္တိ။ ကယံ ပနေတံ ဧကံယေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနေကာ-
ကာရတော ဥပဋ္ဌာတိတိ အာဟ “တဉ္စ ပနေတ”န္တိအာဒိ။ သုတ္တန္တန္တိ ဧကံ
သုတ္တံ။ ပဂုဏပ္ပဝတ္တိဘာဝေန အဝိစ္ဆေဒံ၊ မဟာဝိသယတဉ္စ သန္တာယာဟ
“မဟတိ ပဗ္ဗတေယျာ နဒီ ဝိယာ”တိ။ အတ္ထဗျဉ္စနသမ္ပတ္တိယာ သမန္တဘဒ္ဒကံ
သုတ္တံ သဗ္ဗဘာဂမနောဟရာ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာ ဝနသဋ္ဌာ ဝိယာတိ အာဟ “ဧကော
ဝနရာဇိ ဝိယာ”တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေ”တိ။
နာနာနုသန္တိကံ နာနာပေယျာလံ ဝိဝိနေယနိပုဏံ ဗဟုဝိကေမ္မဋ္ဌာနမုခသုတ္တန္တိ
အတ္ထိကေဟိ သက္ကစ္စံ သမုပဇိဝိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “သီတန္တောယော။ ပ။ ရုက္ခော
ဝိယာ”တိ။ သညာနာနတယာတိ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတော ပုဗ္ဗေဝ ပဝတ္တသညာနံ
နာနာဝိဘာဝတော။

ဣမေ တယော ဓမ္မာတိ အဿာသော၊ ပဿာသော၊ နိမိတ္တန္တိ ဣမေ တယော
ဓမ္မာ။ နတ္ထိဘိ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန မနသိကာတဗ္ဗဘာဝေန နတ္ထိ န ဥပလဗ္ဗန္တိ။
န ဝ ဥပစာရန္တိ ဥပစာရမ္ပိ န ပါပုဏာတိ၊ ပဂေဝ အပ္ပနန္တိ အဓိပ္ပါယော။
ယဿ ပနာတိ ဝိဇ္ဇမာနပက္ခော ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္ထဿ သမတ္တနတ္ထံ ကကစူပမာယံ အာဂတာ
“နိမိတ္တ”န္တိအာဒိကာ ဂါထာ ပစ္စာနိတာ။

၂၃၂။ နိမိတ္တတိ ယထာဝုတ္တေ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ။ ဧဝံ ဟောတီတိ ဘာဝနမနုယုတ္တဿ ဧဝံ ဟောတိ။ တဿ “ပုနပျုန် ဧဝံ မနသိ ကရောဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇေယျာဘိ “နမိတ္တံ နာမ ဒုက္ကရံ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ တယံ လဒ္ဓိံ၊ ဟန္တာဟံ ဒါနိ ယဒါ ဝါ တဒါ ဝါ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမီ”တိ သင်္ကေတံ အာပဇ္ဇေယျ။ ဝိသိဒေယျာဘိ “ဧတ္တကံ ကာလံ ဘာဝနမနုယုတ္တဿ နိမိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပန္နံ၊ အဘဗ္ဗော မညေ ဝိသေသဿာ”တိ ဝိသာဒံ အာပဇ္ဇေယျ။

“ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏတော မုစ္ဆိဿာမီတိ ပဋိပန္နဿ နိမိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တေ ကထံ သင်္ကေတာပတ္တိံ၊ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဥဿာဟမေဝ ကရေယျာဘိ “နိမိတ္တမိဒံ။ ပ။ ဝတ္တဗ္ဗော”တိ မဇ္ဈိမဘာဏကာ အာဟု။ ဧဝန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ပဋိဘာဂနိမိတ္တေယေဝ ဘာဝနာစိတ္တဿ ဌပနေန။ ဣတော ပဘူတီတိ ဣတော ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ။ ပုဗ္ဗေ ယံ ဝုတ္တံ “အနုဗန္ဓနာယ စ ဖုသနာယ စ ဌပနာယ စ မနသိ ကရောဟိ”တိ၊ တတ္ထ အနုဗန္ဓနံ၊ ဖုသနဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဌပနာဝသေန ဘာဝနာ ဟောတီတိ ဌပနာဝသေနေဝ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

ပေါရာဏေဟိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထောဘိ “နိမိတ္တ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ နိမိတ္တတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ။ ဌပယံ စိတ္တန္တိ ဘာဝနာစိတ္တံ ဌပေန္တော၊ ဌပနာဝသေန မနသိ ကရောန္တောဘိ အတ္ထော။ နာနာကာရန္တိ “စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ”တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တံ နာနာကာရံ။ အာကာရသာမညဝသေန ဟေတံ ဧကဝစနံ။ ဝိဘာဝယန္တိ ဝိဘာဝေန္တော အန္တရဓာပေန္တော။ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ဟိ တေ အာကာရာ အမနသိကရေတော အန္တရဟိတာ ဝိယ ဟောန္တိ။ အဿာသပဿာသေတိ အဿာသပဿာသေ ယော နာနာကာရော၊ တံ ဝိဘာဝယံ၊ အဿာသပဿာသသမ္ဘုတေ ဝါ နိမိတ္တေ။ သကံ စိတ္တံ နိဗန္ဓတီတိ တာယ ဧဝံ ဌပနာယ အတ္တနော စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ အပ္ပေတီတိ အတ္ထော။ ယေ ပန “ဝိဘာဝယန္တိ ဝိဘာဝေန္တော ဝိဒိတံ ပါကင်္ဂံ ကရောန္တော”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ တံ ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန ယုဇ္ဇေယျ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော— မိတိသမ္ပန္နတ္တာ ဝီရော ယောဂီ အဿာသပဿာသေ နာနာကာရံ ဝိဘာဝေန္တော နာနာကာရတော တေ ပဇာနန္တော ဝိဒိတေ ပါကင်္ဂေ ကရောန္တော၊ နာနာကာရံ ဝါ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကေ ပဿမ္ပေန္တော ဝုပသမေန္တော တတ္ထ ယံ လဒ္ဓိံ နိမိတ္တံ၊ တသ္မိံ စိတ္တံ ဌပေန္တော အနုက္ကမေန သကံ စိတ္တံ နိဗန္ဓတိ အပ္ပေတီတိ။

ဝဏ္ဏတောတိ ဝိစုဝိဏ္ဏတာရကရူပါဒိသု ဝိယ ဥပဋ္ဌိတဝဏ္ဏတော။ လက္ခဏ-
တောတိ ခရဘာဝါဒိသဘာဝတော၊ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတော ဝါ။ ရက္ခိတဗ္ဗိ
တံ နိမိတ္တန္တိ သဗ္ဗန္ဓော။ နိမိတ္တဿ ရက္ခဏံ နာမ တတ္ထ ပဋိလဒ္ဓဿ ဥပစာရ-
ဈာနဿ ရက္ခဏေနော ဟောတိတိ အာဟ “ပုနပ္ပုနံ မနသိကာရဝသေန
ပုဒ္ဓိံ ဝိဇ္ဇန္တိ ဝေယိတွာ”တိ။

၂၃၃။ ဧတ္ထာတိ ဧတိဿံ ကာယာနုပဿနာယံ။ ပါရိသုဒ္ဓိံ ပတ္တက-
မောတိ အဓိဂန္တုကာမော၊ သမာပဋိတုကာမော စ၊ တတ္ထ သလ္လက္ခဏာဝိဝေဒနာ-
ဝသေန အဓိဂန္တုကာမော၊ သလ္လက္ခဏာဝသေန သမာပဋိတုကာမောတိ
ယောဇေတဗ္ဗိ။ နာမရူပံ ဝဏ္ဏပေတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတိတိ သင်္ခေပတော
ပုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ကထ”န္တိ အာဒိ ပုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာဟိတိ အာဒိ
ကာယဿ၊ စိတ္တဿ စ အဿာသပဿာသာနံ သမုဒယဘာဝဒဿနံ။ ကမ္မာ-
ရဂ္ဂရိယာတိ ကမ္မာရာနံ ဥက္ကာယံ အဂ္ဂိမေနဘတ္တာ။ မေမာနာယာတိ မေယန္တိ-
ယာ၊ ဝါတံ ဂါဟာပေန္တိယာတိ အတ္ထော။ တဇ္ဇန္တိ တဒနရူပံ။ ဝေမေဝါတိ ဧတ္ထ
ကမ္မာရဂ္ဂရိ ဝိယ ကရဇကောယော၊ ဝါယာမော ဝိယ စိတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗိ။ ကိဉ္စာပိ
အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ကရဇကောယံ ပန ဝိနာ တေသံ အပ္ပ-
ဝတ္တနတော “ကာယဉ္စ စိတ္တဉ္စ ပဋိစ္စ အဿာသပဿာသာ”တိ ပုတ္တံ။

တဿာတိ နာမရူပဿ။ ပစ္စယံ ပရိယေသတိတိ “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ
ရူပသမုဒယော”တိ အာဒိနာ၊ အဝိဇ္ဇာဒိကံ ပစ္စယံ ဝိမံသတိ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ ကနံ
ဝိတရတိတိ “အဟောသိ” န ခေါ အဟံ အတိတမဉ္စါန”န္တိ၊ အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ
သောဋ္ဌသဝတ္ထုကံ ဝိစိကိစ္ဆံ အတိက္ကမတိ ပဇဟတိ။ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာ-
နာဂတပစ္စုပ္ပန္န”န္တိ၊ အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ကလာပသမ္ပသနံ။ ပုပ္ဖဘာဂေတိ ပဋိပဒါ-
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိပရိယာပန္နာယ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ ပုပ္ဖဘာဂေ ဥပ္ပန္နော။
ဩဘာသာဒယောတိ ဩဘာသော ဉာဏံ ဝီတိ ပဿဒ္ဓိ သုခံ အဓိမောက္ခော
ပဂ္ဂဟော ဥပေက္ခာ ဥပဋ္ဌာနံ နိကန္တိတိ ဣမေ ဩဘာသာဒယော ဒဿ။ ဥဒယံ
ပဟာယာတိ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ ဂဟိတံ သင်္ခါရာနံ ဥဒယံ ဝိဿဇေတွာ
တေသံ ဘင်္ဂဿေဝ အနုပဿနတော ဘင်္ဂါနုပဿနံ ဉာဏံ ပတွာ အာဒိနဝါ-
နုပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော။ မုဋ္ဌိတုကမျတာပဋိသင်္ခါ-
နုပဿနာသင်္ခါရပေက္ခာနုလောမဉာဏာနံ စိတ္တပရိယန္တေ ဥပ္ပန္နဂေါတြဘု-
ဉာဏာနန္တရံ ဥပ္ပန္နေန မဂ္ဂဉာဏေန သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဝိရုဇန္တော ဝိပုစ္ဆန္တော။

၁-၃ ၉-၅၃-ပိဋေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ၊ ၂-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋေသု။
၃-မ ၁-၂၀၂၊ ၂၉၇၊ ၆-၆၇၊ ၆၉၊ အံ ၁-၄၉၀-ပိဋာဒိသု။
ဝိသုဒ္ဓိ-နိ ၁-၂၂-န-၅-သ

မဂ္ဂက္ခဏေ . ဟိ အရိယော ဝိရဇ္ဇတိ ဝိမုစ္ဆတိတိ စ ဝုစ္ဆတိ။ တေနာဟ
 “ယထာက္ကမေန ဓတ္တာရော အရိယမဂ္ဂေ ပါပုဏိတွာ”တိ။ မဂ္ဂဇလနိဗ္ဗာနပဟိ-
 နာဝသိဋ္ဌကိလေသသင်္ခါတဿ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဿ ပဘေဒေန ဧကေနဝိသတိ-
 ဘေဒဿ။ အရဟတော ဟိ အဝသိဋ္ဌကိလေသာဘာဝေန ဧကေနဝိသတိတာ။
 အဿာတိ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကဿ။

၂၃၄။ ဝိသု ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယော နာမ နတ္ထိ ပဌမစတုက္ကဝသေန
 အဓိဂတဈာနဿ ဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာနုပဿနာဝသေန ဒေသိတတ္တာ။ စေသန္တိ
 တိတ္ထံ စတုက္ကာနံ။

ဝီတိပဋိသံဝေဒိတိ ဝီတိယာ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒနာသီလော၊ တဿာ
 ဝါ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒေါ ဧတဿ အတ္ထိ၊ တံ ဝါ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ
 ဝေဒယမာနော။ တတ္ထ ကာမံ သံဝေဒန-ဂ္ဂဟဏေနေဝ ဝီတိယာ သက္ကစ္စံ
 ဝိဒိတဘာဝေါ ဗောဓိတော ဟောတိ၊ ယေဟိ ပန ပကာရေဟိ တဿာ
 သံဝေဒနံ ဣတ္ထိတံ၊ တံ ဒဿေတုံ ပဋိ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ “ပဋိ ပဋိ သံဝေဒိတိ
 ပဋိသံဝေဒိ”တိ။ တေနာဟ “ဒွိဟာကာရေဟိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ကထံ အာရမ္မဏတော ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိတိ ပုစ္ဆာဝစနံ။
 သပ္ပိတိကေ ခွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇတိတိ ဝီတိသဟဂတာနိ ခွေ ပဌမဒုတိယ-
 ဈာနာနိ ပဋိပါဋိယာ သမာပဇ္ဇတိ။ တဿာတိ တေန။ “ပဋိသံဝိဒိတာ”တိ
 ဟိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ ကတ္တုအတ္ထေ ဧတံ သာမိဝစနံ။ သမာပတ္တိက္ခဏေတိ
 သမာပန္နက္ခဏေ။ ဈာနပဋိလာဘေနာတိ ဈာနေန သမင်္ဂိဘာဝေန။ အာရမ္မ-
 ဏတောတိ အာရမ္မဏမုခေန၊ တဒါရမ္မဏဈာနပရိယာပန္နာ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ
 ဟောတိ အာရမ္မဏဿ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယထာ နာမ
 သပ္ပပရိယေသနံ စရန္နေန တဿ အာသယေ ပဋိသံဝိဒိတေ သောပိ ပဋိသံ-
 ဝိဒိတော ဂဟိတော ဧဝ ဟောတိ မန္တာဂဒဗလေန တဿ ဂဟဏဿ
 သုကရတ္တာ၊ ဧဝံ ဝီတိယာ အာသယဘူတေ အာရမ္မဏေ ပဋိသံဝိဒိတေ သာ
 ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဧဝ ဟောတိ သလက္ခဏတော၊ သာမညတော စ တဿာ
 ဂဟဏဿ သုကရတ္တာတိ။

ကထံ အသမ္မောဟတော ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိတိ အာနေတွာ
 သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဝိပဿနာက္ခဏေတိ ဝိပဿနာပညာယ တိက္ခဝိသဒပ္ပတ္တာယ^၁

ဝိသယတော ဒဿနက္ခဏေ။ လက္ခဏပဋိဝေဒေနာတိ ဝီတိယာ သလက္ခဏဿ၊ သာမညလက္ခဏဿ စ ပဋိဝိဇ္ဈနေန။ ယံ ဟိ ယဿ ဝိသေသတော၊ သာမညတော စ လက္ခဏံ၊ တသ္မိံ ဝိဒိတေ သော ယာထာဝတော ဝိဒိတော ဧဝံ ဟောတိ။ တေနာဟ “အသမ္မောဟတော ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ”တိ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ပါဠိယာ ဧဝံ ဝိဘာဝေတုံ “ဝုတ္တဉ္စေတ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒီဃံ အဿာသဝသေနာတိအာဒိသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ တတ္ထ ပန သတောကာရိတာဒဿနဝသေန ပါဠိ အာဂတာ၊ ဣဓ ဝီတိပဋိသံဝေဒိတာဝသေန၊ ဝီတိပဋိသံဝေဒိတာ စ အတ္ထတော ဝိဘတ္တာ ဧဝံ။ အပိစ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော— ဒီဃံ အဿာသဝသေနာတိ ဒီဃဿ အဿာသဿ အာရမ္မဏဘူတဿ ဝသေန ပဇာနတော သာ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ ဝိတ္တဿ ကေဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတောတိ ဈာနပရိယာပန္တံ “အဝိက္ခေပေါ”တိ လဒ္ဓနာမံဝိတ္တဿေကဂ္ဂတံ တံသမ္ပယုတ္တာယ ပညာယ ပဇာနတော။ ယထေဝ ဟိ အာရမ္မဏမုခေန ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ ဧဝံ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ အာရမ္မဏမုခေန ပဋိသံဝိဒိတာ ဧဝံ ဟောန္တိတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိတိ ဒီဃံ အဿာသဝသေန ဈာနသမ္ပယုတ္တာ သတိ တဿ အာရမ္မဏေ ဥပဋ္ဌိတာ အာရမ္မဏမုခေန ဈာနေပိ ဥပဋ္ဌိတာ နာမ ဟောတိ။ တာယ သတိယာတိ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတာယ တာယ သတိယာ ယထာဝုတ္တေန တေန ဉာဏေန သုပ္ပုဋိဝိဒိတတ္တာ အာရမ္မဏဿ တဿ ဝသေန တဒါရမ္မဏာ သာ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေနာတိအာဒိသုပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ပဌမစတုတ္ထဝသေန ဒဿိတံ ဝီတိပဋိသံဝေဒနံ အာရမ္မဏတော၊ အသမ္မောဟတော စ ဝိဘာဝသော ဒဿေတုံ “အာဝဇ္ဇတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာဝဇ္ဇတောတိ ဈာနံ အာဝဇ္ဇန္တဿ။ သာ ဝီတိတိသာ ဈာနပရိယာပန္နာ ဝီတိ။ ဇာနတောတိ သမာပန္နက္ခဏေ အာရမ္မဏမုခေန ဇာနတော။ တဿ သာ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ ပဿတောတိ ဒဿနဘူတေန ဉာဏေန ဈာနတော ဝုတ္တာယ ပဿန္တဿ။ ပစ္စဝေက္ခတောတိ ဈာနံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ ဝိတ္တံ အဝိဋ္ဌဟတောတိ “တ္ထေကံ ဝေလံ ဈာနသမ္ပိ ဘဝိဿာမိ”တိ ဈာနစိတ္တံ အဝိဋ္ဌဟန္တဿ။ ဧဝံ ပဉ္စန္ဒံ ဝသိဘာဝါနံ ဝသေန ဈာနဿ ပဇာနနမုခေန အာရမ္မဏတော ဝီတိယာ ပဋိသံဝေဒနာ ဒဿိတာ။

ဣဒါနိ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ ဈာနံ၊ ဝိပဿနာ စ သိဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဈာနပရိယာပန္နာနံ၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂပရိယာပန္နာနဉ္စ သဒ္ဓါဒိနံ ဝသေန ဝီတိပဋိ-
သံဝေဒနံ ဒဿေတုံ “သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဓိမုစ္စ-
တောတိ သဒ္ဓဟန္တဿ၊ သမထဝိပဿနာဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိရိယံ
ပဂ္ဂဏှတောတိအာဒိသုဝိ ဒေသေဝ နယော။ အဘိညေယျန္တိ အဘိဝိသိဋ္ဌာယ
ပညာယ ဇာနိတဗ္ဗံ။ အဘိဇာနတောတိ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ မဂ္ဂ-
ပညာယ ဇာနတော။ ပရိညေယျန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ တိရဏပရိညာယ၊ မဂ္ဂပညာယ
စ ပရိဇာနတော။ ပဟာတဗ္ဗန္တိ သမုဒယသစ္စံ ပဟာနပရိညာယ၊ မဂ္ဂပညာယ
စ ပဇဟတော။ ဘာဝယတော သန္တိကရောတော ဘာဝေတဗ္ဗံ မဂ္ဂသစ္စံ၊
သန္တိကာတဗ္ဗံ နိရောဓသစ္စံ။ ကေမိ ပနေတ္ထ ဝီတိယာ ဧဝ ဝသေန အဘိညေ-
ယျာဒိနိ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ တံ အယုတ္တံ ဈာနာဒိသမုဒါယံ ဥဒ္ဓရိတွာ တတော ဝီတိယာ
နိဒ္ဓါရဏဿ အဓိပ္ပေတက္ကာ။

ဧတ္ထ စ “ဒိဃံ အဿာသဝသေနာ”တိအာဒိနာ ပဌမစတုက္ကဝသေန
အာရမ္မဏတော ဝီတိပဋိသံဝေဒနံ ဝုတ္တံ၊ တထာ “အာဝဇ္ဇတော”တိအာဒိဟိ
ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ။ “အဘိညေယျံ အဘိဇာနတော”တိအာဒိဟိ ပန အသမ္မော-
ဟတော။ “သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စတော”တိအာဒိဟိ ဥဘယထာဝီတိ သင်္ခေပတော
သမထဝသေန အာရမ္မဏတော၊ ဝိပဿနာဝသေန အသမ္မောဟတော ဝီတိ-
ပဋိသံဝေဒနံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကဿာ ပနေတ္ထ ဝေဒနာနုပဿနာယံ ဝီတိသိသေန
ဝေဒနာဂဟိတာ၊ န သရူပတော ဧဝါတိ? ဘူမိဝိဘာဂါဒိဝသေန ဝေဒနံဘိန္တိတွာ
စတုဓာ ဝေဒနာနုပဿနံ ဒဿေတုံ။ အပိစ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿေန္တော
ဘဂဝါ ဝီတိယာ ဩဠာရိကတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တသုခံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဝီတိသိသေန
ဒဿေတိ။

တေနေဝ နယေန အဝသေသပဒါနိတိ “သုခပဋိသံဝေဒိ စိတ္တသင်္ခါရပဋိ-
သံဝေဒိ”တိ ပဒါနိ ဝီတိပဋိသံဝေဒိပဒေ အာဂတနယေနေဝ အတ္ထတော
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သက္ကာ ဟိ “ဒွိဟာကာရေဟိ သုခပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ၊ စိတ္တ-
သင်္ခါရပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ အာရမ္မဏတော”တိအာဒိနာ ဝီတိဋ္ဌာနေ
သုခါဒိပဒါနိ ပက္ခိပိတွာ “သုခသဟဂတာနိ တိဏိ ဈာနာနိ၊ စတ္တာရိ ဝါ
ဈာနာနိသမာပဇ္ဇတိ”တိအာဒိနာ အတ္ထံဝိညာတုံ။ တေနာဟ “တိဏ္ဏံ ဈာနာနံ
ဝသေနာ”တိအာဒိ။ ဝေဒနာဒယောတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဘညာ ဂဟိတာ။
တေနာဟ “ဒွေ ခန္ဓာ”တိ။ ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထန္တိ ပက္ခိဏ္ဏကသင်္ခါရ-
သမ္ပသနဝသေန ဝိပဿနာယ ဘူမိဒဿနတ္ထံ “သုခန္တိ ဒွေ သုခါနိ”တိအာဒိ

ဝုတ္တံ သမထေ ကာယိကသုခါဘာဝတော။ သောတိ သော ပဿန္တနပရိယာ-
ယေန ဝုတ္တော နိရောဓော။ “ဣမဿ ဟိ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတ-
ကာလေ”တိအာဒိနာ^၁ ဝိတ္တာရတော ကာယသင်္ခါရေ ဝုတ္တော၊ တဿ
ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ကာယသင်္ခါရဝသေန အာဂတော၊ ဣဓ
စိတ္တသင်္ခါရဝသေနာတိ အယမေဝ ဝိသေသော။

ဧဝံ စိတ္တသင်္ခါရဿ ပဿန္တနံ အတိဒေသေန ဒဿေတွာ ယဒညံ
ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ဝိတိပဒေတိ “ဝိဘိပဋိသံဝေဒိ”တိအာဒိနာ ဒေသိတကောဋ္ဌာသေ။ ဝိတိ-
သိသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ ဝိတိအပဒေသေန တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ
ဝုတ္တာ၊ န ဝိတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ ဦးသု
စိတ္တသင်္ခါရပဒေသုတိ “စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒိ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရ”န္တိ စိတ္တ-
သင်္ခါရပဋိသံယုတ္တေသု ဦးသု ပဒေသု။ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ ၂၀ စနတော
စိတ္တေန ပဋိဗဒ္ဓါတိ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ။ တတော ဧဝံ ကာမံ စိတ္တေန သင်္ခရိယန္တိတိ
စိတ္တသင်္ခါရ၊ သညာဝေဒနာဒယော၊ ဣဓ ပန ဥပလက္ခဏမတ္တံ သညာဝေဒနာဝ
အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ “သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ”တိ။

၂၃၅။ စိတ္တပဋိသံဝေဒိတိ ဧတ္ထ ဦးဟာကာရေဟိ စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာ
ဟောတိ အာရမ္မဏတော၊ အသမ္မောဟတော စ။ ကထံ အာရမ္မဏတော?
စတ္တာရိ ဈာနာနိ သမာပဇ္ဇတိ၊ တဿ သမာပတ္တိက္ခဏေ ဈာနပဋိလာဘေ-
နာတိအာဒိနာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန သဗ္ဗံ သုဝိညေယျန္တိ အာဟ “စတုန္တံ
ဈာနာနံ ဝသေန စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။ စိတ္တံ မောဒေန္တောတိ
ဈာနသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ သမ္ပယုတ္တာယ ဝိတိယာ မောဒယမာနော၊ တံ ဝါ
ဝိတိံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တံ ဝိပဿနာစိတ္တံ တာယ ဧဝံ အာရမ္မဏဘူတာယ
ဝိတိယာ မောဒယမာနော။ ပမောဒေန္တောတိအာဒိနိ ပဒါနိ တဿေဝ
ဝေဝစနာနိ ဝိတိပရိယာယဘာဝတော။

သမ္ပယုတ္တာယ ဝိတိယာ စိတ္တံ အာမောဒေတိတိ ဈာနစိတ္တသမ္ပယုတ္တာယ
ဝိတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဘူတာယ ဩဒဂုလက္ခဏာယ ဈာနဝိတိယာ တမေဝ ဈာန-
စိတ္တံ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန စေဝ ဈာနပစ္စယဝသေန စ ပရိမြူဟေန္တော
ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ ပါပေန္တော အာမောဒေတိ ပမောဒေတိ စ။ အာရမ္မဏံ

ကဏ္ဍာတိ ဥဋ္ဌာရံ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ ဝီတိ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တမာနံ ဝိပဿနာစိတ္တံ တာယ ဧဝံ အာရမ္မဏဘူတာယ ဝီတိယာ ယောဂါဝစရော ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ ပါပေန္တော “အာမောဒေတိ ပမောဒေတိ”တိ ဝုစ္စတိ။

သမံ ဌပေန္တောတိ ယထာ ဤသကပ္ပိ လိနပက္ခံ၊ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခန္ဓ အနုပဂမ္မ အနောနတံ အနန္တတံ ယထာ ဣန္ဒြိယာနံ သမတ္တပဋိပတ္တိယာ အဝိသမံ၊ သမာဓိဿဝါ ဥက္ကံသဂမနေန အာနေဉ္စပုတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ ဌိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ အပ္ပနာဝသေန ဌပေန္တော။ လက္ခဏပဋိဝေဝေနာတိ အနိစ္စာဒိကဿ လက္ခဏဿ ပဋိ ပဋိ ဝိဇ္ဈနေန ခဏေ ခဏေ အဝဗောဓေန။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ခဏမတ္တဌိတိကော သမာဓိ။ သောပိ ဟိ အာရမ္မဏေ နိရန္တရံ ကောကာရေန ပဝတ္တမာနော ပဋိပက္ခေန အနဘိဘူတော အပ္ပိတော ဝိယ စိတ္တံ နိစ္စလံ ဌပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယာ”တိအာဒိ။

မောစေန္တောတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဝသေန ဝိဝေစေန္တော ဝိသုံ ကရောန္တော၊ နီဝရဏာနိ ပဇဟန္တောတိ အတ္ထော။ ဝိပဿနာက္ခဏေတိ ဘင်္ဂါနုပဿနာက္ခဏေ။ ဘင်္ဂေါ ဟိ နာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ ကောဋီ၊ တသ္မာ တာယ ဘင်္ဂါနုပဿကော ယောဂါဝစရော စိတ္တမုခေန သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ အနိစ္စတော ပဿတိ၊ နော နိစ္စတော။ အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဒုက္ခဿ စ အနတ္တကတ္တာ တဒေဝ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ နော သုခတော။ အနတ္တတော အနုပဿတိ၊ နော အတ္တတော။ ယသ္မာ ပန ယံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ န တံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ။ ယဉ္စ န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ န တံ ရဇိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဘင်္ဂဒဿနာနုသာရေန “အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ”တိ သင်္ခါရဂတေဒိဋ္ဌေ တသ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နော နန္ဒတိ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ နော ရဇ္ဇတိ။ သော ဧဝံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဝိရဇ္ဇန္တော လောကီယေနေဝ တာဝ ဉာဏေန ရာဂံ နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ၊ နာဿ သမုဒယံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သော ဧဝံ ဝိရတ္ထော ယထာ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရဂတံ၊ တထာ အဒိဋ္ဌိ အတ္တနော ဉာဏေန နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ။ နိရောဓမေဝဿ မနသိ ကရောတိ၊ နော သမုဒယန္တိ အတ္ထော။ သော ဧဝံ ပဋိပန္နော ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ နော အာဒိယတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? အယဉ္စိ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသာနံ ပရိစ္စဇနတော၊ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန တဗ္ဗိပရိတေ နိဗ္ဗာနေ တန္တိန္ဒတာယ ပက္ခန္ဓနတော ပရိစ္စာဂပဋိနိဿင်္ဂေါ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿင်္ဂေါ စာတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ တာယ သမန္နာဂတော ယောဂါဝစရော ဝုတ္တနယေန ကိလေသေ စ ပရိစ္စဇတိ၊ နိဗ္ဗာနေ စ ပက္ခန္ဒတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သော ဝိပဿနာက္ခဏေ အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာတော စိတ္တံ မောစေန္တော

ဝိမောဓေန္တော။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနတော ဖိတ္တံ မော-
ဓေန္တော ဝိမောဓေန္တော အဿသတိ စေဝ ပဿသတိ စာ”တိ။

တတ္ထ အနိစ္စဿ၊ အနိစ္စန္တိ ဝါ အနုပဿနာ အနိစ္စာနုပဿနာ။ တေဘူမက-
ဓမ္မာနံ အနိစ္စတံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာယ ဝိပဿနာယ ဧတံ နာမံ။ နိစ္စသညာ-
တောတိ သင်္ခတဓမ္မေ “နိစ္စာ သဿတာ”တိ ပဝတ္တာယ မိစ္ဆာသညာယ။ သညာ-
သီသေန စိတ္တဒိဋ္ဌိနဗ္ဗိ ဂဟဏံ ဒဠဗ္ဗံ။ ဧသ နယော သုခသညာဒိသုပိ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿ-
နာယာတိ သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ။ နန္တိတောတိ
သပ္ပိတိကတဏှာတော။ ဝိရာဂါနုပဿနာယာတိ တထာ ဝိရဇ္ဇနာကာ-
ရေန ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ။ တေန ဝုတ္တံ “ရာဂတော မောဓေန္တော”တိ။
နိရောဓာနုပဿနာယာတိ သင်္ခါရာနံ နိရောဓဿ အနုပဿနာယ။ ယထာ
သင်္ခါရာ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ အာယတိ ပုနတ္ထဝဝသေန န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ ဝါ
အနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ။ မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာ ဟိ အယံ ဗလပ္ပတ္တာ။
တေနာဟ “သမုဒယတော မောဓေန္တော”တိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇနာကာရေန
ပဝတ္တာ အနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ။ အာဒါနတောတိ နိစ္စာဒိဝသေန
ဂဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ဝါတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဠဗ္ဗော။

၂၃၆။ အနိစ္စန္တိ အနုပဿီ၊ အနိစ္စဿ ဝါ အနုပဿနသီလော အနိစ္စာ-
နုပဿီတိ ဧတ္ထ ကိံ ပနေတံ အနိစ္စံ၊ ကထံ ဝါ အနိစ္စံ၊ ကာ ဝါ အနိစ္စာနု-
ပဿနာ၊ ကဿ ဝါ အနိစ္စာနုပဿနာတိ စတုက္ကံ ဝိဘာဝေတဗ္ဗန္တိ တံ
ဒဿေန္တော “အနိစ္စံ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ နိစ္စံ နာမ ဓုဝံ သဿတံ ယထာ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ န နိစ္စန္တိ အနိစ္စံ၊ ဥဒယဗ္ဗ-
ယဝန္တိ၊ အတ္ထတော သင်္ခတာ ဓမ္မာတိ အာဟ “အနိစ္စန္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ကသ္မာ?
ဥပ္ပါဒဝယညထက္ခဘာဝါ”တိ၊ ဥပ္ပါဒဝယညထက္ခသဗ္ဗာဝါတိ အတ္ထော။ တတ္ထ
သင်္ခတဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇနံ အဟုတွာ သမ္ဘဝေါ အတ္ထလာဘော
ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပန္နာနံ တေသံ ခဏနိရောဓော ဝိနာသော ဝယော။ ဇရာယ
အညထာဘာဝေါ အညထက္ခံ။ ယထာဟိ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ ဘိန္နာယ ဘင်္ဂါဝတ္ထာယံ
ဝတ္ထုဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဌိတိသင်္ခိတာယ ဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာယမ္ပိ ဝတ္ထုဘေဒေါ
နတ္ထိ၊ ယတ္ထ ဇရာဝေါဟာရော။ တသ္မာ ကေသာပိ ဓမ္မဿ ဇရာ ယုဇ္ဇတိ၊ ယာ
ခဏိကဇရာတိ ဝုစ္စတိ။ ကေသေန စ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထာသု ဝတ္ထုနော
အဘေဒေါ ဣန္ဒြိတဗ္ဗော၊ အညထာ “အညော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အညော ဘိဇ္ဇတိ”တိ

အာပဇ္ဇေယျ။ တယိမံ ခဏိကဇရံ သန္ဓာယာဟ “အညဏတ္တ”န္တိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော ကထယိဿာမ။

ယဿ လက္ခဏတ္တယဿ ဘာဝါ ခန္ဓေသု အနိစ္စသမညာ၊ တသ္မိံ လက္ခဏ-
တ္တယေ အနိစ္စတာသမညာတိ “အနိစ္စတာတိ တေသံယေဝ ဥပ္ပါဒဝယညဏတ္တ”န္တိ
ဝတ္တာ ဝိသေသတော ဓမ္မာနံ ခဏိကနိရောဓေ အနိစ္စတာဝေါဟာရေတိ
ဒဿေန္တော “ဟုတ္တာ အဘာဝေါ ဝါ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥပ္ပါဒပုဗ္ဗကတ္တာ
အဘာဝဿ ဟုတ္တာဂဟဏံ။ တေန ပါကဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ ဝိနာသဘာဝဿ
ဒဿေတိ။ တေနောဝါကာရေနာဘိ နိဗ္ဗတ္တနာကာရေနော။ ခဏဘဏေနာဘိ
ခဏိကနိရောဓေန။ တဿာ အနိစ္စတာယာတိ ခဏိကဘင်္ဂသင်္ခါတာယ အနိစ္စ-
တာယ။ တာယ အနုပဿနာယာတိ ယထာဝုတ္တာယ အနိစ္စာနုပဿနာယ။
သမန္တာဂတောတိ သမင်္ဂိဘူတော ယောဂါဝစရော။

ခယော သင်္ခါရာနံ ဝိနာသော၊ ဝိရဇ္ဇနံ တေသံယေဝ ဝိလုဇ္ဇနံ ဝိရာဂေါ၊
ခယော ဧဝ ဝိရာဂေါ ခယဝိရာဂေါ၊ ခဏိကနိရောဓော။ အစ္စန္တမေတ္ထ တေသ္မိံ
အဓိဂတေ သင်္ခါရာ ဝိရဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိတိ အစ္စန္တဝိရာဂေါ၊ နိဗ္ဗာနံ။ တေနာဟ
“ခယဝိရာဂေါ သင်္ခါရာနံ ခဏဘဏေါ၊ အစ္စန္တဝိရာဂေါ နိဗ္ဗာန”န္တိ။
တဒုဘယဝသေန ပဝတ္တာတိ ခယဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန ဝိပဿနာယ၊
အစ္စန္တဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန မဂ္ဂဿ ပဝတ္တိ ယောဇေတဗ္ဗာ။ အာရမ္မဏတော
ဝါ ဝိပဿနာယ ခယဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန ပဝတ္တိ၊ တန္တိန္ဒဘာဝတော
အစ္စန္တဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန၊ မဂ္ဂဿ ပန အသမ္မောဟတော ခယဝိရာဂါ-
နုပဿနာဝသေန၊ အာရမ္မဏတော အစ္စန္တဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန ပဝတ္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “သေဝ နယော”တိ ဣမိနာ ယသ္မာ ဝိရာဂါနုပဿိ-ပဒေ
ဝုတ္တနယာနုသာရေန “ဌေ နိရောဓာ ခယနိရောဓော စ အစ္စန္တနိရောဓော
စာ”တိ ဧဝမာဒိအတ္ထဝဏ္ဏနံ အတိဒိသတိ၊ တသ္မာ ဝိရာဂဋ္ဌာနေ နိရောဓပဒံ
ပက္ခိပိတွာ “ခယော သင်္ခါရာနံ ဝိနာသော”တိ အာဒိနာ ဣဓ ဝုတ္တနယေန
တဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဋိနိဿဇ္ဇနံ ပဟာတဗ္ဗဿ တဒင်္ဂဝသေန ဝါ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဝါ ပရိစ္စဇနံ
ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ တထာ သဗ္ဗုပမိနံ ပဋိနိဿဂ္ဂဘူတေ ဝိသင်္ခါရေ အတ္တနော
နိဿဇ္ဇနံ၊ တန္တိန္ဒတာယ ဝါ တဒါရမ္မဏတာယ ဝါ တတ္ထ ပက္ခန္တနံ၊ ပက္ခန္တနံ-
ပဋိနိဿဂ္ဂေါ။

တဒင်္ဂဝသေနာတိ ဣတ္ထ အနိစ္စာနုပဿနာ တာဝ တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန နိစ္စသညံ ပရိစ္စဇတိ၊ ပရိစ္စဇန္တိ စ တထာ အပ္ပဝတ္တိယံ ယေ“နိစ္စ”န္တိ ဂဟဏ-ဝသေန ကိလေသာ၊ တဗ္ဗလကာ အဘိသင်္ခါရာ၊ တဒုဘယမူလကာ စ ဝိပါ-ကက္ခန္ဓာ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တေ သဗ္ဗေပိ အပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေန ပရိစ္စဇတိ၊ တထာ ဒုက္ခသညာဒယော။ တေနာဟ “ဝိပဿနာ ဟိ တဒင်္ဂဝသေန သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိ”တိ။

သင်္ခတဒေါသဒဿနေနာတိ သင်္ခတေ တေဘူမကေ သင်္ခါရဂတေ အနိစ္စ-တာဒိဒေါသဒဿနေန။ နိစ္စာဒိဘာဝေန တဗ္ဗိပရိတေ။ တဗ္ဗိန္ဒတယာတိ တဒမိမုတ္တတယ။ ပက္ခန္ဓတိတိ အနုပဝိသတိ အနုပဝိသန္တံ ဝိယ ဟောတိ။ သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိတိ မဂ္ဂေန ကိလေသေသု ပရိစ္စတ္တေသု အဝိပါကဓမ္မတာပါဒနေန အဘိသင်္ခါရာ၊ တဗ္ဗလကာ စ ခန္ဓာ အနုပ္ပတ္တိရဟဘာဝေန ပရိစ္စတ္တာ နာမ ဟောန္တိတိ သဗ္ဗေပိ တေ မဂ္ဂေါ ပရိစ္စဇတိတိ ဝုတ္တံ။ ဥဘယန္တိ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ မဂ္ဂဉာဏဉ္စ။ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ ဟိ ဂေါတြဘုဉာဏဿ အနု ပစ္ဆာ နိဗ္ဗာနဒဿနတော “အနုပဿနာ”တိ ဝုစ္စတိ။

သောဠသဝတ္ထုဝသေန စာတိ သောဠသန္တံ ဝတ္ထုနံ ဝသေနာပိ ဝုစ္စမာန-သန္တဘာဝါဒိဝသေနာပိတိ သမုစ္စယတ္ထော စ-သဒ္ဓေါ။ “အာနာပါနဿတိ ဘာဝိတာ”တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။

၂၃၇။ အဿာတိ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ။ ကာမဝိတက္ကာဒိဝိတက္ကုပ-စ္ဆေဒသမတ္တတယပိ မဟာနိသံသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော။ အယန္တိ အာနာပါနဿတိသမာဓိ။ ဥစ္စာဝစေသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိယေဝ ဣတော ဝိတော စ ဝိက္ခဿ ဝိဘေဝနံ။

ဝိဇ္ဇာ နာမ မဂ္ဂေါ။ ဝိမုတ္တိ ဖလံ။ မူလဘာဝေါ ဝိပဿနာယ ပါဒကဘာ-ဝေါ။ စတ္တာရေ သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေဟိ ကာယာနုပဿနာဒိနံ စတုန္တံ အနုပဿနာနံ ဝသေန တဿာ ဘာဝနာယ ပဝတ္တနတော။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိပူရေန္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ ဝိနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာပါရိပူရိယာ အဘာဝတော။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေန္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ တာသံ သိခါပုတ္တိဘာဝတော။ စရိမကာနန္တိ အန္တိမကာနံ။

၂၃၈။ နိရောဓဝသေနာတိ နိရုဇ္ဈနဝသေန။ ဘဝစရိမကာတိ ဘဝဝသေန စရိမကာ နိဟိနဘဝပဝတ္တိနော။ တထာ ဈာနစရိမကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စုတိစရိမကာတိ စုတိယာ စရိမကာ စုတိက္ခဏပဝတ္တိနော။ သဗ္ဗပရိယောသာနကာ။ တဿွာတိတိသု ဘဝေသု နိဟိနေ ကာမဘဝပဝတ္တနတော။ တေတိ အဿာသပဿာသ။ ပုရတောတိ ဟေဋ္ဌာ။ ယသ္မာ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ၊ ရူပဓမ္မာနံ သောဠသစ်တ္တက္ခဏာယုကတာ ဝိဘာဝိတာ၊ တဿွာ “သောဠသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ”တိဝုတ္တံ။ စုတိစိတ္တဿ ပုရတောတိ ဝါ စုတိစိတ္တံ အဝဓိဘာဝေန ဂဟေတွာ တတော ဩရံ သောဠသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာတိ ဧဝံ ပန အတ္ထေ ဂယမာနေ သတ္တရသစ်တ္တက္ခဏာယုကတာဝ အဿာသပဿာသာနံ ဝုတ္တာ ဟောတိ။

ဣမေ ကိရ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “အာနာပါနာရမ္ပဏဿ သုန္တု ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ”တိ။ တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “စုတိစိတ္တဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ အာယုအန္တရံ နာမ ဇီဝိတန္တရံ ဇီဝနက္ခဏာဝဓိ။ ဓမ္မတာယ ဧဝါတိ သဘာဝေနော၊ ရူပိဝသေနောဝါတိ အတ္ထော။

စန္ဒာလောကံ ဩလောကေတွာတိ ဇုဏှပက္ခေ ပဒေါသဝေလောယံ သမန္တတော အာသိဉ္ဇမာနဒီရဓာရံ ဝိယ ဂဂနတလံ၊ ရဇတပတ္တသဒိသဝါလိကာသန္တတဉ္ဇ ဘူမိဘာဂံ ဒိသွာ “ရမဏိယော ဝတာယံ ကာလော၊ ဒေသော စ မမ အဇ္ဈာသယသဒိသော၊ ကီဝ စိရံ န ခေါ အယံ ဒုက္ခဘာရော ဝဟိတဗ္ဗော”တိ အတ္တနော အာယုသင်္ခါရေ ဥပဓာရေတွာ ပရိက္ခိဏေတိ အဓိပ္ပါယော။ လေခံ ကတွာတိ စက်မေ တိရိယံ လေခံ ကတွာ။

အနုယုဉ္ဇေထာတိ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ဘာဝေယျာတိ အတ္ထော။

ဥပသမာနုသတိကထာဝတ္ထုနာ

၂၃၉။ ဧဝန္တိ ယထာဝုတ္တေန ဝိရာဂါဒိဂုဏာနုဿရဏပ္ပကာရေန။ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမသင်္ခါတဿာတိ ဒုက္ခဒုက္ခာဒိဘေဒံ သဗ္ဗမ္မိ ဒုက္ခံ ဥပသမ္ပတိ ဧတ္ထာတိ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမောတိ သင်္ခါတဗ္ဗဿ။

“ပညတ္တိဓမ္မာ”တိအာဒိသု အသဘာဝေါပိ ဉာဏေန ဓာရိယတိ အဝဓာရိယတိတိ ဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိတိ တတော နိဝတ္တေန္တော “ဓမ္မာတိ သဘာဝါ”တိ

အာဟ။ ဘဝနံ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနတာ ဘာဝေါ၊ သဟ ဘာဝေနာတိ သဘာဝေါ၊ သတ္ထိကဋ္ဌပရမတ္ထတော လဗ္ဘမာနရူပတိ အတ္ထော။ တေ ဟိ အတ္တ-
နော သဘာဝဿ ဓာရဏတော ဓမ္မာတိ၊ ယထာဝုတ္တေနဋ္ဌေန သဘာဝတိ စ
ဝုစ္ဆန္တိ။ သင်္ခမ္ဘာတိ ပစ္စယသမောဓာနလက္ခဏေန သင်္ခမေန သန္နိပတိတွာ။
သမာဂမ္ဘာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပစ္စယေဟိတိ အနုရူပေဟိ ပစ္စယေဟိ။
ကတာတိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ။ အကတာတိ ကေဟိစိပိ ပစ္စယေဟိ န ကတာ။ အသင်္ခ-
ဓာတိ ဗဟုဝစနဿ^၁ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ အဂ္ဂမက္ခာယတိ အဂ္ဂေါ
အက္ခာယတိ၊ ဗ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ သော အသင်္ခတလက္ခဏော သဘာ-
ဝဓမ္မော ဝိရာဂေါတိ ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ဝိရဇ္ဇတိ ဧတ္ထ သံကိလေသဓမ္မောတိ။ နိဗ္ဗာနံ
အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တမာနေန အရိယမဂ္ဂေန ပဟိယမာနာ မာနမဒါဒယော
တံ ပတွာ ပဟိယန္တိ နာမာတိ အာဟ “တမာဂမ္ဘ။ ပ။ ဝိနဿန္တိ”တိ။ တတ္ထ
“သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ^၂ မညနာဝသေန ပဝတ္တော မာနော ဧဝ မာန-
မဒေါ။ ပုရိသဘာဝံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကမဒေါ ပုရိသမဒေါ။ အာဒိ-သဋ္ဌေန
ဇာတိမဒါဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နိဗ္ဗာတိ ဝိဂတမဒဘာဝေါ။ ဣမမေဝ ဟိ
အတ္ထံ ဒဿေတုံ “အမဒါ”တိ ဝုတ္တံ။ မဒါနိဗ္ဗဒိယန္တိ ဧတ္ထ အမဒဘာဝံ ဝိနာသံ
ဂစ္ဆန္တိတိ မဒနိဗ္ဗဒနော။ ဒေသေဝ နယော သေသပဒေသုပိ။ ကာမဝိပါသာတိ
ကာမာနံ ပါတုကမျတာ၊ ကာမတဏှာ။ ကာမဂုဏာ ဧဝ အာလိယန္တိ ဧတ္ထ
သတ္တာတိ ကာမဂုဏာလယာ။ တေဘူမကံ ဝဋ္ဋန္တိ တိသု ဘူမိသု ကမ္မကိလေသ-
ဝိပါကဝဋ္ဋံ။ သေ အသင်္ခတဓမ္မော။ အပရာပရဘာဝါယာတိ အပရာပရံ ယောနိ-
အာဒိတော ယောနိအာဒိဘာဝါယ။ အာဗန္ဓနံ ဂဏ္ဍိကရဏံ။ သံသိဗ္ဗနံ
တုန္တကာရဏံ။ နိက္ခမနံ၊ နိဿရဏဉ္စဿ တဏှာယ ဝိသံယောဂေါ ဝေါတိ
အာဟ “ဝိသံယုတ္တော”တိ။

ယေ ဂုဏေ နိမိတ္တံ ကတွာ မဒနိဗ္ဗဒနာဒိနာမာနိ နိဗ္ဗာနေ နိရုဋ္ဌာနိ၊ တေ
မဒနိဗ္ဗဒနာဒိကေ ယထာဝုတ္တေ နိဗ္ဗတ္တိတနိဗ္ဗာနဂုဏေ ဧဝ ဂဟေတွာ
အာဟ “မဒနိဗ္ဗဒနာဒိနံ ဂုဏာနံ ဝသေနာ”တိ၊ န ပန မဒါ နိဗ္ဗဒိယန္တိ
ဧတေနာတိ ဧဝမာဒိကေ။ တေ ဟိ အရိယမဂ္ဂဂုဏာ။ ဘဂဝတာ ဥပသမဂုဏာ
ဝုတ္တာတိ သမ္ပန္နော။ ကတ္ထ ပန ဝုတ္တာတိ? အသင်္ခတသံယုတ္တာဒိသု? တတ္ထ
သစ္စန္တိ အဝိတထံ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ ကေနစိ ပရိယာယေန အသန္တဘာဝါဘာဝတော
ဧကံသေနေဝ သန္တတ္တာ အဝိပရိတဋ္ဌေန သစ္စံ။ တေနာဟ “ဧကံ ဟိ သစ္စံ၊ န

၁-ပုထု... (သီ၊ သမ္ဘ၊ က) ၂-အဘိ ၁-၂၂၅၊ သံ ၂-၃၀၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-သံ ၂-၅၃၅-ပိဋ္ဌေ။

ဒုတိယမတ္ထိ”တိ။ ပါရန္တိ သံသာရဿ ပရတိရဘူတံ။ တေနောဟ “တိဏ္ဍော
 ပါရ်တော ထလေတိဋ္ဌတိဗြာဟ္မဏော”တိ၊ “အပ္ပကာ တေ မနုဿေသု၊ ယေ
 ဇနာ ပါရဂါမိနော”တိ။ ၈။ သုဒုဒ္ဓသန္တိ ပရမဂမ္ဘိရတာယ၊ အတိသုဒုမသန္တိ-
 သဘာဝတာယ ၈ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရေဟိ ဒဠှံ အသက္ကုဏေယျတာယ
 သုဠှံ ဒုဒ္ဓသံ။ နတ္ထိ ဧတ္ထ ဇရာ၊ တေသ္မိံ ဝါ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဿ ဇရာဘာဝေါတိ
 အဇရံ။ တတော ဧဝ ဇရာဒိဟိ အပလောကိယတာယ ထိရဋ္ဌေန ဓုဝံ။
 တဏှာဒိပပဉ္စဘာဝတော နိပ္ပပဉ္စံ။ နတ္ထိ ဧတ္ထ မတန္တိ အမတံ။ အသိဝဘာဝ-
 ကရာနံ သံကိလေသဓမ္မာနံ အဘာဝေန သိဝံ။ စတူဟိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဓါ-
 တတ္တာ ခေမံ။ ဝိသင်္ခါရဘာဝေန အတ္ထရိယတာယ၊ အဘူတပုဗ္ဗတာယ ၈
 အန္တိတံ။ သဗ္ဗာသံ ဤတိနံ အနတ္တာနံ အဘာဝေန အနိတိကံ။ နိဗ္ဗုက္ခတာယ
 အဗျာဓန္တံ။ သဗ္ဗသံကိလေသမလတော အစ္စန္တသုဒ္ဓိယာ ဝိသေသတော သုဒ္ဓိတိ
 ဝိသုဒ္ဓိ။ စတူဟိပိ ဩဃေဟိ အနုဇ္ဈောတ္တရဏိယတာယ ဒီပံ။ သကလဝဋ္ဌ-
 ဒုက္ခတော ပရိပါလနဋ္ဌေန တာဏံ။

“သစ္စန္တ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေသံသမိ”တိအာဒိကာ ပါဠိ သံခိတ္တာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန အနန္တအနာသဝ နိပုဏ အဇ္ဇေရ အပလောကိတ-
 အနိဒဿန ပဏီတ အတ္ထရိယ အနိတိကဓမ္မ မုတ္တိ လေဏ ပရာယဏ ဂမ္ဘိရာဒိ-
 ဝစနေဟိ ၈ ဗောဓိတာ ဣဓ အဝုတ္တာ ဂုဏာ သင်္ဂယန္တိ၊ တတ္ထ နတ္ထိ
 တေဿ ဥပ္ပါဒန္တော ဝါ ဝယန္တော ဝါတိ အနန္တော၊ အသင်္ခတဓမ္မော။
 အာသဝါနံ အနာရမ္မဏတာယ အနာသဝေါ။ နိပုဏဉာဏဂေါစရတာယ
 နိပုဏော။ သင်္ခတဓမ္မော ဝိယ ဇရာယ အဇ္ဇေရိတတာယ အဇ္ဇေရော။
 ဗျာဓိအာဒိဟိ အပလောကိယတာယ အပလောကိတံ။ အစက္ခုဝိညာဏ-
 ဝိညေယျတာယ အနိဒဿနော။ အတိတ္ထိကရဋ္ဌေန ပဏီတော။ အပစရတာယ
 အတ္ထရိယော။ ဤတိဟိ အနဘိဘဝနိယသဘာဝတ္တာ၊ အနိတိကဘာဝဟေတု-
 တော ၈ အနိတိကဓမ္မော။ ဝဋ္ဌဒုက္ခမုတ္တိနိမိတ္တတာယ မုတ္တိ။ သံသာရံ
 ဘယတော ပဿန္တေဟိ နိလိယနိယတော၊ လေဏံ။ တေသံယေဝ ပရာ
 ဂတိတိ ပရာယဏော။ ပကဓိဉာဏေန အလဒ္ဓပတိဋ္ဌတာယ အဂါဓဋ္ဌေန
 ဂန္တိရော။ ကတပုညေဟိပိ ဒုက္ခေန ကိစ္ဆေန အနုဗုဒ္ဓိတဗ္ဗတော ဒုရုဇ္ဇ-
 ဗောဓော။ သတ္တိကိရိယံ မုတ္တိတွာ န တက္ကဉာဏေန အဝစရိတဗ္ဗောတိ

အတက္ကာဝစရော။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပဏ္ဍိတေဟေဝ ဝေဒိတဗ္ဗတော အဓိဂန္တဗ္ဗတော ပဏ္ဍိတဝေဒနိယောတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အရိယသာဝကဿေဝ ဣဇ္ဈတိ သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန နိဗ္ဗာန-
ရဏာနံ ပါကုဋဘာဝတော။ အဋ္ဌာနေ စာယံ ဧဝ-သဒ္ဓေါ ဝုတ္တော၊ ဣဇ္ဈတိ
ဧဝါတိ ယောဇနာ။ သုခသိပ္ပိဝသေန ဝါ ဧဝံဝုတ္တံ “အရိယသာဝကဿေဝါ”တိ။
တေနေဝါဟ “ဧဝံ သန္တေဝီ”တိအာဒိ။ ဥပသမဂရုဏေနာတိ နိဗ္ဗာနနိဇ္ဇေန။
မနံသိ ကာတဗ္ဗာ ယထာဝုတ္တာ ဥပသမရဏာ။ သုခံ သုပတိတိအာဒိသု ဝတ္တဗ္ဗံ
မေတ္တာကထာယံ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ပဏီတာမိမုတ္တိကော ဟောတိ နိဗ္ဗာနာဓိ-
မုတ္တတ္တာ။

အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇုတိ အဋ္ဌမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

မေတ္တာဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ မေတ္တံ ဗြဟ္မဝိဟာရံ။ ဘာဝေတုကာမေနာတိ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗောတိ သမ္ပန္နော။ သုခနိသိန္ဓေနာတိ ဝိသမံ အနိသိဒ္ဓိတွာ ပလ္လင်္ကာဘုဇနေန သုခနိသိန္ဓေန။

ကမ္ဘာတိ ပစ္စဝေက္ခကာယ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ အညံ အဓိဂန္တုကာမေန အညတ္တ အာဒိနဝါနိသံသပစ္စဝေက္ခကာ ကိမတ္ထိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ မေတ္တာ နာမ အတ္တတော အဒေါသော။ တထာ ဟိ အဒေါသနိဒ္ဒေသေ “မေတ္တိ မေတ္တာယနာ မေတ္တာယိတတ္တ”န္တိ နိဋ္ဌိန္ဒ။ ခန္တိတိ စ ဇုမ အဓိဝါသနက္ခန္တိ အဓိပ္ပေတာ။ သာ ပန အတ္တတော အဒေါသပ္ပဓာနာ စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓာတိ မေတ္တာယ သိဇ္ဈမာနာယ တိတိက္ခာခန္တိ သိဒ္ဓါ ဝေ ဟောတိတိ အာဟ “ခန္တိ အဓိဂန္တုဗ္ဗာ”တိ။ တေန ခန္တိယံ အာနိသံသပစ္စဝေက္ခကာ သတ္ထိကာဝါတိ ဒဿေတိ။ အဘိဘူတော ပရိယုဋ္ဌာနေန။ ပရိယာဒိန္နဗိက္ခော ကုသလပ္ပတ္တိယာ ဩကာသာလာဘေန။ အာဒိနဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ပါဏဃာတာဒိဝသေန ဒိဋ္ဌ- ဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာဒိအနတ္တမူလဘာဝတော။

ခန္တိ ပရမံ တပေါတိ ပရာပကာရသဟနာဒိကာ တိတိက္ခလက္ခဏာ ခန္တိ ဥတ္တမံ တပေါ အကတ္တဗ္ဗာကရဏကတ္တဗ္ဗကရဏလက္ခဏာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ မူလဘာဝတော။ ခန္တိဗလံ ဗလာနိကန္တိ ပရမံ မင်္ဂလဘူတာ ခန္တိ ဝေ ဗလံ တေဿာတိ ခန္တိဗလံ။ ဝုတ္တဋ္ဌိ “ခန္တိဗလာ သမဏဗြာဟ္မဏာ”တိ။ ဒေါသာဒိ- ပဋိပက္ခဝိမေနသမတ္တတာယ အနိကဘူတေန တေနော စ ခန္တိဗလေန ဗလာ- နိကံ။ ခန္တျာ ဘိယျော န ဝိဇ္ဇတိတိ အတ္တနော, ပရေသဉ္စ အနတ္တပဋိဗာဟနော, အတ္တာဝဟော စ ခန္တိတော ဥတ္တရိ အပဿယော နတ္ထိ။

ဝိဝေစနတ္ထာယာတိ ဝိက္ခမ္ဘနတ္ထာယ။ ခန္တိယာ သံယောဇနတ္ထာယ အတ္တာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဘာဝနံ ဒူသေန္တိတိ ဒေါသာ၊ ပုဂ္ဂလာယေဝ ဒေါသာ ပုဂ္ဂလဒေါသာ^၁။ ယေသု ဘာဝနာ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အညဒတ္ထ၊ ဝိပဇ္ဇတေဝ၊ တေ

၁-အဘိ ၁-၂၁၅-ပိဋေ။

၂-အံ ၃-၅၈-ပိဋေ။

၃-အာရုံကအဋ္ဌကထာပေါတ္တကေ “ပုဂ္ဂလဘေဒေါ ဇာနိတဗ္ဗော”တိပါဌော၊ စိကာယ၊ န သမေတိ၊ “ပုဂ္ဂလဒေါသာ ဇာနိတဗ္ဗော”တိ ပေါရာဏပေါတ္တကေသု ပါဌော၊ သောယေဝ ယုတ္တော။

ဝေ ဝုတ္တာ။ ပဌမန္တိ ဝက္ခမာနေန ကောဠာသတော ကောဠာသန္တရူပသံ-
ဟရဏနယေန ဝိနာ သဗ္ဗပဌမံ။

ဝိယာယိတဗ္ဗော ဝိယော၊ တပုဋိပက္ခော အပ္ပိယော။ သော သင်္ခေပတော
ဒုဝိဓော အတ္တဿ အကာရကော၊ အနတ္တဿ ကာရကောတိ။ တတ္ထ ယော
အတ္တနော၊ ဝိယဿ စ အနတ္တဿ ကာရကော၊ သော ဝေရိပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
ယော ပန အတ္တနော၊ ဝိယဿ စ အတ္တဿ အကာရကော၊ အပ္ပိယဿ စ
အတ္တဿ ကာရကော၊ “အတ္ထံ မေ နာစရိ”တိအာဒိနာ၊ “အပ္ပိယဿ မေ
အမနာပဿ အတ္ထံ အစရိ”တိအာဒိနာ၊ စ အာသာတဝတ္ထုဘူတော၊ သော
အပ္ပိယော၊ အနနုကူလဝုတ္တိကော အနိဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ လိင်္ဂသဘာဝေတိ
ဣတ္ထိလိင်္ဂဒိနာ လိင်္ဂေန ဝိသဒိသေ။ ဩဓိသောတိ ဘာဂသော။ “တိဿ
ဒတ္တာ”တိအာဒိနာ ဩဓိသကန္တိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တေသု ဆသု ပုဂ္ဂလေသု အဘာဝေတဗ္ဗတာယ ကာရဏံ
ဒသေန္တော “အပ္ပိယံ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပ္ပိယံ ဟိ ဝိယဋ္ဌာနေ
ဌပေန္တော ကိလမတိတိ ဒေါသေန ဘာဝနာယ သပရိဿယတမာဟ။
အပ္ပိယတာ ဟိ ဝိယဘာဝဿ ဥဇုပဋိပက္ခာ၊ န စ တဿ ဝိယဋ္ဌာနေ ဌပနေန
ဝိနာ ဘာဝနာ သိဇ္ဈတိ။ အတိပ္ပိယသဟာယကံ မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေ ဌပေန္တော
ကိလမတိတိ ရာဂေန ဘာဝနာယ သပရိဿယတမာဟ အတိပ္ပိယသဟာယဿ
ဂေဟသိတပေမဋ္ဌာနဘာဝတော။ တေနာဟ “အပ္ပမတ္တကေဝိ”တိအာဒိ။
မဇ္ဈတ္တံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌတာဟိ မဇ္ဈသဘာဝံ နေဝ ဝိယံ နာပ္ပိယန္တိ အတ္ထော။ ဂရုဋ္ဌာနေ
ဝိယဋ္ဌာနေ စ ဌပေန္တော ကိလမတိ မဇ္ဈတ္တေ သမ္ဘာဝနိယဝိယာယိတဗ္ဗတာနံ
အဘာဝါ။ န ဟိ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော ဘာဝနိယတာ၊ မနာပတာ ဝါ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊
ဝိယဂရုဘာဝသမ္ပန္နော စ ပဌမံ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ကောဠာသန္တရဘာဝါနုပနယနတော။

တမေဝါတိ ဝိသဘာဂလိင်္ဂမေဝ။ လိင်္ဂသဘာဝေတိ အဝိသေသေတွာ
“ဝိယပုဂ္ဂလေ”တိ အာဟ။ ဘိတ္တိယုဒ္ဓမကာသီတိ သီလံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟိတ-
ဒွါရေ ဂစ္ဆေ သယနပိဋ္ဌေ နိသီဒိတွာ မေတ္တံ ဘာဝေန္တော မေတ္တာမုခေန
ဥပ္ပန္နရာဂေန အန္တိကတော ဘရိယာယ သန္တိကံ ဂန္တုကာမော ဒွါရံ
အသလ္လက္ခေတွာ ဘိတ္တိံ ဘိဒ္ဓိတွာပိ နိက္ခမိတုကာမတာယ ဘိတ္တိံ ပဟရိ။

တေနာဟ “မေတ္တာယနာမုခေန ရာဂေါ ဝဇ္ဇေတိ”တိ၊ “အန္တတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ ရာဂေါ သဟတေ နရ”န္တိ ၂ စ။

အာဒါနနိက္ခေပပရိစ္ဆိန္ဓေ အဋ္ဌါပစ္စုပ္ပန္နဘူတေ ဓရမာနတာယ ပစ္စက္ခတော ဝိယ ဥပလဗ္ဗမာနေ ခန္တပ္ပဗန္ဓေ ဣမ သတ္တာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ န တိယဒ္ဓဂတေတိ အာဟ “ကာလကတေ ပနာ”တိအာဒိ။ ကသ္မာ ပန ကာလကတေ မေတ္တာ- ဘာဝနာ န ဣဇ္ဈတိတိ? မေတ္တာဗျာပါရဿ အယောဂျဋ္ဌာနဘာဝတော။ န ဟိ မတပုဂ္ဂလော ဟိတူပသံဟာရာရဟော။ ယတ္ထ သတိ သမ္ဘဝေ ပယောဂတော ဟိတူပသံဟာရော လဗ္ဗေယျ၊ တတ္ထေဝ မာနသော ဟိတူပသံဟာရော ယုဇ္ဈေယျ။ ဒုက္ခာပနယနမောဒပ္ပဝတ္တိသုပိ ဒေသေ နယောတိ ကရုဏာ- ဘာဝနာဒိနမ္ပိ ကာလကတေ အနိဇ္ဈနံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အညတ္ထ ပရုဏမေတ္တာ- ဗျာနော အာစရိယဿ ကာလကတဘာဝံ အဇာနန္တော တံ မေတ္တာယ ဖရိတုကာမော “အာစရိယံ အာရဗ္ဗ မေတ္တံ အာရဘတိ”တိ ဝုတ္တော။ တေနာဟ “ပရုဏာဝ မေ မေတ္တာဗျာနသမာပတ္တိ”တိ။ နိမိတ္တန္တိ အာရမ္မဏံ။ ဂဝေသာဟိတိ “ယံ ပုဂ္ဂလံ ဥဒ္ဓိဿမေတ္တံ အာရဘသိ၊ သောဇီဝတိ န ဇီဝတိ”တိ ဇာနာဟိတိ အတ္ထော။ မေတ္တာယန္တောတိ မေတ္တံ ကရောန္တော၊ မေတ္တံ ဘာဝေန္တောတိ အတ္ထော။

၂၄၁။ အတ္တနိ ဘာဝနာ နာမ သက္ခိဘာဝတ္ထာတိ နာနာဝိသုခါနုဗန္ဓ- အနဝဇ္ဇသုခအဗျာသေကသုခါဒိ ယံ အတ္တနိ ဥပလဗ္ဗတိ၊ တံ နိဒသေန္တော တဿ ဝတ္တမာနတာယ အာဟ “အဟံ သုခိတော ဟောမိ”တိ။ သရီရသုခံ နာမ အနေကန္တိကံ၊ ဤဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ အနောကာသံ စိတ္တဒုက္ခန္တိ တဒဘာဝံ သန္ဓာယာဟ “နိဗ္ဗုဏ္ဍောတိ ဝါ”တိ။ ဟောမိတိ သမ္ပန္နော။ တထာ အဝေ- ရောတိအာဒိသု၊ ဝိသေသတော စ ဒုက္ခာဘာဝေ သုခသညာ။ သာ ပနာယံ နိဗ္ဗုက္ခတာ ဝေရိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေရသညိတာနံ ပါပဓမ္မာနံ အဘာဝတော၊ ဝိသေသတော ဗျာပါဒဝိရဟတော ဤသသညိတာယ ဤတိယာ အဘာ- ဝတော၊ အနဝဇ္ဇကာယိကသုခသမင်္ဂိတာယ စ ဟောတိတိ ဒသေန္တော အာဟ “အဝေရော အဗျာပဇ္ဇော အနိဗော သုခိ”တိ။ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိတိ ဧဝံ- ဘူတော ဟုတွာ မမ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္ထေမိ၊ ယာပေမိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သန္တေ ယံ ဝိဘဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ သမ္ပန္နော။ ဧဝံ သန္တေတိ ဧဝံ သတိ၊ ယဒိ အတ္တနိပိ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ “ယံ ဝိဘဏံ ဝုတ္တ”န္တိ

ဝတ္တာ ဝိဘင်္ဂဒေသနာယ သမာနဂတိကံ သုတ္တပဒံ အာဟရန္တော “ကဏ္ဍ
ဘိက္ခု”တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော ပရတော အာဂမိသတိ။

တန္တိ ဝိဘင်္ဂါဒိသု ဝစနံ။ အပ္ပနာဝသေနာဘိ အပ္ပနာဝဟဘာဝနာဝသေန။
ဣဒန္တိ “အဟံ သုခိတော ဟောမိ”တိအာဒိဝစနံ။ သက္ခိဘာဝဝသေနာဘိ
အဟံ ဝိယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အတ္တနော သုခကာမာ၊ တဿှာ တေသု မယာ
အတ္တနိ ဝိယ သုခပသံဟာရော ကာတဗ္ဗောတိ ဧဝံ တတ္ထ အတ္တာနံ သက္ခိ-
ဘာဝေ ဌပနဝသေန။ တေနာဟ “သဓေဝိ ဟိ”တိအာဒိ။ ကဿှာ ပန အတ္တနိ
ဘာဝနာ အပ္ပနာဝဟာ န ဟောတိတိ? အတ္တသိနေဟဝသေန သပရိဿယ-
ဘာဝတော။ ကောဌာသန္တရေ ပန ဘာဝိတဘာဝနဿ တတ္တာပိ သီမသမ္ပေဒေါ
ဟောတိယေဝ။

သဗ္ဗာ ဒိသဘိ အနဝသေသာ ဒသပိ ဒိသာ။ အနုပရိဂမ္မ စေတသဘိ
စိတ္တေန ပရိယေသနဝသေန အနုဂန္တာ။ နေဝဇ္ဈဂါ ဝိယတရမတ္တနာ ကွစိတိ
သဗ္ဗုဿာဟေန ပရိယေသန္တော အတိသယေန အတ္တတော ဝိယတရံ အညံ
သတ္တံ ကတ္တစိ ဒိသာယ နေဝ အဓိဂစ္ဆေယျ န ပဿေယျ။ ဧဝံ ဝိယော ပုထု
အတ္တာ ပရေသန္တိ ဧဝံ ကဿစိ အတ္တတော ဝိယတရဿ အနုပလတ္တနဝသေန
ပုထု ဝိသုံ ဝိသုံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ အတ္တာ ပိယော။ တဿှာ တေန
ကာရဏေန၊ အတ္တကာမော အတ္တနော ဟိတသုခံ ဣစ္ဆန္တော၊ ပရံ သတ္တံ
အန္တမသော ကုန္တကိပိလိကမ္ပိ၊ န ဟိသေ န ဟနေယျ၊ န ဝိဟေဌေယျာတိ
အတ္ထော။

အယံ နယောတိ သဗ္ဗေဟိ သတ္တေဟိ၊ အတ္တနော စ ဝိယတရဘာဝံ နိဒ-
ဿေတွာ တေသု ကရုဏာယနံ ဝဒတာ ဘဂဝတာ သုခေသိတာယ “အတ္တာနံ
သက္ခိဘာဝေ ဌပေတွာ သတ္တေသု မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ မေတ္တာ-
ဘာဝနာယ နယဒဿနံ ကတမေဝါတိ အတ္ထော။

၂၄၂။ သုခပဝတ္တနတ္ထန္တိ သုခေန အကိစ္ဆေန မေတ္တာယ ပဝတ္တနတ္ထံ။
ယွာဿာတိ ယော ပုဂ္ဂလော အဿ ယောဂိနော။ ဝိယောတိ ဣဋ္ဌော။
မနာပေါတိ မနဝစုနကော။ ဂစ္ဆတိ ဂုဏဝိသေသဝသေန ဂရုကာတဗ္ဗော။
ဘာဝနိယောတိသမ္ဘာဝေတဗ္ဗော။ အာစရိယမေတ္တာတိ သီလာဒိနာ အာစရိ-
ယပ္ပမာဏော။ ဝိယဝစနာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အတ္တစရိယာဒိကေ
သင်္ဂဏာတိ။ သီလသုတာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သဒ္ဓါဒိကေ၊ ရုတဓမ္မဇာဂရိ-
ယာနုယောဂါဒိကေ စ သင်္ဂဏာတိ။

ဝိသုဒ္ဓိ-၆ ၁-၂၃-နုရုသ

ကမန္တိ ယုတ္တပုတ္တကာရိတာသုခသိဒ္ဓိဒီပနောယံ နိပါတော။ တေနေတံ ဒီပေတိ— တာဒိသံ ပုဂ္ဂလံ ဥဒ္ဓိဿ ဘာဝနံ အာရဘန္တော ယောဂီ ယုတ္တပုတ္တကာရိ၊ သုခေန စဿ တတ္ထ ဘာဝနာ ဣဇ္ဈတိ၊ တေန ပန ယောဂိနာ တာဝတာ သန္တောသော န ကာတဗ္ဗောတိ။ တေနာဟ “အပ္ပနာ သပ္ပဇ္ဇတိ”တိ-အာဒိ။ သီမာသန္တောန္တိ မရိယာဒါပနယနံ၊ အတ္တာ ပိယော မဇ္ဈတ္တော ဝေရိတိ ဝိဘာဂါကရဏန္တိ အတ္တော။ တဒနန္တရန္တိ တတော ပိယမနာပဂရဘာဝနိယတော၊ တတ္ထ ဝါ မေတ္တာဓိဂမတော အနန္တရံ။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော၊ ဂရုဋ္ဌာနိယေ ပဋိလဌံ မေတ္တာမနသိကာရံ အတိပ္ပိယသဟာယကေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗန္တိ အတ္တော။ သုခပသံဟာရကတဿံ^၁ တံ ဟောတိ ပဂေဝ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ။ အတိပ္ပိယသဟာယကတော အနန္တရံ မဇ္ဈတ္တေ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ မဇ္ဈတ္တံ ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ သုကရဘာဝတော။ “အတိပ္ပိယသဟာယကတော”တိ စ ဣဒံ ပုရိမာဝတ္ထံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ပရဏမနသိကာရာဓိဂမတော ပဋ္ဌာယ ဟိဿ သောပိ ပိယဋ္ဌာနေ ဝေတိဋ္ဌတိ။ မဇ္ဈတ္တတော ဝေရီပုဂ္ဂလေတိ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလေ မေတ္တာယန္တေန တတ္ထ ပရဏမနသိကာရာဓိဂမေန ပိယဘာဝံ ဥပသံဟရိတွာ တဒနန္တရံ ဝေရီပုဂ္ဂလံ ဘာဝနာယ မဇ္ဈတ္တေ ဌပေတွာ တတော မဇ္ဈတ္တတော ပိယဘာဝုပသံဟာရေန ဝေရီပုဂ္ဂလေ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ “ဝေရီပုဂ္ဂလေ”တိ စ ဣဒံ ပုရိမာဝတ္ထံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ မုဒုံ ကမ္မနိယံ စိတ္တံ ကတွာတိ ပိယဂရုဋ္ဌာနိယော၊ အတိပ္ပိယော၊ မဇ္ဈတ္တော၊ ဝေရိတိ စတူသု ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသေသု ပဌမံ တာဝ ပိယဂရုဋ္ဌာနိယေ မေတ္တာဘာဝနံ အဓိဂန္တောဝသီဘာဝပုတ္တိယာ တထာပဝတ္ထံ စိတ္တံ ကောဋ္ဌာသန္တရူပသံဟာရတ္ထံ မုဒုံ ကမ္မနိယံ ကတွာ တဒနန္တရံ အတိပ္ပိယသဟာယေ အတိပ္ပိယဘာဝံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ပိယဘာဝမတ္တေ စိတ္တံ ဌပေန္တေန ဘာဝနာ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ တမ္ပိ ဝသီဘာဝါပါဒနေန မုဒုံ ကမ္မနိယံ ကတွာ တဒနန္တရံ မဇ္ဈတ္တေ ဥဒါသိနဘာဝံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ပိယဘာဝံ ဥပဌပေတွာ ဘာဝနာ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ ပုန တမ္ပိ^၂ ဝသီဘာဝါပါဒနေန မုဒုံ ကမ္မနိယံ ကတွာ တဒနန္တရံ ဝေရိမှိ ဝေရိသညံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ မဇ္ဈတ္တဘာဝုပဌပနမုခေန ပိယဘာဝံ ဥပ္ပါဒေန္တေန ဘာဝနာ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ။ တေန ဝုတ္တံ “တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဖျာနစိတ္တံ ဥပနေတဗ္ဗံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗန္တိ အတ္တော။

ဝေရီပုဂ္ဂလော ဝါ နတ္ထိ ကမ္မဗလေန ဝါ တေရဟိ ပယောဂသမ္ပတ္တိယံ ဝါ သဗ္ဗသော အနတ္တကရဿ အဘာဝတော။ မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာတိ

မဟာပုရိသသဘာဝတ္တာ စိရကာလပရိစယသမိဒ္ဓခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဓယာဒိဂုဏ-
သမ္ပန္နတာယ ဥဋ္ဌာရဇ္ဈာသယတ္တာတိ အတ္ထော။ တာဒိသော ဟိ သဗ္ဗသဟော
ပရာပရာဓံ တိဏာယပိ န မညတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနတ္တံ ကရောန္တေပိ ပရေ
ဝေရိသညာဝ နုပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ တေနာတိ တေန ယောဂိနာ။ အတ္ထိ ဝေရိ-
ပုဂ္ဂလောတိ သမ္ပန္နော။

၂၄၃။ ပုရိမပုဂ္ဂလေသူတိ ပိယာဒိသု ဈာနဿ အာရမ္မဏဘူတေသု
ပုရိမေသု ပုဂ္ဂလေသု။ မေတ္တံ သမာပဇ္ဇိတွာတိ ပဋိသံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဥပ္ပါဒိတံ
မေတ္တာဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ။ မေတ္တာယန္တေန ပဋိသံ ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗန္တိ
တ္ထေ ကေစိ ပန “ဥပစာရဇ္ဈာနံ သမ္မာဒေတွာ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ တေသံ ဥပစာ-
ရဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ ဣန္ဒြိယဗ္ဗိ သိယာ “ဝုဋ္ဌဟိတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ပုဗ္ဗေ တသ္မိံ
ပုဂ္ဂလေ အသတိယာ အမနသိကာရေန ပဋိသံ အနုပ္ပါဒေန္တဿ သာမာရဏ-
တော တံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဈာနဿ ဥပ္ပါဒနံ၊ သမာပဇ္ဇေနဉ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ ပန တံ
အနုဿရန္တဿပိ မနသိ ကရောန္တဿပိ ယထာ ပဋိသံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ ဝိဝိ-
ဒဿေတုံ ဣဒံ ဝုတ္တံ “တံ ပုဂ္ဂလံ မေတ္တာယန္တေန ပဋိသံ ဝိနောဒေတဗ္ဗ”န္တိ။
မေတ္တာယနမေဝ ဟိ ဣဓ ပဋိသဝိနောဒနံ အဓိပ္ပေတံ။ န နိဗ္ဗာတိတိ န
ဝူပသမ္ပတိ။

အနုသာရတောတိ အနုဂမနတော၊ ပစ္စဝေက္ခဏတောတိ အတ္ထော။ ဃဋ္ဌိ-
တဗ္ဗန္တိ ဝါယမိတဗ္ဗံ။

တဉ္စ ခေါ ဃဋ္ဌနံ ဝါယမနံ။ ဣမိနာ ဣဒါနိ ဝက္ခမာနေန အာကာရေန။

ဥဘတော ဒွိသု ဌာနေသု ဒဏ္ဍော တေဿာတိ ဥဘတောဒဏ္ဍကံ၊ တေန။
ဩစရကာ လာမကာစာရာ ပါပပုရိသာ။ တတြာပီတိ တေသုပိ အင်္ဂမင်္ဂါနိ
ဩက္ကန္တေသုပိ။ တေနာတိ မနောပဒေါသေန။ န သာသနကရော။ သဗ္ဗ-
ပါပဿ အကရဏံ ဟိ သာသနံ။ တဿေဝါတိ တတောပိ။ နိဿက္ကေ ဟိ
ဣဒံ သာမိဝစနံ၊ သမုစ္စယေ စ ဝေ-သဒ္ဓေါ၊ ပဌမံ ဣဒ္ဓပုရိသတောပီတိ အတ္ထော။
တေနာတိ ကုဇ္ဈနေန။ ပါဝိယောတိ ပါပတရော။ သာရမ္ဘာဒိကဿ ကိလေ-
သာနမန္တဿ ဝတ္ထုဘာဝတော ကောဓဿ သာဝဇ္ဇတံ ဥတွာပိ ကုဇ္ဈနတော
သစေ ကောဓေ အနဝဇ္ဇသညီ ကုဒ္ဓဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပဋိကုဇ္ဈေယျာတိ ကေစိ။
ဥဘိန္တန္တိ ဒွိန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ။ တေနာဟ “အတ္တနော စ ပရဿ စာ”တိ။ အထ ဝါ
ဥဘိန္တန္တိ ဥဘယေသံ လောကာနံ၊ ဣလောကပရလောကာနန္တိ အတ္ထော။

သပတ္တကန္တာတိ ပဋိသတ္တုဟိ ဣစ္ဆိတာ။ သပတ္တကရဏာတိ တေဟိ
ကာတဗ္ဗာ။ ကောဓေနန္တိ ကုဇ္ဈနသီလံ။ ကောဓနာယန္တိ ကောဓနော အယံ။
အယန္တိ စ နိပါတမတ္ထံ။ ကောဓပရေတောတိ ကောဓေန အနုဂတော၊
ပရာဘိဘူတော ဝါ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝ ဟောတီတိ ပကတိယာ ဝဏ္ဏဝါပိ အလင်္ကတ-
ပဋိယတ္တောပိ မုခဝိကာရာဒိဝသေန ဝိရူပေါ ဧဝ ဟောတိ တေရဟိ၊ အာယတိံ
စာတိ။ ကောဓာဘိဘဝဿ ဧကန္တိကမိဒံ ဖလန္တိ ဒိပေတုံ “ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝါ”တိ
အဝဓာရဏံ ကတွာ ပုန “ကောဓာဘိဘူတော”တိ ဝုတ္တံ။ န ပဗုရတ္တောတိ န
ပဟူတဓနော။ န ဘောဂဝါတိ ဥပဘောဂပရိဘောဂဝတ္ထုရဟိတော။ န
ယသဝါတိ န ကိတ္တိမာ။

ဆဝါလာတန္တိ ဆဝဒဟနာလာတံ၊ စိတကာယံ သန္တဇ္ဇနမ္ပက္ခန္တိပိ ဝဒန္တိ။
ဥဘတောပဒိတ္တန္တိ ဥဘောသု ကောဋီသု ဒဗ္ဗံ။ မဇ္ဈေ ဂူထဂတန္တိ ဝေမဇ္ဈ-
ဌာနေ သုနဿ ဝါ သိင်္ဂါလဿ ဝါ ဥဟဒေန ဂူထေန မက္ခိတံ။ ကဋ္ဌတ္တန္တိ
ဒါရုက္ခိ။ နေဝ ဖရတိ န သာဓေတိ။ တထူပမာဟန္တိ တထူပမံ တာဒိသံ
အဟံ။ ဣမန္တိ “သော စ ဟောတိ အဘိဇ္ဈာလူ”တိအာဒိနာ၊ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တံ
သန္ဓာယ သတ္တာ ဝဒတိ၊ တသ္မာ ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂတာဒိနာ သီလရဟိ-
တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဓ ပန ဗျာပန္နစိတ္တံ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ဂပူတာဝသေန ယော-
ဇေတဗ္ဗံ။

သော ဒါနိ ဣန္ဒြိအာဒိ ယထာဝုတ္တေဟိ သုတ္တပဒေဟိ အတ္တနော
ဩဝဒနာကာရဒဿနံ။

၂၄၄။ ယော ယော ဓမ္မောတိ ကာယသမာစာရာဒိသု ယော ယော
သုစရိတဓမ္မော။ ဂူပသန္တောတိ သံယတော။ ပရိသုဒ္ဓေါတိ ကိလေသမလ-
ဝိဂမေန ဝိသုဒ္ဓေါ။ ကိလေသဒါဟာဘာဝေန၊ ဝါ ဥပသန္တော၊ အနဝဇ္ဇ-
ဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကာယသမာစာရဿေဝ ဥပသမော စိရကာလံ သံယ-
တကာယကမ္မတာယ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

တေတိ ဝစီမနောသမာစာရေ။

သောတိ ဥပသန္တဝစီသမာစာရော ပုဂ္ဂလော။ ပဋိသန္တာရကုသလောတိ
ယထာ ပရေဟိ ဆိဒ္ဓိ န ဟောတိ၊ ဧဝံ ပဋိသန္တရဏေ ကုသလော။ သဒိလောတိ

အဓိဝါသနခန္တိသင်္ခါတေန သင်္ခါလဘာဝေန သမန္တာဂတော။ သုခသမ္ဘာ-
သောတိ ပိယကထော။ သမ္မောဒကောတိ သမ္မောဒနိယကထာယ သမ္မော-
ဒနသီလော။ ဥတ္တာနပုခေါတိ ဝိကုဏိတမုခေါ၊ အဟုတွာ ပီတိသောမနဿ-
ဝသေန ဝိကသတမုခေါ။ ပုပ္ဖဘာသီတိ ယေန ကေနစိ သမာဂတော
ပဋိသန္တာရဝသေန ပဌမံယေဝ အာဘာသနသီလော။ မရရေန သရေန ဓမ္မံ
ဩသာရေတိ သရကညဝသေန။ သရဘာဏံ ပန ကရေန္တော ပရိမဏ္ဍလေဟိ
ပရိပုဏ္ဏဟိ ပဒေဟိ စ ဗျဉ္ဇနေဟိ စ အဗျာကုလေဟိ ဓမ္မကထံ ကဏေတိ။

သပ္ပဇနဿ ပါကဋ္ဌော သက္ကစ္စကိရိယာယာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ တေနာဟ
“ယော ဟိ”တိအာဒိ။ ဩကပ္ပေတွာတိ သဒ္ဓဟိဘွာ။ ဩကပ္ပနလက္ခဏာ ဟိ
သဒ္ဓါ။ ဩဟိတသောတောတံ အဝဟိတသောတော၊ သုဿသန္တောတံ
အတ္ထော။ အဋ္ဌိကတွာ အတ္ထံ၂ ကတွာ၊ အတ္ထိကော ဝါဟတွာ။

“ကောပိ န ဂူပသန္တော ဟောတိ”တိ ပါဌော၊ ဝေရူပေါ ပုဂ္ဂလော
နိရယတော နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တော ဗဟုကာလံ တတ္ထေဝ သံသရတံတံ ဒသေ တုံ
“အဋ္ဌမဟာနိရယသောဋ္ဌသဥဿဒနိရယပရိပူရကော အဝိဿတိ”တိ ပုတ္တံ။
တတ္ထ သဇ္ဇိဝါဒယော အဋ္ဌ မဟာနိရယာ။ ဒေဝံမဟာနိရယဿ ခွါရေ ခွါရေ
စတ္တာရော စတ္တာရော ကတွာ ကုတ္တုဋ္ဌာဒယော သောဋ္ဌသ ဥဿ ဒနိရယာ။
ကာရုညံ ဥပဋ္ဌပေတဉ္စ မဟာဒုက္ခဘာဂိဘာဝတော။ ယသ္မိ ပုဂ္ဂလေ အင်္ဂဟေ-
သာဘူတာ ဒုက္ခာပနယနကာမတာ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ တတ္ထ ပဋိသော အနေက-
သောဝါတိ အာဟ “ကာရုညဓိ ပဋိစ္စ အာယာတော ဂူပသမ္ပတိ”တိ။

ဣမဿ စ အတ္ထဿာတိ “ယော ယော ဓမ္မော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဿ
အတ္ထဿ။

၂၄၅။ ယံ ဝေရီ ဒုက္ခာပေတုံ သက္ကောတိ၊ သော တဿ ဝသေန “အတ္တနော
ဝိသယေ”တိ ဝုတ္တော ဘိက္ခုနော ကာယော။ ကိန္တိ ကိံ ကာရဏံ။ တဿာတိ
ဝေရီနော။ အဝိသယေတိ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အဂေါစရေ။
သစိတ္တောဘိ အတ္တနောစိတ္တေ။ မဟာနတ္ထကရန္တိ ဣလောကတ္ထပရလောကတ္ထ-
ပရမတ္တာနံ ဝိရာဇနဝသေန မဟတော ဝိပုလဿ၊ နာနာဝိဓဿ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိ-
ကာဒိဘေဒဿ အနတ္တဿ ကာရဏံ။ မူလနိကန္တနန္တိ သီလဿ မူလာနိ နာမ
ဟိရောတ္တပ္ပခန္တိမေတ္တာနုဋ္ဌယာ၊ တေသံ ဆိန္နနံ။ ကောဓော ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ
ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန ဟိရေတ္တပ္ပါဒိနိ ဥဋ္ဌိန္နတိ။ ဇဋ္ဌောတိ အန္ဓဗာလော။

အနုရိယံ ကမ္မန္တိ ဝေရိနာ ကတမဟာပရာဓမာဟ။ ယော သယန္တိ ယော တံ သယမ္ပိ။ ဒေါသေတုကာမောတိ ကောဓံ ဥပ္ပါဒေတုကာမော။ ယဒိ ကရိ ယဒိ အကာသိ။ ဒေါသုပ္ပါဒေနာတိ ဒေါသဿ ဥပ္ပါဒနေန။ ဒုက္ခံ တဿ နာမာတိ ဒုက္ခန္တ နာမ တဿ အပရာဓကေဿ။ နာမာတိ အသမ္ဘာဝနေ နိပါတော၊ တေန တဿ ကာရဏံ အနေကန္တိကန္တိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “ကာဟသိ ဝါ န ဝါ”တိ၊ ကရိဿသိ န ဝါ ကရိဿသိတိ အတ္ထော။ အဟိတံ မဂ္ဂန္တိ အတ္တနော အဟိတာဝဟံ ဒုဂ္ဂတိမဂ္ဂံ။

အဋ္ဌာနေတိ ဒေါသော တဝ အပ္ပိယဿ ကာရာပကော၊ သတ္တု ပန တဿ ဝသဝတ္တိတာယ ဒါသသဒိသောတိ အဋ္ဌာနံ ပစ္စုပကိရိယာယ။ တသ္မာ တမေဝ ဒေါသံ ဆိန္ဒယျ ဥစ္ဆိန္န။ ခဏိကတ္တာတိ ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္နော အတ္တနော ပဝတ္တိကာလသင်္ခါတော ခဏော ဇေတသံ အတ္တိတိ ခဏိကာ၊ တဗ္ဘာဝတော ခဏပဘင်္ဂဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ကဿ ခါနိဝ ကုဇ္ဈသီတိ အပရာဓကေဿ သန္တာနေ ယေဟိ ခန္ဓေဟိ တေ အပရာဓော ကတော၊ တေ တံခဏံယေဝ သဗ္ဗသော နိရုဒ္ဓါ။ ဣဒါနိ ပန အညေ တိဋ္ဌန္တိတိ ကဿ တံ ဣဝ ကုဇ္ဈသိ။ န ဟိ ယုတ္တံ အနုပရာဓေသု ကုဇ္ဈနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တံ ဝိနာ ကဿ သော ကရေတိ ယော ပုဂ္ဂလော ယဿ ဒုက္ခံ ကရေတိ၊ တံ ဒုက္ခကိရိယာယ ဝိသယဘူတံ ပုဂ္ဂလံ ဝိနာ ကဿ နာမ သော ဒုက္ခကာရကော ဒုက္ခံ ကရေ ကရေယျ။ သယမ္ပိ ဒုက္ခဟေတု တွမိတိတိ ဧဝံသယမ္ပိ တံ ဧကဿ ဒုက္ခဿ ဟေတု၊ ဧဝံ သမာနေ တဿ တုယုဉ္စ တဿ ဒုက္ခဿ ဟေတုဘာဝေ ကိ ကာရဏာ တဿ ကုဇ္ဈသိ န တုယုန္တိ အတ္ထော။

၂၄၆။ ပရလောကေဝိ အနုဂါမိဘာဝတော ကမ္မိယေဝ သကံ သန္တကံ ဧတေသန္တိ ကမ္မဿကာ၊ တေသံ ဘာဝေါ ကမ္မဿကတာ။ ပစ္စဝေက္ခဏာ နာမ နိသေဓနတ္တာ၊ နိသေဓနန္တ ဘာဝိနော ကမ္မဿာတိ အာဟ “ယံ ကမ္မ ကရိဿသိ”တိ။ ပဋိသဝသေန ပန ပဝတ္တကမ္မံ ပါကုဋဘာဝတော အာသန္တံ၊ ပစ္စက္ခန္တာတိ အာဟ “ဣဒဉ္ဇာ”တိ။ စ-သဒ္ဓေါ ဗျတိရေကေ၊ သော တဿ ကမ္မဿ ဖလနိဿန္နေန “နေဝံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ”န္တိ အာဒိနာ ဗျတိရေကတော ဝုစ္စမာနမေဝတ္ထံ ဇောတေဘိ။ နေဝ သမတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ နိရယေ နိယုတ္တံ၊ ဇာတန္တိ ဝါ နေရယိကံ။ အတ္တာနိယေဝ ဩကီရတိ ဒေါသရဇေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

၂၄၇။ သတ္တု ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ သတ္တု ဂါရဝေနာပိ ပဋိဃံ ဝုပသမေယျာတိ။

ဗောဓိသတ္တောပိ သမာနော နနု တေ သတ္တာ စိတ္တံ နပ္ပဋ္ဌသေသိ၊ ပဂေဝ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ အဓိပ္ပါယော။ ဒေဝိယာ ပဒုဋ္ဌေနာတိ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ ပဒုတ္တိနာ မိစ္ဆာစာရဝသေန အပရဗ္ဗေန။ ယတ္ထ သုသာနေ ဆဝသရိရံ ဆဒ္ဓိယတိ၊ တံ အာမကသုသာနံ။ နိဗ္ဗာမာနောတိ နိဗ္ဗာဏိယမာနော။ ပုရိသကာရံ ကတွာတိ အာဝါဠတော နိက္ခမနတ္ထာယ ဗာဟုဗလေန ပုရိသကာရံ ကတွာ။ ယက္ခာနုဘာဝေနာတိ အဗ္ဗုဒ္ဓိနိစ္ဆယေန အာရာမိတစိတ္တဿ ယက္ခဿ အာနုဘာဝေန။ သိရိဂန္တန္တိ ဝါသာဂါရေ။

အာသိသေထေဝါတိ ယထာဓိပ္ပေတေ အတ္ထေ ဉာယတော အနဝဇ္ဇတော အာသံ ကရေယျ။ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျာတိ “ဧဝံ ကိစ္ဆာပန္နဿ မေ ကုတော သောတ္ထိ-ဘာဝေါ”တိ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ။ ဝုတ္တုဉ္စိ “အာပဒါသု ခေါ မဟာရာဇ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ယထာ ဣန္ဒြိန္တိ ယေန ပကာရေန ကဿစိ ဝိဇ္ဇံ အကတွာ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတံ အတ္တာနံ ဣန္ဒြိံ၊ တထာ အဟံ အဟုန္တိ ပဿာမိ။ ဝေါတိ ဟိ နိပါတမတ္တံ။

ကာသိရညာတိ ကလာဗုနာ ကာသိရာဇေန။ သကဏ္ဍကာဟိတိ အယ-ကဏ္ဍကေဟိ သကဏ္ဍကာဟိ။

မဟလ္လကောတိ ဝုဒ္ဓေါ ဝယောအနုပ္ပတ္တော။ ဂုဏန္တိတိ နိရုဇ္ဈန္တိ။

စိတ္တပရိဂ္ဂဏှနကာလောတိ ဝိသေဝနံ^၂ ကာတုံ အဒတွာ စိတ္တဿ သမ္ပဒေဝ ဒမနကာလော။

ပုထုသလ္လေနာတိ ဝိပုလေန သလ္လေန။ နာဂေါတိ ဟတ္ထိနာဂေါ။ ဝစီတိ ဝိဇ္ဇိ၊ မာရေသီတိ ဝါ အတ္ထော။ ဣမံ ဌာနံ အာဂန္တာ မယိ ဧဝံ ကရဏံ နာမ န တဝ ဝသေန ဟောတိ၊ တဿ ကဿ ဝါ ရညော၊ ရာဇမတ္တဿ ဝါ အယံ ပယောဂေါ ဥယျောဇနာတိ အတ္ထော။

ဆဗ္ဗဏှရသ္မိတိ နိလဝိတလောဟိတာဒိဝသေန ဆဗ္ဗဏှမယူခါ^၃။ ဆဗ္ဗဏှ-ကိရဏဝန္တဒန္တတာယဟိ တေဟတ္ထိ “ဆဒ္ဓန္တာ”တိ ဝုဇ္ဇန္တိ၊ န ဆဒ္ဓန္တဝန္တတာယ။

ဆာတောတိ ဇိဃတ္ထိတော။ ခါဒေယျာတိ ခါဒေယျံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။

အာဟိတောတိ^၁ သုဟိတော။ သဗ္ဗလန္တိ မဂ္ဂါဟာရံ။ တံ ပန ယသ္မာ ဥပစာရေန ပထဿ ဟိတန္တိ ဝုစ္ဆတိ။ တသ္မာ “ပါယေယျ”န္တိ ပိ ဝုတ္တံ။ “မိတ္တဒုန္တိ ဝတာယံ အန္တဗာလော”တိ ကာရုညေန အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ တံ ပုရိသံ ဥဒိက္ခမာနော။

မာ အယျောသိ မေ ဘဒန္တေတိ ဧတ္ထ မာတိ နိပါတမတ္တံ၊ မာတိ ဝါ ပဋိက္ခေပေါ၊ တေန ဥပရိ တေန ကာတဗ္ဗံ ဝိပဿကာရံ ပဋိသေတေတိ။ အယျောမေတိ အယျိရကော တံ မမ အတိထိဘာဝတော။ ဘဒန္တေတိ ဝိယသမုဒါစာရော။ တံ နာမေတာဒိသံ ကရိတိ တုမ္ဘိ ဝေရူပံ အကာသ နာမ။

တိရစ္ဆာနဘူတောပိ ပန မဟာကပိ ဟုတွာ ခေမန္တဘူမိံ သမ္မာပေသိတိ ယောဇနာ။

ပေဋ္ဌာယ ပက္ခိပန္တေဝိတိ ခုဒ္ဒကာယ ပေဋ္ဌာယ ပါဒေဟိ ကောဋေတွာ ပက္ခိပန္တေပိ။ မဒ္ဒန္တေဝိတိ ဒုဗ္ဗလဘာဝကရဏတ္ထံ နာနပ္ပကာရေဟိ မဒ္ဒန္တေပိ။ အလမ္မာနေတိ ဝေန်နာမကေ အဟိတုဏ္ဍိကေ။

ဝိတံ ဝါတိ ဧတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဝုတ္တတ္ထဝိကပ္ပေ၊ တေန ဩဒါတမဋ္ဌိဋ္ဌာဒိံ အဝုတ္တံ သင်္ကာတိ။ ဝိတ္တာနုဝတ္တန္တောတိ ဝိတ္တံ အနုဝတ္တန္တော။ ဟောမိ ဝိန္တိတသန္တိဘော ဝေမယံ ဗဟုလာဘံ လဘတူတိ။ အာနုဘာဝေန ပန ထလံ ကရေယျ ဥဒကံ။ ပ။ ဆာရိကံ ကရေ။ ဝေ ပန ယဒိ ဝိတ္တဝသီ ဟေသံ။ ပ။ ဥတ္တမတ္တော န သိဇ္ဈတိတိ တဒါ အတ္တနာ တတ္ထ ဒိဋ္ဌံ အာဒိနဝံ ဒသေတိ ဘဂဝါ။ တတ္ထ ဥတ္တမတ္တောတိ ဗုဒ္ဓဘာဝမာဟ။ ဘောဇပုဏ္ဏေဟိတိ လုဒ္ဒပုဏ္ဏေဟိ။

အဋ္ဌာရာတိ ယေန သယံ တဒါ လုဒ္ဒဟတ္ထတော မောစိတော၊ တံ သတ္တဝါဟံ နာမေန အာလပတိ။ အတိကဿာတိ နာသာယ အာဝုတရဇ္ဇုံ အာကမ္ဘိတွာ။ သဗ္ဗရိဂယှာတိ ကာဠဝေတ္တလတာဒိဟိ သဗ္ဗသော ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ အစ္ဆရိယာနိ ဒုဿဟာနံ သဟနဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

အတိဝိယ အယုတ္တံ အပ္ပတိဂ္ဂပံ ပဋိသမိတ္တုပ္ပါဒနေနကေနစိ အပ္ပဋိသမခန္တိ-ဂုဏဿ သတ္တုသာသနာဝေါက္ကမနပ္ပသင်္ဂတော။

၂၄၈။ “အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော”တိအာဒိနာ^၂ အာဂတာနိ သုတ္တပဒါနိ အနမတဂ္ဂသဒ္ဓေါ၊ တဒတ္ထော ဝါ ဧတေသန္တိ အနမတဂ္ဂိယာနိ။

၁-အသိတော (သိ)၊ အာသိတော (သျှာ၊ က)

၂-သံ ၁-၃၇၇၊ သံ ၂-၁၂၁၊ ၁၂၃၊ သံ ၃-၁၉၉၊ အဘိ ၄-၃၀-ပိန္နာဒိသု။

• အဇေဟိ ဂမနမဂ္ဂေါ အဇပထော။ သင်္ကံ လဂ္ဂါပေတွာ တေ အာလမ္ဘိတွာ ဂမနမဂ္ဂေါ သင်္ကံပထော။ သင်္ကံတိ အင်္ဂုသာကာရေန ကတဒိဃဒဏ္ဍောဝုဇ္ဈတိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပပါတမဂ္ဂဒုဂ္ဂမဂ္ဂါဒိကေ သင်္ကတတိ။ ဥဘတောဗျူဓေတိ သမ္ပဟာရတ္ထံ ဒွိဟိပိ ပက္ခေဟိ ဂါဠသန္တာဟေ။ အညာနိ ဝ ခုက္ကရာနိ ကရိတွာ ဓနာသာယ ပဗ္ဗတဝိဒုဂ္ဂနဒီဝိဒုဂ္ဂါဒိပက္ခန္ဓနဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ခံ ပေါ-သေသိ၊ ဥပကာရံ အကာသိ၊ တတြ နပ္ပတိရူပံ မနံ ပဉ္စသေတုန္တိ ဧဝံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ ဧဝံ စိတ္တုပ္ပါဒနဉ္စ တေရဟိ ဒိဿမာနေန ပုတ္တာဒိနံ ပေါသနာဒိနာ အတိတဿ အနုမာနတော ဂဟဏဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၄၉။ မေတ္တာယာတိ မေတ္တာသင်္ခါတာယ၊ မေတ္တာသဟိတာယ ဝါ။ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ စိတ္တသမာဓာနေ။ အာသေဝိတာယာတိ အာဒရေန သေဝိတာယ။ အာဝိတာယာတိ ဝရိတာယ။ မဟုလိကတာယာတိ ပုနပျုနံ ကတာယ။ ယာနိကတာယာတိ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာယ။ ဝတ္ထုကတာ-ယာတိ အဓိဋ္ဌာနဝတ္ထု ဝိယ ကတာယ။ အနုဋ္ဌိတာယာတိ အဓိဋ္ဌိတာယ။ ပရိစိတာယာတိ ပရိစိတ္တာယ စိတ္တဝသိဘာဝါယ။ သုသမာရဒ္ဓါယာတိ သုဠ သမ္ပာဒိတာယ။ ပါဠိကင်္ခါတိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာ အဝသံဘာဝိနော။ သေသံ ပရတော အာဂမိဿတိ။

၂၅၀။ ဓာတုဝိနိစ္ဆောဂေါတိ သသမ္ဘာရသင်္ခေပါဒိနာ ဓာတုနံ ဝိနိဗ္ဗု-ဇနံ။ အပရာဓော နာမ အပရဇ္ဈန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ ရူပဓမ္မမုခေန ဂယတိတိ ကတွာ အာဟ “ကိ” ကေသာနံ ကုဇ္ဈသိ”တိအာဒိ၊ ကေသာဒိဝိနိမုတ္တဿ အပရဇ္ဈနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အဘာဝတော။ ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိတပရမတ္ထဓမ္မဝသေ-နေဝ ဝိနိစ္ဆောဂဝိဓိံ ဒဿေတုံ “အထ ဝါ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယ၊ ဒွါဒသာယတနာနိ ဥပါဒါယာတိ ပစ္စေကံ ဥပါဒါယ-သဒ္ဓေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ ကောဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ န ဟောတိတိ ယထာ အာရဂ္ဂေ သာသပဿ၊ အာကာသေ စ စိတ္တကမ္မဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ နတ္ထိ၊ ဧဝမဿ “ဝေရီ”တိ ပရိကပ္ပိတေ ပုဂ္ဂလေ ကောဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ န ဟောတိ၊ ကေသာဒိနံ အကုဇ္ဈိတဗ္ဗတော၊ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ စ ပုဂ္ဂလဿ အဘာဝတော။

၂၅၁။ သံဝိဘာဂေါတိ အာမိသသံဝိဘာဂေါ။ ပရဿာတိ ပစ္စတ္တိကဿ။ ဘိန္နာဇီဝေါတိ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ။ တဿေဝံ ကရောတောတိ ဧဝံ သံဝိဘာဂံ ကရေန္တဿ တဿ ဒါယကဿ။ ဣတရဿာတိ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ။ “မမ မာတရာ

ဥပါသိကာယ ဒိန္နော”တိ ဣဒံ “ဓမ္မိယလာဘော”တိ ဧတဿ ကာရဏဝစနံ။
တေန ပန တဿ အာဂမနသုဒ္ဓိံ ဒဿေတိ။

သဗ္ဗတ္ထသာဓကန္တိ “အတ္တတ္ထော ပရတ္တော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော အတ္ထော သမ္မရာ-
ယိကော အတ္ထော”တိ ဝေမာဒိနံ သဗ္ဗေသံ အတ္တာနံ၊ ဟိတာနံ၊ ပယောဇနာနဉ္စ
နိပ္ပါဒကံ။ ဥန္တမန္တိ ဒါယကာ။ နမန္တိ ပဋိဂ္ဂါဟကာ။

၂၅၂။ ဧဝန္တိ ယယာဝုတ္တေဟိ ကကစူပမောဝါဒါနဿရဏာဒီဟိ အတ္တ-
နော ဩဝဒနာကာရေဟိ။ ဂူပသန္တပဋိဃဿာတိ ပဋိသင်္ခါနဗလေန ဝိနော-
ဒိတာဃာတဿ။ တသ္မိန္ဒိတံ ဝေရိပုဂ္ဂလေပိ။ ဝေရိ-ဂဟဏေနေဝ စေတ္တ
အပ္ပိယပုဂ္ဂလဿာပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဝေရိမှိ မေတ္တာယ သိဒ္ဓါယ တသ္မိဗ္ဗိ
မေတ္တာသိဒ္ဓိတော၊ ဝိယတော ပန အတိပ္ပိယသဟာယကဿ ဝိသုံ ဂဟဏံ
အာသန္တပစ္စတ္တိကဿ ဒုဗ္ဗိနိမောစယဘာဝဒဿနတ္ထံ။ မေတ္တာဝသေနာတိ
မေတ္တာယနဝသေန။ သမစိတ္တတန္တိ ဟိတူပသံဟာရေန သမာနစိတ္တတံ။
သီမာသန္တေဒေါ သာ ဧဝ သမစိတ္တတာ။ ဣမသ္မိံ ပုဂ္ဂလေတိ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာ-
နိကပုဂ္ဂလေ။ နိသိန္နေတိ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏေ ဘုမ္မံ။

ဟိတမဇ္ဈတ္တေတိ ဝိယေ၊ မဇ္ဈတ္တေ စ။ စတုဗ္ဗိဇေတိ စတုဗ္ဗိဇေ ဇနေ၊ ယတ္ထ
ကတ္တစိတိ အဓိပ္ပါယော။ နာနတ္တန္တိ ဝိယမဇ္ဈတ္တာဒိနာနာကရဏံ။ ဟိတစိတ္တောဝ-
ပါဏိနန္တိ ကေဝလံ သတ္တေသု ဟိတစိတ္တော ဧဝါတိ ပဝုစ္စတိ၊ န ပန “မေတ္တာယ
နိကာမလာဘိ”တိ ဝါ “ကုသလံ”တိ ဝါ ပဝုစ္စတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အတ္တာဒိသု
ပဿတိ နာနတ္တန္တိ။ ကသ္မာ ပနာယံ ဟိတစိတ္တော ကုသလီတိ န ဝုစ္စတိတိ၊
သတိသယဿ ကုသလဿ ဝသေန ကုသလိဘာဝဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။
ဣမဿ စ ပုဂ္ဂလဿ မေတ္တာဘာဝနာ န ဝိသေသဝတိ။ အထ ဝါ န နိကာမလာဘိ
မေတ္တာယ ယတော အတ္တာဒိသု ပဿတိ နာနတ္တံ။ ကုသလီတိ ပဝုစ္စတိ၊
ယသ္မာ ဟိတစိတ္တောဝ ပါဏိနန္တိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဂါမသီမာ-
ဒယော ဝိယ ဂါမန္တရာဒီဟိ သတ္တသင်္ခါတေ မေတ္တာဝိသယေ ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗေ
အညမညံ အသံကိဏ္ဏမရိယာဒါရူပေန ဌိတတ္တာ အတ္တာဒယော ဣဓ သီမာ
နာမာတိ အာဟ “စတဿော သီမာယော”တိ။ သဒ္ဓိန္နာ ဟောန္တိတိ ဧတ္ထ
ဝုတ္တံ သမ္ဘေဒံ ဒဿေတုံ “သမံ ဗရတိ မေတ္တာယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မဟာ-
ဝိသေသောတိ မဟန္တော ဘာဝနာယ ဝိသေသော အတိသယော။ ပုရိမေန
ပုရိမတော အတ္တာဒိနာနတ္တဒဿိနာ။ န နာယတိတိ န ဤယတိ။

၂၅၃။ နိမိတ္တန္တိ ယထာ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနာဒိသု တံတံကသိဏမဏ္ဍ-
လာဒိပရိဂ္ဂဟမုခေန ဘာဝနာဝသေန လဒ္ဓိံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ နိဿာယ ဈာနဿ
ဂေါစရဘာဝေန ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပတိဋ္ဌတိ။ န ဝေမိမ ဥပဋ္ဌိတံ နိမိတ္တံ နာမ
အတ္ထိ။ ယော ပနာယံ ယထာဝုတ္တော သီမာသမ္ဘေဒေါ လဒ္ဓေါ။ သွေဝ နိမိတ္တံ
ဝိယာတိ နိမိတ္တံ။ တသ္မိံ ဟိ လဒ္ဓေ ဘာဝနာယ သာတိသယတ္တာ နိဝရဏာနိ
ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ ဟောန္တိ။ ကိလေသာ သန္နိသိန္နာဝ၊ ဥပစာရသမာဓိနာ စိတ္တံ
သမာဟိတမေဝ။ တေနာဟ “နိမိတ္တဉ္စ ဥပစာရဉ္စ လဒ္ဓံ ဟောတိ”တိ။ တမေဝ
နိမိတ္တန္တိ သီမာသမ္ဘေဒဝသေန ပဝတ္တသမထနိမိတ္တံ။ အပ္ပကသီရေနေနဝ
အကိစ္ဆေနေနဝ၊ ပဂေဝ ပရိပန္နဿ ဝိသောမိတတ္တာ။

တ္ထောဝတာဘိ ဧတ္တကေန ဘာဝနာနုယောဂေန။ အနေန^၁ ယောဂိနာ။
ပဉ္စင်္ဂပိပ္ပဟိနန္တိ အာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တော ဝေ။

“ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ အညတရဝသေနာ”တိ ဣဒံ ဝက္ခမာနာယ ဝိကုဗ္ဗနာယ
တေသံ သာဓာရဏတာယ ဝုတ္တံ။ အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တဿေဝ န ဥပစာရ-
မတ္တလာဘိနော။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါပါဒနေန ဝေပုလ္လာဒိဝိသေသပ္ပတ္တဿ
ဩဓိသော၊ အနောမိသော စ ဒိသာဖရဏာဒိဝသေန ဈာနဿ ပဝိဇ္ဇေနာ
ဝိကုဗ္ဗနာ ဝိဝိဓာ ကိရိယာတိ ကတွာ။

၂၅၄။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ ဥပ္ပါဒတော ယာဝ ဘင်္ဂါ မေတ္တာယ
သဟ ပဝတ္တေန သံသဋ္ဌေန သမ္ပယုတ္တေနာတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပန တံ
ဝုတ္တနယေန မေတ္တာယ သဟဂတံ၊ တာယ ဧကုပ္ပါဒါဒိဝိမိနာ သမ္ပဒေဝ
အာဂတံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “မေတ္တာယ သမန္တာဂတေနာ”တိ။
စေတော-သဒ္ဓေါ “အဓိစေတသော”တိအာဒိသု၊ သမာဓိပရိယာယောဝိ
ဟောတိတိ တတော ဝိသေသေတုံ “စေတသတိ စိတ္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေန္တိ
ဧတံ ပဒံ။ ဒိသောဓိပရိဂ္ဂဟော သတ္တောဓိပရိဂ္ဂဟမုခေနေန ဟောတိတိ
ဒဿေန္တော အာဟ “ဧကိဿာ ဒိဿာယ ပဌမပရိဂ္ဂဟိတံ သတ္တံ ဥပါဒါ-
ယာ”တိ။ ဒိသာသု ဟိ ဌိတသတ္တာ ဒိသာဂဟဏေန ဂဟိတာ။ တေနာဟ
“ဧကဒိသာပရိယာပန္နသတ္တဖရဏဝသေန ဝုတ္တံ”န္တိ။ ဖရဏဉ္စ သာရမ္ပဏဿ
ဓမ္မဿ အတ္တနော အာရမ္ပဏဿ ဖဿနာ ပစ္စက္ခတော ဒဿနံ ဂဟဏံ
အာရမ္ပဏကရဏမေဝါတိ အာဟ “ဖရိတွာတိ ဖုသိတွာ အာရမ္ပဏံ
ကတွာ”တိ။ ဗြဟ္မင်္ဂဟာရာဓိဋ္ဌိတန္တိ မေတ္တာဈာနပတ္တမ္ဘိတံ။ တထာတိ နိယမနံ။

တံ အနိယမာပေက္ခသမ္ပန္နိဘာဝတော ဥပမာကာရနိယမနံ။ ခုတိယန္တိ ဥပမေယျဒဿနံ၊ ဥပမေယျဉ္စ နာမ ဥပမံ၊ တေန သမ္ပန္နဉ္စ ဝိနာ နတ္ထိတိ တဒုတယမ္ပိ ဒဿေတုံ “ယထာ ပုရတ္ထိမာဒိသု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တထာ ခုတိယန္တိ ဧတ္ထ ဖရိတွာ ဝိဟရတိတံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ တတိယံ စတုတ္ထန္တိ ဧတ္ထာပိ။ တဒနန္တရန္တိ စ ဖရဏာပေက္ခံ အနန္တရဂ္ဂဟဏံ၊ န ဖရိတဗ္ဗဒိသလေက္ခံ ဒိသာနံ အနိဗ္ဗဋ္ဌရူပတ္တာ။ ဖရဏာနက္ခမေန ဟိ တာသံ ဒုတ်ယာဉ်တော၊ န သရူပတော။ တေနောဟ “ယံ ကိဉ္စိ ကေ ဒိသ”န္တိ။ ဣတိတံ ဧဝံ ယထာဝုတ္တံ စတဿော၊ ဧဝံ ဥဒ္ဓိဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိတံ အတ္ထော။ တေနာဟ “တေနော နယေနာ”တိ။ ဣဒမ္ပိ ဣတိ-သဒ္ဓဿေဝ အတ္ထဒဿနံ။ ပါဠိယံ အဓောတိရိယန္တိ ဧတ္ထ ဝိ-သဒ္ဓေါ လုတ္တနိဋ္ဌိဋ္ဌောတိ ဒဿေတုံ “အဓောဒိသမ္ပိ တိရိယံ ဒိသမ္ပိ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနော “ခုတိယ”န္တိအာဒိသုပိ ဝိ-သဒ္ဓဿ လုတ္တနိဋ္ဌိဋ္ဌတာ ဒိပတတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝမေဝါဟိ ဣဒမ္ပိ ဣတိ-သဒ္ဓဿေဝ အတ္ထဒဿနံ။ ဧတ္ထ စ “အဓော”တိ ဣမိနာ ယထာ နိရယေသု၊ နာဂဘဝနာဒိသု၊ ယတ္ထ တတ္ထ ဝါ အတ္တနော ဟေဋ္ဌမဒိသာယသတ္တာဂယန္တိ၊ ဧဝံ “ဥဒ္ဓ”န္တိ ဣမိနာ ဒေဝလောကေ၊ ယတ္ထ တတ္ထ ဝါ အတ္တနော ဥပရိမဒိသာယံ သတ္တာ ဂဟိတတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မဇ္ဈတ္တာဒိဟိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဣတ္ထိပုရိသအရိယာနရိယဒေဝမနုဿာဒိကေ ပဘေဒေ သင်္ဂဏာတိ။ ဤသကမ္ပိ ဗဟိ အဝိက္ခိပမာနောတိ အပ္ပကမ္ပိ ကမ္မဋ္ဌာနဘော ဗဟိ ဝိက္ခေပံ အနာပဇ္ဇန္တော ဟိတူသဟာရတော အညထာ ထောကမ္ပိ အဝတ္တမာနော။ သဗ္ဗတ္တတယာဟိ ဝါ သဗ္ဗေန အတ္တဘာဝေန ယထာ သဗ္ဗဘာဝေန အတ္တနိ၊ အတ္တနော အတ္တဘာဝေ ဟိတေသိတာ၊ ဧဝံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗသတ္တေသု မေတ္တာယ ဖရိတွာ ဝိဟရတိတံ အတ္ထော။ မေတ္တာယ ဝုစ္စမာနတ္တာ သတ္တဝိသယော သဗ္ဗ-သဒ္ဓေါ၊ သော စ ဒိဿံ ကတွာ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ သဗ္ဗသတ္တကာယသင်္ခါတာ ပဇာ တေဿ အတ္ထိတိ သဗ္ဗာဝန္တောတိ ပဒက္ကတော ဒဿေန္တော “သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗသတ္တဝန္တန္တိ”န္တိ အာဟ။ ဧတ္ထ စ သဗ္ဗဒိဟိ ဒိသောမိနာ၊ ဒေသောမိနာ စ အနောမိသောဖရဏံ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗတ္တတယ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သတ္တောမိနာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “အနောမိသော ဒဿနတ္ထ”န္တိ။ ဧကမေဝတ္ထံ ဘာရဘောပရိယာယေန္တိ ဣဒပန္တိတိ ပရိယာယာ၊ ဝေဝစနာနိ။ ဝိပုလဒိသဒ္ဓါ စေတ္ထ တာဒိသာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “ဝိပုလေ-နာတိ ဝေမာဒိပရိယာယဒဿနတော”တိ။ ပရိယာယဒဿနေ စ ပုဗ္ဗေ

ဂဟိတပဒါနိပိ ပုန ဂယန္တိ၊ ယထာ “သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနာ”တိ^၁ ဧတ္ထ ဝုတ္တမ္ပိ သဒ္ဓါ-
ပဒံ ပုန ဣန္ဒြိယာဒိပရိယာယဒဿနေ “သဒ္ဓါသဒ္ဓိန္ဒြိယ”န္တိ^၂ ဝုတ္တံ။ တထာ-
သဒ္ဓေါ ဝါ ဣတိသဒ္ဓေါ ဝါ န ဝုတ္တောဘိ “မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ
ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ”တိ ဧတဿ အနဝတ္တကော တထာ-သဒ္ဓေါ စ
ဣတိ-သဒ္ဓေါ စ တေသံ ဖရဏာနန္တရာဒိဋ္ဌာနံ အဋ္ဌာနန္တိ ကတွာ တေန
ဝုတ္တာတိ ပုန “မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာတိ ဝုတ္တ”န္တိ အတ္ထော။
ဝုတ္တဿေဝတ္ထဿ ပုန ဝစနံ နိဂမနန္တိ အာဟ “နိဂမနဝသေန ဝါ ဧတံ
ဝုတ္တ”န္တိ။ နန စ သမာပနဝသေန ဝုတ္တဿေဝတ္ထဿ ပုန ဝစနံ နိဂမနန္တိ? နာယံ
ဒေါသော ဩဓိသောအနောဓိသောဖရဏာနံ သမာပနေ ဧဝ ဝုတ္တတ္တာ။
ဝိပုလေနာ ဟိ မဟန္တေန၊ မဟတ္တဉ္ဇဿ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာဒိသု ဝိယ အာရမ္မဏ-
ဿ ဧကဒေသမေဝ အဂ္ဂဟေတွာ အနဝသေသဂ္ဂဟဏဝသေနာတိ အာဟ
“ဖရဏဝသေန ဝိပုလတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”တိ။

ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တတာဒိဟိ မဟတ္တံ ဂတံ၊ မဟန္တေဟိ ဝါ ဥဋ္ဌာရစ္ဆန္တ-
စိတ္တဝိရိယပညေဟိ ဂတံ ပဋိပန္နန္တိ မဟဂ္ဂတံ။ တယိဒံ ယသ္မာ ဧကန္တတော
ရူပါဝစရံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဘူမိဝသေန မဟဂ္ဂတ”န္တိ။ နိရုဋ္ဌော ဟိ ရူပါရူပါဝစ-
ရေသု မဟဂ္ဂတဝေါဟာရော။ ပရဏဝသေနာတိ ပကာရတော ဂုဏိတံ ဗဟုလီ-
ကာတံ ပရဏံ၊ တဿ ဝသေန၊ သုဘာဝိတဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ တံ ဟိ
ပမာဏံ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အပ္ပမာဏံ နာမ ဟောတိ။
အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏဝသေနာတိ အပရိမာဏသတ္တာရမ္မဏကရဏဝသေန။
သယမ္ပိ ဝေရရဟိတတ္တာ၊ တံသမဂီနော ဝေရာဘာဝဟေတုတ္တာ စ အဝေရံ။
တယိဒံ ဋ္ဌယံ ယတော လဘတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ဗျာပါဒပစ္စတ္ထိကပ္ပဟာနေနာ”တိ
ဝုတ္တံ။ စေတသော ဗျာပတ္တိဝသေန ဟနနတော ဗျာပဇ္ဇံ၊ စေတသိကံ အသာတံ၊
တဒဘာဝတော အဗျာပဇ္ဇံ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗုဒ္ဓ”န္တိ။ တံ ပနဿ အဗျာပဇ္ဇတ္ထံ
ပဉ္စဝိညာဏာဒိနံ ဝိယ န သဘာဝတော၊ အထ ခေါ ပစ္စတ္ထိကဝိဝေက-
တောတိ ဒဿေန္တော “ဒေါမနဿပ္ပဟာနတော”တိ အာဟ။ အယန္တိ ဣဓ
ယထာနိတံ အပ္ပမညာဝိဘဏ်^၂၊ တေသုတေသု စ သုတ္တပဒေသေသု^၃ အာဂတံ
မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရဝိကုဗ္ဗနမာဟ။

၂၅၅။ “တထာ”တိ ဣမိနာ ဣမိဿာ “ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ သတ္တဟာကာ-
ရေဟိ၊ ဒသဟာကာရေဟိ”တိ အာကာရဝိဘာဝေန ပဋိသန္တိ ဒါယံ^၄ ဝုတ္တာယ စ

၁-အဘိ ၁-၁၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-မ ၁-၃၇၁၊ မ ၂-၂၆၃၊ ၂၆၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-အဘိ ၂-၂၄၄-ပိဋ္ဌေ။

၄-၃ ၉-၃၁၄-ပိဋ္ဌေ။

ဝိကုဗ္ဗနာယ မဇ္ဈေဘိန္ဒသုဝဏ္ဏဿ ဝိယ ဘေဒါဘာဝမုပသံဟရတိ ဩဓိသော-
 ဖရဏအနောဓိသောဖရဏဒိသာဖရဏဝသေန ဒေသနာယ အာဂတတ္တာ။
 ကေဝလံ ပနေတ္ထ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ^၁ ဝိယ သတ္တောမိ န ဂဟိတောတိ အယမေဝ
 ဝိသေသော။ ယဒ္ဓိတိ ဝိကုဗ္ဗနံ သန္ဓာယာဟ။

ဣဒါနိ ဘေဒါဘာဝဒဿနမုခေန ဥဒ္ဓေသတော အာနိတံ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂ-
 ပါဠိ^၁ နိဒ္ဓေသတော ဒဿေတွာ တဿာ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနံ ကာတုံ “တတ္ထ
 ဝေ”တိအာဒိမာဟ။

၂၅၆။ တတ္ထ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ သဗ္ဗ-သဒ္ဓေါ ကာမံ ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော၊
 န သဗ္ဗသဗ္ဗဝိသယော ယထာ “သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏ”န္တိ၊
 “သတ္တာ”တိ ပန ပဒေန ပရိစ္ဆိန္တံ^၂ အတ္တနော ဝိသယံ အသေသေတွာဝ
 ပရိယာဒိယတိတိ အာဟ “အနဝသေသပရိယာဒါနမေတ”န္တိ။

တတြာတိ တသ္မိံ ရူပေ။ သတ္တောတိ သဇ္ဇနကိစ္စေန ဆန္ဒာဒိပရိယာ-
 ယေန လောဘေန အာသတ္တော လဂ္ဂေ။ တတြာတိ ဝါ ကရဏေ ဘုဗ္ဗံ၊ တေန
 ဆန္ဒာဒိနာတိ အတ္တော။

ယဒိ သတ္တတာယ သတ္တာ၊ ကထံ ဝိတရာဂေသုတိ အာဟ “ရူဠိသဒ္ဓေနာ”တိ-
 အာဒိ။ အဝိတရာဂေသု ရူဠေန၊ အဝိတရာဂေသု ဝါ ပဝတ္တိတွာ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ-
 ခန္ဓသန္တာနတာယ ကံသဒိသေသု ဝိတရာဂေသု ရူဠေန သဒ္ဓေန။ အထ ဝါ ကိဉ္စိ
 နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ သဘိဝိ အညသ္မိံ တန္တိမိတ္တယုတ္တေ ကတ္ထမိ ဝိသယေ သမ္မုတိ-
 ယာ စိရကာလတာယ နိမိတ္တဝိရဟေပိ ပဝတ္တိ ရူဠိ နာမ ယထာ “ဂစ္ဆန္တိတိ
 ဂါဝေါ”တိ၊ ဧဝံ သတ္တသဒ္ဓဿာပိ ရူဠိဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ ဝါ
 ဝိတရာဂေသု သတ္တဝေါဟာရော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သတ္တယောဂတောတိ ဧတ္ထ သတုံ
 နာမ ဗုဒ္ဓိ၊ ဝီရိယံ၊ တေဇော ဝါ၊ တေန ယောဂတော သတ္တာ၊ ယထာ “နီလဂုဏ-
 ယောဂတော နီလော ပဋေသ”တိ။

ပါဏန္တိ ဧတေနာတိ ပါဏနံ၊ အဿာသပဿာသာ၊ တဿံ ကမ္မံ ပါဏ-
 နုတာ၊ တာယ၊ အဿာသပဿာသသမ္ပယောဂေနာတိ အတ္တော။ ဘူတတ္တာတိ
 ကမ္မကိလေသေဟိ ဇာတတ္တာ။ ပူရဏတော၊ ဂလနတော စ ပုဂ္ဂလာတိ
 နေရုတ္တာ။ သတ္တာ ဟိ နိဗ္ဗတ္တန္တာ တံတံသတ္တနိကာယံ ပူရေန္တာ ဝိယ ဟောန္တိ၊
 သဗ္ဗာဝတ္ထနိပါတိတာယ စ ဂလန္တိ စဝန္တိတိ အတ္တော။ အပရိညာတဝတ္ထုကာနံ

“အတ္တာ”တိ ဘဝတိ ဧတ္ထ အဘိဓာနံ၊ စိတ္တဉ္စာတိ အတ္တဘာဝေါ၊ သရီရံ၊ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ ဝါ။ တန္တိ ခန္ဓပဉ္စကံ။ ဥပါဒါယာတိ ဂဟေတွာ ဥပါဒါနံ နိဿယံ ကတွာ။ ပညတ္တိမက္ခသန္တတောတိ ပရမတ္ထတော အသန္တေပိ သတ္တသညိတေ ပညတ္တိမက္ခေန သန္တတော။

ယထာ စ သတ္တာတိ ဝစနန္တိ ယထာ သတ္တ-သဒ္ဓေါ ယထာဝုတ္တေနဋ္ဌေန နိပ္ပရိယာယတော ပဒေသဝုတ္တိပိ ရုဋ္ဌိဝသေန အနဝသေသပရိယာဒါယကော။ သေသာနိဒ္ဓိတိ ပါဏာဒိဝစနာနိပိ။ တာနိပိ ဟိ ရူပါရူပဘဝူပဂစတုတ္ထဇ္ဈာနာဒိသမဂီနံ အဿာသပဿာသာဘာဝတော အဝိနိပါတဓမ္မာနံ ပုဂလနဿ အဘာဝတော ပဒေသဝုတ္တိနိ။ ရုဋ္ဌိဝသေန အာရောပေတွာ ယထာဝုတ္တာယ ရုဋ္ဌိယာ ဝသေန ကတ္တစိ ဝိသယေ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ပါဏပုဂ္ဂလဘာဝံ အာရောပေတွာ။ ယဒိ သာဓာရဏတော သတ္တဝေဝစနာနိတိ ဂဟေတွာ အနောဓိသောဖရဏာ မေတ္တာ ဝုစ္စတိ၊ အထ ကဿာ ပဉ္စဟေဝ အာကာရေဟိ ဝုတ္တာတိ အနုယောဂံ သန္တာယာဟ “ကာမဉ္စာ”တိအာဒိ။ ကေစိ ပနာဟု “န ခေါ ပနေတာနိ “သတ္တာ”တိအာဒိနိ ပဒါနိ ဝေဝစနတာမတ္တံ ဥပါဒါယ ဂဟိတာနိ၊ ယတော ဇန္တုအာဒိနမ္ပိ ဂဟဏံ အာပဇ္ဇေယျ၊ အတ္တဝိသေသံ ပန နိမိတ္တဘူတံ ဥပါဒါယ ဂဟိတာနိ”တိ၊ တေ သန္တာယာဟ “ယေ ပနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ အတ္တတောတိ သဇ္ဇနဋ္ဌေန သတ္တာ၊ ပါဏနဋ္ဌေန ပါဏာတိ ဝေမာဒိအတ္တတော။ တေသံ တံ မတိမတ္တန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “အနောဓိသောဖရဏာ ဝိရုဇ္ဈတိ”တိ။ ကဿာ? ကေစိ သတ္တာ၊ ကေစိ ပါဏာ၊ ကေစိ ပုဂ္ဂလဘာဝံ အာပဇ္ဇနတော။ တထာ အတ္တံ အဂ္ဂဟေတွာတိ သတ္တာဒိသဒ္ဓါ သပ္ပဒေသဝိသယာတိ ဝေမတ္တံ အဂ္ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန နိပ္ပဒေသဝိသယာတိ ဝေမတ္တံ ဂဟေတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “ဣမေသု”တိအာဒိ။ ပဉ္စသု အာကာရေသုတိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိအာဒိနာ ပါဠိယံ၊ အာဂတေသု ပဉ္စသု ဘာဝနာကာရေသု။ အညတရဝသေနာတိ ယဿ ကဿစိ ဝသေန။

၂၅၇။ ဣဒါနိ ဒွါဝိသတိယာ? ဘာဝနာကာရေသု အပ္ပနာ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဒဿေတုံ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗျာပါဒရဟိတာတိ ဒေါမနဿဗျာပါဒရဟိတာ။ တသ္မာတိ ယသ္မာန ကေဝလံ ယထာဝုတ္တအာကာရဝိဘာဂမတ္တတော အပ္ပနာဝိဘာဂေါ၊ တသ္မာ။ ဣမေသုပိ ပဒေသုတိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တူ”တိအာဒိကောဋ္ဌာသေသုပိ။ ယံ ယံ ပါကဋံ ဟောတီတိ ယဒိပိ

ပုဗ္ဗဘာဝေ တတ္ထ တတ္ထ အဘိနိဝေသေ အနေကကောဠာသဝသေနဝ
မနသိကာရံ ပဝတ္ထေတိ၊ ဘာဝနာယ သမိဇ္ဈနက္ခဏေ ပန တတ္ထ ယံ ပဂုဏ-
တရတာယ သုပါကဋ် ဟောတိ၊ တဿ ဝသေန အပ္ပနာ ဟောတိ၊ ယထာ တံ
ဒွတ္တိံ သာကာရေ။ တတ္ထ ပန အာရမ္မဏံ၊ ဣမ ဘာဝနာကာရေတိ အယမေဝ
ဝိသေသော။ စတုန္တန္တိ စတုန္တံ စတုန္တံ။ ဗျာပနိစ္ဆာလောပေန ဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ သေ
နယော သေသေသုပိ။

လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံ တေသံ ပစုရတော လဗ္ဘမာနတ္တာ။ တတိယာ ပန
ပကတိ ယဒိပိ ပဌမဒုကေန န သင်္ဂဟိတာ၊ ဒုတိယဒုကေန၊ ပန တိကေန စ
သင်္ဂဟိတာ ဧဝ။

ဣတိ သဗ္ဗာနိဝီတိ အနောဓိသောဖရဏေ ဝိသတိ၊ ဩဓိသောဖရဏေ
အဠာဝိသတိ၊ ဒိသောဖရဏေစတ္တာရိ သတာနိ၊ အသီတိ စာတိ ဧဝံ သဗ္ဗာနိပိ။
သတ-သဒ္ဓါပေက္ခာယ နပုံသကနိဒ္ဒေသော။

၂၅၈။ ဧဝံ မေတ္တာဘာဝနံ ဝိဘာဝေတွာ ဣဒါနိ တတ္ထ အာနိသံသေ
ဝိဘာဝေတုံ “ဣတိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ သေသာ ဇနာတိ မေတ္တာယ
စေတောဝိမုတ္တိယာ အလာဘိနော။ သမ္ပရိဝတ္တမာနာတိ ဒက္ခိဏေန ပသေန
အသယိတွာ သဗ္ဗသော ပရိဝတ္တမာနာ။ ကာကစ္ဆမာနာတိ ယုရုယုရုပဿာ-
သဝသေန ဝိသယရံ ကရောန္တာ။ သုခံ သုပတိတိ ဧတ္ထ ဒုဝိဓာ သုပနာ သယနေ
ပိဋ္ဌိပ္ပသာရဏလက္ခဏာ၊ ကိရိယာမယစိတ္တေဟိ အဝေါက်ဏ္ဏဘဝင်္ဂပွဝတ္တိ-
လက္ခဏာ စ။ တတ္ထာယံ ဥဘယဏာပိ သုခမေဝ သုပတိ။ ယသ္မာ သဏိကံ
နိပဇ္ဇိတွာ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ သမောဓာယ ပါသာဒိကေန အာကာရေန သယတိ၊
နိဒ္ဒေါက္ခမနေပိ ဈာနံ သမာပန္နော ဝိယ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဧဝံ
အသုပိတွာ”တိအာဒိ။

နိဒ္ဒါကာလေ သုခံ အလတိတွာ ဒုက္ခေန သုတ္တတ္တာ ဧဝ ပဋိဗုဇ္ဈနကာလေ
သရီရခေဒေန နိတ္ထုနနံ၊ ဝိဇ္ဇန္တနံ၊ ဣတော စိတော ဝိပရိဝတ္တနဉ္စ ဟောတိတိ
အာဟ “နိတ္ထုနန္တံ ဝိဇ္ဇန္တန္တံ သမ္ပရိဝတ္တန္တံ ဒုက္ခံ ပဋိဗုဇ္ဈန္တိ”တိ။ အယံ ပန
သုခေန သုတ္တတ္တာ သရီရခေဒါဘာဝတော နိတ္ထုနနာဒိရဟိတောဝ ပဋိဗုဇ္ဈတိ။
တေန ဝုတ္တံ “ဧဝံ အပ္ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ”တိအာဒိ။ သုခပဋိဗောဓော စ သရီရဝိကာ-
ရာဘာဝေနာတိ အာဟ “သုခံ နိဗ္ဗိကာရ”န္တိ။

“ဘဒ္ဒကမေဓ သုပိနံ ပဿတိ”တိ ဣဒံ အနုဘူတပုဗ္ဗဝသေန၊ ဒေဝတူပသံဟာရဝသေန စဿ ဘဒ္ဒကမေဓ သုပိနံ ဟောတိ၊ န ပါပကန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “စေတိယံ ဝန္တန္တော ဝိယာ”တိအာဒိ။ ဓာတုက္ခောဘဟေတုကမ္ပိ စဿ ဗဟုလံ ဘဒ္ဒကမေဓ သိယာ ယေဘုယျေန စိတ္တဇရူပါနုရုဏတာယ ဥတုအာဟာရဇရူပါနံ။

ဥရေ အာမုတ္တမုတ္တာဟာရော ဝိယာတိ ဂိဝါယ ဗန္ဓိတွာ ဥရေ လမ္ပိတမုတ္တာဟာရော ဝိယာတိ ကေဟိစိ ဝုတ္တံ။ တံ ကောဝလိဝသေန ဝုတ္တံ သိယာ၊ အနေကရတနာဝလိသမူဟဘူတော ပန မုတ္တာဟာရော အံသပ္ပဒေသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကဋ္ဌိပ္ပဒေသဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂါ ပလမ္မန္တော ဥရေ အာမုက္ခောယေဝ နာမ ဟောတိ။

တတ္ထေဝါတိ ပါဠိလိပုတ္တေယေဝ။ သက္ကာ နိသီဒိတုံ ဝါ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ ဒေသဿ ခေမတာယ၊ တဿ တဿ ပဒေသဿ ရမဏီယတာယ စ။

ဒသာဝ အန္တော ဒသန္တော၊ ဝတ္ထဿ ဩသာနန္တော။

သမပ္ပဝတ္ထဝါသန္တိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာရေ သမပ္ပဝတ္ထဝတ္ထဝါသံ။ ထေရော ကိရ အတ္တနာ ပရိဋ္ဌပရိဋ္ဌဝိဟာရေ “အဟမေတ္ထ အာဂန္တုကော”တိ အစိန္တေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗဝတ္ထာနိ ပရိပူရေန္တော ဧဝ ဝိဟာသိ။ အပရေ ပန ဘဏန္တိ သဗ္ဗသတ္တေသု သမပ္ပဝတ္ထမေတ္တာဝိဟာရဝါသံ။ အယံ ဟိ ထေရော အရဟတ္တာဓိဂမတော ပုဗ္ဗေဝိ မေတ္တာဝိဟာရီ အဟောသိ။

ဝနန္တရေ ဌိတောတိ ထေရော ကိရ တထာ သမပ္ပဝတ္ထဝါသဝသေန စရမာနော ကေဒိဝသံ အညတရံ ရမဏီယံ ဝနန္တရံ ဒိသ္မာ တတ္ထ အညတရသ္မိ ရုက္ခမူလေ သမာပတ္တိံ သမာပဋိတွာ ယထာပရိစ္ဆေဒေန တတော ဥဋ္ဌိတော အတ္တနော ဂုဏာဝဇ္ဇနဟေတုကေန ဝီတိသောမနဿေန ဥဒါနေန္တော “ယာဝတာ ဥပသမ္ပန္တော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ “ဝနန္တရေ ဌိတော”တိ ပဌမဂါထာ ဌပိတာ။ တတ္ထ ဂစ္ဆမာနကောတိ သီဟဂဠိတံ ဂဠေန္တော။ ဂုဏမေသန္တောတိ အတ္တနော ဂုဏသမုဒယံ ဂဝေသန္တော ပစ္စဝေက္ခန္တော။

မဏိလရုက္ခေ နိဝါသိတာယ တံ ဒေဝတံ “မဏိလိယာ”တိ ဝေါဟရန္တိ၊ တသ္မာ သာ ဒေဝတာပိ “အဟံ ဘန္တေ မဏိလိယာ”တိ အာဟ။ ရုက္ခဒေဝတာနံ ဟိ ယေဘုယျေန နိဝါသရုက္ခဝသေန ဝေါဟာရော ယထာ ဖန္တနဒေဝတာတိ။ တတ္ထေဝါတိ စိတ္တလပဗ္ဗတေယေဝ။

၁-ပုဗ္ဗေဝိ ပစ္စာပိ (သျှာ၊က)

“ဗလဝိယစိတ္တတာယာ”တိ ဣမိနာ ဗလဝိယစိတ္တတာမတ္တေနပိ သတ္တံ
န ကမတိ၊ ပဂေဝ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ ဒသေတိ။

ဒိပ္ပမေဝ စိတ္တံ သမာဓိယတိ ကေနစိ ပရိပန္နေနပရိဟိနဇ္ဈာနဿ ဗျာပါဒဿ
ဒူရသမုဿာရိတဘာဝတော ဒိပ္ပမေဝ သမာဓိယတိ။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ
ကေစိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ဣတော အညကမ္မဋ္ဌာန-
ဝသေန အဓိဂတဇ္ဈာနာနဗ္ဗိ သုခသုပနာဒယော အာနိသံသာ လဗ္ဘန္တိ၊
ယထာဟ—

“သုခံ သုပန္နိ မုနယော၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတာ။
သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမသာဝကာ”တိ—

စ အာဒိ၊ တထာပိမေ အာနိသံသာ ဗြဟ္မဝိဟာရလာဘိနော အနဝသေသာ
လဗ္ဘန္တိ ဗျာပါဒါဒိနံ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝတော ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ။ တေနောဟ
“နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ဗျာပါဒဿ၊ ယဒိဒံ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ”တိ-
အာဒိ။ ဗျာပါဒါဒိဝသေန စ သတ္တာနံ ဒုက္ခသုပနာဒယောတိ တပ္ပုပ္ပိပက္ခဘူ-
တေသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု သိဒ္ဓေသု သုခသုပနာဒယော ဟတ္ထဂတာ ဧဝ
ဟောန္တိတိ။

ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ကရုဏန္တိ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရံ။ နိက္ခရုဏတာယာတိဝိဟေသာယ။
“ဣဓေကစ္စော ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ
အညတရညတရေန ဝါ သတ္တာနံ ဝိဟေဌနဇာတိကော ဟောတိ”တိ ဧဝံ
ဝုတ္တဝိဟေဌနေတိ အတ္ထော။ အာဒိနဝန္တိ ဒေါသံ။ ယထာ တထာ သတ္တာနံ
ဝိဟေဌနာယ ပါပကော ဝိပါကော ဣဓ စေဝ သမ္ပရာယေ စ။ တထာ ဟိ
ယော သတ္တေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနေန ဝါ အင်္ဂပစ္စင်္ဂစ္ဆေဒနေန ဝါ နေဇာနိယာ
ဝါ အလာဘာယ ဝါ အဝါသာယ ဝါ အနတ္တာယ ဝါ အယသတ္တာယ ဝါ
ပရိသံသက္ကနေန ဝါ အန္တမသော ယထာဝဇ္ဇဒဿနေနပိ ဝိဟေဌေတိ၊ တဿ
သော ပမာဒဝိဟာရော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အလာဘာယပိ ဟောတိ၊ လဒ္ဓဿ
ပရိဟာနာယပိ ဟောတိ၊ တဒ္ဓိမိတ္တံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပါဂ္ဂန္တိတိ။

အဝိသာရဒေါ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ မင်္ဂဘူတော၊ သမ္ပုဇ္ဈော ကာလံ ကရေတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကမ္ဘိ၊ သုဂတိယမ္ပိ မနုဿဘူတော ဒုဇ္ဈောပိ ဟောတိ နိစ္စကုလိကော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍောပိ ဟောတိ ဒုဒ္ဓသိကော၊ ဗဟ္မာဗာဓောပိ ဟောတိ ရောဂဗဟုလော၊ ဒုဂ္ဂတောပိ ဟောတိ အပ္ပန္နပါနော၊ အပ္ပါယု- ကောပိ ဟောတိ ပရိတ္တဇီဝိဘောတိ ဝေမာဒိအနေကာနတ္ထာနုဗန္ဓိတာ ဝိဟေသာယ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ တပ္ပဋိပက္ခတော ကရုဏာယ အာနိသံသာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ တေန ဝုတ္တံ “နိက္ကရုဏတာယ အာဒိနဝံ ကရုဏာယ စ အာနိသံသံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ”တိ။ “ဝိယော ဟိ”တိအာဒိနာ ပဌမံ ဝိယပုဂ္ဂလာဒိသု အနာရမ္ဘဿ ကာရဏမာဟ။ ဝိယံ ဟိ ပုဂ္ဂလံ ကရုဏာယိတုမာရဘန္တဿ န တာဝ ဝိယဘာဝေါ ဝိဂစ္ဆတိ၊ အဝိဂတေ စ တသ္မိံ ကုတော ကရုဏာ- ယနာ။ တေနာဟ “ဝိယဋ္ဌာနေယေဝ တိဋ္ဌတိ”တိ။ သေသပုဂ္ဂလေသုပိ ဧသေဝ နယော။ လိင်္ဂဝိသဘာဝကာလကတာနံ အခေတ္တဘာဝေ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

ယတ္ထ ပန ပဌမံ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ တံ ပါဠိနယေနေဝ ဒသေတုံ “ကထဉ္စ ဘိက္ခု”တိအာဒိ အာရဉ္စံ။ တတ္ထ ဒုဂ္ဂတန္တိ ဒလိဒ္ဓိ။ သော ဟိ ဘောဂပါရိဇုည- တော သုခသာဓနာနံ အဘာဝေန ဒုက္ခံ ဂတော ဥပဂတော ဒုဂ္ဂတောတိ ဝုစ္ဆတိ။ အထ ဝါ ဒုဂ္ဂတန္တိ ဒုက္ခေန သမင်္ဂိဘာဝံ ဂတံ။ ဒုရူပေတန္တိ ကာယ- ဒုစ္စရိတာဒိဟိ ဥပေတံ။ ဂတိကုလရူပါဒိဝသေန ဝါ တမဘာဝေ ဌိတော ဒုဂ္ဂတော။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ ဥပေတတ္တာ တမပရာယဏဘာဝေ ဌိတော ဒုရူပေတောတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရမင်္ဂိစ္ဆပ္ပတ္တန္တိ အတိဝိယ ကိစ္ဆမာပန္တံ မဟာဗျဿနံ နိမုဂ္ဂံ။ အပ္ပေဝ နာမာတိ သာဓု ဝတ။

ဝေထေ နန္တိ “သုတေထ နံ စောရ”န္တိ ဧဝံ ပဟိတာယ ရဉ္ဇော အာဏာယ ခါဒနိယမ္ပိ။ ပ။ ဒေန္တိ “ဣဒါနေဝ မာရိယမာနော ဧတ္တကမ္ပိ သုခံ လဘတူ”တိ။ သုသန္တိတောတိ သုခါနုဘဝနေ သန္တုဉ္ဇေ။

ဧတေနေဝ ဥပါယေနာတိ ယေန ယေန ဝိမိနာ ဧတရဟိ ယထာဝုတ္တေ ပရမင်္ဂိစ္ဆာပန္နေ အာယတိံ ဝါ ဒုက္ခဘာဂိမ္ပိ ပုဂ္ဂလေ ကရုဏာယိတုံ ကရုဏာ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဧတေနေဝ နယေန။ ဝိယပုဂ္ဂလေတိ ဝိယာယိတဗ္ဗပုဂ္ဂလေ။ ဧတရဟိ ဝါ ဒိဿမာနံ အာယတိံ ဝါ ဘာဂိနိံ ဒုက္ခပ္ပတ္တိံ ဂဟေတွာ ကရုဏာ ပဝတ္ထေ- တဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော။ မဇ္ဈတ္တဝေရီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယော ဟိ သော ကရုဏာယ ဝတ္ထုဘူတော ဒုဝိဓော ပုဂ္ဂလော ဝုတ္တော၊ ကာမံ တတ္ထ ကရုဏာ- ဘာဝနာ သုခေနေဝ ဣတ္ထတိ၊ ဣမိနာ ပန ဘိက္ခုနာ တတ္ထ ဘာဝနံ ပရုဏတရံ

ကတွာ သီမာသမ္ဘေဒံ ကာတုံ တဒနန္တရံ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ တတော မဇ္ဈတ္တေ၊ တတော ဝေရိပုဂ္ဂလေ ကရုဏာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ဘာဝေန္တေန စ ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ မုဒုံ ကမ္မနိယံ စိတ္တံ ကတွာ တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ။ ယဿ ပန ဝေရိပုဂ္ဂလော ဝါ နတ္ထိ၊ မဟာပုရိသဇာတိကတွာ ဝါ အနတ္တံ ကရောန္တေပိ ဝေရိသညာဝ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန မဇ္ဈတ္တေ မေ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ဇာတံ၊ ဣဒါနိ ဝေရိမ္ပိ ဥပသံဟရာမီဘိ ဗျာပါရောဝ န ကာတဗ္ဗော။ ယဿ ပန အတ္ထိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “သဝေ ပနာ” တိအာဒိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနောဝါတိ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိကဿ ဝုတ္တနယေန။ ‘တံ မေတ္တာယ ဝုတ္တနယေနော။ ဂူပသမေတဗ္ဗန္တိ “အထာနေန ပုရိမပုဂ္ဂလေသု” တိ- အာဒိနာ၊ “ကကစူပမဋ္ဌါဝါဒါဒိနံ အနဿရတော” တိအာဒိနာ၊ စ မေတ္တာ- ဘာဝနာယ ဝုတ္တေန နယေန တံ ပဋိသံ ဂူပသမေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ တေရဟိ မဟာဒုက္ခပ္ပတ္တေ သုခိတေပိ အကတကုသလတာယ အာယတိံ ဒုက္ခပ္ပတ္တိယာ ဝသေန ကရုဏာယနဝိမိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကတကလျာဏေပိ တံ ဒဿေတုံ “ယောပိ မေတ္တာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေသန္တိ ဗျသနာနံ။ ဝဋုဒုက္ခံ အန- တိက္ကန္တတ္တာတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာပိ အက္ခာနေန ပရိယောသာပေတုံ အသက္ကု- ဏေယျဿ အနာဂတဿ အာပါယိကဿ သုဂတိသုပိ ဇာတိဇရာဒိ- ဘေဒဿာတိ အပရိမိတဿ သံသာရဒုက္ခဿ အနတိက္ကန္တဘာဝတော။ သဗ္ဗထာပိ ကရုဏာယိတွာတိ ဒုက္ခပ္ပတ္တိယာ၊ သုခပ္ပတ္တိယာ အကတကုသလ- တာယ ဝါ ကတကုသလတာယ ဝါတိ သဗ္ဗပကာရေနပိ ကရုဏာယ ဝတ္ထုဘာဝဿ သလ္လက္ခဏေန တသ္မိံ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကရုဏံ ကတွာ ကရုဏာဘာဝနံ ဝဇေတွာ။ ဝုတ္တနယေနောဝါတိ “အထာနေန ပုနပ္ပုနံ မေတ္တာယန္တေနာ” တိအာဒိနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာယံ ဝုတ္တေန နယေန။ ‘တံ နိမိတ္တန္တိ သီမာသမ္ဘေဒဝသေန ပဝတ္တံ သမထနိမိတ္တံ။ မေတ္တာယ ဝုတ္တနယ- နေနောဝါတိ ယထာ မေတ္တာဘာဝနာယံ “အပ္ပကသိရေနောဝါ” တိအာဒိနာ၊ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန အပ္ပနာ “ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ” တိအာဒိနာ၊ တဿာ ဝဇနာ စ ဝုတ္တာ၊ ဧဝံဓိ ကရုဏာဘာဝနာယံ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန- ဝသေန အပ္ပနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ စ ဝဇေတဗ္ဗာ စ၊ တထေဝဿာ ဝဇနာပိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝုတ္တနယေနောဝါတိ အဝဓာရဏေန “ပဌမံ ဝေရိပုဂ္ဂလော ကရုဏာယိတဗ္ဗော” တိဋ္ဌံ ယထာ ပါဠိဝိရုဋ္ဌံ၊ ဧဝံ ယုတ္တိဝိရုဋ္ဌမ္ပိတိ

ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ ပဌမံ ဟိ ဝေရီ^၁ သမနုဿရတော ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ န ကရုဏာ။ အတ္တာပိ သက္ခိဘာဝေန ကရုဏာယနဝသေန ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော ကိမိတိ ပစ္ဆာ ဂယုတိတိ။ “အပ္ပနာ ဝဇေတဗ္ဗာ”တိ ဣမိနာ စ အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တ-သေဝ “ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ ကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ”တိ-အာဒိနာ^၂ ဝုတ္တဝိကုဗ္ဗနာ၊ ဣဇ္ဈတိတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။

ကရုဏာပဒမတ္ထမေဝ စဿာ ပါဠိယာ ဝိသေသောတိ တံ အနာမသိတွာ ပဋိသန္တိဒါယံ ဝုတ္တဝိကုဗ္ဗနာ၊ မေတ္တာယ ဝုတ္တအာနိသံသာ စ ဣဓ လက္ခန္တိတိ ဒဿေတုံ “တတော ပရံ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တတော ပရန္တိ “ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ”တိ^၃ ဝုတ္တဝိကုဗ္ဗနတော ဥပရိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ ဝိယပုဂ္ဂလာဒီသုတိ ဝိယမဇ္ဈတ္တဝေရီသု န အာရတိဟဗ္ဗာ။ မုဒိတာ-ဘာဝနာတိ ဝိဘတ္တိ^၄ ပရိဏာမေတွာ ယောဇနာ။ န ဟိတိအာဒိ တတ္ထ ကာရဏဝစနံ။ ဝိယဘာဝမတ္ထေနာတိတ္ထေ မတ္တ-သဒ္ဓေါဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော၊ တေန သောမနဿပဋိသန္တိကတာဒိသိဒ္ဓါ နိစ္စပ္ပဟံသိတမုခတာ၊ ပုဗ္ဗဘာသိတာ၊ သုခသမ္ဘာသတာ၊ သမိလတာ၊ သမ္မောဒကတာတိ ဝေမာဒိကေ မုဒိတာယ ပဒဋ္ဌာနဘူတေ ဝိသေသေ ဥလ္လိင်္ဂေတိ၊ ဤဒိသေဟိ ဝိသေသေဟိ ဝိရဟိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝေ-ကာရေန ပန ဝိယပုဂ္ဂလဿ သုခသမပ္ပိတတာဒိ^၅၊ မုဒိ-တာယ စ ဟေတုဘူတံ ပမောဒပ္ပဝတ္တိ^၆ နိဝတ္ထေတိ။ ဝိယပုဂ္ဂလေပိ ဟိ ပရမာယ သမ္ပတ္တိယာ ပမုဒိတေ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေ ဘိက္ခုနော မုဒိတောကာသံ လဘေယျ။ ဝက္ခတိ ဟိ “ဝိယပုဂ္ဂလံ ဝါ”တိအာဒိ။ အာဒိတော မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလံ အနုဿရန္တဿ ဥဒါသိနတာ သဏ္ဌာတိ၊ ဝေရီ^၇ သမနုဿရန္တဿ ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနာဟ “ပဂေဝ မဇ္ဈတ္တဝေရီနော”တိ။

ပမောဒပ္ပဝတ္တိယာ သောဏ္ဍသဒိသော သဟာယော သောဏ္ဍသဟာယော။ မုဒိတမုဒိတောဝါတိ ပသာဒသောမ္ပတာယ အုတိဝိယ မုဒိတော ဝေ။ ပသာ-ဒေ ဟိ ဣဒံ အာမေဒိတံ။ ဧဝံ အဋ္ဌကထာနယေန အာဒိတော မုဒိတာဘာဝ-နာယ ဝတ္ထု ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပါဠိနယေန ဒဿေတုံ “ဝိယပုဂ္ဂလံ ဝါ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သုဒ္ဓိတန္တိ သဉ္ဇာတသုခံ၊ သုခပ္ပတ္တန္တိ အတ္ထော။ သန္တိတန္တိ သုခါနုဘဝနေ သန္တိဒ္ဓံ ပဋိယတ္တသုခသာဓနံ။ အဟော သာဂူတိ တဿ သတ္တဿ

၁-ဒီ ၁-၂၄၄၊ ဒီ ၃-၁၀၇၊ မ ၁-၄၆၊ ၄၁၊ မ ၂-၂၆၃၊ ၂၆၉၊ ၄၀၅၊ ၄၂၂၊ မ ၃-၁၀၅-ပိဋ္ဌာဒီသု၊

သမ္ပတ္တိယံ သမ္ပဇညပုဗ္ဗပမောဒနာကာရဒဿနံ။ ပုန အဟော သုဋ္ဌံ။ တိ ဟံ သမ္ပ
ပမောဒနဿ ဗဟုလိကာရဒဿနံ။ ဝိယံ မနာပန္နိ ဧတ္ထ မနာပ-ဂ္ဂဟဏေန
ပါဠိယမ္ပိ အတိပ္ပိယသဟာယကော အဓိပ္ပေတောတိ ဧကေ။

အတိတေတိ တသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ အတိတေ။ အနာဂတေတိ ဧတ္ထာပိ
ဧသေဝ နယော။ န ဟိ ဘဝန္တရဂတေ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ ရူပတိ။ ယဒိ
ဧဝံ အတိတာနာဂတေ ကထန္တိ? နာယံ ဒေါသော။ “သော ဧဝံယံ ဒတ္တော
တိသော”တိ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နတာယ ဝိဇ္ဇမာနဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗတော။ ကထံ
ပနဿ အနာဂတေ သမ္ပတ္တိ အာရမ္မဏံ ဟောတီတိ? အာဒေသာဒိတော၊
ပစ္စုပ္ပန္နာယ ဝါ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ အနုမာနတော လဒ္ဓါယ ဂဟေ-
တဗ္ဗတော။

ဝိယပုဂ္ဂလေတိ သောဏှသဟာယသညိတေ အတိပ္ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ဝိယပုဂ္ဂ-
လေ စ။ ဒုဝိဇောပိ စေသ ဣဓ ဝိယဘာဝသာမညတော “ဝိယပုဂ္ဂလော”တိ
ဝုတ္တော။ အနုတ္တမေနာတိ အတိပ္ပိယပုဂ္ဂလော ဝိယပုဂ္ဂလော မဇ္ဈတ္တော ဝေရီတိ
စတူသု ကောဠာသေသု ဧကေကသ္မိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရုဏံ၊ မုဒုံ၊ ကမ္မနိယဉ္စ ကတွာ
သေသေသု ဥပသံဟရဏာနုက္ကမေန။ ကိဉ္စာပိ စတူသု ဇနေသု သမစိတ္တတာဝ
သီမာသမ္ဘေဒေါ သီမာ သမ္ဘိဇ္ဇတိ တောယာတိ ကတွာ။ ဘာဝနာယ ပန
တထာ ဗဟုသော ပဝတ္တမာနာယ ပုရိမသိဒ္ဓိံ ဟေတုံ၊ ဣတရံ ဖလဉ္စ ကတွာ
ဝုတ္တံ “သမစိတ္တတာယ သီမာသမ္ဘေဒံ ကတွာ”တိ။ ယထာဝုတ္တသီမာဘာဝေါဝါ
သီမာသမ္ဘေဒေါတိ ဝုတ္တံ “သမစိတ္တတာယ သီမာသမ္ဘေဒံ ကတွာ”တိ။
သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၁။ ဥပေက္ခာဘာဝနန္တိ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနံ။ ယသ္မာ ပုရိမ-
ဗြဟ္မဝိဟာရတ္ထယနိဿန္တော စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရော၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “မေတ္တာဒီသု
ပဋိလဒ္ဓတိကစတုက္ကဏ္ဍာနေနာ”တိ။ ပရုဏတတိယဏ္ဍာနာတိ သုဘာဝိတံ ဝသီ-
ဘာဝံ ပါပိတံ ပရုဏံ၊ တထာရူပါ တတိယဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာနတော။ အပ္ပရုဏံ
ဟိ ဥပရိဈာနဿ ပဒဋ္ဌာနံ န ဟောတိ။ စတုက္ကနယဝသေန စေတ္ထ တတိယဂ္ဂ-
ဟဏံ။ သုခိတာ ဟောန္တံ။ တိအာဒိဝသေနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန “နိဒ္ဒါက္ခာ
ဟောန္တံ”တိ ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သတ္တကေလာယနံ သတ္တေသု

မမာယနံ မမတ္တကရဏံ၊ တထာ မနသိကာရေန ယောဂေါ သတ္တကေလာယန-
မနသိကာရယုတ္တိ။ တသ္မာ။ မေတ္တာဒီနံ ရာဂဂေဟသိတဒေါမနဿ-
သောမနဿာနံ အာသန္နဝုတ္တိတာယ ယထာရဟံ ပဋိဃာနနယသမိပ-
စာရိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ “သုခိတာ ဟောန္တ၊ ဒုက္ခတော မုစ္ဆန္တ၊
မောဒန္တ”တိ ဟိတေသိတဘာဝပုတ္တိယာ တိဿန္တမ္ပိ အနနယဿ အာသန္န-
စာရိတာ။ သတိ စ တဗ္ဗိပရိယာယေ လောဟိတပ္ပကောပေ ပုဗ္ဗော ဝိယ
လဒ္ဓေါကာသမေဝေတ္ထ ပဋိဃန္တိ အဝိသေသေန တာသံ ပဋိဃာနနယသမိ-
ပစာရိတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

“သောမနဿယောဂေန ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ”တိ ဣဒံ တတိယဇ္ဈာနဿ ဝသေန
ဝုတ္တိ။ တတော ဝုဋ္ဌိတဿ ဣဒမာဒိနဝဒဿနန္တိ။ မေတ္တာဒီဝသေန ပန
ဩဋ္ဌာရိကဘာဝေ ဝုစ္စမာနေ ဝိတက္ကဝိစာရဝီတိယောဂေန ဩဋ္ဌာရိကတာ
ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ၊ တာဟိပိ တာသံ သမာယောဂသမ္ပဝတော၊ ဥပေက္ခာယ စ
တဒဘာဝတော။ န ဝါ ဝတ္တဗ္ဗာ တတိယဇ္ဈာနိကာနိယေဝ မေတ္တာဒီနံ ဣဓာ-
မိပေတက္ကာ၊ တံတံဈာနသမတိက္ကမေနေဝ စ တံတံဈာနိကာ မေတ္တာဒယောပိ
သမတိက္ကန္တာ ဧဝ နာမ ဟောန္တိ၊ ဈာနသာမညေန ဝိယ မေတ္တာဒိသာမညေန
ဝေါဟာရမတ္တံ။ ပုရိမာသူတိ မေတ္တာကရဏာမုဒိတာသု။ သန္တဘာဝတော^၁တိ
ယထာဝုတ္တသတ္တကေလာယနာဒိအနုပသန္တဘာဝါဘာဝတော ဥပေက္ခာယ
သန္တဘာဝတော။ “သန္တဘာဝတော”တိ စ ဣဒံ နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
သုခုမတာ ပဏီတတာ ဝိဒူရကိလေသတာ ဝိပုလဖလတာတိ ဧဝမာဒယောပိ
ဥပေက္ခာယ အာနိသံသာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ပကတိမဇ္ဈတ္တောတိ ကိဉ္စိ ကာရဏံ
အနုပေက္ခိတွာ ပကတိယာ သဘာဝေန ဣမဿ ဘိက္ခုနေ ဥဒါသိနပက္ခေ
ဌိတော။ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာတိ အတ္တနာ ကတကမ္မဝသေန အယမာယသ္မာ
အာဂတော၊ ဂစ္ဆတိ စ၊ တွမ္ပိ အတ္တနာ ကတကမ္မဝသေန အာဂတော၊
ဂစ္ဆသိ စ၊ န တဿ တဝ ပယောဂေန ကိဉ္စိ သုခံ ဝါ ဥပနေတုံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ
အပနေတုံ လတ္တာ၊ ကေဝလံ ပနေတံ စိတ္တဿ အနုဇုကမ္ပံ၊ ယဒိဒံ မေတ္တာယ-
နာဒိနာ သတ္တေသု ကေလာယနံ။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ အရိယေဟိ ဂတမဂ္ဂေါ စေသ
အပဏ္ဏကပဋိပဒါဘူတော၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသတ္တေသု မဇ္ဈတ္တတာတိ ဧဝံ ပဋိပက္ခ-
ဇိဂုစ္ဆာမုခေန မဇ္ဈတ္တတာယ သမုပဇာတဂါရဝဗဟုမာနာဒရော တံ^၂ ပုဂ္ဂလံ
ပုနပျုနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ တတ္ထ စ သဝိသေသံ ဥပေက္ခံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ တဿ
တထာ ပဋိပဇ္ဇေတော ပကတိယာပိ ဥဒါသိနတ္တာ သာတိသယံ တတ္ထ မဇ္ဈတ္တတာ

သဏ္ဌာတိ။ ဘာဝနာဗလေန နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ ဟောန္တိ၊ ကိလေသာ သန္တိသိန္နာ ဝေ ဟောန္တိ၊ သော တံ ဥပေက္ခံ ဝိယပုဂ္ဂလာဒီသု ဥပသံဟရတိ။ တေနာဟ “ဥပေက္ခာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။ တတော ဝိယပုဂ္ဂလာဒီသု”တိ။ **ဧကံ ပုဂ္ဂလန္တိ** ဧတ္ထ အညတ္တော **ဧက-သဒ္ဓေါ** “ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ”တိအာဒီသု^၁ ဝိယ။ ဧကဝစနေနေဝ စေတ္ထ သင်္ချာဝိသေသော သိဒ္ဓေါ၊ တဿ အညံ ဧကံ ပုဂ္ဂလန္တိ အယမေတ္ထ အတ္တော။ တေန အတ္တာနံ နိဝတ္တေတိ။ “**နေဝ မနာပ**”န္တိ ဣမိနာ ဝိယပုဂ္ဂလံ၊ အတိပ္ပိယသဟာယကဉ္စ နိဝတ္တေတိ၊ အတ္တာနမ္ပိ ဝါ အတ္တနိ အမနာပတာယ အဘာဝတော။ “**န အမနာပ**”န္တိ ဣမိနာ အပ္ပိယံ၊ ဝေရိပုဂ္ဂလဉ္စ၊ ပါရိသေသတော မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလဿ ဂဟဏံ အာပန္နံ။ ဣတိ “**ဧကံ ပုဂ္ဂလံ နေဝ မနာပံ နာမနာပ**”န္တိ ဣမိနာ အတ္တနော၊ ဝိယာဒိနဉ္စ ပဋိက္ခေပမုခေန ဥဒါသိနပုဂ္ဂလံ ဒဿေတိ။

ပုတ္တနယေနာတိ “ယုဿ ပကတိမဇ္ဈတ္တော”တိအာဒိနာ အနန္တရ်ပုတ္တေန နယေန။ အတ္တသိနေဟဿ ဗလဝဘာဝတော ဝေရိတောပိ အတ္တနိ မဇ္ဈတ္တ-တာယ ဒုရူပသံဟာရတ္တာ “ဣမေသု စ အတ္တနိ စာ”တိ အတ္တာ ပစ္ဆာ ပုတ္တော။ **ပထဝီကသိဏေ ပုတ္တနယေနောတိ** “အယံ သမာပတ္တိ အာသန္နပီတိပစ္စတ္တိ-ကာ”တိအာဒိနာ၊ ပထဝီကသိဏေ ပုတ္တနယေန။ ယံ ဟိ ဟေဋ္ဌာ “ပရုဏ-တတိယဇ္ဈာနာ ပုဋ္ဌာယာ”တိအာဒိ၊ ပုတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ တီသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရေ စ အာဒိနဝါနိသံသဒဿနဝသေန ပုတ္တံ။ ဣဒံ ပန တတိယဇ္ဈာနေ အာဒိနဝံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ စ အာနိသံသံ ဒိသွာ စတုတ္ထာ-ဓိဂမာယ ယောဂံ ကရေန္တဿ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရဒဿနံ။ တဿ တတ္ထ ပုတ္တံ “ပထဝီသဒ္ဓိ အပနေတွာ တဒေဝ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပထဝီကသိဏာဒီသုတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သေသကသိဏာနိ၊ အဿာသ-ပဿာသနိမိတ္တဉ္စ သင်္ဂဏာတိ။ ကာမံ ကသိဏာနာပါနေသု ဥပ္ပန္နဿာပိ တတိယဇ္ဈာနဿ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေန ရူပါဝစရဇ္ဈာနာဒိတာယ အတ္ထေဝ သဘာဂတာ၊ တံ ပန အကုာရဏံ အာရမ္မဏဿ ဝိသဒိသတာယာတိ အာဟ “**အာရမ္မဏဝိသဘာဂတာယာ**”တိ။ နန စ အညထာဝ ကသိဏာဒိ-ဘာဝနာ၊ အညထာ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာတိ ဘာဝနာဝသေနာပိ ယထာ-ပုတ္တဇ္ဈာနာနံ အတ္ထေဝ ဝိသဒိသတာတိ? သစ္စမေတံ၊ ဘာဝနာဝသေန ပန ဝိသဒိသတာ အနုပ္ပတ္တိယာ န ဧကန္တိကံ ကာရဏံ။ တထာ ဟိ အညထာဝ

မေတ္တာဒိဘာဝနာ၊ အညထာ ဥပေက္ခာဘာဝနာ။ တထာပိ သတ္တေသု ယထာ-
ပဝတ္တိတံ ဟိတေသိတာဒိအာကာရံ ဗျတိရေကမုခေန အာမသန္တိ တတော
ဝိနိဝတ္တမာနရူပေန အဇ္ဈပေက္ခနာကာရေန ဗြဟ္မဝိဟာရူပေက္ခာ ပဝတ္တတိ။
တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ကမ္မဿကာ သတ္တာ၊ တေ ကဿ ရုစိယာ သုခိတာ ဝါ
ဘဝိဿန္တိ”တိအာဒိ။ အာရမ္မဏသဘာဝတာပိ စေတ္တ အတ္ထိတိ မေတ္တာဒိ-
ဝသေန ပဋိလဒ္ဓတတိယဇ္ဈာနဿ ‘ဣဇ္ဈတိ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော။ တေန
ဝုတ္တံ “မေတ္တာဒိသု”တိအာဒိ။ တတ္ထ မေတ္တာဒိသုတိ မေတ္တာဒိသု နိပ္ပဒေ-
တဗ္ဗေသု၊ မေတ္တာဒိဝသေနာတိ အတ္ထော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပင်္ကဏ္ဍကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၂။ ဗြဟ္မုတ္တမေနာတိ ဧတ္ထ သမ္မုတိဗြဟ္မာနော ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော
ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာနောတိ တိဝိဓာ ဗြဟ္မာနော။

“သမ္ပန္နံ သာလိကေဒါရံ၊ သုဝါ ဘုဉ္ဇန္တိ ကောသိယ။
ပဋိဝေဒေမိ တေ ဗြဟ္မေ၊ န နေ ဝါရေတုမုဿဟေ’။
ပရိဗ္ဗဇ မဟာဗြဟ္မေ၊ ပစန္တညေဝိ ပါဏိနော”တိ?—

စ ဝေမာဒိသု ဟိ ဗြဟ္မသဒ္ဓေန သမ္မုတိဗြဟ္မာနော ဝုတ္တာ။

“အပါရုတာ တေသံ အမတဿ ဒွါရာ၊
ယေ သောတဝန္တော ပမုဉ္ဇန္တိ သဒ္ဓံ။
ဝိဟိံသသညိ ပဂုဏံ န ဘာသိံ၊
ဓမ္မံ ပဏီတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ”။

“အထ ခေါ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ”တိ? စ ဝေမာဒိသု ဗြဟ္မသဒ္ဓေန ဥပပတ္တိ-
ဗြဟ္မာနော ဝုတ္တာ။ “ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ”တိအာဒိဝစနတော “ဗြဟ္မ”န္တိ အရိယ-
ဓမ္မော ဝုတ္တတိ၊ တတော နိဗ္ဗတ္တတ္တာ အဝိသေသေန သဗ္ဗေဝိ အရိယာ
ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာနော နာမ ပရမတ္ထဗြဟ္မတာယ။ ဝိသေသတော ပန “ဗြဟ္မာတိ
ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ ဝစနတော ၆ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဥတ္တမဗြဟ္မာ နာမ သဒေဝကေ လောကေ ဗြဟ္မဘူတေဟိ ဂုဏေဟိ ဥက္ကံသ-
ပါရမိပုတ္တိတော။ ဣတိ ဗြဟ္မာနံ ဥတ္တမော၊ ဗြဟ္မာ စ သော ဥတ္တမော စာတိ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-ပာ-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-၃၅-၂၇၆-ဝိဇ္ဇေ ဇာတကေ။ ၃-ဝိ ၂-၂၆၈-ဝိဇ္ဇေ။

၄-ဝိ ၂-၃၄၊ မ ၁-၂၆၊ မ ၂-၂၉၃၊ သံ ၁-၁၄၀၊ ဝိ ၃-၁၀-ဝိဇ္ဇေသု။

၅-မ ၁-၉၉၊ သံ ၁-၂၆၆၊ အံ ၁-၃၁၅၊ အံ ၂-၈၊ ၃၉-၃၅၆-ဝိဇ္ဇာဒိသု။ ၆-အာဒိဝစနတော (သျှာ၊ ၈

ဝါ မြဟူတ္တဗော၊ ဘဂဝါ။ တေန ကထိတေ “သော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ”တိအာဒိနာ^၁ တတ္ထ တတ္ထ ဝေနေယျာနံ ဒေသိတေ။ ဣတိတိ ဧဝံ ယထာပုတ္တေန ဘာဝနာက္ကမေန စေဝ အတ္ထဝဏ္ဏနာက္ကမေန စ ဝိဒိတွာ ဇာနိတွာ။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာတိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ အသာဓာရဏံ တံတံမြဟူ-
ဝိဟာရပဋိနိယတမေဝ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ သာဓာရဏဘာဝတော တတ္ထ တတ္ထ ပကိဏ္ဏကံ ဝိသင်္ခ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တိတာ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိဇာနိတဗျာ။

မေဇ္ဇတိတိ ဓမ္မတော အညဿံ ကတ္တုနိဝတ္တနတ္ထံ ဓမ္မမေဝ ကတ္တာရံ ကတွာ နိဒ္ဓိသတိ။ သိနိယတိတိ ဧတ္ထ သတ္တေသု ဗျာပဇ္ဇနဝသေန လူခဘာဝဿ ပဋိပက္ခ-
ဘူတံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟိတာကာရပဝတ္တိဝသေန သိနေဟနံ ဒဠဗ္ဗံ၊ န တဏှာယန-
ဝသေန။ တံ ဟိ မောဟပုဗ္ဗင်္ဂမံ လုပ္ပနသဘာဝံ၊ ဣဒံ ပန အဒဿနသဘာဝံ
အလောဘသမ္ပယုတ္တံ။ နန စ တဏှာသိနေဟောပိ ဗျာပါဒဝိရောဓိ တေန
သဟာနဝဋ္ဌာနတော။ ယဒိပိ တေန သဟ ဧကသ္မိံ စိတ္တေန နပွဝတ္တတိ၊ ဝိရောဓိ
ပန န ဟောတိ အပ္ပဟာယကတော။ မေဇ္ဇတိတိ မိတ္တော၊ ဟိတဇ္ဈာသယော
ခန္တပ္ပဗန္ဓော၊ တပ္ပရိယာပန္နတာယ မိတ္တေ ဘဝါ၊ မိတ္တေ ဝါ အာရမ္မဏဘူတေ
ဝိယေ ပုဂ္ဂလေ ဘဝါ၊ မိတ္တဿ သော ပဝတ္တိ မေဇ္ဇနဝသေန ဝါတိ ဝေဒိတဗျာ။

ကရောတိတိ ကရုဏာ၊ ကိံ ကရောတိ၊ ကေသံ၊ ကိံ နိမိတ္တန္တိ အာဟ
“ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓူနံ ဟဒယကမ္ပန”န္တိ။ ကမ္ပနန္တိ စ ပရေသံ ဒုက္ခံ ဒိဿွာ
တဿ အပနေတုကာမဿ အသဟနာကာရေန စိတ္တဿ အညထတ္တံ။ တယိဒံ
သပ္ပုရိသာနံယေဝ ဟောတိတိ အာဟ “သာဓူန”န္တိ။ သပ္ပုရိသာ ဟိ သပရဟိတ-
သာဓနေန “သာဓူ”တိ ပုစ္ဆန္တိ။ ဝိနာသေတိတိ အဒဿနံ ဂမေတိ၊ အပနေတိတိ
အတ္တော။ တေနေတ္ထ ဟိံသနံ အပနယနန္တိ ဒသေတိ။ ပရဒုက္ခာပနယနာ-
ကာရပဝတ္တိလက္ခဏာ ဟိ ကရုဏာ။ ဖရဏဝသေနာတိ ဖုသနဝသေန၊
အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ အတ္တော။ အာရမ္မဏကရဏဉေတ္ထ ဒုက္ခိတေသု
ဒုက္ခာပနယနာကာရနေဝါတိ ဒဠဗ္ဗံ။

မောဒန္တိ တာယာတိ . မောဒနကိရိယာယ မုဒိတာယ ကရဏဘာဝ-
နိဒ္ဒေသော၊ သွာယံ ဥပစာရသိဒ္ဓေါ၊ မုဒိတာဝိနိမုတ္တော နတ္ထိ တတ္ထ ကောစိ
ကတ္တာတိ တမေဝ ကတ္တုဘာဝေန နိဒ္ဓိသတိ “သယံ ဝါ မောဒတိ”တိ၊ အယမ္ပိ
ဥပစာရနိဒ္ဒေသောဝ။ ဓမ္မာနံ အဝသဝတ္တနတောတိ ဝသဝတ္တိဘာဝနိဝါရဏတ္ထံ
“မောဒနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ မုဒိတာ”တိ အာဟ။

၁-ဒိ ၁-၂၁၄ဒိ ၃-၁၈၇၊ ၁-၄၆၊ ၃၇၁၊ ၄၁၁၊ ၂-၂၆၃၊ ၂၆၉၊ ၄၀၅၊ ၄၂၂၊ ၆-၈၅-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

ဝိယာဒီသု ပက္ခပိတုပစ္ဆေဒနမုခေန ဥဒါသိနဘာဝသင်္ခါတာ ဥပပတ္တိတော
ဇုက္ခာ ဥပေက္ခာ။ တေနာဟ “အဝေရာ ဟောန္တ” တိအာဒိ။ တတ္ထ ဥပေက္ခတိတိ
ကတ္ထုနိဒ္ဒေသေ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

၂၆၃။ ဟိတော နာမ အတ္ထစရော၊ တသ္မာ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာတိ
သတ္တာနံ ဟိတစရဏာကာရေန ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ဟိတာကာရဿ ဝါပဝတ္တန-
လက္ခဏာ။ ဟိတူပသံဟာရရသတိ သတ္တေသု ဟိတဿ ဥပနယနက္ခိန္ဒာ၊
ဥပနယနသမ္ပတ္တိကာ ဝါ။ “အနတ္တံ မေ အစရိ” တိအာဒိနာ ပဝတ္တနကဿ
အာသာတဿ ဝိနယနာကာရေန ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ဤဏဿ ဂေါစရဘာဝံ
ဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ဝါ သယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ အာသာတဝိနယနံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိတိ
အာသာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ အမနာပါနမ္ပိ သတ္တာနံ ပဋိက္ကလေ အပ္ပဋိက္ကလ-
သညိတာရူပေန၊ ပဂေဝ မနာပါနံ ယံ မနာပဘာဝဒဿနံ၊ တထာပဝတ္တော
ယောနိသောမနသိကာရော၊ တံ ပဒဋ္ဌာနံ ဧတိဿာတိ မနာပဘာဝဒဿန-
ပဒဋ္ဌာနာ။ ဗျာပါဂူပသမောတိ ဗျာပါဒဿ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝူပသမော။
သမ္ပတ္တိဟိ သမ္ပဇ္ဇနံ သမ္ပဒေဝ နိဗ္ဗတ္တိ။ သိနေဟသမ္ဘဝေါတိ တဏှာသိနေဟဿ
ဥပ္ပတ္တိ။ ဝိပတ္တိတိ ဝိနာသော။ မေတ္တာမုခေန ဟိ ရာဂေါ ဝဇ္ဇေတိ။

ကရုဏာဒီနံ လက္ခဏာဒီသု ဣမိနာ နယေန အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိသေ-
သမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ သတ္တာနံ ပဝတ္တဒုက္ခဿ အပနယနာကာရော။ အပ-
နယနံ ပနဟောတု ဝါ မာ ဝါ၊ ယော ဒုက္ခာပနယနာကာရော၊ တထာပဝတ္တိ-
လက္ခဏာ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ။ အပနေတုကာမတာယ
ပရေသံ ဒုက္ခဿ အသဟနံ အနဓိဝါသနံ ပရဒုက္ခာသဟနံ။ န ဝိဟိံသာ
အဝိဟိံသာ၊ သတ္တာနံ အဝိဟေဋ္ဌနံ။ တံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဝိဟိံသာယ ဝါ ပဋိပက္ခ-
ဘာဝေန ပစ္စုပတိဋ္ဌတိတိ အဝိဟိံသာပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ ဝိဟိံသူပသမောတိ ဧတ္ထ
ဝိဟိံသန္တိ တောယ သတ္တေ၊ ဝိဟိံသနံ ဝါ နေသံ တန္တိ ဝိဟိံသာ၊ သတ္တာနံ
ဝိဟေဋ္ဌနာကာရေန ပဝတ္တော ကရုဏာယ ပဋိပက္ခဘူတော ပဋိသစိတ္တုပ္ပါဒေါ။
ကရုဏာမုခေန သောကော ဝဇ္ဇေတိတိ အာဟ “သောကသမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိ” တိ။

ပမောဒနလက္ခဏာတိ ပရသမ္ပတ္တိယာပမောဒနလက္ခဏာ။ အနိဿာယန-
ရသတိ ဣဿာယနဿ ဥဿယနဿ ပဋိပက္ခဘာဝက္ခိန္ဒာ။ သတ္တာနံ
သမ္ပတ္တိယာ၊ ပန္နသေနာသနေသု၊ အဓိကုသလဓမ္မေသု စ အသဟနံ အရမဏံ။

အရတိဗုဒ္ဓေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿာ ဝိဟနနာကာရေန ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ တဿ ဝါရိသတံ ဝုပသမံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိတိ အရတိဝိသဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ။

ပဟာသော ဂေဟသိတဝီတိဝသေန ပဟဋ္ဌဘာဝေါဥပ္ပါလဝိတတ္ထံ။ သက္ကေသု သမဘာဝဒဿနရသာတိ ပိယာဒိဘေဒေသု သဗ္ဗသက္ကေသု ဥဒါသိနရတ္တိယာ သမဘာဝသေဝ ဒဿနကိစ္စာ၊ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခဏတော သမဘာဝေနော ဟေသံ ဂဟဏကိစ္စာတိ အက္ကော။ သက္ကေသု ပဋိက္ကုလပဋိက္ကုလကာရာနံ အဂ္ဂဟဏတော တတ္ထ ပဋိသန္ဓနယာနံ ဝုပသမနာကာရေန ရတ္တိယာ တေသံ ဝုပသမံ ဝိက္ခမ္ဘနံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိတိ ပဋိသန္ဓနယဝုပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ ဧဝံ ပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာတိ ဧတ္ထ “ဝေ”န္တိ ဣမိနာ ဗျတိရေက- မုခေန ဟိတူပသံဟာရဒုက္ခာပနယနသမ္ပတ္တိပမောဒနာကာရေန ပစ္စာမသန္တော မေတ္တာဒိနံ တိဿန္တံ ပဝတ္တိအာကာရပဋိသေနေမုခေန ပဝတ္တိ ကမ္မဿကတာ- ဉာဏံ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ အာသန္နကာရဏံ၊ န ယံ ကိဉ္စိတိ ဒဿေတိ။

၂၆၄။ ဝိပဿနာသုခဉ္စေဝ ဘဝသမ္ပတ္တိ စာတိ ဧတ္ထ ဝိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော စာတိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ တမ္ပိ ဟိ နေသံ သာဓာရဏပယောဇနံ။ တထာ “သုခံ သုပတိ”တိအာဒယော ကောဒဿာနိသံသာ။ တေ ပန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ ဝေါတိ ဣမ န ဂဟိတာ။

နိဿရတိ အပဂစ္ဆတိဧတေနာတိနိဿရဏံ၊ ပဟာယကံ။ ကာမဉ္စေတေ- ဟိ ပဉ္စပိ နိဝရဏာနိ၊ တဒေကဋ္ဌာ စ ပါပဓမ္မာ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟိယန္တိ၊ ဥဇုဝိပစ္စနိကဒဿနဝသေန ပန ဗျာပါဒါဒယော ပါဠိယံ၊ ဝုတ္တာ။ ဝေဉ္စ ကတွာ ရာဂနိဿရဏတာဝစနံ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ သုဋ္ဌ၊ သမတ္တိတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၆၅။ ဧတ္ထာတိ ဧတေသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု။ မေတ္တာ သက္ကေသု ယထာ- ရဟံ ဒါနပိယဝစနာဒိသီလသုတာဒိဂုဏဂဟဏဝသေန ပဝတ္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သတ္တာနံ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ”တိ။ ရာဂေါပိ တတ္ထ ယထာ တထာ ဂုဏဂဟဏမုခေနော ပဝတ္တတိ မနာပသညာပလောဘတောတိ၊ အာဟ “ဂုဏဒဿနသဘာဝတာယာ”တိ။ တဿာ မိတ္တမုခသပတ္တော ဝိယ တုလျာ- ကာရေန ဒူသနတော ဣဂေါ မေတ္တာယ အာသန္နပစ္စတ္တိကော၊ သော လဟုံ ဩတာရံ လဘတိ သဘိသဓမ္မာသမက္ကေနာပိ မေတ္တံ အပနိယ ဇာဿာ ဝတ္ထုသ္မိ

၁-အံ ၃-၁၊ ၅၄၂-ပိဋေသု။

၂-ဒိ ၃-၂၀၅၊ အံ ၂-၂၇၇-ပိဋေသု။

၃-မနာပသညာပဋိလောဘတောတိ (သု၊က)

ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတ္တာ။ တတောတိ ရာဂဘော၊ ရာဂဿ ဝါ ဩတာရလာဘတော။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယာတိ သဘာဂဿ၊ သဘာဂေနဝါ^၁ ဝိသဘာဂတာယ။ သတ္တေသု ဟိ မနာပါကာရဂါဟိနော မေတ္တာသဘာဂဿ၊^၂ တဗ္ဗိပရိတသဘာဝေါ ဗျာပါဒေါ တေန ဝိသဘာဂေါ။ တဿွာ သော ဩတာရံ လဘမာနော စိရေနော လဘေယျာတိ ပုရိသဿ ဒူရေ ဌိတသပတ္တော ဝိယ မေတ္တာယ ဒူရပစ္စတ္တိကော။ တတောတိ ဗျာပါဒတော။ နိဗ္ဗယေနာတိ အနုဿင်္ကနပရိသင်္ကနေန၊ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာယ မေတ္တာယ ဗျာပါဒေန ဒုပ္ပဓိသိယတ္တာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ တေနာဟ “မေတ္တာယိဿတိ”တိအာဒိ။

ဣဒ္ဓာနန္တိ ပိယာနံ။ ကန္တာနန္တိ ကမနီယာနံ။ မနာပါနန္တိ မနဝရနကာနံ။ တတော ဧဝ မနော ရမေန္တိတိ မနောရမာနံ။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနန္တိ တဏှာသန္တိသိတာနံ။ အပ္ပဋိလာဘတော သမနုပဿ တောတိ အပ္ပဋိလာဘေန အဟမိမေ န လဘာမိတိ ပရိတဿတော။ အတိတန္တိ အတိက္ကန္တံ။ နိရုဒ္ဓန္တိ နိရောဓပ္ပတ္တံ။ ဝိပရိဏတန္တိ သဘာဝဝိဂမေန ဝိဂတံ။ သမနုဿရတောတိ အနုတ္တုနနဝသေန စိန္တယတော။ ဂေဟသိတန္တိ ကာမဂုဏနိဿိတံ။ “အာဒိနာ”တိ ဣမိနာ “သောတဝိညေယျာနံ သဒ္ဓါန”န္တိ^၃ ဧဝမာဒိ^၄ သင်္ဂဏှာတိ။ ဝိပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယာတိ ယေသု သတ္တေသု ဘောဂါဒိဝိပတ္တိဒဿနမုခေန ကရုဏာ ပဝတ္တတိ၊ တေသု တန္တိမိတ္တမေဝ အယောနိသော အာဘောဂေ သတိ ယထာဝုတ္တဒေါမနဿမုခေန သောကော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သော ကရုဏာယ အာသန္နပစ္စတ္တိကော။ သောကော ဟိ ဣဓ ဒေါမနဿသိသေန ဝုတ္တော။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယာတိ ဧတ္ထ သတ္တေသု ဒုက္ခာပနယနကာမတာကာရဿ ကရုဏာသဘာဂဿ တေသု ဒုက္ခပနယနာကာရော ဝိဟေသာသဘာဝေါ ဝိသဘာဂေါတိ တာယ သဘာဂဝိသဘာဂတာယ သာ ဩတာရံ လဘမာနာ စိရေနော လဘေယျာတိ ပုရိသဿ ဒူရေ ဌိတသပတ္တော ဝိယ ကရုဏာယ ဒူရပစ္စတ္တိကာ ဝုတ္တော။

သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယာတိ ယေသု သတ္တေသု ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဒဿနမုခေန မုဒိတာ ပဝတ္တတိ၊ တေသု တန္တိမိတ္တမေဝ အယောနိသော အာဘောဂေ သတိ “စက္ခုဝိညေယျာနံ ရူပါန”^၅ အာဒိနာ^၆ ဝုတ္တသောမနဿမုခေန ပဟာသော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သော စ မုဒိတာယ အာသန္နပစ္စတ္တိကော။ ပဟာသော ဟိ ဣဓ သောမနဿသိသေန ဝုတ္တော။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယာတိ

၁-သဘာဝဿ သဘာဂေန ဝါ (သိ)၊ သဘာဂဿ သဘာဂေန ဝါ (သျှာ)

၂-မေတ္တာသဘာဝဿ (သိ) ဧဝမုပရိပိ။

၃-မ ၃-၂၆၀-ဝိဇ္ဇေ။

ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဟိ မုဒိတေသု သတ္တေသု ပမောဒနာကာရဿ မုဒိတာ-
သဘာဝဿ တတ္ထ အနတ္တိရမနာကာရာ အရတိ ဝိသဘာဂါတိ တာယ
သဘာဝဝိသဘာဝတာယ သာ ဩတာရံ လဘမာနာ စိရေနော လဘော-
ယျာတိ ပုရိသဿ ဒူရေ ဌိတသပတ္တော ဝိယ မုဒိတာယ ဒူရပစ္စတ္တိကာ ဝုတ္တာ။
ပမုဒိတော ဓာတိအာဒိ မုဒိတာယ သိဒ္ဓါယ အယမ္ပိ အရတိ န ဟောတီတိ
လဒ္ဓဗ္ဗဂုဏဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ၊ န ဣဓာမိပ္ပေတအရတိနိဂ္ဂဟဒဿနဝသေန။
ကာယစိတ္တဝိဝေကပဋိပက္ခာယ ဝါ အရတိယာ ဝိက္ခမ္ဘိတာယ မုဒိတာယ
ပဋိပက္ခာ အရတိ သုဝိက္ခမ္ဘနေယျာ ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ ဧကဒေသေန
အရတိ ဒဿိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ။ **အဓိကုသလဓမ္မေသုတိ** သမထဝိပဿနာဓမ္မေသု။

ဗာလကရဓမ္မယောဂတော **ဗာလဿ**။ အတ္တဟိတပရဟိတဗျာမူဠတာယ
မူဠဿ။ ပုထုနံ ကိလေသာဒီနံ ဇနနာဒီဟိ ကာရဏေဟိ **ပုထုဇ္ဇနဿ**။
ကိလေသောဓိနံ မဂ္ဂေါဓိဟိ အဇိတတ္တာ **အနောဓိဇနဿ**။ ဩဓိဇနာ ဝါ
သေက္ခာ ဩဓိသောဝ ကိလေသာနံ ဇိတတ္တာ။ တေန ဣမဿ ဩဓိဇိတ-
ဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ။ သတ္တမဘဝါဒိတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တနဝိပါကဿ အဇိတတ္တာ
အဝိပါကဇနဿ။ ဝိပါကဇနာ ဝါ အရဟန္တော အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ။ တေနဿ
အသေက္ခတ္ထံ ပဋိက္ခိပတိ။ အနေကာဒီနဝေ သဗ္ဗေသမ္ပိ ပါပဓမ္မာနံ မူလဘူတေ
သဓမ္မောဟေ အာဒီနဝါနံ အဒဿနသီလတာယ **အနာဒီနဝဒဿာဝိနော**။
အာဂမာဓိဂမာဘာဝါ **အဿုတဝတော**။ ဒေဝော ဧကံသေန အန္ဓပုထုဇ္ဇ-
နော နာမ ဟောတီတိ တဿ အန္ဓပုထုဇ္ဇနဘာဝဒဿနတ္ထံ ပုနပိ “**ပုထုဇ္ဇန-
ဿာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **ဝေဂ္ဂပတိ** ဝုတ္တာကာရေန သမ္မောဟပုဗ္ဗိကာ။ **ရူပံ သာ**
နာတိဝတ္တတိ ရူပါနံ သမတိက္ကမနာယ ကာရဏံ န ဟောတိ။
ရူပါရမ္မဏေ ကိလေသေ နာတိဝတ္တတိတိ အဓိပ္ပါယော။ သောမနဿ-
ဒေါမနဿရဟိတံ အညာဏမေဝ **အညာဏုပေက္ခာ**။ **ဒေါသဂုဏာဝိစာ-**
ရဏဝသေန သဘာဂတ္တာတိ ယထာ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ မေတ္တာဒယော
ဝိယ သတ္တေသု ဟိတုပသံဟာရာဒိဝသေန ဂုဏဒေါသေ အဝိစာရေန္တိ
ကေဝလံ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေနော ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ အညာဏုပေက္ခာ သတ္တေသု
ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဂုဏဒေါသံ အစိန္တေန္တိ ကေဝလံ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေနော
ပဝတ္တတိတိ **ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏဝသေန သဘာဂါ**။ တသ္မာ သာ
လဟုံ ဩတာရံ လဘတီတိ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာယ အာသန္နပစ္စတ္တိကာ
ဝုတ္တာ။ **သဘာဂဝိသဘာဂတာယာ**တိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု မဇ္ဈိတ္တာကာရဿ

ဥပေက္ခာသဘာဝဿ တတ္ထ အနုရောဓိရောပေဝတ္တိအာကာရာ ရာဂပဋိသာ^၁ ဝိသဘာဂါတိ တာယ သဘာဂဝိသဘာဂတာယ တေ ဩတာရံ လဘမာနာ စိရေနေဝ လဘေယျန္တိ ပုရိသဿ ဒူရေ ဌိတသပတ္တော ဝိယ ဥပေက္ခာမြဟ္မ-
ဝိဟာရဿ ဒူရပစ္စတ္တိကာ ဝုတ္တာ။

၂၆၆။ ကတ္ထုကာမတာ ဆန္ဒော အာဒိ “ဆန္ဒမူလကာ ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ^၂ ဝစနတော၊ အထ ဝါ သတ္တေသု ဟိတေသိတာဒုက္ခာပနယနကာမတာ-
ဒိနာ အနဝဇ္ဇာဘိပတ္တနာဝသေန ပဝတ္တနတော “ကတ္ထုကာမတာ ဆန္ဒော
အာဒိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဥပေက္ခာမြဟ္မဝိဟာရောပိ ဟိ သတ္တေသု အနိရာကတ-
ဟိတစ္ဆန္ဒောယေဝ “တတ္ထ အဗျာဝဋ္ဌတာ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ”တိ အဇ္ဈုပေက္ခနာ-
ကာရေန ပဝတ္တတိ မာတာ ဝိယ သင်္ကစ္စပသုတေ ပုတ္တေ။ နိဝရဏာဒိတိ
အာဒိ-သဒ္ဓေန တဒေကဋ္ဌကိလေသာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကတ္ထမိ သတ္တဂ္ဂ-
ဟဏမ္ပိ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏမေဝ ဟောတိ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ ယထာ
“သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ^၃၊ န ဝေမိဓာတိ အာဟ “ပညတ္တိဓမ္မ-
ဝသေန ကော ဝါ သတ္တော အနေကေ ဝါ သတ္တာ အာရမ္မဏ”န္တိ။ ပညတ္တိ-
ဓမ္မဝသေနာတိ ပညတ္တိသင်္ခါတဓမ္မဝသေန။ ကာမဇ္ဈေတ္တ “သုခိတာ
ဟောန္တု”တိအာဒိနာ^၄ ဘာဝနာယံ သုခါဒိဂ္ဂဟဏမ္ပိ လတ္တတိ။ တံ ပန “သဗ္ဗေ
သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ^၅ ဝိပဿနာယ အနိစ္စလက္ခဏဂဟဏံ ဝိယ အပ္ပဓာနဘူတံ၊
သတ္တပညတ္တိ ဧဝ ပဓာနဘာဝေန ဂယုတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥပစာရေ ဝါ ပုတ္တေ
အာရမ္မဏဝစုနံ တတ္တာပိ သီမာသန္တေဒသိမ္ပိတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ကေမာဝါသံ ပရိစ္ဆိန္နိတွာတိ ဧတ္ထ “သတ္တေ မေတ္တာယ ဖရိဿာမိ”တိ
ဧဝံ ဉာဏေန ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ကော ရစ္ဆာ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာတိ ယောဇနာ။
ရစ္ဆာဂဟဏေန ရစ္ဆာဝါသိနော သတ္တာ ဂဟိတာ ယထာ ဧကံ ဒိသန္တိ။
ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

၂၆၇။ ကသိဏာနံ နိဿန္တောတိ ကသိဏဇ္ဈာနာနံ နိဿန္တဖလသဒိသာ
အာရပ္ပါ အရူပဇ္ဈာနာနိ၊ ကသိဏဇ္ဈာနာနံ ပါရိပူရိယာဝ သိဇ္ဈနတော။ တေဟိ
ဝိနာ အသိဇ္ဈနတောတိ ကေစိ။ သမာဓိနိဿန္တောတိ ရူပဇ္ဈာနသမာဓိနံ၊ ဟေဋ္ဌိ-
မာနံ တိဏ္ဍံ အရူပဇ္ဈာနသမာဓိနဉ္စ နိဿန္တော ပဋိပါဋိယာ တေ အဓိဂန္ဓာဝ

၁-....ဝုတ္တိကာ ရာဂမဋိသ (သီ)၊....ဝုတ္တိကာမရာဂပဋိသ (သျာ)

၂-အံ ၃-၁၅၃-ပိဋေ။

၃-အံ ၃-၂၉၇၊ ၃-၁-၃-ပိဋာဒိသု။

၄-၃ ၉-၃၁၅-ပိဋေ။

၅-၃ ၁-၅၃၊ ၃ ၂-၃၁၇၊ ၃ ၁၀-၇-၅၃-ပိဋေသု။

ပဋိလဘိတဗ္ဗတော။ ဝိပဿနာနိဿန္တော ဝိပဿနာနုဘာဝေန လဗ္ဗဗ္ဗတော၊
 ဝိပဿနာဝသေနေဝ စ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော။ သမထဝိပဿနာနိဿန္တော
 နိရောဓသမာပတ္တိ။ ယထာဟ “ဒွိဟိ ဗလေဟိ သမန္တာဂတတ္တာ”တိအာဒိ။
 “ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္ထယနိဿန္တော”တိ ဣမိနာ မေတ္တာဒိဝသေန တိဏိ ဈာနာနိ
 အဓိဂန္ဓာ ဌိတဿေဝ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ န ဣတရဿာတိ ဒဿေတိ။
 တမေဝတ္ထံ ဥပမာယ ပါကဋတရံ ကတွာ ဒဿေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

၂၆၈။ သိယာတိ ဝုစ္စမာနာကာရေန သိယာ ကဿစိ ပရိဝိတက္ကော။
 ဧတ္တာတိ ဧတေသု မေတ္တာဒိသု ဗြဟ္မဝိဟာရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဣတရကမ္မ-
 ဋ္ဌာနာနိ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိမတ္တာနိ။ ဣမာနိ ပန “သဗ္ဗေ သတ္တာ သုခိတာ
 ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ၊ ပရဟိတပဋိပတ္တိဘူတာနိ။ တဿ သတ္တေသု သမ္မာ
 ပဋိပတ္တိဘာဝေန သေဋ္ဌာ ဧတေ ဝိဟာရ။ ဗြဟ္မာနောတိ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော။
 တေ ဟိ ဣဓ ဈာနဘာဝနာယ ဝိနိဝရဏစိတ္တာ ဟုတွာ ဗြဟ္မလောကေ ဥပ္ပန္နာ
 တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဝိနိဝရဏစိတ္တာဝ ဟောန္တိ။ တဿ “နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ
 ဝိဟရန္တိ”တိ ဝေဒန္တိ။ ဗြဟ္မာနောတိ ဝါ သကလဗုဒ္ဓဂုဏဟေတုဘူတာနံ ဒါန-
 ပါရမိတာဒိနိ၊ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ ပရိပူရဏဝသေန ဗြူဟိတဂုဏာ မဟာသတ္တာ
 ဗောဓိသတ္တာ။ တေ ဟိ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဟိတေသနေန၊ အဟိတာပနယနေန၊
 သမ္ပတ္တိပမောဒနေန၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝိဝဇ္ဇိတာဂတိဂမနမဇ္ဈတ္တဘာဝါဓိဋ္ဌာနေန စ
 နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဝေဒန္တိ ယထာ တေ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော၊ မဟာ-
 ဗောဓိသတ္တဗြဟ္မာနော ဝါ၊ ဧဝံ ဧတေဟိ ဗြဟ္မဝိဟာရေဟိ သမ္ပယုတ္တာ
 သမာပိဘူတာ။

၂၆၉။ စတဿောဝါတိအာဒိပဉ္စဿာတိ စတဿောတိအာဒိကဿ
 တိဝိဓဿ ပဉ္စဿ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာတိ ဧတ္ထ ဗျာပါဒသံကိလေသာဒိတော
 ဝိသုဇ္ဈနပါယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဟိတူပသံဟာရာဒိမနသိကာရ-
 ဝိသေသာ သင်္ဂဟိတာ။ အာသံ မေတ္တာဒိနံ။ အပ္ပမာဏေတိ ပမာဏရဟိတေ။
 ယေနာတိ ယေန ကာရဏေန။ တန္တိ တဿ။ ဒ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။

ဗျာပါဒဗဟုလဿ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ဥဇုဝိပစ္စနိက-
 ဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ပက္ခပါတဝသေန
 အနာဘုဇနမနာဘောဂေါမဇ္ဈတ္တကာရောတိ အဓိပ္ပါယော။ ယှာယံ စတုဗ္ဗိဓော

သတ္တေသု မနသိကာရော ဝုတ္တော၊ တမေဝ ဥပမာယ ဒဿေတုံ “ယသ္မာ စ ယထာ မာတာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝုတ္တဿာပိ ဟိတူပသံဟာရာဒိအတ္ထဿ ဥပမေယျဘာဝံ ဥပနေတွာ ဒဿေတုံ အတ္ထုပနယနတ္ထော “ယသ္မာ စာ”တိ စ-သဒ္ဓေါ။ ပရိယာယေတိ ဝါရေ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ကိဇ္ဇဝသေန ပရိဝတ္တနက္ကမေတိ အတ္ထော။ အဗျာဝဋ္ဌာတိ အနုဿုက္ကာ။ တထာတိ ယထာ မာတာ ဒဟရာဒိသု ဝုတ္တေသု၊ တထာ သဗ္ဗသတ္တေသု မေတ္တာဒိဝသေန မေတ္တာယနာဒိဝသိကေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ သဗ္ဗေပိ သံကိလေသဓမ္မာ ယထာရဟံ ဒေါသမောဟရာဂပက္ခိယာ၊ တေဟိ စ ဝိသုဇ္ဈနပါယော အပ္ပမညာ၊ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော စ သတ္တေသု မနသိကာရော၊ တသ္မာ ဝိသုဗ္ဗိမဂ္ဂါဒိဝသာ စတဿောဝ အပ္ပမညာ။

စတဿောပိ တော ဘာဝေတုကာမေန န ဧကေကန္တိ အဓိပ္ပါယော။ သတိ ဟိ သဗ္ဗသင်္ဂဟေ ကမေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဟိတေသိတာ မေတ္တာယနန္တိ အာဟ “ဧဝံ ပတ္ထိတဟိတာန”န္တိ။ သမ္ဘာဝေတွာ ဝါတိ “ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ အယံ နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တေယျာ”တိ ပရိကပ္ပေတွာ ဝါ။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္ထိဝသေန ပဋိပဋိတဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ တတော ပရန္တိ တတော ဟိတာကာရပ္ပဝတ္ထိအာဒိတော ပရံ။ ကတ္တဗ္ဗာဘာဝတောတိ စတုတ္ထဿ ပကာရဿ ကတ္တဗ္ဗဿ အဘာဝတော။ အယံ ကမေတိ အယံ ဣမာသံ အပ္ပမညာနံ ယေဘုယျေန ပဝတ္တနက္ကမေတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ န “ဣမိနာဝ ကမေန တောသံ ပဝတ္ထိ၊ န အညထာ”တိ။ မေတ္တာဒိနံ ဟိ တိဿန္တံ ဘာဝနာနံ ကမနိယမောနတ္ထိ၊ ယံ ဝါတံ ဝါ ပဌမံ ဘာဝေတုံ လမ္ဘာ၊ ဒေသနာက္ကမဝသေန ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

ဧကသတ္တဿာပိတိ ဧကဿာပိ သတ္တဿ။ အပ္ပဋိဘာဂနိမိတ္တတ္တာ ပရိစ္ဆေဒဂ္ဂဟဏံ နတ္ထိ၊ န စ သမ္ပုတိသစ္စဝသေန ပဝတ္တံ သတ္တဂ္ဂဟဏံ ပရိစ္ဆိန္နရူပါဒိဂ္ဂဟဏံ ဟောတိတိ အပ္ပနာပုတ္တိယာ အပရာမာသသတ္တဂ္ဂဟဏဗုဒ္ဓဘူတာနံ မေတ္တာဒိနံ ဧကသတ္တာရမ္မဏာနဗ္ဗိ အပ္ပမာဏဂေါစရတာ ဝုတ္တော။ ဧဝံ ပမာဏံ အဂ္ဂဟေတွာတိ ယထာ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိသု အတိရေကုဒ္ဓါမာတကာဒိဘာဝပ္ပတ္တေ ပဒေသေ နိမိတ္တံ ဂယတိ၊ ဧဝံ ပမာဏံ အဂ္ဂဟေတွာ။ သကလဖရဏဝသေနာတိ နိရဝသေသဖရဏဝသေန။

၂၇၀။ နိဿရဏတ္တာတိ ဧတ္ထ ယံ ယဿ နိဿရဏံ၊ တံ တဿ ဥဇုပဋိပက္ခဘူတမေဝ ဟောတိ။ ယထာ ကာမာနံ နေက္ခမ္ပံ၊ ရူပါနံ အာရူပ္ပါ၊ သင်္ခါရာနံ

နိဗ္ဗာန်၊ ဧဝံ ဒေါမနဿသဟိတာနံ ဗျာပါဒဝိဟိံသာရတိနံ နိဿရဏဘူတာ
မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာ န သောမနဿရဟိတာ ဟောန္တိ။ နိဿရဏ-
ဂ္ဂဟဏေနေဝ စ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ တာသံ ဥပေက္ခာသမ္ပယောဂေါပိ
အနုညာတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ အနိဿရဏဘာဝတော။ တထာ ဟိ အဋ္ဌဝိသတိယာ
စိတ္တုပ္ပါဒေသု ကရုဏာမုဒိတာနံ ပဝတ္တိံ အာစရိယာ ဣစ္ဆန္တိ။ န ဟိ ဗြဟ္မ-
ဝိဟာရုပေက္ခာ ဥပေက္ခာဝေဒနံ ဝိနာ ဝတ္တတိ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ ဝိယ။ န
ဟိ ကဒါစိ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ ဝေဒနပေက္ခံ ဝိနာ ဝတ္တတိတိ။

၂၇၁။ သာတသဟဂတန္တိ သုခသဟဂတံ။ တဿှာတိ ယသ္မာ “တတော
တွံ ဘိက္ခု”တိအာဒိကာယံ ဒေသနာယ စတုန္တမ္ပိ အပ္ပမညာနံ သဝိတက္ကာဒိ-
ဘာဝေါ ဝိယ ဥပေက္ခာသဟဂတဘာဝေါပိ ဝိညာယတိ။ တသ္မာ။ စတသ္မောပိ
အပ္ပမညာ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနိကာတိ စောဒကဿ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ သတိတိ
ယဒိ မူလသမာဓိမ္ပိ ဝုတ္တမတ္တံ အနန္တရံ ဝုတ္တတာယ ဗြဟ္မဝိဟာရေသု ပက္ခိပတိ။
ဧဝံ သန္တေ ကာယာနုပဿနာဒယောပိ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနိကာ သိယံ။ န ပန
ဟောန္တိ ဝိပဿနာဝသေန ဒေသိတတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဟောန္တု ကာယာ-
နုပဿနာဒယော အာနာပါနဘာဝနာဝသေန စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနိကာတိ ဝဒေ-
ယျာတိ အာသင်္ကန္တော အာဟ “ဝေဒနာဒိသု”တိအာဒိ။ ဗျဉ္ဇနန္တိယာမတ္တံ
ဂဟေတွာတိ “မေတ္တာ မေ ဖေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဘဝိသတိ”တိ-
အာဒိဟိ။ ဗျဉ္ဇနေဟိ ပကာသိတော ဧဝံ စိတ္တသမာဓိ “အဇ္ဈတ္တံ မေ စိတ္တံ
ဌိတံ ဘဝိသတိ”တိအာဒိဟိပိ။ ဗျဉ္ဇနေဟိ ပကာသိတောတိ ဗျဉ္ဇနတော
လဗ္ဘမာနသမာဓိန္တိယာမတ္တံ ဂဟေတွာ ဥဘယတ္ထ လဗ္ဘမာနံ အဓိပ္ပါယံ
အဂ္ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ သုတ္တတ္တံ ဟိ အညထာ ဝဒန္တော အယထာဝါဒိတာယ
သတ္တာရံ အပဝဒန္တော နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာ-
ဝိန္တိ”တိ။

၂၇၂။ “တယိမံ ဒေါသံ ပရိဟရိတုကာမေန န သဗ္ဗံ သုတ္တံ နိတတ္ထမေဝ၊
တသ္မာ ဂရုကုလတော အဓိပ္ပါယော မဂ္ဂိတဗ္ဗော”တိ ဒသေန္တော “ဂန္တိရံ
ဟိ”တိအာဒိ ဝတ္တာ တတ္ထ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အဓိပ္ပါယံ ဒသေတုံ
“အယဉ္ဇိ”တိအာဒိမာဟ။ အာယာစိတာ ဓမ္မဒေသနာ ဧတေနာတိ အာယာ-
စိတဓမ္မဒေသနော၊ တံ အာယာစိတဓမ္မဒေသနံ။ ဧဝေဝေါတိ ဂရဟနေ
နိပါတော၊ မုဒါဝေါတိ အတ္ထော။ အဇ္ဈတ္တန္တိ ဂေါစရဇ္ဈတ္ထေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္ပဏေတိ

အတ္ထော။ ယသ္မာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ နာမ သသန္တတိပရိယာပန္နာ ဟေတိ၊ တသ္မာ အတ္ထဝဏ္ဏနာယံ “နိယကဇ္ဈတ္တဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ စိတ္တံ ဌိတံ ဘဝိဿတိတိ ဗဟိဒ္ဓါ အဝိက္ခိပ္ပမာနံ ကေဂ္ဂဘာဝေ ဌိတံ ဘဝိဿတိ။ တတော ဝေ သုသဏ္ဏိတံ၊ သုဠု သမာဟိတန္တိ အတ္ထော။ ဥပ္ပန္နာတိ အဝိက္ခမ္ဘိတာ။ ပါပကာတိ လာမကာ။ အကုသလာ ဓမ္မာတိ ကာမစွန္ဒာဒယော အကောသလ္လသမ္ဘူတ-ဌေန အကုသလာ ဓမ္မာ။ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ပဝတ္တိတုံ ဩကာသာဒါနေန ကုသလစိတ္တံ ခေပေတွာ န စ ဌဿန္တိတိ ယောဇနာ။ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တဿ သမာဓာနဿ ကာရဏမာဟ။

စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္ထောတိ ဘာဝနမနုယုတ္တေန ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ နာတိသုဘာ-ဝိတံ သမာဓာနံ။ တံ ပန ဥပရိ ဝုစ္စမာနာနံ သမာဓိဝိသေသာနံ မူလကာရဏ-ဘာဝတော “မူလသမာဓိ”တိ ဝုတ္တော။ သွာယံ စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္ထော “အဇ္ဈတ္တ-မေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌပေမိ သန္တိသာဒေမိ ဧကောဒိ” ကရောမိ သမာဒဟာမိ”တိ-အာဒိသု ဝိယ ခဏိကသမာဓိ အဓိပ္ပေတော။ ယထေဝ ဟိ အညတ္တာပိ “အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဘိက္ခဝေ ဝီရိယံ အဟောသိ အသလ္လိနံ။ ပ။ သမာဟိတံ စိတ္တံ ကေဂ္ဂ”န္တိ ဝတ္တာ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”တိအာဒိ၂ဝစနတော ပဌမံ ဝုတ္တစိတ္တေ-ကဂ္ဂတာ “ခဏိကသမာဓိ”တိ ဝိညာယတိ၊ ဝေမိဓာပိတိ။ သော ဝေ သမာဓိတိ မူလသမာဓိမာဟ။

အဿာတိ ဘိက္ခုနော၊ အဿ ဝါ မူလသမာဓိဿ။ ဘာဝနန္တိ ဝနနံ။ အယံ သမာဓိတိ စ မူလသမာဓိယေဝ အဓိပ္ပေတော။ ဧဝံ ဘာဝိတောတိ ယထာ အရဏိသဟိတေန ဥပ္ပါဒိတော အဂ္ဂိ ဂေါမယစုဏ္ဍာဒိဟိ ဝနိတော ဂေါမယဂ္ဂိ-အာဒိဘာဝံ ပတ္တောပိ အရဏိသဟိတေန ဥပ္ပါဒိတမူလဂ္ဂိတွေဝ ဝုစ္စတိ၊ ဝေမိဓာပိ မူလသမာဓိ ဝေ မေတ္တာဒိဝသေန ဝနိတောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

အညေသုပိ အာရမ္မဏေသု ပထဝိကသိဏာဒိသု။ တတ္ထ ယထာ မေတ္တာ-ဘာဝနာပုဗ္ဗင်္ဂမေန ဘာဝနာနယေန ပထဝိကသိဏာဒိသု သဝိတက္ကာဒိဘာဝ-ဝသေန စဘုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနသမ္ပာပနဝိမိနာ မူလသမာဓိဿ ဘာဝနာ ဝုတ္တာ၊ ဧဝံ ကရုဏာဒိဘာဝနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပထဝိကသိဏာဒိသုပိ ဘာဝနာဝိမိံ ဒေသေတွာ ပစ္စာ ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဘာဝနာဝိမိံ ဒေသေန္တော အာသဝက္ခယာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ကရုဏာ မေ စေတောဝိမုတ္တိ”တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ ဓမ္မာနုပဿနာပရိယောသာနာယ ဒေသနာယ အရဟတ္တာဓိဂမာယ

ကမ္မဋ္ဌာနဿ ကထိတတ္တာ ပုန “တတော တံ ဘိက္ခု ဣမံ သမာဓိံ သဝိတက္ကမ္ပိ”တိအာဒိံ ကဿ ဝုတ္တန္တိ? ဓမ္မာနုပဿနာယ မတ္ထကပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ။ သာဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာဘာဝေန ဝတ္တမာနာ ယထာဝုတ္တဇ္ဈာနဓမ္မေ သမ္ပသန္တိ ဝိသေသတော မတ္ထကပ္ပတ္တာ နာမ ဟောတိ။ ဖလသမာပတ္တိဘူမိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။

ပုန ယတော ခေါ တေတိအာဒိ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော ဥဒ္ဓိ လဒ္ဓဗ္ဗဖာသု-
ဝိဟာရဒဿနံ။ တတ္ထ ဂန္ထသီတိ ဂမိဿသိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ “သဝိတက္ကမ္ပိ”တိ-
အာဒိကာ ဒေသနာ မေတ္တာဒီနံ အာရမ္မဏတော အညသ္မိ အာရမ္မဏေ
သမာဓိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ န အပ္ပမညာ၊ တသ္မာ။ “တထေဝါ”တိအာဒိနာ
ဂန္ထန္တရေနပိ တမေဝတ္ထံ သမတ္တေတိ။ တတ္ထ တထေဝါတိ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန-
ဝသေနေဝ။ အဘိဓမ္မေတိ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ၊ အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂါဒိသု? စ တတ္ထ
တတ္ထ အဘိဓမ္မပ္ပဒေသေသု။

၂၇၃။ သုဘပရမာဒိဝသေနာတိ သုဘ-သဒ္ဓေါ “သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော
ဟောတီ”တိ? ဧဝံ ဝုတ္တသုဘဝိမောက္ခံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော ဥတ္တရပဒလောပေန။
ပရမ-သဒ္ဓေါ ဥက္ကံသတ္တော။ သုဘော သုဘဝိမောက္ခော ပရမော ဥက္ကံသော
ပရမာ ကောဋိ ဧတိဿာတိ သုဘပရမာ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ တတော
ပရံ တာယ သာဓေတဗ္ဗံ နတ္ထိတိ အတ္တော။ အသာဓာရဏဿ အတ္ထဿ
အဓိပ္ပေတတ္တာ ဝိပဿနာသုခါဒယော ဣဓ အနဝသရာ။ ဣတရေတရဝိသိဋ္ဌာ-
ပေတေ ဝိသေသာ၊ ပဂေဝ ပရေဟိ။ တေနာဟ “အညမညံ အသဒိသော
အာနုဘာဝဝိသေသော ဓဝဒိတဗ္ဗော”တိ။ ဝိသေသေတွာတိ အညမညံ
ဝိသိဋ္ဌံ ကတွာ။

တဿ တဿ ဥပနိဿယတ္တာတိ သုဘဝိမောက္ခာဒိကဿ တဿ တဿ
ဝိမောက္ခဿ ပကတူပနိဿယဝသေန ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝတော။ ဣဒါနိ
တမတ္ထံ ပါကဋတရံ ကတွာ ဒေသေတုံ “မေတ္တာဝိဟာရိဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
အဿ မေတ္တာဝိဟာရိဿ စိတ္တံ ဥပသံဟရတောတိ သမ္ပန္နော။ အပ္ပဋိက္ကလ-
ပရိစယာတိ မေတ္တာဘာဝနာဝသေန သတ္တသညိတေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အာရမ္မဏေ
အပ္ပဋိက္ကလကာရေနေဝ ဂဟဏဿ ပရိစိတတ္တာ။ တဿ သင်္ခါရဘူတမ္ပိ ယံ
ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ အပ္ပဋိက္ကလကာရေနေဝ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ပဂေဝ သဘာဝတော။

“အပ္ပဋိက္ကလ” နှိ တတ္ထဿ စိတ္တံ အဘိရတိဝသေန နိရာသင်္ဂံ ပဝတ္တတိ၊ ပစ္စနိက-
ဓမ္မေဟိ စ သုခေန၊ သုဠ၊ စ ဝိမုစ္စတိ၊ ယတံဿ ဈာနဿ ဝိမောက္ခပရိယာ-
ယော ဝုတ္တော။ တေနာဟ “အပ္ပဋိက္ကလေသျှ” တိအာဒိ။ ယထာဝုတ္တော စ
အတ္ထော အနတ္တစရဏာဒိအဓိပ္ပါယေန သစေတနေ အာရမ္မဏေ အာဃာတံ
ဥပ္ပါဒေန္တဿ ပဋိက္ကလပရိစယာ အစေတနေပိ ဝါတာတပါဒိကေ အာဃာ-
တုပ္ပတ္တိယာ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ န တတော ပရန္တိ တတော သုဘဝိမောက္ခတော
ပရံ ကဿစိ ဝိမောက္ခဿ ဥပနိဿယော န ဟောတိတိ အတ္ထော။

အဘိဟနန္တိ ဧတေနာတိ အဘိဃာတော၊ ဒဏ္ဍော အဘိဃာတော ယဿ
တံ ဒဏ္ဍာဘိဃာတံ၊ တံ အာဒိ ယဿ တံ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ၊ ဒဏ္ဍာဘိ-
ဃာတာဒိ ရူပံ နိမိတ္တံ ယဿ တံ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ ရူပနိမိတ္တံ။ ကိံ ပန တန္တိ
အာဟ “သတ္တဒုက္ခ” နှိ၊ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာဒိဇနိတံ ကရဇရူပဟေတုကံ သတ္တာနံ
ဥပ္ပဇနကဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။ ရူပေ အာဒိနဝေါ သုပရိဝိဒိတော ဟောတိ
ကရုဏာဝိဘာရိဿ ရူပနိမိတ္တတ္တာ၊ ဒုက္ခဿ ကရုဏာယ စ ပရဒုက္ခာသဟန-
ရသတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ အာကာသေ။ စိတ္တံ ပက္ခန္တိတိ သဗ္ဗသော ရူပါနံ
အဘာဝေါ ဝိဝရမပဂမောတိ။

တေန တေနာတိအာဒိသု အယံ ယောဇနာ—တေန တေန ဘောဂ-
သဗ္ဗတ္တိအာဒိနာ ပါမောဇ္ဇကာရဏေန ပမုဒိတာနံ သတ္တာနံ ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇ-
ဝိညာဏံ သမနုပဿန္တဿ ယောဂိနော “သာဓု ဝတာယံ သတ္ထော
ပမောဒတိ” တိ မုဒိတာယ ပဝတ္တိသမ္ပဝတော ပမုဒိတဝိညာဏဿ ဒဿနေန
ဝိညာဏဂ္ဂဟဏပရိစိတံ စိတ္တံ ဟောတိတိ။

အနုက္ခမာဓိဂတန္တိ အာကာသကသိဏဝဇ္ဇေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ကသိဏေ
ရူပါဝစရဇ္ဈာနာဓိဂမာနုက္ခမေန ရူပဝိရာဂဘာဝနာယ အဓိဂတံ။ အာကာသ-
နိမိတ္တံ ဂေါစရော ဧတဿာတိ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရံ၊ တသ္မိံ အာကာသ-
နိမိတ္တဂေါစရေ ပဌမာရူပဝိညာဏေ။ စိတ္တံ ဥပသံဟရတောတိ ဒုတိယာရူပ-
ဓိဂမာယ ဘာဝနာစိတ္တံ နေန္တဿ၊ တထာ ဘာဝယတောတိ အတ္ထော။ တတ္ထာတိ
တသ္မိံ ပဌမာရူပဝိညာဏေ။ စိတ္တန္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ္တံ။ ပက္ခန္တိတိ
အနုပဝိသတိ ဝိမောက္ခဘာဝေန အပ္ပေတိ။

အဘောဂါဘာဝတောတိ “သုဒ္ဓိတာ ဟောန္တု” တိအာဒိနာ သုခါသိ-
သနာဒိဝသေန၊ အာဘုဇနာဘာဝတော။ သတ္တာနံ သုခါသိသနာဒိဝသေန

ပဝတ္တမာနာ မေတ္တာဒိဘာဝနာဝ ပရမတ္ထဂ္ဂဟဏမုခေန သတ္တေ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ ဥပေက္ခာဘာဝနာ ပန တထာ အပ္ပဝတ္တိတွာ ကေဝလံ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေနော သတ္တေ အာရမ္မဏံ ကရေတိတိ အာဟ “ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ သုခဒုက္ခာဒိပရမတ္ထဂ္ဂါဟဝိမုခဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခံ ခိတ္တံ ဟောတိ”တိ။ နန စ “ကမ္မဿကာ သတ္တာ၊ တေ ကဿ ရုစိယာ သုခိတာ ဝါ ဘဝိဿန္တိ”တိအာဒိနာ ပဋိက္ခေပဝသေနပိ ပရမတ္ထဂ္ဂဟဏမုခေနော ဥပေက္ခာ-ဗြဟ္မဝိဟာရေပိ သတ္တေ အာရမ္မဏံ ကရေတိတိ? သစ္စမေတံ၊ တံ ပန ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ မတ္တကပ္ပတ္တိယံ ပန ကေဝလံ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေနော သတ္တေ အာရမ္မဏံ ကရေတိတိ သဝိသေသံ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနော ဧဝံ ဝိသယေ တဿ ပဝတ္တိ။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခတာ စ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေန အပ္ပနာပုတ္တိယာ အပရာမာသသတ္တဂ္ဂဟဏမုခဘူတတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၂၇၄။ သဗ္ဗာပေတတိ သဗ္ဗာပိ ဧတော အပ္ပမညာ။ ဒါနာဒိနန္တိ ပါရမိဘာဝပ္ပတ္တာနံ ဒါနာဒိနံ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ။ သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗေသံ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ၊ သမတိံသာယ ပါရမိတာနံ၊ တန္တိမိတ္တာနံ ဗုဒ္ဓယာနိယာနဉ္စ၊ သဗ္ဗေဟိ ဝါ သုန္ဓရသဘာဝါနံ။ န ဟိ လောကီယဓမ္မာ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေဟိ အာနုဘာဝတော ဥက္ကဋ္ဌာ နာမ အတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မေသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ပရိပူရိကတိ ပရိပုဋ္ဌိကရာ။ အဓိဋ္ဌာနာနိ ဝိယ ဟိ အပ္ပမညာ သဗ္ဗာသံ ပါရမိတာနံ ပါရိပူရိကရာ။ “ဟိတဇ္ဈာသယတာယာ”တိအာဒိနာ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရာဒိနံ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝဒဿနမုခေန စတူဟိ အပ္ပမညာဟိ အတ္တနော သန္တာနဿ ပဂေဝ အဘိသင်္ခတတ္တာ မဟာဗောဓိသတ္တာ ဒါနာဒိပါရမိယော ပူရေတုံ သမတ္တာ ဟောန္တိ၊ နာညထာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဣမဿ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဣမဿ န ဒါတဗ္ဗန္တိ နိဒဿနမတ္ထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ “ဣဒံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ န ဒါတဗ္ဗန္တိ စ ဝိဘာဂံ အကတွာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတော။ ဒေယျပဋိဂ္ဂါဟကဝိကပ္ပရဟိတာ ဟိ ဒါနပါရမိတာ။ ယထာဟ—

“ယထာပိ ကုမ္ဘော သမ္ပုဏ္ဏော၊ ယဿ ကဿစိ အဓောကတော။
ဝမတေဝုဒကံ နိဿေသံ၊ န တတ္ထ ပရိရက္ခတိ”တိ ၂။

“သဗ္ဗသတ္တာန”န္တိ ဣဒံ “သုခနိဒါန”န္တိ ဣဒံနာပိ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ “ဒေန္တိ”တိ ဣဒံနာ စ။ တေန ဒေယျဓမ္မေန ဝိယ ဒါနဓမ္မေနာပိ မဟာသတ္တာနံ လောကဿ

ဗဟူပကာရတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ၊ တထာ တဿ ပရိဏာမနတော။ တဒတ္ထ-
ဒီပနတ္ထံ ဟိ “ဝိဘာဂံ အကတွာ” တိ ဝတွာပိ “သဗ္ဗသတ္တာနံ” န္တိ ဝုတ္တံ။ **တေသန္တိ**
သဗ္ဗသတ္တာနံ။ ဥပဃာတန္တိ ဧတ္ထာပိ “ဝိဘာဂံ အကတွာ” တိ အာနေတွာ
သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ အယံ ဟေတ္ထ ပဒယောဇနာ—ဝိဘာဂံ အကတွာ ဥပဃာတံ
ပရိဝဇ္ဇယန္တာ သဗ္ဗသတ္တာနံ သုခနိဒါနံ သီလံ သမာဒိယန္တိတိ။ သတ္တ-
ကာလဝိကပ္ပရဟိတာ ဟိ သီလပါရမိတာ၊ လောကတ္ထမေဝ စဿ ဖလံ
ပရိဏမိယတိ။ **နေက္ခန္ဓံ ဘဇန္တိ** တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ ပဗ္ဗဇိတဿ ဟိ
သဗ္ဗသော သီလံ ပရိပူရတိ၊ န ဂဟဋ္ဌဿ။ ဣဓာပိ “ဝိဘာဂံ အကတွာ
သဗ္ဗသတ္တာနံ သုခနိဒါနံ” န္တိ ဣဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ န ဟိ ဗောဓိသတ္တာ
ကာလဝိဘာဂံ ကတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုတိဋ္ဌန္တိ၊ သီလံ ဝါ သမာဒိယန္တိ၊ နိဒဿန-
မတ္တဉ္စေတံ ဈာနာဒိနေက္ခမ္ဘဘဇနဿာပိ ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ သုခနိဒါ-
နတာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာဝ။ ဒေသ နယော သေသေသုပိ။ **ဟိတာဟိတေသု** တိ
အတ္တာနတ္ထေသု။ **အသမ္မောဟတ္တာယာ** တိ သမ္မောဟဝိဒ္ဓိသနာယ။ **ပညံ ပရိ-**
ယောဒပေန္တိ တိ ယောဂဝိဟိတံ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနာဒိ အသုတံ သုဏန္တာ သုတံ
ဝေါဒပေန္တာ အဟံကာရမမံကာရာဒိ ဝိရနန္တာ ဉာဏံ ဝိသောဓေန္တိ။ “အဟံ
မမာ” တိ ဝိကပ္ပရဟိတာ ဟိ ပညာပါရမိတာ။ **ဟိတသုခတ္တာယာ** တိ သတ္တာနံ
ဟိတသုခါဒိဝုဒ္ဓိယတ္ထမေဝ။ **နိစ္စန္တိ** သတတံ အဝိစ္ဆေဒေန ပဋိပက္ခေန အဝေါ-
ကိဏ္ဍံ။ **ဝိရိယမာရဘန္တိ** တိ ယထာ သတ္တာနံ အနုပ္ပန္နံ ဟိတသုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ
အဘိဝေတိ၊ ဧဝံ ပရက္ကမံ ကရေန္တိ။ သင်္ကောစဝိက္ခေပရဟိတာ ဟိ ဝိရိယ-
ပါရမိတာ။ “**ဝိရဘာဝံ ပတ္တာပိ**” တိ ဣမိနာ အပရဒ္ဓါနံ နိဂ္ဂဟသမတ္တတံ ဒဿေတိ။
နာနပ္ပကာရကံ အပရာဓံ ခမန္တိ တိ မဗ္ဗန္တေဒနာကာရေန အတ္တနိ ပဝတ္တိတံ
နာနာဝိဓံ အပရာဓံ သဟန္တိ။ အတ္တပရဝိကပ္ပဝိရဟိတာ ဟိ ဒေါသသဟနာ
ခန္တိပါရမိတာ။

ပဋိညံ န ဝိသံဝါဒေန္တိ တိ အဝိသံဝါဒနသာမညေန သဗ္ဗဿပိ အနရိယဝေါ-
ဟာရဿ အကရဏမာဟ။ ပဋိညာတေ၊ အပဋိညာတေ စ ဒိဋ္ဌာဒိကေ မိစ္ဆာ-
ဝိကပ္ပရဟိတာ ဟိ သစ္စပါရမိတာ။ **အဝိစလာမိဋ္ဌာနာ** တိ ယထာသမာဒိန္နေသု
ဒါနာဒိဓမ္မေသု နိစ္စလာမိဋ္ဌာယိနော အစလသမာဒါနာမိဋ္ဌာနာ၊ သမာဒိန္နေသု
စ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေသု သမ္ပဒေဝ အဝဋ္ဌာနံ အမိဋ္ဌာနပါရမိတာ။ **တေသု** တိ သတ္ထေသု။
အဝိစလာယာ တိ ပဋိပက္ခေန အကမ္ပနိယာယ။ **ဓဝန္တိ** ယထာဝုတ္တေန သတ္ထေသု
ဟိတဇ္ဈာသုယတာဒိအာကာရေန။ ယထာ စ မြဟ္မဝိဟာရာမိဋ္ဌာနာ ပါရမိ-
ယော၊ ဧဝံ အမိဋ္ဌာနာမိဋ္ဌာနာပိ။ တထာ ဟိ ယထာပဋိညံ ပရာနုဂ္ဂဟာယ

ပါရမီနံ အနုဋ္ဌာနေန သစ္စာမိဋ္ဌာနံ၊ တပ္ပဋိပက္ခပရိစ္ဆာဂတော စာဂါမိဋ္ဌာနံ၊
 ပါရမီဟိ သမိတ္တုပသမတော ဥပသမာမိဋ္ဌာနံ၊ တာဟိ ပရဟိတူပါယ-
 ကောသလ္လတော ပညာမိဋ္ဌာနံ။ ဧဝံ ပစ္စေကမ္ပိ ပါရမီတာသု ယထာရဟံ
 နေတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပန ပါရမီတာသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
 တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ စရိယာပိဋကဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝုတ္တနယေနဝဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အတိ-
 ဝိတ္တာရဘယေန န ဝိတ္တာရယိမှ။ တထာ ဒသဗလဉာဏာဒိကေတိ။ တောဝ
 ဟောန္တိတိ တော ဟောန္တိ ဧဝါတိ ယောဇနာ။

ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇုတိ နဝမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၁၀-အာရပ်နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပဌမာရပ်ဝဏ္ဏနာ

၂၇၅။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေယျတိ “စတုတ္ထဇ္ဈာနာရပ်”တိ ဧဝံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေယျ၊ နိဒ္ဓါရဏေ စေတံ ဘုမ္မံ။ တေနေဝါဟ “စတုဿ အာရပ်ပေယျ”တိ။ တတ္ထ ရူပဝိဝေကေန အရူပံ၊ အရူပမေဝ အာရပ်ံ ဈာနံ၊ ဣဓ ပန တဒတ္ထံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဓိပ္ပေတံ။ တံ ဘာဝေတုကာမော စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတိတိ သမ္ပန္နော။ ရူပါဓိကရဏန္တိ ရူပဟေတု။ ဟေတုအတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ အဓိကရဏ-သဒ္ဓေါ “ကာမာ-ဓိကရဏ”န္တိ အာဒိယု^၁ ဝိယ။ ဒဏ္ဍနဋ္ဌေန ဒဏ္ဍော၊ မုဂ္ဂရာဒိ။ ပရပိဋ္ဌာမိပ္ပါယေန တဿ အာဒါနံ ဒဏ္ဍာဒါနံ။ သတ္တာနံ သသနဋ္ဌေန^၂ သတ္တံ၊ အာဝုဓံ။ ဘဏ္ဍာနံ ကလဟော။ ဝိရောဓော ဝိဂ္ဂဟော။ နာနာဝါဒေါ ဝိဝါဒေါ။ တေန္တိ ယထာ-ဝုတ္တံ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိကံ။ သဗ္ဗသောတိ အနဝသေသတော။ အာရပ်ပေ အရူပ-ဘာဝေ၊ အာရပ်ပေ ဝါ ဘာဝေ။ ရူပါနံယေဝါတိ ဒိဋ္ဌာဒိနဝါနံ ရူပါနံယေဝ၊ န အရူပါနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ နိဗ္ဗိဒါယာတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယာတိ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ နိရောဓာယာတိ နိရုဇ္ဈနတ္ထာယ။ သဗ္ဗမေတံ သမတိက္ကမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဒိန္နာဒါနာ-ဒိကံ သဗ္ဗံ ရူပဟေတုကံ အနတ္တံ သင်္ကာတိ၊ န ဣဓ ပါဠိယံ အာဂတမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကရဇရူပေတိ ယထာဝုတ္တာဒိနဝါဓိကရဏဘာဝယောဂုံ ဒသေတုံ ဝုတ္တံ၊ ဩဋ္ဌာရိကရူပေတိ အတ္ထော။ အာဒိနဝန္တိ ဒေါသံ။ တဿာတိ ရူပဿ။ အာလောကောတိ ဝဏ္ဏဝိသေသော ဧဝါတိ တတ္ထ ပဝတ္တံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥဠါဇေတွာ သိယာ အာကာသနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ န ပန ပရိစ္ဆိန္နာကာသ-ကသိဏံ ဥဠါဇေတွာ။ တဿ ဟိ ဥဠါဇနာ နာမ ရူပနိမိတ္တေနေဝ သိယာတိ အာဟ “ဌပေတွာ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ နဝယူ”တိ။ ကေစိ ပန “အာလောကကသိဏမ္ပိ ဌပေတွာ အဋ္ဌယူ”တိ ဝဒန္တိ၊ တဿ ပန ဌပနေ ကာရဏံ န ဒိဿတိ၊ ကရဇရူပံ အတိက္ကန္တံ ဟောတိ တဿ အနာလမ္ပနတော။

ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ “စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ နန ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိဝိ တဿ အနာလမ္ပနဝသေနေဝ ပဝတ္တန္တိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္ပဏတ္တာ? သစ္စမေတံ၊ ဩဋ္ဌာရိကနိပ္ပဟာနတော ပန သန္တသဘာဝေန အာနေဉ္စပ္ပတ္တေန စတုတ္ထဇ္ဈာနေန အတိက္ကန္တံ သုဉ္ဇ၊ အတိက္ကန္တံ နာမ ဟောတိတိ “စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေနာ”တိ

ဝုတ္တံ။ ကေစိ “အဿာသပဿာသာနံ နိရုဇ္ဈနံတော၊ ကာမောတုသမတိက္ကမနတော စာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အကာရဏံ၊ ဣတရေသံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနံ သမ္ဘဝတော၊ ဟေဋ္ဌမဇ္ဈာနာနဉ္စ အကာမောတုသံဝတ္တနိယတော။ တပ္ပဋိဘာဂမေဝါတိ ကရဇရူပပဋိဘာဂမေဝ နိမိတ္တဂ္ဂါဟသမ္ဘဝတော။ သဒိသဉ္စ နာမ တံ န ဟောတိ၊ တဿာ ကိံ တဿ သမတိက္ကမနေနာတိ အနုယောဂံ သန္ဓာယ “ကထံ? ယထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကထန္တိ ကထေတုကဗျတာပုစ္ဆာ။ ယထာတိ ဩပဗ္ဗတ္တေ နိပါတော။ လေခါစိတ္တန္တိ ကာဠဝဏ္ဏာဒိနာ ကတပရိကမ္မာယ လေခါယ စိတ္တံ။ ဖလိတန္တရန္တိ ဝိဝရံ။ ဒိသွာတိ ဒူရတော ဒိသွာ။ သမာနရူပသဌသမုဒါစာရန္တိ သဒိသရူပသဏ္ဌာနသရပ္ပယောဂံ။

အာရပ္ပဏဝသေနာတိ “မမ စက္ခု သောဘနံ၊ မမ ကာယော ထိရော၊ မမ ပရိက္ခရာ သုန္ဒရာ”တိ ဧဝံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန။ ကရဇရူပသမုဒိကာလောတိ အတ္တနော အတ္တဘာဝရူပေန စေဝ အာရမ္မဏရူပေန စ သမန္ဓာဂဘကာလော။ တဒ္ဓိတိ ကသိဏရူပဿပိ။ သာမိအတ္တေ ဟိ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ ဝိယ သမတိက္ကမိတုကာမတာတိ ယောဇနာ။ ဣဒဉ္စ ယထာဝုတ္တာနံ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂနိရောဓာနံ သာဓာရဏဝစနံ။ တေ ဟိ တယော အပေက္ခိတွာ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ ဝုတ္တာ။ ဧကော ကိရ သုနခေါ ဝနေ သူကရေန ပဟဠမတ္တော ပလာတော၊ သော အရူပဒဿနဝေလာယ ဘတ္တပစနဥက္ခလိံ ဒူရတော ဒိသွာ သူကရသညာယ ဘိတော ဥတ္တသန္တော ပလာယိ၊ ပိသာစဘိရုကော ပုရိသော ရတ္တိဘာဂေ အပရိစိတေ ဒေသေ မတ္တကန္တိန္တံ တာလကန္တိန္တံ ဒိသွာ ပိသာစသညာယ ဘိတော ဥတ္တသန္တော မုတ္တိတော ပပတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သူကရာ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

၂၇၆။ ဧဝန္တိ ယထာဝုတ္တံ ဩပဗ္ဗတ္တံ နိဂမေန္တော အာဟ။ သောတိ ယောဂါဝစရော။ တသ္မိံ ဈာနေ အာဒိနဝံ ပဿတိတိ သမ္မန္တော။ ရူပန္တိ ကသိဏရူပံ။ သန္တဝိမောက္ခတောဘိ အရူပဇ္ဈာနတော။ တာနိ ဟိ “ယေ တေ သန္တာ ဝိမောက္ခာ အဘိက္ကမ္မ ရူပေ အာရပ္ပါ”တိအာဒိသု၊ သန္တဝိမောက္ခာတိ အာဂတာ။ သန္တတာသိဗ္ဗိ စဿ အနုဿုတိတော၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယထေဝါတိ ဧဝ-ကာရေန ယေန ပကာရေန ဧတံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဒုဝဂ္ဂိကံ၊ ဧဝံ

အာရုပ္ပါနိဝီတိ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန ဒုဝဂီကတ္တံ ဒဿေတိ၊ န တတိယဇ္ဈာနေ ဝိယ ဒုဝဂီကဟာမတ္တံ။ နန စေတ္တာပိ ဒုဝဂီကတာမတ္တမေဝ ဘူမိဘေဒတောတိ? နာယံ ဒေါသော ဥပမောပမေယျဘာဝဿ ဘိန္နာ-
မိကရဏတော။

တတ္ထာဘိ တသ္မိံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနေ။ နိကန္တိန္တိ အပေက္ခံ။ ပရိယာ-
ဒါယာတိ အာဒိနဝဒဿနေန တသ္မိံ ဈာနေ ခေပေတွာ၊ အနပေက္ခော
ဟုတွာတိ အတ္ထော။ သန္တတော မနသိကရဏေနေဝ ပဏီတတော၊ သုခုမ-
တော စ မနသိကာရော သိဇ္ဈေါ ဟောတိတိ အာဟ “သန္တတော အနန္တတော
မနသိ ကရိတွာ”တိ။ ပတ္ထရိတွာတိ ပဂေဝ ဝဗိုတံ၊ တဒါ ဝဗုနဝသေန ဝါ
ပတ္ထရိတွာ။ တေနာတိ ကသိဏရူပေန။ ဥဿါဇ္ဈေတိ ကသိဏန္တိ ရူပါဝစရ-
စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ အာရမ္မဏဘူတံ ပထဝီကသိဏာဒိကသိဏရူပံ အပနေတိ။
ဥဿါဇ္ဈနိဝိဓိံ ပန ဒဿေန္တော “ဥဿါဇ္ဈေန္တော ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
သံဝေလ္လေတိတိ ပဋိသံဟရတိ။ အညဒတ္ထုတိ ကေသေန။ နေဝ ဥဗ္ဗန္တိတိ
နေဝ ဥဋ္ဌဟတိ။ န ဝိဝေဇ္ဇတိတိ န ဝိနိဝေဇ္ဇတိ။ ဣမဿာတိ ဣမဿ ကသိဏ-
ရူပဿ။ အမနသိကာရန္တိ မနသိ အကရဏံ အစိန္တနံ။ မနသိကာရဉ္စ ပဋိစ္စာတိ
“အာကာသော အာကာသော”တိ ဘာဝနာမနသိကာရဉ္စ နိဿာယ။ ဣဒံ
ဝုတ္တံ ဟောတိ—ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဿ အာရမ္မဏဘူတံ ကသိဏရူပံ န
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ မနသိ ကရောတော၊ တေန စ ဖုဋ္ဌောကာသံ “အာကာသော
အာကာသော”တိ မနသိ ကရောတော ယဒါ တံ ဘာဝနာနုဘာဝေန
အာကာသံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တဒါ သော ကသိဏံ ဥဿါဇ္ဈေတိ နာမ၊
တဉ္စ တေန ဥဿါဋ္ဌိတံ နာမ ဟောတိတိ။ တေနာဟ “ကသိဏုဿါဋ္ဌိ-
မာကာသမတ္တံ ပညာယတိ”တိ။ သဗ္ဗမေတန္တိ တိဝိဓေဗ္ဗေတံ ကေမေဝ
ပရိယာယဘာဝတော။

“နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ”တိကဿာ ဝုတ္တံ? နန ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာနဿ ဥပစာ-
ရက္ခဏေယေဝ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ စဿ န နေသံ
ပရိယုဋ္ဌာနံ။ ယဒိ သိယာ၊ ဈာနတော ပရိဟာဒယေယျ? ယံ ပနေကေ ဝဒန္တိ
“အတ္ထေဝ သုခုမာနိ အရူပဇ္ဈာနဝိက္ခမ္ဘနေယျာနိ နိဝရဏာနိ၊ တာနိ သန္တာ-
ယေတံ ဝုတ္တ”န္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တံ။ န ဟိ မဟဂ္ဂတကုသလေသု
လောကုတ္တရကုသလေသု ဝိယ ဩဓိသော ပဟာနံ နာမ အတ္ထိ။ ယော
ပန ရူပါဝစရေဟိ အာရုပ္ပါနံ ဥဋ္ဌာရဖလတာဒိဝိသေသော၊ သော ဘာဝနာ-
ဝိသေသေနံ သန္တတရပဏီတတရဘာဝေန တေသုယေဝ ပုရိမပုရိမေဟိ

ပစ္စိမပစ္စိမာနံ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ဝိက္ခမ္ဘန္တိ”တိ ပန ဝစနံ ဝဏ္ဏဘဏနဝသေန ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ အညတ္ထာပိ ဟေဋ္ဌာ ပဟိနာနံ ဥပရိ ပဟာနံ ဝုစ္စတိ။ ယေ ပန “သဗ္ဗေကုသလာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေသံ အကုသလာနံ ပဋိပက္ခာတိ ကတွာ ဧဝံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တေဟိ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရာဒီသု နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနာဝစနဿ ကာရဏံ ဝုတ္တဗ္ဗံ။ သတိ သန္တိဋ္ဌတိတိ အာကာသနိမိတ္တာရမ္မဏာ သတိ သမ္မာ သူပဋ္ဌိတာ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ သတိသီသေန စေတ္ထ ဥပစာရဇ္ဈာနာနုရဏာနံ သမ္ဘိပဉ္စမာနံ သကိစ္စယောဂံ ဒဿေတိ။ ဥပစာရေနာတိ ဥပစာရဇ္ဈာနေန။ ဣဓာပိတိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ သန္ဓာယ သမ္ပိဏ္ဍနံ။ တံ ဟိ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တံ။ သေသန္တိ “သေသာနိ ကာမာဝစရာနိ”တိအာဒိ။ ယံ ဣဓ ဝတ္ထဗ္ဗမဝုတ္တံ။ တံ ပန ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသေ^၁ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။

ဧဝံ ယံ တတ္ထ အဝိသိဋ္ဌံ၊ တံ အတိဒိသိတွာ ဣဒါနိ ဝိသိဋ္ဌံ ဒဿေတုံ “အယံ ပန ဝိသေသော”တိအာဒိမာဟ။ ယာနပ္ပုတောဋီ ကုန္တိမုခါဒိနန္တိ ဩဂဏ္ဍနသိဝိကာဒိယာနာနံ မုခံ ယာနမုခံ၊ ပုတောဋီယာ ခုဒ္ဒကဒ္ဓါရဿ မုခံ ပုတောဋီမုခံ၊ ကုန္တိမုခန္တိ ပစ္စေကံ မုခ-သဒ္ဓေါ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။ အာကာသံယေဝ ယာနမုခါဒိပရိတ္တိန္တံ။ ပရိကမ္မမနသိကာရေနာတိ ပရိကမ္မဘူတေန မနသိကာရေန ဥပစာရဇ္ဈာနေန။ ပရိကမ္မံ အနုလောမံ ဥပစာရေတိ စ အနုတ္တန္တရဉ္စေတံ။ ဗေက္ခမာနော အရူပါဝစရဇ္ဈာနစက္ခုနာ။

၂၇၇။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ ရူပနိမိတ္တံ ဒဏ္ဍာဒါနသမ္ပဝဒဿနာဒိနာ သဗ္ဗေန ရူပဓမ္မေသု၊ ပထဝီကသိဏာဒိရူပနိမိတ္တေသု၊ တဒါရမ္မဏဇ္ဈာနေသု စ ဒေါသဒဿနာကာရေန၊ တေသု ဧဝ ဝါ ရူပါဒီသု နိကန္တိပ္ပဟာနအနာဝဋ္ဌိတုကာမတာဒိနာ။ ရူပဇ္ဈာနဗ္ဗိ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ ဥတ္တရပဒလောပေန “ရူပပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ”တိအာဒိသု^၂ ယထာ ရူပဘဝေါ ရူပံ။ ရူပိတိ ဟိ ရူပဇ္ဈာနလာဘိတိ အတ္ထော။ အာရမ္မဏဗ္ဗိ ကသိဏရူပံ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ ပုရိမပဒလောပေန ယထာ “ဒေဝဒတ္တော ဒတ္တော”တိ။ ရူပါနိ ပဿတိတိ ကသိဏရူပါနိ ဈာနစက္ခုနာ ပဿတိတိ အတ္ထော။ တဗ္ဗာတိ ယသ္မာ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ပုရိမပဒလောပေန စ ယထာက္ကမံ ရူပဇ္ဈာနကသိဏရူပေသု ရူပဝေါဟာရော ဒိဿတိ၊ တဗ္ဗာ။ ရူပေ ရူပဇ္ဈာနေ တံသဟဂတာ သညာ ရူပသညာ။ တဒါရမ္မဏဿ စာတိ စ-သဒ္ဓေန ယထာဝုတ္တံ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။

တေန ပါဠိယံ “ရူပသညာန” နှိ သရူပေကသေသေန နိဒ္ဒေသော ကတောတိ ဒဿေတိ။ ဝိရာဂါတိ ဇိဂုတ္တနတော။ နိရောဓာတိ တပုဂ္ဂိုလ်သန္တရာဂဇိက္ခမ္ဘနေ နိရောဓနတော။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ “ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ” တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿ သဗ္ဗာကာရေန ဝိရာဂါ အနဝသေသာနံ နိရောဓာတိ ဧဝံ ဝါ ဣတ္ထ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

“အာရမ္မဏေ အဝိရက္ခဿ သညာသမတိက္ကမော န ဟောတိ” တိ ဣဒံ ယသ္မာ ဣမာနိ ဈာနာနိ အာရမ္မဏာတိက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ န အင်္ဂါတိက္ကမေနာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ သညာသမတိက္ကမော အာရမ္မဏသမတိက္ကမေန ဝိနာ န ဟောတိ။ တသ္မာ “သမတိက္ကန္တာသု စ သညာသု အာရမ္မဏံ သမ- တိက္ကန္တမေဝ ဟောတိ” တိ အာဟ။ အဝတွာ ဝုတ္တောတိ သမ္ပန္နော။ သမာ- ပန္နဿာတိအာဒိသု ကုသလသညာဝသေန သမာပန္နဂဟဏံ၊ ဝိပါကသညာ- ဝသေန ဥပပန္နဂဟဏံ၊ ကိရိယာသညာဝသေန ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဂ္ဂဟဏံ။ အရဟတော ဟိ ဈာနာနိ ဝိသေသတော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော။ ယဒိ သညာ- သမတိက္ကမဿ အနုနိပ္ပုဒိအာရမ္မဏသမတိက္ကမော^၁ ဝိဘဏေ စ အဝုတ္တော၊ အထ ကသ္မာ ဣမ ဂဟိတောတိ အနုယောဂံ သန္တာယာဟ “ယသ္မာ ပနာ” တိ- အာဒိ။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမဝသေနာပိ အယမတ္ထဝဏ္ဏနာ ကတာ၊ “တဒါ- ရမ္မဏဿ စေတံ အဓိဝစန” နှိအာဒိနာ ဝိဘဏေ ဝိယ သညာသမတိက္ကမမေဝ အဝတွာတိ အဓိပ္ပါယော။

၂၇၈။ ပဋိဃာတေနာဘိ ပဋိဟနနေန ဝိသယိဝိသယသမောဓာနေန။ အတ္တင်္ဂမာတိအာဒိသု ပုရိမံ ပုရိမံ ပစ္စိမဿ ပစ္စိမဿ အတ္ထဝစနံ၊ တသ္မာ ပဋိဃသညာနံ အတ္တင်္ဂမော ဈာနသမဂ္ဂိကာလေ အနုပ္ပတ္တိတိ တဿ ဣဓေဝ ဂဟဏေ ကာရဏံ အနုယောဂမုခေန ဒဿေတုံ “ကာမဇ္ဈေတာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ ပဋိပဇ္ဇနကာနံ။ တောသံ ပဋိဃသညာနံ။ ဧတ္ထ ပဌမာရူပကထာယံ။ စစနံ အတ္တင်္ဂမဝသေန။

ကိံ ဝါ ပသံသာကိတ္တနေန၊ ပဋိဃသညာနံ ပန အတ္တင်္ဂမော ဣဓေဝ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တောတိ ဒဿေတုံ “အထ ဝါ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဘာဝ- ဓမ္မဿ အဘာဝေါ နာမ ပဋိပက္ခေန ပဟိနတာယ ဝါ ပစ္စယာဘာဝေန ဝါ။ တေသု ရူပဇ္ဈာနသမဂ္ဂိနော ပဋိဃသညာနံ အဘာဝေါ ပစ္စယာဘာဝမတ္တေန၊ န ပဋိပက္ခာဓိဂမေနာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ကိဉ္ဇာဒိ” တိအာဒိ။ တတ္ထ တာတိ

၁-အနုနိပ္ပုဒိတသာရမ္မဏသမတိက္ကမော (သျှာ၊ တ)

ပဋိသသညာ။ ရူပါဝစရန္တိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ။ သမာပန္နဿာတိ သမာပဇ္ဇိတွာ
ဝိဟရန္တဿ။ ကိဉ္ဇာပိ န သန္တိတိ ယောဇနာ။ န ပဟိနတ္တာ န သန္တိတိ န တဒါ
ပဋိသသညာ ပဟိနဘာဝေန န သန္တိ နာမ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “န ဟိ
ရူပဝိရာဂါယ ရူပါဝစရဘာဝနာ သံဝတ္တတိ”တိ။ နန စ ပဋိသသညာပိ အရူပ-
ဓမ္မာ ဧဝါတိ စောဒနံ သန္တာယာဟ “ရူပါယတ္တာ စ တောသံ ပဝတ္တိ”တိ။
အယံ ပန ဘာဝနာတိ အရူပဘာဝနမာဟ။ ဓာရေတုန္တိ အဝဓာရေတုံ။
ဣဓာတိ အရူပဇ္ဈာနေ။ အာနေဇ္ဈာဘိသင်္ခါရဝစနာဒိဟိ အာနေဇ္ဈတာ။ “ယေ
တေ သန္တာ ဝိမောက္ခာ အတိက္ကမ္မ ရူပေ အာရုပ္ပါ”တိအာဒိနာ^၁ သန္တ-
ဝိမောက္ခတာ စ ဝုတ္တာ။

၂၇၉။ ဒေါသဒဿနပုဗ္ဗကပဋိပက္ခဘာဝနာဝသေန ပဋိသသညာနံ သုပ္ပဟိ-
နတ္တာ မဟတာပိ သဒ္ဓေန အရူပသမာပတ္တိတော န ဝုဋ္ဌာတိ။ တထာ ပန
နသုပ္ပဟိနတ္တာ သဗ္ဗရူပါဝစရသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနံ သိယာ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ
ပန အပ္ပကမ္မိ သဒ္ဓိ န သဟတိတိ တံ သမာပန္နဿ သဒ္ဓေါ ကဏှကောတိ
ဝုတ္တံ။ အာရုပ္ပဘာဝနာယ အဘာဝေ စုတိတော ဥဒ္ဓိ ဥပ္ပတ္တိရဟာနံ ရူပသညာ-
ပဋိသသညာနံ ယာဝ အတ္တနော ဝိပါကပ္ပဝတ္တိ၊ တာဝ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနေန
သမတိက္ကမော၊ အတ္တင်္ဂမော စ ဝုတ္တော။ နာနတ္ထသညာသု ပန ယာ တသ္မိ^၂
ဘဝေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဧကန္တရူပနိဿိတာ၊ တာ အနောကာသတာယ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
န အာရုပ္ပဘာဝနာယ နိဝါရိတတ္တာ၊ အနိဝါရိတတ္တာ စ ကာစိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ
တာသံ အမနသိကာရော အနာဝဇ္ဇနံ အပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ဇဝနပဋိပါဒကေန ဝါ
ဘဝင်္ဂမနဿ အန္တော အကရဏံ အပ္ပဝေသနံ ဝုတ္တံ။

တေန စ နာနတ္ထသညာမနသိကာရဟေတုနံ ရူပါနံ သမတိက္ကမာ သမာဓိဿ
ထိရဘာဝံ ဒဿေတုံ “သဇေနပတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဝိစ ဣမေဟိ တိဟိ
ပဒေဟိ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝဏှော ကထိတော သောတူနံ
ဥဿာဟဇနနတ္ထံ၊ ပလောဘနတ္ထဉ္စ။ ယေ ဟိ အကုသလာ ဧဝံဂါဟိနော
“သဗ္ဗဿာဒရဟိတေ အာကာသေ ပဝတ္တိတသညာယ ကော အာနိသံသော”တိ၊
တေ တတော မိစ္ဆာဂါဟတော နိဝတ္တေတုံ တိဟိ ပဒေဟိ ဈာနဿ အာနိ-
သံသော ကထိတော။ တံ ဟိ သုတွာ တေသံ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ဧဝံ သန္တာ
ကိရာယံ သမာပတ္တိ ဧဝံ ပဏီတာ၊ ဟန္တဿာ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ ဥဿာဟံ ကရိဿာ-
ဒိ”တိ။

၂၈၀။ အဿာတိ အာကာသဿ။ ဥပ္ပါဒေါ ဧဝ အန္တော ဥပ္ပါဒန္တော၊
တထာ ဝယန္တော။ သဘာဝဓမ္မော ဟိ အဟုတွာ သမ္ဘဝတော၊ ဟုတွာ စ
ဝိနဿနတော ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္နော။ အာကာသော ပန အသဘာဝဓမ္မတ္တာ
တဒုဘယာဘာဝတော အနန္တော ဝုတ္တော။ အဇ္ဇောကာသပရိစ္ဆိန္နကာသာနံ
ဣဓ အနဓိပ္ပေတတ္တာ “အာကာသောတိ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသော ဝုစ္စတိ”တိ
အာဟ။ ကသိဏံ ဥပ္ပါဒိယတိ ဧတေနာတိ ကသိဏုပ္ပါဒော၊ တဒေဝ
ကသိဏုပ္ပါဒိမံ။ မနသိကာရဝသေနာပိတိ ရူပဝိဝေကမတ္တဂ္ဂဟဏေန ပရိစ္ဆေ-
ဒဿ အဂ္ဂဟဏတော အနန္တဖရဏာကာရေန ပဝတ္တပရိကမ္မမနသိကာရ-
ဝသေနာပိ။ အနန္တံ ဖရတိတိ အဂ္ဂဟိတပရိစ္ဆေဒတာယ အနန္တံ ကတွာ ပရိကမ္မ-
သမ္ဘဿပုဗ္ဗကေန ဈာနသမ္ဘဿေန ဖုသတိ။ ယထာ ဘိသဂ္ဂမေဝ ဘေသန္တံ၊
ဧဝံ အာကာသာနန္တမေဝ အာကာသာနန္တံ သံသောဂပရဿ တ-ကာရဿ
စ-ကာရံ ကတွာ။ ဈာနဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော အာရမ္မဏံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန
“အာယတနမဿာ”တိ ဝုတ္တံ၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေ အာယတန-သဒ္ဓဿ ဒဿနတော။
ကာရဏာကရသဉ္စာတိဒေသနိဝါသတ္ထေပိ အာယတန-သဒ္ဓေါ ဣဓ ယုဇ္ဇတေဝ။

ဝိညာဏဉာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၁။ စိတ္တော စရိတော ပဂုဏိကတော အာဝဇ္ဇနာဒိလက္ခဏော ဝသိ-
ဘာဝေါ ဧတေနာတိ စိတ္တဝသိဘာဝေါ၊ တေန ဝိတ္တဝသိဘာဝေန။ ရူပါ-
ဝစရသညံ အနတိက္ကမိတွာ အနဓိဂန္တဗ္ဗတော၊ တံသဟဂတသညာမနသိ-
ကာရသမုဒါစာရဿ ဟာနဘာဂိယဘာဝါဝဟတော၊ တံသမတိက္ကမေနေဝ
တဒညေသံ သမတိက္ကမိတဗ္ဗာနံ သမတိက္ကမသိဒ္ဓိတော စ ဝုတ္တံ “အာသန္တရူပါ-
ဝစရဈာနပစ္စတ္တိကာ”တိ။ ဝီထိပဋိပန္နာယ ဘာဝနာယ ဥပရူပရိဝိသေသာ-
ဝဟဘာဝတော၊ ပဏီတဘာဝသိဒ္ဓိတော စ ပဌမာရူပတော ဒုတိယာရူပံ
သန္တတရသဘာဝန္တိ အာဟ “နော စ ဝိညာဏဉာယတနမိဝ သန္တာ”တိ။
ဝက္ခတိ ဟိ “သုပ္ပဏီတတရာ ဟောန္တိ၊ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ ဣဓာ”တိ၊ အနန္တံ
အနန္တန္တိ ကေဝလံ “အနန္တံ အနန္တ”န္တိ န မနသိ ကာတဗ္ဗံ န ဘာဝေတဗ္ဗံ၊
“အနန္တံ ဝိညာဏံ၊ အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ပန မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ “ဝိညာဏံ
ဝိညာဏ”န္တိ ဝါ။

တသ္မိံ နိမိတ္တေကိ တသ္မိံ ပဌမာရူပဝိညာဏသင်္ခါတေ ဝိညာဏနိမိတ္တေ။
စိတ္တံ စာရေန္တဿာတိ ဘာဝနာစိတ္တံ ပဝတ္တေန္တဿ။ အာကာသပုဋ္ဌေ

ဝိညာဏေတိ ကသိက္ခန္တိဋ္ဌိမာကာသံ ဖရိတွာ ပဝတ္တေ ပဌမာရပ္ပဝိညာဏေ အာရမ္မဏဘူတေ။ အပ္ပေတိတိ အပ္ပနာဝသေန ပဝတ္တတိ။ သဘာဝဓမ္မေပိ အာရမ္မဏသမတိက္ခမဘာဝနာဘာဝတော ဣဒံ အပ္ပနာပုတ္တံ ဟောတိ စတုတ္ထာ-ရပ္ပံ ဝိယ။ အပ္ပနာနယော ပနောတ္ထ ဝုတ္တနယေနောဝါတိ ဧတ္ထ ဒုတိယာရပ္ပဉ္စာနေ ပုရိမဘာဝေ တိဏိ၊ စတ္တာရိ ဝါ ဇေနာနိ ကာမာဝစရာနိ ဥပေက္ခာဝေဒနာ-သမ္ပယုတ္တာနေဝ ဟောန္တိ။ “စတုတ္ထံ ပဉ္စမံ ဝါ အရူပါဝစရ”န္တိ အာဒိနာ^၁ ပဌမာရပ္ပဉ္စာနေ ဝုတ္တေန နယေန၊ အထ ဝါ အပ္ပနာနယောတိ သဘာဝဓမ္မေပိ အာရမ္မဏေ ဈာနဿ အပ္ပနာနယော အာရမ္မဏာတိက္ခမဘာဝနာဝသေန အာရပ္ပံ အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ “အပ္ပနာပုတ္တဿေဝ ဟိ ဈာနဿ အာရမ္မဏသမ-တိက္ခမနမတ္တံ တတ္ထ ဟောတိ”တိ မရဏာနုဿတိနိဋ္ဌေသေ^၂ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။

၂၀၂။ သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗာကာရေန ပဌမာရပ္ပေ “အာသန္နရူပဉ္စာနပစ္စတ္တိ-ကတာ၊ အသန္တသဘာဝတာ”တိ ဝေမာဒိနာ သဗ္ဗေန ဒေါသဒဿနာကာရေန၊ တတ္ထ ဝါ နိကန္တိပဟာနအနာဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိအာကာရေန၊ သဗ္ဗံ ဝါ ကုသလ-ဝိပါကကိရိယာဘေဒတော အနဝသေသန္တိ အတ္ထော။ သွာယမတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဉှတုံ သက္ကာတိ အာဟ “သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။ ဈာနဿ အာကာသာနဉ္စာယတနတာ ဗာဟိရတ္ထသမာသဝသေန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာတိ အာဟ “ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ဈာနမ္ပိ အာကာသာနဉ္စာယတန”န္တိ။ အာရမ္မဏဿ ပန သမာနာဓိကရဏသမာသဝသေနာတိ သန္တဿေတုံ “အာရမ္မဏမ္ပိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ပုရိမနယေနောဝါ”တိ ဣဒံ “နာဿ အန္တော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပဒသိပ္ပိ^၃ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ ယထာ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဧဝံ သဉ္စာတိဒေသဋ္ဌေနပိ အာယတန-သဗ္ဗေန ဣဓ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိတိ ဒဿေတုံ “တထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဉ္စာယတိ ဧတ္တာတိ သဉ္စာတိ၊ သဉ္စာတိ ဧဝံ ဒေသော သဉ္စာတိဒေသော။ ဈာနံ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန။ အာရမ္မဏံ အမနသိကရဏေန။ ဥဘယမ္ပိ ဝါ ဥဘယတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဈာနဿပိ ဟိ အနာဝဇ္ဇနံ၊ ဇေနပဋိပါဒကေန ဝါ ဘဝဂ်မနဿ အန္တော အကရဏံ အမနသိကရဏံ၊ အာရမ္မဏဿ စ အာရမ္မဏကရဏဝသေန အပ္ပဝတ္တနံ အပ္ပဝတ္တိကရဏန္တိ အတ္ထဿ သမ္ဘဝတော ဧကန္တံ ကတွာ သာမညနိဋ္ဌေသေန၊ ဧကသေသနယေန ဝါ။

ပုဗ္ဗေ အနန္တဿ အာကာသဿ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဌမာရူပ-
ဝိညာဏံ အတ္တနော ဖရဏာကာရေနော “အနန္တ”န္တိ မနသိ ကာတဗ္ဗတ္တာ
“အနန္တ ဝိညာဏ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ပုန “မနသိကာရဝသေန ဝါ အနန္တ”န္တိ ဝုတ္တံ၊
သဗ္ဗသော မနသိကရဏဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “အနဝ-
သေသတော မနသိ ကရောန္တော ‘အနန္တ’န္တိ မနသိ ကရောတိ”တိ။ ဈာန-
ဝိဘဓိ^၁ အယမေဝတ္ထော ဝုတ္တောတိ ဒဿေန္တော “ယံ ပန ဝိဘဓိ
ဝုတ္တ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တဿာ ပါဠိယာ ဧဝံ ဝါ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော—
တံယေဝ အာကာသံ ဖုဋ္ဌံ ဝိညာဏံ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဝိညာဏေန မနသိ
ကရောတိတိ။ အယံ ပနတ္ထော ယုတ္ထော ဝိယ ဒိဿတိ၊ တံယေဝ အာကာသံ
ဝိညာဏေန ဖုဋ္ဌံ တေန ဂဟိတာကာရံ မနသိ ကရောတိ။ ဧဝံ တံ ဝိညာဏံ
အနန္တံ ဖရတိတိ။ ယံ ဟိ အာကာသံ ပဌမာရူပသမဂီ ဝိညာဏေန အနန္တံ
ဖရတိ၊ တံ ဖရဏာကာရသဟိတမေဝ ဝိညာဏံ မနသိ ကရောန္တော ဒုတိယာ-
ရူပသမဂီ အနန္တံ ဖရတိတိ ဝုစ္စတိ။

မနသိကာရဝသေန အနန္တဖရဏာကာရေန ဣမ အနန္တတာ၊ န အာကာ-
သဿ ဝိယ ဥပ္ပါဒန္တာဒိအဘာဝေနာတိ “နာဿ အန္တောတိ အနန္တ”န္တိ
တ္ထေကမေဝါဟ။ “ရုဠိသဒ္ဓေါ”တိ ဣဒိနာ “ဝိညာဏာနဉ္ဇ”န္တိ တေဿ ပဋိသန္ဓေ
အတ္ထေ ဝိညာဏဉ္ဇ-သဒ္ဓေါ နိရုဠောတိ ဒဿေတိ၊ ယထာဝုတ္တံ ဝါ ဝိညာဏံ
ဒုတိယာရူပဇ္ဈာနေန အဋ္ဌိယတိ ဝုတ္တာကာရေန အာလမ္ဗိယတိတိ ဝိညာဏဉ္ဇန္တိ
ဝေဓေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝါတိ အာဟ “သေသံ
ပုရိမသဒိသမေဝါ”တိ။

အာကိဉ္ဇညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ တတိယာရူပကမ္မဋ္ဌာနေ ယံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသံ၊ တံ ဝုတ္တနယာန-
သာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပုဗ္ဗမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ တတ္ထ တဿေဝါတိ ယံ
အာရမ္မ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ပဝတ္တံ၊ တဿေဝ။ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ
“အာကာသာနဉ္ဇာယတနဝိညာဏဿာ”တိ။ ဧတေန တတော အညံ
တတိယာရူပဇ္ဈာနဿ အာရမ္မဏံ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ “အာရမ္မဏဘူတဿာ”တိ
ဣဒိနာ တဿ အနာရမ္မဏဘူတံ ဒုတိယာရူပဝိညာဏံ နိဝတ္တေတိ။ အဘာဝေါတိ
နတ္ထိတာ။ သုညတာတိ ရိတ္တတာ။ ဝိဝိတ္တာကာရောတိ ဝိဝေကော။ တိဟိ
ပဒေဟိ ပဌမာရူပဝိညာဏဿ အပဂမမေဝ ဝဒတိ။ “မနသိ ကာတဗ္ဗော”တိ

ဝတ္ထာ မနသိကာရဝိမိံ ဒဿေတုံ “တံ ဝိညာဏ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အမနသိကရိတ္တာတိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ မနသိ အကတ္တာ အစိန္တေတွာ။ ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော၊ တေန တိသု ပကာရေသု ဧကေနပိ အတ္ထသိဒ္ဓိတိ ဒဿေတိ။

တသ္မိံ နိမိတ္တေတိ တသ္မိံ ပဌမာရူပဝိညာဏဿ အဘာဝသင်္ခါတေ ဈာနပုတ္တိနိမိတ္တေ။ အာကာသေ ပုဋ္ဌေတိ အာကာသံ ဖရိတွာ ပဝတ္တေ။ “အာကာသပုဋ္ဌေ”တိ ဝါ ပါဌော။ သုညဝိဝိတ္တနုတ္တိဘာဝေတိ သုညဘာဝေ၊ ဝိဝိတ္တဘာဝေ၊ နုတ္တိဘာဝေ စာတိ ယေန အာကာရေန ဘာဝိတံ၊ တဿ ဂဟဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ သုညဝိဝိတ္တနုတ္တိဘာဝေတိ သုညဝိဝိတ္တတာသင်္ခါတေ နုတ္တိဘာဝေ၊ တေန ဝိနာသာဘာဝမေဝ ဒဿေတိ၊ န ပုရေ အဘာဝါဒိကေ။

တသ္မိံ ဟိ အပ္ပနာစိတ္တေတိ အာကိဉ္ဇညာယတနဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တေ အပ္ပနာ-ဝသေန ပဝတ္တေ စိတ္တေ၊ တသ္မိံ ဝါ ပဌမာရူပဿ အပဂမသင်္ခါတေ နုတ္တိဘာဝေ ယထာဝုတ္တေ အပ္ပနာစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ။ သော ဘိက္ခု အဘာဝမေဝ ပဿန္တော ဝိဟရတိတိ သမ္ပန္နော။ ပုရိသောကတ္ထစိ ဂန္ဓာ အာဂန္ဓာ သုညမေဝ ပဿတိ၊ နုတ္တိဘာဝမေဝ ပဿတိတိ ယောဇနာ။ တံ ဌာနန္တိ တံ သန္တိပါတဋ္ဌာနံ။ “ပရိကမ္မမနသိကာရေန အန္တရဟိတေ”တိ ဣမိနာ အာရမ္မဏကရဏာဘာဝေန တဿ အန္တရဓာနံ န နဋ္ဌတ္တာတိ ဒဿေတိ။ တတြိဒံ ဩပမ္ပသံသန္တနံ—ယထာ သော ပုရိသော တတ္ထ သန္တိပတိတံ ဘိက္ခုသံသံ ဒိသွာ ဂတော၊ တတော သဗ္ဗေသု ဘိက္ခုသု ဧကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန အပဂတေသု အာဂန္ဓာ တံ ဌာနံ ဘိက္ခုဟိ သုညမေဝ ပဿတိ၊ န ဘိက္ခုနံ တတောပိ အပဂတကာရဏံ၊ ဝေမယံ ယောဂါဝစရော ပုဋ္ဌေ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဇ္ဈာနစက္ခုနာ ပဌမာရူပ-ဝိညာဏံ ဒိသွာ ပစ္စာ နုတ္တိတိ ပရိကမ္မမနသိကာရေန တသ္မိံ အပဂတေ တတိယာရူပဇ္ဈာနစက္ခုနာ တဿ နုတ္တိဘာဝမေဝ ပဿန္တော ဝိဟရတိ၊ န တဿ အပဂမနကာရဏံဝိမံသတိ ဈာနဿ တာဒိသာဘောဂါဘာဝတောတိ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္ဘာတိ ဧတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၈၄။ နုတ္တိတာ ပရိယာယာသုညဝိဝိတ္တဘာဝါတိ “နုတ္တိ”တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝဒန္တေန သုညဝိဝိတ္တပဒါနိဝိ ဂဟိတာနိ။ အာမေဒိတဝစနံ ပန ဘာဝနာကာရ-ဒဿနံ။ ဝိဘင်္ဂေပိ ဣမဿ ပဒဿ အယမေဝတ္ထော ဝုတ္တောတိ ဒဿေတုံ “ယမ္ပိ ဝိဘင်္ဂေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တညေဝ ဝိညာဏံ အဘာဝေတိတိ ယံ ပုဗ္ဗေ “အနန္တ ဝိညာဏ”န္တိ မနသိ ကတံ ပဌမာရူပဝိညာဏံ၊ တံယေဝါတိ

အတ္ထော။ တံယေဝ ဟိ အာရမ္မဏဘူတံ ပဌမေန ဝိယ ရူပနိမိတ္တံ တတိယေ-
နာရူပေနာဘာဝေတိတိ။ ခယတော သမ္ပသနန္တိ ဘင်္ဂါနုပဿနမာဟ။ သာ ဟိ
သင်္ခတဓမ္မာနံ ဘင်္ဂါဘာဝမေဝ ပဿန္တိ “ဝိညာဏမ္ပိ အဘာဝေတိ”တိအာဒိနာ
ဝတ္ထဗ္ဗတံ လဘတိတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ခယတော သမ္ပသနံ ဝိယ
ဝုတ္တ”န္တိ။ အဿာတိ ပါဌဿ။ ပုန အဿာတိ ဝိညာဏဿ။ အဘာဝေတိတိ
အဘာဝံ ကရေတိ။ ယထာ ဤဏဿ န ဥပတိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ကရေတိ အမနသိ-
ကရဏတော။ တတော ဧဝံ ဝိဘာဝေတိ ဝိဂတဘာဝံ ကရေတိ။ ဝိနာသေတိ
ဝါ ယထာ န ဒိဿတိ။ တထာ ကရဏတော။ တေနေဝ အန္တရောပေတိ
တိရောဘာဝံ ဂမေတိ။ န အညထာတိ ဣမိဿာ ပါဠိယာ ဧဝမတ္ထော၊ န
ဣတော အညထာ အယုဇ္ဇမာနကတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဿာတိ ပဌမာရူပဝိညာဏာဘာဝဿ။ ကိဉ္ဇနန္တိ ကိဉ္ဇိဝိ။ သဘာဝဓမ္မဿ
အပ္ပါဝသေသတာ နာမ ဘင်္ဂေါ ဧဝံ သိယာတိ အာဟ “ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ အဿ
အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိ”တိ။ သတိ ဟိ ဘင်္ဂမတ္တေဝိ တဿ သကိဉ္ဇနတာ သိယာ။
အကိဉ္ဇနန္တိ စ ဝိညာဏဿ ကိဉ္ဇိ ပကာရံ အဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗေန သမ္ပိ ဝိဘာဝန-
မာဟ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ နော စ သန္တာတိ ယထာ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ
သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝပွတ္တိယာ သဝိသေသာ သန္တာ၊ ဧဝမယံ အာကိဉ္ဇ-
ညာယတနသမာပတ္တိ နော စ သန္တာ တဒဘာဝတော။ ယာ အယံ ခဓန္ဓသု
ပစ္စယယာပနိယတာယ၊ ရောဂမူလတာယ စ ရောဂသရိက္ခတာ၊ ဒုက္ခတာသုလ-
ယောဂါဒိနာ ဂဏ္ဍသရိက္ခတာ၊ ပိဋ္ဌာဇနနာဒိနာ သလ္လသရိက္ခတာ စ၊ သာ
သညာယ သတိ ဟောတိ။ နာသတိတိ ဝုတ္တံ “သညာ ရောဂေါ၊ သညာ
ဂဏ္ဍော၊ သညာ သလ္လ”န္တိ။ သာ စေတ္တ ပဋုကိစ္စာ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝတော
ဩဋ္ဌာရိကသညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ကေဝလံ သညာ ဧဝံ အထ ခေါ ဝေဒနာ-
စေတနာဒိနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သညာသိသေန ပန နိဒ္ဒေသော ကတော။
ဧတံ သန္တန္တိ ဧတံ အသန္တာဘာဝကရရောဂါဒိသရိက္ခသညာဝိရဟတော သန္တံ။
တတော ဧဝံ ပဏီတံ။ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ “နေဝသညာနာသညာ”တိ။

၁-ပဉ္စဝေါကာရဘာဝဂတာ(သိ)၊ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝဂတော(က)

တဒပဒေသေန တံသမ္ပယုတ္တဇ္ဈာနမာဟ “အာဒိနဝ”န္တိ။ ဧတ္ထ ရောဂါဒိ-
သရိက္ခသညာဒိသဟ္တာဝေါပိ အာဒိနဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န အာသန္တဝိညာဏဇ္ဈာ-
ယဘနပစ္စတ္တိကတာဝ။ ဥပရိတိ စတုတ္ထာရုပ္ပေ။ သာဝါတိ သာ ဧဝ။ ဝတ္ထိ-
တာတိ ပဝတ္တိတာ နိဗ္ဗတ္တိတာ ဝဋ္ဌန္တိတာ။

တသ္မိံ နိမိတ္တေ ဟိ တသ္မိံ တတိယာရပ္ပသမာပတ္တိသင်္ခါတေ ဈာနနိမိတ္တေ။
မာနသန္တိ စိတ္တံ “မနော ဧဝ မာနသ”န္တိ ကတွာ၊ ဘာဝနာမနသိကာရံ ဝါ။ တံ
ဟိ မနသိ ဘဝန္တိ မာနသန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဈာနသမ္ပယုတ္တဗ္ဗောနမ္ပိ ဈာနာနုဂုဏတယ
သမာပတ္တိပရိယာယော လတ္တတိတိ အာဟ “အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိ-
သင်္ခါတေသု စတုသု ခန္ဓေသု”တိ၊ အာရမ္မဏဘူတေသုတိ အဓိပ္ပါယော။

၂၀၆။ ယထာဝုတ္တံ အာကိဉ္ဇညံ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝတော အာယတနံ
ကာရဏမဿာတိ ဈာနံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ အာကိဉ္ဇညမေဝ အာရမ္မဏ-
ပစ္စယဘူတံ ဈာနဿ ကာရဏန္တိ အာရမ္မဏံ အာကိဉ္ဇညာယတနန္တိ ဧဝံ ဝါ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဓသသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယာယ သညာယ ဘာဝတောတိ ယာဒိသာယ သညာယ အတ္ထိဘာဝေန။
ယာ ဟိ သာ ပဋ္ဌသညာကိစ္စဿ အဘာဝတော သညာတိပိ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊
သညာသဘာဝါနာတိဝတ္တနတော အသညာတိပိ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ တဿာ ဝိဇ္ဇ-
မာနတ္တာတိ အတ္ထော။ တန္တိ တံ ဈာနံ။ တံ တာဝ ဒဿေတုန္တိ ဧတ္ထ တန္တိ တံ
သသ္မာပဋိပဒံ၊ ယထာဝုတ္တသညံ၊ တဿာ စ အဓိဂမုပါယန္တိ အတ္ထော။ နေဝ-
သညီနာသညီဟိ ဟိ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနေန ဓမ္မံ ဥဒ္ဓရန္တေန သညာဝန္တမုခေန သညာ
ဥဒ္ဓရံ၊ အညထာ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ သိယာ။ သာ ပန
ပဋိပဒါ ယတ္ထ ပဝတ္တတိ၊ ယထာ စ ပဝတ္တတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “အာကိဉ္ဇညာ-
ယတနံ သန္တတော မနသိ ကရေတိ၊ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ ဘာဝေတိ”တိ
ဝုတ္တံ။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဟိ စတုတ္ထာရပ္ပဘာဝနာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ သင်္ခါရာ-
ဝသေသသမာပတ္တိံ ပဝတ္တိအာကာရေတိ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယာ နာမ။
နတ္ထိဘာဝဓိဟိ ဝိညာဏဿ သုညတမ္ပိ၊ ဧဝံသုခမဓိတိ အဓိပ္ပါယော။ သန္တာ-
ရမ္မဏတယာတိ သန္တိ အာရမ္မဏံ ဧတိဿာတိ သန္တာရမ္မဏာ၊ တတ္တာဝေါ
သန္တာရမ္မဏတာ၊ တာယ၊ န ဈာနသန္တတာယ။ န ဟိ တတိယာရပ္ပသမာ-
ပတ္တိ စတုတ္ထာရပ္ပဇ္ဈာနတော သန္တာ။

စောဒကော “ယံ သန္တတော မနသိ ကရေတိ၊ န တတ္ထ အာဒိနဝဒဿနံ ဘဝေယျ။ အသတိ စ အာဒိနဝဒဿနေ သမတိက္ကမော ဧဝ န သံယာ”တိ ဒဿေန္တော “သန္တတော စေ မနသိ ကရေတိ၊ ကထံ သမတိက္ကမော ဟောတိ”တိ အာဟ။ ဣတရော “အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာယာ”တံ ပရိဟာရမာဟ။ တေန အာဒိနဝဒဿနမ္ပိ အတ္ထေဝါတိ ဒဿေတိ။ သော ဟိတိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကရေတိ။ တတ္ထ ယသ္မိံ ဈာနေ အဘိရတိ၊ တတ္ထ အာဝဇ္ဇနသမာပဇ္ဇနာဒိပဋိပတ္တိယာ ဘဝိတဗ္ဗံ။ သာ ပနဿ တတိယာရူပေ သဗ္ဗသော နတ္ထိ၊ ကေဝလံ အညာဘာဝတော အာရမ္မဏကရဏမတ္တမေဝါတိ ဒဿေန္တော “ကိဉ္စာဒိ”တိအာဒိမာဟ။

သမတိက္ကမိတွာဝ ဂစ္ဆတိတိ တေသံ သိပ္ပိနံ ဇီဝိကံ တိဏာယပိ အမညမာနော တေ ဝိတိဝတ္တတယေဝ။ သောတိ ယောဂါဝစရော။ တန္တိ တတိယာရူပသမာပတ္တိံ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ “သန္တာ ဝတာယံ သမာပတ္တိ”တံ အာဒိနာ ဝုတ္တေန နယေန သန္တတော မနသိ ကရေန္တော။ တန္တိ ယာယ နေဝသညိနာသညိ နာမ ဟောတိ၊ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ ဘာဝေတိ ဝုစ္စတိ၊ တံ သညံ ပါပုဏာတိတိ ယောဇနာ။ သညာသိသေန ဟိ ဒေသနာ။ ပရမသုရမန္တိ ဥက္ကံသဂတသုရမဘာဝံ။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိန္တိ ဥက္ကံသဂတသုရမတာယ သင်္ခါရာနံ သေသတာမတ္တံ သမာပတ္တိံ။ တေနာဟ ‘အစ္စန္တသုရမဘာဝပ္ပတ္တသင်္ခါရ’န္တိ။ အန္တမတိစ္စ အစ္စန္တံ။ ယတော သုရမတမံ နာမ နတ္ထိ၊ တထာပရမုက္ကံသဂတသုရမသင်္ခါရန္တိ အတ္ထော။ ပဌမဇ္ဈာနပစာရတော ပဌာယ ဟိ တစ္ဆန္တိယာ ဝိယ ပဝတ္တမာနာယ ဘာဝနာယ အနုက္ကမေန သင်္ခါရာတတ္ထ အန္တိမကောဋ္ဌာသတံ ပါပိတာ၊ တတော ပရံ နိရောဓော ဧဝ၊ န သင်္ခါရပ္ပဝတ္တိတိ။ တေန ဝုစ္စတိ “သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ”တိ။

၂၀၇။ ယံ တံ စတုက္ခန္တံ။ အတ္တတောဘိ ကုသလာဒိဝိသေသဝိသိဋ္ဌပရမတ္တတော။ ဝိသေသတော အဓိပညာသိက္ခာယ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ ဣဓာမိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ဣဓ သမာပန္နဿ ဖိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာ”တိ။ ဩဋ္ဌာရိကာယ သညာယ အဘာဝတော ဟိယဒိပိ စတုတ္ထာရူပဝိပါကသညာယ စတုတ္ထာရူပကုသလသညာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ တထာ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလသညာဟိ၊ တထာပိ ဩဋ္ဌာရိကသုရမတာ နာမ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဂဟေတဗ္ဗာတိ ပဉ္စဝေါကာရဘဝပရိသာပန္နာယ ဖိယ စတုဝေါကာရေဝိ ဟေဋ္ဌာ တီသု ဘူမိသု သညာယ ဝိယ ဩဋ္ဌာရိကာယ အဘာဝတော။ သုရမာယာတိ သင်္ခါရာဝသေသသုရမဘာဝပ္ပတ္တိယာ သုရမာယ သညာယ ဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ နေဝသညာတိ

တ္ထေ န-ကာရော အဘာဝတ္ထော၊ နာသညန္တိ ဧတ္ထ န-ကာရော အညတ္ထော၊
 အ-ကာရော အဘာဝတ္ထောဝ၊ အသညံ အနသညဉ္ဇာတိ အတ္ထော။ ပရိယာ-
 ပန္နတ္ထာတိ ဧကဒေသဘာဝေန အန္တောဂဓတ္တာ။ ဧတ္ထာတိ စတုတ္ထာရုပ္ပေ။
 ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ နေဝသညာတိ ဧတ္ထ န-ကာရော အညတ္ထော။ တထာ
 နာသညာတိ ဧတ္ထ န-ကာရော၊ အ-ကာရော စ အညတ္ထော ဝေါတိ တေန
 ဒွယေန သညာဘာဝေါ ဝေ ဒဿိတောတိ ဓမ္မာယတနပရိယာပန္နတယ
 အာယတနဘာဝေါ ဝုတ္တောဝါတိ “အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာ”တိ ဝုတ္တံ နိဿယပစ္စယ-
 ဘာဝတော။

ကို ပန ကာရဏံ၊ ယေနတ္ထ သညာဝ ဒေသီ ဇာတာတိ အနယောဂံ
 သန္ဓာယာဟ “န ကေဝလ”န္တိအာဒိ။ သညာသီသေနာယံ ဒေသနာ ကတာ
 “နာနတ္ထကာယာ နာနတ္ထသညိနော”တိအာဒိသု ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ သေ
 အတ္ထောတိ ကဉ္စိ ဝိသေသံ ဥပါဒါယ သဘာဝတော အတ္ထိတိ ဝတ္ထဗ္ဗဿေဝ
 ဓမ္မဿ ကဉ္စိ ဝိသေသံ ဥပါဒါယ နတ္ထိတိ ဝတ္ထဗ္ဗတာသင်္ခါတော အတ္ထော။

အတိထောကမ္ပိ ယံ တေလမတ္ထိ ဘန္တေတိ အာဟ အကပ္ပိယဘာဝံ ဥပါ-
 ဒါယ၊ တဒေဝ နတ္ထိ ဘန္တေ တေလန္တိ အာဟ နာဠိပူရဏံ ဥပါဒါယ။
 တေနာဟ “တတ္ထ ယထာ”တိအာဒိ။

ယဒိ အာရမ္မဏသဉ္ဇာနနံ သညာကိစ္စံ၊ တံ သညာ သမာနာ ကထမယံ
 ကာတုံ န သက္ကောတိတိ အာဟ “ဒဟနကိစ္စမိဝါ”တိအာဒိ။ သင်္ခါရာဝသေသ-
 သုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ ဝေ ဟေသာ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊
 တတော ဝေ စ ဉာဏဿ သုဂယာပိ န ဟောတိ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗိဒါဇနနဗ္ဗိ
 ကာတုံ န သက္ကောတိ”တိ။ အကတာဘိနိဝေသောတိ အကတဝိပဿနာဘိ-
 နိဝေသော အပ္ပဝတ္တိတသမ္ပသနစာရော။ ပကတိဝိပဿကောတိ ပကတိယာ
 ဝိပဿကော။ ခန္ဓာဒိမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသိတွာ ဒွါရာလမ္ပနေဟိ သဗ္ဗိ
 ဒွါရပ္ပဝတ္တဓမ္မာနံ ဝိပဿကော သက္ကုဏေယျ တဗ္ဗိသယဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဥပ္ပါ-
 ဒေတုံ၊ ယထာ ပန သက္ကောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သောဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 ကလာပသမ္ပသနဝသေနောတိ စတုတ္ထာရုပ္ပစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္တေ ဖဿာဒိ-
 ဓမ္မေ အဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇ ဧကတော ဂဟေတွာ ကလာပတော သမူဟတော သမ္ပ-
 သနဝသေန နယဝိပဿနာသင်္ခါတကလာပသမ္ပသနဝသေန။ ဖဿာဒိဓမ္မေ
 ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇိတွာ ဝိသုံ ဝိသုံ သရူပတော ဂဟေတွာ အနိစ္စာဒိဝသေန သမ္ပသနံ

အနုပဒဗ္ဗေဝိပဿနာ။ ဧဝံ သုခုမတ္တံ ဂတာ ယထာ ဓမ္မသေနာပတိနာပိ နာမ အနုပဒံ န ဝိပဿနေယျာတိ အတ္ထော။

ထေရဿာတိ အညတရဿ ထေရဿ။ အညာဟိဝိတိ ဧတ္ထ အယမပရာ ဥပမာ—ဧကော ကိရ မြာဟ္မဏော အညတရံ ပုရိသံ မနုညံ မတ္တိကဘာဇနံ ဂဟေတွာ ဌိတံ ဒိသ္မာ ယာစိ “ဒေဟိ မေ ဣမံ ဘာဇန”န္တိ။ သော သုရာသိတ္တတံ သန္ဓာယ “နာယျော သက္ကာ ဒါတုံ၊ သုရာ ဧတ္ထ အတ္ထိ”တိ အာဟ။ မြာဟ္မဏော အတ္တနော သမိပေ ဌိတံ ပုရိသံ ဥဒ္ဓိဿ အာဟ “တေန ဟိ ဣဿ ပါတုံ ဒေဟိ”တိ။ ဣတရော “နတ္ထယျော”တိ အာဟ။ တတ္ထ ယထာ မြာဟ္မဏဿ အယောဂျဘာဝံ ဥပါဒါယ “အတ္ထိ”တိပိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပါတဗ္ဗတာယ တတ္ထ အဘာဝတော “နတ္ထိ”တိပိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဇာတံ၊ ဧဝံ ဣဓာပိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကဿွာ ပနေတ္ထ ယထာ ဟေဋ္ဌာ “အနန္တော အာကာသော၊ အနန္တံ ဝိညာဏံ၊ နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ တတ္ထ တတ္ထ ဘာဝနာကာရော ဂဟိတော၊ ဧဝံ ကောစိ ဘာဝနာကာရော န ဂဟိတောတိ? ကေစိ တာဝ အာဟ—“ဘာဝနာ- ကာရော နာမ သောပစာရဿ ဈာနဿ ယထာသကံ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိ- အာကာရော၊ အာရမ္မဏဉ္စေတ္ထ အာကိဉ္စညာယတနဓမ္မာ။ တေ ပန ဂယမာနာ ကေဿ ဝါ ပုဗ္ဗင်္ဂမဓမ္မဿ ဝသေန ဂဟေတဗ္ဗာ သိယုံ၊ သဗ္ဗေ ဧဝ ဝါ။ တတ္ထ ပဌမပက္ခေ ဝိညာဏဿ ဂဟဏံ အာပန္နန္တိ ‘ဝိညာဏံ ဝိညာဏ’န္တိ မနသိ- ကာရေ စတုတ္ထာရူပဿ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ။ ဒုတိယပက္ခေ ပန သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနဓမ္မာရမ္မဏတာယ ဈာနဿ ‘အာကိဉ္စညံ အာကိဉ္စည’န္တိ မနသိကာရေ အာကိဉ္စညာယတနတာ ဝါ သိယာ၊ အဘာဝါ- ရမ္မဏတာ ဝါ။ သဗ္ဗထာ နေဝသညာနာသညာယတနဘာဝေါ န လန္တတိ”တိ။ တဒိဒမကာရဏံ တထာ ဈာနဿ အပ္ပဝတ္တနတော။ န ဟိ စတုတ္ထာရူပဘာဝနာ ဝိညာဏမာကိဉ္စညံ ဝါ အာမသန္တိ ပဝတ္တတိ၊ ကိဉ္စရဟိ? တတိယာရူပဿ သန္တတံ။

ယဒိ ဧဝံ ကဿွာ ပါဠိယံ “သန္တ”န္တိ န ဂဟိတန္တိ? ကိဉ္စာပိ န ဂဟိတတံ သုတ္တေ^၁၊ ဝိဘဇ်^၂ ပန ဂဟိတမေဝ။ ယထာဟ “တညေဝ အာကိဉ္စညာယတနံ သန္တတော မနသိ ကရေတိ၊ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ ဘာဝေတိ”တိ^၃။ အထ ကဿွာ ဝိဘဇ်^၂ ဝိယ သုတ္တေ ဘာဝနာကာရော န ဂဟိတောတိ? ဝေနေယျဇျာ- သယတော၊ ဒေသနာဝိလာသတော စ။ ယေ ဟိ ဝေနေယျာ ယထာ ဟေဋ္ဌာ

၁-ဒိ ၂-၆၀၊ သံ ၁-၄၁၃-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-အဘိ ၂-၂၇၂-ပိဋ္ဌေသု၊ ၃-အဘိ ၂-၂၇၄-ပိဋ္ဌေ။

တီသု အာရုပ္ပေသု “အနန္တော အာကာသော၊ အနန္တံ ဝိညာဏံ၊ နတ္ထိ ကိဉ္ဇ”တိ
ဘာဝနာကာရော ဂဟိတော၊ ဧဝံ အဂ္ဂဟိတေ ဧဝံ တသ္မိံ တမတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊
တေသံ ဝသေန သုတ္တေ တထာ ဒေသနာ ကတာ၊ သုတ္တန္တဂတိကာဝ
အဘိဓမ္မေ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ^၁ ဥဒ္ဓေသဒေသနာ။ ယေ ပန ဝေနယျာ
ဝိဘဇိက္ခာ ဝုတ္တေယေဝ တသ္မိံ တမတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝသေန ဝိဘဇေ^၂
ဘာဝနာကာရော ဝုတ္တော။ ဓမ္မိဿရော ပန ဘဂဝါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မာနံ
ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရံ ဇာနန္တော ကတ္တမိ ဘာဝနာကာရံ ဂဏှာတိ၊ ကတ္တမိ
ဘာဝနာကာရံန ဂဏှာတိ။ သာ စ ဒေသနာ ယာဝဒေဝ ဝေနယျာဝိနယတ္ထာတိ
အယမေတ္ထ ဒေသနာဝိလာသော။ သုတ္တန္တဒေသနာ ဝါ ပရိယာယကထာတိ
တတ္ထ ဘာဝနာကာရော န ဂဟိတော၊ အဘိဓမ္မဒေသနာ ပန နိပ္ပရိယာယ-
ကထာတိ တတ္ထ ဘာဝနာကာရော ဂဟိတောတိ ဧဝမေတ္ထ ဘာဝနာကာရဿ
ဂဟဏေ၊ အဂ္ဂဟဏေ စ ကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပရေ ပန ဘဏန္တိ—“စတုတ္ထာရုပ္ပေ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ သုတ္တေ^၂
ဘာဝနာကာရဿ အဂ္ဂဟဏံ၊ သွာယံ ဝိသေသော အနုပုဗ္ဗဘာဝနာဇနိတော။
သာ စ အနုပုဗ္ဗဘာဝနာ ပဟာနက္ကမောပဇနိတာ ပဟာတဗ္ဗသမတိက္ကမေန
ဈာနာနံ အဓိဂန္တဗ္ဗတော။ တထာ ဟိ ကာမာဒိဝိဝေကဝိတက္ကဝိစာရဂူပသမ-
ဝီတိဝိရာဂသောမနဿတ္ထင်္ဂမမုခေန ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ ဒေသိတာနိ၊ ရူပ-
သညာဒိသမတိက္ကမမုခေန အရူပဇ္ဈာနာနိ။ န ကေဝလဉ္စ ဈာနာနိယေဝ၊ အထ
ခေါ သဗ္ဗမ္ဘိ သီလံ၊ သဗ္ဗာပိ ပညာ ပဋိပက္ခဓမ္မပ္ပဟာနဝသေနဝ သမ္မာဒေတဗ္ဗ-
တော ပဟာတဗ္ဗဓမ္မသမတိက္ကမဒဿနမုခေနဝ ဒေသနာ အာရုဋ္ဌာ။ တထာ
ဟိ “ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော”တိအာဒိနာ^၃
သီလသံဝရော၊ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗ္ဗနဂ္ဂါဟိ”တိ-
အာဒိနာ^၄ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ “နေဝ ဒဝါယ န မဒါယာ”တိအာဒိနာ^၅
ဘောဇနေ မတ္တညုတာ၊ “ဣမ ဘိက္ခု မိစ္ဆာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန
ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ”တိအာဒိနာ^၆ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ “အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ
ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ”တိအာဒိနာ^၇ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ “အနိစ္စ-
သညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ အသ္မိမာနသမုပ္ပါတာယ၊ အနိစ္စသညိနော မေဃိယ

၁-အဘိ ၂-၂၇၂-၂၇၃-ပိဋေသု။

၂-ဒီ ၂-၆၀-ပိဋာဒီသု။

၃-ဒီ ၁-၄-၅၉-ပိဋေသု။

၄-ဒီ ၁-၆၆၊ မ ၁-၃၃၆-၃၄၀၊ မ ၃-၁၃-၅၃-ပိဋာဒီသု။

၅-မ ၁-၁၂-၃၄၁၊ မ ၂-၁၀၊ မ ၃-၅၄၊ သံ ၁-၃၂၃၊ အံ ၂-၃၄၁၊ ခု ၇-၃၉၇၊ အဘိ ၂-၂၅၀-ပိဋာဒီသု။

၆-သံ ၃-၈-ပိဋေ။

၇-ဒီ ၁-၆၇၊ မ ၁-၃၃၆-၃၄၂၊ မ ၃-၁၄-၅၅-ပိဋာဒီသု။

အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတိ၊ အနတ္တသညိ အသ္မိမာနသမုဋ္ဌါတံ ဂစ္ဆတိ၊ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ”တိအာဒိနာ ပညာ ပဋိပက္ခဓမ္မပ္ပဟာနဝသေ-
နေဝ ဒေသိတာ။ တဿာ ဈာနာနိ ဒေသေန္တော ဘဂဝါ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေ-
ဟိ”တိအာဒိနာ၊ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မသမတိက္ကမဒဿနမုခေနေဝ ဒေသေသ်။ တေန
ဝုတ္တံ “ကာမာဒိဝိဝေကဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမတိဝိရာဂသောမနဿတ္ထင်္ဂမမုခေန
ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိဒေသိတာနိ၊ ရူပသညာဒိသမတိက္ကမမုခေန အရူပဇ္ဈာနာနိ”တိ။
တတ္ထ ယထာ ရူပါဝစရံ ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝနာဝိသေသာဓိဂတေဟိ ဝိတက္ကာဒိဟိ
ဝိယ သဒ္ဓါဒိဟိ တိက္ခဝိသဒသုရသဘာဝေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတက္ကာ
ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနံ နိဝရဏာနံ၊ တဒေကဋ္ဌာနဉ္စ ပါပဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘနတော ဥတ္တရိ-
မနုဿဓမ္မဘာဝပ္ပတ္တံ ကာမာဝစရဓမ္မေဟိ သဏ္ဌသုခမံ၊ သန္တံ၊ ပဏီတဉ္စ
ဟောတိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနိ ပန ဘာဝနာဝိသေသေန ဩဠာရိကင်္ဂပ္ပဟာနတော
တတော သာတိသယံ သဏ္ဌသုခမသဏ္ဌသုခမတရဒိဘာဝပ္ပတ္တာနိ ဟောန္တိ။
တထာ အရူပါဝစရံ ပဌမဇ္ဈာနံ ရူပဝိရာဂဘာဝနာဘာဝေန ပဝတ္တမာနံ
အာရမ္မဏသန္တတာယဝိ အင်္ဂသန္တတာယဝိ ပါကတိကပရိတ္တဓမ္မေဟိ ဝိယ
သဗ္ဗရူပါဝစရဓမ္မေဟိ သန္တသုခမဘာဝပ္ပတ္တံ ဟောတိ။ အာရမ္မဏသန္တဘာဝေ-
နာဝိ ဟိ တဒါရမ္မဏဓမ္မာ သန္တသဘာဝါ ဟောန္တိ၊ သေယျထာဝိ
လောကုတ္တရဓမ္မာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။

သတိဝိ ဓမ္မတော၊ မဟဂ္ဂတဘာဝေနာဝိ စ အဘေဒေ ရူပါဝစရစတုတ္ထတော
အာရုံပုံ အင်္ဂတောဝိ သန္တမေဝ၊ ယံတဿ သန္တဝိမောက္ခတာ ဝုတ္တာ၊ ဒုတိယာ-
ရူပါဒိနိ ပန ပဌမာရူပါဒိတော အင်္ဂတော၊ အာရမ္မဏတော စ သန္တသန္တတရ-
သန္တတမဘာဝပ္ပတ္တာနိ တထာ ဘာဝနာဝိသေသသမာယောဂတော၊ သွာယံ
ဘာဝနာဝိသေသော ပဌမဇ္ဈာနူပစာရတော ပဋ္ဌာယ တံတံပဟာတဗ္ဗသမ-
တိက္ကမနဝသေန တဿ တဿ ဈာနဿ သန္တသုခမဘာဝံ အာပါဒေန္တော
စတုတ္ထာရူပေ သင်္ခါရာဝသေသသုခမဘာဝံ ပါပေတိ။ ယတော စတုတ္ထာရူပံ
ယထာ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘာဝံ ဥပဂန္တော
ပကတိဝိပဿကဿာဝိ နိဗ္ဗိဒုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော န ဟောတိ သင်္ခါရာဝသေသ-
သုခမဘာဝပ္ပတ္တိတော၊ တထာ သယံ တတိယာရူပဓမ္မေသု ပဝတ္တမာနံ တေ
ယာထာဝတော၊ ဝိဘာဝေတုံ န သက္ကောတိ၊ ယထာ တဒညဇ္ဈာနာနိ
အတ္တနော အာရမ္မဏံ။ ကေဝလံ ပန အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိမတ္တမေဝဿ တတ္ထ

ဟောတိ၊ တယိဒံ အာရမ္မဏဘာဝေနာပိ နာမ ဝိဘူတာကာရတာယ ဌာတုံ အပ္ပဟောန္တိ အာရမ္မဏကရဏေ ကိံ ပဟောတိ။ တသ္မာ တဒဿ အဝိဘူတ-
 ကိစ္စတံ ဒိသ္မာ သတ္တာ ဟေဋ္ဌာ တီသု ဌာနေသု ဘာဝနာကာရံ ဝတ္တာ
 တာဒိသော ဣမ န လဗ္ဘတိတိ ဒီပေတုံ စတုတ္ထာရူပဒေသနာယံ **သုတ္တေ**^၁
 ဘာဝနာကာရံ ပရိယာယဒေသနတ္တာ န ကထေသိ။

ယသ္မာ ပန သာရမ္မဏဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိအာကာရော
 အတ္ထေဝါတိ အတိသုခုမဘာဝပ္ပတ္တံ တံ ဒဿေတုံ “တံယေဝ အာကိဉ္ဇညာ-
 ယတနံ သန္တတော မနသိ ကရောတိ”တိ၊^၂ ဝိဘဏံ ဝုတ္တံ ယထာဓမ္မသာသန-
 ဘာဝတော၊ ပုဗ္ဗဘာဝဝသေန ဝါ ဝိဘဏံ “သန္တတော မနသိ ကရောတိ”တိ၊^၂
 ဝုတ္တံ တဒါ ယောဂိနော တဿ ဝိဘူတဘာဝတော။ အပ္ပနာဝသေန ပန **သုတ္တေ**^၁
 ဘာဝနာကာရော န ဂဟိတော အဝိဘူတဘာဝတော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟိ ကိဉ္ဇိ
 အာဒိတော အဝိဘူတံ ဟောတိ၊ ယထာ တံ? ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိ။ ကိဉ္ဇိ မဇ္ဈေ၊
 ယထာ တံ? အာနာပါနုဿတိ။ ကိဉ္ဇိ ဥဘယတ္ထ၊ ယထာ တံ? ဥပသမာ-
 နုဿတိအာဒိ။ စတုတ္ထာရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ပန ပရိယောသာနေ အဝိဘူတံ
 ဘာဝနာယ မတ္တကပ္ပတ္တိယံ အာရမ္မဏဿ အဝိဘူတဘာဝတော။ တသ္မာ
 စတုတ္ထာရူပေ ဣမံ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ သတ္တာရာ **သုတ္တေ**^၁ ဘာဝနာကာရော
 န ဂဟိတော၊ န သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘာဝတောတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀၈။ အသဒိသရူပေါတိ ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏအသိတိအနုဗျဉ္ဇန-
 ဗျာမပ္ပဘာကေတုမာလာဒီဟိ ရူပဂုဏေဟိ အညေဟိ အသာဓာရဏရူပ-
 ကာယော၊ သဘာဝတ္ထော ဝါ ရူပ-သဒ္ဓေါ “ယံ လောကေ ဝိယရူပံ
 သာတရူပ”န္တိအာဒိသု၊^၁ ဝိယ။ တသ္မာ အသဒိသရူပေါတိ အသဒိသသဘာဝေါ၊
 တေန ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇာဒိဂုဏဝိသေသသမာယောဂဒီပနတော သတ္ထု၊
 ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိယာပိ အသဒိသတာ ဒဿိတာ ဟောတိ။ ဣတိတိ ဧဝံ
 ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ တသ္မိန္တိ အာရပ္ပေ။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာတိ ပုဗ္ဗေ
 ဝိယ အသာဓာရဏံ တတ္ထ တတ္ထ ဗျာနေ ပတိနိယတမေဝ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ
 သာဓာရဏဘာဝတော တတ္ထ တတ္ထေဝ ပကိဏ္ဏကံ ဝိသင်္ဂိ အတ္ထံ ဂဟေတွာ
 ပဝတ္တာ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိဇာနိတဗျာ။

၂၈၉။ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတောတိ ကသိဏရူပသင်္ခါတဿ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တဿ အတိက္ကမနတော။ အာကာသာတိက္ကမတောတိ ကသိဏုဋ္ဌိ-
ဋ္ဌိမာကာသဿ အတိက္ကမနတော။ အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏာတိက္ကမ-
တောတိ ပဌမာရူပဝိညာဏဿ အတိက္ကမနတော၊ န ဒုတိယာရူပဝိညာဏာ-
တိက္ကမနတော။ တဒတိက္ကမတော ဟိ တဿေဝ ဝိဘာဝနံ ဟောတိ။
ဒုတိယာရူပဝိညာဏဝိဘာဝနေ ဟိ တဒေဝ အတိက္ကန္တံ သိယ၊ န တဿ
အာရမ္မဏံ၊ န စ အာရမ္မဏေ ဒေါသံ ဒိသ္မာ အနာရမ္မဏဿ ဝိဘာဝနာ-
တိက္ကမော ယုဇ္ဇတိ။ ပါဠိယဉ္စ “ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သတော သမာပဇ္ဇတိ။ ပ။
သတော ဝုဠဟိတွာ တံယေဝ ဝိညာဏံ အဘာဝေတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ န ဝုတ္တံ
“တံယေဝ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ အဘာဝေတိ”တိ၊ “တံယေဝ အဘာဝေတိ”တိ ဝါ။
“အနန္တံ ဝိညာဏန္တံ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ”တိ ဧတ္ထ ပန ဒွယံ ဝုတ္တံ
အာရမ္မဏဉ္စ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဉ္စ။ တသ္မိံ ဒွယေ ယေန ကေနစိ၊
ယတော ဝါ ဝုဠိတော၊ တေနေဝ ပဓာနနိဗ္ဗိဋ္ဌေန တံ-သဒ္ဓဿ သမ္ပန္နေ
အာပန္နေ “အယဉ္စ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာ”တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနဿ
နိဝတ္တနတ္ထံ ဝိညာဏဝစနံ။ တသ္မာ ပဌမာရူပဝိညာဏဿေဝ အဘာဝနာ-
တိက္ကမော ဝုတ္တော။

၂၉၀။ ဧဝံ သန္တေဝီတိ အင်္ဂါတိက္ကမေ အသတိဝိ။ သုပ္ပဏီတတရာတိ သုဠ၊
ပဏီတတရာ၊ သုန္တရာ ပဏီတတရာ စာတိ ဝါ အတ္ထော။ သတိဝိ စတုန္တံ
ပါသာဒတလာနံ၊ သာဠိကာနဉ္စ တဗ္ဘာဝတော၊ ပမာဏတော စ သမဘာဝေ
ဥပရူပရိ ပန ကာမဂုဏာနံ၊ သုခသမ္ပဿာဒီနဉ္စ ဝိသေသေန^၁ ပဏီတတရာဒိ-
ဘာဝေါ ဝိယ ဧတာသံ စတုန္တံ သမာပတ္တိနံ အာရူပဘာဝတော၊ အင်္ဂတော စ
သတိဝိ သမဘာဝေ ဘာဝနာဝိသေသသိဗ္ဗေါ ပန သာတိသယော ဥပရူပရိ
ပဏီတတရာဒိဘာဝေါတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ “ယဏာ ဟိ”တိအာဒိနာ။

၂၉၁။ နိဿိတောတိ နိဿာယ ဌိတော။ ခုဋ္ဌိတောတိ န သမ္မာ ဌိတာ၊
ဒုက္ခံ ဝါ ဌိတာ။ တန္တိဿိတန္တိ တေန နိဿိတံ၊ ဌာနန္တိ အတ္ထော။ တန္တိဿိတန္တိ
ဝါ တံ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ ပုရိသံ နိဿာယ ဌိတံ ပုရိသန္တိ အတ္ထော။ မဏ္ဍပလဂ္ဂဉ္စ
အနိဿာယ တေန ဝိနာဘူတေ ဝိဝိတ္ထေ ဗဟိ ဩကာသေ ဌာနံ ဝိယ
အာကာသလဂ္ဂဝိညာဏဿ ဝိဝေကေ တဒပဂမေ တတိယာရူပဿ ဌာနန္တိ။

၂၉၂။ အာရမ္မဏံ ကရောတေဝ၊ အညာဘာဝေန တံ ဣဒန္တိ “အာသန္တဝိညာ-
ဏဉ္ဇာယတနပစ္စတ္တိကရူပါသန္တာကာသာရမ္မဏဝိညာဏာပဂမာရမ္မဏံ၊ နော
စ သန္တ”န္တိ စ ဒိဋ္ဌာဒိနဝမ္ဘိ တံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဣဒံ နေဝသညာ-
နာသညာယတနဇ္ဈာနံ အညဿ တာဒိသဿ အာရမ္မဏဘာဝယောဂုဿ
အဘာဝေန အလာဘေန အာရမ္မဏံ ကရောတိ ဧဝ။ “သဗ္ဗဒိသဗ္ဗတိ”န္တိ
ဣဒံ ဇနဿ အဂတိကဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တိန္တိ ဇီဝိကံ။ ဝဇ္ဇတိတိ
ဇီဝတိ။

၂၉၃။ အာရုဇ္ဈောတိအာဒိသု အယံ သင်္ခေပတ္တော—ယထာ ကောစိ
ပုရိသော အနေကပေါရိသံ ဒီဃနိဿေဏံ အာရုဇ္ဈော တဿ ဥပရိမပဒေ
ဌိတော တဿ နိဿေဏိယာ ဗာဟုမေဝ ဩလုဗ္ဘတိ အညဿ
အလာဘတော၊ ယထာ စ ပံသုပဗ္ဗတဿ၊ မိဿကပဗ္ဗတဿ ဝါ အဂ္ဂကောဋိံ
အာရုဇ္ဈော တဿ မတ္တကမေဝ ဩလုဗ္ဘတိ၊ ယထာ စ ဂိရိံ သိလာပဗ္ဗတံ
အာရုဇ္ဈော ပရိပ္ပန္နမာနော အညာဘာဝတော အတ္တနော ဇဏှုကမေဝ
ဩလုဗ္ဘတိ၊ တထာ ဧတံ စတုတ္ထာရုပ္ပဇ္ဈာနံ တံ တတိယာရူပံ ဩလုဗ္ဘိတွာ
ပဝတ္တတိတိ။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္တတော အဝိဘတ္တံ၊ တံ ဥတ္တာနမေဝ။

အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ဒသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

၁၁-သမာဓိနိဋ္ဌေသဝဏ္ဏနာ

အာဟာရေပဋိက္ခလသညာသညာဝဏ္ဏနာ

၂၉၄။ ဥဒ္ဓေသော နာမ နိဋ္ဌေသတ္ထော မုဒုမဇ္ဈိမပညာဗာဟုလ္လတော၊ အာဂတော စ ဘာရော အဝဿံ ဝဟိတဗ္ဗောတိ အာဟ “ကော သညာတိ ဧဝံ ဥဒ္ဓိန္ဒာယ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာယ ဘာဝနာနိဋ္ဌေသော အနုပ္ပတ္တော”တိ။ တတ္ထာယံ သညာ-သဒ္ဓေါ “ရူပသညာ သဒ္ဓသညာ”တိ- အာဒိသု သဉ္ဇာနနလက္ခဏေ ဓမ္မေ အာဂတော၊ “အနိန္ဒသညာ ဒုက္ခသညာ”တိ- အာဒိသု ပိပဿနာယံ အာဂတော၊ “ဥဒ္ဓါမာတကသညာတိ ဝါ သောပါက ရူပသညာတိ ဝါ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္ထာ ဥဒါဟု နာနတ္ထာ”တိအာဒိသု သမထေ အာဂတော။ ဣမ ပန သမထဿ ပရိကမ္မေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာဟာရေ ဟိ ပဋိက္ခလသညာကာရဂ္ဂဟဏံ၊ တပ္ပဘာဝိတံ ဝါ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဣမ “အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာ”တိ အဓိပ္ပေတံ။ တတ္ထ ယသ္မိံ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ တတ္ထ နိဗ္ဗေဒဝိရာဂပ္ပါဒနာယ တပ္ပသင်္ဂေန သဗ္ဗမ္ပိ အာဟာရံ ကိစ္စပ္ပဘေဒါဒိနဝေါပမ္ဘေဟိ ဝိဘာဝေတုံ “အာဟရတိတိ အာဟာရော”တိ- အာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ အာဟရတိတိ အာဟာရပစ္စယသင်္ခါတေန ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဌိတိယာ ဝါ ပစ္စယဘာဝေန အတ္တနော ဖလံ အာနေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိ ပဝတ္တေတိ စာတိ အတ္ထော။ ကဗဠံ ကရိယတိတိ ကဗဠိကာရော၊ ဝတ္ထုဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ၊ လက္ခဏတော ပန ဩဇာလက္ခဏော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကဗဠိကာရော စ သော ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန အာဟာရော စာတိ ကဗဠိကာရာဟာရော။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ဖုသတိတိ ဖဿော။ အယံ ဟိ အရူပဓမ္မောပိ သမာနော အာရမ္မဏေ ဖုသနာကာရေနော ပဝတ္တတိ။ တထာ ဟိ သော ဖုသနလက္ခဏောတိ ဝုတ္တတိ။ စေတယတိတိ စေတနာ၊ အတ္တနော သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ အာရမ္မဏေ အဘိသန္ဓဟတိတိ အတ္ထော၊ မနောသန္တိဿိတာ စေတနာ မနောသဉ္ဇေတနာ။ ဥပပတ္တိပရိကပ္ပနဝသေန ဝိဇာနာတိတိ ဝိညာဏံ။ ဧဝမေတ္ထ သာမညတ္တတော၊ ဝိသေသတ္တတော စ အာဟာရော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကဿာ ပနေတေ စတ္တာရောဝ ဝုတ္တာ၊ အညေ ဓမ္မာ ကိံ အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယာ န ဟောန္တိတိ? နော န ဟောန္တိ၊ ဣမေ ပန တထာ စ

ဟောန္တိ အညဿ စာတိ သမာနေပိ ပစ္စယဘာဝေ အတိရေကပစ္စယာ
ဟောန္တိ၊ တဿ အာဟာရာတိ ဝုစ္ဆန္တိ။

ကထံ? ဧတေသု ဟိ ပဌမော သယံ ယသ္မိံ ကလာပေ တပ္ပရိယာပန္နာနံ
ယထာရဟံ ပစ္စယော ဟောန္တောံ ဩဇ္ဇမကံ ရူပံ အာဟာရတိ၊ ဒုတိယော
တိဿော ဝေဒနာ အာဟာရတိ၊ တတိယော တီသု ဘဝေသု ပဋိသန္ဓိ
အာဟာရတိ၊ စတုတ္ထော ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမရူပံ အာဟာရတိ။ တေနာဟ
“**ကဗဠိကာရာဟာရော**”တိအာဒိ။ ဧတ္ထ စ ကမ္မဇာဒိဘေဒဘိန္နော ဩဇာ သတိ
ပစ္စယလာဘေ ခွေ တိဿော ပဝေဏိယော ဃဋ္ဌေန္တိ ဩဇ္ဇမကရူပံ
အာဟာရတိ၊ သုခဝေဒနိယာဒိဘေဒဘိန္နော ဖဿာဟာရော ယထာရဟံ
တိဿော ဝေဒနာ အာဟာရတိ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိဘေဒဘိန္နော မနောသဇ္ဇေ-
တနာဟာရော ကာမဘဝါဒီသု တီသု ဘဝေသု ယထာရဟံ သဝိညာဏံ၊
အဝိညာဏဉ္စ ပဋိသန္ဓိ အာဟာရတိ၊ ဝိညာဏာဟာရော ယထာပစ္စယံ
ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမံ၊ ရူပံ၊ နာမရူပဉ္စ အာဟာရတိတိ ဒဠဗ္ဗံ။ အထ ဝါ
ဥပတ္တန္တကဋ္ဌေန ဣမေ ဧဝ ဓမ္မာ အာဟာရာတိ ဝုတ္တာ။ ယထာ ဟိ ကဗဠိ-
ကာရာဟာရော ရူပကာယဿ ဥပတ္တန္တကဋ္ဌေန ပစ္စယော၊ ဧဝံ အရူပိနော
အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “**ကဗဠိကာရော အာဟာရော**
ဣမဿ ကာယဿ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အရူပိနော အာဟာရာ သမ္ပ-
ယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။
အပရော နယော— အဇ္ဈတ္တိကသန္တတိယာ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ ကဗဠိကာရာ-
ဟာရော၊ ဖဿာဒယော စ တယော ဓမ္မာ အာဟာရာတိ ဝုတ္တာ။ ဝိသေသ-
ပစ္စယော ဟိ ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခာနံ သတ္တာနံ ရူပကာယဿ ကဗဠိကာ-
ရာဟာရော၊ နာမကာယေ ဝေဒနာယ ဖဿော၊ ဝိညာဏဿ မနောသဇ္ဇေ-
တနာ၊ နာမရူပဿ ဝိညာဏံ။ ယထာဟ “**သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အယံ**
ကာယော အာဟာရဋ္ဌိတိကော၊ အာဟာရံ ပဋိစ္စ တိဋ္ဌတိ၊ အနာဟာရော နော
တိဋ္ဌတိ”။ တထာ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ဝိညာဏ-
ပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ။

ကဗဠိကာရာဟာရေတိ ကဗဠိကာရေ အာဟာရေ နိကန္တိ တဏှာ၊ တံ
ဘယံ အနတ္တာဝဟတော။ ဂမိတဿ ဟိ အာဟာရပရိဘောဂေါ အနတ္တာယ
ဟောတိ။ ဟေတုအတ္ထေ ဘုမ္မံ။ ဧဝံ သေသေသု။ နိကန္တိတိ နိကာမနာ

၁-အဘိ ဂ-၇-ပိဋေ ပဋ္ဌာနေ။

၂-သံ ၃-၅၀-၆၀-၆၁-ပိဋေသု။

၃-မ ၃-၁၀၉၊ ၃၁-၇၇၊ ဝိ ၃-၁၊ ၃၁၀-၂၀-ပိဋာဒိသု။

ဆန္ဒရာဂေါ။ ဘာယတိ တေသ္မာတိ ဘယံ၊ နိကန္တိ ဝေ ဘယံ နိကန္တိဘယံ။ ကဗဠိကာရာဟာရဟေတု ဣမေသံ သတ္တာနံ ဆန္ဒရာဂေါ ဘယံ ဘယာနကံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒဿ အနတ္တဿ သကလဿာပိ ဝဋ်ဒုက္ခဿ ဟေတုဘာဝ-
တော။ တေနောဟ “ကဗဠိကာရေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္ထိ ရာဂေါ၊ အတ္ထိ နန္ဒိ၊ အတ္ထိ တဏှာ၊ ပတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဋ္ဌ”န္တိအာဒိ။ ဥပဂမနံ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသဿ အာရမ္မဏေန သမောဓာနံ သင်္ဂတိ သုခဝေဒနီယာဒိ-
ဇယုပ္ပတ္တိ ဘယံ ဘယာနကံ တိဟိ ဒုက္ခတာဟိ အပရိမုစ္စနတော။ တေနာဟ “သုခဝေဒနီယံ ဘိက္ခဝေဇယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခါ ဝေဒနာ၊ တဿ ဝေဒနာ-
ပစ္စယာ တဏှာ။ ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ”တိ။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဥပပဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ ဥပပတ္တိ၊ ဥပပဇ္ဇနံ ဝါ ဥပပတ္တိ၊ ဒိပနံ ဘယံ ဘယာနကံ ဥပပတ္တိမူလကေဟိ ဗျသနေဟိ အပရိမုတ္တတော။ တေနာဟ “အဝိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပုညဉ္စေ သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ပုညပဂံ ဘဝတိ ဝိညာဏံ။ အပုညဉ္စေ သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အပုညပဂံ ဘဝတိ ဝိညာဏံ”န္တိအာဒိ။ ပဋိသန္ဓိတိ ဘဝန္တရာဒိဟိ ပဋိသန္ဓာနံ၊ တံ ဘယံ ဘယာနကံ ပဋိသန္ဓိနိမိတ္တေဟိ ဒုက္ခေဟိ အပရိမုစ္စနတော။ တေနာဟ “ဝိညာဏေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္ထိ ရာဂေါ၊ အတ္ထိ နန္ဒိ၊ အတ္ထိ တဏှာ၊ ပတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဋ္ဌ”န္တိအာဒိ။

ပုတ္တမံသုပမေန ဩဝါဒေန ဒီပေတဗ္ဗော နိစ္ဆန္ဒရာဂပရိဘောဂါယ။ ဧဝံ ဟိ တတ္ထ နိကန္တိဘယံ န ဟောတိ။ နိစ္စမ္မာ ဂါဝိ ယံ ယံ ဌာနံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ နံ ပါဏိနော ခါဒန္တိယေဝ။ ဧဝံ ဖဿေ သတိ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေဒနာ စ ဒုက္ခသလ္လာဒိတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ဖဿေ အာဒိနဝံ ပဿန္တဿ ဥပဂမနဘယံ န ဟောတိတိ အာဟ “ဖဿာဟာရော နိစ္စမ္မဂါ-
ဂူပမေန ဒီပေတဗ္ဗော”တိ။ ဧကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ သဗ္ဗသော အာဒိတ္တာ ဘဝါ အင်္ဂါရကာသုသဒိသာတိ ပဿတော ဥပပတ္တိဘယံ န ဟောတိတိ အာဟ “မနောသဉ္စေတနာဟာရော အင်္ဂါရကာသုပမေန ဒီပေတဗ္ဗော”တိ။ စော-
ရသဒိသံ ဝိညာဏံ အနတ္ထပါတတော၊ ပဟာရသဒိသိ ပေဒနာ ဒုရဓိဝါသ-
တောတိ သမ္မဒေဝ ပဿတော ပဋိသန္ဓိဘယံ န ဟောတိတိ အာဟ “ဝိညာ-
ဏာဟာရော သတ္တိသတူပမေန ဒီပေတဗ္ဗော”တိ။

၁-သံ ၁-၃၂၅၊ အဘိ ၄-၁၁၄၊ ၃ ၇-၁၉-ပိဋေသု။

၂-သံ ၂-၃၃၂-ပိဋေ။

၃-၃၁-၇၇-ပိဋေ ဥဒါနေ။

၄-သံ ၁-၃၁၀-ပိဋေ။

၅-သံ ၁-၃၂၆-ပိဋေ။

ဧဝံ ကိစ္စာဒိမုခေန အာဟာရေသု အာဒိနဝံ ဝိဘာဝေတွာ ဣဒါနိ တတ္ထ ယထာဓိပ္ပေတံ အာဟာရံ နိဗ္ဗါရေတွာ ပဋိက္ခလတော မနသိကာရဝိဓိံ ဒသေ တုံ “ဣမေသု ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥပါဒါယရူပနိဒ္ဒေသေဝိ “ကဗဠိကာရော အာဟာရော”တိ အာဂတတ္တာ တတော ဝိသေသေန္တော “အသိတဝိတ- ခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါ”တိ အာဟာ၊ ဘူတကထနံ ဝါ ဧတံ။ တတ္ထ အသိတဝိတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါတိ အသိတပ္ပပါတပ္ပခါယိတပ္ပသာယိ- တပ္ပဝိဘာဝေါ ကာလဘေဒဝစနိစ္ဆာယ အဘာဝတော ယထာ “ဒုဒ္ဓ”န္တိ။ ကဗဠိကာရော အာဟာရောဝါတိ အဝဓာရဏံ ယထာ ဖဿာဟာရဒိ- နိဝုတ္တနံ၊ ဧဝံ ဩဇာဟာရနိဝုတ္တနဗ္ဗိ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ။ သဝဋ္ဌကော ဧဝ ဟိ အာဟာရော ဣမ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတော၊ တေန အာဟရိယတိတိ အာဟာရေတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာဟရတိတိ အာဟာရေတိ အယံ ပနတ္ထော နိဗ္ဗတ္တိတ- ဩဇာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေတိ ဣမသ္မိံ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတေ အတ္ထေ။ ဥပ္ပန္နာ သညာတိ သညာသိသေန ဘာဝနံ ဝဒတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ပဋိက္ခလကာရဂ္ဂဟဏဝသေန ပနာ”တိအာဒိ ၂။

ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယတ္တိဓမ္မတော၊ အတ္ထတော စ သုဂ္ဂဟိတံ သုမနသိကတံ သူပဓာရိတံ ကတွာ။ တေနာဟ “ဥဂ္ဂဟတော ဧကပဒမ္ဘိ အဝိရုဇ္ဈန္တေနာ”တိ။ တတ္ထ ဥဂ္ဂဟတောတိ အာစရိယဂ္ဂဟတော။ ဧကပဒမ္ဘိတိ ဧကမ္ဘိ ပဒံ၊ ဧကကောဋ္ဌာသမ္ဘိ ဝါ၊ ပဒေသမတ္တမ္ဘိတိ အတ္ထော။ ဒသဟာကာရေဟိတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန အန္တိမဇီဝိကာဘာဝတော၊ ပိဏ္ဏ- ပါတဿ အလာဘလာဘေသု ပရိတဿနဂေဓာဒိသမုပ္ပတ္တိတော၊ ဘုတ္တဿ သမ္မဒဇနနတော၊ ကိမ်ိကုလသံဝဋ္ဌနတောတိ ဧဝမာဒိဟိပိ အာကာရေဟိ အာဟာရေ ပဋိက္ခလတော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော? ဝုတ္တံ ဟေတံ “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာနံ ယဒိဒံ ပိဏ္ဏောလုံ၊ အဘိသာပေါယံ ဘိက္ခဝေ လောကသ္မိံ ‘ပိဏ္ဏောလော ဝိစရသိ ပတ္တပါဏီ’တိ?”၊ “အလဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဏပါတံ ပရိတဿတိ၊ လဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဏပါတံ ဂမိတော မုတ္တိတော အဇ္ဈောသန္တော အနာဒိနဝဒဿာဝိ အနိဿရဏပညော ပရိဘုဇ္ဇတိ”တိ၊ “ဘုတ္တော စ အာဟာရော ကဿမိ ကဒါမိ မရဏံ ဝါ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ အာဝဟတိ၊ ဥက္ကောစကာဒယော၊ တက္ကောဋ္ဌ- ကာဒယော စ ဒုတ္တိံသ ဒုတ္တိံသ ကုလပ္ပဘေဒါ ကိမယော စ နံ ဥပနိဿာယ ဇီဝန္တိ”တိ။

၁-အဘိ ၁-၁၅၆-ပိဋ္ဌေ။

၃-သံ ၂-၇၆၊ ၃-၂၂၅-ပိဋ္ဌေသု။

၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၄၂-ပိဋ္ဌေ။

၄-အံ ၁-၂၇၈-ပိဋ္ဌေ။

ဝုစ္စတေ—အန္တိမဇီဝိကာဘာဝေါ တာဝ စိတ္တသံကိလေသဝိသောနေတ္ထံ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသတော ပဂေဝ မနသိ ကာတဗ္ဗော “မာဟံ ဆဝါလာတသဒိသော ဘဝေယျ”န္တိ။ တထာ ပိဏ္ဍပါတဿ အလာဘလာဘောသုပိ ပရိတဿနဂေဝာဒိသမုပ္ပတ္တိနိဝါရဏံ ပဂေဝ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗံ သုပရိသုဒ္ဓသီလဿ ပဋိသင်္ခါနဝတော တဒဘာဝတော။ ဘတ္တသမ္ပဒေါ အနေကန္တိကော၊ ပရိဘောဂန္တောဂဓော ဝါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိမိကုလသံဝဋ္ဌနံ ပန န သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သင်္ဂဟိတမေဝ ဝါ “ဒသဟာကာရေဟိ”တိ ဧတ္ထ နိယမဿ အကတတ္တာ။ ဣမိနာ ဝါ နယေန ဣတရေသမ္ပေတ္တ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ယထာသမ္ဘဝမေတ္တ ပဋိက္ခလဘာပစ္စဝေက္ခဏဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တထာ ဟိ ဃရဂေါဋ္ဌိကဝစ္စမုသိကဇတုကဝစ္စာဒိကံ သမ္ဘဝန္တံ ဂဟိတံ၊ န ကေန္တိကန္တိ။ တထာ ပရိယေသနာဒိသုပိ ယထာသမ္ဘဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဂမနတောတိအာဒိသု ပစ္စာဂမနမ္ပိ ဂမနသဘာဂတ္တာ ဂမနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။ ပဋိက္ခမနသာလာဒိဥပသင်္ဂဟနံ ဝိယ ပရိယေသနေ သမာနပဋိက္ခလံ ဟိ အသုစိဋ္ဌာနက္ခမနဝိရူပဒုဂ္ဂန္ဓဒဿနဃာယနာဓိဝါသနေဟိ။ ဂမနတောတိ ဘိက္ခာစာရဝသေန ဂေါစရဂါမံ ဥဒ္ဓိဿ ဂမနတော။ ပရိယေသနတောတိ ဂေါစရဂါမေ ဘိက္ခတ္ထံ အာဟိဏ္ဏနတော။ ပရိဘောဂတောတိ အာဟာရဿ ပရိဘုဉ္ဇနတော။ ဥဘယံ ဥဘယေန အာသယတိ၊ ကေန္တံ ပဝတ္တမာနောပိ ကမ္မဗလဝဝတ္တိတော ဟုတ္တာ မရိယာဒဝသေန အညမညံ အသင်္ဂဟတော သယတိ တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိတိ အာသယော၊ အာမာသယဿ ဥပရိ တိဋ္ဌနကော ပိတ္တာဒိကော။ မရိယာဒတ္ထော ဟိ အယမာကာရော၊ တတော အာသယတော။ နိဒဓာတိ ယထာဘုတ္ထော အာဟာရော နိစိတော ဟုတ္တာ တိဋ္ဌတိ ဧတ္တာတိ နိဓာနံ၊ အာမာသယော၊ တတော နိဓာနတော။ အပရိပက္ကတောတိ ဂဟဏီသင်္ခါတေန ကမ္မဇတေဇေန အပရိပက္ကတော။ ပရိပက္ကတောတိ ယထာဘုတ္တဿ အာဟာရဿ ဝိပက္ကဘာဝတော။ ဖလတောတိ နိဗ္ဗတ္တိတော။ နိဿန္တတောတိ ဣတော စိတော စ'ဝိဿန္တနတော။ သမ္ပက္ခနတောတိ သဗ္ဗသော မက္ခနတော။ သဗ္ဗတ္ထ အာဟာရေ ပဋိက္ခလဘာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာတိ ယောဇနာ။ တံတံ-ကိရိယာနိပ္ပတ္တိပဋိပါဋိဝသေန စာယံ ဂမနတောတိအာဒိကာ အနုပုစ္ဆိ ဌပိတာ၊ သမ္ပက္ခနံ ပန ပရိဘောဂါဒိသု လမ္ဘမာနမ္ပိ နိဿန္တဝသေန ဝိသေသတော ပဋိက္ခလန္တိ သဗ္ဗပစ္စာ ဌပိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၉၅။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေတိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗပဋိပတ္တိယာ မဟာနုဘာဝေတိ ဝေန္တိ၊ သံဗုတ္တကကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏာဒိသိဒ္ဓိံ ဝါ ဓမ္မသုဓမ္မတံ ပုရက္ခတ္တာ

ယောဂါဝစရေန ဧဝံ ပဋိပဋိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော “ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ နာမ သာသနေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နာမ-သဒ္ဓေါ သမ္ဘာဝနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဗ္ဗဇိ-
တေန ဂါမာဘိဓုခေန ဂန္တဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ အယဉ္ဇ ဂမနာဒိတော ပစ္စဝေက္ခဏာ
ယောဂိနော န အတ္တုဒ္ဓေသိကာဝ၊ အထ ခေါ အနုဒ္ဓေသိကာပီတိ ဒဿေန္တော
“သကလရတ္တိ”န္တိအာဒိနာ ဓုရဒ္ဓယံ ပရိဂ္ဂဟေသိ။ ပရိဝေဏန္တိ ပရိဝေဏင်္ဂဏံ။
ဝိသတိံသဝါရေတိ ဧတ္ထ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဝါရပရိစ္ဆေဒေါတိ ကေစိ၊
အပရေပန “ဥဏှာသနေနာ”တိ ဝဒန္တိ။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ပနဉ္စိ အပ္ပတ္တာ ဘာဝနာ
ဖရဏပီတိယာ အဘာဝတော နိသဇ္ဇာဝသေန ကာယကိလမထံ န ဝိနောဒတိ-
ယေဝါတိ ဣရိယာပထစလနံ ဟောတိယေဝ။ ဝိသတိံသဂ္ဂဟဏံ ပန ယထာ-
သလ္လက္ခိတဘိက္ခာစရဏဝေလာဝသေန။ အထ ဝါ ဂမနတော ယာဝ သမ္ပက္ခ-
နမနသိကာရော ဧကော ဝါရော၊ ဧဝံ ဝိသတိံသဝါရေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ
ကရိတွာ။ နိဇနသမ္ဘာဓာနီတိ ဇနသမ္ဘာဓရဟိတာနိ၊ တေန အပ္ပါကိဏ္ဏတံ၊
အပ္ပသဒ္ဓတံ၊ အပ္ပနိဂ္ဂေါသတဉ္စ ဒဿေတိ။ တတော ဧဝ ပဝိဝေကသုခါနိ
ဇနဝိဝေကေန ဣဋ္ဌာနိ၊ ပဝိဝေကဿ ဝါ ဈာနာနုယောဂဿ ဥပကာရာနိ။
ယသ္မာ ဆာယူဒကသမ္ပန္နာနိ၊ တသ္မာ သီတလာနိ။ ယသ္မာ သုစိနိ၊ တသ္မာ
ရမဏီယဘူမိဘာဂါနီတိ ပုရိမာနိ ဒွေ ပစ္ဆိမာနံ ဦးနံ ကာရဏဝစနာနိ။
အရိယန္တိ နိဒ္ဒေါသံ။ ဝိဝေကရတိန္တိ ဈာနာနုယောဂရတိံ။

ကိဉ္စာပိ ယောဂါဝစရာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ နာမ သုဇဉ်တံ သုသမ္ပဋ္ဌမေဝ
ဟောတိ၊ ကဒါစိ ပန ဇဂ္ဂနတော ပစ္စာ ဧဝမိ သိယာတိ ပဋိက္ကလတာပစ္စ-
ဝေက္ခဏာယ သမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ “ပါဒရဇယရဂေါလိကဝစ္စာဒိသမ္ပရိကိဏ္ဏ”န္တိ-
အာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပစ္စတ္တရဏန္တိ ဘူမိယာ ဆဝိရက္ခဏတ္ထံ အတ္ထရိတဗ္ဗံ
စိမိလိကာဒိအတ္ထရဏမာဟ။ ဇတုကာ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလိယော။ ဥပဟတတ္တာတိ
ဒူသိတတ္တာ။ တတောတိ တတော တတော။ အပ္ပေကဒါ ဥလူကပါရာ-
ဝတာဒီဟိတိ ဣဓာပိ “အပ္ပေကဒါ”တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဥဒက-
စိက္ခလ္လာဒီဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကစဝရာဒိံ သင်္ဂဏာတိ။ ပရိဝေဏတော
ဝိဟာရင်္ဂဏပုဝေသမဂ္ဂေါ ဝိဟာရရန္တာ။

ဝိတက္ကမာဋ္ဌကေတိ “ကတ္ထ န ခေါ အဇ္ဇ ဘိက္ခာယ စရိတဗ္ဗံ”န္တိအာဒိနာ
ဝိတက္ကနမာဋ္ဌကေ။ ဂါမမဂ္ဂန္တိ ဂါမဂါမိမဂ္ဂံ။ ခါဏုကဏ္ဍကမဂ္ဂေါတိ ခါဏု-
ကဏ္ဍကဝန္တော မဂ္ဂေါ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဟောတိတိ ဒဿနေန ဂမနံ ဥပလက္ခေတိ။

ဂဏ္ဍံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေနာတိအာဒိ ဝေမဇ္ဈာသယေန နိဝါသနာဒိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝတ္တဒဿနံ၊ ဂဏ္ဍရောဂိနာ ဝါတာတပါဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ ဂဏ္ဍံ ပဋိစ္ဆာဒယမာနေန ဝိယ။ အထ ဝါ ဂဏ္ဍံ ဝိယ ဂဏ္ဍံ ပဋိစ္ဆာဒယမာနေနာတိ ဧကံ ဂဏ္ဍ-သဒ္ဓိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ ဘဝတိ။ “ဂဏ္ဍောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဓေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဓိဝစန”န္တိ ဝစနတော ဂဏ္ဍောတိ အတ္တဘာဝဿ ပရိယာယော၊ ဝိသေသတော ရူပကာယဿ ဒုက္ခတာသုလယောဂတော၊ အသုစိပဋ္ဌရဏတော၊ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂေဟိ ဥဗ္ဗုမာတကပက္ကပဘိဇ္ဇနတော။ ဝဏဓောဠကန္တိ ဝဏပဋိစ္ဆာဒကဝတ္ထခဏ္ဍံ။ နိဟရိတွာတိ ထဝိကတော ဥဒ္ဓရိတွာ။ ကုဏပါနိဝိတိဝိ-သဒ္ဓေါ ဂရဟာယံ ဝေရူပါနိဝိဒဗ္ဗဗ္ဗာနိ ဘဝန္တိတိ၊ သမ္ဘဝဒဿနေ ဝါ ဣဒမ္ဘိ တတ္ထ သမ္ဘဝတိတိ။ အဓိဝါသေတဗ္ဗောတိ ခမိတဗ္ဗော အညထာ အာဟာရဿ အနုပလဟ္တနတော။ ဂါမဒ္ဓါရေတိ ဂါမဒ္ဓါရသမိပေ၊ ဥဗ္ဗာရဗ္ဗန္တရေ ဝါ။ ဂါမရစ္ဆာ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတာ ဩလောကေတဗ္ဗာ ဟောန္တိ ယုဂမတ္တဒဿိနာပိ သတာတိ အဓိပ္ပါယော။

ပစ္စတ္တရဏာဒိတိ ဃရဂေါလိကဝစ္စာဒိသံကိလိဋ္ဌပစ္စတ္တရဏာဒိကံ။ အနေက- ကုဏပပရိယောသနန္တိ ဧတ္ထ ဒုန္တိဝတ္ထဒုပ္ပါရုတမနုဿသမာကုလာနံ ဂါမ- ရစ္ဆာနံ ဩလောကနမ္ဘိ အာနေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တမ္ဘိ ဟိ ပဋိက္ခလမေဝါတိ။ အဟော ဝတာတိ ဂရဟနေ နိပါတော။ ဘောတိ ဓမ္မာလပနံ။ ယာဝဉ္စိဒံ ပဋိက္ခလော အာဟာရော ယဒတ္ထံ ဂမနမ္ဘိ နာမ ဧဝံ ဇေဂုန္တံ၊ ဒုရဓိဝါသနဉ္စာတိ အတ္ထော။

၂၉၆။ ဂမနပဋိက္ခလန္တိ ဂမနမေဝ ပဋိက္ခလံ ဂမနပဋိက္ခလံ။ အဓိဝါ- သေတွာဒိတိ ဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ဘိဏ္ဍနတ္ထော၊ တေန “တ္ထေကေနာပိ မုတ္တိ နတ္ထိ၊ ဣတော ပရမ္ဘိ မဟန္တံ ပဋိက္ခလံ သကလံ အဓိဝါသေတဗ္ဗမေဝါ”တိ ဝက္ခမာနံ ပဋိက္ခလံ သမ္ဘိဏ္ဍေတိ။ သင်္ခာဒ္ဓိပါရုတေနာတိ သင်္ခာဒ္ဓိယာ ကပ္ပနပါရုပနေန ပါရုတသရိရေန။ ယတ္ထာတိ ယာသု ဝိထိသု။ ယာဝ ဝိဇ္ဈိကမံသာဒိတိ ယာဝ ဇင်္ခဝိဇ္ဈိကမံသပုဒေသာပိ။ ဥဒကမိက္ခလေတိ ဥဒကမိဿေ ကဒ္ဓမေ။ ဧကေန စိဝရန္တိ ဧကေန ဟတ္ထေန နိဝတ္ထစိဝရံ။ မစ္ဆာ ဓောဝိယန္တိ ဧတေနာတိ မစ္ဆ- ဓောဝနံ၊ ဥဒကံ။ သမ္ဘိဿ-သဒ္ဓေါ ပစ္စေကံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။ ဩဒ္ဓိဝဇ္ဇာနိ ဥဒ္ဓိ- ဌောဒကဂမ္ဘမလာဒိနံ သကဒ္ဓမာနံ သန္တနဋ္ဌာနာနိ၊ ယာနိ ဇက္ခုမတ္တအသုစိ- ဘရိတာနိပိ ဟောန္တိ။ စန္ဒနိကာနိ ကေဝလာနံ ဥဒ္ဓိဌောဒကဂမ္ဘမလာဒိနံ

သန္တနဋ္ဌာနာနိ။ ယတောတိ ဩဠိဂလ္လာဒိတော။ တာ မက္ခိကာတိ တတ္ထ သဏ္ဍာသဏ္ဍာစာရိနော နိလမက္ခိကာ။ နိလိယန္တိတိ အတ္တန္တိ။

ဒဒမာနာပိတိအာဒိ သတိပ ကေသဉ္စိ သဒ္ဓါနံ ဝသေန သက္ကစ္စကာရေ ပဋိက္ကလပစ္စဝေက္ခကာယောရုံ ပန အသဒ္ဓါနံ ဝသေန ပဝတ္တနကအသက္ကစ္စကာရမေဝ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓိ။ ဣဏ္ဍိ ဟောန္တိ သယမေဝ ရိပ္ပိတွာ ဂစ္ဆိဿတိတိ။ ဂစ္ဆာတိ အပေဟိ။ ရေတိ အဗ္ဘော။ မုဏ္ဍကာတိ အနာဒရာလပနံ။ သမုဒါဝရန္တိတိ ကထေန္တိ။ ပိဏ္ဍောလျဿ အန္တိမဇီဝိကာဘာဝေနာဟ “ကပဏမနုဿေန ဝိယ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ ဝရိတွာ နိက္ခမိတဗ္ဗ”န္တိ။

၂၉၇။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ပတ္တဂတေ အာဟာရေ။ လန္တိတဗ္ဗံ ဟောတိ “ဥစ္ဆိဋ္ဌံ န ခေါ အယံ မယံ ဒါတုကာမော”တိ အာသင်္ကေယျာတိ။ သေဒေါ ပဗ္ဗရမာနော အာဟာရဿ ဝါ ဥဏ္ဍတာယ၊ ဘိက္ခုနော ဝါ သပရိဋ္ဌာဟတာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ သုက္ခထဒ္ဓဘတ္တန္တိတိ သုက္ခတာယ ထဒ္ဓမ္မိ ဘတ္တံ။ ပဂေဝ တက္ကကဉ္စိကာဒိနာ ဥပသိတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တေန သေဒေန ကိလိန္ဒတာယ ပဋိက္ကလတံ ဝဒတိ။

တသ္မိန္တိ ပိဏ္ဍပါတေ။ သန္တိန္ဒသောဘေတိ သဗ္ဗသော ဝိနဋ္ဌသောဘေ။ ဝေမဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယာတိ ဇိဌာယ မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ။ ဒန္တဂူထကော ဒန္တမလံ။ ဝိရုဏ္ဏိတမက္ခိတောတိ ဥဘယေဟိ ဒန္တေဟိ ဝိရုဏ္ဏိတော ခေဋ္ဌာဒိဟိ သမုပလိတ္တော။ ဧဝံဘူတဿ စဿ ယာယံ ပုဗ္ဗေ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါ၊ ဂန္ဓသမ္ပဒါ၊ အဘိသင်္ခါရသမ္ပဒါ စ၊ သာ ဧကံသေန ဝိနဿတိ။ ရသော ပန နဿေယျ ဝါ န ဝါတိ အာဟ “အန္တရိဟိတဝဏ္ဏဂန္ဓသင်္ခါရဝိသေသော”တိ။ သုဝါနဒေါဏိယန္တိ သာရမေယျာနံ ဘုဉ္ဇနကအဗ္ဗဏေ။ သုဝါနဝေထေ ဝိယာတိ ဝန္တသုနခဆဉ္စနံ ဝိယ။ စက္ခုဿ အာပါထံ အတိတတ္တာ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗော ဟောတိတိ ဥက္ကံသဂတံ တဿ ပဋိက္ကလဘာဝံ ဝိဘာဝေတိ။

၂၉၈။ ပရိဘောဂန္တိ အဇ္ဈောဟရဏံ။ သေ အာဟာရော အန္တော ပဝိသမာနော ဗဟလမရကတေလမက္ခိတော ဝိယ ပရမဇေရုစ္ဆော ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ အန္တောတိ ကောဋ္ဌဿ အပ္ပန္တရေ။ နိဓာနမနုပဂတော အာမာသယံ အပ္ပတ္တောယေဝ အာဟာရော ပိတ္တာဒိဟိ ဝိမိဿိတော ဟောတိတိ အာဟ “ပဝိသမာနော”တိ။ အာမာသယပက္ကာသံယဝိနိမုတ္တော ကောယမာသယော

နာမာတိ အာသကံ သန္ဓာယာဟ “ယဿ”တိအာဒိ။ ပိတ္တမေဝါသယော ပိတ္တာသယော။ အဓိကော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ မန္တပုညဗဟုလ္လတော လောကဿ။ ဧဝံ အာသယတောတိ ဇေရုစ္ဆော ဟုတွာ အန္တော ပပိဋ္ဌော ဇေရုစ္ဆတရေဟိ ပိတ္တာဒိဟိ ဝိမိဿိတော အတိဝိယ ဇေရုစ္ဆော ဟောတိတိ ဧဝံ အာသယတော ပဋိက္ခလတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။

၂၉၉။ နိဓာနတောတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသဝ နယော။ သောတိ အာဟာရော။ ဒသဝဿိကေနာတိ ဇာတိယာ ဒသဝဿေန သတ္တေန။ ဩကာသေတိ အာမာသယသင်္ခါတေ ပဒေသေ။

၃၀၀။ ဧဝေပေတိ ဒေသေ၊ ဒသဝဿာနိ ယာဝ ဝဿသတံ အခေတ-
ဝစ္စကူပသဒိသေတိ အတ္ထော။ နိဓာနန္တိ နိဓာတဗ္ဗတံ။ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေတိ
သစေ ပန “ဒသဝဿိကေနာ”တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တော ပကာရော
ဧတဿာတိ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရော၊ တသ္မိံ။ ပရမန္တကာရတိမိသေတိ အတိဝိယ
အန္တကရဏမဟာတမသိ။ အတိဒုဂ္ဂန္ဓဇေရုစ္ဆေ ပဒေသေ ပရမဇေရုစ္ဆဘာဝံ
ဥပဂန္ဓာ တိဋ္ဌတိတိ သမ္ပန္နော။ ကတ္တ ကိံ ဝိယာတိ အာဟ “ယထာ နာမာ”တိ-
အာဒိ။ ကာလမေသေန အဘိဝုဋ္ဌေ အာဝါဇေ ဗဟုသော ဝဿနေန ကေစ္စံ
အသုစိဇာတံ ဥပ္ပိလဝိတွာ ဝိဂစ္ဆေယျာတိ အကာလမေယ-ဂ္ဂဟဏံ။ တိဏ-
ပဏ္ဏကိလဉ္ဇခဏ္ဍ-ဂ္ဂဟဏံ န အသုဘဿာပိ အသုဘေန သမ္ပိဿတာယ
အသုဘဘာဝပုတ္တိဒဿနတ္ထံ။ ကာယဂ္ဂိသန္တာပကုလိတကုလနသန္တာတဖေဏ-
ပုဗ္ဗုဋ္ဌကာစိတောတိ ဂဟဏိတေဇေန ပက္ကုလိတနိပ္ပက္ကတာယ သမုပ္ပန္နဖေဏ-
ပုဗ္ဗုဋ္ဌနိစိတော။ အပရိပက္ကတောတိ အပရိပက္ကဘာဝတော။

၃၀၁။ သုဝဏ္ဏရဇတဒိဓာတုယော ဝိယာတိ ယထာ သုဝဏ္ဏရဇတဒိ-
ဓာတုယော ဝိမိနာ တာပိယမာနာ သုဝဏ္ဏရဇတဒိဓာတု မုဉ္ဇန္တိယော
သုဝဏ္ဏရဇတဒိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ ဝုစ္စန္တိ၊ န ဧဝမယံ။ အယံ ပန အာဟာရော
ကာယဂ္ဂိနာ ပရိပက္ကော ဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌကေ မုဉ္ဇန္တော သဏ္ဌိ ကရေန္တိ ဧတ္ထာတိ
“သဏ္ဌကရဏိ”တိ လဒ္ဓနာမကေ နိသဒေ ဝိသိတွာ နာဋိကေ ခုဒ္ဒကဝေဠု-
နာဋိကာယံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနမတ္တေန ပက္ခိပ္ပမာနပဏ္ဍမတ္တိကာ ဝိယ ကရိသ-
ဘာဝံ ဥပဂန္ဓာ ပက္ကာသယံ ပူရေတိ၊ မုတ္တဘာဝံ ဥပဂန္ဓာ မုတ္တဝတ္ထိံ
ပူရေတိတိ ယောဇနာ။ ဂဟဏိယာ ဣန္ဒနဘာဂေါ ဝိယ ကိမိဘက္ခဘာဂေါ စ

အပါကဋ္ဌောဝ။ ရသဘာဝေါ ဖလတော ပကာသီယတိ၊ အပရိပက္ခသဘာဝါ စ တေတိ တေ အနာမသိတွာ ကရိသမုတ္တဘာဝါ ဧဝေတ္ထ ဒဿိတာ။

၃၀၂။ ပဋိက္ခလဿ နာမ ဖလေန ပဋိက္ခလေနဝ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော “သမ္မာ ပရိပစ္စမာနော”တိ အာဒိမာဟ။ နာမန္တာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန န ကေဝလံ တစာဒိနိ ဧဝံ ဒွတ္တိံသကာရပါဠိယံ အာဂတာနိ၊ အထ ခေါ အက္ခိဂူထ ကဏ္ဍဂူထ ဒန္တမလ ဇလိကာသမ္ဘဝါဒိနိ ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသဝိနိမုတ္တာနိ အသုဘာနိ သင်္ကဏန္တော “နာနာကုဏပါနိ”တိ အာဟာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၀၃။ နိဿန္တမာနောတိ ဝိဿဝန္တော၊ ပဋ္ဌရန္တောတိ အတ္ထော။ အာဒိနာ ပကာရေနာတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန နာသိကာယ သိဃံဏိကာ၊ မုခေန ခေဋ္ဌော၊ ကဒါစိ ပိတ္တံ၊ သေမှံ၊ လောဟိတံ ဝမတိ၊ ဝစ္စမဂ္ဂေန ဥစ္စာရော၊ ပဿာဝမဂ္ဂေန ပဿာဝေါ၊ သကလကာယေ လောမကူပေဟိ သေဒဇလိကာတိ ဧဝံပကာရံ အသုစိ သင်္ကဏာတိ။ “ပဌမဒိဝသေ”တိ ဣဒံ နိဿန္တဒိဝသာ-ပေက္ခာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဒုတိယဒိဝသေ နိဿန္တေန္တော”တိ။ ဝိကုဏိတ-မုခေါတိ ဇိဂုစ္ဆာဝသေန သင်္ကစိတမုခေါ။ တေနာဟ “ဇေဂုန္တိ”တိ။ မင်္ဂုဘူတောတိ ဝိမနကဇာတော “ဣမဗ္ဗိ နာမ ပေါသေမိ”တိ။ ရတ္တောတိ ဝတ္တံ ဝိယ ရင်ဇာတေန စိတ္တဿ ဝိပရိဏာမာကာရေန ဆန္တရာဂေန ရတ္တော။ ဝိဇ္ဇေါတိ အဘိကင်္ခနသဘာဝေန အဘိဝိဇ္ဇာနေန ဝိဇ္ဇေါ ဂေဓံ အာပန္တော။ ဂဝိတောတိ၊ ဒုဗ္ဗောစနိယဘာဝေန ဂန္တိတော ဝိယ တတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓေါ။ ဗုဒ္ဓိ-တောတိ ရသတဏှာယ မုစ္ဆံ မောဟံ အာပန္တော။ ဝိရတ္တောတိ ဝိဂတရာဂေါ။ အနိယမာနောတိ ဒုက္ခိယမာနော။ ဟရာယမာနောတိ လဇ္ဇမာနော။ ဇိဂုန္တိ-မာနောတိ ဟိဋ္ဌေန္တော။

နဝဒ္ဓါရေဟိတိ ပါကဋ္ဌာနံ မဟန္တာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ လောမကူပဝိဝရေဟိဝိ သန္တတေဝါတိ။ နိလိယတိတိ အတ္တာနံ အဒဿေန္တော နိဂူဟတိ၊ သင်္ကစတိ? ဝါ။ ဧဝန္တိ ဧကေန ဒွါရေန ပဝေသနံ အနေကေဟိ ဒွါရေဟိ အနေကဓာ နိက္ခာမနံ၊ ပကာသနံ ပဝေသနံ၊ နိဂူဋ် နိက္ခာမနမ္ပိတိ သောမနဿဇာတေန ပဝေသနံ၊ မင်္ဂုဘူတေန နိက္ခာမနံ၊ သာရတ္တေန ပဝေသနံ၊ ဝိရတ္တေန နိက္ခာမနန္တိ ဣမေဟိ ပကာရေဟိ။

၃၀၄။ ပရိဘောဂကာလေဝီတိ ဝိ-သဒ္ဓေန ပဝိဋ္ဌမတ္တောပိ နာမ ပဝေ-
သဒ္ဓါရံ ဇေဂုစ္ဆံ ကရေတိ၊ ပဂေဝ လဒ္ဓပရိဝါသော ပရိပါကပ္ပတ္တော
ဣတရဒ္ဓါရာနီတိ ဒေသေတိ။ သေ အာဟာရော။ ဂန္ဓဟရဏတ္တန္တိ ဝိဿဂန္ဓာ-
ပနယနတ္ထံ။ ကာယဂ္ဂိနာတိ ဂဟဏိတေဇာနုဂတေန ကာယုသ္မာနာ။ ဖေဏုဒ္ဓေ-
ဟကန္တိ ဖေဏာနိ ဥဋ္ဌပေတွာ ဥဋ္ဌပေတွာ။ ပစ္စိတွာတိ ပရိပါကံ ဂန္ဓာ။
ဥတ္တရမာနောတိ ဥပ္ပိလဝန္တော။ သေမှာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပိတ္တာဒိကေ
သင်္ဂဏာတိ။ ကရိသာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သေဒဇလ္လိကာဒိကေ။ ဣမာနိ
ဒ္ဓါရာနိ မုခါဒိနိ။ ကေစ္စန္တိ ပဿာဝမဂ္ဂံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ စောက္ခဇာတိကာ
ပန မုခါဒိနိပိ ဓောဝိတွာ ဟတ္ထံ ပုန ဓောဝန္တိယေဝ။ ပုန ကေစ္စန္တိ ဝစ္စမဂ္ဂံ။
ဒိဏ္ဏိန္ဒြိယန္တိ ဒိက္ခတ္တံ၊ တိက္ခတ္တံ ဝါ။ ဧတ္ထ စ အာဟာရတ္ထာယ ဂမနပရိယေ-
သနာနံ ပဋိက္ခလတာ အာဟာရေ ပဋိက္ခလတာ ဝုတ္တာ။ ပရိဘောဂဿ
တန္တိဿယတော၊ အာသယနိဓာနာနံ တံသမ္ပန္နတော၊ ဣတရေသံ တဗ္ဗိကာ-
ရတောတိ အယဗ္ဗိ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိမိဘက္ခဘာဝေါပိ ဟိဿ
ဝိကာရပက္ခေယေဝ ဌပေတဗ္ဗောတိ။

၃၀၅။ တံ နိမိတ္တန္တိ ယထာဝုတ္တေဟိ အာကာရေဟိ ပုနပ္ပုနံ မနသိ
ကရေန္တဿ ပဋိက္ခလကာရဝသေန ဥပဋ္ဌိတံ ကဗဠိကာရာဟာရသညိတံ
ဘာဝနာယ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ၊ န ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တံ။ ယဒိ ဟိ တတ္ထ
ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေနပိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ တထာ စ သတိ
အပ္ပနာပ္ပတ္တေန ဈာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န စ ဘဝတိ၊ ကသ္မာ? ဘာဝနာယ
နာနာကာရတော၊ သဘာဝဓမ္မဘာဝေန စ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဂမ္ဘီရဘာဝတော။
တေနာဟ “ကဗဠိကာရာဟာရဿ သဘာဝဓမ္မတယ ဂမ္ဘီရတ္တာ”တိ။ ဧတ္ထ
ဟိ ယဒိပိ ပဋိက္ခလကာရဝသေန ဘာဝနာ ပဝတ္တတိ။ ယေ ပန ဓမ္မေ
ဥပါဒါယ ကဗဠိကာရာဟာရပညတ္တိ၊ တေ ဧဝ ဓမ္မာ ပဋိက္ခလာ၊ န ပညတ္တိတိ
ပဋိက္ခလကာရဂ္ဂဟဏမုခေနပိ သဘာဝဓမ္မေယေဝ အာရဗ္ဗ ဘာဝနာယ
ပဝတ္တနတော၊ သဘာဝဓမ္မာနန္တ သဘာဝေနေဝ ဂမ္ဘီရဘာဝတော န တတ္ထ ဈာနံ
အပ္ပေတုံ သက္ကောတိ။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော ဟိ ပုရိမသစ္စဒ္ဓယံ ဒုဒ္ဓသံ ဇာတန္တိ။
ယဒိ ဥပစာရသမာဓိနာ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ကထံ ကမ္မဋ္ဌာနံ “သညာ”ဣစ္စေဝ
ဝေါဟရိယတိတိ အာဟ “ပဋိက္ခလကာရဂ္ဂဟဏဝသေန ပနာ”တိအာဒိ။

ဣဒါနိ ဣမိဿာ ဘာဝနာယ အာနိသံသံ ဒေသေတုံ “ဣမဉ္ဇ ပနာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ ရသတဏှာယာတိ မရရာဒိရသဝိသယာယ တဏှာယ။ ပတိလီယတိတိ
သင်္ကံစတိ အနေကာကာရံ တတ္ထ ပဋိက္ခလတာယ သဏ္ဌိတတ္တာ။ ပတိကုဋတိတိ

အပသက္ကတိ န ဝိသရတိ။ ပတိဝတ္တတိတိ နိဝတ္တတိ။ ကန္တာရနိတ္တရဏတ္ထိ-
 ကောတိ မဟတော ဒုတ္တိက္ခကန္တာရဿ နိတ္တရဏပ္ပယောဇနော။ ဝိဂတမဒေါတိ
 မာနမဒါဒိနံ အဘာဝေန နိဗ္ဗဒေါ၊ မဒါဘာဝဂ္ဂဟဏေနေဝ စဿ ဒဝမဏ္ဍန-
 ဝိဘူသနာဒိနမ္ပိ အဘာဝေါ ဂဟိတောယေဝါတိ ဒဠဗ္ဗံ။ ကဗဠိကာရာဟာရ-
 ပရိညာမုခေနာတိ ဂုတ္တနယေန ပဋိက္ကလ္လကာရတော ကဗဠိကာရာဟာရဿ
 ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဇာနနဒ္ဓါရေန။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကော ရာဂေါတိ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန
 ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု နိယုတ္တော၊ တပ္ပယောဇနော ဝါ ရာဂေါ။ ပရိညံ သမ-
 တိက္ကမံ ဂစ္ဆတိ။ ရသတဏှာယ ဟိ သမ္ပဒေဝ ဝိဂတာယ ရူပတဏှာဒယောဝိ
 ဝိဂတာ ဧဝ ဟောန္တိ ဘောဇနေ မတ္တညတာယ ဥက္ကံသဂမနတော။ သတိ စ
 ဝိသယိသမတိက္ကမေ ဝိသယော သမတိက္ကန္တော ဧဝ ဟောတိတိ အာဟ
 “သော ပဉ္စကာမဂုဏပရိညာမုခေန ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ”တိ။ ရူပါယတနာ-
 ဒိသု ဟိ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တေသု တန္တိဿယဘူတာနိ၊ တဂ္ဂါဟကာ ပသာဒါ
 စ သုခေနေဝ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တိတိ။ အပရိပတ္တာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အာသ-
 ယနိဓာနာနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဠဗ္ဗော။ တတ္ထ အပရိပတ္တံ တာဝ ဥဒရိယမေဝ။
 အာသယဂ္ဂဟဏေန ပိတ္တသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာနံ၊ ပရိပတ္တဂ္ဂဟဏေန ကရိ-
 သမုတ္တာနံ၊ ဖလဂ္ဂဟဏေန ကေသာဒိနံ သဗ္ဗေသံ ပရိဂ္ဂဟော သိဒ္ဓေါ
 ဟောတိတိ အာဟ “ကာယဂတာသတိဘာဝနာပိ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ”တိ။
 အသုဘသညာယာတိ အသုဘဘာဝနာယ၊ အဝိညာဏကအသုဘဘာဝနာ-
 နယောဂဿာတိ အတ္ထော။ အနုလောမပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပဋိက္က-
 လာကာရဂ္ဂဟဏေန ကာယဿ အသုစိဒ္ဓဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝသလ္လက္ခဏတော။
 ဣမံ ပန ပဋိပတ္တိန္တိ ဣမံ အာဟာရေ ပဋိက္ကလ္လသညာဘာဝနံ။ အမတ-
 ပရိယောသာနတန္တိ နိဗ္ဗာနနိဋ္ဌိတံ အာဟာရေ ပဋိက္ကလ္လသညာဘာဝနာ-
 သင်္ခါတံ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ နိဗ္ဗာနာဓိဂမန္တိ
 အတ္ထော။

အာဟာရေ ပဋိက္ကလ္လဘာဝနာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုဓာတုဝိသုဒ္ဓိနာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ “ကေဝိသုဒ္ဓိနန္တိ ဧဝံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ စတုဓာတုဝိသုဒ္ဓိနဿ ဘာဝ-
 နာနိဒ္ဓေသော အနုပ္ပတ္တော”တိ ဥဒ္ဓေသော နာမ နိဒ္ဓေသတ္ထော

မုဒုမဇ္ဈပညာဗဟုလ္လတော၊ အာဂတော စ ဘာရော အဝဿံ ဝဟိတဗ္ဗောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သတိပိ ဝိသယဘေဒေန ဝေဒနာနဿ ဘေဒေ ဝေဒနာန-
ဘာဝသာမညေန ပန တံ အဘိန္တံ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဧကံ ဝေဒနာနံ” ဟိ၊
ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ သတိပိ ဝိသယဘေဒေ အတ္ထသိဒ္ဓိယံ တဿ ဧကဝိသယ-
တာဝါတိ “ဧကံ ဝေဒနာနံ” ဟိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဒွတ္တိံသာကာရေ ကမ္မံ
ကရောန္တဿ ယောဂိနော ယဒိပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိသု ဝိသု ကောဠာသေသု
မနသိကာရော ပဝတ္တတိ၊ အပရဘာဂေ ပန ဧကသ္မိံ ခဏေ ဧကသ္မိံယေဝ
ကောဠာသေ အတ္ထသိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ န သဗ္ဗေသု၊ ဧဝမိဓာပီတိ။ တတ္ထ သိယာ—
ယထာ ပဋိက္ခလဘာဝသာမညေန ဒွတ္တိံသာကာရကမ္မဋ္ဌာနေ အဘေဒတော
မနသိကာရော ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဣဓ ဓာတုဘာဝသာမညေန အဘေဒတော
မနသိကာရော ပဝတ္တတိတိ “ဧကံ ဝေဒနာနံ” ဟိ ဝုတ္တန္တိ? နယိဒံမေဝံ။ တတ္ထ
ဟိ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမတော ပဋ္ဌာယ ပဋိက္ခလဝေဒနော သဗ္ဗတ္ထ မနသိ-
ကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ဣဓ ပန သဘာဝသရသလက္ခဏတော ဓာတုယော
မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ န ဓာတုဘာဝသာမညတော။ တေနောဟိ “သဘာဝုပ-
လက္ခဏဝေဒနံ သန္တိဋ္ဌာနံ” ဟိ၊ ကိံ ဝါ တေန ပပဉ္စေန၊ အညေဟိ
ဧကေနစက္ကာလိသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေဟိ အသံသဋ္ဌံ စတုဓာတုဝေဒနာနံ နာမ
ဧကံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဒဿေတုံ “ဧကံ ဝေဒနာနံ” ဟိ ဝုတ္တန္တိ ဒဉ္စဗ္ဗံ။ “စတု-
ဓာတုဝေဒနာနဿ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော” တိ ကဿ ဝုတ္တံ၊ နန စတုဓာတု-
ဝေဒနာနံ ဘာဝနာဝ? သန္တံ ဘာဝနာဝ၊ သကိံ ပဝတ္တံ ပန ဝေဒနာနံ၊
တဿ ဗဟုလိကာရော ဘာဝနာတိ ဝေဒနာဘေဒေန ဝုတ္တံ။ ကထံ ပန
ဘာဝနာ နိဒ္ဒိသိယတိ တဿာ ဝစီဂေါစရာတိက္ကန္တဘာဝတောတိ? နာယံ
ဒေါသော ဘာဝနတ္ထေ ဘာဝနာဝေါဟာရတော။ ဘာဝနတ္ထော ဟိ ကမ္မ-
ဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော ဣဓ “ဘာဝနာ” တိ အဓိပ္ပေတော။

သဘာဝုပလက္ခဏဝေဒနာတိ ကံက္ခဋ္ဌတ္တာဒိကဿ သလက္ခဏဿ ဥပ-
ဓာရဏဝေဒနံ။ ဣဒံ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပထဝီကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ န
ပဏ္ဏတ္တိမတ္တသလ္လက္ခဏဝေဒနံ၊ နီလကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ န နီလာဒိ-
ဝဏ္ဏသလ္လက္ခဏဝေဒနံ၊ နာပိ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စ-
တာဒိသာမညလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝေဒနံ ပဝတ္တတိ၊ အထ ခေါ ပထဝီအာဒိနံ
သဘာဝသလ္လက္ခဏဝေဒနံ ပဝတ္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဘာဝုပလက္ခဏဝေ-
ဒနာ” တိ၊ ကံက္ခဋ္ဌတ္တာဒိကဿ သလက္ခဏဿ ဥပဓာရဏဝေဒနာတိ အတ္ထော။
သန္တိဋ္ဌာနံ ဣဏဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော၊ နာပိ

ဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယော။ ဓာတုမနသိကာရောတိ ဓာတုသု မနသိကာရော၊ စတသော ဓာတုယော အာရဗ္ဘ ဘာဝနာမနသိကာရောတိ အတ္ထော။ ကာတဗ္ဗတော ကမ္မံ၊ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော ဌာနဉ္စာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ သဘာဝသလ္လက္ခဏဝသေန ပဝတ္တိယောဂကမ္မံ။ တေနာဟ “ဓာတုမနသိကာရော၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ စတုဓာတု-ဝဝတ္ထာနန္တိ အတ္ထတော ဧက”န္တိ။ တယိဒံ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ။ “ဒွိဓာ အာဂ-တ”န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန ဓာတုဝိဘင်္ဂေ နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရဝသေန အာဂတံ၊ တသ္မာ “တိဓာ အာဂတ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? န၊ တတ္ထာပိ အဇ္ဈတ္တိကာနံ ဓာတုနံ ပဘော-ဒတော အနဝသေသပရိယာဒါနဿ ကတတ္ထာ၊ ဗာဟိရာနဉ္စ ဓာတုနံ ပရိဂ္ဂဟိ-တတ္ထာ။ အထ ဝါ ဒွိဓာ အာဂတန္တိ ဧတ္ထ ဒွိဓာဝ အာဂတန္တိ န ဧဝံ နိယမော ဂဟေတဗ္ဗော၊ အထ ခေါ ဒွိဓာ အာဂတမေဝါတိ၊ တေန တတိယဿာပိ ပကာရဿ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သော စ နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရနယော “သင်္ခေပတော စ ဝိတ္ထာရတော စာ”တိ ဧတ္ထ အာဝုတ္တိဝသေန၊ စ-သဒ္ဓေနေဝ ဝါ သင်္ဂဟောတိ ဒဠဗ္ဗော။ အထ ဝါ ယော နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရနယေန အတိ-သင်္ခေပပဋိက္ခေပမုခေန လဗ္ဘမာနော ဝိတ္ထာရဘာဂေါ၊ တံ ဝိတ္ထာရနယန္တော-ဂမေဝ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဒွိဓာ အာဂတ”န္တိ။ ဧဝေ ကတွာ “နာတိတိက္ခပညဿ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ ဝသေန ဝိတ္ထာရတော အာဂတ”န္တိ ဣဒဉ္စ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ “မဟာသတိပဋ္ဌာနေ”တိ စ ဣဒံ နိဒဿနမတ္ထံ ဒဠဗ္ဗံ၊ သတိပဋ္ဌာန-ကာယဂတာသတိသုတ္တာဒိသုပ္ပါတထေဝ အာဂတတ္ထာ။ ရဟုလောဝါဒေတိ မဟာရာဟုလောဝါဒေ၊ ဓာတုဝိဘင်္ဂေတိ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တေ၊ အဘိဓမ္မေ ဓာတုဝိဘင်္ဂေ ဝ။

ကာမံ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတွာ ဒေသနာ အာဂတာ၊ ဥပမာ စ နာမ ယာဝဒေဝ ဥပမေယျတ္ထဝိဘာဝနတ္ထာတိ ဥပမံ တာဝ ဒေသေတွာ ဥပမေယျတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “သေယျဏာဒီ”တိ အာဒိနာ ပါဠိ အာနိတာ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဓာတုဝသေန၊ တတ္ထပိ စတုမဟာဘူတဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဓေသော ကတောတိ? သတ္တသုညတာသန္တဿနတ္ထံ၊ ဧတ္ထ ဓာတု-ဝသေန၊ တတ္ထာပိ ဩဋ္ဌာရိကဘာဝေန သုပါကဋတဿ၊ ဧကစ္စဝေနယု-ဇနစရိဘာနုကုလတာယ စ မဟာဘူတဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဓေသော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပထဝီဓာတုတိအာဒိသု ဓာတုတ္ထော နာမ သဘာဝတ္ထော၊

သဘာဝတ္ထော နာမ သုညတတ္ထော၊ သုညတတ္ထော နာမ နိဿတ္တတ္ထော။ ဧဝံ သဘာဝသုညတနိဿတ္တတ္ထေန ပထဝီယေဝ ဓာတု ပထဝီဓာတု။ အာပေါ-ဓာတုအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ပထဝီဓာတူတိ သဟဇရူပဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာ ဓာတု၊ တထာ အာပေါဓာတူတိ အာဗန္ဓနဓာတု၊ တေဇောဓာတူတိ ပရိ-ပါစနဓာတု၊ ဝါယောဓာတူတိ ဝိတ္ထန္တနဓာတူတိ ဧဝမေတ္ထ သမာသော၊ ဘာဝတ္ထော စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ပရတော အာဂမိဿတိ။

ဧဝံ တိက္ခပညဿာတိအာဒိသု ဝေန္တိ ယထာဒဿိတံ ပါဠိ ပစ္စာမသတိ။ နာတိတိက္ခပညဿ ဝိတ္တာရဒေသနာတိ ကတွာ အာဟ “တိက္ခပညဿာ”တိ။ ယထာ ဝတ္ထယုဂံ အရဟတီတိ ဝတ္ထယုဂိကော၊ ဧဝံ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ အရဟတိ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနပယောဇနောတိ ဝါ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ တဿ ဓာတု-ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ။

ဆေကောတိ တံတံသမညာယ ကုသလော၊ ယထာဇာတေ သူနသ္မိ^၁ နဂုံဋ္ဌရုရိသာဏာဒိဝန္နေ^၂ အဋ္ဌိမံသာဒိအဝယဝသမုဒါယေ အဝိဘတ္တေ ဂါဝိ-သမညာ၊ န ဝိဘတ္တေ၊ ဝိဘတ္တေ ပန အဋ္ဌိမံသာဒိအဝယဝသမညာတိ ဇာနန-ကော။ ဂေါယာတကောတိ ဇီဝိကတ္တာယ ဂုန္တံ ဃာတကော။ အန္တေဝါသီတိ ကမ္မကရဏဝသေန တဿ သမိပဝါသီ တဿ တန္တိဿာယ ဇီဝနတော။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာတိ ဧကသ္မိံ ဌာနေအညံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ။ မဟာပထာနံ ဝေမဇ္ဈဌာန-သင်္ခါတေတိ စတုန္တံ မဟာပထာနံ တာယ ဧဝံ ဝိနိဝိဇ္ဈနဌာနသင်္ခါတေ။ ယသ္မာ တေ စတ္တာရော မဟာပထာ စတူဟိ ဒိသာဟိ အာဂန္တှာသမောဟိတာ ဝိယ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တံ ဌာနံ စတုမဟာပထာနံ၊ တသ္မိံ စတုမဟာပထေ။ ဝိလီယန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ ဝိဘဇ္ဇန္တိတိ ဗိလာ၊ ဘာဂါ၊ ဝ-ကာရဿ ဗ-ကာရံ၊ ဣ-ကာရဿ စ ဤ-ကာရံ ကတွာ။ တမေဝ ဟိ ဘာဂတ္ထံ ဒဿေတုံ “ကောဌာသံ ကတွာ”တိ ဂုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ ဌိတ-သဒ္ဓေါ “ဌိတော ဝါ”တိအာဒိသု^၃ ဝိယ ဌာနသင်္ခါတဇုရိယာပထသမဂ္ဂိတာယ၊ ဂတိနိဝတ္ထိအတ္တတာယ ဝါ ဌာ-သဒ္ဓဿ အညတ္ထဌပေတွာ ဂမနံ သေသဇုရိယာပထသမဂ္ဂိတာယ ဗောဓကော၊ ဣဓ ပန ယထာ တထာ ရူပကာယဿ ပဝတ္ထိအာကာရဗောဓကော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “စတုန္တံ ဣရိယာပထာနံ ယေန ကေနမိ အာကာရေန ဌိတတ္တာ

၁-သူနသ္မိ (သျှာ၊က)၊ သူနာယံ (?)

၂-သာသနာနဂုံဋ္ဌကကုဓေရဝိယ-ဏာဒိဝန္နေ (သီ)

၃-အံ ၂-၂၂-ဝိဇ္ဇေ။

ယထာဋ္ဌိတ”န္တိ။ တတ္ထ အာကာရေနာတိ ဌာနာဒိနာ ရူပကာယဿ ပဝတ္တိအာကာရေန။ ဌာနာဒယော ဟိ ဣရိယာသင်္ခါတာယ ကာယိကကိရိယာယ ပဝတ္တိဌာနတာယ “ဣရိယာပထာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ယထာဋ္ဌိတန္တိ ယထာပဝတ္တံ။ ယထာဝုတ္တဌာနမေဝေတ္ထ ပဏိဓာနန္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ယထာဋ္ဌိတက္ကာဝယထာပဏိဟိတ”န္တိ။ ဋ္ဌိတန္တိ ဝါ ကာယဿ ဌာနသင်္ခါတဣရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ။ ပဏိဟိတန္တိ တဒညဣရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ။ ဋ္ဌိတန္တိ ဝါ ကာယသင်္ခါတာနံ ရူပဓမ္မာနံ တသ္မိံ တသ္မိံ ခဏေ သကိစ္စဝသေန အဝဋ္ဌာနပရိဒီပနံ။ ပဏိဟိတန္တိ ပစ္စယကိစ္စဝသေန တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ ပကာရတော နိဟိတံ ပဏိဟိတန္တိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓာတုသောတိ ဓာတုံ ဓာတုံ ပထဝီအာဒိဓာတုံ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတွာ။ ပစ္စဝေက္ခတိတိ ပတိပတိ အဝေက္ခတိ ဉာဏစက္ခုနာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ပဿတိ။

ယထာ ဆေကောတိအာဒိနာ ပါဠိယာ သဒ္ဓတ္ထဝိဝေဇာဏဝသေန ဝုတ္တမေဝတ္တံ ဣဒါနိ ဘာဝတ္ထဝိဘာဝနဝသေန ဒဿေတုံ “ယထာ ဂေါဃာတကဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပေါသေန္တဿာတိ မံသုပစ္စယပရိပြုဟနာယ ကုဏ္ဍကဘတ္တကပ္ပိသဋ္ဌိအာဒိဟိ သံဝဓေန္တဿ။ ဝဓိတံ မတန္တိ ဟိံသိတံ ဟုတွာ မတံ။ မတန္တိ စ မတမတ္တံ။ တေနောဟ “တာဝဒေဝါ”တိ။ ဂါဝိတိ သညာ န အန္တရဓာယတိ ယာနိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဥပါဒါယ ဂါဝိသမညာ၊ မတမတ္တာယပိ ဂါဝိယာ တေသံ သန္တိဝေသဿ အဝိနဋ္ဌတ္တာ။ ဗိလသောတိ ဗိလံ ဗိလံ ကတွာ။ ဝိဘဇိတွာတိ အဋ္ဌိသင်္ခာတတော မံသံ ဝိဝေစေတွာ၊ တတော ဝါ ဝိဝေစိတံ မံသံ ဘာဂသော ကတွာ။ တေနောဟ “မံသသညာ ပဝတ္တတိ”တိ။ ပဗ္ဗဇိတဿပိ အပရိဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ။ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂန္တိ သန္တတိသမူဟကိစ္စဃနာနံ ဝိနိဗ္ဗုဇနံ ဝိဝေစနံ။ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတောတိ ယထာဝုတ္တံ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ သတ္တသညာတိ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိဝသေန ပဝတ္တာ သတ္တသညာတိ ဝဒန္တိ၊ ဝေါဟာရဝသေန ပဝတ္တသတ္တသညာယပိ တဒါ အန္တရဓာနံ ယုတ္တမေဝ ယာထာဝတော ဃနဝိနိဗ္ဗောဂဿ သမ္ပာဒနတော။ ဧဝံ ဟိ သတိ ယထာဝုတ္တဩပဗ္ဗတ္တေန ဩပမေယျတ္ထော အညဒတ္ထု သံသန္တတိ သမေတိ။ တေနောဟ “ဓာတုဝသေနေဝ ဝိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ”တိ။

၃၀၇။ ဧဝံ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဿ သင်္ခေပတော အာဂတဋ္ဌာနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိတ္တာရတော အာဂတဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ “မဟာဟတ္ထိပဉ္စပုမေ

ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံန္တိ ဣမိနာ ဣဟုလောဝါဒံဓာတုစိတင်္ဂေသု၊
ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဿ ဝိတ္ထာရတော အာဂမနမေဝ ဥပသံဟရတိ၊ န သဗ္ဗံ
ဒေသနာနယံ အညထာပိ တတ္ထ ဒေသနာနယဿ အာဂတတ္ထာ။

တကြာတိ တသ္မိံ ယထာဒဿိတေ မဟာဟတ္ထိပဥပမပါဌေ။ အဇ္ဈတ္တိ-
ကာတိ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္တာ။ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တန္တိ ပဒုတ္တယေနာပိ တံတံ-
ပါဠိပုဂ္ဂလိကဓမ္မော ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ဥဘယမ္ပိ နိယကဿ အဓိဝေဓန”န္တိ။
သသန္တတိပရိယာပန္တတာယ ပန အတ္တနိ ဂဟေတဗ္ဗဘာဝူပဂမနဝသေန
အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ။ တံတံသန္တတိပရိယာပန္တတာယ ပစ္စတ္တံ။
တေနောဟ “အတ္တနိ ပဝတ္တတ္တာ အဇ္ဈတ္တံ၊ အတ္တာနံ ပဋိစ္စ ပဋိစ္စ ပဝတ္တတ္တာ
ပစ္စတ္တံ”န္တိ။ ကပ္ပဋန္တိ ကထိနံ။ ယသ္မာ တံ ထဒ္ဓဘာဝေန သဟဇာတာနံ ပတိဋ္ဌာ
ဟောတိ၊ တသ္မာ “ထဒ္ဓ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ခရိဂတန္တိ ခရိသု ခရသဘာဝေသု ဂတံ
တပုရိယာပန္တံ၊ ခရသဘာဝမေဝါတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပန ခရသဘာဝံ ဖရ-
သာကာရေန ဥပဋ္ဌာနတော ဖရသာကာရံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဖရ-
သ”န္တိ။ တေနာဟ “ဗုတိယံ အာကာရဝေဓန”န္တိ။ ဥပါဒိန္တံ နာမ သရိရ-
ဋ္ဌကံ။ တံ ပန ကမ္မသမုဋ္ဌာနတံ သန္တာယ ဥပါဒိန္တမ္ပိ အတ္ထိ အနုပါဒိန္တမ္ပိ၊ တဏှာ-
ဒီဟိ အာဒိန္တဂဟိတပရာမဋ္ဌဝသေန သဗ္ဗမ္ပေတံ ဥပါဒိန္တမေဝါတိ ဒဿေတုံ
“ဥပါဒိန္တန္တိ ဒဋ္ဌံ အာဒိန္တ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “မမ”န္တိ ဂဟိတံ “အဟ”န္တိ
ပရာမဋ္ဌန္တိ ယောဇနာ။ သေယျထိဒန္တိ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာဝါစိတိ အာဟ
“တံ ကတမန္တိ ဧတိ အတ္ထော”တိ။ တတောတိ ပစ္ဆာ။ တန္တိ တံ အဇ္ဈတ္တိ-
ကာဒိဘေဒတော ဒဿိတံ ပထဝိဓာတုံ။ ဒဿေန္တောတိ ဝတ္ထုဝိဘာဝေန
ဒဿေန္တော။ ကိဉ္ဇာပိ မတ္တလုဂံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေနေဝ သင်္ဂဟေတွာ ဣဓ ပါဠိယံ ဝိသုံ
န ဥဒ္ဓဋ္ဌံ၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ? ပန ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ
ဒဿေတုံ ဝိသုံ ဂဟိတန္တိ တမ္ပိ သင်္ဂဟေန္တော ထဒ္ဓဘာဝါဓိကတာယ ပထဝိ-
ဓာတုကောဋ္ဌာသေသုယေဝ “မတ္တလုဂံ ပက္ခိပိတွာ ဝိသတိယာ အာကာ-
ရေဟိ ပထဝိဓာတု နိဒ္ဓိဋ္ဌာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ အာဟ။ “ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ
‘ကိဉ္ဇိ’တိ ဝါ ဣမိနာ ပါဠိယံ မတ္တလုဂံဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ ဣဓ
“ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္ဇိ”တိ ဣဒံ ပုဗ္ဗာပရာပေက္ခံ “မတ္တလုဂံ ပက္ခိပိတွာ ဝိသတိယာ
အာကာရေဟိ ပထဝိဓာတု နိဒ္ဓိဋ္ဌာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္ဇိ”တိ
ဝစနတော။ ပုန ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္ဇိတိ အဝသေသေသု တိသု

ကောဠာသေသူတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ 'တိသု ကောဠာသေသူတိ တိပ္ပကာရေသု
ကောဠာသေသု။ န ဟိ တေ တယော ကောဠာသာ။

ဝိဿန္ဓနဘာဝေနာတိ ပဋ္ဌရဏသဘာဝေန။ အပ္ပေါတိတိ ဝိသရတိ။
ပပ္ပေါတိတိ ပါပုဏာတိ။ သသမ္ဘာရအာပဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ
ဝိဿန္ဓနဘာဝေန သသမ္ဘာရပထဝီသင်္ခါတံ တံ တံ ဌာနံ ဝိသရတိ၊ ပါပုဏာတိ
စ၊ လက္ခဏာပဝသေနဝ ဝါ။ သောပိ ဟိ သဟဇာတအညမညနိဿယာ-
ဒိပစ္စယတာယ သေသဘူတတ္ထယသင်္ခါတံ တံ တံ ဌာနံ ဗြဝဘာဝသိဒ္ဓေန
ဝိဿန္ဓနဘာဝေန အာဗန္ဓတ္တံ၊ အာသတ္တတ္တံ၊ အဝိပ္ပကိဏ္ဍဉ္စ ကရောန္တံ “အပ္ပေါတိ
ပပ္ပေါတိ”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ အရဟတိတိ။

တေဇနဝသေနာတိ နိဿိတဘာဝေန တိက္ခဘာဝေန။ ဝုတ္တနယေနာတိ
ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန “နာနာဝိဓေသု”တိ အာပေါဓာတုယံ ဝုတ္တနယေန။
ကုပိတေနာတိ ခုဘိတေန။ ဥသုမဇာတောတိ ဥသ္မာဘိဘူတော။ ဇီရတိတိ
ဇိဏ္ဏော ဟောတိ။ တေဇောဓာတုဝသေန လဗ္ဘမာနာ ဣမသ္မိံ ကာယေ
ဇရာပဝတ္တိ ပါကဋ္ဌဇရာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ “ဣန္ဒြိယ-
ဝေကလ္လတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သရီရေ ပကတိဥသမံ အတိက္ကမိတွာ ဥဏှဘာဝေါ
သန္တာပေါ၊ သရီရဿ ဒဟနဝသေန ပဝတ္တော မဟာဒါဟော ပရိဒါဟောတိ
အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ယေန ဇီရိယတိတိ စ ကောဟိကာဒိဇရရောဂေန
ဇရိယတိတိပိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ သတက္ခတ္တံ တာပေတွာ တာပေတွာ သီတုဒကေ
ပက္ခိပိတွာ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ သပ္ပိ “သတဓောတသပ္ပိ”တိ ဝဒန္တိ။ အသိတန္တိ ဘုတ္တံ။
ခါယိတန္တိ ခါဒိတံ။ သာယိတန္တိ အဿာဒိတံ။ သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတိတိ
သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ အသမ္မာပရိပါကောပိ ပန
ဝိသမဝေပါကိနိယာ တဿာ ဧဝ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ရသဒိဘာဝေနာတိ
ရသရူမိရမံသ မေဒ နှာရူ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ သုက္ကဝသေန။ ဝိဝေကန္တိ ပုထုဘာဝံ
အညမညံ ဝိသဒိသဘာဝံ။ အသိတာဒိဘေဒဿ ဟိ အာဟာရဿ ပရိဏာမေ
ရသော ဟောတိ။ တံ ပဋိစ္စ ရသဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ “ရသဿ
ပရိဏာမေ ရူမိရ”န္တိအာဒိနာ သဗ္ဗံ နေတဗ္ဗံ။

ဝါယနဝသေနာတိ သမုဒီရဏဝသေန၊ သဝေဂဂမနဝသေန ဝါ။ ဥဂ္ဂါရ-
ဟိက္ကာဒိတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဥဒ္ဓေကဒိပနာဒိပဝတ္တနကဝါတာနံ သင်္ဂဟော

ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပိတ္တသေမှလသိကာကေဝလ-
ဒုဂ္ဂန္ဓာဒိနိဟရဏကာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒိပိ ကုစ္ဆိ-သဒ္ဓေါ ဥဒရပရိ-
ယာယော၊ ကောဋ္ဌ-သဒ္ဓေန ပန အန္တန္တရဿ ဝုစ္စမာနတ္တာ တဒဝသိဋ္ဌော
ဥဒရပဒေသော ဣမ ကုစ္ဆိ-သဒ္ဓေန ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာတိ
အန္တာနံ ဗဟိဝါတာ”တိ။ သမိဉ္ဇနပဿာရဏာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အာ-
လောကနဝိလောကနဥဗ္ဗရဏာတိဟရဏာဒိကာ သဗ္ဗာ ကာယိကကိရိယာ
သင်္ဂဟိတာ။ “အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝါ”တိ ဧတေန အဿာသ-
ပဿာသာနံ သရီရံ မုဋ္ဌိတွာ ပဝတ္တိ နတ္ထိတိ ဒီပေတိ။ န ဟိ ဗဟိဒ္ဓါ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ သမ္ဘဝေါ အတ္ထိတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ “ပဿာသောတိ
ဗဟိနိက္ခမနနာသိကဝါတော၊ ဒီသနာသိကဿ နာသိကဂ္ဂံ၊ ဣတရဿ
ဥတ္တရောဋ္ဌံ ဖုသန္တော ပဝတ္တတိ”တိ ဝစနံ? တံ နိက္ခမနာကာရေန ပဝတ္တိယာ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ သန္တာနေ ပဝတ္တဥတုသမုဋ္ဌာနဿ စဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
သဒ္ဓတ္တာတိ အာပေါဓာတုအာဒိနံ တိဿန္တံ ဓာတူနံ နိဒ္ဒေသံ သန္တာယာဟ။
တတ္ထ အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသေ “ယံဝါ ပနည”န္တိ ဣမိနာ သမ္ဘဝဿ၊ ဧတဇော-
ဓာတုနိဒ္ဒေသေ သရီရေ ပါကတိကဥသ္မာယ၊ ဝါယောဓာတုနိဒ္ဒေသေ ဓမ္မနိဇာ-
လာနုသဋ္ဌဿ တတ္ထ တတ္ထ စမ္မဒီလဝိဋ္ဌကာဒိနိဗ္ဗတ္တကဝါယုနော သင်္ဂဟော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သမိဉ္ဇနာဒိနိဗ္ဗတ္တကဝါတာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ
“ပုရိမာ ပဉ္စ စတုသမုဋ္ဌာနာ”တိ ဝစနံ? န ဟိ သမိဉ္ဇနာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ ဧဝ အင်္ဂ-
မင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ၊ အထ ခေါ တဒညေဝီတိ နတ္ထိ ဝိရောဓော။

ဣတိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ။ တေနာဟ “ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ”တိ-
အာဒိ။ ဧတ္တာဘိ ဧတသ္မိံ ပိတ္တာရတော အာဂတေ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေတိ
အတ္ထော။ တေန အယံ ဝဏ္ဏနာ န ကေဝလံ မဟာဟတ္ထိပဉ္စပမသေဝံ၊ အထ
ခေါ မဟာရာဟုလောဝါဒါဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တာနမ္ပိ? အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဟောတိ-
ယေဝါတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဘာဝနာနယေဝိ ဧသေဝ နယော။ တထာ ဟိ
ဝုတ္တံ “ဧဝံ ရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂသုပိ”တိ။

၃၀၈။ ဘာဝနာနယေတိ ဘာဝနာယ နယေ။ ယေန ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ
ဣဇ္ဈတိ၊ တသ္မိံ ဘာဝနာဝိမိမ္မိတိ အတ္ထော။ ဧတ္တာဘိ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ။ ယသ္မာ
ယေသံ “တိက္ခပညော နာတိတိက္ခပညော”တိ ဣမေသံ ဒုဝိဓာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန
ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဦးစာ အာဂတံ ဦးစာ ဒေသိတံ၊ တသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသောပိ
တေသံ ဦးစာဝံ ဣတ္ထိတဗ္ဗောတိ တံ တာဝ ဒသေတုံ “တိက္ခပညဿ

ဘိက္ခုနော”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ လောမာ ပထဝီဓာတုတိတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ ဧဝံ ဝိတ္ထာရတော ဓာတုပရိဂ္ဂဟောတိ “ကေသာ ပထဝီဓာတု၊ လောမာ ပထဝီဓာတု”တိအာဒိနာ ဧဝံ ဒွါစတ္တာလိသာယ အာကာရေဟိ ဝိတ္ထာရတော ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော။ ပပဉ္စတောတိ ဒန္တတော သဏိက-
တော။ ယံ ထဒ္ဒလက္ခဏန္တိ ကေသာဒီသု ယံ ထဒ္ဒလက္ခဏံ ကက္ခဋဘာဝေါ။ ယံ အာဗန္ဓနလက္ခဏန္တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧဝံ မနသိ ကရောတောတိ ဝတ္ထု အနာမသိတွာ ဧဝံ လက္ခဏမတ္တတော မနသိကာရံ ပဝတ္ထေန္တဿ။ အဿာတိ တိက္ခပညဿ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋံ ဟောတိတိ ယောဂကမ္မဿ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနဘူတံ တဒေဝ လက္ခဏံ ဝိဘူတံ ဟောတိ၊ တဿ ဝါ လက္ခဏဿ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋ္ဌာနတော တံ အာရဗ္ဗ ပဝတ္ထမာနံ မနသိကာရသင်္ခါတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဘူတံ ဝိသဒံ ဟောတိ၊ တိက္ခပညဿ ဣန္ဒြိယပါဠဝေန သဒ္ဓိတ္တရုစိဘာဝ-
တော။ သဗ္ဗသော မန္တပညဿ ဘာဝနာဝ န ဣဇ္ဈတိတိ အာဟ “နာတိတိက္ခ-
ပညဿာ”တိ။ ဧဝံ မနသိ ကရောတောတိ ဝုတ္တနယေန သင်္ခေပတော မနသိ ကရောတော။ အန္တကာရံ အဝိဘူတံ ဟောတိတိ အနုပဋ္ဌာနတော အန္တ ဝိယ ကရောန္တံ အပါကဋံ ဟောတိ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ယောဇနာ။ ပုရိမနယေနာတိ “ကေသာ ပထဝီဓာတု”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန။ ဝတ္ထုအာမသနေန ဝိတ္ထာရတော မနသိ ကရောန္တဿ ပါကဋံ ဟောတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ နာတိတိက္ခ-
ပညဿ အဓိပ္ပနိသန္တိတာယ ဝိတ္ထာရရုစိဘာဝတော။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္တံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ ဦးသု ဘိက္ခု-
သု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပေယျာလမုခန္တိ ပေယျာလပါဠိယာ မုခဘူတံ ဒွါရဘူတံ အာဒိတော ဝါရံ၊ ဝါရဒွယံ ဝါ။ ဝိတ္ထာရေတွာတိ အနဝသေသတော သဇ္ဈာယိတွာ။ ဥဘတောကောဋိဝသေနောဝါတိ တဿ တဿ ဝါရဿ အာဒိအန္တဂ္ဂဟဏဝသေနော။ ဩဋ္ဌပရိယာဟတမတ္တန္တိ ဩဋ္ဌာနံ သမ္ပုသနမတ္တံ။ ယထာ ဂန္ထပရိဝတ္တနေ တိက္ခပညဿ ဘိက္ခုနော သင်္ခေပေါ ရုစ္စတိ၊ န ဝိတ္ထာရော။ ဣတရဿ စ ဝိတ္ထာရော ရုစ္စတိ၊ န သင်္ခေပေါ၊ ဧဝံ ဘာဝနာနယေဝီတိ ဥပမာသံသန္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ တိက္ခပညဿ သင်္ခေပေါ၊ နာတိတိက္ခပညဿ စ ဝိတ္ထာရော သပ္ပါယော၊ တသ္မာ။ ယသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇိတုကာမဿ သီလဝိသော-
နောဒိပုဗ္ဗကိစ္စံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝါတိ ဣဓ န အာမဋ္ဌံ။ ယသ္မာ ပန ဝိဝေကဋ္ဌကာယဿ၊ ဝိဝေကဋ္ဌစိတ္တဿေဝ စ ဘာဝနာ

ဣဇ္ဈတိ၊ န ဣတရဿ၊ တသ္မာ တဒုဘယံ ဒဿေန္တော “ရဟောဂတေန ပဋိသန္ဓိနေနာ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ရဟောဂတေနာဘိ ရဟသိ ဂတေန၊ ကောကံနာ ဘာဝနာနုကူလဋ္ဌာနံ ဥပဂတေနာတိ အတ္ထော။ ပဋိသန္ဓိနေနာတိ ပတိ ပတိ ပုထုတ္တာရမ္ပဏတော စိတ္တံ နိသေခေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ သန္ဓိနေန၊ တတ္ထ သံသိလိဋ္ဌစိတ္တေနာတိ အတ္ထော။ သကလမ္ပိ အတ္တနော ဂူပကာယံ အာဝဇ္ဇေတွာဘိ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ၊ အဓော ကေသမတ္တကာ၊ တိရိယံ တစ-
ပရိယန္တံ သဗ္ဗမ္ပိ အတ္တနော ကရဇကောယံ ဓာတုဝသေန မနသိ ကရေန္တော ယသ္မာ စာတုမဟာဘူတိကော အယံ ကာယော၊ တသ္မာ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ စတုမဟာဘူတ-
ဝသေန သမန္တာဟရိတွာတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ တာသံ ဓာတုနံ လက္ခဏတော၊ ဥပဋ္ဌာနာကာရတော စ မနသိကာရဝိမိံ ဒဿေတုံ “ယော ဣမသ္မိ” ကာယေ”တိ-
အာဒိ ဂုတ္တံ။

တတ္ထ ထဒ္ဓဘာဝေါတိ လက္ခဏမာဟ။ ထဒ္ဓတ္ထလက္ခဏာ ဟိ ပထဝီ-
ဓာတု။ ခရဘာဝေါတိ ဥပဋ္ဌာနာကာရံ၊ ဤဏေန ဂဟေတဗ္ဗာကာရန္တိ
အတ္ထော။ ဗြဝဘာဝေါ လက္ခဏံ အာပေါဓာတုယာ ပဋ္ဌရဏသဘာဝတ္တာ။
အာဗန္ဓနံ ဥပဋ္ဌာနာကာရော။ ဥဏ္ဍဘာဝေါ လက္ခဏံ တေဇောဓာတုယာ
ဥသ္မာသဘာဝတ္တာ။ ပရိပါစနံ ဥပဋ္ဌာနာကာရော။ ဝိတ္ထန္တနံ လက္ခဏံ ဝါယော-
ဓာတုယာ ဥပတ္ထန္တနသဘာဝတ္တာ။ သမုဒီရဏံ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ ဥပဋ္ဌာနာ-
ကာရော စ နာမ ဓာတုနံ သင်္ကစ္စကရဏဝသေန ဤဏဿ ဝိဘူတာကာရော။
ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဥဘယဂ္ဂဟဏံ? ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော။ ဧကစ္စဿ ဟိ
ဓာတုယော မနသိ ကရေန္တဿ တာ သဘာဝတော ဂဟေတဗ္ဗတံ ဂစ္ဆန္တိ၊
ဧကစ္စဿ သင်္ကစ္စကရဏတော၊ ယော ရသောတိ ဂုဇ္ဈတိ။ တတြာယံ ယောဂီ
ဓာတုယော မနသိ ကရေန္တော အာဒိတော ပစ္စေကံ သလက္ခဏတော၊ သရ-
သတောပိ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ တေနာဟ “ယော ဣမသ္မိ” ကာယေ ထဒ္ဓဘာဝေါ
ဝါ ခရဘာဝေါ ဝါ။ ပ။ ဧဝံ သံခိတ္တေန ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ”တိ။
တတ္ထ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဘိ ပရိဂ္ဂါဟကဘူတေန ဤဏေန ဓာတုယော လက္ခဏတော၊
ရသတော ဝါ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဂဟေတွာ။ အယံ တာဝံ သံခိတ္တတော ဘာဝနာနယေ
ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသော။

ဧဝံ ပန ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ ပထဝီဓာတု ထဒ္ဓ-
ဘာဝေါ ဝါ ခရဘာဝေါ ဝါ၊ အာပေါဓာတု ဗြဝဘာဝေါ ဝါ အာဗန္ဓနဘာဝေါ
ဝါ၊ တေဇောဓာတု ဥဏ္ဍဘာဝေါ ဝါ ပရိပါစနဘာဝေါ ဝါ၊ ဝါယောဓာတု

ဝိတ္ထုန္တနဘာဝေါ ဝါ သမုဒါရဏဘာဝေါ ဝါ”တိ ဧဝံ လက္ခဏာဒီဟိ သဒ္ဓိယေဝ ဓာဘုယော မနသိ ကရောန္တေန ကာလသတမ္ပိ ကာလသဟဿမ္ပိ ပုနပျုနံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ ကာတဗ္ဗံ။ တဿေဝံ မနသိ ကရောတော ယံ လက္ခဏာဒီသု သုပါကဋ် ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တဒေဝ ဂဟေတွာ ဣတရံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တေန သဒ္ဓိ “ပထဝီဓာတု အာပေါ-ဓာတု”တိအာဒိနာ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ ဧဝံ မနသိ ကရောန္တေန ဟိ အနုပုဗ္ဗတော၊ နာတိသီဃတော၊ နာတိသဏိကတော၊ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတော၊ အနုပဋ္ဌာနမုဉ္ဇနတော၊ လက္ခဏတော၊ တယော စ သုတ္တန္တာတိ ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ မနသိကာရကောသလ္လံ အနုဋ္ဌာ-တဗ္ဗံ။

တတ္ထ အနုပုဗ္ဗတောဘိ အနုပဋိပါဋိတော အာစရိယဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟိတ-ပဋိပါဋိတော၊ သာ စ ဒေသနာပဋိပါဋိယေဝ။ ဧဝံ အနုပုဗ္ဗတော မနသိ ကရောန္တေနာပိ နာတိသီဃတော မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ အတိသီဃတော မနသိ ကရောတော ဟိ အပရာပရံ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော နိရန္တရံ ပဝတ္တတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပန အဝိဘူတံ ဟောတိ၊ န ဝိသေသံ အာဝဟတိ။ တသ္မာ နာတိသီဃတော မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ ယထာ စ နာတိသီဃတော၊ ဧဝံ နာတိသဏိကတောပိ။ အတိ-သဏိကတော မနသိ ကရောတော ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ န ဂစ္ဆတိ၊ ဝိသေသာမိဂမဿ ပစ္စယော န ဟောတိ။ အတိသီဃံ အတိသဏိကဉ္စ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာ ပုရိသာ ဧတ္ထ နိဒဿေတဗ္ဗော။ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတောဘိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ စေတသော ဝိက္ခေပေါ ပဋိဗာဟိ-တဗ္ဗော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပေ ဟိ သတိ ကမ္မဋ္ဌာနာ ပရိဟာယတိ ပရိဓံသတိ။ ဧကပဒိကမဂ္ဂဂါမီ ပုရိသော စေတ္ထ နိဒဿေတဗ္ဗော။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမန-တောဘိ “ယာ အယံ ပထဝီဓာတု”တိအာဒိကာ ပဏ္ဏတ္တိ၊ တံ အတိက္ကမိတွာ လက္ခဏေသု ဧဝံ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ပဏ္ဏတ္တိံ ဝိဇဟိတွာ ကက္ခန္ဓလက္ခဏာဒီသု ဧဝံ မနသိကာရံ ပဝတ္ထေ-န္တဿ လက္ခဏာနိ သုပါကဋ်နိ သုဝိဘူတာနိ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တဿေဝံ ပုနပျုနံ မနသိကာရဝသေန စိတ္တံ အာသေဝနံ လဘတိ။ သဗ္ဗော ရူပကာယော ဓာတုမတ္တတော ဥပဋ္ဌာတိ သုညော နိဿတ္တော နိဇ္ဇိဝေါ ယန္တံ ဝိယ ယန္တသုတ္တေန ၊ အပရာပရံ ပရိဝတ္ထမာနော။ သစေ ပန ဗဟိဒ္ဓါပိ မနသိကာရံ ဥပသံဟရတိ၊ အထဿ အာဟိန္တန္တာ မနဿတိရစ္ဆာနာဒယော သတ္တာကာရံ

ဝိဇယိက္ခာ ဓာတုသမူဟဝသေနေဝ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေဟိ ကရိယမာနာ ကိရိယာ ဓာတုမယေန ယန္တေန ပဝတ္တိယမာနာ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တေဟိ အဇ္ဈော-
ဟရိယမာနံ ပါနဘောဇနာဒိ ဓာတုသင်္ဘာတေ ပက္ခိပ္ပမာနော ဓာတုသင်္ဘာ-
တော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ အထဿ တထာ လဒ္ဓါသေဝနမ္ပိ စိတ္တံ ယဒိ အစွာရဒ္ဓ-
ဝိရိယတာယ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန ဝါ အတိလိနင်္ဂရိယတာယ ကောသဇ္ဇဝသေန ဝါ
ဘာဝနာဝိမိံ န ဩတရေယျ၊ တဒါ အဓိစိတ္တသုတ္တံ^၁၊ အနုတ္တရသီတိဘာဝ-
သုတ္တံ^၂၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တန္တိ^၃၊ ဣမေသု တိသု သုတ္တေသု အာဂတနယေန
ဝိရိယသမာဓိယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တေန ဝုတ္တံ “ဇယော စ သုတ္တန္တာ”တိ။
ဧဝံ ပန ဝိရိယသမတံ ယောဇေတွာ တသ္မိယေဝ လက္ခဏေ မနသိကာရံ
ပဝတ္တေန္တဿ ယဒါ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ လဒ္ဓသမတာနိ^၄ သုဝိသဒါနိ ပဝတ္တန္တိ၊
တဒါ အသဒ္ဓိယာဒိနိ ခုရိဘာဝေန သာတိသယံ ထာမပ္ပတ္တေဟိ သတ္တဟိ
ဗလေဟိ လဒ္ဓပတ္တန္တာနိ ဝိတက္ကာဒိနိ ဈာနင်္ဂါနိ ပဋ္ဌာတရာနိ ဟုတ္တာ ပါတု-
ဘဝန္တိ၊ တေသံ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကတာယ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိယေဝ ဟောန္တိ
သဒ္ဓိံ တဒေကဋ္ဌေဟိ ပါပဓမ္မေဟိ။ ဧတ္တာဝတာ စာနေန ဥပစာရဇ္ဈာနံ
သမဓိဂတံ ဟောတိ ဓာတုလက္ခဏာရမ္မဏံ။ တေန ဝုတ္တံ “ပုနပ္ပုနံ ပထဝီဓာတု
အာပေါဓာတုတိ။ ပ။ ဥပစာရမတ္တော သမာဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ဓာတုမတ္တတောဘိ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္တော မတ္တ-သဒ္ဓေါ။ တေန ယံ
ဣတော ဗာဟိရကာ၊ လောကီယမဟာဇနော စ “သတ္တော ဇီဝေါ”တိအာဒိကံ
ဝိသေသံ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အဝိဇ္ဇမာနံ ဝိကပ္ပနာမတ္တေနဝ သမာရော-
ပေန္တိ၊ တံ နိဝတ္တေတိ။ တေနောဟ “နိဿတ္တတော နိဇ္ဇိဝတော”တိ။
အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ။ မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ ပုနပ္ပုနံ ဘာဝနာဝသေန
ဓာတုမတ္တတော ဓာတုလက္ခဏံ မနသိ ဌပေတဗ္ဗံ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗန္တိ တဒေဝ
ဓာတုလက္ခဏံ ပတိ ပတိ အဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဘာဝနာသိဗ္ဗေန ဉာဏစက္ခုနာ
အပရာပရံ ပစ္စက္ခတော ပဿိတဗ္ဗံ။

တဿေဝ ဝိယမမာနဿာတိ တဿ ယောဂိနော ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန
ဘာဝနံ အနုယုဇ္ဇန္တဿ၊ တတ္ထ စ ဘာဝနာအနုယောဂေ သက္ကစ္စကာရိတာယ၊
သာတစ္စကာရိတာယ၊ သပ္ပာယသေဝိတာယ၊ သမထနိမိတ္တသလ္လက္ခဏေန၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ အနုပဝတ္တနေန၊ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခဝုတ္တိတာယ၊
အန္တရာ သင်္ဂောစံ အနာပဇ္ဇန္တေန ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ ဥဿေဋ္ဌိယံ

၁-အံ ၁-၂၅၈-ပိဋက

၂-သံ ၃-၇၁၊ ၇၂၊ ၇၃-ပိဋက

၃-အံ ၂-၃၇၉-ပိဋက

၄-လဒ္ဓသမတာနိ (သီ၊ သု၊ က)

အဝဋ္ဌာနေန သမ္ပဒေဝ ဝါယာမံ ပယောဂံ ပရက္ကမံ ပဝတ္တေန္တဿ။ ဓာတုပ-
 ဘေဒါဝဘာသနုပညာပရိဂ္ဂဟိတောတိ ပထဝီအာဒိနံ ဓာတုနံ သဘာဝ-
 လက္ခဏာဝဘာသနေန အဝဘာသနက္ခိယာယ ဘာဝနာပညာယ အာဒိမဇ္ဈပရိ-
 ယောသာနေသု အဝိဇ္ဇာဟနေန သဗ္ဗတော ဂဟိတော မဟဂ္ဂတဘာဝံ အပုတ္တ-
 တာယ ဥပစာရမတ္တော သိခါပုတ္တော ကာမာဝစရသမာဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဥပစာရ-
 သမာဓိ ဟိ စ ရုဠိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပ္ပနံ ဟိ ဥပေစ္စ စာရီ သမာဓိ ဥပစာရ-
 သမာဓိ၊ အပ္ပနာ စေတ္တ နတ္ထိ။ တာဒိသဿ ပန သမာဓိဿ သမာနလက္ခဏ-
 တာယ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ကဿာ ပနေတ္ထ အပ္ပနာ န ဟောတီတိ? တတ္ထ ကာရဏမာဟ
 “သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ”တိ။ သဘာဝဓမ္မေ ဟိ တဿ ဂမ္ဘီရဘာဝတော
 အသတိဘာဝနာဝိသေသေ အပ္ပနာဈာနံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လောကုတ္တရံ ပန ဈာနံ
 ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမဝသေန၊ အာရုပ္ပံ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာဝသေန
 အပ္ပနာပုတ္တံ ဟောတီတိ မရဏာနုဿတိနိဗ္ဗေသေ^၁ ဝုတ္တောဝါယမတ္တော။

ဧဝံ ရူပကာယေ အဝိသေသေန စတုန္တံ ဓာတုနံ ပရိဂ္ဂဏှနဝသေန ဓာတု-
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တတ္ထ အဋ္ဌိအာဒိနံ ဝိနိဗ္ဗုဇနဝသေန သင်္ခေတော
 သုတ္တေ^၂ အာဂတံ ဓာတုမနသိကာရဝိမိ^၃ ဒဿေတုံ “အထ ဝါ ပနာ”တိအာဒိ
 အာရဒ္ဓိ။ တတ္ထ ယေ ဣမေ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသာ ဝုတ္တာတိ သမ္ပန္နော။
 ယထာပစ္စယံ ဌိတာ သန္တိဝေသဝိသိဋ္ဌာ ကဋ္ဌဝလ္လိတိဏမတ္တိကာယော ဥပါဒါယ
 ယထာ အဂါရသမညာ၊ န တတ္ထ ကောစိ အဂါရော နာမ အတ္ထိ၊ ဧဝံ ယထာ-
 ပစ္စယံ သန္တိဝေသဝိသိဋ္ဌာနိ ပဝတ္တမာနာနိ အဋ္ဌိနာရမံသစမ္မာနိ ပဋိစ္စ သရီရ-
 သမညာ၊ န ဧတ္ထ ကောစိ အတ္တာ ဇီဝေါ။ ကေဝလံ တေဟိ ပရိဝါရိတမာကာ-
 သမတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ ဒေသနာ သတ္တသုညတာသန္တဿနပရာတိ ဣမမတ္တံ
 ဝိဘာဝေန္တော “နိဿတ္တဘာဝဒဿနတ္ထ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဋ္ဌိဉ္စ
 ပဋိစ္စာဘိ ပဏှိကဋ္ဌိကာဒိဘေဒံ ပဋိပါဋိယာ ဥဿိတံ ဟုတွာ ဌိတံ အတိရေက-
 တိသတဘေဒံ အဋ္ဌိံ ဥပါဒါယ။ နှာရုဉ္ဇာဘိ တမေဝ အဋ္ဌိသင်္ခာရံ အာဗန္ဓိတွာ
 ဌိတံ နဝသတပုဘေဒံ နှာရံ။ မံသန္တိ တမေဝ အဋ္ဌိသင်္ခာရံ အနုလိမ္မိတွာ ဌိတံ
 နဝပေသိသတပုဘေဒံ မံသံ။ စမ္ပန္တိ မတ္တိကပတ္တကစ္ဆာယာယ ဆဝိယာ သဉ္ဇာ-
 ဒိတံ သကလသရီရံ ပရိယောနန္တိတွာ ဌိတံ ဗဟလစမ္ပံ ပဋိစ္စ ဥပါဒါယ။ သဗ္ဗတ္ထ
 စ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္တော။ အာကာသော ပရိဝါရိတောတိ ယထာ ဘိတ္တိ-
 ပါဒါဒိဝသေန ဌာပိတံ ကဋ္ဌံ၊ တဿေဝ အာဗန္ဓနဝလ္လိ၊ အနုလေပနမတ္တိကာ၊
 ဆာဒနတိဏန္တိ တောနိ ကဋ္ဌာဒိနိ အန္တော၊ ဗဟိ စ ပရိဝါရေတွာ ဌိတော

အာကာသော အဂါရန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊ ဂေဟန္တိ ပဏ္ဏတ္တိံ လဘတိ၊
ဝေမေဝ ယထာဝုတ္တာနိ အဋ္ဌိအာဒိနိ အန္တော၊ ဗဟိ စ ပရိဝါရေတွာ ဌိတော
အာကာသော တာနေဝ အဋ္ဌိအာဒိနိ ဥပါဒါယ ဂူပန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊
သရီရန္တိ ဝေါဟာရံ လဘတိ။ ယထာ စ ကဋ္ဌာဒိနိ ပဋိစ္စ သင်္ခံ ဂတံ အဂါရံ
လောကေ “ခတ္တိယဂေဟံ၊ ဗြာဟ္မဏဂေဟ”န္တိ ဝုဇ္ဈတိ၊ ဝေမိဒမ္ပိ “တ္တိယသရီရံ
ဗြာဟ္မဏသရီရ”န္တိ ဝေါဟရိယတိ၊ နတ္ထေတ္ထ ကောစိ သတ္တော ဝါ ဇီဝေါ ဝါတိ
အဓိပ္ပါယော။

တေဘိ တေ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာတိ ယော-
ဇနာ။ တံတံအန္တရာနုသာရိနာဘိ အဋ္ဌိန္တာရုနံ နှာရမံသာနံ မံသဓမ္မာနန္တိ
တေသံ တေသံ ကောဋ္ဌာသာနံ ဝိဝရာနုပါတိနာ ဉာဏသင်္ခါတေန ဟတ္ထေန။
ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဘိ အနေကက္ခတ္တု ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ။ အထဝ ဝိနိဗ္ဗုဇိ-
တွာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဘိ ပစ္စေကံ အဋ္ဌိအာဒိနံ အန္တရာနုသာရိနာ ဉာဏဟတ္ထေန
ဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ။ တေသုဘိ သကလမ္ပိ အတ္တနော ရူပကာယံ စတုဓာ
ကတွာ ဝိဘတ္တေသု ယထာဝုတ္တေသု အဋ္ဌိအာဒိသု စတုသု ကောဋ္ဌာသော၊
ပုရိမနယေနောဝါဘိ “သော ဣမသ္မိံ ကာယေ ဝုဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ”တံ အာဒိနာ
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ တံ အနန္တရနယေ
ဝုတ္တာကာရေနော ဝတ္တဗ္ဗံ။

၃၀၉။ ဝိတ္ထာရတော အာဂတေ ပန “စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနေ”တိ အာနေတွာ
သောဇနာ။ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော ဘာဝနာနယော။
“ဋ္ဌါစတ္တာလိသာယ အာကာရေဟိ ဓာတုယော ဥဂ္ဂဏိတွာ”တိ ကဿာ ဝုတ္တံ၊
နန အာဒိဘော ဋ္ဌတ္တိံသာကာရာ ဓာတုယော န ဟောန္တိတံ? ဝတ္ထုသိသေန
ဓာတုနံယေဝ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ နာယံ ဒေါသော။ ဝုတ္တပ္ပကာရေတံ “ဂေါစရ-
ဂါမတော နာတိဗ္ဗရနာစွာသန္ဓတာဒိဟိ ပဉ္စဟိ အဂေဟိ သမန္ဓဂတေ”တိ-
အာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေ။ ကတသဗ္ဗကိစ္စေနာတိ ပလိမေဓရပစ္ဆေဒါဒိကံ ကတံ
သဗ္ဗကိစ္စံ ဧတေနာတိ ကတသဗ္ဗကိစ္စော၊ တေနဿ သီလဝိသောနောဒိ ပန
ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏတော ပဂေဝ သိဒ္ဓံ ဟောတိတိ ဒသေတိ။ သသမ္ဘာရ-
သင်္ခေပတောဘိ သမ္ဘရိယန္တိ ဧတေန ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာတိ သမ္ဘာရော၊ တန္တံဗ္ဗေ။
ကိံ ပနေတံ? ပထဝီအာဒိ။ ကေသာဒိသု ဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေသု
“ပထဝီ”တိ ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာ ပထဝီနိမိတ္တကာ ထဒ္ဒတံ ဥပါဒါယ ပဝတ္တနတော။

တသ္မာ တတ္ထ ပထဝီသမ္ဘာရော နာမ သဝိသေသာယ တဿာ အတ္ထိတာယ
 ကေသာဒယော သဟ သမ္ဘာရေဟိတိ သသမ္ဘာရာ။ အာပေါကောဋ္ဌာသာ-
 ဒီသုပိ ဇေသေ နယော။ သသမ္ဘာရာနံ သင်္ခေပေါ သသမ္ဘာရသင်္ခေပေါ၊
 တတော သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ သင်္ခေပတော
 ဝိသတိယာ၊ ဋ္ဌါဒသသု၊ စတုသု၊ ဆသု စ ကောဋ္ဌာသေသု ယထာက္ကမံ ပထဝီ-
 အာဒိကာ စတသော ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဓာတုဝတ္ထာနံ သသမ္ဘာရ-
 သင်္ခေပတော ဘာဝနာ။ တေနာဟ “ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာ-
 သေသု”တိအာဒိ။

သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတောတိ သသမ္ဘာရာနံ ကေသာဒီနံ ဝိဘာဂတော
 ကေသာဒကေ ဝိသတိ ကောဋ္ဌာသေ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ကေဇ္ဈိ အဂ္ဂဟေတွာ ဝိဘာ-
 ဂတော ပထဝီဓာတုဘာဝေန ဝတ္ထာပနံ။ အာပေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ ဇေသေ
 နယော။ သလက္ခဏသင်္ခေပတောတိ လက္ခိယတိ ဇေတေနာတိ လက္ခဏံ၊ ဓမ္မာနံ
 သဘာဝေါ၊ ဣဓ ပန ထဒ္ဒတာဒိ။ တသ္မာ ထဒ္ဒလက္ခဏာဒိဝန္တတာယ သဟ
 လက္ခဏေဟိတိ သလက္ခဏာ၊ ကေသာဒယော ဋ္ဌါစက္ကာလီသ အာကာရာ။
 တေသံ သင်္ခေပတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ကေသာဒိကေ ဝိသတိ ကောဋ္ဌာသေ
 ကေဇ္ဈိ ဂဟေတွာ တတ္ထ ထဒ္ဒတာဒိကံ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ လက္ခဏံ ဝတ္ထပေတွာ ဘာဝနာ
 သလက္ခဏသင်္ခေပတော ဘာဝနာ။ ဇေ နယော အာပေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ။
 သလက္ခဏဝိဘတ္တိတောတိ ထဒ္ဒလက္ခဏာဒိနာ သလက္ခဏာနံ ကေသာဒီနံ
 ဝိဘာဂတော ကေသာဒီသု ဋ္ဌါစက္ကာလီသာယ အာကာရေသု ပစ္စေကံ ထဒ္ဒ-
 တာဒီနံ စတုန္တံ စတုန္တံ လက္ခဏာနံ ဝတ္ထာပနဝသေန ဘာဝနာ။

ဧဝံ စတူဟိ အာကာရေဟိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဘာဝနာနယံ နိဒ္ဓိသိတုံ “ကထံ သသမ္ဘာရ-
 သင်္ခေပတော ဘာဝေတိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဧတ္ထ စ ယထာ တိက္ခပညော
 ပုဂ္ဂလော တိက္ခတာယ ပရောပရိယတ္တသမ္ဘာဝတော တိက္ခိန္ဒြိယမုဒိန္ဒြိယတာ-
 ဝသေန ဒုဝိဓောတိ။ တတ္ထ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ဝသေန သင်္ခေပတော ပဌမနယော
 ဝုတ္တော၊ မုဒိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဒုတိယော။ ဧဝံ နာတိတိက္ခပညောပိ ပုဂ္ဂလော-
 တိ။ တတ္ထ ယော ဝိသဒိန္ဒြိယော ပုဂ္ဂလော၊ တဿ ဝသေန သသမ္ဘာရသင်္ခေပ-
 တော၊ သလက္ခဏသင်္ခေပတော စ ဘာဝနာနယော နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ ယော ပန
 နာဘိဝိသဒိန္ဒြိယော၊ တဿ ဝသေန သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ သလက္ခဏ-
 ဝိဘတ္တိတော စ ဘာဝနာနယော နိဒ္ဓိဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဿ ဧဝံ
 ဝတ္ထာပယတော ဧဝံ ဓာတုယော ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ သဝိသေသံ ဓာတူနံ
 ပရိဂ္ဂဟိတတ္ထာ။ ဘာဝနာဝိဓာနံ ပနေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃၁၀။ ယဿာတိ နာတိဝိသဒိန္ဒြိယံ ပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဧဝံ ဘာဝ-
ယတောဘိ သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော ဘာဝေန္တဿ။ ယေန ဝိင်္ဇိနာ ဥဂ္ဂဟေ တွာ
ကုသလော ဟောတိ။ သော သတ္တဝါရော ဝိမိ “ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။
တန္တိဗ္ဗတ္တံ ဝါ ဉာဏံ။ ဧဝံ မနသိကာရကောသလ္လံ ဝေဒတဗ္ဗံ။ ဒုတ္တိ သာကာရေတိ
ဓာတုမနသိကာရဝသေန ပရိဂ္ဂဟိတေ ကေသာင်္ဂကေ ဒုတ္တိ သရိဓေ ကောဋ္ဌာ-
သေ။ “ဒုတ္တိ သာကာရေ”ဘိ စ ဣဒံ တေဇဝါယုကောဋ္ဌာသေသု ဝဏ္ဏာဒိဝသေန
ဝဝတ္ထာနဿ အဘာဝတော ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗံ တတ္ထ ဝုတ္တဝိဓာနံ ကာတဗ္ဗန္တိ “ဝသော
မနသာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ ခြေသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ
“အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနာဒိဝသေနာ”တိ ပဒံ၊ တာဝ အာဂတံ သဗ္ဗံ ဘာဝနာဝိဓာနံ
ကာတဗ္ဗံ သမ္ဗာဒေတဗ္ဗံ။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေနာဘိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-
ပရိစ္ဆေဒဝသေန။ အယဉ္ဇ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန မနသိကာရေ ဓာတုဥဂ္ဂဟ-
ဝဏ္ဏမနသိကာရာနံ သာဓာရဏော ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ နိဗ္ဗတ္တိတဓာတုမနသိ-
ကာရမေဝ ဒဿေတုံ “အဝသာနေ ဧဝံ မနသိကာရေ ပဝတ္တေတဗ္ဗော”တိ
ဝုတ္တံ။

၃၁၁။ အညမညံ အဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာတိ ဧတေ
“သီသကဋ္ဌာဟပလံဝေဋ္ဌနစမ္ပံ ကေသာ”တံ ဧဝံ ဝေါဟရိယမာနာ ဘူတပါဒါ-
ယဓမ္မာ “မယိ ကေသာ ဇာတာ၊ မယမေတ္ထ ဇာတာ”တိ ဧဝံ အညမညံ
အဘောဂပစ္စဝေက္ခဏသုညာ။ ဣမိနာ ကာရဏဿ စ ဖလဿ စ အဗျာပါရ-
တာယ ဓာတုမတ္တတံ သန္ဓသေတိ၊ တေန စ အဘောဂပစ္စဝေက္ခဏာနမ္ပိ ဝေမေဝ
အဗျာပါရတာ ဒိဝိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ န ဟိ တာနိ၊ တေသံ ကာရဏာနိ စ တထာ
တထာ အာဘုဇိတွာ၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပစ္စယဘာဝံ ဝါ ဂစ္ဆန္တိတိ။
ဣတိဘိ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ။ အစေတနောတိ န စေတနော၊ စေတနာ-
ရဟိတော ဝါ။ အဗျာကတောဘိ အဗျာကတရာသိပရိယာပန္နော။ သုညောတိ
အတ္တသုညော။ တတော ဧဝ နိဿတ္တော။ ထဒ္ဒလက္ခဏာမိကတာယ ထဒ္ဒေါ။
တတော ဧဝ ပထဝီဓာတူဘိ ဧဝံ မနသိကာရေ ပဝတ္တေတဗ္ဗောတိ သမ္ဗန္ဓော။
ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

၃၁၂။ သုညဂါမဋ္ဌာနေဘိ ဧတ္ထ သုညဂါမဂ္ဂဟဏံ ပရမတ္ထတော ဝေဒက-
ဝိရဟဒဿနတ္ထံ ကာယဿ။

၃၁၃။ မရုဏဒ္ဓိကေဘိ မရုကမိဇာနိ။

၃၁၄။ ဂေဟထမ္ဘာနံ အာဓာရဘာဝေန ဌပိတသိလာယော ပါသာဏ-
ဥဒုက္ခလကာနီတိ အဓိပ္ပေတာနိ။

၃၁၅။ ဒုဂ္ဂန္ဓာဒိဘာဝေ စဿ သဒိသဘာဝဒဿနတ္ထံ အလ္လဂေါဓဗ္ဗဂဟဏံ။

၃၁၆။ ယေဘုယျေန မံသပေသိနံ ဗဟလတာယ မဟာမတ္တိကဂဟဏံ။

၃၁၇။ ကုဋဒါရူပူတိ ဒါရူကုဋိကာယ ကုဋိယာ ဘိတ္တိပါဒဘူတေသု
ကဋ္ဌေသု။

၃၁၈။ ပဏှိကဋ္ဌိအာဒိနံ အာဓာရဘာဝေါ ဝိယ ဂေါပကဋ္ဌိအာဒိနံ
အာဓေယျဘာဝေါပိ အသမန္တာဟာရသိဒ္ဓေါတိ ဒဿနတ္ထံ “ပဏှိကဋ္ဌိ ဂေါပ-
ကဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတ”န္တိအာဒိ ဝတ္တာ ပုန “သီသဋ္ဌိ ဂိဝဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတ”န္တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။

၃၁၉။ သိန္ဓဝေတ္တဂ္ဂါဒိသူတိ သေဒိတဝေတ္တကဋ္ဌိရာဒိသု။

၃၂၁။ ဥရဋ္ဌိသင်္ဃာဇော ပဉ္စရသဒိသတာယ “ဥရဋ္ဌိပဉ္စရ”န္တိ ဝုတ္တော။
တဿ အထိရဘာဝဒဿနတ္ထံ ဇိက္ခသန္တမာနိကပဉ္စရံ နိဒဿနဘာဝေန
ဂဟိတံ။

၃၂၂။ ယမကမံသပိဏ္ဍေတိ မံသပိဏ္ဍယုဂဋ္ဌေ။

၃၂၃။ ကိလောမကဿ သေတဝဏ္ဏတာယ “ဝိလောတိကပလိဝေဋ္ဌိ-
ကေ”တိ ဝိလောတိကံ နိဒဿနဘာဝေန ဝုတ္တံ။ ဝေမေဝ န ဝက္ကဟဒယာနိ
သကလသရီရေ စ မံသံ ဇာနာတိတိ ဧတ္ထ န ဝက္ကဟဒယာနိ ဇာနန္တိ “မယံ
ပဋိစ္ဆန္တကိလောမကေန ပဋိစ္ဆန္တာနိ”တိ န သကလသရီရေ စ မံသံ ဇာနာတိ
“အဟံ ပဋိစ္ဆန္တကိလောမကေန ပဋိစ္ဆန္တ”န္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၃၂၄။ ကောဋ္ဌမတ္တကံပဿန္တိ ကုသူလဿ အပ္ပန္နရေ မတ္တကပဿံ။

၃၂၅။ ဦးန္တံ ထနာနမန္တရေတိ ဦးန္တံ ထနပ္ပဒေသာနံ ဝေမဇ္ဈေ၊ ထနပ္ပဒေသော
စ အပ္ပန္နရဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၂၇။ ကေဝိသတိအန္တဘောဂေတိ ကေဝိသတိယာ ဌာနေသု ဩဘဂ္ဂေါ-
ဘဂ္ဂေ အန္တမဏ္ဍလေ။

၃၂၀။ အာမာသယေ ဌိတော ပရိဘုတ္တာဟာရော ဥဒရိယန္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ဥဒရိယံ ဥဒရေ ဌိတံ အသိတဒိတခါယိတသာယိတ”န္တိ။

၃၂၁။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ သံသရဏလောဟိတံ ဝိယ၊ ကာယုသ္မာ ဝိယ စ ကမ္မဇ-
ရူပပဋိဗဒ္ဓဝတ္တိကန္တိ အာဟ “အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဇိဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ သကလသရီရံ
ဗျာပေတွာ ဌိတ”န္တိ။ ပဋိဗဒ္ဓတာဝစနေန စဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယေ သတိ သဗ္ဗာဝမေဝ
ဒိပေတိ၊ န ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ဝိယ ကေန္တကမ္မဇတေ ဖဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိတ္တကောသကေတိ
မဟာကောသာဠကိကောသသဒိသေ ပိတ္တာဓာရေ။ ယူသဘူတောတိ ရသ-
ဘူတော။

၃၂၂။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒိနံ ဆဒ္ဓနဋ္ဌာနံ စန္ဒနိကာ၊ တဿံ စန္ဒ-
နိကာယံ။

၃၂၃။ ပုဗ္ဗာသယော မန္တပညာနံ ကေသဉ္စိဒေဝ ဟောတီတိ ကတော
အသဗ္ဗသာဓာရဏန္တိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ပုဗ္ဗော အနိဗဒ္ဓေါကာသော”တိ။

၃၂၄။ ဝိတ္တံ ဝိယာတိ အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဝိယ။ သကလသရီရန္တိ ဇိဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ
သဗ္ဗံ သရီရပ္ပဒေသံ။ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ဖါသာနိ တေမေန္တန္တိ ဣတ္ထ ယကနံ
ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေန၊ ဣတရာနိ တေသံ ဥပရိ ထောက် ထောက် ပဉ္စရဏေန
စ တေမေတီတိ ဖဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဟေဋ္ဌာ လေဒ္ဓု၊ ခဏ္ဍာဒိနိ တေမယမာနေတိ တေမက-
တေမိတဗ္ဗာနံ အဗျာပါရတာသာမညနိဒဿနတ္ထံ ဧဝ ဥပမာ ဖဋ္ဌဗ္ဗာ၊ န ဌာန-
သာမညနိဒဿနတ္ထံ။ သန္တိစိတလောဟိတေန ဟိ တေမေတဗ္ဗာနံ ကေသဉ္စိ
ဟေဋ္ဌာ၊ ကဿစိ ဥပရိ ဌိတတာ ကာယဂတာသတိနိဒ္ဒေသေ^၁ ဒဿိတာတိ။
ယကနဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂဋ္ဌာနံ “မယိ လောဟိတံ ဌိတ”န္တိ န ဇာနာတိ၊
ဝက္ကာဒိနိ “အမေ တေမယမာနံ လောဟိတံ ဌိတ”န္တိ န ဇာနန္တိတိ ဧဝ
ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၃၂၆။ ပတ္တိန္ဒသိနေဟောတိ ထိနဘာဝံ ဃနဘာဝံ ဂတသိနေဟော။
သကလသရီရေ မံသန္တိ ယောဇနာ၊ တဉ္စ ထူလသရီရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
မေဒဿ သတိပိ ပတ္တိန္ဒတာယ ဃနဘာဝေ မံသဿ ဝိယ န ဗဒ္ဓတာတိ ဝုတ္တံ
“ပတ္တိန္ဒယူသော”တိ။ တေနေဝဿ အာပေါကောဋ္ဌာသတာ။

၃၃၇။ ဥဒကပုဏ္ဏေသု တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသုဘိ နာတိပရိဏတာနံ သဇလကာနံ အဂ္ဂတော ဆိန္ဒာနံ တာလသလာဋ္ဌကာနံ ဝိဝရာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တိ။

၃၃၈။ ဝဿာယ အတ္တနော အာဓာရေ အဘိဗျာပနမုခေန အဗျာပါရတာ-
သာမညံ ဝိဘာဝေတဗ္ဗန္တိ အာစာမဂတေလံ နိဒဿိတေန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၃၉။ ခေဠုပ္ပတ္တိပစ္စယေ အဓ္မိသဂ္ဂမရရဂ္ဂါဒိကေ။

၃၄၀။ ကေသာဒီသု မနသိကာရံ ပဝတ္တေတွာ တေဇောကောဋ္ဌာသေသု ပဝတ္တေတဗ္ဗော မနသိကာရေတိ ဝိဘတ္တိံ ပရိဏာမေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။
ယေန သန္တပ္ပတိဘိ ယေန ကာယော သန္တပ္ပတိ၊ အယံ သန္တပ္ပနက္ခိန္နော။
တေဇောတိ တဿ ပရိဂ္ဂဏှနာကာရော ဧဝ ပစ္စာမဋ္ဌော။ ယေန ဇိရိယတိတိ-
အာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၃၄၁။ အဿာသပဿာသဝသေနာဘိ အန္တောပဝိသနဗဟိနိက္ခမနနာ-
သိကာဝါတဘာဝေန။ “ဧဝံ ပဝတ္တမနသိကာရဿာ”တိ ဣဓိနာ ဝုတ္တာကာရေန
သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော ပဝတ္တကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ။ ဓာတုယော ပါကဋ္ဌာ
ဟောန္တိတိ ဝိတ္တာရတော ပရိဂ္ဂဟိတဋ္ဌာ ဓာတုယော ဝိဘူတာ ဟောန္တိ။
ဣဓာပိ ဘာဝနာဝိဓာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃၄၂။ တတ္ထေဝါဘိ တေသုယေဝ ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု။ ပရိပါ-
နနလက္ခဏံ ဝိတ္တန္တနလက္ခဏန္တိ ဣဓာပိ “တတ္ထေဝါ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။

ပုန တတ္ထေဝါဘိ တေသုယေဝ ဒွါဒသသု ကောဋ္ဌာသေသုတိ အတ္ထော။
တ္ထေ စ ကေသာဒီကောဋ္ဌာသာနံ သံဝိဂ္ဂဟတာယ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာ အာပေါ-
ဓာတုအာဒယော နာနိယစုဏ္ဏာဒီသု ဥဒကာဒယော ဝိယ သုဝိညေယျာတိ
“တတ္ထေဝ အာမန္တနလက္ခဏ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တိ။

သန္တပ္ပနာဒိတေဇောကောဋ္ဌာသေသု ပန ဝါယောဓာတုအာဒယော န
တထာ သုဝိညေယျာတိ ကတွာ “တေန အဝိနိဘုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တိ၊ န တတ္ထေဝါတိ။
ယဒိ ဧဝံ ဝါယုကောဋ္ဌာသေသု ကံထံ တတ္ထေဝါတိ? ဝါယုကောဋ္ဌာသာပိ ဟိ
ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါဘာဒယော ဝိဇ္ဇာကာရေနေဝ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတံ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ န ပန
သန္တပ္ပနာဒိတေဇောကောဋ္ဌာသာတိ နာယံ ဒေါသော။ တတ္ထ တေနာဘိ တေန
တေဇေန။ အဝိနိဘုတ္တန္တိ အဝိနာဘူတံ၊ တံတံကလာပဂတဝသေန ဝါဧဝံ ဝုတ္တိ။
ဧဝံ ဝေတ္တာပယတောဘိ ဝုတ္တာကာရေန သလက္ခဏသင်္ခေပတော ဓာတုယော

ဝဂ္ဂတ္ထာပေန္တဿ။ ဂုတ္တနယေနာတိ “တဿေဝံ ဝါယမမာနဿာ” တိ အာဒိနာ^၁ ဟေဋ္ဌာ ဂုတ္တနယေန။

၃၄၆။ ဧဝံ ဘာဝယတောတိ သလက္ခဏသင်္ခေပတော ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဘာဝေန္တဿာပိ။ ပုဗ္ဗေ ဂုတ္တနယေနာတိ သသမ္ဘာရိဘတ္တိတော ဘာဝနာယံ^၂ ဂုတ္တေန နယေန။ ဧဝံ ယထာ ကေသေ၊ ဧဝံ။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာ-
သေသျှတိ ကေစတ္တာလီသဘေဒေသု သေသသဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု ဧဝမေတ္ထ အဋ္ဌသဋ္ဌိဓာတုသတဿ၊^၃ ပရိဂ္ဂဟော ဂုတ္တော ဟောတိ။ ဘာဝနာဝိဓာနံ ပနေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဂုတ္တနယမေဝ။

ဣဒါနိ ဝစနတ္ထာဒိမုခေနပိ ဓာတုသု မနသိကာရိဓာနံ ဒဿေတုံ “ဝစ-
နတ္တတော” တိ အာဒိ ဂုတ္တံ။ တတ္ထ ဝစနတ္တတောတိ ယသ္မာ သဗ္ဗပဌမံ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဟဏံ ဝစနဝသေန ဟောတိ ဝစနဒ္ဓါရေန တဒတ္ထဿ အာဒိတော ဂဟေတဗ္ဗတော၊ တသ္မာ ဝစနတ္တတောပိ ဓာတုနံ မနသိကာ-
တဗ္ဗတာ ဂုတ္တာ။ ကလာပတောတိ ဝစနတ္တဝသေန ဝိသေသတော၊ သာမည-
တော စ ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဌိတဿ ယသ္မာ တာ ပိဏ္ဍေသော ပဝတ္တန္တိ၊ န ပစ္စေကံ၊ တသ္မာ ကလာပတောပိ မနသိကာတဗ္ဗတာ ဂုတ္တာ။
တေ ပန ကလာပါ ပရမာဏုပရိမာဏာ ဟောန္တိတိ တပ္ပရိယာပနာနံ ပထဝိဓာတုအာဒိနံ ကေသျှံ သရိရေ ပရိမေယျပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတုံ ဂုတ္တ-
တော မနသိကာတဗ္ဗတာ ဂုတ္တာ။ သော ပနာယံ တာသံ ဂုတ္တတော မနသိ-
ကာရော သင်္ခါဝသေန ဟောတိတိ နိဗ္ဗုဒ္ဓိတသရူပမေဝ၊^၄ ပရိဂ္ဂဟေတုဗ္ဗံ ဒဿေတုံ လက္ခဏာဒိတော မနသိကာရော ဂုတ္တော။ လက္ခဏာဒိတော
ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသေ ယသ္မာ ဒ္ဓါစတ္တာလီသာယ ကောဋ္ဌာသာနံ ဝသေန ဓာတုသု ပရိဂ္ဂယမာနာသု
“ဧတ္တကာ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဧတ္တကာ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ” တိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဣတဗ္ဗော ဟောတိ၊ တသ္မာ သမုဋ္ဌာနတော မနသိကာရော ဂုတ္တော။

ဧဝံ ပရိညာတသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ တာသံ သဒ္ဓါနုသာရေန ဝိနာ ဝိသေသ-
သာမညပရိဂ္ဂဟော ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ နာနတ္ထေကတ္တတော မနသိ-
ကာရော ဂုတ္တော။ လက္ခဏဝိသေသတော ဝိနိဘုတ္တရူပါပံ တော အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗ-
ဋ္ဌာနတာယ ပဒေသေန အဝိနိဘုတ္တာတိ အယံ ဝိသေသော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၄၇-ပိဋက

၂-သုဒ္ဓိ ၁-၁၄၈-ပိဋက

၃-အဋ္ဌသဋ္ဌိဿ ဓာတုသတဿ (သီ)၊ အဋ္ဌသဋ္ဌိယာ ဓာတုသတဿ (သျှာ) ၄-နိဗ္ဗုဒ္ဓိတံ သရူပမေဝ (သျှာ)

ဒဿေတုံ ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂတော မနသိကာရော ဝုတ္တော။ သတိဝိ
အဝိနိဗ္ဗောဂဝုတ္တိယံ ကာဗဒေဝ ကာသဗ္ဗိ သဘာဂါ၊ ကာဗိ ဝိသဘာဂါတိ
အယဗ္ဗိ ဝိသေသော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ သဘာဂဝိသဘာဂတော
မနသိကာရော ဝုတ္တော။ သဘာဂဝိသဘာဂါဝိ ဓာတုယော အဇ္ဈတ္တိကာ
ဤဒိသက္ခိဝိသေသယုတ္တာ၊ ဗာဟိရာ တဗ္ဗိဇရိတာတိ အယံ ဝိသေသော
ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတော မနသိကာရော
ဝုတ္တော။ သဇာတိသင်္ဂဟာဒိကော ဓာတုသင်္ဂဟဝိသေသောပိ ပရိဂ္ဂဟ်-
တဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ သင်္ဂဟတော မနသိကာရော ဝုတ္တော။ သန္တာရဏာဒိဟိ
ယထာသကကိစ္စေဟိ အညမညပတ္တန္တဘာဝတောပိ ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေ-
တဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ ပစ္စယတော မနသိကာရော ဝုတ္တော။ အဗျာပါရနယတော
ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ အသမန္တာဟာရတော မနသိ-
ကာရော ဝုတ္တော။ အတ္တနော ပစ္စယဓမ္မဝိသေသတော၊ ပစ္စယဘာဝဝိသေသ-
တော စ ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ ပစ္စယဝိဘာဂတော
မနသိကာရော ဝုတ္တောတိ ဧဝမေတေသံ တေရသန္တံ အာကာရနံ ပရိဂ္ဂဟေ
ကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာကာရေဟိတိ ပကာရေဟိ၊ ကာရဏေဟိ ဝါ။

၃၄၇။ တတ္ထ ပတ္တုဒ္ဓတ္တာဘိ ပုထုတ္တာ၊ တေန ပုထုဘာဝတော ပုထုဝိ၊
ပုထုဝိ ဧဝ ပထဝီတိ နိရုတ္တိနယေန သဒ္ဓတ္ထမာဟ။ ပတ္တုဒ္ဓေန ဝါ ပထဝီ၊
ပဘိဋ္ဌာဘာဝေန ပတ္တာယတံ ဥပတိဋ္ဌတိတံ အတ္ထော။ “အပ္ပေတိ”တိ ပဒဿ
အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တော ဧဝ။ အာပီယတိဘိ^၁ သောသိယတိ၊ ဝိဝိယတိတိ
ကေဓိ။ “အယံ ပနတ္ထော သသန္တာရာပေ ယုဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ လက္ခဏာပေပိ
ယုဇ္ဇတေဝ။ သောပိ ဟိ ဖရုသပါစနဝိသောသနာကာရေန သေသဘူတတ္ထယေန
ဝိယမာနော ဝိယ ပဝတ္တတိတိ။ အပ္ပေတိဘိ ဗြူဟေတိ။ ပရိဗြူဟနရသာ ဟိ
အာပေါဓာတု။ ဧတေတိတိ နိသေတိ၊ တိက္ခဘာဝေန သေသဘူတတ္ထယံ
ဥဿာပယတိတိ အတ္ထော။ ဝါယတိတိ သမိရေတိ၊ ဒေသန္တရုဠတ္တိဟေတုဘာဝေန
ဘူတသင်္ခာတံ ဂမေတိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ တာဝ ဝိသေသတော ဝစနတ္ထံ ဝတွာ ဣဒါနိ သာမညတော ဝတ္ထု
“အဝိသေသေန ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သလက္ခဏာရဏတောတိ ယထာ
တိတ္ထိယပရိကပ္ပိတော “ပကတိ အတ္တာ”တိ ဧဝမာဒိကော သဘာဝတော
နတ္ထိ၊ န ဧဝမေတာ။ ဧတာ ပန သလက္ခဏံ သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော။

ဒုက္ခာဒါနတောတိ ဒုက္ခဿ ဝိဒဟနတော။ တော ဟိ ဓာတုယော
ကာရဏဘာဝေန ဝဝတ္ထိတာ ဟုတွာ အယလောဟာဒိဓာတုယော ဝိယ အယ-
လောဟာဒိအနေကပ္ပကာရံ သံသာရဒုက္ခံ ဝိဒဟန္တိ။ ဒုက္ခာဓာနတောတိ
အနပ္ပကဿ ဒုက္ခဿ ဝိဓာနမတ္တတော အဝသဝတ္ထနတော၊ တံ ဝါ ဒုက္ခံ
တောဟိ ကာရဏဘူတာဟိ သတ္တေဟိ အနုဝိဇိယတိ၊ တထာဝိဟိတဉ္စ
တံ တောသွေဝ ဝိယတိ ဌာပိယတိတိ ဧဝံ ဒုက္ခာဓာနတော၊ ဓာတုယော။
အဝိစ “နဇ္ဇိဝဋ္ဌော ဓာတုဋ္ဌော”တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္တော။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ
“ဆဓာတုရောယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိအာဒိသု^၁ ဇီဝသညာသမူဟနနတ္ထံ
ဓာတုဒေသနံ အကာသီတိ။ ဣတိ ဝစနတ္ထမုခေနပိ အသာဓာရဏတော၊
သာဓာရဏတော စ ဓာတုနံ သရသလက္ခဏမေဝ ဝိဘာဝိယတိတိ အာဟ
“ဧဝံ ဝိသေသသာမညဝသေန ဝစနတ္ထတော မနသိ ကာတဗ္ဗာ”တိ။ မနသိ-
ကာရော ပန ဝစနတ္ထမုခေန ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဌိတဿ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၄၈။ အာကာရေဟိတိ ပကာရေဟိ။ အထ ဝါ အာကရိယန္တိ ဒိသန္တိ
ဧတ္ထ ဓာတုယောတိ အာကာရာ၊ ကောဋ္ဌာသာ။ အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာတိ
ယထာဝုတ္တာနံ ပစ္စယဝိသေသေန ဝိသိဋ္ဌရူပါနံ ဝဏ္ဏာဒီနံ အဋ္ဌန္တံ ဓမ္မာနံ
သမဝဓာနတော သန္တိဝေသဝိသေသဝသေန သဟာဝဋ္ဌာနတော တံ ဥပါ-
ဒါယ။ ကေသာတိ သမ္မုတိ သမညာမတ္တံ ဟောတိ။ တေသံယေဝ ဝိနိဇ္ဇော-
ဂါတိ တေသံယေဝ ဝဏ္ဏာဒီနံ ဝိနိဗ္ဗုဇနတော။ ယထာ ဟိ ဝဏ္ဏာဒယော အဋ္ဌ
ဓမ္မာ ပညာယ ဝိနိဗ္ဗုဇမာနာ အညမညဗျတိရေကေန ပရမတ္ထတော
ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ န ဧဝံ ဝဏ္ဏာဒိဗျတိရေကေန ပရမတ္ထတော ကေသာ ဥပလဗ္ဗန္တိ။
တသ္မာ ယေ စ ဓမ္မေ သမုဒိတေ ဥပါဒါယ “ကေသာ”တိ သမ္မုတိ၊ တေသု
ဝိသုံ ဝိသုံ ကတေသု နတ္ထိ “ကေသာ”တိ သမ္မုတိ၊ ဝေါဟာရမတ္တန္တိ အတ္ထော။

“အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝါ”တိ ဣဒံ ကေသပညတ္တိယာ ဥပါဒါယ-
ဘူတေ ဝဏ္ဏာဒိကေ ကေက္ခေန ဂဟေတွာ ဝုတ္တိ၊ န တေသံ အဋ္ဌဓမ္မ-
မတ္တဘာဝတော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော ကောဋ္ဌာသောတိ^၂ ကေသေသု တာဝ
ကေသမူလံ၊ ဧဝံ လောမာဒိသုပိ ယထာရဟံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒသဓမ္မကလာပေါ-
ဒိတိ ဧတ္ထ အသိတာဒိပရိပါစကော တေဇောကောဋ္ဌာသော နဝဓမ္မ-
ကလာပေါဒိတိ ဝတ္ထဗ္ဗော။ ယဒိမေ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသာ ယထာရဟံ

အဋ္ဌနဝဒသဓမ္မသမူဟဘူတာ၊ အထ ကသ္မာ ပထဝီအာဒိဓာတုမတ္တတော မနသိ ကရိယန္တိတိ အာဟ “ဥဿဒဝသေန ပနာ”တိအာဒိ။ ယသ္မာ အယံ ဓာတုမနသိကာရော ယာဝဒေဝ သတ္တသညာသမုဋ္ဌါဋ္ဌနတ္ထော၊ ဓမ္မ-
ဝိနိဗ္ဗောဂေါ စ သာတိသယံ သတ္တသညာသမုဋ္ဌါဋ္ဌာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ
ကောဋ္ဌာသေသု ဧဝံ ဓမ္မဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ဟိ ဥဒရိယံ ကရိသံ
ပုဗ္ဗော မုတ္တဉ္စ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ အသိတာဒိပရိပါစကတေဇော ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊
အဿာသပဿာသဝါတော စိတ္တသမုဋ္ဌာနောတိ ဆ ကေသမုဋ္ဌာနာ၊
သေဒေါအဿု ခေဋ္ဌော သိဃာဏ်ကာတံ စတ္တာရော ဥတုစိတ္တဝသေန ဦးသမု-
ဋ္ဌာနာ၊ သေသာ ဒွတ္တိံသ စတုသမုဋ္ဌာနာ။

တေသု အသိတာဒိပရိပါစကေ တေဇောကောဋ္ဌာသေ ဧကော ကလာပေါ
ဇီဝိတနဝကော၊ အညေသု ကေသမုဋ္ဌာနေသု ဥတုသမုဋ္ဌာနော၊ စိတ္တသမု-
ဋ္ဌာနောဝါဧကေကော အဋ္ဌကော၊ ဦးသမုဋ္ဌာနေသု ဥတုစိတ္တဝသေန ဒွေ ဒွေ
အဋ္ဌကာ၊ စတုသမုဋ္ဌာနေသု ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနာ တယော တယော
အဋ္ဌကာ၊ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု သဒ္ဓနဝကာ၊ အဋ္ဌသု တေဇောဝါယော-
ကောဋ္ဌာသေသု အဋ္ဌဇီဝိတနဝကာ၊ သေသေသု စတုဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု
ကာယဘာဝဒသကဒ္ဓယသဟိတာ၊ စက္ခာဒိသညိတေသု မံသကောဋ္ဌာသေသု
စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါဝတ္ထုဒသကသဟိတာ စာတိ ပရိပုဏ္ဏာယတနကေ
ရူပကာယေ ဘေဒံ အနာမသိတွာ ဧကတ္တဝသေန ဂယုမာနာ သတ္တစတ္တာ-
လိသာဓိကသတရူပကလာပါ^၂ ရူပဝိဘာဂတော သာဓိကံ ဒိယစူရူပသဟသံ
ဟောတိ၊ ကောဋ္ဌာသာနံ ပန အဝယဝဝိဘာဂေန တဒဝယဝကလာပါနံ
ဘေဒေ ဂယုမာနေ ရူပဓမ္မာနံ အသင်္ချေယျဘေဒတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ
ဓမ္မဝိဘာဂတော အနေကဘေဒဘိန္နာပိ ဣမေ ဒွါစတ္တာလိသ ကောဋ္ဌာသာ
ဥဿဒဂ္ဂဟဏေန စတုဓာတုဝသေနေဝ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ တေနာဟ “ဥဿဒ-
ဝသေန ပန။ ပ။ မနသိ ကာတဗ္ဗာ”တိ။ တတ္ထ မနသိကာရဝိမိ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၄၉။ မဇ္ဈိမေန ပမာဏေနာတိ အာရောဟပရိဏာဟေဟိ မဇ္ဈိမ-
သရိရေ လဗ္ဘမာနေန မဇ္ဈိမေန ပရိမာဏေန။ ပရိဂ္ဂယုမာနာတိ ပညာယ
ပရိတက္ကေတွာ ဂယုမာနာ။ ပရမာဏုဘေဒသဉ္စုက္ကာတိ ဧတ္ထ ယထာ “အင်္ဂ-
လဿ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ ယဝေါ၊ ယဝဿ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ ဦကာ၊

ဦးကာယ အဋ္ဌမော ဘာဝေါ လိက္ခာ၊ လိက္ခာယ အဋ္ဌမော ဘာဝေါ ရထရေဏ၊ ရထရေဏဿ အဋ္ဌမော ဘာဝေါ တဇ္ဇာရိ၊ တဇ္ဇာရိယာ အဋ္ဌမော ဘာဝေါ အဏု၊ ဧဝံ အဏုနော အဋ္ဌမော ဘာဝေါ ပရမာဏု နာမာ”တိ ဂေ.စိ။ အဋ္ဌ-
ကထာယံ” ပန “သတ္တဓညမာသပ္ပမာဏံ ဧကံ အင်္ဂလံ၊ သတ္တဦးကာပမာဏော
ဧကော ဓညမာသော၊ သတ္တလိက္ခာပမာဏာ ဧကော ဦးကာ၊ ဆတ္တိသရထ-
ရေဏုပမာဏာ ဧကော လိက္ခာ၊ ဆတ္တိသတဇ္ဇာရိပမာဏော ဧကော
ရထရေဏ၊ ဆတ္တိသအဏုပမာဏာ ဧကော တဇ္ဇာရိ၊ ဆတ္တိသပရမာဏုပ-
မာဏော ဧကော အဏု”တိ ဝုတ္တံ။ ဟသ္မာ အဏုနော ဆတ္တိသတိမဘာဝ-
မတ္တော ပရမာဏု နာမ အာကာသကောဋ္ဌာသိကော မံသစက္ခုဿ အဂေါ-
စရော ဒိဗ္ဗစက္ခုဿေဝ ဂေါစရဘူတော။ တံ သန္ဓာယာဟ “ပရမာဏု-
ဘေဒသဉ္စုက္ကာ”တိ၊ ယထာဝုတ္တပရမာဏုပုဘေဒေန စုက္ကာဝိစုက္ကာဘူတာ။
သုခုမရဇဘူတာတိ တတောယေဝ အတိဝိယ သုခုမရဇဘာဝံ ဂတာ။

ဒေါဏမတ္တာ သီလာတိ သောဠသ နာဠိမတ္တာ။ ဣဓာပိ “မဇ္ဈိမေန ပမာ-
ဏေနာ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ တေန “ပကတိယာ စတုမုဠိကံ ကုဉ္ဇဝံ၊
စတုကုဉ္ဇဝံ နာဠိ၊ တာယ နာဠိယာ သောဠသ နာဠိယော ဒေါဏံ၊ တံ ပန
မဂဓနာဠိယာ ဒွါဒသ နာဠိယော ဟောန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ သင်္ဂဟိတာတိ ယထာ
န ဝိပ္ပကိရတိ၊ ဧဝံ အာဗန္ဓနဝသေန သမ္ပိဏ္ဍိတွာ ဂဟိတာ။ အနုပါလိတာတိ
ယထာ ပဋ္ဌရဏသဘာဝိယ အာပေါဓာတုယာ ဝသေန ကိလိန္ဒဘာဝံ၊
ဝိန္တိလဘာဝံ ဝါ နာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ အနုရက္ခိတာ။ ဝိတ္ထန္တိတာတိ သင်္ဘာတဝါ-
ယုနာ အတိဝိယ ဝိတ္ထန္တနံ ပါပိတာ။ န ဝိကိရတိ န ဝိဒ္ဓံသတိတိ သုခုမရဇ-
ဘူတာပိ ပထဝီဓာတု အာဗန္ဓနပရိပါစနသမုဒိရဏကိစ္စာဟိ အာပေါတေဇော-
ဝါယောဓာတုဟိ လဒ္ဓပစ္စယာ သိနေဟေန တေမိတာ တေဇသာ ပရိပက္ကာ
ဝါယုနာ ဝိတ္ထန္တနံ ပါပိတာ ဝိဇ္ဇစုက္ကာ ဝိယ န ဣတော စိတော စ ဝိကိ-
ရတိ န ဝိဒ္ဓံသတိ၊ အထ ခေါ ပိဏ္ဍိတာ သနဘူတာ ဟုတွာ နာနပ္ပကာရေန
ဂဟေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ တေနာဟ “အဝိကိရိယမာနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ
ဝိကပ္ပန္တိ ဝိဘာဂံ။ ယဒိပိ တေဇောဝါယောဓာတုယောပိ သဝိဂ္ဂဟာ ရူပဓမ္မ-
ဘာဝတော။ ယာဒိသော ပန သနဘာဝေါ ပထဝီအာပေါဓာတုသု လဗ္ဗတိ၊
န တာဒိသော တေဇောဝါယောဓာတုသု လဗ္ဗတိတိ မေယျဘာဝါဘာဝတော
တတ္ထ စုက္ကာဘေဒေါ န ဥဒ္ဓဇ္ဇော။ တထာ ဟိ သသမ္ဘာရတေဇောဝါယုသုပိ
မေယျဘာဝေါ န လဗ္ဗတေဝ။

ယူသဂတာတိ ယူသဘာဝံ ခြဝဘာဝံ ဂတာ။ တတော ဧဝ အာဗန္ဓနာ-
ကာရဘူတာ။ န ပဋိရုတိဘိ န ဩဂဠတိ။ န ပရိဿဝတိတိ န ဝိဿန္တတိ။
ဝိဏိတု၊ ဝိဏိတဘာဝံ ဒဿေတိတိ အာပေါဓာတုယာ မြူဟနရသတာယ ဝုတ္တံ။

ဥသုမာကာရဘူတာတိ ဧတေန ကာယေ ပါကတိကဥသ္မာဝိ ဂဟဏီသန္တိ-
တာယ တဿာယေဝ တေဇောဓာတုယာ ဝသေန ဟောတိတိ ဒဿေတိ။
ပရိပါစေတိဘိ သန္တေဇေတိ။ သာ ဟိ ယထာဘူတ္တဿ အာဟာရဿ
သမ္မာ ပရိဏာမနေန ရသာဒိသမ္ပတ္တိယာ ဟေတုဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ ဣမံ ကာယံ
ပရိပါစေတိ သန္တေဇေတိတိ ဝုတ္တံ။ တေနောဂါဟ “န ပူတိဘာဝံ ဒဿေတိ”တိ။
ကမ္မုပနိဿယာယ၊ စိတ္တပ္ပသာဒဟေတုကာယ စ သင်္ခါရေ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါယ
တေဇောဓာတု ဝိသေသပစ္စယော၊ ပဂေဝ ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနာယ ရူပ-
သမ္ပတ္တိယာ ယထာဝုတ္တတေဇောဓာတုတိ အာဟ “ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဉ္ဇဿ အာဝ-
ဟတိ”တိ။

သမုဒီရဏဝိတ္ထန္တနုလက္ခဏာတိ ဧတ္ထ သမုဒီရဏံ အနုပေလ္လနံ၊ ဝိသော-
သနန္တိ ကေမိ။ ဝိတ္ထန္တနံ သေသဘူတတ္တယဿ ထမ္ဘိတတ္တာပါဒနံ၊ ဥပ္ပိလနန္တိ
ဧကေ။ တာယာဘိ ဝိတ္ထန္တနုလက္ခဏာယ ဝါယောဓာတုယာ။ အပရာယာတိ
သမုဒီရဏလက္ခဏာယ။ သာ ဟိ ပေလ္လနသဘာဝါ။ တေနာဟ “သမဗ္ဗာဟ-
တော”တိ။ သမဗ္ဗာဟနဉ္စ ရူပကလာပဿ ဒေသန္တရူပတ္တိယာ ဟေတုဘာဝေါ။
အဝယဉ္စနံ အာသန္တတရူပတ္တိယာ။ လာဠေတိဘိ ပရိဝတ္တေတိ။ ဣဒါနိ ယဒတ္ထံ
စုဏ္ဏတော မနသိကာရော အာဂတော၊ တံ နိဂမနဝသေန ဒဿေတုံ “ဝေ-
မေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဓာတုယန္တန္တိ သုတ္တေန ဝိယ ယန္တရူပကံ အသ-
တိဝိ ကတ္တုဘူတေ အတ္တနိ စိတ္တဝသေန ဓာတုမယံ ယန္တံ ပဝတ္တတိ၊ ဣဓာပိ
မနသိကာရဝိမိ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၅၀။ ယဒိပိ စတုန္တံ ဓာတုနံ လက္ခဏာဒယော ဟေဋ္ဌာ တတ္ထ တတ္ထ
ဝုတ္တာ ဧဝ၊ တထာပိ ဘေ အနဝသေသတော ဒဿေတွာ ဝိသုံ ကမ္မဋ္ဌာန-
ပရိဂ္ဂဟဝိမိ ဒဿေတုံ “လက္ခဏာဒိတော”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ လက္ခိ-
ယတိ ဧတေနာတိ လက္ခဏံ၊ ကက္ခဠတ္တံ လက္ခဏမေဝံဿာတ် ကက္ခဠတ္တလက္ခ-
ဏာ။ နနု စ ကက္ခဠတ္တမေဝ ပထဝီဓာတုတိ? သစ္စမေတံ၊ တထာပိ ဝိညာတာ-
ဝိညာတသဒ္ဓတ္တတာဝသေန အဘိန္နေပိ ဓမ္မေ ကပ္ပနာသိဒ္ဓေန ဘေဒေန ဧဝံ
နိဒ္ဒေသော ကတော။ ဧဝံ ဟိ အတ္တဝိသေသာဝဓောဓော ဟောတိတိ။ အထ ဝါ

လက္ခိယတိတိ လက္ခဏံ၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တံ ဟုတွာ လက္ခိယမာနာ ဓာတု ကက္ခဋ္ဌတ္တ-
လက္ခဏာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသာသုပိ ဒေသေ နယော။
ပတိဋ္ဌာနရသတ် သဟဇာတဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာဘာဝကိစ္စာ။ တတော ဝေ
နေသံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နာကာရေန ဉာဏဿ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိတိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နနပစ္စု-
ပဋ္ဌာနာ။ ပဒဋ္ဌာနံ ပနေတ္ထ အညဓမ္မတာယ န ဥဒ္ဓင်္ဂံ၊ သာဓာရဏဘာဝ-
သဗ္ဗာဝတော ဝါ ဒူရကာရဏံ ဝိယ။ ယထာ ဝါ ဓမ္မုဒ္ဓေသဝါရဝဏ္ဏနာ-
ဒီသု ရသာဒိနာ အညေသံ ပစ္စယဘာဝံ ဒေသေတွာ ပစ္စယဝန္တတာဒဿ-
နတ္ထံ ပဒဋ္ဌာနံ ဥဒ္ဓင်္ဂံ၊ န ဝေမိဓ။ ဣဓ ပန ဓာတူနံ အနညသာဓာရဏ-
ဝိသေသဝိဘာဝနပရာယ စောဒနာယ အညဓမ္မဘူတံ ပဒဋ္ဌာနံ န ဥဒ္ဓင်္ဂန္တိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဗြူဟနရသတ်** သဟဇာတဓမ္မာနံ ဝနုနကိစ္စာ။ တထာ ဟိ သာ
နေသံ ဝိဏိတဘာဝံ ဒေသေတိတိ ဝုစ္စတိ။ **သင်္ဂဟပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ** ဗာဟိရ-
ဥဒကံ ဝိယ နှာနိယဗုဏ္ဏဿ သဟဇာတဓမ္မာနံ သင်္ဂဟဏပစ္စုပဋ္ဌာနာ။
မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ ဗာဟိရဂ္ဂိ ဝိယ ဇတုလောဟာဒိနံ သဟ-
ဇာတဓမ္မာနံ မုဒုဘာဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ **အဘိနိဟာရော** ဘူတသင်္ချာ-
ဋဿ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ၊ နိဟရဏံ ဝါ မိဇတော အင်္ဂုရဿ ဝိယ။

၃၅၁။ **ဥတုသမုဋ္ဌာနာဝ** ကမ္မာဒိဝသေန အနုပ္ပတ္တိတော။ **ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ**
ကဒါစိ ဥတုတော၊ ကဒါစိ စိတ္တတော ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ **အဝသေသာတိ**
ဝုတ္တာဝသေသာ ကေသာဒယော စတုဝိသတိ၊ အာဒိတော တယော တေဇော-
ကောဋ္ဌာသာ၊ ပဉ္စ ဝါယောကောဋ္ဌာသာ စာတိ ဒွတ္တိံသ။ **သဗ္ဗေပိတိ** တေ
သဗ္ဗေပိ ကမ္မာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော **စတုသမုဋ္ဌာနာ**။ ကေသာဒိနမ္ပိ ဟိ
မံသတော အဝိမုတ္တဘာဝေါ ကမ္မာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနောဝ ဟောတိတိ။

၃၅၂။ **နာနတ္ထေကတ္တတောတိ** ဝိသေသသာမညတော။ ဓမ္မာနံ ဟိ
အညမညံ ဝိသဒိသတာ နာနတ္ထံ၊ သမာနတာ ဧကတ္ထံ။ **သဗ္ဗာသမ္ပိတိ** စတုန္တမ္ပိ။
သလက္ခဏာဒိတောတိ သင်္ဂ လက္ခဏံ သလက္ခဏံ၊ တတော သလက္ခဏာ-
ဒိတော။ **အာဒိ-သဒ္ဓေန** ရသပစ္စုပဋ္ဌာနာနံ ဝိယ မုဒုသဏ္ဍေရသဘာဝါဒိနမ္ပိ
သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “**ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန နာနတ္တဘူတာန**”န္တိ ကဿာ
ဝုတ္တံ၊ နန ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန စတုန္တံ ဓာတူနံ ဧကတ္ထံ ဟောတိ သာဓာ-
ရဏတ္ထာတိ? န, “အညာ ဝေ ဓာတုယော ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ အညာ ဥတုအာဒိ-
သမုဋ္ဌာနာ”တိအာဒိကံ ဘေဒံ သန္ဓာယ တထာ ဝစနတော။ **တောသံ** ဓာတူနံ။
ဂ္ဂပ္ပနလက္ခဏံ ရံပ္ပနသဘာဝံ။ ကိမ္ပနေတံ ရံပ္ပနံ နာမ? ယာ သီတာဒိဝိရောဓိ-
ပစ္စယသန္တိပါတေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊ တသ္မိံ ဝါ သတိ ယော ဝိဇ္ဇမာနသေဝ

ဝိသုဒ္ဓိသုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုဘာဝေါ၊ တံ ရူပနံ။ အနုတိတတ္ထာတိ အပရိစ္စ-
ဇနတော။

မဟန္တပါတုဘာဝေါ စေတ္တ သသမ္ဘာရဓာတုဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တထာ
မဟာဝိကာရတာ မဟာဘူတသာမညလက္ခဏဓာတုဝသေန၊ မဟာပရိ-
ဟာရတာ၊ မဟတ္တဝိဇ္ဇမာနတာ စ ဥဘယဝသေနာတိ။ ဘူတသဒ္ဓါပေက္ခာယ
“တောနိ”တိ နပုံသကနိဋ္ဌေသော။ မဟန္တာနိ ပါတုဘူတာနိ အနေက-
သတသဟဿ^၁ရူပကလာပသင်္ခါရတောယ သမူဟဝသေန၊ သန္တတိဝသေန
စ အပရိမိတပရိမာဏာနံ၊ အနေကယောဇနာယာမဝိတ္ထာရာနဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။
စတ္တာရိ နဟူတာနိတိ စတ္တာရိ ဒသသဟဿာနိ။ ဒေဝဝါနဝါဒီနံ တိဂါဝု-
တာဒိသရိရဝသေန မဟန္တာနိ ပါတုဘူတာနိ။

တတ္ထာယံ ဝစနတ္ထော— မဟန္တာနိ ဘူတာနိ ဇာတာနိ နိဗ္ဗတ္တာနိတိ မဟာ-
ဘူတာနိတိ။ အနေကာဘူတဝိသေသဒဿနေန၊ အနေကဗျူတဒဿနေန စ
အနေကစ္ဆရိယဒဿနဝသေန မဟန္တော အဗျူတော၊ မဟန္တာနိ ဝါ အဘူတာနိ
တ္ထောတိ မဟာဘူတော၊ မာယာကာရော။ ယက္ခာဒယော ဇာတိဝသေနဝ
မဟန္တာ ဘူတာတိ မဟာဘူတာ၊ နိရုဇ္ဈော ဝါ အယံ တေသု မဟာဘူတသဒ္ဓေါ
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပထဝီအာဒယော ပန ဝဉ္စကတာယ၊ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာယ စ
မဟာဘူတာဝိယ မဟာဘူတာ။ ဘူတသဒ္ဓဿ ဥဘယလိင်္ဂတာယ နပုံသကတာ
ကတာ။ တတ္ထ ဝဉ္စကတာ သယံ အနီလာဒိသဘာဝါနိ ဟုတွာ နီလာဒိ-
သဘာဝဿ ဥပဋ္ဌာပနံ၊ အနိတ္ထိပုရိသာဒိသဘာဝါနေဝ စ ဟုတွာ ဣတ္ထိ-
ပုရိသာဒိအာကာရဿ ဥပဋ္ဌာပနံ။ တထာ အညမညဿ အန္တော၊ ဗဟိ စ
အဋ္ဌိတာနံယေဝ အညမညံ နိဿာယ အဝဋ္ဌာနတော အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာ။
ယဒိ ဟိ ဣမာ ဓာတုယော အညမညဿ အန္တော ဌိတာ၊ န သင်္ကစ္စကရာ
သိယံ အညမညာနုပ္ပဝေသနတော၊ အထ ဗဟိ ဌိတာ ဝိနိဗ္ဗုတ္တာ သိယံ။
တထာ သတိ အဝိနိဗ္ဗုတ္တဝါဒေါ ဟာယေယျ၊ တသ္မာ န နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနာ။ ဧဝံ
သန္တေပိ ပတိဋ္ဌာနာဒိနာ ယထာသကံ ကိစ္စဝိသေသေန သေသာနံ တိဏ္ဍံ
တိဏ္ဍံ ဥပကာရိကာ ဟောန္တိ၊ ယေန သဟဇာတာဒိနာ ပစ္စယေန ပစ္စယာ
ဟောန္တိ။ တေနာဟ “န စ အညမညံ နိဿာယ န တိဋ္ဌန္တိ”တိ။ မနာပေဟိတိ
မနောဟရေဟိ စာတုရိယဝန္တေဟိ။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိက္ခေပေဟိတိ ကာဠသာမ-
တာဒိဝဏ္ဏေဟိ၊ ပုထုလဝိဝရကိသတာဒိသဏ္ဌာနေဟိ၊ ဟတ္ထဘမုကာဒိဝိက္ခေပေဟိ
စ။ သရသလက္ခဏန္တိ သဘာဝဘူတံ လက္ခဏံ၊ သင်္ကစ္စကံ ဝါ သဘာဝံ။

မဟာပရိဟာရတောတိ ဧတ္ထ ဝစနတ္ထံ ဝဒန္တော အာဟ “မဟန္တေတိ။ပ။ ဘူတာနိ၊ မဟာပရိဟာရနိ ဝါ ဘူတာနိ”တိ။ တတ္ထ ပစ္ဆိမတ္ထေ ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒဿံ ပရိဟာရ-သဒ္ဓဿံ လောပံ ကတွာ “မဟာဘူတာနိ”တိ ဝုတ္တံ။

တထာ ဟိတိ တတော ဧဝ ဝိကာရဿ မဟန္တတ္တာ ဧဝါတိ တံ ဝိကာရံ ဒဿေတုံ “ဘူမိတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အစုံမတောတိ အဂ္ဂိဿ။ ကောဋိသတသဟဿံ ဧကံ ကောဋိသတသဟဿေကံ ဝတ္ထဝါဒန္တိ တံ သဗ္ဗံ အာဏာခေတ္တဘာဝေန ဧကံ ကတွာ ဝဒတိ။ ဝိလိယတိတိ ဝိပတ္တိ-ကရမေဃာဘိဝုဋ္ဌေန ခါရုဒကေန လဝဏံ ဝိယ ဝိလယံ ဂစ္ဆတိ ဝိဒ္ဓိသတိ။ ကုပိတေနာတိ ခုဘိတေန။ ဝိကီရတိတိ ဝိမေတိ ဝိဒ္ဓိသတိ။

အနုပါဒိန္နေသု ဝိကာရမဟတ္တံ ဒဿေတွာ ဥပါဒိန္နေသု ဒဿေန္တော “ပတ္ထဒ္ဓေါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကဋ္ဌမုခေန ဝါတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ ဥပမတ္ထော။ ယထာ ကဋ္ဌမုခေန သပ္ပေန ခုဋ္ဌော ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပထဝီဓာတုပု-ကောပေန သော ကာယော ကဋ္ဌမုခေဝ ဟောတိ၊ ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏတ္ထော။ သော “ပထဝီဓာတုပုကောပေန ဝါ”တိ ဧဝံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—ကဋ္ဌမုခေန ခုဋ္ဌောပိ ကာယော ပထဝီဓာတုပုကောပေ-နေဝ ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ အဝိယုတ္ထော သော ကာယော သဗ္ဗဒါ ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ ဟောတိတိ။ ဝါ-သဒ္ဓေါ ဝါ အနိယမတ္ထော၊ တတြာယမတ္ထော— ကဋ္ဌမုခေန ခုဋ္ဌော ကာယော ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ ဝါ၊ န ဝါ ဟောတိ မန္တာဂဒဝသေန၊ ပထဝီဓာတုပုကောပေန ပန မန္တာဂဒရဟိတော သော ကာယော ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ ဟောတိ ကေန္တပတ္ထဒ္ဓေါတိ။

ပူတိယောတိ ကုထိတော။ သန္တတ္ထောတိ သဗ္ဗသော တတ္ထော သမုပ္ပန္တ-ဒါဟော။ သန္တိန္တောတိ သမန္တတော ဆိန္တော ပရမာဏဘေဒသဉ္စုတ္တော အာယသ္မတော ဥပသေနတ္ထေရဿ သရိရံ ဝိယ။ မဟာဝိကာရာနိ ဘူတာနိတိ မဟာဝိကာရဝန္တာနိ ဘူတာနိ မဟာဘူတာနိတိ ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန နိဒ္ဒေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “ပထဝီ”တိအာဒိနာ သဗ္ဗလောကဿ ပါကဋ္ဌာနိပိ ဝိပလ္လာသံ မုဉ္ဇိတွာ ယထာသဘာဝတော ပရိဂ္ဂဏှနေ မဟန္တေန ဝါယာမေန ဝိနာ န ပရိဂ္ဂဏှန္တိ ဒုဝိညေယျသဘာဝတ္တာ “မဟန္တာနိ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တာနိ ဟိ သုဝိညေယျာနိ။ “အမဟန္တာနိ”တိ မန္တာ ဌိတာ တေသံ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟတံ

ဒိသ္မာ “အဟော မဟန္တာနိ တောနိ”တိ ဇာနာတိတိ မဟာဘူတေကဒေသ-
တာဒီဟိ ဝါ ကာရဏေဟိ **မဟာဘူတာနိ**။ တော ဟိ ဓာတုယော မဟာ-
ဘူတေကဒေသတော၊ မဟာဘူတသာမညတော၊ မဟာဘူတသန္တိဿယတော၊
မဟာဘူတဘာဝတော၊ မဟာဘူတပရိယောသာနတော စာတိ ဣမေဟိဝိ
ကာရဏေဟိ **“မဟာဘူတာနိ”**တိ ဝုစ္စန္တိ။

တတ္ထ မဟာဘူတေကဒေသတောတိ “ဘူတမိဒန္တိ ဘိက္ခဝေ သမနုပဿ-
ထာ”တိအာဒီသု^၁ ဟိ အဝိသေသေန ခန္ဓပဉ္စကံ “ဘူတ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ယဒိဒံ
ကာမဘဝေ၊ ရူပဘဝေ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ဧကစွေ စ သညီဘဝေ ပဝတ္တံ
ခန္ဓပဉ္စကံ၊ တံ မဟာဝိသယတာယ “မဟာဘူတ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။ ပထဝီ-
အာဒယော ပန စတဿော ဓာတုယော တဿ မဟာဘူတဿ ဧကဒေသ-
ဘူတာ “မဟာဘူတာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ သမုဒါယေသု ဟိ ပဝတ္တဝေါဟာရာ အဝယ-
ဝေသုပိ ဒိဿန္တိ ယထာ “သမုဒ္ဓေါ ဒိဋ္ဌော၊ ပဋော ဒဗျော”တိ စ။ **မဟာ-
ဘူတသမညတော**တိ တဒဓိနဝုတ္တိတာယ ဘဝန္တိ ဧတ္ထ ဥပါဒါရူပါနီတိ ဘူတာနိ၊
ပထဝီအာဒယော စတဿော ဓာတုယော။ သာ ပနာယမေတာသု ဘူတ-
သမညာ အနညတ္ထဝုတ္တိတာယ ဥပါဒါရူပါနံ အဝိပရိတဋ္ဌာ^၂၊ လောကဿ
စေတာ ဗဟူပကာရာ၊ စက္ခုသမုဒ္ဓါဒိနံ နိဿယဘူတာ စာတိ မဟန္တာနိ
ဘူတာနီတိ သမညာယိ^၃သု။ **မဟာဘူတသန္တိဿယတော**တိ မဟန္တာနံ မဟာ-
နုဘာဝါနံ မဟာသမ္မတမန္တာတုပ္ပဘုတိနံ ရညံ၊ သက္ကာဒိနံ ဒေဝါနံ၊ ဝေပစိတ္တိ-
အာဒိနံ အသုရာနံ၊ မဟာဗြဟ္မာဒိနံ ဗြဟ္မာနံ၊ ဂုဏတော ဝါ မဟန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ သာဝကာနံ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဝါ သဗ္ဗေသမ္ဘိဘူတာနံ သတ္တာနံ
နိဿယဘူတတာယ မဟန္တာ ဘူတာ ဧတေသုတိ မဟာဘူတာ။ စာတုမဟာ-
ဘူတိကော ဟိ နေသံ ကာယောတိ။ **မဟာဘူတဘာဝတော**တိ ဗဟု-
ဘူတဘာဝတော။ အယံ ဟိ **မဟာ-သဒ္ဓေါ** “မဟာဇနော သန္တိပတိတော”တိ-
အာဒီသု ဗဟုဘာဝေ ဒိဿတိ။ ပထဝီအာဒယော စ ဓာတုယော ဧကသိမ္ဘိ
အတ္တဘာဝေ အပရိမေယျပ္ပဘေဒါ ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ မဟန္တာ ဗဟူ အနေက-
သတသဟဿပ္ပဘေဒါ ဘူတာတိ မဟာဘူတာ။ **မဟာဘူတပရိယောသာန-
တော**တိ မဟာဘူတဿ ဝသေန ပရိယောသာနပ္ပတ္တိတော။

“ကာလော ဃသတိ ဘူတာနိ၊ သဗ္ဗာနေဝ သဟတ္တနာ။

ယော စ ကာလဃသော ဘူတော၊ သ ဘူတပစနိံ ပစိ”တိ—?

ဟိ ဧဝမာဒိသု ခီဏာသဝေါ “ဘူတော”တိ ဝုတ္တော။ သော ဟိ ဥစ္ဆိန္နဘဝ-
နေတ္ထိကတာယ အာယတိံ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ ဧကန္တတော “ဘူတော”တိ ဝုတ္တိ။
န ဣတရေ၊ ဘဝိဿန္တိတိ ဝေါဟာရံ အနတိတတ္တာ။ ဘူတော ဧဝ ဣဓ
ပူဇာဝသေန “မဟာဘူတော”တိ ဝုတ္တော ယထာ “မဟာခီဏာသဝေါ၊ ဟော-
မောဂ္ဂလ္လာနော”တိ စ။ ဣမာသဉ္စ ဓာတုနံ အနာဒိမတိ သံသာရေ ပဗန္ဓ-
ဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ ယထာဝုတ္တဿ မဟာဘူတသေဝ သန္တာနေ ပရိယော-
သာနပ္ပတ္တိ၊ နာညတြိ။ တဿွာ မဟာဘူတေ ဘူတာ ပရိယောသာနံ ပတ္တာတိ
မဟာဘူတာ ပရိမပဒေ ဘူတ-သဒ္ဓဿ လောပံ ကတွာ။ ဧဝမေတာ ဓာတုယော
မဟာဘူတေကဒေသတာဒိဟိ မဟာဘူတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပထဝီအာဒိနံ
ကက္ခဋ္ဌပုပ္ဖရဏာဒိဝိသေသလက္ခဏသမင်္ဂိတာ အပရိစ္ဆတ္တဓာတုလက္ခဏာနံ-
ယေဝါတိ အာဟ “ဓာတုလက္ခဏံ အနတိတတ္တာ”တိ။ န ဟိ သာမညပရိစ္စာ-
ဂေန ဝိသေသော၊ ဝိသေသနိရပေက္ခံ ဝါ သာမညံ ပဝတ္တတိ။ တထာ ဟိ
ဝဒန္တိ—

“တမတ္ထာပေက္ခတော ဘေဒံ၊ သသာမညံ ဇဟာတိ နော။
ဂဏှာတိ သံသယုပ္ပါဒါ၊ သမေဝေကတ္ထကံ ဒွယ”န္တိ။

သလက္ခဏဓာရဏေန စာတိ ယေန သလက္ခဏဓာရဏေန “ဓာတုယော”တိ
ဝုစ္ဆန္တိ၊ တေနော “ဓမ္မာ”တိဝိ ဝုစ္ဆန္တိ ဥဘယထာပိ နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝတာယ ဧဝ
ဝိဘာဝနတော။ တေနောဟ “ဆဓာတုရောယံ ဘိက္ခု ပရိယော^၁၊ ဓမ္မေသု
ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ”တိ^၂ စ။ အရူပါနံ ခဏတော ရူပါနံ ခဏဿ နာတိ-
ဣတ္တရတာယာဟ “အတ္တနော ခဏာနုရူပ”န္တိ။ ဓရဏေနာတိ ဌာနေန^၃၊
ပဝတ္တနေနာတိ အတ္တော။ ခယဋ္ဌေနာတိ ခဏဘင်္ဂတာယ^၄၊ ဘယဋ္ဌေနာတိ
ဥဒယဝယပဋိဝိဋ္ဌနာဒိနာ သပ္ပဋိဘယတာယ။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ အတ္တ-
သာရဝိရဟေန။

၃၅၃။ သဟုပ္ပန္နာဝ တောတိ တော စတဿော ဓာတုယော သဟ
ဥပ္ပန္နာဝ သဟ ပဝတ္တမာနာဝ သမာနကာလေ လဗ္ဘမာနာပိ အဝကံသတော
သဗ္ဗပရိယန္တိမေ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနေသု သုဒ္ဓဋ္ဌကေ၊ ကမ္မဇေသု
ဇီဝိတနဝကေတိ ဧကေကသ္မိံ သုဒ္ဓဋ္ဌကာဒိကလာပေဝိ ပဒေသေန အဝိ-
နိန္ဒုတ္တံ ဝိသု ဝိသု အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာယ။ ယတ္ထ ဟိ တိဿန္တံ ဓာတုနံ

၁-မ ၂-၂၈၃-ဝိဇ္ဇေ၊

၃-ဓာရဏေန (သိ၊ သုဒ္ဓါ၊ က)

၂-အံ ၁-၄၃-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

၄-ခဏဘင်္ဂတာယ (သိ)၊ ခယဘင်္ဂတာယ (သု)

ပတိဋ္ဌာဝသေန ပထဝီ၊ တတ္ထေဝ တဿာ အာဗန္ဓနပရိပါစနသမုဒီရဏဝသေန
ဣတရာ။ သေ နယော သေသာသုပိ။

၃၅၄။ ပုရိမာ ခွေ ဂရုကတ္တာ သဘာဂါ အညမညန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဧတ္ထ
စ နန ပထဝီယာပိ လဟုဘာဝေါ အတ္ထိ။ တဏှာ ဟိ သာ “ကက္ခဠံ မုဒုကံ
သဏှံ ဖရသံ ဂရုကံ လဟုကံ”န္တိ နိဋ္ဌိဋ္ဌာ၊ အာပေပိ လဟုဘာဝေါ လတ္တတေ-
ဝါတိ? န၊ နိပ္ပရိယာယဂရုဘာဝဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဂရုဘာဝေါ ဧဝ ဟိ
ပထဝီဓာတုယာ ဂရုတရံ ဥပါဒါယ လဟုဘာဝေါတိ ပရိယာယေန ဝုတ္တော
သီတဘာဝေါ ဝိယ တေဇောဓာတုယာ။ ယဒိ ဧဝံ ရူပဿ လဟုတာတိ ကထံ?
အယဗ္ဗိ ဝုတ္တနယာ ဧဝ လဟုတာကာရံ ဥပါဒါယ လတ္တနတော။ န ဟိ
ပရိစ္ဆေဒဝိကာရလက္ခဏာနိ ပရမတ္ထတော လတ္တန္တိ နိပ္ပန္နရူပိနံ အဝတ္ထာဝိသေသ-
သဘာဝတော။ တသ္မာ ပရမတ္ထသိဒ္ဓိံ ဂရုဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပုရိမာ ခွေ
ဂရုကတ္တာ သဘာဂါ”တိ။ “တဏှာ”တိ ပဒေန “သဘာဂါ”တိ ဣမမတ္ထံ
ဥပသံဟရတိ။ “ခွေ”တိ ပန ဣဒံ ယဏှာ “ပုရိမာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဧဝံ “ပစ္ဆိမာ”တိ
ဧတ္ထာပိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဝိသဘာဂါ ဂရုကလဟုကဘာဝတောတိ
အဓိပ္ပါယော။ ယဏှာ စ ဂရုကလဟုကဘာဝေဟိ၊ ဧဝံ ပေယျဘာဝါပေယျ-
ဘာဝေဟိ^၁ စ သဘာဂဝိသဘာဂတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

၃၅၅။ အဇ္ဈတ္တိကာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တအဇ္ဈတ္တိကာ၊ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နာတိ
အတ္ထော။ ဝိညာဏဝတ္ထု၊ ဝိညတ္တိဗျူဟာနန္တိ စက္ခာဒိနံ ဆန္တံ ဝိညာဏဝတ္ထုနံ၊
ဒိန္တံ ဝိညတ္တိနံ၊ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယာနဉ္စ။ ယေ ပန “ဝိညာဏဝတ္ထုတိ
ဟဒယဝတ္ထု၊ ဂဟိတ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ ဗျူဟာ-ဂဟဏေန အဋ္ဌန္တမ္ပိ ရူပိန္ဒြိယာနံ
ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဝုတ္တဝိပရိတပ္ပကာရာ”တိ ဣဒံ ဗာဟိရာနံ ဓာတုနံ ယဏှာ
သဗ္ဗသော ဝိညာဏဝတ္ထု၊ ဝိညတ္တိဗျူဟာနံ အနိဿယတာ စ ဣရိယာပထ-
ဝိရဟော စ ဝုတ္တဝိပရိယာယော၊ ဧဝံ စတုသမုဋ္ဌာနတာဝီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ န
လက္ခဏရူပဿ ဝိယ ကုတောစိပိ သမုဋ္ဌာနဿ အဘာဝတော ဥတုသမုဋ္ဌာန-
တာယ တာသံ။ လဟုတာဒိနိဿယတာပိ အဇ္ဈတ္တိကာနံ ဓာတုနံ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ န
ဝါ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဝိညတ္တိ-ဂဟဏံ ဟိ လက္ခဏန္တိ။

၃၅၆။ ဣတရာဟိတိ အာပေါတေဇောဝါယုဓာတူဟိ။ ဧကသင်္ဂဟာတိ
သဇာတိသင်္ဂဟေန ဧကသင်္ဂဟာ။ သမာနဇာတိယာနံ ဟိ သင်္ဂဟော သဟ-
ဇာတိသင်္ဂဟော။ တေနာဟ “သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတော”တိ။

၁-မေယျဘာဝါပေယျဘာဝေဟိ (သီ၊ က)၊ ဧဝေဝ သဘာဝေဟိပိ (သျှာ)

၄၅၇။ တိဏ္ဍိ မဟာဘူတာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိတိ ယေဟိ မဟာဘူတေဟိ သမ္ပိဏ္ဏနဝသေန သင်္ဂဟိတာ၊ ပရိပါစနဝသေန အနုပါလိတာ၊ သမုဒီရဏဝသေန ဝိတ္ထုမ္ဘိတာ စ၊ တေသံ အတ္တနာ သဟဇာတာနံ တိဏ္ဍိ မဟာဘူတာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟုတွာ တတော ဧဝံ သန္ဓာရဏဝသေန အဝဿယော ဟောတိ၊ ဝုတ္တနယေန ဝါ ပတိဋ္ဌာ ဟုတွာ သဟဇာတာဒိဝသေန ပစ္စယော ဟောတိတိ။ ဧသ နယော သေသာသုပိ။

၄၅၈။ ယဒိပိ အညမညအာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာတိ ဟေဋ္ဌာ ဓာတုနံ အသမန္ဓာဟာရတာ ဒဿိတာ ဧဝံ၊ အထာပိ ဣမိနာဝ နယေန ဝိသုံ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော “ပထဝီဓာတု စေတ္တာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပထဝီဓာတု စေတ္တာတိ စ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ တေန အယမ္ပိ ဧကော မနသိကာရပ္ပကာရောတိ ဒိပေတိ။ စေတ္တာတိ ဧတာသု ဓာတုသု။ အဟံ “ပထဝီဓာတု”တိ ဝါ “ပစ္စယော ဟောမိ”တိ ဝါ န ဇာနာတိတိ အတ္တနိ ဝိယ အတ္တနော ကိစ္စေ စ အာဘောဂါဘာဝံ ဒဿေတွာ ဥပကာရကဿ ဝိယ ဥပကတ္တဗ္ဗာနမ္ပိ အာဘောဂါဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဣတရာနိဒ္ဓိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗာသု ဓာတုသု၊ တတ္ထာပိ အတ္တကိစ္စပကတ္တဗ္ဗဘေဒေသု သဗ္ဗေသု။

၄၅၉။ ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂတော ဧဝံ ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂတော စ။ “ပစ္စယတော”တိ ဟိ ဣမိနာ ပထဝီအာဒိနံ အညာသာဓေရဏော ပတိဋ္ဌာဘာဝါဒိနာ သေသဘူတတ္တယဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဝုတ္တော။ ဣဓ ပန ယေဟိ ဓမ္မေဟိ ပထဝီအာဒိနံ ဥပ္ပတ္တိ၊ တေသံ၊ ပထဝီအာဒိနဉ္စ အနဝသေသတော ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂေါ ဝုစ္စတိတိ အယံ ဣဓေသံ ခြိန္တံ အာကာရာနံ ဝိသေသော။ ကမ္မန္တိ ကုသလာကုသလံ ရူပပ္ပါဒကံ ကမ္မံ။ စိတ္တန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ရူပပ္ပါဒကံ စိတ္တံ။ အာဟာရောတိ အဇ္ဈတ္တိကော ရူပပ္ပါဒကော အာဟာရေ။ ဥတူတိ ယော ကောစိ ဥတု၊ အတ္တတော တေဇောဓာတု။ ကမ္မဓေဝါတိ အဝဓာရဏံ သမုဋ္ဌာနသင်္ဂဟဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တေန အကမ္မဇာနမ္ပိ ကေသန္တိ ကမ္မဿ ပရိယာယပစ္စယဘာဝေါ ဒိပိတော ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာန”န္တိအာဒိ။ နန စ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ ကမ္မတော အညေနပိ ပစ္စယေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ? ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော ပန ကမ္မဂတိကောဝါတိ ပဋိယောဂီနိဝတ္တနတ္ထံ အဝဓာရဏံ ကတံ၊ တေနာဟ “န စိတ္တာဒယော”တိ။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ဧတ္ထာပိ အယမတ္ထော ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဣတရေတိ

စိတ္တာဒိတော အညေ။ ဇနကပစ္စယောတိ သမုဋ္ဌာပကတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပစ္စယော ပန ကမ္မပစ္စယောဝ။ ဝုတ္တံ ဟိ “ကုသလာကုသလာ စေတနာ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။

သေသာနန္တိ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနံ။ ပရိယာယတော ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတိတိ ပဋ္ဌာနေ၊ အရူပါနံယေဝ ဥပနိဿယပစ္စယဿ အာဂတတ္တာ နိပ္ပရိယာယေန ရူပဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယော နတ္ထိ။ သုတ္တေ ပန “ပုဂ္ဂလံ ဥပနိဿာယ ဝနသဏှံ ဥပနိဿာယာ”တိ ဝစနတော သုတ္တန္တိကပရိယာယေန ဝိနာ အဘာဝေါ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ စိတ္တံ ဇနကပစ္စယော ဟောတိတိ သဟဇာတနိဿယာဟာရာဒိဝသေန ပစ္စယော ဟောန္တိ စိတ္တံ သမုဋ္ဌာပကတံ ဥပါဒါယ “ဇနကပစ္စယော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အာဟာရ-ဥတူသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဧဝံ ကမ္မာဒိနံ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဝသေန ဓာတူသု ပစ္စယဝိဘာဂံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တံသမုဋ္ဌာနာနံ ဓာတူနဗ္ဗိ ဝသေန ပစ္စယဝိဘာဂံ ဒဿေန္တော ပဋ္ဌမံ တာဝ “ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတ”န္တိအာဒိနာ ဥဒ္ဓိသိတွာ ပုန “တတ္ထ ကမ္မ-သမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတူ”တိအာဒိနာ နိဒ္ဓိသတိ။ တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီ-ဓာတူတိ “ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတ”န္တိ ဣတ္ထ သာမညတော ဝုတ္တာ ကမ္မဇပထဝီဓာတု။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ ဣတရာသန္တိ ကမ္မဇာနံ အာပေါဓာတု-အာဒိနံ တိဿန္တံ ဓာတူနံ သဟုပ္ပတ္တိယာ အတ္တနော ဥပကာရကာနံ တာသံ ဥပကာရကတော၊ အာဓာရဘာဝတော၊ ဥပ္ပါဒတောယာဝ ဘင်္ဂါရေဏကော၊ ဝိဂမာဘာဝတော စ သဟဇာတအညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စေဝ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဟောန္တိ စ ကမ္မံ ဝိယ အတ္တနော၊ တာသဉ္စ န ဇနကဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ အသမုဋ္ဌာပကတ္တာ တာသံ။ ကာမဇ္ဈေတ္တ နိဿယပစ္စယ-ဂ္ဂဟဏေနေဝ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ သင်္ဂဟိတော၊ ပထဝီဓာတုယာ ပန အနညသာဓာရဏကိစ္စံ သဟဇာတာနံ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါတိ ဣမံ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ “ပတိဋ္ဌာဝသေန ဓာ”တိ ဝိသုံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အာဗန္ဓနဝသေန ဓာတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တိသန္တတိမဟာဘူတ-နန္တိ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ စတုမဟာဘူတာနံ အညမညံ အဝေါ-ကိဏ္ဍာနံ၊ အဝိစ္ဆေဒေန ပဝတ္တိံ ဥပါဒါယ သန္တတိတိ သန္တတိဂ္ဂဟဏံ။ ပထဝီ-ဓာတုယာ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ နာမ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံယေဝါတိ အာဟ “န ပတိဋ္ဌာဝသေနာ”တိ။ န အာဗန္ဓနဝသေနာတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဧတ္ထောတိ ဧတေသု ကမ္မသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတေသု။ “စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတု စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ဣတရာသ”န္တိအာဒိသု သုကရော တန္တိနယော နေတုန္တိ “စိတ္တအာဟာရ။ပ။ သေဝ နယော”တိ အတိဒိသတိ။

သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသပ္ပဝတ္ထာသု စ ပနာတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ ပန-သဒ္ဓေါ ဝိသေသတ္ထော၊ တဒုဘယေန စ ယထာဝုတ္တသဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ ပဝတ္တမာနာ ဓာတုယော ဣမိနာ ဝိသေသေန ပဝတ္တန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။

ဣဒါနိ တံ ဝိသေသံ ဒသေတုံ “ဧကံ ပဋိစ္စာ”တိဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဧကံ ဓာတုံ ပဋိစ္စ တိဿော ဓာတုယော စတုဓာ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ တိဿော ဓာတုယော ပဋိစ္စ ဧကောဝ ဓာတု စတုဓာ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ဒွေ ဓာတုယော ပဋိစ္စ ဒွေ ဓာတုယော ဆဓာ သမ္ပဝတ္တန္တိတိ ယောဇနာ။ အတ္ထော ပန ပထဝီအာဒိသု ဧကေကိဿာ ပစ္စယဘာဝေ ဣတရာသံ တိဿန္တံ တိဿန္တံ ပစ္စယုပ္ပန္နတာတိ အယမေကော စတုက္ကော၊ တိဿန္တံ တိဿန္တံ ပစ္စယဘာဝေ ဣတရာယ ဧကေကိဿာ ပစ္စယုပ္ပန္နတာတိ အယမပရော စတုက္ကော၊ ပဌမဒုတိယာ၊ တတိယ-စတုတ္ထာ၊ ပဌမတတိယာ၊ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ ပဌမစတုတ္ထာ၊ ဒုတိယတတိယာတိ ဣမာသံ ခြံန္တံ ခြံန္တံ ပစ္စယဘာဝေ တတ္ထ တတ္ထ ဣတရာသံ ခြံန္တံ ခြံန္တံ ပစ္စယုပ္ပန္နတာတိ အယမေကော ဆက္ကော။ ဧဝံ ပစ္စယဘာဝေန စတုဓာ၊ ဆဓာ စ ပဝတ္တမာနာနံ ဧကကဒ္ဓိကတိကဝသေန တိကဒုကဧကကဝသေန စ ယထာက္ကမံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယဉ္စ ပစ္စယဘာဝေါ သဟဇာတအညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဝသေန၊ တတ္ထာပိ စ အညမည-မုခေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ပဋိစ္စဝါရေ “ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ၊ တယော မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ၊ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ။

အဘိက္ခမပဋိက္ခမာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အာဒါနဝိဿဇ္ဇနာဒိကာယိက-ကိရိယာကရဏဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဿ ပစ္စယော ဟောတိ ဃန္ဓနကိရိယာယ ပထဝီဓာတုဝသေန သိဇ္ဈနတော။ သာဝါတိ ပထဝီဓာတု-ယေဝ။ အာပေါဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါဓာတုယာ တတ္ထ အပ္ပဓာနဘာဝံ၊ ပထဝီဓာတုယာ စ ပဓာနဘာဝန္တိ ပတိဋ္ဌာဘာဝေ ဝိယ ပတိဋ္ဌာပနေပိ သာတိသယကိစ္စတ္တာ တဿာ ပတိဋ္ဌာပနဿ ပါဒဋ္ဌပနဿ ပစ္စယော

ဟောတီတိ သဗ္ဗန္ဓော။ အဝက္ခေပနဿာတိ အဓောနိက္ခိပနဿ။ တတ္ထ စ ဂရုတရသဘာဝါယ အာပေါဓာတုယာ သာတိသယော ဗျာပါရောတိ အာဟ “ပထဝီဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါဓာတူ”တိ။ တထာ ဥဗ္ဗင်္ဂတိကာ တေဇောဓာတူတိ ဥဗ္ဗရဏေ ဝါယောဓာတုယာ တဿာ အနုဂတဘာဝေါ ပုတ္တော။ တိရိယံ ဂတိကာယ ဝါယောဓာတုယာ အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသု သာတိသယော ဗျာပါရောတိ တေဇောဓာတုယာ တဿာ အနုဂတဘာဝေါ ဂဟိတော။ တတ္ထ ဌိတဋ္ဌာနတော အဘိဗ္ဗံ ပါဒဿ ဟရဏံ အတိဟရဏံ၊ ပုရတော ဟရဏံ။ တတော ထောကံ ဝီတိက္ကမ္မ ဟရဏံ ဝီတိဟရဏံ၊ ပဿတော ဟရဏံ။

ဧကေကေန မုခေနာတိ “ပတ္ထဋ္ဌတ္တာ ပထဝီ”တိအာဒိနာ^၁ ဝိဘတ္တေသု တေရသသု အာကာရေသု ဧကေကေန ဓာတူနံ ပရိဂ္ဂဟနမုခေန။ သွာယန္တိ သော အယံ ဥပစာရသမာဓိ။ ကထံ ပနဿ ဝဝတ္ထာနပရိယာယောတိ အာဟ “စတုန္တံ ဓာတူန”န္တိအာဒိ။

၃၆၀။ ဣဒါနိ ဣမိဿာ ဘာဝနာယ အာနိသံသေ ဒဿေတုံ “ဣဒဉ္စ ပနာ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။ သုညတံ အဝဂါဟတီတိ ဓာတုမတ္တတာဒဿနေန ရူပကာယဿ အနတ္တကတံ ဝဝတ္ထာပယတော တဒနုသာရေန နာမကာယဿာပိ အနတ္တကတာ သုပါကဋ္ဌာ ဟောတီတိ သဗ္ဗသော အတ္တသုညတံ ပရိယောဂါဟတိ တတ္ထ ပတိဋ္ဌဟတိ။ သတ္တသညံ သမုပ္ပါတေတီတိ တတော ဧဝ “သတ္တော ပေါသော ဣတ္ထိ ပုရိသော”တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ အယာထာဝသညံ ဥပ္ပါတေတိ သမူဟနတိ။ ဝါဠုမိဂယက္ခရက္ခသဒိဝိကပုံ အနာဝဇ္ဇမာနောတိ သသန္တာနေ ဝိယ ပရသန္တာနေပိ ဓာတုမတ္တတာယ သုဒိဋ္ဌတ္တာ ဒီဏာသဝေါ ဝိယ “ဣမေ သီဟဗျုပ္ပါဒယော ဝါဠုမိဂါ၊ ဣမေ ယက္ခရက္ခသ”တိ ဧဝမာဒိဝိကပုံ အကရောန္တော ဘယဘေရဝံ သဟတိ အဘိဘဝတိ။ ယထာပုတ္တဝိကပ္ပနာပဇ္ဇနံ ဟိ ဘယဘေရဝသဟနဿ ကာရဏံ ပုတ္တံ။ ဥပ္ပါတော ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ။ နိပ္ပါတော ဒီနဘာဝပ္ပတ္တိ-^၂။ မဟာပညော စ ပန ဟောတိ ဓာတုဝသေန ကာယေ သဗ္ဗဒေဝ သနဝိနိဗ္ဗောဂဿ ကရဏတော။ တထာ ဟိဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ အနုကူလန္တိ ပုတ္တံ၊ သုဂတိပရာယဏော ဝါ ဣန္ဒြိယာနံ အပရိပက္ကတာယန္တိ အဓိပ္ပာယော။

ဧကေနဝိသတိဘာဝနာနယပဋိမဏ္ဍိတဿ

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနနိဒ္ဒေသဿ လိနတ္ထဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၆၁။ “ကော သမာဓိ”တိအာဒိနာ သရူပါဒိပုစ္ဆာ ယာဝဒေဝ ဝိဘာဂိ-
ဝဗောဓနတ္ထာ။ သရူပါဒိတော ဟိ ဉ္ဗတဿ ပဘေဒေါ ဝုစ္စမာနော သုဝိညေ-
ယျော ဟောတိ သင်္ခေပပုဗ္ဗကတ္တာ ဝိတ္ထာရဿ၊ ဝိတ္ထာရဝိမိနာ စ သင်္ခေပဝိမိ
သင်္ဂယတိတိ “သမာဓိဿ ဝိတ္ထာရံ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတု”န္တိ ဝုတ္တံ။
အထ ဝါ “ကော သမာဓိ”တိအာဒိနာပိ သမာဓိဿေဝ ပကာရဘေဒေါ
ဒဿိယတိ၊ ဘာဝနာနိသံသောပိ ဘာဝနာနယနိသိတော ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယေန
“ဝိတ္ထာရံ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတု”န္တိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗပ္ပကာရတောတိ ပလိဗော-
ဓပစ္စေဒါဒိကဿ သဗ္ဗဿ ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ ကရဏပ္ပကာရတော စေဝ
သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာဝိဘာဝနတော စ။

“သမတ္တာ ဟောတိ”တိ ဝတ္တာ တမေဝ သမတ္တဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ “ဒုဝိဇော-
ယေဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ အဓိပ္ပေတော သမာဓိတိ လောကီယသမာဓိံ
အာဟ။ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသုတိ ယာနိ ဟေဋ္ဌာ “ဥပစာရာဝဟာနိ”တိ
ဝုတ္တာနိ ဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တေသု။ အပ္ပနာပုဗ္ဗဘာဝစိတ္တေသုတိ အပ္ပနာယ
ပုဗ္ဗဘာဝစိတ္တေသု အဋ္ဌန္တံ ဈာနာနံ ပုဗ္ဗဘာဝစိတ္တုပ္ပါဒေသု။ ဧကဂ္ဂတာတိ
ဧကဝဇ္ဇနဝိထိယံ၊ နာနာဝဇ္ဇနဝိထိယဉ္စ ဧကဂ္ဂတာ။ အဝသေသကမ္မဋ္ဌာနေသုတိ
“အပ္ပနာဝဟာနိ”တိ ဝုတ္တေသု တိသကမ္မဋ္ဌာနေသု။

သမာဓိအာနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၂။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခဘူတော အတ္တဘာဝေါ၊ တတ္ထ သုခဝိဟာ-
ရော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော။ ကာမံ “သမာပဋိက္ခာ”တိ ဧတေန အပ္ပနာ-
သမာဓိယေဝ ဝိဘာဝိတော၊ “ဧကဂ္ဂစိတ္တာ”တိ ပန ပဒေန ဥပစာရသမာဓိနောပိ
ဂဟဏံ ဟောတိတိ တတော နိဝတ္တနတ္ထံ “အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ”တိ ဝုတ္တံ။
န ခေါ ပနေတေတိ ဧတေ ဗာဟိရကဘာဝိတာ ဈာနဓမ္မာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-
မတ္တကရ။ အရိယဿ ဝိနယေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနေ “သလ္လေခါ”တိ
န ဝုစ္စန္တိ ကိလေသာနံ သလ္လေခနပဋိပဒါ န ဟောတိတိ ကတွာ၊ သာသနေ ပန
အဝိဟိံ သာဒယောပိ သလ္လေခါဝ လောကုတ္တရုပါဒကတ္တာ။

သမ္မာဓေတိ တဏှာသံကိလေသာဒိနာ သံကိလိဋ္ဌတာယ ပရမသမ္မာဓေ
အတိဝိယ သင်္ကုဋ္ဌာနဘူတေ^၂ သံသာရပ္ပဝတ္တေ။ ဩကာသာဓိဂမနယေနာတိ
အတ္ထပဋိလာဘယောဂ္ဂဿ နဝမဓဏသင်္ခါတဿ ဩကာသဿ အဓိဂမနယေန။

တဿ ဟိ ဒုလ္လဘတာယ အပ္ပနာဓိဂမမ္ပိ အနဓိဂမယမာနော သံဝေဂဗဟုလော ပုဂ္ဂလော ဥပစာရသမာဓိမှိယေဝ ဌတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေတိ “သီသံ သံသာရဒုက္ခံ သမတိက္ကမိဿာမီ”တိ။

အဘိညာပါဒကန္တိ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိအဘိညာဉာဏပါဒကဘူတံ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ။ ဟောတီတိ ဝုတ္တနယာတိ ဣတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ပကာရတ္ထော၊ တေန “ဣဓိနာ ပကာရေန ဝုတ္တနယာ”တိ သေသာဘိညာနမ္ပိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သင်္ဂဏှာတိ။ သတိ သတိ အာယတနေတိ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓေ အဘိညာဓိဂမဿ ကာရဏေ ဝိဇ္ဇမာနေ။ အဘိညာဓိဂမဿ ဟိ အဓိကာရော ဣန္ဒြိယဗျော၊ ယော “ပုဗ္ဗဟေတူ”တိ ဝုစ္စတိ။ န သမာပတ္တိသု ဝသိဘာဝေါ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သတိ သတိ အာယတနေ”တိ။ အဘိညာသန္တိကရဏီယဿာတိ ဝက္ခမာနဝိဘာဂါယ အဘိဝိသိဋ္ဌာယ ပညာယ သန္တိကာတဗ္ဗဿ။ ဓမ္မဿာတိ ဘာဝေတဗ္ဗဿ စေဝ ဝိဘာဝေတဗ္ဗဿ စ ဓမ္မဿ။ အဘိညာသန္တိကရိယာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိတိ ယောဇနာ။ တတြ တတြေဝါတိ တသ္မိံ တသ္မိံယေဝ သန္တိကာတဗ္ဗဓမ္မေ။ သက္ခိဘာဝါယ ပစ္စက္ခကာရိတာယ ဘဗ္ဗော သက္ခိဘဗ္ဗော၊ တဿ ဘာဝေါ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ တံ သက္ခိဘဗ္ဗတံ။

တံ တံ ဘဝဂမိကမ္ပံ အာရဗ္ဘ ဘဝပတ္ထနာယ အနုပ္ပန္နာယပိ ကမ္မဿ ကတူပစိတဘာဝေနေဝ ဘဝပတ္ထနာကိစ္စံ သိဇ္ဈတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ “အပတ္ထယမာနာ ဝါ”တိ။ သဟ ဗျေတိ ပဝတ္ထတီတိ သဟဗျော၊ သဟာယော၊ ဣဓ ပန ဧကဘူပဂေါ အဓိပ္ပေတော၊ တဿ ဘာဝေါ သဟဗျတာ၊ တံ သဟဗျတံ။

ကိံ ပန အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာယေဝ ဘဝဝိသေသာနိသံသာ၊ ဥဒါဟု ဣတရာပီတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ “ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာမီ”တိ-အာဒိ။

နိဗ္ဗာနန္တိ တိဿန္တံ ဒုက္ခတာနံ နိဗ္ဗတိ။ ရူပဓမ္မေ ပရိယာပန္နာ ဝိဇ္ဇမာနာပိ သင်္ခါရဒုက္ခတာ စိတ္တဿ အဘာဝေန အသန္တသမာဝါ။ တေနာဟ “သုခံ ဝိဟရိဿာမာ”တိ။ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ နိဗ္ဗိဒါ၊ ဝိရာဂ၊ နိရောဓ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာတိ ဣမာဟိ အဋ္ဌဟိ၊ အဋ္ဌဟိ စ အရိယမဂ္ဂဖလဉာဏေဟိတိ ဧဝံ သောဠသဟိ။ နဝဟိ

သမာဓိစရိယာတိတိ ပဉ္စန္ဒံ ရူပဇ္ဈာနာနံ, စတုန္ဒံ အရူပဇ္ဈာနာနဉ္စ ဝသေန ဧဝံ နဝဟိ။ ကေစိ ပန “စတ္တာရော ရူပဇ္ဈာနသမာဓိ, စတ္တာရော အရူပဇ္ဈာနသမာဓိ, ဥဘယေသံ ဥပစာရသမာဓိ” ဧကံ ကတွာ ဧဝံ နဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

သမာဓိဘာဝနာယောဂေတိ သမာဓိဘာဝနာယ အနုယောဂေ အနုယုဉ္စ-
နေ၊ သမာဓိဘာဝနာသင်္ခါတေ ဝါ ယောဂေ။ ယောဂေါတိ ဘာဝနာ ပုစ္ဆတိ။
ယထာဟ “ယောဂါ ဝေ ဇာယတိ ဘူရိ”တိ။

၃၆၃။ သမာဓိပီတိ ပိ-သဒ္ဓေန သီလံ သမ္ပိဇ္ဈေတိ။

သမာဓိနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ကောဒသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ။

ပဌမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဒီကာယ ပဌမဘာဏ

သံဝဠာဠိတပဒါနံ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အံသကာသာဝံ	၉၃	အဂ္ဂဟေတွာ	၃၀၅
အကတကမ္မာ	၂၀၂	အဂ္ဂဟေသိ	၂၄၇
အကတာ	၃၄၇	အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ	၀၅
အကတာမိကာရော	၁၁၂	အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂနုဒုက္ခာမိကဒုက္ခ-	
အကတာဘိနိဝေသော	၄၀၆	ကဋ္ဌကဗလံ	၀၆
အကတေ	၁၄၂	အဂ္ဂိသိခရူမသိခါ	၂၄၅
အကမ္မညံ	၁၇၀	အဂ္ဂိဟောမံ	၅၅
အကရဏံ	၁၀	အဃဋ္ဌန္တဿ	၃၆
အကာလမရဏံ	၂၀၇	အင်္ဂ°	၅၅၊ ၀၉
အကာလိကော	၂၆၀	အင်္ဂပစ္စင်္ဂလီလာရာဂိနော	၂၁၅
အင်္ဂါနိ	၄၀၃	အင်္ဂါနိ	၁၀၃
အင်္ဂါလမန္တော	၁၃၉	အင်္ဂါလင်္ဂန္တရံ	၂၁၃
အင်္ဂုလိလာ	၂၇၉	အစိတ္တိကာရကတော	၄၃
အင်္ဂုသလမ္ပိ	၁၀၃	အစေတနော	၄၃၉
အင်္ဂုသလာ	၃၀၇	အစ္စန္တံ	၄၀၅
အင်္ဂုသလော	၁၇၀	အစ္စန္တပိရာဂေါ	၃၄၄
အကောသလ္လသမ္ဘူတေ	၃၁၃	အစ္စန္တသန္တာ	၀၇
အက္ခန္တပဒါနံ	၁၇၆	အစ္စယန္တိ	၂၉၀
အက္ခောသကပရိဘာသကာနိ	၄၂	အတ္ထိမတော	၄၅၁
အက္ခရံ	၂၇၃	အတ္ထုဂ္ဂတော	၂၄၁
အဇဏ္ဍတာဒိဂုဏဝသေန	၂၀၁	အတ္ထိန္ဒြိကာ	၂၀၀
အဇေတ္တဉ္စ	၁၇၀	အတ္ထန္တမရိယာဒံ	၁၀၀
အဂါရံ	၆၆	အတ္ထရာမတ္တံ	၁၀၀
အဂေါစရော	၄၂	အတ္ထရိကာယ	၇၆
အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော	၁၇	အတ္ထရိယော	၃၄၀
အဂ္ဂမက္ခာယတိ	၃၄၇	အဆေကော	၁၆၀

ပဒါနက္ခမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	[အ]	ပိဋကော်
အဇဇ္ဇရော		၃၄၈	အဋ္ဌိသန္ဓိနံ		၃၀၉
အဇညံ		၇၇	အဓုယောဂေါ		၅၃
အဇပထော		၃၆၁	အဓုမ္မာနိ		၂၄၁
အဇရံ		၃၄၈	အဏိမာ		၂၅၆
အဇာနန္တာ		၉	အဏုပ္ပမာဏေသု		၄၆
အဇိမ္မာ		၂၇၉	အဏုသဟဂတာနံ		၈၀
အဇ္ဈဂါ		၃၅၃	အတက္ကာဝစရော		၃၄၉
အဇ္ဈတ္တံ		၃၈၆	အတစ္ဆံ		၂၃၅
အဇ္ဈတ္တိကာ		၄၂၉	အတရမာနော		၁၂၇
အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ		၆	အတိဥဏှေန		၂၉၂
အဇ္ဈာသယာ		၁၃၇	အတိကဿ		၃၆၀
အဇ္ဈာသယော		၁၃၄	အတိက္ကမိတွာ		၃၀၂
အဇ္ဈပေက္ခတိ		၃၀၄	အတိပရိသုဒ္ဓံ		၆၈
အဇ္ဈပေက္ခနတာ		၁၅၈	အတိပါတော		၂၅
အဇ္ဈပေက္ခိတွာ		၃၇၅	အတိဗြဟ္မာ		၈
အညလိကရဏိယော		၂၈၁	အတိမာနော		၈၄
အညတရညတရေန		၄၁	အတိရေကလာဘံ		၉၃
အညထတ္တံ		၃၄၃	အတိလောလုပေါ		၂၁၇
အညဒတ္ထံ		၃၉၅	အတိသက္ကော		၈
အညဘာဝါနုပဂမနတ္ထံ		၁၉၉	အတိသလ္လေခမုခေန		၁၀၅
အညာဏံ		၂၂၁	အတိသီတေန		၂၉၂
အညာဏပကတံ		၇၆	အတိသုခမော		၃၂၃
အညာဏပေက္ခာ		၃၈၂	အတိတံ		၃၈၁
အညာဏပေက္ခာယ		၁၂၇	အတိတေ		၃၇၄
အဋိယာမိ		၇၇	အတ္တကာမော		၃၅၃
အဇော		၅၃	အတ္တကိလမထာနုယောဂပ္ပဟာနံ		၆၀
အဋ္ဌာနေ		၃၅၈	အတ္တဂရု		၃၅
အဋ္ဌိကတွာ		၃၅၇	အတ္တဘရဿ		၉၄
အဋ္ဌိကံ		၂၁၃	အတ္တဘာဝေါ		၆၂၆၇
အဋ္ဌိကေ		၂၁၄	အတ္တသိနေဟရာဂရတ္တာ		၂၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အတ္တာဓိပတေယျံ	၃၂၂၃၅	အဓိမတ္တံ	၃၂၃
အတ္တာနံ	၃၅၂	အဓိမတ္တတာယ	၂၉၂
အတ္ထဂံတာ	၁၈၃	အဓိမုစ္ဆတော	၃၄၀
အတ္ထတော	၈၈	အဓိမုတ္တတာယ	၂၆၆
အတ္ထဒီပနာ	၁၆၀	အဓိမုတ္တိ	၂၄၀
အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ	၂၇၄	အဓိဝတ္တန္တိ	၂၉၀
အတ္ထပဒံ	၂၄၆	အဓိဝါသေတဗ္ဗော	၄၁၉
အတ္ထရသဿ	၂၅၃	အဓိဝါသေတိ	၂၆
အတ္ထဝသံ	၃၃၄	အရနာပဗ္ဗဇိတေန	၆၇
အတ္ထဝေဒံ	၂၈၅	အရနာမတံ	၂၀၂
အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ	၂၇၁	အနညနေယျတာယ	၂၅၀
အတ္ထဿ	၂၆၉	အနညပေါသိနော	၉၄
အတ္တာနုရူပံ	၂၂၅	အနတိက္ကန္တတ္တာ	၃၇၂
အတ္တာယ	၂၉၇	အနတိက္ကမနတော	၂၇၅
အတ္တိတာ	၂၃၉	အနတိတတ္တာ	၄၅၀
အတ္ထော	၂၇၃	အနတ္တကာမာနိ	၄၃
အတြိစ္ဆတာယ	၉၆	အနတ္တသဗ္ဗိတံ	၂၃၅
အသုက္ခံ	၁၉၁	အနနုရူပံ	၃၅
အဗ္ဗါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ	၃၀၅	အနနုလောမိကေန	၄၂
အဗ္ဗါနံ	၃၁၈	အနန္တံ	၃၉၉
အဗ္ဗါနပရိစ္ဆေဒတော	၂၈၉	အနန္တာနိ	၂၄၃
အဗ္ဗါနဝသေန	၃၁၈	အနန္တော	၃၄၈
အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ	၃၁၉	အနဘိဘူတဿ	၁၁၂
အဓိကုသလဓမ္မေသု	၃၈၂	အနမတဂ္ဂံ	၂၂၁
အဓိဂတဝိသေသဿ	၂၁၁	အနမတဂ္ဂေ	၁၁၈
အဓိဂမဗျတ္တိတော	၂၇၅	အနရိယံ	၃၅၈
အဓိစိတ္တံ	၃၀၃	အနဝဓဏ္ဍနံ	၈၉
အဓိဋ္ဌာနဝသီ	၁၈၀	အနဝဇ္ဇတာ	၆၁
အဓိဋ္ဌိတာနံ	၆၆	အနဝဇ္ဇရသံ	၂၈
အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ	၈၀	အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ	၂၂၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနာဒီနဝဒဿာဝိနော	၃၀၂	အနုဋ္ဌိတာယ	၃၆၁
အနာပုစ္ဆ	၄၄	အနုတ္တရံ	၂၀၁
အနာဘောဂရဿ	၁၀၇	အနုဋ္ဌတံ	၁၅၉
အနာဝရဏဉာဏော	၈	အနုပခဇ္ဇ	၄၄
အနာသဝေ	၃၄၈	အနုပဂမ္မ	၂၇၆
အနာသိတ္တကော	၃၁၂	အနုပဒံ	၃၃၅
အနိစ္စံ	၃၄၃	အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ	၄၀၇
အနိစ္စတာယ	၃၄၄	အနုပရိပ္ပုဋ်	၁၆၈
အနိစ္စသညာ	၁၃၃	အနုပဿတိ	၃၂၀
အနိစ္စာ	၁၁	အနုပဟတာနိ	၈၄
အနိစ္စာနုပဿနာ	၇၉၊ ၃၄၃	အနုပါဒံ	၂၀၄
အနိဋ္ဌာရမ္မဏာဘိဘူတဿ	၂၀၂	အနုပါလိတာ	၄၄၇
အနိဒဿနော	၃၄၈	အနုပုဗ္ဗံ	၃၃၂
အနိမိတ္တတော	၂၈၉	အနုပုဗ္ဗတော	၄၄၄
အနိရဿာဒံ	၁၅၉	အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနံ	၃၀၂
အနိဿာယနရဿ	၃၇၉	အနုပ္ပဗန္ဓနံ	၁၆၇
အနိဿိတံ	၃၁	အနုဗန္ဓန္တော	၃၃၀
အနိတိကံ	၃၄၈	အနုဗုဒ္ဓေါ	၂၃၀
အနိတိကဓမ္မော	၃၄၈	အနုဗျဉ္ဇနသော	၆၆
အနု	၂၁၈	အနုဗျဉ္ဇနာ	၄၈
အနုကူလာနိ	၁၃၂	အနုဘောတိ	၃၀၃
အနုက္ကမံ	၂၈၃	အနုမဂ္ဂံ	၄၉
အနုက္ကမာဓိဂတံ	၃၈၉	အနုမဇ္ဇနံ	၁၆၇
အနုဂတော	၂၉၀	အနုမဇ္ဇနကိစ္စံ	၂၁၂
အနုဂမနံ	၃၂၉	အနုယုဇ္ဈေထ	၃၄၆
အနုဂဟဏတ္ထံ	၅၉	အနုယုတ္တေန	၃၀၃
အနုဂဟာ	၇၄	အနုယောဂဝသေန	၁၆၁
အနုဂဟေတွာ	၁၁၈	အနုရူပတော	၂၆၉
အနုဂဟော	၁၆၉	အနုရူပါ	၂၁၈
အနုညာတာနံ	၁၀၅	အနုလောမကာရီ	၂၈၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုလောမပဋိပဒါ	၈၈	အပကတဿ	၅၂
အနုဝဟနာ	၃၂၇	အပစယော	၈၈
အနုစ္စဝိကတ္တာ	၂၇၉	အပစ္စနိကပဋိပဒါယ	၂၀၀
အနုသဗ္ဗရဏံ	၁၆၇	အပဏ္ဏကပဋိပဒံ	၂၇၉
အနုသဋ္ဌော	၂၉၀	အပဒါနေန	၈၉
အနုသယာ	၂၁၂၄၀	အပဓာရိတံ	၂၀၁
အနုသာရတော	၃၅၅	အပနေတဗ္ဗဿ	၂၇၅
အနုသာသတိ	၂၄၆	အပရဂေါယာနံ	၂၄၃
အနုဿတိသု	၂၁၈	အပရပေါသိတာ	၉၄
အနုဿရိ	၄၉	အပရဘာဂေ	၂၈၅
အနေကဂုဏသင်္ဂါဟကေန	၂၄	အပရာဓံ	၃၉၁
အနေကပ္ပကာရတော	၂၉၃	အပရာပရဘာဝါယ	၃၄၇
အနေကဘေဒေါ	၁၆၅	အပရာမဋ္ဌံ	၃၂
အနေသနံ	၆၈	အပရိစ္ဆိန္ဒံ	၁၂၇
အနောမိဇိနဿ	၃၈၂	အပရိစ္ဆိန္ဒဝစနံ	၁၂၄
အန္တဂုဏံ	၇၀	အပရိပက္ကတော	၄၁၇၊ ၄၂၁
အန္တဒ္ဓယံ	၂၇၆	အပရိဗျတ္တံ	၁၈၇
အန္တဘောဂဋ္ဌာနာနံ	၃၀၇	အပရိမိတဘောဇနပစ္စယံ	၅၉
အန္တရံ	၆၄	အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ	၃၂
အန္တရသရံ	၄၅	အပရိသဏ္ဌိတဇလောယ	၂၁၆
အန္တရဓာပေတိ	၃၁၃	အပလာလော	၂၄၅
အန္တရဓာယတိ	၂၀၉	အပလောကီတံ	၃၄၈
အန္တရဝသေန	၂၁၃	အပဝတ္ထပုဗ္ဗံ	၂၉၇
အန္တရေ	၄၄၀	အပဿတော	၇၇
အန္တေပုရိကာ	၅၇	အပုဗ္ဗာပရိယမိဝ	၃၀၉
အန္တေဝါသီ	၄၂၇	အပေက္ခဝါ	၁၁၆
အန္တော	၄၂၀	အပ္ပံ	၂၉၃
အန္တောဂဓံ	၂၀၄	အပ္ပကသီရေန	၁၄၁၊ ၃၆၃
အန္တောပူတိကဿ	၈၆	အပ္ပကိလေသော	၂၀၆
အန္တကာရေ	၁၆၃	အပ္ပကေ	၁၃၁

ပဒါနက္ခမော	ပဌမော	ပဒါနက္ခမော	ပဌမော
[အ]		[အ]	
အပ္ပဋ္ဌေါ	၈၅	အပ္ပေတိ	၄၀၀
အပ္ပဋ္ဌိက္ကုလပရိစယာ	၃၈၈	အပ္ပေါတိ	၄၃၀
အပ္ပဋ္ဌိမော	၂၄၄	အပ္ပုဋ်	၁၇၁
အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော	၂၆၇	အဗာသုကကာမာနိ	၄၃
အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါ	၈၀	အဗာသုကဋ္ဌာနံ	၉၅
အပ္ပဋ္ဌိသန္တိကာ	၂၉၅	အဗလံ	၂၉၂
အပ္ပဋ္ဌိဟတဉ္ဇဏစာရော	၇	အဗဟိဂတံ	၂၀၄
အပ္ပတိရူပံ	၆၈	အဗုဒ္ဓိဝိဟတတ္တာ	၂၅၀
အပ္ပနံ	၂၁၇	အဗ္ဗောကိဏ္ဍိ	၂၈၀
အပ္ပနာစိတ္တေ	၄၀၂	အဗ္ဗောကိဏ္ဍော	၃၁၂
အပ္ပနာတော	၃၀၃	အဗ္ဘင်္ဂ	၅၅
အပ္ပနာနယော	၄၀၀	အဗ္ဘာဟတော	၂၉၀
အပ္ပနာဝသေန	၃၅၃	အဗ္ဘါဂ္ဂစ္ဆတိ	၂၉
အပ္ပနာသမာဓိနံ	၁၁၀	အဗ္ဘါဂ္ဂတဋ္ဌေန	၈၉
အပ္ပမာဏံ	၁၃၃	အဗ္ဘိဋ္ဌိတော	၂၈၉
အပ္ပမာဏေ	၃၈၄	အဗ္ဘိတံ	၃၄၈
အပ္ပမာဏော	၁၀၉	အဗ္ဗောကာသော	၉၀
အပ္ပမာဒံ	၂၆၇	အဗျတ္တော	၁၇၈
အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော	၁၂၉	အဗျာကတော	၄၃၉
အပ္ပရဇက္ခေ	၂၄၀	အဗျာကတာနိ	၁၀၃
အပ္ပဝတ္တိ	၂၂၉	အဗျာပဇ္ဇံ	၃၆၅
အပ္ပသန္တာနိ	၄၂	အဗျာပါဒေန	- ၇၈
အပ္ပသမာရမ္ဘတာ	၉၃	အဗျာပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၁၈၇
အပ္ပါတက်တာ	၉၆	အဗျာပါရဘူတာ	၁၈၆
အပ္ပါဗာတော	၉၆	အဗျာဗန္ဓိ	၆၄၂၃၄၈
အပ္ပါယတိ	၄၄၄	အဗျာဝဋ္ဌာ	၃၈၅
အပ္ပိစ္ဆတာ	၈၈၁၀၄	အဗြဟ္မစာရိဿ	၈၆
အပ္ပိစ္ဆော	၄၄	အဘဒ္ဓိ	၂၅၅
အပ္ပိတာ	၁၈၃	အဘာဝတော	၂၇၅
အပ္ပိယော	၃၅၁	အဘာဝိတံ	၆၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ

၄၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဘာဝိတမရဏာ	၂၉၇	အမနုဿပုရိသာ	၂၄၅
အဘာဝေတိ	၄၀၃	အဓိဿကတာဝသေန	၃၀၀
အဘာဝေါ	၄၀၁	အမုစ္ဆိတော	၇၄
အဘိက္ကန္တေန	၄၄၊ ၂၄၈	အမောဟပရိဝါရေန	၁၂၆
အဘိဇာနတော	၃၄၀	အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိ	၁၇၆
အဘိညာ	၃၀၃	အယုတ္တပဋိဂ္ဂဟဏံ	၆၁
အဘိညာပါဒကံ	၄၆၀	အယုတ္တပရိဘောဂေါ	၆၀၊ ၆၁
အဘိညာသန္တိကရဏီယဿ	၄၆၀	အယုတ္တပရိယေသနာ	၆၁
အဘိညေယျံ	၃၄၀	အယောဂက္ခေမကာမာနိ	၄၃
အဘိညေယျတော	၂၂၉	အယောသင်္ကနာ	၈၆
အဘိညေယျေ	၂၂၉	အရက္ခိတာ	၆၆
အဘိဏ္ဍ	၉၉	အရတိ	၆၁
အဘိနိရောပနလက္ခဏော	၂၁၂	အရတိရတိသဟော	၃၁၀
အဘိနိဝေသဿ	၈၀	အရသပဋိသံဝေဒီ	၁၂၇
အဘိနိဟာရော	၄၄၉	အရတိဝိသဘာတပစ္စုပ္ပန်နာ	၃၈၀
အဘိဘဝတိ	၂၄၃	အရဟံ	၂၂၀
အဘိဘဝိတွာ	၂၈၃	အရာ	၂၂၁
အဘိဘူတော	၂၉၀၊ ၃၅၀	အရိတ္တဗလေန	၂၁၆
အဘိမဒ္ဒတိ	၂၉၀	အရိတ္တုပ္ပတ္တိန္ဒြိယနိ	၃၂၈
အဘိရတ္တာနိ	၉၉	အရိယံ	၃၁
အဘိသင်္ခါရမာရော	၂၅၅	အရိယမဂ္ဂဝုဋ္ဌိပ္ပတ္တော	၃၁၄
အဘူတံ	၅၁၊ ၂၃၅	အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော	၁၁၅
အဘောဒေန	၈၄	အရိယဝိဟာရော	၂၃၇
အမင်္ဂုဘူတော	၃၀	အရိယသံသရဏာ	၂၇၈
အမတံ	၃၄၈	အရိယသာဝကဿေဝ	၃၄၉
အမတဋ္ဌော	၂၅၇	အရိယာ	၂၇၉
အမနသိကရိတွာ	၄၀၂	အလံသာဠကော	၅၉
အမနသိကာရံ	၃၉၅	အလင်္ကာရာယ	၈၁
အမနသိကာရာ	၂၁၀	အလင်္ကာရေန	၂၁၆
အမနသိကာရေန	၁၅၁	အလမ္ပာနေ	၃၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အလိနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကံ	၃၁၆	အဝိပါကဇိနဿ	၃၀၂
အလောဘဇ္ဈာသယာ	၁၃၇	အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာနိ	၂၉
အလ္လစမ္ပပဋိစ္ဆန္ဓော	၂၁၇	အဝိပ္ပဋိသာရာယ	၈၁
အလ္လိယနံ	၂၇၇	အဝိပ္ပဋိသာရော	၂၁၁
အဝက္ခေပနဿ	၄၅၈	အဝိဘူတပစ္စုပ္ပန်နာ	၁၉၁
အဝခဏ္ဍနံ	၈၉	အဝိရတိ	၃၁
အဝဂါဟတိ	၄၅၈	အဝိရာဇေတွာ	၁၄၃
အဝင်္ကာ	၂၇၉	အဝိသယေ	၃၅၇
အဝမ္ဘိတေ	၁၁၃	အဝိဿာသိယော	၂၉၄
အဝဗေတွာ	၁၇၇	အဝိဟိံသာပစ္စုပ္ပန်နာ	၃၇၉
အဝမိ	၂၄၈	အဝီစိ	၂၄၃
အဝလေခနသတ္တကံ	၃၀၆	အဝီတိက္ကမော	၂၅၂၇၈
အဝဝတ္ထာနတော	၂၉၃	အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ	၂၁၉
အဝသေသာ	၄၄၉	အဝေရံ	၃၆၅
အဝဿုတဿ	၈၆	အဝေရော	၃၅၂
အဝိကမ္ပနပစ္စုပ္ပန်နော	၁၀၈	အဝေလာယံ	၂၀၈
အဝိက္ခမ္ဘိတေ	၃၁၃	အဝါနာနာနိနန္ဒနာ	၉၅
အဝိက္ခိပမာနာ	၁၀၈	အသံဝါသာရဟော	၈၅
အဝိက္ခေပံ	၃၁၇	အသက္ကောန္တေန	၁၉၇
အဝိက္ခေပလက္ခဏော	၁၀၈	အသင်္ခတဌော	၂၅၇
အဝိက္ခေပါယ	၁၇၀	အသဇ္ဇမာနော	၂၃၄
အဝိက္ခေပေန	၇၈	အသဒိသရူပေါ	၄၁၀
အဝိဿာတိ	၈၇	အသန္တံ	၅၁
အဝိစလာမိဋ္ဌာနာ	၃၉၁	အသန္တဂုဏဒီပနကာမဿ	၅၂
အဝိစလာယ	၃၉၁	အသန္တုဋ္ဌိတာ	၁၂၈
အဝိဇ္ဇာ	၂၂၁	အသဗလာနိ	၂၈၁
အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော	၁၀၉	အသမ္ပိတာ	၂၂၀
အဝိဘက္ကသဟဂတာ	၁၁၄	အသမသမော	၂၄၄
အဝိတက္ကဝိစာရော	၁၀၉	အသမာဟိတော	၇၆
အဝိနိဘုတ္တံ	၄၄၂	အသမော	၂၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အသမ္ပဇာနဿ	၃၃၄	အဿာဒေတိ	၈၃
အသမ္ဘိန္ဒကဋ္ဌကာ	၃၀၅	အဿာသပဿာသဝသေန	၄၄၂
အသမ္ဘိန္ဒခီရပါယာသံ	၇၀	အဿာသော	၃၁၇
အသမ္ဘိန္ဒဂါနိ	၁၀၅	အဿုတဝတော	၃၈၂
အသမ္ပဿနရသာ	၁၈၇	အဟိတံ	၃၅၈
အသမ္ပဇ္ဇော	၃၀	အဟိတကာမာနိ	၄၃
အသမ္မောဟတ္တာ	၂၀၃	အဟေတုကဒ္ဓိဟေတုက-	
အသမ္မောဟတ္တာယ	၃၉၁	ပဋိသန္ဓိကာ	၁၉၉
အသမ္မောဟော	၁၈၇	အဟော ဝတ	၄၁၉
အသိတံ	၃၀၇	အဟော သုဋ္ဌါ	၃၇၄
အသိလောကဘယေန	၂၂၅	အဋ္ဌာရ	၃၆၀
အသီလိနော	၈၆		
အသုခံ	၁၉၁	[အာ]	
အသုခါသေဝနာ	၁၁၂	အာကဇံယျ	၃၀
အသုစိသင်္ကဿရသမာစာရဿ	၈၆	အာကာရံ	၁၇၆
အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ	၃၁၂	အာကာရတော	၂၂၄
အသုဘနိမိတ္တတ္ထာယ	၂၀၂	အာကာရေန	၄၂၈
အသုဘပ္ပဘေဒေါ	၂၁၅	အာကာရေဟိ	၄၄၄၊ ၄၄၅
အသုဘသညံ	၄၈	အာကာရော	၂၇၃
အသုဘသညာယ	၄၂၄	အာကာသံယေဝ	၃၉၆
အသုဘာ	၁၃၃	အာကာသနိမိတ္တဂေါဇရေ	၃၈၉
အသုရဘဝနံ	၂၄၃	အာကာသာတိက္ကမတော	၄၁၁
အသေက္ခံ	၃၂	အာကိဉ္ဇညာယတနံ	၄၀၄
အသေစနကော	၃၁၂	အာဂတာဂမာ	၁၄၁
အသောကော	၂၉၀	အာဂမနကာလေ	၂၀၈
အသ္မိမာနသမုပ္ပါတာယ	၁၃၃	အာဂမနဝသေန	၁၇၂
အဿဒ္ဓါနိ	၄၂	အာဂမဗျတ္တိတော	၂၇၅
အဿမဏဿ	၈၆	အာဂါလာယတိ	၃၀၈
အဿသတိ	၃၁၆	အာဃာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၃၇၉
အဿသန္တိ	၃၁၈	အာစရိယမဂ္ဂေါ	၁၁၈

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အာ]		[အာ]	
အာစရိယမတိကော	၁၂၀	အာနာပါနဿတိယာ	၃၂၅
အာစရိယမတ္တော	၃၅၃	အာနိသဒ္ဓိ	၃၀၅
အာစရိယုဂ္ဂဟော	၃၂၇	အာနုဘာဝေန	၁၀၈၂၇၆
အာစာမော	၃၀၈	အာနေဇ္ဇတာ	၃၉၈
အာစိက္ခာရဗ္ဗဏံ	၃၁၅	အာပံ	၇၄
အာဇီဝကာရဏာ	၅၁	အာပါဏကောဋိကံ	၃၁
အာဇီဝဟေတု	၅၁	အာပါထကဇ္ဈာယီ	၅၄
အာဏိဂဏ္ဌိကာဟတော	၁၂၉	အာပါယိကာနိ	၃၉
အာတာပီ	၁၅	အာပီယတိ	၄၄၄
အာဒါနတော	၃၄၃	အာပေါကသိဏံ	၁၉၅
အာဒါနဿ	၈၀	အာပေါရသနနဝဇ္ဇဗန္ဓနာနံ	၂၈၉
အာဒါယ	၄၆	အာဗန္ဓနံ	၃၄၇၂၄၃၃
အာဒိ	၂၀၉	အာဗာဓဋ္ဌေန	၅၉
အာဒိကံ	၂၅၃	အာဘိသမာစာရိကံ	၃၁၂
အာဒိကလျာဏော	၂၆၉	အာဘောဂပဇ္ဇဝေက္ခဏ-	
အာဒိတော	၃၃၁	ရဟိတာ	၄၃၉
အာဒိတ္တံ	၈၅	အာဘောဂါဘာဝတော	၃၈၉
အာဒိတ္တာယ	၆၆	အာဘောဂေါ	၃၂၃
အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ	၃၁	အာမကသုသာနံ	၃၅၉
အာဒိနဝံ	၃၇၀	အာမုတ္တမုတ္တာဟာရော	၃၆၉
အာဒိနဝါနိသံသဒဿနံ	၇၁	အာယတနေ	၄၆၀
အာဒိနဝေါ	၃၅၀	အာယတိ°	၆၀
အာဓာနဂ္ဂါဟိတာ	၁၂၈	အာယဘူတတော	၂၉၉
အာဓိပတေယျဋ္ဌော	၂၅၇	အာယာစိတဓမ္မဒေသနံ	၃၈၆
အာနန္တရိယကမ္မသမင်္ဂိနော	၁၉၉	အာယုအန္တရံ	၃၄၆
အာနမနာ	၃၂၅	အာယုဒုဗ္ဗလတော	၂၈၉
အာနယနံ	၁၆၆	အာယူဟနံ	၁၈၆၂၃၀၉
အာနာပါနပဗ္ဗံ	၂၉၈	အာယူဟနဋ္ဌော	၂၅၇
အာနာပါနပရိဂ္ဂါဟိကာယ	၃၁၂	အာယူဟနဿ	၈၀
အာနာပါနဿတိ	၁၃၃		

သံဝဏ္ဏီတပဒါန် အနုတ္တမဏိကာ

၄၇၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အာ]		[အာ]	
အာရကာ	၂၂၀	အာပဇ္ဇနာနန္တရာနိ	၁၈၀
အာရက္ခဂေါစရော	၄၄	အာဝဇ္ဇေတွာ	၄၃၃
အာရက္ခဒုက္ခဘာဝေါ	၉၂	အာဝတ္ထိကံ	၂၅၁
အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ	၁၈၇	အာဝါသော	၁၁၆
အာရဗ္ဗိ	၂၉၇	အာဝေဏိကော	၃၁၂
အာရဒ္ဓဝိရိယတာယ	၂၁၁	အာသနပူဇံ	၁၉၆
အာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာ	၁၅၇	အာသန္ဓေ	၉၃
အာရဒ္ဓဝိရိယော	၁၂	အာသယံ	၁၇၇
အာရဗ္ဗ	၂၁၈	အာသယပေါသနံ	၁၆၅
အာရမ္မဏံ	၁၀၁၂၈၆	အာသယော	၃၀၅
အာရမ္မဏေ	၃၁၅	အာသိသေထေဝ	၃၅၉
အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟူပါယံ	၃၁၆	အာသေဝနာယ	၈၁
အာရမ္မဏဝိသဘာဝတာယ	၃၇၆	အာသေဝိတကမ္မဋ္ဌာနော	၂၀၆
အာရာဓယန္တော	၉၈	အာသေဝိတာယ	၃၆၁
အာရာဓေမိ	၇၀	အာဟစ္စ	၂၉၀
အာရုပ္ပါ	၃၈၃	အာဟနနံ	၁၆၆
အာရုပ္ပေ	၃၉၃	အာဟရတိ	၄၁၃
အာရောဂုံ	၂၉၀	အာဟရဟတ္ထကော	၅၉
အာရောစယာမိ	၈၆	အာဟရိတွာ	၉၄
အာလယာဘိနိဝေသော	၈၀	အာဟရေ	၇၄
အာလိင်္ဂေတွာ	၈၅	အာဟဝနံ	၂၈၀
အာလိဗ္ဗေတိ	၃၀၃	အာဟာရံ	၅၇
အာလိဗ္ဗေတွာ	၁၉၅	အာဟာရံဋ္ဌိတိကာ	၂၃၇
အာလောကံ	၁၉၉	အာဟာရောဝ	၄၁၆
အာလောကသညာယ	၇၈	အာဟိတော	၃၆၀
အာလောကော	၃၉၃	အာဟုနေယျော	၂၈၀
အာလောဋ္ဌယမ္မာနော	၁၂၇		
အာဝဇ္ဇတော	၃၃၉	[ဣ]	
အာဝဇ္ဇနဝသီ	၁၇၈	ဣစ္ဆာကတော	၅၁
		ဣစ္ဆိ	၃၅၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဥ]		[ဥ]	
ဥတ္တရမာနေဘံ	၄၂၃	ဥပစာရဘူမိယံ	၁၁၁၊ ၁၄၇
ဥတ္တရိ	၃၆၊ ၇၁	ဥပစာရာနိ	၁၆၁
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ	၅၁	ဥပစာရေန	၃၁၃
ဥတ္တာနမုခေါ	၃၅၇	ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ	၁၁၆
ဥတ္တာရေတိ	၂၄၇	ဥပစ္ဆေဒေါ	၂၀၇
ဥတြိသ္မော	၆၈	ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ	၃၉၇
ဥဒကစိက္ခလေ	၄၁၉	ဥပဋ္ဌာကကုလံ	၁၁၆
ဥဒကပဇ္ဇနံ	၁၄၀	ဥပဋ္ဌာတိ	၂၀၆၊ ၂၁၃
ဥဒကေ	၂၄၈	ဥပဋ္ဌာနံ	၃၂၀
ဥဒယံ	၃၃၇	ဥပဋ္ဌာနံ သတိ	၃၁၉
ဥဒရဇိဝှါမံသံ	၃၀၇	ဥပဋ္ဌာနသလာ	၅၃
ဥဒရန္တရံ	၂၀၇	ဥပဋ္ဌိတာ	၃၁၇
ဥဒရပရိယောသနံ	၂၀၇	ဥပဋ္ဌိတော	၇၄
ဥဒရဝါတာဗာဓော	၇၀	ဥပဗျုပဗျေန	၂၄၂
ဥဒ္ဓဏ္ဍော	၅၃	ဥပဓာရဏံ	၂၇
ဥဒ္ဓိသန္တေန	၉၉	ဥပဓာရေတဗ္ဗံ	၂၀၇
ဥဒ္ဓိသာပေန္တေန	၉၉	ဥပဓိဝိဝေကော	၂၅၇
ဥဒ္ဓေကော	၃၀၈	ဥပနယနံ	၂၇၇
ဥဒ္ဓေသတ္ထံ	၁၁၆	ဥပနာမေတဗ္ဗံ	၂၁၃
ဥဒ္ဓစ္စံ	၁၂၈	ဥပနာဟော	၈၄၊ ၁၂၈
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပရေတံ	၁၇၀	ဥပနိဇ္ဈာယတိ	၈၄
ဥဒ္ဓတံ	၁၅၇	ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော	၄၄
ဥဒ္ဓနကောဝု	၄၀၆	ဥပနိဗန္ဓတိ	၄၅၊ ၂၀၉
ဥဒ္ဓါမာတတ္တာ	၂၀၁	ဥပနိဗန္ဓနတ္ထော	၂၀၃
ဥဒ္ဓမန္တိ	၃၆၂	ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ	၃၃၂
ဥဒ္ဓဟနာ	၅၄	ဥပနိဗန္ဓိတွာ	၁၃၈
ဥဒ္ဓာဒယန္တော	၆၈	ဥပနိသာ	၃၄
ဥပက္ကမေန	၂၈၆	ဥပနိဿယဂေါစရော	၄၄
ဥပဿာတံ	၃၉၁	ဥပနိဿယတ္တာ	၃၈၈
ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော :	၁၃၀	ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိ	၂၄၇

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ခ]	
ဥပနိဿယေ	၁၆၈	ဥပ္ပန္နဿ	၁၅၅
ဥပနိဿယော	၁၈	ဥပ္ပန္နာ	၃၈၇
ဥပနေတဗ္ဗဿ	၂၇၅	ဥပ္ပါတံ	၅၅
ဥပပဇ္ဇန္တိ	၁၂၉	ဥပ္ပါဒံ	၁၈၆
ဥပပတ္တိ	၄၁၅	ဥပ္ပါဒကမနသိကာရော	၁၅၆
ဥပပတ္တိတော	၁၈၄	ဥပ္ပါဒန္တော	၃၉၉
ဥပဗြူဟနံ	၁၆၉	ဥပ္ပါဒါယ	၁၅၅
ဥပရမတ္ထံ	၅၉	ဥပ္ပါဒေါ	၃၄၃
ဥပရိဈာနင်္ဂါနိ	၁၆၅	ဥပ္ပုလ္လာဝိတံ	၁၈၄
ဥပရုဇ္ဈတိ	၂၉၀	ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော	၁၆၇
ဥပသံဟရတိ	၃၀၉	ဥဗ္ဗဋ္ဌတိ	၃၉၅
ဥပသံဟရဏတော	၂၈၈၊ ၂၉၁	ဥဗ္ဗာဠဿ	၂၀၄
ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ	၃၅၄	ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတွာ	၈၇
ဥပသမံ	၂၁၈	ဥဘတောကောဋိဝသေနေဝ	၄၃၂
ဥပသမဂရုကေန	၃၄၉	ဥဘတောဒဏ္ဍကံ	၃၅၅
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ	၁၆၉	ဥဘတောပဒိတ္တံ	၃၅၆
ဥပဟတံ	၈၆	ဥဘတောဗျဉ္ဇနကပဏ္ဏကာ	၁၉၉
ဥပဟတတ္တာ	၄၁၈	ဥဘတောဗျူဠေ	၃၆၁
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၂၃၉	ဥဗ္ဗိလေတွာ	၂၀၈
ဥပါဒါယ	၃၆၇	ဥရေ	၃၆၉
ဥပေက္ခနာ	၅၅	ဥလ	၈၉
ဥပေက္ခာ	၃၁၉	ဥလ္လပတိ	၅၁
ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ	၄၈၊ ၁၈၅	ဥသုမဇာတော	၄၃၀
ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ	၁၇၁	ဥသုမာကာရဘူတာ	၄၄၈
ဥပေက္ခာဘာဝနံ	၃၇၄	ဥဿဒဝသေန	၂၁၂၊ ၃၀၄
ဥပေါသထတ္ထာယ	၉၉	ဥဿန္တတာ	၁၂၁
ဥပေါသထိကံ	၉၃	ဥဿုက္ကနာယ	၁၇၈
ဥပ္ပတ္တိမူလံ	၇၀		
ဥပ္ပတ္တိဝသေန	၁၇၀		
ဥပ္ပန္နံ	၂၆		
		[ခ]	
		ဦရုဗဒ္ဓါသနံ	၃၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဧ]		[ဩ]	
ကေဂ္ဂတံ	၃၁၇	ဩကာသာဓိဂမော	၂၈၆
ကေဂ္ဂတာ	၄၅၉	ဩကာသာဓိဂမနယေန	၄၅၉
ကေစရိယနိဝါသေန	၂၉၁	ဩကာသေ	၂၁၄၊ ၄၂၁
ကေစိတ္တက္ခဏိကံ	၂၉၅	ဩက္ကမနဝိဿဇ္ဇနံ	၃၀၁
ကေစိတ္တသမာယုတ္တာ	၂၉၅	ဩက္ကမိတုံ	၂၀၀
ကေတ္တာရမ္မဏေ	၁၇၀	ဩက္ခိတ္တစက္ခု	၄၅
ကေပဒဗ္ဗိ	၃၂၇	ဩက္ခိတ္တလောစနော	၉၆
ကေဗုဒ္ဓန္တရေ	၂၈၀	ဩသံ	၁၂
ကေဘဝပရိယာပန္နဿ	၂၈၇	ဩစရကာ	၃၅၅
ကေရသာ	၁၇၅	ဩဇေဇ္ဇော	၃၁၃
ကေသင်္ဂီတိကဿ	၉၀	ဩဠပရိယာဟတမတ္တံ	၄၃၂
ကေသတ္တဿ	၃၈၅	ဩတရိတွာ	၃၀၉
ကေသဒိသံ	၂၀၈	ဩဒကံ	၂၉၀
ကောနသန္ဓိကံ	၂၆၈	ဩဒဂုံ	၁၆၈
ကောယနမဂ္ဂံ	၂၅၀	ဩဒရိကတ္တံ	၉၇
ကောယနော	၁၂	ဩမိသော	၃၅၁
ကောဝဇ္ဇနေန	၂၁၃	ဩနမတိ	၃၃၃
ကောသနေ	၈၉	ဩပနေယျိကော	၂၆၈
ကေဘာဝသုခတ္ထံ	၆၃	ဩပါနဘူတာနိ	၄၃
ကေဘာဝေါ	၁၈၇	ဩဘဂ္ဂါ	၃၀၇
ကေကပဒုဒ္ဓါရေန	၂၂၉	ဩဘာသယံ	၂၄၈
ဧရိတံ	၁၉၆	ဩဘာသော	၅၄
ဧဝရူပေ	၄၂၁	ဩလုံဂ္ဂဝိလုဂ္ဂံ	၁၂၉
ဧသန္တော	၃၆၉	ဩလောကေတုံ	၁၀၂
ဧဟိပဿိကော	၂၆၈	ဩလောကေတွာ	၂၀၈
[ဩ]		ဩဟိတသောတော	၃၅၇
ဩကပ္ပေတွာ	၃၅၇	ဩဠာရိကတ္တာ	၃၇၅
ဩကပ္ပေန္တော	၁၅၃	ဩဠာရိကာရမ္မဏတ္တာ	၃၁၂
ဩကာသဒ္ဓါနံ	၃၁၈	ဩဠိဂ္ဂလ္လာနိ	၄၁၉
ဩကာသလောကော	၂၃၇		

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကံသေ	၃၂၆	ကမ္မနံ	၃၇၈
ကကစေန	၃၃၁	ကမ္မိ	၁၁၊ ၁၇၆
ကက္ခဠိ	၄၂၉	ကမ္မက္ခယကရံ	၂၂၁
ကနံ	၄၅	ကမ္မဇတိဟေတုက -	
ကစ္ဆကော	၂၀၄	ပဋိသန္ဓိပညာယ	၁၄
ကဋကဋာယန္တိ	၃၀၉	ကမ္မညံ	၃၀၃
ကဋိဋ္ဌိနော	၃၀၆	ကမ္မဋ္ဌာနံ	၂၀၉
ကဋိသန္ဓိ	၂၀၇	ကမ္မဋ္ဌာနာနိ	၁၃၀
ကဋ္ဌတ္ထံ	၃၅၆	ကမ္မနိယံ	၂၀၄
ကဋ္ဌမုခေန	၄၅၁	ကမ္မပထစေတနာ	၂၆
ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ	၂၀၄	ကမ္မဝဋ်	၂၂၃
ကဏ္ဍိကရံ	၂၀၇	ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ	၄၅၆
ကဏ္ဍဓမ္မာနံ	၂၈၃	ကမ္မဿကဇာ	၃၅၈
ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ	၁၅၅	ကမ္မုပစယော	၆၀
ကဏ္ဍာ	၁၅၅	ကယိရာထ	၂၆၇
ကတကမ္မာ	၂၀၂	ကရဇရူပသမင်္ဂီကာလော	၃၉၄
ကတပဋိကမ္မံ	၃၅	ကရဇရူပေ	၃၉၃
ကတသဗ္ဗကိစ္စေန	၄၃၇	ကရုဏံ	၃၇၀
ကတာ	၃၄၇	ကရောတိ	၂၀၄
ကတာကတေ	၁၁၇	ကလံ	၂၉၁
ကတိမီ	၂၀၉	ကလဟော	၃၉၃
ကတ္တဗ္ဗာဘာဝတော	၃၈၅	ကလာပတော	၄၄၃
ကထာ	၃၄	ကလာပသမ္မသနဝသေနေဝ	၄၀၆
ကန္တာနံ	၃၈၁	ကလျာဏမိတ္တော	၄၅
ကန္တာရံ	၁၆၉	ကလျာဏော	၂၉
ကန္တာရော	၂၄၇	ကသမ္မုဇာတဿ	၈၆
ကပိတနော	၂၀၄	ကသိဏဒေါသာ	၁၄၄
ကဗရကဗရဝဏ္ဏံ	၂၁၂	ကသိဏာနံ	၃၈၃
ကဗဠိကာရာဟာရော	၄၁၃	ကသိဏာနိ	၂၃၀
ကမော	၃၈၅	ကသိဏုပ္ပါဒ်မံ	၃၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[က]		[က]	
ကသိဏေယေဝ	၂၀၀	ကယံကဝါစသိကော	၄၁
ကာကမာသကော	၅၉	ကယိကော	၄၁
ကာမံ	၃၅၄	ကယေ	၂၁၈
ကာမဂုဏာလယာ	၃၄၇	ကယော	၃၂၂
ကာမဂုဏူပသံဟိတံ	၃၇	ကာရဏံ	၂၂
ကာမဂုဏေဟိ	၈၄	ကာရဏဝသေန	၄၆
ကာမဓာတုပ္ပဟာနာယ	၁၇၀	ကာရဏေန	၁၁၆
ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော	၁၆၃	ကာလတရံ	၉၅
ကာမနိဿရဏေ	၁၄၄	ကာလပရိယန္တံ	၃၁
ကာမဝိပါသာ	၃၄၇	ကာလမရဏံ	၂၈၇
ကာမဘဝေ	၂၂၁	ကာလိကော	၂၇၇
ကာမရာဂပဋိပက္ခတော	၁၆၃	ကာလေန	၇၄
ကာမရာဂေန	၆၇	ကာလေနကာလံ	၃၀၃
ကာမသဟဂတာ	၁၁၄	ကာသာဝပဇ္ဇောတာနိ	၄၃
ကာမာ	၁၆၄	ကာသိရညာ	၃၅၉
ကာယဂ္ဂိနာ	၄၂၃	ကာဠဝလ္လီ	၂၀၄
ကာယစိတ္တဒရဏာ	၂၆၅	ကိသုကံ	၂၁၇
ကာယဉ္စ	၃၃၇	ကိကီဝ	၆၅
ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ	၁၇၇	ကိစ္စကာရီ	၇၄
ကာယပရိဟာရိကေန	၉၃	ကိတ္တိသဒ္ဓေါ	၂၉
ကာယဗလံ	၅၉	ကိမိကုလာနံ	၂၉၂
ကာယဗဟုသာဓာရဏတော	၂၈၉	ကိမိပရိပုဏ္ဏဿ	၂၀၁
ကာယဝဏော	၂၁၅	ကိလန္တရူပေါ	၁၂၇
ကာယဝိဝေကော	၂၉၇	ကိလမတိ	၃၅၁
ကာယသက္ခိ	၁၁၇	ကိလေသမာရော	၂၅၅
ကာယသင်္ခါရံ	၃၂၂	ကိလေသာ	၁၁၃
ကာယသင်္ခါရာ	၃၂၄	ကိလေသာရယော	၂၂၀
ကာယသင်္ခါရေဟိ	၃၂၅	ကိလေသိန္ဒြိယဝသေန	၁၁၂
ကာယဿ	၃၀	ကိဠကုလာဝကံ	၃၀၅
ကာယာနုပဿနာ	၃၂၀	ကိဠတံ	၃၃၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကာနိ	၃၀၆	ကေဝလာ	၂၉၅
ကု	၈၉	ကောဋိယော	၃၃၀
ကုက္ကုစ္စံ	၁၂၈	ကောဋ္ဌမတ္တကပဿိ	၄၄၀
ကုဇ္ဈသိ	၃၅၈	ကောဋ္ဌာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယ	၂၁၈
ကုဇ္ဈဒါရူသု	၄၄၀	ကောဇနံ	၃၅၆
ကုန္ဒဒီနံ	၂၈၉	ကောဓပရေတော	၃၅၆
ကုပိတေန	၄၃၀၊ ၄၅၁	ကောဓူပနာဟာဒီဟိ	၂၈၁
ကုမ္ဘကာရိကဥဒ္ဓနံ	၃၀၆	ကောဓော	၈၄
ကုမ္ဘိမုခါဒီနံ	၃၉၆	ကောရဇိကကောရဇိကော	၅၃
ကုလံ	၁၁၆	ကောသကရကကောသော	၃၀၅
ကုလဂေဟံ	၁၀၁	ကောသဇ္ဇနိဗ္ဗန္ဓနတာ	၉၄
ကုလူပကာဒီနဝါ	၉၅		
ကုသလဓမ္မေ	၇၅	[ခ]	
ကုသလာကုသလာ	၁၅၅	ခဂ္ဂသိင်္ဂသမူပမာ	၂၉၁
ကုသလာနံ	၁၈	ခဏပရိတ္တတော	၂၈၉
ကုသလာနိ	၂၉၊ ၁၀၃	ခဏဘင်္ဂသင်္ခါတံ	၂၈၇
ကုသလော	၁၇၆	ခဏဘင်္ဂန	၃၄၄
ကုသိဘပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ	၁၅၇	ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ	၃၄၂
ကုဟကကုဟကော	၅၃	ခဏိကတ္တာ	၃၅၈
ကုဟနဝတ္ထု	၅၂	ခဏိကမရဏံ	၂၈၇
ကုဟနာ	၃၁	ခဏိကာ	၁၆၈
ကုဟာယနာ	၅၄	ခဏေနေဝ	၃၁၃
ကုဟိတော	၅၄	ခဏ္ဍံ	၈၃
ကုဋ္ဌဂေါဏော	၃၁၅	ခတံ	၈၆
ကုဋ္ဌဓေန	၃၁၅	ခန္တိ	၃၅၀
ကေဒါရကောဋိယာ	၂၀၂	ခန္တိဗလံ	၃၅၀
ကေရာဋိကပက္ခံ	၁၅၃	ခန္တမာရော	၂၅၅
ကေဝလံ	၁၃၁	ခန္တိယာ	၉၂
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ	၂၇၅	ခန္တိသံဝရော	၂၆
		ခန္တျာ	၃၅၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဂ]		[ဝ]	
ဂါမမဂ္ဂံ	၄၁၈	စ	၅၂၆၅
ဂါရဝယုတ္တော	၂၅၁	စက္ကဝါဠံ	၂၄၁
ဂါရဝါမိဝစနံ	၂၅၃	စက္ခုဒါရာဒိပဝတ္တဿ	၆၆
ဂါဟေတွာ	၉၂	စက္ခုဘူတေဟိ	၂၁၇
ဂါဠထဒ္ဓိဝိသမကာရိ	၁၂၇	စဏ္ဍမဏ္ဍလံ	၂၄၃
ဂိဇ္ဈေ	၄၂၂	စတုက္ကဇ္ဈာနိကာ	၁၃၀
ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာ	၅၂	စတုက္ကဇ္ဈာနေ	၁၉၂
ဂုဏ်	၃၆၉	စတုက္ကဘေဒေ	၁၁၄
ဂုဏဒဿနသဘာဂတာယ	၃၈၀	စတုဈာနဂံဝသေန	၁၁၀
ဂုဏေ	၂၈၅	စတုတိံသသတာနိ	၂၄၁
ဂုတ္တဒ္ဓါရော	၄၄	စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော	၂၁၀
ဂုဟာ	၅၃	စတုပစ္စယပရိဘောဂေါ	၃၈
ဂူထဂတံ	၃၅၆	စတုမဟာပထေ	၄၂၇
ဂေဓမ္မာ	၂၈၆	စတုမဟာဘူတိကံ	၂၉၈
ဂေဟသီတံ	၃၈၁	စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ	၈
ဂေါဃာတကော	၄၂၇	စန္ဒနိကာ	၃၀၉
ဂေါစရမုခေ	၃၃၅	စန္ဒနိကာနိ	၄၁၉
ဂေါစရော	၄၂	စန္ဒာလောကံ	၃၄၆
[ဃ]		စန္ဒူပမတာ	၉၅
ဃံသေန္တော	၁၃၄	စမရိဝ	၆၅
ဃဋ္ဌတိ	၃၂၁	စရိတံ	၂၄၀
ဃဋ္ဌိကံ ဃဋ္ဌိကံ	၁၉၅	စရိမကာနံ	၃၄၅
ဃဋ္ဌိတဃဋ္ဌိတဋ္ဌာနဝသေန	၂၁၃	စရိယာနုကူလတော	၁၃၀
ဃဋ္ဌိတဗ္ဗံ	၃၅၅	စရေ	၇၀
ဃနုယန္တော	၄၃	စရေယျ	၂၉၃
ဃဏ္ဍာဘိဃာတော	၁၆၇	စာဂါမိမုတ္တေန	၂၈၂
ဃနဇာလာယ	၁၉၅	စာဂါမိမုတ္တော	၂၈၄
ဃနဘာဝရာဂိနော	၂၁၅	စာဠကမျတံ	၄၁
ဃနသညာယ	၈၀	စာတုဒ္ဓိသော	၉၄
ဃရာဇိရေ	၁၆၈	စာတုမဟာဘူတိကဿ	၅၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
စာတုမဟာရာဇိကာ	၂၈၄	စေတသော	၂၁၂
စာတုရိယေန	၁၂၇	စေတိယရက္ခော	၉၈
စာနုရော	၂၉၁	စေတောဒီလာနိ	၂၅၄
စာပလုံ	၁၂၈	စေတောဝိမုတ္တိယာ	၃၆၁
စာရယမာနော	၂၈၉	စောဒနာသောနောဟိ	၃၂၄
စာရိတ္တံ	၃၁	စောရကန္တာရံ	၂၄၇
စာရေတွာ	၂၀၇	စောရာဋ္ဌဝိယံ	၂၁၂
စာရေန္တဿ	၂၀၉		
စိဏ္ဏဝသိနာ	၁၇၈	[ဆ]	
စိဏ္ဏဝသီဘာဝေန	၃၉၉	ဆဋ္ဌေဝိ	၁၆၂
စိတ္တံ	၁၄၊ ၃၈၉	ဆန္တံ	၂၀၀
စိတ္တပရိဂ္ဂဏှနကာလော	၃၅၉	ဆန္တရာဂေါ	၁၆၄
စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ	၃၄၁	ဆန္တဝသေန	၃၁၉
စိတ္တဘင်္ဂါ	၂၉၆	ဆန္တော	၁၆၄
စိတ္တဘာဝနာဝေပုလ္လတ္တံ	၁၇၇	ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိ	၃၅၉
စိတ္တဝိဝေကာဒယော	၁၆၄	ဆဝါလာတံ	၈၅၊ ၃၅၆
စိတ္တဝိဝေကော	၂၅၇	ဆာတော	၃၅၉
စိတ္တသင်္ခါရာ	၃၄၁	ဆိဒ္ဓိ	၈၃
စိတ္တသညတ္တတ္ထာယ	၂၀၃	ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓိ	၂၁၆
စိတ္တေန	၄၇	ဆိန္နဿု	၃၅၈
စိတြဂေဏ္ဍကော	၁၆၈	ဆိန္နိတွာ	၃၀၄
စုဏ္ဏတော	၄၄၃	ဆိန္နဋ္ဌာနေ	၃၀၄
စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဝိသဋ္ဌေ	၃၂၁	ဆိန္နပုရိသဋ္ဌာနေ	၂၁၂
စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ	၃၁၈	ဆိန္နသာဋကေ	၈၃
စုတိစရိမကာ	၃၄၆	ဆိန္နသာဋကော	၂၈၁
စုတိစိတ္တဿ	၃၄၆		
စူဠောဒရမဟောဒရာ	၂၄၅	[ဇ]	
စေတနာ	၂၅	ဇဗ္ဗဋ္ဌိကဿ	၃၀၆
စေတသာ	၁၉၉	ဇဗ္ဗပေသနိကံ	၄၁
စေတသိကံ	၂၅	ဇညသင်္ခါတံ	၇၇
		ဇညာ	၇၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဇ]		[ဇ]	
ဇတုကာ	၄၁၀	ဥတ္တာ	၂၂၄
ဇနကပစ္စယော	၄၅၆	ဥဏစရိယာဟိ	၄၆၀
ဇမ္ဗုဒ္ဓိပေါ	၂၄၃	ဥဏဒဿနပဋိလာဘာယ	၂၉၇
ဇရာမရဏံ	၂၀၉	ဥဏဖရသုံ	၂၂၁
ဇရာမရဏနေမိ	၂၂၀	ဥဏဝိရိယဗလေန	၂၉၁
ဇလံ	၂၄၀	ဥဏသံဝရော	၂၆
ဇဠော	၃၅၇	ဥဏုတ္တရော	၂၀၆
ဇာဂရိယံ	၄၄	ဥတဋ္ဌေန	၂၂၄
ဇာတိ°	၁၀၆	ဥတေယျံ	၂၃၆
ဇာတိကန္တာရံ	၂၄၇	ဥယေဟိ	၂၅၂
ဇာနတော	၃၃၉	ဥယော	၂၇၉
ဇာနိတ္တာ	၆၃		
ဇာလကမ္ဘူကော	၃၀၆	[ဈ]	
ဇိယန္တိ	၂၉၂	ဌပနာ	၃၂၇
ဇိရတိ	၄၃၀	ဌပေတုံ	၁၀၀
ဇိဝိတံ	၂၉၅	ဌပေမိ	၁၂၁
ဇိဝိတက္ခဏော	၂၉၅	ဌာနသော	၂၉၂
ဇိဝိတပရိက္ခာရာ	၆၄	ဌိတကော	၄၄
ဇိဝိတပရိယာဒါနာ	၂၀၁	ဌိတိ	၅၀
ဇိဝိတံ	၁၁	ဌိတိဘာဂိယော	၁၁၃
		ဌိတိယာ	၅၀
[ဈ]			
ဈာနံ	၁၁	[ဋ]	
ဈာနင်္ဂါနိ	၂၁၂	ဋံသာ	၅၇
ဈာနပညာဝသေန	၁၁	ဋုပ္ပဒေသံ	၉၁
ဈာနပဋိပက္ခတော	၁၆၅	ဋယာမိ	၆၇
ဈာနပဋိလာဘေန	၃၃၀	ဋဟနသမတ္ထတာ	၁၉၀
ဈာနပ္ပဘေဒတော	၁၃၀	[ဌ]	
ဈာနဝိဗ္ဗန္တကော	၂၀၀	ဏိဝိသံ	၂၀၂
ဈာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခဏတာ	၁၅၀	တက္ကယတိ	၂၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[တ]		[တ]	
တစပရိစ္ဆိန္ဒ	၂၉၈	တာဒိသော	၃၂၁
တဇ္ဇိ	၃၃၇	တာဒီ	၁၉
တဏှာအဝိဇ္ဇာဝသေန	၁၁၂	တာရကရူပံ	၃၃၅
တဏှာဒါသဗျတော	၂၈၂	တာရေတိ	၂၄၇
တဏှာနိဿယော	၃၃	တာလဂုဠပဋ္ဌလံ	၃၀၆
တဏှာနိဿိတံ	၃၃	တာလဝေဠိမဂ္ဂေါ	၉၁
တဏှုပ္ပါဒါ	၂၅၄	တာလုမတ္ထကဝိဝရေန	၃၀၉
တတ္ထာယ	၆၆	တာဝတိံသာ	၂၈၄
တထတ္ထံ	၁၇၃	တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကေသု	၁၃၀
တထတ္ထာယ	၂၆၉	တိက္ခိန္ဒြိယေ	၂၄၁
တထာပဋိပဇ္ဇော	၂၇၀	တိတ္ထိယသာဝကာ	၄၂
တထာဘူတဿ	၃၂၁	တိတ္ထိယာ	၄၂
တဒင်္ဂဝိဝေကာဒယော	၁၆၄	တိဘဝရထေ	၂၂၀
တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန	၂၁	တိမတ္တာနိ	၃၀၆
တဒမိဂမာယ	၁၈၄	တိယာမရတ္တိံ	၃၂၈
တဒန္တရံ	၂၉၄	တိရောကုနော	၈၄
တနံ	၁၀၃	တိရောပါကာရာ	၈၄
တန္တိဓရော	၁၂၀	တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတံ	၁၄၇
တန္တိဿရဏံ	၁၆၃	တိလပိဋံ	၁၀၁
တန္တိဿိတံ	၄၁၁	တိသန္တတိမဟာဘူတာနံ	၄၅၆
တပေါ	၈၄	တိရဏံ	၁၈၇
တပ္ပစ္စယံ	၈၅	တုဋ္ဌဗ္ဗံ	၁၀၂
တပ္ပဋိဘာဂမေဝ	၃၉၄	တုန္ဒကမ္ပိ	၁၄၁
တဗ္ဘာဂိယဉ္ဇေဝ	၂၀၃	တုဝဋ္ဌကပဋိပဒံ	၁၁၇
တရုဏပုတ္တာ	၆၈	တုသိဘာ	၂၈၄
တရူပဏ္ဍဝိကာရဒဿနေန	၉၉	တုဏီရော	၃၀၅
တာဏံ	၃၄၈	တေဇတိ	၄၄၄
တာဒိနော	၉၄	တေဇနဝသေန	၄၃၀
တာဒိဘာဝါဝဟနတော	၁၉၂၇၀	တေဇော	၄၄၂
တာဒိဘာဝေါ	၁၉	တေဇောဓာတု	၄၂၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]		[၁]	
တေမယမာနေ	၄၄၁	ဒဓိမုတ္တံ	၃၀၉
တေမေန္တံ	၄၄၁	ဒန္တကဋ္ဌံ	၄၁
တေလဓောတာယ	၈၆	ဒန္တဂူထကော	၄၂၀
တေလေန	၁၆၁	ဒန္တပါဠိယာ	၃၀၅
		ဒန္တသမ္ပတ္တိရာဂိနော	၂၁၅
[၈]		ဒန္တေပိ	၂၄၆
ထဒ္ဓဘာဝေါ	၄၃၃	ဒန္တံ	၂၉၄
ထဒ္ဓလက္ခဏံ	၄၃၂	ဒန္တာဘိညော	၁၀၉
ထဒ္ဓါကာရံ	၁၂၇	ဒန္တာယိတတ္ထံ	၁၇၈
ထဒ္ဓေါ	၄၃၉	ဒန္တော	၁၂၅
ထနာနံ	၄၄၀	ဒဗ္ဗဇာတိကေန	၂၁၇
ထမ္ဘော	၈၄	ဒဗ္ဗိဟောမံ	၅၅
ထလဋ္ဌာနံ	၂၁၃	ဒမေတိ	၂၄၅
ထလပဋ္ဌနံ	၁၄၀	ဒမေတုံ	၂၄၅
ထာမဂတာယ	၁၈၅	ဒရိမုခေ	၁၂၉
ထာမဇာတာနိ	၁၄၈	ဒသကထာဝတ္ထုရုဏသမန္တာ-	
ထာမမဟတ္ထတော	၂၉၁	ဂတော	၄၅
ထိနံ	၁၂၈	ဒသန္တော	၃၆၉
ထုတကိတ္တိ	၂၁၄	ဒသဗလဓရော	၈
ထုလ္လကုမာရိကာ	၄၂	ဒသဝဿိကေန	၄၂၁
ထေယျပရိဘောဂေါ	၇၂	ဒသသတလောစနေန	၂၁၄
ထေရာ	၁၄၁	ဒဿနဋ္ဌော	၂၅၇
ထောက်	၃၂၇	ဒဋ္ဌံ	၃၁၅
		ဒဋ္ဌိကမ္ပံ	၁၄၁
[၁]		ဒါနံ	၂၈၂
ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္နိ	၂၀၆	ဒါယာဒါ	၇၃
ဒက္ခိဏာ	၂၈၁	ဒါရုနာ	၁၄၀
ဒက္ခိဏာဂိရိ	၁၃၉	ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော	၄၅၉
ဒဏှာဒါနံ	၃၉၃	ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ	၂၈၈
ဒဏှာဘိဿတာဒိရူပနိမိတ္တံ	၃၈၉	ဒိဋ္ဌာရမ္မဏဝသေန	၁၆၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ခ]		[ခ]	
ဒိဋ္ဌိနိဿယော	၃၃	ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ	၁၅၆
ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ	၈၀	ဒုပ္ပညာ	၂၀၀
ဒိဋ္ဌေန	၁၃၂	ဒုပ္ပရိဟာရာ	၁၁၉
ဒိဗ္ဗစက္ခနာ	၁၉၉	ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ	၁၂၉
ဒိဗ္ဗဝိဟာရော	၂၅၇	ဒုဗ္ဗဏ္ဏော	၈၅
ဒိဿာ	၂၄၆	ဒုဗ္ဗလတ္တာ	၂၁၆
ဒိဿာမုခံ	၁၂၉	ဒုဗ္ဗိသောဓနော	၈၅
ဒီဃံ	၃၁၇	ဒုဗ္ဗိက္ခကန္တာရံ	၂၄၇
ဒီပံ	၃၄၈	ဒုရနုဗောဓော	၃၄၈
ဒုက္ခံ	၂၂၁	ဒုရုပေတံ	၃၇၁
ဒုက္ခန္တိ	၃၀၉	ဒုရူပံ	၁၂၉
ဒုက္ခသမ္ပယော	၈၅	ဒုဝိညေယျာ	၁၉၁
ဒုက္ခဟေတု	၃၅၈	ဒုဝုပသမယံ	၁၅၇
ဒုက္ခာဒါနတော	၄၄၅	ဒုဿဝဗုဒ္ဓံ	၁၇၇
ဒုက္ခာဓာနတော	၄၄၅	ဒုဿီလဿ	၈၆
ဒုက္ခာဓိဝါသနသမတ္ထော	၂၆၆	ဒုဿီလျုဝိဒ္ဓိသနရသံ	၂၈
ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္တာဘိညော	၁၁၀	ဒေဝညတရော	၃၃
ဒုက္ခာပဋိပဒေါ	၁၀၉	ဒေဝတာဟိ	၉၉
ဒုက္ခိတော	၈၅	ဒေဝဒေဝေါ	၇
ဒုက္ခိန္ဒြိယံ	၁၈၉	ဒေဝပုတ္တမဇ္ဈမာရံ	၂၅၅
ဒုဂ္ဂတံ	၃၇၁	ဒေဝပုတ္တော	၅
ဒုဂ္ဂန္ဓိယံ	၇၇	ဒေဝါ	၇၂၈၄
ဒုစ္စရိတံ	၂၁	ဒေဝေါ .	၃၃
ဒုစ္ဆန္တံ	၆၆	ဒေသနာ	၂၇၃
ဒုဋ္ဌဿ	၁၉၁	ဒေသနာနယနိဿိတံ	၁၀
ဒုဋ္ဌိတာ	၄၁၁	ဒေသနာသုဒ္ဓိ	၇၃
ဒုဋ္ဌော	၁၂၅	ဒေဟဗန္ဓေန	၂၉၀
ဒုတိယံ	၁၉၄	ဒေါဏမတ္တာ	၄၄၇
ဒုတိယေန	၁၆၅	ဒေါလာ	၃၃၀
ဒုပ္ပဋိနိဿိဂ္ဂိတာ	၁၂၈	ဒေါသနိယမေ	၁၂၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ဒေါသုပ္ပါဒေန	၃၅၀	ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ	၄၂၇
ဒေါသုပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထံ	၅၇	ဓာတုစရိယာနုကူလံ	၃၁၅
ဒေါသေတုကာမော	၃၅၀	ဓာတုနိဓာနဋ္ဌာနံ	၁၁၆
ဗြဝဘာဝေါ	၄၃၃	ဓာတုမနသိကာရော	၄၂၆
ဒုတ္တိံသာကာရာ	၂၃၀	ဓာတုယန္တံ	၄၄၀
ဒုတ္တိက္ခတ္တံ	၄၂၃	ဓာတုဝိနိစ္ဆောဂေါ	၃၆၁
ဒွယံဒွယသမာပတ္တိံ	၈၃	ဓာတုဝိသဘာဂေါ	၃၀၀
ဒွါရာနိ	၄၂၃	ဓာတုသော	၄၂၀
ဒွါရာရမ္မဏသဃ်ဇေ	၄၇	ဓာရေတုံ	၃၉၀
		ဓာဝန္တိ	၂၄၆
[၁]		မိရတ္တံ	၇၇
ဓနကဒဏ္ဍော	၃၀၆	မိရော	၃၃၆
ဓနဂ္ဂဟော	၁၇၆	ဓုတကိလေသတ္တာ	၉၀
ဓနေန	၂၉၁	ဓုတင်္ဂံ	၁၀၃
ဓမမာနာယ	၃၃၇	ဓုတင်္ဂနိယမာနုလောမေန	၆၉
ဓမ္မံ	၃၃	ဓုတင်္ဂသမာဒါနံ	၈၀
ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ	၂၅၅	ဓုတင်္ဂသုဒ္ဓိကေန	၉၀
ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ	၂၂၃	ဓုတဝါဒေါ	၅၂
ဓမ္မတာယ	၃၄၆	ဓုတာဒီနံ	၈၀
ဓမ္မတာသီလံ	၃၇	ဓုရဘတ္တံ	၉၃
ဓမ္မဓရာ	၁၄၁	ဓုဝံ	၃၄၀
ဓမ္မချသံ	၉၄	ဓုဝဉာဟော	၁၀၁
ဓမ္မရသော	၂၅၃	ဓုဝရောဒနံ	၁၀၁
ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန	၇၀	ဓုဝသညာယ	၈၀
ဓမ္မဝေဒံ	၂၈၅		
ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန	၁၅၁		
ဓမ္မာနုရူပါ	၅၄		
ဓမ္မူပသံဟိတံ	၂၈၅	[၂]	
ဓမ္မော	၁၁၂၇၃	နဓပတ္တာနိ	၃၀၅
ဓာတု	၁၉၆	နဂရံ	၁၄၀
		နဂရပရိက္ခာရေဟိ	၆၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]		[န]	
နဂပ္ပယာ	၂၄၂	နာနာသနဘောဇနံ	၉၅
နဋ္ဌာ	၅၇	နာလကပဋိပဒံ	၁၁၇
နစ္စကာ	၅၇	နာသညံ	၄၀၆
နတ္ထိတာ	၂၃၉	နာသိသတိ	၂၃၇
နတ္ထိဘာဝမ္ဘိ	၄၀၄	နာဠိ°	၁၆၁
နဒိဝိဒုဂ္ဂံ	၁၇၈	နိကန္တိ°	၁၈၀
နဒိသမုဒ္ဒနိတ္ထရဏတ္ထိကာ	၅၉	နိကန္တိ	၄၁၄
နန္ဒကာနိ	၅၂	နိကန္တိဘယံ	၄၁၅
နန္ဒိတော	၃၄၃	နိကာမေတိ	၈၃
နန္ဒိယာ	၇၉	နိကာယန္တရေ	၂၈၀
နဘံ	၂၉၀	နိက္ကရဏတာယ	၃၇၀
နမန္တိ	၃၆၂	နိက္ခန္တိ	၂၈၆
နယော	၁၂၇	နိက္ခန္တနာသိကဝါတေ	၂၉၂
နဝဝေဒနာ	၆၀	နိက္ခန္တေ	၂၉၂
နဟုတာနိ	၂၄၁	နိဗညမာနော	၃၅၉
နာဂေါ	၃၅၉	နိဂ္ဂဏှာတိ	၃၀၄
နာစွာသန္တံ	၁၄၁	နိဋ္ဌါတော	၄၅၈
နာတိဒူရံ	၁၄၀	နိစ္စံ	၃၉၁
နာတိသဏိကတော	၄၃၄	နိစ္စနဝကတာ	၉၅
နာတိသီသတော	၄၃၄	နိစ္စပဝတ္တဒါနသံဝိဘာဂေါ	၂၈၂
နာတိသုဘာဝိတော	၁၁၀	နိစ္စဗျာဝဋ္ဌော	၁၁၇
နာနစ္စယေဟိ	၁၇၆	နိစ္စသညာတော	၃၄၃
နာနတ္ထံ	၃၆၂	နိစ္စသညာယ	၇၉
နာနတ္ထေကတ္တတော	၄၄၃	နိဇနသမ္မာဓာနိ	၄၁၈
နာနာကရဏံ	၂၁၀	နိဇ္ဇိဂိသနတာ	၅၅
နာနာဒိသာယံ	၂၁၂	နိဋ္ဌိတာယ	၁၃၉
နာနာရသတဏှာဝိနောဒနံ	၉၆	နိတ္တာရေတိ	၂၄၇
နာနာဝဇ္ဇနေ	၁၈၉	နိတ္ထရဏတ္ထာယ	၂၇၅
နာနာဝတ္ထေဟိ	၂၁၆	နိဒါနဋ္ဌော	၂၅၇
		နိဒါနေန	၂၆၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]		[န]	
နိဗ္ဗေသော	၂၇၃	နိမိတ္တဂ္ဂါဟော	၆၆
နိဓာနံ	၄၂၁	နိမိတ္တဌာနံ	၂၀၄
နိစ္ဆဌာနံ	၂၁၃	နိမိတ္တာဘိမုခံ	၁၆၁
နိပကော	၁၅	နိမိတ္တေ	၃၉၉
နိပဇ္ဇိတွာ	၁၂၇	နိမ္မဒါ	၃၄၇
နိပုဏမဓုရသမသက္ကစ္စကာရိ	၁၂၇	နိမ္မာနရတိနော	၂၀၄
နိပုဏော	၃၄၈	နိယတပယောဇနံ	၅၇
နိပ္ပပဉ္စံ	၃၄၈	နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ	၁၉၉
နိပ္ပေသိကတာ	၃၈	နိယာမကော	၁၆၁
နိပ္ပေါဏေန္တာ	၂၉၀	နိယျာနဌော	၂၅၇၊ ၃၁၆
နိဗန္ဓတိ	၃၃၆	နိယျာနိကတ္တာဘာဝတော	၂၇၅
နိဗန္ဓေယျ	၃၁၅	နိရန္တရံ	၁၇၀
နိဗ္ဗတ္တိ	၁၈၆	နိရသံ	၃၀၇
နိဗ္ဗာတိ	၃၅၅	နိရောဓသန္နိမိတာ	၉၇
နိဗ္ဗာနံ	၄၆၀	နိရောဓသလာကာ	၉၄
နိဗ္ဗာနာနုရူပါယ	၂၇၅	နိရုတ္တိ	၂၇၃၊ ၂၇၄
နိဗ္ဗာပနံ	၆၇	နိရုဋ္ဌိ	၃၈၁
နိဗ္ဗာယတိ	၃၁၇	နိရုဒ္ဓါ	၂၉၅
နိဗ္ဗေကပုံ	၂၁၄	နိရုပတ္တိလေသတော	၂၇၅
နိဗ္ဗေဒံ	၃၆	နိရောဇံ	၃၀၇
နိဗ္ဗေဒါ	၃၄	နိရောဓတော	၂၃၆
နိဗ္ဗေဒါနုပဿနာယ	၇၉၊ ၃၄၃	နိရောဓပဇာနနာ	၂၂၉
နိဗ္ဗေဒါယ	၃၉၃	နိရောဓာ	၃၉၇
နိဗ္ဗေန္တတိ	၁၁	နိရောဓာနုပဿနာယ	၇၉
နိဗ္ဗေန္တန္တော	၃၃၇	နိရောဓာယ	၃၉၃
နိဗ္ဗေသာ	၂၄၅	နိရောဓူပါယတော	၂၃၆
နိဗ္ဗေဘာဂါယတာ	၁၁၄	နိရောဓေန္တော	၃၂၅
နိဗ္ဗယေန	၃၈၁	နိလိယတိ	၄၂၂
နိမိတ္တံ	၅၅၊ ၁၃၁၊ ၂၀၉	နိလိယန္တိ	၄၂၀
နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ	၂၀၉	နိသဒပေါတော့	၃၀၆

ပဒါနုတ္တမော

[န]

ပိဋကော

နိဿင်္ဂတာ	၁၀၀
နိဿန္တတော	၄၁၇
နိဿန္တမာနော	၄၂၂
နိဿန္တော	၃၀၃
နိဿယဝိဟာရံ	၂၀၃
နိဿရဏံ	၁၃၀၊ ၁၆၃
နိဿရဏဋ္ဌော	၂၅၇
နိဿရဏတ္တာ	၃၀၅
နိဿာယ	၆၀
နိဿိတံ	၃၁
နိဿိတော	၄၁၁
နီလာနိ	၉၉
နီဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတော	၂၇၀
နီဟရိတွာ	၄၁၉
နေက္ခမ္ပံ	၁၃၀
နေက္ခမ္ပပဋိပဒံ	၁၅၉
နေက္ခမ္ပေန	၇၀
နေမိတ္တိကံ	၂၅၁
နေမိတ္တိကတာ	၃၀၊ ၅၄
နေရယိကံ	၃၅၀
နေဝသညာ	၄၀၅
နေဝသေက္ခနာသေက္ခံ	၃၂

[ပ]

ပံသုကူလံ	၀၉
ပံသုကူလိကင်္ဂံ	၀၉
ပကဋ္ဌော	၂၇၇
ပကတိဂမနေန	၁၂၇
ပကတိစိတ္တတော	၁၇၁
ပကတိစိတ္တေဟိ	၁၆၁

ပဒါနုတ္တမော

[ပ]

ပိဋကော

ပကတိပိ	၃၆
ပကတိမဇ္ဈတ္တော	၃၇၅
ပကတိယာ	၂၀၂
ပကတိဝိပဿကော	၄၀၆
ပကတိသီလံ	၃၇
ပကာသနံ	၂၇၁
ပက္ခန္တံ	၁၆၀
ပက္ခန္တတိ	၃၀၉
ပက္ခန္တနပဋိနိဿဂ္ဂေါ	၃၄၄
ပက္ခန္တန္တေန	၂၀၂
ပက္ခိကံ	၉၃
ပက္ခိတ္တကာယော	၁၂၇
ပက္ခိပန္တေပိ	၃၆၀
ပက္ခိ	၉၃
ပဂုဏဝသေန	၃၆၅
ပဂုဏတတိယဇ္ဈာနာ	၃၇၄
ပဂ္ဂဏှာတိ	၃၀၄
ပဋ္ဌရတိ	၄၄၀
ပဋ္ဌရမာနကာလေ	၂၁၃
ပဂ္ဂဋ္ဌော	၃၃၀
ပစုရတ္တော	၃၅၆
ပစ္စတ္တံ	၂၇၇
ပစ္စတ္တရဏံ	၄၁၀
ပစ္စနိကဗျာပနတော	၁၇၅
ပစ္စနိကသမုဒါစာရဝသေန	၁၁၃
ပစ္စယတော	၁၃၀
ပစ္စယဒဿနတ္ထံ	၁၉၁
ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေန	၅၄
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ	၂၂၃
ပစ္စယဝိဘာဂတော	၄၅၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပစ္စယေဟိ	၃၄၇	ပညာဝသေန	၁၇၅
ပစ္စယော	၂၂၁	ပညာဝေပုလ္လံ	၂၆၆
ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ	၇၃	ပဋိအယနဋ္ဌော	၆၃
ပစ္စဝေက္ခဏာ	၃၂၃	ပဋိကူလဝသေန	၇၁
ပစ္စဝေက္ခတိ	၄၂၀	ပဋိက္ကုလ္လာရမ္မဏတ္တာ	၃၁၂
ပစ္စဝေက္ခတော	၃၃၉	ပဋိက္ကုလေဝိ	၂၁၆
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ	၄၃၅	ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသု	၁၀၅
ပစ္စဝေက္ခိတွာ	၅၆	ပဋိဃာတေန	၃၉၇
ပစ္စိတွာ	၄၂၃	ပဋိဃာနုနယဝူပသမ-	
ပစ္စုပဋ္ဌိတော	၂၀၉	ပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၃၀၀
ပစ္စောရသ္မိ	၈၆	ပဋိဃာနုနယသမီပစာရိတာ	၃၇၅
ပစ္ဆာဘတ္တံ	၉၀	ပဋိစ္ဆန္တကမ္မန္တဿ	၈၆
ပဇဟတိ	၁၈၆	ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ	၇၉၊ ၃၄၃
ပဇာ	၇၇	ပဋိပက္ခဘူတံ	၁၉၁
ပဇာနတော	၃၁၈	ပဋိပက္ခော	၁၈
ပဇာနနဋ္ဌေန	၂၂၄	ပဋိပတ္တိဖလေ	၂၁၁
ပဇာယနဝသေန	၂၀၃	ပဋိပတ္တိယံ	၂၁၁
ပညာကမ္မံ	၂၄	ပဋိပဒါနုရူပဿ	၂၇၆
ပညကာမဂုဏိကော	၄၂၄	ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ	၃၇၁
ပညင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ	၁၇၀	ပဋိပဿနာ	၃၂၈
ပညေဇာနင်္ဂဝသေန	၁၁၅	ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ	၃၂၊ ၃၅
ပညနိကာယမဏ္ဍလေ	၁၁၈	ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသာနိ	၂၇၆
ပညသန္တိကံ	၃၂၇	ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ	၇၅
ပညံ	၂၃၀	ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ	၂၆၅
ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ	၁၅၆	ပဋိပါဒယေ	၁၆၀
ပညဝါ	၁၂	ပဋိဗဒ္ဓဿ	၂၁၅
ပညာ	၁၈	ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ	၂၇၄
ပညာပနံ	၂၇၂	ပဋိလဒ္ဓမတ္ထော	၁၁၀
ပညာယ	၁၁	ပဋိလဒ္ဓရသာနဘဝနံ	၁၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာဓိဂမပစ္စယာ	၂၁၂	ပဏိဓိယာ	၈၀
ပဋိလဘိတွာ	၂၈၆	ပဏိတံ	၃၁
ပဋိလဘာတုဋ္ဌိ	၁၆၉	ပဏိတာ	၁၅၅
ပဋိလဘာဘူမိယံ	၁၄၈	ပဏိတာမိမုတ္တိကော	၃၀၄၊ ၃၄၉
ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗံ	၃၅၅	ပဏိတော	၁၀၉၊ ၃၄၈
ပဋိဝေဒယာမိ	၈၆	ပဏ္ဍကာ	၄၂
ပဋိဝေဝေသေန	၃၁၂	ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော	၃၄၉
ပဋိဝေဓော	၂၇၃	ပဏ္ဍိတော	၁၇၆
ပဋိသံဝေဒေတိ	၁၈၈	ပဏ္ဍုကဓာတုကံ	၃၀၇
ပဋိသင်္ခါ	၅၅	ပဏ္ဍုနိ	၉၉
ပဋိသင်္ခါနပရိသုဒ္ဓေါ	၃၈	ပဏ္ဍုတ္တိသမတိက္ကမာဝသာနေ	၃၀၉
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ	၈၀	ပတနသဒိသံ	၁၉၅
ပဋိသင်္ခါယ	၅၆	ပတာရေတိ	၂၄၇
ပဋိသန္တာရကုသလော	၃၅၆	ပတိကုဋ္ဌတိ	၄၂၃
ပဋိသန္တာရော	၂၈၂	ပတိဋ္ဌာ	၃၀
ပဋိသန္တိ	၁၈၆	ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ	၃၆၁
ပဋိသရဏံ	၁၅၄	ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန	၈၂
ပဋိသလ္လာနာရာမော	၆၃	ပတိဋ္ဌာနရသာ	၄၄၉
ပဋိသလ္လိနေန	၂၁၉	ပတိဋ္ဌာယ	၁၃
ပဋိသာမိတံ	၁၁၆	ပတိတတ္တာ	၅၇
ပဋိသေဝနမုခေန	၁၀၅	ပတိတာနိ	၉၉
ပဋိဟင်္ခါမိ	၅၉	ပတိရူပံ	၉၅
ပဋိဟိတာယ	၂၉၂	ပတိရူပသေနာသနေ	၂၁၉
ပဌမံ	၂၈၉	ပတိရူပါနိ	၁၀၆
ပဌမဇ္ဈာနပဋိမိဗ္ဗဘူတံ	၂၁၂	ပတိလိယတိ	၄၂၃
ပဌပနံ	၂၇၂	ပတိဝတ္တတိ	၄၂၄
ပဌာယ	၃၈	ပတ္တံ	၄၁
ပဏမနာ	၃၂၅	ပတ္တင်ပုပ္ဖေဟိ	၁၉၆
ပဏမန္တိ	၃၁၆	ပတ္တဝေဒနယောဂေန	၁၇၇
ပဏိဓာယ	၅၄	ပတ္တဝိဿဋ္ဌဋ္ဌာနံ	၉၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပတ္တိ	၂၅၆	ပရံ	၂၉၃
ပတ္တုကာမော	၃၃၇	ပရံ မရဏာ	၃၀
ပတ္တော	၂၇၇	ပရက္ခမဇေယောဂဘူမိ	၃၁၅
ပတ္တဋ္ဌတ္တာ	၄၄၄	ပရတော	၇၄
ပတ္တရိတ္တာ	၃၉၅	ပရဒုက္ခာသဟနံ	၃၇၉
ပတ္တိတံ	၂၅၆	ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော	၂၈၄
ပတ္တိန္ဒသိနေဟော	၄၄၁	ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာ	၅၅
ပထဝီကသိဏံ	၁၃၈၊ ၁၇၅	ပရပ္ပဝါဒါ	၃၁၄
ပထဝီဓာတု	၄၂၇	ပရမံ	၃၅၀
ပဒံ	၂၇၃	ပရမ	၃၈၈
ပဒုဋ္ဌေန	၃၅၉	ပရမကိစ္ဆပ္ပတ္တံ	၃၇၁
ပဓာနံ	၃၃၁	ပရမတ္ထိယာ	၂၉၆
ပနုဒတိ	၉၉	ပရမန္တကာရတိမိသေ	၄၂၁
ပန္နနိ	၁၄၀	ပရမသုခမံ	၄၀၅
ပပါတေ	၁၄၀	ပရမာဏုဘေဒသဉ္စက္ကာ	၄၄၆
ပပ္ဖါသမံသံ	၃၀၇	ပရသဒ္ဓါယ	၂၇၆
ပဗ္ဗတဝိသမော	၁၇၈	ပရာမဋ္ဌံ	၃၂
ပဗ္ဗတေယျာ	၁၇၈၊ ၂၈၉	ပရာမဋ္ဌတ္တာ	၃၅
ပဘဿရံ	၃၀၃	ပရာမဋ္ဌါ	၂၈၂
ပဘုတိ	၂၈၂	ပရာနုဂ္ဂဟကိရိယာ	၉၄
ပဘေဒတော	၈၈	ပရာယဏော	၃၄၈
ပမတ္တာ	၇၇	ပရိကထာ	၆၉
ပမာဏယုတ္တံ	၉၆	ပရိကမ္ပံ	၁၁၀၊ ၃၁၃
ပမာဒေါ	၈၄	ပရိကမ္ပကာလေ	၁၄၄
ပမုဒိတော	၃၈၂	ပရိကမ္ပတ္တာ	၁၆၁
ပမောစနံ	၂၃၇	ပရိက္ခာရာယ	၈၁
ပမောဒနုလက္ခဏာ	၃၇၉	ပရိဂ္ဂဏေယျ	၁၇၆
ပယိရူပါသတိ	၄၃	ပရိဂ္ဂယုမာနာ	၄၄၆
ပယောဂံ	၃၃၂	ပရိဂ္ဂဟဝသေန	၁၃၁
ပယောဂေါ	၃၅၉	ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ	၃၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ	၃၁၆	ပရိဗ္ဗမတိ	၁၇၀
ပရိစယေန	၁၆၆	ပရိဗျာကုလာယ	၁၂၇
ပရိစာရယမာနံ	၈၄	ပရိဘိန္ဒုဌာနေသု	၂၀၁
ပရိစိတာ	၃၃၂	ပရိဘုဉ္ဇန္တိ	၂၉၇
ပရိစိတာယ	၃၆၁	ပရိဘုဉ္ဇေယျ	၉၆
ပရိစ္စတ္တဇိပိတာနံ	၇၅	ပရိဘောဂံ	၄၂၀
ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ	၃၄၄	ပရိဘောဂတော	၄၁၇
ပရိစ္စာဂေါ	၂၈၃	ပရိဘောဂေ	၇၂
ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ	၂၉၉	ပရိမဏ္ဍလေဟိ	၃၅၇
ပရိစ္ဆေဒံ	၃၀	ပရိယတ္တိဓမ္မော	၂၆၇
ပရိညေယျံ	၃၄၀	ပရိယတ္တိယာ	၂၇၅
ပရိညေယျေ	၂၂၉	ပရိယန္တံ	၃၁
ပရိတော	၂၉၉	ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ	၃၂
ပရိတ္တံ	၁၂၉	ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ	၇၅
ပရိတ္တဂေါတ္တံ	၁၆၁	ပရိယန္တေ	၈၃
ပရိတ္တော	၁၀၉	ပရိယာဒါယ	၁၈၁၊ ၃၉၅
ပရိဒါဟော	၄၃၀	ပရိယာဒိန္နစိတ္တော	၃၅၀
ပရိဒေဝမာနာ	၁၁၆	ပရိယာပန္နတ္တာ	၄၀၆
ပရိဓိသတိ	၃၀၁	ပရိယာယာ	၃၆၄
ပရိပက္ကတော	၄၁၇	ပရိယာယေ	၃၈၅
ပရိပတတိ	၃၁၆	ပရိယာဟနနံ	၁၆၆
ပရိပါစနံ	၄၃၃	ပရိယုဋ္ဌာနံ	၂၁
ပရိပုစ္ဆကတာ	၁၅၆	ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ	၇၃
ပရိပုစ္ဆာ	၃၂၇	ပရိယေသတိ	၃၃၇
ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ	၃၂	ပရိယေသနတော	၄၁၇
ပရိပူရကာရီ	၂၂	ပရိယောဒပနာ	၂၈၆
ပရိပူရကာရိနံ	၇၅	ပရိယောဒပေန္တိ	၃၉၁
ပရိပူရယမာနော	၁၃	ပရိယောဒါတသိပ္ပေါ	၁၆၀
ပရိပူရိကာ	၃၉၀	ပရိယောဒါတေ	၁၀၇
ပရိဗာဟိရော	၈၅	ပရိယောဒါပကဿ	၁၇၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပရိယောဒါပေတိ	၄၅	ပဝတ္တမာနံ	၂၉၅
ပရိယောနဟနမံသံ	၃၀၇	ပဝတ္တယတော	၂၈၈
ပရိယောသာနံ	၁၉	ပဝိစယော	၂၀၇
ပရိယောသာနကလျာဏော	၂၆၉	ပဝိဝိတ္တေ	၁၄၂
ပရိဝတ္တေတွာ	၃၀၄	ပဝိဝေကတာ	၁၀၅
ပရိဝတ္တေဿာမိ	၁၁၈	ပဝိဝေကော	၈၈၊ ၁၃၈
ပရိဝါရာယ	၈၁	ပဝေဏိပါလကော	၁၂၀
ပရိဝါရော	၆၄	ပဿတိ	၄၇
ပရိဝိသန္တော	၁၇၆	ပဿတော	၃၃၉
ပရိဝေဏံ	၄၁၈	ပဿထ	၈၅
ပရိသဟနဋ္ဌေန	၆၂	ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝတော	၂၁၂
ပရိသုဒ္ဓတ္တာ	၂၇၇	ပဿမ္ဘယံ	၃၂၆
ပရိသုဒ္ဓပကတိ	၁၈၅	ပဿမ္ဘေန္တော	၃၂၅
ပရိသုဒ္ဓါဇိဝတာ	၉၄	ပဿာသော	၃၁၂
ပရိသုဒ္ဓေါ	၃၅၆	ပဟာတဗ္ဗံ	၃၄၀
ပရိသုဿတိ	၇၇	ပဟာတဗ္ဗေ	၂၂၉
ပရိသောဓေန္တေန	၁၃၉	ပဟာနံ	၈၂
ပရိဿဝတိ	၄၄၈	ပဟာနုတ္တမော	၁၈၉
ပရိဟရန္တိ	၂၃၈	ပဟာယ	၇၃
ပရိဟရာမိ	၃၅၂	ပဟိတတ္ထော	၁၂
ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ	၁၁၉	ပဟိနတ္တာ	၃၉၈
ပရိဟာယတိ	၃၀၁	ပဟိယတိ	၂၁၁
ပရိဟိနံ	၂၉၇	ပဌာသော	၈၄၊ ၁၂၈
ပလိသတ္တမ္ဘော	၃၂၈	ပါကဋ်	၆၈၊ ၃၂၁
ပလိပန္နော	၇၇	ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏတော	၄၈
ပလိဗောဓဋ္ဌော	၂၅၇	ပါကဋ္ဌဘာဝတော	၁၆၉
ပလိဗောဓော	၁၁၆၊ ၁၈၃	ပါကဋ္ဌိဘူတေသု	၃၀၉
ပဝတ္တံ	၁၈၆	ပါကမ္ပံ	၂၅၆
ပဝတ္တန္တိ	၆၄	ပါစိနခဏ္ဍရာဇိ°	၁၁၆
ပဝတ္တမနသိကာရော	၁၅၅	ပါဠိကင်္ဂါ	၃၆၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပါဠိပဒိကံ	၉၃	ပါရိဟာရိကာ	၁၆
ပါဠိယေက္ခော	၃၁၂	ပါလနာ	၁၆၉
ပါဏနတာ	၃၆၆	ပါသာဒိကံ	၁၂၇
ပါဏာတိပါတဿ	၇၇	ပါသာဒိကတာ	၉၂
ပါဏိနံ	၃၁၊ ၃၆၂	ပါသာဒိကေန	၄၄
ပါဏော	၂၅	ပါသာဒေါ	၅၃
ပါတိမောက္ခသံဝရော	၂၆	ပါဟုနေယျော	၂၀၀
ပါတီ	၃၉	ဝိ	၈၃၊ ၂၁၉
ပါတုဘဝန္တိ	၂၁၂	ဝိဇ္ဇာပတိကံ	၈၉
ပါတော	၅၇	ဝိဇ္ဇာပတိကော	၈၉
ပါထေယျံ	၃၆၀	ဝိဇ္ဇာပတော	၅၇
ပါဒတလေန	၂၀၅	ဝိဇ္ဇာနံ	၅၇
ပါဒန္တရံ	၂၀၇	ဝိဇ္ဇောလျေန	၅၇
ပါဒါနိ	၂၄၈	ဝိတ္တံ	၄၄၁
ပါနာဂါရံ	၄၂	ဝိတ္တကောသကေ	၄၄၁
ပါပကာ	၃၈၇	ဝိယဋ္ဌာနေ	၃၅၁
ပါပဏိကာနိ	၅၂	ဝိယတရံ	၃၅၃
ပါပဓမ္မဿ	၈၆	ဝိယပုဂ္ဂလေ	၃၇၁
ပါပနာ	၅၅	ဝိယဘာဝမတ္တေန	၃၇၃
ပါပိစ္ဆတာ	၁၂၈	ဝိယမနာပတ္တကရဓမ္မာ	၂၈၀
ပါပိစ္ဆော	၅၁	ဝိယော	၃၀
ပါပိယော	၃၅၅	ဝိဟယန္တိ	၉၄
ပါမောဇ္ဇံ	၃၄၊ ၃၁၉	ဝိဋ္ဌပဋော	၁၀၀
ပါမောဇ္ဇာယ	၈၁	ဝိဇ္ဇာနရဿာ	၁၆၈
ပါရံ	၃၄၈	ဝိဇ္ဇာယတိ	၁၆၈
ပါရပ္ပတ္တံ	၂၅၃	ဝိတံ	၃၀၇
ပါရမိတာသီလံ	၃၅	ဝိတိ	၂၆၅
ပါရိပုရိယာ	၈၁၊ ၁၅၅	ဝိတိပဋိသံဝေဒီ	၃၃၈
ပါရိဘဠု	၄၁	ဝိတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော	၂၆၆
ပါရိဘဠုတာ	၄၁၊ ၅၄		

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပိတိဖရဏေန	၁၈၉	ပုရိသကာရံ	၃၅၉
ပိတိမနဿ	၂၁၂၊ ၂၆၅	ပုရိသပုဂ္ဂလာ	၂၈၀
ပိတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ	၁၅၆	ပုရိသမဒေါ	၃၄၇
ပိတိသဟဂတာဒိဝသေန	၁၀၉	ပုရေ	၂၄၈
ပိတိသိသေန	၃၄၁	ပုဠဝကံ	၁၃၂
ပိတိသောမနဿဇနကေန	၂၁၄	ပုတိကာယံ	၂၉၈
ပိဋနဋ္ဌော	၂၅၇	ပုတိကုက္ကုဋ္ဌဏှံ	၃၀၈
ပုဂ္ဂလဒေါသာ	၃၅၀	ပုတိမုတ္တံ	၅၂
ပုညက္ခေတ္တံ	၂၈၁	ပုတိမုတ္တေန	၅၂
ပုညမဟတ္တတော	၂၉၁	ပုတိယော	၄၅၁
ပုညဝတော	၁၄၃	ပုတိလတာ	၂၀၄
ပုဋ္ဌဗန္ဓဥပါဟနော	၃၀၅	ပုတိလတာယ	၆၆
ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ	၃၅	ပုတိဟရိတကီ	၆၉
ပုထုဇ္ဇနဿ	၃၈၂	ပုဝဝဗုဒ္ဓံ	၁၇၇
ပုထုသလ္လေန	၃၅၉	ပေက္ခမာနော	၃၉၆
ပုပ္ဖံ	၄၁	ပေဋကေ	၁၆၅
ပုပ္ဖရာသိ°	၁၆၀	ပေယျာလမုခံ	၄၃၂
ပုဗ္ဗကာရံ	၂၈၀	ပေဋ္ဌာယ	၃၆၀
ပုဗ္ဗဘာဂေ	၁၃၂၊ ၂၈၅	ပေါထုဇ္ဇနိကာ	၁၁၉
ပုဗ္ဗဘာသိ	၃၅၇	ပေါရိသမဒနိမိတ္တံ	၅၇
ပုဗ္ဗဝိဒေဟော	၂၄၃	ပေါသေန္တဿ	၄၂၈
ပုဗ္ဗသညံ	၄၉		
ပုဗ္ဗဟေတုကသီလံ	၃၇	[၁]	
ပုဗ္ဗာစိတ္တံ	၁၂၃	ဖန္ဒိတာ	၃၂၉
ပုရတော	၉၅	ဖရဏရသာ	၁၆၈
ပုရာဏံ	၅၉	ဖရဏဝသေန	၃၇၈
ပုရာဏကမ္မပစ္စယဝသေန	၆၀	ဖရတိ	၃၉၉
ပုရာဏဝေဒနာ	၅၉	ဖရန္တော	၁၉၉
ပုရိမစိတ္တံ	၁၇၃	ဖရိတွာ	၃၁၈
ပုရိမတဏှာ	၂၂၉	ဖလံ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဖ]		[ဗ]	
ဖလတော	၄၁၇	ဗာလဘာဝေါ	၁၆၅
ဖလနိပ္ပတ္တိ	၉၂	ဗာလဿ	၃၀၂
ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ	၂၆၉	ဗာလော	၆၈
ဖလမုတ္တမံ	၃၁၅	ဗာဟာဝိက္ခေပကော	၄၄
ဖလိတန္တရံ	၃၉၄	ဗာဟိရာယတနာနိ	၆
ဖဿော	၄၁၃	ဗာဟုလိကပိဏ္ဍပါတိကာ	၁၁၇
ဖာသုဝိဟာရော	၆၂	ဗိလာသော	၄၂၈
ဖုဋ္ဌတ္တာ	၁၈၈	ဗိဘန္တံ	၂၀၈
ဖုဋ္ဌေ	၄၀၂	ဗိဘန္တေန	၂၁၄
ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ	၃၃၁	ဗုဒ္ဓဂုဏပေါဏာ	၂၆၅
ဖုဋ္ဌသမ္ပဿော	၅၇	ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန	၄၂
ဖုသနာ	၃၂၇	ဗုဒ္ဓဘူမိယံ	၂၆၇
ဖုသိတာ	၁၇၁	ဗုဒ္ဓိစရိတော	၁၂၅
ဖေဏုဋ္ဌေဟကံ	၈၆၊ ၄၂၃	ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ	၂၉၇
		ဗုဒ္ဓေါ	၂၆၄
[ဗ]		ဗောဓိမဏ္ဍေ	၂၂၁
ဗန္ဓတိ	၃၀၃	ဗောဓိသတ္တာ	၁၃၇
ဗလံ	၉၆	ဗျဉ္ဇနံ	၂၇၃
ဗလမဒနိမိတ္တံ	၅၇	ဗျတ္တော	၁၇၆
ဗလဝတရာ	၃၂၃	ဗျန္တိကတာ	၁၈၃
ဗလဝပိယစိတ္တတာယ	၃၇၀	ဗျန္တိ	၃၃၂
ဗလဝဝိပဿနာ	၃၂၄	ဗျာပဇ္ဇေယျ	၂၉၂
ဗလာနီကံ	၃၅၀	ဗျာပိဒရဟိတာ	၃၆၇
ဗဟိဒ္ဓါဝိ	၃၀၉	ဗျာပိဒူပသမော	၃၇၉
ဗဟုမတဘာဝေါ	၂၅၅	ဗြဟ္မကာယိကာ	၂၈၄
ဗဟုလိကတာယ	၃၆၁	ဗြဟ္မစရိယံ	၈၄
ဗဟုလိကတော	၃၁၁၊ ၃၁၂	ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ	၈၆
ဗဟုလိကမ္ဘာယ	၈၁	ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတံ	၃၆၃
ဗဟုဂိဓော	၁၀၇	ဗြဟ္မဝိဟာရော	၂၅၇
ဗဟုသ္မုတာ	၁၄၁	ဗြဟ္မာနော	၃၈၄

ပဒါနုတ္တမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော	ပဒါနုတ္တမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော
[ဗ]		[ဘ]	
ဗြဟ္မတ္ထမေန	၃၇၇	ဘာဂီ	၂၅၃
ဗြဟ္မတ္ထမော	၃၇၈	ဘာဂေ	၂၆၀၊ ၂၆၂
ဗြူဟနရသာ	၄၄၉	ဘာဂုံ	၂၅၃
[ဘ]		ဘာဇနေ	၁၂၇
ဘဂဝါ	၈	ဘာရဟာရာ	၁၁၇
ဘဂီ	၂၅၂	ဘာဝနံ	၃၈၇
ဘဂေ	၂၆၀၊ ၂၆၂	ဘာဝနတော	၁၆၁
ဘဂုံ	၂၅၂	ဘာဝနာ	၁၅၅
ဘဇတိ	၄၃	ဘာဝနာနယေ	၄၃၁
ဘဇန္တိ	၃၉၁	ဘာဝနာပါရိပူရိယာ	၂၂၂
ဘဇိ	၂၅၃	ဘာဝနာယ	၈၁
ဘတဝါ	၂၅၉	ဘာဝနာရာမတာ	၈၈
ဘတ္တဝဗ္ဗနံ	၁၇၇	ဘာဝနီယော	၃၀၊ ၃၅၃
ဘတ္တဝါ	၂၆၁	ဘာဝိတာယ	၃၆၁
ဘတ္တာရံ	၁၇၆	ဘာဝိတော	၃၁၁
ဘဒ္ဒကမေဝ	၃၆၉	ဘာဝေတဗ္ဗံ	၁၄၅
ဘန္တိ	၂၃၈	ဘာဝေတုကာမေန	၂၀၂
ဘန္တော	၆၈	ဘိတ္တိမုခံ	၁၉၇
ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလပရိစ္ဆေဒဝသေန	၂၄၇	ဘိတ္တိယုဒ္ဓိံ	၃၅၁
ဘဗ္ဗေ	၂၄၁	ဘိန္ဒိတွာ	၇၆
ဘယံ	၄၁၅	ဘိန္နာဇီဝေါ	၃၆၁
ဘယဒဿနသီလော	၄၆	ဘိယျောကမျတံ	၅၂
ဘယဘေရဝသဟနတာ	၁၀၁	ဘိယျောဘာဝါယ	၁၅၅
ဘယဘေရဝသဟော	၂၆၆	ဘုတ္တဝမိတကော	၅၉
ဘယာနကေန	၂၁၄	ဘူတတ္တာ	၃၆၆
ဘဝစရိမကာ	၃၄၆	ဘူမဋ္ဌကံ	၁၂၉
ဘဝဘောဂတ္ထာယ	၃၄	ဘူမိသု	၁၁၀
ဘဝဝိသေသာ	၃၄	ဘေဒတော	၈၈
ဘဂဝါ	၂၅၈	ဘေဒါ	၃၀
		ဘောဂက္ခန္ဓံ	၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[မ]	
ဘောဂဝါ	၃၅၆	မဒေါ	၈၄
ဘောဇနေ မတ္တညူ	၄၄	မဒ္ဒန္တေပိ	၃၆၀
ဘောဇပုတ္တေဟိ	၃၆၀	မဓုကဋ္ဌိကေ	၄၃၉
		မဓုရာကာရံ	၁၂၇
[မ]		မဓုရော	၃၁၃
မက္ကဋကသုတ္တံ	၁၆၁	မနသိကာရံ	၃၀၉
မက္ခိကာ	၄၂၀	မနသိကာရော	၂၈၈
မက္ခော	၈၄၁၂၈	မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ	၃၇၉
မဂ္ဂံ	၉၂၅၈	မနာပါနံ	၃၈၁
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ	၂၇၁	မနာပေဟိ	၄၅၀
မဂ္ဂေါ	၁၁၁၈၈၄	မနာပေါ	၃၀၂၅၃
မင်္ဂဘူတော	၄၂၂	မနုဿေသု	၃၁၈
မစ္စမာရော	၂၅၅	မနော	၁၂၈
မစ္စမောဝနံ	၄၁၉	မနောရမာနံ	၃၈၁
မစ္စရိယံ	၈၄၁၂၈	မနောသဉ္ဇေတနာ	၄၁၃
မစ္ဆေရပ္ပဟာနံ	၉၅	မန္တနာ	၃၄
မစ္ဆေရမလေန	၂၈၃	မန္တယုဒ္ဓေန	၂၉၁
မဇ္ဈိတ္တံ	၃၅၁	မမတ္တရာဂိနော	၂၁၅
မဇ္ဈိတ္တတော	၃၅၄	မရဏတော	၂၈၉
မဇ္ဈိမံ	၃၂	မရဏသာမညတာ	၂၉၂
မဇ္ဈိမော	၁၀၉	မရဏဿတိပဋိလာဘော	၁၀၁
မဇ္ဈေကလျာဏော	၂၆၉	မရန္တဿ	၂၉၅
မဏိတာလဝဏ္ဏံ	၁၉၆	မရိယာဒါစာရိတ္တံ	၃၇
မဏိလိယာ	၃၆၉	မရိဿာမိ	၇၇
မဏ္ဍနံ	၅၇	မဟဂ္ဂတံ	၃၆၅
မဏ္ဍပလဂ္ဂံ	၄၁၁	မဟဂ္ဂတော	၁၀၉
မဏ္ဍလံ	၁၆၇	မဟတ္တံ	၁၃၉
မတ္တကာရိတာယ	၉၃	မဟန္တံ	၈၅
မတ္တာယ	၂၈၄	မဟန္တေ	၁၃၁
မဒနိဗ္ဗဒနော	၃၄၇	မဟပ္ပလံ	၂၈၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မဟလ္လကော	၃၅၉	မာသဘတ္တံ	၁၀၁
မဟာ	၄၅၂	မာဠော	၅၃
မဟာကသိဏံ	၁၂၉	မိဂဘူတေန	၁၀၀
မဟာနုတ္တကရံ	၃၅၇	မိစ္ဆာဇီဝေန	၄၂
မဟာနုဘာဝဿ	၂၉၂	မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ	၃၆
မဟာနုဘာဝါယ	၂၆၇	မိတ္တော	၃၇၀
မဟာပထဝိဟာရေ	၁၃၉	မိဒ္ဓံ	၁၂၀
မဟာပရိဝါရေ	၁၁၇	မုခံ	၁၂၇
မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာ	၃၅၄	မုခတော	၂၁၃
မဟာဘူတာနိ	၄၅၀	မုခပူရကံ	၁၂၇
မဟာဘူတော	၄၅၀	မုခသမ္ဘာဝိကော	၅၃
မဟာရဇက္ခေ	၂၄၀	မုဂ္ဂသူပျတာ	၄၁
မဟာဝတ္ထနိအဋ္ဌပီ	၆၅	မုစ္ဆိတာ	၂၁၇
မဟာဝိသေသော	၃၆၂	မုစ္ဆိတော	၄၂၂
မဟိစ္ဆတာ	၁၂၀	မုဋ္ဌဿတိဿ	၃၃၄
မဟိမာ	၂၅၆	မုဋ္ဌိကမလ္လာ	၅၇
မဟေသက္ခော	၅၂	မုတ္တံ	၂၀၆
မဟေသယော	၂၉၁	မုတ္တစာဂတာ	၁၂၀
မဟေသိနာ	၉	မုတ္တိ	၃၄၀
မာဏဝေါ	၂၀၉	မုဒိတမုဒိတောဝ	၃၇၃
မာတာပုတ္တာနံ	၃၃၀	မုဒိန္ဒြိယေ	၂၄၁
မာတိကာဓရာ	၁၄၁	မုဒုံ	၃၀၃
မာနပ္ပဟာနံ	၉၄	မူလကမ္မဋ္ဌာနံ	၂၀၃
မာနမဒေါ	၃၄၇	မူလကာရဏဘာဝေန	၂၂၉
မာနသံ	၂၀၉	မူလနိကန္တနံ	၃၅၇
မာနော	၀၄	မူလဘာဝေါ	၃၄၅
မာယာ	၀၄	မူလိကန္တိန္ဒ	၅၅
မာရသေနဝိဿာတာယ	၉၂	မူဠဿ	၃၀၂
မာလာဂစ္ဆံ	၁၉၆	မေဇ္ဇတိ	၃၇၀
မာသခါရေ	၃၀၉	မေတ္တံ	၃၅၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[ယ]	
မေတ္တာ	၁၃၃	ယသဝါ	၃၅၆
မေတ္တာယ	၃၆၁	ယသသာ	၂၄၈
မေတ္တာယန္တေန	၃၅၅	ယာစနယောဂေါ	၂၈၃
မေတ္တာယန္တော	၃၅၂	ယာဇေန	၂၈၃
မေတ္တာဝသေန	၃၆၂	ယာတိ	၂၈၉
မေတ္တာသဟဂတေန	၃၆၃	ယာတြာ	၆၁
မေထုနသံယောဂဝသေန	၈၃	ယာထာဝသရသံ	၂၁၆
မေဒကထာလိကာ	၂၁၆	ယာနကဥပတ္တမ္ဘိနီ	၃၀၅
မောစေန္တော	၃၄၂	ယာနပ္ပုတောဋ္ဌိ	၃၉၆
မောဒေန္တော	၃၄၁	ယာနိကတာယ	၃၆၁
မောဟူပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထိ	၅၇	ယာပနတ္ထိ	၇၄
[ယ]		ယာပျရောဂီ	၆၁
ယက္ခာနဘာဝေန	၃၅၉	ယာမာ	၂၈၄
ယဇမာနော	၂၀၂	ယာဝဒတ္တဥဒရာဝဒေဟက-	
ယတ္ထိစ္ဆကံ	၁၇၈	ဘောဇနံ	၆၁
ယထာဋ္ဌိတံ	၄၂၈	ယာဝဒိစ္ဆကံ	၁၇၈
ယထာနုရူပံ	၂၇၁	ယုဂနဒ္ဓါ	၁၇၄
ယထာနုသိဋ္ဌိ	၂၇၉	ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတော	၂၄၂
ယထာဘူတံ	၉	ယုတ္တကာလေ	၂၉၃
ယထာဘူတဉ္ဇာဏဒဿနံ	၃၄၈၀	ယုတ္တပရိဘောဂဝသေန	၆၀
ယထာရူပေဟိ	၃၂၅	ယုတ္တပရိဘောဂသင်္ဂဟော	၆၀
ယထာသကံ	၁၅၅	ယုတ္တာနံ	၇၅
ယထာသန္တတံ	၉၀	ယုမိဋ္ဌိလော	၂၉၁
ယထာသန္တတရာမတံ	၁၀၂	ယူသဂတာ	၄၄၈
ယဒိစ္ဆကံ	၁၇၈	ယူသဘူတော	၄၄၁
ယန္တယုတ္တဂေါဏော	၂၉၃	ယောဂက္ခေမာယ	၂၉၇
ယမကမံသပိဇ္ဈော	၄၄၀	ယောဂေါ	၄၆၁
ယမေကရတ္ထိ	၂၈၉	ယောဇေတွာ	၂၈၈
ယသကမတောယ	၃၄	ယောဓ	၃၆
ယသမဟတ္တတော :	၂၉၁	ယောနိသော	၂၈၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၇]		[၇]	
ရက္ခဏတော	၆၄	ရူပကာယံ	၂၁၈
ရက္ခေယျ	၂၁၀	ရူပကာယသမ္ပတ္တိ	၂၅၅
ရဇနကာသာဝံ	၉၃	ရူပကာယဿ	၅၈
ရတိ°	၂၁၆	ရူပဒဿနကာမော	၁၉၉
ရတော	၂၈၃	ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတော	၄၁၁
ရတ္တိဘာဂေ	၅	ရူပသညာ	၃၉၆
ရတ္တော	၄၂၂	ရူပါဓိကရဏံ	၃၉၃
ရထဝိနိတပဋိပဒံ	၁၁၇	ရူပါနိ	၃၉၆
ရထိကာ	၈၉	ရူပါရမ္မဏာဒိရသော	၃၁၅
ရဝဏသဋ္ဌံ	၃၀၉	ရူပါဝစရံ	၃၉၈
ရသတဏှာနိဝါရဏံ	၉၄	ရူပီ	၃၉၆
ရသာဒိဘာဂေန	၄၃၀	ရူပေသု	၆၆
ရသော	၂၁၆	ရောဂံ	၇၇
ရဟောဂတေန	၂၁၉		
ရာဂစရိတဘောဒဝသေန	၂၁၅	[၈]	
ရာဂစရိယာ	၁၂၁	လက္ခဏံ	၅၅
ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ	၂၆၅	လက္ခဏတော	၃၃၇
ရာဂူပသဗ္ဗိတံ	၆၇	လက္ခဏပဋိဝေဓဿ	၃၀၀
ရာဂေန	၂၆၅	လက္ခဏပဋိဝေဓေန	၃၃၉၊ ၃၄၂
ရာဂေါ	၁၆၄	လက္ခဏာဒိတော	၄၄၃
ရာဇမဟာမတ္တာ	၄၂	လက္ခဏာဒိသု	၂၈
ရာဇာနော	၄၂	လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ	၃၂၄
ရာဟုလောဝါဒေ	၄၂၆	လသိမာ	၂၅၆
ရက္ခပါဏိကာ	၁၄၄	လင်္ကာရံ	၁၆၁
ရက္ခသမိပံ	၃၁၅	လဒ္ဓပရိဟာနိ	၁၄၈
ရစိယာ	၉၂	လဒ္ဓပ္ပဟာရာနံ	၂၁၃
ရုဇ္ဈန္တိ	၃၅၉	လဒ္ဓါ	၇၄
ရုပ္ပတော	၇၇	လပကလပကော	၅၃
ရုပ္ပနလက္ခဏံ	၄၄၉	လပနာ	၃၈
ရူပံ	၄၇	လဟုဋ္ဌာနံ	၉၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[လ]		[လ]	
လဟုသော	၂၉၅	လောဟိတဓာတု	၁၉၇
လာဘံ	၅၂	လောဟိတမက္ခိတပဋိက္ကလ-	
လာဘိက္ခာ	၁၃၁	ဘာဝေါ	၂၁၅
လာဘော	၁၁၇	လောဟိတမဏိ	၁၉၇
လာဋ္ဌေတိ	၄၄၈		
လိဂံ	၂၀၅	[ဝ]	
လိဂံဝိသဘာဝေ	၃၅၁	ဝိသာနုရက္ခကော	၁၂၀
လိနံ	၁၅၄၊ ၁၆၁	ဝက္ကဘာဝေန	၃၀၆
လူခပုဂ္ဂလာ	၁၅၇	ဝဂ္ဂုလိရက္ခော	၉၈
လေခါမိတ္တံ	၃၉၄	ဝစီဝိညတ္တိဝိပ္ပါရာ	၇၀
လေဏံ	၅၃၊ ၃၄၈	ဝစ္ဆပါလကော	၂၄၈
လောကံ	၂၃၇	ဝဇ္ဇနံ	၁၈
လောကနိရောဓံ	၂၃၇	ဝဉ္ဇကတာ	၄၅၀
လောကန္တဂ္ဂ	၂၃၇	ဝနုတိ	၉၅
လောကန္တရနိရယော	၂၄၃	ဝနုနာဝဋ္ဌိ	၃၀၆
လောကဝိဒ္ဓ	၂၃၇	ဝမုတိ	၁၀၅
လောကသန္ဓိဝါသော	၂၉၀	ဝမုနာဝမုနတော	၁၃၀
လောကာမိပတိ	၃၅	ဝမေတဗ္ဗာ	၃၇၃
လောကာမိသံ	၈၈	ဝမေတွာ	၂၀၀
လောကာမိသနိရပေက္ခတော	၂၇၅	ဝဏစောဠကံ	၄၁၉
လောကီယံ	၃၁	ဝဏာလေပနံ	၅၉
လောကုတ္တရံ	၃၁	ဝဏိတံ	၂၀၅
လောကော	၃၀	ဝဏ္ဏတော	၃၃၇
လောဏီ	၁၉၅	ဝဏ္ဏာ	၃၂၁
လောဘံ	၁၀၅	ဝဏ္ဏာဒိဝသေန	၄၃၉
လောဘုဿဒါ	၁၂၄	ဝဏ္ဏိတော	၉၉
လောလဘာဝေါ	၁၆၅	ဝဏ္ဏေန	၂၄၈
လောလုပ္ပံ	၉၀	ဝတံ	၈၄
လောလုပ္ပဝိဋ္ဌိသနရသာနိ	၉၀	ဝတ္ထပဋိပတ္တိ	၂၅၊ ၁၂၁
လောဟိတကံ	၁၃၂	ဝတ္တိတာ	၄၀၄

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ဝတ္ထုကတာယ	၃၆၁	ဝါရိဂေါစရော	၂၄၈
ဝတ္ထုဝိတိက္ကမေ	၃၆	ဝါရိတံ	၃၂
ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတော	၂၈၈	ဝါရိတ္တံ	၃၁
ဝမိ	၃၅၉	ဝါလဏ္ဍုပကံ	၁၆၇
ဝမိတံ	၄၂၈	ဝါဠုရဇ္ဇုယာ	၈၆
ဝဓေထ	၃၇၁	ဝိကပ္ပံ	၄၄၇
ဝနန္တံ	၁၆၉	ဝိကီရိတိ	၄၅၁
ဝနန္တရေ	၃၆၉	ဝိကုဏိတမုခေါ	၄၂၂
ဝနိ	၂၆၀	ဝိကူဇတိ	၃၃၃
ဝန္တံ	၂၅၇	ဝိကူလံ	၁၇၈
ဝမိ	၂၆၂	ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဝသေန	၂၁
ဝယော	၃၄၃	ဝိက္ခိတ္တံ	၂၀၁
ဝရံ	၆၆	ဝိက္ခိတ္တကာယော	၁၂၇
ဝရေ	၆၈	ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော	၂၀၈
ဝဝတ္တာနံ	၂၉၃	ဝိက္ခေပဂတံ	၃၂၉
ဝဝတ္တာပယတော	၄၄၂	ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော	၄၃၄
ဝသိတာ	၂၅၆	ဝိက္ခေပပ္ပကာသနတော	၂၁၅
ဝသိယော	၁၇၈	ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓိသနရသော	၁၀၈
ဝါ	၃၁	ဝိက္ခေပေါ	၃၀၁
ဝါစသိကော	၄၁	ဝိဂတတ္တာ	၂၈၃
ဝါတဗ္ဗာဟတံ	၃၂၈	ဝိဂတမဒေါ	၄၂၄
ဝါတူပလဒ္ဓိယာ	၃၂၅	ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ	၂၈၂
ဝါတေန	၁၉	ဝိဂတသန္တာသော	၉၈
ဝါယတိ	၄၄၄	ဝိဂ္ဂဟော	၃၉၃
ဝါယနဝသေန	၄၃၀	ဝိစာရေတွာ	၂၁၄
ဝါယမတိ	၃၂၁	ဝိစိကိစ္ဆာ	၁၂၈
ဝါယမမာနဿ	၄၃၅	ဝိစိနနေ	၁၈၆
ဝါယုဂတိဂမနံ	၁၉၈	ဝိစုတ္တိတမက္ခိတော	၄၂၀
ဝါယောဓာတု	၄၂၇	ဝိဇ္ဇေယျ	၁၇
ဝါရကဘတ္တံ	၉၄	ဝိဇ္ဇိတာ	၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ	၂၇၇	ဝိနီလံ	၂၀၁
ဝိဇ္ဇမာနာကာရနိပ္ပာဒိကာ	၁၇၃	ဝိန္ဒတိ	၁၀၀
ဝိဇ္ဇာ	၁၁	ဝိပက္ခဝိပါကတ္တာ	၂၀၇
ဝိဇ္ဇာဟိ	၂၃၂	ဝိပတ္တိ	၃၇၉
ဝိညာဏံ	၄၁၃	ဝိပရိဏတံ	၃၀၁
ဝိညာဏေ	၄၀၀	ဝိပရိဏာမဋ္ဌော	၂၅၇
ဝိညှဂရဟာ	၆၁	ဝိပရိဏာမော	၈၀
ဝိညှဟိ	၂၇၇	ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာ	၄၈
ဝိတက္ကမာဠကေ	၄၁၈	ဝိပဿနာက္ခန္ဓာ	၃၃၈
ဝိတက္ကာ	၁၂၂	ဝိပဿနာမတ္တဝသေနော	၁၁
ဝိတက္ကပစ္စေဒါယ	၁၃၃	ဝိပုဗ္ဗကံ	၁၃၂
ဝိတရတိ	၄၅	ဝိပုလော	၂၉၀
ဝိတ္တိ	၈၃	ဝိပုလောယ	၁၈၅
ဝိတ္တန္တံ	၄၃၃၊ ၄၄၈	ဝိပုလေန	၃၆၅
ဝိတ္တန္တိတာ	၄၄၇	ဝိပ္ပဋိသာရီ	၈၅
ဝိဒိတ္တာ	၃၇၈	ဝိပ္ပါရဝါ	၁၆၇
ဝိဒ္ဓိသိတတ္တာ	၂၁၉	ဝိဘဇိတ္တာ	၄၂၈
ဝိဝေဝါ	၄၂	ဝိဘာဝနာ	၁၂၉
ဝိဘာဝတိ	၂၀၄	ဝိဘာဝယံ	၃၃၆
ဝိဓိ	၂၇၇	ဝိဘာဝေတိ	၄၀၃
ဝိနမနာ	၃၂၅	ဝိဘူတာ	၁၃၀
ဝိနယဓရာ	၁၄၁	ဝိဘူတာနိ	၃၃၄
ဝိနယသံဝရေ	၇၅	ဝိဘူသနံ	၅၇
ဝိနယော	၃၄	ဝိမုတ္တတ္တာ	၁၇၅
ဝိနာသေတိ	၃၇၈	ဝိမုတ္တိ	၃၄
ဝိနိစ္ဆယကထာ	၃၈	ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ	၃၄၊ ၂၄၄
ဝိနိဗန္ဓာ	၂၅၄	ဝိမုတ္တိရသဿ	၂၅၃
ဝိနိဗ္ဗုဇိတ္တာ	၄၃၇	ဝိမုတ္တိရသေန	၁၇၄
ဝိနိရိတ္တိတ္တာ	၄၂၇	ဝိမောက္ခတ္တာယ	၃၄
ဝိနိရိဒ္ဓသာဋကော	၂၈၁	ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏံ	၂၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော
[၀]		[၀]	
ဝိမောက္ခဝသေန	၁၇၅	ဝိသဂဏ္ဌကရောဂေါ	၆၈
ဝိရတိ	၃၁	ဝိသဒါယ	၁၈၅
ဝိရတ္တပီတိကံ	၁၁၃	ဝိဿန္တနဘာဝေန	၄၃၀
ဝိရတ္တော	၄၂၂	ဝိသဘာဂရူပံ	၂၀၂
ဝိရဒ္ဓိ	၂၉၇	ဝိသဘာဂါရမ္ပဏာနိ	၁၄၀
ဝိရမန္တဿ	၂၅	ဝိသဘာဂေါ	၃၀၀
ဝိရာဂါ	၃၉၇	ဝိသမာသနုပတာပေါ	၁၈၉
ဝိရာဂါနုပဿနာယ	၇၉၊ ၃၄၃	ဝိသမာဟာရံ	၃၀၈
ဝိရာဂါယ	၃၉၃	ဝိသပိတာယ	၂၅၀
ဝိရာဂေါ	၃၄၊ ၁၈၄၊ ၃၄၄	ဝိသာရဒေါ	၂၉၊ ၂၈၄
ဝိရုဋ္ဌိ	၁၅၀	ဝိသုဇ္ဈန္တိ	၂၈၆
ဝိလိယတိ	၄၅၁	ဝိသုဒ္ဓိ	၃၄၈
ဝိဝဋ္ဌာ	၆၆	ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မော	၂၈၆
ဝိဝဋ္ဌတ္ထဒဿ	၁၂၇	ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၁၀
ဝိဝဋ္ဌတိ	၃၉၅	ဝိသုဒ္ဓိယာ	၉၊ ၁၁
ဝိဝဋ္ဌနာ	၃၂၇	ဝိသေသဘာဂိယော	၁၁၃
ဝိဝဋ္ဌာနုပဿနာ	၈၀	ဝိသေသာမိဂမဝသေန	၁၁၄
ဝိဝတ္တတိ	၃၁၉	ဝိသေသေတွာ	၃၈၈
ဝိဝါဒမူလာနိ	၂၅၄	ဝိဿဇ္ဇနံ	၂၄
ဝိဝါဒေါ	၃၉၃	ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ	၂၈၃
ဝိဝိစ္စ	၁၆၃	ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗံ	၂၀၁
ဝိဝိစ္စိတွာ	၁၆၃	ဝိဿာသံ	၂၁၃
ဝိဝိတ္တာကာရော	၄၀၁	ဝိဟညမာနေန	၂၁၇
ဝိဝေကံ	၃၀၇	ဝိဟာရံ	၇၄
ဝိဝေကဇံ	၁၆၉	ဝိဟာရဘတ္တံ	၉၃
ဝိဝေကဋ္ဌော	၂၅၇	ဝိဟာရရစ္ဆာ	၄၁၈
ဝိဝေကာ	၁၆၈	ဝိဟာရော	၅၃
ဝိဝေကေ	၁၆၈	ဝိဟိံသုပသမော	၃၇၉
ဝိဝေစနတ္ထာယ	၃၅၀	ဝိစိယော	၁၈၃
ဝိသံယုတ္တော	၃၄၇	ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခော	၂၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနိက္ကမဏိကာ

၅၀၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ဝ]		[ဝ]	
ဝိထိသမ္ပုပ္ပါဒနတ္ထာ	၂၀၃၊၂၀၉	ဝေဠုဒါနေန	၄၁
ဝိမံသန္တာ	၂၉၁	ဝေါ	၈၆
ဝိရိယပါဒေဟိ	၂၂၁	ဝေါက္ကမ္မ	၄၄
ဝိရိယသံဝရော	၂၆	ဝေါဒါနံ	၂၄
ဝိရိယာရမ္ဘာနုကူလတာ	၁၀၃	ဝေါဒါပေတဗ္ဗိ	၈၇
ဝိရိယာရမ္ဘော	၈၈		
ဝိရိယုပေက္ခာ	၁၈၅	[သ]	
ဝုဠာတုံ	၁၈၀	သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ	၁၆၅
ဝုဠာနဝသီ	၁၈၀	သံကိလေသော	၂၁၊၈၃
ဝုဠိတံ	၂၈၆	သံကိဠတိ	၈၃
ဝုဇ္ဈိ	၁၅၀	သံကေလာယတိ	၈၃
ဝုတ္တံပမာဏံ	၁၄၄	သံဃဂတော	၄၃
ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော	၂၃၇	သံဃဘတ္တံ	၉၃
ဝုပသန္တပဋိဃဿ	၃၆၂	သံဃသုပ္ပုပ္ပါဒတ္ထိ	၂၆၉
ဝုပသန္တာ	၁၈၃	သံယောဂဋ္ဌော	၂၅၇
ဝုပသန္တော	၃၅၆	သံဝဏ္ဏိတာ	၂၈၃
ဝုပသမာ	၁၈၁	သံဝရဝိနယာ	၇၅
ဝုပသမေတိ	၃၁၃	သံဝရသုဒ္ဓိ	၇၃
ဝုပသမေန္တော	၃၂၅	သံဝရော	၂၅၊၇၈
ဝေနေယျာနံ	၂၆၉	သံဝါသသညံ	၂၆၇
ဝေပုလ္လံ	၁၅၀	သံဝိဘာဂေါ	၂၈၂၊၃၆၁
ဝေပုလ္လာယ	၁၅၅	သံဝုတော	၃၉
ဝေမတ္တံ	၂၁၆	သံဝေဇနီယတ္တာ	၂၉၆
ဝေရမဏီ	၇၈	သံဝေလ္လေတိ	၃၉၅
ဝေရိပုဂ္ဂလေ	၃၅၄	သံသဂ္ဂံ	၁၂၁
ဝေရိပုဂ္ဂလော	၃၅၄	သံသဂ္ဂသန္နိပါတဝသေန	၁၂၁
ဝေသိယာဂေါစရော	၄၂	သံသဂ္ဂေန	၄၂
ဝေသိယော	၅၇	သံသာရစက္ကံ	၂၂၁
ဝေဠု	၁၉၆	သံသာရဝဇ္ဇံ	၂၂၁
ဝေဠု	၄၁	သံသိဗ္ဗနံ	၃၄၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေန	၅	သင်္ခါတာ	၂၄၁
သဥပါဟနော	၄၄	သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတာ	၁၅၉
သကံ	၃၃၆	သင်္ခါရလောကော	၂၃၇
သကဏ္ဍကာဟိ	၃၅၉	သင်္ခါရာ	၁၁
သကလဋ္ဌေန	၁၇၅	သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ°	၄၀၅
သကလပရိပုဏ္ဏဘာဝေန	၂၇၅	သင်္ခေပေါ	၂၂၃
သကလဖရဏဝသေန	၃၈၅	သင်္ဂမ္မ	၃၄၇
သကလသရီရံ	၄၄၁	သင်္ဂဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၄၄၉
သကလာယ	၂၁၄	သင်္ဂဟိတာ	၄၄၇
သက္ကစ္စကာရီ	၄၄	သင်္ဘာဋီပါရုတေန	၄၁၉
သက္ကာရံ	၅၂	သင်္ဘာတဘေဒဝိကာရပ္ပ-	
သက္ခရသုခဝဏ္ဏံ	၃၀၇	ကာသနတော	၂၁၅
သက္ခိဋ္ဌာနေ	၂၈၅	သစိတ္တပရိယောဒါပနံ	၁၉
သက္ခိဘဗ္ဗတံ	၄၆၀	သစိတ္တေ	၃၅၇
သက္ခိဘဗ္ဗတာ	၃၀၃	သစ္စံ	၃၄၇
သက္ခိဘာဝဝသေန	၃၅၃	သစ္စိကာ	၂၅၁
သဒိလော	၃၅၆	သစ္စိကာတဗ္ဗေ	၂၂၉
သဂါရဝေါ	၄၄၊ ၂၈၂	သဇောတိဘူတံ	၈၅
သဂ္ဂံ	၃၀	သဇောတိဘူတာယ	၆၆
သင်္ကမ္ပိယမာနာ	၃၀၅	သဇ္ဇိတံ	၃၇၃
သင်္ကပ္ပရာဂေါ	၁၆၄	သဇ္ဈာယန္တာဝ	၂၉၉
သင်္ကပ္ပေါ	၁၆၄	သဇ္ဈာယော	၃၀၀
သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိနံ	၈၉	သဇ္ဇရဏဟတ္ထော	၁၆၇
သင်္ကာသနံ	၂၇၁	သဇ္ဇရာပေတဗ္ဗံ	၂၀၉
သင်္က	၃၆၁	သဇ္ဇရိတ္တံ	၅၁
သင်္ကပထော	၃၆၁	သဇ္ဇိန္ဒော	၄၅၁
သင်္ခံ	၂၇၉	သဇ္ဇပ္ပတိ	၈၃
သင်္ခတဋ္ဌော	၂၅၇	သဇ္ဇာတိဒေသော	၄၀၀
သင်္ခတဒေါသဒဿနေန	၃၄၅	သညဇံ	၁၄၇
သင်္ခါတနိဗ္ဗေသတော	၁၃၀	သညဇော	၂၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သညပေသာမိ	၇၆	သတ္ထေ	၂၄၇
သညာနာနတာယ	၃၃၅	သတ္ထေန	၂၀၁
သညာသမ္ဘဝေါ	၂၀၀	သတ္ထော	၂၄၆
သညောဂါဘိနိဝေသော	၈၀	သတွံ	၃၆၆
သဏ္ဌပေတိ	၅၃	သတွယောဂတော	၃၆၆
သဏ္ဌာနဝသေန	၁၁၄	သဒရတာ	၃၂၂
သဏ္ဌာနရာဂီ	၂၁၅	သဒါ	၂၀၃
သဏ္ဌိတိ	၂၄၁	သဒ္ဓနယေန	၂၅၃
သဏ္ဌိတေ	၂၄၁	သဒ္ဓမ္မာ	၂၃၃
သတံ	၂၀၃	သဒ္ဓမ္မေ	၈၅
သတဓောတသပ္ပိ	၄၃၀	သဒ္ဓါယ	၆၅
သတိပစ္စယတာ	၇၂	သဒ္ဓါဝိရိယသာဓနံ	၃၂
သတိပဋ္ဌာနံ	၃၂၀	သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ	၂၆၆
သတိယာ	၃၁၅	သဒ္ဓါသာဓနော	၆၄
သတိဝေပုလ္လံ	၂၆၆	သဒ္ဓါဟတ္ထေန	၂၂၁
သတိသံဝရော	၂၆	သဒ္ဓေယျတော	၂၇၄
သတိသမ္ပဇညာယ	၂၉၇	သနိဒဿနံ	၂၀
သတောကာရီ	၃၁၆	သနိဒါနသဥပ္ပတ္တိကတ္တာ	၂၆၈
သတောဝ	၃၁၆	သနိမိတ္တံ	၂၀၄
သတ္တကေလာယနံ	၃၇၄	သန္တံ	၃၂၅
သတ္တဒုက္ခံ	၃၈၉	သန္တက္ခော	၄၅၁
သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ	၁၅၉	သန္တပ္ပတိ	၄၄၂
သတ္တလောကော	၂၃၇	သန္တဘာဝတော	၃၇၅
သတ္တသညာ	၄၂၈	သန္တဝိမောက္ခတော	၃၉၄
သတ္ထေ	၂၄၇	သန္တာ	၁၈၃
သတ္ထော	၃၆၆	သန္တာပဋ္ဌော	၂၅၇
သတ္ထံ	၃၉၃	သန္တာပေါ	၄၃၀
သတ္ထကမ္ပံ	၁၆၀	သန္တာရမ္ပဏတာယ	၄၀၄
သတ္ထကဝါတာ	၂၉၂	သန္တုဋ္ဌိတာ	၈၈၁၀၄
သတ္တာ	၂၄၇	သန္တုဋ္ဌော	၄၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[သ]		[သ]	
သန္ဓတေဝ	၂၈၉	သဗ္ဗပစ္စနိကပရိသုဒ္ဓါ	၁၈၆
သန္ဓဝဂ္ဂ	၂၇၆	သဗ္ဗပရိယတ္တိကော	၁၁၈
သန္ဓဝဂ္ဂကတ္တာ	၂၇၇	သဗ္ဗပရိယန္တိမေ	၄၅၃
သန္ဓဝ္ဋကော	၂၆၇၊ ၂၇၆	သဗ္ဗပါပဿ	၁၈
သန္ဓဝ္ဋော	၅၃	သဗ္ဗပါရိဟာရိယတေလံ	၁၂၁
သန္ဓမနာ	၃၂၅	သဗ္ဗပ္ပကာရေန	၂၈၀
သန္ဓဝ္ဋာနံ	၄၂၅	သဗ္ဗမလဝိရဟိတံ	၁၀
သန္ဓပါတော	၁၂၁	သဗ္ဗဝေရိကော	၈၅
သန္ဓရုတ္တိတွာ	၂၄၇	သဗ္ဗာကာရပရိပူရော	၃၁၁
သန္ဓသိန္နံ	၂၁၂	သဗ္ဗာဝန္တံ	၃၆၄
သန္ဓသိဒန္တိ	၁၄၇	သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏော	၇၅
သပညော	၁၄	သဗျဉ္ဇနံ	၂၇၁၊ ၂၇၃
သပတ္တကန္တာ	၃၅၆	သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ	၃၀၀
သပတ္တစရဏော	၉၃	သဘာဂဝိသဘာဂတာယ	၃၈၁
သပဒါနံ	၈၉	သဘာဂဝုတ္တိ	၂၈၂
သပ္ပဋိဘာဂါ	၁၅၅	သဘာဝံ	၂၁၇
သပ္ပတိဿော	၄၄၊ ၂၆၆	သဘာဝတော	၂၃၆
သပ္ပါဒယော	၅၇	သဘာဝါ	၃၄၇
သပ္ပါယံ	၁၂၃	သဘာဝူပလက္ခဏဝသေန	၄၂၅
သဗ္ဗိဇော	၂၀၆	သမာဓိဘူတံ	၈၄
သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ	၃၂၁	သမာဓိက္ခတံ	၃၆၂
သဗ္ဗကိစ္စပရိဏာယိကာ	၁၆	သမဏပဋိညဿ	၈၆
သဗ္ဗကိလေသာနံ	၈၀	သမတံ	၁၅၂
သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု	၃၀၉	သမတိက္ကမတော	၁၃၀
သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသိရိ	၂၅၆	သမတိဝိဇ္ဈတိ	၆၆
သဗ္ဗညုတာယ	၂၅၀	သမထဝိပဿနာဓိကာရဝသေန	၁၁၂
သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ	၃၆၂	သမနကေ	၂၃၇
သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ	၂၅၀	သမနုဿရံ	၉၂
သဗ္ဗဓမ္မာနံ	၂၂၈	သမနုဿရတော	၃၈၁
သဗ္ဗန္တိမံ	၁၆၁	သမန္တစက္ခု	၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမန္တဘဒြကတ္တာ	၂၆၈	သမာပဇ္ဇတိ	၅၁
သမန္တာ	၂၀၄	သမာပဇ္ဇနံ	၁၇၉
သမန္တာဟရိတဗ္ဗိ	၁၄၆	သမာပဇ္ဇနဝသီ	၁၇၉
သမန္တာဟာရော	၃၂၃	သမာပတ္တိက္ခဏေ	၃၃၈
သမပ္ပဝတ္တဝါသံ	၃၆၉	သမာပန္နဿ	၃၉၈
သမပ္ပိတံ	၈၄	သမာယောဇိတံ	၂၂၀
သမဗ္ဗာဟတော	၄၄၈	သမာသဗျာသတော	၈၈
သမဘာဝကရဏံ	၁၅၀	သမာသေတွာ	၂၀၅
သမဘာဝဒဿနရသာ	၃၈၀	သမာဟဋ္ဌာ	၁၉၁
သမဝါဟိတဘူတာ	၁၈၆	သမိဉ္ဇန္တိ	၁၉
သမသီသဋ္ဌိတံ	၁၉၆	သမိတာ	၁၈၃
သမသီသီ	၆၆	သမိတာဝီ	၂၃၇
သမာဒါနံ	၈၉	သမီရတိ	၁၉
သမာဒါနစေတနာလက္ခဏာနိ	၉၀	သမုဂ္ဂတေန	၂၀၁
သမာဒါနဘာဝံ	၇၆	သမုပ္ပါတေတိ	၄၅၈
သမာဒါယေဝ	၉၃	သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန	၂၁
သမာဓတ္ထာယ	၃၆	သမုစ္ဆေဒမရဏံ	၂၈၇
သမာဓာနံ	၂၇၁၀၇	သမုဋ္ဌာနတော	၄၄၃
သမာဓိအဓိမုတ္တတာ	၁၅၉	သမုဋ္ဌာပိကာ	၂၂၉
သမာဓိကမ္ပိကဿ	၁၅၃	သမုဒယတော	၂၃၆
သမာဓိစရိယာဟိ	၄၆၁	သမုဒါဂတေဟိ	၂၈၄
သမာဓိနာ	၁၈	သမုဒါစရန္တိ	၄၂၀
သမာဓိနိမိတ္တံ	၃၀၃	သမုဒါနေတဗ္ဗာ	၆၄
သမာဓိပရိပန္နာနံ	၁၇၆	သုမုဒီရဏံ	၄၃၃
သမာဓိဘာဝနာယောဂေ	၄၆၁	သမေန	၁၆၀
သမာဓိယတိ	၃၇၀	သမေရိတံ	၁၉၆
သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ	၈၄၂၈၂	သမောဓာယ	၁၂၇
သမာနရူပအဒ္ဓသမုဒါစာရံ	၃၉၄	သမောသရဏေန	၁၄၀
သမာနုကမ္ပိတာ	၉၅	သမောဟိတံ	၃၀၈
		သမ္ပဇာနကာရိနာ	၁၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမ္ပဇ္ဇတိ	၂၁၄	သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏတာ	၁၅၇
သမ္ပဇ္ဇတေ	၇၆	သမ္ပသန္တော	၇၇
သမ္ပဇ္ဇလိတံ	၈၅	သမ္မာ	၄၆
သမ္ပဇ္ဇလိတာယ	၆၆	သမ္မာပဋိပတ္တိယာ	၂၃၅
သမ္ပဇ္ဇိဿန္တိ	၈၈	သမ္မုခိဘာဝါ	၅၂
သမ္ပဇ္ဇိန္နနပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၄၄၉	သမ္မုတိမရဏံ	၂၈၇
သမ္ပတ္တိ	၃၇၉	သမ္မောဒကော	၃၅၇
သမ္ပတ္တိယာ	၃၃	သမ္မောဟဘိနိဝေသော	၈၀
သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတော	၂၈၈	သယတိ	၁၂၇
သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန	၁၃၄	သယနံ	၉၀
သမ္ပန္နတ္တာ	၂၃၂	သယနာသနံ	၇၄
သမ္ပရာယော	၂၉၃	သယမ္ဘုနော	၂၉၁
သမ္ပရိဂယု	၃၆၀	သရဏလက္ခဏာ	၁၈၇
သမ္ပရိဝတ္တကံ	၁၂၇	သရဘူ	၃၁
သမ္ပလိမဋ္ဌံ	၆၆	သရသလက္ခဏံ	၄၅၀
သမ္ပသာဒနံ	၁၈၂	သရီရံ	၂၀၂
သမ္ပဟံသနတာ	၁၅၈	သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန	၂၁၅
သမ္ပဟံသနာ	၁၇၁	သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော	၄၃၈
သမ္ပဟံသေတိ	၃၀၄	သလက္ခဏသင်္ခေပတော	၄၃၈
သမ္မာဒေတုံ	၈၈	သလက္ခဏာဒိတော	၄၄၉
သမ္မာဒေန္တော	၂၀၉	သလ္လက္ခေတွာ	၁၅၈
သမ္ပိယာယနလက္ခဏာ	၁၆၈	သလ္လေခတာ	၁၀၅
သမ္ပလံ	၃၆၀	သလ္လေခေါ	၈၈
သမ္မာဓေ	၂၈၆	သဝါသနာနံ	၂၁၉
သမ္မာဟနံ	၈၃	သသညိမ္ပိ	၂၃၇
သမ္မုဒ္ဓေါ	၂၂၈	သသမ္ဘာရကထာ	၄၇
သမ္ဘက္ခော	၅၃	သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိကော	၄၃၈
သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယကတေန	၅၃	သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော	၄၃၇
သမ္ဘိန္ဒသောဘေ	၄၂၀	သသမ္ဘာရိကော	၁၇၂
သမ္ပက္ခနတော	၄၁၇	သဟဗျတံ	၄၆၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]		[သ]	
သဟသာနုပိဋိတံ	၁၂၇	သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ	၈၀
သဟာယော	၅၃	သာလံ	၉၉
သဟုပ္ပန္နာဝ	၄၅၃	သာလိကူရံ	၇၅
သဟောဗုံ	၂၀၂	သာသကံ	၁၂၉
သာကဟာရိကာ	၁၃၉	သာသနံ	၁၈၂၉၄
သာခါမဏ္ဍပေါ	၁၀၀	သာသနဗြဟ္မစရိယံ	၂၇၁
သာဌေယျံ	၈၄၊ ၁၂၈	သာသနေ	၃၀
သာတလက္ခဏံ	၁၆၉	သာသဝံ	၃၄
သာတသဟဂတံ	၃၈၆	သိက္ခာ	၁၇
သာတ္ထံ	၂၇၁၊ ၂၇၄	သိက္ခာပဒံ	၃၂
သာဒနေ	၈၆	သိက္ခာပဒသီလံ	၃၉
သာဒိယတိ	၈၃	သိတံ ကတ္တာ	၂၄၈
သာဓုကံ	၁၇၄	သိနာနံ	၄၁
သာဓူနံ	၃၇၈	သိနိဒ္ဓပ္ပဂ္ဂလာ	၁၅၇
သာန္တကေ	၁၄၂	သိနိဒ္ဓါနိ	၁၉၅
သာမံ	၂၂၈	သိနိယတိ	၃၇၈
သာမန္တဇ္ဇပ္ပနံ	၅၂	သိနေရဿ	၂၄၂
သာမန္တဇ္ဇပ္ပါ	၅၅	သိနေဟသန္တဝေါ	၃၇၉
သာမန္တဇ္ဇပ္ပိတံ	၅၄	သိန္နီ	၂၀၄
သာမာ	၂၀၄	သိန္နဝေတ္တဂါဒိသု	၄၄၀
သာမီစိ	၂၇၉	သိမ္ဗလိရက္ခော	၂၄၂
သာမီစိကမ္မာရဟာ	၂၈၀	သိရဋ္ဌော	၂၇
သာယိတံ	၃၀၇	သိရိဂန္ထံ	၃၅၉
သာရာဒါရူနံ	၁၉၅	သိဝံ	၃၄၈
သာရဒ္ဓကာယဿ	၃၃၃	သိသံ	၁၇၉
သာရဒ္ဓါ	၃၂၉	သီတလဋ္ဌော	၂၇
သာရဒ္ဓါယ	၃၂၉	သီတိဘာဝံ	၃၀၄
သာရဒ္ဓေ	၃၂၃	သီဒန္တရသမုဒ္ဓါ	၂၄၂
သာရမ္ဘော	၈၄	သီမန္တရိကရက္ခော	၉၈
သာရမ္ဗဏံ	၂၀၅	သီမာသမ္ဘေဒံ	၃၅၄

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သီမာသမ္ဘေဒေါ	၃၇၄	သုခသဟဂတော	၁၀၉
သီလံ	၁၁	သုခသီလော	၃၆
သီလကော	၁၂၅	သုခိတံ	၃၇၃
သီလဒိဋ္ဌိသာမညတဘယ	၂၇၈	သုခိ	၂၉၀
သီလနလက္ခဏေန	၃၁	သုခမံ	၃၂၅
သီလပထဝိယံ	၂၂၁	သုခမတရံ	၃၁၉
သီလပရိက္ခာရော	၆၃	သုခမဗ္ဗိ	၃၀၅
သီလဝန္တဿ	၇၆	သုခမရဇဘူတာ	၄၄၇
သီလသမာဓိဟိ	၂၆၉	သုခမသဒ္ဓန်မိတ္တာရမ္ပဏတဘိ	၃၂၆
သီလသမ္ပတ္တိယာ	၃၆	သုခမာ	၁၉၁
သီလသမ္ပန္နော	၁၂	သုခမာယ	၄၀၅
သီလာဒိပဉ္စမေက္ခန္ဓယုတ္တတော	၂၇၅	သုဂတိ	၃၀
သီလာဒိဘေဒနံ	၉	သုဂတိပရာယဏော	၂၆၇၊ ၄၅၈
သီလာဒိဝသေန	၁၂	သုဂတူပပတ္တိယာ	၇၇
သီလာဒိသင်္ဂဟံ	၉	သုဂတော	၂၃၅
သီလေ	၁၃	သုဂ္ဂဟိတံ	၂၀၈
သီလေသု	၇၆	သုဂ္ဂဟိတတ္တာ	၃၂၆
သီသကပဋ္ဌဝေဌကံ	၃၀၆	သုစိဘာဝံ	၂၉၉
သီသင်္ဂါနိ	၁၀၅	သုညတံ	၄၅၈
သုကုသလော	၁၇၆	သုညတာ	၄၀၁
သုက္ကာ	၁၅၅	သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေ	၄၀၂
သုက္ခယဒ္ဓဘတ္တံ	၄၂၀	သုညော	၄၃၉
သုခံ	၁၆၉	သုဏာတိ	၄၅
သုခဒုက္ခာ	၂၉၅	သုဒ္ဓသံ	၃၄၈
သုခနိမိတ္တာ	၂၁၂	သုဒ္ဓလ္လဘံ	၉
သုခနိရောဓပဒဋ္ဌာနာ	၁၉၂	သုဒ္ဓန္တဂတော	၁၇၇
သုခနိသိန္ဓေန	၁၄၂	သုဒ္ဓိ	၇၃
သုခပဝတ္တနတ္ထံ	၃၅၃	သုဒ္ဓိကာမာ	၉
သုခဝိဟာရဿ	၁၃၂	သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိယာ	၂၃
သုခသမ္ဘာသော	၃၅၇	သုခောတဇာတိမုဏိ	၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုနိဗ္ဗုတံ	၇၅	သုသမာရဒ္ဓါယ	၃၆၁
သုနိသိတံ	၁၇	သုသမာဟိတော	၁၂
သုပညတ္တာ	၂၇၆	သုသိရဘာဝပ္ပကာသနတော	၂၁၅
သုပရံသုဒ္ဓိ	၁၇၇	သုဒေန	၁၇၆
သုပိနံ	၅၅	သုပဋ္ဌိတဘာဝသမ္မာဒနေန	၂၀၃
သုပေသလာ	၆၅	သုပေဟိ	၁၇၆
သုပေါရိသော	၂၉၃	သုရိယပ္ပဘာဘိဘဝါ	၁၉၂
သုပ္ပဋိပန္နာ	၂၇၉	သုရိယမဏ္ဍလံ	၂၄၃
သုပ္ပဏိတတရာ	၄၁၁	သေက္ခံ	၃၂
သုဘ	၃၈၈	သေက္ခပရိယန္တေ	၇၅
သုဘကမ္မဗဟုလော	၁၂၃	သေက္ခပရိယန္တော	၇၅
သုဘဂုဏော	၂၁၄	သေခိယပဋိပတ္တိပူရဏံ	၉၄
သုဘနိမိတ္တံ	၄၇	သေဋ္ဌံ	၂၅၁
သုဘရတော	၈၈	သေနာသနစိဝရံ	၉၂
သုဘာဝိတတ္ထနော	၂၅၂	သေနာသနမစ္ဆေရကမ္မာရာမ-	
သုဘာဝိတော	၁၁၀	တာနံ	၉၉
သုမဏ္ဏိတပသာမိတာ	၄၈	သေယျံ	၁၀၂
သုမနသိကတတ္တာ	၃၂၆	သေရိစာရံ	၉၅
သုမေဓသော	၂၆၇	သေရိဝိဟာရသုခံ	၉၄
သုမေဓော	၂၃၇	သေလာ	၂၉၀
သုဝါနဒေါဏိယံ	၄၂၀	သေဝတိ	၄၃
သုဝါနဝမထု	၃၀၇၊ ၄၂၀	သေဝနာ	၁၈
သုဝိညာပယေ	၂၄၁	သေဝေ	၇၄
သုဝိဒူရဝိဒူရေ	၂၁၉	သေဝံကံ	၂၉၀
သုဝိသဒေန	၁၇၁	သောစေယုပစ္စုပ္ပန်	၂၉
သုဝိသုဒ္ဓိ	၁၃၉	သောဏ္ဍသဟာယော	၃၇၃
သုဝိသုဒ္ဓိနိစ္ဆယံ	၁၀	သောဏ္ဍိ	၁၄၀
သုဝိသောမိတတ္တာ	၁၇၆	သောတာနိ	၂၆
သုသံဝုတော	၄၅	သောဘနံ	၂၃၄
သုသဇ္ဇိတော	၃၇၁	သောသာနိကံ	၉၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သောသိတာ	၁၈၃	ဟာရီဟိ	၆၆
သောဠသဝတ္ထုကံ	၃၁၁	ဟာသံ	၂၀၉
သွာကာရေ	၂၄၁	ဟိတစိတ္တော	၃၆၂
သွာက္ခာတော	၂၇၈	ဟိတမဇ္ဈတ္တော	၃၆၂
[ဟ]		ဟိတသုခတ္ထာယ	၃၉၁
ဟံသပေါတကာ	၁၇၈	ဟိတာကာရပ္ပဝတ္ထိလက္ခဏာ	၃၇၉
ဟတမတသတ္တော	၂၈၈	ဟိတာဟိတေသု	၃၉၁
ဟတ္ထန္တရံ	၂၀၇	ဟိတူပသံဟာရရသာ	၃၇၉
ဟတ္ထသင်္ခလိကာ	၃၀၀	ဟိတော	၃၇၉
ဟတ္ထေန	၄၃၇	ဟိတွာ	၂၇၆
ဟဒယံ	၃၀၈	ဟိမဝါ	၂၄၂
ဟနိတွာ	၂၀၁	ဟိရိကောပိနံ	၅၇၂ ၂၁၆
ဟနုကဋ္ဌိ	၃၀၅	ဟိနံ	၃၁
ဟဗ္ဗိယံ	၅၃	ဟိနာ	၁၅၅
ဟရာယာမိ	၇၇	ဟိနော	၁၀၉
ဟဝေ	၂၃၇	ဟိဋ္ဌေယျ	၂၉၃
ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေန	၁၁၀	ဟုရာဟုရံ	၁၂၈
ဟာနဘာဂိယော	၁၁၃	ဟေဠုပရိယဝသေန	၅
ဟာယတိ	၁၀၅	ဟေတု	၁၆၅
ဟာရဟာရိနိ	၂၈၉	ဟေတုအတ္ထော	၂၅၇
ဟာရာ	၃၁		

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဒီကာယ ပဌမဘာဏ

သောဓနပတ္တိ

ဝိဇ္ဇေ
၉၆

ပဏ္ဍိတံ
၁၃

အသုဒ္ဓပါဌော
ပတ္တပဏ္ဍိတိကိကထာဝဏ္ဏနာ

သုဒ္ဓပါဌော
ပတ္တပဏ္ဍိတိကိကထာဝဏ္ဏနာ

